Pedagógiai program/ szakmai program

BAPTISTA OKTATÁS

EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű
Gimnázium és Technikum
EURO Baptist Bilingual Secondary Grammar School
and Secondary Technical School

OM 100573

Hatályba lép: 2025.szeptember 01.

baptista
szeretetszolgálat

Tartalom

PREAMBULUM 5
Küldetésnyilatkozat 6
Bevezető 7
Jogszabályi háttér 9
1 Az iskola nevelési programja 10
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 10
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 12
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 14
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, az iskola szereplőinek együttműködése 16
1.4.1 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetése 18
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 18
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 20
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 20
1.6.2 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 23
1.6.3 A sajátos nevelési igényű tanulók segítése 23
1.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 37
1.6.5 Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység 38
1.6.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 39
1.6.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 39
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 40
1.8 Az intézmény pedagógiai programjának nyilvánossága 41
1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 41
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 43
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai, szakképzési felvételi eljárás 43
1.12 Tantermen kívüli oktatás, digitális munkarend 44
2 Az intézmény helyi tanterve 46
2.1 A felnőttoktatás sajátosságai 46
2.2 Az intézmény tantervi óraszámai és tananyagtartalma 47
2.2.1 Gimnázium (általános) 48
2.2.2 Két tanítási nyelvű gimnázium 352
2.2.3 Gimnázium felnőttoktatás (nappali munkarend) 688
2.2.4 Gimnázium felnőttoktatás (esti munkarend) 978
2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 1170

BARTIS OKTATÁS

2.4 Mindennapos testnevelés 1171
2.5 A második idegen nyelv bevezetése 1171
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 1172
2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 1173
2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 1178
2.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 1178
2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 1179
2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 1180
2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 1187
2.13 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek 1190
2.14 Választható közép és emelt szintű érettségi vizsgatárgyak 1190
2.15 A közép és emelt szintű érettségi vizsga témakörei 1191
2.16 Az értékelés elvei 1202
2.16.1 A tantárgyi tanulmányi előmenetel értékelése: 1203
2.17 A magasabb évfolyamba lépés feltételei 1204
2.18 A kritikus kognitív készségek egyénre szabott mérési és fejlesztési rendszere. 1205
3 Szakmai program 1207
3.1 Nevelési program 1207
3.1.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 1207
3.1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógigai feladatok 1207
3.1.3 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok: 1207
3.1.4 A közösségfejlesztéssel, a szakképzőintézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 1207
3.1.5 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 1207
3.1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 1207
3.1.7 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga 1207
3.1.8 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 1207
3.1.9 A tanulmányok alatti vizsga szabályai 1207
3.1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai 1209
3.1.11 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 1209
3.2 Oktatási program 1210
3.2.1 A kötelező és nem kötelező foglalkozások kiválasztásának elvei 1210

BAPTISTA OKTATÁS

3.2.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 1210
3.2.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 1210
3.2.4 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai 1210
3.2.5 Választható érettségi vizsgatárgyak 1210
3.2.6 A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei 1211
3.2.7 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja 1211
3.2.8 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezése 1211
3.2.9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése 1212
3.2.10 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek 1212
3.2.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 1212
3.2.12 A tanulók jutalmazása 1212
3.2.13 A nevelőközösség által szükségesnek tartott további elvek 1212
3.2.14 Emelt szintű érettségire felkészítő óraszámhoz tartozó tantárgyi tartalmak .. 1213
3.2.15 Az intézmény tantervi óraszámai és tananyagtartalma 1224
3.2.15.1 Technikum – közismereti képzés 1225
3.2.15.2 Technikum – közismereti képzés - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től 1712
3.3 Képzési program 2180
3.3.1 Technikumi szakképzés 2180
3.3.1.1 Közszolgálati technikus 2180
3.3.1.2 Sportedző (ökölvívás) - sportszervező 2184
3.3.1.3 Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus 2188
3.3.1.4 Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus 2191
3.3.1.5 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 2194
3.3.1.6 Sportedző (ökölvívás) - sportszervező 2200
3.3.1.7 Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus 2204
3.3.1.8 Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus 2207
3.3.1.9 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 2210
3.4 Egészségfejlesztési program 2228
3.5 Pályaorientációs szolgáltatások 2231

BAPTISTA OKTATÁS

PREAMBULUM

"...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – *„A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.
A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.
Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

BAPTISTA OKTATÁS

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.
A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.
Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása
Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.
A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.
Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.
A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Az iskola dolgozóival kapcsolatos elvárásokat iskolánk Etikai kódexe tartalmazza, mely a 2. számú mellékletben található.

BAPTISTA OKTATÁS

Bevezető

A középiskolák - köztük a debreceni EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum - hosszú idő óta mással nem helyettesíthető, mások által el nem végezhető feladatokat látnak el azzal a céllal, hogy a náluk tanuló diákok alapos, biztos tudással, további ismeretek megszerzése iránti igénnyel, személyükben igazi, jól megalapozott emberi értékeket hordozva és képviselve folytathassák életútjukat. E célok eléréséért történik minden iskolánk falain belül is, ehhez keresünk társakat a szűkebb és tágabb környezetben, kérve együttműködésüket az egyén, a nemzet jelenéért és jövőjéért érzett közös elkötelezettséggel.

Legyen e pedagógiai program a jelen biztos támpontja, de legyen nyitott az új befogadására!

Az intézmény adatai, feladatellátási rendje

Az intézmény neve:
EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum
EURO Baptist Bilingual Secondary Grammar School and Secondary Technical School
Rövid neve:
EURO Baptista Gimnázium
EURO Baptist Secondary Grammar School
Székhelye:
4031 Debrecen, Angyalföld tér 7.
Oktatási azonosítója: 100573
Alapítás éve: 1996
Alapító szerv:
EURO Gazdasági és Informatikai Szakképzési Alapítvány,
4031 Debrecen, Angyalföld tér 7.
Az intézmény fenntartója és székhelye:
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
1111 Budapest, Budafoki út 34/b
Felügyeleti szerv:
Szakmai és törvényességi felügyelet a fenntartó, a fenntartói tevékenység törvényességi ellenőrzését a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal látja el.
Az intézmény jogállása:
önálló jogi személy
Az intézmény típusa:
többcélú intézmény, közös igazgatású köznevelési intézmény

Az intézmény alapfeladata:

- gimnáziumi nevelés-oktatás,
- technikumi nevelés-oktatás,
- felnőttoktatás
- a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása
    - mozgásszervi fogyatékos
    - érzékszervi fogyatékos
        - látássérült (vak, gyengénlátó)
        - hallássérült (nagyothalló)
    - egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók

BAPTISTA OKTATÁS

Az intézmény munkarendje és az évfolyamok száma:

Nappali rendszerű iskolai oktatás

Gimnázium: 4 évfolyam és 5 évfolyam (két tanítási nyelvű)
Technikum: 5 évfolyam, valamint 2 évfolyam szakképzés

Esti munkarend

Gimnázium: 4 évfolyam (felnőttoktatás)

Nappali munkarend

Gimnázium: 4 évfolyam (felnőttoktatás)

Illetékességi, működési köre: Magyarország, kiemelten Hajdú-Bihar megye és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Az intézmény jogállása és gazdálkodása: Önállóan működő és gazdálkodó intézmény

Az intézmény képviseletére jogosultak:
Fenntartói feladatkörében, a Baptista Szeretetszolgálat képviseletében Szenczy Sándor Elnök jár el.
Az intézmény nevében általános képviseletre jogosult az intézményvezető.
Őket távollétük esetén a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott helyettes képviseli.

Az Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekben az intézmény, illetve a Baptista Szeretetszolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatának előírásai az irányadók.

Az oktató nevelő munka végzéséhez szükséges helyiségek, eszközök jegyzéke az 1. számú mellékletben található.

A Pedagógiai Program elérhető az intézmény honlapjáról, illetve megtalálható az igazgatói irodában.

BAPTISTA OKTATÁS

Jogszabályi háttér

Pedagógiai programunk az alábbi jogszabályokban foglaltakat szem előtt tartva készült.

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzat kiadásáról

BAPTISTA OKTATÁS

1 Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a demokrácia értékei, a nemzeti értékek, az európai humanista értékrend hatja át, valamint kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra.

Munkánkat a demokrácia értékei hatják át, mert:

- egyrészt, demokrácia értékrendjére építve olyan demokratikus magatartás alapjait rakjuk le, illetve olyan demokratikus magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a köz érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutna,
- másrészt, mert a minden ember számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttatjuk el, amelyekre biztonságosan építheti ismereteit a későbbiekben valamennyi tanulónk.

Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket szolgálja, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat fejlesztéséhez, beleértve az ország nemzetiségeihez, etnikumaihoz tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.
Európai, humanista értékrendre építettük nevelési-oktatási programunkat, mert azokra a tartalmakra összpontosítunk, amelyek az Európához való tartozásunkat erősítik.
Nagy figyelmet fordítottunk a program összeállítása során az emberiség előtt álló közös problémákra. Az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:

- az egyén és az állam felelősségét,
- a társadalmak lehetőségeit, feladatait a probléma megoldásában,
- a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésében.

Kiemelt jelentőséggel bír programunkban a más népek, kultúrák iránti nyitottság, megértés. Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére neveljük tanítványainkat.
Meg kell ismertetnünk gimnáziumi tanulóinkat a Biblia igazságaival, az egyháztörténet máig érvényes tanításaival, erkölcstani példákkal, hogy helyes értékrendet kialakítva helyes világképük és világnézetük legyen.
Fontos az Isten- és emberszeretet kialakítása: Istenhez és embertársakhoz való kapcsolatok harmonikussá tétele, figyelembe véve a Tízparancsolat tanításait; az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az egyházban és a hazában.
Nagy hangsúlyt kell helyeznünk az erkölcsi nevelésre, melynek legfontosabb eleme a példaadás.
A nevelés a nevelő és a tanuló személyes kapcsolata, amelynek során a tanuló személyisége fejlődik, teljesebbé válik. A nevelő magatartása, erkölcsisége minta a gyermek előtt. Tudatos jellemformálás, amely során egy belső igény kialakítása a tanulókban arra, hogy önmagukkal szemben igényes, környezetükkel szemben megértő, de annak negatív hatásait nem befogadó emberek legyenek.
Az iskola, a család és a gyülekezet felelőssége közös a nevelésben. Az osztályfőnöknek fel kell ismerni a családi nevelés hiányosságaiból eredő hátrányokat, segítenie kell azok csökkentését. Nevelési céljaink eléréséhez együttműködik a szülői házzal és a gyülekezettel.

SABBATA OKTATÁS

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy:

- érvényesítse a humánus értékékeket
- közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit,
- testileg és lelkileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket neveljen,
- demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a nyitott társadalomban és a demokratikus államban való életre,
- csökkentse a tanulási kudarcok mértékét és biztosítsa az iskola eredményes befejezését,
- tekintsék a diákok sajátjuknak a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követő magatartás mintákat,
- váljanak nyitottá a diákok különböző kultúrák iránt,
- váljanak alkalmassá a tanulók:
  - az önálló, felelős döntéseken alapuló, elsősorban a szakmai területen folyamatosan fejlődő, megújuló alkotó munkára,
  - a termelési, szolgáltatási és más társadalmi értékteremtési folyamatok alakítására,
  - a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére,
  - a felsőfokú tanulmányok megkezdésére,
- alakuljon ki a tanulókban az igény és a képesség az ismeretek önálló megszerzésére, azok összefüggéseinek fölismerésére, értelmezésére, hasznosítására,
- alakuljon ki a tanulókban az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet,
- sajátítsák el a tanulók a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartás mintákat,
- fejlődjék fogalmi gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs tudásuk, informatikai tudásuk.

Nevelő-oktató munkánk feladata, hogy:

- építse tovább, szélesítse ki és mélyítse el az általános iskolai tantárgyi követelményeket,
- a nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás szerves egységet alkosson,
- a nevelés és oktatás rendjébe épüljenek be azok a fejlesztő célú problémakezelési módok és képzési tartalmak, amelyek:
  - a magyar társadalom demokratikus létformájából,
  - Magyarország jövendő európai integrációs folyamatából,
  - a közép- és felsőfokú iskolázás kiterjedéséből,
  - az egész életen át tartó tanulás igényéből adódnak,
- fejlődjék a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szolidáris viszony,
- teremtsük meg a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyát,
- neveljük a tanulókat logikus összefüggésben, rendszerben való gondolkodásra,
- a személyiségfejlesztésben kapjon kiemelt szerepet az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek kialakítása, a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre történő felkészítés,
- nevelési-oktatási rendszerének követelményei igazodjanak a tanulók adottságaihoz, fejlettségéhez,
- biztosítsa az eltérő adottságú és motivációjú tanulók számára az ismeretek bővülésének, a képességek és a készségek fejlődésének lehetőségét.

Nevelő-oktató munkánk eszköz-eljárásrendszere

A nevelési módszerek komplex rendszerét alkalmazzuk annak érdekében, hogy tanulóinkat pozitív tevékenységre késztessük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

Pedagógiai munkánkban alkalmazásra kerülő módszerek, eljárások főbb csoportjait:

PÉCSI SZTA OKTATÁS

- A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei (pl.: beszélgetés, vita, példa-példakép).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (pl.: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, gyakorlás).
- A magatartásra ható módszerek között az ösztönző (pl.: bíztatás, elismerés, dicséret, kitüntetés, osztályozás stb.) és a kényszerítő (pl.: felszólítás, parancs, büntetés) eljárások.

Ezek részletes szabályait a házirend tartalmazza.
Céljaink megvalósításának lényeges eleme iskolánk tanulóinak integrált oktatása.

Fontos alapelvünk az átjárhatóság és az egymásra épülés. Ezt a lehetőséget biztosítjuk azoknak a tanulóknak, akik megszakították középiskolai tanulmányaikat vagy már nem vehetnek részt nappali tagozatos képzésben vagy intézményt váltanak. Ők tanulmányaikat nappali munkarend szerint vagy a felnőttoktatás keretein belül folytathatják.

Az egyes képzési formákat úgy állítottuk össze, hogy iskolán belül legyen lehetőség arra, hogy tanulóink magasabb végzettséget szerezhessenek. Ezzel kívánunk a később pályát módosítani kívánók, a magasabb életkorban nagyobb feladatokat vállalók, a fokozatosságra törekvők vagy a lehetőségeiket és szükségleteiket később felismerők számára esélyt adni.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk pedagógiai programját a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra, szükségletekre építettük.
Ezért pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határoztuk meg:

- a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása,
- valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és az iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás különböző szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;

BARTÓK OKTATÁS

- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével;
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag felhasználása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolatát, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Éppen ezért nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást:
az iskola pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata:

- adjon teret a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának,
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat,
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk alapja egy olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és iskolahasználó részéről, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás-nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és a tevékenység számos egyéb fóruma is.

A személyiség fejlődés szempontjából a serdülő- és ifjúkort leginkább azokkal a feladatokkal jellemezhetjük, amelyeket megoldva juthatnak el oda a fiatalok, hogy el tudjanak igazodni a világ dolgaiban, kiegyensúlyozottak, döntésképesek legyenek, a társadalom lényeges folyamataiban teljes értékű emberként legyenek képesek bekapcsolódni.
Ezek a következők:

- A felnőttekkel való korábbi, gyermeki függő viszony átalakítása az egyenrangúság elve alapján.
- Az iskolai stresszhelyzetek kezelése, a beilleszkedés.
- A személyiségfejlődési, érési folyamat (nemi érés, identitás) kezelése.
- Kapcsolat- és kommunikáció készség fejlesztése.
- Személyiségi készségek fejlesztése: expresszivitásfejlesztés, érzékenység- és empátianövelés, kreativitásfejlesztés.

BAPTISTA OKTATÁS

- Helyes énkép kialakításában segítség nyújtása.
- Pályaorientáció, pályaválasztási döntés előkészítése.
- Egyéni értékrendszeren alapuló állampolgári- és közéleti szerep kialakítása, a magánélet és a közélet összhangjának biztosítása.

Ezek a képességek kialakíthatók a tanórai tevékenységek és az egyéb foglalkozások során. A legalkalmasabb az osztályfőnöki, a nyelvi-kommunikációs, testnevelés óra.
Nagyon fontos a pedagógus és a diák közötti jó kapcsolat, egymás tisztelete és a kölcsönös bizalom.

Az iskola feladata továbbá a zavarfelismerés és a megfelelő szakemberrel történő kommunikáció. Állandósult magatartásproblémák, teljesítményzavarok, családi problémák esetén segítséget nyújthat a pszichológus, a családgondozó, az orvos, a gyámügyi illetékes vagy a jogász.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségfejlesztési programunkat az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítettük el. Egészségfejlesztési programunkban az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok koordináltak, nyomon követhetőek és mérhetőek, értékelhetőek. Ezt a célt szolgálják elsősorban az iskolaorvosi szűrővizsgálatok, az oltási könyvek nyilvántartása, a gondozási napló folyamatos vezetése.
Az évenkénti NETFIT méréssel tanulóink fizikai állapotát tudjuk nyomon követni. Törekszünk arra, hogy az iskolai sportkörben egyre több gyerek sportoljon.
Egészségfejlesztési programunk további célja, hogy erősödjön tanulóink, tanáraink immunrendszere, ezáltal csökkenjen a betegségek miatti hiányzás.
A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.
A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- **egészséges táplálkozás** megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- **mindennapi testnevelés**/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése **személyközpontú pedagógiai módszerekkel** és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló **egészségfejlesztési** (modulszerű) **tananyag hatékony** (= bensővé váló) **oktatása.**

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhigiénia.

BÁRTFAI ÓKTATÁS

- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulók segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;

BÁRTFAI OKTATÁS

- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, az iskola szereplőinek együttműködése

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- a tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- egyéb foglalkozások (iskolai rendezvények: szalagtűző, ballagás, nyílt nap, karácsonyi ünnepség, diáknapok, kirándulás, szakkörök stb.)
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, hanem közösen, egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során. Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:
Törekedjünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje meg ezeket,
- valamilyen módon közvetlenül is vállaljon részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,

PARTNERI OKTATÁS

- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- tudjon társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni,
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést!

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat az egyes tanárok az alábbi módon segítik:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztessen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére,
- a tanulási folyamat során alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és – kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- az oktató-nevelő munka személyi, tárgyi környezete segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, ifjak egészségi állapotát javítják,
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a szexuális kultúra, magatartás kérdéseire, fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- a tanulási folyamat során kapjon átfogó képet a munka világáról,

PÁRTOKTATÁS

– a tanulási folyamat során alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését!

Az iskolai hagyományok őrzése és ápolása
Iskolai hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának alapvető célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolánkhoz. A hagyományok őrzése egy sajátos, speciális arculatot biztosít az iskolának, s segít megkülönböztetni intézményünket a többi, hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, s tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket.

1.4.1 A településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetése

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó tanulók részére iskolánk alapvetően integrált oktatást biztosít. A tantárgyi keretek között megjelenő kisebbségi kultúrák megismertetése – úgy a képzőművészet, mint a zenei világ, a népviselet és az életmód tekintetében – nem elkülönítetten, hanem az egyes évfolyamok tantervi követelményeibe beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelenik meg.

A Debrecenben élő nemzeti, etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- egyéb tevékenységek, úgymint:
  - színház- és múzeumlátogatás,
  - hangverseny látogatás.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben minden esetben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére és tiszteletben tartására.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus beosztásából és alaptevékenységéből adódó pedagógiai feladatai

- Példamutató magatartásával és megjelenésével segíti az iskola oktatási és nevelési céljainak megvalósulását.
- Figyel az iskolai élet problémáira, a pedagógus- és diákközösség tagjainak pedagógiai, emberi nehézségeire, segíti a helyes kibontakozást, a hibák felszámolását.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- Szaktárgyától függetlenül kötelessége az emberi tisztességre, becsületességre, hivatástudatra, valamint a helyes és szép magyar beszédre és írásra nevelés.
- Munkavégzését érintő minden felmerülő kérdésben közvetlen feletteséhez, illetve a főigazgatóhoz fordulhat.
- Tanórai és egyéb oktató, nevelő munkáját a központi oktatási szabályozásban (törvények, rendeletek), valamint az iskolai alapdokumentumokban (Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend) leírtak szerint kell végeznie.
- A tanítási órákhoz, egyéb foglalkozásokhoz kapcsolható valamennyi tevékenységét lelkiismeretesen és magas színvonalon látja el.
- Tanmenete alapján halad szaktárgyainak tanításában.

BÁTISTA OKTATÁS

- Sajátos pedagógiai módszereket használ (pl. projektoktatás, témanapok, témahetek szervezése). Ezen módszerekkel a tanulók érdeklődése könnyebben felkelthető, megvalósításuk a pedagógusok és tanulók szoros együttműködését igényli.
- Betartatja a Házirendet.
- Együttműködik az iskola pedagógus és nem pedagógus dolgozóival.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.
A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.
- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák, a mulasztások dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – a főigazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

<u>Az osztályfőnök feladatai és hatásköre</u>

Osztálya közösségének felelős vezetője, a pedagógusokra vonatkozó általános feladatokon túl hatásköre és feladatai a következőkkel egészülnek ki:

- Összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban
- Segíti a tanulók pályaorientációját, pályaválasztását, igyekszik ezeket megalapozottá, a realitásokkal összhangban levővé tenni.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tankönyvellátottságát, segít a felmerülő gondok megoldásában.
- Törekszik az indokolatlan mulasztások, késések megelőzésére, visszaszorítására, ennek érdekében él az alapdokumentumokban lefektetett eszközökkel.

BARTHA OKTATÁS

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, kapcsolatot tart az osztály szülői szervezetével.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik az egyéb tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.

Az iskola minden évfolyamán minden héten egy osztályfőnöki órát tartunk. Az osztályfőnöki órákon az életvitel műveltségi területének ismereteit adjuk át, az egészséges életmóddal, környezetvédelemmel, fogyasztóvédelemmel kapcsolatos témákról beszélünk, gyakorlati ismereteket tanítunk, közösségi nevelés és személyiségformálás, valamint az osztály és az iskola életének koordinációja zajlik.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése, a magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.
Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.
A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:
- a megfelelő légkör megteremtése,
- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:
- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,

BÁRTFA ORTATÁS

– a teljesítménykényszer.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a tanulók speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:
- általános iskolai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

Módszerek:
– iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
– kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
– pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája
– adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

1. tudományos tehetség
2. vezetői tehetség
3. pszichomotoros tehetség
4. művészi tehetség

A tehetséggondozás szervezeti formái
- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök, klubok
- Második idegen nyelv
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés
- Vetélkedők

BAPTISTA OKTATÁS

Célok	Feladatok	Kritériumok
Iskolánk célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket.	Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, céltudatos adatgyűjtés. Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése beszélgetés a szülőkkel, edzőkkel, tanárokkal.	A partnerekkel való permanens kapcsolattartás.
Célunk a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében.	A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei: • tanórai csoportbontás, differenciálás; • érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok; • tagozatos, speciális tantervű osztályok létrehozása; • tantervdúsítás; • tanulmányi versenyekre való felkészítés;	A szakkörök és klubok sikeres működése. Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Sikeres felvételi vizsgák (továbbtanulás). Közösségi produkciókban való sikeres szereplés. Egyéni produktumok, publikációk, műalkotások létrehozása. Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek
Célunk az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.	Meg kell próbálnunk kompenzálni a családi és anyagi háttér hiányosságait. Pályázatok útján biztosítanunk kell a szükséges anyagi, tárgyi feltételeket azon tehetséges tanulók részére, akik rossz anyagi körülmények között élnek. Hozzáférhetővé kell tennünk számukra a különböző szakkönyveket, folyóiratokat, feladatgyűjteményeket.	Táborozási hozzájárulások elnyerése, pályázatok felhasználásával.
Célunk, hogy a tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.	Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.	A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsöztetésének módját.
Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért célunk a családdal való együttműködés.	A családnak tudtára kell adni a felismert tehetséget, a fejlesztés lehetőségét, formáját, helyét. Folyamatosan informálni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.	A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.

BAPTISTA OKTATÁS

1.6.2 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Iskolánkban a magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók száma alacsony. A tanárok feladata az ilyen gyerekek esetében az okok felderítése és azok orvoslása. Az ő esetükben a szeretetteljes légkör, tolerancia, az egyéni bánásmód ígér némi sikert. Ezeknek a gyerekeknek a szüleivel szoros együttműködésre törekszünk.
Pedagógiai tevékenységünk elsődleges célja tehát a család, a szülők minél alaposabb megismerése és a családon keresztül történő ráhatás a gyerekre.

Feladataink:

- A tanulóval való hosszabb és többszöri beszélgetés (elsősorban a délutáni órákban, zavaró tényezők nélkül), ennek keretében:
  - tanácsadás (hobbi, baráti kör változtatása),
  - megtörtént helyzetek megbeszélése,
  - megbízás (közösségi program szervezése),
- Találkozás a szülőkkel
- Szakemberekhez irányítás

1.6.3 A sajátos nevelési igényű tanulók segítése

Iskolánk a többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelést és oktatást valósítja meg, melynek során a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk.
Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtthaladását tekintjük.
Intézményünkben a felvételi tájékoztatóban meghatározottaknak megfelelően fogadunk sajátos nevelési igényű tanulókat. A szakértői véleményben foglaltaknak megfelelően kaphatnak felmentést bizonyos tantárgyak értékelése alól, illetve vehetnek részt fejlesztő foglalkozásokon. Ennek érdekében a fogyatékosságnak, szakterületnek megfelelő végzettséggel rendelkező gyógypedagógust alkalmazunk.
Csak olyan tanulót fogadunk, aki a szakvélemény szerint integráltan oktatható és tankötelezettségét nem vagy nem kizárólag magántanulóként teljesítheti.

Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű tanulók speciális fejlesztéséhez

Kapcsolódó jogszabályok

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (Nkt.)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

Bevezetés

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló

BAPTISTA OKTATÁS

- egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:
- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A fejlesztő program a helyi tanterv része, és az integrációt segítő sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére, nevelésére irányul. A nevelőtestület minden évben a munkaterv készítésekor felülvizsgálja, s meghatározza benne az anyagi kereteket is, s összefoglalja a célokat és fejlesztéseket.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:
- az intézmény pedagógiai programjában,
- a helyi tantervben
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- az egyéni fejlesztési tervben.

A **sajátos nevelési igény** meghatározása: különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján
- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinektikus vagy kóros aktivitászavar).

A fejlesztő program tartalmi elemei

Általános célok – alapelvek

A habilitációs, rehabilitációs **ellátás közös elvei**:
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.
Általános alapelvek:
Az életkori csoportok megtartása mellett a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatás és nevelés megvalósítása.

BAPTISTA OKTATÁS

A **NAT alkalmazása** a SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapdokumentum, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a SNI tanulók számára is érvényesek. Az intézmény pedagógiai programjának és a helyi tantervének elkészítésekor figyelembe vettük:

- a köznevelési törvényt, a NAT és az Irányelv vonatkozó előírásait,
- a szülők elvárásait,
- és a tanulók sajátosságait.

Az „Irányelv" biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés terjedjen ki az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érdekében **az „Irányelv" meghatározza:**

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, az oktatás és a fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai program kialakításakor vesszük figyelembe.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.

A habilitációs, rehabilitációs **tevékenységet meghatározó tényezők**:

- a sérülés típusa, súlyossága
- a sérülés kialakulásának ideje
- a SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

A SNI tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, tartalmak, tevékenységek, követelmények megjelennek:

- a pedagógiai programban,
- helyi tantervben a tantárgyak programjában,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanári / terapeuta kompetenciája:

- programok összeállítása,
- fejlesztőmunka,
- közreműködés a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban.
- a többségi pedagógusok munkájának segítése

BÁRTFAI ÓKTATÁS

A pedagógiai feltételeket a köznevelési törvény határozza meg. Többletszolgáltatásokat biztosít a SNI tanuló számára.

Az együttnevelés

Az együttnevelés objektív tényezői
Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé. A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 47.§. (1) kimondja, hogy „ A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani".
Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében a befogadó iskoláknak rendelkezniük kell azokkal a tárgyi és személyi feltételekkel, amelyeket a törvény előír.
A 2011-ben megszületett köznevelési törvény és annak módosításai, valamint az 1998. évi Esélyegyenlőségi törvény rögzítik azokat a körülményeket melyek által megvalósulhat a sikeres integráció.

Az integrációt vállaló intézmények feladatai:
- **Alapító okiratában** szerepeltetni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának feladatát, s azt hogy milyen fogyatékossági csoporthoz tartozó gyermekekről van szó.
- Átdolgozott **pedagógiai program**ja és a helyi tanterve tartalmazza a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot.
- **Szakemberek** biztosítása: szükségleteknek megfelelően gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, konduktor.
- **Fejlesztő eszközök**, tanórai segédletek biztosítása.
- Egészségügyi és pedagógiai célú **habilitációs és rehabilitációs foglalkozások** biztosítása, a tanórai foglalkozásokon túl. Ennek meg kell jelennie az iskola óratervében, mely a fogyatékosság típusától függően az évfolyamra meghatározott heti óraszám.
- Egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az **értékelés és a minősítés** alól mentesítheti az intézmény főigazgatója a szakértői vélemény alapján, melyről határozatot hoz.
- Az első évfolyamon az értékelés és minősítés alól mentesített tanuló számára **egyéni továbbhaladást** engedélyezhet a főigazgató, vagyis a gyermek haladása eltérhet osztálytársaitól egyes tantárgyakban.

Az együttnevelés szubjektív tényezői
A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a **szubjektív tényezők**.
Biztosítani kell:
- a SNI **tanuló beilleszkedését és együtthaladását a többi tanulóval**, ezt segíti a nyitottabb személyiség formálása, a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az **egyéni fejlesztési tervekbe**,
- a **pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését**,
- **habilitációs, rehabilitációs szemlélet** érvényesítését, **sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést**, **együttműködést a szakemberekkel**.

KÁRTÉKONY OKTATÁS

Sikerkritérium az inkluzív, befogadó iskola kialakítása.
A befogadó iskolákban szeretik a heterogenitást, akár kiemelkedően tehetséges, akár fogyatékossággal élő tanulóról, akár hátrányos szociális helyzetű gyermekről legyen szó. A pedagógus itt nem hárítja a felelősséget másra, hanem igyekszik saját eszköztárát úgy bővíteni, hogy megoldást találjon a tanulási nehézségekre. Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékossági típust jellemzik. Mivel a többségi iskolák pedagógusai képzésük során alig-alig szerezhettek ilyen jellegű tudást, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzéseken vegyenek részt.
Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek **team-munkában** dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.
Alapvető tényező továbbá, hogy a befogadó pedagógusok jártasak legyenek **differenciált tanulásszervezésben.**
A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés nemcsak a SNI gyermekek számára kedvező, hanem a csoport valamennyi tagjának. A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki miben marad el társaitól.
Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.
A szülők szerepe, befolyása felelőssége az inkluzív iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal.
Ha a gyermek fogyatékosságát korán felismerték, akkor a szülőnek már volt ideje feldolgozni, s akkor a szülői elfogadás megbízható támaszt jelent. Találkozhatunk olyan szülői magatartással, amikor az integrált oktatási forma választása a stigmatizációból való megszabadulás lehetőségét jelenti. Ilyenkor nem számíthatunk szülői érdeklődésre, s gyermekének sem tud érzelmi biztonságot nyújtani.
Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tisztelják egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.
A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a **gyermektársakkal** a fogyatékosság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.
Együttműködés a szakemberekkel: az intézmény a sajátos nevelési igénynek, fogyatékosságnak, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít. A **gyógypedagógiai tanár / terapeuta** feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.
Kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal:

- segíti a diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására,
- folyamatosan konzultál velük,

SZERKESZTÉSI MÁSOLAT

- ráirányítja figyelmüket a beszerezhető szakirodalomra.
- Szükség van logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus bevonására is.

Alapító okiratunk rögzíti azokat az SNI típusokat, mellyel rendelkező tanulók integrált oktatását iskolánk ellátja. A tanulók számára előírt foglalkozásokat a fogyatékosságnak megfelelően a fejlesztő teremben vagy a tornateremben tartjuk. A feladat ellátását az előírt végzettséggel rendelkező szakember tartja. A fejlesztéshez szükséges eszközöket a fejlesztő pedagógusok és az intézmény biztosítja.

Helyzetkép

Iskolánkban az utóbbi években megnőtt a sajátos nevelési igényű tanulók száma.
A szakértői bizottság véleménye alapján fogadunk integráltan oktatható tanulókat, akiknek javasolt, hogy ne magántanulói státuszban folytassák tanulmányaikat.
A tanulók oktatásánál figyelembe vesszük a szakértői vélemény javaslatait, a javasolt módszereket, eszközöket.
A tantárgyi felmentések alapján történik az értékelés alóli felmentés.
Mozgáskorlátozottak számára kialakítottunk mellékhelyiséget is, így a kerekes széket használó tanulónk is könnyedén mozog az intézményben. A tantermek beosztásánál is figyelünk a sérült tanulókra.
Integráltan oktatunk látássérült, hallássérült és mozgássérült tanulókat is. Mentális állapotuknak megfelelően alkalmazkodunk hozzájuk a nevelési-oktatási folyamatban.
Kapcsolatban állunk a szakvéleményeket kiállító szakszolgálatokkal, figyelemmel kísérjük a felülvizsgálatok dátumait és azokat jellemzéssel kezdeményezzük a törvényi előírásoknak megfelelően.

A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

Látássérült tanulók fejlesztését segítő program

Látássérültnek tekinthető az a személy, akinek egészséges szemén korrekcióval mérhető látásélessége az ép látás 30%-a, vagy ennél kevesebb, illetve látóérszűkülete nem több 20°-nál. A gyengénlátók vízusa: 0,1 -0,33 közötti.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:
- megfelelő tanulási környezet kialakítása,
- az önállóság iránti igényük fejlesztése, elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában.
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése révén a pozitív, reális énkép kialakítása,
- felelősségük kialakítása saját sorsuk és életpályájuk alakításában.

Információs és kommunikációs kultúra:
- auditív információhordozók alkalmazása,

BAPTISTA OKTATÁS

- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- az ép érzékszervek segítségével virtuális csatornákon keresztüli ismeretszerzés, elektromos médiahasználat,

Tanulás:
- az akarati tulajdonságok erősítése a látássérülés hátrányainak leküzdéséhez, érdeklődésük felkeltése, és irányítása a környezet, a látható világ megismerése iránt,
- a vizuális differenciáló képesség (pl. képek, betűk, számjegyek stb. olvasása) fejlesztése,
- hosszabb idő biztosítása a térérzékelés és a testséma kialakulásához a működő érzékszervek aktív bevonásával,
- céltudatos és kitartó akarati tulajdonságok kialakítása az önálló tanulás és a későbbi munkavégzés céljából,
- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- optikai segédeszközök használatának megtanítása.

Testi, lelki egészség:
- a tanulók legyenek tisztában a gyengénlátásból fakadó fokozott baleseti veszélyekkel, a finommozgások és a tájékozódás ismereteinek elsajátításában kerüljék el azokat.
- az egészségvédő magatartás szokásainak fejlesztésével az egészséges életmód iránti igény kialakítása,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában,
- az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a szem védelme,
- látás - mozgás koordináció fejlesztése.

Felkészülés a felnőtt szerepre:
- felkészítésük az ép látásúakkal való kapcsolatépítésre, a közösségbe való beilleszkedésre,
- az önálló életvitelhez szükséges ismeretek, szokások kialakítása igényszinten tartása,
- pályaválasztásuk, munkavállalásuk, családalapításuk lehetőségeinek és korlátainak megismerése.

Módszerek, eljárások

A gyengénlátó tanuló esetében is a kerettantervek tananyagát és követelményeit, fejlesztési feltételeit alkalmazzuk, a szakvéleményben megadott javaslatok alapján.

Művészetek - kiemelt fontosságú terület:
- Személyiségformáló, személyiségkorrekciós hatása rendkívül nagy a készségek és képességek mellett.
- Ének-zene: ismeretanyagában a hallásos tanulás kerül előtérbe.
- Vizuális kultúra: a hangsúlyt a síkábrázolás helyett a plasztikus megjelenítés mintázás kapja.

Anyanyelv és irodalom
- Kommunikációs készség kialakítására, fejlesztésére nagy súlyt helyezünk.
- Analizáló - szintetizáló olvasástanítás módszerét alkalmazzuk.
- Írás tanításánál törekszünk az áttekinthető, rendezett, olvasható írásképekre.

BARTISTA OKTATÁS

Matematika

- A szemléltetéshez és a tanulói munkához speciális eszközöket használunk (vonalzó, körző).
- A mérés és szerkesztés jelentősen függ a látássérülés mértékétől, ezért a pontosság szempontjából engedményeket teszünk.
- Ép érzékszerveiket (tapintás, hallás) aktívan használtatjuk ismeretszerzés közben.

Természettudományos tantárgyak

- Közvetlen szemléltetés esetén biztosítjuk számukra az ép érzékszerveik aktív használatát.

Testnevelés, sport

- A testnevelés órákon fokozott figyelmet fordítunk gyakran kialakuló tartási hibákra, azok megelőzésére és korrekciójára.
- Térbeli tájékozódásukat fejlesztjük.
- Futkározás közben biztonságérzetüket növeljük.

A fejlesztés színterei

- tanóra,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás,
- szakkörök (pl. kézműves szakkör),
- tehetséggondozó foglalkozások.

Tanórán és az egyéb tevékenységeik folytán **alkalmazott módszerek, eljárások**:

- szemléltetés, érzékeltetés, megfigyelés,
- egyéni segítségnyújtás,
- differenciált követelményrendszer,
- egyéni fejlődési tempó biztosítása,
- dicséret, jutalmazás,
- több idő adása,
- körülmények optimális biztosítása,
- egyéni képességet fejlesztő játékok,
- tolerancia.

Együttműködés a tanulók fejlődését segítő intézményekkel, szervekkel:

- iskolaorvos,
- védőnő,
- szemész szakorvos,
- szülők,
- gyógypedagógus,
- pszichológus.

Egyéb feltételek biztosítása:

- pedagógusaink továbbképzése,
- szakemberek előadásai,
- tankönyvek, segédanyagok.

BAPTISTA OKTATÁS

A hallássérült tanulók fejlesztését segítő program

A **hallássérült** tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése.
Átalakul a külvilágról való információ felvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás.
A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:
- önállóságra nevelés
- pozitív személyiségjegyek feltárása, fejlesztése
- fogyatékosságukkal együtt élve tudjanak beilleszkedni a munka világába

Információs és kommunikációs kultúra:
- a vizuális csatornák kiemelt fejlesztése
- a társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs képességek és magatartási normák alakítása, fejlesztése

Tanulás:
- az azonos évfolyamon tanuló halló társak teljesítményének megközelítése,
- az információs kommunikációs technológiák megismertetése

Testi, lelki egészség:
- a hallásjavító eszközök használata
- életmódjuk, életvitelük alakítása, komplex kommunikációs lehetőségek fejlesztése
- káros szokások kerülése

Felkészülés a felnőtt életre:
- a legnagyobb önállóság elérése
- a továbbtanulás megalapozása
- a reális pályaválasztás előkészítése

Hon- és népismeret:
- térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismertetése, szókincs, fogalmak bővítése

Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra:
- a tanulók szemléletének, nyitottságának formálása, hogy kapcsolatot tudjanak teremteni sorstársaikkal

Környezeti nevelés:
- vizuálisan biztosított élményekkel felismertetni a környezet alakításának, óvásának szükségességét

Kiemelten fontos a beszédhallás és a még épen maradt funkciók folyamatos fejlesztése minden nevelési helyzetben.

BAPTISTA OKTATÁS

Anyanyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom tantárgyak egész éven át tartó folyamatos feladatai:

- a tudatos anyanyelvtanulás,
- az olvasás technikájának kialakítása és eszközszintű használata,
- az írás technikájának kialakítása és ennek eszközszintű használata,
- a szókincs bővítése, fejlesztése,
- beszédérthetőség fejlesztése,
- nyelvi kombinációs készség, vizuális emlékezet fejlesztése,
- a köznapi nyelv elemeinek elsajátítása.

Élő idegen nyelv

- A hallási fogyatékos tanulók oktatásában az élő idegen nyelv műveltségi terület tanításának szűkített programja a nyelvi fejlettségi szint függvényében történik.
- Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.

Matematika

- A fogalmi gondolkodás megalapozása.
- Megfelelő nyelvi kommunikáció.

Ember és társadalom

- A hallássérült számára legyenek életszerűek, használhatóak a tanultak és segítsék őt akadályozott helyzetében.
- Tér- és időviszonyok kialakítása.
- Tájékozódási képesség kialakítása.

Földünk és környezetünk

- Gyakorlati, alkalmazható ismeretek nyújtása.

Művészetek

- A hallás- és zenei nevelés tantárgy tartalma részben megegyezik az „ének-zenével”.
- Az önkifejezés, információszerzés megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése: vizuális kultúra sokoldalú művelése.
- A természeti, társadalmi környezet hangjainak megismertetése.
- Az emberi beszéd akusztikus felfogásának segítése.

Informatika

- A korszerű technikák alkalmazása - számítógép, vizuális eszközök.

Életvitel és gyakorlati ismeretek

- Direkt módon alapozza meg a munkavégzésre történő felkészülést, a pályaválasztást.
- A manuális készségek magas fokú fejlesztése.
- Mozgások összerendezettségének fokozása.

Eljárások, módszerek

- Az egyes pedagógiai szakaszokra fordított idő meghosszabbodhat.
- A jó beszédpélda biztosítja a hallássérült tanuló beszédfejlődésének erősödését.
- Optimális ültetésrend kialakítása.
- Törekvés a pedagógus és a gyermektársak beszédérthetőségére.
- A pedagógus győződjön meg arról, hogy érti-e őt a gyermek.
- Utasítások írásban történő kiadása.

BAPTISTA OKTATÁS

- Megfelelő szemléltetőeszközök biztosítása.
- Ismeretlen szavak részletes magyarázata.
- Differenciált tanulásszervezés.
- Zöngés és zöngétlen mássalhangzó-párok differenciálása.

A mozgás fogyatékos gyermekek fejlesztését segítő program

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akinél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A fejlesztés alapelve: a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni és/vagy ellensúlyozni.
A tanuló speciális nevelési szükségleteit meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.
Nevelhetőségüket befolyásolja, hogy tapasztalatszerzési lehetőségeik beszűkültek, a környezethez való alkalmazkodásukban gátoltak. A gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni helyüket az „épek” között, tehát a többségi iskolában is.

Kiemelt célok, feladatok
Az iskolai fejlesztés teljes ideje alatt kiemelt fontosságú a mozgásnevelés, a komplex rehabilitációs hatásrendszer.

Énkép, önismeret:
- önállóságra nevelés lehetőségek szerint,
- a tanulók egészséges énképének önbizalmának kialakítása,
- kudarctűrő képességük növelése,
- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése.

Információs és kommunikációs kultúra:
- elektronikus eszközök, a média használata életminőségük javítására.

Tanulás:
- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével
- a tanulás összetevőinek tanítása, egyénre szabott tanulási módszerek megválasztása, motiváció
- az író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás; valamint a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenység.
- az iskolai fejlesztés teljes ideje alatt kiemelt fontosságú a mozgásnevelés, a komplex rehabilitációs hatásrendszer.

Testi, lelki egészség:
- az akadálymentes közlekedés szabályainak ismerete, a megfelelő mozgás- és élettér biztosítása az iskolában,
- mozgásreflexek célszerűsége és gyorsasága,
- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével:
- az akadályozott környezet mozgásbiztonsága,

BAPTISTA OKTATÁS

– mozgásreflexek célszerűsége és gyorsasága, az író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás; valamint a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenység.

Felkészülés a felnőtt életre:
– önállóság nevelés, lehetőség szerint
– az önálló életvitel kialakulását segítő módszerek, eljárások megkeresése, kidolgozása, lelki egyensúly fenntartása, számukra elérhető pályák megismertetése, ezek iránti érdeklődés felkeltése.

A megvalósítás keretei, eljárásai

Tanítási órák:
Anyanyelv és irodalom
– A beszéd tartalmi részére nagyobb hangsúlyt kell fektetni.
Élő idegen nyelv
– A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze.
– Auditív tanulási módszereket kell alkalmazni.
Matematika
– Sokoldalú érzékleti megerősítésre kell törekedni.
– A geometriai anyag gyakorlati része a mozgásállapottól függően, egyéni elbírálás alapján történjen.
Ember és társadalom
– A társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlása.
– Ismertetni kell a tanulókkal a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződéseket.
Ember és természet
– Az embertani, egészségügyi ismereteknek tartalmazniuk kell a tanuló diagnózisának ismeretét s az ezzel kapcsolatos problémák kezelését.
– Lehetőség szerint megteremteni az egyéni tapasztalást.
Művészetek
– Mindig meg kell keresni azokat az eljárásokat, módszereket, testhelyzeteket, eszközöket, amelyek segítségével képes a tanuló előre haladni.
– A tánc és gyermekjátékok témáinak tartalmait és követelményeit egyénre szabottan kell megfogalmazni.
Informatika
– A gépi írást meg kell tanítani.
– Meg kell találni az egyénre szabott, adaptált eszközöket (speciális egér, klaviatúravédő, stb.).
Testnevelés és sport:
– a gyógytorna aktív és passzív eljárásai,
– a testnevelés mozgásanyagának sérülésspecifikus adaptált formái,
– adaptált sportfoglalkozások.

A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképességzavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni

BÁBITA OKTATÁS

sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.
Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzõk, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.
Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a **részképességzavarok** körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékosság deficiál - diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyúszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok **diszlexia, diszgráfia** esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,

PÁRTOS OKTATÁS

- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A megvalósítás színterei
- minden tanórán,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozáson,

Kiemelt feladatok **diszkalkulia** esetén:
- testséma kialakítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés-észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása,
- szerialitás erősítése.

A megvalósítási színterei
- matematika óra,
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a **részképességzavar** és/vagy **fogyatékosságok együttes, halmozott tüneteit** mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:
- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,

BARTÓK OKTATÁS

– a motoros képességeket,
– a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus végzi.
– Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.
– Együttműködés a pszichológussal.

A megvalósítás színterei
– tanóra,
– napközi, tanulószoba,
– gyógypedagógiai foglalkozás egyéni terápiás terv alapján.

1.6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az iskolánkba érkező gyermekek jelentős része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, csoportbontással oldjuk meg.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha
– szórt figyelmű;
– nehezen tud koncentrálni;
– gyorsan felejti, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
– túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
– kézügyessége fejletlen;
– lassan vált át egyik feladatról a másikra;
– olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
– a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel, valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja
– A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
– Készségek, képességek fejlesztése.
– A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
– Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
– Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
– Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.
– **Reális önismeret** kialakítására van szükség. Kapjanak lehetőséget ezen tanulók önmaguk megmérésére, kipróbálására.
– A tanulókat **meg kell tanítani tanulni**. A szaktanárok feladata, hogy a lemaradó tanulóknak magyarázzák el, hogy az adott tantárgy esetében, melyek a legjobb módszerek a megértéshez, a lényeg kiemeléséhez, az összefüggések látásához.

BAPTISTA OKTATÁS

– Fontos nevelési feladat, hogy felismerjük, ha szorongásos kudarcfélelem okozza a gyengébb teljesítményt, **sikerélményt kell biztosítani** tanulóinknak. Ugyanis a tanulás eredményessége szempontjából az elismerés hiánya, a közömbösség a leginkább ártalmas nevelési magatartást. (Még az elmarasztalás is jobb, mint a közömbösség!)

Hogyan lehet sikerélményt biztosítani?

– Kisebb csoportokban való foglalkozás:
  – könnyebb a megszólalás
  – könnyebb a tanár pozitív reagálása a legkisebb eredményekre,
– Egyéni feladatok adása
  Pl. önálló megfigyelések „kutatások" tankönyvből, folyóiratokból, szakkönyvekből,
– Beszámolók, referátumok kiadása → dicséret.
– A frusztrációt leginkább az **irreális elvárások** okozzák. Sem a család, sem az iskola ne követeljen többet a tanulótól, mint amit képes teljesíteni.
  Fel kell venni a kapcsolatot a tanulási kudarcnak kitett tanulók **szüleivel**. A szülők „nevelése" arra irányuljon, hogy ne legyen túlzott elvárásuk gyermekükkel szemben, ne féljen a gyermek otthon, ha rosszabb eredményt ér el, mint, amit a szülők szeretnének, mert ez még inkább csökkenti a teljesítményt. Tehát a tanár-szülő kapcsolatot kell erősíteni.
– Eredményessé teheti a tanulást, ha sikerül a diákok **érdeklődését** felkelteni a tantárgy iránt.
– Kapjon helyet az oktatásban a **játékosság** és a **kreativitás**. Ez is segítheti a kudarc élmény feledtetését, s hozzájárulhat a jobb eredmények eléréséhez.

Hagyományos módszerek a tanulási kudarc felszámolására:

– Korrepetálások:
  Ezek arra vannak hivatva, hogy a tanulók egyes csoportjainak (néha csak egyes tanulóknak) gyengébb érdeklődés, alacsonyabb intelligenciahányados vagy betegség miatt bekövetkezett elmaradását próbáljuk pótolni.
– Felzárkóztatás:
  Erre akkor kerülhet sor, ha környezeti adottságok vagy speciális helyzet (pl. külföldi tartózkodás, hosszabb kórházi ápolás) miatt a tananyag-feldolgozás hosszabb szakaszai „maradnak ki", s ennek következtében kiegészítő tanulásról kell gondoskodni.

1.6.5 Tartós gyógykezelés alatt álló tanulót segítő pedagógiai tevékenység

Az a tanuló minősül tartós gyógykezelés alatt állónak, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy a 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a harminchat tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni, tanulmányait egyéni munkarend keretében folytathatja. Számukra egyéni foglalkozásokat szervezünk, amelyre tanulónként átlag heti tíz óra áll rendelkezésre (ez az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható).
A beteg gyermek tanuláshoz való joga nem csorbulhat. Intézményünk törekvése, hogy a beteg gyermek elkerülhesse az évismétlést. Az általunk megfogalmazott cél- és feladatrendszert figyelembe véve el kell fogadnunk, hogy a gyermek gyógyítása, gyógyulása az elsődleges. Munkánkat befolyásolja a tanuló állapota, az orvosi beavatkozások gyakorisága, kezelések, ezért fokozottan figyelni kell a tanuló terhelhetőségére.

PARTISTA OKTATÁS

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló oktatásához szükséges eszközöket az iskola biztosítja. Az oktatás történhet egészségügyi vagy rehabilitációs intézményben, othhoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben a tanuló jogviszonyának fenntartása mellett.

1.6.6 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem az általános iskolából kapott információkon, saját megfigyeléseinken, utánajárásunkon, esetlegesen szülői tájékoztatáson alapul.
Feladatunk igény szerint előadók biztosítása az alábbi témákban:

- Káros szenvedélyek
- Drog- és bűnmegelőzési programok
- Egyéb aktuális problémák

Feladatunk felmérni a segítségre szorulók körét. Ebben fontos szerepük van az osztályfőnököknek, illetve a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek.

A megelőzés szempontjából nagy feladat hárul az osztályfőnökökre. Hiszen ők találkoznak legtöbbet osztályuk tanulóival, ők állnak legközelebb hozzájuk. Az osztályközösség kialakításában, irányításában meghatározó a jelenlétük. El kell érniük, hogy a tanulók bizalommal legyenek irántuk, érezzék, tudják problémáikat és adott esetben cselekvően vegyenek részt az események feltárásában körültekintően, pedagógiai felkészültséggel, tapasztalattal tudják orvosolni azokat. Ha a problémák hatáskörükön túlmennek, forduljanak az ifjúság védelmi felelősökhöz, aki meg tudja tenni a további lépéseket. Ő tartja a kapcsolatot a gyermekjóléti, a családsegítő szervekkel és a pedagógiai szakszolgálat munkatársaival.

A megkülönböztetett figyelmet igénylő tanulók többsége az alábbi csoportokba sorolható:

- anyagilag hátrányos helyzetű (pl.: munkanélküli szülők),
- családi kapcsolatok miatt veszélyeztetett (csonka családban élő),
- kulturális helyzete miatt hátrányos helyzetű (a szülők alacsonyabb iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az önművelődés lebecsülése…),
- egészségileg hátrányos helyzetű,
- káros szenvedélye miatt veszélyeztetett,
- deviáns, nehezen kezelhető gyermek.

1.6.7 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban fokozatosan nő a munkanélküli szülők gyermekeként, illetve az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma.
A tanulóink esélyegyenlősége egyéni bánásmóddal segíthető elő. Figyelembe kell venni az eltérő képességű, tapasztalatú, érdeklődésű, vallású, egészségű, családi és társadalmi hátterű gyermekek sokféleségét, így nevelni lehet őket a különbözőségek elfogadására és megértésére is.
Célunk:
Segíteni azon tanulók beilleszkedését, ismeretelsajátítását, egyéni ütemű fejlődését, akik:

Szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek:

- családi mikrokörnyezetükből adódóan hátrányos helyzetűek,
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek (elvált szülők, árva, félárva gyerekek),
- munkanélküli szülők gyermekei,

BÁRTFA ÓVODA

Átmenetileg hátrányos helyzetűek:
- áttelepült, beköltözött (új) tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

Minden évben központi keretből juttatunk támogatást (tankönyvtámogatás) a rászoruló tanulóknak.
Az iskolából kölcsönözhető tankönyvek csökkentik a szülők tanév eleji kiadásait.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbit tevékenységi formák szolgálják:
- A felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezés
- Mentálhigiénés programok
- Pályaorientációs tevékenység
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon értesítés (levél, telefon)
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- Motiválás arra, hogy a gyermek kollégiumi ellátásban részesüljön
- Kapcsolatfelvétel a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a diákkörök és a diákönkormányzat keretei között tehetik meg. Az intézményben diákkörök és diákönkormányzat működhet. Diákkör létrehozását minimum 15 fő tanuló kezdeményezheti. Az iskolában csak tantárgyi, kulturális, sport, szakmai diákkörök alakíthatók.

Intézményünkben minden osztály maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel. A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.

A diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt.
A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt személy segíti, akit a főigazgató bíz meg.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:
- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége (a tanulói létszám minimum 25%-a) véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.
A véleményeket, észrevételeket minden estben a diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

BÁRTFAI OKTATÁS

1.8 Az intézmény pedagógiai programjának nyilvánossága

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, a dokumentum a főigazgatói irodában szabadon megtekinthető, illetve megtalálható az iskola honlapján. A dokumentum tartalmáról – munkaidőben – a főigazgató vagy a főigazgató-helyettesek adnak tájékoztatást.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként két vizsgaidőszakot jelölünk ki. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatjuk.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén a főigazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az első bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit a pedagógiai program 3. számú melléklete tartalmazza.

Általános szabályok
A javító, különbözeti és osztályozó vizsgák beosztását a főigazgató-helyettesek készítik el. A főigazgató-helyettesek az érintett tanulókat írásban tájékoztatják a vizsga helyéről, időpontjáról, időtartamáról és a vizsga típusáról. Ezzel egy időben a vizsgabeosztást a tanári szobában is közzé teszik. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat, tételsorokat. A szóbeli vizsgára a szaktanár legalább 10 tételt készít.
A vizsgabizottságokat a főigazgató jelöli ki.
A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák írásbeli, gyakorlati vagy szóbeli részből állhatnak. Azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló a helyi tanterv alapján érettségi vizsgát tehet, a tanulónak sikeresen teljesítenie kell az évfolyam legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló, legalább hatvan perces írásbeli vizsgarészt, valamint a szóbeli vizsgarészt.
Az érdemjegyek megállapításánál a vizsgarészeket egyenlő arányban vesszük figyelembe.

Az értékelés az alábbiak szerint történik:

0	-	24 %	elégtelen (1)
25	-	39 %	elégséges (2)
40	-	59 %	közepes (3)
60	-	79 %	jó (4)

BAPTISTA OKTATÁS

80 - 100 % jeles (5)

A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait a főigazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal bízza meg.

Javítóvizsga, Osztályozóvizsga, Különbözeti vizsga, Pótló vizsga, Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga.

Javítóvizsga:

- Az a tanuló, akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít, az iskola Munkatervében meghatározott időpontban javítóvizsgát tehet.
- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
  - a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
  - az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- Ha a tanuló több mint 3 tantárgyból kapott elégtelent, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.
- A tantárgyak témaköreit a tanuló a bizonyítvánnyal együtt megkapja, az átvételt igazolja. A javítóvizsgák időpontját jogszabály határozza meg: augusztus 15-augusztus 31. A tanulót a vizsga eredményéről a vizsga napján tájékoztatni kell.

Osztályozóvizsga:

- Osztályozóvizsgát kell tennie:
- Magántanulónak
- A tantervi követelményeknek egy tanévnél (az előírtnál) –engedéllyel- rövidebb idő alatt eleget tevő tanulónak
- A jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, s emiatt érdemjeggyel nem osztályozható tanulónak, amennyiben azt a nevelőtestület a számára engedélyezi
- Másik iskolából való átvétel esetén, ha az iskola főigazgatója előírja
- Független vizsgabizottság előtt tett vizsga esetén

Osztályozóvizsgát tehet:

- Bármely tanuló, aki szüleivel együtt gyakorolja az osztályozóvizsga letételére vonatkozó jogát (pl. előrehozott érettségi vizsga feltételeként)

Az osztályozóvizsgát a következő tanév tantervi anyagából mindig a tanév megkezdését megelőzően kell tenni.
Csoport-, osztály- vagy iskolaváltás miatt előírt osztályozó vagy különbözeti vizsgát a főigazgató által megadott határidőig kell letenni, lehetőleg a tanév megkezdése előtt.
Az osztályozóvizsgák időpontjait a tanév munkaterve tartalmazza:

- január első két hete
- lehetőség szerint április utolsó két hete (jelentkezési határidő: március 1.)
- június első két hete (jelentkezési határidő: március 1.)
- augusztus utolsó két hete (jelentkezési határidő: június 15.)

Osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozóvizsga elégtelen, a tanulónak tanévet kell ismételni.

PÁRTOLÁSA OKTATÁS

Különbözeti vizsga:

- Annak a tanulónak, aki a tanév közben másik iskolából való átvételét kéri, vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként, vagy az iskolán belül az esti oktatás munkarendje szerinti képzésből a nappali oktatás munkarendje szerinti képzésbe való átvételét kéri, az alacsonyabb évfolyamon tanult vagy hiányzó tantárgyakból, tantárgyrészekből a főigazgató által kijelölt időpontban különbözeti vizsgát kell tennie.
- A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. A különbözeti vizsgák időpontját a főigazgató határozza meg.

Pótló vizsga:

- Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/ pótló/ különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján a főigazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a tanuló joga, hogy kérelmére független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.
- A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző 30. munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.
- A tanuló, amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott és javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Átjelentkezés, átvétel esetén más középiskolából, illetve iskolán belüli osztályváltás esetén, ha a tantárgyak eltérése indokolja, akkor a főigazgatói határozat különbözeti, osztályozó vizsga letételét írhatja elő.
Ezen vizsgák letételéhez türelmi időt biztosítunk, egyénileg segítséget nyújtunk, vagy lehetőséget adunk az évfolyam megismétlésére.
Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.
A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai, szakképzési felvételi eljárás

A felvételi eljárás során a 7. osztály év végi és a 8. osztály félévi eredményeket vesszük figyelembe az alábbi tantárgyakból:
Magyar nyelv és irodalom, Történelem, Matematika, Idegen nyelv, Fizika
A felvételi rangsor összeállítása a tanulmányi átlag alapján történik.
Ha a tanulók azonos felvételi eredményt érnek el, akkor a rangsorolásukra vonatkozó különleges helyzetet az alábbiak alapján szabályozzuk:

BIBLIOTÁRTATÁS

1. Elsősorban előnyt élvez a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, aki ezt hitelt érdemlően bizonyította.
2. Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.
3. Másodsorban az a tanuló, akinek az állandó lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén, vagyis Debrecenben található.
4. Akinek szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.
5. Akinek a testvére az adott intézmény tanulója.
6. Akinek a szülője (szülei) egykor az iskola tanulói voltak.A szakképzési évfolyamra a tanévet megelőző 03.01. és 08.31. között lehet jelentkezni. A beiratkozás feltétele a jogszabály által előírt iskolai végzettség igazolása.

1.12 Tantermen kívüli oktatás, digitális munkarend

Tantermen kívüli, digitális munkarend

Veszélyhelyzetben is tovább kell működtetni az oktatási rendszert, a tanulóknak biztosítani kell a tanulási lehetőséget, az iskoláknak és a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell a váratlanul kialakult szituációhoz.
Abban a helyzetben, amikor a pedagógusnak nincs lehetősége közvetlen személyes kapcsolatot fenntartani a tanulókkal, akkor a tanár elsősorban nem, mint információforrás és a különböző kompetenciák fejlesztője áll a tanulók rendelkezésére, hanem irányító és tutor szerepet tölt be: támogatnia kell a tanulók önálló tanulását, az információ-felkutatását és -feldolgozását.
A pedagógusok, lehetőségeikhez mérten az infokommunikációs eszközök használatával, távolról, online adnak tájékoztatást a tanulóknak, támogatják őket a tanulásban, jelölik meg a feldolgozandó tananyagrészeket és határozzák meg a számonkérés vagy a beszámolás módját.

Kapcsolattartás tanár és diák között, a feladatok kiadása

A tanulók számára továbbra is fontos információforrás a tankönyv. A tankönyvek jelentős része letölthető, PDF-változatban elérhető a www.tankonyvkatalogus.hu weboldalon. Ennek ellenére, ha valamely tanulónak hiányzik a tankönyve, azt biztosítjuk számára az iskolai könyvtárból.
Tájékoztatjuk a tanulókat arról, hogyan kommunikálhatnak az egyes pedagógusokkal (pl. a pedagógusok e-mail címének, más online elérhetőségeik megadásával, az oktatásban használt online felületek megjelölésével). Ellenőrizzük, hogy az egyes osztályokban, illetve tanulóközösségekben működnek-e, és valamennyi érintett tanulót, illetve szülőt vagy gondviselőt elérik-e az e-mailes vagy egyéb online kapcsolattartási formák, és az információkat a szülők számára is hozzáférhetővé tesszük elektronikusan (pl. az iskola honlapján, az e-Kréta felületen, e-mailben kiküldve) vagy akár papíralapon.
Azok a pedagógusok és tanulók, akiknek nem áll rendelkezésére otthoni számítógép vagy internetkapcsolat, – a helyi lehetőségeket is figyelembe véve – az iskolai infrastruktúrát használhatják. A számítógépteremben a tanulók használhatják az informatikai eszközöket, tanulhatnak vagy elkészíthetik anyagaikat. Ezen esetben olyan időbeosztást készítünk, hogy egyszerre minél kevesebben tartózkodjanak egyazon térben.

A távoktatást támogató eszközök és a KRÉTA-rendszer

A távoktatás támogatására több rendszer is rendelkezésre áll. Intézményünk a 2019/2020-as tanévtől bevezette az elektronikus napló, a KRÉTA használatát, amely a digitális oktatásban is

BAPTISTA OKTATÁS

segítségünkre van a házi feladatok kiosztásában és ellenőrzésében. Emellett elsősorban a Google Classroom rendszerét használjuk, mely további lehetőségeket ad a pedagógusok számára a távoktatásban.

A tanulási folyamat nyomon követése és az értékelés

Iskolánk rendszeres beszámoltatással és az értékelés során pozitív visszajelzésekkel motiválja a tanulókat. A tanulási folyamat nyomon követésére számos lehetőség áll rendelkezésre, amelyek széleskörű alkalmazása és értékelése egyaránt fontos. .Az online feladatsorok lehetőséget adnak az azonnali ellenőrzésre, valamint az önellenőrzésre és önértékelésre egyaránt.
Fontosnak tartjuk, hogy reális legyen az a feladatmennyiség, amely a tanulók számára kiadásra kerül. Ezzel párhuzamosan az értékelést is úgy kell megtervezni, hogy teljesíthető terhet rójon annak résztvevőire, ugyanakkor érthető, világos, reális és fejlődésre is inspiráló visszajelzést biztosítson.
Élő (valós idejű) beszámoltatások is megvalósíthatók videókonferencia vagy telefonos alkalmazások (például videócsevegések) használatával.
Lehetőség van az időben késleltetett, távoli beszámoltatásra. A pedagógus kérhet a tanulótól házi dolgozatot, prezentációt, vagy multimédiás (fotó, videó, montázs) beadandó feladatokat. Az online tesztek időzíthetők, személyre szabhatók, kiadhatók egyénnek, kisebb vagy teljes csoportoknak, megvalósítható velük a differenciálás. Lehetőség van arra, hogy a tanulók egyes kérdéseknek utánanézzenek, hozzákeressenek információkat.
A diákok offline is oldhatnak meg feladatot, például készíthetnek kézzel egy posztert, táblázatot, kreatív, illetve művészi alkotást, és annak digitális változatát (fényképét, hang- vagy videófelvételét) feltöltik egy előre megadott tárhelyre vagy felületre.
Informatikai biztonsági ajánlás a tantermen kívüli, digitális munkarendben történő tanításhoz, tanuláshoz
Felhívjuk a pedagógusok, tanulók és szüleik figyelmét a biztonságos internethasználatra a tantermen kívüli, digitális munkarendben.
Ügyelni kell arra, hogy a digitális oktatás során a magán információk ne váljanak mások által megismerhetővé.
Ha a tanulásra használt eszközön van kamera, úgy kell elhelyezni, hogy az otthoni környezetből a lehető legkevesebb legyen látható.
Ha a pedagógus részére le kell fényképezni a feladat megoldását, a fénykép a minimálisan megkövetelt adattartalmat biztosítsa, azaz a képen ne szerepeljen más, csak a megoldás. Ezzel a megoldással a biztonság növelése mellett csökkenthető a hálózaton átvitt adatmennyiség is.

BAPTISTA OKTATÁS

2 Az intézmény helyi tanterve

Az intézmény képzési szerkezete

5 évfolyamos angol-magyar két tanítási nyelvű gimnázium
4 évfolyamos gimnázium
4 évfolyamos gimnázium (nappali, esti) - felnőttoktatás
5 évfolyamos technikum

Érettségi utáni szakképzés:
Közszolgálati technikus
Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus
Szoftverfejlesztő és –tesztelő
Sportedző (ökölvívás) - sportszervező
Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

2.1 A felnőttoktatás sajátosságai

Iskolánk iskolarendszerű felnőttoktatás keretén belül érettségire készít fel nappali és esti munkarendben. A felnőttoktatás igazodik a tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához.

Felvétel
A felvétel az előzőleg benyújtott jelentkezési lap, illetve a beiratkozás napján bemutatott személyi okmányok és a legmagasabb iskolai végzettséget igazoló dokumentumok alapján történik.

Előzetes eredmények beszámítása
A főigazgató a tanuló felvételi kérelme, valamint előzetes tanulmányai alapján dönt a tanuló évfolyamba sorolásáról. Ebben az esetben a felvett tanuló adatai mellett a beírási naplóban, a törzslapban és a bizonyítványban rögzíteni és záradékolni kell az alsóbb évfolyamok elvégzését.

Nappali munkarend szerinti felnőttoktatás
4 évfolyamos gimnázium – 9-12. évfolyam
A nappali munkarend szerinti oktatás heti 5 napos iskolába járással történik.
A tanulók a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint kötelesek a tanítási órákon részt venni, teljesítményüket tanév közben folyamatosan értékeljük a nappali képzés értékelési rendszerének megfelelően.

Négyéves képzés
Jelentkezhet, aki
- nem tanköteles
- általános iskola 8. évfolyamát sikeresen elvégezte

Esti munkarend szerinti felnőttoktatás
4 évfolyamos gimnázium – 9-12. évfolyam
Az esti munkarend szerinti oktatás heti 2-3 napos iskolába járással történik.

ÉRTESÍTÁOKTATÁS

A tanulók a Köznevelési törvényben meghatározottak szerint kötelesek a tanítási órákon részt venni, teljesítményüket tanév közben folyamatosan értékeljük.

Négyéves képzés
Jelentkezhet, aki
- nem tanköteles
- általános iskola 8. évfolyamát sikeresen elvégezte

Felnőttoktatási helyi tanterv elkészítésének és alkalmazásának elvei
A helyi tantervet és az óratervet a felnőttoktatási kerettanterv alapján készítettük el. Iskolánk felnőttoktatási helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a mindenkor hatályos kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Kifutó képzéseinkre vonatkozó sajátosságok
Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak kilencven százalékát fedték le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlására, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel. Ennek pontos leírását a helyi tanterv tartalmazza.

2.2 Az intézmény tantervi óraszámai és tananyagtartalma

A kötelező közismereti óraszám feletti szabadon tervezhető óraszámokat a kerettantervben szereplő tantárgyak és a Bibliaismeret – baptista hittan tantárgy között osztottuk szét. Az óraszám felosztása a helyi tanterv táblázataiban, a heti tanórák száma szabadon meghatározható részének tartalma e fejezetben található meg.

Ha az óraszám nem egész szám, akkor a tantárgyat csak az egyik félévre osztjuk be.

BAPTISTA OKTATÁS

2.2.1 Gimnázium (általános)

	évfolyamok óraszámai			
tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
magyar nyelv	1	1	1	1
irodalom	2	3	3	3(*1)
matematika	3	3	3(*1)	3(*1)
történelem	2	2	3(*1)	3(*1)
állampolgári ismeretek				1
Bibliaismeret – baptista hittan	(+1)	(+1)	(+1)	(+2)
természet tudomány				
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2	2	
földrajz	2	1		
első idegen nyelv (angol/német)	3(+1)	3	4(*2)	4
második idegen nyelv (angol/német)	3	3	3	3(*1)
művészetek				
ének zene	1	1		
vizuális kultúra	1	1	1	
dráma és színház				1
digitális kultúra	2	1(+1)	2(+1)	
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
összesen	**32**	**32**	**28**	**25**
kötött órakeret			*(*4)*	*(*4)*
kötelező alap óraszám	32	32	30	29
szabadon tervezhető	*(+2)*	*(+2)*	*(+4)* *2 óra marad#*	*(+5)* *3 óra marad#*
Maximális óraszám	34	34	34	34

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf 2020.05.20. 10:23
Kötött órakeret jelölése (* óra)
Szabadon tervezhető órakeret jelölése (+ óra)
2+3 óra fakultációra – angol és digitális kultúra tantárgyakból lehet tervezni.

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/ I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	3 (1 / 2)	108 (36 / 72)	36 / 67	0 / 5	0 / 0	0 / 0
10. évf.	4 (1 / 3)	144 (36 / 108)	32 / 103	4 / 5	0 / 0	0 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	11 óra
2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	18 óra
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	13 óra
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	12 óra
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	14 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	32	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***18***	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***13***	0	0	0	**0**	13	2	0	**15**
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***12***	0	0	0	**0**	12	2	0	**14**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***68***	36	0	0	**36**	32	4	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika,		

BAPTISTA OKTATÁS

	gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban – A szöveg fogalma, jellemzői	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése – A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

– A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A helyesírási készség fejlesztése
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás – Stílusgyakorlatok	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása – A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	szövegértési, szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Stíluskavalkád – zene, képzőművészet, divat stb.	ismeretterjesztés az interdiszciplinaritás tükrében	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	Órakeret
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	4 óra
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	8 óra
3. A görög irodalom	11 óra
4. A római irodalom	4 óra
5. A Biblia mint kulturális kód	12 óra
6. A középkor irodalma	11 óra
7. A reneszánsz irodalma	16 óra
8. A barokk és a rokokó	7 óra
9. A felvilágosodás irodalma	28 óra
10. A romantika irodalma	9 óra
11. A magyar romantika irodalma	26 óra
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra	34 óra
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	3	108	103	5	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**

BARTÓK

2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
3. A görög irodalom	***11***	11	3	0	**14**	0	0	0	**0**
4. A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
5. A Biblia mint kulturális kód	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
6. A középkor irodalma	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
7. A reneszánsz irodalma	***16***	0	0	0	**0**	16	3	0	**19**
8. A barokk és a rokokó	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
9. A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	2	0	**30**
10. A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
11. A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
Összesen	***170***	67	5	0	**72**	103	5	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde Népszerű irodalom; az irodalom határterületei Műnemi-műfaji rendszer	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése – Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban	
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ	

Tematikai egység	**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 8 óra**

BARTIS TA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus

Tematikai egység	A görög irodalom	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában – A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.	
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis	

Tematikai egység	A római irodalom	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A polgárháborúk kora: Catullus	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése;	

BAPTISTA OKTATÁS

Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése	
Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis	

Tematikai egység	**A középkor irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek) A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Wolfgang Petersen: Trója		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei); Az Újszövetség és a képzőművészet (pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti, Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)		
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (103 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése,	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése	

BAPTISTA OKTATÁS

hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével	
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat	

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns;	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése	

BAPTISTA OKTATÁS

A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	**A romantika irodalma**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo A német romantika: Heinrich Heine	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben	

BARTÓK KIADÓ

Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén – Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Carlo Carlei: Romeo és Júlia (2013)		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és színház Moliére: Tartuffe (színházi előadás megtekintése)		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (I / Ny)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	4 (3 / 1)	144 (108 / 36)	104 / 34	4 / 2	0 / 0	0 / 0
12. évf.	4+1 (3+1 / 1)	124 (93+31 / 31)	88 / 30	5 / 1	0 / 0	31 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	11 óra
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	7 óra
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	7 óra
4. Szótárhasználat	2 óra
5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	6 óra
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	8 óra
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	10 óra
8. Szabadon felhasználható óra	13 óra
Kötelező összesen:	**64 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	34	2	0	0
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**

BAPTISTA OKTATÁS

1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***11***	11	2	0	0	**13**	0	0	0	0	**0**
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
4. Szótárhasználat	***2***	2	0	0	0	**2**	0	0	0	0	**0**
5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***10***	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
8. Szabadon felhasználható óra	***13***	7	0	0	0	**7**	6	1	0	0	**7**
Összesen	***64***	34	2	0	0	**36**	30	1	0	0	**31**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése	

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁTHORY OKTATÁS

A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása	
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv	

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár	

Tematikai egység	**Szabadon választható órakeret**	**Órakeret**

BÁRTFAI OKTATÁS

		7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	Önálló érvelés gyakorlása, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	hozzászólás, felszólalás. érvelés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet	

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása	
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng,	

BAPTISTA OKTATÁS

	argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Gyakorlás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	– Íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	magánlevél, hivatalos levél, felszólalás, érvelés	

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
1. A klasszikus modernség irodalma	38 óra
2. A magyar irodalom a XX. században	44 óra
3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	17 óra
4. A magyar irodalom a XX. században II.	42 óra
5. A XX. századi történelem az irodalomban	8 óra
6. Kortárs magyar irodalom	5 óra
7. Szabadon felhasználható	38 óra
Kötelező összesen:	**192 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	104	4	0	0
12. évf.	3+1	124	88	5	0	31

PÁTISTA OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
9. A klasszikus modernség irodalma	***38***	38	0	0	0	**38**	0	0	0	0	**0**
10. A magyar irodalom a XX. században	***44***	44	4	0	0	**48**	0	0	0	0	**0**
11. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***17***	0	0	0	0	**0**	17	0	0	0	**17**
12. A magyar irodalom a XX. században II.	***42***	2	0	0	0	**2**	40	5	0	0	**45**
13. A XX. századi történelem az irodalomban	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
14. Kortárs magyar irodalom	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
15. Szabadon felhasználható témakeret	***38***	20	0	0	0	**20**	18	0	0	0	**18**
16. Felkészülés az érettségire. rendszerező ismétlés	***31***	0	0	0	0	**0**	0	0	0	31	**31**
Összesen	***192***	**104**	**4**	**0**	**0**	**108**	**88**	**5**	**0**	**31**	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (104 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 38 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban ***A realizmus az orosz irodalomban*** ***A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai*** ***Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában:*** *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája; Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;*	- Önálló olvasóvá nevelés - Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével - Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése - A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése - Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata - A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása	

ARTISTA OKTATÁS

	- A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése - A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 44 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Vass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*	– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítése	
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia	

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Metszetek egyéni utakon:	-Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás	

BAPTISTA KIADÓ

Krúdy Gyula	fejlesztése -Irodalmi kultúra megismerése
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órakeret**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	A korábbiak elmélyítése.	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	Ady Endre	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ady Endre	-Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése -Az Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása -Olvasóvá nevelés, közös versértelmezés	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (88 óra)

Tematikai egység	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot ***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai:*** Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García Márquez	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.	
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága;	

PEDAGÓGIAI ÉRTÉKTÁRA

	avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 40 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor **Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói:** Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula ***Színház- és drámatörténet:*** Örkény István, Szabó Magda	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma	

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza **Holokauszt:** Szép Ernő, Tadeusz Borowski	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi	

BARTÓK OKTATÁS

Kommunista diktatúra: Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
József Attila	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult irodalmi, irodalomtörténeti, irodalomelméleti ismeretek rendszerezése, áttekintése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása – Szövegalkotási képességek fejlesztése szóban és írásban – Szövegértés fejlesztése	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

BARTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Halmazok	10 óra
2. Matematikai logika	10 óra
3. Kombinatorika, gráfok	12 óra
4. Számhalmazok, műveletek	8 óra
5. Hatvány, gyök	14 óra
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	10 óra
7. Arányosság, százalékszámítás	12 óra
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	18 óra
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	12 óra
10.A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	16 óra
11.Geometriai alapismeretek	8 óra
12.Háromszögek	16 óra
13.Négyszögek, sokszögek	10 óra
14.A kör és részei	10 óra
15.Transzformációk, szerkesztések	20 óra
16.Leíró statisztika	10 óra
17.Valószínűség-számítás	8 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	102	6	0
10. évf.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***10***	10	2	0	**12**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
3. Kombinatorika, gráfok	***12***	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
4. Számhalmazok, műveletek	***8***	8	2	0	**11**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

5. Hatvány, gyök	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***18***	18	2	0	**20**	0	0	0	**0**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***12***	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
11. Geometriai alapismeretek	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***20***	0	0	0	**0**	20	0	0	**20**
16. Leíró statisztika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
17. Valószínűség-számítás	***8***	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
Összesen	***204***	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		
Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz;	

BAPTISTA OKTATÁS

	diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		
Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Tematikai egység	7. Arányosság, százalékszámítás	Órakeret 12 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	Órakeret 18 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan – Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan		

PÁPTISMOKTATÁS

– Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között – Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög – A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak,		

PÁRTISTA OKTATÁS

tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak – A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismeretek rendszerezése, ismétlése Szemléletes megoldás szerepének hangsúlyozása Szöveges feladatok értelmezése	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A számhalmazok és a műveletek közötti összefüggés Számhalmazok ábrázolása számegyenesen Pontos, precíz számolás fontossága, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban – A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben – Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor”		

BÁRTFAI KIADÁS

típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel – Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására		
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle	

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk		

PÁTFISTA OKTATÁS

kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$	
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánsz, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása – Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai		

PÁPISTA OKTATÁS

– Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága – Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió – Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal;		

BARTIS TA OKTATÁS

szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon – A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások		

BARTSIA OKTATÁS

ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel		
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kombinatorikai feladatok megoldásának módszerei, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Feladatmegoldó rutin fejlesztése Grafikus megoldás alkalmazási lehetőségei	
Fogalmak	-	

Matematika 11.-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. **Halmazok, matematikai logika**	6 óra
2. **Kombinatorika, gráfok**	10 óra
3. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	14 óra
4. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	12 óra
5. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	12 óra
6. **Sorozatok**	18 óra
7. **Trigonometria**	14 óra
8. **Térgeometria**	20 óra
9. **Koordinátageometria**	14 óra
10. **Leíró statisztika**	12 óra
11. **Valószínűség-számítás**	16 óra
12. **Rendszerező összefoglalás**	38 óra
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	144	93	15	0	36
12. évf.	3+1	124	93	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. **Halmazok, matematikai logika**	**6**	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
2. **Kombinatorika, gráfok**	**10**	10	5	0	5	**20**	0	0	0	0	**0**
3. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
4. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**12**	12	5	0	6	**23**	0	0	0	0	**0**
5. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**12**	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**
6. **Sorozatok**	**18**	0	0	0	0	**0**	18	0	0	7	**25**
7. **Trigonometria**	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
8. **Térgeometria**	**20**	0	0	0	0	**0**	20	0	0	6	**26**
9. **Koordinátageometria**	**14**	14	5	0	5	**24**	0	0	0	0	**0**
10. **Leíró statisztika**	**12**	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
11. **Valószínűség-számítás**	**16**	16	0	0	5	**21**	0	0	0	0	**0**
12. **Rendszerező összefoglalás**	**38**	1	0	0	11	**12**	37	0	0	18	**55**
Összesen	***186***	93	15	0	36	**144**	93	0	0	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása		

BAPTISTA OKTATÁS

– Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában	
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása – Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága		
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához	
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve		
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei – Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és		

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása	
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása – A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái – A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében		
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	11. Valószínűség-számítás	Órakeret 16 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása – Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)		
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték	

Tematikai egység	12. Rendszerező összefoglalás	Órakeret 1 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	2.Kombinatorika, gráfok	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hatványozás pozitív alap és racionális		–

BAPTISTA OKTATÁS

kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét – kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében		
Fogalmak	-	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Számítások derékszögű háromszögekben		

BAPTISTA OKTATÁS

szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás, számonkérés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	1. **Halmazok, matematikai logika**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek		

BAPTISTA OKTATÁS

bizonyítása Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	logikai műveletek

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban – A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a		

BARTIS TA OKTATÁS

csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása – A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása – A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése		
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás	

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	12. Rendszerező összefoglalás	Órakeret 37 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	6. Sorozatok	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	8. Térgeometria	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben – ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	Rendszerező összefoglalás	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanult témák összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

BARTIS IA OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Civilizáció és államszervezet az ókorban	13 óra
2. Vallások az ókorban	5 óra
3. Hódító birodalmak	6 óra
4. A középkori Európa	10 óra
5. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	14 óra
6. A középkori Magyar Királyság fénykora	13 óra
7. A kora újkor	12 óra
8. A török hódoltság kora Magyarországon	10 óra
9. A felvilágosodás kora	7 óra
10. Magyarország a 18. században	10 óra
11. Új eszmék és az iparosodás kora	5 óra
12. A reformkor	10 óra
13. A forradalom és szabadságharc	8 óra
14. Évente két mélységelvű téma	13 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	2	72	68	4	0	0
10. évf.	2	72	68	4	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Civilizáció és államszervezet az ókorban	*13*	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
2. Vallások az ókorban	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
3. Hódító birodalmak	*6*	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
4. A középkori Európa	*10*	10	4	0	**14**	0	0	0	**0**
5. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	*14*	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

6. A középkori Magyar Királyság fénykora	*13*	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
7. Évente két mélységelvű téma	*7*	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
8. A kora újkor	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
9. A török hódoltság kora Magyarországon	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
10. A felvilágosodás kora	*7*	0	0	0	**0**	7	2	0	**9**
11. Magyarország a 18. században	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
12. Új eszmék és az iparosodás kora	*5*	0	0	0	**0**	5	2	0	**7**
13. A reformkor	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
14. A forradalom és szabadságharc	*8*	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
15. Évente két mélységelvű téma	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Összesen	***136***	68	4	0	**72**	68	4	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (68 óra)

Tematikai egység	**Civilizáció és államszervezet az ókorban**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása. – A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). – A latin nyelv és írás	

BAPTISTA OKTATÁS

	elterjedése.	– A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. – Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	**Vallások az ókorban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése. – Képzőművészeti, irodalmi és zenei
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BARTISTA OKTATÁS

		alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	**Hódító birodalmak**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. – Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	**A középkori Európa**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom. – A jobbágyok kötelességei és	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása.

BAPTISTA OKTATÁS

	jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. – A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	**A magyar nép eredete és az Árpád-kor**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Magyar őstörténet és	– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a	– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti

BAPTISTA OKTATÁS

honfoglalás	néprajz és a genetika eredményei. – A magyar törzsszövetség az Etelközben. – A honfoglalás okai és menete. – A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	különbségek megállapítása. – A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése. – A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. – Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. – A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. – A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
Az államalapítás	– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. – A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. – Az egyházszervezés.	
A magyar állam megszilárdulás a az Árpád-korban	– Szent László, az országépítő. – Könyves Kálmán törvénykezési reformjai. – A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása. – II. András kora: az átalakuló társadalom. – Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla. – Az Árpádok európai kapcsolatai.	
Fogalmak	Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit. Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás. Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	

Tematikai egység	**A középkori Magyar Királyság fénykora**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb
A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a	

BAPTISTA OKTATÁS

	közép-európai uralkodó a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. – A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A középkori Európa**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Közép- és Kelet Európa a Középkorban Az Oszmán Birodalom kialakulása és előretörése	Közép- és Kelet európai középkori politikai társadalmi, gazdasági és kulturális jellemzőinek bemutatása. Az Oszmán birodalom jellemzőinek bemutatása. A birodalom sikerének feltárása, hatása térségünkre.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	*Fogalmak:* hospes, hét választófejedelem, kanton, huszitizmus, két szín alatti áldozás, kelyhesek, táboriták, szlávok, rusz, szultán, szpáhi, janicsár. *Személyek:* Habsburg Rudolf, Luxemburgi IV. Károly, Husz János, Jagelló, Cirill és Metód, Oszmán, II. Mohamed. *Topográfia:* osztrák tartományok, Prága, Konstanz, Grünwald, Krakkó, Moszkva, Rigómező, Nikápoly, Isztambul. *Kronológia:* 1414-1418(konstanzi zsinat), 1389 (rigómezei csata, 1396 nikápolyi csata,1453 (Konstantinápoly elfoglalása).

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (68 óra)

Tematikai egység	**A kora újkor**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. – A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon	
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	
Fogalmak	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.

Tematikai egység	**A török hódoltság kora Magyarország**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. − A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

Tematikai egység	**A felvilágosodás kora**	**Órakeret 7 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	
A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	Magyarország a 18. században	Órakeret 10 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. − A szatmári béke kompromisszuma.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének,
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország.	

BÁRTFAI OKTATÁS

	− Gazdaság és életmód.	valamint eredményeinek azonosítása.
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	− Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. − A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	

Tematikai egység	**Az új eszmék és az iparosodás kora**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülményeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következményeinek azonosítása. − A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.	

Tematikai egység	**A reformkor**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) − A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. − Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. − A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. − A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	A forradalom és a szabadságharc	Órakeret 8 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15. − Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány
A szabadságharc főbb eseményei	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat.	

BAPTISTA OKTATÁS

és kiemelkedő szereplői	− A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. − A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A felvilágosodás kora**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A felvilágosult abszolutizmus Az Ancien régime	A tanuló megérti, hogy a korszakban a társadalmi és gazdasági átalakulás egymást erősítve bontakozott ki. Látja, hogy a korszak tette az uralkodók és hatalmon levők feladatává a közjó szolgálatát, amely szélsőséges formájában zsarnoki, terrorisztikus eszközökkel történő „népboldogításhoz” vezetett. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus,ancien régime. *Személyek:* Montesquieu, II. (Nagy) Frigyes, Nagy Katalin, Mária Terézia, XVI. Lajos. *Topográfia:* Párizs, Poroszország, Szilézia, Lengyelország.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Kronológia: 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése).

Tematikai egység	**Új eszmék és az iparosodás kora**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Hatalmi politika és forradalmi hullámok a XIX. század első felében A népek tavasza	Tudja, hogy a felvilágosodás során fogalmazódtak meg a máig is érvényes demokratikus eszmék. Látja, hogy a korszak forradalmi eszméi – szabadság, egyenlőség, testvériség – nem egyszer egymást kizáró módon valósultak meg. Érzékeli, hogy a hatalmi harcot, harcokat konfliktusok és kompromisszumok egymást váltó sorozataként lehet leírni. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* abszolutizmus, alkotmány, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, Szent Szövetség. *Személyek:* Metternich, Marx. *Topográfia:* Párizs, Belgium, Nápoly, Berlin. *Kronológia:* 1815 Szent Szövetség, 1830 (forradalmak Európában), 1848 (forradalmak Európában).	

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem 11.-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	6 óra
2. A dualizmus kori Magyarország	15 óra
3. A nagy háború	14 óra
4. Az átalakulás évei	13 óra
5. A két világháború között	8 óra
6. A Horthy-korszak	12 óra
7. A második világháború	18 óra
8. A két világrendszer szembenállása	6 óra
9. Háborútól forradalomig	10 óra
10. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7 óra
11. A kádári diktatúra	7 óra
12. A kétpólusú világ és felbomlása	8 óra
13. A rendszerváltoztatás folyamata	8 óra
14. A világ a 21. században	6 óra
15. Magyarország a 21. században	10 óra
16. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6 óra
17. Ismétlés, felkészülés az érettségire	22 óra
18. Évente két mélységelvű téma	16 óra
Kötelező összesen:	**192 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	144	100	8	0	36
12. évf.	3+1	124	92	1	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék	*6*	6	1	0	4	**11**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

megjelenése											
2. A dualizmus kori Magyarország	*15*	15	3	0	4	**22**	0	0	0	0	**0**
3. A nagy háború	*14*	14	1	0	6	**21**	0	0	0	0	**0**
4. Az átalakulás évei	*13*	13		0	4	**17**	0	0	0	0	**0**
5. A két világháború között	*8*	8	1	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
6. A Horthy-korszak	*12*	12		0	4	**16**	0	0	0	0	**0**
7. A második világháború	*18*	18	1	0	6	**25**	0	0	0	0	**0**
8. A két világrendszer szembenállása	*6*	6	1	0	4	**11**	0	0	0	0	**0**
9. Évente két mélységelvű téma	*8*	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	**0**
10. Háborútól forradalomig	*10*	0	0	0	0	**0**	10	1	0	2	**13**
11. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
12. A kádári diktatúra	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
13. A kétpólusú világ és felbomlása	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	4	**12**
14. A rendszerváltoztatás folyamata	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	4	**12**
15. A világ a 21. században	*6*	0	0	0	0	**0**	6	0	0	5	**11**
16. Magyarország a 21. században	*10*	0	0	0	0	**0**	10	0	0	4	**14**
17. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	*6*	0	0	0	0	**0**	6	0	0	4	**10**
18. Ismétlés, felkészülés az érettségire	*22*	0	0	0	0	**0**	22	0	0	0	**22**
19. Évente két mélységelvű téma	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
Összesen	***192***	100	8	0	36	**144**	*92*	1	0	31	**124**

11. évfolyam
Kötelező alap óraszám (100 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkás-mozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. − A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék

BAPTISTA OKTATÁS

	kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

Tematikai egység	**A dualizmus kora**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kiegyezés és a dualizmus rendszere	− A kiegyezés és okai. − A közös ügyek rendszere. − A magyar államszervezet. − A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából. − A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. − A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. − A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. − A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. − A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. − A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	− A politikai nemzet koncepciója. − A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. − Asszimiláció és anyanyelvhasználat. − Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak. − Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. − Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.	
Az ipari forradalom Magyarországon	− A gazdasági kiegyezés. − A vasútépítés. − Állami gazdaságpolitika. − Mezőgazdaság és élelmiszeripar. − Modernizálódó ipar.	

BAPTISTA OKTATÁS

Társadalom és életmód a dualizmus korában	− Demográfiai robbanás és urbanizáció. − Kivándorlás Európából és Magyarországról. − A földkérdés és a vidék. − A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. − Oktatás és kultúra. − Életmód és szórakozás.	
Fogalmak	Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. − Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek.	

BARTÓK OKTATÁS

	– Magyar hősök a világháborúban. – A hátország. – A magyar hadifoglyok sorsa.	erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. – A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	**Az átalakulás évei**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	– A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). – Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. – Az újraszülető Lengyelország. – Az olasz fasizmus.	– Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. – A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. – Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. – A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. – A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. – Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. – A trianoni békediktátum okainak feltárása. – A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. – A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	– A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. – A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. – Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanácsköztársaság és az ellen-forradalom	– A kommunista hatalomátvétel. – A proletárdiktatúra és a vörösterror. – Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. – Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	– A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. – Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. – Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások.	

PÁPTOLTA OKTATÁS

	− A szétszabdalt közép-európai régió.	szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. − A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. − A tervgazdaság és a kollektivizálás. − A terror eszközei és áldozatai.	− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. − A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. − A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. − A totális diktatúrák ideológiáinak és
A Nyugat és a gazdasági világválság	− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. − A munkanélküliség. − Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzeti-szocialista Németország	− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. − A totális állam kiépítése. − A terror eszközei.	

BARTIS OKTATÁS

	− Terjeszkedés a háború előtt.	működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
Fogalmak	Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

Tematikai egység	**A Horthy-korszak**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	− A király nélküli alkotmányos királyság. − A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. − A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. − A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. − A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. − A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. − A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. − Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). − A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	− A válság és hatása. − A belpolitika irányváltásai. − Életmód és társadalom. − A földkérdés. − Tudomány és művészet a két világháború között. − A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja	

BAPTISTA OKTATÁS

	visszacsatolása.

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengely-hatalmak sikerei	− Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. − Nyugat-Európa lerohanása. − Német támadás a Szovjetunió ellen. − Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	− A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. − A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. − A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. − A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. − A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). − A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján.
A szövetségesek győzelme	− A keleti és a nyugati front. − A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világ-háborúban: mozgástér és kényszerpálya	− A területi revízió lépései. − A fegyveres semlegesség. − A Szovjetunió elleni háború. − A Don-kanyar. − A német megszállás és következményei.	
A holokauszt	− Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. − Koncentrációs és megsemmisítő táborok. − Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. − A magyarországi zsidótörvények. − A magyar holokauszt. − Felelősség és embermentés.	
A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak.	

BAPTISTA OKTATÁS

	− A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	− Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. − A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	

BAPTISTA OKTATÁS

A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az olasz egység megteremtése	A tanuló látja, hogy az okok közötti összefüggések vizsgálata segít annak a megállapításában, hogy mely tényezők játszották a legfontosabb szerepet az események bekövetkeztében. Felismeri, hogy a nemzetállami keret képes hatékonyan megjeleníteni, megvédeni egy nemzet érdekeit. Érti, hogy a nacionalista eszme terjedése, az ipari forradalom belső piacteremtő képessége együttesen segítették elő a nemzetállamok létrejöttét.	
Fogalmak	*Fogalmak:* Itália, nagyhatalom. *Személyek:* III. Napóleon, Garibaldi. *Topográfia:* Piemont, Olaszország. *Kronológia:* 1859 (a solferinoi ütközet), 1861 (az Olasz Királyság létrejötte).	

Tematikai egység	**A dualizmus kori Magyarország**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A szabadságharcot követő megtorlás és önkényuralom. A kiegyezéshez vezető út.	A tanuló megérti, hogy a szabadságharc idegen katonai erővel történt leverése nem járt együtt az összes vívmány megsemmisítésével, hiszen azok egy részére (pl.	

BAPTISTA OKTATÁS

A dualizmus válsága.	jobbágyfelszabadítás) az új hatalomnak is szüksége volt saját helyzete stabilizálásához. Látja a kiegyezés hosszú távú hatásait Magyarország fejlődésére.
Fogalmak	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, húsvéti cikk. *Személyek:* Haynau, Alexander Bach, Deák Ferenc, Wekerle Sándor, Tisza István. *Topográfia:* Arad, Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest. *Kronológia:* 1849. október 6. (az aradi vértanúk kivégzése), 1865 (Deák Ferenc húsvéti cikke), 1905 (a Szabadelvű Párt választási veresége, belpolitikai válság).

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A szövetségi rendszerek kialakulása	Felismeri, hogy a különböző nemzetállamok megteremtésének igénye és a tőkés termelés állandó bővítésének kényszere magában hordozta a nemzetek közötti versengés kiéleződését, amely többek között a gyarmatosítás új szakaszának megjelenését eredményezte.	
Fogalmak	*Fogalmak:* egyenlőtlen fejlődés, nagyhatalom, hármas szövetség, antant, keleti kérdés. *Személyek:* Bismarck, II. Vilmos. *Topográfia:* Elzász-Lotaringia, Balkán. *Kronológia:* 1882 (a hármas szövetség megalakulása), 1907 (a hármas antant létrejötte).	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A köztes Európa	A tanuló átlátja, hogy a politikai jogok kiterjesztése több országban a szociális demagógia felerősödésével járt, így utat nyitott a szélsőséges elemek hatalomra kerülésének, akik diktatórikus rendszereket vezettek be.	
Fogalmak	*Fogalmak:* tekintélyelvű állam. *Személyek:* Pilsudski. *Topográfia:* Kelet-Közép-Európa.	

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A világháború feldolgozása a művészetekben	A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése. Képes önálló véleményt megfogalmazni társadalmi-történelmi eseményekről, azok főbb szereplőiről. Képes erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket felismerni és megvitatni,	
Fogalmak	Változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, interpretáció, történelmi nézőpont.	

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret**

BARTISTA OKTATÁS

		1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A propaganda szerepe a nagyhatalmi versengésben.	Felismeri a hidegháború keltette helyi háborúk máig ható következményeit. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. Történelmi idő, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.	
Fogalmak	Társadalom, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági válság, adó, emberi jog, állampolgári jog, diktatúra, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, demokrácia, diktatúra.	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vita a szocializmusról. A polgári állam szerepe a korszakban és ma. Összegzés. Számonkérés.	. Tudja, hogy a modern polgári államszervezet új funkciói kiterjedtek az oktatásra, az egészségügyre és a szociálpolitikára. Megérti azokat a régi fejlődési kereteket szétfeszítő törekvéseket, amelyek szükségszerűen vezettek el a szocialista ideológiáig. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A dualizmus kori Magyarország**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nemzetiségi kérdés megoldásának „módjai”. Összegzés Számonkérés	Átlátja, hogy Magyarországon a dualizmus korában következett be a – máig meglévő – szakadás az elit- és a tömegkultúra között. Látja a kiegyezés hosszú távú pozitív és negatív hatásait Magyarország fejlődésére. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar és külföldi filmek, dokumentumfilmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar és külföldi filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az átalakulás évei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A trianoni trauma „feldolgozása”, miként lehet helyre tenni a	Ismeri és érti a trianoni trauma lényegét, máig tartó hatásainak mozgatórugóit.	

BARTIS ORIÁTÁS

társadalmi gondolkodást. Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.
Fogalmak	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A sztálini diktatúra feldolgozása források segítségével. Összegzés Számonkérés	Ismeri a diktatúrák működési mechanizmusát; tudja, hogy faji vagy osztályalapon, a bűnbakképzés eszköztárát alkalmazva embercsoportokat bélyegeztek meg, telepítettek ki, vagy gyilkoltak meg, és a társadalmat „fenyegető veszélyre” való tekintettel mindenkinek korlátozták a szabadságjogait. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Horthy-korszak**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Milyen más berendezkedést „választhatott” volna az ország a Horthy-korszakban? Összegzés Számonkérés	A tanuló felismeri, hogy önmagában az a tény, hogy egy történelmi beszámolóban nincsenek valótlan tények és hamis állítások, nem biztosítja azt, hogy a beszámoló hiteles és megbízható képet ad az eseményekről. Félrevezető lehet például az, ha bizonyos tényeket nem említ, vagy olyan összefüggéseket sugall az események között, amelyek valójában nem léteztek. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar filmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mindennapok a nyugati- és keleti tömb országaiban, források alapján. Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi a háború utáni helyzetet és a megosztott világ kialakulásának folyamatát. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam
Kötelező alap óraszám (92 óra)

<table>
<tr><th>Tematikai egység</th><th colspan="2">Háborútól forradalomig</th><th>Órakeret
10 óra</th></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>Az átmenet évei Magyarországon</td><td>– A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés.
– A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság.
– A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.</td><td colspan="2" rowspan="3">– Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása.
– A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása.
– A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva.
– Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát.
– A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján.
– A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon.
– A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.</td></tr>
<tr><td>A szovjetizálás Magyar-országon</td><td>– Az egypárti diktatúra kiépítése.
– Államosítás és kollektivizálás.
– Koncepciós perek, egyházüldözés.
A keleti blokk.</td></tr>
<tr><td>A Rákosi-diktatúra</td><td>– Az erőltetett iparosítás.
– A pártállam.
– A terror.
A diktatúra hatása a mindennapi életre.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="3">Fogalmak: népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat.

Személyek: Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit.

Kronológia: 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány.

Topográfia: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Tematikai egység</th><th colspan="2">Az 1956-os forradalom és szabadságharc</th><th>Órakeret
7 óra</th></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>A forradalom</td><td>– A forradalom okai és közvetlen előzményei.
– A forradalom céljai.
– Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23.
– A nemzet forradalma</td><td colspan="2">– Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása.
– 1956 szimbólumainak értelmezése.
– Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi</td></tr>
</table>

BAPTISTA OKTATÁS

	(Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	összefüggéseinek bemutatása. – A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadság-harca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. – Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	**A kádári diktatúra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. – A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok. – Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	
Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak	

BAPTISTA OKTATÁS

	kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.

Tematikai egység	**A kétpólusú világ felbomlása**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. − A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	**A rendszerváltoztatás folyamata**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei. − Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom;	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek

BAPTISTA OKTATÁS

	alkotmánymódosítás. – A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	áttekintése és értékelése. – A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. – A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A rendszer-változtatás	– Az új pártok – különböző ideológiák. – Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. – Az Antall-kormány megalakulása. – A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	
A piacgazdaság kiépülése	– A privatizáció – vesztesek és nyertesek. – A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. – A külkereskedelem átalakulása. – Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	**A világ a 21. században**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	– A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. – A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. – Óriásvállalatok a globális térben.	– A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. – A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. – A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. – A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. – A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése.
A globális világ	– Demográfiai változások, népmozgások. – Az iszlamizmus térhódítása. – A kereszténység helyzete a	

BAPTISTA OKTATÁS

	globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. − Globalizáció és kultúra. − A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	− A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében). − Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus, terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	**Magyarország a 21. században**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. − Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	

Tematikai egység	**A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21.**	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

	században	**6 óra**

Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. − A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	**Ismétlés, felkészülés az érettségire**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tanultak rendszerező ismétlése		Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Fogalmak		

PARTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Háborútól forradalomig**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Rákosi-diktatúra a magyar film tükrében /A tanú/	A korszakkal kapcsolatos magyar film(ek), korabeli filmhíradók megtekintése, értelmezése és feldolgozása.	
Fogalmak	koncepciós per, beszolgáltatás, kommunista szellem	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Háborútól forradalomig**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	kulák, állami gazdaság, személyi kultusz, koncepciós per	

Tematikai egység	**Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A forradalom eseményei lakóhelyünkön Magyar filmek 1956-ról Összegzés Számonkérés	A tanuló megismeri az 1956-os forradalom debreceni vonatkozásait, eseményeit. A korszakkal kapcsolatos filmek feldolgozása, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	16 pont, Molotov-koktél, forradalmi bizottság, ellenforradalom	

Tematikai egység	**A kádári diktatúra**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalmi és zenei élet a Kádár korban Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos irodalmi művek, folyóiratok, zenekarok megismerése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	„fekete bárányok”, CPG, Hungaroton, Erdős Péter, Beszélő, szamizdat	

Tematikai egység	**A kétpólusú világ és felbomlása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csernobili katasztrófa és annak hatása a Szovjetunió megrendülésére Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi egy globális kihatású ipari katasztrófának egy diktatórikus rendszerre gyakorolt hatását. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	radioaktivitás, glasznoszty, peresztrojka, zóna	

Tematikai egység	**A rendszerváltoztatás folyamata**	**Órakeret 4 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Társadalmi átalakulás Filmek a rendszerváltás időszakából Összegzés Számonkérés	Dokumentumfilmek segítségével feltárni a politikai, gazdasági és társadalmi változások egyénekre illetve közösségekre gyakorolt hatásait. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése
Fogalmak	munkanélküliség, atomizálódás, alkoholizmus

Tematikai egység	A világ a 21. században	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A globális kereskedelem alternatívái. Tudatos fogyasztás. Dokumentumfilmek Összegzés Számonkérés	A tanuló ismeri a tudatos vásárlás, fogyasztás alapvető lehetőségeit. A globalizált kereskedelem, turizmus és a járványok terjedésének kapcsolatát. Rendszerkritikus filmek, dokumentumfilmek megtekintése, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	pandémia, karantén, ökológiai lábnyom, fake news	

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az új választási rendszer és annak visszásságai, tényfeltáró kisfilm a kamupártokról Összegzés Számonkérés	A régi és az új választási rendszer összehasonlítása. A választások befolyásolásának „törvényes” módszerei. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kamupártok, bérszavazás, szavazatvásárlás	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az erdélyi magyarok és cigányok kapcsolata. Ellentétek és egymásrautaltság Összegzés Számonkérés	Az 1990-es „fekete március” eseményeinek feldolgozása. A marosvásárhelyi romák szerepének bemutatása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kettős identitás, asszimiláció, szegregátumok	

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. A család, a családi szocializáció	**3 óra**
2. A család gazdálkodása és pénzügyei	**2 óra**
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**5 óra**
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**4 óra**
5. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**4 óra**
6. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**3 óra**
7. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**3 óra**
8. Bankrendszer, hitelfelvétel	**2 óra**
9. Vállalkozás és vállalat	**2 óra**
Kötelező összesen:	**28 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	31	28	3	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. A család, a családi szocializáció	***3***	3	0	0	0	**3**
2. A család gazdálkodása és pénzügyei	***2***	2	0	0	0	**2**
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***5***	5	3	0	0	**8**
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***4***	4	0	0	0	**4**
5. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági	***4***	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

szerepvállalása						
6. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***3***	3	0	0	0	**3**
7. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***3***	3	0	0	0	**3**
8. Bankrendszer, hitelfelvétel	***2***	2	0	0	0	**2**
9. Vállalkozás és vállalat	***2***	2	0	0	0	**2**
Összesen	***28***	28	3	0	0	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (28 óra)

Tematikai egység	A család, a családi szocializáció	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	A család gazdálkodása és pénzügyei	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások − A fenntarthatóság és a	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás	

BÁTFIA ÓVODA

fogyasztási szokások kölcsönhatása − A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei − A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog;	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

Magánjog: polgári jog	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai, norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, köztehervisélés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

Tematikai egység	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;	
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;	

Tematikai egység	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PUBLISTA OKTATÁS

− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere − A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása − A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

Tematikai egység	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív	

BAFFIN OKTATÁS

− A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés − Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

Tematikai egység	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása − A környezetvédelem	− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

BÁBITISTA OKTATÁS

legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása − Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom

Tematikai egység	Bankrendszer, hitelfelvétel	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;	

Tematikai egység	Vállalkozás és vállalat	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése − Az egyes cégtípusok, vállalati	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a	

BAPTISTA OKTATÁS

formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja − A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői − A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Iskolai diákönkormányzatok alapítása − Diákönkormányzati szövetségek működése − Diákjogok megismerése	− Vitakultúra fejlesztése − Véleménynyilvánítás fejlesztése − Jogérvényesítés fejlesztése	
Fogalmak	DÖK-nap, diákönkormányzat, érdekérvényesítés	

BAPTISTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Biblia	7 óra
2. „Mi Atyánk”	7 óra
3. Jézus Krisztus személye	10 óra
4. Isten szólt…	12 óra
5. A Nagy Parancsolatok	13 óra
6. Királyok és Próféták	12 óra
7. Az apostolok cselekedetei	11 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	0+1	36	0	0	36
10. évf.	0+1	36	0	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Biblia	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
2. „Mi Atyánk”	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
3. Jézus Krisztus személye	**0**	0	0	10	**10**	0	0	0	**0**
4. Isten szólt…	**0**	0	0	12	**12**	0	0	0	**0**
5. A Nagy Parancsolatok	**0**	0	0	0	**0**	0	0	13	**13**
6. Királyok és Próféták	**0**	0	0	0	**0**	0	0	12	**12**
7. Az apostolok cselekedetei	**0**	0	0	0	**0**	0	0	11	**11**
Kötelező összesen:	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Összesen	***0***	0	0	36	**36**	0	0	36	**36**

BAPTISTA OKTATÁS

9. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Biblia**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Biblia Isten üzenete A Biblia keletkezése A Biblia szerkezete –Az Ószövetség könyvei A Biblia szerkezete – Az Újsz9vetség könyvei A Biblia megbízhatósága – A Biblia világa		
Fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték	

Tematikai egység	**„Mi Atyánk”**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Atya Isten a Teremtő A jó és rossz Isten a Gondviselő Megbocsájtás		
Fogalmak	Imádság, teremtés, bűn, gonosz, gondviselés, csoda, aggodalom, megbocsátás, irgalom	

Tematikai egység	**Jézus Krisztus személye**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jézus születése Keresztelő János A jó pásztor A világ világossága Út, igazság, élet Virágvasárnap Nagyhét Húsvét		
Fogalmak	Megváltás, áldozat, keresztség, bemerítés, kereszthalál, feltámadás	

Tematikai egység	Isten szólt..	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Isten szava az Ősidőkben Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya *Isten szava az Ősatyákhoz* Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbhoz - Jákób tusakodása *Isten terve és szabadítása* Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása		

BAPTISTA OKTATÁS

Isten szava a királyság korában Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság	
Fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság

10. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**A nagy parancsolatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Tízparancsolat 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10.parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője *A Szeretet parancsolata* Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		
Fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők	

Tematikai egység	**Királyok és próféták I.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Salamon Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom *Az ország kettészakadása*		

BAPTISTA OKTATÁS

A kettészakadás okai Az orzság kettészakadásának következményei *Illés próféta* Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása *Elizeus próféta* Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása
Fogalmak Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás

Tematikai egység	**Az apostolok cselekedetei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mennybemenetel és Pünkösd Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei *Pál apostol* Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		
Fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió	

<u>Bibliaismeret – baptista hittan 11-12. évfolyam (gimnázium)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Királyok és Próféták II.	11 óra
2. Pál levelei	9 óra
3. Zsoltárok	8 óra
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	8 óra
5. Helyem a világban	12 óra
6. A gyülekezet	13 óra
7. Bölcsességirodalom	13 óra
8. Életünk nagy kérdései	14 óra
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	10 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező összesen:	**98 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	0+1	36	0	0	36	0
12. évf.	0+2	62	0	0	62	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Királyok és Próféták II.	**0**	0	0	11	0	**11**	0	0	0	0	**0**
2. Pál levelei	**0**	0	0	9	0	**9**	0	0	0	0	**0**
3. Zsoltárok	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
5. Helyem a világban	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	12	0	**12**
6. A gyülekezet	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
7. Bölcsességirodalom	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
8. Életünk nagy kérdései	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	14	0	**14**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	10	0	**10**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**	0	0	62	0	**62**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Királyok és próféták II.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata *Isten népe a fogság idején* Eszter könyve		

BAPTISTA OKTATÁS

Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében *Jónás próféta* Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta Ninive megtérése
Fogalmak Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés

Tematikai egység	**Pál levelei**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pá1első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első leveleTimóteushoz -Példaadás		
Fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztény család	

Tematikai egység	**Zsoltárok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben		

BAPTISTA OKTATÁS

Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége	
Fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat

Tematikai egység	**Újszövetési levelek, Jelenések könyve**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A zsidókhoz írt levél A hit példaképei *Egyetemes levelek* Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé *Jelenések könyve* Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés		
Fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés	

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Helyem a világban**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel *Személyiségünk felfedezése* Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek *Istentől kapott értékeink* Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		
Fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	**A Gyülekezet**	**Órakeret 13 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A Gyülekezet felépítése Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok *A Gyülekezeti élet alapjai* Újjászületés Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája	
Fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház,presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyságtétel, Istentisztelet, Szentlélek

Tematikai egység	Bölcsességirodalom	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jób könyve A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben *A Példabeszédek könyve* Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe *A prédikátor könyve* Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete *Énekek éneke* A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		
Fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem	

Tematikai egység	Életünk nagy kérdései	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok *Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben* Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság		

BAPTISTA OKTATÁS

Párkapcsolataink Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! *Egészséges jövőkép, egészséges énkép* A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok	
Fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság

Tematikai egység	**Útravaló, eddig tanultak összefoglalása**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eddig tanult ismeretek alapján kérdezős, beszélgetős órák		
Fogalmak	-	

Kémia 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	14 óra
2. Kémiai átalakulások	20 óra
3. A szén egyszerű szerves vegyületei	25 óra
4. Az életműködések kémiai alapjai	9 óra
5. Elemek és szervetlen vegyületeik	17 óra
6. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	12 óra
7. Környezeti kémia és környezetvédelem	5 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	2	72	68	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTIS OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. A kémia és az atomok világa	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Kémiai kötések és kölcsönhatások	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Anyagi rendszerek	*4*	4	**1**	0	**5**	0	0	0	**0**
2. Fizikai és kémiai változások	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Kémiai reakciók feltételei	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Sav-bázis reakciók	*2*	2	**1**	0	**3**	0	0	0	**0**
Redoxi reakciók	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Egyensúlyi folyamatok	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Reakció egyenletek felírása	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Termokémiai egyenlet	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Elektrokémiai	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
3.A széncsoport és elemei szervetlen vegyületei	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Szénhidrogének és halogénezett származékaik	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Az oxigéntartalmú szerves vegyületek	*7*	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
A nitrogéntartalmú szerves vegyületek	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
4.Szénhidrátok	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
Zsírok, olajok	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Fehérjék	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Nukleinsavak	*2*	0	0	0	**0**	2	1	0	**3**
5.Periódusos rendszer	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
A hidrogén, a nemesgázok, a halogének és vegyületeik	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Az oxigéncsoport és elemei vegyületei	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
A nitrogéncsoport és elemei vegyületei	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
A víz kémiája, oldatok, oldószerek	*3*	0	0	0	**0**	3	1	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

Műanyagok, műanyaggyártás	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
6.Vegyipari nyersanyagok, alapanyagok	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Tisztító, fertőtlenítőszerek, gyógyszerek	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
és konzervgyártás Élelmiszeripar	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
7.Levegőszennyezés	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Víz és talajvédelem	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Fosszilis és megújuló energiák	*1*	0	0	0	**0**	1	2	0	**3**
Összesen	***102***	34	2	0	**36**	68	4	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Az anyagok szerkezete és tulajdonságai**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atom felépítését, az elemi részecskéket, valamint azok jellemzőit, ismeri az izotópok legfontosabb tulajdonságait, érti a radioaktivitás lényegét, és példát mond a radioaktív izotópok gyakorlati felhasználására; – ismeri az anyagmennyiség és a mól fogalmát, érti bevezetésük szükségességét, és egyszerű számításokat végez m, n és M segítségével; – ismeri az atom elektronszerkezetének kiépülését a Bohr-féle atommodell szintjén, tisztában van a vegyértékelektronok kémiai reakciókban betöltött szerepével; – értelmezi a periódusos rendszer fontosabb adatait (vegyjel, rendszám, relatív atomtömeg), alkalmazza a periódusszám és a (fő)csoportszám jelentését a héjak és a vegyértékelektronok szempontjából, ismeri a periódusos rendszer fontosabb csoportjainak a nevét és az azokat alkotó elemek vegyjelét; – ismeri a molekulaképződés szabályait, ismeri az elektronegativitás fogalmát, és érti a kötéspolaritás lényegét, a kovalens kötést jellemzi száma és polaritása szerint, megalkotja egyszerű molekulák szerkezeti képletét, ismeri a legalapvetőbb	– Megfigyelési és manuális készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése – Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alapvető matematikai készségek fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés digitális eszközzel – Az atomok és a periódusos rendszer – A kovalens kötés és a molekulák – Az atomrácsos kristályok – Az ionok, az ionkötés és az ionvegyületek – A fémes kötés és a fémek – Az anyagok csoportosítása: elemek, vegyületek és keverékek – Halmazállapotok, halmazállapot-változások	

PÁRTISÍTÓ OKTATÁS

molekulaalakokat (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, V-alak), valamint ezek meghatározó szerepét a molekulák polaritása szempontjából; – meghatározza egyszerű molekulák polaritását, és ennek alapján következtet a közöttük kialakuló másodrendű kémiai kötésekre, valamint oldhatósági jellemzőikre, érti, hogy a moláris tömeg és a molekulák között fellépő másodrendű kötések minősége hogyan befolyásolja az olvadás- és forráspontot, ezeket konkrét példákkal támasztja alá; – érti a részecske szerkezete és az anyag fizikai és kémiai tulajdonságai közötti alapvető összefüggéseket; – ismeri az egyszerű ionok atomokból való létrejöttének módját, ezt konkrét példákkal szemlélteti, ismeri a fontosabb összetett ionok molekulákból való képződésének módját, tudja a nevüket, összegképletüket, érti egy ionvegyület képletének a megszerkesztését az azt alkotó ionok képlete alapján, érti az ionrács felépülési elvét, az ionvegyület képletének jelentését, konkrét példák segítségével jellemzi az ionvegyületek fontosabb tulajdonságait; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, érti a fémes kötés kialakulásának és a fémek kristályszerkezetének a lényegét, érti a kapcsolatot a fémek kristályszerkezete és fontosabb tulajdonságai között, konkrét példák segítségével (pl. Fe, Al, Cu) jellemzi a fémes tulajdonságokat, összehasonlításokat végez; – ismeri az anyagok csoportosításának a módját a kémiai összetétel alapján, ismeri ezeknek az anyagcsoportoknak a legfontosabb közös tulajdonságait, példákat mond minden csoport képviselőire, tudja, hogy az oldatok a keverékek egy csoportja; – érti a „hasonló a hasonlóban jól oldódik” elvet, ismeri az oldatok töménységével és az oldhatósággal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, egyszerű számítási feladatokat old meg az oldatok köréből (tömegszázalék, anyagmennyiség-koncentráció, tömegkoncentráció);	

PÁPISTA OKTATÁS

– adott szempontok alapján összehasonlítja a három halmazállapotba (gáz, folyadék, szilárd) tartozó anyagok általános jellemzőit, ismeri Avogadro gáztörvényét, és egyszerű számításokat végez gázok térfogatával standard körülmények között, érti a halmazállapot-változások lényegét és energiaváltozását; – egyedül vagy csoportban elvégez összetettebb, halmazállapot-változással és oldódással kapcsolatos kísérleteket, és megbecsüli azok várható eredményét.	
Fogalmak	izotópok, vegyértékelektronok, anyagmennyiség, Avogadro-szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötés, kötéspolaritás, szerkezeti képlet, másodrendű kémiai kötés, kristályrács, ion, anyagmennyiség-koncentráció, Avogadro-törvény, moláris térfogat, amorf állapot

Tematikai egység	**Kémiai átalakulások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket; – ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra; – ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint; – konkrét reakciókat termokémiai egyenlettel is felír, érti a termokémiai egyenlet jelentését, ismeri a reakcióhő fogalmát, a reakcióhő ismeretében megadja egy reakció energiaváltozását, energiadiagramot rajzol, értelmez, ismeri a termokémia főtételét és jelentőségét a többlépéses reakciók energiaváltozásának meghatározásakor; – érti a katalizátorok hatásának elvi alapjait; – ismer egyirányú és egyensúlyra vezető kémiai reakciókat, érti a dinamikus egyensúly fogalmát, ismeri és alkalmazza az egyensúly eltolásának lehetőségeit Le Châtelier elve alapján;	– Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A problémamegoldó képesség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés és -megosztás digitális eszközzel – A kémiai reakciók általános jellemzése és csoportosítása – A reakciók egyenletének leírása képletekkel, az egyenlet értelmezése – Savak, bázisok, sav-bázis reakciók – A kémhatás és a pH – A redoxireakciók – Elektrokémiai alapismeretek	

PEDAGÓGIAI INTÉZET

– ismeri a fontosabb savakat, bázisokat, azok nevét, képletét, Brønsted sav-bázis elmélete alapján értelmezi a sav és bázis fogalmát, ismeri a savak és bázisok erősségének és értékűségének jelentését, konkrét példát mond ezekre a vegyületekre, érti a víz sav-bázis tulajdonságait, ismeri az autoprotolízis jelenségét és a víz autoprotolízisének a termékeit; – konkrét példákon keresztül értelmezi a redoxireakciókat oxigénfelvétel és oxigénleadás alapján, ismeri a redoxireakciók tágabb értelmezését elektronátmenet alapján is, konkrét példákon bemutatja a redoxireakciót, eldönti egy egyszerű redoxireakció egyenlete ismeretében az elektronátadás irányát, az oxidációt és redukciót, megadja az oxidálószert és a redukálószert; – érti az elektromos áram és a kémiai reakciók közötti összefüggéseket: a galvánelemek áramtermelésének és az elektrolízisnek a lényegét; – tisztában van az elektrokémiai áramforrások felépítésével és működésével, ismeri a Daniell-elem felépítését és az abban végbemenő folyamatokat, az elem áramtermelését; – ismeri az elektrolizáló cella felépítését és az elektrolízis lényegét a hidrogén-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízise kapcsán, érti, hogy az elektromos áram kémiai reakciók végbemenetelét segíti, példát ad ezek gyakorlati felhasználására (alumíniumgyártás, galvanizálás).	
Fogalmak	reakcióhő, Hess-tétel, dinamikus egyensúly, a legkisebb kényszer elve, Brønsted-féle sav-bázis elmélet, amfoter vegyület, oxidáció, redukció, redoxireakció, galvánelem, elektród, akkumulátor, elektrolízis

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Anyagi rendszerek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az oldatok koncentrációjának számítása, oldhatóság		háztartás, hétköznapi oldatok
Fogalmak	koncentráció, %, oldhatóság	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Sav-bázis reakciók	Órakeret 1 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az oldatok koncentrációjának számítása, oldhatóság		természetes indikátorok
Fogalmak	sav, bázis, indikátor	

10. évfolyam

Kötelező tartalom (68 óra)

Tematikai egység	A szén egyszerű szerves vegyületei	Órakeret 25 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a szerves vegyületeket felépítő organogén elemeket, érti a szerves vegyületek megkülönböztetésének, külön csoportban tárgyalásának az okát, az egyszerűbb szerves vegyületeket szerkezeti képlettel és összegképlettel jelöli; – ismeri a telített szénhidrogének homológ sorának felépülési elvét és fontosabb képviselőiket, ismeri a metán fontosabb tulajdonságait, jellemzi az anyagok szempontrendszere alapján, ismeri a homológ soron belül a forráspont változásának az okát, valamint a szénhidrogének oldhatóságát, ismeri és egy-egy kémiai egyenlettel leírja az égés, a szubsztitúció és a hőbontás folyamatát; – érti az izoméria jelenségét, példákat mond konstitúciós izomerekre; – ismeri a telítetlen szénhidrogének fogalmát, az etén és az acetilén szerkezetét és fontosabb tulajdonságait, ismeri és reakcióegyenletekkel leírja a telítetlen szénhidrogének jellemző reakciótípusait, az égést, az addíciót és a polimerizációt; – felismeri az aromás szerkezetet egy egyszerű vegyületben, ismeri a benzol molekulaszerkezetét és fontosabb tulajdonságait, tudja, hogy számos illékony aromás szénhidrogén mérgező; – példát mond közismert halogéntartalmú szerves vegyületre (pl. kloroform, vinil-klorid, freonok, DDT, tetrafluoretén), és ismeri felhasználásukat;	– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – Információk keresése és megosztása digitális eszközökkel – A telített szénhidrogének – A telítetlen szénhidrogének – A halogéntartalmú szerves vegyületek – Az oxigéntartalmú szerves vegyületek – A nitrogéntartalmú szerves vegyületek

BÁRTFAI OKTATÁS

– ismeri és vegyületek képletében felismeri a legegyszerűbb oxigéntartalmú funkciós csoportokat: a hidroxilcsoportot, az oxocsoportot, az étercsoportot; – ismeri az alkoholok fontosabb képviselőit (metanol, etanol, glikol, glicerin), azok fontosabb tulajdonságait, élettani hatásukat és felhasználásukat; – felismeri az aldehidcsoportot, ismeri a formaldehid tulajdonságait, az aldehidek kimutatásának módját, felismeri a ketocsoportot, ismeri az aceton tulajdonságait, felhasználását; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a karboxilcsoportot és az észtercsoportot, ismeri az egyszerűbb és fontosabb karbonsavak (hangyasav, ecetsav, zsírsavak) szerkezetét és lényeges tulajdonságait; – az etil-acetát példáján bemutatja a kis szénatomszámú észterek jellemző tulajdonságait, tudja, hogy a zsírok, az olajok, a foszfatidok, a viaszok egyaránt az észterek csoportjába tartoznak; - szerkezetük alapján felismeri az aminok és az amidok egyszerűbb képviselőit, ismeri az aminocsoportot és az amidcsoportot	
Fogalmak	funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogének, szerves reakciótípusok, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom, alkoholok, aldehidek, ketonok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek építőelemeit (kémiai összetételét, a nagyobbak alkotó molekuláit); – ismeri a lipid gyűjtőnevet, tudja, hogy ebbe a csoportba hasonló oldhatósági tulajdonságokkal rendelkező vegyületek tartoznak, felsorolja a lipidek legfontosabb képviselőit, felismeri azokat szerkezeti képlet alapján, ismeri a lipidek csoportjába tartozó vegyületek egy-egy fontos		– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Keresés digitális eszközzel – A lipidek – A szénhidrátok – A fehérjék

BÁRTFAI OKTATÁS

szerepét az élő szervezetben; – ismeri a szénhidrátok legalapvetőbb csoportjait, példát mond mindegyik csoportból egy-két képviselőre, ismeri a szőlőcukor képletét, összefüggéseket talál a szőlőcukor szerkezete és tulajdonságai között, ismeri a háztartásban található szénhidrátok besorolását a megfelelő csoportba, valamint köznapi tulajdonságaikat (ízük, oldhatóságuk) és felhasználásukat, összehasonlítja a keményítő és a cellulóz molekulaszerkezetét és tulajdonságait, valamint szerepüket a szervezetben és a táplálékaink között; – tudja, hogy a fehérjék aminosavakból épülnek fel, ismeri az aminosavak általános szerkezetét és azok legfontosabb tulajdonságait, ismeri a fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezetét, érti e fajlagos molekulák szerkezetének kialakulását, példát mond a fehérjék szervezetben és élelmiszereinkben betöltött szerepére, ismeri a fehérjék kicsapásának módjait és ennek jelentőségét a mérgezések kapcsán.	
Fogalmak	lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, fehérjék szerkezete

Tematikai egység	**Elemek és szervetlen vegyületeik**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a hidrogén, a halogének, a kalkogének, a nitrogén, a szén és fontosabb vegyületeik fizikai és kémiai sajátságait, különös tekintettel a köznapi életben előforduló anyagokra; – alkalmazza az anyagok jellemzésének szempontjait a hidrogénre, kapcsolatot teremt az anyag szerkezete és tulajdonságai között; – ismeri a halogének képviselőit, jellemzi a klórt, ismeri a hidrogén-klorid és a nátrium-klorid tulajdonságait; – ismeri és jellemzi az oxigént és a vizet, ismeri az ózont mint az oxigén allotróp módosulatát, ismeri mérgező		– Alkotás digitális eszközökkel – Kísérletek értelmezése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – A digitális kompetencia fejlesztése – A hidrogén – A halogének – A kalkogének – A nitrogéncsoport elemei – A szén és szervetlen vegyületei – A fémek általános jellemzése – A fémek csoportosítása és kémiai tulajdonságaik – A legfontosabb fémvegyületek tulajdonságai

BÁRTFAI OKTATÁS

hatását (szmogban) és UV-elnyelő hatását (ózonpajzsban); – ismeri és jellemzi a ként, a kén-dioxidot és a kénsavat; – ismeri és jellemzi a nitrogént, az ammóniát, a nitrogén-dioxidot és a salétromsavat; – ismeri a vörösfoszfort és a foszforsavat, fontosabb tulajdonságaikat és a foszfor gyufagyártásban betöltött szerepét; – összehasonlítja a gyémánt és a grafit szerkezetét és tulajdonságait, különbséget tesz a természetes és mesterséges szenek között, ismeri a természetes szenek felhasználását, ismeri a koksz és az aktív szén felhasználását, példát mond a szén reakcióira (pl. égés), ismeri a szén oxidjainak (CO, CO2) a tulajdonságait, élettani hatását, valamint a szénsavat és sóit, a karbonátokat; – ismeri a fémrács szerkezetét és az ebből adódó alapvető fizikai tulajdonságokat; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, megkülönbözteti az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket, ismeri a vas, az alumínium, a réz, valamint a nemesfémek legfontosabb tulajdonságait; – kísérletek tapasztalatainak ismeretében értelmezi a fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségét oxigénnel, sósavval, vízzel és más fémionok oldatával, érti a fémek redukáló sorának felépülését, következtet fémek reakciókészségére a sorban elfoglalt helyük alapján; – használja a fémek redukáló sorát a fémek tulajdonságainak megjóslására, tulajdonságaik alátámasztására; – ismeri a fontosabb fémek (Na, K, Mg, Ca, Al, Fe, Cu, Ag, Au, Zn) fizikai és kémiai tulajdonságait; – ismeri a fémek köznapi szempontból legfontosabb vegyületeit, azok alapvető tulajdonságait (NaCl, Na2CO3, NaHCO3, Na3PO4,	

BÁRTFAI A OKTATÁS

CaCO3, Ca3(PO4)2, Al2O3, Fe2O3, CuSO4); – ismer eljárásokat fémek ércekből történő előállítására (vas, alumínium).	
Fogalmak	durranógáz, szökőkút-kísérlet, jódtinktúra, allotróp módosulatok, szintézis, természetes és mesterséges szenek, könnyűfémek, nehézfémek, a fémek redukáló sora, korrózióvédelem

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal szemlélteti az emberiség legégetőbb globális problémáit (globális éghajlatváltozás, ózonlyuk, ivóvízkészlet csökkenése, energiaforrások kimerülése) és azok kémiai vonatkozásait; – ismeri az emberiség előtt álló legnagyobb kihívásokat, kiemelten azok kémiai vonatkozásaira (energiahordozók, környezetszennyezés, fenntarthatóság, új anyagok előállítása); – példákon keresztül szemlélteti az antropogén tevékenységek kémiai vonatkozású környezeti következményeit; – kiselőadás vagy projektmunka keretében mutatja be a XX. század néhány nagy környezeti katasztrófáját, és azt, hogy milyen tanulságokat vonhatunk le azok megismeréséből; – érti a környezetünk megóvásának jelentőségét az emberi civilizáció fennmaradása szempontjából; – ismeri a zöld kémia lényegét, a környezetbarát folyamatok előtérbe helyezését, példákat mond újonnan előállított, az emberiség jólétét befolyásoló anyagokra (pl. új gyógyszerek, lebomló műanyagok, intelligens textíliák); – alapvető szinten ismeri a természetes környezetet felépítő légkör, vízburok, kőzetburok és élővilág kémiai összetételét; – ismeri a legfontosabb környezetszennyező forrásokat és anyagokat, valamint ezeknek az		– Környezettudatos szemlélet fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Problémamegoldó készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Alkotás digitális eszközökkel – Kommunikációs készség fejlesztése – A légkör kémiája – A természetes vizek kémiája – A talaj kémiája – A hulladékok – Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia

PUBLIKÁCIÓ

anyagoknak a környezetre gyakorolt hatását; – ismeri a légkör kémiai összetételét és az azt alkotó gázok legfontosabb tulajdonságait, példákat mond a légkör élőlényekre és élettelen környezetre gyakorolt hatásaira, ismeri a legfontosabb légszennyező gázokat, azok alapvető tulajdonságait, valamint az általuk okozott környezetszennyező hatásokat, ismeri a légkört érintő globális környezeti problémák kémiai hátterét és ezen problémák megoldására tett erőfeszítéseket; – ismeri a természetes vizek típusait, azok legfontosabb kémiai összetevőit a víz körforgásának és tulajdonságainak tükrében, példákat mond vízszennyező anyagokra, azok forrására, a szennyezés lehetséges következményeire, ismeri a víztisztítás folyamatának alapvető lépéseit, valamint a tiszta ivóvíz előállításának módját; – érti a kőzetek és a környezeti tényezők talajképző szerepét, példát mond alapvető kőzetekre, ásványokra, érti a hulladék és a szemét fogalmi megkülönböztetését, ismeri a hulladékok típusait, kezelésük módját, környezetre gyakorolt hatásukat; – példákkal szemlélteti egyes kémiai technológiák, illetve bizonyos anyagok felhasználásának környezetre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.	
Fogalmak	zöld kémia

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vitaminok	vízben és zsírban oldódó vitaminok	
Fogalmak	A, B, C, D, E, K természetes és mesterséges vitaminok	

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Természetes vizek védelme	hazai vizeink, ásványvizek	
Fogalmak	édes és sós víz, ásványvíz vízvédelem	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	Órakeret 12 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a természetben megtalálható legfontosabb nyersanyagokat; – érti az anyagok átalakításának hasznát, valamint konkrét példákat mond vegyipari termékek előállítására; – ismeri a különböző nyersanyagokból előállítható legfontosabb termékeket; – érti, hogy az ipari (vegyipari) termelés során különféle, akár a környezetre vagy szervezetre káros anyagok is keletkezhetnek, amelyek közömbösítése, illetve kezelése fontos feladat; – az ismeretein alapuló tudatos vásárlással és tudatos életvitellel képes a környezetének megóvására; – érti a mészkőalapú építőanyagok kémiai összetételét és átalakulásait (mészkő, égetett mész, oltott mész), ismeri a beton alapvető összetételét, előállítását és felhasználásának lehetőségeit, ismeri a legfontosabb hőszigetelő anyagokat; – érti, hogy a fémek többsége a természetben vegyületek formájában van jelen, ismeri a legfontosabb redukciós eljárásokat (szenes, elektrokémiai redukció), ismeri a legfontosabb ötvözeteket, érti az ötvözetek felhasználásának előnyeit; – ismeri a mindennapi életben előforduló növényvédő szerek használatának alapvető szabályait, értelmezi a növényvédő szerek leírását, felhasználási útmutatóját, példát mond a növényvédő szerekre a múltból és a jelenből (bordói lé, korszerű peszticidek), ismeri ezek hatásának elvi alapjait; – ismeri a legfontosabb (N-, P-, K-tartalmú) műtrágyák kémiai összetételét, előállítását és felhasználásának szükségességét; – ismeri a fosszilis energiahordozók fogalmát és azok legfontosabb	– Természettudományos problémamegoldó képesség fejlesztése – Kommunikációs készségek fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Digitális készségek fejlesztése – Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása – Az egészséges életmódra nevelés – Az építőanyagok kémiája – A fémek előállításának módszerei – Növényvédő szerek és műtrágyák – A kőolaj feldolgozása – Műanyagok – Élelmiszereink és összetevőik – Gyógyszerek, drogok, doppingszerek – Veszélyes anyagok, mérgek, mérgezések – Mosó-, tisztító- és fertőtlenítőszerek – Tudomány és áltudomány	

PÁRTOKTATÁS

képviselőit, érti a kőolaj ipari lepárlásának elvét, ismeri a legfontosabb párlatok nevét, összetételét és felhasználási lehetőségeit, példát mond motorhajtó anyagokra, ismeri a töltőállomásokon kapható üzemanyagok típusait és azok felhasználását; – ismeri a bioüzemanyagok legfontosabb típusait; – ismeri a műanyag fogalmát és a műanyagok csoportosításának lehetőségeit eredetük, illetve hővel szemben mutatott viselkedésük alapján, konkrét példákat mond műanyagokra a környezetéből, érti azok felhasználásának előnyeit, ismeri a polimerizáció fogalmát, példát ad monomerekre és polimerekre, ismeri a műanyagok felhasználásának előnyeit és hátrányait, környezetre gyakorolt hatásukat; – ismeri az élelmiszereink legfontosabb összetevőinek, a szénhidrátoknak, a fehérjéknek, valamint a zsíroknak és olajoknak a molekulaszerkezetét és tulajdonságait, felsorolja a háztartásban megtalálható legfontosabb élelmiszerek tápanyagait, példát mond bizonyos összetevők (fehérjék, redukáló cukrok, keményítő) kimutatására, ismeri a legfontosabb élelmiszeradalék-csoportokat, alapvető szinten értelmezi egy élelmiszer-tájékoztató címkéjét; – ismeri a leggyakrabban használt élvezeti szerek (szeszes italok, dohánytermékek, kávé, energiaitalok, drogok) hatóanyagát, ezen szerek használatának veszélyeit, érti az illegális drogok használatával kapcsolatos alapvető problémákat, példát mond illegális drogokra, ismeri a doppingszer fogalmát, megérti és értékeli a doppingszerekkel kapcsolatos információkat; – ismeri a gyógyszer fogalmát és a gyógyszerek fontosabb csoportjait hatásuk alapján, alapvető szinten értelmezi a gyógyszerek mellékelt betegtájékoztatóját;	

PÁRTISTA OKTATÁS

– ismeri a méreg fogalmának jelentését, érti az anyagok mennyiségének jelentőségét a mérgező hatásuk tekintetében, példát mond növényi, állati és szintetikus mérgekre, ismeri a mérgek szervezetbe jutásának lehetőségeit (tápcsatorna, bőr, tüdő), ismeri és felismeri a különböző anyagok csomagolásán a mérgező anyag piktogramját, képes ezeknek az anyagoknak a felelősségteljes használatára, ismeri a köznapi életben előforduló leggyakoribb mérgeket, mérgezéseket (pl. szén-monoxid, penészgomba-toxinok, gombamérgezések, helytelen égetés során keletkező füst anyagai, drogok, nehézfémek), tudja, hogy a mérgező hatás nem az anyag szintetikus eredetének a következménye; – ismeri a mosó- és tisztítószerek, valamint a fertőtlenítőszerek fogalmi megkülönböztetését, példát mond a környezetéből gyakran használt mosó-/tisztítószerre és fertőtlenítőszerre, ismeri a szappan összetételét és a szappangyártás módját, ismeri a hypo kémiai összetételét és felhasználási módját, érti a mosószerek mosóaktív komponenseinek (a felületaktív részecskéknek) a mosásban betöltött szerepét; – ismeri a kemény víz és a lágy víz közötti különbséget, érti a kemény víz és egyes mosószerek közötti kölcsönhatás (kicsapódás) folyamatát; – érti a különbséget a tudományos és az áltudományos információk között, konkrét példát mond a köznapi életből tudományos és áltudományos ismeretekre, információkra; – ismeri a tudományos megközelítés lényegét (objektivitás, reprodukálhatóság, ellenőrizhetőség, bizonyíthatóság); – látja az áltudományos megközelítés lényegét (feltételezés, szubjektivitás, bizonyítatlanság), felismeri az áltudományosságra utaló legfontosabb jeleket.	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	mész, érc, fosszilis energiahordozók, természetes és mesterséges alapú műanyag, vízkeménység, felületaktív anyag, toxikus anyag, tudomány, áltudomány

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fosszilis és megújuló energia, energiatakarékosság	megújuló energia fajtái, felhasználása, bemutató óra	
Fogalmak	fosszilia, nap-, víz-, szélenergia	

Fizika 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	12 óra
Ismétlődő mozgások	12 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	12 óra
Az energia	10 óra
A melegítés és hűtés következményei	12 óra
Víz és levegő a környezetünkben	10 óra
Gépek	9 óra
Szikrák, villámok	10 óra
Elektromosság a környezetünkben	14 óra
Generátorok és motorok	10 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	14 óra
Képek és látás	10 óra
Az atomok és a fény	9 óra
Környezetünk épségének megőrzése	12 óra
A Világegyetem megismerése	14 óra
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2 óra	72 óra	68 óra	4 óra	0 óra
10. évf.	3 óra	108 óra	102 óra	6 óra	0 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTÁ OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Egyszerű mozgások	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
2. Ismétlődő mozgások	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
3. A közlekedés és sportolás fizikája	**12**	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
4. Az energia	**10**	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
5. A melegítés és hűtés következményei	**12**	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
6. Víz és levegő a környezetünkben	**10**	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
7. Gépek	**9**	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
8. Szikrák, villámok	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
9. Elektromosság a környezetünkben	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
10. Generátorok és motorok	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
11. A hullámok szerepe a kommunikációban	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
12. Képek és látás	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
13. Az atomok és a fény	**9**	0	0	0	**0**	9	3	0	**12**
14. Környezetünk épségének megőrzése	**12**	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
15. A Világegyetem megismerése	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
Összesen	**170**	68	4	0	**72**	102	6	0	**108**

9. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése	

BAPTISTA OKTATÁS

leírására; – tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; – ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; – egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével – Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; – ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	– Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével – A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása – A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése – Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon – A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából – A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA ORTAS

– egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; – egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; – tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, – ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; – egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; – – érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; – tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; – ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	– Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor – Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével – A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő – Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével – A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata – A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével – A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során – A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; – konkrét esetekben alkalmazza a	– Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról – A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka – A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az	

BÁRTFAI OKTATÁS

munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	energiamegmaradás segítségével – Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése – Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia – A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia – Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok – Az energia szállításának lehetőségei – A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata – Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; – ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; – értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; – tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); – tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; – ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt	– A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése – Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése – Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe – Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban – Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. – A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából – A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma – A kuktafazék működésének fizikai magyarázata – A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan	

PÁLYÁZATI MINTA

levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); – tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	első főtételének segítségével – A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; – ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; – ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	– A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása – A légnyomás és az időjárás kapcsolata – Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara – Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban – A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) – A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata – A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek – Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; – egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; – tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, – ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb	– Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor – Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével – A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő – Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével – A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése	

BÁRTFAI MÓZSÁS

esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; – egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; – érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; – tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; – ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	(kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata – A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével – A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során – A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; – ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; – értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; – tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); – tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-	– A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése – Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése – Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe – Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban – Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. – A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából – A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a	

BÁBITSTA OKTATÁS

változásokat kísérő hőközlés meghatározására; – ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); – tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma – A kuktafazék működésének fizikai magyarázata – A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével – A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata – Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés	
Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok	

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; – átlátja, hogy az elektromos	– Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével – A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata	

BAPTISTA OKTATÁS

állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; – érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; – tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	– Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása – Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése – Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata – A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; – gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; – ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; – érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; – ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; – ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; – értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos	– Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése – A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése – Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése – Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására – Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése – A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján – A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése – A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata – Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek – Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) – Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása	

BÁRTFAI GIMNÁZIUM

kapcsolások legfontosabb jellemzőit; – ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; – tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; – ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; – megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; – ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; – érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	– Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) – Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén – Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása – Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása – A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői – A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése – A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése – Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata	
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor	

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai	– A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának	

BÁRTFAI OKTATÁS

hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; – ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; – átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; – ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; – ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	megértése – A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) – Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése – Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése – Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére – Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek – A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata – A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat – A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth – Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata – Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése – Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; – ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; – ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg	– A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata – Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben – A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata – A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata – A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában – Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál,	

BÁRTFAI OKTATÁS

és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; – ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; – a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; – ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	mikroszkóp, távcsövek) – Galilei távcsővel végzett megfigyelései – Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével;	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)	

KÉZIRATOKTATÁS

– átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről – Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről	
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás	

Tematikai egység	**A Világegyetem megismerése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; – ismeri a bolygók, üstökösök	– A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése – A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség – A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye – Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

mozgásának jellegzetességeit; – tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); – érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat; – érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; – megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata – A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata – A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról – Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése – A gravitáció szerepe a Világmindenségben – A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva – A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban – Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum – Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai – Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító	

BAPTISTA OKTATÁS

jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről	

PAPTISTA OKTATÁS

működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység		Órakeret
1. A biológia tudománya		**3 óra**
2. Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		**6 óra**
3. Egyedszintű öröklődés		**12 óra**
4. Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		**18 óra**
5. A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		**8 óra**
6. A biológiai evolúció		**8 óra**
7. Ember és bioszféra – fenntarthatóság		**10 óra**
8. Élet és energia		**8 óra**
9. Sejtek, szövetek, szervek		**10 óra**
10. A sejt és a genom szerveződése és működése		**12 óra**
11. Az élet eredete és feltételei		**4 óra**
12. A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		**12 óra**
13. Az emberi szervezet felépítése és működése	Anyagforgalom	**5 óra**
	Testkép, testalkat és mozgás	**12 óra**
	Érzékelés, szabályozás	**12 óra**
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		**10 óra**
15. A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		**10 óra**
16. Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		**10 óra**
Kötelező összesen:		**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	99	9	0
10. évf.	2	72	71	1	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTISTA OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1.A biológia tudománya	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	*6*	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
3.Egyedszintű öröklődés	*12*	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	*18*	18	2	0	**20**	0	0	0	**0**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
6.A biológiai evolúció	*8*	8	2	0	**10**	0	0	0	**0**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság	*10*	10	2	0	**12**	0	0	0	**0**
8.Élet és energia	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
9.Sejtek, szövetek, szervek	*10*	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése	*12*	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
11.Az élet eredete és feltételei	*4*	4	1	0	**5**	0	0	0	**0**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
13. Anyagforgalom	*5*	0	0	0	**0**	5	0	0	5
13. Testkép, testalkat és mozgás	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
13.Érzékelés, szabályozás	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	10
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	10
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	*10*	0	0	0	**0**	10	**1**	0	11
Összesen	***170***	**99**	**9**	**0**	**108**	**71**	**1**	**0**	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (99 óra)

Tematikai egység	**A biológia tudománya**	**Órakeret 3 óra**

BÁTSI OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris

Tematikai egység	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	Órakeret 6 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi, gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján

BAPTISTA ORIÁS

szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	– Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás
Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés** **Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása – A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus)

BÁRTFAI OKTATÁS

	– A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

FÁRISTA OKTATÁS

– értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket		– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése – Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak,

BÁRTFAI OKTATÁS

	életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés – szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája)	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése – Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel	

PÁRTISZ OKTATÁS

egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása – A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal – Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe;	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása – Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal – A génműködés alapelveinek megértése:	

BÁRDI SZÖKTATÓ KIS

– ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét; – biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek	

BÁRTFAI OKTATÁS

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	genetikai rendellenességek	
Fogalmak	öröklődés, autoszóma, ivari kromoszóma, mutáció	

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	öröklött és tanult magatartásformák ismétlése	
számonkérés	öröklött és tanult magatartásformák összehasonlítása példákkal	
Fogalmak	öröklött, tanult, feltételes, feltétlen reflex, megszokás, mimikri, párválasztás, udvarlás, kommunikáció, feromonok	

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	Az emberréválás folyamata	
Fogalmak	evolúció, Darwin, emberelődök, ősember, előember, mai ember	

Tematikai egység	**Ember és bioszféra - fenntarthatóság**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati óra (vetélkedő)	Föld napja	
gyakorlati óra	Víz világnapja	
Fogalmak	Föld, víz, levegő védelme, nemzetközi programok	

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	biológia és határtudományok	
Fogalmak	élő, élettelen, szerves, szervetlen, életfeltétel	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (71 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani	– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése,	

BAPTISTA ORTATÁS

alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.	konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása	

BAPTISTA ONLINE

alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése – Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján – Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése	
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések	

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 12 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány

Tematikai egység	Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása – Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a	

BAPTISTA KIADÓ

fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése – A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés	

BARTISTA SOKTATÁS

értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket; – megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása – A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok, következmények felismerése esettanulmányok alapján
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása	

SAJTÓ ALATT

betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása); – ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	– A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése – A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása

BAPTISTA OKTATÁS

	– Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése – Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
újraélesztés	újraélesztő készülék használata a gyakorlatban, szakember segítségével	
Fogalmak	elsősegély, segítséghívás, mellkaskompresszió	

Biológia 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként
Kötelező összesen: 68 óra

Tematikai egység	Órakeret
1. A mi bolygónk: Az élet története	6 óra
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	6 óra
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9 óra
4. Velünk élő élővilág	6 óra
5. Testünk az időben	6 óra
6. Utak az egészséghez	6 óra
7. Szenvedélyeink nyomában	6 óra
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	6 óra
9. Az egészséges környezet	6 óra
10. Genetikai örökségünk	6 óra
11. Biológia és jövő	5 óra
Összesen:	**68 óra**

BETISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható óraszámok témakörönként
Szabadon felhasználható összesen: 4 óra

Tematikai egység	Órakeret
Velünk élő élővilág	2 óra
Szenvedélyeink nyomában	2 óra
Összesen:	**4 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	68	4	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
1. A mi bolygónk: Az élet története	6	6	0	0	0	6
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	6	6	0	0	0	6
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9	9	0	0	0	9
4. Velünk élő élővilág	6	6	2	0	0	8
5.Testünk az időben	6	6	0	0	0	6
6. Utak az egészséghez	6	6	0	0	0	8
7. Szenvedélyeink nyomában	6	6	2	0	0	2
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	6	6	0	0	0	6
9. Az egészséges környezet	6	6	0	0	0	6
10. Genetikai örökségünk	6	6	0	0	0	6
11. Biológia és jövő	5	5	0	0	0	6
Összesen	**68**	**68**	**4**	**0**	**0**	**72**

11. évfolyam
Kötelező tartalom (68 óra)

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Az élet története**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BIBLISTA OKTATÁS

− a földi élet keletkezésére és további alakulására vonatkozó feltételeket, elméleteket fogalmaz meg, a történéseket a megfelelő időskálán elhelyezi, ezekhez hiteles forrásokat használ fel; − értelmezi az evolúció fogalmát, alkalmazza a fajok kialakulására és kihalására vonatkozó magyarázatok megfogalmazásában; − az evolúcióval kapcsolatos tévképzetek eloszlatására felhasználja az evolúciókutatás eredményeit; − érti a mikroorganizmusok szerepének jelentőségét az élet kialakulásában; − érdeklődik a földtörténeti múlt iránt, tájékozott a már kihalt, jelentősebb élőlénycsoportok főbb jellemzőivel és a velük kapcsolatos evolúciós eseményekkel kapcsolatban; − a Naprendszer égitesteinek fizikai, kémiai jellemzését felhasználva tényekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg a Földön kívüli élet lehetőségeiről, az ezzel kapcsolatos kutatások céljáról, irányairól és eddigi eredményeiről.	– Az élet fogalmának körüljárása, az életfeltételek elemzése (miért alkalmas a Föld az életre) − Az ősi Föld és a mai környezetünk közötti lényegi különbségek (pl. oxigén jelenléte, átlaghőmérséklet) bemutatása − A földtörténet idődimenzióinak megértése, az időskála egységeiről való tájékozódás − A földtörténeti múltról szerezhető tudásunk forrásainak elemzése (pl. fosszíliák, lenyomatok, kövületek), a közvetett és a közvetlen kormeghatározási módszerek elvének megértése − Az élővilág főbb fejlődési szakaszainak és történéseinek időbeli elhelyezése − A korai mikrobiális életközösségek jelentőségének felismerése, a kemo- és fotoautotrófia megjelenésének és hatásainak (pl. sztromatolitok oxigéntermelése) értékelése – A jelentősebb fajkeletkezési és kihalási események időbeli elhelyezése, az okokra vonatkozó elméletek mérlegelő áttekintése – A kihalt őshüllők néhány csoportjának és fajainak tanulmányozása, bemutatása – Az emlősök és a madarak térnyerésére vezető okok és folyamatok elemzése – Az evolúcióval kapcsolatos elméletek és tévhitek elemzése
Fogalmak	élet, életfeltételek, evolúció, földtörténeti időskála, prekambrium, kambrium, kemoszintézis, fotoszintézis, sztromatolit, kihalási esemény

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Földi édenkertek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− a Föld nagy zonális életközösségeit elhelyezi a földrajzi térképen; − megérti és példákkal igazolja az élettelen és élő környezeti tényezők egymásrautaltságát; − leírások, képek és videók keresése és elemzése alapján beszámolót készít a jellegzetes szárazföldi biomok, pl. a		− A földi élővilág jellegzetes, globális szintű, jól megkülönböztethető életközösségeinek összehasonlítása, jellemzése − Az éghajlati jellemzők és a biomok növény- és állatvilága közötti összefüggések vizsgálata néhány tipikus szárazföldi életközösségben (pl.

BAPTISTA OKTATÁS

sivatagok, esőerdők, és/vagy a tengeri életközösségek, pl. korallszirtek, sarkvidéki tengerek jellegzetes élőlényeiről, a környezet és az élővilág állapotáról, igazolja a biomok élővilágának sokszínűségét és sérülékenységét; – képes a bioszférát önszabályozó ökológiai rendszerként is értelmezni, ismeri a Gaia-elmélet alapvető állításait, amelyekkel kapcsolatban véleményt, következtetéseket fogalmaz meg.	sarkvidék, tundra, tajga, szavanna, sivatag, esőerdő, lomberdő) – A tengerek élővilágának jellemzése, tipikus élőhelyek, érdekes fajok, populációk közötti kapcsolatok bemutatása – A bioszféra szintű kapcsolódások néhány példájának megbeszélése (pl. fajok vándorlása, szaharai por termékenyítő hatása, tengeri madarak szerepe), az egyensúly jelentésének és jelentőségének megbeszélése – A Gaia-elmélet főbb gondolatainak megbeszélése, jelentőségének értékelése
Fogalmak	bioszféra, biom, éghajlat, tundra, tajga, lomberdő, esőerdő, szavanna, tengerek élővilága, plankton, Gaia

Tematikai egység	**Alkalmazkodás a változó környezethez**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti és példákkal igazolja, hogy az élőlények környezetének **lassú, fokozatos változásával új fajok jöhetnek létre, egyensúlyi helyzetet alakítva ki az adott faj és a környezet között;** – **felismeri, hogy a környezeti tényezők túl gyors változását az élőlények képtelenek követni, ami az élővilág pusztulásához, a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezethet;** – **megérti, hogy egyéni és közösségi szinten is intézkedések szükségesek az éghajlatváltozás ügyében, mérlegeli a lehetséges alternatívákat, véleményt alkot és érvel;** – **megérti, miért globális probléma az édesvízhiány, a vizek szennyezettsége, megfogalmazza az egyén és a közösség lehetőségeit a problémák megoldására, az erre vonatkozó aktív tevékenységekre;**	– A külső környezeti tényezők megváltozásának (pl. vízellátottság, talajminőség, fény- és hőmérsékleti viszonyok megváltozása) hatására kialakult növényi életműködések elemzése – Az emberi civilizáció megjelenésével és fejlődésével összefüggő környezeti változások, a bioszférát átalakító hatások elemzése – Az ember természetátalakító tevékenységével összefüggő társadalmi, gazdasági okok és következmények példák alapján való elemzése – Az éghajlatváltozás életközösségekre gyakorolt hatásának elemzése, a természetes életközösségekben lejátszódó alkalmazkodási folyamatok példáinak megbeszélése – Az élőlények természetes kipusztulásának okelemzése	

BAPTISTA OKTATÁS

– **szakkönyvek, internetes források segítségével felfedezi lakóhelyének természetvédelmi értékeit, megérti a határozókulcsok elvét, a fajok ökológiai mutatóit kapcsolatba hozza az élőlény környezethez való alkalmazkodásával;** – **példák segítségével bemutatja az idegenhonos inváziós fajok megjelenésének okait és következményeit;** – **példákon, személyes tapasztalatokon keresztül tájékozódik a környezet és természetvédelem szervezett lehetőségeiről, a hatósági jogkörökről és felelősségekről, valamint a civil szervezetek munkájáról.**	– A közelmúltban és a jelenben végbemenő, az emberi tevékenységgel közvetlen vagy közvetett módon kapcsolatba hozható biodiverzitás-csökkenés lehetséges okainak és várható következményeinek feltárása, a negatív hatások csökkentésének, illetve az alkalmazkodás lehetőségeinek keresése, példáinak bemutatása – Idegenhonos fajok gyakoribbá váló megjelenésének, az invazív jellegű terjedés okainak vizsgálata példák alapján – A környezet- és természetvédelem feladatainak, tevékenységének konkrét példák alapján való elemzése – Az aktív és passzív környezet- és természetvédelem összehasonlítása – A fenntarthatóság szempontjainak érvényesülése Magyarországon: környezeti, társadalmi és gazdasági tényezők elemzése
Fogalmak	élőhely, alkalmazkodás, biotikus és abiotikus környezeti tényezők, vízminőség, talajminőség, levegőminőség, természetvédelem, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás

Tematikai egység	**Velünk élő élővilág**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– értékel és bemutat az emberrel állandó, illetve gyakori kapcsolatban lévő élőlényeket, megfigyelésekkel és vizsgálatokkal igazolja a közvetlen környezet élővilágának sokszínűségét és alkalmazkodását; – mikrobiológiai ismeretekre alapozott higiéniai szemlélettel rendelkezik, amelyet mindennapi életmódjában (pl. a testápolás, étkezés, lakókörnyezet tisztán tartása) is igyekszik érvényesíteni; – megfigyeli a lakókörnyezetében előforduló állatokat, azonosít gyakoribb növényfajokat, értékeli a biológiai sokféleség jeleit.		– Az ember közvetlen és tágabb környezetében élő növények és állatok vizsgálata, jellegzetes csoportok és fajok megismerése – Az emberi test mikrobiális életközössége (mikrobiom) biológiai jelentőségének értékelése – A lakásokban tartott növények és társállatok életminőséggel összefüggő szerepének értékelése, a megfelelő gondozási módok és azok fontosságának megismerése – A lakóhely/iskola környezetét jellemző abiotikus tényezők és az ott előforduló

BÁRTFAI OKTATÁS

	élővilág megfigyelése, kapcsolatuk sokoldalú elemzése – A városi környezet sajátos élőhelyeinek azonosítása, néhány városlakó állatfaj megfigyelése, leírása – A városi kertes övezetek és közparkok néhány jellegzetes növénycsoportjának, fajának azonosítása, felismerése
Fogalmak	élőhely, abiotikus tényező, mikroklíma, bélflóra, mikrobiom, botanikus kert

Tematikai egység	**Testünk az időben**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– biológiai, pszichológiai, társadalmi és etikai szempontból is elemzi a fogantatástól a halálig tartó életfolyamatok főbb szakaszait és lépéseit; – érvel az élet tisztelete és védelme mellett; – érti, hogy az emberi élet biológiai értelemben a fogantatással kezdődik, de a magzati élet védelmét a társadalmi környezetnek megfelelően a jog eszközeivel szabályozzák; – ismeri a fogamzás optimális előfeltételeit; – felismeri, hogy a fiatalkori, majd az időskori fejlődés egyaránt az élet része, amelyet az öröklődés mellett a környezet és az életvitel is alakíthat; – ismeri a testkép és az énkép kialakulásának tényezőit, megérti, hogy a testtudatosság egész életen át fejleszthető.		– Az egyedi élet kezdete: a fogamzással összefüggő biológiai jellegű kérdések megbeszélése – A szülés, születés biológiai történéseinek megismerése – Az ember életkori szakaszait jellemző testi és szellemi változások áttekintése – A személyiségfejlődés néhány pszichológiai modelljének (pl. Erikson, Maslow) összehasonlítása, megbeszélése – A testkép, énkép fogalma, biológiai és pszichológiai aspektusainak elemzése – Az öregedés evolúciós, élettani és társadalmi okainak és mechanizmusának áttekintése, a befolyásoló életviteli és környezeti tényezők azonosítása
Fogalmak	fogamzás, szülés; csecsemő-, kisgyermek-, fiatal-, felnőtt- és időskor; öregedés, személyiségfejlődés, énkép, testkép	

Tematikai egység	**Utak az egészséghez**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja a környezeti hatások és az életvitel szerepét a betegségek megelőzésében, kialakulásában;		– Annak bemutatása, hogy a megfelelő életvitel (táplálkozás, mozgás, mentálhigiéné) hogyan segíti elő az egészség fenntartását, a betegségek kialakulásának, a vezető halálokoknak a

BAPTISTA OKTATÁS

− szaktárgyi tudását képes alkalmazni az elsősegélynyújtásban, betegápolásban is, ehhez rendelkezik a megfelelő gyakorlati készségekkel is; − ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, a korai felismerést lehetővé tevő diagnosztikai lehetőségeket, ezzel összefüggésben vizsgálja a gyógyulási esélyeket; − tényekre alapozott véleményt alkot a rákbetegségek kialakulására vezető környezeti tényezőkkel kapcsolatban, tudja, hogy megfelelő életmód esetén van esély a betegség elkerülésére; − érti és elfogadja az egyén lehetőségeit és felelősségét a leggyakoribb fertőző megbetegedések megelőzésében, tájékozott a védőoltások fontosságáról és az antibiotikumok helyes használatáról; − példákat említ a történelem nagy járványaira, megfogalmazza a kiváltó okokat; − felismeri a szűrővizsgálatoknak a kockázatok és betegségek korai felismerésében játszott szerepét, erre felhívja családtagjai figyelmét is.	megelőzését, az utódgenerációk védelmét (epigenetikai hatás) − A gyakoribb és a térségünkben (pl. a klímaváltozás miatt) terjedőben lévő fertőző betegségek főbb jellemzőinek (fertőzési források, átviteli módok, egyéni és közösségi védelem) bemutatása − A szív- és érrendszeri betegségek életmóddal, környezeti minőséggel összefüggő kockázati tényezőinek feltárása, a megelőzés lehetőségeinek megbeszélése − A rákbetegségek lehetséges megelőzésének ismertetése, a célzott kezelés fogalmának értelmezése, a környezeti tényezők szerepének megértése a betegség kialakulásában − A korszerű gyógyítási technológiák költségháttérének elemzése, az egészségügyi ellátással kapcsolatos társadalmi ráfordítás szükségességének felismerése − Az elsősegélynyújtással és otthonápolással kapcsolatos alapvető ismeretek alkalmazása a mindennapi életben
Fogalmak	betegség, egészség, életvitel, megelőzés, mentálhigiéné, rákbetegség, célzott kezelés, elsősegélynyújtás, otthonápolás

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Szenvedélyeink nyomában	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− hiteles források felhasználásával bemutatja az egyes szenvedélybetegség-típusok jellegzetességeit, az egészséges személyiségfejlődést befolyásoló tényezőit, a függőség komplex okait és a gyógykezelés lehetőségeit; − a légzőszervi megbetegedések népegészségügyi adatait összefüggésbe hozza a dohányzási szokásokkal, biológiai ismeretei alapján érvel a káros hatásokat okozó szenvedély ellen; − ismeri a különféle drogok, pszichotróp szerek biológiai hatásmechanizmusait, megkülönbözteti az alkalmi droghasználóra és a drogfüggő személyre gyakorolt pszichés és szervi hatásokat; − reális véleményt alkot az alkoholfogyasztás kultúrához köthető, valamint alkoholbetegséget jelentő formáiról, tisztában van a rendszeres, túlzott alkoholfogyasztás egészségkárosító hatásaival.	− A szenvedélyek és függőségek kialakulását elősegítő biológiai mechanizmusok, társadalmi tényezők és következmények azonosítása − A függőségek különféle típusai, elterjedtségük és hatásuk az életvitelünkre − A dohányzás káros hatásainak összegyűjtése, a dohányzási szokásokra vonatkozó hazai és nemzetközi adatok elemzése − Az alkoholfogyasztás élettani, pszichés és társadalmi hatásainak áttekintése, az alkoholbetegség fogalmi értelmezése − A különféle drogok élettani és pszichés hatásainak összehasonlító elemzése, a drogfogyasztás különféle formáinak és társadalmi kezelésének megbeszélése	
Fogalmak	szenvedélybetegség, alkoholbetegség, függőség, életvitel, mentálhigiéné, drogtípusok	

Tematikai egység	Ételek, élelemiszerek, táplálkozás	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− esettanulmányok, cikkek alapján értelmezi az élelmiszer-minőség és az élelmiszer-biztonság fogalmait, ezek kapcsolatát az élelmiszerek tartósításával, ételek elkészítésével, elfogyasztásával; − konkrét példákkal igazolja a fenntarthatóság és a táplálkozási szokások kapcsolatát, értelmezi az élelmiszer-fenntarthatóság fogalmát;	− Az alapanyagok termelésétől az élelmiszerek előállításán át az ételkészítésig húzódó láncolat felismerése − Termesztett növények, tenyésztett állatok, élelmiszer, táplálék, tápanyag fogalmak körüljárása, a fogalmak sokoldalú elemzése − Az élelmiszer-biztonság fogalmának értelmezése, tényezőinek és felelősségeinek azonosítása, jelentőségének értékelése	

BAPTISTA OKTATÁS

− megkülönbözteti és konkrét esetekben megfelelően alkalmazza az élelmiszer, táplálék és tápanyag fogalmait; − felismeri az élelmiszerekben található anyagoknak a környezeti, biológiai forrásoktól az elfogyasztásukig tartó láncolatát, tudja, hogy az élelmiszerek minősége függ ezektől az útvonalaktól, elemzi az egészségtani kockázati tényezőket; − mindennapi életvitelében figyel az élelmiszerek és ételek eltarthatósági jellemzőire, érti az ezzel kapcsolatos jelöléseket, ismeri a megfelelő tárolás és tartósítás módjait; − környezeti fenntarthatóságra és egészségmegőrzésre alapozott mérlegelő szemlélettel viszonyul vásárlási és étkezési szokásaihoz.	− Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás eljárásainak megismerése − A mikroorganizmusok és az ember kapcsolatainak sokoldalú elemzése (élelmiszer-tartósítás, élelmiszer-higiénia, betegségek, humán mikrobiom) − Az ételkészítés során az alapanyagokban bekövetkező változások elemzése, az egyes ételkészítési technológiák egészségre gyakorolt hatásának vizsgálata − A Föld növekvő népességének élelmezésével összefüggő ellentmondások és problémák elemzése (túltermelés, élelmiszer-pazarlás, elhízási járvány, alultápláltság, éhínségek) − A fenntarthatóságot figyelembe vevő, tudatos élelmiszer-fogyasztás szempontjainak összegyűjtése, megbeszélése
Fogalmak	élelmiszer, étel, tápanyag, éhínség, ételtartósítás, tenyésztés, termesztés, helyi eredetű élelmiszerek, élelmiszer-biztonság, élelmiszer-fenntarthatóság

Tematikai egység	**Az egészséges környezet**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− konkrét példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja, hogy a környezeti (biotikus, abiotikus) hatásoknak meghatározó szerepe van testi és lelki egészségünkre; − példákkal igazolja az egészséges környezet és a fenntarthatóság szoros összefüggéseit; − megérti, hogy a környezetszennyezés súlyos egészségügyi károkat okozhat, és a környezetvédelmet már a lakóhelyiségében kell elkezdeni, ismeri a lakóterek levegőminőségét, ezen keresztül az ember egészségét		− Az emberi környezet rendszerszintű értelmezése, a testfelszíntől a globális szintig − A mikroorganizmusok és az ember sokoldalú kapcsolatának vizsgálata, a mikrobák jelenlétének pozitív és negatív hatásai − A személyi higiénia szempontjainak és a tisztálkodás, testápolás megfelelő módszereinek biológiai ismeretekre alapozott áttekintése − A lakóhelyiségek levegőminőségét befolyásoló hatások, gyakoribb

BÁRTFISTA OKTATÁS

befolyásoló legfontosabb vegyi anyagokat, értékeli ezek határértékeken alapuló szabályozását; - esettanulmányok, adatbázisok alapján elemzi a saját települése levegőminőségi helyzetét, összehasonlításokat végez más településekkel, igyekszik azonosítani a szennyező forrásokat, és számba veszi a helyzet javítására megtehető intézkedéseket; - ismeretei alapján reális véleményt alakít ki az ivóvízminőséggel kapcsolatban, mérlegelő szemlélettel viszonyul a különféle hiedelmekkel, divatokkal szemben; - értékeli és védi a környezetében található parkokat, zöldövezeti területeket és természeti tájakat, életvitelében helyet kap a természettel való rendszeres, pihenés és rekreáció jellegű kapcsolat.	légszennyező anyagok, forrásaik és egészségügyi hatásaik megismerése - Az építőanyagok, bútorok és a lakásberendezés egészséges környezettel való összefüggése, a kiválasztási és tervezési szempontok megbeszélése - A települési lakóövezetek levegőminőségének tényezői, a légszennyező anyagoknak (pl. nitrogén-oxidok, lebegő por, ózon) való hosszú távú kitettség egészségkárosító hatásainak felismerése - A biológiai jellegű kommunális hulladékok (pl. ételmaradékok, zöldhulladékok) csökkentési lehetőségeinek és a kezelés fenntartható formáinak megismerése - Az ivóvíz (csapvíz) minőségével kapcsolatos tények, adatok gyűjtése, a tévhitek megbeszélése - A városi/települési zöldterületek természetvédelmi, mikroklíma-javító és rekreációs jelentőségének értékelése - Az egészséges környezet fenntarthatósági kritériumként való értelmezése
Fogalmak	lebegő por, nitrogén-oxidok, levegőminőség, vízminőség

Tematikai egység	**Genetikai örökségünk**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
- példákat mutat be a gének (génhálózatok) megnyilvánulása és a környezeti hatások közötti kapcsolatra; - megadott szempontok alapján családfákat értelmez; - ismeri, hogy a molekuláris genetikai módszerekkel örökletes betegségek diagnosztizálhatók; - felismeri, hogy a környezeti és életviteli hatások epigenetikai jellegű, nemzedékek		- Az ember öröklött és szerzett tulajdonságainak megkülönböztetése, ezek arányának és összefüggésének elemzése - A genetikai meghatározottság érvényre jutása, a genom és a fenom fogalmi megkülönböztetése - Az emberi faj sokféleségében rejlő biológiai és esztétikai értékek felismerése és elfogadása

BAPTISTA OKTATÁS

közötti átörökítést okozhatnak, ismer példákat ennek molekuláris szintű mechanizmusaira; – hiteles forrásokra hivatkozva az öregedést kialakító folyamatokra vonatkozó elméletet fogalmaz meg.	– A családtörténet, a családfa biológiai alapú értelmezése, a generációk közötti átörökíthetőség valószínűségi jellegének felismerése – A fogantatástól a halálig tartó egyedfejlődés genetikai programozottságának, a növekedés és fejlődés, valamint az öregedés folyamatának biológiai tényekre alapozott értelmezése – A genetikai betegségek típusainak összehasonlítása esetleírások, kórtörténetek alapján – A hajlam, a környezeti és életviteli hatások közötti összefüggés vizsgálata a poligénes genetikai betegségek esetében – A környezeti és életviteli hatások epigenetikai átörökítési lehetőségének felismerése – A génvizsgálatokkal szerezhető információk jelentősége, a felmerülő etikai és életviteli kérdések megbeszélése
Fogalmak	genom és fenom, genetikai betegség, hajlam, epigenetika, örökölhetőség, egyénre szabott gyógyászat

Tematikai egység	**Biológia és jövő**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– hiteles források ismerete alapján tájékozott a biológiai tudományok azon kutatási területeiről, melyekben az egyén és környezete jövőjének kérdése kiemelt jelentőséggel bír; – példák elemzése alapján megérti és elfogadja, hogy a modelleken alapuló előrejelzés természeténél fogva valószínűségi jellegű, és a modellek bonyolultsága is korlátozott; – ismer az ember várható élettartamának alakulását befolyásoló tényezőket, aktuális nemzeti és világtrendeket.		– A tudományos alapon működő (pl. adatbázisok elemzésén alapuló) előrejelzés fontosságának megértése (pl. klímaváltozás következményei, betegségek gyógyítása) – A klímamodellek által adott valószínűségi jövőképek, forgatókönyvek biológiai vonatkozásainak összegyűjtése, összehasonlítása – A Földön kívüli életformák utáni kutatás céljainak, módszereinek, eddigi és a jövőben várható eredményeinek áttekintése, értelmezése
Fogalmak	tudományos előrejelzés	

BÁRTFISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Velünk élő élővilág**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Filmvetítés	Egy élőhely életközössége	
Fogalmak	védett természeti érték, nemzeti park	

Tematikai egység	**Szenvedélyeink nyomában**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Drogprevenciós előadás, beszélgetés szakember bevonásával	szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése	
Fogalmak	szenvedélybetegségek, kábítószer, alkoholizmus	

BAPTISTA OKTATÁS

Földrajz 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	6 óra
2. A kőzetburok	11 óra
3. A légkör	9 óra
4. A vízburok	7 óra
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	15 óra
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	7 óra
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	17 óra
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	9 óra
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	7 óra
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	14 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	2	72	72	0	0	0
10. évf.	1	36	30	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	9. évfolyam kötött	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	10. évfolyam kötött	**10. évfolyam összes**
17. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**6**	0	0	0	0	**6**	0	0	0	0	**0**
18. A kőzetburok	**11**	0	0	0	0	**11**	0	0	0	0	**0**
19. A légkör	**9**	0	0	0	0	**9**	0	0	0	0	**0**
20. A vízburok	**7**	0	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
21. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**15**	0	0	0	0	**15**	0	0	0	0	**0**
22. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**7**	0	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

23. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**17**	0	0	0	0	**17**	0	0	0	0	**0**
24. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**0**	0	0	0	0	**0**	9	2	0	0	**11**
25. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**0**	0	0	0	0	**0**	7	2	0	0	**9**
26. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**0**	0	0	0	0	**0**	14	2	0	0	**16**
Összesen	***72***	0	0	0	0	**72**	30	6	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	**Tájékozódás a kozmikus térben és az időben**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	
Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és	

BAPTISTA OKTATÁS

	holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	**A kőzetburok**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	**A légkör**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése – Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése	

BARTHA KIADÓ

	– Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	**A vízburok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció) – A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme	
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	**A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	Órakeret 17 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése – A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése	

BARTHA KIADÁS

	– A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

BÁRTFAI OKTATÁS

	Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

10. évfolyam

Kötelező alap óraszám (30 óra)

Tematikai egység	**Magyarország és Kárpát-medence a 21. században**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

Tematikai egység	**A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Tematikai egység	**Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése – A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Magyarország és Kárpát-medence a 21. században**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése – A rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása – Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával – Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján – A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával – A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása) – A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel – Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében – Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában – A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása	
Fogalmak		

BARTIS OKTATÁS

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása – Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével – A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése – Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal – Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás) – Vita a fenntartható gazdaságról	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv – első idegen nyelv 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	40 óra
2. Environment and nature	20 óra
3. School and education	10 óra
4. Holidays, travelling, tourism	10 óra
5. Public matters, entertainment	20 óra
6. English and language learning	20 óra
7. Intercultural topics	10 óra
8. Cross-curricular topics and activities	15 óra
9. Current topics	19 óra
10. Science and technology, Communication	10 óra
11. Gaining and sharing knowledge	30 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3 + 1	144	102	6	36
10. évf.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
12. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	*40*	25	1	6	**32**	15	3	0	**18**
13. Environment and nature	*20*	8	1	6	**15**	12	0	0	**12**
14. School and education	*10*	5	0	6	**11**	5	0	0	**5**
15. Holidays, travelling, tourism	*10*	5	1	0	**6**	5	0	0	**5**
16. Public matters, entertainment	*20*	10	0	6	**16**	10	3	0	**13**
17. English and language learning	*20*	10	1	0	**11**	10	0	0	**10**

BAPTISTA OKTATÁS

18. Intercultural topics	*10*	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
19. Cross-curricular topics and activities	*15*	5	1	6	**12**	10	0	0	**10**
20. Current topics	*19*	9	0	0	**9**	10	0	0	**10**
21. Science and technology, Communication	*10*	5	1	0	**6**	5	0	0	**5**
22. Gaining and sharing knowledge	*30*	15	0	6	**21**	15	0	0	**15**
Összesen	*204*	102	6	36	**144**	102	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Parts of the house - Places to spend free time - Clothes and accessories - Hobbies - Free time activities - Furnishings - Appliances	
Fogalmak	anniversary, fashion, acquintances, relative	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Animals, plants - Comparing city and town life - The characteristics of the four seasons - Weather conditions in Hungary	
Fogalmak	endangered animal, busy traffic, pollution, weather forecast	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- School subjects - Parts of the school buildings - Objects used for studying in and outside school	
Fogalmak	arts subject, science subject, staff room, blackboard	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Means of transport - Types of accommodation	

BARTISTA OKTATÁS

	- Popular holiday destinations, famous sights - Places of interest in Hungary and around the world - Objects used while travelling - Preparing, planning a tip
Fogalmak	advantage, beach holiday, city tour, London Eye, passport, boarding pass

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Free time activities (outdoor, indoor) - Hobbies - Arts and cultural events - Computer games - Giving directions – Cultural institutions, restaurants, hotels, city life/country life - Services	
Fogalmak	recreational activity, board game, theatre, computer addict	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning - Developing reading skills: guessing the meaning of unknown words 'Class library'	
Fogalmak	word-search, internet research, project work	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– customs and traditions in different countries – people and culture, traditions – typical landmarks – project work – Internet research Presentation	
Fogalmak	custom, habit, cuisine, landmark, monarchy	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Project work - Debate Game	
Fogalmak	cooperative work, individual preparation, presentation	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- vocabulary for understanding international and national news - working with international and national news - watching videos (news, reports) - role play Internet research	
Fogalmak	blog, article, sensation	

Tematikai egység	Science and technology, communication	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- basic objects used by everyday people - household gadgets, mobile phones, computers, internet - project work Internet research	
Fogalmak	download, upload, connect, Internet access, computer literate	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- gaining and sharing information - presentation - making posters making reports about films, programs	
Fogalmak	articles, vlog, podcast, video	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Grammar tests - Letter-writing - Listening task	
Fogalmak	revision, comprehension, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Projekt munka, egy egyszerű étel elkészítése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	cook, bake, boil, fry, grill, cutlery	

Tematikai egység	Cross curricular topics and activities	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation on sport rules	
Fogalmak	score, draw, beat, win	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Questionnares about healthy lifestyle	
Fogalmak	keeping fit, slimming diet, balanced diet, healthy eating	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Making an interview with one of your teacher	
Fogalmak	subjects, topic, opinion, communicative effectiveness	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Making a poster about environmental protection	
Fogalmak	protect, endandered species, recycling	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Projekt munka, egy divatbemutató megszervezése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	fashion, accessories, belt, brand	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle People and society**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Healthy eating Keeping fit Doing chores Going to the doctor's Common illnesses Traditional treatment Clothes and fashion Holidays School and family celebrations Positive and negative characteristics	
Fogalmak	balanced diet, overweight, household appliances, GP, treatment, prescription, injury, casual clothes, accommodation, national holidays, personality	

BAPTISTA ORTATÁS

Tematikai egység	Environment and Nature	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Natural disasters Nature protection Keeping pets Weather and climate	
Fogalmak	earthquake, floods, climate changes, pollution, recycling, seasons, temperature	

Tematikai egység	School and Education	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	School traditions and events Extracurricular opportunities for language learning Educational systems in Hungary and in the UK	
Fogalmak	uniform, crèche, kindergarten, primary school, secondary school, further education	

Tematikai egység	Holiday, travelling, tourism	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Holidays in Hungary and abroad Sightseeing, city tour Self-organized of package holiday Cultural differences Effects of tourism on people and economy	
Fogalmak	passport, identity card, travel agency, individual tour, package holiday, guidebook, culture shock	

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National and international attractions, sights Presenting a sight Cultural institutions Culture Books Apps Media	
Fogalmak	theatre, cinema, performance, attraction, institution	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Language skills Language learning strategies Languages, autonomous learning	
Fogalmak	skill, learning strategy	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National sports Cuisine Local language Tourist attractions	
Fogalmak	team sport, individual sports, national cuisine, sightseeing	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using the words and phrases in English Gaining information in the target language	
Fogalmak		

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vocabulary for understanding international and national news Working with international and national news Internet research The language of newspapers	
Fogalmak	newspapers, magazines	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using technology in everyday life Using technology for studying or for work Internet, social networks	
Fogalmak	gadgets, applications, social webpages	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gaining and sharing information	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 9-10. évfolyamon:

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)
- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)
- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn't take part? He's ill, that's why.)
- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can 't remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don't care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)

PÁRIZSI OKTATÁS

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I'll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.); 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. She might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite' (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; 'some/any'; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)
- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

BÁRTFAI OKTATÁS

Angol nyelv – első idegen nyelv 11-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle	20 óra
2. Environment and nature	15 óra
3. Holidays, travelling, tourism	15 óra
4. Public matters, entertainment	15 óra
5. . English and language learning	20 óra
6. Intercultural topics	20 óra
7. Cross-curricular topics and activities	20 óra
8. Current topics	20 óra
9. Science and technology, Communication	15 óra
10.People and Society	15 óra
11.Financial matters	13 óra
12. Carreer and employment	15 óra
13.Gaining and sharing knowledge	20 óra
14. Final Exam Preparation	25 óra
Kötelező összesen:	**248 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	4+2	216	134	10	0	72
12. évf.	4	124	114	10	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
27. Personal topics: family relations, lifestyle	***20***	15	1	0	16	**32**	5	1	0	0	**6**
28. Environment and nature	***15***	8	1	0	12	**21**	7	1	0	0	**8**
29. Holidays, travelling, tourism	***15***	8	1	0	14	**23**	7	1	0	0	**8**
30. Public matters, entertainment	***15***	10	1	0	12	**23**	5	1	0	0	**6**
31. English and language learning	***20***	10	1	0	6	**17**	10	1	0	0	**11**

BAPTISTA OKTATÁS

32. Intercultural topics	***20***	10	0	0	0	**10**	10	1	0	0	**11**
33. Cross-curricular topics and activities	***20***	10	0	0	0	**10**	10	1	0	0	**11**
34. Current topics	***20***	10	0	0	0	**10**	10	0	0	0	**10**
35. Science and technology, Communication	***15***	8	1	0	6	**15**	7	1	0	0	**8**
10. People and Society	***15***	8	1	0	0	**9**	7	0	0	0	**7**
11.Financial matters	***13***	7	1	0	0	**8**	6	1	0	0	**7**
12.Carreer and employment	***15***	10	1	0	6	**17**	5	0	0	0	**1**
13.Gaining and sharing knowledge	***20***	10	1	0	0	**11**	10	1	0	0	**11**
14. Final Exam Preparation	***25***	10	0	0	0	**10**	15	0	0	0	**15**
Összesen	***248***	134	10	0	72	**216**	114	10	0	0	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (134 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Workplace - House/flat - Daily routine - Household duties - Celebrations - Eating out, healthy eating - Keeping fit	
Fogalmak	aquaintances, social relations, furnishing	

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Place of living - Keeping pets - Nature protection	
Fogalmak	environmental protection, natural phenomena, climate	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Public transport - Travelling - Means of transport - Accommodation - Sightseeing - Holidays, festivals	
Fogalmak	accommodation, destination, sightseeings, country life	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Hobbies - Free time activities - Theatre, cinemas, books, films - Computer games	
Fogalmak	attractions, entrance tickets, addiction	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language skills - Language learning strategies - Easy readers	
Fogalmak	accents and dialects, dictionaries	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Traditions - Typical landmarks - National sports - Cuisine	
Fogalmak	culture, tourist attractions, national characteristics, famous sights	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate	
Fogalmak	arts subject, science subject, presentation, workshop	

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- News and events - Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Types of newspapers	
Fogalmak	tabloid, broadsheet, newscaster, article, headline	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- IT gadgets, basic objects used by everyday people	

BARTISTA OKTATÁS

	- Using technology in everyday life - Using technology for studying, for work
Fogalmak	scientists, researchers, inventors, engineers, technological development, scientists, IT professionals

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Members of the society - The public authorities - Everyday tasks and chores - Holiday - Family events - People working in services	
Fogalmak	– teenagers, adults, the elderly, celebration, anniversary	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Jobs, professions - Employees, white-collar, blue collar workers - Money, currencies - Advertisements - Commercials	
Fogalmak	spending money, saving, commercial, online shopping	
Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Objects used in different jobs - Applying for a job - Lifelong learning	
Fogalmak	job interview, meeting, choosing a career	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	blog, article, research	

Tematikai egység	**Final exam preparations**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Practising for the Matura examination by doing grammar tests, listening, reading, letter writing tasks - Practising for the oral exam	

BAPTISTA SZTATÁS

	- Preparation for the advanced level exam
Fogalmak	revising and deepening the acquired knowledge

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Kötött (72 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Health and illnesses Keeping fit Sports Szituációk: At the doctor's In a restaurant	

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Place of living Environmental protection	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Travelling abroad Festivals in Hungary Public transport Szituáció: In a hotel	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Hobbies, free time activities Media Services	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Why is it important to learn a foreign language?

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Communication Internet Mobile phones	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Jobs Writing a CV Szituáció: A job interview	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (114 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources - Volunteering	
Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Economy - Effect of tourism - New areas in tourism - Language learning
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics	
Fogalmak	individual work, literature, history,	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Watching news on TV
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a carreer - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews	
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 10 óra**

PARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Presentation - Making a video-recording - Writing an article - Project work
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance

Tematikai egység	Final Exam Preparations	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)

PÁRBESZÉD OKTATÁS

- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

BAPTISTA OKTATÁS

Német nyelv – második idegen nyelv 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	40 óra
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20 óra
3. Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	30 óra
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	10 óra
5. Öffentliches Leben	10 óra
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	30 óra
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20 óra
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15 óra
9. Aktuelle Themen	9 óra
10. Unterhaltung	10 óra
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	102	6	0
10. évf.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
23. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	40	20	1	0	**21**	20	1	0	**21**
24. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20	10	1	0	**11**	10	1	0	**11**
25. Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	30	15	0	0	**15**	15	0	0	**15**
26. Reisen und Urlaub, Tourismus	10	5	1	0	**6**	5	1	0	**6**

BAPTISTA OKTATÁS

27. Öffentliches Leben	10	5	1	0	**6**	5	1	0	**6**
28. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	30	15	0	0	**15**	15	0	0	**15**
29. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20	10	0	0	**10**	10	0	0	**10**
30. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15	8	0	0	**8**	7	1	0	**8**
31. Aktuelle Themen	9	4	1	0	**5**	5	1	0	**6**
10. Unterhaltung	10	5	1	0	**6**	5	0	0	**5**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
Összesen	204	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Freunde – unmittelbare Umgebung, Zuhause – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Kleider	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	– Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!) Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir. Bitte. Entschuldigung, Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter. – Wie alt bist du? Ich bin 14. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?) – Wie geht’s dir? Danke gut. Nicht so gut. Danke, es geht mir super.	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Tiere, Pflanzen – - Natur – - Haustiere halten – - Dienstleistungen	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Baum, Blume, Natur, Tierfutter, die Hauskatze, der Hund,	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums**	**Órakeret 15 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Angestellte in der Schule, Mitschüler – Schule – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
Fogalmak	Schule, Unterricht, Klasse, Mitschüler, lernen, lesen , schreiben, Hausaufgabe machen, Pausenbrot, Grundschule, Gymnasium, Fachschule,

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Touristen – - Reiseziele, Sehenswürdigkeiten – - Hotels	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele,	

Tematikai egység	Öffentliches Leben	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor – kulturelle und öffentliche Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Leben in der Stadt und auf dem Lande – Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen	– Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése – A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is – Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata	
Fogalmak	Namen der Sprachen, Lies den Text. Buchstabiere bitte deinen Namen. Die	

PÁRTISTA OKTATÁS

	Zahlen

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Bräuche und Traditionen – - Leute und Kultur – - nationale Küche	– Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal – Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete – Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien?	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw.	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	– Filme, Spiel, Gedicht, Buch, Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja,	

BARTISTA OKTATÁS

	sehr gut.) – Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.

Tematikai egység	**Wissenserwerb, Wissensvermittlung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiselőadás készítése, internetes kutatómunka saját, választott témából célnyelven – - jegyzet készítése írott szöveg alapján	– Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű, egyszerű információ megszerzése	
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Verwandschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés – családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása – internetes kutatás: Mein Vorbild	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel	
Fogalmak	Ich singe/ Er/sie tanzt gern. Er/sie spielt Klavier. Er/sie singt	

Tematikai egység	**Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	– Hast du ein Haustier?	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Lakóhelyem nevezetességei – - Németország látnivalói, nevezetességei – - projektmunka csoportosan: – - egy osztálykirándulás megtervezése – - fontos turisztikai hazai és német események	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…?

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - gyorsétteremben – - utazási irodában	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	diese Woche, nächste Woche, ein Stück, nehmen, möchte, bekommen, bezahlen,	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - aktuális hírek feldolgozása vizuális eszközökkel – - képleírások megfogalmazása – - interjú készítése	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag, Ich sehe auf dem Bild…. Inhalt, Interview,	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - dalszövegek feldolgozása, nyelvi érdekességek felfedezése – - játékos nyelvtanulás – - kedvenc kulturális élmény feldolgozása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	Ausstellung, Ist das Buch gut? Ja, sehr gut. Ich finde es….	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste, Familienfeiern – Hobbys, Mahlzeiten, Kleidungsstücke – Weihnachten, Ostern, Geburtstag	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	– Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr. Hauptmalzeiten, Klamotten,	

Tematikai egység	**Umgebung und Umwelt**	**Órakeret**

PARTISTA OKTATÁS

		10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Naturkatastrophen – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten – Naturphänomene, Wetter	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Baum, Blume, Natur, Tierfutter, die Hauskatze, der Hund	

Tematikai egység	**Klassenraum**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, Sprachkönnen und Sprachkenntnisse	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schule, Unterricht, Klasse, Mitschüler, lernen, lesen , schreiben, Hausaufgabe machen, Pausenbrot, Grundschule, Gymnasium, Fachschule,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Denkmäler, Reisedokumente, Verkehrsmittel – Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele, Ich möchte wissen… Ich möchte mich danach erkundigen….	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	

PAPÍRSTA OKTATÁS

– kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten – Wegbeschreibung, Auskunft geben	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung, unterhaltung, Auskunft bitten, Öffnungszeiten,

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen	– Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése – A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is – Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata	
Fogalmak	Namen der Sprachen, Lies den Text. Die Sprache in der Musik, Popmusik,	

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Bräuche und Traditionen – - Leute und Kultur – - nationale Küche – - Deutschland – - Österreich – - Schweiz	– Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal – Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete – Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien? – Bundesländer, Landschaften, Flüsse	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tantárgyak jellemzői – érvelés, kedvenc tantárgy jellemzői	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich meine …. Ich denke…. Meiner Meinung nach … aus dem Deutschen ins Ungarische übersetzen,	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Unterhaltung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	– Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiselőadás készítése, internetes kutatómunka saját, választott témából célnyelven – jegyzet készítése írott szöveg alapján	– Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű, egyszerű információ megszerzése	
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Verwandschaftsbeziehungen, Lebensstil	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján, külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	Freund, Freundin, besser, Körperteile, Farben,	

Tematikai egység	Umgebung und Umwelt	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Tiere im Tierpark – - Tiere im Wald	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

	nyelvi funkciók használata
Fogalmak	Tierpark, Zoo, füttern, sich sorgen, Wildtiere, Tiernamen, Natur, Tierzucht,

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Traumreise – - eine Klassenfahrt planen	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Klassenfahrt, segeln, Küste, am Mehr, Insel, sich ausruhen, sich erholen, sich sonnen,	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Freizeitaktivitäten, Hobbys, Kunst und kulturelle Veranstaltungen	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Medien, Programme, Stadt und Dorf, Meinung äussern, Ich bin dagegen… Ich bin dabei…. Vorteile, Nachteile,	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - témák, személyiségek bemutatása – - szavak, kifejezések keresése a különböző tantárgyakhoz	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	bekannt, berühmt, Figur, Wissenschaftler, Erfinder, Erfindung,	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Wetterbericht, Politik, Religion, Sport, Wettbewerb,	

Nyelvi funkciók a német mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, …)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 14. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den

BÁRTFAI OKTATÁS

Ferien?)
- hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Nicht so gut. Danke, es geht mir super.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Viel Spaß! Gute Besserung!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo, Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buchinteressant? Ja, sehr!)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist schön. Das ist meine Mutter.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésnek kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm her bitte! Lies den Text!)
- akarat, kívánság kifejezése (Ich möchte…)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade! / Das ist schlimm!)
- öröm kifejezése (Das freut mich!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- elismerés és dicséret kifejezése (Das ist toll!)
- ítélet, kritika kifejezése (Das ist nicht richtig/wahr.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin …. Du bist …. Seid ihr …?), Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest den Artikel vor. Die Schüler machen das Buch auf.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf! Setzt euch!)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber),

EARTISTA OKTATÁS

névmások (das, ich)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)
- modalitás: möchten, mögen és können igék E/1-ben és E/2-ben (Ich möchte ein Eis. Ich mag tanzen. Ich kann tanzen. Kannst du Rad fahren? Magst du tanzen? Möchtest du ein Eis?)

Német nyelv – második idegen nyelv 11-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	25 óra
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20 óra
3. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	20 óra
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	10 óra
5. Öffentliches Leben	10 óra
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	15 óra
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20 óra
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15 óra
9. Aktuelle Themen	16 óra
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	10 óra
11. Unterhaltung	10 óra
12. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	15 óra
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	95	13	0	0
12. évf.	3+1	124	91	2	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
36. Themen und Situationen im persönlichen Bereich:	***25***	13	2	0	0	**15**	12	0	0	0	**12**

BAPTISTA OKTATÁS

Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil											
37. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	***20***	10	2	0	0	**12**	10	0	0	0	**10**
38. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	***20***	10	2	0	0	**12**	10	0	0	0	**10**
39. Reisen und Urlaub, Tourismus	***10***	5	2	0	0	**7**	5	0	0	0	**5**
40. Öffentliches Leben	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
41. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	***15***	8	2	0	0	**10**	7	0	0	0	**7**
42. Interkulturelle und landeskundliche Themen	***20***	10	0	0	0	**10**	10	2	0	0	**12**
43. Fächerübergreifende Themen und Situationen	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
44. Aktuelle Themen	***16***	8	0	0	0	**8**	8	0	0	0	**8**
45. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	***10***	5	3	0	0	**8**	5	0	0	0	**5**
46. Unterhaltung	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
47. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
48. Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	***0***	0	0	0	0	**0**	0	0	0	31	**31**
Összesen	***186***	95	13	0	0	**108**	91	2	0	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, Verwandte – unmittelbare und weitere Umgebung, mein Wohnort – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, Kleider und Accessoires	– Személyes témákhoz tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Einrichtung, Verwandten, äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– Tiere, Pflanzen – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande	– Környezethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
Fogalmak	Tierzucht, Tierzüchter, Tierschutz, Tierschützer

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Ismeretek – - Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule	– Fejlesztési feladatok – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Sprachschule, Universität, Ausbildung,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Touristen und Reiseleiter – Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen – Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Prospekte	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Denkmal, Reiseleiter, Reisedokumente, Flug, buchen,	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor – kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, – Restaurants, Hotels, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, – Leben in der Stadt und auf dem Land – Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása	
Fogalmak	Sprechzimmer, Praxis, Sprechstunde, auf dem Lande, übernachten,	

BAPTISTA OKTATÁSI

	reservieren, mieten,

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprache	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása – Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása – Olvasásértés, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Lerntipps, Lernmethoden, Lernziele, Privatstunde, Privatlehrer, Sprachprüfung,	

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete – Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete – Főbb hazai országismereti jellemzők ismerete célnyelven – Legfontosabb hazai látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	
Fogalmak	Landeskunde, Landschaft, Tradition, Spezialitäten,	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Beszédkészség, vitakészség fejlesztése – Digitális kompetencia fejlesztése – IKT-eszközök használatának fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	meiner Meinung nach, zur Verfügung stehen, sich bewerben, eine Prüfung ablegen,	

OFI TISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Aktuelles – Medien	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	
Fogalmak	Casting, soziale Netzwerke, soziale Medien, Blogartikel,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Geräte für Alltagsmenschen, Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	Smartphon, Handy, speichern, herunterladen, Blog schreiben, Email schicken, hochladen,	

Tematikai egység	Unterhaltung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték) – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú nyelvtanulás céljára	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése	
Fogalmak	chaten, Video ansehen, Video herstellen, Filmarten, Romane, Comics,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó releváns német nyelvű információ megszerzése	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Kommunikation, Methode, Grammatik,	

BAPTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a német magyar családi ünnepek összehasonlítása (film)	– ismétlés, érvelés	
Fogalmak	Ich finde… Ich meine… Das ist gleich…. Das ist anders….	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– internetes kutatás	– nyelvi funkciók ismerete, hallásértés	
Fogalmak	Instruktionen, das Wesentliche, Inhalt, zusammenfassen, Webseite,	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– rendszerezés	– nyelvi fejlesztő tevékenységek,	
Fogalmak	Artikel, Arbeitsamt, Job, eine Stelle bewerben,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– filmnézés	– hallásértés, országismeret bővítése	
Fogalmak	Gesichtspunkt, Hinsicht, Aspekt, Zusammenfassung,	

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szituációs játékok	– nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Germanismen, Aphorismen,	

Tematikai egység	**Wissenschaft und Technik, Kommunikation**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismétlés, rendszerezés	– szövegértés, kommunikáció, íráskészség	
Fogalmak	Blog schreiben, Email schreiben, chaten, Nachrichten schicken,	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste, Schul- und Familienfeiern – Hobbys, Freizeitaktivitäten,	– Személyes témákhoz tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	

BAPTISTA OKTATÁS

gesunde Ernährung, zum Arzt gehen, Hausarbeiten – größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten, positive und negative Charakterzüge	
Fogalmak	Fest-Festival, Freizeitaktivität, soziale Beziehungen, Krankheiten

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Naturkatastrophen – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen – Naturphänomene, Wetter und Klima, Jahreszeiten	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunka készségének fejlesztése	
Fogalmak	Naturkatastroph, Naturphänomen, Umweltschutz, Bodenschatz	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens, Sprachkönnen und Sprachkenntnisse	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Vitakészség, beszédkészség, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Schultradition, Sprachenlerne, Sprachverwendung, Schulfächer, Sprachkönnen, Sprachkenntnisse	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste und Feiertage in	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó	

PÁPTISTA OKTATÁS

Ungarn und im Ausland – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt – Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede	egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban
Fogalmak	Familienfest, Nationalfeiertag, Reisen, Strundfahrt, Stadrundgang, kulturelle Unterschide

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten – Verwaltung, Dienstleistungen, Wegbeschreibung, Auskunft geben, Vorstellung von Sehenswürdigkeiten – Hobbys, Freizeit, Kultur, Sport, Lesen, Filme, Unterhaltung	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása – Íráskészség, vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeit, kulturelle Ereignis, Verwaltung	

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprache	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása – Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása – Olvasásértés, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategie	

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete – Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete – Főbb hazai országismereti jellemzők ismerete célnyelven – Legfontosabb hazai látnivalók, országismereti	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	

BARTISTA OKTATÁS

jellemzők bemutatása célnyelven – Traditionen, Sport, Geschichte, Essen, Feste, Nationalhymne, kulturelle Unterschide, Kulturschock	
Fogalmak	Landeskunde, Tradition, Kulturschock

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Beszédkészség, vitakészség fejlesztése – Digitális kompetencia fejlesztése – IKT-eszközök használatának fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Interdisziplinarität, Wissenschaftsbereich	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Aktuelles – Sprache der Medien	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	
Fogalmak	Medium-Medien, Politik, Kultur, Wissenschaft	

Tematikai egység	**Wissenschaft und Technik, Kommunikation**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit – Internet, soziale Netzwerke	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	
Fogalmak	Technologie, Internet, Kommunikation	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film,	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése	

PÁPISTA OKTATÁS

társasjáték) – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú nyelvtanulás céljára	
Fogalmak	Literatur, Lektür, Gesellschaftsspiel, kulturelle Erlebnis

Tematikai egység	**Wissenserwerb, Wissensvermittlung**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó releváns német nyelvű információ megszerzése	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Computerteile, Technik, Buch, Internet	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Filmnézés	– Szövegértés, hallásértés	
Fogalmak	Ich meine…, ich denke, Meiner Meinung nach…, Was denkst du …?	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az eddig tanult ismeretek rendszerező ismétlése az érettségi témaköröknek megfelelően	– Olvasásértés, hallásértés, beszédkészség, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak		

A 11-12. évfolyamon elsajátítandó nyelvi funkciók:

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Entschuldigung, wo finde ich einen Supermarkt? Gehen Sie hier geradeaus, dann…)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)

BÁTTA OKTATÁS

- lehetőség kifejezése (Es ist möglich, dass…)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Noch einmal bitte!)
- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ...)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass...)
- események leírása (Zuerst aßen wir zu Mittag, dann gingen wir zum Strand.)

A 11-12. évfolyamon elsajátítandó nyelvi elemek és struktúrák:

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- birtoklás: gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)
- minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? – hasonlítás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten. - melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás (geradeaus, an der Kirche vorbei, um die Ecke), elöljárószók részes és tárgyesettel (auf, vor, hinter, neben)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich), időpontok - Wann? (von … bis, gerade) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen. Der Kranke darf noch nicht aufstehen)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht … sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben (das, dieser, der/die/das, daran, damit)

BARTÓK OKTATÁS

Ének-zene 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Zeneművek/ Énekes anyag	20 óra
2. Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	36 óra
3. Komplex készségfejlesztés	12 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	1	36	34	2	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam össz**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam össz**
32. Zeneművek/ Éneked anyag	***20***	10	0	0	**10**	10	0	0	**10**
33. Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	***36***	18	2	0	**20**	18	2	0	**20**
34. Komplex készségfejlesztés	***12***	6	0	0	**6**	6	0	0	**6**
Összesen	***68***	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Zeneművek/ Énekes anyag**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez	

BAPTISTA OKTATÁS

népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.
Fogalmak	Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása	
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, duett, motetta, et hangfürt.	

Tematikai egység	**Komplex készségfejlesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek	- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez	

PAPISTA OKTATÁS

frissítése, elmélyítése, alkalmzása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete	- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A zenei formaérzék fejlesztése
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzlmi állapotok megértése.	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Zeneművek/ Énekes anyag**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.	

BAPTISTA OKTATÁS

népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	
Fogalmak	Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása	
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, du motetta, etűd, hangfürt.	

Tematikai egység	**Komplex készségfejlesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmzása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete	- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A zenei formaérzék fejlesztése	
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.	

Szabadon felhasználható (2 óra)

PÁPISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása	
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, du motetta, etűd, hangfürt.	

Vizuális kultúra 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Korszak, stílus, műfaj	12 óra
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	10 óra
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	8 óra
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	6 óra
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	16 óra
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	16 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	1	36	34	2	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BÁNYÁSZATI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Korszak, stílus, műfaj	***12***	6	2	0	**8**	6	2	0	**8**
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	***10***	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	***8***	4	0	0	**4**	4	0	0	**4**
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	***6***	3	0	0	**3**	3	0	0	**3**
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**
Összesen	***68***	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 6 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek,
Fejlesztési feladatok

- Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is
- Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is
- Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére

Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek,
Fejlesztési feladatok

- A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel
- A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában
- Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával

Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**

Ismeretek, Fejlesztési feladatok

- Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában
- Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás)

BÁRMILYEN OKTATÁS

felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése – Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)

Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is – Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában – A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)	
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság

Tematikai egység	Design, divat, identitás – Tervezett környezet, **azonosulás**	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) – Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban – Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal – Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából	

BÁTTA OKTATÁS

A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás	
Fogalmak	térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseményművészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.		
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus , műfaj**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is		

BÁBOLNA KIADÓ

− Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére	
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek, **Fejlesztési feladatok** − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek, **Fejlesztési feladatok**		
− A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel		

BÁRKI KIADÓ KTATÁS

− A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával	
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)		
Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság		

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)		
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság		

PÁRTFOGÓI PÉLDÁNY

Tematikai egység	Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	Órakeret 8 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok

- Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése)
- Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban
- Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal
- Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából

A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás

Fogalmak	térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	Órakeret 8 óra

Ismeretek,
Fejlesztési feladatok

- Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseménymővészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában
- A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával
- A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének

PRÓBAOKTATÁS

harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.	
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

BARTHA KIADÓ

Vizuális kultúra 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	36	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
49. Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	**0**	0	5	0	0	**5**
50. Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	**0**	0	5	0	0	**5**
51. Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	**0**	0	12	0	0	**12**
52. Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet	**0**	0	4	0	0	**4**
53. Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	**0**	0	4	0	0	**4**
54. Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	**0**	0	6	0	0	**6**
Összesen	**0**	0	36	0	0	**36**

11. évfolyam

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BARTÓK KIADÓ

Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás).−Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék).−Fogalmak, jelenségek (pl. repülés, víz, kapcsolatok, utánzás) komplex vizuális feldolgozása nem a megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnyel).	
Fogalmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, enviroment/környezetművészet, fényművészet.

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Téri helyzetek megjelenítése különböző ábrázolási rendszerek használatával és transzformálásával (pl. látvány reprodukálása vetületi ábrázolásból perspektivikus vagy axonometrikus megjelenítéssel). −Az önárnyék és a vetett árnyék művészi kifejező elemként történőalkalmazása (pl. megvilágítás megváltoztatásával létrehozott változások megjelenítése grafikai, fotós eszközökkel). −Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében reprodukálása az alkotó munkában.		
Fogalmak	Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, vetületi ábrázolás, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.	

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Művészettörténeti korszakok (pl. ókor, kora keresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) műfajokra lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. −Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: életkép a festészetben és a fotóművészetben, portré a szobrászatban és festészetben)		
Fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgard, avantgard irányzat, neoavantgard, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermediális műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.	

Tematikai egység	**Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyszerű használati tárgy (pl. egyedi övtáska) és belső tér (pl. élet minimál térben) tervezése az alapvető ergonómiai szempontok felmérésével és figyelembevételével, a tervezői folyamat jól értelmezhető rajzos és szöveges dokumentációja az ötletek, tervvázlatok, megvalósulási terv elkészítéséig. −Belső terek, tárgyak átalakítása egyszerű, de szokatlan eszközökkel (pl. fénnyel, becsomagolással) elsősorban a kifejezés, a hangulati hatások erősítése érdekében.		
Fogalmak	Tervezési folyamat, felmérés, térelrendezés, műszaki jellegű ábrázolás, ergonómia, környezettudatos magatartás, környezetvédelem.	

BAKTÉRIA OKTATÁS

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl.hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl. azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyekmegkeresésével.		
Fogalmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományőrzés, világörökség	

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. −Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben. −Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl. land art, street art)		
Fogalmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.	

BAPTISTA OKTATÁS

Dráma és színház 12. évfolyam (gimnázium, A változat)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Szabályjátékok	3 óra
2. Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	4 óra
3. Rögtönzés	5 óra
4. Saját történetek feldolgozása	4 óra
5. Műalkotások feldolgozása	3 óra
6. Dramaturgiai ismeretek	1 óra
7. A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)	2 óra
8. Dráma- és színháztörténet	1 óra
9. Dráma- és színházelmélet	1 óra
10. Kortárs dráma és színház	2 óra
11. Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)	2 óra
12. Színházi előadás megtekintése	2 óra
Kötelező összesen:	**30 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Szabályjátékok	*3*	3	0	0	0	**3**
2. Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	*4*	4	0	0	0	**4**
3. Rögtönzés	*5*	5	0	0	0	**5**
4. Saját történetek feldolgozása	*4*	4	0	0	0	**4**
5. Műalkotások feldolgozása	*3*	3	0	0	0	**3**
6. Dramaturgiai ismeretek	*1*	1	0	0	0	**1**
7. A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene,	*2*	2	0	0	0	**2**

BAPTISTA OKTATÁS

mozgás, tánc)						
8. Dráma- és színháztörténet	*1*	1	0	0	0	**1**
9. Dráma- és színházelmélet	*1*	1	0	0	0	**1**
10. Kortárs dráma és színház	*2*	2	0	0	0	**2**
11. Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)	*2*	2	0	0	0	**2**
12. Színházi előadás megtekintése	*2*	2	0	0	0	**2**
13. Ismétlés, rendszerezés	*0*	0	1	0	0	**1**
Összesen	*30*	**30**	**1**	**0**	**0**	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Szabályjátékok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és alkalmazása – Összetett verbális és mozgásos koncentrációs gyakorlatok – Hosszan tartó, koncentrált figyelemmel végzett tevékenység a játékszabályok adta keretek között – Páros és kiscsoportos egyensúly- és bizalomgyakorlatok – Csoportos bizalomjátékok – Ön- és társismereti játékok	– A tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságainak és összefüggéseinek felfedezése és alkalmazása – A látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások felidézése és alkalmazása	
Fogalmak	tempó és ritmus, együttműködés, egyensúly, átadás és átvétel, impulzus, hatás és ellenhatás, bizalom, önismeret, társismeret	

Tematikai egység	**Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A környezet jelenségeinek megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása a dramatikus tevékenységekben – Részvétel a közös döntéshozatali folyamatokban	– Az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlat továbbfejlesztése – A verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és alkotó módon történő alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Elképzelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és a dramatikus tevékenységek során közlési szándékkal történő alkalmazása konkrét vagy szimbolikus jelentéssel – Összetett kommunikációs játékok különböző munkaszervezési módokban – Interakciós és szituációs játékok különféle eszközökkel (pl. tárgy, báb, zene, mozgás, tánc)	
Fogalmak	drámajáték, kommunikáció, interakció, szituáció, önkifejezés, gesztus, mimika, testbeszéd

Tematikai egység	**Rögtönzés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A rögtönzés tartalmi és formai elemeinek összefüggései – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett karakterek szerepeltetésével – Rögtönzés közösen választott témára, a tanár által megadott szervezési formában, a megismert technikák alkalmazásával	– A kapcsolat létrehozási és fenntartási technikáinak tudatos alkalmazása – Figura- és helyzetteremtés – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett szituációs elemekkel – A rögtönzés szerepből és szerepen kívül történő elemző és értelmező megvitatása	
Fogalmak	probléma, viszony, hierarchia, státusz, státuszkülönbség, figura tartása, típus és egyénítés	

Tematikai egység	**Saját történetek feldolgozása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Történetek (látott, hallott, olvasott, a tanár által hozott, a tanulók élményeiből építkező) feldolgozása összetett dramatikus kifejezési formák és ábrázolási módok alkalmazásával – Történetek gyűjtése, rendszerezése, válogatása,	– A problémahelyzetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása és dramatikus eszközökkel történő feldolgozása – A történetekben megjelenő értékrendszerek felfedezése és értelmezése	

PÁRTSTÁGOKTATÁS

szerkesztése – Egyéni történetekből közös történet alkotása – Történet és forma egymásra hatása	
Fogalmak	döntési helyzet, elágazási pont, variáció, kontraszt, cselekmény, cselekménnyszál, hatás, időkezelés, idősíkváltás, flashback, fókusz, keret, jelentés, mondandó, tanulság

Tematikai egység	**Műalkotások feldolgozása**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A művészeti alkotások (pl. irodalom, zene, képzőművészet, film, fotó, iparművészet) elemző-értelmező megközelítése dramatikus tevékenységek segítségével – Szerkesztési feladatok különböző művészeti alkotások felhasználásával	– A művészeti alkotásokban megjelenő élethelyzetek, problémák körüljárása dramatikus tevékenységekkel – A problémahelyzet jellemzőinek felismerése, értelmezése, értékelése – Dramatikus improvizációk képzőművészeti alkotások, zeneművek, ismert történelmi események, fénykép, film stb. alapján – A történetek jelentőségének felismerése a kommunikációban, az érték-közvetítésben és a kulturális hagyomány átörökítésében	
Fogalmak	konfliktus, konfliktusrendszer, ellentét, párhuzam, metafora, szimbólum, csomópont, fordulat, tükrözés	

Tematikai egység	**Dramaturgiai ismeretek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A dramaturgiai alapfogalmak megkülönböztetése és tudatos alkalmazása – A feszültségteremtés eszközeinek tudatos alkalmazása a dramatikus tevékenységekben	– A dramatikus szituációk jellemzőinek (szereplők, hely, idő, viszonyok, probléma, körülmények, cél, szándék, akarat, konfliktus, feloldás) felismerése és azonosítása a dramatikus játékok során	
Fogalmak	dráma, drámaiság, dramatizálás, dramaturgia, dramaturg; feszültség, várakozás, fokozás, késleltetés, kitérő (epizód), akadály (gát), felismerés; expozíció, bonyodalom, válság (krízis), drámai vétség (hübrisz), sorsfordulat, katasztrófa	

Tematikai egység	**A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A sűrítés, variáció, fokozás, késleltetés, státushelyzet alkalmazása a különféle dramatikus tevékenységek során – A térhasználat lehetőségeinek értelmezése, és ezek	

BAPTISTA OKTATÁS

	alkalmazása saját dramatikus tevékenységben; a színpadi tér, ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel – Anyagismeret és a stilizáció fogalmának ismerete és alkalmazása tárgyas, bábos megfogalmazási formák esetében – A konkrét és absztrahált mozgás közötti különbség tudatosítása; a mozgásos kommunikáció értelmezése és alkalmazása saját dramatikus tevékenység során – A hatáskeltés eszközeinek alkalmazása a gyakorlatok során – A kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejének ismerete, a verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és kreatív alkalmazása a dramatikus tevékenységek során – A színházi kommunikáció erejének ismerete, a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak tudatos alkalmazása, értelmezése, elemzése
Fogalmak	jelenet, típus, egyénítés, ellentét, párhuzam, feszültség, státus, sűrítés, variáció, színpadi tér, stilizáció, konkrét és absztrahált mozgás, hatás, katarzis

Tematikai egység	**Dráma- és színháztörténet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A meglévő dráma- és színháztörténeti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével – Színházi műfajok és stílusok történeti szempontú tanulmányozása; az egyes korszakok jellemző stílusjegyeinek, kifejezőeszközeinek felismerése a látott előadásokban – a színház- és drámatörténeti ismeretek iránti érdeklődés felkeltése (néhány alkotó portréja, néhány nagyobb színháztörténeti korszak, a kortárs művészet alkotásai stb.	
Fogalmak	realista színjáték, abszurd, groteszk, performansz, a választott dráma- és színháztörténeti ismeretanyag szakszókincse	

Tematikai egység	**Dráma- és színházelmélet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A drámai műnem sajátosságai: az epikától és a lírától eltérő sajátságok felismerése és meghatározása, egyes	– A meglévő dráma- és színházelméleti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével – Látott előadásokban és saját dramatikus	

BAPTISTA ORTA ÁS

drámaszerkezetek – A dráma/színjáték mint kommunikáció: a dráma/színjáték „nyelve” és a befogadóra gyakorolt hatása	tevékenységben a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak felismerése és azonosítása
Fogalmak	a dráma műneme, a tanult drámaszerkezetek (pl. arisztotelészi dramaturgia, shakespeare-i dramaturgia, a brechti dramaturgia, az abszurd dramaturgia)

Tematikai egység	**Kortárs dráma és színház**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Napjaink egy-két fontos színházi irányzata és/vagy egy-két választott példa a kortárs drámairodalomból; – A mai magyar színházi élet néhány jelentős alkotója (egy-két színész, rendező, díszlet- és jelmeztervező, zeneszerző, koreográfus, kritikus megnevezése/szakmai bemutatása); – A mai magyar színházi élet műhelyei (egy választott társulat, együttes, alkotóközösség bemutatása); – A mai magyar színházi struktúra jellemzői.	– A kortárs színházra vonatkozó meglévő ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével; – Összművészeti sajátosságok felismerése: a művészeti ágak viszonya, hierarchiája a látott előadásban;	
Fogalmak	hivatásos színház, kőszínház, alternatív színház, amatőr színház, diákszínjátszás	

Tematikai egység	**Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az alkotótevékenység során a megismert kifejezési formák, technikák alkalmazása – Alkotó jellegű részvétel a közösség és a szaktanár közös igénye szerint a nyilvánosság (elsősorban saját közösség) számára készített egyéni vagy közös produkcióban	
Fogalmak	színházi kommunikáció, pódiumszínpad, előadóművészet, megjelenítés, részleges megjelenítés, stilizáció	

Tematikai egység	**Színházi előadás megtekintése**	**Órakeret 2 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Különböző színházi irányzatokat képviselő előadások (pl. hivatásos vagy amatőr színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínjátszó csoportok előadásainak) megtekintése; – A fontosabb színházi szakmák ismerete (a színész, a rendező, a dramaturg, a szcenikus, a koreográfus, az előadás létrehozásához szükséges színházi mesterségek); – A színészi, rendezői, dramaturgiai, díszlet- és jelmeztervezői munka alapszintű elemzése	– Az előadásról érvekkel alátámasztott önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása, mások véleményének tiszteletben tartása; – Színház- és drámaelméleti ismeretek alkalmazása a látott előadások szóbeli és/vagy írásbeli elemzésében (pl. a drámai műnem jellegzetességei, dramaturgiai alapfogalmak, a színházművészet összművészeti sajátosságai); – Látott színházi előadások elemző/értelmező/összehasonlító vizsgálata; – Előadások megközelítése az élmények befogadását elősegítő dramatikus tevékenységformákkal; – A színházi előadás élményének a művészettel élés egyik lehetséges formájaként, az egyén és a világ megértésének lehetőségeként való értelmezése.
Fogalmak	opera, balett, kortárs táncszínház, mozgásszínház, összművészet, rendező, díszlettervező, jelmeztervező, szcenikus, koreográfus, színpadmester, világosító, ügyelő, súgó, kellékes

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	Ismétlés, rendszerezés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanév során elsajátított ismeretek összefoglalása		
Fogalmak		

Digitális kultúra 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	25 óra
Információs társadalom, e-Világ	3 óra
Mobiltechnológiai ismeretek	4 óra
Szövegszerkesztés	11 óra
Számítógépes grafika	14 óra
Multimédiás dokumentumok készítése	4 óra
Online kommunikáció	4 óra
Publikálás a világhálón	14 óra
Táblázatkezelés	12 óra
Adatbázis-kezelés	5 óra

BAPTISTA OKTATÁS

A digitális eszközök használata	6 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	1+1	72	35	1	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	25	25	0	0	**25**	0	0	0	**0**
2. Információs társadalom, e-Világ	3	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
3. Mobiltechnológiai ismeretek	4	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
4. Szövegszerkesztés	11	11	5	0	**16**	0	0	0	**0**
5. Számítógépes grafika	14	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
6. Multimédiás dokumentumok készítése	4	4	0	0	**4**	0	0	15	**15**
7. Online kommunikáció	4	0	0	0	**0**	4	1	7	**12**
8. Publikálás a világhálón	14	0	0	0	**0**	14	0	4	**18**
9. Táblázatkezelés	12	0	0	0	**0**	12	0	10	**22**
10. Adatbázis-kezelés	5	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
11. A digitális eszközök használata	6	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
Összesen	***102***	67	5	0	**72**	35	1	36	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

MARTISTA OKTATÁS

– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése – Szekvencia, elágazások és ciklusok – Példák típusalgoritmus használatára – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok – Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása – Az objektumorientált szemlélet megalapozása	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – A program megtervezése, kódolása, tesztelése – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ, információ keresése az interneten – Információhitelesség – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai – Személyhez köthető információk és azok védelme	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap – Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás – Elemi műveletek 3D-s modellel	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával	
Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	

BARTIS OKTATÁS

Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (35 óra)

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Kommunikációs csatornák megismerése – Online kommunikáció veszélyeinek felismerése	
Fogalmak	chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PÁRTISTA OKTATÁS

– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés, fogadás, továbbítása, csatolmányok küldése, fogadása)	
Fogalmak	e-mail, címzett, feladó, tárgy, csatolmány	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A prezentáció fogalma,	– A tanult program elindítása, felépítése, nézetei	

ARTISTA OKTATÁS

alapelemei – Diaelrendezések, diák formázása – Szövegformázás – Képek, táblázatok, diagramok beszúrása, formázása – Alakzatok készítése – Mintadia használata, jelentősége – Külső és belső hivatkozások készítése – Diavetítés beállításai, animációk, akciógombok	– Szöveget, képet tartalmazó esztétikus prezentációk készítése – Komplex, interaktív bemutatók készítése, a tanultak készség szintű alkalmazása a gyakorlatban
Fogalmak	dia, mintadia, szövegdoboz, objektum, hivatkozás, animáció, áttűnés

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése, e-mail cím felépítése – Böngészés – Online űrlapok – Kulcsszavas keresés az interneten – Szerzői jog, adatvédelem	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés típusai, levelek rendszerezése, címtár használata) – Webböngésző használata beállítása – Webes űrlapok értelmezése, kitöltése – Hiteles információ irányított keresése az interneten kulcsszavas kereső segítségével – Internetes hivatkozás, forrásmegjelölés használata	
Fogalmak	e-mail, csatolmány, e-mailcím, tárgy csatolmány, címzett, másolat, titkosított másolat, spam, www, , URL cím, böngésző, kezdőlap, könyvjelző, https, süti, kereső motor, kulcsszavas keresés, online űrlap, információ hitelessége, adatvédelem, szerzői jog	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Szöveg, kép, táblázat beszúrása weboldalra – Weboldal elemeinek formázása – Címsor, bekezdés, felsorolás kialakítása – Hivatkozások/linkek létrehozása	– Szöveget, képet, táblázatot tartalmazó komplex weboldal készítése – Weboldalak formázása weblapszerkesztővel – Linkek használata	
Fogalmak	böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link, html tag, stíluslap	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív	– Cellahivatkozások használata képletekben,	

PÁRTOS OKTATÁS

cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma

Digitális kultúra 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	20 óra
2. Információs társadalom, e-Világ	4 óra
3. Mobiltechnológiai ismeretek	4 óra
4. Szövegszerkesztés	4 óra
5. Online kommunikáció	2 óra
6. Táblázatkezelés	12 óra
7. Adatbázis-kezelés	20 óra
8. A digitális eszközök használata	2 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2+1	108	68	4	36	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	**20**	20	0	0	0	**20**
2. Információs társadalom, e-Világ	**4**	4	0	0	0	**4**
3. Mobiltechnológiai ismeretek	**4**	4	0	0	0	**4**
4. Szövegszerkesztés	**4**	4	0	8	0	**12**
5. Online kommunikáció	**2**	2	0	2	0	**4**
6. Táblázatkezelés	**12**	12	0	6	0	**18**

BAPTISTA OKTATÁS

7. Adatbázis-kezelés	**20**	20	0	6	0	**26**
8. A digitális eszközök használata	**2**	2	4	2	0	**8**
9. Multimédiás dokumentumok készítése	**0**	0	0	6	0	**6**
10. Publikálás a világhálón	**0**	0	0	6	0	**6**
Összesen	**68**	68	4	36	0	**108**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata – Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok – Eljárások, függvények alkalmazása – Tesztelés	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata – Egyszerű típusalgoritmus használata – A program megtervezése, kódolása – Tesztelés, elemzés – Objektumorientált szemlélet – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat	

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások – Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban – Az e-szolgáltatások főbb ismérvei	– Az információhitelesség ellenőrzése – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások ismerete	

BÁRTFAI TANKÖNYVKIADÓ

Fogalmak	e-gazdaság, e-kereskedelem, e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása – Alkalmazások erőforrásigényének felmérése	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata – Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Hosszú dokumentumok készítése, formázása – Korrektúra alkalmazása, változások követése.	– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása – Verziókövetés – Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában – A kollaboráció jellemzői	– Alkalmazási példák kollaborációra – A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök	
Fogalmak	felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció, csapatmunka, személyiséglopás, online zaklatás	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Szám, szöveg, logikai típusok – Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel – Adatok bevitele különböző forrásokból – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével – Adatok elemzése, csoportosítása – Számítások végzése nagy adathalmazokon – Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata – Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés – Diagramok	
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, egyéni számformátum, relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai – Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása – Lekérdezések készítése – Szűrési feltételek megadása – Függvényhasználat adatok összesítésére – Jelentések készítése – Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése	– Strukturált adattárolás – Közérdekű adatbázisok elérése	
Fogalmak	adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai – Operációs rendszer segédprogramjai – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés	– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése	
Fogalmak	ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel	

BÁRTFAI OKTATÁS

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattárolás a számítógépen – Számítógép perifériái – Számítógépes hálóztok fizikai topológiái, szolgáltatásai – Munkavédelem és ergonómia	– Kódolás, dekódolás, szám- és karakterábrázolás – Perifériák csoportosítása – Számítógépes hálózatok előnyeinek felhasználása – Biztonságos számítógépes munkavégzés feltételeinek alkalmazása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása	
Fogalmak	jel, adat, információ, kódolás, számrendszerek az informatikában, periféria, hálózat, hálózati topológia	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Karakter-, bekezdés- és szakaszformázás – Szegély és mintázat – Táblázatok, tabulátorok, hasábok – Keresés és csere – Képek, alakzatok – Körlevélkészítés – Stílusok, tartalomjegyzék – Körlevél	– Összetett, komplex szövegszerkesztési feladatok megoldása a szövegszerkesztési alapelveknek megfelelően	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdés, táblázat, tabulátor, objektum, élőfej, élőláb, lábjegyzet, tartalomjegyzék, körlevél, stílus	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Adattípusok Cellaformázás Cellahivatkozások Függvények Diagramok Rendezés, szűrés Feltételes formázás	– Összetett, komplex táblázatkezelés feladat megoldása, értelmezése táblázatkezelő program segítségével	
Fogalmak	cella, cellatartomány, cellahivatkozás, képlet, függvény, függvények paraméterei, rendezés, szűrés, diagram, objektum	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok importálása – Adattípusok – Táblák közötti kapcsolatok	– Komplex adatbázis kezelés feladat megoldása: adatbázis létrehozása, adatok importálása, módosítása, lekérdezések és jelentések készítése	

BAPTISTA OKTATÁS

kialakítása – Lekérdezések: egyszerű lekérdezések, számított mezők, rendezés, összesítés, csoportosítás – Jelentések készítése	
Fogalmak	adat, adatbázis, adatbázis-kezelő rendszer, relációs adatmodell, egyed, rekord, mező, kapcsolat, kulcs, lekérdezése, csoportosítás, összesítés, rendezés,

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Prezentáció létrehozása – Diák beállításai, formázása – Szövegdoboz, alakzat, kép, táblázat, diagram beszúrása, formázása – Animációk – Diák továbbítása	– Összetett, komplex prezentációkészítés feladat megoldása	
Fogalmak	dia, mintadia, objektum, táblázat, diagram, animáció, áttűnés, diavetítés	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Weboldal tulajdonságai – Weboldal szerkezetének kialakítása – Képek beszúrása – Linkek készítése	– Weblap késztése, formázása weblapszerkesztő program segítségével	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link	

BARTISTA OKTATÁS

Testnevelés 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	56 óra
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	50 óra
3. Sportjátékok	74 óra
4. Testnevelési és népi játékok	34 óra
5. Önvédelem és küzdő sportok	42 óra
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	38 óra
7. Torna jellegű feladatmegoldások	46 óra
Kötelező összesen:	**340 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves	Kötelező	Szabadon	Szabadon

		óraszám	alap óraszám	felhasználható	tervezhető
9.	5	180	170	10	0
10.	5	180	170	10	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***56***	28	8	0	**36**	28	8	0	**36**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***50***	25	0	0	**25**	25	0	0	**25**
3. Sportjátékok	***74***	37	0	0	**37**	37	0	0	**37**
4. Testnevelési és népi játékok	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
5. Önvédelem és küzdő sportok	***42***	21	0	0	**21**	21	0	0	**21**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***38***	19	2	0	**21**	19	2	0	**21**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***46***	23	0	0	**23**	23	0	0	**23**
Összesen	***340***	170	10	0	**180**	170	10	0	**180**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (170 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok,	

BAPTISTA OKTATÁS

	tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -futó, dobó, ugró mozgás – - futás fajták – - speciális bemelegítés – -futóikola, rajtok, váltó versenyek – - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző	

BAPTISTA OKTATÁS

	testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)

BAPTISTA KIADÁS

Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 37 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyzekedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben	

BAPTISTA KIADÓ

	● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ● Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ● A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez	– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a	

BAPTISTA KIADÓ

– - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok

BAPTISTA OKTATÁS

	gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) –
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a sérülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű	

BAPTISTA OKTATÁS

	elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet,

BAPTISTA OKTATÁS

	egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése	
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor	

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása

BAPTISTA OKTATÁS

	● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	

BAPTISTA OKTATÁS

Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng

10. évfolyam Gimnázium

Kötelező tananyagtartalom (170 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– futó, dobó, ugró mozgás	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok	

BAPTISTA OKTATÁS

– futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések , hajítások, vetések	mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre

BAPTISTA KIADÓ

	● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 37 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű	

BAPTISTA KIADÓ

– védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ○ A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ○ A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ○ Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ○ Egy- és kétütemű megállásból tempódobás

BAPTISTA OKTATÁS

	gyakorlása, alkalmazása játékban ○ Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ○ Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ○ A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ○ Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és	

BAPTISTA OKTATÁS

	fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő	

BAPTISTA OKTATÁS

	játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű

BAPTISTA OKTATÁS

	elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz,	

BAFTISTA OKTATÁS

	falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak	

BAPTISTA OKTATÁS

	összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe

BAPTISTA OKTATÁS

	● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

BAPTISTA OKTATÁS

Testnevelés 11-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	52 óra
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	44 óra
3. Torna jellegű feladatmegoldások	44 óra
4. Sportjátékok	60 óra
5.Testnevelési és népi játékok	24 óra
6. Önvédelmi és küzdősportok	40 óra
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	46 óra
Kötelező összesen:	**310 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	5	180	165	15	0	0
12. évf.	5	155	145	10	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***52***	28	10	0	0	**38**	24	10	0	0	**34**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***44***	23	0	0	0	**23**	21	0	0	0	**21**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	***44***	23	0	0	0	**23**	21	0	0	0	**21**
4. Sportjátékok	***60***	32	0	0	0	**32**	28	0	0	0	**28**
5.Testnevelési és népi játékok	***24***	13	0	0	0	**13**	11	0	0	0	**11**
6. Önvédelmi és küzdősportok	***40***	21	0	0	0	**21**	19	0	0	0	**19**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***46***	25	5	0	0	**30**	21	0	0	0	**16**
Összesen	***310***	165	15	0	0	**180**	145	10	0	0	**155**

BAPTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (165 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete – - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – -futó, dobó, ugró mozgás – - futás fajták – - speciális bemelegítés	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel	

BAPTISTA OKTATÁS

– -futóikola, rajtok, váltó versenyek – - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal,

BAPTISTA OKTATÁS

	kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 32 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás

BAPTISTA OKTATÁS

	gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás,

BAPTISTA OKTATÁS

	kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése – - besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)	
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és	

BAPTISTA OKTATÁS

	statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	Órakeret 21 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további	

BARTISTA SPORTÁG

	bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kondi-park – -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

BÁTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (145 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete – - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása-futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus	

BAPTISTA OKTATÁS

versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – - lökések, hajítások, vetések	bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy

BAPTISTA OKTATÁS

	kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba,	

BAPTISTA OKTATÁS

	megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által	

BAPTISTA OKTATÁS

– játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – változóterületű játéktérhez – test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – támadó és védő és segítő szerep – gyors reakció és reagálás képességének megismerése – besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)	
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	Órakeret 19 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további	

PÁPISTA SPRTÁS

	bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

<u>Közösségi nevelés 9-12. évfolyam (gimnázium)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Erkölcsi nevelés	6 óra
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	7 óra
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	8 óra
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	13 óra
5. Családi életre nevelés	9 óra
6. A testi és lelki egészségre nevelés	40 óra
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	7 óra
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	4 óra
9. Pályaorientáció	10 óra

BAPTISTA OKTATÁS

10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	8 óra
11. Médiatudatosságra nevelés	4 óra
12. A tanulás tanítása	7 óra
Aktuális feladatok	16 óra
Kötelező összesen:	**139 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam kötelező alap
1. Erkölcsi nevelés	**6**	2	2	1	1
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7**	2	2	2	1
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8**	2	2	2	2
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13**	4	4	3	2
5. Családi életre nevelés	**9**	2	2	3	2
6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40**	10	10	10	10
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7**	2	2	2	1
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4**	1	1	1	1
9. Pályaorientáció	**10**	2	2	3	3
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8**	2	2	2	2
11. Médiatudatosságra nevelés	**4**	1	1	1	1
12. A tanulás tanítása	**7**	2	2	2	1
Aktuális feladatok	**16**	4	4	4	4

BAPTISTA OKTATÁS

Összesen	**139**	36	36	36	31

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi az erkölcs? A jó és a rossz értelmezése. Írott és íratlan szabályok a mindennapokban	A tanuló ismereteinek bővítése. Különbségtétel az erkölcsi értékek között	
Fogalmak	erkölcs	

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Debrecen múltja, hagyományai, jelene Kulturális értékek, szórakozás a városban	Eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, az önálló véleményalkotás fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok, kötelezettségek A gyermekek jogai és kötelességei Egyezmény a gyermeki jogokról	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Hogyan látjuk önmagunkat? Hogyan látnak mások bennünket? Erényünk felismerése Kiküszöbölhető hibák korrigálása Önmagunk elfogadása és elfogadtatása Az önfejlesztés igénye Társas kapcsolatok az osztályban A közös élmények, tevékenységek, célok szerepe a közösségformálásban	A személyiség gazdagítása Szabályok alkotása, reális önértékelés, önelfogadás Érdeklődés mások véleménye iránt Az egyéniség tisztelete A társas viselkedés szabályszerűségeinek, etikai követelményeinek megismerése Szerepvállalás Szociális és kommunikatív képesség fejlesztése	
Fogalmak		

PARTITUR OKTATÁS

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család szerepe az ember, a társadalom életében A serdülő helye és szerepe a családban A zsebpénz Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás	A mindennapi együttéléshez és kapcsolatokhoz szükséges szokások erősítése Takarékosságra nevelés	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Testi és lelki egészség összefüggései A helyes időbeosztás Az aktív pihenés Az egészségkárosító szerek Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás Serdülőkori problémák: feszültségek, önállóvá válás, konfliktusok a családban és az iskolában Önismeret, önkontroll A konfliktus mint az emberi életben elkerülhetetlen és hasznosítható jelenség A konfliktuskezelés feltételei, tűrőképesség Döntéselőkészítés	A lelki egészség iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége Empátia, tolerancia a kapcsolatokban Az együttműködés készségének és képességének fejlődés	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az önkéntesség mibenléte Önkéntes munkák lehetősége	Empátia, szolidaritás kialakítása Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

A természeti környezet védelme	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban
Fogalmak	

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret, énkép Jövőkép Munkaterületek, munkakörök	A pályaválasztási képesség fejlesztése Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal **A** gazdaság főbb szereplői	Anyanyelvi kommunikáció Matematikai kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A tanulás tanítása**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eredményes tanulás mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Könyvtárhasználat	Tanulási zavarok leküzdése Képességeknek megfelelő teljesítés Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció A hatékony, önállótanulás Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi		

BAPTISTA OKTATÁS

tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, politikai-nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A cselekedet erkölcsi megítélése A cselekvő szeretet	Igény felkeltése a tettek erkölcsi megítélésére Az egyes cselekedetek megítélésével a normák megtartása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A haza közösségteremtő alkotóelemei: nyelv, táj, kultúra, történelem, a nemzeti szimbólumok stb. A múlt és jelen kapcsolata Európai Unió	Eligazodás a jelen viszonyaiban, véleményalkotásra késztetés Múltunk, jelenünk megfelelő értékelése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jogok és kötelességek az iskolában és az iskolán kívül Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt	Jogok és kötelességek ismeretének erősítése Felelős állampolgári magatartás Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eszményképek és szerepük az önnevelésben Felelősségünk, személyiségünk alakulásáért Szándék, kitartás, céltudatosság A család funkciói A többgenerációs családok A serdülő szerepe a családban Problémák, zavarok és következményei a családban	Tudatosság a személyiség alakításában A család mint a legfontosabb mikroközösség, szerepe az egyén és a társadalom életében Önmagunk és mások megismerésével erősített toleráns magatartás Felelős gondolkodás a családról Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család mint érzelmi és gazdasági közösség A családi munkamegosztás Barátság, szerelem, szexualitás, fogamzásgátlás	A családi közösség igénylésének erősítése Az otthoni munka értékelésének erősítése A család, a szülők tisztelete, a családi szerepekről alkotott felfogás módosulása	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A serdülés testi sajátosságai A serdülőkori biológia A betegségek megelőzése Egészségkárosító szerek Egészséges életmód Környezeti hatások Szexualitás, fogamzásgátlás A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Önbizalom Iskolai terhelés és lelki egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Az egészségmegőrzés igényének fejlesztése Prevenció A lelki egészség iránti igény erősítése A konfliktus elkerülhetetlen, de hasznosítható elvének megértetése Az egészség megőrzéséért tevő magatartás Egészséges lelkű, harmonikus személyiség magatartása Együttműködő empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Együttműködő magatartás képessége fejlődik	

BAPTISTA OKTATÁS

A vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme	
Fogalmak	

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A környezet védelme A világ problémái iránti felelősség belátása	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban Anyanyelvi kommunikáció Természettudományos és technikai kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret-énkép-jövőkép Képességek, lehetőségek A munka fontossága az ember életében A munka öröme	Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Kiadások és bevételek a középiskolás létben Pénzkezelési technikák, fogyasztói döntések, hosszú távú gondolkodás	A tanuló szűkebb körében érvényesülő gazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése A tanuló megérti, hogy felelősséggel tartozik önmaga gazdasági döntéseivel kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A tanulás tanítása**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Igény a tanulásra Tanulások, módok, technikák Önellenőrzés	Képességeknek megfelelő teljesítmény	

BAPTISTA OKTATÁS

Könyvtárhasználat Új technikai eszközök a tanulásban	
Fogalmak	

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4.Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A lelkiismeret szabadság és az egyén erkölcsi felelőssége Szándék és következmény A jellem	Képesség a cselekedetek mérlegelésére	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A múlt és jelen kapcsolata A belátható jövő Az Európai Unió	Az érdeklődés fejlesztése hazánk és a nagyvilág dolgai iránt	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az össztársadalmi, a hely réteg, illetve az egyén érdekeinek összehangolása Gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok Személyiségi jogok	Felelős állampolgári magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Énkép, az énkép összetevői Önismeret, személyiség Pozitív-negatív énkép és hatásuk a személyiségre Egyén és közösség együttműködése (elvek, szabályok, erkölcs, jog) Egyéni és közösségi érdek működése Érdekek, képviselet, érdekegyeztetés	A személyiség folyamatos fejlesztésének igénye A személyiség tudatos gazdagítása Az emberi kapcsolatok alakítása képességének formálása Mások véleményének elfogadása Nyitott, együttműködő magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tartós együttjárások felelőssége, szexuális biztonság, fogamzásgátlás Háztartás, munkamegosztás, szerepek	A párválasztás igényességének és felelősségének erősítése A családon belüli mellérendeltség és szövetség megismertetése Felelős gondolkodás a családi szerepekről	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészséges életmód Partnerkapcsolatok, felelősség egymás iránt Szexuális kultúra, fogamzásgátlás Nemi betegségek AIDS Környezeti hatások Szorongás, stressz, konfliktus oldása	Az egészségmegőrzés igényének erősítése Szenvedélybetegségekkel szembeni ellenálló képesség erősítése A konstruktív konfliktuskezelés képességének erősítése Az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Egészséges lelkű, jó döntésre képes személyiség magatartása Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	

BAPTISTA OKTATÁS

Egészségkárosító szokások (dohányzás, játék...) Drogok (legális, illegális) A rivalizálás formái a konfliktus szempontjából Énkép, önismeret és konfliktuskezelés A konfliktuskezelés módozatai	
Fogalmak	

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Az együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáira	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Tájékozódás a munkaerőpiacon A tudás minősége Jövőkép, tanulás Nyelvismeret, számítástechnikai ismeretek fontossága	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése Önmagunk jövőjével kapcsolatos felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A vállalkozások világa Ismeretek átadása a KKV-ról, a vállalkozások alapításáról	Az egyéni életsors alakulásának felelőssége	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

BARTIS OKTATÁS

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény-eredménytelenség a tanulásban A tanulási kudarcok kezelése, a saját felelősség belátása	Egyéni tanulási módszerek kialakítása Képességeknek megfelelő teljesítmény, felelősség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	Erkölcsi nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyén és közösség, magánérdek és közjó Közösségi és társadalmi korrupció	A kapcsolatok alakítása képességének formálása A szívesség és a korrupció közötti különbség felismerése	
Fogalmak		

Tematikai egység	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Híres magyarok a nagyvilágban	Nemzeti büszkeség erősödése	

BAPTISTA OKTATÁS

(tudósok, művészek, sportolók)	
Fogalmak	

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Érdekfelismerés, érdekképviselet, érdekérvényesítés Kisebbségi vélemények létjogosultsága	Az erkölcsös és kulturált politizálás képessége igényének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pozitív-negatív, reális-irreális énkép Tudatosság személyiségünk építésében Családon, iskolán kívüli kapcsolatok Az ifjúsági szubkultúra hatásai: divat, szokások, beszédstílus Szerelem, partnerkapcsolat	A személyiség tudatos gazdagítása, a fejlesztés igényének ébrentartása A harmonikus emberi kapcsolatok kiépítése képességének fejlesztése A reális énkép alakulása, alkalmazkodás a valósághoz Nyitott, toleráns és felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Felkészülés a szülőtől való leválásra A párválasztás szabadsága, buktatói, felelőssége Fogamzásgátlás	Konstruktív konfliktuskezelés módszereinek megismertetése A döntéshozás menete	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése Mértéktelen kávé- és alkoholfogyasztás Az alkoholizmus és a drogfüggőség kezelése Szexualitás, fogamzásgátlás Környezeti hatások Belső stabilitás, erő és	Az egészségkárosító szokások kialakulása, elkerülése képességének fejlesztése A lelki egészség megőrzése A kulturált konfliktuskezelés módozata az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Döntésképes személyiség Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	

BAPTISTA OKTATÁS

rugalmasság, alkalmazkodási készség Önálló döntés Művészi önkifejezés, humor, játék és lelki egészség Drogok (legális, illegális) Konfliktusok a környezetünkben Önismeret és konfliktuskezelés	
Fogalmak	

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A négy év tapasztalata: összegzés	Vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme Javaslatok megfogalmazása a rendszer javítására	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emberi tevékenység és a globális problémák összefüggései	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Konvertálható tudás, rugalmasság, kreativitás fontossága Továbbtanulás vagy a szakma elsajátítása az érettségi után	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az állam gazdasági szerepvállalása	A társadalmi összefüggések láttatása A külső tényező hatásának megértése a gazdasági folyamatokra	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség, önbizalom Ambíció és céltudatosság a tanulásban Elvárások a tanulásban az érettségire történő felkészülés folyamatában	Az érettségi vizsgára történő hatékony felkészülés Az elvárásoknak megfelelő teljesítmény nyújtása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

2.2.2 Két tanítási nyelvű gimnázium

Öt évfolyamos angol célnyelvű két tanítási nyelvű gimnáziumi oktatás:

Tantárgyak	9.KNY	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv	2	1	1	1	1
Irodalom		2	3	3	3(*1)
Célnyelv (angol nyelv)	18*	3*+2*	3*+2*	4*(*1)*	4*(+1)*
Célnyelvi civilizáció		+1*	+1*	*2*	+2*
II. idegen nyelv (német)		3	3	3	3(*1)
Matematika	2	3*	3*	3*(+1)	3(*1)*
Történelem	1	2*	2*	3(*1)*	3(*1)*
Állampolgári ismeretek					1
Biológia		3*	2*	2*	
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Földrajz		2*	1*		
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és színház					1
Bibliaismeret – baptista hittan	(+1)	(+1)	(+1)	(+1)	(+2)
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Összesen	33	36	36	33	32
Kötött órakeret				**(*4)**	**(*4)**
Kötelező alap óraszám	**32**	**32**	**32**	**30**	**29**
Szabadon tervezhető	**(+1)**	**(+2)**	**(+2)**	**(+4)**	**(+5)**
Maximális óraszám	**33**	**34**	**34**	**34**	**34**

Megjegyzések:
(*) Célnyelvű vagy célnyelven tanított tantárgyak – a biológia és a földrajz tantárgy közül az egyik az osztály döntése alapján választható.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok/
2020.05.19. 12:27. Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz

9KNY

Angol nyelv

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	**90**

BAPTISTA OKTATÁS

2. Environment and nature	**70**
3. School and education	**90**
4. Holidays, travelling, tourism	**35**
5. Public matters, entertainment	**46**
6. English and language learning	**40**
7. Intercultural topics	**80**
8. Cross-curricular topics and activities	**40**
9. Current topics	**36**
10. Science and technology, Communication	**40**
11. Gaining and sharing knowledge	**45**
Kötelező összesen:	**612**

Választott kerettanterv:
Kerettantervi óraszámok témakörönként

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötött tartalom	Szabadon felhasználható
9.KNY	18 óra	648 óra	612 óra	36

Javasolt tankönyvek: John and Liz Soars: New Headway Elementary and Pre-Intermediate Student's Book and Workbook, Oxford University Press

9.KNY évfolyam

Szabadon felhasználható:

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ételek, sütés-főzés	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
	Projekt munka, egy egyszerű étel elkészítése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	Biológia-egészségtan: egészséges életmód
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Recipe, ingredients, istructions	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Öltözködés, divat	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
	Projekt munka, egy divatbemutató megszervezése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	Életvitel, életmód
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Fashion show, designer clothes	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél		**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**

BÁRTFAI OKTATÁS

	Easy reader: Rainman	Irodalom: egy ismert mű rövidített változatának olvasása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Olvasott szöveg értése, szókincs bővítése, tartalommondás	

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 9.KNY

Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve (7. MELLÉKLET)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Anyanyelvünk	**0 óra**
2. A kommunikáció	**0 óra**
3. Helyesírás	**0 óra**
4. Szövegolvasás, szövegértés	**0 óra**
5. Szövegalkotás	**0 óra**
Számonkérés	**0 óra**
Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötött tartalom	Szabadon felhasználható
9. KNY	0+2=2 óra	0+72=72 óra	0 óra	72 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	Összes kötelező	Összes szabad	**9. KNY évfolyam kötelező**	9. KNY évfolyam szabad
1. Anyanyelvünk	**0 óra**	3	**0**	3
2. A kommunikáció	**0 óra**	20	**0**	20
3. Helyesírás	**0 óra**	10	**0**	10
4. Szövegolvasás, szövegértés	**0 óra**	15	**0**	15
5. Szövegalkotás	**0 óra**	15	**0**	15
Számonkérés	**0 óra**	4	**0**	4
Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**	5	**0**	5
Összesen:	**0 óra**	72	**0**	72

9. KNY évfolyam

Szabadon tervezhető órakeret tartalma (72 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Anyanyelvünk**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A magyar nyelv. A beszéd és a nyelv. Anyanyelvünk zenéje		*Idegen nyelvek*: nyelvtan, szókincs, hangsúlyozás
A szövegfonetikai eszközök alkalmazása páros munkában, szövegfeldolgozás segítségével. A mindennapi kommunikáció során törekvés a hangsúly, a hanglejtés, a hangerő, a beszédszünet, a beszédtempó helyes megválasztására.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyelv, beszéd, szövegfonetika	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. A kommunikáció	Órakeret 20 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A kommunikáció kifejezés értelmezése. A kommunikációs folyamat tényezői. Definiciómagyarázat, szótár használatával. A feladó, címzett, kód, valóság, ismereteink, üzenet, kapcsolat, csatorna, beszédhelyzet, a kommunikációs folyamat tényezőinek alkalmazása szituációs formában.		*Társadalomismeret:* társadalmi kommunikáció, tömegkommunikáció, centrum-periféria. *Természetismeret, matematika:* kommunikációs képességeket fejlesztő gyakorlatok. *Idegen nyelv:* nonverbális kommunikáció, testbeszéd, eltérő szabályok különböző kultúrákban.
A kommunikációs kapcsolat. A kommunikációs megnyitó formák szokásainak, szabályainak megismerése irányított vázlattal, megegyezésjáték formájában. A tanult szabályok betartásával különböző szituációkban alkalmazni tudja a kapcsolatteremtés alábbi formáit: köszönés, a megszólítás, a bemutatkozás, a bemutatás, a kérés, tudakozódás.		
A kommunikáció jelei. A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jelekkel történő megismerése megfigyelési feladatokkal		
A kommunikáció nyelvi jelei. A nyelvi jelek szerepének megismertetése irodalmi szöveg feldolgozásával.		
Nem nyelvi jelek a szóbeli és írásbeli kommunikációban. A nem nyelvi jelek (a hangjelek, tekintet, arcjáték, taglejtések, testtartás, térköz, külsőnk, a csend), szerepének megfigyeltetése kommunikációs helyzetgyakorlatok alkalmazásával. Az íráskép, a szöveg külalakjának, a margó, a szóköz, a bekezdés fontosságának bemutatása hivatalos levél elemzésével. Plakátkészítés, különös tekintettel a szöveg képére.		
Az egyirányú és kétirányú kommunikáció. Szöveg feldolgozása kiscsoportokban az egy- ill. kétirányú kommunikáció sajátosságainak figyelembevételével. Monologikus, dialogikus szövegrész keresése ajánlott irodalmi műből.		
A közvetett és közvetlen kommunikáció. Tankönyvi szöveg feldolgozása páros munkaformában. Az életből vett példák segítségével egyénileg és párban történő bemutatása és felismerése és alkalmazása.		
A jegyzetelés. Ismeretterjesztő szöveg felhasználásával önálló munkavégzés.		
A vázlatírás. Lényegkiemelés különböző sport témájú művek részleteinek felhasználásával		
Fogalmazási ismeretek felelevenítése. Összefüggő szöveg alkotása a tanult műfajok köréből.		
A felelet és a beszámoló. A sikeres felelet és beszámoló titkának elsajátítása saját és mások szóbeli megnyilvánulásainak elemzésével. Próbafelelet kedvenc és a legkevésbé kedvelt anyanyelvi témakörből. Vázlat formájában a különböző beszámoló fajták jellemzőinek bemutatása.		

KÉZIKÖNYVEK OKTATÁS

A kiselőadás. A kiselőadás készítéseinek lépései szakirodalom feldolgozásával. Kiselőadás közösség előtti bemutatása irodalmi mű feldolgozásával.	
A hozzászólás és a felszólalás. Az egymással rokon szövegtípusok megismerése parlamenti közvetítések megfigyeltetésével. A megismert két megnyilatkozási forma alkalmazásának gyakorlása különböző témakörökben.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kommunikáció, kommunikációs folyamat, adó, vevő, kód, üzenet, csatorna, szituáció

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Helyesírás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A magyar ábécé. A betűrendbe sorolás. Az elválasztás. A helyesírási alapelvek. A magyar és az idegen betűkkel kibővített teljes ábécé ismerete táblázat készítésével. A betűrendbe sorolás szabályainak elsajátítása, az egyszerű- és összetett szavak elválasztásának különbözőségei, az igekötős igék elválasztásának szabályai. A helyesírási alapelvek alkalmazásának szabályrendszere a Magyar Helyesírási Szótár alapján.		*Társadalomismeret, idegen nyelv, természetismeret, matematika:* helyesírás. *Idegen nyelv:* a nyelvek egyedisége és rokonsága.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elválasztás; hagyományos, szóelemző, egyszerűsítő, kiejtés szerinti írásmód	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**4. Szövegolvasás, szövegértés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Szépirodalmi, ismeretterjesztő szabadon választott szövegek hangos olvasása, a szövegre vonatkozó feladatok megoldása Központi szövegértési feladatsorok megoldása Szövegtömörítés, lényegkiemelés		*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: különböző típusú források feldolgozása; esszéírás. *Valamennyi tantárgy*: vázlatírás, jegyzetelés. *Informatika:* információkezelés, forrásfelhasználás, hivatkozás, szöveges adatbázis, az internethasználat jogi, etikai kérdései.
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	5. Szövegalkotás	Órakeret 15 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Fogalmazási ismeretek ismétlése A szöveg fő részei: bevezetés, tárgyalás, befejezés Szövegtömörítés, lényegkiemelés Különböző szövegtípusok ismerete, megalkotása: párbeszéd, levél, üzenet, kérvény Kiselőadások tartása, irányított fogalmazás különféle témákban a tanórán		*Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*: esszéírás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Számonkérés	Órakeret 4 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Számonkérés A kommunikáció témakör végén témazáró dolgozat		
Számonkérés Helyesírás témakör végén feladatsor megoldása		
Számonkérés Olvasásfelmérés		
Számonkérés Irányított fogalmazás megírása		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ismétlés, rendszerezés	Órakeret 5 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Tanév végi rendszerező összefoglalás		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Matematika

9.KNY

Választott kerettanterv:

Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve (7. MELLÉKLET)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	**0 óra**
2. Számtan, algebra	**0 óra**
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	**0 óra**
4. Geometria	**0 óra**
5. Valószínűség, statisztika	**0 óra**
Számonkérés	**0 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötött tartalom	Szabadon felhasználható
9. KNY	0+2=2 óra	0+72=72 óra	0 óra	0+72=72 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	Összes kötelező	Összes szabad	**9.KNY évfolyam kötelező**	9.KNY évfolyam szabad
1. Gondolkodási és megismerési módszerek	**0 óra**	0+3	**0**	0+3
2. Számtan, algebra	**0 óra**	0+27	**30**	0+27
3. Összefüggések, függvények, sorozatok	**0 óra**	0+12	**0**	0+12
4. Geometria	**0 óra**	0+20	**0**	0+20
5. Valószínűség, statisztika	**0 óra**	0+0	**0**	0+0
Számonkérés	**0 óra**	0+6	**0**	0+6
Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**	0+4	**0**	0+4
Összesen:	**0 óra**	0+72	**0**	0+72

9.KNY évfolyam

Szabadon tervezhető órakeret tartalma (72 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Gondolkodási és megismerési módszerek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Kombinatorika	A kombinatorikai alapfeladatok felismerése. Szöveges feladatok értelmezése, az adatok helyes kijegyzetelése, a megfelelő összefüggések felírása, a feladat megoldása	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Permutáció, variáció, kombináció, megoldási terv	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Számtan, algebra**	**Órakeret 27 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Műveletek racionális számokkal	A négy alapművelet gyakorlása természetes számokkal, egész számokkal és tört számokkal. Közös nevező meghatározása. Törtek egyszerűsítése, bővítése. Zárójelek szerepe, műveleti sorrend módosítása.	
Százalékszámítás	Alapfeladatok megoldása.	

BAPTISTA OKTATÁS

	A százalékszámítás alapfogalmainak felismerése, beazonosítása. Szöveges feladatok megoldásának formai követelményei.	
Arányosság	Egyenesen és fordítottan arányos mennyiségek ismerete. Az egyenes és fordított arányosság felismerése szöveges feladatokban.	Fizika: fizikai mennyiségek arányai, pl.: út – idő - sebesség
Egyenletek, egyenlőtlenségek	Lineáris egyenletek felismerése, megoldása, a mérleg-elv használata Lineáris egyenlőtlenségek megoldáshalmazának meghatározása Lineáris egyenletek, egyenlőtlenségek felírása szöveges feladatokból	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	*összeadás, kivonás, szorzás, osztás, műveleti sorrend, tört, közös nevező, tört egyszerűsítése, bővítése, százalékláb, százalékérték, százalék alap, egyenes arányosság, fordított arányosság, lineáris egyenlet*	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**3. Összefüggések, függvények, sorozatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Elemi függvények	Függvény definíciója, a Descartes-féle koordinátarendszer ismerete, a lineáris, abszolút érték és hányados függvények ismerete, ábrázolása Lineáris egyenlet megoldása grafikusan, az algebra és a függvénytan összekapcsolása	Informatika: táblázatkezelés, táblázatok, függvények, diagramok, matematikai programok
Kulcsfogalmak/ fogalmak	függvény, Descartes – féle koordinátarendszer, lineáris függvény, abszolút érték függvény, hányados függvény	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**4. Geometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Síkgeometriai alapfogalmak	Pontok és egyenesek egymáshoz viszonyított helyzete a síkban Síkidomok csoportosítása	
Háromszögek	Háromszögek csoportosítása szögek és oldalak szerint Háromszögek nevezetes vonalai, pontjai Háromszögek kerülete, területe	
Négyszögek	Négyszögek csoportosítása: deltoid, trapéz, paralelogramma, rombusz, téglalap, négyzet Négyszögek kerülete, területe	
Kör	A kör és részei, nevezetes vonalai Köt kerülete, területe	

BÁTISTA OKTATÁS

Kulcsfogalmak/ fogalmak	*pont, egyenes, konvex és konkáv síkidom, általános, egyenlő szárú és szabályos háromszög, hegyes szögű, derékszögű és tompaszögű háromszög, magasság, súlyvonal, súlypont, szögfelező, oldalfelező merőleges, deltoid, trapéz, paralelogramma, rombusz, téglalap, négyzet, kör, sugár, átmérő, szelő, húr, érintő, körszelet, körcikk*

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Számonkérés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Szintfelmérő és műveleti sebesség mérése	Az általános iskolában tanultak felmérése, a műveleti sebesség kritikus kognitív kompetencia mérése	
Számonkérés	Részismeretek számonkérése: műveletek természetes és egész számokkal, műveleti sorrend	
Számonkérés	Részismeretek számonkérése: törtek egyszerűsítése, bővítése, műveletek törtekkel	
Számonkérés	Részismeretek számonkérése: százalékszámítás, arányosság, egyenletek, egyenlőtlenségek	
Számonkérés	A függvények témakör lezárása	
Számonkérés	A geometria témakör lezárása	
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Ismétlés, rendszerezés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
Tanév végi rendszerező összefoglalás		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

<u>Digitális kultúra</u>
9.KNY évfolyam
Választott kerettanterv:

Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve (7. MELLÉKLET)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Az informatikai eszközök használata	**0 óra**
2. Alkalmazói ismeretek	**0 óra**
3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	**0 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

4. Infokommunikáció	**0 óra**
5. Az információs társadalom	**0 óra**
6. Könyvtári informatika	**0 óra**
Projektmunka	**0 óra**
Számonkérés	**0 óra**
Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötött tartalom	Szabadon felhasználható
9. KNy	0+3=3 óra	0+108=108 óra	0 óra	0+108=108

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	Összes kötelező	Összes szabad	**9. KNy évfolyam kötelező**	9. KNy évfolyam szabad
1. Az informatikai eszközök használata	**0 óra**	0+20	**0**	0+20
2. Alkalmazói ismeretek	**0 óra**	0+36	**0**	0+36
3. Problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	**0 óra**	0+0	**0**	0+0
4. Infokommunikáció	**0 óra**	0+15	**0**	0+15
5. Az információs társadalom	**0 óra**	0+0	**0**	0+0
6. Könyvtári informatika	**0 óra**	0+8	**0**	0+8
Projektmunka	**0 óra**	0+17	**0**	0+17
Számonkérés	**0 óra**	0+10	**0**	0+10
Ismétlés, rendszerezés	**0 óra**	0+2	**0**	0+2
Összesen:	**0 óra**	0+126	**0**	0+126

9. KNy évfolyam

Szabadon tervezhető órakeret tartalma (108 óra)

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Az informatikai eszközök használata	Órakeret 20 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
A számítástechnika története A számítástechnika fejlődésének története, híres magyarok az informatikában		*Történelem:* híres magyarok híres találmányai, magyarok a technika fejlődésében
A számítógép felépítése Hardver fogalma Neumann-elvek, a számítógép felépítése, számítógép részei Alaplap, háttértárak, perifériák		*Fizika, kémia:* a számítógép alkatrészekben előforduló anyagok és tulajdonságaik, az alkatrészek működési elve (vezetők és félvezetők, optikai kábel, stb.)
Hálózati ismeretek Számítógépes hálózat fogalma, fajtái, működése, jellemzői		
Információelméleti alapfogalmak Az információelmélet alapfogalmai, az információtárolás mértékegységei és átváltások Számrendszerek (bináris, decimális, hexadecimális), konvertálás számrendszerek között		*Matematika:* számrendszerek, átváltások különböző alapú számrendszerek között
Operációs rendszerek Szoftver fogalma Operációs rendszerek szolgáltatásai, a grafikus felhasználói felület készség szintű használata, felhasználói szintű beállítása Fájl és mappakezelés Segédprogramok használata (pl.: egyszerű rajzoló program, számológép) A tanultak készség szintű alkalmazása a gyakorlatban		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	hardver, alaplap, háttértár, periféria, számítógépes hálózat, LAN, adat, információ, bit, számrendszer, kódolás, operációs rendszer, GUI, fájl, program, kiterjesztés, mappa	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Alkalmazói ismeretek	Órakeret 36 óra
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Digitális szövegalkotás, szövegszerkesztés A dokumentumok fajtái, részei és jellemzői Szövegszerkesztő alkalmazások csoportosítása, jellemzése, felépítése A tanult szövegszerkesztő program indítása, megjelenése, a munkakörnyezet beállítása Formázási lehetőségek (karakter, bekezdés, szegély, mintázat, felsorolás, számozás, oldalbeállítások, objektumok beszúrása, formázása) készség szintű alkalmazása		*Magyar nyelv és irodalom:* önéletrajz, hivatalos levél készítése, esztétikus házi dolgozat szerkesztése számítógéppel

PÁPISTA OKTATÁS

Esztétikus szöveges dokumentumok készítésének igénye, a megfelelő formázási lehetőségek felismerése és készség szintű alkalmazása	
Bemutató készítés A prezentáció fogalma, alapelemei A tanult program elindítása, felépítése, nézetei, jelentőségük. Diaelrendezések, diák formázása Szövegformázások Képek, táblázatok, diagramok beszúrása, formázása Rajz eszköztár használata Mintadia használata, jelentősége Külső és belső hivatkozások készítése Komplex, interaktív bemutatók készítése, a tanultak készség szintű alkalmazása a gyakorlatban	*Biológia, kémia, fizika, történelem:* bemutató készítése tantárgyi témájú kiselőadásokhoz
Kulcsfogalmak/ fogalmak	karakter, bekezdés, WYSIWYG szövegszerkesztő, szegély, mintázat, felsorolás, számozás, dia, mintadia, hivatkozás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**4. Infokommunikáció**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Internet Az internet története, fejlődése, jelentősége Az internet működése A Word Wide Web		
Keresés az interneten Kulcsszavas és tematikus keresők használata a gyakorlatban		
Internetes média Hírportálok, médiatárak használata a gyakorlatban		*Történelem*: aktuálpolitikai, gazdasági hírek keresése
Az e-learning fogalma, használata E-learning fogalma Eligazodás internetes feladatbankokban, tananyagbankokban Készségfejlesztő programok használata		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	internet, www, kulcsszó, tematikus keresés, ÉS, VAGY, TAGADÁS, keresőmotor	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**6. Könyvtári informatika**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Alapfokú könyvtári ismeretek Könyvtár fogalma Eligazodás a könyvtárban, könyvtárak felépítése Katalógusok, könyvtári adatbázisok Könyvtárlátogatás		*Történelem, fizika, kémia, biológia, irodalom*: könyvtári kutatómunka, gyűjtőmunka

BÁRTFAI OKTATÁS

Kulcsfogalmak/ fogalmak	könyvtár, olvasóterem, kölcsönzés, katalógus

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Projektmunka**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Projektmunka Projektmunkák tervezésének és megvalósításának folyamata, a tervezés folyamata és annak realizálása a gyakorlatban Összetett projektek készítése: önálló problémamegoldás - összetett feladatok különböző tantárgyak köréből, aktuális hírek, események feldolgozása prezentációk, kiselőadások formájában		*Magyar nyelv és irodalom, történelem, biológia, kémia, földrajz, matematika:* önálló projektek készítése (gyűjtőmunka, rendszerezés, szervezés, szerkesztés, stb.)
Kulcsfogalmak/ fogalmak	projekt, tárgyszó, betűrendes keresés, szakirodalom, irodalomjegyzék, elektronikus könyvtár, online katalógus, bibliográfia	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Számonkérés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Számonkérés Részismeretek számonkérése Az informatikai eszközök használata c. fejezet tananyagából A számítógép felépítése, hálózati alapismeretek, információelméleti alapok, operációs rendszerek		
Számonkérés Részismeretek számonkérése Az informatikai eszközök használata c. fejezet tananyagából Operációs rendszerek		
Gyakorlati számonkérés Részismeretek számonkérése az Alkalmazói ismeretek c. fejezet tananyagából Szövegszerkesztés: szövegbevitel, karakter- és bekezdésformázás, szegély és mintázat beállítása		
Gyakorlati számonkérés Részismeretek számonkérése az Alkalmazói ismeretek c. fejezet tananyagából Összetett szövegszerkesztési feladat		
Gyakorlati számonkérés Részismeretek számonkérése az Alkalmazói ismeretek c. fejezet tananyagából Prezentációkészítés: dia formázása, beállításai, táblázatok, diagramok		
Gyakorlati számonkérés Részismeretek számonkérése az Alkalmazói ismeretek c. fejezet tananyagából Összetett prezentációkészítési feladat		

BÁRTFAI OKTATÁS

Számonkérés Az Infokommunikáció c. fejezet lezárása	
Számonkérés A Könyvtári informatika c. fejezet lezárása	
Számonkérés Projektmunka készítése	
Számonkérés Projektmunka készítése	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Ismétlés, rendszerezés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek/fejlesztési követelmények		**Kapcsolódási pontok**
Tanév végi rendszerező összefoglalás		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		

Testnevelés

9.KNY

Választott kerettanterv:
Kerettanterv a 9. Ny évfolyam számára (7. MELLÉKLET)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Sportjátékok	**40 óra**
2. Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	**37 óra**
3. Atlétika jellegű feladatok	**20 óra**
4. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	**30 óra**
5. Önvédelem és küzdő sportok	**15 óra**
6. Egészségkultúra és prevenció	**20 óra**
Kötelező összesen:	**162 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötött tartalom	Szabadon felhasználható
9.KNY	5 óra	180 óra	162 óra	18

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	**9.KNY évfolyam kötelező**	9.KNY évfolyam szabad
1. Sportjátékok	**40**	8

PARTISTA OKTATÁS

2. Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	**37**	10
3. Atlétika jellegű feladatok	**20**	0
4. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	**30**	0
5. Önvédelem és küzdő sportok	**15**	0
6. Egészségkultúra és prevenció	**20**	0
	162	18

9. KNY évfolyam

Heti tanóra 10 %-ának tartalma (18 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**1. Sportjátékok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
	Házibajnokság szervezése: labdarúgás, kosárlabda	Matematika: logika, térbeli alakzatok, tájékozódás.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koordinált együttműködés, kooperatív feladatok, játékvezetői jelzések, konstruktív konfliktuskezelés, baleset megelőzés.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**2. Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
	Dunántúli ugrós táncok	Ének-zene: ritmus, ének. Etika: társas viselkedés, kooperatív munka. Földrajz: Magyarország tájegységei.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Dudálás, cifra és variációi, lengetők, bokázók.	

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv 9-12

Választott kerettanterv:

Éves óraszámok négy évfolyamos és az előkészítő évfolyamot tartalmazó ötéves két tanítási nyelvű középiskolai oktatás esetén:

Óraterv:

évfolyam	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
heti óraszám	**5**	**5**	**5**	**5**
hetek száma	**36**	**36**	**36**	**31**
éves óraszám	**180**	**180**	**180**	**155**
KER szint	**B1**	**B2**	**B2***	**B2-C1****

* Az elvárt minimális követelmény, melynek teljesítését szintméréssel is vizsgálják az, hogy a tanulók legalább ötven százaléka a tizedik évfolyamon érje el a KER szerinti B2 szintet.
** Az elvárt minimális kimeneteli követelmény, melynek teljesítését szintméréssel is vizsgálják az, hogy a tanulók legalább kilencven százaléka érje el a KER szerinti B2 szintet,– de a kerettanterv általános nevelési-fejlesztési célja a középiskolai képzés végére a KER szerinti C1 szint.

Tankönyvek: 9-12. évfolyam:

Traveller Pre- Intermediate - *H. Q. Mitchell; MM Publications*
Traveller Intermediate B1- *H.Q. Mitchell; MM Publications*
Traveller Level B1+ - *H. Q. Mitchell; MM Publications*
Traveller Level B2 – *H.Q. Mitchell; MM Publications*
Matura Plus- *Ábrahám Károlyné, Halápi Magdolna; MM Publications*
Matura Plus 2- *H. Q. Mitchell; MM Publications*

Angol nyelv: 9-10 évfolyam óraszámok

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3 + 2	180	102	6	72
10. évf.	3+2	180	102	6	72

BAPTISTA OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	*40*	25	1	9	**35**	15	3	9	**27**
2. Environment and nature	*20*	8	1	9	**18**	12	0	9	**21**
3. School and education	*10*	5	0	6	**11**	5	0	6	**11**
4. Holidays, travelling, tourism	*10*	5	1	6	**12**	5	0	6	**11**
5. Public matters, entertainment	*20*	10	0	6	**16**	10	3	6	**19**
6. English and language learning	*20*	10	1	6	**17**	10	0	6	**16**
7. Intercultural topics	*10*	5	0	6	**11**	5	0	6	**11**
8. Cross-curricular topics and activities	*15*	5	1	6	**12**	10	0	6	**16**
9. Current topics	*19*	9	0	6	**15**	10	0	6	**16**
10. Science and technology, Communication	*10*	5	1	6	**12**	5	0	6	**11**
11. Gaining and sharing knowledge	*30*	15	0	6	**21**	15	0	6	**21**
Összesen	*204*	102	6	72	**180**	102	6	72	**180**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Parts of the house - Places to spend free time - Clothes and accessories - Hobbies - Free time activities - Furnishings - Appliances	
Fogalmak	anniversary, fashion, acquintances, relative	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Environment and Nature	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Animals, plants - Comparing city and town life - The characteristics of the four seasons - Weather conditions in Hungary	
Fogalmak	endangered animal, busy traffic, pollution, weather forecast	

Tematikai egység	School and Education	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- School subjects - Parts of the school buildings - Objects used for studying in and outside school	
Fogalmak	arts subject, science subject, staff room, blackboard	

Tematikai egység	Holiday, travelling, tourism	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Means of transport - Types of accommodation - Popular holiday destinations, famous sights - Places of interest in Hungary and around the world - Objects used while travelling - Preparing, planning a tip	
Fogalmak	advantage, beach holiday, city tour, London Eye, passport, boarding pass	

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Free time activities (outdoor, indoor) - Hobbies - Arts and cultural events - Computer games - Giving directions – Cultural institutions, restaurants, hotels, city life/country life - Services	
Fogalmak	recreational activity, board game, theatre, computer addict	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning - Developing reading skills: guessing the meaning of unknown words 'Class library'	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	word-search, internet research, project work

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– customs and traditions in different countries – people and culture, traditions – typical landmarks – project work – Internet research Presentation	
Fogalmak	custom, habit, cuisine, landmark, monarchy	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Project work - Debate Game	
Fogalmak	cooperative work, individual preparation, presentation	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- vocabulary for understanding international and national news - working with international and national news - watching videos (news, reports) - role play Internet research	
Fogalmak	blog, article, sensation	

Tematikai egység	**Science and technology, communication**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- basic objects used by everyday people - household gadgets, mobile phones, computers, internet - project work Internet research	
Fogalmak	download, upload, connect, Internet access, computer literate	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- gaining and sharing information - presentation - making posters	

BAPTISTA OKTATÁS

	making reports about films, programs
Fogalmak	articles, vlog, podcast, video

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Grammar tests - Letter-writing - Listening task	
Fogalmak	revision, comprehension, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (72 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Projekt munka, egy egyszerű étel elkészítése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	cook, bake, boil, fry, grill, cutlery	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation on sport rules	
Fogalmak	score, draw, beat, win	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Questionnares about healthy lifestyle	
Fogalmak	keeping fit, slimming diet, balanced diet, healthy eating	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Making an interview with one of your teacher	
Fogalmak	subjects, topic, opinion, communicative effectiveness	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Making a poster about environmental protection	
Fogalmak	protect, endandered species, recycling	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Projekt munka, egy divatbemutató megszervezése,	

BAPTISTA OKTATÁS

	videofelvétel készítése, annak kielemzése
Fogalmak	fashion, accessories, belt, brand

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle People and society**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Healthy eating Keeping fit Doing chores Going to the doctor's Common illnesses Traditional treatment Clothes and fashion Holidays School and family celebrations Positive and negative characteristics	
Fogalmak	balanced diet, overweight, household appliances, GP, treatment, prescription, injury, casual clothes, accommodation, national holidays, personality	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Natural disasters Nature protection Keeping pets Weather and climate	
Fogalmak	earthquake, floods, climate changes, pollution, recycling, seasons, temperature	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	School traditions and events Extracurricular opportunities for language learning Educational systems in Hungary and in the UK	
Fogalmak	uniform, crèche, kindergarten, primary school, secondary school, further education	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Holidays in Hungary and abroad Sightseeing, city tour Self-organized of package holiday Cultural differences Effects of tourism on people and economy	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	passport, identity card, travel agency, individual tour, package holiday, guidebook, culture shock

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National and international attractions, sights Presenting a sight Cultural institutions Culture Books Apps Media	
Fogalmak	theatre, cinema, performance, attraction, institution	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Language skills Language learning strategies Languages, autonomous learning	
Fogalmak	skill, learning strategy	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National sports Cuisine Local language Tourist attractions	
Fogalmak	team sport, individual sports, national cuisine, sightseeing	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using the words and phrases in English Gaining information in the target language	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vocabulary for understanding international and national news Working with international and national news Internet research The language of newspapers	
Fogalmak	newspapers, magazines	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using technology in everyday life Using technology for studying or for work Internet, social networks	
Fogalmak	gadgets, applications, social webpages	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gaining and sharing information	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Szabadon tervezhető (72 óra)

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 24 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Tematikai egység	Cross curricular topics and activities	Órakeret 24 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation on sport rules	
Fogalmak	score, draw, beat, win	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 24 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Questionnares about healthy lifestyle	
Fogalmak	keeping fit, slimming diet, balanced diet, healthy eating	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 9-10. évfolyamon:

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)

BARTIS KIADÓ

- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)
- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn't take part? He's ill, that's why.)
- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can 't remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don't care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I'll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.); 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. She might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite' (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; 'some/any'; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)
- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv: 11-12 évfolyam óraszámok

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	4+1	180	134	10	36
12. évf.	4+1	155	114	10	31

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Personal topics: family relations, lifestyle	***20***	15	1	0	3	**32**	5	1	3	0	**9**
2. Environment and nature	***15***	8	1	0	3	**21**	7	1	3	0	**11**
3. Holidays, travelling, tourism	***15***	8	1	0	3	**23**	7	1	3	0	**11**
4. Public matters, entertainment	***15***	10	1	0	3	**23**	5	1	3	0	**9**
5. English and language learning	***20***	10	1	0	3	**17**	10	1	3	0	**14**
6. Intercultural topics	***20***	10	0	0	3	**10**	10	1	3	0	**14**
7. Cross-curricular topics and activities	***20***	10	0	0	3	**10**	10	1	2	0	**13**
8. Current topics	***20***	10	0	0	3	**10**	10	0	3	0	**13**
9. Science and technology, Communication	***15***	8	1	0	2	**15**	7	1	2	0	**10**
10. People and Society	***15***	8	1	0	2	**9**	7	0	2	0	**9**
11.Financial matters	***13***	7	1	0	2	**8**	6	1	1	0	**8**
12.Carreer and employment	***15***	10	1	0	2	**17**	5	0	1	0	**6**
13.Gaining and sharing knowledge	***20***	10	1	0	2	**11**	10	1	1	0	**12**
14. Final Exam Preparation	***25***	10	0	0	2	**10**	15	0	1	0	**16**
Összesen	***248***	134	10	0	36	**180**	114	10	31	0	**155**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (134 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Workplace - House/flat - Daily routine - Household duties - Celebrations - Eating out, healthy eating - Keeping fit	
Fogalmak	aquaintances, social relations, furnishing	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Environment and nature	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Place of living - Keeping pets - Nature protection	
Fogalmak	environmental protection, natural phenomena, climate	

Tematikai egység	Holidays, travelling, tourism	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Public transport - Travelling - Means of transport - Accommodation - Sightseeing - Holidays, festivals	
Fogalmak	accommodation, destination, sightseeings, country life	

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Hobbies - Free time activities - Theatre, cinemas, books, films - Computer games	
Fogalmak	attractions, entrance tickets, addiction	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language skills - Language learning strategies - Easy readers	
Fogalmak	accents and dialects, dictionaries	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Traditions - Typical landmarks - National sports - Cuisine	
Fogalmak	culture, tourist attractions, national characteristics, famous sights	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate
Fogalmak	arts subject, science subject, presentation, workshop

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- News and events - Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Types of newspapers	
Fogalmak	tabloid, broadsheet, newscaster, article, headline	

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- IT gadgets, basic objects used by everyday people - Using technology in everyday life - Using technology for studying, for work	
Fogalmak	scientists, researchers, inventors, engineers, technological development, scientists, IT professionals	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Members of the society - The public authorities - Everyday tasks and chores - Holiday - Family events - People working in services	
Fogalmak	– teenagers, adults, the elderly, celebration, anniversary	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Jobs, professions - Employees, white-collar, blue collar workers - Money, currencies - Advertisements - Commercials	
Fogalmak	spending money, saving, commercial, online shopping	
Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Objects used in different jobs - Applying for a job	

BARTISTVÁN OKTATÁS

	- Lifelong learning
Fogalmak	job interview, meeting, choosing a career

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	blog, article, research	

Tematikai egység	**Final exam preparations**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Practising for the Matura examination by doing grammar tests, listening, reading, letter writing tasks - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Place of living Environmental protection	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Travelling abroad Festivals in Hungary Public transport Szituáció: In a hotel	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Hobbies, free time activities Media Services	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Why is it important to learn a foreign language?	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Communication Internet Mobile phones	

Tematikai egység	Carreer and employment	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Jobs Writing a CV Szituáció: A job interview	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (114 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	Environment and nature	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Volunteering
Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences - Economy - Effect of tourism - New areas in tourism - Language learning	
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PARTISTA OKTATÁS

	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics
Fogalmak	individual work, literature, history,

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles - Watching news on TV	
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article	

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a career - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video-recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance	

Tematikai egység	Final Exam Preparations	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (31 óra)

Tematikai egység	Environment and nature	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Place of living Environmental protection	

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 6 óra

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Hobbies, free time activities Media Services

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Communication Internet Mobile phones	

Tematikai egység	Carreer and employment	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészítés érettségi vizsgára és nyelvvizsgára: Jobs Writing a CV Szituáció: A job interview	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end,

PATTISTA OKTATÁS

eventually)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

Célnyelvi civilizáció

9-10. évfolyam

Heti óraszám: 1
Éves óraszám: 36

9. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret
1. A célnyelvi országok természetföldrajza	6 óra
2. A célnyelvi országok gazdasága	6 óra
3. A célnyelvi országok politikai berendezkedése	7 óra
4. A célnyelvi országok társadalmi viszonyai	7 óra
5. Hagyományok, szokások, életmód	6 óra
A Heti tanóra 10%-a számonkérésre fordítandó	4 óra

BAPTISTA OKTATÁS

		Órakeret: 6 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok természetföldrajza**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló már rendelkezik a célnyelv országaira vonatkozó általános ismeretekkel (fekvés, főváros, folyók, éghajlat) az anyanyelvén és célnyelven is. Ismeri a topográfiai fogalmakat, tudja használni a hagyományos és az online térképeket. A nemzeti jelképeket ismeri.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes a célnyelvi országok földrajzi fekvésére, felszínére, felszínformáira, tájegységeire és legfontosabb vízrajzi jellemzőire vonatkozóan tájékozódni, információt gyűjteni és következtetéseket levonni leírásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, hagyományos és online térképekből; tud a topográfiai fogalmakhoz tartalmi elemeket rendelni és természetföldrajzi, környezeti és társadalmi-gazdasági témákat feldolgozó tematikus térképeket összehasonlítani; következtet a földrajzi fekvésből, a természeti és éghajlati viszonyokból az élővilágra, a népességre, valamint a kultúra jellemzőire; ismeri az adott terület élővilágának legfontosabb jellemzőit; szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával mutatja be a célnyelv országainak alapvető természetföldrajzát digitális eszközök alkalmazásával is.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok földrajzi fekvésének, felszínének, felszínformáinak, tájegységeinek és legfontosabb vízrajzi jellemzőinek megismerése és kontúrtérképen történő elhelyezése. Az éghajlat és az időjárás változásának és a célnyelvi országok legjellemzőbb élővilágának ismerete – a többi tantárgyra is építve. Geopolitikai következmények felismerése, megfogalmazása, a közigazgatási régiók (autonómiák, tartományok, államok) azonosítása térkép segítségével. Nemzeti jelképek (zászlók, címerek) és szimbolikájuk értelmezése. Népességi adatok (lakosságszám, népsűrűség) elemzése térkép alapján. A népesség eloszlásának területi sajátosságai, ennek természeti, társadalmi, gazdasági okai és következményei; a bevándorlók szerepe az egyes célnyelvi országok népességének alakulásában, valamint a bevándorlás és a bevándorlás korlátozásának okai. A célnyelvi országok leghíresebb városainak, turisztikai központjainak, nevezetességeinek megismerése, bemutatása.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Topográfia, nemzeti jelképek, felszíni formák, víztípusok, éghajlati és földrajzi övezetek, időjárási-éghajlati elemek, élővilág, a településtípusok.

		Órakeret: 6 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok gazdasága**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló már foglalkozott országok gazdaságával a Földrajz tantárgy keretében. Ismeri az alapvető gazdasági folyamatokat, jelenségeket.

BAPTISTA OKTATÁS

3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud célnyelven információt gyűjteni a hagyományos és digitális médiumokban; a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelv országainak alapvető gazdasági ágairól, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról; összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok gazdasági adottságainak és jellemzőinek, főbb gazdasági ágazatainak, a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepének, a magyar vonatkozásoknak a megismerése. Nemzetközi viszonylatban is híres termékek, márkák és a Magyarországon jelenlévő nagyvállalatok megismerése. A főbb szárazföldi, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak, az egyes közlekedési ágak főbb sajátosságainak megismerése. A lakosság életszínvonalának megismerése. Önálló információszerzés és az információk értelmezése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, infláció, GDP.

		Órakeret: 7 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok politikai berendezkedése**
2	**Előzetes tudás**	A médiumokban már sok tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket, ami jó kiindulási pontként szolgálhat a további tanulmányokhoz.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes gyűjtőmunkára a célnyelven, értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit; összehasonlítja a célnyelvi országok és Magyarország politikai berendezkedését; bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok politikai berendezkedésének megismerése. Tájékozódás a célországok állam- és intézményrendszerének felépítéséről, a kormány- és az államfő hatásköréről. A jelentős politikai pártok a célországokban. A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása. A civil szervezetek szerepe a társadalomban, a civil mozgalmak jelentősége a célországokban.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Államformák, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.

		Órakeret: 7 óra

BARTÓK OKTATÁS

1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok társadalmi viszonyai**
2	**Előzetes tudás**	A történelem és állampolgári ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát, hallhat a médiában az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáiról; célnyelvi tanulmányai során szerzett információt az oktatásról, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok és képi források felhasználásával; ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi berendezkedését; felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza; tud véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti; felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai, a különböző kultúrák, társadalmi rétegek, csoportok, eltérő kultúrák tanulmányozása. A célnyelvi országokban létező társadalmi rétegek, csoportok (öregek, fiatalok, gyerekek, nők, kisebbségek, bevándorlók) aktuális helyzetének, együttélési formáinak, civilizációs konfliktusainak, társadalmi feszültségeinek megismerése és helyzetük összehasonlítása, az eltérések, illetve párhuzamok keresése. A hazai és a célnyelvi országok oktatási rendszere közti különbségek és hasonlóságok feltárása, megértése. A tanulás, a tudás és a műveltség mai szerepének értelmezése személyes tapasztalatok és a médiából vett példák, valamint a történelemből tanultak alapján.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, hagyomány, erkölcs, jog, illem, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, a gyermekek jogai, diákjogok és kötelességek, egészség és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, elöregedés, túlnépesedés.

		Órakeret: 6 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Hagyományok, szokások, életmód**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló célnyelvi tanulmányainak köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.
3	**A tematikai egység nevelési-**	A tanuló képes a hírekből, audio(vizuális) anyagokból, fényképekről információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapjairól, szokásairól, életviteléről;

BAPTISTA OKTATÁS

	fejlesztési céljai	felismeri a társadalmi, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal; a társadalmi érintkezés szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál az általánosan használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését; életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok családmodelljeinek elemzése, a családi szereposztás azonosítása. A gyermekek helyzetének, legfontosabb jogainak és kötelességeinek bemutatása a családban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal. A célnyelvi országok nemzeti és családi ünnepeinek, népi hagyományainak, szokásainak megismerése. A célnyelvi országok hagyományos ételei, tipikus alapanyagok, régiók tipikus ételei. Étkezési szokások. A szabadidő eltöltése, a kulturált szórakozás, nyaralási és pihenési szokások bemutatása. A turizmus hatása a célnyelvi országokra. A vidéki és városi élet.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Család, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, elöregedés, egészséges életmód, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás, nemzeti ételek.

10. évfolyam

Tematikai egység	Órakeret
1. Környezetvédelem	8 óra
2. Tömegkommunikáció	8 óra
3. Sport	8 óra
4. Tudományok	8 óra
A Heti tanóra 10%-a számonkérésre fordítandó	4 óra

1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Környezetvédelem Órakeret: 8 óra**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat ismeretszerzésre; rendszerezi az információkat; ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben.

BAPTISTA OKTATÁS

4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	Az éghajlati változások és a hozzájuk kapcsolódó ártalmak (pl. üvegházhatás, felmelegedés) kialakulásának és folyamatának ismerete, a változások okainak értelmezése. A környezetszennyezés fajtáinak megismerése (pl. levegő-, talaj- és vízszennyezés). A környezetszennyezés hosszú távú következményeinek felismerése (pl. édesvíz hiánya, energiaforrások kimerülése, életlehetőségek megszűnése, migráció). A háztartási, ipari és veszélyes hulladék kezelése és újrahasznosítása a célnyelvi országokban és hazánkban. A hagyományos energiaforrások és a nukleáris energia előnyeinek és veszélyeinek ismerete, valamint az alternatív energiaforrások ismertetése (pl. megújuló energiaforrások). A célnyelvi országokban és hazánkban leggyakrabban előforduló környezeti katasztrófák ismerete (pl. árvíz, vízszennyezés). A célnyelvi országokban és hazánkban működő legfontosabb környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek és tevékenységük megismerése (pl. Greenpeace, zöld mozgalmak).
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés.

		Órakeret: 8 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Tömegkommunikáció, média**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi; tud a tömegkommunikáció társadalmi hatásairól, pozitív és negatív aspektusairól; tud a megfelelő szókincs használatával véleményt megfogalmazni a médiával kapcsolatos kérdésekről; ismeri a sajtószabadság fogalmát a célnyelvi országokban és hazánkban.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A kereskedelmi és a közszolgálati médiumok. A célnyelvi országok egyes televíziós és rádióműsorainak megismerése, bemutatása. Tévézési szokások a célnyelvi országokban és hazánkban. A célnyelvi országok egyes nyomtatott sajtótermékeinek és néhány, a célnyelvi országokhoz kötődő internetes portálnak a megismerése és bemutatása. A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése. A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével.

BAPTISTA OKTATÁS

		Az internet szerepe a tömegkommunikációban, az online források hatása a jövő tömegkommunikációjára. A reklámok, hirdetések értelmezése a célországok kultúrájának, társadalmi szokásainak ismeretében. Műsorkészítés, lapszerkesztés.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.

		Órakeret: 8 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Sport**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló élettapasztalatának és tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a sportokról és az egészséges életmódról.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló ismeri és használja a tömegkommunikációs csatornákat a sportokkal, egészséges életmóddal kapcsolatos információk összegyűjtésére, rendszerezi és értelmezi ezeket az információkat; felismeri a sport pozitív élettani hatásait, valamint az élsport esetleges negatív hatásait, és tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával érvelni sportágakkal, sportesemények, egészséges életmóddal kapcsolatos kérdésekben; tisztában van a sport múltbéli és jelenlegi szerepével a célnyelvi országokban és hazánkban.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	Az egészséges életmód és a sportolás szerepe a mindennapi életben (szabadidősport, tömegsport) a célnyelvi országokban és hazánkban. A legjellegzetesebb sportágak a célnyelvi országokban és hazánkban. Sporthoz kötődő fogalmak ismerete (pl. fair play, versenyszellem, csapatszellem, veszíteni tudás képessége); a sport személyiségformáló szerepe. Az olimpiai eszme és az olimpiai játékok; a célnyelvi országok és hazánk legnagyobb sikerei az olimpiákon. A célnyelvi országokban és hazánkban megrendezett legjelentősebb sportesemények bemutatása. Néhány, a célnyelvi országokból és hazánkból származó sikeres sportoló, illetve csapat bemutatása. Új tendenciák a sportban; a küzdősportok és az extrém sportok elterjedése és ezek hatása. Az élsport negatív aspektusainak mérlegelő szemlélete (pl. durvaság, teljesítménynövelő szerek, a túlzott anyagi ellenérték romboló hatásai). A sportolók sztárrá válásának hatása az emberekre és a sportra (pl. reklámok, anyagi előnyök, divatteremtés).
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Szabadidősport, tömegsport, szabályok, élsport, csapatszellem, versenyszellem, fair play, győzelem, vereség, dopping, egyéni- és csapatsport, extrém sport, életvitel, egészséges életmód, helyes táplálkozás, sportsérülések, élettani hatások, szabályok, felszerelések, sportközvetítések.

BÁRTFAI OKTATÁS

		Órakeret: 8 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Tudományok**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismerettel rendelkezik számos tudományos-technikai vívmányról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos információgyűjtésre; felismeri a tudományos-technikai vívmányok fontosságát, tud megfelelő szókincs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről; ismeri a legfontosabb tudományos-technikai vívmányokat, a célnyelvi országok és hazánk néhány felfedezőjét, feltalálóját, tudósát.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	Ismeretszerzés a tudomány fejlődéséről, hatásairól (pl. ipari forradalom, XX. századi technikai forradalom). A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű tudósának, feltalálójának megismerése és bemutatása. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a modern technikai eszközök elterjedésének okairól, hatásáról, pozitív és negatív aspektusairól.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, űrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, pszichológia, agykutatás, evolúció.

11-12. évfolyam
Heti óraszám: 2
11. évfolyam éves óraszáma: 72
12. évfolyam éves óraszáma: 64

11. évfolyam
Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 72

Tematikai egységek	Órakeret
1. A célnyelvi országok gazdasága	13 óra
2. Acélnyelvi országok politikai berendezkedése	13 óra
3. A célnyelvi országok politikai viszonyai	13 óra
4. Hagyományok, szokások, életmód	13 óra
5. Környezetvédelem	13 óra
Heti tanóra 10%-a számonkérésre fordítandó	7 óra

		Órakeret: 13 óra
1	**Tematikai egység /**	**A célnyelvi országok gazdasága**

BAPTISTA OKTATÁS

	Fejlesztési cél	
2	**Előzetes tudás**	A tanuló már foglalkozott a célnyelv országainak gazdaságával az előző szakaszban a célnyelvi civilizáció, valamint a földrajz tantárgy keretében. Tisztában van az alapvető gazdasági folyamatokkal, jelenségekkel. Már jártasságot szerezett a világháló mérlegelő és körültekintő használatában.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud tájékozódni célnyelven a hagyományos és digitális médiumokban; szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelv országainak alapvető gazdasági ágairól, ezek szerepéről a világ társadalmi-gazdasági rendszerében, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról, valamint a fenntarthatóságról; rendelkezik mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretekkel, összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok gazdaságának a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepe, a magyar vonatkozások, valamint a fenntartható gazdaság lehetőségeinek megismerése. A célnyelvi országokban való munkavállalás lehetőségei és a lehetséges kockázatok számbavétele. Mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretek (fizetőeszköz, számlanyitás, bankrendszer, adózás). A célországok kapcsolatának megismerése a nemzetközi gazdasági szervezetekkel (IMF, Világbank, WTO, Európai Unió), e kapcsolatok bemutatása. A tőke és a munkaerő-mobilitás előnyeinek, hátrányainak számbavétele. A fogyasztóvédelem, a fogyasztói kifogások orvoslási lehetőségeinek megismerése. Néhány összefüggés felismerése az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság között. Önálló információszerzés és az információk értelmezése, az ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése, a különböző típusú hírforrások összevetése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, globalizáció, integráció, regionális folyamatok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, a pénz világa, adók, euróövezet, euróválság, infláció, GDP, IMF, Világbank, WTO.

		Órakeret: 13 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok politikai berendezkedése**
2	**Előzetes tudás**	A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy keretében a tanuló foglalkozott már a politikai felépítmények különböző rendszereivel. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában

BAPTISTA OKTATÁS

		megismerte a célnyelvi országok alapvető jellemzőit. A médiumokban már egyre több tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes önálló gyűjtőmunkára a célnyelven, tárgyilagosan értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit, elfogulatlan véleményt alkot; a szükséges szaknyelv használatával bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket, a demokratikus gondolkodásmód jellemzőit.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célországok és Magyarország választási rendszerének sajátosságai, ezek összevetése. A jelentős politikai pártok szerepe a célországokban, a tevékenységüket meghatározó jogrend. A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása, lehetséges javaslatok a konfliktusok elrendezésére. Politikai események elemzése és értelmezése segítséggel és önállóan, következtetések levonása.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Államformák, politikai és választási rendszerek, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.

		Órakeret: 13 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**A célnyelvi országok társadalmi viszonyai**
2	**Előzetes tudás**	A történelem, az állampolgári és a társadalmi ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát és jellemzőit. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában megismerte a célnyelvi országok társadalmainak főbb jellemzőit. A médiából ismeri az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáit, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből nap mint nap értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes önállóan információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok, kortárs szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források felhasználásával; ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi és szociális intézményrendszerét; felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza, mérlegeli a segítségnyújtás lehetőségeit és megoldást javasol; tud elfogulatlan véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti; felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A célnyelvi országok társadalmi viszonyainak tanulmányozása, problémák feltárása, megoldáskeresés a feszültségek oldására. A munka világának bemutatása (pályaválasztás, munkavállalás, a célországba irányuló munkaközvetítés, munkanélküliség kérdései,

BAPTISTA OKTATÁS

		érdekképviseletek); munkaerő-piaci információk gyűjtése, a célnyelvi országok munkaerő-piaci lehetőségeinek feltérképezése (pl. állások és elvárások). Egészségügyi, társadalombiztosítási ismeretek a célországokról. Leggyakoribb civilizációs és környezeti ártalmak, mentálhigiénés problémák felismerése. A vallás és az egyházak szerepének megértése a társadalomban. A társadalmat érintő alapvető globális problémák tudatosítása (pl. bűnözés, droghelyzet), és a segítségnyújtás lehetőségeinek feltárása. A célnyelvi dialektusok ismerete, szerepe a nyelvhasználatban, néhány példa említése.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, erkölcs, jog, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, jogorvoslat, büntetés, a büntetőeljárás szereplői és főbb szakaszai, segítségkérés lehetőségei, pályaválasztás, munkába lépés, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkavállalói stratégia, munkaerőpiac, munkaadók, munkavállalók, munkajog, munkaszerződés, munkaidő, munkabér, adózás, egészség- és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, elöregedés, túlnépesedés, történelmi vallások és új keletű vallási közösségek.

		Órakeret: 13 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Hagyományok, szokások, életmód**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló célnyelvi ás célnyelvi civilizációs tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló képes a hírekből, szépirodalmi és képzőművészeti alkotásokból, filmekből és fényképekből információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapjairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről; felismeri a társadalmi, politikai, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal, és megoldási javaslatokat tesz; a társadalmi érintkezés és üzleti etikett szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál a különböző társadalmi rétegekben használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését; életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A gyermekek helyzetének bemutatása a társadalomban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal, valamint a gyermekvállalással és a gyermeknevelléssel kapcsolatos közvélekedés megismerése. A célnyelvi országok tradicionális és modern konyhaművészetének tanulmányozása; az életmód változásának hatása a modern konyhára. A kultúrára jellemző gondolkodásmód, ideálok, értékek feltárása, a célnyelvi országokban elvárt magatartásformák megismerése, gyakorlása. A városiasodás és az életminőség alakulásának bemutatása.

BÁTHORY OKTATÁS

5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Család, családtervezés, „szingli”, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, esélyteremtés, elöregedés, egészséges életmód, fogyatékkal élők, életminőség, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás.

		Órakeret: 13 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Környezetvédelem**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi, valamint célnyelvi civilizációs tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat önálló ismeretszerzésre; rendszerezi és értelmezi az információkat; ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdésekben.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A környezetszennyezés fajtái, az éghajlati változások ismerete, a változások okainak értelmezése. A hosszú távú következmények felismerése. Hulladékkezelés. Energiaforrások. Környezetvédelmi szervezetek. Környezetvédelem. Ökológiai szemlélet és felelősségvállalás a mindennapi életben, a környezettudatos magatartás fontosságának felismerése (pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás). A fogyasztói társadalom és az urbanizáció új jelenségeinek felismerése, érvelés ezek mellett vagy ellen (pl. környezetkímélő közlekedés, túlfogyasztás). A célnyelvi országok és hazánk törekvései a környezeti károk enyhítésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére; ezek eredményei és kudarcai. A genetika legújabb eredményei és ezek veszélyei (pl. génmódosított élelmiszerek); az alkalmazás dilemmái.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés, génmanipuláció.

12. évfolyam

Heti óraszám: 2
Éves óraszám: 62

Tematikai egység	Órakeret
1. Tömegkommunikáció, média	16 óra

BAPTISTA OKTATÁSI

2. Irodalom, történelem, művészetek	16 óra
3. Tudományok	16 óra
Heti tanóra 10%-a számonkérésre fordítandó	6 óra
Rendszerező ismétlés az érettségire	8 óra

		Órakeret: 16 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Tömegkommunikáció, média**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló célnyelvi és célnyelvi civilizációs tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról, a média szerepéről és a mindennapi életre gyakorolt hatásairól.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit önálló információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi; képes a tömegkommunikáció társadalmi hatásait, pozitív és negatív aspektusait felismerni, és ezekről véleményt mond; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával érvelni a médiával kapcsolatos kérdésekről; tisztában van a sajtószabadság fogalmával, szerepével a célnyelvi országok és hazánk múltjában és napjainkban.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A kereskedelmi TV-csatornák, a hírcsatornák és a közszolgálati TV helyzete, szerepe és feladata a célnyelvi országokban és hazánkban. A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése; önálló véleményalkotás példákkal és érvekkel alátámasztva. A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével. A reklámok etikusságának vizsgálata. A tömegkommunikációra és médiára vonatkozó törvények és a sajtószabadság fogalmának megbeszélése. A sajtó politikai függetlensége és a sajtószabadság megvalósulása, a sajtószabadság és a média szerepének összehasonlítása a célnyelvi országok és hazánk viszonylatában a különböző történelmi korokban. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a sajtó teljes szabadsága mellett vagy ellen.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, felelősségteljes tájékoztatás/tájékozódás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.

		Órakeret: 16 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Irodalom, történelem, művészetek**

BAPTISTA OKTATÁS

2	**Előzetes tudás**	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően számos ismerettel rendelkezik a történelemről, irodalomról, képző- és előadó-művészetekről és ezek szerepéről a mindennapi életben.
3	**A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai**	A tanuló használja a tömegkommunikációs eszközöket információgyűjtésre és általános műveltségének szélesítésére; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával beszélni az általános műveltséghez tartozó témákhoz kapcsolódó kérdésekről; tisztában van az általános műveltséghez tartozó témákkal, és ismeri a célnyelvi országok és hazánk kiemelkedő művészeit, tudósait.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	A legfontosabb történelmi korszakok megnevezése, és az ezekhez kapcsolódó művészeti stílusok azonosítása; a történelem és művészetek kapcsolódási pontjai (pl. középkor: román és gótikus stílus). A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű klasszikus és kortárs szerzőjének, képző- és előadóművészének, történelmi személyiségének megismerése és bemutatása. A célnyelvi országok néhány kiemelkedő irodalmi és filmművészeti alkotásának megismerése, értelmezése, az alkotók bemutatása. Irodalmi és filmművészeti alkotások olvasása/megtekintése célnyelven; drámarészletek előadása célnyelven. A célnyelvi országok legfontosabb történelmi eseményeinek, történelmi személyiségeinek megismerése és bemutatása. A célnyelvi országokra jellemző építészeti, képzőművészeti stílusok ismerete és néhány kiemelkedő fontosságú épület, műalkotás jellemzőinek bemutatása. A célnyelvi országok néhány kiemelkedő fontosságú múzeumának, színházának megismerése és bemutatása; lehetőség szerint színházi előadások megtekintése célnyelven. A tömegkommunikáció fejlődésének hatása a kultúra közvetítésére és népszerűsítésére a célnyelvi országokban és hazánkban. A kulturális élet és a kultúra intézményei, eseményei, szerepe a célnyelvi országokban és hazánkban. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása történelmi eseményekről, művészeti alkotásokról és tudományos témákról.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Irodalom, műfajok, műelemzés, zenei műfajok, hangszerek, történelmi korszakok, események, építészeti stílusok, képzőművészet: festészet, grafika, szobrászat, építészet, fotóművészet; előadó-művészet: zene, filmművészet, színházművészet, tánc, klasszikus és kortárs művészek.

		Órakeret: 16 óra
1	**Tematikai egység / Fejlesztési cél**	**Tudományok**
2	**Előzetes tudás**	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tudományos-technikai vívmányokról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról. A célnyelvi civilizáció első szakaszában átfogó képet szerzett a célnyelvi országok technikai és tudományos vívmányairól.
3	**A tematikai egység**	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos önálló információgyűjtésre;

BARTHA OKTATÁS

	nevelési-fejlesztési céljai	felismeri a tudományos-technikai vívmányok pozitív és negatív társadalmi szerepét, tud érvekkel alátámasztva, megfelelő szókincs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről; tisztában van a legfontosabb tudományos-technikai vívmányok céljával, hatásával.
4	**Ismeretek / fejlesztési követelmények**	Az emberiség történetének legfontosabb, új korszakot nyitó, a célnyelvi országokhoz és hazánkhoz kötődő találmányainak, vívmányainak megismerése és bemutatása (pl. penicillin, gravitáció, elektromosság, műtéti technikák). Tudományetikai kérdések megvitatása, pl. tanulói felvetések vagy aktuális hírek alapján. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemények/ellenvélemények megfogalmazása, viták összefoglalása.
5	**Kulcsfogalmak / fogalmak**	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, űrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, genetika, klónozás, pszichológia, agykutatás, etológia, evolúció.

	Q	R
1	**A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén**	A tanuló szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával, esetenként digitális eszközök alkalmazásával is be tudja mutatni a tanulmányai során feldolgozott témákat. Ismeri a célnyelvi országok földrajzi fekvését, felszínformáit, tájegységeit és legfontosabb vízrajzi jellemzőit. Érti a célnyelvi országok gazdasági folyamatait, látja a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepüket. Járatos a célnyelvi országok politikai rendszerében, össze tudja hasonlítani azokat a magyar politikai berendezkedéssel. Tisztában van a célnyelvi országok társadalmi viszonyaival, a leggyakoribb szociális problémákkal, és képes javaslatokat tenni a feszültségek oldására. Tájékozott a célországokban élő emberek hétköznapjairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről. Nyitottá és elfogadóvá válik más kultúrákkal szemben, megérti azok sajátosságait. Érti a környezetszennyezés következményeit és a fenntartható fejlődés fontosságát. Magabiztosan használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit az információgyűjtésben, képes az információk rendszerezésére és mérlegelő értelmezésére. Tájékozott a célnyelvi országok legjellegzetesebb sportágai és sporteseményei területén. Ismer a célnyelvi kultúrákból néhány kiemelkedő jelentőségű műalkotást és tudományos-technikai vívmányt, valamint azok alkotóit. Képes hazáját sokoldalúan bemutatni a célnyelven.

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/ I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	3 (1 / 2)	108 (36 / 72)	36 / 67	0 / 5	0 / 0	0 / 0
10. évf.	4 (1 / 3)	144 (36 / 108)	32 / 103	4 / 5	0 / 0	0 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
5. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	11 óra
6. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	18 óra
7. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	13 óra
8. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	12 óra
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	14 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	32	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
35. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai,	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

zavarai; digitális kommunikáció									
36. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***18***	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
37. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***13***	0	0	0	**0**	13	2	0	**15**
38. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***12***	0	0	0	**0**	12	2	0	**14**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***68***	36	0	0	**36**	32	4	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció	

BARTIS TA OKTATÁS

	(tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

– A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	– A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	szövegértési, szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Stíluskavalkád – zene, képzőművészet, divat stb.	ismeretterjesztés az interdiszciplinaritás tükrében	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	Órakeret
12. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	4 óra
13. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	8 óra
14. A görög irodalom	11 óra
15. A római irodalom	4 óra
16. A Biblia mint kulturális kód	12 óra
17. A középkor irodalma	11 óra
18. A reneszánsz irodalma	16 óra
19. A barokk és a rokokó	7 óra
20. A felvilágosodás irodalma	28 óra
21. A romantika irodalma	9 óra
22. A magyar romantika irodalma	26 óra
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra	34 óra
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	3	108	103	5	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**

BAPTISTA OKTATÁS

5. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
6. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
7. A görög irodalom	***11***	11	3	0	**14**	0	0	0	**0**
8. A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
39. A Biblia mint kulturális kód	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
40. A középkor irodalma	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
41. A reneszánsz irodalma	***16***	0	0	0	**0**	16	3	0	**19**
42. A barokk és a rokokó	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
43. A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	2	0	**30**
44. A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
45. A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
Összesen	***170***	67	5	0	**72**	103	5	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde Népszerű irodalom; az irodalom határterületei Műnemi-műfaji rendszer	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése – Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban	
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ	

SAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.	
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus	

Tematikai egység	A görög irodalom	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában – A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.	
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis	

Tematikai egység	A római irodalom	Órakeret 4 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A polgárháborúk kora: Catullus Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica

Tematikai egység	A Biblia mint kulturális kód	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése	
Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis	

Tematikai egység	A középkor irodalma	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek)	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése	

BAPTISTA OKTATÁS

A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Wolfgang Petersen: Trója		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei); Az Újszövetség és a képzőművészet (pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti, Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)		
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (103 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével	
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat	

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns; A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	A romantika irodalma	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben	

BARTISTA OKTATÁS

A német romantika: Heinrich Heine Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén – Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében	

BAPTISTA ORATÁS

	– A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben – Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Carlo Carlei: Romeo és Júlia (2013)		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és színház Moliére: Tartuffe (színházi előadás megtekintése)		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (I / Ny)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	4 (3 / 1)	144 (108 / 36)	104 / 34	4 / 2	0 / 0	0 / 0
12. évf.	4+1 (3+1 / 1)	124 (93+31 / 31)	88 / 30	5 / 1	0 / 0	31 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
9. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	11 óra
10. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	7 óra
11. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	7 óra
12. Szótárhasználat	2 óra
13. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	6 óra
14. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	8 óra
15. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	10 óra
16. Szabadon felhasználható óra	13 óra
Kötelező összesen:	**64 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	34	2	0	0
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**

BAPTISTA OKTATÁS

10. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***11***	11	2	0	0	**13**	0	0	0	0	**0**
11. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
12. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
13. Szótárhasználat	***2***	2	0	0	0	**2**	0	0	0	0	**0**
14. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
15. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
16. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***10***	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
17. Szabadon felhasználható óra	***13***	7	0	0	0	**7**	6	1	0	0	**7**
Összesen	***64***	34	2	0	0	**36**	30	1	0	0	**31**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése	

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 7 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása	
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv	

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár	

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	Szabadon választható órakeret	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	Önálló érvelés gyakorlása, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	hozzászólás, felszólalás. érvelés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet	

Tematikai egység	A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása	
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális	

BAPTISTA OKTATÁS

	köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Gyakorlás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	– Íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	magánlevél, hivatalos levél, felszólalás, érvelés	

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
8. A klasszikus modernség irodalma	38 óra
9. A magyar irodalom a XX. században	44 óra
10. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	17 óra
11. A magyar irodalom a XX. században II.	42 óra
12. A XX. századi történelem az irodalomban	8 óra
13. Kortárs magyar irodalom	5 óra
14. Szabadon felhasználható	38 óra
Kötelező összesen:	**192 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	104	4	0	0

PARTISTA OKTATÁS

12. évf.	3+1	124	88	5	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
18. A klasszikus modernség irodalma	***38***	38	0	0	0	**38**	0	0	0	0	**0**
19. A magyar irodalom a XX. században	***44***	44	4	0	0	**48**	0	0	0	0	**0**
20. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***17***	0	0	0	0	**0**	17	0	0	0	**17**
21. A magyar irodalom a XX. században II.	***42***	2	0	0	0	**2**	40	5	0	0	**45**
22. A XX. századi történelem az irodalomban	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
23. Kortárs magyar irodalom	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
24. Szabadon felhasználható témakeret	***38***	20	0	0	0	**20**	18	0	0	0	**18**
25. Felkészülés az érettségire. rendszerező ismétlés	***31***	0	0	0	0	**0**	0	0	0	31	**31**
Összesen	***192***	**104**	**4**	**0**	**0**	**108**	**88**	**5**	**0**	**31**	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (104 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 38 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban ***A realizmus az orosz irodalomban*** ***A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai*** ***Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában:*** *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája;*	- Önálló olvasóvá nevelés - Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével - Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése - A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése - Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata	

BAPTISTA OKTATÁS

Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;	- A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása - A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése - A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 44 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Vass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*	– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítése	
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia	

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 2 óra**

BÁTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Metszetek egyéni utakon: Krúdy Gyula	-Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás fejlesztése -Irodalmi kultúra megismerése
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom

Tematikai egység	Szabadon felhasználható órakeret	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	A korábbiak elmélyítése.	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	Ady Endre	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ady Endre	-Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése -Az Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása -Olvasóvá nevelés, közös versértelmezés	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (88 óra)

Tematikai egység	A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	Órakeret 17 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot ***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai:*** Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.	

BARTÓK OKTATÁS

Márquez	
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 40 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor **Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói:** Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula ***Színház- és drámatörténet:*** Örkény István, Szabó Magda	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma	

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi	

BAPTISTA OKTATÁS

Holokauszt: Szép Ernő, Tadeusz Borowski **Kommunista diktatúra:** Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
József Attila	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult irodalmi, irodalomtörténeti, irodalomelméleti ismeretek rendszerezése, áttekintése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása – Szövegalkotási képességek fejlesztése szóban és írásban	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Szövegértés fejlesztése
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
18.Halmazok	10 óra
19.Matematikai logika	10 óra
20.Kombinatorika, gráfok	12 óra
21.Számhalmazok, műveletek	8 óra
22.Hatvány, gyök	14 óra
23.Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	10 óra
24.Arányosság, százalékszámítás	12 óra
25.Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	18 óra
26.Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	12 óra
27.A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	16 óra
28.Geometriai alapismeretek	8 óra
29.Háromszögek	16 óra
30.Négyszögek, sokszögek	10 óra
31.A kör és részei	10 óra
32.Transzformációk, szerkesztések	20 óra
33.Leíró statisztika	10 óra
34.Valószínűség-számítás	8 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	102	6	0
10. évf.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***10***	10	2	0	**12**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
3. Kombinatorika, gráfok	***12***	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
4. Számhalmazok, műveletek	***8***	8	2	0	**11**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

5. Hatvány, gyök	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***18***	18	2	0	**20**	0	0	0	**0**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***12***	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
11. Geometriai alapismeretek	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***20***	0	0	0	**0**	20	0	0	**20**
16. Leíró statisztika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
17. Valószínűség-számítás	***8***	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
Összesen	***204***	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		
Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz;	

BAPTISTA OKTATÁS

	diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		
Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom	

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	7. Arányosság, százalékszámítás	Órakeret 12 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	Órakeret 18 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan – Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan		

PÁPTISMOKTATÁS

– Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között – Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög – A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak,		

PÁRTISTA OKTATÁS

tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak – A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismeretek rendszerezése, ismétlése Szemléletes megoldás szerepének hangsúlyozása Szöveges feladatok értelmezése	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A számhalmazok és a műveletek közötti összefüggés Számhalmazok ábrázolása számegyenesen Pontos, precíz számolás fontossága, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban – A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben – Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor”		

BÁRTFAI KIADÁS

típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel – Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására		
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle	

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk		

PÁTISTA OKTATÁS

kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$	
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánс, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása – Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai		

PÁPISTA OKTATÁS

– Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága – Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió – Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal;	

BARTIS TA OKTATÁS

szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon – A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások		

BARTSIA OKTATÁS

ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel	
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kombinatorikai feladatok megoldásának módszerei, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Feladatmegoldó rutin fejlesztése Grafikus megoldás alkalmazási lehetőségei	
Fogalmak	-	

Matematika 11.-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
13. **Halmazok, matematikai logika**	6 óra
14. **Kombinatorika, gráfok**	10 óra
15. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	14 óra
16. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	12 óra
17. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	12 óra
18. **Sorozatok**	18 óra
19. **Trigonometria**	14 óra
20. **Térgeometria**	20 óra
21. **Koordinátageometria**	14 óra
22. **Leíró statisztika**	12 óra
23. **Valószínűség-számítás**	16 óra
24. **Rendszerező összefoglalás**	38 óra
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	144	93	15	0	36
12. évf.	3+1	124	93	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
13. **Halmazok, matematikai logika**	**6**	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
14. **Kombinatorika, gráfok**	**10**	10	5	0	5	**20**	0	0	0	0	**0**
15. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
16. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**12**	12	5	0	6	**23**	0	0	0	0	**0**
17. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**12**	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**
18. **Sorozatok**	**18**	0	0	0	0	**0**	18	0	0	7	**25**
19. **Trigonometria**	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
20. **Térgeometria**	**20**	0	0	0	0	**0**	20	0	0	6	**26**
21. **Koordinátageometria**	**14**	14	5	0	5	**24**	0	0	0	0	**0**
22. **Leíró statisztika**	**12**	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
23. **Valószínűség-számítás**	**16**	16	0	0	5	**21**	0	0	0	0	**0**
24. **Rendszerező összefoglalás**	**38**	1	0	0	11	**12**	37	0	0	18	**55**
Összesen	***186***	93	15	0	36	**144**	93	0	0	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása		

BAPTISTA OKTATÁS

– Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában	
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása – Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága		
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához	
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve		
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei – Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és		

BÁRTFISTA OKTATÁS

alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása	
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása – A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái – A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében		
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	11. Valószínűség-számítás	Órakeret 16 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása – Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)		
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték	

Tematikai egység	12. Rendszerező összefoglalás	Órakeret 1 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	2.Kombinatorika, gráfok	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hatványozás pozitív alap és racionális		–

BAPTISTA OKTATÁS

kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét – kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében		
Fogalmak	-	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Számítások derékszögű háromszögekben		

BÁRTFAI OKTATÁS

szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás, számonkérés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	2. **Halmazok, matematikai logika**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek		

BAPTISTA OKTATÁS

bizonyítása Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	logikai műveletek

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban – A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a		

BARTISTA OKTATÁS

csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása – A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása – A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése		
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás	

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	12. Rendszerező összefoglalás	Órakeret 37 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	6. Sorozatok	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	8. Térgeometria	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben – ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	Rendszerező összefoglalás	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanult témák összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

BARTIS IA OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
15. Civilizáció és államszervezet az ókorban	13 óra
16. Vallások az ókorban	5 óra
17. Hódító birodalmak	6 óra
18. A középkori Európa	10 óra
19. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	14 óra
20. A középkori Magyar Királyság fénykora	13 óra
21. A kora újkor	12 óra
22. A török hódoltság kora Magyarországon	10 óra
23. A felvilágosodás kora	7 óra
24. Magyarország a 18. században	10 óra
25. Új eszmék és az iparosodás kora	5 óra
26. A reformkor	10 óra
27. A forradalom és szabadságharc	8 óra
28. Évente két mélységelvű téma	13 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	2	72	68	4	0	0
10. évf.	2	72	68	4	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
16. Civilizáció és államszervezet az ókorban	*13*	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
17. Vallások az ókorban	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
18. Hódító birodalmak	*6*	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
19. A középkori Európa	*10*	10	4	0	**14**	0	0	0	**0**
20. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	*14*	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

21. A középkori Magyar Királyság fénykora	*13*	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
22. Évente két mélységelvű téma	*7*	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
23. A kora újkor	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
24. A török hódoltság kora Magyarországon	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
25. A felvilágosodás kora	*7*	0	0	0	**0**	7	2	0	**9**
26. Magyarország a 18. században	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
27. Új eszmék és az iparosodás kora	*5*	0	0	0	**0**	5	2	0	**7**
28. A reformkor	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
29. A forradalom és szabadságharc	*8*	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
30. Évente két mélységelvű téma	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Összesen	***136***	68	4	0	**72**	68	4	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (68 óra)

Tematikai egység	**Civilizáció és államszervezet az ókorban**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása. – A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). – A latin nyelv és írás	

BAPTISTA OKTATÁS

	elterjedése.	– A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. – Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	**Vallások az ókorban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése. – Képzőművészeti, irodalmi és zenei
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BARTISTA OKTATÁS

		alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	**Hódító birodalmak**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. – Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	**A középkori Európa**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom. – A jobbágyok kötelességei és	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása.

BAPTISTA OKTATÁS

	jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. – A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	**A magyar nép eredete és az Árpád-kor**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Magyar őstörténet és	– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a	– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti

BAPTISTA OKTATÁS

honfoglalás	néprajz és a genetika eredményei. – A magyar törzsszövetség az Etelközben. – A honfoglalás okai és menete. – A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	különbségek megállapítása. – A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése. – A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. – Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. – A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. – A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
Az államalapítás	– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. – A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. – Az egyházszervezés.	
A magyar állam megszilárdulás a az Árpád-korban	– Szent László, az országépítő. – Könyves Kálmán törvénykezési reformjai. – A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása. – II. András kora: az átalakuló társadalom. – Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla. – Az Árpádok európai kapcsolatai.	
Fogalmak	Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit. Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás. Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	

Tematikai egység	**A középkori Magyar Királyság fénykora**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb
A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a	

BAPTISTA OKTATÁS

	közép-európai uralkodó a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. – A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A középkori Európa**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Közép- és Kelet Európa a Középkorban Az Oszmán Birodalom kialakulása és előretörése	Közép- és Kelet európai középkori politikai társadalmi, gazdasági és kulturális jellemzőinek bemutatása. Az Oszmán birodalom jellemzőinek bemutatása. A birodalom sikerének feltárása, hatása térségünkre.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	*Fogalmak:* hospes, hét választófejedelem, kanton, huszitizmus, két szín alatti áldozás, kelyhesek, táboriták, szlávok, rusz, szultán, szpáhi, janicsár. *Személyek:* Habsburg Rudolf, Luxemburgi IV. Károly, Husz János, Jagelló, Cirill és Metód, Oszmán, II. Mohamed. *Topográfia:* osztrák tartományok, Prága, Konstanz, Grünwald, Krakkó, Moszkva, Rigómező, Nikápoly, Isztambul. *Kronológia:* 1414-1418(konstanzi zsinat), 1389 (rigómezei csata, 1396 nikápolyi csata,1453 (Konstantinápoly elfoglalása).

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (68 óra)

Tematikai egység	**A kora újkor**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. – A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon	
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	
Fogalmak	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.

Tematikai egység	**A török hódoltság kora Magyarország**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. − A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

Tematikai egység	**A felvilágosodás kora**	**Órakeret 7 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	
A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	Magyarország a 18. században	Órakeret 10 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. − A szatmári béke kompromisszuma.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének,
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország.	

BÁRTFAI OKTATÁS

	− Gazdaság és életmód.	valamint eredményeinek azonosítása.
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	− Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. − A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	

Tematikai egység	**Az új eszmék és az iparosodás kora**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülményeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következményeinek azonosítása. − A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.	

Tematikai egység	**A reformkor**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) − A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. − Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. − A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. − A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	A forradalom és a szabadságharc	Órakeret 8 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15. − Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány
A szabadságharc főbb eseményei	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat.	

BAPTISTA OKTATÁS

és kiemelkedő szereplői	− A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. − A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A felvilágosodás kora**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A felvilágosult abszolutizmus Az Ancien régime	A tanuló megérti, hogy a korszakban a társadalmi és gazdasági átalakulás egymást erősítve bontakozott ki. Látja, hogy a korszak tette az uralkodók és hatalmon levők feladatává a közjó szolgálatát, amely szélsőséges formájában zsarnoki, terrorisztikus eszközökkel történő „népboldogításhoz” vezetett. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus,ancien régime. *Személyek:* Montesquieu, II. (Nagy) Frigyes, Nagy Katalin, Mária Terézia, XVI. Lajos. *Topográfia:* Párizs, Poroszország, Szilézia, Lengyelország.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Kronológia: 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése).

Tematikai egység	**Új eszmék és az iparosodás kora**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Hatalmi politika és forradalmi hullámok a XIX. század első felében A népek tavasza	Tudja, hogy a felvilágosodás során fogalmazódtak meg a máig is érvényes demokratikus eszmék. Látja, hogy a korszak forradalmi eszméi – szabadság, egyenlőség, testvériség – nem egyszer egymást kizáró módon valósultak meg. Érzékeli, hogy a hatalmi harcot, harcokat konfliktusok és kompromisszumok egymást váltó sorozataként lehet leírni. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* abszolutizmus, alkotmány, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, Szent Szövetség. *Személyek:* Metternich, Marx. *Topográfia:* Párizs, Belgium, Nápoly, Berlin. *Kronológia:* 1815 Szent Szövetség, 1830 (forradalmak Európában), 1848 (forradalmak Európában).	

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem 11.-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
19. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	6 óra
20. A dualizmus kori Magyarország	15 óra
21. A nagy háború	14 óra
22. Az átalakulás évei	13 óra
23. A két világháború között	8 óra
24. A Horthy-korszak	12 óra
25. A második világháború	18 óra
26. A két világrendszer szembenállása	6 óra
27. Háborútól forradalomig	10 óra
28. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7 óra
29. A kádári diktatúra	7 óra
30. A kétpólusú világ és felbomlása	8 óra
31. A rendszerváltoztatás folyamata	8 óra
32. A világ a 21. században	6 óra
33. Magyarország a 21. században	10 óra
34. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6 óra
35. Ismétlés, felkészülés az érettségire	22 óra
36. Évente két mélységelvű téma	16 óra
Kötelező összesen:	**192 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	144	100	8	0	36
12. évf.	3+1	124	92	1	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
20. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék	*6*	6	1	0	4	**11**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

megjelenése											
21. A dualizmus kori Magyarország	*15*	15	3	0	4	**22**	0	0	0	0	**0**
22. A nagy háború	*14*	14	1	0	6	**21**	0	0	0	0	**0**
23. Az átalakulás évei	*13*	13		0	4	**17**	0	0	0	0	**0**
24. A két világháború között	*8*	8	1	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
25. A Horthy-korszak	*12*	12		0	4	**16**	0	0	0	0	**0**
26. A második világháború	*18*	18	1	0	6	**25**	0	0	0	0	**0**
27. A két világrendszer szembenállása	*6*	6	1	0	4	**11**	0	0	0	0	**0**
28. Évente két mélységelvű téma	*8*	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	**0**
29. Háborútól forradalomig	*10*	0	0	0	0	**0**	10	1	0	2	**13**
30. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
31. A kádári diktatúra	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
32. A kétpólusú világ és felbomlása	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	4	**12**
33. A rendszerváltoztatás folyamata	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	4	**12**
34. A világ a 21. században	*6*	0	0	0	0	**0**	6	0	0	5	**11**
35. Magyarország a 21. században	*10*	0	0	0	0	**0**	10	0	0	4	**14**
36. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	*6*	0	0	0	0	**0**	6	0	0	4	**10**
37. Ismétlés, felkészülés az érettségire	*22*	0	0	0	0	**0**	22	0	0	0	**22**
38. Évente két mélységelvű téma	*8*	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
Összesen	***192***	100	8	0	36	**144**	*92*	1	0	31	**124**

11. évfolyam
Kötelező alap óraszám (100 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkás-mozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. − A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék

BAPTISTA OKTATÁS

	kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

Tematikai egység	**A dualizmus kora**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kiegyezés és a dualizmus rendszere	− A kiegyezés és okai. − A közös ügyek rendszere. − A magyar államszervezet. − A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából. − A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. − A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. − A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. − A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. − A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. − A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	− A politikai nemzet koncepciója. − A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. − Asszimiláció és anyanyelvhasználat. − Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak. − Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. − Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.	
Az ipari forradalom Magyarországon	− A gazdasági kiegyezés. − A vasútépítés. − Állami gazdaságpolitika. − Mezőgazdaság és élelmiszeripar. − Modernizálódó ipar.	

BAPTISTA OKTATÁS

Társadalom és életmód a dualizmus korában	− Demográfiai robbanás és urbanizáció. − Kivándorlás Európából és Magyarországról. − A földkérdés és a vidék. − A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. − Oktatás és kultúra. − Életmód és szórakozás.	
Fogalmak	Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. − Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek.	

BARTÓK OKTATÁS

	– Magyar hősök a világháborúban. – A hátország. – A magyar hadifoglyok sorsa.	erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. – A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	**Az átalakulás évei**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	– A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). – Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. – Az újraszülető Lengyelország. – Az olasz fasizmus.	– Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. – A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. – Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. – A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. – A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. – Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. – A trianoni békediktátum okainak feltárása. – A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. – A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	– A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. – A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. – Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanácsköztársaság és az ellen-forradalom	– A kommunista hatalomátvétel. – A proletárdiktatúra és a vörösterror. – Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. – Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	– A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. – Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. – Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások.	

PÁPTOLTA OKTATÁS

	− A szétszabdalt közép-európai régió.	szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. − A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. − A tervgazdaság és a kollektivizálás. − A terror eszközei és áldozatai.	− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. − A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. − A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. − A totális diktatúrák ideológiáinak és
A Nyugat és a gazdasági világválság	− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. − A munkanélküliség. − Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzeti-szocialista Németország	− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. − A totális állam kiépítése. − A terror eszközei.	

BARTIS OKTATÁS

	− Terjeszkedés a háború előtt.	működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
Fogalmak	Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

Tematikai egység	**A Horthy-korszak**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	− A király nélküli alkotmányos királyság. − A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. − A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. − A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. − A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. − A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. − A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. − Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). − A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	− A válság és hatása. − A belpolitika irányváltásai. − Életmód és társadalom. − A földkérdés. − Tudomány és művészet a két világháború között. − A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja	

BAPTISTA OKTATÁS

	visszacsatolása.

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengely-hatalmak sikerei	− Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. − Nyugat-Európa lerohanása. − Német támadás a Szovjetunió ellen. − Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	− A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. − A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. − A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. − A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. − A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). − A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján.
A szövetségesek győzelme	− A keleti és a nyugati front. − A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világ-háborúban: mozgástér és kényszerpálya	− A területi revízió lépései. − A fegyveres semlegesség. − A Szovjetunió elleni háború. − A Don-kanyar. − A német megszállás és következményei.	
A holokauszt	− Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. − Koncentrációs és megsemmisítő táborok. − Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. − A magyarországi zsidótörvények. − A magyar holokauszt. − Felelősség és embermentés.	
A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak.	

BAPTISTA OKTATÁS

	− A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	− Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. − A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	

BAPTISTA OKTATÁS

A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az olasz egység megteremtése	A tanuló látja, hogy az okok közötti összefüggések vizsgálata segít annak a megállapításában, hogy mely tényezők játszották a legfontosabb szerepet az események bekövetkeztében. Felismeri, hogy a nemzetállami keret képes hatékonyan megjeleníteni, megvédeni egy nemzet érdekeit. Érti, hogy a nacionalista eszme terjedése, az ipari forradalom belső piacteremtő képessége együttesen segítették elő a nemzetállamok létrejöttét.	
Fogalmak	*Fogalmak:* Itália, nagyhatalom. *Személyek:* III. Napóleon, Garibaldi. *Topográfia:* Piemont, Olaszország. *Kronológia:* 1859 (a solferinoi ütközet), 1861 (az Olasz Királyság létrejötte).	

Tematikai egység	**A dualizmus kori Magyarország**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A szabadságharcot követő megtorlás és önkényuralom. A kiegyezéshez vezető út.	A tanuló megérti, hogy a szabadságharc idegen katonai erővel történt leverése nem járt együtt az összes vívmány megsemmisítésével, hiszen azok egy részére (pl.	

BAPTISTA OKTATÁS

A dualizmus válsága.	jobbágyfelszabadítás) az új hatalomnak is szüksége volt saját helyzete stabilizálásához. Látja a kiegyezés hosszú távú hatásait Magyarország fejlődésére.
Fogalmak	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, húsvéti cikk. *Személyek:* Haynau, Alexander Bach, Deák Ferenc, Wekerle Sándor, Tisza István. *Topográfia:* Arad, Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest. *Kronológia:* 1849. október 6. (az aradi vértanúk kivégzése), 1865 (Deák Ferenc húsvéti cikke), 1905 (a Szabadelvű Párt választási veresége, belpolitikai válság).

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A szövetségi rendszerek kialakulása	Felismeri, hogy a különböző nemzetállamok megteremtésének igénye és a tőkés termelés állandó bővítésének kényszere magában hordozta a nemzetek közötti versengés kiéleződését, amely többek között a gyarmatosítás új szakaszának megjelenését eredményezte.	
Fogalmak	*Fogalmak:* egyenlőtlen fejlődés, nagyhatalom, hármas szövetség, antant, keleti kérdés. *Személyek:* Bismarck, II. Vilmos. *Topográfia:* Elzász-Lotaringia, Balkán. *Kronológia:* 1882 (a hármas szövetség megalakulása), 1907 (a hármas antant létrejötte).	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A köztes Európa	A tanuló átlátja, hogy a politikai jogok kiterjesztése több országban a szociális demagógia felerősödésével járt, így utat nyitott a szélsőséges elemek hatalomra kerülésének, akik diktatórikus rendszereket vezettek be.	
Fogalmak	*Fogalmak:* tekintélyelvű állam. *Személyek:* Pilsudski. *Topográfia:* Kelet-Közép-Európa.	

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A világháború feldolgozása a művészetekben	A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése. Képes önálló véleményt megfogalmazni társadalmi-történelmi eseményekről, azok főbb szereplőiről. Képes erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket felismerni és megvitatni,	
Fogalmak	Változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, interpretáció, történelmi nézőpont.	

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret**

BARTISTA OKTATÁS

		1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A propaganda szerepe a nagyhatalmi versengésben.	Felismeri a hidegháború keltette helyi háborúk máig ható következményeit. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. Történelmi idő, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.	
Fogalmak	Társadalom, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági válság, adó, emberi jog, állampolgári jog, diktatúra, birodalom, szuverenitás, centrum, periféria, demokrácia, diktatúra.	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vita a szocializmusról. A polgári állam szerepe a korszakban és ma. Összegzés. Számonkérés.	. Tudja, hogy a modern polgári államszervezet új funkciói kiterjedtek az oktatásra, az egészségügyre és a szociálpolitikára. Megérti azokat a régi fejlődési kereteket szétfeszítő törekvéseket, amelyek szükségszerűen vezettek el a szocialista ideológiáig. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A dualizmus kori Magyarország**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nemzetiségi kérdés megoldásának „módjai”. Összegzés Számonkérés	Átlátja, hogy Magyarországon a dualizmus korában következett be a – máig meglévő – szakadás az elit- és a tömegkultúra között. Látja a kiegyezés hosszú távú pozitív és negatív hatásait Magyarország fejlődésére. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar és külföldi filmek, dokumentumfilmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar és külföldi filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az átalakulás évei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A trianoni trauma „feldolgozása”, miként lehet helyre tenni a	Ismeri és érti a trianoni trauma lényegét, máig tartó hatásainak mozgatórugóit.	

BARTIS ORIÁTÁS

társadalmi gondolkodást. Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.
Fogalmak	

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A sztálini diktatúra feldolgozása források segítségével. Összegzés Számonkérés	Ismeri a diktatúrák működési mechanizmusát; tudja, hogy faji vagy osztályalapon, a bűnbakképzés eszköztárát alkalmazva embercsoportokat bélyegeztek meg, telepítettek ki, vagy gyilkoltak meg, és a társadalmat „fenyegető veszélyre” való tekintettel mindenkinek korlátozták a szabadságjogait. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Horthy-korszak**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Milyen más berendezkedést „választhatott” volna az ország a Horthy-korszakban? Összegzés Számonkérés	A tanuló felismeri, hogy önmagában az a tény, hogy egy történelmi beszámolóban nincsenek valótlan tények és hamis állítások, nem biztosítja azt, hogy a beszámoló hiteles és megbízható képet ad az eseményekről. Félrevezető lehet például az, ha bizonyos tényeket nem említ, vagy olyan összefüggéseket sugall az események között, amelyek valójában nem léteztek. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar filmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mindennapok a nyugati- és keleti tömb országaiban, források alapján. Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi a háború utáni helyzetet és a megosztott világ kialakulásának folyamatát. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam
Kötelező alap óraszám (92 óra)

<table>
<tr><th>Tematikai egység</th><th colspan="2">Háborútól forradalomig</th><th>Órakeret
10 óra</th></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>Az átmenet évei Magyarországon</td><td>– A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés.
– A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság.
– A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.</td><td colspan="2" rowspan="3">– Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása.
– A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása.
– A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva.
– Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát.
– A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján.
– A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon.
– A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.</td></tr>
<tr><td>A szovjetizálás Magyar-országon</td><td>– Az egypárti diktatúra kiépítése.
– Államosítás és kollektivizálás.
– Koncepciós perek, egyházüldözés.
A keleti blokk.</td></tr>
<tr><td>A Rákosi-diktatúra</td><td>– Az erőltetett iparosítás.
– A pártállam.
– A terror.
A diktatúra hatása a mindennapi életre.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="3">Fogalmak: népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat.

Személyek: Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit.

Kronológia: 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány.

Topográfia: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.</td></tr>
</table>

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A forradalom	– A forradalom okai és közvetlen előzményei. – A forradalom céljai. – Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. – A nemzet forradalma	– Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. – 1956 szimbólumainak értelmezése. – Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi

BAPTISTA OKTATÁS

	(Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	összefüggéseinek bemutatása. – A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadság-harca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. – Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	**A kádári diktatúra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. – A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok. – Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	
Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak	

BAPTISTA OKTATÁS

	kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.

Tematikai egység	**A kétpólusú világ felbomlása**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. − A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	**A rendszerváltoztatás folyamata**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei. − Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom;	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek

BAPTISTA OKTATÁS

	alkotmánymódosítás. – A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	áttekintése és értékelése. – A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. – A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A rendszer-változtatás	– Az új pártok – különböző ideológiák. – Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. – Az Antall-kormány megalakulása. – A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	
A piacgazdaság kiépülése	– A privatizáció – vesztesek és nyertesek. – A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. – A külkereskedelem átalakulása. – Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	**A világ a 21. században**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	– A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. – A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. – Óriásvállalatok a globális térben.	– A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. – A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. – A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. – A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. – A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése.
A globális világ	– Demográfiai változások, népmozgások. – Az iszlamizmus térhódítása. – A kereszténység helyzete a	

BAPTISTA OKTATÁS

	globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. − Globalizáció és kultúra. − A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	− A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében). − Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus, terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	**Magyarország a 21. században**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. − Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	

Tematikai egység	**A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21.**	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

	században	**6 óra**

Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. − A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	**Ismétlés, felkészülés az érettségire**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tanultak rendszerező ismétlése		Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Fogalmak		

BARTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Háborútól forradalomig**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Rákosi-diktatúra a magyar film tükrében /A tanú/	A korszakkal kapcsolatos magyar film(ek), korabeli filmhíradók megtekintése, értelmezése és feldolgozása.	
Fogalmak	koncepciós per, beszolgáltatás, kommunista szellem	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Háborútól forradalomig**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	kulák, állami gazdaság, személyi kultusz, koncepciós per	

Tematikai egység	**Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A forradalom eseményei lakóhelyünkön Magyar filmek 1956-ról Összegzés Számonkérés	A tanuló megismeri az 1956-os forradalom debreceni vonatkozásait, eseményeit. A korszakkal kapcsolatos filmek feldolgozása, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	16 pont, Molotov-koktél, forradalmi bizottság, ellenforradalom	

Tematikai egység	**A kádári diktatúra**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalmi és zenei élet a Kádár korban Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos irodalmi művek, folyóiratok, zenekarok megismerése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	„fekete bárányok”, CPG, Hungaroton, Erdős Péter, Beszélő, szamizdat	

Tematikai egység	**A kétpólusú világ és felbomlása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csernobili katasztrófa és annak hatása a Szovjetunió megrendülésére Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi egy globális kihatású ipari katasztrófának egy diktatórikus rendszerre gyakorolt hatását. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	radioaktivitás, glasznoszty, peresztrojka, zóna	

Tematikai egység	**A rendszerváltoztatás folyamata**	**Órakeret 4 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Társadalmi átalakulás Filmek a rendszerváltás időszakából Összegzés Számonkérés	Dokumentumfilmek segítségével feltárni a politikai, gazdasági és társadalmi változások egyénekre illetve közösségekre gyakorolt hatásait. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése
Fogalmak	munkanélküliség, atomizálódás, alkoholizmus

Tematikai egység	A világ a 21. században	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A globális kereskedelem alternatívái. Tudatos fogyasztás. Dokumentumfilmek Összegzés Számonkérés	A tanuló ismeri a tudatos vásárlás, fogyasztás alapvető lehetőségeit. A globalizált kereskedelem, turizmus és a járványok terjedésének kapcsolatát. Rendszerkritikus filmek, dokumentumfilmek megtekintése, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	pandémia, karantén, ökológiai lábnyom, fake news	

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az új választási rendszer és annak visszásságai, tényfeltáró kisfilm a kamupártokról Összegzés Számonkérés	A régi és az új választási rendszer összehasonlítása. A választások befolyásolásának „törvényes” módszerei. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kamupártok, bérszavazás, szavazatvásárlás	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az erdélyi magyarok és cigányok kapcsolata. Ellentétek és egymásrautaltság Összegzés Számonkérés	Az 1990-es „fekete március” eseményeinek feldolgozása. A marosvásárhelyi romák szerepének bemutatása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kettős identitás, asszimiláció, szegregátumok	

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
10. A család, a családi szocializáció	**3 óra**
11. A család gazdálkodása és pénzügyei	**2 óra**
12. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**5 óra**
13. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**4 óra**
14. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**4 óra**
15. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**3 óra**
16. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**3 óra**
17. Bankrendszer, hitelfelvétel	**2 óra**
18. Vállalkozás és vállalat	**2 óra**
Kötelező összesen:	**28 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	31	28	3	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
10. A család, a családi szocializáció	***3***	3	0	0	0	**3**
11. A család gazdálkodása és pénzügyei	***2***	2	0	0	0	**2**
12. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***5***	5	3	0	0	**8**
13. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***4***	4	0	0	0	**4**
14. A magyar állam intézményei; az állam	***4***	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

gazdasági szerepvállalása						
15. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***3***	3	0	0	0	**3**
16. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***3***	3	0	0	0	**3**
17. Bankrendszer, hitelfelvétel	***2***	2	0	0	0	**2**
18. Vállalkozás és vállalat	***2***	2	0	0	0	**2**
Összesen	***28***	28	3	0	0	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (28 óra)

Tematikai egység	A család, a családi szocializáció	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	A család gazdálkodása és pénzügyei	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése	

PÁTISTA OKTATÁS

− A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása − A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei − A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	− A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai, norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, köztehervíselés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

Tematikai egység	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**Órakeret 4 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;

Tematikai egység	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**Órakeret 4 óra**

BIZTOSÍTÁSOK

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere − A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása − A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

Tematikai egység	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	Órakeret 3 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése

BARTÓK OKTATÁS

felkészülés szempontjai − A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés − Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	− A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

Tematikai egység	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása		− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése

BAPTISTA OKTATÁS

− A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása − Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom

Tematikai egység	Bankrendszer, hitelfelvétel	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;	

Tematikai egység	Vállalkozás és vállalat	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése	

BÁRMELY OKTATÁS

− Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja − A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői − A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	− A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Iskolai diákönkormányzatok alapítása − Diákönkormányzati szövetségek működése − Diákjogok megismerése	− Vitakultúra fejlesztése − Véleménynyilvánítás fejlesztése − Jogérvényesítés fejlesztése	
Fogalmak	DÖK-nap, diákönkormányzat, érdekérvényesítés	

BAPTISTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Biblia	7 óra
2. „Mi Atyánk”	7 óra
3. Jézus Krisztus személye	10 óra
4. Isten szólt…	12 óra
5. A Nagy Parancsolatok	13 óra
6. Királyok és Próféták	12 óra
7. Az apostolok cselekedetei	11 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	0+1	36	0	0	36
10. évf.	0+1	36	0	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Biblia	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
2. „Mi Atyánk”	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
3. Jézus Krisztus személye	**0**	0	0	10	**10**	0	0	0	**0**
4. Isten szólt…	**0**	0	0	12	**12**	0	0	0	**0**
5. A Nagy Parancsolatok	**0**	0	0	0	**0**	0	0	13	**13**
6. Királyok és Próféták	**0**	0	0	0	**0**	0	0	12	**12**
7. Az apostolok cselekedetei	**0**	0	0	0	**0**	0	0	11	**11**
Kötelező összesen:	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Összesen	***0***	0	0	36	**36**	0	0	36	**36**

BAPTISTA OKTATÁS

9. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Biblia**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Biblia Isten üzenete A Biblia keletkezése A Biblia szerkezete –Az Ószövetség könyvei A Biblia szerkezete – Az Újsz9vetség könyvei A Biblia megbízhatósága – A Biblia világa		
Fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték	

Tematikai egység	**„Mi Atyánk”**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Atya Isten a Teremtő A jó és rossz Isten a Gondviselő Megbocsájtás		
Fogalmak	Imádság, teremtés, bűn, gonosz, gondviselés, csoda, aggodalom, megbocsátás, irgalom	

Tematikai egység	**Jézus Krisztus személye**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jézus születése Keresztelő János A jó pásztor A világ világossága Út, igazság, élet Virágvasárnap Nagyhét Húsvét		
Fogalmak	Megváltás, áldozat, keresztség, bemerítés, kereszthalál, feltámadás	

Tematikai egység	Isten szólt..	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Isten szava az Ősidőkben Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya *Isten szava az Ősatyákhoz* Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbhoz - Jákób tusakodása *Isten terve és szabadítása* Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása		

BARTISTA OKTATÁS

Isten szava a királyság korában Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság
Fogalmak Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság

10. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**A nagy parancsolatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Tízparancsolat 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10.parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője *A Szeretet parancsolata* Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		
Fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők	

Tematikai egység	**Királyok és próféták I.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Salamon Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom *Az ország kettészakadása*		

BAPTISTA OKTATÁS

A kettészakadás okai Az orzság kettészakadásának következményei *Illés próféta* Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása *Elizeus próféta* Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása	
Fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás

Tematikai egység	**Az apostolok cselekedetei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mennybemenetel és Pünkösd Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei *Pál apostol* Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		
Fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió	

<u>Bibliaismeret – baptista hittan 11-12. évfolyam (gimnázium)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Királyok és Próféták II.	11 óra
2. Pál levelei	9 óra
3. Zsoltárok	8 óra
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	8 óra
5. Helyem a világban	12 óra
6. A gyülekezet	13 óra
7. Bölcsességirodalom	13 óra
8. Életünk nagy kérdései	14 óra
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	10 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező összesen:	**98 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	0+1	36	0	0	36	0
12. évf.	0+2	62	0	0	62	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Királyok és Próféták II.	**0**	0	0	11	0	**11**	0	0	0	0	**0**
2. Pál levelei	**0**	0	0	9	0	**9**	0	0	0	0	**0**
3. Zsoltárok	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
5. Helyem a világban	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	12	0	**12**
6. A gyülekezet	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
7. Bölcsességirodalom	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
8. Életünk nagy kérdései	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	14	0	**14**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	10	0	**10**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**	0	0	62	0	**62**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Királyok és próféták II.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata *Isten népe a fogság idején* Eszter könyve		

BAPTISTA OKTATÁS

Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében *Jónás próféta* Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta Ninive megtérése	
Fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés

Tematikai egység	**Pál levelei**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pá1első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első leveleTimóteushoz -Példaadás		
Fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztény család	

Tematikai egység	**Zsoltárok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben		

BAPTISTA OKTATÁS

Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége	
Fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat

Tematikai egység	**Újszövetési levelek, Jelenések könyve**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A zsidókhoz írt levél A hit példaképei *Egyetemes levelek* Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé *Jelenések könyve* Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés		
Fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés	

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Helyem a világban**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel *Személyiségünk felfedezése* Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek *Istentől kapott értékeink* Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		
Fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	**A Gyülekezet**	**Órakeret 13 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A Gyülekezet felépítése Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok *A Gyülekezeti élet alapjai* Újjászületés Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája	
Fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház,presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyságtétel, Istentisztelet, Szentlélek

Tematikai egység	Bölcsességirodalom	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jób könyve A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben *A Példabeszédek könyve* Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe *A prédikátor könyve* Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete *Énekek éneke* A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		
Fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem	

Tematikai egység	Életünk nagy kérdései	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok *Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben* Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság		

BAPTISTA OKTATÁS

Párkapcsolataink Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! *Egészséges jövőkép, egészséges énkép* A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok	
Fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság

Tematikai egység	**Útravaló, eddig tanultak összefoglalása**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eddig tanult ismeretek alapján kérdezős, beszélgetős órák		
Fogalmak	-	

Kémia 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
8. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	14 óra
9. Kémiai átalakulások	20 óra
10. A szén egyszerű szerves vegyületei	25 óra
11. Az életműködések kémiai alapjai	9 óra
12. Elemek és szervetlen vegyületeik	17 óra
13. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	12 óra
14. Környezeti kémia és környezetvédelem	5 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	2	72	68	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTIS OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. A kémia és az atomok világa	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Kémiai kötések és kölcsönhatások	*5*	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Anyagi rendszerek	*4*	4	**1**	0	**5**	0	0	0	**0**
2. Fizikai és kémiai változások	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Kémiai reakciók feltételei	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Sav-bázis reakciók	*2*	2	**1**	0	**3**	0	0	0	**0**
Redoxi reakciók	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Egyensúlyi folyamatok	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Reakció egyenletek felírása	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Termokémiai egyenlet	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Elektrokémiai	*2*	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
3.A széncsoport és elemei szervetlen vegyületei	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Szénhidrogének és halogénezett származékaik	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Az oxigéntartalmú szerves vegyületek	*7*	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
A nitrogéntartalmú szerves vegyületek	*6*	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
4.Szénhidrátok	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
Zsírok, olajok	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Fehérjék	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Nukleinsavak	*2*	0	0	0	**0**	2	1	0	**3**
5.Periódusos rendszer	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
A hidrogén, a nemesgázok, a halogének és vegyületeik	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Az oxigéncsoport és elemei vegyületei	*3*	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
A nitrogéncsoport és elemei vegyületei	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
A víz kémiája, oldatok, oldószerek	*3*	0	0	0	**0**	3	1	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

Műanyagok, műanyaggyártás	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
6.Vegyipari nyersanyagok, alapanyagok	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Tisztító, fertőtlenítőszerek, gyógyszerek	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
és konzervgyártás Élelmiszeripar	*4*	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
7.Levegőszennyezés	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Víz és talajvédelem	*2*	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
Fosszilis és megújuló energiák	*1*	0	0	0	**0**	1	2	0	**3**
Összesen	***102***	34	2	0	**36**	68	4	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Az anyagok szerkezete és tulajdonságai**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atom felépítését, az elemi részecskéket, valamint azok jellemzőit, ismeri az izotópok legfontosabb tulajdonságait, érti a radioaktivitás lényegét, és példát mond a radioaktív izotópok gyakorlati felhasználására; – ismeri az anyagmennyiség és a mól fogalmát, érti bevezetésük szükségességét, és egyszerű számításokat végez m, n és M segítségével; – ismeri az atom elektronszerkezetének kiépülését a Bohr-féle atommodell szintjén, tisztában van a vegyértékelektronok kémiai reakciókban betöltött szerepével; – értelmezi a periódusos rendszer fontosabb adatait (vegyjel, rendszám, relatív atomtömeg), alkalmazza a periódusszám és a (fő)csoportszám jelentését a héjak és a vegyértékelektronok szempontjából, ismeri a periódusos rendszer fontosabb csoportjainak a nevét és az azokat alkotó elemek vegyjelét; – ismeri a molekulaképződés szabályait, ismeri az elektronegativitás fogalmát, és érti a kötéspolaritás lényegét, a kovalens kötést jellemzi száma és polaritása szerint, megalkotja egyszerű molekulák szerkezeti képletét, ismeri a legalapvetőbb	– Megfigyelési és manuális készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése – Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alapvető matematikai készségek fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés digitális eszközzel – Az atomok és a periódusos rendszer – A kovalens kötés és a molekulák – Az atomrácsos kristályok – Az ionok, az ionkötés és az ionvegyületek – A fémes kötés és a fémek – Az anyagok csoportosítása: elemek, vegyületek és keverékek – Halmazállapotok, halmazállapot-változások	

PÁRTISÁG OKTATÁS

molekulaalakokat (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, V-alak), valamint ezek meghatározó szerepét a molekulák polaritása szempontjából; – meghatározza egyszerű molekulák polaritását, és ennek alapján következtet a közöttük kialakuló másodrendű kémiai kötésekre, valamint oldhatósági jellemzőikre, érti, hogy a moláris tömeg és a molekulák között fellépő másodrendű kötések minősége hogyan befolyásolja az olvadás- és forráspontot, ezeket konkrét példákkal támasztja alá; – érti a részecske szerkezete és az anyag fizikai és kémiai tulajdonságai közötti alapvető összefüggéseket; – ismeri az egyszerű ionok atomokból való létrejöttének módját, ezt konkrét példákkal szemlélteti, ismeri a fontosabb összetett ionok molekulákból való képződésének módját, tudja a nevüket, összegképletüket, érti egy ionvegyület képletének a megszerkesztését az azt alkotó ionok képlete alapján, érti az ionrács felépülési elvét, az ionvegyület képletének jelentését, konkrét példák segítségével jellemzi az ionvegyületek fontosabb tulajdonságait; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, érti a fémes kötés kialakulásának és a fémek kristályszerkezetének a lényegét, érti a kapcsolatot a fémek kristályszerkezete és fontosabb tulajdonságai között, konkrét példák segítségével (pl. Fe, Al, Cu) jellemzi a fémes tulajdonságokat, összehasonlításokat végez; – ismeri az anyagok csoportosításának a módját a kémiai összetétel alapján, ismeri ezeknek az anyagcsoportoknak a legfontosabb közös tulajdonságait, példákat mond minden csoport képviselőire, tudja, hogy az oldatok a keverékek egy csoportja; – érti a „hasonló a hasonlóban jól oldódik” elvet, ismeri az oldatok töménységével és az oldhatósággal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, egyszerű számítási feladatokat old meg az oldatok köréből (tömegszázalék, anyagmennyiség-koncentráció, tömegkoncentráció);	

PÁPISTA OKTATÁS

– adott szempontok alapján összehasonlítja a három halmazállapotba (gáz, folyadék, szilárd) tartozó anyagok általános jellemzőit, ismeri Avogadro gáztörvényét, és egyszerű számításokat végez gázok térfogatával standard körülmények között, érti a halmazállapot-változások lényegét és energiaváltozását; – egyedül vagy csoportban elvégez összetettebb, halmazállapot-változással és oldódással kapcsolatos kísérleteket, és megbecsüli azok várható eredményét.	
Fogalmak	izotópok, vegyértékelektronok, anyagmennyiség, Avogadro-szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötés, kötéspolaritás, szerkezeti képlet, másodrendű kémiai kötés, kristályrács, ion, anyagmennyiség-koncentráció, Avogadro-törvény, moláris térfogat, amorf állapot

Tematikai egység	**Kémiai átalakulások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket; – ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra; – ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint; – konkrét reakciókat termokémiai egyenlettel is felír, érti a termokémiai egyenlet jelentését, ismeri a reakcióhő fogalmát, a reakcióhő ismeretében megadja egy reakció energiaváltozását, energiadiagramot rajzol, értelmez, ismeri a termokémia főtételét és jelentőségét a többlépéses reakciók energiaváltozásának meghatározásakor; – érti a katalizátorok hatásának elvi alapjait; – ismer egyirányú és egyensúlyra vezető kémiai reakciókat, érti a dinamikus egyensúly fogalmát, ismeri és alkalmazza az egyensúly eltolásának lehetőségeit Le Châtelier elve alapján;	– Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A problémamegoldó képesség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés és -megosztás digitális eszközzel – A kémiai reakciók általános jellemzése és csoportosítása – A reakciók egyenletének leírása képletekkel, az egyenlet értelmezése – Savak, bázisok, sav-bázis reakciók – A kémhatás és a pH – A redoxireakciók – Elektrokémiai alapismeretek	

PEDAGÓGIAI INTÉZET

– ismeri a fontosabb savakat, bázisokat, azok nevét, képletét, Brønsted sav-bázis elmélete alapján értelmezi a sav és bázis fogalmát, ismeri a savak és bázisok erősségének és értékűségének jelentését, konkrét példát mond ezekre a vegyületekre, érti a víz sav-bázis tulajdonságait, ismeri az autoprotolízis jelenségét és a víz autoprotolízisének a termékeit; – konkrét példákon keresztül értelmezi a redoxireakciókat oxigénfelvétel és oxigénleadás alapján, ismeri a redoxireakciók tágabb értelmezését elektronátmenet alapján is, konkrét példákon bemutatja a redoxireakciót, eldönti egy egyszerű redoxireakció egyenlete ismeretében az elektronátadás irányát, az oxidációt és redukciót, megadja az oxidálószert és a redukálószert; – érti az elektromos áram és a kémiai reakciók közötti összefüggéseket: a galvánelemek áramtermelésének és az elektrolízisnek a lényegét; – tisztában van az elektrokémiai áramforrások felépítésével és működésével, ismeri a Daniell-elem felépítését és az abban végbemenő folyamatokat, az elem áramtermelését; – ismeri az elektrolizáló cella felépítését és az elektrolízis lényegét a hidrogén-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízise kapcsán, érti, hogy az elektromos áram kémiai reakciók végbemenetelét segíti, példát ad ezek gyakorlati felhasználására (alumíniumgyártás, galvanizálás).	
Fogalmak	reakcióhő, Hess-tétel, dinamikus egyensúly, a legkisebb kényszer elve, Brønsted-féle sav-bázis elmélet, amfoter vegyület, oxidáció, redukció, redoxireakció, galvánelem, elektród, akkumulátor, elektrolízis

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Anyagi rendszerek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az oldatok koncentrációjának számítása, oldhatóság		háztartás, hétköznapi oldatok
Fogalmak	koncentráció, %, oldhatóság	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Sav-bázis reakciók	Órakeret 1 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az oldatok koncentrációjának számítása, oldhatóság		természetes indikátorok
Fogalmak	sav, bázis, indikátor	

10. évfolyam

Kötelező tartalom (68 óra)

Tematikai egység	A szén egyszerű szerves vegyületei	Órakeret 25 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a szerves vegyületeket felépítő organogén elemeket, érti a szerves vegyületek megkülönböztetésének, külön csoportban tárgyalásának az okát, az egyszerűbb szerves vegyületeket szerkezeti képlettel és összegképlettel jelöli; – ismeri a telített szénhidrogének homológ sorának felépülési elvét és fontosabb képviselőiket, ismeri a metán fontosabb tulajdonságait, jellemzi az anyagok szempontrendszere alapján, ismeri a homológ soron belül a forráspont változásának az okát, valamint a szénhidrogének oldhatóságát, ismeri és egy-egy kémiai egyenlettel leírja az égés, a szubsztitúció és a hőbontás folyamatát; – érti az izoméria jelenségét, példákat mond konstitúciós izomerekre; – ismeri a telítetlen szénhidrogének fogalmát, az etén és az acetilén szerkezetét és fontosabb tulajdonságait, ismeri és reakcióegyenletekkel leírja a telítetlen szénhidrogének jellemző reakciótípusait, az égést, az addíciót és a polimerizációt; – felismeri az aromás szerkezetet egy egyszerű vegyületben, ismeri a benzol molekulaszerkezetét és fontosabb tulajdonságait, tudja, hogy számos illékony aromás szénhidrogén mérgező; – példát mond közismert halogéntartalmú szerves vegyületre (pl. kloroform, vinil-klorid, freonok, DDT, tetrafluoretén), és ismeri felhasználásukat;	– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – Információk keresése és megosztása digitális eszközökkel – A telített szénhidrogének – A telítetlen szénhidrogének – A halogéntartalmú szerves vegyületek – Az oxigéntartalmú szerves vegyületek – A nitrogéntartalmú szerves vegyületek

BÁRTFAI OKTATÁS

– ismeri és vegyületek képletében felismeri a legegyszerűbb oxigéntartalmú funkciós csoportokat: a hidroxilcsoportot, az oxocsoportot, az étercsoportot; – ismeri az alkoholok fontosabb képviselőit (metanol, etanol, glikol, glicerin), azok fontosabb tulajdonságait, élettani hatásukat és felhasználásukat; – felismeri az aldehidcsoportot, ismeri a formaldehid tulajdonságait, az aldehidek kimutatásának módját, felismeri a ketocsoportot, ismeri az aceton tulajdonságait, felhasználását; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a karboxilcsoportot és az észtercsoportot, ismeri az egyszerűbb és fontosabb karbonsavak (hangyasav, ecetsav, zsírsavak) szerkezetét és lényeges tulajdonságait; – az etil-acetát példáján bemutatja a kis szénatomszámú észterek jellemző tulajdonságait, tudja, hogy a zsírok, az olajok, a foszfatidok, a viaszok egyaránt az észterek csoportjába tartoznak; - szerkezetük alapján felismeri az aminok és az amidok egyszerűbb képviselőit, ismeri az aminocsoportot és az amidcsoportot	
Fogalmak	funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogének, szerves reakciótípusok, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom, alkoholok, aldehidek, ketonok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek építőelemeit (kémiai összetételét, a nagyobbak alkotó molekuláit); – ismeri a lipid gyűjtőnevet, tudja, hogy ebbe a csoportba hasonló oldhatósági tulajdonságokkal rendelkező vegyületek tartoznak, felsorolja a lipidek legfontosabb képviselőit, felismeri azokat szerkezeti képlet alapján, ismeri a lipidek csoportjába tartozó vegyületek egy-egy fontos		– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Keresés digitális eszközzel – A lipidek – A szénhidrátok – A fehérjék

BÁRTFAI OKTATÁS

szerepét az élő szervezetben; – ismeri a szénhidrátok legalapvetőbb csoportjait, példát mond mindegyik csoportból egy-két képviselőre, ismeri a szőlőcukor képletét, összefüggéseket talál a szőlőcukor szerkezete és tulajdonságai között, ismeri a háztartásban található szénhidrátok besorolását a megfelelő csoportba, valamint köznapi tulajdonságaikat (ízük, oldhatóságuk) és felhasználásukat, összehasonlítja a keményítő és a cellulóz molekulaszerkezetét és tulajdonságait, valamint szerepüket a szervezetben és a táplálékaink között; – tudja, hogy a fehérjék aminosavakból épülnek fel, ismeri az aminosavak általános szerkezetét és azok legfontosabb tulajdonságait, ismeri a fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezetét, érti e fajlagos molekulák szerkezetének kialakulását, példát mond a fehérjék szervezetben és élelmiszereinkben betöltött szerepére, ismeri a fehérjék kicsapásának módjait és ennek jelentőségét a mérgezések kapcsán.	
Fogalmak	lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, fehérjék szerkezete

Tematikai egység	**Elemek és szervetlen vegyületeik**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a hidrogén, a halogének, a kalkogének, a nitrogén, a szén és fontosabb vegyületeik fizikai és kémiai sajátságait, különös tekintettel a köznapi életben előforduló anyagokra; – alkalmazza az anyagok jellemzésének szempontjait a hidrogénre, kapcsolatot teremt az anyag szerkezete és tulajdonságai között; – ismeri a halogének képviselőit, jellemzi a klórt, ismeri a hidrogén-klorid és a nátrium-klorid tulajdonságait; – ismeri és jellemzi az oxigént és a vizet, ismeri az ózont mint az oxigén allotróp módosulatát, ismeri mérgező		– Alkotás digitális eszközökkel – Kísérletek értelmezése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – A digitális kompetencia fejlesztése – A hidrogén – A halogének – A kalkogének – A nitrogéncsoport elemei – A szén és szervetlen vegyületei – A fémek általános jellemzése – A fémek csoportosítása és kémiai tulajdonságaik – A legfontosabb fémvegyületek tulajdonságai

BÁRTFAI OKTATÁS

hatását (szmogban) és UV-elnyelő hatását (ózonpajzsban); – ismeri és jellemzi a ként, a kén-dioxidot és a kénsavat; – ismeri és jellemzi a nitrogént, az ammóniát, a nitrogén-dioxidot és a salétromsavat; – ismeri a vörösfoszfort és a foszforsavat, fontosabb tulajdonságaikat és a foszfor gyufagyártásban betöltött szerepét; – összehasonlítja a gyémánt és a grafit szerkezetét és tulajdonságait, különbséget tesz a természetes és mesterséges szenek között, ismeri a természetes szenek felhasználását, ismeri a koksz és az aktív szén felhasználását, példát mond a szén reakcióira (pl. égés), ismeri a szén oxidjainak (CO, CO2) a tulajdonságait, élettani hatását, valamint a szénsavat és sóit, a karbonátokat; – ismeri a fémrács szerkezetét és az ebből adódó alapvető fizikai tulajdonságokat; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, megkülönbözteti az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket, ismeri a vas, az alumínium, a réz, valamint a nemesfémek legfontosabb tulajdonságait; – kísérletek tapasztalatainak ismeretében értelmezi a fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségét oxigénnel, sósavval, vízzel és más fémionok oldatával, érti a fémek redukáló sorának felépülését, következtet fémek reakciókészségére a sorban elfoglalt helyük alapján; – használja a fémek redukáló sorát a fémek tulajdonságainak megjóslására, tulajdonságaik alátámasztására; – ismeri a fontosabb fémek (Na, K, Mg, Ca, Al, Fe, Cu, Ag, Au, Zn) fizikai és kémiai tulajdonságait; – ismeri a fémek köznapi szempontból legfontosabb vegyületeit, azok alapvető tulajdonságait (NaCl, Na2CO3, NaHCO3, Na3PO4,	

BÁRTFAI A OKTATÁS

CaCO3, Ca3(PO4)2, Al2O3, Fe2O3, CuSO4); – ismer eljárásokat fémek ércekből történő előállítására (vas, alumínium).	
Fogalmak	durranógáz, szökőkút-kísérlet, jódtinktúra, allotróp módosulatok, szintézis, természetes és mesterséges szenek, könnyűfémek, nehézfémek, a fémek redukáló sora, korrózióvédelem

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal szemlélteti az emberiség legégetőbb globális problémáit (globális éghajlatváltozás, ózonlyuk, ivóvízkészlet csökkenése, energiaforrások kimerülése) és azok kémiai vonatkozásait; – ismeri az emberiség előtt álló legnagyobb kihívásokat, kiemelten azok kémiai vonatkozásaira (energiahordozók, környezetszennyezés, fenntarthatóság, új anyagok előállítása); – példákon keresztül szemlélteti az antropogén tevékenységek kémiai vonatkozású környezeti következményeit; – kiselőadás vagy projektmunka keretében mutatja be a XX. század néhány nagy környezeti katasztrófáját, és azt, hogy milyen tanulságokat vonhatunk le azok megismeréséből; – érti a környezetünk megóvásának jelentőségét az emberi civilizáció fennmaradása szempontjából; – ismeri a zöld kémia lényegét, a környezetbarát folyamatok előtérbe helyezését, példákat mond újonnan előállított, az emberiség jólétét befolyásoló anyagokra (pl. új gyógyszerek, lebomló műanyagok, intelligens textíliák); – alapvető szinten ismeri a természetes környezetet felépítő légkör, vízburok, kőzetburok és élővilág kémiai összetételét; – ismeri a legfontosabb környezetszennyező forrásokat és anyagokat, valamint ezeknek az		– Környezettudatos szemlélet fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Problémamegoldó készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Alkotás digitális eszközökkel – Kommunikációs készség fejlesztése – A légkör kémiája – A természetes vizek kémiája – A talaj kémiája – A hulladékok – Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia

PUBLIKÁCIÓ

anyagoknak a környezetre gyakorolt hatását; – ismeri a légkör kémiai összetételét és az azt alkotó gázok legfontosabb tulajdonságait, példákat mond a légkör élőlényekre és élettelen környezetre gyakorolt hatásaira, ismeri a legfontosabb légszennyező gázokat, azok alapvető tulajdonságait, valamint az általuk okozott környezetszennyező hatásokat, ismeri a légkört érintő globális környezeti problémák kémiai hátterét és ezen problémák megoldására tett erőfeszítéseket; – ismeri a természetes vizek típusait, azok legfontosabb kémiai összetevőit a víz körforgásának és tulajdonságainak tükrében, példákat mond vízszennyező anyagokra, azok forrására, a szennyezés lehetséges következményeire, ismeri a víztisztítás folyamatának alapvető lépéseit, valamint a tiszta ivóvíz előállításának módját; – érti a kőzetek és a környezeti tényezők talajképző szerepét, példát mond alapvető kőzetekre, ásványokra, érti a hulladék és a szemét fogalmi megkülönböztetését, ismeri a hulladékok típusait, kezelésük módját, környezetre gyakorolt hatásukat; – példákkal szemlélteti egyes kémiai technológiák, illetve bizonyos anyagok felhasználásának környezetre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.		
Fogalmak	zöld kémia	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vitaminok	vízben és zsírban oldódó vitaminok	
Fogalmak	A, B, C, D, E, K természetes és mesterséges vitaminok	

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Természetes vizek védelme	hazai vizeink, ásványvizek	
Fogalmak	édes és sós víz, ásványvíz vízvédelem	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	Órakeret 12 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a természetben megtalálható legfontosabb nyersanyagokat; – érti az anyagok átalakításának hasznát, valamint konkrét példákat mond vegyipari termékek előállítására; – ismeri a különböző nyersanyagokból előállítható legfontosabb termékeket; – érti, hogy az ipari (vegyipari) termelés során különféle, akár a környezetre vagy szervezetre káros anyagok is keletkezhetnek, amelyek közömbösítése, illetve kezelése fontos feladat; – az ismeretein alapuló tudatos vásárlással és tudatos életvitellel képes a környezetének megóvására; – érti a mészkőalapú építőanyagok kémiai összetételét és átalakulásait (mészkő, égetett mész, oltott mész), ismeri a beton alapvető összetételét, előállítását és felhasználásának lehetőségeit, ismeri a legfontosabb hőszigetelő anyagokat; – érti, hogy a fémek többsége a természetben vegyületek formájában van jelen, ismeri a legfontosabb redukciós eljárásokat (szenes, elektrokémiai redukció), ismeri a legfontosabb ötvözeteket, érti az ötvözetek felhasználásának előnyeit; – ismeri a mindennapi életben előforduló növényvédő szerek használatának alapvető szabályait, értelmezi a növényvédő szerek leírását, felhasználási útmutatóját, példát mond a növényvédő szerekre a múltból és a jelenből (bordói lé, korszerű peszticidek), ismeri ezek hatásának elvi alapjait; – ismeri a legfontosabb (N-, P-, K-tartalmú) műtrágyák kémiai összetételét, előállítását és felhasználásának szükségességét; – ismeri a fosszilis energiahordozók fogalmát és azok legfontosabb	– Természettudományos problémamegoldó képesség fejlesztése – Kommunikációs készségek fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Digitális készségek fejlesztése – Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása – Az egészséges életmódra nevelés – Az építőanyagok kémiája – A fémek előállításának módszerei – Növényvédő szerek és műtrágyák – A kőolaj feldolgozása – Műanyagok – Élelmiszereink és összetevőik – Gyógyszerek, drogok, doppingszerek – Veszélyes anyagok, mérgek, mérgezések – Mosó-, tisztító- és fertőtlenítőszerek – Tudomány és áltudomány	

PÁRTISKOLÁS

képviselőit, érti a kőolaj ipari lepárlásának elvét, ismeri a legfontosabb párlatok nevét, összetételét és felhasználási lehetőségeit, példát mond motorhajtó anyagokra, ismeri a töltőállomásokon kapható üzemanyagok típusait és azok felhasználását; – ismeri a bioüzemanyagok legfontosabb típusait; – ismeri a műanyag fogalmát és a műanyagok csoportosításának lehetőségeit eredetük, illetve hővel szemben mutatott viselkedésük alapján, konkrét példákat mond műanyagokra a környezetéből, érti azok felhasználásának előnyeit, ismeri a polimerizáció fogalmát, példát ad monomerekre és polimerekre, ismeri a műanyagok felhasználásának előnyeit és hátrányait, környezetre gyakorolt hatásukat; – ismeri az élelmiszereink legfontosabb összetevőinek, a szénhidrátoknak, a fehérjéknek, valamint a zsíroknak és olajoknak a molekulaszerkezetét és tulajdonságait, felsorolja a háztartásban megtalálható legfontosabb élelmiszerek tápanyagait, példát mond bizonyos összetevők (fehérjék, redukáló cukrok, keményítő) kimutatására, ismeri a legfontosabb élelmiszeradalék-csoportokat, alapvető szinten értelmezi egy élelmiszer-tájékoztató címkéjét; – ismeri a leggyakrabban használt élvezeti szerek (szeszes italok, dohánytermékek, kávé, energiaitalok, drogok) hatóanyagát, ezen szerek használatának veszélyeit, érti az illegális drogok használatával kapcsolatos alapvető problémákat, példát mond illegális drogokra, ismeri a doppingszer fogalmát, megérti és értékeli a doppingszerekkel kapcsolatos információkat; – ismeri a gyógyszer fogalmát és a gyógyszerek fontosabb csoportjait hatásuk alapján, alapvető szinten értelmezi a gyógyszerek mellékelt betegtájékoztatóját;	

PÁRTISTA OKTATÁS

– ismeri a méreg fogalmának jelentését, érti az anyagok mennyiségének jelentőségét a mérgező hatásuk tekintetében, példát mond növényi, állati és szintetikus mérgekre, ismeri a mérgek szervezetbe jutásának lehetőségeit (tápcsatorna, bőr, tüdő), ismeri és felismeri a különböző anyagok csomagolásán a mérgező anyag piktogramját, képes ezeknek az anyagoknak a felelősségteljes használatára, ismeri a köznapi életben előforduló leggyakoribb mérgeket, mérgezéseket (pl. szén-monoxid, penészgomba-toxinok, gombamérgezések, helytelen égetés során keletkező füst anyagai, drogok, nehézfémek), tudja, hogy a mérgező hatás nem az anyag szintetikus eredetének a következménye; – ismeri a mosó- és tisztítószerek, valamint a fertőtlenítőszerek fogalmi megkülönböztetését, példát mond a környezetéből gyakran használt mosó-/tisztítószerre és fertőtlenítőszerre, ismeri a szappan összetételét és a szappangyártás módját, ismeri a hypo kémiai összetételét és felhasználási módját, érti a mosószerek mosóaktív komponenseinek (a felületaktív részecskéknek) a mosásban betöltött szerepét; – ismeri a kemény víz és a lágy víz közötti különbséget, érti a kemény víz és egyes mosószerek közötti kölcsönhatás (kicsapódás) folyamatát; – érti a különbséget a tudományos és az áltudományos információk között, konkrét példát mond a köznapi életből tudományos és áltudományos ismeretekre, információkra; – ismeri a tudományos megközelítés lényegét (objektivitás, reprodukálhatóság, ellenőrizhetőség, bizonyíthatóság); – látja az áltudományos megközelítés lényegét (feltételezés, szubjektivitás, bizonyítatlanság), felismeri az áltudományosságra utaló legfontosabb jeleket.	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	mész, érc, fosszilis energiahordozók, természetes és mesterséges alapú műanyag, vízkeménység, felületaktív anyag, toxikus anyag, tudomány, áltudomány

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fosszilis és megújuló energia, energiatakarékosság	megújuló energia fajtái, felhasználása, bemutató óra	
Fogalmak	fosszilia, nap-, víz-, szélenergia	

Fizika 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	12 óra
Ismétlődő mozgások	12 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	12 óra
Az energia	10 óra
A melegítés és hűtés következményei	12 óra
Víz és levegő a környezetünkben	10 óra
Gépek	9 óra
Szikrák, villámok	10 óra
Elektromosság a környezetünkben	14 óra
Generátorok és motorok	10 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	14 óra
Képek és látás	10 óra
Az atomok és a fény	9 óra
Környezetünk épségének megőrzése	12 óra
A Világegyetem megismerése	14 óra
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2 óra	72 óra	68 óra	4 óra	0 óra
10. évf.	3 óra	108 óra	102 óra	6 óra	0 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARÁTSÁGOS OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
16. Egyszerű mozgások	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
17. Ismétlődő mozgások	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
18. A közlekedés és sportolás fizikája	**12**	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
19. Az energia	**10**	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
20. A melegítés és hűtés következményei	**12**	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
21. Víz és levegő a környezetünkben	**10**	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
22. Gépek	**9**	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
23. Szikrák, villámok	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
24. Elektromosság a környezetünkben	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
25. Generátorok és motorok	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
26. A hullámok szerepe a kommunikációban	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
27. Képek és látás	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
28. Az atomok és a fény	**9**	0	0	0	**0**	9	3	0	**12**
29. Környezetünk épségének megőrzése	**12**	0	0	0	**0**	12	3	0	**15**
30. A Világegyetem megismerése	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
Összesen	**170**	68	4	0	**72**	102	6	0	**108**

9. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése	

BAPTISTA OKTATÁS

leírására; – tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; – ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; – egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével – Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; – ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	– Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével – A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása – A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése – Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon – A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából – A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA ORTAS

– egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; – egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; – tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, – ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; – egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; – – érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; – tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; – ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	– Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor – Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével – A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő – Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével – A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata – A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével – A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során – A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; – konkrét esetekben alkalmazza a		– Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról – A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka – A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az

BÁRTFAI OKTATÁS

munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	energiamegmaradás segítségével – Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése – Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia – A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia – Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok – Az energia szállításának lehetőségei – A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata – Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; – ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; – értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; – tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); – tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; – ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt	– A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése – Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése – Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe – Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban – Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. – A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából – A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma – A kuktafazék működésének fizikai magyarázata – A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan	

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); – tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	első főtételének segítségével – A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; – ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; – ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	– A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása – A légnyomás és az időjárás kapcsolata – Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara – Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban – A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) – A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata – A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek – Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; – egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; – tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, – ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb	– Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor – Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével – A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő – Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével – A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése	

PÁRTISMOKRÁCIÁS

esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; – egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; – érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; – tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; – ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	(kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata – A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével – A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során – A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; – ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; – értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; – tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); – tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-	– A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése – Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése – Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe – Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban – Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. – A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából – A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a

BÁBITSTA OKTATÁS

változásokat kísérő hőközlés meghatározására; – ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); – tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma – A kuktafazék működésének fizikai magyarázata – A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével – A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata – Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés	
Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok	

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; – átlátja, hogy az elektromos	– Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével – A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata	

BAPTISTA OKTATÁS

állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; – érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; – tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	– Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása – Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése – Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata – A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; – gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; – ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; – érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; – ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; – ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; – értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos	– Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése – A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése – Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése – Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására – Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése – A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján – A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése – A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata – Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek – Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) – Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása	

BÁRTFAI GIMNÁZIUM

kapcsolások legfontosabb jellemzőit; – ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; – tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; – ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; – megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; – ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; – érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	– Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) – Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén – Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása – Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása – A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői – A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése – A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése – Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata	
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor	

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai	– A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának	

BÁRTFAI OKTATÁS

hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; – ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; – átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; – ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; – ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	megértése – A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) – Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése – Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése – Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére – Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek – A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata – A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat – A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth – Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata – Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése – Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; – ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; – ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg	– A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata – Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben – A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata – A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata – A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában – Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál,	

BÁRTFAI OKTATÁS

és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; – ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; – a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; – ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	mikroszkóp, távcsövek) – Galilei távcsővel végzett megfigyelései – Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével;	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)	

KÉZIRATOKTATÁS

– átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről – Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről	
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás	

Tematikai egység	**A Világegyetem megismerése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; – ismeri a bolygók, üstökösök	– A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése – A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség – A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye – Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

mozgásának jellegzetességeit; – tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); – érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat; – érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; – megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata – A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata – A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról – Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése – A gravitáció szerepe a Világmindenségben – A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva – A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban – Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum – Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai – Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító	

BAPTISTA OKTATÁS

jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről	

PÁPISTA OKTATÁS

működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység		Órakeret
17. A biológia tudománya		**3 óra**
18. Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		**6 óra**
19. Egyedszintű öröklődés		**12 óra**
20. Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		**18 óra**
21. A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		**8 óra**
22. A biológiai evolúció		**8 óra**
23. Ember és bioszféra – fenntarthatóság		**10 óra**
24. Élet és energia		**8 óra**
25. Sejtek, szövetek, szervek		**10 óra**
26. A sejt és a genom szerveződése és működése		**12 óra**
27. Az élet eredete és feltételei		**4 óra**
28. A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		**12 óra**
29. Az emberi szervezet felépítése és működése	Anyagforgalom	**5 óra**
	Testkép, testalkat és mozgás	**12 óra**
	Érzékelés, szabályozás	**12 óra**
30. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		**10 óra**
31. A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		**10 óra**
32. Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		**10 óra**
Kötelező összesen:		**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	99	9	0
10. évf.	2	72	71	1	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BAPTISTA OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1.A biológia tudománya	*3*	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	*6*	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
3.Egyedszintű öröklődés	*12*	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	*18*	18	2	0	**20**	0	0	0	**0**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
6.A biológiai evolúció	*8*	8	2	0	**10**	0	0	0	**0**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság	*10*	10	2	0	**12**	0	0	0	**0**
8.Élet és energia	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
9.Sejtek, szövetek, szervek	*10*	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése	*12*	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
11.Az élet eredete és feltételei	*4*	4	1	0	**5**	0	0	0	**0**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
13. Anyagforgalom	*5*	0	0	0	**0**	5	0	0	5
13. Testkép, testalkat és mozgás	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
13.Érzékelés, szabályozás	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	12
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	10
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	*10*	0	0	0	**0**	10	0	0	10
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	*10*	0	0	0	**0**	10	**1**	0	11
Összesen	***170***	**99**	**9**	**0**	**108**	**71**	**1**	**0**	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (99 óra)

Tematikai egység	**A biológia tudománya**	**Órakeret 3 óra**

BÁTSI OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris

Tematikai egység	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	Órakeret 6 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi, gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján

BAPTISTA ORIÁS

szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	– Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás
Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés** — **Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása – A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus)

BÁRTFAI OKTATÁS

	– A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

FAKTISZTA OKTATÁS

– értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket		– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése – Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés – szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája)	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése – Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel	

PÁRTISKOLÁTÁS

egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása – A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal – Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése	

BÁRTFAI OKTATÁS

és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe;	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása – Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal – A génműködés alapelveinek megértése:	

BÁRTFAI OKTATÁS

– ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét; – biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek	

BÁRTFAI OKTATÁS

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	Egyedszintű öröklődés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	genetikai rendellenességek	
Fogalmak	öröklődés, autoszóma, ivari kromoszóma, mutáció	

Tematikai egység	Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	öröklött és tanult magatartásformák ismétlése	
számonkérés	öröklött és tanult magatartásformák összehasonlítása példákkal	
Fogalmak	öröklött, tanult, feltételes, feltétlen reflex, megszokás, mimikri, párválasztás, udvarlás, kommunikáció, feromonok	

Tematikai egység	A biológiai evolúció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	Az emberréválás folyamata	
Fogalmak	evolúció, Darwin, emberelődök, ősember, előember, mai ember	

Tematikai egység	Ember és bioszféra - fenntarthatóság	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati óra (vetélkedő)	Föld napja	
gyakorlati óra	Víz világnapja	
Fogalmak	Föld, víz, levegő védelme, nemzetközi programok	

Tematikai egység	Az élet eredete és feltételei	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	biológia és határtudományok	
Fogalmak	élő, élettelen, szerves, szervetlen, életfeltétel	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (71 óra)

Tematikai egység	A változékonyság molekuláris alapjai	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani	– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése,	

BAPTISTA ORTATÁS

alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.	konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása	

BAPTISTA ONLINE

alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése – Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján – Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése	
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések	

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 12 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány

Tematikai egység	Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	Órakeret 10 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása – Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a

BAPTISTA KIADÓ

fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése – A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés	

BARTISTA SOKTATÁS

értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket; – megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása – A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok, következmények felismerése esettanulmányok alapján
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása	

SAJTÓ ALATT

betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása); – ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	– A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése – A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása

BAPTISTA SKÓTA

	– Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése – Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
újraélesztés	újraélesztő készülék használata a gyakorlatban, szakember segítségével	
Fogalmak	elsősegély, segítséghívás, mellkaskompresszió	

Biológia 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként
Kötelező összesen: 68 óra

Tematikai egység	**Órakeret**
1. A mi bolygónk: Az élet története	6 óra
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	6 óra
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9 óra
4. Velünk élő élővilág	6 óra
5. Testünk az időben	6 óra
6. Utak az egészséghez	6 óra
7. Szenvedélyeink nyomában	6 óra
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	6 óra
9. Az egészséges környezet	6 óra
10. Genetikai örökségünk	6 óra
11. Biológia és jövő	5 óra
Összesen:	**68 óra**

BIBLIA OKTATÁS

Szabadon felhasználható óraszámok témakörönként
Szabadon felhasználható összesen: 4 óra

Tematikai egység	Órakeret
Velünk élő élővilág	2 óra
Szenvedélyeink nyomában	2 óra
Összesen:	**4 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	68	4	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
1. A mi bolygónk: Az élet története	6	6	0	0	0	6
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	6	6	0	0	0	6
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9	9	0	0	0	9
4. Velünk élő élővilág	6	6	2	0	0	8
5.Testünk az időben	6	6	0	0	0	6
6. Utak az egészséghez	6	6	0	0	0	8
7. Szenvedélyeink nyomában	6	6	2	0	0	2
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	6	6	0	0	0	6
9. Az egészséges környezet	6	6	0	0	0	6
10. Genetikai örökségünk	6	6	0	0	0	6
11. Biológia és jövő	5	5	0	0	0	6
Összesen	**68**	**68**	**4**	**0**	**0**	**72**

11. évfolyam
Kötelező tartalom (68 óra)

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Az élet története**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BIBLISTA OKTATÁS

− a földi élet keletkezésére és további alakulására vonatkozó feltételeket, elméleteket fogalmaz meg, a történéseket a megfelelő időskálán elhelyezi, ezekhez hiteles forrásokat használ fel; − értelmezi az evolúció fogalmát, alkalmazza a fajok kialakulására és kihalására vonatkozó magyarázatok megfogalmazásában; − az evolúcióval kapcsolatos tévképzetek eloszlatására felhasználja az evolúciókutatás eredményeit; − érti a mikroorganizmusok szerepének jelentőségét az élet kialakulásában; − érdeklődik a földtörténeti múlt iránt, tájékozott a már kihalt, jelentősebb élőlénycsoportok főbb jellemzőivel és a velük kapcsolatos evolúciós eseményekkel kapcsolatban; − a Naprendszer égitesteinek fizikai, kémiai jellemzését felhasználva tényekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg a Földön kívüli élet lehetőségeiről, az ezzel kapcsolatos kutatások céljáról, irányairól és eddigi eredményeiről.	– Az élet fogalmának körüljárása, az életfeltételek elemzése (miért alkalmas a Föld az életre) − Az ősi Föld és a mai környezetünk közötti lényegi különbségek (pl. oxigén jelenléte, átlaghőmérséklet) bemutatása − A földtörténet idődimenzióinak megértése, az időskála egységeiről való tájékozódás − A földtörténeti múltról szerezhető tudásunk forrásainak elemzése (pl. fosszíliák, lenyomatok, kövületek), a közvetett és a közvetlen kormeghatározási módszerek elvének megértése − Az élővilág főbb fejlődési szakaszainak és történéseinek időbeli elhelyezése − A korai mikrobiális életközösségek jelentőségének felismerése, a kemo- és fotoautotrófia megjelenésének és hatásainak (pl. sztromatolitok oxigéntermelése) értékelése – A jelentősebb fajkeletkezési és kihalási események időbeli elhelyezése, az okokra vonatkozó elméletek mérlegelő áttekintése – A kihalt őshüllők néhány csoportjának és fajainak tanulmányozása, bemutatása – Az emlősök és a madarak térnyerésére vezető okok és folyamatok elemzése – Az evolúcióval kapcsolatos elméletek és tévhitek elemzése
Fogalmak	élet, életfeltételek, evolúció, földtörténeti időskála, prekambrium, kambrium, kemoszintézis, fotoszintézis, sztromatolit, kihalási esemény

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Földi édenkertek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− a Föld nagy zonális életközösségeit elhelyezi a földrajzi térképen; − megérti és példákkal igazolja az élettelen és élő környezeti tényezők egymásrautaltságát; − leírások, képek és videók keresése és elemzése alapján beszámolót készít a jellegzetes szárazföldi biomok, pl. a		− A földi élővilág jellegzetes, globális szintű, jól megkülönböztethető életközösségeinek összehasonlítása, jellemzése − Az éghajlati jellemzők és a biomok növény- és állatvilága közötti összefüggések vizsgálata néhány tipikus szárazföldi életközösségben (pl.

BAPTISTA OKTATÁS

sivatagok, esőerdők, és/vagy a tengeri életközösségek, pl. korallszirtek, sarkvidéki tengerek jellegzetes élőlényeiről, a környezet és az élővilág állapotáról, igazolja a biomok élővilágának sokszínűségét és sérülékenységét; – képes a bioszférát önszabályozó ökológiai rendszerként is értelmezni, ismeri a Gaia-elmélet alapvető állításait, amelyekkel kapcsolatban véleményt, következtetéseket fogalmaz meg.	sarkvidék, tundra, tajga, szavanna, sivatag, esőerdő, lomberdő) – A tengerek élővilágának jellemzése, tipikus élőhelyek, érdekes fajok, populációk közötti kapcsolatok bemutatása – A bioszféra szintű kapcsolódások néhány példájának megbeszélése (pl. fajok vándorlása, szaharai por termékenyítő hatása, tengeri madarak szerepe), az egyensúly jelentésének és jelentőségének megbeszélése – A Gaia-elmélet főbb gondolatainak megbeszélése, jelentőségének értékelése
Fogalmak	bioszféra, biom, éghajlat, tundra, tajga, lomberdő, esőerdő, szavanna, tengerek élővilága, plankton, Gaia

Tematikai egység	**Alkalmazkodás a változó környezethez**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti és példákkal igazolja, hogy az élőlények környezetének **lassú, fokozatos változásával új fajok jöhetnek létre, egyensúlyi helyzetet alakítva ki az adott faj és a környezet között;** – **felismeri, hogy a környezeti tényezők túl gyors változását az élőlények képtelenek követni, ami az élővilág pusztulásához, a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezethet;** – **megérti, hogy egyéni és közösségi szinten is intézkedések szükségesek az éghajlatváltozás ügyében, mérlegeli a lehetséges alternatívákat, véleményt alkot és érvel;** – **megérti, miért globális probléma az édesvízhiány, a vizek szennyezettsége, megfogalmazza az egyén és a közösség lehetőségeit a problémák megoldására, az erre vonatkozó aktív tevékenységekre;**	– A külső környezeti tényezők megváltozásának (pl. vízellátottság, talajminőség, fény- és hőmérsékleti viszonyok megváltozása) hatására kialakult növényi életműködések elemzése – Az emberi civilizáció megjelenésével és fejlődésével összefüggő környezeti változások, a bioszférát átalakító hatások elemzése – Az ember természetátalakító tevékenységével összefüggő társadalmi, gazdasági okok és következmények példák alapján való elemzése – Az éghajlatváltozás életközösségekre gyakorolt hatásának elemzése, a természetes életközösségekben lejátszódó alkalmazkodási folyamatok példáinak megbeszélése – Az élőlények természetes kipusztulásának okelemzése	

BAPTISTA OKTATÁS

– **szakkönyvek, internetes források segítségével felfedezi lakóhelyének természetvédelmi értékeit, megérti a határozókulcsok elvét, a fajok ökológiai mutatóit kapcsolatba hozza az élőlény környezethez való alkalmazkodásával;** – **példák segítségével bemutatja az idegenhonos inváziós fajok megjelenésének okait és következményeit;** – **példákon, személyes tapasztalatokon keresztül tájékozódik a környezet és természetvédelem szervezett lehetőségeiről, a hatósági jogkörökről és felelősségekről, valamint a civil szervezetek munkájáról.**	– A közelmúltban és a jelenben végbemenő, az emberi tevékenységgel közvetlen vagy közvetett módon kapcsolatba hozható biodiverzitás-csökkenés lehetséges okainak és várható következményeinek feltárása, a negatív hatások csökkentésének, illetve az alkalmazkodás lehetőségeinek keresése, példáinak bemutatása – Idegenhonos fajok gyakoribbá váló megjelenésének, az invazív jellegű terjedés okainak vizsgálata példák alapján – A környezet- és természetvédelem feladatainak, tevékenységének konkrét példák alapján való elemzése – Az aktív és passzív környezet- és természetvédelem összehasonlítása – A fenntarthatóság szempontjainak érvényesülése Magyarországon: környezeti, társadalmi és gazdasági tényezők elemzése
Fogalmak	élőhely, alkalmazkodás, biotikus és abiotikus környezeti tényezők, vízminőség, talajminőség, levegőminőség, természetvédelem, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás

Tematikai egység	**Velünk élő élővilág**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– értékel és bemutat az emberrel állandó, illetve gyakori kapcsolatban lévő élőlényeket, megfigyelésekkel és vizsgálatokkal igazolja a közvetlen környezet élővilágának sokszínűségét és alkalmazkodását; – mikrobiológiai ismeretekre alapozott higiéniai szemlélettel rendelkezik, amelyet mindennapi életmódjában (pl. a testápolás, étkezés, lakókörnyezet tisztán tartása) is igyekszik érvényesíteni; – megfigyeli a lakókörnyezetében előforduló állatokat, azonosít gyakoribb növényfajokat, értékeli a biológiai sokféleség jeleit.		– Az ember közvetlen és tágabb környezetében élő növények és állatok vizsgálata, jellegzetes csoportok és fajok megismerése – Az emberi test mikrobiális életközössége (mikrobiom) biológiai jelentőségének értékelése – A lakásokban tartott növények és társállatok életminőséggel összefüggő szerepének értékelése, a megfelelő gondozási módok és azok fontosságának megismerése – A lakóhely/iskola környezetét jellemző abiotikus tényezők és az ott előforduló

BÁRTFAI OKTATÁS

	élővilág megfigyelése, kapcsolatuk sokoldalú elemzése – A városi környezet sajátos élőhelyeinek azonosítása, néhány városlakó állatfaj megfigyelése, leírása – A városi kertes övezetek és közparkok néhány jellegzetes növénycsoportjának, fajának azonosítása, felismerése
Fogalmak	élőhely, abiotikus tényező, mikroklíma, bélflóra, mikrobiom, botanikus kert

Tematikai egység	**Testünk az időben**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– biológiai, pszichológiai, társadalmi és etikai szempontból is elemzi a fogantatástól a halálig tartó életfolyamatok főbb szakaszait és lépéseit; – érvel az élet tisztelete és védelme mellett; – érti, hogy az emberi élet biológiai értelemben a fogantatással kezdődik, de a magzati élet védelmét a társadalmi környezetnek megfelelően a jog eszközeivel szabályozzák; – ismeri a fogamzás optimális előfeltételeit; – felismeri, hogy a fiatalkori, majd az időskori fejlődés egyaránt az élet része, amelyet az öröklődés mellett a környezet és az életvitel is alakíthat; – ismeri a testkép és az énkép kialakulásának tényezőit, megérti, hogy a testtudatosság egész életen át fejleszthető.		– Az egyedi élet kezdete: a fogamzással összefüggő biológiai jellegű kérdések megbeszélése – A szülés, születés biológiai történéseinek megismerése – Az ember életkori szakaszait jellemző testi és szellemi változások áttekintése – A személyiségfejlődés néhány pszichológiai modelljének (pl. Erikson, Maslow) összehasonlítása, megbeszélése – A testkép, énkép fogalma, biológiai és pszichológiai aspektusainak elemzése – Az öregedés evolúciós, élettani és társadalmi okainak és mechanizmusának áttekintése, a befolyásoló életviteli és környezeti tényezők azonosítása
Fogalmak	fogamzás, szülés; csecsemő-, kisgyermek-, fiatal-, felnőtt- és időskor; öregedés, személyiségfejlődés, énkép, testkép	

Tematikai egység	**Utak az egészséghez**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja a környezeti hatások és az életvitel szerepét a betegségek megelőzésében, kialakulásában;		– Annak bemutatása, hogy a megfelelő életvitel (táplálkozás, mozgás, mentálhigiéné) hogyan segíti elő az egészség fenntartását, a betegségek kialakulásának, a vezető halálokoknak a

BAPTISTA OKTATÁS

− szaktárgyi tudását képes alkalmazni az elsősegélynyújtásban, betegápolásban is, ehhez rendelkezik a megfelelő gyakorlati készségekkel is; − ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, a korai felismerést lehetővé tevő diagnosztikai lehetőségeket, ezzel összefüggésben vizsgálja a gyógyulási esélyeket; − tényekre alapozott véleményt alkot a rákbetegségek kialakulására vezető környezeti tényezőkkel kapcsolatban, tudja, hogy megfelelő életmód esetén van esély a betegség elkerülésére; − érti és elfogadja az egyén lehetőségeit és felelősségét a leggyakoribb fertőző megbetegedések megelőzésében, tájékozott a védőoltások fontosságáról és az antibiotikumok helyes használatáról; − példákat említ a történelem nagy járványaira, megfogalmazza a kiváltó okokat; − felismeri a szűrővizsgálatoknak a kockázatok és betegségek korai felismerésében játszott szerepét, erre felhívja családtagjai figyelmét is.	megelőzését, az utódgenerációk védelmét (epigenetikai hatás) − A gyakoribb és a térségünkben (pl. a klímaváltozás miatt) terjedőben lévő fertőző betegségek főbb jellemzőinek (fertőzési források, átviteli módok, egyéni és közösségi védelem) bemutatása − A szív- és érrendszeri betegségek életmóddal, környezeti minőséggel összefüggő kockázati tényezőinek feltárása, a megelőzés lehetőségeinek megbeszélése − A rákbetegségek lehetséges megelőzésének ismertetése, a célzott kezelés fogalmának értelmezése, a környezeti tényezők szerepének megértése a betegség kialakulásában − A korszerű gyógyítási technológiák költségháttérének elemzése, az egészségügyi ellátással kapcsolatos társadalmi ráfordítás szükségességének felismerése − Az elsősegélynyújtással és otthonápolással kapcsolatos alapvető ismeretek alkalmazása a mindennapi életben
Fogalmak	betegség, egészség, életvitel, megelőzés, mentálhigiéné, rákbetegség, célzott kezelés, elsősegélynyújtás, otthonápolás

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Szenvedélyeink nyomában	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− hiteles források felhasználásával bemutatja az egyes szenvedélybetegség-típusok jellegzetességeit, az egészséges személyiségfejlődést befolyásoló tényezőit, a függőség komplex okait és a gyógykezelés lehetőségeit; − a légzőszervi megbetegedések népegészségügyi adatait összefüggésbe hozza a dohányzási szokásokkal, biológiai ismeretei alapján érvel a káros hatásokat okozó szenvedély ellen; − ismeri a különféle drogok, pszichotróp szerek biológiai hatásmechanizmusait, megkülönbözteti az alkalmi droghasználóra és a drogfüggő személyre gyakorolt pszichés és szervi hatásokat; − reális véleményt alkot az alkoholfogyasztás kultúrához köthető, valamint alkoholbetegséget jelentő formáiról, tisztában van a rendszeres, túlzott alkoholfogyasztás egészségkárosító hatásaival.	− A szenvedélyek és függőségek kialakulását elősegítő biológiai mechanizmusok, társadalmi tényezők és következmények azonosítása − A függőségek különféle típusai, elterjedtségük és hatásuk az életvitelünkre − A dohányzás káros hatásainak összegyűjtése, a dohányzási szokásokra vonatkozó hazai és nemzetközi adatok elemzése − Az alkoholfogyasztás élettani, pszichés és társadalmi hatásainak áttekintése, az alkoholbetegség fogalmi értelmezése − A különféle drogok élettani és pszichés hatásainak összehasonlító elemzése, a drogfogyasztás különféle formáinak és társadalmi kezelésének megbeszélése	
Fogalmak	szenvedélybetegség, alkoholbetegség, függőség, életvitel, mentálhigiéné, drogtípusok	

Tematikai egység	Ételek, élelemiszerek, táplálkozás	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− esettanulmányok, cikkek alapján értelmezi az élelmiszer-minőség és az élelmiszer-biztonság fogalmait, ezek kapcsolatát az élelmiszerek tartósításával, ételek elkészítésével, elfogyasztásával; − konkrét példákkal igazolja a fenntarthatóság és a táplálkozási szokások kapcsolatát, értelmezi az élelmiszer-fenntarthatóság fogalmát;	− Az alapanyagok termelésétől az élelmiszerek előállításán át az ételkészítésig húzódó láncolat felismerése − Termesztett növények, tenyésztett állatok, élelmiszer, táplálék, tápanyag fogalmak körüljárása, a fogalmak sokoldalú elemzése − Az élelmiszer-biztonság fogalmának értelmezése, tényezőinek és felelősségeinek azonosítása, jelentőségének értékelése	

BAPTISTA OKTATÁS

− megkülönbözteti és konkrét esetekben megfelelően alkalmazza az élelmiszer, táplálék és tápanyag fogalmait; − felismeri az élelmiszerekben található anyagoknak a környezeti, biológiai forrásoktól az elfogyasztásukig tartó láncolatát, tudja, hogy az élelmiszerek minősége függ ezektől az útvonalaktól, elemzi az egészségtani kockázati tényezőket; − mindennapi életvitelében figyel az élelmiszerek és ételek eltarthatósági jellemzőire, érti az ezzel kapcsolatos jelöléseket, ismeri a megfelelő tárolás és tartósítás módjait; − környezeti fenntarthatóságra és egészségmegőrzésre alapozott mérlegelő szemlélettel viszonyul vásárlási és étkezési szokásaihoz.	− Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás eljárásainak megismerése − A mikroorganizmusok és az ember kapcsolatainak sokoldalú elemzése (élelmiszer-tartósítás, élelmiszer-higiénia, betegségek, humán mikrobiom) − Az ételkészítés során az alapanyagokban bekövetkező változások elemzése, az egyes ételkészítési technológiák egészségre gyakorolt hatásának vizsgálata − A Föld növekvő népességének élelmezésével összefüggő ellentmondások és problémák elemzése (túltermelés, élelmiszer-pazarlás, elhízási járvány, alultápláltság, éhínségek) − A fenntarthatóságot figyelembe vevő, tudatos élelmiszer-fogyasztás szempontjainak összegyűjtése, megbeszélése
Fogalmak	élelmiszer, étel, tápanyag, éhínség, ételtartósítás, tenyésztés, termesztés, helyi eredetű élelmiszerek, élelmiszer-biztonság, élelmiszer-fenntarthatóság

Tematikai egység	**Az egészséges környezet**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− konkrét példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja, hogy a környezeti (biotikus, abiotikus) hatásoknak meghatározó szerepe van testi és lelki egészségünkre; − példákkal igazolja az egészséges környezet és a fenntarthatóság szoros összefüggéseit; − megérti, hogy a környezetszennyezés súlyos egészségügyi károkat okozhat, és a környezetvédelmet már a lakóhelyiségében kell elkezdeni, ismeri a lakóterek levegőminőségét, ezen keresztül az ember egészségét		− Az emberi környezet rendszerszintű értelmezése, a testfelszíntől a globális szintig − A mikroorganizmusok és az ember sokoldalú kapcsolatának vizsgálata, a mikrobák jelenlétének pozitív és negatív hatásai − A személyi higiénia szempontjainak és a tisztálkodás, testápolás megfelelő módszereinek biológiai ismeretekre alapozott áttekintése − A lakóhelyiségek levegőminőségét befolyásoló hatások, gyakoribb

BÁRTFISTA OKTATÁS

befolyásoló legfontosabb vegyi anyagokat, értékeli ezek határértékeken alapuló szabályozását; - esettanulmányok, adatbázisok alapján elemzi a saját települése levegőminőségi helyzetét, összehasonlításokat végez más településekkel, igyekszik azonosítani a szennyező forrásokat, és számba veszi a helyzet javítására megtehető intézkedéseket; - ismeretei alapján reális véleményt alakít ki az ivóvízminőséggel kapcsolatban, mérlegelő szemlélettel viszonyul a különféle hiedelmekkel, divatokkal szemben; - értékeli és védi a környezetében található parkokat, zöldövezeti területeket és természeti tájakat, életvitelében helyet kap a természettel való rendszeres, pihenés és rekreáció jellegű kapcsolat.	légszennyező anyagok, forrásaik és egészségügyi hatásaik megismerése - Az építőanyagok, bútorok és a lakásberendezés egészséges környezettel való összefüggése, a kiválasztási és tervezési szempontok megbeszélése - A települési lakóövezetek levegőminőségének tényezői, a légszennyező anyagoknak (pl. nitrogén-oxidok, lebegő por, ózon) való hosszú távú kitettség egészségkárosító hatásainak felismerése - A biológiai jellegű kommunális hulladékok (pl. ételmaradékok, zöldhulladékok) csökkentési lehetőségeinek és a kezelés fenntartható formáinak megismerése - Az ivóvíz (csapvíz) minőségével kapcsolatos tények, adatok gyűjtése, a tévhitek megbeszélése - A városi/települési zöldterületek természetvédelmi, mikroklíma-javító és rekreációs jelentőségének értékelése - Az egészséges környezet fenntarthatósági kritériumként való értelmezése
Fogalmak	lebegő por, nitrogén-oxidok, levegőminőség, vízminőség

Tematikai egység	**Genetikai örökségünk**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
- példákat mutat be a gének (génhálózatok) megnyilvánulása és a környezeti hatások közötti kapcsolatra; - megadott szempontok alapján családfákat értelmez; - ismeri, hogy a molekuláris genetikai módszerekkel örökletes betegségek diagnosztizálhatók; - felismeri, hogy a környezeti és életviteli hatások epigenetikai jellegű, nemzedékek		- Az ember öröklött és szerzett tulajdonságainak megkülönböztetése, ezek arányának és összefüggésének elemzése - A genetikai meghatározottság érvényre jutása, a genom és a fenom fogalmi megkülönböztetése - Az emberi faj sokféleségében rejlő biológiai és esztétikai értékek felismerése és elfogadása

BARTISTA OKTATÁS

közötti átörökítést okozhatnak, ismer példákat ennek molekuláris szintű mechanizmusaira; – hiteles forrásokra hivatkozva az öregedést kialakító folyamatokra vonatkozó elméletet fogalmaz meg.		– A családtörténet, a családfa biológiai alapú értelmezése, a generációk közötti átörökíthetőség valószínűségi jellegének felismerése – A fogantatástól a halálig tartó egyedfejlődés genetikai programozottságának, a növekedés és fejlődés, valamint az öregedés folyamatának biológiai tényekre alapozott értelmezése – A genetikai betegségek típusainak összehasonlítása esetleírások, kórtörténetek alapján – A hajlam, a környezeti és életviteli hatások közötti összefüggés vizsgálata a poligénes genetikai betegségek esetében – A környezeti és életviteli hatások epigenetikai átörökítési lehetőségének felismerése – A génvizsgálatokkal szerezhető információk jelentősége, a felmerülő etikai és életviteli kérdések megbeszélése
Fogalmak	genom és fenom, genetikai betegség, hajlam, epigenetika, örökölhetőség, egyénre szabott gyógyászat	

Tematikai egység	**Biológia és jövő**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– hiteles források ismerete alapján tájékozott a biológiai tudományok azon kutatási területeiről, melyekben az egyén és környezete jövőjének kérdése kiemelt jelentőséggel bír; – példák elemzése alapján megérti és elfogadja, hogy a modelleken alapuló előrejelzés természeténél fogva valószínűségi jellegű, és a modellek bonyolultsága is korlátozott; – ismer az ember várható élettartamának alakulását befolyásoló tényezőket, aktuális nemzeti és világtrendeket.		– A tudományos alapon működő (pl. adatbázisok elemzésén alapuló) előrejelzés fontosságának megértése (pl. klímaváltozás következményei, betegségek gyógyítása) – A klímamodellek által adott valószínűségi jövőképek, forgatókönyvek biológiai vonatkozásainak összegyűjtése, összehasonlítása – A Földön kívüli életformák utáni kutatás céljainak, módszereinek, eddigi és a jövőben várható eredményeinek áttekintése, értelmezése
Fogalmak	tudományos előrejelzés	

BAPTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Velünk élő élővilág**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Filmvetítés	Egy élőhely életközössége	
Fogalmak	védett természeti érték, nemzeti park	

Tematikai egység	**Szenvedélyeink nyomában**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Drogprevenciós előadás, beszélgetés szakember bevonásával	szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése	
Fogalmak	szenvedélybetegségek, kábítószer, alkoholizmus	

BAPTISTA OKTATÁS

Földrajz 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	6 óra
2. A kőzetburok	11 óra
3. A légkör	9 óra
4. A vízburok	7 óra
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	15 óra
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	7 óra
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	17 óra
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	9 óra
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	7 óra
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	14 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	2	72	72	0	0	0
10. évf.	1	36	30	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	9. évfolyam kötött	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	10. évfolyam kötött	**10. évfolyam összes**
26. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**6**	0	0	0	0	**6**	0	0	0	0	**0**
27. A kőzetburok	**11**	0	0	0	0	**11**	0	0	0	0	**0**
28. A légkör	**9**	0	0	0	0	**9**	0	0	0	0	**0**
29. A vízburok	**7**	0	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
30. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**15**	0	0	0	0	**15**	0	0	0	0	**0**
31. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**7**	0	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

32. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**17**	0	0	0	0	**17**	0	0	0	0	**0**
33. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**0**	0	0	0	0	**0**	9	2	0	0	**11**
34. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**0**	0	0	0	0	**0**	7	2	0	0	**9**
35. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**0**	0	0	0	0	**0**	14	2	0	0	**16**
Összesen	***72***	0	0	0	0	**72**	30	6	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	**Tájékozódás a kozmikus térben és az időben**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	
Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és	

BAPTISTA OKTATÁS

	holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	**A kőzetburok**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	**A légkör**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése – Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése	

BARTHA KIADÓ

	– Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	**A vízburok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció) – A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme	
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	**A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	Órakeret 17 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése – A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése	

BAPTISTA KIADÁS

	– A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

BÁRTFAI OKTATÁS

	Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

10. évfolyam

Kötelező alap óraszám (30 óra)

Tematikai egység	**Magyarország és Kárpát-medence a 21. században**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

Tematikai egység	**A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Tematikai egység	**Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése – A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Magyarország és Kárpát-medence a 21. században**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése – A rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása – Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával – Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján – A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával – A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása) – A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel – Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében – Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában – A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása	
Fogalmak		

BARTIS OKTATÁS

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása – Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével – A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése – Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal – Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás) – Vita a fenntartható gazdaságról	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Német nyelv – második idegen nyelv 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	40 óra
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20 óra
3. Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	30 óra
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	10 óra
5. Öffentliches Leben	10 óra
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	30 óra
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20 óra
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15 óra
9. Aktuelle Themen	9 óra
10. Unterhaltung	10 óra
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	102	6	0
10. évf.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
46. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	40	20	1	0	**21**	20	1	0	**21**
47. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20	10	1	0	**11**	10	1	0	**11**
48. Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums	30	15	0	0	**15**	15	0	0	**15**
49. Reisen und Urlaub, Tourismus	10	5	1	0	**6**	5	1	0	**6**

BAPTISTA OKTATÁS

50. Öffentliches Leben	10	5	1	0	**6**	5	1	0	**6**
51. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	30	15	0	0	**15**	15	0	0	**15**
52. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20	10	0	0	**10**	10	0	0	**10**
53. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15	8	0	0	**8**	7	1	0	**8**
54. Aktuelle Themen	9	4	1	0	**5**	5	1	0	**6**
10. Unterhaltung	10	5	1	0	**6**	5	0	0	**5**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	10	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
Összesen	204	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Freunde – unmittelbare Umgebung, Zuhause – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Kleider	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	– Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!) Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir. Bitte. Entschuldigung, Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter. – Wie alt bist du? Ich bin 14. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?) – Wie geht’s dir? Danke gut. Nicht so gut. Danke, es geht mir super.	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Tiere, Pflanzen – - Natur – - Haustiere halten – - Dienstleistungen	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Baum, Blume, Natur, Tierfutter, die Hauskatze, der Hund,	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich des Klassenraums**	**Órakeret 15 óra**

BAPTISTA KIADÓ

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Angestellte in der Schule, Mitschüler – Schule – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során
Fogalmak	Schule, Unterricht, Klasse, Mitschüler, lernen, lesen , schreiben, Hausaufgabe machen, Pausenbrot, Grundschule, Gymnasium, Fachschule,

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Touristen – - Reiseziele, Sehenswürdigkeiten – - Hotels	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele,	

Tematikai egység	Öffentliches Leben	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor – kulturelle und öffentliche Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, Leben in der Stadt und auf dem Lande – Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen	– Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése – A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is – Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata	
Fogalmak	Namen der Sprachen, Lies den Text. Buchstabiere bitte deinen Namen. Die	

PÁRTISTA OKTATÁS

	Zahlen

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Bräuche und Traditionen – - Leute und Kultur – - nationale Küche	– Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal – Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete – Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien?	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw.	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	– Filme, Spiel, Gedicht, Buch, Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja,	

BARTISTA OKTATÁS

	sehr gut.) – Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.

Tematikai egység	**Wissenserwerb, Wissensvermittlung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiselőadás készítése, internetes kutatómunka saját, választott témából célnyelven – - jegyzet készítése írott szöveg alapján	– Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű, egyszerű információ megszerzése	
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Verwandschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés – családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása – internetes kutatás: Mein Vorbild	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel	
Fogalmak	Ich singe/ Er/sie tanzt gern. Er/sie spielt Klavier. Er/sie singt	

Tematikai egység	**Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	– Hast du ein Haustier?	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Lakóhelyem nevezetességei – - Németország látnivalói, nevezetességei – - projektmunka csoportosan: – - egy osztálykirándulás megtervezése – - fontos turisztikai hazai és német események	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…?

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - gyorsétteremben – - utazási irodában	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	diese Woche, nächste Woche, ein Stück, nehmen, möchte, bekommen, bezahlen,	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - aktuális hírek feldolgozása vizuális eszközökkel – - képleírások megfogalmazása – - interjú készítése	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag, Ich sehe auf dem Bild…. Inhalt, Interview,	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - dalszövegek feldolgozása, nyelvi érdekességek felfedezése – - játékos nyelvtanulás – - kedvenc kulturális élmény feldolgozása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	Ausstellung, Ist das Buch gut? Ja, sehr gut. Ich finde es….	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste, Familienfeiern – Hobbys, Mahlzeiten, Kleidungsstücke – Weihnachten, Ostern, Geburtstag	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	– Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr. Hauptmalzeiten, Klamotten,	

Tematikai egység	**Umgebung und Umwelt**	**Órakeret**

PARTISTA OKTATÁS

		10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Naturkatastrophen – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten – Naturphänomene, Wetter	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Baum, Blume, Natur, Tierfutter, die Hauskatze, der Hund	

Tematikai egység	**Klassenraum**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, Sprachkönnen und Sprachkenntnisse	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schule, Unterricht, Klasse, Mitschüler, lernen, lesen , schreiben, Hausaufgabe machen, Pausenbrot, Grundschule, Gymnasium, Fachschule,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Denkmäler, Reisedokumente, Verkehrsmittel – Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele, Ich möchte wissen… Ich möchte mich danach erkundigen….	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	

PAPÍRSTA OKTATÁS

– kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten – Wegbeschreibung, Auskunft geben	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung, unterhaltung, Auskunft bitten, Öffnungszeiten,

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen	– Az anyanyelv és a célnyelv közötti legalapvetőbb kiejtésbeli, helyesírási különbségek felismerése – A német nyelv betű és jelkészletének alkalmazása – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Az idegen nyelvű írott, olvasott és hallott tartalmak felismerése, akár a tanórán kívül is, digitális csatornákon is – Alapszintű nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák használata	
Fogalmak	Namen der Sprachen, Lies den Text. Die Sprache in der Musik, Popmusik,	

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Bräuche und Traditionen – - Leute und Kultur – - nationale Küche – - Deutschland – - Österreich – - Schweiz	– Főbb célnyelvi kulturális szokások, jellemzők ismerete, összehasonlítása alapvető hazai szokásainkkal – Célnyelvi országok főbb országismereti jellemzőinek ismerete – Hazánk főbb országismereti jellemzőinek ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó alapvető tanult nyelvi elemek alkalmazása	
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien? – Bundesländer, Landschaften, Flüsse	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tantárgyak jellemzői – érvelés, kedvenc tantárgy jellemzői	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich meine …. Ich denke…. Meiner Meinung nach … aus dem Deutschen ins Ungarische übersetzen,	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Unterhaltung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása	– Szórakoztató tartalmak megismerése. Részvétel játékos nyelvi tevékenységekben, drámajátékokban. Célnyelvi társasjátékok készítése és használata.	
Fogalmak	– Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiselőadás készítése, internetes kutatómunka saját, választott témából célnyelven – jegyzet készítése írott szöveg alapján	– Egyszerű, releváns információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű, egyszerű információ megszerzése	
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Verwandschaftsbeziehungen, Lebensstil	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján, külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	Freund, Freundin, besser, Körperteile, Farben,	

Tematikai egység	Umgebung und Umwelt	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Tiere im Tierpark – - Tiere im Wald	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

	nyelvi funkciók használata
Fogalmak	Tierpark, Zoo, füttern, sich sorgen, Wildtiere, Tiernamen, Natur, Tierzucht,

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - Traumreise – - eine Klassenfahrt planen	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Klassenfahrt, segeln, Küste, am Mehr, Insel, sich ausruhen, sich erholen, sich sonnen,	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Freizeitaktivitäten, Hobbys, Kunst und kulturelle Veranstaltungen	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Medien, Programme, Stadt und Dorf, Meinung äussern, Ich bin dagegen… Ich bin dabei…. Vorteile, Nachteile,	

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– - témák, személyiségek bemutatása – - szavak, kifejezések keresése a különböző tantárgyakhoz	– Alapvető szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból	
Fogalmak	bekannt, berühmt, Figur, Wissenschaftler, Erfinder, Erfindung,	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Wetterbericht, Politik, Religion, Sport, Wettbewerb,	

Nyelvi funkciók a német mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon

- köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- megszólítás kifejezése (Entschuldigung, …)
- bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 14. Wo wohnst du? Ich wohne in … Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den

BÁRTFAI OKTATÁS

Ferien?)
- hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Nicht so gut. Danke, es geht mir super.)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Viel Spaß! Gute Besserung!)
- főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegekben, pl. baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo, Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buchinteressant? Ja, sehr!)
- tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist schön. Das ist meine Mutter.)
- igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- betűzés kérésnek kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm her bitte! Lies den Text!)
- akarat, kívánság kifejezése (Ich möchte…)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade! / Das ist schlimm!)
- öröm kifejezése (Das freut mich!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- elismerés és dicséret kifejezése (Das ist toll!)
- ítélet, kritika kifejezése (Das ist nicht richtig/wahr.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint második idegen nyelvre a 9-10. évfolyamon
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin …. Du bist …. Seid ihr …?), Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest den Artikel vor. Die Schüler machen das Buch auf.)
- birtoklás: haben, birtokos névmás
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf! Setzt euch!)
- mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber),

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

névmások (das, ich)
- kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)
- modalitás: möchten, mögen és können igék E/1-ben és E/2-ben (Ich möchte ein Eis. Ich mag tanzen. Ich kann tanzen. Kannst du Rad fahren? Magst du tanzen? Möchtest du ein Eis?)

Német nyelv – második idegen nyelv 11-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	25 óra
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	20 óra
3. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	20 óra
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	10 óra
5. Öffentliches Leben	10 óra
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	15 óra
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	20 óra
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	15 óra
9. Aktuelle Themen	16 óra
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	10 óra
11. Unterhaltung	10 óra
12. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	15 óra
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	95	13	0	0
12. évf.	3+1	124	91	2	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
36. Themen und Situationen im persönlichen Bereich:	***25***	13	2	0	0	**15**	12	0	0	0	**12**

BAPTISTA OKTATÁS

Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil											
37. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	***20***	10	2	0	0	**12**	10	0	0	0	**10**
38. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	***20***	10	2	0	0	**12**	10	0	0	0	**10**
39. Reisen und Urlaub, Tourismus	***10***	5	2	0	0	**7**	5	0	0	0	**5**
40. Öffentliches Leben	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
41. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	***15***	8	2	0	0	**10**	7	0	0	0	**7**
42. Interkulturelle und landeskundliche Themen	***20***	10	0	0	0	**10**	10	2	0	0	**12**
43. Fächerübergreifende Themen und Situationen	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
44. Aktuelle Themen	***16***	8	0	0	0	**8**	8	0	0	0	**8**
45. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	***10***	5	3	0	0	**8**	5	0	0	0	**5**
46. Unterhaltung	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
47. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
48. Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	***0***	0	0	0	0	**0**	0	0	0	31	**31**
Összesen	***186***	95	13	0	0	**108**	91	2	0	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, Verwandte – unmittelbare und weitere Umgebung, mein Wohnort – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, Kleider und Accessoires	– Személyes témákhoz tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Einrichtung, Verwandten, äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– Tiere, Pflanzen – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande	– Környezethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata
Fogalmak	Tierzucht, Tierzüchter, Tierschutz, Tierschützer

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Ismeretek – - Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule	– Fejlesztési feladatok – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Sprachschule, Universität, Ausbildung,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Touristen und Reiseleiter – Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen – Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Prospekte	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Denkmal, Reiseleiter, Reisedokumente, Flug, buchen,	

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in sozialen Institutionen und im Dienstleistungssektor – kulturelle und öffentliche Institutionen, Dienstleistungen, – Restaurants, Hotels, berühmte Orte und Sehenswürdigkeiten im In- und Ausland, – Leben in der Stadt und auf dem Land – Eintrittskarten, Unterlagen, Prospekte	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása	
Fogalmak	Sprechzimmer, Praxis, Sprechstunde, auf dem Lande, übernachten,	

BAPTISTA OKTATÁSI

	reservieren, mieten,

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprache	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása – Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása – Olvasásértés, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Lerntipps, Lernmethoden, Lernziele, Privatstunde, Privatlehrer, Sprachprüfung,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete – Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete – Főbb hazai országismereti jellemzők ismerete célnyelven – Legfontosabb hazai látnivalók, országismereti jellemzők bemutatása célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	
Fogalmak	Landeskunde, Landschaft, Tradition, Spezialitäten,	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Beszédkészség, vitakészség fejlesztése – Digitális kompetencia fejlesztése – IKT-eszközök használatának fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	meiner Meinung nach, zur Verfügung stehen, sich bewerben, eine Prüfung ablegen,	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA OKTATÁS

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Aktuelles – Medien	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	
Fogalmak	Casting, soziale Netzwerke, soziale Medien, Blogartikel,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Geräte für Alltagsmenschen, Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	Smartphon, Handy, speichern, herunterladen, Blog schreiben, Email schicken, hochladen,	

Tematikai egység	Unterhaltung	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték) – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú nyelvtanulás céljára	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése	
Fogalmak	chaten, Video ansehen, Video herstellen, Filmarten, Romane, Comics,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó releváns német nyelvű információ megszerzése	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Kommunikation, Methode, Grammatik,	

BAPTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a német magyar családi ünnepek összehasonlítása (film)	– ismétlés, érvelés	
Fogalmak	Ich finde… Ich meine… Das ist gleich…. Das ist anders….	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– internetes kutatás	– nyelvi funkciók ismerete, hallásértés	
Fogalmak	Instruktionen, das Wesentliche, Inhalt, zusammenfassen, Webseite,	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– rendszerezés	– nyelvi fejlesztő tevékenységek,	
Fogalmak	Artikel, Arbeitsamt, Job, eine Stelle bewerben,	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– filmnézés	– hallásértés, országismeret bővítése	
Fogalmak	Gesichtspunkt, Hinsicht, Aspekt, Zusammenfassung,	

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szituációs játékok	– nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	Germanismen, Aphorismen,	

Tematikai egység	**Wissenschaft und Technik, Kommunikation**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismétlés, rendszerezés	– szövegértés, kommunikáció, íráskészség	
Fogalmak	Blog schreiben, Email schreiben, chaten, Nachrichten schicken,	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	**Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste, Schul- und Familienfeiern – Hobbys, Freizeitaktivitäten,	– Személyes témákhoz tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	

BAPTISTA OKTATÁS

gesunde Ernährung, zum Arzt gehen, Hausarbeiten – größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten, positive und negative Charakterzüge	
Fogalmak	Fest-Festival, Freizeitaktivität, soziale Beziehungen, Krankheiten

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Naturkatastrophen – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen – Naturphänomene, Wetter und Klima, Jahreszeiten	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunka készségének fejlesztése	
Fogalmak	Naturkatastroph, Naturphänomen, Umweltschutz, Bodenschatz	

Tematikai egység	**Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Schulunterricht, Nachmittagsprogramme, Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens, Sprachkönnen und Sprachkenntnisse	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Tanult elemek felhasználása a nyelvi célok elérésére – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Vitakészség, beszédkészség, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Schultradition, Sprachenlerne, Sprachverwendung, Schulfächer, Sprachkönnen, Sprachkenntnisse	

Tematikai egység	**Reisen und Urlaub, Tourismus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste und Feiertage in	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó	

PÁPTISTA OKTATÁS

Ungarn und im Ausland – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt – Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede	egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban
Fogalmak	Familienfest, Nationalfeiertag, Reisen, Strundfahrt, Stadrundgang, kulturelle Unterschide

Tematikai egység	**Öffentliches Leben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kulturelle Ereignisse, Unterhaltungsmöglichkeiten – Verwaltung, Dienstleistungen, Wegbeschreibung, Auskunft geben, Vorstellung von Sehenswürdigkeiten – Hobbys, Freizeit, Kultur, Sport, Lesen, Filme, Unterhaltung	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése és átadása – Íráskészség, vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeit, kulturelle Ereignis, Verwaltung	

Tematikai egység	**Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprache	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – A célnyelvi betű- és jelkészlet következetes alkalmazása – Tanult nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos alkalmazása – Olvasásértés, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategie	

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Célnyelvi és hazai kulturális szokások, jellemzők ismerete – Célnyelvi országok országismereti jellemzőinek ismerete – Főbb hazai országismereti jellemzők ismerete célnyelven – Legfontosabb hazai látnivalók, országismereti	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	

BARTISTA OKTATÁS

jellemzők bemutatása célnyelven – Traditionen, Sport, Geschichte, Essen, Feste, Nationalhymne, kulturelle Unterschide, Kulturschock	
Fogalmak	Landeskunde, Tradition, Kulturschock

Tematikai egység	**Fächerübergreifende Themen und Situationen**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkorának és érdeklődésének megfelelő tartalmakból – Más tantárgyakból szerzett ismeretek és előzetes tudás felhasználása célnyelven	– Beszédkészség, vitakészség fejlesztése – Digitális kompetencia fejlesztése – IKT-eszközök használatának fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Interdisziplinarität, Wissenschaftsbereich	

Tematikai egység	**Aktuelle Themen**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Aktuelles – Sprache der Medien	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	
Fogalmak	Medium-Medien, Politik, Kultur, Wissenschaft	

Tematikai egység	**Wissenschaft und Technik, Kommunikation**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit – Internet, soziale Netzwerke	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Beszéd- és íráskészség, vitakészség fejlesztése – Önálló tanulási és kutatómunkai készség fejlesztése	
Fogalmak	Technologie, Internet, Kommunikation	

Tematikai egység	**Unterhaltung**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film,	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése	

BÁRTISTÁK OKTATÁS

társasjáték) – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és élményalapú nyelvtanulás céljára	
Fogalmak	Literatur, Lektür, Gesellschaftsspiel, kulturelle Erlebnis

Tematikai egység	**Wissenserwerb, Wissensvermittlung**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ megosztása az ismert nyelvi eszközökkel német nyelven – A tanult témákhoz kapcsolódó releváns német nyelvű információ megszerzése	– Hallásértés, beszédkészség, íráskészség, olvasásértés készségének fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Kooperációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Computerteile, Technik, Buch, Internet	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Interkulturelle und landeskundliche Themen**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Filmnézés	– Szövegértés, hallásértés	
Fogalmak	Ich meine…, ich denke, Meiner Meinung nach…, Was denkst du …?	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az eddig tanult ismeretek rendszerező ismétlése az érettségi témaköröknek megfelelően	– Olvasásértés, hallásértés, beszédkészség, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak		

A 11-12. évfolyamon elsajátítandó nyelvi funkciók:

- információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Entschuldigung, wo finde ich einen Supermarkt? Gehen Sie hier geradeaus, dann…)
- véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
- egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
- egyet nem értés kifejezése (Du hast nicht Recht. Da hast du nicht Recht. Das finde ich nicht. Das stimmt nicht.)
- akarat kifejezése (Ich will.)
- képesség kifejezése (Ich kann.)

BÁRTFAI OKTATÁS

- lehetőség kifejezése (Es ist möglich, dass…)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht. Einen Tee, bitte! Ich hätte gern einen Tee. Gibst du mir einen Tee, bitte?)
- kínálás, illetve javaslat és arra történő reakció kifejezése (Noch ein Stück Kuchen? Möchtest du einen Tee? Ja, bitte. Ja, gerne. Nein, danke.)
- meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Noch einmal bitte!)
- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ...)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass...)
- események leírása (Zuerst aßen wir zu Mittag, dann gingen wir zum Strand.)

A 11-12. évfolyamon elsajátítandó nyelvi elemek és struktúrák:

- cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- birtoklás: gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- felszólító mód: Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)
- minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? – hasonlítás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten. - melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás (geradeaus, an der Kirche vorbei, um die Ecke), elöljárószók részes és tárgyesettel (auf, vor, hinter, neben)
- időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich), időpontok - Wann? (von … bis, gerade) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- modalitás: mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen. Der Kranke darf noch nicht aufstehen)
- esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht … sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben (das, dieser, der/die/das, daran, damit)

BARTÓK OKTATÁS

Ének-zene 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Zeneművek/ Énekes anyag	20 óra
2. Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	36 óra
3. Komplex készségfejlesztés	12 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	1	36	34	2	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam össz**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam össz**
55. Zeneművek/ Éneked anyag	***20***	10	0	0	**10**	10	0	0	**10**
56. Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	***36***	18	2	0	**20**	18	2	0	**20**
57. Komplex készségfejlesztés	***12***	6	0	0	**6**	6	0	0	**6**
Összesen	***68***	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Zeneművek/ Énekes anyag**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez	

BAPTISTA OKTATÁS

népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.
Fogalmak	Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása	
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, duett, motetta, et hangfürt.	

Tematikai egység	**Komplex készségfejlesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek	- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez	

PAPISTA OKTATÁS

frissítése, elmélyítése, alkalmzása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete	- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A zenei formaérzék fejlesztése
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzlmi állapotok megértése.	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Zeneművek/ Énekes anyag**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a	- Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése.	

BAPTISTA OKTATÁS

népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	
Fogalmak	Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára

Tematikai egység	**Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása	
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, du motetta, etűd, hangfürt.	

Tematikai egység	**Komplex készségfejlesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmzása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete	- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A zenei formaérzék fejlesztése	
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.	

Szabadon felhasználható (2 óra)

PÁPISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Javasolt zeneművek/zenehallgatási anyag	Órakeret 2 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
- A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánctípusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjárások, dialektusok jelentése a népzenében - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége - Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között - A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, dalciklus, du motetta, etűd, hangfürt.

BAPTISTA OKTATÁS

Vizuális kultúra 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Korszak, stílus, műfaj	12 óra
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	10 óra
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	8 óra
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	6 óra
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	16 óra
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	16 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	1	36	34	2	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Korszak, stílus, műfaj	***12***	6	2	0	**8**	6	2	0	**8**
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	***10***	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	***8***	4	0	0	**4**	4	0	0	**4**
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	***6***	3	0	0	**3**	3	0	0	**3**
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**

BAPTISTA OKTATÁS

egyensúlya									
Összesen	***68***	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek, Fejlesztési feladatok	
− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)	
Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)		
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság	

Tematikai egység	Design, divat, identitás – Tervezett környezet, **azonosulás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban		

BÁRDOSI KIADÓ

− Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal − Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás
Fogalmak térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseményművészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.		
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér		

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus , műfaj**	**Órakeret 2 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére	
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	Korszak, stílus, műfaj	Órakeret 6 óra
Ismeretek, **Fejlesztési feladatok** − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)		
Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság	

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok		

BÁTHORY OKTATÁS

felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori" készítése)	
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság

Tematikai egység	**Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban − Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal − Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás		
Fogalmak	térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás	

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseménymővészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában		

BÁRTFAI OKTATÁS

− A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.

Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 2 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére	

Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

PÁRTOKTATÁS

Vizuális kultúra 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	36	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
49. Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	**0**	0	5	0	0	**5**
50. Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	**0**	0	5	0	0	**5**
51. Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	**0**	0	12	0	0	**12**
52. Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet	**0**	0	4	0	0	**4**
53. Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	**0**	0	4	0	0	**4**
54. Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	**0**	0	6	0	0	**6**
Összesen	**0**	0	36	0	0	**36**

11. évfolyam

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BARTIKA OKTATÁS

Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás).−Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék).−Fogalmak, jelenségek (pl. repülés, víz, kapcsolatok, utánzás) komplex vizuális feldolgozása nem a megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnyel).	
Fogalmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, enviroment/környezetművészet, fényművészet.

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Téri helyzetek megjelenítése különböző ábrázolási rendszerek használatával és transzformálásával (pl. látvány reprodukálása vetületi ábrázolásból perspektivikus vagy axonometrikus megjelenítéssel). −Az önárnyék és a vetett árnyék művészi kifejező elemként történőalkalmazása (pl. megvilágítás megváltoztatásával létrehozott változások megjelenítése grafikai, fotós eszközökkel). −Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében reprodukálása az alkotó munkában.		
Fogalmak	Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, vetületi ábrázolás, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.	

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Művészettörténeti korszakok (pl. ókor, kora keresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) műfajokra lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. −Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: életkép a festészetben és a fotóművészetben, portré a szobrászatban és festészetben)		
Fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgard, avantgard irányzat, neoavantgard, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermediális műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.	

Tematikai egység	**Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyszerű használati tárgy (pl. egyedi övtáska) és belső tér (pl. élet minimál térben) tervezése az alapvető ergonómiai szempontok felmérésével és figyelembevételével, a tervezői folyamat jól értelmezhető rajzos és szöveges dokumentációja az ötletek, tervvázlatok, megvalósulási terv elkészítéséig. −Belső terek, tárgyak átalakítása egyszerű, de szokatlan eszközökkel (pl. fénnyel, becsomagolással) elsősorban a kifejezés, a hangulati hatások erősítése érdekében.		
Fogalmak	Tervezési folyamat, felmérés, térelrendezés, műszaki jellegű ábrázolás, ergonómia, környezettudatos magatartás, környezetvédelem.	

BAKTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl.hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl. azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyekmegkeresésével.		
Fogalmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományőrzés, világörökség	

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. −Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben. −Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl. land art, street art)		
Fogalmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.	

BAPTISTA OKTATÁS

Dráma és színház 12. évfolyam (gimnázium, A változat)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Szabályjátékok	3 óra
2. Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	4 óra
3. Rögtönzés	5 óra
4. Saját történetek feldolgozása	4 óra
5. Műalkotások feldolgozása	3 óra
6. Dramaturgiai ismeretek	1 óra
7. A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)	2 óra
8. Dráma- és színháztörténet	1 óra
9. Dráma- és színházelmélet	1 óra
10. Kortárs dráma és színház	2 óra
11. Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)	2 óra
12. Színházi előadás megtekintése	2 óra
Kötelező összesen:	**30 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Szabályjátékok	*3*	3	0	0	0	**3**
2. Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	*4*	4	0	0	0	**4**
3. Rögtönzés	*5*	5	0	0	0	**5**
4. Saját történetek feldolgozása	*4*	4	0	0	0	**4**
5. Műalkotások feldolgozása	*3*	3	0	0	0	**3**
6. Dramaturgiai ismeretek	*1*	1	0	0	0	**1**
7. A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene,	*2*	2	0	0	0	**2**

BAPTISTA OKTATÁS

mozgás, tánc)						
8. Dráma- és színháztörténet	*1*	1	0	0	0	**1**
9. Dráma- és színházelmélet	*1*	1	0	0	0	**1**
10. Kortárs dráma és színház	*2*	2	0	0	0	**2**
11. Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)	*2*	2	0	0	0	**2**
12. Színházi előadás megtekintése	*2*	2	0	0	0	**2**
13. Ismétlés, rendszerezés	*0*	0	1	0	0	**1**
Összesen	*30*	**30**	**1**	**0**	**0**	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Szabályjátékok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és alkalmazása – Összetett verbális és mozgásos koncentrációs gyakorlatok – Hosszan tartó, koncentrált figyelemmel végzett tevékenység a játékszabályok adta keretek között – Páros és kiscsoportos egyensúly- és bizalomgyakorlatok – Csoportos bizalomjátékok – Ön- és társismereti játékok	– A tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságainak és összefüggéseinek felfedezése és alkalmazása – A látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások felidézése és alkalmazása	
Fogalmak	tempó és ritmus, együttműködés, egyensúly, átadás és átvétel, impulzus, hatás és ellenhatás, bizalom, önismeret, társismeret	

Tematikai egység	**Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A környezet jelenségeinek megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása a dramatikus tevékenységekben – Részvétel a közös döntéshozatali folyamatokban	– Az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlat továbbfejlesztése – A verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és alkotó módon történő alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Elképzelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és a dramatikus tevékenységek során közlési szándékkal történő alkalmazása konkrét vagy szimbolikus jelentéssel – Összetett kommunikációs játékok különböző munkaszervezési módokban – Interakciós és szituációs játékok különféle eszközökkel (pl. tárgy, báb, zene, mozgás, tánc)	
Fogalmak	drámajáték, kommunikáció, interakció, szituáció, önkifejezés, gesztus, mimika, testbeszéd

Tematikai egység	**Rögtönzés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A rögtönzés tartalmi és formai elemeinek összefüggései – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett karakterek szerepeltetésével – Rögtönzés közösen választott témára, a tanár által megadott szervezési formában, a megismert technikák alkalmazásával	– A kapcsolat létrehozási és fenntartási technikáinak tudatos alkalmazása – Figura- és helyzetteremtés – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett szituációs elemekkel – A rögtönzés szerepből és szerepen kívül történő elemző és értelmező megvitatása	
Fogalmak	probléma, viszony, hierarchia, státusz, státuszkülönbség, figura tartása, típus és egyénítés	

Tematikai egység	**Saját történetek feldolgozása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Történetek (látott, hallott, olvasott, a tanár által hozott, a tanulók élményeiből építkező) feldolgozása összetett dramatikus kifejezési formák és ábrázolási módok alkalmazásával – Történetek gyűjtése, rendszerezése, válogatása,	– A problémahelyzetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása és dramatikus eszközökkel történő feldolgozása – A történetekben megjelenő értékrendszerek felfedezése és értelmezése	

PÁRTSTÁGOKTATÁS

szerkesztése – Egyéni történetekből közös történet alkotása – Történet és forma egymásra hatása	
Fogalmak	döntési helyzet, elágazási pont, variáció, kontraszt, cselekmény, cselekménszál, hatás, időkezelés, idősíkváltás, flashback, fókusz, keret, jelentés, mondandó, tanulság

Tematikai egység	**Műalkotások feldolgozása**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A művészeti alkotások (pl. irodalom, zene, képzőművészet, film, fotó, iparművészet) elemző-értelmező megközelítése dramatikus tevékenységek segítségével – Szerkesztési feladatok különböző művészeti alkotások felhasználásával	– A művészeti alkotásokban megjelenő élethelyzetek, problémák körüljárása dramatikus tevékenységekkel – A problémahelyzet jellemzőinek felismerése, értelmezése, értékelése – Dramatikus improvizációk képzőművészeti alkotások, zeneművek, ismert történelmi események, fénykép, film stb. alapján – A történetek jelentőségének felismerése a kommunikációban, az érték-közvetítésben és a kulturális hagyomány átörökítésében	
Fogalmak	konfliktus, konfliktusrendszer, ellentét, párhuzam, metafora, szimbólum, csomópont, fordulat, tükrözés	

Tematikai egység	**Dramaturgiai ismeretek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A dramaturgiai alapfogalmak megkülönböztetése és tudatos alkalmazása – A feszültségteremtés eszközeinek tudatos alkalmazása a dramatikus tevékenységekben	– A dramatikus szituációk jellemzőinek (szereplők, hely, idő, viszonyok, probléma, körülmények, cél, szándék, akarat, konfliktus, feloldás) felismerése és azonosítása a dramatikus játékok során	
Fogalmak	dráma, drámaiság, dramatizálás, dramaturgia, dramaturg; feszültség, várakozás, fokozás, késleltetés, kitérő (epizód), akadály (gát), felismerés; expozíció, bonyodalom, válság (krízis), drámai vétség (hübrisz), sorsfordulat, katasztrófa	

Tematikai egység	**A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A sűrítés, variáció, fokozás, késleltetés, státushelyzet alkalmazása a különféle dramatikus tevékenységek során – A térhasználat lehetőségeinek értelmezése, és ezek	

BAPTISTA GIMNÁZIUM

	alkalmazása saját dramatikus tevékenységben; a színpadi tér, ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel – Anyagismeret és a stilizáció fogalmának ismerete és alkalmazása tárgyas, bábos megfogalmazási formák esetében – A konkrét és absztrahált mozgás közötti különbség tudatosítása; a mozgásos kommunikáció értelmezése és alkalmazása saját dramatikus tevékenység során – A hatáskeltés eszközeinek alkalmazása a gyakorlatok során – A kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejének ismerete, a verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és kreatív alkalmazása a dramatikus tevékenységek során – A színházi kommunikáció erejének ismerete, a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak tudatos alkalmazása, értelmezése, elemzése
Fogalmak	jelenet, típus, egyénítés, ellentét, párhuzam, feszültség, státus, sűrítés, variáció, színpadi tér, stilizáció, konkrét és absztrahált mozgás, hatás, katarzis

Tematikai egység	**Dráma- és színháztörténet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A meglévő dráma- és színháztörténeti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével – Színházi műfajok és stílusok történeti szempontú tanulmányozása; az egyes korszakok jellemző stílusjegyeinek, kifejezőeszközeinek felismerése a látott előadásokban – a színház- és drámatörténeti ismeretek iránti érdeklődés felkeltése (néhány alkotó portréja, néhány nagyobb színháztörténeti korszak, a kortárs művészet alkotásai stb.	
Fogalmak	realista színjáték, abszurd, groteszk, performansz, a választott dráma- és színháztörténeti ismeretanyag szakszókincse	

Tematikai egység	**Dráma- és színházelmélet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A drámai műnem sajátosságai: az epikától és a lírától eltérő sajátságok felismerése és meghatározása, egyes	– A meglévő dráma- és színházelméleti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével – Látott előadásokban és saját dramatikus	

BAPTISTA ORTA ÁS

drámaszerkezetek – A dráma/színjáték mint kommunikáció: a dráma/színjáték „nyelve” és a befogadóra gyakorolt hatása	tevékenységben a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak felismerése és azonosítása
Fogalmak	a dráma műneme, a tanult drámaszerkezetek (pl. arisztotelészi dramaturgia, shakespeare-i dramaturgia, a brechti dramaturgia, az abszurd dramaturgia)

Tematikai egység	**Kortárs dráma és színház**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Napjaink egy-két fontos színházi irányzata és/vagy egy-két választott példa a kortárs drámairodalomból; – A mai magyar színházi élet néhány jelentős alkotója (egy-két színész, rendező, díszlet- és jelmeztervező, zeneszerző, koreográfus, kritikus megnevezése/szakmai bemutatása); – A mai magyar színházi élet műhelyei (egy választott társulat, együttes, alkotóközösség bemutatása); – A mai magyar színházi struktúra jellemzői.	– A kortárs színházra vonatkozó meglévő ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével; – Összművészeti sajátosságok felismerése: a művészeti ágak viszonya, hierarchiája a látott előadásban;	
Fogalmak	hivatásos színház, kőszínház, alternatív színház, amatőr színház, diákszínjátszás	

Tematikai egység	**Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az alkotótevékenység során a megismert kifejezési formák, technikák alkalmazása – Alkotó jellegű részvétel a közösség és a szaktanár közös igénye szerint a nyilvánosság (elsősorban saját közösség) számára készített egyéni vagy közös produkcióban	
Fogalmak	színházi kommunikáció, pódiumszínpad, előadóművészet, megjelenítés, részleges megjelenítés, stilizáció	

Tematikai egység	**Színházi előadás megtekintése**	**Órakeret 2 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Különböző színházi irányzatokat képviselő előadások (pl. hivatásos vagy amatőr színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínjátszó csoportok előadásainak) megtekintése; – A fontosabb színházi szakmák ismerete (a színész, a rendező, a dramaturg, a szcenikus, a koreográfus, az előadás létrehozásához szükséges színházi mesterségek); – A színészi, rendezői, dramaturgiai, díszlet- és jelmeztervezői munka alapszintű elemzése	– Az előadásról érvekkel alátámasztott önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása, mások véleményének tiszteletben tartása; – Színház- és drámaelméleti ismeretek alkalmazása a látott előadások szóbeli és/vagy írásbeli elemzésében (pl. a drámai műnem jellegzetességei, dramaturgiai alapfogalmak, a színházművészet összművészeti sajátosságai); – Látott színházi előadások elemző/értelmező/összehasonlító vizsgálata; – Előadások megközelítése az élmények befogadását elősegítő dramatikus tevékenységformákkal; – A színházi előadás élményének a művészettel élés egyik lehetséges formájaként, az egyén és a világ megértésének lehetőségeként való értelmezése.
Fogalmak	opera, balett, kortárs táncszínház, mozgásszínház, összművészet, rendező, díszlettervező, jelmeztervező, szcenikus, koreográfus, színpadmester, világosító, ügyelő, súgó, kellékes

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	Ismétlés, rendszerezés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanév során elsajátított ismeretek összefoglalása		
Fogalmak		

BÁRTFAI OKTATÁS

Digitális kultúra 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	25 óra
Információs társadalom, e-Világ	3 óra
Mobiltechnológiai ismeretek	4 óra
Szövegszerkesztés	11 óra
Számítógépes grafika	14 óra
Multimédiás dokumentumok készítése	4 óra
Online kommunikáció	4 óra
Publikálás a világhálón	14 óra
Táblázatkezelés	12 óra
Adatbázis-kezelés	5 óra

A digitális eszközök használata	6 óra
Kötelező összesen:	**102 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	1+1	72	35	1	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
12. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	25	25	0	0	**25**	0	0	0	**0**
13. Információs társadalom, e-Világ	3	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
14. Mobiltechnológiai ismeretek	4	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
15. Szövegszerkesztés	11	11	5	0	**16**	0	0	0	**0**
16. Számítógépes grafika	14	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
17. Multimédiás dokumentumok készítése	4	4	0	0	**4**	0	0	15	**15**
18. Online kommunikáció	4	0	0	0	**0**	4	1	7	**12**
19. Publikálás a világhálón	14	0	0	0	**0**	14	0	4	**18**
20. Táblázatkezelés	12	0	0	0	**0**	12	0	10	**22**
21. Adatbázis-kezelés	5	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
22. A digitális eszközök használata	6	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
Összesen	***102***	67	5	0	**72**	35	1	36	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

MARTISTA OKTATÁS

– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése – Szekvencia, elágazások és ciklusok – Példák típusalgoritmus használatára – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok – Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása – Az objektumorientált szemlélet megalapozása	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – A program megtervezése, kódolása, tesztelése – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ, információ keresése az interneten – Információhitelesség – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai – Személyhez köthető információk és azok védelme	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap – Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás – Elemi műveletek 3D-s modellel	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával	
Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	

BARTIS OKTATÁS

Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (35 óra)

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Kommunikációs csatornák megismerése – Online kommunikáció veszélyeinek felismerése	
Fogalmak	chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PÁRTISZTÁ OKTATÁS

– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés, fogadás, továbbítása, csatolmányok küldése, fogadása)	
Fogalmak	e-mail, címzett, feladó, tárgy, csatolmány	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A prezentáció fogalma,	– A tanult program elindítása, felépítése, nézetei	

ARTISTA OKTATÁS

alapelemei – Diaelrendezések, diák formázása – Szövegformázás – Képek, táblázatok, diagramok beszúrása, formázása – Alakzatok készítése – Mintadia használata, jelentősége – Külső és belső hivatkozások készítése – Diavetítés beállításai, animációk, akciógombok	– Szöveget, képet tartalmazó esztétikus prezentációk készítése – Komplex, interaktív bemutatók készítése, a tanultak készség szintű alkalmazása a gyakorlatban
Fogalmak	dia, mintadia, szövegdoboz, objektum, hivatkozás, animáció, áttűnés

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése, e-mail cím felépítése – Böngészés – Online űrlapok – Kulcsszavas keresés az interneten – Szerzői jog, adatvédelem	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés típusai, levelek rendszerezése, címtár használata) – Webböngésző használata beállítása – Webes űrlapok értelmezése, kitöltése – Hiteles információ irányított keresése az interneten kulcsszavas kereső segítségével – Internetes hivatkozás, forrásmegjelölés használata	
Fogalmak	e-mail, csatolmány, e-mailcím, tárgy csatolmány, címzett, másolat, titkosított másolat, spam, www, , URL cím, böngésző, kezdőlap, könyvjelző, https, süti, kereső motor, kulcsszavas keresés, online űrlap, információ hitelessége, adatvédelem, szerzői jog	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Szöveg, kép, táblázat beszúrása weboldalra – Weboldal elemeinek formázása – Címsor, bekezdés, felsorolás kialakítása – Hivatkozások/linkek létrehozása	– Szöveget, képet, táblázatot tartalmazó komplex weboldal készítése – Weboldalak formázása weblapszerkesztővel – Linkek használata	
Fogalmak	böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link, html tag, stíluslap	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív	– Cellahivatkozások használata képletekben,	

PÁRTOS OKTATÁS

cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma

Digitális kultúra 11. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
9. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	20 óra
10. Információs társadalom, e-Világ	4 óra
11. Mobiltechnológiai ismeretek	4 óra
12. Szövegszerkesztés	4 óra
13. Online kommunikáció	2 óra
14. Táblázatkezelés	12 óra
15. Adatbázis-kezelés	20 óra
16. A digitális eszközök használata	2 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2+1	108	68	4	36	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
11. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	**20**	20	0	0	0	**20**
12. Információs társadalom, e-Világ	**4**	4	0	0	0	**4**
13. Mobiltechnológiai ismeretek	**4**	4	0	0	0	**4**
14. Szövegszerkesztés	**4**	4	0	8	0	**12**
15. Online kommunikáció	**2**	2	0	2	0	**4**
16. Táblázatkezelés	**12**	12	0	6	0	**18**

BAPTISTA OKTATÁS

17. Adatbázis-kezelés	**20**	20	0	6	0	**26**
18. A digitális eszközök használata	**2**	2	4	2	0	**8**
19. Multimédiás dokumentumok készítése	**0**	0	0	6	0	**6**
20. Publikálás a világhálón	**0**	0	0	6	0	**6**
Összesen	**68**	68	4	36	0	**108**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata – Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok – Eljárások, függvények alkalmazása – Tesztelés	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata – Egyszerű típusalgoritmus használata – A program megtervezése, kódolása – Tesztelés, elemzés – Objektumorientált szemlélet – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat	

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások – Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban – Az e-szolgáltatások főbb ismérvei	– Az információhitelesség ellenőrzése – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások ismerete	

BÁRTFAI TANKÖNYVKIADÓ

Fogalmak	e-gazdaság, e-kereskedelem, e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása – Alkalmazások erőforrásigényének felmérése	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata – Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Hosszú dokumentumok készítése, formázása – Korrektúra alkalmazása, változások követése.	– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása – Verziókövetés – Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában – A kollaboráció jellemzői	– Alkalmazási példák kollaborációra – A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök	
Fogalmak	felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció, csapatmunka, személyiséglopás, online zaklatás	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Szám, szöveg, logikai típusok – Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel – Adatok bevitele különböző forrásokból – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével – Adatok elemzése, csoportosítása – Számítások végzése nagy adathalmazokon – Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata – Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés – Diagramok	
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, egyéni számformátum, relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai – Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása – Lekérdezések készítése – Szűrési feltételek megadása – Függvényhasználat adatok összesítésére – Jelentések készítése – Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése	– Strukturált adattárolás – Közérdekű adatbázisok elérése	
Fogalmak	adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai – Operációs rendszer segédprogramjai – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés	– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése	
Fogalmak	ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel	

BÁRTFAI OKTATÁS

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattárolás a számítógépen – Számítógép perifériái – Számítógépes hálóztok fizikai topológiái, szolgáltatásai – Munkavédelem és ergonómia	– Kódolás, dekódolás, szám- és karakterábrázolás – Perifériák csoportosítása – Számítógépes hálózatok előnyeinek felhasználása – Biztonságos számítógépes munkavégzés feltételeinek alkalmazása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása	
Fogalmak	jel, adat, információ, kódolás, számrendszerek az informatikában, periféria, hálózat, hálózati topológia	

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Karakter-, bekezdés- és szakaszformázás – Szegély és mintázat – Táblázatok, tabulátorok, hasábok – Keresés és csere – Képek, alakzatok – Körlevélkészítés – Stílusok, tartalomjegyzék – Körlevél	– Összetett, komplex szövegszerkesztési feladatok megoldása a szövegszerkesztési alapelveknek megfelelően	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdés, táblázat, tabulátor, objektum, élőfej, élőláb, lábjegyzet, tartalomjegyzék, körlevél, stílus	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Adattípusok Cellaformázás Cellahivatkozások Függvények Diagramok Rendezés, szűrés Feltételes formázás	– Összetett, komplex táblázatkezelés feladat megoldása, értelmezése táblázatkezelő program segítségével	
Fogalmak	cella, cellatartomány, cellahivatkozás, képlet, függvény, függvények paraméterei, rendezés, szűrés, diagram, objektum	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok importálása – Adattípusok – Táblák közötti kapcsolatok	– Komplex adatbázis kezelés feladat megoldása: adatbázis létrehozása, adatok importálása, módosítása, lekérdezések és jelentések készítése	

BAPTISTA OKTATÁS

kialakítása – Lekérdezések: egyszerű lekérdezések, számított mezők, rendezés, összesítés, csoportosítás – Jelentések készítése	
Fogalmak	adat, adatbázis, adatbázis-kezelő rendszer, relációs adatmodell, egyed, rekord, mező, kapcsolat, kulcs, lekérdezése, csoportosítás, összesítés, rendezés,

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Prezentáció létrehozása – Diák beállításai, formázása – Szövegdoboz, alakzat, kép, táblázat, diagram beszúrása, formázása – Animációk – Diák továbbítása	– Összetett, komplex prezentációkészítés feladat megoldása	
Fogalmak	dia, mintadia, objektum, táblázat, diagram, animáció, áttűnés, diavetítés	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Weboldal tulajdonságai – Weboldal szerkezetének kialakítása – Képek beszúrása – Linkek készítése	– Weblap késztése, formázása weblapszerkesztő program segítségével	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link	

BAPTISTA OKTATÁS

Testnevelés 9-10. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	56 óra
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	50 óra
3. Sportjátékok	74 óra
4. Testnevelési és népi játékok	34 óra
5. Önvédelem és küzdő sportok	42 óra
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	38 óra
7. Torna jellegű feladatmegoldások	46 óra
Kötelező összesen:	**340 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9.	5	180	170	10	0
10.	5	180	170	10	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***56***	28	8	0	**36**	28	8	0	**36**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***50***	25	0	0	**25**	25	0	0	**25**
3. Sportjátékok	***74***	37	0	0	**37**	37	0	0	**37**
4. Testnevelési és népi játékok	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
5. Önvédelem és küzdő sportok	***42***	21	0	0	**21**	21	0	0	**21**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***38***	19	2	0	**21**	19	2	0	**21**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***46***	23	0	0	**23**	23	0	0	**23**
Összesen	***340***	170	10	0	**180**	170	10	0	**180**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (170 óra)

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	Atlétikai jellegű feladatmegoldások	Órakeret 25 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -futó, dobó, ugró mozgás – - futás fajták – - speciális bemelegítés – -futóikola, rajtok, váltó versenyek – - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus	

BAPTISTA OKTATÁS

	bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező):

BAPTISTA OKTATÁS

	● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 37 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak	

PÁPISTA OKTATÁS

	megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ● Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ● A folyamatos játékban történő szabálytalanságok

BAPTISTA OKTATÁS

	felismerése, a fair play alkalmazása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő	

BAPTISTA OKTATÁS

	versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) –
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a sérülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben

BAPTISTA OKTATÁS

	● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák	

BAPTISTA OKTATÁS

	egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is	

BAPTISTA ORATÁS

	● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás,

BAPTISTA OKTATÁS

	kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

10. évfolyam Gimnázium

Kötelező tananyagtartalom (170 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és	

BAPTISTA OKTATÁS

	végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással	

BARTISTA OKTATÁS

	● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 37 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyzekedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében

BAPTISTA OKTATÁS

	● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ○ A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ○ A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ○ Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ○ Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ○ Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ○ Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ○ A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ○ Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése		– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás

BAPTISTA OKTATÁS

	ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett	

BAPTISTA OKTATÁS

– fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a

BAPTISTA OKTATÁS

	gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a	

BARTISTA OKTATÁS

– tradicionális és modern lehetőségek megismerése	mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak	

PÁPISTA OKTATÁS

és felismerése	megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán:

BAPTISTA KIADÁS

	● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

BÁRTFAI OKTATÁS

Testnevelés 11-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	52 óra
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	44 óra
3. Torna jellegű feladatmegoldások	44 óra
4. Sportjátékok	60 óra
5.Testnevelési és népi játékok	24 óra
6. Önvédelmi és küzdősportok	40 óra
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	46 óra
Kötelező összesen:	**310 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	5	180	165	15	0	0
12. évf.	5	155	145	10	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***52***	28	10	0	0	**38**	24	10	0	0	**34**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***44***	23	0	0	0	**23**	21	0	0	0	**21**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	***44***	23	0	0	0	**23**	21	0	0	0	**21**
4. Sportjátékok	***60***	32	0	0	0	**32**	28	0	0	0	**28**
5.Testnevelési és népi játékok	***24***	13	0	0	0	**13**	11	0	0	0	**11**
6. Önvédelmi és küzdősportok	***40***	21	0	0	0	**21**	19	0	0	0	**19**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***46***	25	5	0	0	**30**	21	0	0	0	**16**
Összesen	***310***	165	15	0	0	**180**	145	10	0	0	**155**

BAPTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (165 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete – - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – -futó, dobó, ugró mozgás – - futás fajták – - speciális bemelegítés	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel	

BAPTISTA KIADÁS

– -futóikola, rajtok, váltó versenyek – - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal,

BAPTISTA OKTATÁS

	kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 32 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás

BAPTISTA OKTATÁS

	gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás,

BAPTISTA OKTATÁS

	kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése – - besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)	
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és	

BAPTISTA OKTATÁS

	statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	Órakeret 21 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további	

BARTISTA SPORTÁG

	bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kondi-park – -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

BÁTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (145 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete – - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása-futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus	

BAPTISTA OKTATÁS

versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – - lökések, hajítások, vetések	bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy

BAPTISTA OKTATÁS

	kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba,	

BAPTISTA OKTATÁS

	megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által	

BAPTISTA OKTATÁS

– játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – változóterületű játéktérhez – test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – támadó és védő és segítő szerep – gyors reakció és reagálás képességének megismerése – besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)	
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	Órakeret 19 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további	

PÁPISTA SPRTÁS

	bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

BAPTISTA OKTATÁS

Közösségi nevelés 9-12. évfolyam (gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Erkölcsi nevelés	6 óra
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	7 óra
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	8 óra
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	13 óra
5. Családi életre nevelés	9 óra
6. A testi és lelki egészségre nevelés	40 óra
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	7 óra
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	4 óra
9. Pályaorientáció	10 óra
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	8 óra
11. Médiatudatosságra nevelés	4 óra
12. A tanulás tanítása	7 óra
Aktuális feladatok	16 óra
Kötelező összesen:	**139 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam kötelező alap
1. Erkölcsi nevelés	**6**	2	2	1	1
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7**	2	2	2	1
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8**	2	2	2	2
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13**	4	4	3	2
5. Családi életre nevelés	**9**	2	2	3	2

BAPTISTA OKTATÁS

6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40**	10	10	10	10
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7**	2	2	2	1
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4**	1	1	1	1
9. Pályaorientáció	**10**	2	2	3	3
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8**	2	2	2	2
11. Médiatudatosságra nevelés	**4**	1	1	1	1
12. A tanulás tanítása	**7**	2	2	2	1
Aktuális feladatok	**16**	4	4	4	4
Összesen	**139**	36	36	36	31

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi az erkölcs? A jó és a rossz értelmezése. Írott és íratlan szabályok a mindennapokban	A tanuló ismereteinek bővítése. Különbségtétel az erkölcsi értékek között	
Fogalmak	erkölcs	

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Debrecen múltja, hagyományai, jelene Kulturális értékek, szórakozás a városban	Eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, az önálló véleményalkotás fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok, kötelezettségek A gyermekek jogai és kötelességei Egyezmény a gyermeki jogokról	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Hogyan látjuk önmagunkat? Hogyan látnak mások bennünket? Erényünk felismerése Kiküszöbölhető hibák korrigálása Önmagunk elfogadása és elfogadtatása Az önfejlesztés igénye Társas kapcsolatok az osztályban A közös élmények, tevékenységek, célok szerepe a közösségformálásban	A személyiség gazdagítása Szabályok alkotása, reális önértékelés, önelfogadás Érdeklődés mások véleménye iránt Az egyéniség tisztelete A társas viselkedés szabályszerűségeinek, etikai követelményeinek megismerése Szerepvállalás Szociális és kommunikatív képesség fejlesztése
Fogalmak	

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család szerepe az ember, a társadalom életében A serdülő helye és szerepe a családban A zsebpénz Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás	A mindennapi együttéléshez és kapcsolatokhoz szükséges szokások erősítése Takarékosságra nevelés	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Testi és lelki egészség összefüggései A helyes időbeosztás Az aktív pihenés Az egészségkárosító szerek Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás Serdülőkori problémák: feszültségek, önállóvá válás, konfliktusok a családban és az iskolában Önismeret, önkontroll A konfliktus mint az emberi életben elkerülhetetlen és hasznosítható jelenség A konfliktuskezelés feltételei, tűrőképesség Döntéselőkészítés	A lelki egészség iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége Empátia, tolerancia a kapcsolatokban Az együttműködés készségének és képességének fejlődés	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az önkéntesség mibenléte Önkéntes munkák lehetősége	Empátia, szolidaritás kialakítása Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A természeti környezet védelme	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret, énkép Jövőkép Munkaterületek, munkakörök	A pályaválasztási képesség fejlesztése Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal **A** gazdaság főbb szereplői	Anyanyelvi kommunikáció Matematikai kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eredményes tanulás	Tanulási zavarok leküzdése	

BARTISTA OKTATÁS

mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Könyvtárhasználat	Képességeknek megfelelő teljesítés Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció A hatékony, önállótanulás Digitális kompetencia
Fogalmak	

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, politikai-nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A cselekedet erkölcsi megítélése A cselekvő szeretet	Igény felkeltése a tettek erkölcsi megítélésére Az egyes cselekedetek megítélésével a normák megtartása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A haza közösségteremtő alkotóelemei: nyelv, táj, kultúra, történelem, a nemzeti szimbólumok stb.	Eligazodás a jelen viszonyaiban, véleményalkotásra késztetés Múltunk, jelenünk megfelelő értékelése Anyanyelvi kommunikáció	

BAPTISTA OKTATÁS

A múlt és jelen kapcsolata Európai Unió	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
Fogalmak	

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jogok és kötelességek az iskolában és az iskolán kívül Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt	Jogok és kötelességek ismeretének erősítése Felelős állampolgári magatartás Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eszményképek és szerepük az önnevelésben Felelősségünk, személyiségünk alakulásáért Szándék, kitartás, céltudatosság A család funkciói A többgenerációs családok A serdülő szerepe a családban Problémák, zavarok és következményei a családban	Tudatosság a személyiség alakításában A család mint a legfontosabb mikroközösség, szerepe az egyén és a társadalom életében Önmagunk és mások megismerésével erősített toleráns magatartás Felelős gondolkodás a családról Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család mint érzelmi és gazdasági közösség A családi munkamegosztás Barátság, szerelem, szexualitás, fogamzásgátlás	A családi közösség igénylésének erősítése Az otthoni munka értékelésének erősítése A család, a szülők tisztelete, a családi szerepekről alkotott felfogás módosulása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A serdülés testi sajátosságai A serdülőkori biológia A betegségek megelőzése Egészségkárosító szerek Egészséges életmód Környezeti hatások Szexualitás, fogamzásgátlás	Az egészségmegőrzés igényének fejlesztése Prevenció A lelki egészség iránti igény erősítése A konfliktus elkerülhetetlen, de hasznosítható elvének megértetése Az egészség megőrzéséért tevő magatartás	

BAPTISTA OKTATÁS

A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Önbizalom Iskolai terhelés és lelki egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Egészséges lelkű, harmonikus személyiség magatartása Együttműködő empatikus magatartás
Fogalmak	

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme	Együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A környezet védelme A világ problémái iránti felelősség belátása	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban Anyanyelvi kommunikáció Természettudományos és technikai kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret-énkép-jövőkép Képességek, lehetőségek A munka fontossága az ember életében A munka öröme	Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Kiadások és bevételek a középiskolás létben Pénzkezelési technikák, fogyasztói döntések, hosszú távú gondolkodás	A tanuló szűkebb körében érvényesülő gazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése A tanuló megérti, hogy felelősséggel tartozik önmaga gazdasági döntéseivel kapcsolatban	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Igény a tanulásra Tanulások, módok, technikák Önellenőrzés Könyvtárhasználat Új technikai eszközök a tanulásban	Képességeknek megfelelő teljesítmény	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4.Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	Erkölcsi nevelés	Órakeret 1 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A lelkiismeret szabadság és az egyén erkölcsi felelőssége Szándék és következmény A jellem	Képesség a cselekedetek mérlegelésére
Fogalmak	

Tematikai egység	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A múlt és jelen kapcsolata A belátható jövő Az Európai Unió	Az érdeklődés fejlesztése hazánk és a nagyvilág dolgai iránt	
Fogalmak		

Tematikai egység	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az össztársadalmi, a hely réteg, illetve az egyén érdekeinek összehangolása Gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok Személyiségi jogok	Felelős állampolgári magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Énkép, az énkép összetevői Önismeret, személyiség Pozitív-negatív énkép és hatásuk a személyiségre Egyén és közösség együttműködése (elvek, szabályok, erkölcs, jog) Egyéni és közösségi érdek működése Érdekek, képviselet, érdekegyeztetés	A személyiség folyamatos fejlesztésének igénye A személyiség tudatos gazdagítása Az emberi kapcsolatok alakítása képességének formálása Mások véleményének elfogadása Nyitott, együttműködő magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tartós együttjárások felelőssége, szexuális biztonság, fogamzásgátlás Háztartás, munkamegosztás,	A párválasztás igényességének és felelősségének erősítése A családon belüli mellérendeltség és szövetség megismertetése Felelős gondolkodás a családi szerepekről	

BAPTISTA OKTATÁS

szerepek	
Fogalmak	

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészséges életmód Partnerkapcsolatok, felelősség egymás iránt Szexuális kultúra, fogamzásgátlás Nemi betegségek AIDS Környezeti hatások Szorongás, stressz, konfliktus oldása Egészségkárosító szokások (dohányzás, játék...) Drogok (legális, illegális) A rivalizálás formái a konfliktus szempontjából Énkép, önismeret és konfliktuskezelés A konfliktuskezelés módozatai	Az egészségmegőrzés igényének erősítése Szenvedélybetegségekkel szembeni ellenálló képesség erősítése A konstruktív konfliktuskezelés képességének erősítése Az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Egészséges lelkű, jó döntésre képes személyiség magatartása Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Az együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáira	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Tájékozódás a munkaerőpiacon A tudás minősége Jövőkép, tanulás Nyelvismeret, számítástechnikai ismeretek fontossága	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése Önmagunk jövőjével kapcsolatos felelős magatartás	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A vállalkozások világa Ismeretek átadása a KKV-ról, a vállalkozások alapításáról	Az egyéni életsors alakulásának felelőssége	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény-eredménytelenség a tanulásban A tanulási kudarcok kezelése, a saját felelősség belátása	Egyéni tanulási módszerek kialakítása Képességeknek megfelelő teljesítmény, felelősség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyén és közösség, magánérdek és közjó Közösségi és társadalmi korrupció	A kapcsolatok alakítása képességének formálása A szívesség és a korrupció közötti különbség felismerése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Híres magyarok a nagyvilágban (tudósok, művészek, sportolók)	Nemzeti büszkeség erősödése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Érdekfelismerés, érdekképviselet, érdekérvényesítés Kisebbségi vélemények létjogosultsága	Az erkölcsös és kulturált politizálás képessége igényének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pozitív-negatív, reális-irreális énkép Tudatosság személyiségünk építésében Családon, iskolán kívüli kapcsolatok Az ifjúsági szubkultúra hatásai: divat, szokások, beszédstílus Szerelem, partnerkapcsolat	A személyiség tudatos gazdagítása, a fejlesztés igényének ébrentartása A harmonikus emberi kapcsolatok kiépítése képességének fejlesztése A reális énkép alakulása, alkalmazkodás a valósághoz Nyitott, toleráns és felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Felkészülés a szülőtől való leválásra A párválasztás szabadsága, buktatói, felelőssége Fogamzásgátlás	Konstruktív konfliktuskezelés módszereinek megismertetése A döntéshozás menete	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése Mértéktelen kávé- és alkoholfogyasztás Az alkoholizmus és a drogfüggőség kezelése Szexualitás, fogamzásgátlás Környezeti hatások Belső stabilitás, erő és rugalmasság, alkalmazkodási készség Önálló döntés Művészi önkifejezés, humor, játék és lelki egészség Drogok (legális, illegális) Konfliktusok a környezetünkben Önismeret és konfliktuskezelés	Az egészségkárosító szokások kialakulása, elkerülése képességének fejlesztése A lelki egészség megőrzése A kulturált konfliktuskezelés módozata az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Döntésképes személyiség Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A négy év tapasztalata: összegzés	Vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme Javaslatok megfogalmazása a rendszer javítására	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emberi tevékenység és a globális problémák összefüggései	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Konvertálható tudás, rugalmasság, kreativitás fontossága Továbbtanulás vagy a szakma elsajátítása az érettségi után	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az állam gazdasági szerepvállalása	A társadalmi összefüggések láttatása A külső tényező hatásának megértése a gazdasági folyamatokra	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség, önbizalom Ambíció és céltudatosság a tanulásban Elvárások a tanulásban az érettségire történő felkészülés folyamatában	Az érettségi vizsgára történő hatékony felkészülés Az elvárásoknak megfelelő teljesítmény nyújtása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése.		

BARTISTA OKTATÁS

7. Családi, nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

2.2.3 Gimnázium felnőttoktatás (nappali munkarend)

	évfolyamok óraszámai			
tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
magyar nyelv	2	1	2	2
irodalom	2	3	4	4
matematika	4	4	5	5
történelem	3	3	3	3
állampolgári ismeretek				1
Bibliaismeret – baptista hittan	1	1	1	1
kémia	1	1		
fizika	1	1		
biológia	2	2	1	
földrajz	1	1		
idegen nyelv angol/német	5	5	5	5
vizuális kultúra	1	1	1	
digitális kultúra	2	2	2	2
testnevelés	3	3	3	3
közösségi nevelés	1	1	1	1
összesen	**29**	**29**	**29**	**27**

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf 2020.05.20. 10:23
2011. évi CXC. törvény 60. § (7)

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (felnőtt gimnázium, nappali)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4 (2 / 2)	144 (72 / 72)	65 / 67	7 / 5	0
10. évf.	4 (1 / 3)	144 (36 / 108)	32 / 103	4 / 5	0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	Órakeret
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	**22 óra**
2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**36 óra**
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**13 óra**
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**12 óra**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	**14 óra**
Kötelező összesen:	**97 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	65	7	0
10. évf.	1	36	32	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
58. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai,	***22***	22	3	0	**25**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

zavarai; digitális kommunikáció									
59. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***36***	36	4	0	**40**	0	0	0	**0**
60. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***13***	0	0	0	**0**	13	2	0	**15**
61. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***12***	0	0	0	**0**	12	2	0	**14**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***104***	65	7	0	**72**	32	4	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (65 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció	

BARTISTA OKTATÁS

	(tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 36 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kreatív szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Nyelvi kavalkád – kultúrák közötti különbségek	projektfeladat – ismeretterjesztés, érdekességek
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 13 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban – A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése – A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis,

BAPTISTA OKTATÁS

	egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás – Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása – A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása	
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés		

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BARTISTA OKTATÁS

	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés
Fogalmak	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	szövegértési, szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Stíluskavalkád – zene, képzőművészet, divat stb.	ismeretterjesztés az interdiszciplinaritás tükrében	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	**4 óra**
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**8 óra**
3. A görög irodalom	**11 óra**
4. A római irodalom	**4 óra**
5. A Biblia mint kulturális kód	**12 óra**
6. A középkor irodalma	**11 óra**
7. A reneszánsz irodalma	**16 óra**
8. A barokk és a rokokó	**7 óra**
9. A felvilágosodás irodalma	**28 óra**
10. A romantika irodalma	**9 óra**
11. A magyar romantika irodalma	**26 óra**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	**34 óra**
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	3	108	103	5	0

PÁRBESZÉD OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
9. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
10. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
11. A görög irodalom	***11***	11	3	0	**14**	0	0	0	**0**
12. A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
13. A Biblia mint kulturális kód	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
14. A középkor irodalma	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
15. A reneszánsz irodalma	***16***	0	0	0	**0**	16	3	0	**19**
16. A barokk és a rokokó	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
17. A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	2	0	**30**
18. A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
19. A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
Összesen	***170***	67	5	0	**72**	103	5	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése	

BÁRTFAI OKTATÁS

Népszerű irodalom; az irodalom határterületei Műnemi-műfaji rendszer	– Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ

Tematikai egység	**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.	
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus	

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis

Tematikai egység	**A római irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A polgárháborúk kora: Catullus Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)	
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica	

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

Tematikai egység	**A középkor irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek) A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz	
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron	

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Wolfgang Petersen: Trója		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei); Az Újszövetség és a képzőművészet		

BARTISTA OKTATÁS

(pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti, Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)	
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (103 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése	
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia	

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns; A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása	
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz,	

BAPTISTA OKTATÁS

	szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	**A romantika irodalma**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo A német romantika: Heinrich Heine Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből	
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember	

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén	

BÁRTISTA ORTÁS

	– Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben – Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Carlo Carlei: Romeo és Júlia (2013)		
Fogalmak		

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	A felvilágosodás irodalma	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és színház Moliére: Tartuffe (színházi előadás megtekintése)		
Fogalmak		

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (felnőtt gimnázium, nappali)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	6 (2 / 4)	216 (72 / 144)	68 / 138	4 / 6	0 / 0	0 / 0
12. évf.	6 (2 / 4)	186 (62 / 124)	60 / 117	2 / 7	0 / 0	0 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	Órakeret
1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**22 óra**
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**14 óra**
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**14 óra**
4. Szótárhasználat	**4 óra**
5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**12 óra**
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**16 óra**
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	**20 óra**
8. Szabadon felhasználható óra	**26 óra**
Kötelező összesen:	**128 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	68	4	0	0
12. évf.	2	62	60	2	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BÁRTFAI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
55. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***22***	22	4	0	0	**26**	0	0	0	0	**0**
56. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***14***	14	0	0	0	**14**	0	0	0	0	**0**
57. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***14***	14	0	0	0	**14**	0	0	0	0	**0**
58. Szótárhasználat	***4***	4	0	0	0	**4**	0	0	0	0	**0**
59. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***12***	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
60. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***16***	0	0	0	0	**0**	16	0	0	0	**16**
61. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***20***	0	0	0	0	**0**	20	0	0	0	**20**
62. Szabadon felhasználható óra	***26***	14	0	0	0	**14**	12	2	0	0	**14**
Összesen	***128***	68	4	0	0	**72**	60	2	0	0	**62**

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	

BAPTISTA OKTATÁS

Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel	
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv	

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása	
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv	

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár,	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár

Tematikai egység	**Szabadon választható órakeret**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	Önálló érvelés gyakorlása, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	hozzászólás, felszólalás. érvelés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (60 óra)

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet	

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁRTFAI OKTATÁS

Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Gyakorlás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	– Íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	magánlevél, hivatalos levél, felszólalás, érvelés	

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	Órakeret
1. A klasszikus modernség irodalma	**50 óra**
2. A magyar irodalom a XX. században	**59 óra**
3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	**23 óra**
4. A magyar irodalom a XX. században II.	**56 óra**

KÁRISTA OKTATÁS

5. A XX. századi történelem az irodalomban	**11 óra**
6. Kortárs magyar irodalom	**6 óra**
7. Szabadon felhasználható	**50 óra**
Kötelező összesen:	**255 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	4	144	138	6	0	0
12. évf.	4	124	117	7	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
63. A klasszikus modernség irodalma	***50***	50	0	0	0	**50**	0	0	0	0	**0**
64. A magyar irodalom a XX. században	***59***	59	6	0	0	**65**	0	0	0	0	**0**
65. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***23***	0	0	0	0	**0**	23	0	0	0	**23**
66. A magyar irodalom a XX. században II.	***56***	3	0	0	0	**3**	53	7	0	0	**60**
67. A XX. századi történelem az irodalomban	***11***	0	0	0	0	**0**	11	0	0	0	**11**
68. Kortárs magyar irodalom	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
69. Szabadon felhasználható témakeret	***50***	26	0	0	0	**26**	24	0	0	0	**24**
Összesen	***255***	138	6	0	0	**144**	117	7	0	0	**124**

BAPTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (138 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 50 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban	- Önálló olvasóvá nevelés	

A realizmus az orosz irodalomban A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában: *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája; Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;*	- Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével - Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése - A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése - Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata - A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása - A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése - A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 59 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Vass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*	– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítése	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Metszetek egyéni utakon: Krúdy Gyula	-Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás fejlesztése -Irodalmi kultúra megismerése	
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás - Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	A korábbiak elmélyítése.	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Ady Endre	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ady Endre	-Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése -Az Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása -Olvasóvá nevelés, közös versértelmezés	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (117 óra)

Tematikai egység	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben	

PARTISTA OKTATÁS

A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai: Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García Márquez	– Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 53 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor **Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói:** Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula ***Színház- és drámatörténet:*** Örkény István, Szabó Magda	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság	

BÁRCZI ISTVÁN OKTATÁS

	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza **Holokauszt:** Szép Ernő, Tadeusz Borowski **Kommunista diktatúra:** Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus	

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
József Attila	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd	

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Halmazok	**14 óra**
2. Matematikai logika	**14 óra**
3. Kombinatorika, gráfok	**16 óra**
4. Számhalmazok, műveletek	**10 óra**
5. Hatvány, gyök	**18 óra**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	**14 óra**
7. Arányosság, százalékszámítás	**16 óra**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	**24 óra**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	**16 óra**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	**22 óra**
11. Geometriai alapismeretek	**10 óra**
12. Háromszögek	**20 óra**
13. Négyszögek, sokszögek	**14 óra**
14. A kör és részei	**14 óra**
15. Transzformációk, szerkesztések	**26 óra**
16. Leíró statisztika	**14 óra**
17. Valószínűség-számítás	**10 óra**
Kötelező összesen:	**272 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	0
10. évf.	4	144	136	8	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***14***	14	3	0	**17**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
3. Kombinatorika, gráfok	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**
4. Számhalmazok, műveletek	***10***	10	2	0	**13**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

5. Hatvány, gyök	***18***	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***24***	24	3	0	**26**	0	0	0	**0**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***22***	0	0	0	**0**	22	0	0	**22**
11. Geometriai alapismeretek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***20***	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
16. Leíró statisztika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
17. Valószínűség-számítás	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	***272***	136	8	0	**144**	136	8	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Tematikai egység	**7. Arányosság, százalékszámítás**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan – Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között – Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög		

BAPTISTA OKTATÁS

– A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak		

PAPTESTA OKTATÁS

– A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása	
Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismeretek rendszerezése, ismétlése Szemléletes megoldás szerepének hangsúlyozása Szöveges feladatok értelmezése	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A számhalmazok és a műveletek közötti összefüggés Számhalmazok ábrázolása számegyenesen Pontos, precíz számolás fontossága, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban – A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben		

BÁRTISTVÁN ORTÁS

– Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel – Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására		
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle	

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$	
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánsz, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása		

PÁRTISTA OKTATÁS

– Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai – Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága		

KÁPTISTA OKTATÁS

– Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió – Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

PÁRBESZÉD OKTATÁS

– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon – A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel	
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kombinatorikai feladatok megoldásának módszerei, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Feladatmegoldó rutin fejlesztése Grafikus megoldás alkalmazási lehetőségei	
Fogalmak	-	

Matematika 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
25. Halmazok, matematikai logika	**10 óra**
26. Kombinatorika, gráfok	**17 óra**
27. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**23 óra**
28. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**20 óra**
29. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**20 óra**
30. **Sorozatok**	**30 óra**
31. **Trigonometria**	**23 óra**
32. Térgeometria	**34 óra**
33. **Koordinátageometria**	**23 óra**
34. **Leíró statisztika**	**20 óra**
35. **Valószínűség-számítás**	**27 óra**
36. **Rendszerező összefoglalás**	**63 óra**
Kötelező összesen:	**310 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

PRÓBATANÍTÁS

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	5	180	155	25	0	0
12. évf.	5	155	155	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
25. **Halmazok, matematikai logika**	**10**	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
26. **Kombinatorika, gráfok**	**17**	17	6	0	0	**23**	0	0	0	0	**0**
27. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**23**	23	0	0	0	**23**	0	0	0	0	**0**
28. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**20**	20	4	0	0	**24**	0	0	0	0	**0**
29. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**20**	20	0	0	0	**20**	0	0	0	0	**0**
30. **Sorozatok**	**30**	0	0	0	0	**0**	30	0	0	0	**30**
31. **Trigonometria**	**23**	23	4	0	0	**27**	0	0	0	0	**0**
32. **Térgeometria**	**34**	0	0	0	0	**0**	34	0	0	0	**34**
33. **Koordinátageometria**	**23**	23	7	0	0	**30**	0	0	0	0	**0**
34. **Leíró statisztika**	**20**	0	0	0	0	**0**	20	0	0	0	**20**
35. **Valószínűség-számítás**	**27**	27	0	0	0	**27**	0	0	0	0	**0**
36. **Rendszerező összefoglalás**	**63**	2	4	0	0	**6**	61	0	0	0	**61**
Összesen	**310**	155	25	0	0	**180**	155	0	0	0	**155**

BARTIS TA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (155 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása – Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában	
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása – Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága		
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén		

BÁRTFAI OKTATÁS

– A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése – Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához	
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve		
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei		

BAPTISTA OKTATÁS

– Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása	
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása – A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái		

BÁRTFAI OKTATÁS

– A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében	
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 27 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása – Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)		
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak	-	

Szabadon felhasználható (25 óra)

Tematikai egység	**2.Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		

BAPTISTA OKTATÁS

– Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése – Áttérés más alapú logaritmusra		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét – kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak	-	

12. évfolyam

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (155 óra)

Tematikai egység	3. **Halmazok, matematikai logika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása Stratégiai és logikai játékok		
Fogalmak	logikai műveletek	

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 34 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban		

PÁRTISTA OKTATÁS

– A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása – A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása		

BÁRTFAI OKTATÁS

– A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése	
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 61 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak	-	

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
29. Civilizáció és államszervezet az ókorban	23 óra
30. Vallások az ókorban	11 óra
31. Hódító birodalmak	12óra
32. A középkori Európa	20 óra
33. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	17 óra
34. A középkori Magyar Királyság fénykora	18 óra
35. A kora újkor	17 óra
36. A török hódoltság kora Magyarországon	20 óra
37. A felvilágosodás kora	14 óra
38. Magyarország a 18. században	15 óra
39. Új eszmék és az iparosodás kora	10 óra
40. A reformkor	15 óra
41. A forradalom és szabadságharc	11 óra
42. Évente két mélységelvű téma	13 óra
Kötelező összesen:	**216 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Évente két mélységelvű téma	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	108	0	0	0
10. évf.	3	108	108	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
31. Civilizáció és államszervezet az ókorban	**23**	23	0	0	**23**	0	0	0	**0**
32. Vallások az ókorban	**11**	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
33. Hódító birodalmak	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
34. A középkori Európa	**20**	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
35. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	**17**	17	0	0	**17**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

36. A középkori Magyar Királyság fénykora	**18**	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
37. Évente két mélységelvű téma	**7**	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
38. A kora újkor	**17**	0	0	0	**0**	17	0	0	**17**
39. A török hódoltság kora Magyarországon	**20**	0	0	0	**0**	20	0	0	**20**
40. A felvilágosodás kora	**14**	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
41. Magyarország a 18. században	**15**	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
42. Új eszmék és az iparosodás kora	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
43. A reformkor	**15**	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
44. A forradalom és szabadságharc	**11**	0	0	0	**0**	11	0	0	**11**
45. Évente két mélységelvű téma	**6**	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Összesen	**216**	108	0	0	**108**	108	0	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (108 óra)

Tematikai egység	Civilizáció és államszervezet az ókorban	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia).	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A latin nyelv és írás elterjedése.	– A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	Vallások az ókorban	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BAPTISTA OKTATÁS

		Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	Hódító birodalmak	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	A középkori Európa	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom.	

BARTÓKA OKTATÁS

	– A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	A magyar nép eredete és az Árpád-kor	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Magyar őstörténet és honfoglalás</td><td>– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei.
– A magyar törzsszövetség az Etelközben.
– A honfoglalás okai és menete.
– A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.</td><td rowspan="3">– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti különbségek megállapítása.
– A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése.
– A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása.
– Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése.
– A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése.
A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.</td></tr>
<tr><td>Az államalapítás</td><td>– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
– A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet.
– Az egyházszervezés.</td></tr>
<tr><td>A magyar állam megszilárdulás a az Árpád-korban</td><td>– Szent László, az országépítő.
– Könyves Kálmán törvénykezési reformjai.
– A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása.
– II. András kora: az átalakuló társadalom.
– Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.
– Az Árpádok európai kapcsolatai.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok

Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit.

Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.

Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.</td></tr>
</table>

Tematikai egység	A középkori Magyar Királyság fénykora	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes

BAPTISTA OKTATÁS

A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (108 óra)

Tematikai egység	A kora újkor	**Órakeret 17 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><th colspan="2">Ismeretek</th><th>Fejlesztési feladatok</th></tr>
<tr><td>A földrajzi felfedezések</td><td>– A portugál és spanyol felfedezések.
– A korai gyarmatosítás és következményei.
– A világkereskedelem kialakulása.
– Az abszolutizmus.</td><td rowspan="4">– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken.
– Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről.
– Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral.
– Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése.
– A reformáció okainak és következményeinek bemutatása.
– A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása.
– A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen.
– Vallás és politika összefonódásának felismerése.
– Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése.
A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.</td></tr>
<tr><td>A korai kapitalizmus</td><td>– Az árforradalom.
– A manufaktúrák.
– Bankok és tőzsdék.
– Az európai munkamegosztás és következményei</td></tr>
<tr><td>Reformáció Európában és Magyarországon</td><td>– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye).
– Luther és Kálvin fellépése.
– A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése.
– A reformáció eredményei Magyarországon</td></tr>
<tr><td>„Hitviták tüzében”</td><td>– Vallási konfliktusok Európában.
– Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben.
– A magyar protestáns és katolikus iskolák.
– A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk.

Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos.

Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék.

Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.</td></tr>
</table>

Tematikai egység	A török hódoltság kora Magyarország	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

Tematikai egység	A felvilágosodás kora	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	

BAPTISTA OKTATÁS

A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	Magyarország a 18. században	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. − A szatmári béke kompromisszuma.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. − Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország. − Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	
Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet.	

RÁDIÓTA OKTATÁS

	Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.

Tematikai egység	Az új eszmék és az iparosodás kora	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülmé-nyeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következmé-nyeinek azonosítása. A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.	

Tematikai egység	A reformkor	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) − A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján.
A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás.	

BÁRTFA OKTATÁS

	− A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	− Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	A forradalom és a szabadságharc	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15. − Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat. − A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Történelem 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
37. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	7 óra
38. A dualizmus kori Magyarország	16 óra
39. A nagy háború	15 óra
40. Az átalakulás évei	14 óra
41. A két világháború között	9 óra
42. A Horthy-korszak	13 óra
43. A második világháború	19 óra
44. A két világrendszer szembenállása	7 óra
45. Háborútól forradalomig	10 óra
46. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7 óra
47. A kádári diktatúra	8 óra
48. A kétpólusú világ és felbomlása	8 óra
49. A rendszerváltoztatás folyamata	8 óra
50. A világ a 21. században	6 óra
51. Magyarország a 21. században	10 óra
52. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6 óra
53. Ismétlés, felkészülés az érettségire	22 óra
54. Évente két mélységelvű téma	16 óra
Kötelező összesen:	**201 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom

PUBLICISTA OKTATÁS

11. évf.	3	108	108	0	0	0
12. évf.	3	93	93	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
39. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	7	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0
40. A dualizmus kori Magyarország	16	16	0	0	0	16	0	0	0	0	0
41. A nagy háború	15	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0
42. Az átalakulás évei	14	14	0	0	0	14	0	0	0	0	0
43. A két világháború között	9	9	0	0	0	9	0	0	0	0	0
44. A Horthy-korszak	13	13	0	0	0	13	0	0	0	0	0
45. A második világháború	19	19	0	0	0	19	0	0	0	0	0
46. A két világrendszer szembenállása	7	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0
47. Évente két mélységelvű téma	8	8	0	0	0	8	0	0	0	0	0
48. Háborútól forradalomig	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10
49. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	7	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7
50. A kádári diktatúra	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8
51. A kétpólusú világ és felbomlása	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8
52. A rendszerváltoztatás folyamata	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8
53. A világ a 21. században	6	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
54. Magyarország a 21. században	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	10
55. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
56. Ismétlés, felkészülés az érettségire	22	0	0	0	0	0	22	0	0	0	22

PÁRTISTA OKTATÁS

57. Évente két mélységelvű téma	***8***	0	0	0	0	0	8	0	0	0	***8***
Összesen	***201***	108	0	0	0	**108**	*93*	0	0	0	**93**

11. évfolyam
Kötelező alap óraszám (108 óra)

Tematikai egység	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkásmozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

Tematikai egység	A dualizmus kora	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kiegyezés és a dualizmus rendszere	− A kiegyezés és okai. − A közös ügyek rendszere. − A magyar államszervezet. − A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából. − A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése.
A nemzeti és nemzetiségi	− A politikai nemzet koncepciója.	

BARTIS-A OKTATÁS

kérdés, a cigányság helyzete	− A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. − Asszimiláció és anyanyelvhasználat. − Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak. − Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. − Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.	− A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. − A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. − A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. − A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
Az ipari forradalom Magyarországon	− A gazdasági kiegyezés. − A vasútépítés. − Állami gazdaságpolitika. − Mezőgazdaság és élelmiszeripar. − Modernizálódó ipar.	
Társadalom és életmód a dualizmus korában	− Demográfiai robbanás és urbanizáció. − Kivándorlás Európából és Magyarországról. − A földkérdés és a vidék. − A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. − Oktatás és kultúra. − Életmód és szórakozás.	
Fogalmak	Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	

Tematikai egység	A nagy háború	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és

BAPTISTA OKTATÁS

	− Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. − Magyar hősök a világháborúban. − A hátország. − A magyar hadifoglyok sorsa.	
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	Az átalakulás évei	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	− A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). − Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. − Az újraszülető Lengyelország. − Az olasz fasizmus.	− Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. − A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. − Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a	− A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása.	

CAPISTA OKTATÁS

történelmi Magyarország szétesése	− A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. − Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	− A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. − A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. − Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. − A trianoni békediktátum okainak feltárása. − A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. − A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	− A kommunista hatalomátvétel. − A proletárdiktatúra és a vörösterror. − Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. − Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	− A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. − Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. − Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. − A szétszabdalt közép-európai régió.	
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Tematikai egység</td><td colspan="2">A két világháború között</td><td>Órakeret
9 óra</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>A kommunista Szovjetunió</td><td>− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése.
− A tervgazdaság és a kollektivizálás.
− A terror eszközei és áldozatai.</td><td colspan="2" rowspan="3">− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével.
− A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása.
− A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével.
A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.</td></tr>
<tr><td>A Nyugat és a gazdasági világválság</td><td>− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása.
− A munkanélküliség.
− Állami beavatkozás a gazdaságba.</td></tr>
<tr><td>A nemzetiszocialista Németország</td><td>− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom.
− A totális állam kiépítése.
− A terror eszközei.
− Terjeszkedés a háború előtt.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="3">Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss.

Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler.

Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia.

Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Tematikai egység</td><td colspan="2">A Horthy-korszak</td><td>Órakeret
13 óra</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>Talpra állás Trianon után</td><td>− A király nélküli alkotmányos királyság.
− A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában.
− A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években.
− A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.</td><td colspan="2" rowspan="2">− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése.
− A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval.
− A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján.
− A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján.</td></tr>
<tr><td>A 1930-as évek Magyarországa</td><td>− A válság és hatása.
− A belpolitika irányváltásai.
− Életmód és társadalom.
− A földkérdés.</td></tr>
</table>

BAPTISTA OKTATÁS

	– Tudomány és művészet a két világháború között. – A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	– Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	

Tematikai egység	A második világháború	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengelyhatalmak sikerei	– Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. – Nyugat-Európa lerohanása. – Német támadás a Szovjetunió ellen. – Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	– A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. – A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. – A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. – A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. – A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). – A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk
A szövetségesek győzelme	– A keleti és a nyugati front. – A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világháborúban : mozgástér és kényszerpálya	– A területi revízió lépései. – A fegyveres semlegesség. – A Szovjetunió elleni háború. – A Don-kanyar. – A német megszállás és következményei.	
A holokauszt	– Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. – Koncentrációs és megsemmisítő táborok. – Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. – A magyarországi zsidótörvények. – A magyar holokauszt. – Felelősség és embermentés.	

BAPTISTA OKTATÁS

A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. − A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	

Tematikai egység	A két világrendszer szembenállása	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	
A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

12. évfolyam
Kötelező alap óraszám (93 óra)

Tematikai egység	Háborútól forradalomig	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Az átmenet évei Magyarországon	− A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. − A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	− Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. − A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. − A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. − Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. − A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. − A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyar-országon	− Az egypárti diktatúra kiépítése. − Államosítás és kollektivizálás. − Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	
A Rákosi-diktatúra	− Az erőltetett iparosítás. − A pártállam. − A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.	
Fogalmak	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	− A forradalom okai és közvetlen előzményei. − A forradalom céljai. − Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. − A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	− Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. − 1956 szimbólumainak értelmezése. − Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása.
A nemzet szabadság-harca	− Szabadságharc a fővárosban és vidéken. − A fegyveres ellenállás hősei.	

BÁRTFAI OKTATÁS

	− Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. − A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. − Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	A forradalom és szabadságharc értékelése.
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	A kádári diktatúra	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	− A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. − A pártállam és szervezetei. − Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. − Hamis társadalmi béke – a kádári alku. − Az elnyomás változó formái.	− A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. − A „kádári alku” fogalmának értelmezése. − Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. − A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. − A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	− A tervgazdaság és a KGST. − A gazdasági reform és a második gazdaság. − A „gulyáskommunizmus”. − Népesedési folyamatok. − Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	
Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	

Tematikai egység	A kétpólusú világ felbomlása	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	A rendszerváltoztatás folyamata	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei. − Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. − A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. − A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján.
A rendszer-változtatás	− Az új pártok – különböző ideológiák.	

BARTIS A OKTATÁS

	− Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. − Az Antall-kormány megalakulása. − A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	− A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A piacgazdaság kiépülése	− A privatizáció – vesztesek és nyertesek. − A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. − A külkereskedelem átalakulása. − Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	A világ a 21. században	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	− A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. − A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. − Óriásvállalatok a globális térben.	− A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. − A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. − A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. − A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. − A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. − A migráció okainak feltárása (a gazdasági
A globális világ	− Demográfiai változások, népmozgások. − Az iszlamizmus térhódítása. − A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. − Globalizáció és kultúra.	

BAPTISTA OKTATÁS

	− A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	bevándorlás és a menekültkérdés esetében). Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus , terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek

BAPTISTA OKTATÁS

	− Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	Ismétlés, felkészülés az érettségire	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tanultak rendszerező ismétlése		Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
19. A család, a családi szocializáció	**3 óra**
20. A család gazdálkodása és pénzügyei	**2 óra**
21. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**5 óra**
22. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**4 óra**
23. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**4 óra**
24. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**3 óra**
25. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**3 óra**
26. Bankrendszer, hitelfelvétel	**2 óra**
27. Vállalkozás és vállalat	**2 óra**
Kötelező összesen:	**28 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	31	28	3	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
70. A család, a családi szocializáció	***3***	3	0	0	0	**3**
71. A család gazdálkodása és pénzügyei	***2***	2	0	0	0	**2**
72. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***5***	5	3	0	0	**8**
73. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***4***	4	0	0	0	**4**
74. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	***4***	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

75. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***3***	3	0	0	0	**3**
76. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***3***	3	0	0	0	**3**
77. Bankrendszer, hitelfelvétel	***2***	2	0	0	0	**2**
78. Vállalkozás és vállalat	***2***	2	0	0	0	**2**
Összesen	***28***	28	3	0	0	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (28 óra)

Tematikai egység	A család, a családi szocializáció	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	A család gazdálkodása és pénzügyei	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások − A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei − A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	− A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai,	

BÁBTISTA OKTATÁS

	norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, köztehervisélés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

Tematikai egység	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;	
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;	

Tematikai egység	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása	

BIZTOSÍTÁSOKTATÁS

− A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása − A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	− A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

Tematikai egység	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai − A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási,	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése

SAJTÓ KÉSZ OKTATÁS

vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés − Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

Tematikai egység	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása − A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

SZAKTUDÁS OKTATÁS

− Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom;

Tematikai egység	Bankrendszer, hitelfelvétel	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;	

Tematikai egység	Vállalkozás és vállalat	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése − Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői − A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	− A digitális kompetencia fejlesztése
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Iskolai diákönkormányzatok alapítása − Diákönkormányzati szövetségek működése − Diákjogok megismerése	− Vitakultúra fejlesztése − Véleménynyilvánítás fejlesztése − Jogérvényesítés fejlesztése	
Fogalmak	DÖK-nap, diákönkormányzat, érdekérvényesítés	

BAPTISTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Biblia	**7 óra**
2. „Mi Atyánk”	**7 óra**
3. Jézus Krisztus személye	**10 óra**
4. Isten szólt…	**12 óra**
5. A Nagy Parancsolatok	**13 óra**
6. Királyok és Próféták	**12 óra**
7. Az apostolok cselekedetei	**11 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	0+1	36	0	0	36
10. évf.	0+1	36	0	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Biblia	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
2. „Mi Atyánk”	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
3. Jézus Krisztus személye	**0**	0	0	10	**10**	0	0	0	**0**
4. Isten szólt…	**0**	0	0	12	**12**	0	0	0	**0**
5. A Nagy Parancsolatok	**0**	0	0	0	**0**	0	0	13	**13**
6. Királyok és Próféták	**0**	0	0	0	**0**	0	0	12	**12**
7. Az apostolok cselekedetei	**0**	0	0	0	**0**	0	0	11	**11**
Kötelező összesen:	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Összesen	**0**	0	0	36	**36**	0	0	36	**36**

BAPTISTA OKTATÁS

9. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Biblia**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Biblia Isten üzenete A Biblia keletkezése A Biblia szerkezete –Az Ószövetség könyvei A Biblia szerkezete – Az Újsz9vetség könyvei A Biblia megbízhatósága – A Biblia világa		
Fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték	

Tematikai egység	**„Mi Atyánk”**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Atya Isten a Teremtő A jó és rossz Isten a Gondviselő Megbocsájtás		
Fogalmak	Imádság, teremtés, bűn, gonosz, gondviselés, csoda, aggodalom, megbocsátás, irgalom	

Tematikai egység	**Jézus Krisztus személye**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jézus születése Keresztelő János A jó pásztor A világ világossága Út, igazság, élet Virágvasárnap Nagyhét Húsvét		
Fogalmak	Megváltás, áldozat, keresztség, bemerítés, kereszthalál, feltámadás	

Tematikai egység	Isten szólt..	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Isten szava az Ősidőkben Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya *Isten szava az Ősatyákhoz* Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbhoz - Jákób tusakodása *Isten terve és szabadítása* Isten szólt Józsefhez - József élete		

BAPTISTA OKTATÁS

Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása *Isten szava a királyság korában* Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság	
Fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság

10. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**A nagy parancsolatok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Tízparancsolat 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10.parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője *A Szeretet parancsolata* Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		
Fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők	

Tematikai egység	**Királyok és próféták I.**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Salamon Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete		

BAPTISTA OKTATÁS

Salamoni templom *Az ország kettészakadása* A kettészakadás okai Az orzság kettészakadásának következményei *Illés próféta* Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása *Elizeus próféta* Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása	
Fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás

Tematikai egység	**Az apostolok cselekedetei**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mennybemenetel és Pünkösd Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei *Pál apostol* Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		
Fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió	

<u>Bibliaismeret – baptista hittan 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Királyok és Próféták II.	**11 óra**
2. Pál levelei	**9 óra**
3. Zsoltárok	**8 óra**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**8 óra**
5. Helyem a világban	**6 óra**
6. A gyülekezet	**9 óra**
7. Bölcsességirodalom	**9 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

8. Életünk nagy kérdései	**8 óra**
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	0+1	36	0	0	36	0
12. évf.	0+1	32	0	0	32	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Királyok és Próféták II.	**0**	0	0	11	0	**11**	0	0	0	0	**0**
2. Pál levelei	**0**	0	0	9	0	**9**	0	0	0	0	**0**
3. Zsoltárok	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
5. Helyem a világban	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	6	0	**6**
6. A gyülekezet	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	9	0	**9**
7. Bölcsességirodalom	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	9	0	**9**
8. Életünk nagy kérdései	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	8	0	**8**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**	0	0	32	0	**32**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Királyok és próféták II.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata *Isten népe a fogság idején* Eszter könyve		

BAPTISTA ÖNTÁS

Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében *Jónás próféta* Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta Ninive megtérése	
Fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés

Tematikai egység	**Pál levelei**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pá1első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első leveleTimóteushoz -Példaadás		
Fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztény család	

Tematikai egység	**Zsoltárok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben		

BAPTISTA OKTATÁS

Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége	
Fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat

Tematikai egység	**Újszövetési levelek, Jelenések könyve**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A zsidókhoz írt levél A hit példaképei *Egyetemes levelek* Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé *Jelenések könyve* Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés		
Fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés	

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Helyem a világban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel *Személyiségünk felfedezése* Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek *Istentől kapott értékeink* Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		
Fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	**A Gyülekezet**	**Órakeret 9 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A Gyülekezet felépítése Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok *A Gyülekezeti élet alapjai* Újjászületés Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája	
Fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház,presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyságtétel, Istentisztelet, Szentlélek

Tematikai egység	Bölcsességirodalom	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jób könyve A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben *A Példabeszédek könyve* Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe *A prédikátor könyve* Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete *Énekek éneke* A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		
Fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem	

Tematikai egység	Életünk nagy kérdései	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok *Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben* Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság		

BAPTISTA OKTATÁS

Párkapcsolataink Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! *Egészséges jövőkép, egészséges énkép* A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok	
Fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság

BAPTISTA OKTATÁS

Kémia 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
15. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	**16 óra**
16. Kémiai átalakulások	**20 óra**
17. A szén egyszerű szerves vegyületei	**10 óra**
18. Az életműködések kémiai alapjai	**6 óra**
19. Elemek és szervetlen vegyületeik	**10 óra**
20. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	**6 óra**
21. Környezeti kémia és környezetvédelem	**4 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	***16***	*16*	0	0	***16***	0	0	0	**0**
2. Kémiai átalakulások	***20***	*20*	0	0	***20***	0	0	0	**0**
3. A szén egyszerű szerves vegyületei	***10***	0	0	0	**0**	*10*	0	0	***10***
4. Az életműködések kémiai alapjai	***6***	0	0	0	**0**	*6*	0	0	***6***
5. Elemek és szervetlen vegyületeik	***10***	0	0	0	**0**	*10*	0	0	***10***
6. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	***6***	0	0	0	**0**	*6*	0	0	***6***
7. Környezeti kémia és környezetvédelem	***4***	0	0	0	**0**	*4*	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

Összesen	**72**	36	0	0	**36**	36	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Az anyagok szerkezete és tulajdonságai**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atom felépítését, az elemi részecskéket, valamint azok jellemzőit, ismeri az izotópok legfontosabb tulajdonságait, érti a radioaktivitás lényegét, és példát mond a radioaktív izotópok gyakorlati felhasználására; – ismeri az anyagmennyiség és a mól fogalmát, érti bevezetésük szükségességét, és egyszerű számításokat végez m, n és M segítségével; – ismeri az atom elektronszerkezetének kiépülését a Bohr-féle atommodell szintjén, tisztában van a vegyértékelektronok kémiai reakciókban betöltött szerepével; – értelmezi a periódusos rendszer fontosabb adatait (vegyjel, rendszám, relatív atomtömeg), alkalmazza a periódusszám és a (fő)csoportszám jelentését a héjak és a vegyértékelektronok szempontjából, ismeri a periódusos rendszer fontosabb csoportjainak a nevét és az azokat alkotó elemek vegyjelét; – ismeri a molekulaképződés szabályait, ismeri az elektronegativitás fogalmát, és érti a kötéspolaritás lényegét, a kovalens kötést jellemzi száma és polaritása szerint, megalkotja egyszerű molekulák szerkezeti képletét, ismeri a legalapvetőbb molekulaalakokat (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, V-alak), valamint ezek meghatározó szerepét a molekulák polaritása szempontjából; – meghatározza egyszerű molekulák polaritását, és ennek alapján következtet a közöttük kialakuló másodrendű kémiai kötésekre, valamint oldhatósági jellemzőikre, érti, hogy a moláris tömeg és a molekulák között fellépő másodrendű kötések minősége hogyan befolyásolja az	– Megfigyelési és manuális készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése – Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alapvető matematikai készségek fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés digitális eszközzel – Az atomok és a periódusos rendszer – A kovalens kötés és a molekulák – Az atomrácsos kristályok – Az ionok, az ionkötés és az ionvegyületek – A fémes kötés és a fémek – Az anyagok csoportosítása: elemek, vegyületek és keverékek – Halmazállapotok, halmazállapot-változások	

BAPTISTA OKTATÁS

olvadás- és forráspontot, ezeket konkrét példákkal támasztja alá; – érti a részecske szerkezete és az anyag fizikai és kémiai tulajdonságai közötti alapvető összefüggéseket; – ismeri az egyszerű ionok atomokból való létrejöttének módját, ezt konkrét példákkal szemlélteti, ismeri a fontosabb összetett ionok molekulákból való képződésének módját, tudja a nevüket, összegképletüket, érti egy ionvegyület képletének a megszerkesztését az azt alkotó ionok képlete alapján, érti az ionrács felépülési elvét, az ionvegyület képletének jelentését, konkrét példák segítségével jellemzi az ionvegyületek fontosabb tulajdonságait; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, érti a fémes kötés kialakulásának és a fémek kristályszerkezetének a lényegét, érti a kapcsolatot a fémek kristályszerkezete és fontosabb tulajdonságai között, konkrét példák segítségével (pl. Fe, Al, Cu) jellemzi a fémes tulajdonságokat, összehasonlításokat végez; – ismeri az anyagok csoportosításának a módját a kémiai összetétel alapján, ismeri ezeknek az anyagcsoportoknak a legfontosabb közös tulajdonságait, példákat mond minden csoport képviselőire, tudja, hogy az oldatok a keverékek egy csoportja; – érti a „hasonló a hasonlóban jól oldódik” elvet, ismeri az oldatok töménységével és az oldhatósággal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, egyszerű számítási feladatokat old meg az oldatok köréből (tömegszázalék, anyagmennyiség-koncentráció, tömegkoncentráció); – adott szempontok alapján összehasonlítja a három halmazállapotba (gáz, folyadék, szilárd) tartozó anyagok általános jellemzőit, ismeri Avogadro gáztörvényét, és egyszerű számításokat végez gázok térfogatával standard körülmények között, érti a halmazállapot-változások lényegét és energiaváltozását; – egyedül vagy csoportban elvégez összetettebb, halmazállapot-változással és	

PÁTRIA OKTATÁS

oldódással kapcsolatos kísérleteket, és megbecsüli azok várható eredményét.	
Fogalmak	izotópok, vegyértékelektronok, anyagmennyiség, Avogadro-szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötés, kötéspolaritás, szerkezeti képlet, másodrendű kémiai kötés, kristályrács, ion, anyagmennyiség-koncentráció, Avogadro-törvény, moláris térfogat, amorf állapot

Tematikai egység	**Kémiai átalakulások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
- érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket; – ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra; – ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint; – konkrét reakciókat termokémiai egyenlettel is felír, érti a termokémiai egyenlet jelentését, ismeri a reakcióhő fogalmát, a reakcióhő ismeretében megadja egy reakció energiaváltozását, energiadiagramot rajzol, értelmez, ismeri a termokémia főtételét és jelentőségét a többlépéses reakciók energiaváltozásának meghatározásakor; – érti a katalizátorok hatásának elvi alapjait; – ismer egyirányú és egyensúlyra vezető kémiai reakciókat, érti a dinamikus egyensúly fogalmát, ismeri és alkalmazza az egyensúly eltolásának lehetőségeit Le Châtelier elve alapján; – ismeri a fontosabb savakat, bázisokat, azok nevét, képletét, Brønsted sav-bázis elmélete alapján értelmezi a sav és bázis fogalmát, ismeri a savak és bázisok erősségének és értékűségének jelentését, konkrét példát mond ezekre a vegyületekre, érti a víz sav-bázis tulajdonságait, ismeri az autoprotolízis jelenségét és a víz autoprotolízisének a termékeit;	– Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A problémamegoldó képesség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés és -megosztás digitális eszközzel – A kémiai reakciók általános jellemzése és csoportosítása – A reakciók egyenletének leírása képletekkel, az egyenlet értelmezése – Savak, bázisok, sav-bázis reakciók – A kémhatás és a pH – A redoxireakciók – Elektrokémiai alapismeretek	

BÁRTFAI OKTATÁS

– konkrét példákon keresztül értelmezi a redoxireakciókat oxigénfelvétel és oxigénleadás alapján, ismeri a redoxireakciók tágabb értelmezését elektronátmenet alapján is, konkrét példákon bemutatja a redoxireakciót, eldönti egy egyszerű redoxireakció egyenlete ismeretében az elektronátadás irányát, az oxidációt és redukciót, megadja az oxidálószert és a redukálószert; – érti az elektromos áram és a kémiai reakciók közötti összefüggéseket: a galvánelemek áramtermelésének és az elektrolízisnek a lényegét; – tisztában van az elektrokémiai áramforrások felépítésével és működésével, ismeri a Daniell-elem felépítését és az abban végbemenő folyamatokat, az elem áramtermelését; – ismeri az elektrolizáló cella felépítését és az elektrolízis lényegét a hidrogén-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízise kapcsán, érti, hogy az elektromos áram kémiai reakciók végbemenetelét segíti, példát ad ezek gyakorlati felhasználására (alumíniumgyártás, galvanizálás).	
Fogalmak	reakcióhő, Hess-tétel, dinamikus egyensúly, a legkisebb kényszer elve, Brønsted-féle sav-bázis elmélet, amfoter vegyület, oxidáció, redukció, redoxireakció, galvánelem, elektród, akkumulátor, elektrolízis

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**A szén egyszerű szerves vegyületei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a szerves vegyületeket felépítő organogén elemeket, érti a szerves vegyületek megkülönböztetésének, külön csoportban tárgyalásának az okát, az egyszerűbb szerves vegyületeket szerkezeti képlettel és összegképlettel jelöli; – ismeri a telített szénhidrogének homológ sorának felépülési elvét és fontosabb képviselőiket, ismeri a metán fontosabb tulajdonságait, jellemzi az anyagok szempontrendszere alapján,		– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – Információk keresése és megosztása digitális eszközökkel – A telített szénhidrogének – A telítetlen szénhidrogének – A halogéntartalmú szerves vegyületek

PARTISZÁN OKTATÁS

ismeri a homológ soron belül a forráspont változásának az okát, valamint a szénhidrogének oldhatóságát, ismeri és egy-egy kémiai egyenlettel leírja az égés, a szubsztitúció és a hőbontás folyamatát; – érti az izoméria jelenségét, példákat mond konstitúciós izomerekre; – ismeri a telítetlen szénhidrogének fogalmát, az etén és az acetilén szerkezetét és fontosabb tulajdonságait, ismeri és reakcióegyenletekkel leírja a telítetlen szénhidrogének jellemző reakciótípusait, az égést, az addíciót és a polimerizációt; – felismeri az aromás szerkezetet egy egyszerű vegyületben, ismeri a benzol molekulaszerkezetét és fontosabb tulajdonságait, tudja, hogy számos illékony aromás szénhidrogén mérgező; – példát mond közismert halogéntartalmú szerves vegyületre (pl. kloroform, vinil-klorid, freonok, DDT, tetrafluoretén), és ismeri felhasználásukat; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a legegyszerűbb oxigéntartalmú funkciós csoportokat: a hidroxilcsoportot, az oxocsoportot, az étercsoportot; – ismeri az alkoholok fontosabb képviselőit (metanol, etanol, glikol, glicerin), azok fontosabb tulajdonságait, élettani hatásukat és felhasználásukat; – felismeri az aldehidcsoportot, ismeri a formaldehid tulajdonságait, az aldehidek kimutatásának módját, felismeri a ketocsoportot, ismeri az aceton tulajdonságait, felhasználását; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a karboxilcsoportot és az észtercsoportot, ismeri az egyszerűbb és fontosabb karbonsavak (hangyasav, ecetsav, zsírsavak) szerkezetét és lényeges tulajdonságait; – az etil-acetát példáján bemutatja a kis szénatomszámú észterek jellemző tulajdonságait, tudja, hogy a zsírok, az olajok, a foszfatidok, a viaszok egyaránt az észterek csoportjába tartoznak;	– Az oxigéntartalmú szerves vegyületek – A nitrogéntartalmú szerves vegyületek

PÁTISTA OKTATÁS

- szerkezetük alapján felismeri az aminok és az amidok egyszerűbb képviselőit, ismeri az aminocsoportot és az amidcsoportot	
Fogalmak	funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogének, szerves reakciótípusok, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom, alkoholok, aldehidek, ketonok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek építőelemeit (kémiai összetételét, a nagyobbak alkotó molekuláit); – ismeri a lipid gyűjtőnevet, tudja, hogy ebbe a csoportba hasonló oldhatósági tulajdonságokkal rendelkező vegyületek tartoznak, felsorolja a lipidek legfontosabb képviselőit, felismeri azokat szerkezeti képlet alapján, ismeri a lipidek csoportjába tartozó vegyületek egy-egy fontos szerepét az élő szervezetben; – ismeri a szénhidrátok legalapvetőbb csoportjait, példát mond mindegyik csoportból egy-két képviselőre, ismeri a szőlőcukor képletét, összefüggéseket talál a szőlőcukor szerkezete és tulajdonságai között, ismeri a háztartásban található szénhidrátok besorolását a megfelelő csoportba, valamint köznapi tulajdonságaikat (ízük, oldhatóságuk) és felhasználásukat, összehasonlítja a keményítő és a cellulóz molekulaszerkezetét és tulajdonságait, valamint szerepüket a szervezetben és a táplálékaink között; – tudja, hogy a fehérjék aminosavakból épülnek fel, ismeri az aminosavak általános szerkezetét és azok legfontosabb tulajdonságait, ismeri a fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezetét, érti e fajlagos molekulák szerkezetének kialakulását, példát mond a fehérjék szervezetben és élelmiszereinkben betöltött szerepére,		– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Keresés digitális eszközzel – A lipidek – A szénhidrátok – A fehérjék

PAPÍRSZ OKTATÁS

ismeri a fehérjék kicsapásának módjait és ennek jelentőségét a mérgezések kapcsán.	
Fogalmak	lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, fehérjék szerkezete

Tematikai egység	**Elemek és szervetlen vegyületeik**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a hidrogén, a halogének, a kalkogének, a nitrogén, a szén és fontosabb vegyületeik fizikai és kémiai sajátságait, különös tekintettel a köznapi életben előforduló anyagokra; – alkalmazza az anyagok jellemzésének szempontjait a hidrogénre, kapcsolatot teremt az anyag szerkezete és tulajdonságai között; – ismeri a halogének képviselőit, jellemzi a klórt, ismeri a hidrogén-klorid és a nátrium-klorid tulajdonságait; – ismeri és jellemzi az oxigént és a vizet, ismeri az ózont mint az oxigén allotróp módosulatát, ismeri mérgező hatását (szmogban) és UV-elnyelő hatását (ózonpajzsban); – ismeri és jellemzi a ként, a kén-dioxidot és a kénsavat; – ismeri és jellemzi a nitrogént, az ammóniát, a nitrogén-dioxidot és a salétromsavat; – ismeri a vörösfoszfort és a foszforsavat, fontosabb tulajdonságaikat és a foszfor gyufagyártásban betöltött szerepét; – összehasonlítja a gyémánt és a grafit szerkezetét és tulajdonságait, különbséget tesz a természetes és mesterséges szenek között, ismeri a természetes szenek felhasználását, ismeri a koksz és az aktív szén felhasználását, példát mond a szén reakcióira (pl. égés), ismeri a szén oxidjainak (CO, CO2) a tulajdonságait, élettani hatását, valamint a szénsavat és sóit, a karbonátokat;	– Alkotás digitális eszközökkel – Kísérletek értelmezése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – A digitális kompetencia fejlesztése – A hidrogén – A halogének – A kalkogének – A nitrogéncsoport elemei – A szén és szervetlen vegyületei – A fémek általános jellemzése – A fémek csoportosítása és kémiai tulajdonságaik – A legfontosabb fémvegyületek tulajdonságai	

BIBLIOTEKA OKTATÁS

– ismeri a fémrács szerkezetét és az ebből adódó alapvető fizikai tulajdonságokat; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, megkülönbözteti az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket, ismeri a vas, az alumínium, a réz, valamint a nemesfémek legfontosabb tulajdonságait; – kísérletek tapasztalatainak ismeretében értelmezi a fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségét oxigénnel, sósavval, vízzel és más fémionok oldatával, érti a fémek redukáló sorának felépülését, következtet fémek reakciókészségére a sorban elfoglalt helyük alapján; – használja a fémek redukáló sorát a fémek tulajdonságainak megjóslására, tulajdonságaik alátámasztására; – ismeri a fontosabb fémek (Na, K, Mg, Ca, Al, Fe, Cu, Ag, Au, Zn) fizikai és kémiai tulajdonságait; – ismeri a fémek köznapi szempontból legfontosabb vegyületeit, azok alapvető tulajdonságait (NaCl, Na2CO3, NaHCO3, Na3PO4, CaCO3, Ca3(PO4)2, Al2O3, Fe2O3, CuSO4); – ismer eljárásokat fémek ércekből történő előállítására (vas, alumínium).	
Fogalmak	durranógáz, szökőkút-kísérlet, jódtinktúra, allotróp módosulatok, szintézis, természetes és mesterséges szenek, könnyűfémek, nehézfémek, a fémek redukáló sora, korrózióvédelem

Tematikai egység	**Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a természetben megtalálható legfontosabb nyersanyagokat; – érti az anyagok átalakításának hasznát, valamint konkrét példákat mond vegyipari termékek előállítására; – ismeri a különböző nyersanyagokból előállítható legfontosabb termékeket; – érti, hogy az ipari (vegyipari) termelés során különféle, akár a környezetre vagy szervezetre káros anyagok is keletkezhetnek, amelyek		– Természettudományos problémamegoldó képesség fejlesztése – Kommunikációs készségek fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Digitális készségek fejlesztése – Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása – Az egészséges életmódra nevelés – Az építőanyagok kémiája

PÁPISTA OKTATÁS

közömbösítése, illetve kezelése fontos feladat; – az ismeretein alapuló tudatos vásárlással és tudatos életvitellel képes a környezetének megóvására; – érti a mészkőalapú építőanyagok kémiai összetételét és átalakulásait (mészkő, égetett mész, oltott mész), ismeri a beton alapvető összetételét, előállítását és felhasználásának lehetőségeit, ismeri a legfontosabb hőszigetelő anyagokat; – érti, hogy a fémek többsége a természetben vegyületek formájában van jelen, ismeri a legfontosabb redukciós eljárásokat (szenes, elektrokémiai redukció), ismeri a legfontosabb ötvözeteket, érti az ötvözetek felhasználásának előnyeit; – ismeri a mindennapi életben előforduló növényvédő szerek használatának alapvető szabályait, értelmezi a növényvédő szerek leírását, felhasználási útmutatóját, példát mond a növényvédő szerekre a múltból és a jelenből (bordói lé, korszerű peszticidek), ismeri ezek hatásának elvi alapjait; – ismeri a legfontosabb (N-, P-, K-tartalmú) műtrágyák kémiai összetételét, előállítását és felhasználásának szükségességét; – ismeri a fosszilis energiahordozók fogalmát és azok legfontosabb képviselőit, érti a kőolaj ipari lepárlásának elvét, ismeri a legfontosabb párlatok nevét, összetételét és felhasználási lehetőségeit, példát mond motorhajtó anyagokra, ismeri a töltőállomásokon kapható üzemanyagok típusait és azok felhasználását; – ismeri a bioüzemanyagok legfontosabb típusait; – ismeri a műanyag fogalmát és a műanyagok csoportosításának lehetőségeit eredetük, illetve hővel szemben mutatott viselkedésük alapján, konkrét példákat mond műanyagokra a környezetéből, érti azok	– A fémek előállításának módszerei – Növényvédő szerek és műtrágyák – A kőolaj feldolgozása – Műanyagok – Élelmiszereink és összetevőik – Gyógyszerek, drogok, doppingszerek – Veszélyes anyagok, mérgek, mérgezések – Mosó-, tisztító- és fertőtlenítőszerek – Tudomány és áltudomány

PÁSZTÁS OKTATÁS

felhasználásának előnyeit, ismeri a polimerizáció fogalmát, példát ad monomerekre és polimerekre, ismeri a műanyagok felhasználásának előnyeit és hátrányait, környezetre gyakorolt hatásukat; – ismeri az élelmiszereink legfontosabb összetevőinek, a szénhidrátoknak, a fehérjéknek, valamint a zsíroknak és olajoknak a molekulaszerkezetét és tulajdonságait, felsorolja a háztartásban megtalálható legfontosabb élelmiszerek tápanyagait, példát mond bizonyos összetevők (fehérjék, redukáló cukrok, keményítő) kimutatására, ismeri a legfontosabb élelmiszeradalék-csoportokat, alapvető szinten értelmezi egy élelmiszer-tájékoztató címkéjét; – ismeri a leggyakrabban használt élvezeti szerek (szeszes italok, dohánytermékek, kávé, energiaitalok, drogok) hatóanyagát, ezen szerek használatának veszélyeit, érti az illegális drogok használatával kapcsolatos alapvető problémákat, példát mond illegális drogokra, ismeri a doppingszer fogalmát, megérti és értékeli a doppingszerekkel kapcsolatos információkat; – ismeri a gyógyszer fogalmát és a gyógyszerek fontosabb csoportjait hatásuk alapján, alapvető szinten értelmezi a gyógyszerek mellékelt betegtájékoztatóját; – ismeri a méreg fogalmának jelentését, érti az anyagok mennyiségének jelentőségét a mérgező hatásuk tekintetében, példát mond növényi, állati és szintetikus mérgekre, ismeri a mérgek szervezetbe jutásának lehetőségeit (tápcsatorna, bőr, tüdő), ismeri és felismeri a különböző anyagok csomagolásán a mérgező anyag piktogramját, képes ezeknek az anyagoknak a felelősségteljes használatára, ismeri a köznapi életben előforduló leggyakoribb mérgeket, mérgezéseket (pl. szén-monoxid, penészgomba-toxinok, gombamérgezések, helytelen égetés	

PÁPISTA OKTATÁS

során keletkező füst anyagai, drogok, nehézfémek), tudja, hogy a mérgező hatás nem az anyag szintetikus eredetének a következménye; – ismeri a mosó- és tisztítószerek, valamint a fertőtlenítőszerek fogalmi megkülönböztetését, példát mond a környezetéből gyakran használt mosó-/tisztítószerre és fertőtlenítőszerre, ismeri a szappan összetételét és a szappangyártás módját, ismeri a hypo kémiai összetételét és felhasználási módját, érti a mosószerek mosóaktív komponenseinek (a felületaktív részecskéknek) a mosásban betöltött szerepét; – ismeri a kemény víz és a lágy víz közötti különbséget, érti a kemény víz és egyes mosószerek közötti kölcsönhatás (kicsapódás) folyamatát; – érti a különbséget a tudományos és az áltudományos információk között, konkrét példát mond a köznapi életből tudományos és áltudományos ismeretekre, információkra; – ismeri a tudományos megközelítés lényegét (objektivitás, reprodukálhatóság, ellenőrizhetőség, bizonyíthatóság); – látja az áltudományos megközelítés lényegét (feltételezés, szubjektivitás, bizonyítatlanság), felismeri az áltudományosságra utaló legfontosabb jeleket.	
Fogalmak	mész, érc, fosszilis energiahordozók, természetes és mesterséges alapú műanyag, vízkeménység, felületaktív anyag, toxikus anyag, tudomány, áltudomány

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal szemlélteti az emberiség legégetőbb globális problémáit (globális éghajlatváltozás, ózonlyuk, ivóvízkészlet csökkenése, energiaforrások kimerülése) és azok kémiai vonatkozásait; – ismeri az emberiség előtt álló legnagyobb kihívásokat, kiemelten azok kémiai vonatkozásaira		– Környezettudatos szemlélet fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Problémamegoldó készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Alkotás digitális eszközökkel

BARTIS OKTATÁS

(energiahordozók, környezetszennyezés, fenntarthatóság, új anyagok előállítása); – példákon keresztül szemlélteti az antropogén tevékenységek kémiai vonatkozású környezeti következményeit; – kiselőadás vagy projektmunka keretében mutatja be a XX. század néhány nagy környezeti katasztrófáját, és azt, hogy milyen tanulságokat vonhatunk le azok megismeréséből; – érti a környezetünk megóvásának jelentőségét az emberi civilizáció fennmaradása szempontjából; – ismeri a zöld kémia lényegét, a környezetbarát folyamatok előtérbe helyezését, példákat mond újonnan előállított, az emberiség jólétét befolyásoló anyagokra (pl. új gyógyszerek, lebomló műanyagok, intelligens textíliák); – alapvető szinten ismeri a természetes környezetet felépítő légkör, vízburok, kőzetburok és élővilág kémiai összetételét; – ismeri a legfontosabb környezetszennyező forrásokat és anyagokat, valamint ezeknek az anyagoknak a környezetre gyakorolt hatását; – ismeri a légkör kémiai összetételét és az azt alkotó gázok legfontosabb tulajdonságait, példákat mond a légkör élőlényekre és élettelen környezetre gyakorolt hatásaira, ismeri a legfontosabb légszennyező gázokat, azok alapvető tulajdonságait, valamint az általuk okozott környezetszennyező hatásokat, ismeri a légkört érintő globális környezeti problémák kémiai hátterét és ezen problémák megoldására tett erőfeszítéseket; – ismeri a természetes vizek típusait, azok legfontosabb kémiai összetevőit a víz körforgásának és tulajdonságainak tükrében, példákat mond vízszennyező anyagokra, azok forrására, a szennyezés lehetséges következményeire, ismeri a víztisztítás folyamatának alapvető	– Kommunikációs készség fejlesztése – A légkör kémiája – A természetes vizek kémiája – A talaj kémiája – A hulladékok – Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia

PÁTOSZ A OKTATÁS

lépéseit, valamint a tiszta ivóvíz előállításának módját; – érti a kőzetek és a környezeti tényezők talajképző szerepét, példát mond alapvető kőzetekre, ásványokra, érti a hulladék és a szemét fogalmi megkülönböztetését, ismeri a hulladékok típusait, kezelésük módját, környezetre gyakorolt hatásukat; – példákkal szemlélteti egyes kémiai technológiák, illetve bizonyos anyagok felhasználásának környezetre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.		
Fogalmak	zöld kémia	

BAPTISTA OKTATÁS

Fizika 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	6 óra
Ismétlődő mozgások	6 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	6 óra
Az energia	5 óra
A melegítés és hűtés következményei	6 óra
Víz és levegő a környezetünkben	5 óra
Gépek	3 óra
Szikrák, villámok	3 óra
Elektromosság a környezetünkben	5 óra
Generátorok és motorok	3 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	5 óra
Képek és látás	3 óra
Az atomok és a fény	3 óra
Környezetünk épségének megőrzése	4 óra
A Világegyetem megismerése	5 óra
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1 óra	36 óra	34 óra	2 óra	0 óra
10. évf.	1 óra	36 óra	34 óra	2 óra	0 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
31. Egyszerű mozgások	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
32. Ismétlődő mozgások	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
33. A közlekedés és sportolás fizikája	**6**	6	1	0	**7**	0	0	0	**0**
34. Az energia	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

35. A melegítés és hűtés következményei	**6**	6	1	0	**7**	0	0	0	**0**
36. Víz és levegő a környezetünkben	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
37. Gépek	**3**	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
38. Szikrák, villámok	**3**	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
39. Elektromosság a környezetünkben	**5**	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
40. Generátorok és motorok	**3**	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
41. A hullámok szerepe a kommunikációban	**5**	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
42. Képek és látás	**3**	0	0	0	**0**	3	0	0	**3**
43. Az atomok és a fény	**3**	0	0	0	**0**	3	1	0	**4**
44. Környezetünk épségének megőrzése	**4**	0	0	0	**0**	4	1	0	**5**
45. A Világegyetem megismerése	**5**	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
Összesen	**68**	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni,	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével	

BARTIS OKTATÁS

mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével,	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével	

BAPTISTA KIADÁS

• ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata • A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia	

BAPTISTA OKTATÁS

	• Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok • Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	

BÁRTFAI SZKTATÁS

Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata	

BÁRTFAI OKTATÁS

gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából	

PÁTISTA OKTATÁS

az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata – Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés	
Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok	

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság,	– Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével	

PÁRTISTA OKTATÁS

töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; − átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; − érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; − tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	− A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata − Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása − Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése − Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata − A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; − gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja,	− Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására − Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése	

BAPTISTA OKTATÁS

hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	− A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; − megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre;	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) − Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői	

BAPTISTA OKTATÁS

− ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; − ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; − ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek − A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata − A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat − A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth − Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata − Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése − Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól	
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia	

PUBLISTA KIADÁS

Tematikai egység	Képek és látás	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; − ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; − ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; − ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; − a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; − ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	− A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata − Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben − A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata − A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata − A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában − Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) − Galilei távcsővel végzett megfigyelései − Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép	

Tematikai egység	Az atomok és a fény	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; − megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak	− A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) − A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat	

BÁRTFAI OKTATÁS

Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; − ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; − ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; − ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; − megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; − átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	− Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve − Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével − A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével − A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága − Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban − Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata − Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével − Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei	

PÁDISTA OKTATÁS

atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

Tematikai egység	**A Világegyetem megismerése**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; − ismeri a bolygók, üstökösök mozgásának jellegzetességeit; − tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); − érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat; − érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; − megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és	− A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése − A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség − A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye − Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével − A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata − A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata − A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról − Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése − A gravitáció szerepe a Világmindenségben − A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva − A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban − Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum − Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai	

PAPÍRISTA ADAPTÁCIÓ

holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága	

PÁPISTA OKTATÁS

Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	– Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről – Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről	

PÁPISTA OKTATÁS

alkalmazását (nyomjelzés).	
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység		Órakeret
1. A biológia tudománya		**3 óra**
2. Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		**4 óra**
3. Egyedszintű öröklődés		**8 óra**
4. Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		**7 óra**
5. A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		**12 óra**
6. A biológiai evolúció		**8 óra**
7. Ember és bioszféra – fenntarthatóság		**10 óra**
8. Élet és energia		**4 óra**
9. Sejtek, szövetek, szervek		**7 óra**
10. A sejt és a genom szerveződése és működése		**6 óra**
11. Az élet eredete és feltételei		**3 óra**
12. A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		**12 óra**
13. Az emberi szervezet felépítése és működése	**Anyagforgalom**	**6 óra**
	Testkép, testalkat és mozgás	**12óra**
	Érzékelés, szabályozás	**12 óra**
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		**10 óra**
15. A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		**10 óra**
16. Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		**10 óra**
Kötelező összesen:		**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	72	0	0
10. évf.	2	72	72	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BÁRTFAI MAGÁNGIMNÁZIUM

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	9. évfolyam összes	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	10. évfolyam összes
1. A biológia tudománya	**3**	3	0	0	3	0	0	0	0
2. Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	**4**	4	0	0	4	0	0	0	0
3. Egyedszintű öröklődés	**8**	8	0	0	8	0	0	0	0
4. Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	**7**	7	0	0	7	0	0	0	0
5. A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	**12**	12	0	0	12	0	0	0	0
6. A biológiai evolúció	**8**	8	0	0	8	0	0	0	0
7. Ember és bioszféra – fenntarthatóság	**10**	10	0	0	10	0	0	0	0
8. Élet és energia	**4**	4	0	0	4	0	0	0	0
9. Sejtek, szövetek, szervek	**7**	7	0	0	7	0	0	0	0
10. A sejt és a genom szerveződése és működése	**6**	6	0	0	6	0	0	0	0
11. Az élet eredete és feltételei	**3**	3	0	0	3	0	0	0	0
12. A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	**12**	0	0	0	0	12	0	0	12
13. Az emberi szervezet felépítése és működése	**30**	0	0	0	0	30	0	0	30
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	**10**	0	0	0	0	10	0	0	10
15. A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	**10**	0	0	0	0	10	0	0	10
16. Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	**10**	0	0	0	0	10	0	0	10
Összesen	**144**	72	0	0	72	72	0	0	72

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A biológia tudománya**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

SZAKISTA OKTATÁS

– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris

Tematikai egység	**Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi, gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján	

BAPTISTA OKTATÁS

szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	– Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás
Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés** **Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása – A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus)

BÁRTFAI OKTATÁS

	– A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi;		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

FAKTISZTA OKTATÁS

– értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket		– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése – Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak,

BÁRTFA OKTATÁS

		életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok	

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés – szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája)	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése – Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel	

PÁRTISKOLÁTÁS

egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása – A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal – Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése	

SZABADISKOLÁS

és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe;	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása – Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal	

BIOLÓGIA OKTATÁS

– ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	– A génműködés alapelveinek megértése: aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét; – biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek	

10. évfolyam

BÁRTFAI OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.	– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése, konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a	

BAPTISTA OKTATÁS

		genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, a jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika	

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása – Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése – Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése	
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer	

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	– Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele	
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány	

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása	

BAPTISTA OKTATÁS

összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	– Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése – A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket; – megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés – A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása – A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok, következmények felismerése esettanulmányok alapján	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség	

Tematikai egység	Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	Órakeret

BÁRTFAI OKTATÁS

		10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása); – ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása – A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése – A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó	

SZAKTUDÁS

	haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása – Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése – Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

Biológia 11. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

Szabadon tervezhető óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1.Az élővilág sokszínűsége		**5 óra**
2. Sejtbiológia: a sejtek kémiai felépítése és anyagcseréje		**5 óra**
3.Az emberi szervezet szabályozó működése. Jelátvitel testfolyadék révén, hormonális szabályozás		**5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

4.Az emberi szervezet szabályozó működése. Jelátvitel szinapszisok révén, az idegrendszer felépítése és működése	**5 óra**
5.Az ember önfenntartó működése és ennek szabályozása. Kültakaró, mozgás, táplálkozás, légzés, kiválasztás, keringés	**6 óra**
6.Immunológiai szabályozás. Az immunválasz alapjai	**4 óra**
7.Szaporodás, egyedfejlődés és növekedés	**3 óra**
8.Szenvedélyeink nyomában	**3 óra**
Összesen	**36 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	0	36	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	**Összes kötelező**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
1.Az élővilág sokszínűsége	**5**	0	0	*5*	0	***5***
2.Sejtbiológia: a sejtek kémiai felépítése és anyagcseréje	**5**	0	0	*5*	0	***5***
3. Hormonális szabályozás Az emberi szervezet szabályozó működése. Jelátvitel testfolyadék révén	**5**	0	0	*5*	0	***5***
4. Idegi szabályozás Az emberi szervezet szabályozó működése. Jelátvitel szinapszisok révén, az idegrendszer felépítése és működése	**5**	0	0	*5*	0	***5***
5.Az ember önfenntartó működése és ennek szabályozása. Kültakaró, mozgás, táplálkozás, légzés, kiválasztás, keringés	**6**	0	0	*6*	0	***6***
6.Immunológiai szabályozás. Az immunválasz alapjai	**4**	0	0	*4*	0	***4***
7.Szaporodás, egyedfejlődés és növekedés	**3**	0	0	*3*	0	***3***
8.Szenvedélyeink nyomában	**3**	0	0	*3*	0	***3***

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

Összesen	**36**	0	0	**36**	0	**36**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Az élővilág sokszínűsége**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− képeken, filmeken, leírásokban és saját megfigyelései során felismeri a Föld nagy biomjait, ismeri ezek elhelyezkedését a Földön, a területük gazdasági és társadalmi helyzetét összefüggésbe hozza a várható jövőjükkel; − konkrét példákkal támasztja alá az éghajlatváltozásnak az élővilágra gyakorolt hatását; − tudatosabban figyeli a lakókörnyezetében élő növény- és állatvilágot, ismeri ezek védettségi helyzetét, igyekszik megőrizni a természeti értékeket; − érti a környezeti minőséget jellemző főbb adatok jelentőségét, ismeri a levegő, a vizek és a talaj legfontosabb minőségjelzőit, ezek alapján következtet az élővilágra gyakorolt hatásukra; − kommunikációjában megfelelően használ természetvédelemmel kapcsolatos szakkifejezéseket (pl. biodiverzitás, ökológiai egyensúly, invazív faj…), környezeti kérdésekben vállalja a vitát, tényekre alapozottan érvel.	− Az éghajlati jellemzők és a biomok növény- és állatvilága közötti összefüggések vizsgálata néhány tipikus szárazföldi életközösségben (pl. sarkvidék, tundra, tajga, szavanna, sivatag, esőerdő, lomberdő) − A tengerek élővilágának jellemzése, tipikus élőhelyek, érdekes fajok, populációk közötti kapcsolatok bemutatása − A vizek minőségére vonatkozó állapotjelzők, vizsgálati adatok elemzése, a vízminőség életközösségekre gyakorolt hatásának elemzése, következtetések megfogalmazása − A lakóhely/iskola környezetét jellemző abiotikus tényezők és az ott előforduló élővilág megfigyelése, kapcsolatuk sokoldalú elemzése − A városi környezet sajátos élőhelyeinek azonosítása, néhány városlakó állatfaj megfigyelése, a kertes övezetek és közparkok néhány jellegzetes növénycsoportjának, állatfajának felismerése − A bioszféra szintű kapcsolódások néhány példájának megbeszélése (pl. fajok vándorlása, szaharai por termékenyítő hatása, tengeri madarak szerepe), az egyensúly jelentésének és jelentőségének megbeszélése − A Gaia-elmélet főbb gondolatainak megbeszélése, jelentőségének értékelése − A közelmúltban és a jelenben végbemenő, az emberi tevékenységgel közvetlen vagy közvetett módon kapcsolatba hozható biodiverzitás-csökkenés lehetséges okainak és várható következményeinek feltárása, a negatív hatások csökkentésének, illetve az alkalmazkodás lehetőségeinek keresése, példáinak bemutatása	

BAPTISTA OKTATÁSI

	− Idegenhonos fajok gyakoribbá váló megjelenésének, az invazív jellegű terjedés okainak vizsgálata − A környezet- és természetvédelem feladatainak, tevékenységének konkrét példák alapján való elemzése − Az aktív és a passzív környezet- és természetvédelem összehasonlítása
Fogalmak	egyed, faj, populáció, rendszertan, bioszféra, biodiverzitás, biotikus és abiotikus környezeti tényezők, mikroklíma, vízminőség, talajminőség, levegőminőség, alkalmazkodás, természetvédelem, környezetvédelem

Tematikai egység	**Sejtbiológia**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Rendszerszemlélet alkalmazása a biológiai szerveződési szintek megkülönböztetésekor, és egymással való összefüggéseikre. Rendszer és környezet összefüggésének tudatos alkalmazása a sejt felépítésének és működésének magyarázatában. Felépítés és működés közötti összefüggések megértése, a szerkezeti struktúra és a kémiai felépítés összekapcsolása. Anyag, energia és információ fogalmainak alkalmazása a sejtben végbemenő folyamatok értelmezése során. Állandóság, változás és önazonosság értelmezése a sejtben zajló biokémiai folyamatok, valamint az öregedés vonatkozásában. A normális sejtműködés és az emberi egészség közti kapcsolat megfogalmazása. Miért van többféle felépítésű és működésű sejt is az élőlényekben? Hogyan megy végbe a sejtekben az anyagok átalakítása? Milyen hatások gátolhatják, veszélyeztethetik a sejtek anyagcseréjét? A víz biológiai szempontból fontos jellemzői. Az élő rendszereket felépítő szerves anyagok sajátos biológiai funkciói. Az enzimműködés lényege. A sejtkárosító hatások főbb típusai (nehézfémek, mérgek, maró anyagok, sugárzások, hőhatás). A biológiai folyamatok energetikai összefüggései; a lebontó és a felépítő anyagcsere jellemzői, helyük a sejten belül. A kémiai kommunikáció lehetősége.		Fizikai-kémiai folyamatok biológiai szerepének, az élő állapot fizikai feltételeinek, határainak elemzése. Enzimműködés vizsgálata egy elvégzett kísérletben, a folyamat elemzése. Az élő rendszerek energiaszükségletének megértése, a sejtszintű energiaátalakító folyamatok lényegi ismerete, kapcsolatuk belátása. Struktúra és funkció összekapcsolása a sejtszintű folyamatok elemzése során. A szabályozott sejtműködés néhány funkciójának értelmezése a soksejtű szervezeten belül. A sejtek közötti anyag- és információforgalom jelentőségének belátása, példákon keresztül.
Fogalmak	Enzim, kicsapódás (koaguláció), anyagcsere (lebontó és felépítő), autotróf, heterotróf, sejtlégzés, erjedés, fotoszintézis, sejtalkotó.	

BÁRTFAI SZOKTATÁS

Tematikai egység	Hormonális szabályozás	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Milyen sajátosságai vannak a kémiai jelátvitelnek a szabályozásban? Melyek a szervezet belső egyensúlyára ható legfontosabb hormonok, hol termelődnek, és mi a hatásuk? Mely rendellenességek, betegségek vezethetők vissza valamely hormonális zavarra? A teljesítményfokozó szerek veszélyei. A kémiai jelátvitel jellemzői. Belső elválasztású mirigy. Hormon és receptor összefüggése, specifikus hatás. A folyamatba való beavatkozás lehetősége. A hipofízis- és a hipotalamuszrendszer felépítése és működése. A hormonális szabályozás hierarchikus felépítése. Az idegrendszeri ellenőrzés érvényesülése. A hormonhatás időbeli jellemzői. Példák a központi idegrendszerben termelődő hormonok hatásaira (szorongás, eufória). A vércukorszint szabályozásának mechanizmusa (inzulin). A tiroxin és az adrenalin hatása. A cukorbetegség kockázati tényezői, felismerése, lehetséges következményei és kezelése. Növekedési rendellenességek. Pajzsmirigy-betegségek. Hormonok, hormonhatású szerek a környezetünkben, lehetséges veszélyek.	A hormonhatás specifikusságának megértése, a hormon-receptor kapcsolódás jelentőségének felismerése. A szabályozás és vezérlés fogalmának elmélyítése a hormonális működés példáján. Az idegi és hormonális szabályozás összehangoltságának megértése a hipotalamusz-hipofízisrendszer felépítése és működése alapján. Hormonzavarokkal összefüggő kórképek vizsgálata, a kockázatok és megelőzési lehetőségek felismerése, következtetések levonása. Érvelés a teljesítményfokozó és izomtömeg-növelő szerek használata ellen.	
Fogalmak	Hormon, receptor, belső elválasztású mirigy, szteroid, hipotalamusz, agyalapi mirigy-, pajzsmirigy-, hasnyálmirigy-, mellékvesehormon.	

Tematikai egység	Idegi szabályozás	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Miben különbözik az idegsejt felépítése és működése a többi sejtétől? Hogyan képes a szervezet beállítani belső állapotának életfontosságú jellemzőit? Hogyan állítják elő és továbbítják az idegsejtek a jeleket? Mi az oka az idegrendszer belső aktivitásának? Mi a gerincvelő szerepe az idegi szabályozásban? Melyek az emberi érzékelés területei? Mit	A szabályozás és vezérlés fogalmainak alkalmazása az idegrendszer működésének magyarázatakor. Állandóság és változás szempontjain alapuló folyamatelemzés és magyarázat. A jel fizikai, kémiai és biológiai értelmezése. A környezetben előforduló, az élőlények számára adekvát hatások, energiaformák	

BAFIT STA OKTATÁS

tehetünk érzékelési képességeink megőrzése érdekében? Milyen szabályozó rendszerek őrködnek létfenntartó életműködéseink felett? Hogyan alkalmazkodik szervezetünk a testi és lelki terheléshez? Melyek az idegrendszert érintő fontosabb rendellenességek, megbetegedések? Mit tehetünk megelőzésük érdekében? A szabályozókör fogalma, elemei. A negatív visszacsatolás működési elve, biológiai szerepe. Egy példa ismerete. Az idegsejt felépítése. A nyugalmi potenciál tényezői, értéke. Akciós potenciál kialakulása, terjedése. Az idegsejtek közötti kölcsönhatások formái és jelentőségük. A szinapszisok működésére ható anyagok. Az idegsejtek aktivitásának belső ritmusa (biológiai órák). A gerincvelő felépítése, funkciói. Szomatikus és vegetatív gerincvelői reflexek. Az inger fogalma, típusai. A receptor funkciói. A látás folyamata, alkalmazkodás a változó távolsághoz és fényerőhöz. A fül felépítése, a hallás és egyensúlyozás folyamata. Szemhibák és látásjavító eszközök, módszerek. A halláskárosodás kockázatai. Vegetatív szabályozás fogalma, funkciója, szabályozási területei. Egy vegetatív működés szabályozásának példája (pl. légzés). Az agy részei. Agyidegek. Éberség és alvás ritmusa, az ingerek változatosságának szerepe. Idegrendszeri sérülések okai, gyakoribb esetei és következményei (ideg-, gerinc-, agysérülés). Fejlődési rendellenességek, fogyatékosság. Agyi keringési zavarok. Parkinson-kór, Alzheimer-kór, prionbetegség.	azonosítása, az inger fogalmának értelmezése. Reflextípusok megkülönböztetése, a reflexkör felépítése és működése közötti kapcsolat értelmezése. Elvégzett reflexvizsgálat értelmezése. A környezetben előforduló, az élőlények számára adekvát hatások, energiaformák azonosítása, az inger fogalmának értelmezése. Az érzékszervek felépítése és működése közötti összefüggés elemzése. Elvégzett érzékelés-élettani kísérletek értelmezése. Szomatikus és vegetatív szabályozás megkülönböztetése, a vegetatív szabályozás néhány területének, módjának és funkciójának értelmezése. A szabályozás elemzése példákon. Felépítés és működés kapcsolatba hozása, a rendszerszerűség felismerése és magyarázata. A gyakoribb idegrendszeri megbetegedések azonosítása jellegzetes tüneteik alapján.
Fogalmak	Vezérlés, szabályozás, negatív visszacsatolás, idegsejt (neuron), akciós potenciál, ingerküszöb, szinapszis, reflexkör, szomatikus és vegetatív idegrendszer, érzékelés, érzékszerv, nagyagy, kisagy, agytörzs, agykéreg, dúc, mag, ideg, pálya, szürkeállomány, fehérállomány.

Tematikai egység	**Az ember önfenntartó működése és ennek szabályozása**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Miért van szükségünk a különféle tápanyagokra? Hogyan függenek össze a sejtekben zajló folyamatok a táplálkozásunkkal? Mi történik az elfogyasztott ételekkel a		A táplálkozás szervezet- és sejtszintű folyamatainak összefüggésbe hozása. A nyílt rendszer működésének értelmezése az anyagcsere példáján.

BAPTISTA OKTATÁS

tápcsatornában? Hová kerülnek a bélrendszerből felvett tápanyagok, mi történik velük a szervezetben? Hogyan függ össze a normál testsúly megőrzése a helyes táplálkozással? Milyen okai és következményei lehetnek a túlsúlynak, illetve az alultápláltságnak? Melyek a táplálkozással összefüggő gyakoribb megbetegedések, mit tehetünk a megelőzésük érdekében? Tápanyagok energiatartalma, kémiai összetétele. A tápcsatorna szakaszai és működésük. A fontosabb emésztőnedvek, hatásuk. A máj szerepe. A normál testsúly. A túlsúly és elhízás következményei. A kiegyensúlyozott, változatos étrend jelentősége. Hiánybetegségek lehetséges okai, tünetei. Az élelmiszer-higiénia jelentősége. A tartós stressz hatása az emésztőrendszerre. A szájhigiéné, a rendszeres fogápolás. Mi a légzés élettani szerepe, hogyan függ össze a légzés a sejtjeinkben zajló folyamatokkal? Hogyan megy végbe a ki- és belégzés folyamata? Hogyan szabályozza a szervezet a légzés teljesítményét? Mi az összefüggés a légzés és a hangképzés között? Melyek a leggyakoribb légszennyező anyagok és légzőszervi megbetegedések, mit tehetünk a megelőzés érdekében? Az oxigénfelvétel és a szén-dioxid leadás összefüggése a sejtlégzéssel. A felső- és alsó légutak felépítése. A gége felépítése, funkciói, a hangadás és hangképzés biológiai tényezői. A ki- és belégzés folyamata. A hemoglobin szerepe, jelentősége. Mérgező vegyületek, allergének, szálló por, füst (dohányzás) kockázatai. Néhány gyakori légzőszervi megbetegedés jellegzetes kórképe, a megelőzés és a gyógyítás lehetőségei. Hogyan kapcsolódnak egységes rendszerré a csontjaink? Milyen a csont összetétele, szöveti és szerkezeti felépítése? Milyen mechanikai elvek alapján írható le az	A tápcsatorna-szakaszok felépítésének, a bennük végbemenő élettani folyamatoknak az értelmezése. Egy szerv több funkciójának értelmezése a máj példáján. Az emésztési és a sejtszintű lebontási folyamatok közötti összefüggés felismerése. A normál testsúly megőrzése jelentőségének belátása. Életmódhoz igazodó étrend tervezése. Vita a különböző táplálkozási szokások, divatok (pl. vegetarianizmus) előnyeiről és veszélyeiről. Az emésztőszervi fertőzések tüneteinek, valamint a megelőzés, a gyógyulás és a fertőzés terjedésével kapcsolatos teendők összegyűjtése. Liszt- és tejcukorérzékeny beteg diétás étrendjének összeállítása. A diétahiba veszélyeinek bemutatása. Az epe hatásának modellezése. A légzés szervezet- és sejtszintű folyamatainak összefüggésbe hozása. A légutak és a tüdő felépítésének, a bennük végbemenő élettani folyamatoknak az elemzése (ábrázolás, ábraelemzés). A légcsere biomechanikai értelmezése egy készített modell alapján. Légzésfunkciós vizsgálat értelmezése. A gázcsere, a légzési gázok szállításának, a szervek oxigénellátásának a fizikai- kémiai összefüggéseket figyelembe vevő magyarázata. A gégeműködést bemutató film vagy ábra elemzése, a működés összekapcsolása a fizikai ismeretekkel. Kísérlet során vizsgált, vagy internetről gyűjtött légszennyezési adatok értelmezése. A dohányzás kockázatainak elemzése. A csontok mechanikai szerkezete, kémiai

BIOLÓGIA OKTATÁS

izommozgás? Milyen mozgásszervi sérülések fordulhatnak elő? Hogyan előzhetők meg és milyen elsősegély alkalmazható? Milyen életmóddal őrizhető meg a mozgásképesség? Hogyan előzhetők meg a mozgásszervi megbetegedések? Milyen kép él bennünk a testünkről? Hogyan változott a szépségideál a múltban, és mi határozza meg a jelenben? Hogyan módosítható a test megjelenése, formája? Milyen feladatokat lát el a bőrünk? Hogyan épül föl? Mit jelez a bőr testünk állapotából? Mi alakítja ki a bőr alapszínét? Milyen bőrszínváltozatok jellemzőek az emberi fajra? Hogyan ápolhatjuk a bőrünket? Melyek a bőr gyakoribb megbetegedései, melyek ezek kockázati tényezői, mit tehetünk a megelőzés érdekében? A kéz és a koponya jellegzetességei. A mozgás szerepe az emberi kommunikációban. A csont szilárdsága és rugalmassága, a kémiai összetétel és a szöveti-, szervi felépítés főbb jellemzői. A végtagok és függesztő elemeik, a gerincoszlop és a bordák, a koponya fontosabb csontjai. A hajlító és feszítő izmok működése néhány példán, az izmok csontokhoz tapadásának módja. Sérülések típusai (rándulás, ficam, húzódás, szakadás, törés). Alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek. A bemelegítés, erősítés, nyújtás biológia alapjai, fontossága. Az edzés és a fizikai teljesítmény összefüggése. A sportágakkal járó terhelés hatása a mozgás szervrendszerére. Testkép és lelki egyensúly összefüggése. A plasztikai sebészet hatásai, mellékhatásai és veszélyei. A bőr funkciói, rétegei, szöveti felépítésük. Az erek, a zsírszövet és a mirigyek szerepe a hőszabályozásban. Bőrflóra, pattanás, mitesszer, hámlás. Bőrpigment, melanin. A napozás hatása, veszélyei. A bőr higiénéje. A napsugárzás (UV) károsító hatása, a bőrrák	összetétele és biológiai funkciója közötti összefüggésekkel kapcsolatos kísérletek elvégzése. Példák a különböző csontkapcsolatokra. A csontok egymással és az izmokkal való kapcsolódási módjainak összefüggésbe hozása a mozgásképességgel. Az izomzat hierarchikus felépítésének belátása, a rendszerszerűség felismerése. A mechanikai elvek, biomechanikai és biokémiai szemlélet alkalmazása. Elsősegélynyújtás különböző típusú mozgásszervi sérülések esetén. A mozgásszegény életmód egészségkárosító hatásainak felismerésén alapuló, rendszeres, életmódszerű testmozgás. Az önvizsgálatok és rendszeres szűrővizsgálatok fontosságának belátása. Az edzettség, fittség állapotának biológiai leírása, vizsgálata egyszerű mérésekkel, ezek értékelése. Csontok fizikai szerkezetének és kémiai összetételének vizsgálata. Érvelés a táplálékkiegészítők, teljesítménynövelők használatával kapcsolatban (előnyök, hátrányok, veszélyek). Érvek gyűjtése a testképre ható divatok veszélyeiről. A bőr funkcióinak és felépítésének kapcsolata a szervezetszintű működésekkel – hőszabályozás elemzése. Az emberi faj bőrszínskálájának a biológiai sokféleség részeként való értelmezése. Képek gyűjtése a különböző bőrbetegségekről, tünetek felismerése. Érvek gyűjtése a szűrővizsgálatok, illetve az önvizsgálat fontosságáról. Kozmetikumok összetételének vizsgálata és kapcsolatba hozása a bőr felépítésével és működésével.

BÁRTFAI OKTATÁS

felismerhetősége, veszélyessége	
Fogalmak	Tápanyag, étel, élelmiszer (minőség), étrend, tápanyag-energiatartalom, mennyiségi és minőségi éhezés, alapanyagcsere, túlsúly, tápcsatorna, emésztőnedv, emésztés, felszívódás, higiéné. Légcsere, légutak, léghólyag, légzési perctérfogat, hemoglobin, gége, hangszalag, allergia, asztma. Folyadéktér, vér, nyirok, véralvadás, trombózis, artéria, véna, kapilláris, vérkör, kamra, pitvar, szívbillentyű, szívciklus, perctérfogat, vérnyomás, homeosztázis, újraélesztés Ízület, függesztő öv, csontsűrűség, vázizom, ín, szalag, bemelegítés, nyújtás.

Tematikai egység	**Immunológiai szabályozás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Miért van szükségünk biológiai „önvédelemre”? Mit jelent az önazonosság, és mi veszélyezteti ennek megőrzését? Hogyan győzi le szervezetünk a fertőzéseket? Miért következhet be az átültetett szervek kilökődése? Mi a magyarázata a védőoltások hatékonyságának? Milyen betegségeket sikerült leküzdeni vagy visszaszorítani ezen a módon? Mi gyengíti, és mi erősíti immunrendszerünket? Milyen következménye lehet a meggyengült immunvédelemnek? Kórokozó, fertőző és megbetegítő képesség, helyi és világjárvány. A kórokozók által okozott lehetséges hatások. A veleszületett és a szerzett immunitás. A nyiroksejtek típusai és funkciói. Vércsoportok, vérátömlesztés, Rh-összeférhetetlenség. A kórokozók hatása és a védekezés lehetősége (Semmelweis, Pasteur). Passzív és aktív immunizálás. Gyakoribb védőoltások, az immunizálás közegészségügyi szerepe. Az immunrendszer és a lelkiállapot közötti összefüggés. A tartós, nem kontrollált stressz hatása az immunrendszerre. Az immunrendszer rosszindulatú megbetegedése. Az allergia és az asztma immunológiai háttere.		Az immunrendszer működését feltáró kísérletek és az arra adott magyarázatok értelmezése. Alapvető közegészségügyi és járványtani ismeretek alapján valós helyzetek elemzése, cselekvési lehetőségek mérlegelése. Az információ értelmezése a saját-idegen felismerési mechanizmusokban. A veleszületett, természetes védekezőképesség, valamint a szerzett, specifikus immunitás megkülönböztetése. A védőoltások indokoltságának értelmezése. A testi és lelki egészség közötti összefüggés belátása, biológiai magyarázata. A tartós stressz kezelésével összefüggő, egészségmegőrzést szolgáló életviteli és gyakorlati lehetőségek megismerése, összevetése a saját életmóddal. Vér(csoport)vizsgálatok eredményének megfigyelése, értelmezése.
Fogalmak	Fertőzés, járvány, veleszületett immunitás, szerzett (specifikus) immunitás, antigén, antigén-felismerés, antitest (immunglobulin), nyiroksejt (limfocita), Rh és ABO vércsoportrendszer, védőoltás, immunizálás, immunológiai memória.	

BÁBITSTA OKTATÁS

Tematikai egység	Szaporodás, egyedfejlődés és növekedés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi magyarázza az ivaros úton létrejött utódok sokféleségét, az ivarsejtek és az ivarsejteket létrehozó egyedek különbségeit, a férfi és nő biológiailag eltérő jellemzőit? Ivaros és ivartalan szaporodásformák az élővilágban. Mitózis és meiózis. Klónozás. Kromoszomális, elődleges és másodlagos nemi jellegek. A férfi és női ivarsejtek, ivarszervek felépítése, működése, a nemi működések szabályozása. Fogamzásgátlás. Családtervezés és lehetőségei. A megtermékenyülés, a méhen belüli élet fő jellemzői. A magzati élet védelme. Születés. A születés utáni élet fő szakaszainak biológiai jellemzői.	Az ivartalan és az ivaros szaporodás összehasonlító jellemzése. Az ivarsejtek összevetése. A ciklikus működések megértése. A családtervezés lehetőségei kapcsán érvek és tények megbeszélése. Filmek, folyamatábrák, makettek értelmezése.	
Fogalmak	Ivartalan és ivaros szaporodás (szexualitás), klónozás, tüsző, sárgatest, tüszőserkentő és tüszőhormon (ösztrogén), sárgatestserkentő és sárgatest-hormon (progeszteron), hím nemi hormon (tesztoszteron), ovuláció, menstruáció, megtermékenyülés, beágyazódás, magzat, méhlepény.	

Tematikai egység	Szenvedélyeink nyomában	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- hiteles források felhasználásával bemutatja az egyes szenvedélybetegség-típusok jellegzetességeit, az egészséges személyiségfejlődést befolyásoló tényezőit, a függőség komplex okait és a gyógykezelés lehetőségeit; - a légzőszervi megbetegedések népegészségügyi adatait összefüggésbe hozza a dohányzási szokásokkal, biológiai ismeretei alapján érvel a káros hatásokat okozó szenvedély ellen; - ismeri a különféle drogok, pszichotróp szerek biológiai hatásmechanizmusait, megkülönbözteti az alkalmi droghasználóra és a drogfüggő személyre gyakorolt pszichés és szervi hatásokat; - reális véleményt alkot az alkoholfogyasztás kultúrához köthető, valamint alkoholbetegséget jelentő formáiról, tisztában van a rendszeres,	– A szenvedélyek és függőségek kialakulását elősegítő biológiai mechanizmusok, társadalmi tényezők és következmények azonosítása – A függőségek különféle típusai, elterjedtségük és hatásuk az életvitelünkre – A dohányzás káros hatásainak összegyűjtése, a dohányzási szokásokra vonatkozó hazai és nemzetközi adatok elemzése – Az alkoholfogyasztás élettani, pszichés és társadalmi hatásainak áttekintése, az alkoholbetegség fogalmi értelmezése – A különféle drogok élettani és pszichés hatásainak összehasonlító elemzése, a drogfogyasztás különféle formáinak és társadalmi kezelésének megbeszélése	

PÁRTOLTA OKTATÁS

túlzott alkoholfogyasztás egészségkárosító hatásaival.		
Fogalmak	szenvedélybetegség, alkoholbetegség, függőség, életvitel, mentálhigiéné, drogtípusok, élettani hatás, pszichoszomatikus tünetek	

BAPTISTA OKTATÁS

Földrajz 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**3 óra**
2. A kőzetburok	**8 óra**
3. A légkör	**6 óra**
4. A vízburok	**5 óra**
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**10 óra**
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**4 óra**
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**13 óra**
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**8 óra**
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**5 óra**
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**10 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	1	36	36	0	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	9. évfolyam kötött	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	10. évfolyam kötött	**10. évfolyam összes**
79. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**3**	3	0	0	0	**3**	0	0	0	0	**0**
80. A kőzetburok	**8**	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	**0**
81. A légkör	**6**	6	0	0	0	**6**	0	0	0	0	**0**
82. A vízburok	**5**	5	0	0	0	**5**	0	0	0	0	**0**
83. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**10**	10	0	0	0	**10**	0	0	0	0	**0**
84. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**4**	4	0	0	0	**4**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

85. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**13**	0	0	0	0	**0**	13	0	0	0	13
86. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**8**	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	8
87. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**5**	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
88. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**10**	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	10
Összesen	***72***	36	0	0	0	**36**	36	0	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	
Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és	

BAPTISTA OKTATÁS

	holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	A kőzetburok	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	A légkör	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése – Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése	

BARTHA KIADÓ

	– Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	A vízburok	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció) – A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme	
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése	

BAPTISTA KIADÁS

	– A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika

BAKTA OKTATÁS

	Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Tematikai egység	Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

Tematikai egység	A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése	

BARTHA OKTATÁS

	– A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése – A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése – A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	68 óra
2. Environment and nature	34 óra
3. School and education	17 óra
4. Holidays, travelling, tourism	17 óra
5. Public matters, entertainment	34 óra
6. English and language learning	34 óra
7. Intercultural topics	17 óra
8. Cross-curricular topics and activities	26 óra
9. Current topics	32 óra
10. Science and technology, Communication	17 óra
11. Gaining and sharing knowledge	51 óra
Kötelező összesen:	**347 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	5	180	173	7	0
10. évf.	5	180	174	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
62. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	***68***	43	1	0	**44**	25	3	0	**28**
63. Environment and nature	***34***	14	1	0	**15**	20	0	0	**20**
64. School and education	***17***	8	0	0	**8**	9	0	0	**9**
65. Holidays, travelling, tourism	***17***	8	1	0	**9**	9	0	0	**9**
66. Public matters, entertainment	***34***	17	0	0	**17**	17	3	0	**20**
67. English and language learning	***34***	17	1	0	**18**	17	0	0	**17**

BAPTISTA OKTATÁS

68. Intercultural topics	***17***	8	0	0	**8**	9	0	0	**9**
69. Cross-curricular topics and activities	***26***	9	1	0	**10**	17	0	0	**17**
70. Current topics	***32***	15	0	0	**15**	17	0	0	**17**
71. Science and technology, Communication	***17***	8	1	0	**9**	9	0	0	**9**
72. Gaining and sharing knowledge	***51***	26	1	0	**27**	25	0	0	**25**
Összesen	***347***	173	7	0	**180**	174	6	0	**180**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (173 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 43 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Parts of the house - Places to spend free time - Clothes and accessories - Hobbies - Free time activities - Furnishings - Appliances	
Fogalmak	anniversary, fashion, acquintances, relative	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Animals, plants - Comparing city and town life - The characteristics of the four seasons - Weather conditions in Hungary	
Fogalmak	endangered animal, busy traffic, pollution, weather forecast	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- School subjects - Parts of the school buildings - Objects used for studying in and outside school	
Fogalmak	arts subject, science subject, staff room, blackboard	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Means of transport - Types of accommodation	

BARTISTA OKTATÁS

	- Popular holiday destinations, famous sights - Places of interest in Hungary and around the world - Objects used while travelling - Preparing, planning a tip
Fogalmak	advantage, beach holiday, city tour, London Eye, passport, boarding pass

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Free time activities (outdoor, indoor) - Hobbies - Arts and cultural events - Computer games - Giving directions – Cultural institutions, restaurants, hotels, city life/country life - Services	
Fogalmak	recreational activity, board game, theatre, computer addict	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning - Developing reading skills: guessing the meaning of unknown words 'Class library'	
Fogalmak	word-search, internet research, project work	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– customs and traditions in different countries – people and culture, traditions – typical landmarks – project work – Internet research Presentation	
Fogalmak	custom, habit, cuisine, landmark, monarchy	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Project work - Debate Game	
Fogalmak	cooperative work, individual preparation, presentation	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 15 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- vocabulary for understanding international and national news - working with international and national news - watching videos (news, reports) - role play Internet research	
Fogalmak	blog, article, sensation	

Tematikai egység	Science and technology, communication	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- basic objects used by everyday people - household gadgets, mobile phones, computers, internet - project work Internet research	
Fogalmak	download, upload, connect, Internet access, computer literate	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 26 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- gaining and sharing information - presentation - making posters making reports about films, programs	
Fogalmak	articles, vlog, podcast, video	

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Grammar tests Letter-writing Listening task	
Fogalmak	revision, comprehension, communicative effectiveness	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (174 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle People and society	Órakeret 25 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Healthy eating Keeping fit	

BAPTISTA OKTATÁS

	Doing chores Going to the doctor's Common illnesses Traditional treatment Clothes and fashion Holidays School and family celebrations Positive and negative characteristics
Fogalmak	balanced diet, overweight, household appliances, GP, treatment, prescription, injury, casual clothes, accommodation, national holidays, personality

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Natural disasters Nature protection Keeping pets Weather and climate	
Fogalmak	earthquake, floods, climate changes, pollution, recycling, seasons, temperature	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	School traditions and events Extracurricular opportunities for language learning Educational systems in Hungary and in the UK	
Fogalmak	uniform, crèche, kindergarten, primary school, secondary school, further education	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Holidays in Hungary and abroad Sightseeing, city tour Self-organized of package holiday Cultural differences Effects of tourism on people and economy	
Fogalmak	passport, identity card, travel agency, individual tour, package holiday, guidebook, culture shock	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National and international attractions, sights Presenting a sight Cultural institutions Culture Books	

BAPTISTA OKTATÁS

	Apps Media
Fogalmak	theatre, cinema, performance, attraction, institution

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Language skills Language learning strategies Languages, autonomous learning	
Fogalmak	skill, learning strategy	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National sports Cuisine Local language Tourist attractions	
Fogalmak	team sport, individual sports, national cuisine, sightseeing	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using the words and phrases in English Gaining information in the target language	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vocabulary for understanding international and national news Working with international and national news Internet research The language of newspapers	
Fogalmak	newspapers, magazines	

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using technology in everyday life Using technology for studying or for work Internet, social networks	
Fogalmak	gadgets, applications, social webpages	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	Gaining and sharing information
Fogalmak	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 9-10. évfolyamon:

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)
- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)
- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)

PÁTSI KIADÓ

- feltételezés, kétely kifejezése (I don’t think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn’t take part? He’s ill, that’s why.)
- magyarázat kifejezése (What is it good for? It’s used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can ’t remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don’t care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: ’going to’ (I’m going to be a doctor. It’s going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I’ll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: ’can’, ’must’ segédige (I can/can’t swim.); ’could’, ’may’ (Can/could/may I join you?) ’should/shouldn’t’ (You should ask her.); ’mustn’t’ (You mustn’t smoke here.); ’can’, ’could’, ’be able to’ (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); ’must’, ’may’, ’might’, ’can’t’ (Clara must be at school, she can’t be on holiday. She might like you); ’should have /might have’ (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: ’used to’ / ’would’ (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We’ll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don’t know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; ’all’, ’both’, ’none’, ’neither’, ’every’, ’each’, ’enough’, ’too’, ’quite’ (It isn’t good enough. The cake tastes quite good.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom’s younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What’s it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o’clock, on Monday, It’s eight. It’s quarter to eight.); ’already’, ’yet’, ’just’ (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; ’some/any’; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)

PARTISTA OKTATÁS

- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

Angol nyelv 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle	**25 óra**
2. Environment and nature	**19 óra**
3. Holidays, travelling, tourism	**19 óra**
4. Public matters, entertainment	**19 óra**
5. . English and language learning	**25 óra**
6. Intercultural topics	**25 óra**
7. Cross-curricular topics and activities	**25 óra**
8. Current topics	**25 óra**
9. Science and technology, Communication	**19 óra**
10. People and Society	**19 óra**
11. Financial matters	**16 óra**
12. Carreer and employment	**19 óra**
13. Gaining and sharing knowledge	**25 óra**
14. Final Exam Preparation	**31 óra**
Kötelező összesen:	**311 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	5	180	168	12	0	0
12. évf.	5	155	143	12	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
89. Personal topics: family relations, lifestyle	***25***	19	1	0	0	**20**	6	1	0	0	**7**
90. Environment and nature	***19***	10	1	0	0	**11**	9	1	0	0	**10**
91. Holidays, travelling, tourism	***19***	10	1	0	0	**11**	9	1	0	0	**10**

BAPTISTA OKTATÁS

92. Public matters, entertainment	***19***	13	1	0	0	**14**	6	1	0	0	**7**
93. English and language learning	***25***	12	1	0	0	**13**	13	0	0	0	**13**
94. Intercultural topics	***25***	13	0	0	0	**13**	12	1	0	0	**13**
95. Cross-curricular topics and activities	***25***	13	1	0	0	**14**	12	1	0	0	**13**
96. Current topics	***25***	13	1	0	0	**14**	12	1	0	0	**13**
97. Science and technology, Communication	***19***	10	1	0	0	**11**	9	1	0	0	**10**
10. People and Society	***19***	10	0	0	0	**10**	9	1	0	0	**10**
11.Financial matters	***16***	9	1	0	0	**10**	7	1	0	0	**8**
12.Carreer and employment	***19***	12	1	0	0	**13**	7	2	0	0	**9**
13.Gaining and sharing knowledge	***25***	12	1	0	0	**13**	13	0	0	0	**13**
14. Final Exam Preparation	***31***	12	1	0	0	**13**	19	0	0	0	**19**
Összesen	***311***	168	12	0	0	**180**	143	12	0	0	**155**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (168 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Workplace - House/flat - Daily routine - Household duties - Celebrations - Eating out, healthy eating - Keeping fit	
Fogalmak	aquaintances, social relations, furnishing	

Tematikai egység	**. Environment and nature**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Place of living - Keeping pets - Nature protection	
Fogalmak	environmental protection, natural phenomena, climate	

Tematikai egység	**. Holidays, travelling, tourism.**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Public transport - Travelling - Means of transport	

BARTISTA OKTATÁS

	- Accommodation - Sightseeing - Holidays, festivals
Fogalmak	accommodation, destination, sightseeings, country life

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Hobbies - Free time activities - Theatre, cinemas, books, films - Computer games	
Fogalmak	attractions, entrance tickets, addiction	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language skills - Language learning strategies - Easy readers	
Fogalmak	accents and dialects, dictionaries	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Traditions - Typical landmarks - National sports - Cuisine	
Fogalmak	– culture, tourist attractions, national characteristics, famous sights	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate	
Fogalmak	arts subject, science subject, presentation, workshop	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- News and events - Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Types of newspapers	
Fogalmak	tabloid, broadsheet, newscaster, article, headline	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- IT gadgets, basic objects used by everyday people - Using technology in everyday life - Using technology for studying, for work	
Fogalmak	scientists, researchers, inventors, engineers, technological development, scientists, IT professionals	

Tematikai egység	People and Society.	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Members of the society - The public authorities - Everyday tasks and chores - Holiday - Family events - People working in services	
Fogalmak	– teenagers, adults, the elderly, celebration, anniversary	

Tematikai egység	Financial matters	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Jobs, professions - Employees, white-collar, blue collar workers - Money, currencies - Advertisements - Commercials	
Fogalmak	spending money, saving, commercial, online shopping	
Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Objects used in different jobs - Applying for a job - Lifelong learning	
Fogalmak	job interview, meeting, choosing a career	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	blog, article, research	

Tematikai egység	Final exam preparations	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Practising for the Matura examination by doing grammar tests, listening, reading, letter writing tasks - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam
Fogalmak	revising and deepening the acquired knowledge

Szabadon felhasználható (12 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (143 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources - Volunteering	
Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences - Economy - Effect of tourism - New areas in tourism	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Language learning
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics	
Fogalmak	individual work, literature, history,	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles - Watching news on TV	
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	People and Society	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	Financial matters	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	Carreer and employment	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a carreer - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews	
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation	

BARTISTA OKTATÁS

	- Making a video-recording - Writing an article - Project work
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance

Tematikai egység	**Final Exam Preparations**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (12 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)

PÁRBESZÉD ORTATÁS

- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

BAPTISTA OKTATÁS

Német nyelv 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**68 óra**
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**34 óra**
3. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**17 óra**
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	**17 óra**
5. Öffentliches Leben, Unterhaltung	**34 óra**
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**34 óra**
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**17 óra**
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**26 óra**
9. Aktuelle Themen	**32 óra**
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**17 óra**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**51 óra**
Kötelező összesen:	**347 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	5	180	173	7	0
10. évf.	5	180	174	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
73. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	68	43	1	0	**44**	25	3	0	**28**
74. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	34	14	1	0	**15**	20	0	0	**20**

BAPTISTA OKTATÁS

75. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	17	8	0	0	**8**	9	0	0	**9**
76. Reisen und Urlaub, Tourismus	17	8	1	0	**9**	9	0	0	**9**
77. Öffentliches Leben, Unterhaltung	34	17	0	0	**17**	17	3	0	**20**
78. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	34	17	1	0	**18**	17	0	0	**17**
79. Interkulturelle und landeskundliche Themen	17	9	0	0	**9**	9	0	0	**9**
80. Fächerübergreifende Themen und Situationen	26	9	1	0	**10**	17	0	0	**17**
81. Aktuelle Themen	32	15	0	0	**15**	17	0	0	**17**
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	17	8	1	0	**9**	9	0	0	**9**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	51	26	1	0	**27**	25	0	0	**25**
Összesen	347	173	7	0	**180**	174	6	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (173 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 43 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal – unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	– Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	
Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung,	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde	– A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása – Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in der Schule – - Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule Feste in der Schule, Schultraditionen, – Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulgebäude, Angestellte, Schultraditionen, Feste, Sprachverwendung	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
–Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal –Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland –Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	–Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele,	

PEDAGÓGIA OKTATÁS

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Ismeretek**	
– Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachkenntnisse, Sprachschule	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról	
Fogalmak	Bräuche, Traditionen, Geschichte, Kunst, Wahrzeichen, Merkmale,	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich möchte wissen…Ich weiss es nicht. Ich weiss es.	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	schreiben, schicken, Email, telefonieren,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	– A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	
Fogalmak	Ich frage nach…. Ich spreche über… Ich möchte…	

BÁRTFAI OKTATÁS

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés – családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása – internetes kutatás: Mein Vorbild	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	in der Nähe, nicht weit von…,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– személyes utazási élmények - rendszerezés	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása - Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, szókincs gyűjtése	- A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Es geht um… Es handelt sich um…. meiner Meinung nach…	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- szókincs gyűjtése	– Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Klimaschutz, Filmanalyse, Smartboard, mündliches Feedback	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés	- Szórakoztató, tudományos tartalmak megismerése	
Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés	– A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	
Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (174 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	Órakeret 25 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten – Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben, – größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne,	– Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	

BÁRTFAI OKTATÁS

persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle	
Fogalmak	Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle, Lebensphasen, Zukunftspläne, Behandlung, Heilmittel, Ernährung,

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten	– A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása – Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Nachhaltigkeit,Wiederverwertung,Wiederverwendung,Umweltschutz-Kampagne,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens	– Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulsystem, DACHL-Ländern, Gemeinschaftsprogramm, Traditionspflege,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
–Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland	–Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása	

BÁRTFAI OKTATÁS

–Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung –Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft	
Fogalmak	Tourismus, Gruppenreise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele, Ich möchte wissen… Ich möchte mich danach erkundigen….

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Dienstleistung, Unterhaltungsmöglichkeiten, Ereignisse, Veranstaltungen,	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	autonomes Lernen, Sprachlernstrategien, Sprachkönnen, Sprachkenntnisse,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról	

PÁRTISTA OKTATÁS

Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien? – Bundesländer, Landschaften, Flüsse,

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich meine …. Ich denke…. Meiner Meinung nach …	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit – Internet, soziale Netzwerke	– Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	– Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	– A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit, darstellen	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján, külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása	
Fogalmak	Freund, Freundin, besser, Körperteile, Farben,	

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Freizeitaktivitäten, Hobbys, Kunst und kulturelle Veranstaltungen	A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Medien, Programme, Stadt und Dorf, Meinung äussern, Ich bin dagegen… Ich bin dabei…. Vorteile, Nachteile,	

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)

BAPTISTA OKTATÁS

- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

BÁRTFAI OKTATÁS

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)
- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

<u>Német nyelv 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**25 óra**
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**19 óra**
3. Reisen und Urlaub, Tourismus	**19 óra**
4. Öffentliches Leben und Unterhaltung	**19 óra**
5. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**25 óra**
6. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**25 óra**
7. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**25 óra**
8. Aktuelle Themen	**25 óra**
9. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**19 óra**
10. Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	**19 óra**
11. Wirtschaft und Finanzen	**16 óra**

PARTISTA OKTATÁS

12. Arbeitswelt und Karriere	**19 óra**
13. Wissenserwerb und Wissensvermittlung	**25 óra**
14. Vorbereitung auf das Abitur	**31 óra**
Kötelező összesen:	**311 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	5	180	168	12	0
12. évf.	5	155	143	12	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
82. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	25	19	1	0	**20**	6	1	0	**7**
83. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	19	10	1	0	**11**	9	1	0	**10**
84. Reisen und Urlaub, Tourismus	19	10	1	0	**11**	9	1	0	**10**
85. Öffentliches Leben und Unterhaltung	19	13	1	0	**14**	6	1	0	**7**
86. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	25	12	1	0	**13**	13	0	0	**13**
87. Interkulturelle und landeskundliche Themen	25	13	0	0	**13**	12	1	0	**13**
88. Fächerübergreifende Themen und Situationen	25	13	1	0	**14**	12	1	0	**13**
89. Aktuelle Themen	25	13	1	0	**14**	12	1	0	**13**
90. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	19	10	1	0	**11**	9	1	0	**10**
10. Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	19	10	1	0	**11**	9	1	0	**10**
11. Wirtschaft und Finanzen	16	9	0	0	**9**	7	1	0	**8**
12. Arbeitswelt und Karriere	19	12	1	0	**13**	7	2	0	**9**

BÁTHORY ISTVÁN OKTATÁS

13. Wissenserwerb und Wissensvermittlung	25	12	1	0	**13**	13	0	0	**13**
14. Vorbereitung auf das Abitur	31	12	1	0	**13**	19	0	0	**19**
Összesen	311	168	12	0	**180**	143	12	0	**155**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (168 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle – unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	– Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	
Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung, Behandlung	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land,	– Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	

BARTISTA OKTATÁS

geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde – Möglichkeiten vom Umweltschutz	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall, Kontinente, Erde,

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal – Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe – Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	– A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.	
Fogalmak	Unterkunftsmöglichkeiten, Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel	

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	
Fogalmak	Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben, sozialen Institutionen	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse,	– A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben	

BAPTISTA OKTATÁS

Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	– A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása
Fogalmak	Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente, Dialekte,

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Bräuche und Traditionen – Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur	– Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	
Fogalmak	Bräuche,Traditionen, Kunst, Geschichte, Literatur	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Germanismen, zu Hause, nach Hause, zur Verfügung stehen,	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven	

PÁRTISTA OKTATÁS

vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft,

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure – Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten, – Messen, Konferenzen	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.	
Fogalmak	Messe, Konferenz, Forscher, Wissenschaftler	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban	

PÁRTÍSTA OKTATÁS

– Heimat, öffentlicher Raum, Ämter – Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung – Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage	
Fogalmak	Veranstaltungen, Feiertage, Behörden, öffentlicher Raum, Ämter,

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter – öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube – Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban	
Fogalmak	Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Post, Wechselstube, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare	

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen – Arbeitsplätze, Büros – Gegenstände in unterschiedlichen Berufen	– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen, Arbeitsplätze, Büros	

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven	– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	– Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre
Fogalmak	Mein Text gefällt mir nicht. zweifeln an,

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	Standpunkt, auf alle Fälle, . Das bezweifle ich.	

Szabadon felhasználható (12 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, rendszerezés	– Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	– Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	in der Nähe, nicht weit von…,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- személyes utazási élmények - rendszerezés	– Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	

BARTÓK OKTATÁS

Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, szókincs gyűjtése	– A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Es geht um… Es handelt sich um…. meiner Meinung nach…	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, szókincs gyűjtése	– A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról	
Fogalmak	Sprachen lernen, Volks und Sprachen	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, szókincs gyűjtése	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Es geht um… Es handelt sich um…. meiner Meinung nach…	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, szókincs gyűjtése	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	
Fogalmak	Klimakatstrophe, Casting,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 1 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
- szókincs gyűjtése	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.
Fogalmak	Klimaschutz, Klimakatastrophe, Feedback,

Tematikai egység	Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban	
Fogalmak	ältere Generationen, Heimat, Alltags	

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés, ismétlés	– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Berufswahl, Sommerjob, Arbeitslosigkeit	

Tematikai egység	Wissenserwerb und Wissensvermittlung	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés, ismétlés	– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Es wäre gut, wenn… Wenn ich doch/nur….	

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	

BÁRTFAI OKTATÁS

	– a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése
Fogalmak	das schreibende Kind, das zulesende Buch,

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (143 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten, – Haushalts– und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben – größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und	– Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – Vitakészség, önálló szövegalkotás (szóban és írásban) képességének fejlesztése	

PAPISTA OKTATÁS

	Misserfolge, Freundschaft	
Fogalmak	Familienkreis, Freundschaft, Arbeiten um das Haus, Krankheiten, Rollenverteilung in der Familie	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien	– Kooperációs készség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Előadókészség fejlesztése	
Fogalmak	Umweltschutz, Bodenschätze, Naturphänomene, Klimaveränderung, erneubare Energien, Wiederverwendung	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung – Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra való képesség fejlesztése a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban. – Vitakészség, előadókészség, íráskészség, kommunikációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Stadtrundfahrt, Stadtführung, Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede, Feste	

BÁRTFISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
–kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeiten, kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	– A német nyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb német dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachlernstrategien	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall	– A német nyelvű országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – A német nyelvű kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – A német kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a német nyelvű és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	
Fogalmak	Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall, Geschichte	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁTFIS OKTATÁS

– Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban – Vitakészség, előadói készség fejlesztése
Fogalmak	Interdiszplinarität, Zusammenhänge

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen – Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.	
Fogalmak	Innovation, Forschung, Internet, soziale Neztwerke	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 9 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst – Handysucht, Internetabhängigkeit – grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban – Vitakészség, íráskészség fejlesztése
Fogalmak	Sucht, Abhängigkeit, Suchtbehandlungen, Toleranz, freiwillige Arbeit, Generationen, Geschechtsrollen

Tematikai egység	Wirtschaft und Finanzen	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln – Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban	
Fogalmak	Geld, Banking, Kredite	

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Vorstellungsgespräch, Besprechungen – Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job	– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	

PÁTFUTÁSOKTATÁS

– Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban
Fogalmak	Vorstellungsgespräch, Jobs, Arbeitslosigkeit, Kooperation, Mobilität

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Forschungsarbeit, Präsentation, Information	

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	Abitur, Leseverstehen, Hörverstehen, Schreiben	

Szabadon felhasználható (12 óra)

PAPÍRSTA OKTATÁS

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, rendszerezés	- rendszerező képesség fejlesztése	
Fogalmak	Familie, Familienkreis, Freundschaft, Arbeiten um das Haus, Krankheiten, Rollenverteilung in der Familie	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- Situationen	- Kommunikációs készség fejlesztése	
Fogalmak	Einzelreise und Gruppenreise	

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- ismétlés, rendszerezés	- kommunikációs és íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeiten, kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Német nyelvű országok ünnepei	– Az összehasonlítás képességének fejlesztése – Előadókészség fejlesztése	
Fogalmak	Feste, Feiertage	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szókincs gyűjtése – rendszerezés	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Zusammenhänge	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismétlés, szókincs gyűjtése	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven	

BARTISTA OKTATÁS

	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra
Fogalmak	Aktuell, Medien

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- szókincs gyűjtése	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.	
Fogalmak	Klimaschutz, Klimakatastrophe, Feedback, Kommunikation	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
- rendszerezés	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban	
Fogalmak	Gesellschaft, Einzelperson, Süchte, Abhängigkeit, Therapie	

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Situationen	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban	
Fogalmak	Banking, Kredit, Geld	

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Vorstellungsgespräch	– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban
Fogalmak	Berufswahl, Jobs

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	
Fogalmak	Abitur – az eddig tanult szókincs	

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.),

PÁRTOS OKTATÁS

megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

BAPTISTA OKTATÁS

Vizuális kultúra 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Korszak, stílus, műfaj	**12 óra**
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	**10 óra**
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	**8 óra**
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	**6 óra**
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	**16 óra**
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	**16 óra**
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	34	2	0
10. évf.	1	36	34	2	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Korszak, stílus, műfaj	***12***	6	2	0	**8**	6	2	0	**8**
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	***10***	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	***8***	4	0	0	**4**	4	0	0	**4**
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	***6***	3	0	0	**3**	3	0	0	**3**
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	***16***	8	0	0	**8**	8	0	0	**8**

BARTISTA OKTATÁS

Összesen	***68***	34	2	0	**36**	34	2	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		

BARTISTA OKTATÁS

− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)

Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)	
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság	

Tematikai egység	Design, divat, identitás – Tervezett környezet, **azonosulás**	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban	

BAPTISTA KIADÓ

− Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal − Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás
Fogalmak térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseményművészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.		
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér		

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus , műfaj**	**Órakeret 2 óra**

PÁRBESZÉD KIADÓ

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére	
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	*Korszak, stílus, műfaj*	Órakeret 6 óra

Ismeretek,
Fejlesztési feladatok

− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is
− Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is
− Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)		
Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság	

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában		

BAT-SZTAOKTATÁS

− A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori" készítése)	
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság

Tematikai egység	**Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban − Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal − Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás		
Fogalmak	térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás	

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az		

BÁRTFAI OKTATÁS

ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseménymővészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.	
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

PÁRTOLÓ KTATÁS

Vizuális kultúra 11. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Kötelező összesen:	**0 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	0	36	0
12. évf.	0	0	0	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
98. Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése	**0**	0	0	5	0	**5**
99. Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus	**0**	0	0	5	0	**5**
100. Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok	**0**	0	0	12	0	**12**
101. Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet	**0**	0	0	4	0	**4**
102. Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	**0**	0	0	4	0	**4**
103. Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	**0**	0	0	6	0	**6**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**

BÁRDI OKTATÁS

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Érzelmek, hangulatok kifejezése**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Látvány megjelenítése egyénileg választott kifejezési szándék (pl. feszültség, figyelemfelhívás, nyugalom) érdekében, a vizuális kifejezés eszközeinek tudatos alkalmazásával (pl. nézőpont, kompozíció, színhasználat, felületkialakítás).−Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karaktercserék).−Fogalmak, jelenségek (pl. repülés, víz, kapcsolatok, utánzás) komplex vizuális feldolgozása nem a megszokott eszközökkel (pl. talált tárgyakból, szokatlan anyagokból, fénnyel).	
Fogalmak	Nonfiguratív megjelenítés, vizuális átírás, redukció, absztrakció, kiemelés, kontraszt, kompozíció, parafrázis, komplementer, vizuális narratív hatás, illusztratív hatás, installáció, enviroment/környezetművészet, fényművészet.

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Ábrázolás és stílus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Téri helyzetek megjelenítése különböző ábrázolási rendszerek használatával és transzformálásával (pl. látvány reprodukálása vetületi ábrázolásból perspektivikus vagy axonometrikus megjelenítéssel). −Az önárnyék és a vetett árnyék művészi kifejező elemként történőalkalmazása (pl. megvilágítás megváltoztatásával létrehozott változások megjelenítése grafikai, fotós eszközökkel). −Ábrázolási konvenciók megfigyelése és értelmezése a művészet történetében, illetve az adott vagy választott megjelenítési cél érdekében reprodukálása az alkotó munkában.		
Fogalmak	Téri helyzet, ábrázolási konvenció vagy ábrázolási rendszer, nézőpont, horizontvonal, iránypont, rövidülés, vetületi ábrázolás, képsík, nézet, axonometria, egy- és két iránypontos perspektíva, önárnyék, vetett árnyék.	

Tematikai egység	**Kifejezés, képzőművészet Korszakok, stílusirányzatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Művészettörténeti korszakok (pl. ókor, kora keresztény, romanika és gótika, reneszánsz és barokk, klasszicizmus és romantika) műfajokra lebontott részletes összegzése, a legfontosabb stílust meghatározó jegyek pontos megkülönböztetésével. −Vizuális művészeti műfajok összehasonlítása több szempontból (pl. műtípusok szerint: életkép a festészetben és a fotóművészetben, portré a szobrászatban és festészetben)		
Fogalmak	Korszak, korstílus, stílusirányzat, képzőművészeti műfaj, műtípus, magasnyomás, mélynyomás, síknyomás, egyéni stílus, avantgard, avantgard irányzat, neoavantgard, posztmodern, kortárs képzőművészet, újmédia, intermediális műfaj, eseményművészet, interaktív művészet, hálózati művészet.	

Tematikai egység	**Tárgy- és környezetkultúra Tervezett, alakított környezet**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyszerű használati tárgy (pl. egyedi övtáska) és belső tér (pl. élet minimál térben) tervezése az alapvető ergonómiai szempontok felmérésével és figyelembevételével, a tervezői folyamat jól értelmezhető rajzos és szöveges dokumentációja az ötletek, tervvázlatok, megvalósulási terv elkészítéséig. −Belső terek, tárgyak átalakítása egyszerű, de szokatlan eszközökkel (pl. fénnyel, becsomagolással) elsősorban a kifejezés, a hangulati hatások erősítése érdekében.		
Fogalmak	Tervezési folyamat, felmérés, térelrendezés, műszaki jellegű ábrázolás, ergonómia, környezettudatos magatartás, környezetvédelem.	

BAKTÉRIA OKTATÁS

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Tárgy és hagyomány	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Különböző történeti korok és kultúrák (pl. Európán kívüli is) sajátos, jellemző tárgyainak (pl. totem, amulett), épületeinek, (pl.hagyományos japán lakóház) és díszítőmotívumainak (pl. azték, maja, kalocsai motívumok) elemző vizsgálata a kulturális jegyek pontos megkülönböztetésével, illetve a közös jegyekmegkeresésével.		
Fogalmak	Táji csoport, néprajzi csoport, tájegység, népi kultúra, hagyomány, hagyományőrzés, világörökség	

Tematikai egység	Tárgy- és környezetkultúra Az épített, alakított környezet változásai	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az építészettörténet fontosabb korszakainak (pl. ókor, romantika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió) elemzése és összehasonlítása – különös tekintettel a formai, szerkezeti kapcsolódásokra és különbségekre –, illetve összehasonlítva a 20. század (modern, posztmodern) és kortárs építészeti stílusjegyek és térrendezés sajátos vonásaival, nemzetközi és magyar példák alapján. −Kortárs környezetalakítás és térrendezés elemző vizsgálata a közvetlen környezetben. −Művészi, azaz a térrendezés kifejező szándékú felhasználásának rendszerező elemzése és kipróbálása (pl. land art, street art)		
Fogalmak	Modern, posztmodern, konstruktív-dekonstruktív térrendezés, organikus építészet, Bauhaus, funkcionalizmus, divat, társadalmi norma, szubkultúra, értékmegőrzés.	

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	33 óra
Információs társadalom, e-Világ	4 óra
Mobiltechnológiai ismeretek	5 óra
Szövegszerkesztés	15 óra
Számítógépes grafika	19 óra
Multimédiás dokumentumok készítése	5 óra
Online kommunikáció	5 óra
Publikálás a világhálón	19 óra
Táblázatkezelés	16 óra
Adatbázis-kezelés	7 óra
A digitális eszközök használata	8 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	68	4	0
10. évf.	2	72	68	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
23. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	33	0	0	0	**0**	33	0	0	**33**
24. Információs társadalom, e-Világ	4	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
25. Mobiltechnológiai ismeretek	5	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
26. Szövegszerkesztés	15	15	0	0	**15**	0	0	0	**0**
27. Számítógépes grafika	19	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
28. Multimédiás dokumentumok készítése	5	5	4	0	**9**	0	0	0	**0**
29. Online kommunikáció	5	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
30. Publikálás a világhálón	19	0	0	0	**0**	19	0	0	**19**

BAPTISTA OKTATÁS

31. Táblázatkezelés	16	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**
32. Adatbázis-kezelés	7	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
33. A digitális eszközök használata	8	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
Összesen	**136**	**68**	**4**	**0**	**72**	**68**	**4**	**0**	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ, információ keresése az interneten – Információhitelesség – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai – Személyhez köthető információk és azok védelme	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 19 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap – Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás – Elemi műveletek 3D-s modellel	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója
Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	Multimédiás dokumentumok készítése	Órakeret 5 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Kommunikációs csatornák megismerése – Online kommunikáció veszélyeinek felismerése	
Fogalmak	chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret**

MAPTISZTAOKTATÁS

		4 óra

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– A prezentáció fogalma, alapelemei – Diaelrendezések, diák formázása – Szövegformázás – Képek, táblázatok, diagramok beszúrása, formázása – Alakzatok készítése – Mintadia használata, jelentősége – Külső és belső hivatkozások készítése – Diavetítés beállításai, animációk, akciógombok	– A tanult program elindítása, felépítése, nézetei – Szöveget, képet tartalmazó esztétikus prezentációk készítése – Komplex, interaktív bemutatók készítése, a tanultak készség szintű alkalmazása a gyakorlatban
Fogalmak	dia, mintadia, szövegdoboz, objektum, hivatkozás, animáció, áttűnés

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 33 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése – Szekvencia, elágazások és ciklusok – Példák típusalgoritmus használatára – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok – Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása – Az objektumorientált szemlélet megalapozása	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – A program megtervezése, kódolása, tesztelése – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg,

PÁRTISTA OKTATÁS

	sorozat, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	– Cellahivatkozások használata képletekben, függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása	
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma	

Digitális kultúra 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
17. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	**20 óra**
18. Információs társadalom, e-Világ	**4 óra**
19. Mobiltechnológiai ismeretek	**4 óra**
20. Szövegszerkesztés	**4 óra**
21. Online kommunikáció	**2 óra**
22. Táblázatkezelés	**12 óra**
23. Adatbázis-kezelés	**20 óra**
24. A digitális eszközök használata	**2 óra**
Kötelező összesen:	**68 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	68	4	0	0
12. évf.	2	62	0	62	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARÓCZI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
21. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	**20**	20	0	0	0	**20**	0	0	0	0	**0**
22. Információs társadalom, e-Világ	**4**	4	0	0	0	**4**	0	2	0	0	**2**
23. Mobiltechnológiai ismeretek	**4**	4	0	0	0	**4**	0	0	0	0	**0**
24. Szövegszerkesztés	**4**	4	0	0	0	**4**	0	10	0	0	**10**
25. Online kommunikáció	**2**	2	0	0	0	**2**	0	2	0	0	**2**
26. Táblázatkezelés	**12**	12	0	0	0	**12**	0	10	0	0	**10**
27. Adatbázis-kezelés	**20**	20	0	0	0	**20**	0	10	0	0	**10**
28. A digitális eszközök használata	**2**	2	4	0	0	**6**	0	8	0	0	**8**
29. Multimédiás dokumentumok készítése	**0**	0	0	0	0	**0**	0	10	0	0	**10**
30. Publikálás a világhálón	**0**	0	0	0	0	**0**	0	10	0	0	**10**
Összesen	**68**	68	4	0	0	**72**	0	62	0	0	**62**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az elemi és összetett adatok megkülönböztetése, kezelése és használata – Egyszerű algoritmusok tervezése az alulról felfelé építkezés és a lépésenkénti finomítás elvei alapján – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Szöveges specifikáció készítése – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek használata. Algoritmus leírása egy algoritmusleíró eszköz segítségével – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolata – Egyszerű típusalgoritmus használata – A program megtervezése, kódolása – Tesztelés, elemzés	

SZAKTISZTA OKTATÁS

– Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, feltételes ciklusok – Eljárások, függvények alkalmazása – Tesztelés	– Objektumorientált szemlélet – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, vektor, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, objektumorientáltság, típusfeladatok, tesztelés, elemzés, hibajavítás, hatékonyságvizsgálat

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az információhitelesség ellenőrzésének összetett eljárásai – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások – Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban – Az e-szolgáltatások főbb ismérvei	– Az információhitelesség ellenőrzése – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások ismerete	
Fogalmak	e-gazdaság, e-kereskedelem, e-közigazgatás, digitális állampolgárság, e-szolgáltatások, ügyfélkapu, GDPR, adatbiztonság, információvédelem	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása – Alkalmazások erőforrásigényének felmérése	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata – Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés	
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz; alkalmazás, applikáció; alkalmazás telepítése, eltávolítása, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Tipográfiai ismeretek – Hosszú dokumentumok készítése, formázása – Korrektúra alkalmazása, változások követése.	– Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása – Verziókövetés – Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, oldal kialakítása, stílus, sablon, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában – A kollaboráció jellemzői	– Alkalmazási példák kollaborációra – A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök	
Fogalmak	felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció, csapatmunka, személyiséglopás, online zaklatás	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Szám, szöveg, logikai típusok – Számformátumok alkalmazása. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Egyéni számformátum kialakítása – Saját képletek szerkesztése, cellahivatkozások használata – Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés – Diagramok	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel – Adatok bevitele különböző forrásokból – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével – Adatok elemzése, csoportosítása – Számítások végzése nagy adathalmazokon – Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei	
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, adatimportálás; szöveg-, szám- és logikai típus; számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, egyéni számformátum, relatív és abszolút cellahivatkozás, saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai – Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása – Lekérdezések készítése – Szűrési feltételek megadása	– Strukturált adattárolás – Közérdekű adatbázisok elérése	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Függvényhasználat adatok összesítésére – Jelentések készítése – Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése	
Fogalmak	adatbázis, adattábla; sor, rekord; oszlop, mező; adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám, szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek, hozzáférési jogosultság

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A digitális eszközök főbb egységei, azok fejlődéstörténetének főbb állomásai – Operációs rendszer segédprogramjai – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés	– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben, jogosultságok kiosztása, kezelése	
Fogalmak	ergonómia; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, jogosultságok, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adattárolás a számítógépen – Számítógép perifériái – Számítógépes hálóztok fizikai topológiái, szolgáltatásai – Munkavédelem és ergonómia	– Kódolás, dekódolás, szám- és karakterábrázolás – Perifériák csoportosítása – Számítógépes hálózatok előnyeinek felhasználása – Biztonságos számítógépes munkavégzés feltételeinek alkalmazása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása	
Fogalmak	jel, adat, információ, kódolás, számrendszerek az informatikában, periféria, hálózat, hálózati topológia	

12. évfolyam

Szabadon felhasználható (62 óra)

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A kommunikáció általános modellje – Az informatika fejlődéstörténete	– Információs technológiák használata – A modern információs társadalom jellemzői, hatása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Informatika és etika, szoftverjog	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Karakter-, bekezdés- és szakaszformázás – Szegély és mintázat – Táblázatok, tabulátorok, hasábok – Keresés és csere – Képek, alakzatok – Körlevélkészítés – Stílusok, tartalomjegyzék – Körlevél	– Összetett, komplex szövegszerkesztési feladatok megoldása a szövegszerkesztési alapelveknek megfelelően	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdés, táblázat, tabulátor, objektum, élőfej, élőláb, lábjegyzet, tartalomjegyzék, körlevél, stílus	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás – Böngészés – Kulcsszavas és tematikus keresők – Webszolgáltatások – Az internet veszélyei	– Elektronikus levelező rendszer használata – Webböngészők használata – Információ keresése az interneten – Internetes szolgáltatások használtat	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Adattípusok Cellaformázás Cellahivatkozások Függvények Diagramok Rendezés, szűrés Feltételes formázás	– Összetett, komplex táblázatkezelés feladat megoldása, értelmezése táblázatkezelő program segítségével	
Fogalmak	cella, cellatartomány, cellahivatkozás, képlet, függvény, függvények paraméterei, rendezés, szűrés, diagram, objektum	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PAPÍRSTAOKTATÁS

– Adatok importálása – Adattípusok – Táblák közötti kapcsolatok kialakítása – Lekérdezések: egyszerű lekérdezések, számított mezők, rendezés, összesítés, csoportosítás – Jelentések készítése	– Komplex adatbázis kezelés feladat megoldása: adatbázis létrehozása, adatok importálása, módosítása, lekérdezések és jelentések készítése
Fogalmak	adat, adatbázis, adatbázis-kezelő rendszer, relációs adatmodell, egyed, rekord, mező, kapcsolat, kulcs, lekérdezése, csoportosítás, összesítés, rendezés,

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hardver eszközök – Perifériák – Operációs rendszerek – Fájlok, mappák, elérési út – Tömörítés – Vírusok – Hálózatok	– A számítógép felépítése, részei – Perifériák csoportosítása – Operációs rendszerek használata, kezelése – Fájl- és mappakezelés – Tömörítő eljárások – Vírusirtás – Hálózatok használata	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link	

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Prezentáció létrehozása – Diák beállításai, formázása – Szövegdoboz, alakzat, kép, táblázat, diagram beszúrása, formázása – Animációk – Diák továbbítása	– Összetett, komplex prezentációkészítés feladat megoldása	
Fogalmak	dia, mintadia, objektum, táblázat, diagram, animáció, áttűnés, diavetítés	

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Weboldal tulajdonságai – Weboldal szerkezetének kialakítása – Képek beszúrása – Linkek készítése	– Weblap késztése, formázása weblapszerkesztő program segítségével	
Fogalmak	weboldal, böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, felsorolás, táblázat, link	

BAPTISTA OKTATÁS

Testnevelés 9-10. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**34 óra**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**30 óra**
3. Sportjátékok	**44 óra**
4. Testnevelési és népi játékok	**20 óra**
5. Önvédelem és küzdő sportok	**26 óra**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**24 óra**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	**26 óra**
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9.	3	108	102	6	0
10.	3	108	102	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	**10. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***34***	17	6	**23**	17	6	**23**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***30***	15	0	**15**	15	0	**15**
3. Sportjátékok	***44***	22	0	**22**	22	0	**22**
4. Testnevelési és népi játékok	***20***	10	0	**10**	10	0	**10**
5. Önvédelem és küzdő sportok	***26***	13	0	**13**	13	0	**13**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***24***	12	0	**12**	12	0	**12**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***26***	13	0	**13**	13	0	**13**
Összesen	***204***	102	6	**108**	102	6	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

SZTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	Órakeret 17 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	Atlétikai jellegű feladatmegoldások	Órakeret 15 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések, hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel

PARTISTA OKTATÁS

	– Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból.

BAPTISTA ORATÁS

	– Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – Röplabda: – A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben – A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre – Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel – Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete – Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása – A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében – 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – Kosárlabda: – A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben – A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban – Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása – Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban – Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve

BAPTISTA OKTATÁS

	– Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében – A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása – Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a játékszabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – változóterületű játéktérhez – test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – támadó és védő és segítő szerep – gyors reakció és reagálás képességének megismerése	– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok	

BAPTISTA KIADÁS

	– A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok	

PARTISKOLA

	– A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Birkózás – A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása – Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül – Hídban forgás – Hídba vetődés fejtámaszból – Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával – Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül – Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban

BAPTISTA OKTATÁS

	– Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika – Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással – Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben – A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban – Ökölvívás: – Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme – Ütési technikák: egyenes, horog, csapott – Helyes légzés kialakítása – Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása – Egymás elleni harc – Homokzsákon végzett mozgások – Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki,	

BAPTISTA OKTATÁS

	sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak	

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

	összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: – Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is – Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal – Emelés fejállásba – kísérletek – Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig – Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel – Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) – Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése – Vetődések, átguggolások – A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása – Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: – A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése – Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással – Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés – Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás – Lányoknak: – Gerendán: – Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás – Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások – Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel – Fordulatok állásban, guggolásban – Tarkóállási kísérletek segítséggel – Leugrások feladatokkal – Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok – Fiúknak: – Gyűrűn:

BAPTISTA KIADÁS

	– Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe – Vállátfordulás előre – Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel	

BÁRTFAI OKTATÁS

	– Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóiskola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések, hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: – Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással – Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel – Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása	

BARTISKOLA

	– Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: – Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) – Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre – Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással – Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával – Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával – Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Sportjátékok	Órakeret 22 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyzekedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – Röplabda: – A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben – A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre – Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel – Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása – A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében – 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – Kosárlabda: – A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben – A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban – Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása – Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban – Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve – Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében – A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása – Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – - változóterületű játéktérhez – - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – - támadó és védő és segítő szerep – - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	– A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása – A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése – Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az	

PÁRTISTÁNYOMÁS

	elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása – A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) – Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önvédelem és küzdő sportok	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Birkózás – A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása – Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül – Hídban forgás – Hídba vetődés fejtámaszból – Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával – Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül – Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban – Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika – Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással – Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben – A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban – Ökölvívás: – Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme – Ütési technikák: egyenes, horog, csapott – Helyes légzés kialakítása – Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása – Egymás elleni harc – Homokzsákon végzett mozgások – Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 12 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	Torna jellegű feladatmegoldások	Órakeret 13 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása

BAPTISTA OKTATÁS

– segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: – Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is – Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal – Emelés fejállásba – kísérletek – Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig – Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel – Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) – Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése – Vetődések, átguggolások – A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása – Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen:

BAPTISTA GIMNÁZIUM

	– A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése – Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással – Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés – Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás – Lányoknak: – Gerendán: – Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás – Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások – Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel – Fordulatok állásban, guggolásban – Tarkóállási kísérletek segítséggel – Leugrások feladatokkal – Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok – Fiúknak: – Gyűrűn: – Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe – Vállátfordulás előre – Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
– Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	– helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly	
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng	

Testnevelés 11-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31 óra**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27 óra**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26 óra**
4. Sportjátékok	**36 óra**
5.Testnevelési és népi játékok	**15 óra**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24 óra**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	99	9	0	0
12. évf.	3	93	87	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	**12. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31**	**17**	0	**17**	14	0	**14**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27**	**14**	0	**14**	13	0	**13**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26**	**13**	0	**13**	13	0	**13**
4. Sportjátékok	**36**	**19**	0	**19**	17	0	**17**
5.Testnevelési és népi játékok	**15**	**8**	0	**8**	7	0	**7**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24**	**13**	0	**13**	11	0	**11**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27**	**15**	9	**24**	12	6	**18**
Összesen	**186**	**99**	9	**108**	87	6	**93**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	Fejlesztési feladatok	

BÁRTFAI OKTATÁS

– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete – az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása – Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – futó, dobó, ugró mozgás – futás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések, hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások:	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob,

BAPTISTA OKTATÁS

	hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk)	

BAPTISTA OKTATÁS

	● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához	

BAPTISTA OKTATÁS

– speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	– A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban

BAPTISTA OKTATÁS

	● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – változóterületű játéktérhez – test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – támadó és védő és segítő szerep – gyors reakció és reagálás képességének megismerése – besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 13 óra**

BAPTISTA KIADÓ

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül

BAPTISTA OKTATÁS

	● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki,	

BAFISTA OKTATÁS

		sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra	

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kondi-park – a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (87 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete	– Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása – Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel – Alakzatok alkalmazó gyakorlása	

BARTISTVÁN OKTATÁS

– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása	– Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) – A biomechanikailag helyes testtartás – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása – A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása – Légzőgyakorlatok végrehajtása – A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel – Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása – Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal – A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal – Önálló stresszoldás – Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – futó, dobó, ugró mozgás – utás fajták – speciális bemelegítés – futóikola, rajtok, váltó versenyek – ugró iskola, ugrás fajták – lökések, hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel	

BARTISTA OKTATÁS

	– Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel

BAPTISTA OKTATÁS

	– Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban	

BÁRTISTÁSOKTATÁS

– pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika	– Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal

BAPTISTA OKTATÁS

	– Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA KIADÁS

– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása – a játékszabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása – változóterületű játéktérhez – test, induló és egyéb labdás cselek megismerése – támadó és védő és segítő szerep – gyors reakció és reagálás képességének megismerése – besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett	

BAPTISTA KIADÁS

– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban

BAPTISTA KIADÓ

	● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás)	

BÁRTFAI OKTATÁS

	– Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kondi-park – a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

BAFIT OKTATÁS

Közösségi nevelés 9-12. évfolyam (felnőtt nappali gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Erkölcsi nevelés	**6 óra**
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7 óra**
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8 óra**
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13 óra**
5. Családi életre nevelés	**9 óra**
6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40 óra**
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7 óra**
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4 óra**
9. Pályaorientáció	**10 óra**
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8 óra**
11. Médiatudatosságra nevelés	**4 óra**
12. A tanulás tanítása	**7 óra**
Aktuális feladatok	**16 óra**
Kötelező összesen:	**139 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam kötelező alap
1. Erkölcsi nevelés	**6**	2	2	1	1
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7**	2	2	2	1
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8**	2	2	2	2
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13**	4	4	3	2
5. Családi életre nevelés	**9**	2	2	3	2

BAPTISTA OKTATÁS

6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40**	10	10	10	10
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7**	2	2	2	1
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4**	1	1	1	1
9. Pályaorientáció	**10**	2	2	3	3
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8**	2	2	2	2
11. Médiatudatosságra nevelés	**4**	1	1	1	1
12. A tanulás tanítása	**7**	2	2	2	1
Aktuális feladatok	**16**	4	4	4	4
Összesen	**139**	36	36	36	31

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi az erkölcs? A jó és a rossz értelmezése. Írott és íratlan szabályok a mindennapokban	A tanuló ismereteinek bővítése. Különbségtétel az erkölcsi értékek között	
Fogalmak	erkölcs	

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Debrecen múltja, hagyományai, jelene Kulturális értékek, szórakozás a városban	Eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, az önálló véleményalkotás fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok, kötelezettségek A gyermekek jogai és kötelességei Egyezmény a gyermeki jogokról	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Hogyan látjuk önmagunkat? Hogyan látnak mások bennünket? Erényünk felismerése Kiküszöbölhető hibák korrigálása Önmagunk elfogadása és elfogadtatása Az önfejlesztés igénye Társas kapcsolatok az osztályban A közös élmények, tevékenységek, célok szerepe a közösségformálásban	A személyiség gazdagítása Szabályok alkotása, reális önértékelés, önelfogadás Érdeklődés mások véleménye iránt Az egyéniség tisztelete A társas viselkedés szabályszerűségeinek, etikai követelményeinek megismerése Szerepvállalás Szociális és kommunikatív képesség fejlesztése
Fogalmak	

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család szerepe az ember, a társadalom életében	A mindennapi együttéléshez és kapcsolatokhoz szükséges szokások erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Testi és lelki egészség összefüggései A helyes időbeosztás Az aktív pihenés Az egészségkárosító szerek Feszültségek, konfliktusok a családban és az iskolában Önismeret, önkontroll A konfliktus mint az emberi életben elkerülhetetlen és hasznosítható jelenség A konfliktuskezelés feltételei, tűrőképesség Döntéselőkészítés	A lelki egészség iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége Empátia, tolerancia a kapcsolatokban Az együttműködés készségének és képességének fejlődése	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az önkéntesség mibenléte Önkéntes munkák lehetősége	Empátia, szolidaritás kialakítása Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

PÁRTISZAKTATÁS

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A természeti környezet védelme	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret, énképJövőkép Munkaterületek, munkakörök	A pályaválasztási képesség fejlesztése Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal **A** gazdaság főbb szereplői	Anyanyelvi kommunikáció Matematikai kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eredményes tanulás mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Könyvtárhasználat	Tanulási zavarok leküzdése Képességeknek megfelelő teljesítés Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció A hatékony, önállótanulás Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra

PAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, politikai-nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	Erkölcsi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A cselekedet erkölcsi megítélése A cselekvő szeretet	Igény felkeltése a tettek erkölcsi megítélésére Az egyes cselekedetek megítélésével a normák megtartása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A haza közösségteremtő alkotóelemei: nyelv, táj, kultúra, történelem, a nemzeti szimbólumok stb. A múlt és jelen kapcsolata Európai Unió	Eligazodás a jelen viszonyaiban, véleményalkotásra késztetés Múltunk, jelenünk megfelelő értékelése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jogok és kötelességek az iskolában és az iskolán kívül Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt	Jogok és kötelességek ismeretének erősítése Felelős állampolgári magatartás Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eszményképek és szerepük az önnevelésben Felelősségünk személyiségünk alakulásáért Szándék, kitartás, céltudatosság A család funkciói A többgenerációs családok A serdülő szerepe a családban Problémák, zavarok és következményei a családban	Tudatosság a személyiség alakításában A család mint a legfontosabb mikroközösség, szerepe az egyén és a társadalom életében Önmagunk és mások megismerésével erősített toleráns magatartás Felelős gondolkodás a családról Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család mint érzelmi és gazdasági közösség A családi munkamegosztás	A családi közösség igénylésének erősítése Az otthoni munka értékelésének erősítése A család, a szülők tisztelete, a családi szerepekről alkotott felfogás módosulása	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A betegségek megelőzése Egészségkárosító szerek Egészséges életmód Környezeti hatások A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Önbizalom Iskolai terhelés és lelki egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Az egészségmegőrzés igényének fejlesztése Prevenció A lelki egészség iránti igény erősítése A konfliktus elkerülhetetlen, de hasznosítható elvének megértetése Az egészség megőrzéséért tevő magatartás Egészséges lelkű, harmonikus személyiség magatartása Együttműködő empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme	Együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

PÁRTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A környezet védelme A világ problémái iránti felelősség belátása	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban Anyanyelvi kommunikáció Természettudományos és technikai kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret-énkép-jövőkép Képességek, lehetőségek A munka fontossága az ember életében A munka öröme	Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Kiadások és bevételek Pénzkezelési technikák, fogyasztói döntések, hosszú távú gondolkodás	A tanuló szűkebb körében érvényesülő gazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése A tanuló megérti, hogy felelősséggel tartozik önmaga gazdasági döntéseivel kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Igény a tanulásra Tanulások, módok, technikák Önellenőrzés Könyvtárhasználat Új technikai eszközök a tanulásban	Képességeknek megfelelő teljesítmény	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A lelkiismeret szabadság és az egyén erkölcsi felelőssége Szándék és következmény A jellem	Képesség a cselekedetek mérlegelésére	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A múlt és jelen kapcsolata A belátható jövő Az Európai Unió	Az érdeklődés fejlesztése hazánk és a nagyvilág dolgai iránt	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az össztársadalmi, a hely réteg, illetve az egyén érdekeinek összehangolása Gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok Személyiségi jogok	Felelős állampolgári magatartás	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Énkép, az énkép összetevői Önismeret, személyiség Pozitív-negatív énkép és hatásuk a személyiségre; Egyén és közösség együttműködése (elvek, szabályok, erkölcs, jog); Egyéni és közösségi érdek működése; Érdekek, képviselet, érdekegyeztetés	A személyiség folyamatos fejlesztésének igénye A személyiség tudatos gazdagítása Az emberi kapcsolatok alakítása képességének formálása Mások véleményének elfogadása Nyitott, együttműködő magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tartós kapcsolatok felelőssége, házasság Háztartás, munkamegosztás, szerepek	A párválasztás igényességének és felelősségének erősítése A családon belüli mellérendeltség és szövetség megismertetése Felelős gondolkodás a családi szerepekről	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészséges életmód Partnerkapcsolatok, felelősség egymás iránt Nemi betegségek AIDS Környezeti hatások Szorongás, stressz, konfliktus oldása Egészségkárosító szokások (dohányzás, játék...) Drogok(legális, illegális) A rivalizálás formái a konfliktus szempontjából Énkép, önismeret és konfliktuskezelés A konfliktuskezelés módozatai	Az egészségmegőrzés igényének erősítéseSzenvedélybetegségekkel szembeni ellenálló képesség erősítése A konstruktív konfliktuskezelés képességének erősítése Az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Egészséges lelkű, jó döntésre képes személyiség magatartása Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

KATTISTA OKTATÁS

Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Az együttműködő magatartás képessége fejlődik
Fogalmak	

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáira	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Tájékozódás a munkaerőpiacon A tudás minősége Jövőkép, tanulás Nyelvismeret, számítástechnikai ismeretek fontossága	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése Önmagunk jövőjével kapcsolatos felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A vállalkozások világa Ismeretek átadása a KKV-ról, a vállalkozások alapításáról	Az egyéni életsors alakulásának felelőssége	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A tanulás tanítása**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség a tanulásban A tanulási kudarcok kezelése, a saját felelősség belátása	Egyéni tanulási módszerek kialakítása Képességeknek megfelelő teljesítmény, felelősség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3.A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyén és közösség, magánérdek és közjó Közösségi és társadalmi korrupció	A kapcsolatok alakítása képességének formálása A szívesség és a korrupció közötti különbség felismerése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Híres magyarok a nagyvilágban (tudósok, művészek, sportolók)	Nemzeti büszkeség erősödése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Érdekfelismerés, érdekképviselet, érdekérvényesítés Kisebbségi vélemények létjogosultsága	az erkölcsös és kulturált politizálás képessége igényének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pozitív-negatív, reális-irreális énkép	A személyiség tudatos gazdagítása, a fejlesztés igényének ébrentartása	

BAPTISTA OKTATÁS

Tudatosság személyiségünk építésében Családon, iskolán kívüli kapcsolatok Az ifjúsági szubkultúra hatásai: divat, szokások, beszédstílus	A harmonikus emberi kapcsolatok kiépítése képességének fejlesztése A reális énkép alakulása, alkalmazkodás a valósághoz Nyitott, toleráns és felelős magatartás
Fogalmak	

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szülő-gyermek kapcsolat	Konstruktív konfliktuskezelés módszereinek megismertetése A döntéshozás menete	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése Mértéktelen kávé- és alkoholfogyasztás Az alkoholizmus és a drogfüggőség kezelése Környezeti hatások Belső stabilitás, erő és rugalmasság, alkalmazkodási készség Önálló döntés Művészi önkifejezés, humor, játék és lelki egészség Drogok (legális, illegális) Konfliktusok a környezetünkben Önismeret és konfliktuskezelés	Az egészségkárosító szokások kialakulása, elkerülése képességének fejlesztése A lelki egészség megőrzése A kulturált konfliktuskezelés módozata az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Döntésképes személyiség Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A négy év tapasztalata: összegzés	Vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme Javaslatok megfogalmazása a rendszer javítására	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA KIADÓ

Az emberi tevékenység és a globális problémák összefüggései	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása
Fogalmak	

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Konvertálható tudás, rugalmasság, kreativitás fontossága Továbbtanulás vagy a szakma elsajátítása az érettségi után	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az állam gazdasági szerepvállalása	A társadalmi összefüggések láttatása A külső tényező hatásának megértése a gazdasági folyamatokra	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Médiatudatosságra nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A tanulás tanítása**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség, önbizalom Ambíció és céltudatosság a tanulásban Elvárások a tanulásban az érettségire történő felkészülés folyamatában	Az érettségi vizsgára történő hatékony felkészülés Az elvárásoknak megfelelő teljesítmény nyújtása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend.		

BAPTISTA OKTATÁS

2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3.A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

2.2.4 Gimnázium felnőttoktatás (esti munkarend)

	évfolyamok óraszámai			
tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
magyar nyelv	1	1	1	1
irodalom	2	2	2	2
matematika	3	3	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
természettudomány			*	
kémia	1	1		
fizika	1	1		
biológia	1	1	*2	
földrajz	1	1		
I. idegen nyelv angol	2	2	3	3
II. idegen nyelv német	1	1	2	2
művészetek (vizuális kultúra)			0,5	1
digitális kultúra	1	1	0,5	
dráma és színház				1
osztályközösség építés	1	1	1	1
összesen	**17**	**17**	**17**	**17**

	évfolyamok óraszámai			
tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
magyar nyelv	1	1	1	1
irodalom	2	2	2	2
matematika	3	3	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
természettudomány			*	
kémia	1	1		
fizika	1	1		
biológia	1	1	*2	
földrajz	1	1		
angol nyelv	3	3	5	5
művészetek (vizuális kultúra)			0,5	1
digitális kultúra	1	1	0,5	
dráma és színház				1
osztályközösség építés	1	1	1	1
összesen	**17**	**17**	**17**	**17**

BARTISTA OKTATÁS

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatas/9_12_evfolyam 2020. 05. 28. 16:34

* A természettudomány tantárgy keretében a 11. évfolyamon biológiát tartunk.

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny / I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3 (1 / 2)	108 (36 / 72)	36 / 72	0 / 0	0 / 0
10. évf.	3 (1 / 2)	108 (36 / 72)	36 / 72	0 / 0	0 / 0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	12 óra
2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	18 óra
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	15 óra
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	15 óra
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 6-6 óra	12 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
91. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai,	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

zavarai; digitális kommunikáció									
92. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***18***	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
93. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***15***	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
94. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***15***	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***12***	6	0	0	**6**	6	0	0	**6**
Összesen	***72***	36	0	0	**36**	36	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció	

BARTISTA OKTATÁS

	(tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

– A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	– A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	Órakeret
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	4 óra
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	6 óra
3. A görög irodalom	9 óra
4. A római irodalom	4 óra
5. A Biblia mint kulturális kód	10 óra

BAPTISTA OKTATÁS

6. A középkor irodalma	10 óra
7. A reneszánsz irodalma	16 óra
8. A barokk és a rokokó	7 óra
9. A felvilágosodás irodalma	28 óra
10. A romantika irodalma	9 óra
11. A magyar romantika irodalma	26 óra
Szabadon felhasználható órák: elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	15 óra
Kötelező összesen:	**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	72	0	0
10. évf.	2	72	72	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
20. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
21. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***6***	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
22. A görög irodalom	***9***	9	0	0	**9**	0	0	0	**0**
23. A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
95. A Biblia mint kulturális kód	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
96. A középkor irodalma	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
97. A reneszánsz irodalma	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
98. A barokk és a rokokó	***7***	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
99. A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	0	0	**28**
100. A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
101. A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**

PANNÓNIA OKTATÁS

Szabadon felhasználható órák: elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	***15***	6	0	0	**6**	9	0	0	**9**
Összesen	***144***	72	0	0	**72**	72	0	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde Népszerű irodalom; az irodalom határterületei Műnemi-műfaji rendszer	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése – Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban	
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ	

Tematikai egység	**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában – A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.	
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis	

Tematikai egység	**A római irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A polgárháborúk kora: Catullus Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)	
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica	

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése	

BÁBTISTA OKTATÁS

korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése
Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

Tematikai egység	**A középkor irodalma**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek) A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz	
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron	

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével	
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	
Fogalmak		

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A felvilágosodás irodalma	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns; A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása	
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet		

Tematikai egység	A romantika irodalma	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA KIADÓ

Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo A német romantika: Heinrich Heine Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén – Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben – Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	
Fogalmak		

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3 (1 / 2)	108 (36 / 72)	36 / 72	0 / 0	0	0
12. évf.	3 (1 / 2)	93 (31 / 62)	36 / 72	0 / 0	0	0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	11 óra
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	8 óra
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	8 óra
4. Szótárhasználat	3 óra

BARTISTA OKTATÁS

5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	8 óra
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	8 óra
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	14 óra
8. Szabadon felhasználható óra	7 óra
Kötelező összesen:	**67 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	36	0	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
104. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***11***	11	0	0	0	**11**	0	0	0	0	**0**
105. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***8***	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	**0**
106. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***8***	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	**0**
107. Szótárhasználat	***3***	3	0	0	0	**3**	0	0	0	0	**0**
108. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
109. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
110. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***14***	0	0	0	0	**0**	14	0	0	0	**14**
111. Szabadon felhasználható óra	***7***	6	0	0	0	**6**	1	0	0	0	**1**
Összesen	***67***	36	0	0	0	**36**	31	0	0	0	**31**

BAPTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése	

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel	
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv	

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek	

BAPTISTA OKTATÁS

	– a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár	

Tematikai egység	**Szabadon választható órakeret**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása	
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek	

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
1. A klasszikus modernség irodalma	30 óra
2. A magyar irodalom a XX. században	40 óra
3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	20 óra
4. A magyar irodalom a XX. században II.	30 óra

PÁRTISZAKÉRTÉS

5. A XX. századi történelem az irodalomban	5 óra
6. Kortárs magyar irodalom	5 óra
7. Szabadon felhasználható témakeret	4 óra
Kötelező összesen:	**134 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	72	0	0	0
12. évf.	2	62	62	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. A klasszikus modernség irodalma	***30***	30	0	0	0	**30**	0	0	0	0	**0**
2. A magyar irodalom a XX. században	***40***	40	0	0	0	**40**	0	0	0	0	**0**
3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***20***	0	0	0	0	**0**	20	0	0	0	**20**
4. A magyar irodalom a XX. században II.	***30***	2	0	0	0	**2**	28	0	0	0	**28**
5. A XX. századi történelem az irodalomban	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
6. Kortárs magyar irodalom	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
7. Szabadon felhasználható témakeret	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	**4**
Összesen	***134***	72	0	0	0	**72**	62	0	0	0	**62**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban ***A realizmus az orosz irodalomban***	– Önálló olvasóvá nevelés – Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai ***Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában:*** *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája; Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;*	– Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése – A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése – Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata – A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása – A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése – A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 40 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Wass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*		– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítés
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus,	

BÁTHORI OKTATÁS

	novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Metszetek egyéni utakon: Krúdy Gyula	– -Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás fejlesztése – -Irodalmi kultúra megismerése	
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (62 óra)

Tematikai egység	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot ***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai:*** Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García Márquez	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.	
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern	

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg	

BARTISTA OKTATÁS

Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói: Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula ***Színház- és drámatörténet:*** Örkény István, Szabó Magda	– Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza **Holokauszt:** Szép Ernő, Tadeusz Borowski **Kommunista diktatúra:** Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus	

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása		– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Halmazok	11 óra
2. Matematikai logika	10 óra
3. Kombinatorika, gráfok	12 óra
4. Számhalmazok, műveletek	10 óra
5. Hatvány, gyök	16 óra
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	12 óra
7. Arányosság, százalékszámítás	13 óra
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	20 óra
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	13 óra
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	16 óra
11. Geometriai alapismeretek	9 óra
12. Háromszögek	16 óra
13. Négyszögek, sokszögek	10 óra
14. A kör és részei	10 óra
15. Transzformációk, szerkesztések	20 óra
16. Leíró statisztika	10 óra
17. Valószínűség-számítás	8 óra
Kötelező összesen	**216 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	108	0	0
10. évf.	3	108	108	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
3. Kombinatorika, gráfok	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
4. Számhalmazok, műveletek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

5. Hatvány, gyök	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***13***	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***20***	17	0	0	**17**	3	0	0	**3**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***13***	0	0	0	**0**	13	0	0	**13**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
11. Geometriai alapismeretek	***9***	9	0	0	**9**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***20***	0	0	0	**0**	20	0	0	**20**
16. Leíró statisztika	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
17. Valószínűség-számítás	***8***	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
Összesen	***216***	108	0	0	**108**	108	0	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Tematikai egység	**7. Arányosság, százalékszámítás**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan – Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között		

BAPTISTA OKTATÁS

– Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög – A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott		

BARTISTA OKTATÁS

sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak – A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása	
Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban – A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben – Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok		
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”	

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel		

DARTÍSTA OKTATÁS

– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására	
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan – Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan		
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a		

BÁPTISTA OKTATÁS

matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$	
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánsz, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása – Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított		

PÁRTOKTATÁS

arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai – Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága – Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió		

BAPTISTA OKTATÁS

– Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon		

BÁRTFAI OKTATÁS

– A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel	
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

Matematika 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
37. **Halmazok, matematikai logika**	10 óra
38. **Kombinatorika, gráfok**	12 óra
39. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	12 óra
40. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	15 óra
41. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	14 óra
42. **Sorozatok**	18 óra
43. **Trigonometria**	15 óra
44. **Térgeometria**	20 óra
45. **Koordinátageometria**	20 óra
46. **Leíró statisztika**	12 óra
47. **Valószínűség-számítás**	18 óra
48. **Rendszerező összefoglalás**	38 óra
Kötelező összesen	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	108	0	0	0
12. évf.	3	96	96	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
37. **Halmazok, matematikai logika**	***10***	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
38. **Kombinatorika, gráfok**	***12***	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

39. **Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	***12***	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**
40. **Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	***15***	15	0	0	0	**15**	0	0	0	0	**0**
41. **Exponenciális folyamatok vizsgálata**	***14***	14	0	0	0	**14**	0	0	0	0	**0**
42. **Sorozatok**	***18***	0	0	0	0	**0**	18	0	0	0	**18**
43. **Trigonometria**	***15***	15	0	0	0	**15**	0	0	0	0	**0**
44. **Térgeometria**	***20***	0	0	0	0	**0**	20	0	0	0	**20**
45. **Koordinátageometria**	***20***	20	0	0	0	**20**	0	0	0	0	**0**
46. **Leíró statisztika**	***12***	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
47. **Valószínűség-számítás**	***18***	16	0	0	0	**18**	0	0	0	0	**0**
48. **Rendszerező összefoglalás**	***38***	2	0	0	0	**2**	36	0	0	0	**36**
Összesen	***204***	**108**	**0**	**0**	**0**	**108**	**96**	**0**	**0**	**0**	**96**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása – Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában		
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban	

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága	
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése – Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához		
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus	

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése		

BAPTISTA OKTATÁS

– A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve	
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei – Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása		
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása		

BÁRTFAI OKTATÁS

– A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái – A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében	
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása		

BAPTISTA OKTATÁS

– Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)	
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (96 óra)

Tematikai egység	4. **Halmazok, matematikai logika**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása Stratégiai és logikai játékok		
Fogalmak	logikai műveletek	

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege		

PARTIS OKTATÁS

– A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása	
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban – A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása		

PÁRTISTA OKTATÁS

– A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása – A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése		
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 36 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
		A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.
Fogalmak	-	

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
43. Civilizáció és államszervezet az ókorban	13 óra
44. Vallások az ókorban	5 óra
45. Hódító birodalmak	7 óra
46. A középkori Európa	11 óra
47. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	14 óra
48. A középkori Magyar Királyság fénykora	15 óra
49. A kora újkor	12 óra
50. A török hódoltság kora Magyarországon	10 óra
51. A felvilágosodás kora	9 óra
52. Magyarország a 18. században	10 óra
53. Új eszmék és az iparosodás kora	7 óra
54. A reformkor	10 óra
55. A forradalom és szabadságharc	8 óra
56. Évente két mélységelvű téma	13 óra
Kötelező összesen:	**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Évente két mélységelvű téma	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	0	0	0	0
10. évf.	2	72	0	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
46. Civilizáció és államszervezet az ókorban	***13***	0	0	0	**13**	0	0	0	**0**
47. Vallások az ókorban	***5***	0	0	0	**5**	0	0	0	**0**
48. Hódító birodalmak	***7***	0	0	0	**7**	0	0	0	**0**
49. A középkori Európa	***11***	0	0	0	**11**	0	0	0	**0**
50. A magyar nép eredete és az Árpád-kor	***14***	0	0	0	**14**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

51. A középkori Magyar Királyság fénykora	***15***	0	0	0	**13**	0	0	0	**0**
52. Évente két mélységelvű téma	***7***	0	0	0	**7**	0	0	0	**0**
53. A kora újkor	***12***	0	0	0	**0**	0	0	0	**12**
54. A török hódoltság kora Magyarországon	***10***	0	0	0	**0**	0	0	0	**10**
55. A felvilágosodás kora	***9***	0	0	0	**0**	0	0	0	**9**
56. Magyarország a 18. században	***10***	0	0	0	**0**	0	0	0	**10**
57. Új eszmék és az iparosodás kora	***7***	0	0	0	**0**	0	0	0	**7**
58. A reformkor	***10***	0	0	0	**0**	0	0	0	**10**
59. A forradalom és szabadságharc	***8***	0	0	0	**0**	0	0	0	**8**
60. Évente két mélységelvű téma	***6***	0	0	0	**0**	0	0	0	**6**
Összesen	***144***	0	0	0	**72**	0	0	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	**Civilizáció és államszervezet az ókorban**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia).	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A latin nyelv és írás elterjedése.	– A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. – Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	**Vallások az ókorban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BAPTISTA OKTATÁS

		– Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	**Hódító birodalmak**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. – Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	**A középkori Európa**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom.	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. – A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	**A magyar nép eredete és az Árpád-kor**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar őstörténet és honfoglalás	– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei. – A magyar törzsszövetség az Etelközben. – A honfoglalás okai és menete. – A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti különbségek megállapítása. – A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése. – A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. – Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. – A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. – A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
Az államalapítás	– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. – A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. – Az egyházszervezés.	
A magyar állam meg-szilárdulása az Árpád-korban	– Szent László, az országépítő. – Könyves Kálmán törvénykezési reformjai. – A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása. – II. András kora: az átalakuló társadalom. – Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla. – Az Árpádok európai kapcsolatai.	
Fogalmak	Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit. Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás. Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	

Tematikai egység	**A középkori Magyar Királyság fénykora**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes

BARTÍSTA OKTATÁS

A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. – A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	**A kora újkor**	**Órakeret 12 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. – A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyar-országon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon	
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	
Fogalmak	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.	

Tematikai egység	A török hódoltság kora Magyarország	Órakeret 10 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. − A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke. Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

Tematikai egység	**A felvilágosodás kora**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	

BAPTISTA OKTATÁS

A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	− A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	**Magyarország a 18. században**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. − A szatmári béke kompromisszuma.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. − Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. − A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország. − Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	

RAPTA OKTATÁS

Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.

Tematikai egység	**Az új eszmék és az iparosodás kora**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülmé-nyeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következmé-nyeinek azonosítása. − A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.	

Tematikai egység	**A reformkor**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót)

BAPTISTA OKTATÁS

A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. − A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	− A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. − Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. − A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	**A forradalom és a szabadságharc**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15. − Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat. − A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	

BAPTISTA OKTATÁS

		− A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Történelem 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
55. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	6 óra
56. A dualizmus kori Magyarország	10 óra
57. A nagy háború	8 óra
58. Az átalakulás évei	6 óra
59. A két világháború között	8 óra
60. A Horthy-korszak	10 óra
61. A második világháború	10 óra
62. A két világrendszer szembenállása	6 óra
63. Háborútól forradalomig	7 óra
64. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	5 óra
65. A kádári diktatúra	6 óra
66. A kétpólusú világ és felbomlása	5 óra
67. A rendszerváltoztatás folyamata	5 óra
68. A világ a 21. században	5 óra
69. Magyarország a 21. században	5 óra
70. A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	4 óra
71. Ismétlés, felkészülés az érettségire	14 óra
72. Évente két mélységelvű téma	16 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	0	0	0	0
12. évf.	2	64	0	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	12. évfolyam összes
58. A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	***6***	6	0	0	0	**6**	0	0	0	0	0
59. A dualizmus kori Magyarország	***10***	15	0	0	0	**15**	0	0	0	0	0
60. A nagy háború	***8***	14	0	0	0	**14**	0	0	0	0	0
61. Az átalakulás évei	***6***	13	0	0	0	**13**	0	0	0	0	0
62. A két világháború között	***8***	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	0
63. A Horthy-korszak	***10***	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	0
64. A második világháború	***10***	18	0	0	0	**18**	0	0	0	0	0
65. A két világrendszer szembenállása	***6***	6	0	0	0	**6**	0	0	0	0	0
66. Évente két mélységelvű téma	***8***	8	0	0	0	**8**	0	0	0	0	0
67. Háborútól forradalomig	***7***	0	0	0	0	**0**	7	0	0	0	7
68. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
69. A kádári diktatúra	***5***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	6
70. A kétpólusú világ és felbomlása	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
71. A rendszerváltoztatás folyamata	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
72. A világ a 21. században	***4***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
73. Magyarország a 21. században	***5***	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	5
74. A magyarság és a magyarországi	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	4

ÁRPÁDI OKTATÁS

nemzetiségek a 20-21. században											
75. Ismétlés, felkészülés az érettségire	***14***	0	0	0	0	**0**	14	0	0	0	14
76. Évente két mélységelvű téma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	*8*
Összesen	***136***	72	**0**	**0**	**0**	**72**	62	**0**	**0**	**0**	64

11. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	**A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkás-mozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. − A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

Tematikai egység	**A dualizmus kora**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kiegyezés és a dualizmus rendszere	− A kiegyezés és okai. − A közös ügyek rendszere. − A magyar államszervezet.	− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve

BAPTISTA OKTATÁS

	− A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából. − A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. − A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. − A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. − A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. − A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. − A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	− A politikai nemzet koncepciója. − A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. − Asszimiláció és anyanyelvhasználat. − Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak. − Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. − Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.	
Az ipari forradalom Magyarországon	− A gazdasági kiegyezés. − A vasútépítés. − Állami gazdaságpolitika. − Mezőgazdaság és élelmiszeripar. − Modernizálódó ipar.	
Társadalom és életmód a dualizmus korában	− Demográfiai robbanás és urbanizáció. − Kivándorlás Európából és Magyarországról. − A földkérdés és a vidék. − A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. − Oktatás és kultúra. − Életmód és szórakozás.	
Fogalmak	Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	

Tematikai egység	**A nagy háború**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAROKK OKTATÁS

Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. − Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. − A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. − Magyar hősök a világháborúban. − A hátország. − A magyar hadifoglyok sorsa.	
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	**Az átalakulás évei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	− A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom).	− Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása.

BAPTISTA OKTATÁS

	− Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. − Az újraszülető Lengyelország. − Az olasz fasizmus.	− A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. − Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. − A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. − A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. − Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. − A trianoni békediktátum okainak feltárása. − A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. − A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. − A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	− A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. − A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. − Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanács-köztársaság és az ellen-forradalom	− A kommunista hatalomátvétel. − A proletárdiktatúra és a vörösterror. − Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. − Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	− A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. − Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. − Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. − A szétszabdalt közép-európai régió.	
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.

Tematikai egység	**A két világháború között**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. − A tervgazdaság és a kollektivizálás. − A terror eszközei és áldozatai.	− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. − A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. − A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. − A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
A Nyugat és a gazdasági világválság	− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. − A munkanélküliség. − Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzeti-szocialista Németország	− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. − A totális állam kiépítése. − A terror eszközei. − Terjeszkedés a háború előtt.	
Fogalmak	Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

Tematikai egység	**A Horthy-korszak**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	− A király nélküli alkotmányos királyság. − A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában.	− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése.

BAPTISTA OKTATÁS

	− A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. − A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	− A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. − A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. − A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. − Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). − A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	− A válság és hatása. − A belpolitika irányváltásai. − Életmód és társadalom. − A földkérdés. − Tudomány és művészet a két világháború között. − A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	

Tematikai egység	**A második világháború**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengely-hatalmak sikerei	− Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. − Nyugat-Európa lerohanása. − Német támadás a Szovjetunió ellen. − Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	− A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. − A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. − A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. − A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. − A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az
A szövetségesek győzelme	− A keleti és a nyugati front. − A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világháborúban : mozgástér és kényszerpálya	− A területi revízió lépései. − A fegyveres semlegesség. − A Szovjetunió elleni háború. − A Don-kanyar. − A német megszállás és következményei.	

BAPTISTA OKTATÁS

A holokauszt	− Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. − Koncentrációs és megsemmisítő táborok. − Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. − A magyarországi zsidótörvények. − A magyar holokauszt. − Felelősség és embermentés.	ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). − A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. − Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. − A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német	

BAPTISTA OKTATÁS

	megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.

Tematikai egység	**A két világrendszer szembenállása**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. − A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	
A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret**

BARTÓK OKTATÁS

		8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

12. évfolyam

Kötelező alap óraszám (64 óra)

Tematikai egység	**Háborútól forradalomig**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átmenet évei Magyarországon	− A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. − A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	− Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. − A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. − A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. − Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. − A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. − A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. − A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyar-országon	− Az egypárti diktatúra kiépítése. − Államosítás és kollektivizálás. − Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	
A Rákosi-diktatúra	− Az erőltetett iparosítás. − A pártállam. − A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.	
Fogalmak	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	

Tematikai egység	**Az 1956-os forradalom és szabadságharc**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	− A forradalom okai és közvetlen előzményei.	− Az 1956-os magyar forradalom és

BAPTISTA ORATÁS

	− A forradalom céljai. − Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. − A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. − 1956 szimbólumainak értelmezése. − Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. − A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadság-harca	− Szabadságharc a fővárosban és vidéken. − A fegyveres ellenállás hősei. − Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. − A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. − Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	**A kádári diktatúra**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	− A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. − A pártállam és szervezetei. − Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. − Hamis társadalmi béke – a kádári alku. − Az elnyomás változó formái.	− A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. − A „kádári alku” fogalmának értelmezése. − Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. − A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. − A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. − A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	− A tervgazdaság és a KGST. − A gazdasági reform és a második gazdaság. − A „gulyáskommunizmus”. − Népesedési folyamatok. − Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.

Tematikai egység	**A kétpólusú világ felbomlása**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. − A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	**A rendszerváltoztatás folyamata**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei.	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső

BAPTISTA OKTATÁS

	− Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. − A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. − A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. − A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A rendszer-változtatás	− Az új pártok – különböző ideológiák. − Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. − Az Antall-kormány megalakulása. − A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	
A piacgazdaság kiépülése	− A privatizáció – vesztesek és nyertesek. − A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. − A külkereskedelem átalakulása. − Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	**A világ a 21. században**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	− A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei.	− A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben.

BARTÓKA OKTATÁS

	− A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. − Óriásvállalatok a globális térben.	− A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. − A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. − A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. − A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. − A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében). − Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
A globális világ	− Demográfiai változások, népmozgások. − Az iszlamizmus térhódítása. − A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. − Globalizáció és kultúra. − A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus , terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	**Magyarország a 21. században**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. − Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény.	

BÁRTFAI OKTATÁS

	Személyek: Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.

Tematikai egység	**A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. − A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	**Ismétlés, felkészülés az érettségire**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

A tanultak rendszerező ismétlése	Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése

Tematikai egység	**Évente két mélységelvű téma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
28. A család, a családi szocializáció	3 óra
29. A család gazdálkodása és pénzügyei	3 óra
30. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	3 óra
31. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	3 óra
32. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	3 óra
33. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	5 óra
34. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	4 óra
35. Bankrendszer, hitelfelvétel	4 óra
36. Vállalkozás és vállalat	4 óra
Kötelező összesen:	**32 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	32	32	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
112. A család, a családi szocializáció	***3***	3	0	0	0	**3**
113. A család gazdálkodása és pénzügyei	***3***	3	0	0	0	**3**
114. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***3***	3	0	0	0	**3**
115. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***3***	3	0	0	0	**3**
116. A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	***3***	3	0	0	0	**3**
117. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***5***	5	0	0	0	**5**
118. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***4***	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

119.	Bankrendszer, hitelfelvétel	***4***	4	0	0	0	**4**
120.	Vállalkozás és vállalat	***4***	4	0	0	0	**4**
	Összesen	***32***	32	3	0	0	**32**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (18 óra)

Tematikai egység	**A család, a családi szocializáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	**A család gazdálkodása és pénzügyei**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások − A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása − A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED

Tematikai egység	**Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai, norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, közteherviselés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog,	

PÁPISTA OKTATÁS

	magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes

Tematikai egység	**Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;	
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam	

Tematikai egység	**A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere − A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

BARTISTA OKTATÁS

− A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség

Tematikai egység	**A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai − A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése	

PRÉTISZTÁCIÓ

− Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés

Tematikai egység	**Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása − A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása − Az épített és természeti környezetünk védelme iránti	− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

KIADÁSRA KÉSZ

elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom;

Tematikai egység	**Bankrendszer, hitelfelvétel**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság	

Tematikai egység	**Vállalkozás és vállalat**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése − Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja − A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság

BAPTISTA OKTATÁS

Kémia 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
22. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	16 óra
23. Kémiai átalakulások	20 óra
24. A szén egyszerű szerves vegyületei	10 óra
25. Az életműködések kémiai alapjai	6 óra
26. Elemek és szervetlen vegyületeik	10 óra
27. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	6 óra
28. Környezeti kémia és környezetvédelem	4 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
2. Kémiai átalakulások	***20***	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
3. A szén egyszerű szerves vegyületei	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
4. Az életműködések kémiai alapjai	***6***	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
5. Elemek és szervetlen vegyületeik	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
6. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	***6***	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
7. Környezeti kémia és környezetvédelem	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Összesen	***72***	36	0	0	**36**	36	0	0	**36**

SZERTISZTA OKTATÁS

9. évfolyam

Kötelező tartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Az anyagok szerkezete és tulajdonságai**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri az atom felépítését, az elemi részecskéket, valamint azok jellemzőit, ismeri az izotópok legfontosabb tulajdonságait, érti a radioaktivitás lényegét, és példát mond a radioaktív izotópok gyakorlati felhasználására; – ismeri az anyagmennyiség és a mól fogalmát, érti bevezetésük szükségességét, és egyszerű számításokat végez m, n és M segítségével; – ismeri az atom elektronszerkezetének kiépülését a Bohr-féle atommodell szintjén, tisztában van a vegyértékelektronok kémiai reakciókban betöltött szerepével; – értelmezi a periódusos rendszer fontosabb adatait (vegyjel, rendszám, relatív atomtömeg), alkalmazza a periódusszám és a (fő)csoportszám jelentését a héjak és a vegyértékelektronok szempontjából, ismeri a periódusos rendszer fontosabb csoportjainak a nevét és az azokat alkotó elemek vegyjelét; – ismeri a molekulaképződés szabályait, ismeri az elektronegativitás fogalmát, és érti a kötéspolaritás lényegét, a kovalens kötést jellemzi száma és polaritása szerint, megalkotja egyszerű molekulák szerkezeti képletét, ismeri a legalapvetőbb molekulaalakokat (lineáris, síkháromszög, tetraéder, piramis, V-alak), valamint ezek meghatározó szerepét a molekulák polaritása szempontjából; – meghatározza egyszerű molekulák polaritását, és ennek alapján következtet a közöttük kialakuló másodrendű kémiai kötésekre, valamint oldhatósági jellemzőikre, érti, hogy a moláris tömeg és a molekulák között fellépő másodrendű kötések minősége hogyan befolyásolja az olvadás- és forráspontot, ezeket konkrét példákkal támasztja alá;	– Megfigyelési és manuális készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés képességének fejlesztése – Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A biztonságos eszköz- és vegyszerhasználat elsajátítása – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alapvető matematikai készségek fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés digitális eszközzel – Az atomok és a periódusos rendszer – A kovalens kötés és a molekulák – Az atomrácsos kristályok – Az ionok, az ionkötés és az ionvegyületek – A fémes kötés és a fémek – Az anyagok csoportosítása: elemek, vegyületek és keverékek – Halmazállapotok, halmazállapot-változások	

PÁRISTÁRSÍTÁS

– érti a részecske szerkezete és az anyag fizikai és kémiai tulajdonságai közötti alapvető összefüggéseket; – ismeri az egyszerű ionok atomokból való létrejöttének módját, ezt konkrét példákkal szemlélteti, ismeri a fontosabb összetett ionok molekulákból való képződésének módját, tudja a nevüket, összegképletüket, érti egy ionvegyület képletének a megszerkesztését az azt alkotó ionok képlete alapján, érti az ionrács felépülési elvét, az ionvegyület képletének jelentését, konkrét példák segítségével jellemzi az ionvegyületek fontosabb tulajdonságait; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, érti a fémes kötés kialakulásának és a fémek kristályszerkezetének a lényegét, érti a kapcsolatot a fémek kristályszerkezete és fontosabb tulajdonságai között, konkrét példák segítségével (pl. Fe, Al, Cu) jellemzi a fémes tulajdonságokat, összehasonlításokat végez; – ismeri az anyagok csoportosításának a módját a kémiai összetétel alapján, ismeri ezeknek az anyagcsoportoknak a legfontosabb közös tulajdonságait, példákat mond minden csoport képviselőire, tudja, hogy az oldatok a keverékek egy csoportja; – érti a „hasonló a hasonlóban jól oldódik” elvet, ismeri az oldatok töménységével és az oldhatósággal kapcsolatos legfontosabb ismereteket, egyszerű számítási feladatokat old meg az oldatok köréből (tömegszázalék, anyagmennyiség-koncentráció, tömegkoncentráció); – adott szempontok alapján összehasonlítja a három halmazállapotba (gáz, folyadék, szilárd) tartozó anyagok általános jellemzőit, ismeri Avogadro gáztörvényét, és egyszerű számításokat végez gázok térfogatával standard körülmények között, érti a halmazállapot-változások lényegét és energiaváltozását; – egyedül vagy csoportban elvégez összetettebb, halmazállapot-változással és oldódással kapcsolatos kísérleteket, és megbecsüli azok várható eredményét.	

PÁRTÍSTA OKTATÁS

Fogalmak	izotópok, vegyértékelektronok, anyagmennyiség, Avogadro-szám, relatív atomtömeg, moláris tömeg, elektronegativitás, elsőrendű kémiai kötés, kötéspolaritás, szerkezeti képlet, másodrendű kémiai kötés, kristályrács, ion, anyagmennyiség-koncentráció, Avogadro-törvény, moláris térfogat, amorf állapot

Tematikai egység	**Kémiai átalakulások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– érti a fizikai és kémiai változások közötti különbségeket; – ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének feltételeit, ismeri, érti és alkalmazza a tömeg- és töltésmegmaradás törvényét a kémiai reakciókra; – ismeri a kémiai reakciók csoportosítását többféle szempont szerint: a reagáló és a képződő anyagok száma, a reakció energiaváltozása, időbeli lefolyása, iránya, a reakcióban részt vevő anyagok halmazállapota szerint; – konkrét reakciókat termokémiai egyenlettel is felír, érti a termokémiai egyenlet jelentését, ismeri a reakcióhő fogalmát, a reakcióhő ismeretében megadja egy reakció energiaváltozását, energiadiagramot rajzol, értelmez, ismeri a termokémia főtételét és jelentőségét a többlépéses reakciók energiaváltozásának meghatározásakor; – érti a katalizátorok hatásának elvi alapjait; – ismer egyirányú és egyensúlyra vezető kémiai reakciókat, érti a dinamikus egyensúly fogalmát, ismeri és alkalmazza az egyensúly eltolásának lehetőségeit Le Châtelier elve alapján; – ismeri a fontosabb savakat, bázisokat, azok nevét, képletét, Brønsted sav-bázis elmélete alapján értelmezi a sav és bázis fogalmát, ismeri a savak és bázisok erősségének és értékűségének jelentését, konkrét példát mond ezekre a vegyületekre, érti a víz sav-bázis tulajdonságait, ismeri az autoprotolízis jelenségét és a víz autoprotolízisének a termékeit; – konkrét példákon keresztül értelmezi a redoxireakciókat oxigénfelvétel és oxigénleadás alapján, ismeri a redoxireakciók tágabb értelmezését elektronátmenet alapján is, konkrét példákon bemutatja a redoxireakciót, eldönti	– Kísérletek értelmezése és biztonságos megvalósítása – A problémamegoldó képesség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Alkotás digitális eszközzel – Információkeresés és -megosztás digitális eszközzel – A kémiai reakciók általános jellemzése és csoportosítása – A reakciók egyenletének leírása képletekkel, az egyenlet értelmezése – Savak, bázisok, sav-bázis reakciók – A kémhatás és a pH – A redoxireakciók – Elektrokémiai alapismeretek	

BIZTOSÍTÁS

egy egyszerű redoxireakció egyenlete ismeretében az elektronátadás irányát, az oxidációt és redukciót, megadja az oxidálószert és a redukálószert; – érti az elektromos áram és a kémiai reakciók közötti összefüggéseket: a galvánelemek áramtermelésének és az elektrolízisnek a lényegét; – tisztában van az elektrokémiai áramforrások felépítésével és működésével, ismeri a Daniell-elem felépítését és az abban végbemenő folyamatokat, az elem áramtermelését; – ismeri az elektrolizáló cella felépítését és az elektrolízis lényegét a hidrogén-klorid-oldat grafitelektródos elektrolízise kapcsán, érti, hogy az elektromos áram kémiai reakciók végbemenetelét segíti, példát ad ezek gyakorlati felhasználására (alumíniumgyártás, galvanizálás).	
Fogalmak	reakcióhő, Hess-tétel, dinamikus egyensúly, a legkisebb kényszer elve, Brønsted-féle sav-bázis elmélet, amfoter vegyület, oxidáció, redukció, redoxireakció, galvánelem, elektród, akkumulátor, elektrolízis

10. évfolyam

Kötelező tartalom (36 óra)

Tematikai egység	**A szén egyszerű szerves vegyületei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a szerves vegyületeket felépítő organogén elemeket, érti a szerves vegyületek megkülönböztetésének, külön csoportban tárgyalásának az okát, az egyszerűbb szerves vegyületeket szerkezeti képlettel és összegképlettel jelöli; – ismeri a telített szénhidrogének homológ sorának felépülési elvét és fontosabb képviselőiket, ismeri a metán fontosabb tulajdonságait, jellemzi az anyagok szempontrendszere alapján, ismeri a homológ soron belül a forráspont változásának az okát, valamint a szénhidrogének oldhatóságát, ismeri és egy-egy kémiai egyenlettel leírja az égés, a szubsztitúció és a hőbontás folyamatát; – érti az izoméria jelenségét, példákat mond konstitúciós izomerekre;	– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – Információk keresése és megosztása digitális eszközökkel – A telített szénhidrogének – A telítetlen szénhidrogének – A halogéntartalmú szerves vegyületek – Az oxigéntartalmú szerves vegyületek – A nitrogéntartalmú szerves vegyületek	

FAFTSTA OKTATÁS

– ismeri a telítetlen szénhidrogének fogalmát, az etén és az acetilén szerkezetét és fontosabb tulajdonságait, ismeri és reakcióegyenletekkel leírja a telítetlen szénhidrogének jellemző reakciótípusait, az égést, az addíciót és a polimerizációt; – felismeri az aromás szerkezetet egy egyszerű vegyületben, ismeri a benzol molekulaszerkezetét és fontosabb tulajdonságait, tudja, hogy számos illékony aromás szénhidrogén mérgező; – példát mond közismert halogéntartalmú szerves vegyületre (pl. kloroform, vinil-klorid, freonok, DDT, tetrafluoretén), és ismeri felhasználásukat; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a legegyszerűbb oxigéntartalmú funkciós csoportokat: a hidroxilcsoportot, az oxocsoportot, az étercsoportot; – ismeri az alkoholok fontosabb képviselőit (metanol, etanol, glikol, glicerin), azok fontosabb tulajdonságait, élettani hatásukat és felhasználásukat; – felismeri az aldehidcsoportot, ismeri a formaldehid tulajdonságait, az aldehidek kimutatásának módját, felismeri a ketocsoportot, ismeri az aceton tulajdonságait, felhasználását; – ismeri és vegyületek képletében felismeri a karboxilcsoportot és az észtercsoportot, ismeri az egyszerűbb és fontosabb karbonsavak (hangyasav, ecetsav, zsírsavak) szerkezetét és lényeges tulajdonságait; – az etil-acetát példáján bemutatja a kis szénatomszámú észterek jellemző tulajdonságait, tudja, hogy a zsírok, az olajok, a foszfatidok, a viaszok egyaránt az észterek csoportjába tartoznak; - szerkezetük alapján felismeri az aminok és az amidok egyszerűbb képviselőit, ismeri az aminocsoportot és az amidcsoportot		
Fogalmak	funkciós csoport, homológ sor, telített és telítetlen szénhidrogének, szerves reakciótípusok, izoméria, konstitúció, aromás vegyületek, heteroatom, alkoholok, aldehidek, ketonok, éterek, karbonsavak, észterek, aminok, amidok	

Tematikai egység	**Az életműködések kémiai alapjai**	**Órakeret 6 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a biológiai szempontból fontos szerves vegyületek építőelemeit (kémiai összetételét, a nagyobbak alkotó molekuláit); – ismeri a lipid gyűjtőnevet, tudja, hogy ebbe a csoportba hasonló oldhatósági tulajdonságokkal rendelkező vegyületek tartoznak, felsorolja a lipidek legfontosabb képviselőit, felismeri azokat szerkezeti képlet alapján, ismeri a lipidek csoportjába tartozó vegyületek egy-egy fontos szerepét az élő szervezetben; – ismeri a szénhidrátok legalapvetőbb csoportjait, példát mond mindegyik csoportból egy-két képviselőre, ismeri a szőlőcukor képletét, összefüggéseket talál a szőlőcukor szerkezete és tulajdonságai között, ismeri a háztartásban található szénhidrátok besorolását a megfelelő csoportba, valamint köznapi tulajdonságaikat (ízük, oldhatóságuk) és felhasználásukat, összehasonlítja a keményítő és a cellulóz molekulaszerkezetét és tulajdonságait, valamint szerepüket a szervezetben és a táplálékaink között; – tudja, hogy a fehérjék aminosavakból épülnek fel, ismeri az aminosavak általános szerkezetét és azok legfontosabb tulajdonságait, ismeri a fehérjék elsődleges, másodlagos, harmadlagos és negyedleges szerkezetét, érti e fajlagos molekulák szerkezetének kialakulását, példát mond a fehérjék szervezetben és élelmiszereinkben betöltött szerepére, ismeri a fehérjék kicsapásának módjait és ennek jelentőségét a mérgezések kapcsán.	– Az analógiás gondolkodás fejlesztése – Keresés digitális eszközzel – A lipidek – A szénhidrátok – A fehérjék
Fogalmak	lipidek, trigliceridek, szénhidrátok, kondenzáció, hidrolízis, aminosav, polipeptid, fehérjék szerkezete

Tematikai egység	**Elemek és szervetlen vegyületeik**	**Órakeret 10 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a hidrogén, a halogének, a kalkogének, a nitrogén, a szén és fontosabb vegyületeik fizikai és kémiai sajátságait, különös tekintettel a köznapi életben előforduló anyagokra;	– Alkotás digitális eszközökkel – Kísérletek értelmezése – Az analógiás gondolkodás fejlesztése – A rendszerezőképesség fejlesztése – A digitális kompetencia fejlesztése

BÁRTFAI OKTATÁS

– alkalmazza az anyagok jellemzésének szempontjait a hidrogénre, kapcsolatot teremt az anyag szerkezete és tulajdonságai között; – ismeri a halogének képviselőit, jellemzi a klórt, ismeri a hidrogén-klorid és a nátrium-klorid tulajdonságait; – ismeri és jellemzi az oxigént és a vizet, ismeri az ózont mint az oxigén allotróp módosulatát, ismeri mérgező hatását (szmogban) és UV-elnyelő hatását (ózonpajzsban); – ismeri és jellemzi a ként, a kén-dioxidot és a kénsavat; – ismeri és jellemzi a nitrogént, az ammóniát, a nitrogén-dioxidot és a salétromsavat; – ismeri a vörösfoszfort és a foszforsavat, fontosabb tulajdonságaikat és a foszfor gyufagyártásban betöltött szerepét; – összehasonlítja a gyémánt és a grafit szerkezetét és tulajdonságait, különbséget tesz a természetes és mesterséges szenek között, ismeri a természetes szenek felhasználását, ismeri a koksz és az aktív szén felhasználását, példát mond a szén reakcióira (pl. égés), ismeri a szén oxidjainak (CO, CO2) a tulajdonságait, élettani hatását, valamint a szénsavat és sóit, a karbonátokat; – ismeri a fémrács szerkezetét és az ebből adódó alapvető fizikai tulajdonságokat; – ismeri a fémek helyét a periódusos rendszerben, megkülönbözteti az alkálifémeket, az alkáliföldfémeket, ismeri a vas, az alumínium, a réz, valamint a nemesfémek legfontosabb tulajdonságait; – kísérletek tapasztalatainak ismeretében értelmezi a fémek egymáshoz viszonyított reakciókészségét oxigénnel, sósavval, vízzel és más fémionok oldatával, érti a fémek redukáló sorának felépülését, következtet fémek reakciókészségére a sorban elfoglalt helyük alapján; – használja a fémek redukáló sorát a fémek tulajdonságainak megjóslására, tulajdonságaik alátámasztására;	– A hidrogén – A halogének – A kalkogének – A nitrogéncsoport elemei – A szén és szervetlen vegyületei – A fémek általános jellemzése – A fémek csoportosítása és kémiai tulajdonságaik – A legfontosabb fémvegyületek tulajdonságai

PÁPISTA OKTATÁS

– ismeri a fontosabb fémek (Na, K, Mg, Ca, Al, Fe, Cu, Ag, Au, Zn) fizikai és kémiai tulajdonságait; – ismeri a fémek köznapi szempontból legfontosabb vegyületeit, azok alapvető tulajdonságait (NaCl, Na2CO3, NaHCO3, Na3PO4, CaCO3, Ca3(PO4)2, Al2O3, Fe2O3, CuSO4); – ismer eljárásokat fémek ércekből történő előállítására (vas, alumínium).	
Fogalmak	durranógáz, szökőkút-kísérlet, jódtinktúra, allotróp módosulatok, szintézis, természetes és mesterséges szenek, könnyűfémek, nehézfémek, a fémek redukáló sora, korrózióvédelem

Tematikai egység	**Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban**	**Órakeret 6 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a természetben megtalálható legfontosabb nyersanyagokat; – érti az anyagok átalakításának hasznát, valamint konkrét példákat mond vegyipari termékek előállítására; – ismeri a különböző nyersanyagokból előállítható legfontosabb termékeket; – érti, hogy az ipari (vegyipari) termelés során különféle, akár a környezetre vagy szervezetre káros anyagok is keletkezhetnek, amelyek közömbösítése, illetve kezelése fontos feladat; – az ismeretein alapuló tudatos vásárlással és tudatos életvitellel képes a környezetének megóvására; – érti a mészkőalapú építőanyagok kémiai összetételét és átalakulásait (mészkő, égetett mész, oltott mész), ismeri a beton alapvető összetételét, előállítását és felhasználásának lehetőségeit, ismeri a legfontosabb hőszigetelő anyagokat; – érti, hogy a fémek többsége a természetben vegyületek formájában van jelen, ismeri a legfontosabb redukciós eljárásokat (szenes, elektrokémiai redukció), ismeri a legfontosabb ötvözeteket, érti az ötvözetek felhasználásának előnyeit; – ismeri a mindennapi életben előforduló növényvédő szerek használatának alapvető szabályait, értelmezi a növényvédő szerek leírását, felhasználási útmutatóját, példát mond a növényvédő szerekre a múltból és	– Természettudományos problémamegoldó képesség fejlesztése – Kommunikációs készségek fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Digitális készségek fejlesztése – Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása – Az egészséges életmódra nevelés – Az építőanyagok kémiája – A fémek előállításának módszerei – Növényvédő szerek és műtrágyák – A kőolaj feldolgozása – Műanyagok – Élelmiszereink és összetevőik – Gyógyszerek, drogok, doppingszerek – Veszélyes anyagok, mérgek, mérgezések – Mosó-, tisztító- és fertőtlenítőszerek – Tudomány és áltudomány

BÁRTFAI KIADÓ

a jelenből (bordói lé, korszerű peszticidek), ismeri ezek hatásának elvi alapjait; – ismeri a legfontosabb (N-, P-, K-tartalmú) műtrágyák kémiai összetételét, előállítását és felhasználásának szükségességét; – ismeri a fosszilis energiahordozók fogalmát és azok legfontosabb képviselőit, érti a kőolaj ipari lepárlásának elvét, ismeri a legfontosabb párlatok nevét, összetételét és felhasználási lehetőségeit, példát mond motorhajtó anyagokra, ismeri a töltőállomásokon kapható üzemanyagok típusait és azok felhasználását; – ismeri a bioüzemanyagok legfontosabb típusait; – ismeri a műanyag fogalmát és a műanyagok csoportosításának lehetőségeit eredetük, illetve hővel szemben mutatott viselkedésük alapján, konkrét példákat mond műanyagokra a környezetéből, érti azok felhasználásának előnyeit, ismeri a polimerizáció fogalmát, példát ad monomerekre és polimerekre, ismeri a műanyagok felhasználásának előnyeit és hátrányait, környezetre gyakorolt hatásukat; – ismeri az élelmiszereink legfontosabb összetevőinek, a szénhidrátoknak, a fehérjéknek, valamint a zsíroknak és olajoknak a molekulaszerkezetét és tulajdonságait, felsorolja a háztartásban megtalálható legfontosabb élelmiszerek tápanyagait, példát mond bizonyos összetevők (fehérjék, redukáló cukrok, keményítő) kimutatására, ismeri a legfontosabb élelmiszeradalék-csoportokat, alapvető szinten értelmezi egy élelmiszer-tájékoztató címkéjét; – ismeri a leggyakrabban használt élvezeti szerek (szeszes italok, dohánytermékek, kávé, energiaitalok, drogok) hatóanyagát, ezen szerek használatának veszélyeit, érti az illegális drogok használatával kapcsolatos alapvető problémákat, példát mond illegális drogokra, ismeri a doppingszer fogalmát, megérti és értékeli a doppingszerekkel kapcsolatos információkat; – ismeri a gyógyszer fogalmát és a gyógyszerek fontosabb csoportjait hatásuk	

PÁPISTA OKTATÁS

alapján, alapvető szinten értelmezi a gyógyszerek mellékelt betegtájékoztatóját; – ismeri a méreg fogalmának jelentését, érti az anyagok mennyiségének jelentőségét a mérgező hatásuk tekintetében, példát mond növényi, állati és szintetikus mérgekre, ismeri a mérgek szervezetbe jutásának lehetőségeit (tápcsatorna, bőr, tüdő), ismeri és felismeri a különböző anyagok csomagolásán a mérgező anyag piktogramját, képes ezeknek az anyagoknak a felelősségteljes használatára, ismeri a köznapi életben előforduló leggyakoribb mérgeket, mérgezéseket (pl. szén-monoxid, penészgomba-toxinok, gombamérgezések, helytelen égetés során keletkező füst anyagai, drogok, nehézfémek), tudja, hogy a mérgező hatás nem az anyag szintetikus eredetének a következménye; – ismeri a mosó- és tisztítószerek, valamint a fertőtlenítőszerek fogalmi megkülönböztetését, példát mond a környezetéből gyakran használt mosó-/tisztítószerre és fertőtlenítőszerre, ismeri a szappan összetételét és a szappangyártás módját, ismeri a hypo kémiai összetételét és felhasználási módját, érti a mosószerek mosóaktív komponenseinek (a felületaktív részecskéknek) a mosásban betöltött szerepét; – ismeri a kemény víz és a lágy víz közötti különbséget, érti a kemény víz és egyes mosószerek közötti kölcsönhatás (kicsapódás) folyamatát; – érti a különbséget a tudományos és az áltudományos információk között, konkrét példát mond a köznapi életből tudományos és áltudományos ismeretekre, információkra; – ismeri a tudományos megközelítés lényegét (objektivitás, reprodukálhatóság, ellenőrizhetőség, bizonyíthatóság); – látja az áltudományos megközelítés lényegét (feltételezés, szubjektivitás, bizonyítatlanság), felismeri az áltudományosságra utaló legfontosabb jeleket.	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	mész, érc, fosszilis energiahordozók, természetes és mesterséges alapú műanyag, vízkeménység, felületaktív anyag, toxikus anyag, tudomány, áltudomány

Tematikai egység	**Környezeti kémia és környezetvédelem**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– példákkal szemlélteti az emberiség legégetőbb globális problémáit (globális éghajlatváltozás, ózonlyuk, ivóvízkészlet csökkenése, energiaforrások kimerülése) és azok kémiai vonatkozásait; – ismeri az emberiség előtt álló legnagyobb kihívásokat, kiemelten azok kémiai vonatkozásaira (energiahordozók, környezetszennyezés, fenntarthatóság, új anyagok előállítása); – példákon keresztül szemlélteti az antropogén tevékenységek kémiai vonatkozású környezeti következményeit; – kiselőadás vagy projektmunka keretében mutatja be a XX. század néhány nagy környezeti katasztrófáját, és azt, hogy milyen tanulságokat vonhatunk le azok megismeréséből; – érti a környezetünk megóvásának jelentőségét az emberi civilizáció fennmaradása szempontjából; – ismeri a zöld kémia lényegét, a környezetbarát folyamatok előtérbe helyezését, példákat mond újonnan előállított, az emberiség jólétét befolyásoló anyagokra (pl. új gyógyszerek, lebomló műanyagok, intelligens textíliák); – alapvető szinten ismeri a természetes környezetet felépítő légkör, vízburok, kőzetburok és élővilág kémiai összetételét; – ismeri a legfontosabb környezetszennyező forrásokat és anyagokat, valamint ezeknek az anyagoknak a környezetre gyakorolt hatását; – ismeri a légkör kémiai összetételét és az azt alkotó gázok legfontosabb tulajdonságait, példákat mond a légkör élőlényekre és élettelen környezetre gyakorolt hatásaira, ismeri a legfontosabb légszennyező gázokat, azok alapvető tulajdonságait, valamint az általuk okozott környezetszennyező hatásokat, ismeri a	– Környezettudatos szemlélet fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Problémamegoldó készség fejlesztése – A társakkal való együttműködés fejlesztése – Alkotás digitális eszközökkel – Kommunikációs készség fejlesztése – A légkör kémiája – A természetes vizek kémiája – A talaj kémiája – A hulladékok – Új kihívások: ember, társadalom, környezet és kémia	

PÁRBESZÉD OKTATÁS

légkört érintő globális környezeti problémák kémiai hátterét és ezen problémák megoldására tett erőfeszítéseket; – ismeri a természetes vizek típusait, azok legfontosabb kémiai összetevőit a víz körforgásának és tulajdonságainak tükrében, példákat mond vízszennyező anyagokra, azok forrására, a szennyezés lehetséges következményeire, ismeri a víztisztítás folyamatának alapvető lépéseit, valamint a tiszta ivóvíz előállításának módját; – érti a kőzetek és a környezeti tényezők talajképző szerepét, példát mond alapvető kőzetekre, ásványokra, érti a hulladék és a szemét fogalmi megkülönböztetését, ismeri a hulladékok típusait, kezelésük módját, környezetre gyakorolt hatásukat; – példákkal szemlélteti egyes kémiai technológiák, illetve bizonyos anyagok felhasználásának környezetre gyakorolt pozitív és negatív hatásait.		
Fogalmak	zöld kémia	

BAPTISTA OKTATÁS

Fizika 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	5 óra
Ismétlődő mozgások	6 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	5 óra
Az energia	6 óra
A melegítés és hűtés következményei	5 óra
Víz és levegő a környezetünkben	4 óra
Gépek	4 óra
Szikrák, villámok	5 óra
Elektromosság a környezetünkben	6 óra
Generátorok és motorok	4 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	5 óra
Képek és látás	4 óra
Az atomok és a fény	4 óra
Környezetünk épségének megőrzése	4 óra
A Világegyetem megismerése	5 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1 óra	36 óra	0 óra	0 óra	0 óra
10. évf.	1 óra	36 óra	0 óra	0 óra	0 óra

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Egyszerű mozgások	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Ismétlődő mozgások	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
A közlekedés és sportolás fizikája	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Az energia	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

A melegítés és hűtés következményei	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Víz és levegő a környezetünkben	**4**	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
Gépek	**4**	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Szikrák, villámok	**5**	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
Elektromosság a környezetünkben	**6**	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
Generátorok és motorok	**4**	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
A hullámok szerepe a kommunikációban	**5**	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
Képek és látás	**4**	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Az atomok és a fény	**4**	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Környezetünk épségének megőrzése	**4**	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
A Világegyetem megismerése	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
Összesen	**5**	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni,	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével	

BARTIS OKTATÁS

mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata	

PÁPTISZTAKIADÁS

esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia • Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az	

BAPTISTA OKTATÁS

	erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok • Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

BÁRTFAI SZKFATÁS

Tematikai egység	Víz és levegő a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Tematikai egység	A Világegyetem megismerése	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; − ismeri a bolygók, üstökösök mozgásának jellegzetességeit; − tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); − érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat;	− A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése − A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség − A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye − Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével − A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata − A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata − A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról − Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése − A gravitáció szerepe a Világmindenségben	

PÁRISTA OKTATÁS

– érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; – megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva – A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban – Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum – Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai – Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata	

BAPTISTA OKTATÁS

meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés
Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; − átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; − érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; − tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	− Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével − A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata − Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása − Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése − Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata − A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában	
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés	

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról;	− Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-	

BÁRTFAI SÁNDOR

− gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására − Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése − A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

BIZTOSÍTÁSOLVATÁS

Tematikai egység	Generátorok és motorok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; − megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; − ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) − Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői − A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata	
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor	

Tematikai egység	A hullámok szerepe a kommunikációban	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; − ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek − A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata − A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai	

PÁTTSTA OKTATÁS

mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; − ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat − A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth − Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata − Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése − Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; − ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; − ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; − ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; − a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; − ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti	− A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata − Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben − A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata − A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata − A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában − Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) − Galilei távcsővel végzett megfigyelései − Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	

PÁRISTA OKTATÁS

különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; − megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; − ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; − ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; − ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; − megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; − átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	− A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) − A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat − Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve − Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével − A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével − A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága − Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban − Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)	
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag	

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata	

PÁPISTA OKTATÁS

fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével − Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei − Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység		Órakeret
A biológia tudománya		1 óra
Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		3 óra
Egyedszintű öröklődés		5 óra
Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		4 óra
A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		3óra
A biológiai evolúció		5 óra
Ember és bioszféra – fenntarthatóság		4 óra
Élet és energia		4 óra
Sejtek, szövetek, szervek		4 óra
A sejt és a genom szerveződése és működése		4 óra
Az élet eredete és feltételei		2 óra
A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		4 óra
Az emberi szervezet felépítése és működése	Anyagforgalom	6 óra
	Testkép, testalkat és mozgás	4 óra
	Érzékelés, szabályozás	7 óra
Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		4 óra
A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		4 óra
Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		4 óra
Kötelező összesen:		**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BAPTISTA OKTATÁS

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1.A biológia tudománya	***1***	1	0	0	**1**	0	0	0	**0**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	***3***	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
3.Egyedszintű öröklődés	***5***	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	***3***	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
6.A biológiai evolúció	***5***	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
8.Élet és energia	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
9.Sejtek, szövetek, szervek	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése	***4***	3	0	0	**3**	1	0	0	**1**
11.Az élet eredete és feltételei	***2***	0	0	0	**0**	2	0	0	**2**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
13. Anyagforgalom	***6***	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
13. Testkép, testalkat és mozgás	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
13.Érzékelés, szabályozás	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	***4***	0	0	0	**0**	4	0	0	**4**
Összesen	***72***	***36***	***0***	***0***	**36**	***36***	***0***	***0***	**36**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	**A biológia tudománya**	**Órakeret 1 óra**

BÁTSTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris

Tematikai egység	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	Órakeret 3 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi, gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján

BAPTISTA ORIÁS

szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	– Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása	

BÁRTFAI OKTATÁS

	– A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus) – A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket,		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

BÁRTFAI ORTATÁS

következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal		– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése

PÁRTISTA OKTATÁS

együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket		– Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak, életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok	

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés – szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási	

BÁRTFAI OKTATÁS

	hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája) – Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése	

BÁRTFAI KIADÁS

jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	– Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz;	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása – A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal	

BAPTISTA SZKTFÁS

– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése – A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét,	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása – Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a	

BÁTHORY ISTVÁN OKTATÁS

igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe; – ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal – A génműködés alapelveinek megértése: aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét;	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete	

BARTISTA OKTATÁS

– biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét; – biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.		– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek	

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.		– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése, konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének

PÁRBESZÉD

	bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, a jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása – Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének, testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján – Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése	
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések	

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a	

BÁRTFAI ÓKIADÁS

	pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 4 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása – Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése

BAPTISTA OKTATÁS

változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	– A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari ősejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket;	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés – A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása	

BÁRTFAI ORTATÁS

– megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok, következmények felismerése esettanulmányok alapján
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma)	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása – A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése	

BÁRTFAI OKTATÁS

kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása); – ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	– A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása – Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

	– Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

BAPTISTA OKTATÁS

Biológia 11. évfolyam (gimnázium, esti)

Kerettantervi óraszámok témakörönként
Kötelező összesen: 72 óra

Tematikai egység	Órakeret
1. A mi bolygónk: Az élet története	6 óra
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	7 óra
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9 óra
4. Velünk élő élővilág	6 óra
5. Testünk az időben	7 óra
6. Utak az egészséghez	7 óra
7. Szenvedélyeink nyomában	6 óra
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	7 óra
9. Az egészséges környezet	6 óra
10. Genetikai örökségünk	6 óra
11. Biológia és jövő	5 óra
Összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	72	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**
1. A mi bolygónk: Az élet története	6	6	0	0	0	6
2. A mi bolygónk: Földi édenkertek	7	7	0	0	0	7
3. Alkalmazkodás a változó környezethez	9	9	0	0	0	9
4. Velünk élő élővilág	6	6	0	0	0	6
5.Testünk az időben	7	7	0	0	0	7
6. Utak az egészséghez	7	7	0	0	0	7
7. Szenvedélyeink nyomában	6	6	0	0	0	6
8. Ételek, élelmiszerek, táplálkozás	7	7	0	0	0	7

BAPTISTA OKTATÁS

9. Az egészséges környezet	6	6	0	0	0	6
10. Genetikai örökségünk	6	6	0	0	0	6
11. Biológia és jövő	5	5	0	0	0	5
Összesen	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**72**

11. évfolyam

Kötelező tartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Az élet története**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− a földi élet keletkezésére és további alakulására vonatkozó feltételeket, elméleteket fogalmaz meg, a történéseket a megfelelő időskálán elhelyezi, ezekhez hiteles forrásokat használ fel; − értelmezi az evolúció fogalmát, alkalmazza a fajok kialakulására és kihalására vonatkozó magyarázatok megfogalmazásában; − az evolúcióval kapcsolatos tévképzetek eloszlatására felhasználja az evolúciókutatás eredményeit; − érti a mikroorganizmusok szerepének jelentőségét az élet kialakulásában; − érdeklődik a földtörténeti múlt iránt, tájékozott a már kihalt, jelentősebb élőlénycsoportok főbb jellemzőivel és a velük kapcsolatos evolúciós eseményekkel kapcsolatban; − a Naprendszer égitesteinek fizikai, kémiai jellemzését felhasználva tényekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg a Földön kívüli élet lehetőségeiről, az ezzel kapcsolatos kutatások céljáról, irányairól és eddigi eredményeiről.	– Az élet fogalmának körüljárása, az életfeltételek elemzése (miért alkalmas a Föld az életre) – Az ősi Föld és a mai környezetünk közötti lényegi különbségek (pl. oxigén jelenléte, átlaghőmérséklet) bemutatása – A földtörténet idődimenzióinak megértése, az időskála egységeiről való tájékozódás – A földtörténeti múltról szerezhető tudásunk forrásainak elemzése (pl. fosszíliák, lenyomatok, kövületek), a közvetett és a közvetlen kormeghatározási módszerek elvének megértése – Az élővilág főbb fejlődési szakaszainak és történéseinek időbeli elhelyezése – A korai mikrobiális életközösségek jelentőségének felismerése, a kemo- és fotoautotrófia megjelenésének és hatásainak (pl. sztromatolitok oxigéntermelése) értékelése – A jelentősebb fajkeletkezési és kihalási események időbeli elhelyezése, az okokra vonatkozó elméletek mérlegelő áttekintése – A kihalt őshüllők néhány csoportjának és fajainak tanulmányozása, bemutatása – Az emlősök és a madarak térnyerésére vezető okok és folyamatok elemzése – Az evolúcióval kapcsolatos elméletek és tévhitek elemzése	
Fogalmak	élet, életfeltételek, evolúció, földtörténeti időskála, prekambrium, kambrium, kemoszintézis, fotoszintézis, sztromatolit, kihalási esemény	

Tematikai egység	**A mi bolygónk: Földi édenkertek**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− a Föld nagy zonális életközösségeit elhelyezi a földrajzi térképen;	− A földi élővilág jellegzetes, globális szintű, jól megkülönböztethető	

BÁRTFAI OKTATÁS

− megérti és példákkal igazolja az élettelen és élő környezeti tényezők egymásrautaltságát; − leírások, képek és videók keresése és elemzése alapján beszámolót készít a jellegzetes szárazföldi biomok, pl. a sivatagok, esőerdők, és/vagy a tengeri életközösségek, pl. korallszirtek, sarkvidéki tengerek jellegzetes élőlényeiről, a környezet és az élővilág állapotáról, igazolja a biomok élővilágának sokszínűségét és sérülékenységét; − képes a bioszférát önszabályozó ökológiai rendszerként is értelmezni, ismeri a Gaia-elmélet alapvető állításait, amelyekkel kapcsolatban véleményt, következtetéseket fogalmaz meg.	életközösségeinek összehasonlítása, jellemzése − Az éghajlati jellemzők és a biomok növény- és állatvilága közötti összefüggések vizsgálata néhány tipikus szárazföldi életközösségben (pl. sarkvidék, tundra, tajga, szavanna, sivatag, esőerdő, lomberdő) − A tengerek élővilágának jellemzése, tipikus élőhelyek, érdekes fajok, populációk közötti kapcsolatok bemutatása − A bioszféra szintű kapcsolódások néhány példájának megbeszélése (pl. fajok vándorlása, szaharai por termékenyítő hatása, tengeri madarak szerepe), az egyensúly jelentésének és jelentőségének megbeszélése − A Gaia-elmélet főbb gondolatainak megbeszélése, jelentőségének értékelése
Fogalmak	bioszféra, biom, éghajlat, tundra, tajga, lomberdő, esőerdő, szavanna, tengerek élővilága, plankton, Gaia

Tematikai egység	**Alkalmazkodás a változó környezethez**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− megérti és példákkal igazolja, hogy az élőlények környezetének **lassú, fokozatos változásával új fajok jöhetnek létre, egyensúlyi helyzetet alakítva ki az adott faj és a környezet között;** − **felismeri, hogy a környezeti tényezők túl gyors változását az élőlények képtelenek követni, ami az élővilág pusztulásához, a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezethet;** − **megérti, hogy egyéni és közösségi szinten is intézkedések szükségesek az éghajlatváltozás ügyében, mérlegeli a lehetséges alternatívákat, véleményt alkot és érvel;** − **megérti, miért globális probléma az édesvízhiány, a vizek szennyezettsége, megfogalmazza az egyén és a közösség lehetőségeit a problémák megoldására, az erre vonatkozó aktív tevékenységekre;** − **szakkönyvek, internetes források segítségével felfedezi lakóhelyének**	– A külső környezeti tényezők megváltozásának (pl. vízellátottság, talajminőség, fény- és hőmérsékleti viszonyok megváltozása) hatására kialakult növényi életműködések elemzése – Az emberi civilizáció megjelenésével és fejlődésével összefüggő környezeti változások, a bioszférát átalakító hatások elemzése – Az ember természetátalakító tevékenységével összefüggő társadalmi, gazdasági okok és következmények példák alapján való elemzése – Az éghajlatváltozás életközösségekre gyakorolt hatásának elemzése, a természetes életközösségekben lejátszódó alkalmazkodási folyamatok példáinak megbeszélése – Az élőlények természetes kipusztulásának okelemzése – A közelmúltban és a jelenben végbemenő, az emberi tevékenységgel	

PÁRTOS OKTATÁS

természetvédelmi értékeit, megérti a határozókulcsok elvét, a fajok ökológiai mutatóit kapcsolatba hozza az élőlény környezethez való alkalmazkodásával; – **példák segítségével bemutatja az idegenhonos inváziós fajok megjelenésének okait és következményeit;** – **példákon, személyes tapasztalatokon keresztül tájékozódik a környezet és természetvédelem szervezett lehetőségeiről, a hatósági jogkörökről és felelősségekről, valamint a civil szervezetek munkájáról.**	közvetlen vagy közvetett módon kapcsolatba hozható biodiverzitás-csökkenés lehetséges okainak és várható következményeinek feltárása, a negatív hatások csökkentésének, illetve az alkalmazkodás lehetőségeinek keresése, példáinak bemutatása – Idegenhonos fajok gyakoribbá váló megjelenésének, az invazív jellegű terjedés okainak vizsgálata példák alapján – A környezet- és természetvédelem feladatainak, tevékenységének konkrét példák alapján való elemzése – Az aktív és passzív környezet- és természetvédelem összehasonlítása – A fenntarthatóság szempontjainak érvényesülése Magyarországon: környezeti, társadalmi és gazdasági tényezők elemzése
Fogalmak	élőhely, alkalmazkodás, biotikus és abiotikus környezeti tényezők, vízminőség, talajminőség, levegőminőség, természetvédelem, környezetvédelem, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás

Tematikai egység	**Velünk élő élővilág**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– értékel és bemutat az emberrel állandó, illetve gyakori kapcsolatban lévő élőlényeket, megfigyelésekkel és vizsgálatokkal igazolja a közvetlen környezet élővilágának sokszínűségét és alkalmazkodását; – mikrobiológiai ismeretekre alapozott higiéniai szemlélettel rendelkezik, amelyet mindennapi életmódjában (pl. a testápolás, étkezés, lakókörnyezet tisztán tartása) is igyekszik érvényesíteni; – megfigyeli a lakókörnyezetében előforduló állatokat, azonosít gyakoribb növényfajokat, értékeli a biológiai sokféleség jeleit.		– Az ember közvetlen és tágabb környezetében élő növények és állatok vizsgálata, jellegzetes csoportok és fajok megismerése – Az emberi test mikrobiális életközössége (mikrobiom) biológiai jelentőségének értékelése – A lakásokban tartott növények és társállatok életminőséggel összefüggő szerepének értékelése, a megfelelő gondozási módok és azok fontosságának megismerése – A lakóhely/iskola környezetét jellemző abiotikus tényezők és az ott előforduló élővilág megfigyelése, kapcsolatuk sokoldalú elemzése – A városi környezet sajátos élőhelyeinek azonosítása, néhány városlakó állatfaj megfigyelése, leírása – A városi kertes övezetek és közparkok néhány jellegzetes növénycsoportjának, fajának azonosítása, felismerése
Fogalmak	élőhely, abiotikus tényező, mikroklíma, bélflóra, mikrobiom, botanikus kert	

PÁRISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Testünk az időben	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− biológiai, pszichológiai, társadalmi és etikai szempontból is elemzi a fogantatástól a halálig tartó életfolyamatok főbb szakaszait és lépéseit; − érvel az élet tisztelete és védelme mellett; − érti, hogy az emberi élet biológiai értelemben a fogantatással kezdődik, de a magzati élet védelmét a társadalmi környezetnek megfelelően a jog eszközeivel szabályozzák; − ismeri a fogamzás optimális előfeltételeit; − felismeri, hogy a fiatalkori, majd az időskori fejlődés egyaránt az élet része, amelyet az öröklődés mellett a környezet és az életvitel is alakíthat; − ismeri a testkép és az énkép kialakulásának tényezőit, megérti, hogy a testtudatosság egész életen át fejleszthető.	− Az egyedi élet kezdete: a fogamzással összefüggő biológiai jellegű kérdések megbeszélése − A szülés, születés biológiai történéseinek megismerése − Az ember életkori szakaszait jellemző testi és szellemi változások áttekintése − A személyiségfejlődés néhány pszichológiai modelljének (pl. Erikson, Maslow) összehasonlítása, megbeszélése − A testkép, énkép fogalma, biológiai és pszichológiai aspektusainak elemzése − Az öregedés evolúciós, élettani és társadalmi okainak és mechanizmusának áttekintése, a befolyásoló életviteli és környezeti tényezők azonosítása	
Fogalmak	fogamzás, szülés; csecsemő-, kisgyermek-, fiatal-, felnőtt- és időskor; öregedés, személyiségfejlődés, énkép, testkép	

Tematikai egység	Utak az egészséghez	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja a környezeti hatások és az életvitel szerepét a betegségek megelőzésében, kialakulásában; − szaktárgyi tudását képes alkalmazni az elsősegélynyújtásban, betegápolásban is, ehhez rendelkezik a megfelelő gyakorlati készségekkel is; − ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, a korai felismerést lehetővé tevő diagnosztikai lehetőségeket, ezzel összefüggésben vizsgálja a gyógyulási esélyeket; − tényekre alapozott véleményt alkot a rákbetegségek kialakulására vezető környezeti tényezőkkel kapcsolatban, tudja, hogy megfelelő életmód esetén van esély a betegség elkerülésére; − érti és elfogadja az egyén lehetőségeit és felelősségét a leggyakoribb fertőző megbetegedések megelőzésében,	− Annak bemutatása, hogy a megfelelő életvitel (táplálkozás, mozgás, mentálhigiéné) hogyan segíti elő az egészség fenntartását, a betegségek kialakulásának, a vezető halálokoknak a megelőzését, az utódgenerációk védelmét (epigenetikai hatás) − A gyakoribb és a térségünkben (pl. a klímaváltozás miatt) terjedőben lévő fertőző betegségek főbb jellemzőinek (fertőzési források, átviteli módok, egyéni és közösségi védelem) bemutatása − A szív- és érrendszeri betegségek életmóddal, környezeti minőséggel összefüggő kockázati tényezőinek feltárása, a megelőzés lehetőségeinek megbeszélése − A rákbetegségek lehetséges megelőzésének ismertetése, a célzott kezelés fogalmának értelmezése, a	

PÁLYÁZATI ÚTMUTATÓ

tájékozott a védőoltások fontosságáról és az antibiotikumok helyes használatáról; − példákat említ a történelem nagy járványaira, megfogalmazza a kiváltó okokat; − felismeri a szűrővizsgálatoknak a kockázatok és betegségek korai felismerésében játszott szerepét, erre felhívja családtagjai figyelmét is.	környezeti tényezők szerepének megértése a betegség kialakulásában − A korszerű gyógyítási technológiák költségháttérének elemzése, az egészségügyi ellátással kapcsolatos társadalmi ráfordítás szükségességének felismerése − Az elsősegélynyújtással és otthonápolással kapcsolatos alapvető ismeretek alkalmazása a mindennapi életben
Fogalmak	betegség, egészség, életvitel, megelőzés, mentálhigiéné, rákbetegség, célzott kezelés, elsősegélynyújtás, otthonápolás

Tematikai egység	**Szenvedélyeink nyomában**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− hiteles források felhasználásával bemutatja az egyes szenvedélybetegség-típusok jellegzetességeit, az egészséges személyiségfejlődést befolyásoló tényezőit, a függőség komplex okait és a gyógykezelés lehetőségeit; − a légzőszervi megbetegedések népegészségügyi adatait összefüggésbe hozza a dohányzási szokásokkal, biológiai ismeretei alapján érvel a káros hatásokat okozó szenvedély ellen; − ismeri a különféle drogok, pszichotróp szerek biológiai hatásmechanizmusait, megkülönbözteti az alkalmi droghasználóra és a drogfüggő személyre gyakorolt pszichés és szervi hatásokat; − reális véleményt alkot az alkoholfogyasztás kultúrához köthető, valamint alkoholbetegséget jelentő formáiról, tisztában van a rendszeres, túlzott alkoholfogyasztás egészségkárosító hatásaival.	− A szenvedélyek és függőségek kialakulását elősegítő biológiai mechanizmusok, társadalmi tényezők és következmények azonosítása − A függőségek különféle típusai, elterjedtségük és hatásuk az életvitelünkre − A dohányzás káros hatásainak összegyűjtése, a dohányzási szokásokra vonatkozó hazai és nemzetközi adatok elemzése − Az alkoholfogyasztás élettani, pszichés és társadalmi hatásainak áttekintése, az alkoholbetegség fogalmi értelmezése − A különféle drogok élettani és pszichés hatásainak összehasonlító elemzése, a drogfogyasztás különféle formáinak és társadalmi kezelésének megbeszélése	
Fogalmak	szenvedélybetegség, alkoholbetegség, függőség, életvitel, mentálhigiéné, drogtípusok	

Tematikai egység	**Ételek, élelemiszerek, táplálkozás**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− esettanulmányok, cikkek alapján értelmezi az élelmiszer-minőség és az élelmiszer-biztonság fogalmait, ezek kapcsolatát az élelmiszerek tartósításával, ételek elkészítésével, elfogyasztásával;	− Az alapanyagok termelésétől az élelmiszerek előállításán át az ételkészítésig húzódó láncolat felismerése	

PÁPISTA OKTATÁS

− konkrét példákkal igazolja a fenntarthatóság és a táplálkozási szokások kapcsolatát, értelmezi az élelmiszer-fenntarthatóság fogalmát; − megkülönbözteti és konkrét esetekben megfelelően alkalmazza az élelmiszer, táplálék és tápanyag fogalmait; − felismeri az élelmiszerekben található anyagoknak a környezeti, biológiai forrásoktól az elfogyasztásukig tartó láncolatát, tudja, hogy az élelmiszerek minősége függ ezektől az útvonalaktól, elemzi az egészségtani kockázati tényezőket; − mindennapi életvitelében figyel az élelmiszerek és ételek eltarthatósági jellemzőire, érti az ezzel kapcsolatos jelöléseket, ismeri a megfelelő tárolás és tartósítás módjait; − környezeti fenntarthatóságra és egészségmegőrzésre alapozott mérlegelő szemlélettel viszonyul vásárlási és étkezési szokásaihoz.	− Termesztett növények, tenyésztett állatok, élelmiszer, táplálék, tápanyag fogalmak körüljárása, a fogalmak sokoldalú elemzése − Az élelmiszer-biztonság fogalmának értelmezése, tényezőinek és felelősségeinek azonosítása, jelentőségének értékelése − Az élelmiszerek minőségmegőrzését befolyásoló tényezők azonosítása, a tárolás és tartósítás eljárásainak megismerése − A mikroorganizmusok és az ember kapcsolatainak sokoldalú elemzése (élelmiszer-tartósítás, élelmiszer-higiénia, betegségek, humán mikrobiom) − Az ételkészítés során az alapanyagokban bekövetkező változások elemzése, az egyes ételkészítési technológiák egészségre gyakorolt hatásának vizsgálata − A Föld növekvő népességének élelmezésével összefüggő ellentmondások és problémák elemzése (túltermelés, élelmiszer-pazarlás, elhízási járvány, alultápláltság, éhínségek) − A fenntarthatóságot figyelembe vevő, tudatos élelmiszer-fogyasztás szempontjainak összegyűjtése, megbeszélése
Fogalmak	élelmiszer, étel, tápanyag, éhínség, ételtartósítás, tenyésztés, termesztés, helyi eredetű élelmiszerek, élelmiszer-biztonság, élelmiszer-fenntarthatóság

Tematikai egység	**Az egészséges környezet**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
− konkrét példákkal, esettanulmányok elemzésével igazolja, hogy a környezeti (biotikus, abiotikus) hatásoknak meghatározó szerepe van testi és lelki egészségünkre; − példákkal igazolja az egészséges környezet és a fenntarthatóság szoros összefüggéseit; − megérti, hogy a környezetszennyezés súlyos egészségügyi károkat okozhat, és a környezetvédelmet már a lakóhelyiségében kell elkezdeni, ismeri a		− Az emberi környezet rendszerszintű értelmezése, a testfelszíntől a globális szintig − A mikroorganizmusok és az ember sokoldalú kapcsolatának vizsgálata, a mikrobák jelenlétének pozitív és negatív hatásai − A személyi higiénia szempontjainak és a tisztálkodás, testápolás megfelelő módszereinek biológiai ismeretekre alapozott áttekintése

PÁRBESZÉD OKTATÁS

lakóterek levegőminőségét, ezen keresztül az ember egészségét befolyásoló legfontosabb vegyi anyagokat, értékeli ezek határértékeken alapuló szabályozását; – esettanulmányok, adatbázisok alapján elemzi a saját települése levegőminőségi helyzetét, összehasonlításokat végez más településekkel, igyekszik azonosítani a szennyező forrásokat, és számba veszi a helyzet javítására megtehető intézkedéseket; – ismeretei alapján reális véleményt alakít ki az ivóvízminőséggel kapcsolatban, mérlegelő szemlélettel viszonyul a különféle hiedelmekkel, divatokkal szemben; – értékeli és védi a környezetében található parkokat, zöldövezeti területeket és természeti tájakat, életvitelében helyet kap a természettel való rendszeres, pihenés és rekreáció jellegű kapcsolat.	– A lakóhelyiségek levegőminőségét befolyásoló hatások, gyakoribb légszennyező anyagok, forrásaik és egészségügyi hatásaik megismerése – Az építőanyagok, bútorok és a lakásberendezés egészséges környezettel való összefüggése, a kiválasztási és tervezési szempontok megbeszélése – A települési lakóövezetek levegőminőségének tényezői, a légszennyező anyagoknak (pl. nitrogén-oxidok, lebegő por, ózon) való hosszú távú kitettség egészségkárosító hatásainak felismerése – A biológiai jellegű kommunális hulladékok (pl. ételmaradékok, zöldhulladékok) csökkentési lehetőségeinek és a kezelés fenntartható formáinak megismerése – Az ivóvíz (csapvíz) minőségével kapcsolatos tények, adatok gyűjtése, a tévhitek megbeszélése – A városi/települési zöldterületek természetvédelmi, mikroklíma-javító és rekreációs jelentőségének értékelése – Az egészséges környezet fenntarthatósági kritériumként való értelmezése
Fogalmak	lebegő por, nitrogén-oxidok, levegőminőség, vízminőség

Tematikai egység	**Genetikai örökségünk**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– példákat mutat be a gének (génhálózatok) megnyilvánulása és a környezeti hatások közötti kapcsolatra; – megadott szempontok alapján családfákat értelmez; – ismeri, hogy a molekuláris genetikai módszerekkel örökletes betegségek diagnosztizálhatók; – felismeri, hogy a környezeti és életviteli hatások epigenetikai jellegű, nemzedékek közötti átörökítést okozhatnak, ismer példákat ennek molekuláris szintű mechanizmusaira; – hiteles forrásokra hivatkozva az öregedést kialakító folyamatokra vonatkozó elméletet fogalmaz meg.	– Az ember öröklött és szerzett tulajdonságainak megkülönböztetése, ezek arányának és összefüggésének elemzése – A genetikai meghatározottság érvényre jutása, a genom és a fenom fogalmi megkülönböztetése – Az emberi faj sokféleségében rejlő biológiai és esztétikai értékek felismerése és elfogadása – A családtörténet, a családfa biológiai alapú értelmezése, a generációk közötti átörökíthetőség valószínűségi jellegének felismerése – A fogantatástól a halálig tartó egyedfejlődés genetikai programozottságának, a növekedés és	

PÁRTISTA OKTATÁS

	fejlődés, valamint az öregedés folyamatának biológiai tényekre alapozott értelmezése – A genetikai betegségek típusainak összehasonlítása esetleírások, kórtörténetek alapján – A hajlam, a környezeti és életviteli hatások közötti összefüggés vizsgálata a poligénes genetikai betegségek esetében – A környezeti és életviteli hatások epigenetikai átörökítési lehetőségének felismerése – A génvizsgálatokkal szerezhető információk jelentősége, a felmerülő etikai és életviteli kérdések megbeszélése
Fogalmak	genom és fenom, genetikai betegség, hajlam, epigenetika, örökölhetőség, egyénre szabott gyógyászat

Tematikai egység	**Biológia és jövő**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– hiteles források ismerete alapján tájékozott a biológiai tudományok azon kutatási területeiről, melyekben az egyén és környezete jövőjének kérdése kiemelt jelentőséggel bír; – példák elemzése alapján megérti és elfogadja, hogy a modelleken alapuló előrejelzés természeténél fogva valószínűségi jellegű, és a modellek bonyolultsága is korlátozott; – ismer az ember várható élettartamának alakulását befolyásoló tényezőket, aktuális nemzeti és világtrendeket.	– A tudományos alapon működő (pl. adatbázisok elemzésén alapuló) előrejelzés fontosságának megértése (pl. klímaváltozás következményei, betegségek gyógyítása) – A klímamodellek által adott valószínűségi jövőképek, forgatókönyvek biológiai vonatkozásainak összegyűjtése, összehasonlítása – A Földön kívüli életformák utáni kutatás céljainak, módszereinek, eddigi és a jövőben várható eredményeinek áttekintése, értelmezése	
Fogalmak	tudományos előrejelzés	

BÁRTFAI OKTATÁS

Földrajz 9-10. évfolyamok (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**3 óra**
2. A kőzetburok	**8 óra**
3. A légkör	**6 óra**
4. A vízburok	**5 óra**
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**10 óra**
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**4 óra**
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**13 óra**
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**8 óra**
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**5 óra**
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**10 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	0	0	0
10. évf.	1	36	0	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	***3***	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
2. A kőzetburok	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
3. A légkör	***6***	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
4. A vízburok	***5***	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	***13***	0	0	0	**0**	13	0	0	**13**
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	***8***	0	0	0	**0**	8	0	0	**8**
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	***5***	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	***72***	36	0	0	**36**	36	0	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	**Tájékozódás a kozmikus térben és az időben**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	
Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és	

BAPTISTA OKTATÁS

	holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	**A kőzetburok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és –elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	**A légkör**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése – Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése	

BARTHA KIADÓ

	– Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	**A vízburok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció) – A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme	
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	**A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

10. évfolyam

Kötelező alap óraszám (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése – A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése	

BARTHA KIADÁS

	– A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

BARTHA OKTATÁS

	Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Tematikai egység	**Magyarország és Kárpát-medence a 21. században**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

Tematikai egység	**A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Tematikai egység	**Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése – A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

BAPTISTA OKTATÁS

Angol, mint első idegen nyelv 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	13 óra
2. Ember és társadalom	13 óra
3. Környezetünk	12 óra
4. Az iskola	12 óra
5. A munka világa	13 óra
6. Életmód	13 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	12 óra
8. Utazás, turizmus	12 óra
9. Tudomány és technika	12 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	10 óra
11. Mérés-értékelés	8 óra
12. Szabadon felhasználható	14 óra
Kötelező összesen:	**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	72	0	0
10. évf.	2	72	72	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Személyes vonatkozások, család	***13***	11	3	0	**14**	2	0	0	**2**
2. Ember és társadalom	***13***	13	2	0	**15**	0	0	0	**0**
3. Környezetünk	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
4. Az iskola	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
5. A munka világa	***13***	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
6. Életmód	***13***	0	0	0	**0**	13	7	0	**20**
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
8. Utazás, turizmus	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**

BAPTISTA OKTATÁS

9. Tudomány és technika	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
10. Gazdaság és pénzügyek	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
11. Mérés-értékelés	***8***	4	0	0	**4**	4	0	0	**4**
12. Szabadon felhasználható	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***144***	72	0	0	**72**	72	0	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A munka világa	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Tematikai egység	Szabadon felhasználható	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szóbeli számonkérés Szóbeli interakció Valós kommunikációs helyzetek szimulálása Rövid szövegek elmondása	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	Személyes vonatkozások, család	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Életmód	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Szabadidő, művelődés, szórakozás	Órakeret 12 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.
Fogalmak	

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Tematikai egység	Szabadon felhasználható	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban *Étteremhez kapcsolódó kifejezések* Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

BÁRTFAI OKTATÁS

Angol, mint első idegen nyelv 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	18 óra
2. Ember és társadalom	19 óra
3. Környezetünk	19 óra
4. Az iskola	19 óra
5. A munka világa	19 óra
6. Életmód	16 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	17 óra
8. Utazás, turizmus	16 óra
9. Tudomány és technika	16 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	16 óra
11. Mérés-értékelés + próbaérettségi	7 óra
12. Szabadon felhasználható	22 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	3	108	108	0	0
10. évf.	3	96	96	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Személyes vonatkozások, család	***18***	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
2. Ember és társadalom	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
3. Környezetünk	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
4. Az iskola	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
5. A munka világa	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
6. Életmód	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***17***	0	0	0	**0**	17	0	0	**17**

BAPTISTA OKTATÁS

8. Utazás, turizmus	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
9. Tudomány és technika	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
10. Gazdaság és pénzügyek	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
11. Mérés-értékelés + próbaérettségi	***7***	2	0	0	**2**	5	0	0	**5**
12. Szabadon felhasználható	***22***	12	0	0	**12**	10	0	0	**10**
Összesen	***144***	108	0	0	**108**	96	0	0	**96**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	

Tematikai egység	A munka világa	Órakeret 19 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, egyéni fejlesztési terv	

Tematikai egység	Szabadon felhasználható	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészülés az érettségire ismerkedés a nyelvi érettségivel, felépítésével, követelményeivel, stratégiák elsajátítása, gyakorlás	
Fogalmak		

12. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (96 óra)

Tematikai egység	Életmód	Órakeret 16 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Szabadidő, művelődés, szórakozás	Órakeret 17 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 16 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 16 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 16 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés próbaérettségi		
Fogalmak	felzárkóztatás, egyéni fejlesztési terv	

Tematikai egység	Szabadon felhasználható	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészülés az érettségire ismerkedés a nyelvi érettségivel, felépítésével, követelményeivel, stratégiák elsajátítása, gyakorlás	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	19 óra
2. Ember és társadalom	19 óra
3. Környezetünk	22 óra
4. Az iskola	18 óra
5. A munka világa	19 óra
6. Életmód	19 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	23 óra
8. Utazás, turizmus	23 óra
9. Tudomány és technika	18 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	16 óra
11. Mérés-értékelés	20 óra
Kötelező összesen:	**216 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	108	0	0
10. évf.	3	108	108	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
13. Személyes vonatkozások, család	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
14. Ember és társadalom	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
15. Környezetünk	***22***	22	0	0	**22**	0	0	0	**0**
16. Az iskola	***18***	18	0	0	**18**	0	0	0	**0**
17. A munka világa	***19***	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
18. Életmód	***19***	0	0	0	**0**	19	0	0	**19**
19. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***23***	0	0	0	**0**	23	0	0	**23**
20. Utazás, turizmus	***23***	0	0	0	**0**	23	0	0	**23**
21. Tudomány és technika	***18***	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**

BAPTISTA OKTATÁS

22. Gazdaság és pénzügyek	***16***	0	0	0	**0**	16	0	0	**16**
23. Mérés-értékelés	***20***	11			**11**	9			**9**
Összesen	***216***	108	0	0	**108**	108	0	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A munka világa**	**Órakeret 19 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.
Fogalmak	

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	Életmód	Órakeret 19 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Szabadidő, művelődés, szórakozás	Órakeret 23 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 23 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 16 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Angol nyelv 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	32 óra
2. Ember és társadalom	33 óra
3. Környezetünk	33 óra
4. Az iskola	32 óra
5. A munka világa	30 óra
6. Életmód	30 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	28 óra
8. Utazás, turizmus	28 óra
9. Tudomány és technika	28 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	28 óra
11. Mérés-értékelés + próbaérettségi	33 óra
Kötelező összesen:	**335 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	5	180	180	0	0
12. évf.	5	155	155	0	0

PRIMA OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
13. Személyes vonatkozások, család	***32***	32	0	0	**32**	0	0	0	**0**
14. Ember és társadalom	***33***	33	0	0	**33**	0	0	0	**0**
15. Környezetünk	***33***	33	0	0	**33**	0	0	0	**0**
16. Az iskola	***32***	32	0	0	**32**	0	0	0	**0**
17. A munka világa	***30***	30	0	0	**30**	0	0	0	**0**
18. Életmód	***30***	0	0	0	**0**	30	0	0	**30**
19. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***28***	0	0	0	**0**	28	0	0	**28**
20. Utazás, turizmus	***28***	0	0	0	**0**	28	0	0	**28**
21. Tudomány és technika	***28***	0	0	0	**0**	28	0	0	**28**
22. Gazdaság és pénzügyek	***28***	0	0	0	**0**	28	0	0	**28**
23. Mérés-értékelés + próbaérettségi	***33***	20	0	0	**20**	13	0	0	**13**
Összesen	***335***	180	0	0	**180**	155	0	0	**155**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (108 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 32 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 33 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.
Fogalmak	

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 33 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 32 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A munka világa**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Mérés-értékelés**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés, tesztek, dolgozatok, év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, egyéni fejlesztési terv	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (96 óra)

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Életmód	Órakeret 30 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Szabadidő, művelődés, szórakozás	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 28 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

év eleji diagnosztikus mérés próbaérettségi, év végi szummatív mérés	
Fogalmak	felzárkóztatás, egyéni fejlesztési terv

BAPTISTA OKTATÁS

Német, mint második idegen nyelv 9-10. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	6 óra
2. Ember és társadalom	6 óra
3. Környezetünk	6 óra
4. Az iskola	5 óra
5. A munka világa	5 óra
6. Életmód	6 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	6 óra
8. Utazás, turizmus	6 óra
9. Tudomány és technika	5 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	5 óra
11. Mérés-értékelés	8 óra
12. Szabadon felhasználható	8 óra
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	32	4	0
10. évf.	1	36	32	4	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Személyes vonatkozások, család	***6***	6	2	0	**8**	0	0	0	**0**
2. Ember és társadalom	***6***	6	2	0	**8**	0	0	0	**0**
3. Környezetünk	***6***	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
4. Az iskola	***5***	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
5. A munka világa	***5***	5	0	0	**5**	0	0	0	**0**
6. Életmód	***6***	0	0	0	**0**	6	4	0	**10**
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***6***	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
8. Utazás, turizmus	***6***	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**

BAPTISTA OKTATÁS

9. Tudomány és technika	***5***	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
10. Gazdaság és pénzügyek	***5***	0	0	0	**0**	5	0	0	**5**
11. Mérés-értékelés	***8***	4	0	0	**4**	4	0	0	**4**
Összesen	***72***	32	4	0	**72**	32	4	0	**36**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A munka világa**	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

		5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Mérés-értékelés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Szóbeli számonkérés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szóbeli interakció Valós kommunikációs helyzetek szimulálása Rövid szövegek elmondása	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

Tematikai egység	**Életmód**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Szabadidő, művelődés, szórakozás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant	

Német, mint második idegen nyelv11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

BAPTISTA OKTATÁS

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Személyes vonatkozások, család	13 óra
2. Ember és társadalom	13 óra
3. Környezetünk	12 óra
4. Az iskola	12 óra
5. A munka világa	13 óra
6. Életmód	12 óra
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	12 óra
8. Utazás, turizmus	12 óra
9. Tudomány és technika	11 óra
10. Gazdaság és pénzügyek	9 óra
11. Mérés-értékelés	4 óra
12. Szabadon felhasználható	13 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	2	72	65	7	0
12. évf.	2	64	58	6	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Személyes vonatkozások, család	***13***	13	3	0	**16**	0	0	0	**0**
2. Ember és társadalom	***13***	13	2	0	**15**	0	0	0	**0**
3. Környezetünk	***12***	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
4. Az iskola	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
5. A munka világa	***13***	13	0	0	**13**	0	0	0	**0**
6. Életmód	***12***	0	0	0	**0**	12	6	0	**18**
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
8. Utazás, turizmus	***12***	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
9. Tudomány és technika	***11***	0	0	0	**0**	11	0	0	**11**

SAPTISTA OKTATÁS

10. Gazdaság és pénzügyek	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
11. Mérés-értékelés	***4***	2	0	0	**2**	2	0	0	**2**
Összesen	***136***	65	7	0	**72**	58	6	0	**64**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (65 óra)

Tematikai egység	**Személyes vonatkozások, család**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Ember és társadalom**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. Társas kapcsolatok. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Környezetünk**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása). A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek. A városi és a vidéki élet összehasonlítása. Időjárás, éghajlat. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Az iskola**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat). Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A munka világa**	**Órakeret 13 óra**

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. Önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú.
Fogalmak	

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	Szóbeli számonkérés	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szóbeli interakció Valós kommunikációs helyzetek szimulálása Rövid szövegek elmondása	
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (58 óra)

Tematikai egység	Életmód	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok). Életmód nálunk és más országokban.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Szabadidő, művelődés, szórakozás	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet. Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Utazás, turizmus	Órakeret 12 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Tudomány és technika	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés. A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdaság és pénzügyek	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank). Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Mérés-értékelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
év eleji diagnosztikus mérés év végi szummatív mérés		
Fogalmak	felzárkóztatás, fejlődés	

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

BARTISTA OKTATÁS

Művészetek (vizuális kultúra) 11-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Korszak, stílus, műfaj	10 óra
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	8 óra
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	6 óra
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	6 óra
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	10 óra
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	10 óra
Kötelező összesen:	**50 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	0,5	18	18	0	0
12. évf.	1	32	32	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	***Összes kötelező***	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Korszak, stílus, műfaj	***10***	4	0	0	**4**	6	0	0	**6**
2. Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	***8***	2	0	0	**2**	6	0	0	**6**
3. A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	***6***	2	0	0	**2**	4	0	0	**4**
4. Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	***6***	2	0	0	**2**	4	0	0	**4**
5. Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	***10***	4	0	0	**4**	6	0	0	**6**
6. Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	***10***	4	0	0	**4**	6	0	0	**6**

BARTISTA OKTATÁS

Összesen	***50***	18	0	0	**18**	32	0	0	**32**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (18 óra)

Tematikai egység	**Korszak, stílus, műfaj**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

Tematikai egység	**Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	**A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		

BARTISTA OKTATÁS

− Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)

Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)		
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság		

Tematikai egység	Design, divat, identitás – Tervezett környezet, **azonosulás**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban		

BAPTISTA KIADÓ

− Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal − Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás
Fogalmak térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseménymű vészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.		
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (32 óra)

PÁRBESZÉD KIADÓ

Tematikai egység	Korszak, stílus, műfaj	Órakeret 6 óra
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − Adott vagy választott – vizuális művészet által is feldolgozott – problémák, jelenségek (pl. személyes, környezeti, tudományos, társadalmi, művészeti) önálló feldolgozása és tudatos, vizuális jellegű bemutatása (pl. prezentáció, hagyományos tabló, táblaképpel kísért kiselőadás) a szakszerű kutatás lépéseinek érvényesítésével (pl. cél megfogalmazása, információgyűjtés, beleértve a felhasznált forrás megjelenítését, elemzés, szelektálás, lényegkiemelés). A probléma/téma megfelelő, hatásos bemutatása érdekében az optimális műfaj, stílus, kifejezési eszköz megválasztása, tervezett felhasználása, csoportmunkában is − Meglévő művészettörténeti tudás felhasználásával és célirányos megfigyelések, elemzések alapján reflektív alkotások létrehozása (pl. grafika, fotó, film, festmény, fotósorozat, kollázs), adott történelmi korok, korszakok jellemző problémáinak, jelenségeinek (pl. szabadság, érték, szakralitás, humánum, szülő-gyermek viszony, bűn, identitás, szépség) változását tükröző vizuális művészeti megjelenések megértése és mások számára is érthető bemutatása érdekében, mindezt csoportmunkában is − Egy választott művészettörténeti korszakra, stílusirányzatra (pl. gótika, reneszánsz, barokk, realizmus, századforduló izmusai, op-art, pop-art, land-art, hiperrealizmus) jellemző probléma (pl. valósághoz, transzcendenshez, társadalmi vagy tudományos változásokhoz való viszony) kapcsán önálló információgyűjtés, a probléma, téma önálló értelmezése a vizualitás lehetőségeit is felhasználva (pl. fotósorozattal, poszterrel, prezentációval), reflektálva napjaink kifejezési nyelvére		
Fogalmak	interaktív mű, parafrázis, művészi hatás	

Tematikai egység	Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	Órakeret 6 óra
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − A személyes érdeklődésben jelenlevő, társadalom- vagy természettudományos ismeretek által megalapozott absztrakt fogalmak megjelenítése jelen korunk képalkotó lehetőségeivel − A XX. századi magyar szobrászat jelentősebb alkotásainak (Szervátius Tibor, Schaar Erzsébet, Borsos Miklós, Vilt Tibor, Melocco Miklós és Kovács Margit munkái) megismerése anyaghasználat és kifejezés tekintetében. Összefüggések keresése a művészi kifejezés és anyaghasználat kapcsolatában − Szabad kísérletezés elvont tartalmak megjelenítésére önállóan tervezett anyaghasználattal alkotott plasztikus mű létrehozásával		
Fogalmak	koncepció, önreflexió/társadalmi reflexió, posztmodern jelenségek, kísérleti művészet	

Tematikai egység	A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	Órakeret 4 óra
Ismeretek, Fejlesztési feladatok − Példák alapján a filmnyelv eszközeinek (pl. képkivágás, kameraállás, kameramozgás, fény, hang, vágás/filmidő) elemző vizsgálata során önálló következtetések megfogalmazása és a tapasztalatok felhasználása adott cél (pl. elbeszélés, figyelemfelhívás, tájékoztatás, ismeretterjesztés), illetve adott cél továbbgondolása (pl. rövidfilmek készítése az eltérő		

BÁRTFAI OKTATÁSI

szereplők szemszögéből, antireklám/antikampányfilm, álhírműsor, fiktív ismeretterjesztő filmkészítés), mozgóképi megjelenések létrehozása érdekében csoportmunkában − Egyszerű animációs technikák (pl. tárgymozgatás, papírkivágás, homokba rajzolás) felhasználásával változatos célokat következetesen szolgáló mozgókép (pl. reklámfilm, zenei klip, adott vers inspirálta filmetűd) elkészítése csoportmunkában, és a produktum közös értelmezése, értékelése − Példák alapján a mozgókép hatásmechanizmusának elemző vizsgálata különféle szempontok alapján (pl. hangulatkeltés, montázs, sztereotípia, eredeti megoldások, célközönség elérése) A tapasztalati valóság és a médiában megjelenő reprezentált valóság összehasonlító vizsgálata és önálló bemutatása különböző mediális megjelenések esetében (pl. hírműsor/hírportál, tévéreklám, valóságshow, dokumentumfilm)	
Fogalmak	média, médium, technikai kép, filmnyelvi eszközök, montázselv, sztereotípia, célközönség/célcsoport, reprezentált valóság/virtuális valóság

Tematikai egység	**Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Többféle célt (pl. oktatás, szórakozás, információszolgáltatás, közösségépítés) szolgáló, választott online tartalom, megjelenés elemző vizsgálata a vizuális jellemzők leírása és elemzése céljából, egyénileg és csoportmunkában is − Választott, személyes tartalmakat bemutató online megjelenések (pl. blog, vlog, személyes profil közösségi médiában) elemzése vizualitás és tartalomszervezés (pl. kép és szöveg aránya, menürendszer/címek és tartalmak megfelelése, színek kommunikációs funkciója, interaktivitás, hipertextualitás) szempontjából, és a tapasztalatok bemutatása és megvitatása egyénileg vagy csoportmunkában − A sztárjelenség kulturális hátterének elemző vizsgálata példák alapján, a tapasztalatok felhasználása játékos feladatokban (pl. fiktív szuperhős bemutatása különböző vizuális eszközökkel, szelfikészítés különböző kifejezési szándék érdekében, youtuber-témák gyűjtése különböző szempontok szerint, vlog készítése szokatlan/abszurd témában), a személyes célok következetes alkalmazása érdekében (pl. profilkészítés, kreatív „instasztori” készítése)		
Fogalmak	újmédia, virtuális világ, közösségi média, társadalmi nyilvánosság	

Tematikai egység	**Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az építészettörténet különböző korszakaiból (pl. ókor, romanika, gótika, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, eklektika, szecesszió, modern, posztmodern, kortárs) választott példák összehasonlító vizsgálata, csoportosítása különböző szempontok szerint (pl. funkció, szerkezet, építőanyag, térlefedés, tömeg, homlokzattagolás), a tapasztalatok különböző játékos vizuális megjelenítésével (pl. gyors szabadkézi rajz, alaprajz rekonstruálása, makett készítése) − Az organikus építészet célkitűzéseinek és formanyelvének (Le Corbusier, Hundertwasser, Gaudi) megfigyelése után valós vagy fiktív gyárépület rajzának kreatív, funkcióváltoztató átalakítása rajzban − Kós Károly, Makovecz Imre és Csete György munkásságának megismerése után közösségi tér és környezetének megtervezése organikus szemlélettel. A tervek alapján makett készítése szabadon választott anyag- és eszközhasználattal		

BAPTISTA OKTATÁS

− Személyes példák alapján az aktuális divatot és annak rövid távú változásait befolyásoló tényezők (pl. tárgyi környezet, fogyasztói szokások, társadalmi-gazdasági-kulturális háttér) elemző vizsgálata kreatív feladatokban (pl. stíluslap készítése, karakterteremtés adott szempontoknak megfelelően, fiktív brand tervezése adott cél érdekében) a saját identitás erősítése céljából A XIX-XX. századi magyar tárgykultúra egy-egy jellemző termékének, gyártójának (pl. Zsolnay épületkerámia, Hollóházi és Herendi porcelán, Csepel biciklik és motorkerékpárok, Ikarusz busz, Kandó mozdony, Ganz gépgyártás, Tisza cipő) megismerése és társakkal való megismertetése prezentáció formájában. Az adott termék formatervezésében tetten érhető társadalmi vonatkozások, a forma és funkció viszonya, a termékek ikonikus jellegének, az e mögött álló okok, a kultúrkörben betöltött szerep bemutatása. A fentiekből választott témakör tárgyának értelmezése és alkotómunkában történő újrafogalmazása. A tervezett és létrehozott alkotásban saját korunk elvárásaira való reagálás

Fogalmak	térszervezés, design, divat, identitás, brand, designgondolkodás

Tematikai egység	**Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek, Fejlesztési feladatok		
− Lokális vagy globális környezeti problémára (pl. természet, levegő, víz, fény, közlekedés, fogyasztói szemlélet, nagyvárosi lét, civilizációs fenyegetettség) reflektáló alkotás, produktum (pl. köztéri alkotás, akció, interaktív tér, esemény, szerkezet, közösségi médium kampány, installáció) tervének, makettjének létrehozása. A tervek megfelelő elkészítése érdekében a választott probléma (pl. vízpocsékolás, ballagók lufieregetése, szemetes járda, buszmegálló-rongálás), helyszín (pl. település, köztér, parkoló, víztorony, iskola) és az ideális megjelenítés eszközeinek (pl. eseménymű vészet, reklám, látvány, hang, filmnyelvi eszközök) tanulmányozása, felmérése egyénileg és csoportmunkában − A történeti korok és a modern társadalmak környezetalakítási jellemzőinek mérlegelő felhasználásával, esztétikai és funkcionális szempontok érvényesítésével saját, közvetlen környezetben megoldásra váró környezeti problémák (pl. kocogók, futók számára megfelelő hely, szemétgyűjtés, -tárolás, csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése) megoldásához tervek, koncepciók elkészítése, csoportmunkában is, a koncepció jól értelmezhető vizuális és szöveges bemutatásával − A fenntarthatóság és környezettudatosság irányelveinek megfelelő ideális élettér (pl. lakás, kert, park, falu, város, iskola, úthálózat) természeti és épített, tárgyi környezetének harmóniájára, egyensúlyára fókuszáló tervezés (pl. környezetbe olvadó építészet, land art), a kortárs környezetalakítás jellemzőinek, a designgondolkodás problémamegoldásra ösztönző lehetőségeinek inspiratív felhasználásával, csoportmunkában is A műemlékvédelem korszerű irányelveinek megismerése. A lakóhelyen vagy annak környékén található, felújításra váró épületről prezentáció tartása az épületet konzerváló vagy funkcióváltó átépítéssel kapcsolatban.		
Fogalmak	fenntartható fejlődés, személyes/közösségi tér, ökológiai lábnyom, ergonómia, minimál tér	

DARTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 9-11. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	22 óra
2. Információs társadalom, e-Világ	3 óra
3. Mobiltechnológiai ismeretek	4 óra
4. Szövegszerkesztés	10 óra
5. Számítógépes grafika	7 óra
6. Multimédiás dokumentumok készítése	3 óra
7. Online kommunikáció	3 óra
8. Publikálás a világhálón	7 óra
9. Táblázatkezelés	14 óra
10. Adatbázis-kezelés	13 óra
11. A digitális eszközök használata	4 óra
Kötelező összesen:	**90 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható
9. évf.	1	36	36	0
10. évf.	1	36	36	0
11. évf.	0,5	18	18	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap
34. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	*22*	13	9	
35. Információs társadalom, e-Világ	*3*	3		
36. Mobiltechnológiai ismeretek	*4*			4
37. Szövegszerkesztés	*10*	10		
38. Számítógépes grafika	*7*			7
39. Multimédiás dokumentumok készítése	*3*	3		
40. Online kommunikáció	*3*	3		
41. Publikálás a világhálón	*7*			7
42. Táblázatkezelés	*14*		14	
43. Adatbázis-kezelés	*13*		13	
44. A digitális eszközök használata	*4*	4		
Összesen	***90***	**36**	**36**	**18**

BAPTISTA OKTATÁS

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése – Szekvencia, elágazások és ciklusok – Példák típusalgoritmus használatára – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok – Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg, sorozat, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás	

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ keresése az interneten – Információhitelesség – Adatvédelem – Információs társadalom	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének módjai – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai – A személyes adatokkal kapcsolatos etikai szabályok és törvényi előírások – Az egyén és a közösség kapcsolata az információs társadalomban – Az e-szolgáltatások főbb ismérvei	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-gazdaság, e-szolgáltatások, e-közigazgatás, digitális állampolgárság, ügyfélkapu, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél, GDPR, adatbiztonság, információvédelem	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Szövegszerkesztés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Közösen használt dokumentum kezelése, tárolása – Korrektúra alkalmazása, változások követése. Verziókövetés – Más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok, formanyomtatványok, hivatalos dokumentumok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb, megosztott dokumentum, megjegyzés, korrektúra, változások követése	

Tematikai egység	Multimédiás dokumentumok készítése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával	
Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás	

Tematikai egység	Online kommunikáció	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Veszélyhelyzetek az online kommunikáció folyamatában – A kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák – A fogyatékkal élők online kommunikációját segítő hardver- és szoftvereszközök	
Fogalmak	chat, online közösség, közösségi média, digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia, felolvasóprogram, személyi asszisztens (operációs rendszerekben), kollaboráció, kooperáció, csapatmunka, személyiséglopás, online zaklatás, hoax, netikett, oversharing, troll	

Tematikai egység	A digitális eszközök használata	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A digitális eszközök főbb egységei, azok	– Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése	

BÁRTFAI OKTATÁS

fejlődéstörténetének főbb állomásai – Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése – Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, jogosultságok, szinkronizálás, etikus információkezelés, távmunka digitális eszközökkel

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése – Szekvencia, elágazások és ciklusok – Példák típusalgoritmus használatára – Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok – Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása – Az objektumorientált szemlélet megalapozása	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata – A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben – A program megtervezése, kódolása, tesztelése – Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód, szekvencia, elágazás, ciklus, egész szám, valós szám, karakter, szöveg,	

PÁRTISTÁRGYTÁRAS

	tömb, logikai adat, egyszerű algoritmusok tervezése, vezérlési szerkezetek, eljárás, függvény, kódolás, típusfeladatok, tesztelés, hibajavítás, objektumorientáltság, hatékonyságvizsgálat

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása, adatok bevitele különböző forrásokból – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével – Adatok elemzése, csoportosítása – Nagy adathalmazok kezelése. Keresés, rendezés, szűrés – Számítások végzése nagy adathalmazokon	
Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet; adatimportálás; szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, egyéni számformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők, adatok keresése, rendezés, szűrés, adatok kiemelése formázással	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai – Adatok módosítása, hozzáfűzése, törlése – Lekérdezések készítése – Szűrési feltételek megadása – Függvényhasználat adatok összesítésére – Jelentések készítése	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, kapcsolat, importálás, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; összeg, átlag, szélsőérték, darabszám; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

PÁPTISZTA OKTATÁS

11. évfolyam

Tematikai egység	Mobiltechnológiai ismeretek	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása – Tantárgyi mobilalkalmazás indítása, használata, beállítása, paraméterek módosítása	– A mobileszközök kezelőfelületének használata, személyre szabása, egyedi igényekhez beállítása – Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata – Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés – Projektfeladatok megoldása során a csapaton belüli kommunikáció megvalósítása mobileszközökkel – Alkalmazások erőforrásigényének felmérése – Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata – Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása	
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat, alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	

Tematikai egység	Számítógépes grafika	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója – Elemi műveletek 3D-s modellel	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás, csoportosítás, kettőzés, klónozás – Elemi műveletek 3D-s modellel	
Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

BP IST A OKTATÁS

Dráma és színház 12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium, A változat)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Szabályjátékok	**3 óra**
2. Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)	**4 óra**
3. Rögtönzés	**5 óra**
4. Saját történetek feldolgozása	**4 óra**
5. Műalkotások feldolgozása	**3 óra**
6. Dramaturgiai ismeretek	**1 óra**
7. A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)	**2 óra**
8. Dráma- és színháztörténet	**1 óra**
9. Dráma- és színházelmélet	**1 óra**
10. Kortárs dráma és színház	**2 óra**
11. Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)	**2 óra**
12. Színházi előadás megtekintése	**2 óra**
Kötelező összesen:	**30 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	1	32	30	2	0	0

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Szabályjátékok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és alkalmazása – Összetett verbális és mozgásos koncentrációs gyakorlatok – Hosszan tartó, koncentrált figyelemmel végzett tevékenység a játékszabályok adta keretek között – Páros és kiscsoportos egyensúly- és bizalomgyakorlatok – Csoportos bizalomjátékok	– A tér, az idő, a tempó, a ritmus sajátosságainak és összefüggéseinek felfedezése és alkalmazása – A látott, hallott, érzékelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások felidézése és alkalmazása	

PARTISTA OKTATÁS

– Ön- és társismereti játékok	
Fogalmak	tempó és ritmus, együttműködés, egyensúly, átadás és átvétel, impulzus, hatás és ellenhatás, bizalom, önismeret, társismeret

Tematikai egység	**Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A környezet jelenségeinek megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása a dramatikus tevékenységekben – Részvétel a közös döntéshozatali folyamatokban – Elképzelt verbális, vokális, vizuális, kinetikus hatások kitalálása és a dramatikus tevékenységek során közlési szándékkal történő alkalmazása konkrét vagy szimbolikus jelentéssel – Összetett kommunikációs játékok különböző munkaszervezési módokban – Interakciós és szituációs játékok különféle eszközökkel (pl. tárgy, báb, zene, mozgás, tánc)	– Az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlat továbbfejlesztése – A verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és alkotó módon történő alkalmazása	
Fogalmak	drámajáték, kommunikáció, interakció, szituáció, önkifejezés, gesztus, mimika, testbeszéd	

Tematikai egység	**Rögtönzés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A rögtönzés tartalmi és formai elemeinek összefüggései – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett karakterek szerepeltetésével – Rögtönzés közösen választott témára, a tanár által megadott szervezési	– A kapcsolat létrehozási és fenntartási technikáinak tudatos alkalmazása – Figura- és helyzetteremtés – Rögtönzéses gyakorlatok megadott vagy közösen egyeztetett szituációs elemekkel – A rögtönzés szerepből és szerepen kívül történő elemző és értelmező megvitatása	

BAPTISTA OKTATÁS

formában, a megismert technikák alkalmazásával	
Fogalmak	probléma, viszony, hierarchia, státusz, státuszkülönbség, figura tartása, típus és egyénítés

Tematikai egység	**Saját történetek feldolgozása**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Történetek (látott, hallott, olvasott, a tanár által hozott, a tanulók élményeiből építkező) feldolgozása összetett dramatikus kifejezési formák és ábrázolási módok alkalmazásával – Történetek gyűjtése, rendszerezése, válogatása, szerkesztése – Egyéni történetekből közös történet alkotása – Történet és forma egymásra hatása	– A problémahelyzetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása és dramatikus eszközökkel történő feldolgozása – A történetekben megjelenő értékrendszerek felfedezése és értelmezése	
Fogalmak	döntési helyzet, elágazási pont, variáció, kontraszt, cselekmény, cselekménszál, hatás, időkezelés, idősíkváltás, flashback, fókusz, keret, jelentés, mondandó, tanulság	

Tematikai egység	**Műalkotások feldolgozása**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A művészeti alkotások (pl. irodalom, zene, képzőművészet, film, fotó, iparművészet) elemző-értelmező megközelítése dramatikus tevékenységek segítségével – Szerkesztési feladatok különböző művészeti alkotások felhasználásával	– A művészeti alkotásokban megjelenő élethelyzetek, problémák körüljárása dramatikus tevékenységekkel – A problémahelyzet jellemzőinek felismerése, értelmezése, értékelése – Dramatikus improvizációk képzőművészeti alkotások, zeneművek, ismert történelmi események, fénykép, film stb. alapján – A történetek jelentőségének felismerése a kommunikációban, az érték-közvetítésben és a kulturális hagyomány átörökítésében	
Fogalmak	konfliktus, konfliktusrendszer, ellentét, párhuzam, metafora, szimbólum, csomópont, fordulat, tükrözés	

Tematikai egység	**Dramaturgiai ismeretek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A dramaturgiai alapfogalmak	– A dramatikus szituációk jellemzőinek (szereplők, hely, idő, viszonyok, probléma, körülmények, cél,	

PÁRTISTA OKTATÁS

megkülönböztetése és tudatos alkalmazása – A feszültségteremtés eszközeinek tudatos alkalmazása a dramatikus tevékenységekben	szándék, akarat, konfliktus, feloldás) felismerése és azonosítása a dramatikus játékok során
Fogalmak	dráma, drámaiság, dramatizálás, dramaturgia, dramaturg; feszültség, várakozás, fokozás, késleltetés, kitérő (epizód), akadály (gát), felismerés; expozíció, bonyodalom, válság (krízis), drámai vétség (hübrisz), sorsfordulat, katasztrófa

Tematikai egység	**A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A sűrítés, variáció, fokozás, késleltetés, státushelyzet alkalmazása a különféle dramatikus tevékenységek során – A térhasználat lehetőségeinek értelmezése, és ezek alkalmazása saját dramatikus tevékenységben; a színpadi tér, ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel – Anyagismeret és a stilizáció fogalmának ismerete és alkalmazása tárgyas, bábos megfogalmazási formák esetében – A konkrét és absztrahált mozgás közötti különbség tudatosítása; a mozgásos kommunikáció értelmezése és alkalmazása saját dramatikus tevékenység során – A hatáskeltés eszközeinek alkalmazása a gyakorlatok során – A kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejének ismerete, a verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és kreatív alkalmazása a dramatikus tevékenységek során – A színházi kommunikáció erejének ismerete, a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak tudatos alkalmazása, értelmezése, elemzése	
Fogalmak	jelenet, típus, egyénítés, ellentét, párhuzam, feszültség, státus, sűrítés, variáció, színpadi tér, stilizáció, konkrét és absztrahált mozgás, hatás, katarzis	

Tematikai egység	**Dráma- és színháztörténet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A meglévő dráma- és színháztörténeti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Színházi műfajok és stílusok történeti szempontú tanulmányozása; az egyes korszakok jellemző stílusjegyeinek, kifejezőeszközeinek felismerése a látott előadásokban – a színház- és drámatörténeti ismeretek iránti érdeklődés felkeltése (néhány alkotó portréja, néhány nagyobb színháztörténeti korszak, a kortárs művészet alkotásai stb.
Fogalmak	realista színjáték, abszurd, groteszk, performansz, a választott dráma- és színháztörténeti ismeretanyag szakszókincse

Tematikai egység	**Dráma- és színházelmélet**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A drámai műnem sajátosságai: az epikától és a lírától eltérő sajátságok felismerése és meghatározása, egyes drámaszerkezetek – A dráma/színjáték mint kommunikáció: a dráma/színjáték „nyelve” és a befogadóra gyakorolt hatása	– A meglévő dráma- és színházelméleti ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével – Látott előadásokban és saját dramatikus tevékenységben a dráma és színház formanyelvi sajátosságainak felismerése és azonosítása	
Fogalmak	a dráma műneme, a tanult drámaszerkezetek (pl. arisztotelészi dramaturgia, shakespeare-i dramaturgia, a brechti dramaturgia, az abszurd dramaturgia)	

Tematikai egység	**Kortárs dráma és színház**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Napjaink egy-két fontos színházi irányzata és/vagy egy-két választott példa a kortárs drámairodalomból; – A mai magyar színházi élet néhány jelentős alkotója (egy-két színész, rendező, díszlet- és jelmeztervező, zeneszerző, koreográfus, kritikus megnevezése/szakmai bemutatása); – A mai magyar színházi élet műhelyei (egy választott társulat, együttes, alkotóközösség bemutatása);	– A kortárs színházra vonatkozó meglévő ismeretek és élmények értelmezése, rendszerezése megbeszélések és/vagy dramatikus tevékenységek segítségével; – Összművészeti sajátosságok felismerése: a művészeti ágak viszonya, hierarchiája a látott előadásban;	

BÁRTFAI OKTATÁS

– A mai magyar színházi struktúra jellemzői.	
Fogalmak	hivatásos színház, kőszínház, alternatív színház, amatőr színház, diákszínjátszás

Tematikai egység	**Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az alkotótevékenység során a megismert kifejezési formák, technikák alkalmazása – Alkotó jellegű részvétel a közösség és a szaktanár közös igénye szerint a nyilvánosság (elsősorban saját közösség) számára készített egyéni vagy közös produkcióban	
Fogalmak	színházi kommunikáció, pódiumszínpad, előadóművészet, megjelenítés, részleges megjelenítés, stilizáció	

Tematikai egység	**Színházi előadás megtekintése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Különböző színházi irányzatokat képviselő előadások (pl. hivatásos vagy amatőr színházi társulat előadása, annak hiányában gyermek- vagy diákszínjátszó csoportok előadásainak) megtekintése; – A fontosabb színházi szakmák ismerete (a színész, a rendező, a dramaturg, a szcenikus, a koreográfus, az előadás létrehozásához szükséges színházi mesterségek); – A színészi, rendezői, dramaturgiai, díszlet- és jelmeztervezői munka alapszintű elemzése	– Az előadásról érvekkel alátámasztott önálló vélemény kialakítása és megfogalmazása, mások véleményének tiszteletben tartása; – Színház- és drámaelméleti ismeretek alkalmazása a látott előadások szóbeli és/vagy írásbeli elemzésében (pl. a drámai műnem jellegzetességei, dramaturgiai alapfogalmak, a színházművészet összművészeti sajátosságai); – Látott színházi előadások elemző/értelmező/összehasonlító vizsgálata; – Előadások megközelítése az élmények befogadását elősegítő dramatikus tevékenységformákkal; – A színházi előadás élményének a művészettel élés egyik lehetséges formájaként, az egyén és a világ megértésének lehetőségeként való értelmezése.	
Fogalmak	opera, balett, kortárs táncszínház, mozgásszínház, összművészet, rendező, díszlettervező, jelmeztervező, szcenikus, koreográfus, színpadmester, világosító, ügyelő, súgó, kellékes	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Ismétlés, rendszerezés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁRTFAI OKTATÁS

A tanév során elsajátított ismeretek összefoglalása	
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

Osztályközösség-építés 9-12. évfolyam (felnőtt esti gimnázium)

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	32	32	0	0

9. évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**
1. Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	2
2. Tanulás tanítása 1.	5
3. Az iskola és a tanulás szerepe – az élethosszig tartó tanulás eszméje	5
4. Ünnepek a társadalomban és családban	5
5. Helyi társadalom és intézményei /civilszervezetek, helyi média	5
6. A helyi politikai világa /önkormányzat, képviselők, pártok	4
7. Egészséges életvitel /életmód kérdései	4
8. Gazdaság, munkaerő-piac	6
Összes óraszám:	**36**

Tematikai egység	**Osztályközösség-építő program 9. évfolyam**	**Órakeret 36 óra**
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	Tanulás tanítása 1. Az iskola és a tanulás szerepe – az élethosszig tartó tanulás eszméje Ünnepek a társadalomban és családban Helyi társadalom és intézményei /civilszervezetek, helyi média A helyi politikai világa /önkormányzat, képviselők, pártok Egészséges életvitel /életmód kérdései Gazdaság, munkaerő-piac	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanuló ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát Legyen elképzelése az egyéni és társadalmi szintű tanulás fontosságáról Ismerje a legfontosabb ünnepek tartalmát és jelentőségét Legyen világos képe a helyi politika és média világáról és működéséről Ismerje fel az egészséges életvitel fontosságát		

KAPCSOLTA OKTATÁS

10. évfolyam
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
1. Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek azonosítását elvégezni.	2
2. Tanulás tanítása 2.	7
3. Munkavállalás és erkölcsi dilemmák /a fehér és fekete gazdaság szerepe/	5
4. Munkanélküliség és képzettség összefüggései	5
5. Álláskeresési technikák	5
6. Fenntartható fejlődés – helyi szintű környezetvédelem	7
7. Konfliktusok és megoldásaik	5
Összes óraszám:	**36**

Tematikai egység	**Osztályközösség-építő program 10. évfolyam**	**Órakeret 36 óra**
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	Tanulás tanítása 2. Munkavállalás és erkölcsi dilemmák /a fehér és fekete gazdaság szerepe/ Munkanélküliség és képzettség összefüggései Álláskeresési tehcnikák Fenntartható fejlődés – helyi szintű környezetvédelem Konfliktusok és megoldásaik	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanuló ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát Legyen képes saját tanulásának a megszervezésre, a tanulási környezet kialakítására Ismerje fel a fekete gazdaság és korrupció kedvezőtlen társadalmi/gazdasági következményeit Rendelkezzen alapvető álláskeresési ismeretekkel Legyen gyakorlata a konfliktusok feloldásában		

BAPTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
1. Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	2
2. Tanulás tanítása 3.	7
3. Életpálya-építés-karriertervezés	5
4. Társadalmi normák és a deviáns magatartás	5
5. Tudatos vásárlási / fogyasztási szokások és az ökológiai lábnyom	5
6. Helyi hagyományok, népszokások, hungarikumok	7
7. A családi gazdálkodás tervezése	5
Összes óraszám:	**36**

Tematikai egység	**Osztályközösség-építő program 11. évfolyam**	**Órakeret 36 óra**
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni.	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	Tanulás tanítása 3. Életpálya-építés-karriertervezés Társadalmi normák és a deviáns magatartás Tudatos vásárlási / fogyasztási szokások és az ökológiai lábnyom Helyi hagyományok, népszokások, hungarikumok A családi gazdálkodás tervezése	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanuló ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát Legyen képes saját tanulásának a megszervezésre, a tanulási környezet kialakítására Legyen képes különféle információforrások felhasználására az eredményes tanulás érdekében Legyen elképzelése a normakövető és normaszegő magatartási mintákról Ismerje fel a tudatos fogyasztás és vásárlás társadalmi szintű hasznosságát Legyen képes reális családi költségvetés megtervezésére		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
1. Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni	2
2. Tanulás tanítása 4.	5
3. Tanulási stratégiák az érettségire (együtt vagy külön? –tanulóközösségek előnyei és hátrányai)	5
4. A társadalmi integráció /kohézió (az együttélés dilemmái –többség/kisebbség)	5
5. Házasság, család, gyermekvállalás (demográfia mikro és makro szinten)	5
6. Férfiak és nők a társadalomban (a hagyományos nemi szerepek változásai)	7
7. Mit gondolunk a műveltségről? (általános műveltség – iskolai tudás dilemmái)	3
Összes óraszám:	**32**

Tematikai egység	Osztályközösség-építő program 12. évfolyam	Órakeret 32óra
Előzetes tudás	Minden téma esetében célszerű a tanulók előzetes tudáselemeinek az azonosítását elvégezni	
A tantárgyhoz (műveltségterülethez) kapcsolható fejlesztési feladatok	Tanulás tanítása 4. Tanulási stratégiák az érettségire (együtt vagy külön? – tanulóközösségek előnyei és hátrányai) A társadalmi integráció /kohézió (az együttélés dilemmái – többség/kisebbség) Házasság, család, gyermekvállalás (demográfia mikro és makro szinten) Férfiak és nők a társadalomban (a hagyományos nemi szerepek változásai) Mit gondolunk a műveltségről? (általános műveltség – iskolai tudás dilemmái)	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A tanuló ismerje fel a tanulást támogató módszertani megoldások fontosságát Legyen képes saját tanulásának a megszervezésére, a tanulási környezet kialakítására Legyen képes különféle információ-források felhasználására az eredményes tanulás érdekében Ismerje fel a társadalmi kohézió erősítésének szükségességét és az ehhez szükséges eszközöket Legyenek reális elképzelései a családtervezésről Legyenek elképzeléseik a műveltség összetevőiről és azok fontosságáról		

BAPTISTA OKTATÁS

2.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Pedagógiai feladatok helyi megvalósítása:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A kompetencia alapú oktatás új szemlélete módszertani megújulást is követel, ez megmutatkozik az új tartalmak és eljárások, változatos munkaformák és a módszerek alkalmazásában.

Az országos és nemzetközi felmérések eredményeit figyelembe véve a tanulók eszközjellegű tudásszintjének fejlesztése a fő feladata az iskolának. A tanulási folyamatot megkönnyítő alapképességek és –készségek közül az alábbiak fejlesztését helyezzük előtérbe:
- szövegértési-szövegalkotási,
- matematikai-logikai,
- idegen nyelvi valamint
- info-kommunikációs technológia (IKT)

2.4 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítását a következő módon szervezzük meg:
A heti öt testnevelés órát minden osztály esetében beépítjük az órarendbe úgy, hogy ebből heti két óra lehetőség szerint első vagy utolsó óra legyen, így a törvényi előírásnak eleget tevő tanulók felmentést kaphatnak a két testnevelés órán való részvétel alól.

2.5 A második idegen nyelv bevezetése

Fontos szempont, hogy a középiskolában minden tanuló a már elért tudásszintjén folytathassa az első nyelv tanulását. Ugyancsak fontos szempont, hogy a második idegen nyelv oktatásának kezdése ne essék a kilencedik évfolyamnál későbbi időpontra. Ezért intézményünkben a kilencedik évfolyamon vezetjük be a második idegen nyelvet, a német nyelvet.
A NAT, az idegen nyelvi kerettanterv és az intézmény helyi tanterve összhangban áll az Európa Tanács ajánlásaival, követelményrendszere az általa megadott nyelvi szintekhez igazodik.

BAPTISTA OKTATÁS

Célunk, hogy a második idegen nyelvből négy év tanulás után az érettségi vizsga idejére B1-szintet érjenek el a tanulók.
A sikeres nyelvoktatás egyik fontos, bár nem kizárólagos feltétele a megfelelő óraszám, amely évfolyamonként változó: a nyelvtanulás intenzív szakaszában minimum heti 4 óra, az ezt követő extenzív szakaszban pedig minimum heti 3 óra. Ez a szakaszolás egyúttal megengedi, hogy az első nyelv extenzív szakaszában több tanóra jusson a második idegen nyelvre.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.
A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 15.§.1) bekezdése alapján az alábbi tantárgyakból és szinten választhatnak a tanulók (heti 2-2 órában a kötelező tanórák felett) a 11. és 12. évfolyamon, hogy milyen szabadon választott tanítási órákon vehetnek részt, hogy a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjanak készülni.
A tanulók május 20-áig kötelesek leadni a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket írásban.
A jelentkezéssel a szülő és a tanuló arról is nyilatkozik, hogy a jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
Ha a tanulót a jelentkezése alapján felvették az érettségi előkészítőre, akkor azon a tanítási év végéig köteles részt venni. Az előkészítő foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanuló és szülője minden év május 15-ig jelezheti írásban, hogy a következő tanévben nem kíván részt venni az előkészítő foglalkozásokon, illetve egy már működő előkészítőbe kíván bekapcsolódni.
A jelentkezés beadása előtt célszerű konzultálni a választott tárgy szaktanárával és az osztályfőnökkel.

Gimnázium	
kötelező érettségi tantárgy	**vizsga szintje**
Magyar nyelv és irodalom	közép, emelt
Történelem	közép, emelt
Matematika	közép, emelt
Élő idegen nyelv – angol/német	közép, emelt
Célnyelvi civilizáció – két tanítási nyelvű gimnázium	*közép, emelt*
választható érettségi tárgyak	**vizsga szintje**
Biológia	közép, emelt
Digitális kultúra	közép, emelt
Baptista hittan	közép

Iskolánkban minden diák számára választható az utolsó két évfolyamon legalább egy heti két órás érettségire felkészítő foglalkozás, amelynek feladata a közép vagy emelt szintű érettségire történő felkészülés segítése. A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 6.§ (4). bekezdése előírja, hogy „a felkészítésre a helyi tantervében középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés

BAPTISTA OKTATÁS

esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát kell biztosítania.”

2.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Esélyegyenlőségi terv

I. Jogszabályi háttér

Az Európai Uniós elvárások alapján a települések, kistérségek, régiók, és egyházi fenntartók kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymást nem helyettesíthető fogalmak, hanem egymás kiegészítői. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel. Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

A fenntartónak és intézményeinek fenn kell tartani a
- megkülönböztetés tilalmát, egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritás kialakítását,

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához szükséges megerősítő intézkedések készítése, ennek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. Az esélyegyenlőségi program része egy részletes, alapos helyzetelemzés, az alapelvek, célok meghatározása, a továbblépés lehetőségeinek megkeresése, amelyhez elengedhetetlenül szükséges a partnerségi megközelítés.

Az Esélyegyenlőségi program alapja a Köztársasági Esélyegyenlőségi Program, amely kiterjed:
- a jogi és szociális, szolgáltató és információs rendszer építésére,
- az érintett köztisztviselők, közalkalmazottak képzésére,
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak médiajelenlétét biztosító közvélemény-formáló programok szervezésére,
- a fogyatékkal élő emberek számára a környezet bejárhatóvá tételére,
- az erőszaktól szenvedőknek komplex jogi, szociális és pszichológiai segítséget nyújtó krízisintervenciós központok kialakítására,
- területi szinten halmozottan megjelenő hátrányok újszerű társadalompolitikai kezelésére.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. A területet érintő szabályozásnak ennek megfelelően az a feladata, hogy olyan keretet biztosítson az állami intézkedéseknek, amelyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.
Fontos, a program megvalósításához a garanciák, módszerek meghatározása, az ehhez szükséges intézkedési terv készítése.

II. Az intézmény rövid bemutatása

Iskolánk többcélú, egyházi fenntartású intézmény. Alaptevékenysége a gimnáziumi, szakgimnáziumi és a szakiskolai nevelés és oktatás, a gimnáziumi és a szakgimnáziumi tanulók

BARTHA OKTATÁS

felkészítése az érettségi vizsgára a NAT és a törvényi előírásoknak megfelelően megalkotott helyi tantervek és az érettségi vizsgakövetelményekben meghatározottak alapján, valamint érettségire épülő szakképzés.

Gimnáziumban informatika tagozaton, a többi képzési típusban normal tanterv szerint oktatunk, így az SNI tanulókat integráltan oktatjuk

III. A fenntartó elvárásai

Az iskola fenntartója elkötelezett az oktatási esélyegyenlőségek felszámolásában, biztosítja az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

Ennek érdekében:

- Az intézményben tilos a hátrányos megkülönböztetés (bármiféle okból), továbbá minden olyan különbségtétel, kizárás, korlátozás vagy kedvezés, amelynek célja vagy következménye az egyenlő bánásmód megszüntetése vagy akadályozása. A döntések, intézkedések meghozatalakor a gyermek, a tanuló mindenekfelett álló érdekét vegye figyelembe.
- Támogatja az iskolát abban, hogy fejleszthesse a szolgáltatás minőségét, és szakmai szolgáltatások igénybevételi lehetőségének biztosításával segíti azt olyan új kezdeményezések elindításában, amelyek a tanítás és a tudás minőségének javítását eredményezik. Ösztönzi az intézményt, hogy különös figyelmet szenteljen a tanulási nehézségekkel küzdő fiataloknak, továbbá az integrált nevelésnek, oktatásnak.
- Ösztönzi az információtechnológiák alkalmazását a tanítás, a tanulás, az intézményirányítás, az ügyvitel, a döntés-előkészítés és a kommunikáció terén.
- Nevelési-oktatási intézmény új integrációs oktatási programok, formák és módszerek megismerésével, bevezetésével járuljon hozzá az esélyegyenlőtlenség csökkentéséhez, a tehetség ápolásához, a szegregációs és a diszkriminációs jelenségek megszüntetéséhez. Törekedjen arra, hogy a nevelőtestületek érintett tagjai pedagógus továbbképzés keretében elsajátítsák azokat a kompetenciákat, amelyeket a befogadó környezet személyközpontú nevelés elfogadására felkészítése és az e környezetben történő oktatás megkíván.
- A közoktatás-fejlesztés fókuszában lévő egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motivációk, képességek kialakítása biztosítja a tudásalapú társadalom létrehozásának egyik feltételrendszerét, amelyhez szükséges, hogy az intézmény is a „kompetencia-alapú" nevelés, oktatás és képzés irányába fejlődjenek. A nevelő-oktató munka és a helyi programok összeállítása során kerüljön előtérbe a kompetencia-alapú képzéshez kapcsolódó minőségfejlesztési, intézményértékelési, pedagógiai mérési-értékelési ismeretek fejlesztése, az ezekhez szükséges eszközök, módszerek bevezetése.
- Az alapvető képességek és készségek továbbfejlesztését, az idegen nyelvi kommunikációs képességek, az alkalmazás specifikus infokommunikációs készségek, képességek, a középszintű karrierépítési kompetenciák és az alkalmazásképes nyelvi kommunikáció fejlesztését helyezze előtérbe.

IV. Esélyegyenlőségi programunk célja

Az esélyegyenlőségi programunkkal **különösen a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kell ösztönöznünk**.
Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítanunk minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban,

PÁNTLIKA OKTATÁS

fejlesztésekben, a közoktatási intézményekben. Kiemelten fontos az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a **diszkriminációmentesség, szegregációmentesség**, és **a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása**.
A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek **esélyegyenlősége előmozdításának** elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

Általános célok

Az intézmény esélyegyenlőségi programjának alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a kerületben élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Célunk az, hogy intézményünkben érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség,
- szegregációmentesség,
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása és az
- integráció biztosítása.

V. Az intézmény feladatai

- Pedagógus továbbképzés, önképzés
- Az esélyegyenlőtlenségre utaló jelekkel rendelkező gyerekek kiszűrése
- Tanórákon kiemelt figyelem
- Fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársa segítségével
- Szabadidős tevékenységek
- Támogatások: étkezési, tankönyv, pályázatok
- Partnerekkel történő együttműködés

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése

- törvényi támogatások biztosítása

BAPTISTA OKTATÁS

- egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása
- anyagi támogatáshoz juttatás segítése (Önkormányzati, pályázati)

SNI-s tanulók segítése
- rendszeres szűrővizsgálatok
- a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok alkalmazása az iskolában
- kapcsolattartás a szakszolgálatokkal
- egyéni bánásmód
- a tanulmányi előmenetel nyomon követése

VI. Kötelezettségek és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.
- Az intézmény minőségirányítási vezetője felelős az intézményi esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósításának koordinálásáért, az intézkedési terv végrehajtásának nyomonkövetéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A nevelőtestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A nevelőtestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az intézkedési tervben foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervet és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

VII. Intézkedési terv

A helyzetelemzés alapján az intézkedések csoportosítása:
- **Azonnali beavatkozást igényel:**

  - Minden olyan helyzet, ami a hatályos törvényeknek nem megfelelő (különös tekintettel Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseire);
  - Minden, az adatok vizsgálatát követően beazonosított szegregált nevelési és oktatásszervezési gyakorlat, mivel az alapvetően sérti az esélyegyenlőség elvét és korlátozza a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási sikerességét;
  - Ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, egyéb foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást, vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök, hiányos szakos ellátottság esetén szaktanár által tartott tanórák) nem biztosított egyenlő hozzáférés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére;

BARTÓK

– Ha az intézményben a sajátos nevelési igényű (SNI) és a pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar) tanulók együttes aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot (vagyis több 7 %-nál), abban az esetben az intézkedéseket, fejlesztési lépéseket úgy kell megtervezni, hogy **rövid távon (azaz 1 éven belül) mérhető javulást eredményezzenek** a helyzetelemzésben rögzített értékekhez képest!

– **Érzékelhető javulást kell elérni középtávon:**

Az oktatás eredményességének javítására olyan mértékű beavatkozások tervezése szükséges, amelyek **legalább középtávon (3 éven belül) mérhető javulást garantálnak**, minden esetben, ha az eredményességi mutatók alapján (továbbtanulás, lemorzsolódás, kompetencia-vizsgálat) az országos átlaghoz képest alulteljesít az intézmény, vagy az intézményben tanuló halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi előmenetele az intézmény átlagánál rosszabb.

Az eredményességet befolyásoló oktatási feltételek javítása néhol nem biztosítható rövidtávon, illetve előfordulhat, hogy középtávon sem (pl. infrastrukturális feltételek, vagy szakos ellátottság fejlesztése, új pedagógia, módszertani ismeretek beépülése az oktatási gyakorlatba).
Előfordulhatnak olyan helyzetek is, melyeket nem képes az intézmény saját hatáskörében megoldani (pl. SNI tanulók felülvizsgálata és visszahelyezése). Ezeknek az oktatás eredményessége és az esélyegyenlőség szempontjából fontos feltételeknek a javítására azonban ilyen esetekben is törekednie kell az intézménynek, együttműködve a megvalósításhoz szükséges partnerekkel. **Középtávon** ezekben az esetekben **is legalább a szükséges fejlesztések elindítását meg kell céloznia az intézménynek**, megfelelő indikátorokkal alátámasztva.

VIII. Megvalósítás és monitoring

Intézményünk éves munkatervében tervezi az esélyegyenlőségi terv megvalósítását segítő esetleges konkrét feladatokat, melyben jelöli a felelősöket és a határidőket. Év végi beszámolójában értékeli azok megvalósulását.

IX. Nyilvánosság

Az iskola Esélyegyenlőségi intézkedési terve nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Az Esélyegyenlőségi intézkedési terv megtekinthető az iskola főigazgatójánál.

X. Konzultáció és visszacsatolás

A intézkedési terv kidolgozása elfogadását megelőzően biztosítjuk a konzultáció és véleményformálás lehetőségét a fenntartó, szülők, tanulók és a megvalósításban érintett szakmai partnerek képviselőinek bevonásával.

BAPTISTA OKTATÁS

A végrehajtás menetében összegyűjtjük és lehetőség szerint figyelembe vesszük minden érintett fél (tanulók, dolgozók, szülők, egyéb partnerek) írásban megfogalmazott észrevételeit; kiegészítéseit, javaslatait.

XI. Az intézkedési terv módosítása

Ha az év végi értékelés során kiderül, hogy a vállalt célokat nem sikerült teljesíteni, az érintett felelősök írásban elemzik a sikertelenség okait, megfogalmazva a következő feladatokat, és a javaslatokat az intézkedési terv módosítására. A módosított intézkedési tervet a nevelőtestület fogadja el.

Az intézkedési terv betartása az elfogadást és a fenntartó jóváhagyását követően kötelező a megvalósításban résztvevőkre nézve.

2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanulók írásbeli beszámoltatása jellemző formája a középiskolai oktatásnak, de iskolánkban kiemelt hangsúlyt kívánunk helyezni diákjaink rendszeres szóbeli feleltetésére is, mert diákjaink szóbeli megnyilvánulásának, kommunikációjának szintje jelenleg elmarad a kívánatostól. Az iskolában íratott bármely típusú dolgozatot két héten belül ki kell javítani, a kijavított dolgozatot a tanulóknak be kell mutatni. A házirend további korlátozásokat írhat elő a témazáró és a számonkérő dolgozatok bejelentése és megíratása tárgykörében, így korlátozásokat állíthat föl az egy napon íratható témazáró és számonkérő dolgozatok számát illetően.

Az iskolai dolgozatok formái az alábbiak:

- röpdolgozat az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
  - a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,
- számonkérő dolgozat háromnál több óra anyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
  - a számonkérő dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék,
- témazáró dolgozat egy vagy több átfogó témakör anyagából
  - jellemzően az osztály egészét érinti,
  - a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék,

2.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk,

BAKTÉRIA OKTATÁS

mint két tanítási óra között eltelt időtartam. A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapokon is szokásos mértéket.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- Egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot úgy jelöljük ki, hogy figyelembe vesszük átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráló képességét.
- A hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük.
- A tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot.
- Minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- A házi feladatok kapcsolódjanak az aktuális tananyaghoz.
- Az írásbeli és szóbeli feladatok aránya illeszkedjen a számonkérés, ill. az érettségi elvárásaihoz.
- A tanuló rendelkezzen a felkészüléshez szükséges taneszközökkel és egyéb segédletekkel.
- A tanulók szorgalmuk, érdeklődésük, kreativitásuk fejlesztésére kapjanak lehetőséget szorgalmi jellegű többletfeladatok teljesítésére.
- A házi feladatok ellenőrzése lehetőleg minden órán történjen meg.

Elsőrendűen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálishoz közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel. Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.

A házi feladatok kijelölése az órai munka begyakorlását kívánja elősegíteni. Differenciáltan adjuk. A házi feladatok ellenőrzése a szaktanárok számára kötelező, de erre érdemjegy nem adható. A szankcionálás hiánya miatt erősíteni szükséges az írásbeli házi feladatok jutalmazását.

2.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontást a tanulók igényei, előzetes ismeretei, az egyes tantárgyak belső logikája, valamint a nevelési-oktatási célok határozzák meg.

Csoportbontás idegen nyelvből, informatikából, az idegen nyelven tanított tantárgyakból, illetve a szakmai gyakorlati tantárgyakból van.
Idegen nyelvből előzetes szintfelmérés alapján, közel azonos teljesítményűek kerülnek egy csoportba.
Informatika tantárgy, szakmai gyakorlati tantárgy esetén a névsor szerinti vagy a nyelvi bontással megegyező csoportbontás a kialakult gyakorlat.
Az idegen nyelven tanított tantárgyak (történelem, földrajz, matematika) esetén a csoportbontás megegyezik az idegen nyelv szerinti csoportbontással.

BAPTISTA OKTATÁS

2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Egészségnevelési program

I. Bevezetés

A technikai fejlődésnek köszönhetően úgy tűnhet, hogy egyre jobb az életünk. Ennek azonban ellentmond, hogy előtérbe kerültek a civilizációs betegségek: daganatok, keringési, légző-és emésztőszervi megbetegedések, valamint az erőszakos események (balesetek, öngyilkosság, egymás elleni agresszió). Ezek együttesen okozzák a lakosság halálozásának közel 95%-át. Ez az oka annak is, hogy a magyar nők születéskor várható élettartama 6 évvel, a férfiaké 8 évvel rövidebb, mint nyugat-európai társaiké.
A civilizációs betegségek kialakulásában csak 20-25%-ban tehetők felelőssé öröklött tényezők, kb. 60%-os felelősséggel bírnak életmódi, környezeti tényezők. Ráadásul az életmódi tényezők nagyon szoros összefüggésben állnak, hátterük nagyon bonyolult, egymás hatását felerősítik.
E nagyon összetett probléma gyökerei fiatal életkorban erednek, és meghatározó közegük döntően a család, a maga jó és rossz mintáival.
A család mellett az iskolára háruló nagy feladat és felelősség a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelése. Az ember testi-lelki egészsége szoros összefüggésben van környezetével. Az iskola, mint környezet fontos színtere az egészségfejlesztésnek.

II. Jogszabályi háttér

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a jogszabályokat, amelyek az iskola és az egészségvédelem, egészségfejlesztés szoros kapcsolatára utalnak, továbbá különböző feladatokat szabnak az oktatási és az egészségügyi ágazat számára.

- a többször módosított 2011. évi CXC. tv. a köznevelésről
- a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.).) Kormányrendelet
- a 80/2013 (X. 16) Országgyűlési határozattal kiadott a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013–
- a 46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat az Egészség Évtizedének Népegészségügyi Programjáról
- a nemdohányzók védelméről és dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 38.§ (1) és (2.) bekezdés
- az iskola egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
- a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető, betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.

III. A stratégiai célok, irányok

- Racionális gondolkodásmód, megfelelő értékrend, problémamegoldó készség, kiegyensúlyozott személyiség formálása, melyben az egyén:
    - ellent tud mondani a káros szenvedélyek kihívásainak

BÁBITS A OKTATÁS

  - felismeri, hogy döntéseinek milyen következményei lehetnek mind a társadalomra, mind saját magára nézve.
- Készségek, képességek kialakítása, melyben az egyén kiegyensúlyozott személyiségű, saját szükségleteit felismeri, kontrollt szerez egészségi állapota felett, s ezáltal azt javítani, alakítani tudja.
- Ismerje alapvető életműködéseit, teste, szervezete felépítését, a káros hatások ezekre gyakorolt szerepét.
- Az iskola alapvető fontosságúnak tartja a pozitív önkép kialakítását.
- Az egészség- és környezeti nevelési program megvalósítása szorosan összefügg a biztonságos iskola megteremtésével és működtetésével.
- Az iskola járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek, készségeinek kibontakoztatásához, segítse szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakítását.
- Az egészséges életmód, a fizikum fejlesztése olyan tevékenységrendszer, melynek célja az optimális testi-lelki fejlődés elősegítése. Ennek érdekében fontos feladatunk, hogy a testnevelési órákon és az azon kívül is minél több lehetőséget tudjunk biztosítani a mozgásigény kielégítésére.
- A mozgáskultúra, a mindennapos testedzés, és a testi higiénia váljon a tanulók szükségletévé.
- Valamennyi érdeklődő számára biztosítani kell a versenyzés, a sportolás, a játék örömét, azok pozitív hatását.
- A tanulók szerezzenek ismereteket a helyes táplálkozás lehetőségeiről, a fogápolás fontosságáról.
- Alakuljon ki bennük a kép a média egészségtelen hatásáról, lelki rombolóerejéről, a reklámok fogyasztóvá nevelő hatásáról.
- Fontos feladatunk a családi életre nevelés, a nemek közötti társas kapcsolatok javítása és a szexuális felvilágosítás.
- A különböző összejövetelek, rendezvények erősítsék a kulturált viselkedés szokásait és szilárdítsák meg az egymás iránti tiszteletet.

IV. Tevékenységek

<u>Tanórai keretben:</u>
- biológia, kémia, osztályfőnöki, testnevelés, társadalomismeret tantárgyakban

<u>Tanórán kívül:</u>
- tanórán kívüli tevékenységek
- táborozás, kirándulások
- sportfoglalkozások

<u>Színterei:</u>
- oktatás
- nevelés
- megelőzés
- felvilágosítás
- tájékoztatás

A tanórát és a tanórán kívüli tevékenységet össze kell egyeztetni a hatékonyság érdekében.
A szülők bevonása is szükséges az egészségfejlesztő munkába, részben segítőként, részben pedig célszemélyként a gyereken keresztül a távolabbi jövőben. Tanítványainkat rá kell ébresztenünk, hogy maguk is felelősek egészségi állapotukért, személyes jólétükért!

BAPTISTA OKTATÁS

V. Emberi erőforrások

V.1. Belső erőforrás
Az iskola főigazgatója, főigazgató-helyettese, iskolafogorvos, szaktanárok, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.

V.2. Külső erőforrás
- Szülők (önkéntes segítők, szülői szervezet)
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermek-és Ifjúsági Központ
- ÁNTSZ
- Családsegítő Intézet

VI. Anyagi erőforrások

Az iskola fenntartójától, az iskola költségvetéséből, pályázatokból.

VII. Feladatok

Általános:
- önismeret, önmegvalósítás
- kommunikáció
- közösség-egyén kapcsolata
- értékrend
- normarendszerek
- stresszkezelés
- személyiségfejlesztés
- sporttevékenység

Egészségnevelési:
- testi higiénia
- test felépítése
- káros szenvedélyek, kábítószerek
- mozgáskultúra, mindennapos testmozgás
- helyes táplálkozás
- fogápolás
- szexualitás, nemiség
- fogamzás, fogamzásgátlás
- nemi úton terjedő betegségek
- fertőző megbetegedések
- társas kapcsolatok
- barátság, szerelem, szeretet
- családi életre nevelés
- elsősegélynyújtás

VIII. Alkalmazott módszerek

- előadás
- audiovizuális lehetőségek
- olvasás

BAPTISTA OKTATÁS

- szituációs játékok
- drámapedagógiai eszközök
- beszélgetés, vita
- művészeti nevelés

IX. Megvalósítás

- Programunk kiemelt célja a mindennapos testmozgás, erre udvarunkon és tornatermünkben (ha beosztása lehetővé teszi) is lehetőséget biztosítunk.
- A középiskolai évfolyamokon folyamatosan kerülnek a tényanyagok a tanulók birtokába.
- Párhuzamosan három területen jelenik meg: prevenció, egészségmegőrzés, rehabilitáció. A rehabilitáció speciális tevékenységrendszer, mely amennyiben szükséges, külső vagy belső szakemberek segítségével történik.
- Az osztályfőnökök és a szaktanárok határozzák meg, hogy milyen szinten és milyen formában oldják meg a feladatokat, tevékenységeket.
- A program megvalósításának célja, hogy a tanulók saját hitük és meggyőződésük alapján alakítsák saját személyiségüket, tudjanak különbséget tenni a képzelt és az észlelt valóság között.

X. Drogstratégia

Tapasztalataink alapján az iskola diákjai alacsony, vagy közepes veszélyeztetettségi szintbe sorolhatók. A többség nem, vagy (nyilvánvalóan a tapasztalat hiányából adódóan) téves ismeretekkel rendelkezik az illegitim drogok fogyasztásával kapcsolatban. Egy szűkebb rétegnek vannak tapasztalatai, de nem tekinthetők rendszeres fogyasztóknak. Iskolánknak nem lehet célja a drogfogyasztók kiszűrése. Egészen más a helyzet a legitim drogokkal kapcsolatban. A dohányzás nagyon elterjedt iskolánkban. A diákok több mint a fele alkalmilag vagy rendszeresen dohányzik, viszont a dohányzást szenvedély szinten űzők aránya jelentősen kisebb. Az alkoholfogyasztási szokások feltérképezése még hátra van.
A legitim és illegitim szerek fogyasztásának fő indítékai a kortárs csoportok befolyásoló hatásában, és a kíváncsiságban keresendő. A személyes problémákra „megoldást” kereső drogfogyasztói magatartás nem jellemző iskolánkban.
Városunkban több társadalmi szervezet, és intézmény működik.
A fentiek ismeretében iskolánk drogstratégiájának legfőbb célja egy szemléletváltás elősegítése. Folytatni kell a minél hatékonyabb felvilágosító munkát. A fenti cél megvalósításának érdekében végrehajtandó konkrét feladat:
Osztályfőnöki munkaközösségi továbbképzés keretén belül bemutatni a diákoknak tartott drogprevenciós foglalkozások módszereit
Legfontosabb stratégiai célunk az, hogy minden iskolánkba járó diák tisztában legyen a drogfogyasztás veszélyeivel. Tudjon arról, hogy kihez fordulhat, ha mégis drogfogyasztással kapcsolatos problémája van.
Legyen a közelében olyan laikus segítő (tanár), aki ráveheti arra, hogy szakemberhez forduljon segítségért.

Környezeti nevelési program

I. Alapok

I.1. Törvényi háttér

1995. évi LIII. Tv. 54§

I.2. Helyzetkép

Belső környezet: az iskola
Az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum (Debrecen, Angyalföld tér 7.) a debreceni Tócóskertben található. A belső udvarunkon az iskolai rendezvényeket, az iskola hátsó udvarán jó idő esetén a tornaórákat tartjuk.
Az iskola helyi adottságai kitűnőek, az épületet egy nagy udvar veszi körül, amelyben a meglévő környezeti értékek –fák – megóvása, illetve ezeknek a pótlása kiemelt feladat. Sportpályával rendelkezünk, ami a diákok egészséges életmódra való nevelését szolgálja. Az iskola különös figyelmet fordít a virágosításra.
Az iskola épületében is folyamatos fejlesztések történnek. Folyamatban van több pályázat is, melynek keretében fel szeretnénk újítani az iskola épületét (pl. a tornaterem borítását). Az iskolánk egy nagy teljesítményű vizes takarító gép vásárlását tervezi, mellyel pormentes környezetet tudunk biztosítani diákjaink és dolgozóink számára.
Az iskola bejáratánál kerékpártároló van elhelyezve, mely ösztönzőleg hat diákjainkra és dolgozóinkra. Ezáltal is hozzájárulnak a környezeti terhelés csökkentéséhez és saját egészségük megőrzéséhez.

Az iskola közvetlen környezete
Iskolánk Debrecen legnagyobb lakótelepének közepén helyezkedik el, melyet több oldalon fás, ligetes parkok vesznek körül.

Külső környezet: a település és a régió
Debrecen város egészséges környezetet tud biztosítani az itt élő és tanuló embereknek. A település rendelkezik szennyvíz- és ivóvíztisztító művel, a települési hulladékot a városban szelektíven is gyűjtik. A városhoz közel van a Hortobágy Nemzeti Park, ahova a diákokkal könnyen, kis költséggel el tudunk menni kirándulni. A város történelmi műemlékei népszerűek és diákjaink által sűrűn látogatottak.

I.3. Erőforrások

Személyi erőforrások

Belső
- Az iskolában dolgozó tanár példamutatása adja elsősorban a környezeti nevelés hitelességét.
- A környezeti nevelés hagyományai között megtaláljuk az önkéntességet, amire a mi iskolánkban is tudunk számítani.
- A belső erőforrás fontos tényezője iskolánk tanulói.
- Külső
- A helyi intézményekkel, vállalatokkal a kapcsolattartás megfelelő: Önkormányzat,
- A szakképzés területén a Nyíregyházi Főiskolával vagyunk kapcsolatban.
- Iskolánk tanulóinak nyelvvizsgáztatását a Pécsi Egyetemmel együttműködve valósítjuk meg.
- A szülőkkel való kapcsolattartást nagyon fontosnak tartjuk.

Anyagi erőforrások

BAPTISTA OKTATÁS

- A fenntartó támogatása az iskola környezeti nevelés programjának megvalósításához.
- Az aktuális pályázati lehetőségeket mindig megpróbáljuk szem előtt tartani.
- A helyi források bevonásában szorosabban együtt kell működni más oktatási intézményekkel és civil szervezetekkel.
- A helyi szolgáltató cégek támogatását – mind anyagi, mind természetbeli – célszerű elnyerni.

II. Alapelvek, célok

II.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

A környezeti nevelés
- az emberben eredendően benne rejlő természetes erények kibontakoztatása,
- természet- és embertisztelő szokásrendszer kialakítása,
- a belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása,
- a szokásrendszerek elmélyítése intellektuális és érzelmi hatások által
- s mindezeknek eredményeképpen kialakul az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet.

Alapelv az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

Célok a 14-23 éves korosztály esetében
- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus (a világ oszthatatlan egész) és globális szemléletmód kialakítása, a szerves kultúra fontossága
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítás

Helyi célok, értékek
- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- Helyi értékek és problémák feltérképezése
- Helyi célok megfogalmazása (pl. fák megóvása, faültetés, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai)
- Hagyományok védelme: család – iskola – település – nemzet szinteken
- Azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása
- A nevelés fontossága – ami nem helyettesíthető a képzéssel

BAPTISTA OKTATÁS

Iskolánk környezeti nevelés hitvallása:

- A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket a szakképzés minden területe tekintse feladatának.
- Az intézmény helyi adottságait (Nagyerdő, Hortobágy) kihasználva, ennek a gyönyörű természeti értéknek a minél jobb megismerése szervesen épüljön be a helyi programokba.
- Az iskolánkban meglévő környezetvédelmi képzés segítse a többi szak környezet tudatos szemléletének kialakítását.
- Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül!

A környezeti nevelés integráló hatása az iskola tevékenységében

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek. Az iskola, mint helyszín, mint "zöld miliő" jelenjen meg és járuljon hozzá a gyerekek személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékosságára, életvitelére. A tanárok, dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősség tudat kialakulását.

Kiemelt fejlesztési feladat – köztük a környezeti nevelés – az oktatás valamennyi elemében megjelenik, és lehetővé teszi, elősegíti a tantárgyközi kapcsolatok erősítését. A programunkban lefektetett elveknek megfelelően a tanmenetekben domináljon a zöld tartalom, a helyi célok, elemek konkrétan jelenjenek meg. Próbáljunk minél több egyéb foglalkozást is beépíteni a munkánkba, mivel ez nemcsak a közösségformálásra, illetve szabadidős programok szervezésére korlátozódhat, hanem a környezeti nevelés színteréül is szolgálhat.

A nem környezetvédelmi jellegű szakmák esetében a szakma művelőjének ismernie kell az alkalmazott technológia környezeti hatásait. Ehhez segítségül alkalmazhatók összefoglaló, áttekintő jellegű környezeti modulok, amelyek a hagyományos tanóráktól is eltérhetnek (pl. projekt módszer).

Az intézményben dolgozó pedagógusoknak legyen lehetőségük továbbképzéseken részt venni, ahol a környezeti neveléshez is kapcsolható különféle tanórán belüli és tanórán kívüli módszereket is elsajátíthatnak.

II.2. Konkrét célok és feladatok

Célok

- A szakközépiskola és a szakképzés területén – úgy az informatikai, mint a gazdasági szakmacsoport esetén – a tantárgyi struktúrába (hagyományos ill. nem hagyományos keretek között) minél szélesebb körben legyenek beépítve a környezeti nevelés alapelvei.
- Az egyéb foglalkozások előtérbe helyezése, melyek fontosak a közösségformálás, az értékrend, a hagyományok tisztelete, az azonosságtudat kialakítása szempontjából a család, az iskola, a település és a nemzet színterén.
- A környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakítása

Konkrét feladatok

- A szakoktatásban kiemelni a hagyományok megismerését, tiszteletét
- A szakoktatásban a környezetbarát technológiák fontosságát hangsúlyozni
- A város, illetve annak környezetének megismerése
- A település környezetvédelemmel foglalkozó cégeinek bemutatása

BAPTISTA OKTATÁS

- A szelektív hulladékgyűjtés beindítása
- Az iskolai udvar ápolása
- Az egészséges életmódra való nevelést szem előtt tartva egyre több diákot bevonni a mozgáskultúrájuk fejlesztésébe
- Az iskola komplex egészségfejlesztési programján belül az iskolai drogstratégia kidolgozása, s abba a mentálhigiénés nevelés integrálása (pozitív értékrend, reális énkép, önbizalom, pozitív önértékelés megvalósítása, döntéshozatali, konfliktuskezelői képességek fejlesztése)

MEGVALÓSÍTÁSI TERV

JELLEMZŐ	CÉL	FELADAT
Szemét a padban, udvaron	Tiszta környezet	Szeméttárolók bővítése Példamutatás Közös takarítás
Iskola belső	Kellemes, tiszta környezet	Faliújság (hirdetmények) Portalanítás Szükségszerűen festés Lábtörlők
Energiafelhasználás	Legyen takarékos és egészséges	Energiatakarékos fénycsövek Természetes fény előnyben részesítése
Vízfelhasználás	Takarékosság	Víztakarékos öblítés Csöpögő csapok karbantartása
Iskolaudvar	Kellemes környezet kialakítása	Növényzet kihelyezése, öntözése, pótlása Öntözés, gyomtalanítás
Az iskola eszközellátottsága	Élményközpontúság növelése, esztétikai érzék fejlesztése	Technikai eszközök (TV, DVD, video, interaktív tábla) Tantermi dekorációk

2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók jutalmazása

- A kimagasló iskolai vagy magasabb szintű eredmények kikerülnek a faliújságra is.
- „Az év tanulója”- kiváló teljesítményt nyújtó tanulónak.
- Könyvjutalom és oklevél tanév végén jeles tanulmányi eredményért és kiemelkedő iskolai szintű közösségi munkáért.
- Nevelőtestületi dicséret:
  - városi vagy annál magasabb szintű kulturális, sport vagy tanulmányi versenyen elért kimagasló eredményért
  - annak a tanulónak vagy tanuló csoportnak, akik városi vagy magasabb szinten meghirdetett pályázatokon sikeresen szerepelnek
  - „Jó tanuló, jó sportoló” címet elért tanulónak
  - iskolai versenyeken elért első helyezésért.
- főigazgatói dicséret:

BAPTISTA OKTATÁS

    - városi vagy annál magasabb szintű kulturális, sport vagy tanulmányi versenyen elért közepes teljesítményért, amely lelkiismeretes felkészülésen alapszik
    - iskolai rendezvényeken való aktív részvételért
    - iskolai versenyeken elért jó teljesítményért
- Osztályfőnöki dicséret:
    - az osztályközösségért végzett munka
    - társai segítése a felzárkóztatásban, pótlásban
    - iskolai versenyeken való elfogadható szintű teljesítményért
- Szaktanári dicséret:
    - szaktárgyi többletmunka
    - szaktárgyi versenyeredmény
    - szaktárgyi vizsgaeredmény
- Szóbeli dicséretek: amikor aktuális a szaktárgyi órán, osztályfőnöki órán, szülői értekezleten, fogadóórán, osztályozó értekezleteken.

Elismerési fokozatok:
- Osztályfőnöki dicséret írásban.
- Iskolaközösség előtti dicséret.
- főigazgatói dicséret.
- Nevelőtestületi dicséret.

A magatartás és a szorgalom minősítési rendszere iskolánkban

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése az osztályfőnök feladata. A minősítésnél figyelembe kell venni az osztály véleményét is. A minősítés az osztályban tanító tanárok többségi jóváhagyásával válik véglegessé. A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzat minősíti az évközi jegyek alapján, az év végi minősítés az egész tanévre szól. A dicséretet és a figyelmeztetést az adott tanévben a magatartás értékelésekor figyelembe kell venni.

A magatartás minősítésekor a következőket célszerű mérlegelni, figyelembe venni:
- Viselkedéskultúra (általános magaviselet, őszinteség, vagy annak hiánya)
- Kötelességteljesítés, önként vállalt közösségi feladatok, versenyeken való részvétel
- Késés, hiányzás
- Az iskola vagyontárgyainak rongálása
- Viselkedés társaival, tanáraival és az idős emberekkel szemben
- Környezetkárosító tevékenység

A szorgalom minősítésekor mérlegelni kell a tanuló egyéni képességeit, tanulási körülményeit, a tanuláshoz való viszonyát. Egy tantárgyi bukás szorgalmi minősítése hanyag.
- Órai aktivitás, passzivitás
- Házi feladat megoldása, illetve elhanyagolás
- Tantárgyi teljesítmények egyenletessége illetve hullámzása (szóródás).
- Versenyeken való eredményes szereplés

A félévi és év végi értékelés osztályzatokkal történik.

Magatartás:

Példás:
- A házirendet betartja, társait is erre ösztönzi.

BAPTISTA OKTATÁS

- Társaival udvarias, kulturált hangon beszél, elfogadja a másságot.
- Nevelőivel tisztelettudó és együttműködő, iskolában és iskolán kívül is.
- Az iskola felszerelését óvja, megbecsüli.
- A környezet tisztaságára ügyel, társait is erre kéri.
- Felszerelése tiszta, rendes, teljes.
- Az iskola rendezvényeken képességeinek megfelelően részt vesz.
- Feladatokat vállal és azokat teljesíti.
- Felelősi munkáját fegyelmezetten, udvariasan végzi.
- Igazolatlanul nem hiányzik.

Jó:
- A házirendet betartja.
- Társaival kulturált hangon beszél.
- Nevelőit tiszteli.
- Az iskola felszerelését óvja, megbecsüli.
- Saját felszerelése teljes.
- A környezet tisztaságára ügyel.
- Iskolai rendezvényeken a rábízott feladatokat elvégzi.
- Felelősi munkáját megfelelően ellátja.
- Igazolatlanul nem hiányzik.

Változó:
- A házirendet nem mindig tarja be.
- Előfordul, hogy a nevelővel tiszteletlen hangot üt meg.
- Társaival néha durva, csúnyán beszél.
- Közösségi feladatot nem vállal, vagy csak ritkán. Ezeket a feladatokat csak részben teljesíti.

Rossz:
- A házirendet – többszöri figyelmeztetés ellenére – megszegi.
- Felszerelése hanyag, rendetlen.
- Viselkedésével akadályozza a közösség munkáját.
- Nevelőivel tiszteletlen, társaival szemben durva, erőszakos.

<u>Szorgalom:</u>

Példás:
- Képességeit maximálisan kihasználva tanul.
- A rábízott feladatokat teljesíti, érdeklődő.
- Az órákon aktívan dolgozik, gyűjtőmunkát példásan végez.
- Többletmunkát is vállal az őt külön érdeklő tantárgyakból.
- Házi feladatot rendszeresen készít.
- Tanulmányi és egyéb versenyekbe aktívan bekapcsolódik, rendszeresen feladatokat vállal.

Jó:
- Tanulmányi kötelezettségeinek képessége szerint eleget tesz.
- A házi feladatot rendszerint elkészíti.
- Az őt érdeklő tantárgyakból jól teljesít. Bekapcsolódik az órai munkába. Az iskolában a rábízott feladatokat elvégzi.

Változó:
- Tanulmányi kötelezettségének hiányosan tesz eleget.
- Az órákon munkavégzése változó. Eszközeit az iskolába nem hordja rendszeresen. Tanulmányi versenyeken képességei ellenére sem vesz részt.

BAPTISTA OKTATÁS

Hanyag:
- Tanulmányi kötelezettségének nem tesz eleget.
- Az órákon nem dolgozik.
- Közönyös.
- Házi feladatot sorozatosan nem készít.
- Egy vagy több tantárgyból bukásra áll.

2.13 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nevelőtestület nem tartja szükségesnek további elvek megfogalmazását.

2.14 Választható közép és emelt szintű érettségi vizsgatárgyak

Gimnázium

A kötelező érettségi tárgyakból közép és emelt szinten tehető vizsga:
magyar nyelv és irodalom
matematika
történelem
angol nyelv
német nyelv

Választható érettségi tantárgyak közül középszintű érettségire digitális kultúra, biológia és testnevelés, míg emelt szintű érettségire digitális kultúra és angol tantárgyakból készítjük fel a jelentkező tanulókat.

Technikum

A kötelező érettségi tárgyakból közép és emelt szinten tehető vizsga:
magyar nyelv és irodalom
matematika
történelem
angol nyelv
szakmai ágazati tárgyak: informatikai ismeretek, rendészeti és közszolgálati ismeretek, sport ismeretek, irodai ügyviteli ismeretek

Választható érettségi tantárgyak közül középszintű érettségire digitális kultúra és testnevelés tantárgyakból, míg emelt szintű érettségire angol tantárgyból készítjük fel a jelentkező tanulókat.

Két tanítási nyelvű gimnázium

A két tanítási nyelvű gimnáziumban három tantárgyból célnyelven kötelező érettségi vizsgát tenni. Célnyelven tehető érettségi vizsga matematika, történelem, földrajz és célnyelvi civilizáció tantárgyakból.

Amennyiben a tanuló úgy dönt, hogy nem a tanult választható érettségi tárgyak közül választ érettségi tárgyat, felkészülését önállóan köteles megoldani.

BAPTISTA OKTATÁS

2.15 A közép és emelt szintű érettségi vizsga témakörei

ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA TÉMAKÖREI
Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló többször módosított 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza a közép- és emelt szintű részletes vizsgakövetelményeket. Az érettségire való felkészülés során az érettségiztető pedagógusok az érintett munkaközösséggel egyeztetve a részletes vizsgakövetelmények alapján összeállítják a középszintű érettségi témaköreit, melyeket az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek.
Érettségi témakörök:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

Emelt szintű érettségire felkészítő óraszámhoz tartozó tantárgyi tartalmak

Angol nyelv 11-12. évfolyam Fakultáció

A, TÉMAKÖRÖK

Óraszám	Témakör	Emelt szint
6	**Személyes vonat kozások, család**	-A család szerepe az egyén és a társadalom életében -Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
6	**Ember és társadalom**	-Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szere lem, házasság) -Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése -Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése -Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében -Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése -A fogyasztói társadalom, reklámok -Társadalmi viselkedésformák
6	**Környezetünk**	-A lakóhely és környéke fejlődésének problémái -A természet és az ember harmóniája -A környezetvédelem lehetőségei és problémái
6	**Az iskola**	-Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban -Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
4	**A munka világa**	-A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
6	**Életmód**	-Az étkezési szokások hazánkban és más országokban -Ételspecialitások hazánkban és más országokban -A kulturált étkezés feltételei, fontossága -A szenvedélybetegségek -A gyógyítás egyéb módjai
6	**Szabadidő, művelődés, szórakozás**	-A szabadidő jelentősége az ember életében -A művészet szerepe a mindennnapokban -Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok - A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.

BAPTISTA OKTATÁS

6	**Utazás, turizmus**	-A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra -Az idegenforgalom jelentősége
4	**Tudomány és technika**	-A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

B, KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

Óraszám	Helyzet	Szerep
2	Áruházban, üzletben, piacon	vevő
2	Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
2	Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
2	Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
2	Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
2	Iskolában	tanuló, iskolatárs
2	Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
2	Országhatáron	turista
2	Orvosnál	beteg, kísérő
2	Szolgáltatóegységekben	ügyfél
2	Szünidei munkahelyen	munkavállaló
2	Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
2	Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
2	Tömegközlekedési eszközökön	utas, útitárs

C) NYELVTANI SZERKEZETEK

Óraszám	Nyelvtani szerkezet
4	Modal verbs with perfect infinitive
4	Future Continuous
4	Future Perfect
4	Past Perfect Continuous
4	Present Continuous Passive
4	Past Continuous Passive
4	Participle clauses
4	Would (past habits)
4	Wish (state verbs/action verbs)

BAPTISTA OKTATÁS

4	Wish (unfulfilled actions)
4	Gerund and infinitive in idiomatic expressions
4	Conditionals- mixed type
4	Inversion (for emphasis)
4	Subjunctive

Történelem 11-12. évfolyam Fakultáció

Órakeret: 134 óra

1. Az ókor és kultúrája

Témák	**óraszám**
Köztársaságból egyeduralom: a római köztársaság működése, Caesar és Augustus	2 óra
A sztyeppei állam: a Hun Birodalom és hódításainak iránya	2 óra
A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása	2 óra
A pénz megjelenése, formái és szerepe az ókori gazdaságban	2 óra
Ókori írások, a görög filozófia, a római jog alapelvei	2 óra
Politeizmus az ókori Keleten	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

2. A középkor

Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség, rendi monarchia)	2 óra
Egyházi és lovagi kultúra, a középkori egyetemek Európában és Magyarországon	2 óra
Az egyházszakadás, a nyugati és a keleti kereszténység fő jellemzői	2 óra
Az eredet kérdései (nyelvészet, régészet, néprajz, genetika), a magyar törzsszövetség az Etelközben	2 óra
A magyar állam megszilárdulása: I. (Szent) László és Könyves Kálmán törvényei	2 óra
A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása	2 óra
Nagy Lajos külpolitikája és az 1351-es törvények	2 óra
Az Oszmán Birodalom terjeszkedése	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	5 óra

3. A kora újkor

BAPTISTA OKTATÁS

A gyarmatosítás a 16-17.században, a világkereskedelem kialakulása	2 óra
Magyarország gazdasága az európai munkamegosztásban (16- 17. század)	2 óra
Rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok a 17. században: a Bocskai-szabadságharc, Bethlen Gábor bekapcsolódása a harmincéves háborúba, Zrínyi Miklós pályafutása	2 óra
Az Erdélyi Fejedelemség államszervezete	2 óra
A török kiűzése	2 óra
Magyarország a Habsburg Birodalomban (Pragmatica Sanctio, kormányzat)	2 óra
A jakobinus diktatúra	2 óra
Napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus	2 óra
Az európai világkép változása (alapvető kérdések, tudományos gondolkodás, társadalomkép, vallás)	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

4. Az újkor

Az ipari forradalom társadalmi hatásai, urbanizáció	2 óra
A rendi országgyűlés és a megyerendszer a reformkorban	2 óra
A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során	2 óra
A második ipari forradalom gazdasági és társadalmi háttere: tőkekoncentráció, népességrobbanás, urbanizáció, környezeti hatások – a világban és Magyarországon. Pest-Buda/Budapest fejlődése a reformkortól az első világháborúig	2 óra
A munkásmozgalom irányzatai: szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus	2 óra
A gyarmatosítás okai és céljai, nagyhatalmi érdekek és konfliktusok az imperializmus korában	2 óra
Politikai eszmék és pártrendszer (kormánypárt, közjogi ellenzék, agrármozgalmak, világnézeti pártok) a dualizmus kori Magyarországon	2 óra
A zsidóság és a németség szerepe a polgárosodásban	2 óra

BARTIBA OKTATÁS

Magyar nemzetiségi politika, a nemzetiségek autonómiatörekvései és irredenta mozgalmai a dualizmus korában	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	5 óra

5. A világháborúk kora

A világháború kirobbanása, a nyugati front, tengeri hadviselés	2 óra
Bolsevik hatalomátvétel Oroszországban	2 óra
A Párizs környéki békék, Közép-Európa átalakítása	2 óra
A fasiszta állam és ideológia A világgazdasági válság, kezelése az USA-ban	2 óra
A világgazdasági válság hatása, kezelése és következményei Magyarországon az 1930-as években	2 óra
A társadalom és az életmód átalakulása Magyarországon	2 óra
A második világháború: frontok, fordulópontok, a háború lezárása	2 óra
Magyarország háborús részvétele 1944 márciusig	2 óra
A határon túli magyarság tragédiái 1944–46	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

6. A hidegháború kora

India függetlenné válása, kommunista fordulat Kínában, Izrael megalapítása, arab–izraeli háborúk	2 óra
A szembenállás és enyhülés hullámai, hidegháborús konfliktusok: Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán	2 óra
Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború	2 óra
A szovjetizálás Magyarországon: a kommunisták térnyerése, a korlátozott többpártrendszer, az egypárti diktatúra kiépítése	2 óra
A forradalom nemzetközi háttere	2 óra
A pártállam válsága, az ellenzék megszerveződése és irányzatai 1988-ig	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

7. A jelenkor

BAPTISTA OKTATÁS

Az európai integráció főbb állomásai és kérdései: mélyítés és bővítés, nemzetek Európája vagy föderatív Európa.	2 óra
A világgazdaság átalakulása az ezredfordulón: hagyományos és új centrumok, a globális gazdaság	2 óra
A globalizáció kulturális hatásai az ezredfordulón	2 óra
Magyarország a nyugati integrációban (NATO, EU) és a közép-európai együttműködés	2 óra
A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbségekre és a magyarországi nemzetiségekre a 20. században	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 12. évfolyam – fakultáció (gimnázium)
A fakultáció célja az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés.

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	55 óra
2. Információs társadalom, e-Világ	1 óra
3. Mobiltechnológiai ismeretek	1 óra
4. Szövegszerkesztés	6 óra
5. Számítógépes grafika	2 óra
6. Multimédiás dokumentumok készítése	4 óra
7. Online kommunikáció	6 óra
8. Publikálás a világhálón	6 óra
9. Táblázatkezelés	6 óra
10. Adatbázis-kezelés	8 óra
11. A digitális eszközök használata	2 óra
Összesen:	**93 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	3	93	0	0	93	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	0	0	55	0	**55**
2. Információs társadalom, e-Világ	0	0	1	0	**1**
3. Mobiltechnológiai ismeretek	0	0	1	0	**1**
4. Szövegszerkesztés	0	0	6	0	**6**
5. Számítógépes grafika	0	0	2	0	**2**
6. Multimédiás dokumentumok készítése	0	0	4	0	**4**
7. Online kommunikáció	0	0	2	0	**2**
8. Publikálás a világhálón	0	0	6	0	**6**
9. Táblázatkezelés	0	0	6	0	**6**
10. Adatbázis-kezelés	0	0	8	0	**8**
11. A digitális eszközök használata	0	0	2	0	**2**
Összesen	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (93 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 55 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Egyszerű és összetett adattípusok, állományok – Algoritmus leíró eszközök (mondatszerű leírás) – Elemi algoritmusok (összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések.) – Rekurzió – IDE használata – Egy magasszintű programozási nyelv elemeinek ismerete (típusdefiníció, a változódeklaráció, a be- és kiviteli utasítások, alapvető programszerkezetek, szekvencia, elágazás, ciklus, eljárások, függvények, állománykezelő műveletek) – Algoritmizálás a gyakorlatban, hétköznapi problémák megoldása		– Összetett programozás feladat megoldása egy magasszintű programozási nyelven, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	elemi adattípus (egész, valós, logikai, karakter, stb.), összetett adattípus (tömb, struktúra, stb.), változó, változó deklaráció, értékadás, I/O utasítás, elágazás, ciklus, rekurzió, függvény, eljárás, blokk, visszatérési érték, paraméter, paraméterátadás, függvényhívás, fájlkezelés (írás, olvasás), keresés, rendezés, csere, minimum/maximum kiválasztás, összegzés	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Karakter-, bekezdés-, szakasz- és oldalformázás – Stílusok létrehozása, használata, módosítása – Nagy terjedelmű dokumentumok jellegzetes elemei (élőfej, élőláb, láb- és végjegyzet, tartalomjegyzék) – Táblázatok és tabulátorok használata – Képek alakzatok beszúrása, formázása – Körlevél készítés		– Összetett szövegszerkesztési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	hasáb, szegély, élőfej, élőláb, lábjegyzet, végjegyzet, tartalomjegyzék, stílus, körlevél, törzsdokumentum	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Képek megnyitása, mentése, beillesztése – Képek átméretezése, kivágása – Képek módosítása, feldolgozása, formázása – Alakzatok megrajzolása, módosítása		– Képszerkesztés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	vektorgrafika, pixelgrafika, hexadecimális színkód, RGB, átméretezés	

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Prezentáció elkészítése, formázása – Táblázatok, képel, alakzatok, diagramok beszúrása, módosítása – Hivatkozások elhelyezése – Animációk beállítása – Diák továbbítása, vetítési beállítások	– Prezentációkészítés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	dia, mintadia, dia elrendezése, alakzat, diagram, animáció, áttűnés

Tematikai egység	Publikálás a világhálón	Órakeret 6 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Weblapok felépítése HTML kód segítségével – Weblapok formázása CSS segítségével, meglévő stíluslap módosítása – Weblap készítése weblapszerkesztővel		– Weblapszerkesztési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára – A HTML nyelv és a CSS elemeinek megismerése
Fogalmak	böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, táblázat, kép, link, rendezett és rendezetlen felsorolás	

Tematikai egység	Táblázatkezelés	Órakeret 6 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Cellaformázás – Adattípusok táblázatkezelőben – Abszolút-, relatív- és vegyes cellahivatkozás – Adatok rendezése, szűrése – Képletek, függvények használata (matematikai, statisztikai, szövegkezelő, dátumkezelő, kereső függvények) – Adatbáziskezelő függvények használata – Feltételes formázás – Diagramok készítése – Objektumok beszúrása, formázása		– Összetett táblázatkezelés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	cella, cellatartomány, cellahivatkozás, függvény paramétere, feltételes formázás, diagram	

Tematikai egység	Adatbázis-kezelés	Órakeret 8 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A relációs adatmodell elemei – Adatbázisok létrehozása – Táblák létrehozása, importálása, módosítása – Adattípusok – Adattáblák közötti kapcsolatok – Lekérdezések (feltételek, rendezés, csoportosítás) – Beágyazott lekérdezések – Számított mezők és függvények alkalmazása		– Összetett adatbázis-kezelési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára – SQL nyelv elemeinek megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

– Jelentések, űrlapok – SQL nyelv elemei – SELECT utasítás	
Fogalmak	adatbázis séma, egyed, egyed-előfordulás, rekord, mező, kapcsolat, kulcs, lekérdezés, SELECT, rendezés, AND, OR, NOT, BETWEEN, GROUP BY, MAX(), MIN(), COUNT(), SUM(), AVG(),YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(), SECOND(), IN

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A kommunikáció általános modellje – Információs és kommunikációs technológiák – Az informatika fejlődéstörténete – A modern információs társadalom jellemzői, hatása – Informatika és etika – Szoftverjog – Könyvtárismeret		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	jel, adat, információ, adó, vevő, zaj, kódolás, dekódolás, redundancia, számítógépes generációk, internetes kommunikáció, netikett, licence szerződés, szerzői jog, felhasználói jog, könyvtár, katalógus, digitális könyvtár, könyv, időszakos kiadvány	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hálózati alapismeretek – Elektronikus levelezési rendszer használata – Állományok átvitele – Web-szolgáltatás – Keresőrendszerek – Az internet veszélyforrásai		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	internet, szerver, kliens, www, URL, domain-név, IP cam, e-mail, lánclevél, csatolmány, FTP, böngészés, keresőmotor, kulcsszavas kereső, tematikus kereső, adathalászat	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**

BÁRTFAI OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok

– Hardveres ismeretek
  – Jelátalakítás és kódolás
  – A számítógép felépítése
  – Munkavédelem és ergonómia
– Szoftverismeret
  – Operációs rendszerek fajtái, feladatai, részei
  – Háttértárak kezelése
  – Tömörítés
  – Adatvédelem, adatbiztonság
  – Kártevők, vírusvédelem
– Hálózatok felépítése
	– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése

Fogalmak	analóg és digitális jel, adatmennyiség, számábrázolás, számrendszer (bináris, decimális, hexadecimális), logikai művelet (ÉS, VAGY, NEM), Bool-algebra, ASCII, Unicode, RGB, CMYK, digitalizálás, Neumann-elvek, központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfész, ház, tápegység, alaplap, input, output, I/O periféria, hálózati kártya, hálózati közeg, kapcsoló, forgalomirányító, vezeték nélküli hozzáférési pont, ergonómia, operációs rendszer, segédprogram, fájl, mappa, elérési út, veszteséges és veszteségmentes tömörítés, archiválás, kártékony program, vírusirtó, számítógépes hálózat, TCP/IP

BAPTISTA ORVATÁS

2.16 Az értékelés elvei

Amit értékelnünk kell	Akik értékelik	Az értékelés rendszeressége	Az értékelés formája
Osztályközösség értékelése			
Neveltségi szint (megjelenés, kapcsolatok, értékrend, kommunikáció, viselkedés, hiányzások, stb.)	osztályfőnök, szaktanárok, szülők	rendszeres, félévente átfogó értékelés	szóban (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet)
Tanulmányi eredmény	osztályfőnök, szaktanárok	félévente	szóban
Tanórán kívüli tevékenységek	osztályfőnök, tanulók	félévente	szóban
Közösségformálás	osztályfőnök, szaktanárok, tanulók	félévente	szóban
Beilleszkedés az iskolai életbe	nevelőtestület, osztályfőnök, tanulók	félévente	szóban
Egyéni értékelés			
Magatartás és szorgalom	osztályfőnök, szaktanárok, osztályközösség	Rendszeres félévente	szóban és írásban
Tanulmányi eredmény	osztályfőnök, szaktanárok	havonta legalább egyszer, átfogó értékelés félévente	szóban és írásban

A tanulók egyéni teljesítményének értékelése

A tanulmányi munka értékelése:

Az értékelés alapelvei:
- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- iskolai egységes követelményrendszerre épüljön
- szorongásmentes légkörben történjen
- az érdemjegyekhez szóbeli értékelés is társuljon
- fejlessze a tanulók önértékelő képességét, önismeretét
- folyamatosságot biztosítson

Az értékelés funkciói:
- rendszerszabályozó legyen
- helyzetfeltárás, visszacsatolás, kategorizálás
- tájékoztatás
- személyiségfejlesztés
- minősítés, szelektálás, megmérettetés

BAPTISTA OKTATÁS

2.16.1 A tantárgyi tanulmányi előmenetel értékelése:

A szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere, a tananyag éves felépítése, a házi feladat elkészítésének módja, az adott tantárgy helyes tanulási módszere, a füzetvezetésre vonatkozó utasítások mellett ismertetik az iskolai és saját értékelési rendszerüket. Az értékelés nem azonos az osztályzással, az értékelés különböző típusai jelenjenek meg minden tantárgyból a tanév során! Diagnosztikus értékelést végzünk a kiindulási állapot rögzítésekor, új témakörök elején; formatív értékeléseket (visszacsatolás, hogy mit értett meg eddig a tanuló) végzünk folyamat közben; ezt követheti, a szakasz végén a tanulók kategorizálása vagyis az osztályzás, a szummatív értékelés. A diagnosztikus mérésekhez ne rendeljünk osztályzatot!

Az osztályozásról:

- A szaktanárok a tanulók teljesítményét a tanév közben érdemjegyekkel (1-3 db), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) értékelik.
- A tanulói teljesítményeket ötfokú skálán értékeljük.
    - Jeles: Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni képes.
    - Jó: Ha a tanuló kevés hibával sajátította el a követelményeket, kisebb bizonytalanságokkal alkalmazni tudja.
    - Közepes: Ha pontatlanul, esetenként felszínesen, több hibával, csak tanári segítséggel tudja alkalmazni a tanultakat.
    - Elégséges: Ha csak minimális szinten, de a továbbhaladáshoz szükséges mértékben sajátította el az ismereteket. Kizárólag tanári segítséggel képes feladatvégzésre.
    - Elégtelen: Ha a követelmények minimális szintjét sem sajátította el, tanári segítséggel sem képes feladatvégzésre
- A félévi és év végi osztályzatokban az évközi jegyeknek kell visszatükröződnie, de az órai felelet nem azonos értékű a témazáró dolgozatra kapott osztályzattal. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- A témazáró dolgozatokra kapott érdemjegyet megkülönböztetve kell a naplóba beírni!
- A témazáró dolgozatot mindenkivel meg kell íratni! (Az év elején azt is tisztázni kell, hogy a hiányzók hogyan pótolhatják!)
- Hosszabb hiányzás (egy hét vagy annál több) esetén időt kell hagyni a tanulónak a pótlásra (legalább egy hét)!
- A témazáró dolgozatról történő igazolatlan mulasztás esetén nem lehet elégtelen osztályzatot adni!
- A dolgozatot két héten belül ki kell javítani és az értékelést valamint az érdemjegyet a tanulókkal ismertetni kell!
- A tanév végén az egész éves teljesítményt értékeljük. Bizonytalanság esetén vegyük figyelembe a tanulók képességeit, szorgalmát, a folyamatosságot, a tanulmányi munkában mutatkozó javuló vagy romló tendenciát, az órai aktivitást!

PARTIUM OKTATÁS

- Házi feladat el nem készítése esetén elégtelen csak akkor adható, ha egyértelműen tisztázódik, hogy a tanuló nem készült az órára!
- Hiányzó taneszközök miatt a tanuló nem kaphat elégtelen osztályzatot!
- Minden tantárgyból törekedni kell arra, hogy a tanuló legalább egyszer szóban is feleljen a tanév során! Szóbeli érettségi tantárgyak esetén ez követelmény.
- A szóbeli évközi feleletek értékelésekor vegyük figyelembe az órai aktivitást és a többletmunkát is!
- Készségtantárgyak osztályozásakor vegyük figyelembe a tanuló egyéni adottságait és hozzáállását is!
- Komplex középfokú állami nyelvvizsgával rendelkező tanuló az idegen nyelv óráinak látogatása alól nem mentesül csak abban az esetben, ha előrehozott érettségi vizsgán az előírt követelményeket sikeresen teljesítette.
- Írásbeli vagy szóbeli középfokú állami nyelvvizsgával rendelkezők, valamint az egynyelvű vizsgával rendelkező tanulók kötelesek az órákat látogatni.
- Aki középfokú állami nyelvvizsgára megy, komplex vizsga esetén 4 nap felkészülési időt, írásbeli és szóbeli vizsgák esetén 2 napot vehet igénybe, tetszés szerint megosztva a szóbeli és írásbeli vizsgák előtt, nyelvenként egy alkalommal.
- Alapfokú nyelvvizsgákért nem járnak a fenti kedvezmények.
- A tanuló tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap. A bizonyítvány közokirat. A bizonyítvány kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

2.17 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola helyi tantervében rögzített értékelési szempontok és konkrét követelmények alapján határozható meg, hogy mi minősül sikeres teljesítésnek. Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyam követelményeit, akkor a tantestület dönthet a javítóvizsga előírásáról, illetve az évfolyam megismétléséről sikertelen javítóvizsga esetén.

- Az évfolyam megismétlésére utasítható az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként határozatban eltiltottak a tanév folytatásától.
- Ha a tanuló igazolt vagy igazolatlan mulasztása egy tanévben együttesen meghaladja a 250 kötelező tanítási órát, valamint egy tantárgyból az éves Heti tanóra 30 %-át, emiatt a teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
- A sajátos nevelési igénylő tanulók esetében, ha a szakértői javaslat alapján valamelyik tantárgyból értékelés alól teljes vagy részleges felmentést kaptak, az adott tantárgy, illetve tantárgyi terület félévi és év végi osztályozásától eltekintünk.
- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

BAPTISTA OKTATÁS

- A tanuló az iskola főigazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamra lépéséről.

2.18 A kritikus kognitív készségek egyénre szabott mérési és fejlesztési rendszere

A 2012/2013. tanévtől lehetőség nyílik iskolánkban a kritikus kognitív készségek egyénre szabott mérésére és fejlesztésére. Ezt felmenő rendszerben minden gimnáziumi és szakközépiskolai osztályunkban bevezetjük.

A mérési és fejlesztési rendszer lényege, hogy minden gyermeknél a hétköznapi boldoguláshoz szükséges alapvető képességeket (ún. kritikus kognitív készségeket) egyénre szabottan fejlesszük.
Napjaink általános problémája, hogy a középiskolába érkező gyermekek alapvető hiányosságokkal rendelkeznek. Nehézkesen megy az olvasás, az olvasott szöveg értése, a négy matematikai alapművelet gyors, helyes megoldása, a logikus gondolkodás, stb.
Ezen készségek hiányában a középiskolai továbbhaladás problémás, a komolyabb összefüggések megértése, elmélyítése nehézségekbe ütközik.

A méréseket a 9. évfolyamon kezdjük a következő készségek vizsgálatával: műveleti sebesség, íráskészség, olvasás készség, szókincs, figyelem, verbális emlékezet, vizuális emlékezet. A további évfolyamok mérései és fejlesztési területeit mindig az előző tanév végi kontrollmérések eredményei határozzák meg.
A program keretében nem csak a tanulók képességeit szeretnénk feltérképezni, hanem kérdőívek segítségével tanulási szokásaikat, motivációjukat is. Így komplex képet kaphatunk a gyermek tanulási attitűdjéről és a tőle elvárható teljesítményről.

Fontos hangsúlyozni, hogy a gyermekek eredményeit nem szükséges összehasonlítani egymással, nem a versenyhelyzet teremtés, vagy a kategorizálás a cél. A fejlesztés során arra törekszünk, hogy a tanulók egyénenként, a saját, korábbi eredményeikhez képest mutassanak jelentős fejlődést.

A mérési és fejlesztési rendszer működése ciklikus:
- A készségek, a motiváció és a tanulási stílus felmérése tesztek segítségével.
- Mind a készségek mérésére, mind a tanulási szokások, módszerek felmérésére szakemberek által kidolgozott teszteket használunk.
- A tesztek szakszerű kiértékelése után a gyermekek egyéni profiljának elkészítése. Minden gyermekről készül egy szemléletes diagram, melyből könnyen kiolvasható, mely területeken milyen mértékben kell fejlődnie. Ezekhez az eredményekhez a gyermek, a szülők és a gyermeket tanító pedagógusok egyaránt hozzáférnek.
- Fejlesztés: egyéni feladatok gyakoroltatása, a gyermek profiljának megfelelő tanulási/tanítási technikák alkalmazása
- A gyerekek minden napra személyre szabott gyakorló feladatsort kapnak, melynek megoldása rövid időt vesz igénybe, ugyanakkor a kívánt készségek begyakorlását

BAPTISTA OKTATÁS

biztosítja, továbbá mindenki számára a saját stílusának megfelelő tanulási technikákat javasolunk
- Újabb mérés, a fejlődés fokának megállapítása, szükség esetén további fejlesztés.

Célunk, hogy a gyermekek elérjék képességeik maximumát.
A rendszer várható eredménye, hogy minimálisra csökken a lemaradók száma, javulnak a tanulmányi eredmények, és sikereik eredményeképpen a gyermekek jobban érzik magukat az iskolában.

BAPTISTA OKTATÁS

3 Szakmai program

3.1 Nevelési program

3.1.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola nevelési programja: 1.1.

3.1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógigai feladatok

Az iskola nevelési programja: 1.2.

3.1.3 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

Az iskola nevelési programja: 1.3.

3.1.4 A közösségfejlesztéssel, a szakképzőintézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola nevelési programja: 1.5.

3.1.5 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az iskola nevelési programja: 1.6.
Az oktató jogai és kötelsségei Szkt. 48. -49 §
Oktató testület feladatai Szkt. 51. §.

3.1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Az iskola nevelési programja: 1.7.

3.1.7 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga

Az iskola nevelési programja: 1.8.

3.1.8 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola nevelési programja: 1.9.

3.1.9 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

Az iskola nevelési programja: 1.11.

Ágazati alapvizsga
Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri.

- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.
- Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

BAPTISTA OKTATÁS

Ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni.
A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

- Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni.
- Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A szakmai vizsga

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményekben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.

A szakmai vizsga a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott
a) számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenységből (a továbbiakban: interaktív vizsgatevékenység) és
b) projektfeladat megvalósításából áll.
Az interaktív vizsgatevékenység feladatainak és javítási értékelési útmutatójának elkészítéséről a szakképzésért felelős miniszter – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakmai vizsga nyelvén gondoskodik. A feladat és az útmutató a szakképzésért felelős miniszter által történő visszavonásig használható fel. A feladat és az útmutató alapján a számítógép által véletlenszerűen generált vizsgafeladatsort kell az interaktív vizsgán megoldani.
A projektfeladat az akkreditált vizsgaközpont által – a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel – a vizsgázó gyakorlati felkészültségének átfogóbb felmérése céljából meghatározott vizsgatevékenység, amelyet a szakmai vizsgára vagy a szakmai vizsgán kell elkészíteni és szóban az adott szakma folytatásához szükséges ismeretek ellenőrzésére is kiterjedően megvédeni.
Projektfeladatként – a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően – gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése vagy határozható meg.

Az akkreditált vizsgaközpont feladatai:

- kijelöli a szakmai vizsga helyét és időpontját, valamint megszervezi a javító- és pótlóvizsgát,
- gondoskodik a szakmai vizsga lebonyolításához szükséges feltételek biztosításáról,vezeti a szakmai vizsgával kapcsolatos nyilvántartásokat és
- ellátja a Kormány rendeletében a szakmai vizsgával összefüggésben meghatározott feladatokat.

Vizsga lebonyolítása:

- az akkreditált vizsgaközpont háromtagú vizsgabizottsága előtt kell letenni.
- a szakmai vizsgát a Kormány rendeletében meghatározott rend szerint kell lebonyolítani.
- szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

BIZTOSÍTÁSOKTATÁS

A szakmai vizsgát 2025. december 31-ig a szakképző intézményben az Szkt.-ban meghatározott feltételekkel kell megszervezni azzal, hogy akkreditált vizsgaközpont alatt a szakképző intézményt kell érteni.

3.1.10 A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskola nevelési programja: 1.13.

3.1.11 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskola nevelési programja: 1.4.

BAPTISTA OKTATÁS

3.2 Oktatási program

3.2.1 A kötelező és nem kötelező foglalkozások kiválasztásának elvei

A kötelező közismereti óraszám feletti szabadon tervezhető óraszámokat a kerettantervben szereplő tantárgyak között osztottuk szét. Az óraszám felosztása a helyi tanterv táblázataiban, a heti tanórák száma szabadon meghatározható részének tartalma e fejezetben található meg.
Mivel intézményünk egyházi fenntartású, minden évfolyamon heti 1 tanórát biztosítunk Bibliaismeret – baptista hittan tantárgyra.
Technikumban a 13. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeretből négy órát idegen nyelv tanítására használunk fel, mellyel a felsőfokú tanulmányok megkezdésének lehetőségét segítjük elő. További két órát digitális kultúra tantárgyra fordítunk, mellyel a digitális kompetencia fejlődését támogatjuk.
Tehetség kibontakoztatására és felzárkóztatásra heti egy foglalkozást biztosítunk.

3.2.2 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az intézmény helyi tanterve: 2.4.

3.2.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Azokon a tanítási napokon, melyeken közismereti oktatás folyik, a mindennapos testnevelést legalább egy testnevelés óra megtartásával biztosítjuk. Emellett biztosítjuk az iskolai sportkör működését.
(Szkt. 35.§ (5) A szakképző intézmény azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, legalább napi egy testnevelésórát szervez.
119. § (1) A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.)

3.2.4 A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai

Az intézmény helyi tanterve: 2.7.

3.2.5 Választható érettségi vizsgatárgyak

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.
A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 15.§.1) bekezdése alapján az alábbi tantárgyakból és szinten választhatnak a tanulók (heti 2-2 órában a kötelező tanórák felett) a 11. és 12. évfolyamon, hogy milyen szabadon választott tanítási órákon vehetnek részt, hogy a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjanak készülni.
A tanulók május 20-áig kötelesek leadni a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket írásban.
A jelentkezéssel a szülő és a tanuló arról is nyilatkozik, hogy a jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.
Ha a tanulót a jelentkezése alapján felvették az érettségi előkészítőre, akkor azon a tanítási év végéig köteles részt venni. Az előkészítő foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási

BAPTISTA OKTATÁS

órát. A tanuló és szülője minden év május 15-ig jelezheti írásban, hogy a következő tanévben nem kíván részt venni az előkészítő foglalkozásokon, illetve egy már működő előkészítőbe kíván bekapcsolódni.
A jelentkezés beadása előtt célszerű konzultálni a választott tárgy szaktanárával és az osztályfőnökkel.

Technikum	
kötelező érettségi tantárgy	**vizsga szintje**
Magyar nyelv és irodalom	közép, emelt
Történelem	közép, emelt
Matematika	közép, emelt
Élő idegen nyelv – angol	közép, emelt
a technikusi szakképesítés szakmai tantárgy	közép, emelt
választható érettségi tárgyak	
Digitális kultúra	közép, emelt
Baptista hittan	közép

Iskolánkban minden diák számára választható az utolsó két évfolyamon legalább egy heti két órás érettségire felkészítő foglalkozás, amelynek feladata a közép vagy emelt szintű érettségire történő felkészülés segítése. A 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 6.§ (4). bekezdése előírja, hogy „a felkészítésre a helyi tantervében középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát kell biztosítania.”

3.2.6 A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei

ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA TÉMAKÖREI
Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló többször módosított 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza a közép- és emelt szintű részletes vizsgakövetelményeket. Az érettségire való felkészülés során az érettségiztető pedagógusok az érintett munkaközösséggel egyeztetve a részletes vizsgakövetelmények alapján összeállítják a középszintű érettségi témaköreit, melyeket az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek.
Érettségi témakörök:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

3.2.7 A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

Az intézmény helyi tanterve: 2.17.1.

3.2.8 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezése

Az intézmény helyi tanterve: 2.11.
Szkt. 54. § A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével – a főigazgató dönt. Az osztálylétszám legfeljebb 32 fő, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető.

BAPTISTA OKTATÁS

A szakképző intézményben megvalósuló szakirányú oktatás csoportlétszáma legfeljebb 16 fő. A minimális osztályés csoportlétszámot a fenntartó határozza meg.

3.2.9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése

Az intézmény helyi tanterve: 1.5.1.

3.2.10 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az intézmény helyi tanterve: 2.12.

3.2.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézmény helyi tanterve: 2.8.

3.2.12 A tanulók jutalmazása

Az intézmény helyi tanterve: 2.13.

3.2.13 A nevelőközösség által szükségesnek tartott további elvek

Az intézmény helyi tanterve: 2.14.

BAPTISTA OKTATÁS

3.2.14 Emelt szintű érettségire felkészítő óraszámhoz tartozó tantárgyi tartalmak

Angol nyelv 11-12. évfolyam Fakultáció

A, TÉMAKÖRÖK

Óraszám	Témakör	Emelt szint
6	**Személyes vonat kozások, család**	-A család szerepe az egyén és a társadalom életében -Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
6	**Ember és társadalom**	-Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szere lem, házasság) -Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése -Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése -Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében -Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése -A fogyasztói társadalom, reklámok -Társadalmi viselkedésformák
6	**Környezetünk**	-A lakóhely és környéke fejlődésének problémái -A természet és az ember harmóniája -A környezetvédelem lehetőségei és problémái
6	**Az iskola**	-Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban -Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
4	**A munka világa**	-A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
6	**Életmód**	-Az étkezési szokások hazánkban és más országokban -Ételspecialitások hazánkban és más országokban -A kulturált étkezés feltételei, fontossága -A szenvedélybetegségek -A gyógyítás egyéb módjai
6	**Szabadidő, művelődés, szórakozás**	-A szabadidő jelentősége az ember életében -A művészet szerepe a mindennnapokban -Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok - A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.
6	**Utazás, turizmus**	-A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra -Az idegenforgalom jelentősége
4	**Tudomány és technika**	-A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

BARTISTA OKTATÁS

B, KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

Óraszám	Helyzet	Szerep
2	Áruházban, üzletben, piacon	vevő
2	Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
2	Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
2	Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
2	Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
2	Iskolában	tanuló, iskolatárs
2	Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
2	Országhatáron	turista
2	Orvosnál	beteg, kísérő
2	Szolgáltatóegységekben	ügyfél
2	Szünidei munkahelyen	munkavállaló
2	Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
2	Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
2	Tömegközlekedési eszközökön	utas, útitárs

C) NYELVTANI SZERKEZETEK

Óraszám	Nyelvtani szerkezet
4	Modal verbs with perfect infinitive
4	Future Continuous
4	Future Perfect
4	Past Perfect Continuous
4	Present Continuous Passive
4	Past Continuous Passive
4	Participle clauses
4	Would (past habits)
4	Wish (state verbs/action verbs)
4	Wish (unfulfilled actions)
4	Gerund and infinitive in idiomatic expressions
4	Conditionals- mixed type
4	Inversion (for emphasis)
4	Subjunctive

BARTISTA OKTATÁS

Történelem 11-12. évfolyam Fakultáció

Órakeret: 134 óra

1. Az ókor és kultúrája

Témák	óraszám
Köztársaságból egyeduralom: a római köztársaság működése, Caesar és Augustus	2 óra
A sztyeppei állam: a Hun Birodalom és hódításainak iránya	2 óra
A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása	2 óra
A pénz megjelenése, formái és szerepe az ókori gazdaságban	2 óra
Ókori írások, a görög filozófia, a római jog alapelvei	2 óra
Politeizmus az ókori Keleten	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

2. A középkor

Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség, rendi monarchia)	2 óra
Egyházi és lovagi kultúra, a középkori egyetemek Európában és Magyarországon	2 óra
Az egyházszakadás, a nyugati és a keleti kereszténység fő jellemzői	2 óra
Az eredet kérdései (nyelvészet, régészet, néprajz, genetika), a magyar törzsszövetség az Etelközben	2 óra
A magyar állam megszilárdulása: I. (Szent) László és Könyves Kálmán törvényei	2 óra
A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása	2 óra
Nagy Lajos külpolitikája és az 1351-es törvények	2 óra
Az Oszmán Birodalom terjeszkedése	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	5 óra

3. A kora újkor

A gyarmatosítás a 16-17.században, a világkereskedelem kialakulása	2 óra
Magyarország gazdasága az európai munkamegosztásban (16- 17. század)	2 óra
Rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok a 17. században: a Bocskai-szabadságharc, Bethlen Gábor bekapcsolódása a harmincéves háborúba, Zrínyi Miklós pályafutása	2 óra
Az Erdélyi Fejedelemség államszervezete	2 óra
A török kiűzése	2 óra
Magyarország a Habsburg Birodalomban (Pragmatica Sanctio, kormányzat)	2 óra

BAPTISTA OKTATÁS

A jakobinus diktatúra	2 óra
Napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus	2 óra
Az európai világkép változása (alapvető kérdések, tudományos gondolkodás, társadalomkép, vallás)	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

4. Az újkor

Az ipari forradalom társadalmi hatásai, urbanizáció	2 óra
A rendi országgyűlés és a megyerendszer a reformkorban	2 óra
A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során	2 óra
A második ipari forradalom gazdasági és társadalmi háttere: tőkekoncentráció, népességrobbanás, urbanizáció, környezeti hatások – a világban és Magyarországon. Pest-Buda/Budapest fejlődése a reformkortól az első világháborúig	2 óra
A munkásmozgalom irányzatai: szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus	2 óra
A gyarmatosítás okai és céljai, nagyhatalmi érdekek és konfliktusok az imperializmus korában	2 óra
Politikai eszmék és pártrendszer (kormánypárt, közjogi ellenzék, agrármozgalmak, világnézeti pártok) a dualizmus kori Magyarországon	2 óra
A zsidóság és a németség szerepe a polgárosodásban	2 óra
Magyar nemzetiségi politika, a nemzetiségek autonómiatörekvései és irredenta mozgalmai a dualizmus korában	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	5 óra

5. A világháborúk kora

A világháború kirobbanása, a nyugati front, tengeri hadviselés	2 óra
Bolsevik hatalomátvétel Oroszországban	2 óra
A Párizs környéki békék, Közép-Európa átalakítása	2 óra

BAPTISTA OKTATÁS

A fasiszta állam és ideológia A világgazdasági válság, kezelése az USA-ban	2 óra
A világgazdasági válság hatása, kezelése és következményei Magyarországon az 1930-as években	2 óra
A társadalom és az életmód átalakulása Magyarországon	2 óra
A második világháború: frontok, fordulópontok, a háború lezárása	2 óra
Magyarország háborús részvétele 1944 márciusig	2 óra
A határon túli magyarság tragédiái 1944–46	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

6. A hidegháború kora

India függetlenné válása, kommunista fordulat Kínában, Izrael megalapítása, arab–izraeli háborúk	2 óra
A szembenállás és enyhülés hullámai, hidegháborús konfliktusok: Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán	2 óra
Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború	2 óra
A szovjetizálás Magyarországon: a kommunisták térnyerése, a korlátozott többpártrendszer, az egypárti diktatúra kiépítése	2 óra
A forradalom nemzetközi háttere	2 óra
A pártállam válsága, az ellenzék megszerveződése és irányzatai 1988-ig	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

7. A jelenkor

Az európai integráció főbb állomásai és kérdései: mélyítés és bővítés, nemzetek Európája vagy föderatív Európa.	2 óra
A világgazdaság átalakulása az ezredfordulón: hagyományos és új centrumok, a globális gazdaság	2 óra
A globalizáció kulturális hatásai az ezredfordulón	2 óra
Magyarország a nyugati integrációban (NATO, EU) és a közép-európai együttműködés	2 óra
A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbségekre és a magyarországi nemzetiségekre a 20. században	2 óra
Rendszerezés, ismétlés	4 óra

BARTIÁK KIADÁS

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 12. évfolyam – fakultáció (gimnázium)
A fakultáció célja az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés.

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
12. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	55 óra
13. Információs társadalom, e-Világ	1 óra
14. Mobiltechnológiai ismeretek	1 óra
15. Szövegszerkesztés	6 óra
16. Számítógépes grafika	2 óra
17. Multimédiás dokumentumok készítése	4 óra
18. Online kommunikáció	6 óra
19. Publikálás a világhálón	6 óra
20. Táblázatkezelés	6 óra
21. Adatbázis-kezelés	8 óra
22. A digitális eszközök használata	2 óra
Összesen:	**93 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
12. évf.	3	93	0	0	93	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
12. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	0	0	55	0	**55**
13. Információs társadalom, e-Világ	0	0	1	0	**1**
14. Mobiltechnológiai ismeretek	0	0	1	0	**1**
15. Szövegszerkesztés	0	0	6	0	**6**
16. Számítógépes grafika	0	0	2	0	**2**
17. Multimédiás dokumentumok készítése	0	0	4	0	**4**
18. Online kommunikáció	0	0	2	0	**2**
19. Publikálás a világhálón	0	0	6	0	**6**
20. Táblázatkezelés	0	0	6	0	**6**
21. Adatbázis-kezelés	0	0	8	0	**8**
22. A digitális eszközök használata	0	0	2	0	**2**
Összesen	**0**	**0**	**93**	**0**	**93**

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (93 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 55 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Egyszerű és összetett adattípusok, állományok – Algoritmus leíró eszközök (mondatszerű leírás) – Elemi algoritmusok (összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések.) – Rekurzió – IDE használata – Egy magasszintű programozási nyelv elemeinek ismerete (típusdefiníció, a változódeklaráció, a be- és kiviteli utasítások, alapvető programszerkezetek, szekvencia, elágazás, ciklus, eljárások, függvények, állománykezelő műveletek) – Algoritmizálás a gyakorlatban, hétköznapi problémák megoldása		– Összetett programozás feladat megoldása egy magasszintű programozási nyelven, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	elemi adattípus (egész, valós, logikai, karakter, stb.), összetett adattípus (tömb, struktúra, stb.), változó, változó deklaráció, értékadás, I/O utasítás, elágazás, ciklus, rekurzió, függvény, eljárás, blokk, visszatérési érték, paraméter, paraméterátadás, függvényhívás, fájlkezelés (írás, olvasás), keresés, rendezés, csere, minimum/maximum kiválasztás, összegzés	

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Karakter-, bekezdés-, szakasz- és oldalformázás – Stílusok létrehozása, használata, módosítása – Nagy terjedelmű dokumentumok jellegzetes elemei (élőfej, élőláb, láb- és végjegyzet, tartalomjegyzék) – Táblázatok és tabulátorok használata – Képek alakzatok beszúrása, formázása – Körlevél készítés		– Összetett szövegszerkesztési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	hasáb, szegély, élőfej, élőláb, lábjegyzet, végjegyzet, tartalomjegyzék, stílus, körlevél, törzsdokumentum	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Képek megnyitása, mentése, beillesztése – Képek átméretezése, kivágása – Képek módosítása, feldolgozása, formázása – Alakzatok megrajzolása, módosítása		– Képszerkesztés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	vektorgrafika, pixelgrafika, hexadecimális színkód, RGB, átméretezés	

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Prezentáció elkészítése, formázása – Táblázatok, képel, alakzatok, diagramok beszúrása, módosítása – Hivatkozások elhelyezése – Animációk beállítása – Diák továbbítása, vetítési beállítások	– Prezentációkészítés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	dia, mintadia, dia elrendezése, alakzat, diagram, animáció, áttűnés

Tematikai egység	Publikálás a világhálón	Órakeret 6 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Weblapok felépítése HTML kód segítségével – Weblapok formázása CSS segítségével, meglévő stíluslap módosítása – Weblap készítése weblapszerkesztővel		– Weblapszerkesztési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára – A HTML nyelv és a CSS elemeinek megismerése
Fogalmak	böngészőben megjelenő cím, címsor, bekezdés, táblázat, kép, link, rendezett és rendezetlen felsorolás	

Tematikai egység	Táblázatkezelés	Órakeret 6 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Cellaformázás – Adattípusok táblázatkezelőben – Abszolút-, relatív- és vegyes cellahivatkozás – Adatok rendezése, szűrése – Képletek, függvények használata (matematikai, statisztikai, szövegkezelő, dátumkezelő, kereső függvények) – Adatbáziskezelő függvények használata – Feltételes formázás – Diagramok készítése – Objektumok beszúrása, formázása		– Összetett táblázatkezelés feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára
Fogalmak	cella, cellatartomány, cellahivatkozás, függvény paramétere, feltételes formázás, diagram	

Tematikai egység	Adatbázis-kezelés	Órakeret 8 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A relációs adatmodell elemei – Adatbázisok létrehozása – Táblák létrehozása, importálása, módosítása – Adattípusok – Adattáblák közötti kapcsolatok – Lekérdezések (feltételek, rendezés, csoportosítás) – Beágyazott lekérdezések – Számított mezők és függvények alkalmazása		– Összetett adatbázis-kezelési feladat megoldása, felkészülés a gyakorlati vizsgára – SQL nyelv elemeinek megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

– Jelentések, űrlapok – SQL nyelv elemei – SELECT utasítás	
Fogalmak	adatbázis séma, egyed, egyed-előfordulás, rekord, mező, kapcsolat, kulcs, lekérdezés, SELECT, rendezés, AND, OR, NOT, BETWEEN, GROUP BY, MAX(), MIN(), COUNT(), SUM(), AVG(),YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(), SECOND(), IN

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A kommunikáció általános modellje – Információs és kommunikációs technológiák – Az informatika fejlődéstörténete – A modern információs társadalom jellemzői, hatása – Informatika és etika – Szoftverjog – Könyvtárismeret		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	jel, adat, információ, adó, vevő, zaj, kódolás, dekódolás, redundancia, számítógépes generációk, internetes kommunikáció, netikett, licence szerződés, szerzői jog, felhasználói jog, könyvtár, katalógus, digitális könyvtár, könyv, időszakos kiadvány	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete – Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hálózati alapismeretek – Elektronikus levelezési rendszer használata – Állományok átvitele – Web-szolgáltatás – Keresőrendszerek – Az internet veszélyforrásai		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	internet, szerver, kliens, www, URL, domain-név, IP cam, e-mail, lánclevél, csatolmány, FTP, böngészés, keresőmotor, kulcsszavas kereső, tematikus kereső, adathalászat	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
– Hardveres ismeretek – Jelátalakítás és kódolás – A számítógép felépítése – Munkavédelem és ergonómia – Szoftverismeret – Operációs rendszerek fajtái, feladatai, részei – Háttértárak kezelése – Tömörítés – Adatvédelem, adatbiztonság – Kártevők, vírusvédelem – Hálózatok felépítése		– A kapcsolódó érettségi szóbeli témakörök áttekintése, elmélyítése
Fogalmak	analóg és digitális jel, adatmennyiség, számábrázolás, számrendszer (bináris, decimális, hexadecimális), logikai művelet (ÉS, VAGY, NEM), Bool-algebra, ASCII, Unicode, RGB, CMYK, digitalizálás, Neumann-elvek, központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfész, ház, tápegység, alaplap, input, output, I/O periféria, hálózati kártya, hálózati közeg, kapcsoló, forgalomirányító, vezeték nélküli hozzáférési pont, ergonómia, operációs rendszer, segédprogram, fájl, mappa, elérési út, veszteséges és veszteségmentes tömörítés, archiválás, kártékony program, vírusirtó, számítógépes hálózat, TCP/IP	

BAPTISTA ORVOSÁS

3.2.15 Az intézmény tantervi óraszámai és tananyagtartalma

BAPTISTA OKTATÁS

3.2.15.1 Technikum – közismereti képzés

Informatika és távközlés ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2025.04.28. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

Sport ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	13	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (technikum)

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2/2	144 (72/72)	65/67	7/5	0
10. évf.	2/3	180 (72/108)	62/103	10/5	0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	Órakeret
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	**22 óra**
2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**36 óra**
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**30 óra**
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**25 óra**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	**14 óra**
Kötelező összesen:	**127 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	65	7	0
10. évf.	2	72	62	10	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	***22***	22	3	0	**25**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***36***	36	4	0	**40**	0	0	0	**0**
A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***30***	0	0	0	**0**	30	5	0	**35**
Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***25***	0	0	0	**0**	25	5	0	**30**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***127***	65	7	0	**72**	62	10	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (65 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika,	

BAPTISTA OKTATÁS

	gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 36 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kreatív szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Nyelvi kavalkád – kultúrák közötti különbségek	projektfeladat – ismeretterjesztés, érdekességek
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (62 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban – A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése – A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése	
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis,	

BAPTISTA OKTATÁS

	egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás – Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása – A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása	
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés		

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BARTISTA OKTATÁS

	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés
Fogalmak	

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	szövegértési, szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Stíluskavalkád – zene, képzőművészet, divat stb.	ismeretterjesztés az interdiszciplinaritás tükrében	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	**4 óra**
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**8 óra**
3. A görög irodalom	**11 óra**
4. A római irodalom	**4 óra**
5. A Biblia mint kulturális kód	**12 óra**
6. A középkor irodalma	**11 óra**
7. A reneszánsz irodalma	**16 óra**
8. A barokk és a rokokó	**7 óra**
9. A felvilágosodás irodalma	**28 óra**
10. A romantika irodalma	**9 óra**
11. A magyar romantika irodalma	**26 óra**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	**34 óra**
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	3	108	103	5	0

PÁRBESZÉD OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
A görög irodalom	***11***	11	3	0	**14**	0	0	0	**0**
A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
A Biblia mint kulturális kód	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
A középkor irodalma	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
A reneszánsz irodalma	***16***	0	0	0	**0**	16	3	0	**19**
A barokk és a rokokó	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	2	0	**30**
A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
Összesen	***170***	67	5	0	**72**	103	5	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde Népszerű irodalom; az irodalom határterületei	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése	

BÁRTFAI OKTATÁS

Műnemi-műfaji rendszer	– Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ

Tematikai egység	**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.	
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus	

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis

Tematikai egység	**A római irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A polgárháborúk kora: Catullus Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)	
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica	

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

Tematikai egység	**A középkor irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek) A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz	
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron	

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Wolfgang Petersen: Trója		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei); Az Újszövetség és a képzőművészet		

BARTISTA OKTATÁS

(pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti, Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)	
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (103 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése	
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia	

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns; A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása	
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz,	

BAPTISTA OKTATÁS

	szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	**A romantika irodalma**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo A német romantika: Heinrich Heine Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből	
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember	

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén	

PARTISTA OKTATÁS

	– Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben – Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Carlo Carlei: Romeo és Júlia (2013)		
Fogalmak		

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	A felvilágosodás irodalma	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és színház Moliére: Tartuffe (színházi előadás megtekintése)		
Fogalmak		

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (technikum)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (I / Ny)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3 (2 / 1)	108 (72 / 36)	72 / 34	0 / 2	0 / 0	0 / 0
12. évf.	3 (2 / 1)	124 (93 / 31)	59 / 30	3 / 1	31 / 0	0/0

Magyar nyelv

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**11 óra**
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**7 óra**
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**7 óra**
4. Szótárhasználat	**2 óra**
5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**6 óra**
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**8 óra**
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	**10 óra**
8. Szabadon felhasználható óra	**13 óra**
Kötelező összesen:	**64 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	34	2	0	0
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BÁRTFAI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***11***	11	2	0	0	**13**	0	0	0	0	**0**
Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
Szótárhasználat	***2***	2	0	0	0	**2**	0	0	0	0	**0**
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***10***	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
Szabadon felhasználható óra	***13***	7	0	0	0	**7**	6	1	0	0	**7**
Összesen	***64***	34	2	0	0	**36**	30	1	0	0	**31**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	

BAPTISTA OKTATÁS

Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítés

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel	
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv	

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása	
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv	

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	

BÁRTFAI OKTATÁS

etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár

Tematikai egység	**Szabadon választható órakeret**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	Önálló érvelés gyakorlása, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	hozzászólás, felszólalás. érvelés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet	

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁTISTA OKTATÁS

Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Gyakorlás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	– Íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	magánlevél, hivatalos levél, felszólalás, érvelés	

Irodalom

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	**Órakeret**
1. A klasszikus modernség irodalma	**25 óra**
2. A magyar irodalom a XX. században	**29 óra**

PÁRTISTA OKTATÁS

3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	**11 óra**
4. A magyar irodalom a XX. században II.	**27 óra**
5. A XX. századi történelem az irodalomban	**6 óra**
6. Kortárs magyar irodalom	**3 óra**
7. Szabadon felhasználható témakeret	**25 óra**
Kötelező összesen:	**126 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	72	0	0	0
12. évf.	2+1	62+31	59	3	31	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A klasszikus modernség irodalma	***25***	25	0	0	0	**25**	0	0	0	0	**0**
A magyar irodalom a XX. században	***29***	29	4	0	0	**33**	0	0	0	0	**0**
A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***11***	0	0	0	0	**0**	11	0	0	0	**11**
A magyar irodalom a XX. században II.	***27***	1	0	0	0	**1**	27	3	0	0	**30**
A XX. századi történelem az irodalomban	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
Kortárs magyar irodalom	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Szabadon felhasználható témakeret	***25***	13	0	0	0	**13**	12	0	0	0	**12**
Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás		0	0	0	0	**0**	0	0	31	0	**31**
Összesen	***126***	**68**	**4**	**0**	**0**	**72**	**59**	**3**	**0**	**0**	**93**

11. évfolyam

PARTISZÁN OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban ***A realizmus az orosz irodalomban*** ***A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai*** ***Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában:*** *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája; Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;*	- Önálló olvasóvá nevelés - Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével - Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése - A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése - Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata - A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása - A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése - A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezés	
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal		

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 29 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Vass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*	– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése	

BARTISTA ONTÁS

	– Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítése
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Metszetek egyéni utakon: Krúdy Gyula	-Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás fejlesztése -Irodalmi kultúra megismerése	
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órakeret**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	A korábbiak elmélyítése.	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	Ady Endre	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ady Endre	-Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése -Az Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása -Olvasóvá nevelés, közös versértelmezés	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (59 óra)

Tematikai egység	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot ***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai:*** Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García Márquez	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 27 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor **Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói:** Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Színház- és drámatörténet: Örkény István, Szabó Magda	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers**, dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza **Holokauszt:** Szép Ernő, Tadeusz Borowski **Kommunista diktatúra:** Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus	

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
József Attila	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd

Szabadon tervezhető (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult irodalmi, irodalomtörténeti, irodalomelméleti ismeretek rendszerezése, áttekintése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása – Szövegalkotási képességek fejlesztése szóban és írásban – Szövegértés fejlesztése	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	53 óra
2. Environment and nature	27 óra
3. School and education	13 óra
4. Holidays, travelling, tourism	13 óra
5. Public matters, entertainment	27 óra
6. English and language learning	27 óra
7. Intercultural topics	13 óra
8. Cross-curricular topics and activities	20 óra
9. Current topics	25 óra
10. Science and technology, Communication	13 óra
11. Gaining and sharing knowledge	40 óra
Kötelező összesen:	**271 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	0
10. évf.	4	144	135	9	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	***53***	33	2	0	**32**	20	5	0	**25**
Environment and nature	***27***	11	1	0	**15**	16	0	0	**16**
School and education	***13***	6	0	0	**11**	7	0	0	**7**
Holidays, travelling, tourism	***13***	7	1	0	**6**	7	0	0	**7**
Public matters, entertainment	***27***	13	1	0	**16**	13	4	0	**17**
English and language learning	***27***	13	1	0	**11**	13	0	0	**13**
Intercultural topics	***13***	7	0	0	**5**	6	0	0	**6**

BAPTISTA OKTATÁS

Cross-curricular topics and activities	***20***	7	1	0	**12**	13	0	0	**13**
Current topics	***25***	12	0	0	**9**	13	0	0	**13**
Science and technology, Communication	***13***	7	1	0	**6**	7	0	0	**7**
Gaining and sharing knowledge	***40***	20	0	0	**21**	20	0	0	**20**
Összesen	***271***	136	8	0	**144**	135	9	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 33 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Parts of the house - Places to spend free time - Clothes and accessories - Hobbies - Free time activities - Furnishings - Appliances	
Fogalmak	anniversary, fashion, acquintances, relative	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Animals, plants - Comparing city and town life - The characteristics of the four seasons - Weather conditions in Hungary	
Fogalmak	endangered animal, busy traffic, pollution, weather forecast	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- School subjects - Parts of the school buildings - Objects used for studying in and outside school	
Fogalmak	arts subject, science subject, staff room, blackboard	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Means of transport - Types of accommodation - Popular holiday destinations, famous sights - Places of interest in Hungary and around the world - Objects used while travelling	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Preparing, planning a tip
Fogalmak	advantage, beach holiday, city tour, London Eye, passport, boarding pass

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Free time activities (outdoor, indoor) - Hobbies - Arts and cultural events - Computer games - Giving directions – Cultural institutions, restaurants, hotels, city life/country life - Services	
Fogalmak	recreational activity, board game, theatre, computer addict	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning - Developing reading skills: guessing the meaning of unknown words 'Class library'	
Fogalmak	word-search, internet research, project work	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– customs and traditions in different countries – people and culture, traditions – typical landmarks – project work – Internet research Presentation	
Fogalmak	custom, habit, cuisine, landmark, monarchy	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Project work - Debate Game	
Fogalmak	cooperative work, individual preparation, presentation	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 12 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- vocabulary for understanding international and national news - working with international and national news - watching videos (news, reports) - role play Internet research
Fogalmak	blog, article, sensation

Tematikai egység	Science and technology, communication	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- basic objects used by everyday people - household gadgets, mobile phones, computers, internet - project work Internet research	
Fogalmak	download, upload, connect, Internet access, computer literate	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- gaining and sharing information - presentation - making posters making reports about films, programs	
Fogalmak	articles, vlog, podcast, video	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Grammar tests Letter-writing Listening task	
Fogalmak	revision, comprehension, communicative effectiveness	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (135 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle People and society	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Healthy eating Keeping fit Doing chores Going to the doctor's Common illnesses Traditional treatment	

BARTISTA OKTATÁS

	Clothes and fashion Holidays School and family celebrations Positive and negative characteristics
Fogalmak	balanced diet, overweight, household appliances, GP, treatment, prescription, injury, casual clothes, accommodation, national holidays, personality

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Natural disasters Nature protection Keeping pets Weather and climate	
Fogalmak	earthquake, floods, climate changes, pollution, recycling, seasons, temperature	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	School traditions and events Extracurricular opportunities for language learning Educational systems in Hungary and in the UK	
Fogalmak	uniform, crèche, kindergarten, primary school, secondary school, further education	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Holidays in Hungary and abroad Sightseeing, city tour Self-organized of package holiday Cultural differences Effects of tourism on people and economy	
Fogalmak	passport, identity card, travel agency, individual tour, package holiday, guidebook, culture shock	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National and international attractions, sights Presenting a sight Cultural institutions Culture Books Apps Media	
Fogalmak	theatre, cinema, performance, attraction, institution	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Language skills Language learning strategies Languages, autonomous learning	
Fogalmak	skill, learning strategy	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National sports Cuisine Local language Tourist attractions	
Fogalmak	team sport, individual sports, national cuisine, sightseeing	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using the words and phrases in English Gaining information in the target language	
Fogalmak		

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vocabulary for understanding international and national news Working with international and national news Internet research The language of newspapers	
Fogalmak	newspapers, magazines	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using technology in everyday life Using technology for studying or for work Internet, social networks	
Fogalmak	gadgets, applications, social webpages	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gaining and sharing information	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 9-10. évfolyamon:

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)
- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)
- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn't take part? He's ill, that's why.)

PÁLYÁZATOSTATÁS

- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can 't remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don't care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I'll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.); 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. She might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite' (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; 'some/any'; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)
- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

Angol nyelv 11-12. évfolyam (Technikum)

RÁDIUS OKTATÁS

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle	**15 óra**
2. Environment and nature	**11 óra**
3. Holidays, travelling, tourism	**11 óra**
4. Public matters, entertainment	**11 óra**
5. . English and language learning	**15 óra**
6. Intercultural topics	**15 óra**
7. Cross-curricular topics and activities	**15 óra**
8. Current topics	**15 óra**
9. Science and technology, Communication	**11 óra**
10. People and Society	**11 óra**
11. Financial matters	**10 óra**
12. Carreer and employment	**11 óra**
13. Gaining and sharing knowledge	**15 óra**
14. Final Exam Preparation	**20 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	95	13	0	0
12. évf.	3+1	93+31	91	2	31	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Personal topics: family relations, lifestyle	***15***	8	5	0	0	**13**	7	0	6	0	**13**
Environment and nature	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	6	0	**11**
Holidays, travelling, tourism	***11***	5	5	0	0	**10**	6	0	0	0	**6**
Public matters, entertainment	***11***	5	0	0	0	**5**	6	0	6	0	**12**
English and language learning	***15***	7	0	0	0	**7**	8	0	0	0	**8**
Intercultural topics	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
Cross-curricular topics and activities	***15***	7	0	0	0	**7**	8	0	4	0	**12**

BAPTISTA OKTATÁS

Current topics	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
Science and technology, Communication	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	0	0	**5**
People and Society	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	0	0	**5**
Financial matters	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
Carreer and employment	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	6	0	**11**
Gaining and sharing knowledge	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	3	0	**10**
Final Exam Preparation	***20***	10	3	0	0	**13**	10	2	0	0	**12**
Összesen	***186***	95	13	0	0	**108**	91	2	31	0	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Workplace - House/flat - Daily routine - Household duties - Celebrations - Eating out, healthy eating - Keeping fit	
Fogalmak	aquaintances, social relations, furnishing	

Tematikai egység	**. Environment and nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Place of living - Keeping pets - Nature protection	
Fogalmak	environmental protection, natural phenomena, climate	

Tematikai egység	**. Holidays, travelling, tourism.**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Public transport - Travelling - Means of transport - Accommodation - Sightseeing - Holidays, festivals	
Fogalmak	accommodation, destination, sightseeings, country life	

BARTISTVÁN OKTATÁS

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Hobbies - Free time activities - Theatre, cinemas, books, films - Computer games	
Fogalmak	attractions, entrance tickets, addiction	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language skills - Language learning strategies - Easy readers	
Fogalmak	accents and dialects, dictionaries	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Traditions - Typical landmarks - National sports - Cuisine	
Fogalmak	– culture, tourist attractions, national characteristics, famous sights	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate	
Fogalmak	arts subject, science subject, presentation, workshop	

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- News and events - Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Types of newspapers	
Fogalmak	tabloid, broadsheet, newscaster, article, headline	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- IT gadgets, basic objects used by everyday people - Using technology in everyday life - Using technology for studying, for work	
Fogalmak	scientists, researchers, inventors, engineers, technological development, scientists, IT professionals	

Tematikai egység	**People and Society.**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Members of the society - The public authorities - Everyday tasks and chores - Holiday - Family events - People working in services	
Fogalmak	– teenagers, adults, the elderly, celebration, anniversary	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Jobs, professions - Employees, white-collar, blue collar workers - Money, currencies - Advertisements - Commercials	
Fogalmak	spending money, saving, commercial, online shopping	
Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Objects used in different jobs - Applying for a job - Lifelong learning	
Fogalmak	job interview, meeting, choosing a career	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	blog, article, research	

Tematikai egység	**Final exam preparations**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Practising for the Matura examination by doing grammar tests, listening, reading, letter writing tasks - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam
Fogalmak	revising and deepening the acquired knowledge

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok orvosnál és kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	Environment and nature	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources - Volunteering	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences - Economy - Effect of tourism - New areas in tourism - Language learning	
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics
Fogalmak	individual work, literature, history,

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles - Watching news on TV	
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article	

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a career - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video-recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance	

Tematikai egység	Final Exam Preparations	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	- Számonkérés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (31 óra)

Tematikai egység	Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Projekt munka, egy egyszerű étel elkészítése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	cook, bake, boil, fry, grill, cutlery	

Tematikai egység	Cross curricular topics and activities	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Presentation on sport rules	
Fogalmak	score, draw, beat, win	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Questionnare about healthy lifestyle	
Fogalmak	keeping fit, slimming diet, balanced diet, healthy eating	

Tematikai egység	**Carrier and employment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Making an interview with one of your teacher	
Fogalmak	subjects, topic, opinion, communicative effectiveness	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Making a poster about environmental protection	
Fogalmak	environment, endangered species, protection, recycle	

Tematikai egység	**Public matters and entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Projekt munka, egy divatbemutató megszervezése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	fashion, accesories, belt, brand	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)

PÁPISTA OKTATÁS

- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

BARTIS OKTATÁS

Angol nyelv 13. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics, family relations, lifestyle	**7 óra**
2. Environment and nature	**5 óra**
3. Holidays, travelling, tourism	**6 óra**
4. Public matters, entertainment	**6 óra**
5. English and language learning	**8 óra**
6.Intercultural topics	**7 óra**
7. Cross-curricular topics and activities	**8 óra**
8. Current topics	**7 óra**
9. Science and technology, communication	**5 óra**
10. People and society	**5 óra**
11. Financial matters	**5 óra**
12. Carreer and employment	**5 óra**
13. Gaining and sharing knowledge	**7 óra**
14. Final exam preparation	**10 óra**
Kötelező összesen:	**91 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
13. évf.	3+4	93+124	91	2	**124**

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	13. évfolyam kötelező alap	13. évfolyam szabadon felhasználható	13. évfolyam szabadon tervezhető	**13. évfolyam összes**
Personal topics, family relations, lifestyle	7	0	11	**18**
Environment and nature	5	0	11	**16**
Holidays, travelling, tourism	6	0	8	**14**
Public matters, entertainment	6	0	8	**14**
English and language learning	8	0	8	**16**
Intercultural topics	7	0	8	**15**
Cross-curicualr topics and activities	8	0	9	**17**

BAPTISTA OKTATÁS

Current topics	7	0	9	**16**
Science and technology, communication	5	0	8	**13**
People and society	5	0	9	**14**
Financial matters	5	0	8	**13**
Carreer and employment	5	0	8	**13**
Gaining and sharing knowledge	7	0	8	**15**
Final exam preparation	10	2	11	**23**
Összesen	91	2	124	**217**

13. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	**Environment and nature**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources - Volunteering	
Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work	

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences - Economy - Effect of tourism - New areas in tourism - Language learning	
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics	
Fogalmak	individual work, literature, history,	

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles - Watching news on TV	
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a carreer - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews	
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video-recording - Writing an article	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Project work
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance

Tematikai egység	**Final Exam Preparations**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok** –	
	Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (124 óra)

Tematikai egység	**Szituációs gyakorlatok.**	**Órakeret 56 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs helyzetek	**Szerep**
	Áruházban, üzletben, piacon (4 óra)	vevő
	Családban, családnál, baráti körben (4 óra)	vendéglátó, vendég
	Étteremben, kávéházban, vendéglőben (4 óra)	vendég, egy társaság tagja
	Hivatalokban, rendőrségen (4 óra)	ügyfél, állampolgár
	Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában (4 óra)	vendég
	Iskolában (4 óra)	tanuló, iskolatárs
	Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban (4 óra)	vendég, látogató, egy társaság tagja
	Országhatáron (4 óra)	turista
	Orvosnál (4 óra)	beteg, kísérő
	Szolgáltatóegységekben (4 óra)	ügyfél
	Szünidei munkahelyen (4 óra)	munkavállaló

BAPTISTA OKTATÁS

	Tájékozódás az utcán útközben (4 óra)	helyi lakos, turista
	Telefonbeszélgetésekben (4 óra)	hívő és hívott fél
	Tömegközlekedési eszközökön (4 óra)	utastárs
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nyelvtani szerkezetek gyakorlása**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	SZERKEZETEK Modal verbs with perfect infinitive (2 óra) Future Continuous (2 óra) Future Perfect (2 óra) Past Perfect Continuous (2 óra) Present Continuous Passive (2 óra) Past Continuous Passive (2 óra) Participle clauses (2 óra) Would (past habits) (2 óra) Wish (state verbs/action verbs) (2 óra) Wish (unfulfilled actions) (2 óra) Gerund and infinitive in idiomatic expressions (2 óra) Conditionals- mixed type (2 óra) Inversion (for emphasis) (2 óra) Subjunctive (2 óra)	
Fogalmak		

Tematikai egység	Érettségi feladatok megoldása	**Órakeret 32 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása - az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szókincse, középfokú szókincs,	

Tematikai egység	**Próbaérettségi feladatsor**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Felkészülés az érettségire	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Próbaérettségi feladatsor megbeszélése	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A feladatsor áttekintése, a hibák megbeszélése	
Fogalmak		

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 13. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)
- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre:

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)

BÁRTFAI OKTATÁS

- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…)

BAPTISTA OKTATÁS

Német nyelv 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**53 óra**
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**27 óra**
3. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**13 óra**
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	**13 óra**
5. Öffentliches Leben, Unterhaltung	**27 óra**
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**27 óra**
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**13 óra**
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**20 óra**
9. Aktuelle Themen	**25 óra**
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**13 óra**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**40 óra**
Kötelező összesen:	**271 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	**0**
10. évf.	4	144	135	9	**0**

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	53	33	2	0	**34**	20	5	0	**25**
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	27	11	1	0	**12**	16	0	0	**16**

BAPTISTA OKTATÁS

Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	13	6	0	0	**6**	7	0	0	**7**
Reisen und Urlaub, Tourismus	13	7	1	0	**8**	7	0	0	**7**
Öffentliches Leben, Unterhaltung	27	13	1	0	**14**	13	4	0	**17**
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	27	13	1	0	**14**	13	0	0	**13**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	13	7	0	0	**7**	6	0	0	**6**
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20	7	1	0	**8**	13	0	0	**13**
Aktuelle Themen	25	12	0	0	**12**	13	0	0	**13**
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	13	7	1	0	**8**	7	0	0	**7**
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	40	20	0	0	**21**	20	0	0	**20**
Összesen	271	136	8	0	**144**	135	9	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 33 óra**
– **Ismeretek** – Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal – unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	**Fejlesztési feladatok** – Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung,

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek – Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde	– **Fejlesztési feladatok** – A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása – Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Angestellte in der Schule – - Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule Feste in der Schule, Schultraditionen, – Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule	– **Fejlesztési feladatok** – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulgebäude, Angestellte, Schultraditionen, Feste, Sprachverwendung	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 7 óra**
–**Ismeretek** –Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal –Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland	–**Fejlesztési feladatok** –Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	

BAFTISTA OKTATÁS

–Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele,

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachkenntnisse, Sprachschule	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	**Fejlesztési feladatok** – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról –	
Fogalmak	Bräuche, Traditionen, Geschichte, Kunst, Wahrzeichen, Merkmale,	

BÁBTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	Órakeret 7 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich möchte wissen…Ich weiss es nicht. Ich weiss es.

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 12 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret

PÁRTISKOLÁTÁS

		7 óra
Ismeretek – Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit	**Fejlesztési feladatok** – Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	schreiben, schicken, Email, telefonieren,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	– **Fejlesztési feladatok** – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	
Fogalmak	Ich frage nach…. Ich spreche über… Ich möchte…	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek - szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása internetes kutatás: Mein Vorbild	**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	**Fejlesztési feladatok** – Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	in der Nähe, nicht weit von…,	

BARTIS OKTATÁS

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - személyes utazási élmények - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?	

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - ismétlés, szókincs gyűjtése	**Fejlesztési feladatok** – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Es geht um… Es handelt sich um…. meiner Meinung nach…	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - szókincs gyűjtése	**Fejlesztési feladatok** – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Klimaschutz, Filmanalyse, Smartboard, mündliches Feedback	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Szórakoztató, tudományos tartalmak megismerése.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (135 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten – Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben, – größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle	– **Fejlesztési feladatok** – Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	
Fogalmak	Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle, Lebensphasen, Zukunftspläne, Behandlung, Heilmittel, Ernährung,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	– **Fejlesztési feladatok** – A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten	– Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban
Fogalmak	Nachhaltigkeit,Wiederverwertung,Wiederverwendung,Umweltschutz-Kampagne,

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 7 óra**
– **Ismeretek** – Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens	– **Fejlesztési feladatok** – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulsystem, DACHL-Ländern, Gemeinschaftsprogramm, Traditionspflege,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek –Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland –Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung	– **Fejlesztési feladatok** –Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

–Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft	
Fogalmak	Tourismus, Gruppenreise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele, Ich möchte wissen… Ich möchte mich danach erkundigen….

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek – kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	– **Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Dienstleistung, Unterhaltungsmöglichkeiten, Ereignisse, Veranstaltungen,	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	autonomes Lernen, Sprachlernstrategien, Sprachkönnen, Sprachkenntnisse,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek - Bräuche und Traditionen	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

- Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	– Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien? – Bundesländer, Landschaften, Flüsse,

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek − Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból − Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich meine …. Ich denke…. Meiner Meinung nach …	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek – aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 7 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit – Internet, soziale Netzwerke		**Fejlesztési feladatok** – Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban
Fogalmak	– Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven		– **Fejlesztési feladatok** – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit, darstellen	

Szabadon felhasználható (óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek - legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján, külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása		**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása
Fogalmak	Freund, Freundin, besser, Körperteile, Farben,	

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek – Freizeitaktivitäten, Hobbys, Kunst und kulturelle Veranstaltungen		**Fejlesztési feladatok** A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése
Fogalmak	Medien, Programme, Stadt und Dorf, Meinung äussern, Ich bin dagegen… Ich bin dabei…. Vorteile, Nachteile,	

BAPTISTA OKTATÁS

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)

PAPISTA OKTATÁS

- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)
- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

<u>Német nyelv 11-12. évfolyam (Technikum)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**15 óra**

PÁPISTA OKTATÁS

2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**11 óra**
3. Reisen und Urlaub, Tourismus	**11 óra**
4. Öffentliches Leben und Unterhaltung	**11 óra**
5. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**15 óra**
6. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**15 óra**
7. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**15 óra**
8. Aktuelle Themen	**15 óra**
9. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**11 óra**
10. Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	**11 óra**
11. Wirtschaft und Finanzen	**10 óra**
12. Arbeitswelt und Karriere	**11 óra**
13. Wissenserwerb und Wissensvermittlung	**15 óra**
14. Vorbereitung auf das Abitur	**20 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	3	108	95	13	0
12. évf.	3+1	93+31	91	2	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	15	8	5	0	**13**	7	0	8	**15**
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	11	6	0	0	**6**	5	0	6	**11**
Reisen und Urlaub, Tourismus	11	5	5	0	**10**	6	0	7	**13**
Öffentliches Leben und Unterhaltung	11	5	0	0	**5**	6	0	6	**12**
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	15	7	0	0	**7**	8	0	4	**12**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**

BARTISTA OKTATÁS

Fächerübergreifende Themen und Situationen	15	7	0	0	**7**	8	0	0	**8**
Aktuelle Themen	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Wirtschaft und Finanzen	10	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
Arbeitswelt und Karriere	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Wissenserwerb und Wissensvermittlung	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**
Vorbereitung auf das Abitur	20	10	3	0	**13**	12	2	0	**14**
Összesen	186	95	13	0	**108**	91	2	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle – unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	**Fejlesztési feladatok** – – Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung, Behandlung

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek – Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde – Möglichkeiten vom Umweltschutz	– **Fejlesztési feladatok** – Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall, Kontinente, Erde,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 5 óra**
– **Ismeretek** – Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal – Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe – Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	– **Fejlesztési feladatok** – A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.	
Fogalmak	Unterkunftsmöglichkeiten, Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel	

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	**Órakeret 5 óra**
–Ismeretek	**–Fejlesztési feladatok**	

PARTISTA OKTATÁS

– Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
Fogalmak	Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben, sozialen Institutionen

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek : – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	**Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente, Dialekte,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 8 óra**
– **Ismeretek** – Bräuche und Traditionen – Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur	– **Fejlesztési feladatok** – Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	
Fogalmak	Bräuche,Traditionen, Kunst, Geschichte, Literatur	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban
Fogalmak	Germanismen, zu Hause, nach Hause, zur Verfügung stehen,

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 6 óra**

BÉTA OKTATÁS

Ismeretek – Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure – Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten, – Messen, Konferenzen		**Fejlesztési feladatok** – A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.
Fogalmak	Messe, Konferenz, Forscher, Wissenschaftler	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek – Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor – Heimat, öffentlicher Raum, Ämter – Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung – Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage	**Fejlesztési feladatok** – Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban	
Fogalmak	Veranstaltungen, Feiertage, Behörden, öffentlicher Raum, Ämter,	

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 5 óra**
– **Ismeretek** – Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter – öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube	– **Fejlesztési feladatok** – A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

– Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen	
Fogalmak	Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Post, Wechselstube, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen – Arbeitsplätze, Büros – Gegenstände in unterschiedlichen Berufen	– **Fejlesztési feladatok** – A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen, Arbeitsplätze, Büros	

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 8 óra**
– **Ismeretek** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	– **Fejlesztési feladatok** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Mein Text gefällt mir nicht. zweifeln an,	

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 10 óra**
– **Ismeretek** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	– **Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	– a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése
Fogalmak	Standpunkt, auf alle Fälle, . Das bezweifle ich.

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek - ismétlés, rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – személyes utazási élmények – rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?	

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek – - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	das schreibende Kind, das zulesende Buch,	

PARTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 7+8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten, – Haushalts– und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben – größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft	– Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – Vitakészség, önálló szövegalkotás (szóban és írásban) képességének fejlesztése

Fogalmak	Familienkreis, Freundschaft, Arbeiten um das Haus, Krankheiten, Rollenverteilung in der Familie

BÁTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	Órakeret 5+6 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien	– Kooperációs készség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Előadókészség fejlesztése

Fogalmak	Umweltschutz, Bodenschätze, Naturphänomene, Klimaveränderung, erneubare Energien, Wiederverwendung

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret 6+7 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung – Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra való képesség fejlesztése a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban. – Vitakészség, előadókészség, íráskészség, kommunikációs készség fejlesztése

Fogalmak	Stadtrundfahrt, Stadtführung, Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede, Feste

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	Órakeret 6+6 óra

PEDTISTA OKTATÁS

Ismeretek – kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeiten, kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 8+4 óra**
Ismeretek – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb német dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachlernstrategien	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvű országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – A német nyelvű kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – A német kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a német nyelvű és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall, Geschichte

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek – Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban – Vitakészség, előadói készség fejlesztése	
Fogalmak	Interdiszplinarität, Zusammenhänge	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 5 óra**

PÁRTISÁ OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen – Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.
Fogalmak	Innovation, Forschung, Internet, soziale Neztwerke

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst – Handysucht, Internetabhängigkeit – grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban – Vitakészség, íráskészség fejlesztése
Fogalmak	Sucht, Abhängigkeit, Suchtbehandlungen, Toleranz, freiwillige Arbeit, Generationen, Geschechtsrollen

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden,	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása

BAPTISTA OKTATÁS

Banking, online kaufen, Geld wechseln – Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban
Fogalmak	Geld, Banking, Kredite

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – Vorstellungsgespräch, Besprechungen – Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job – Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität	**Fejlesztési feladatok** – A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Vorstellungsgespräch, Jobs, Arbeitslosigkeit, Kooperation, Mobilität	

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	**Fejlesztési feladatok** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Forschungsarbeit, Präsentation, Information	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 10 óra
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	Abitur, Leseverstehen, Hörverstehen, Schreiben	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 2 óra
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	
Fogalmak	Abitur – az eddig tanult szókincs	

Nyelvi funkciók a német, mint idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)

BAPTISTA OKTATÁS

- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

<u>Német nyelv 13. évfolyam (Technikum)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	7 óra
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	5 óra
3. Reisen und Urlaub, Tourismus	6 óra
4. Öffentliches Leben und Unterhaltung	6 óra
5. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	8 óra
6. Interkulturelle und landeskundliche Themen	7 óra
7. Fächerübergreifende Themen und Situationen	8 óra
8. Aktuelle Themen	7 óra
9. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	5 óra

PÁPISTA OKTATÁS

10. **Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	5 óra
11. **Wirtschaft und Finanzen**	5 óra
12. Arbeitswelt und Karriere	5 óra
13. **Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	7 óra
14. **Vorbereitung auf das Abitur**	10 óra
Kötelező összesen:	**91 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
13. évf.	3+4	93+124	91	2	**124**

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	13. évfolyam kötelező alap	13. évfolyam szabadon felhasználható	13. évfolyam szabadon tervezhető	**13. évfolyam összes**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	7	0	11	**18**
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	5	0	11	**16**
Reisen und Urlaub, Tourismus	6	0	8	**14**
Öffentliches Leben und Unterhaltung	6	0	8	**14**
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	8	0	8	**16**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	7	0	8	**15**
Fächerübergreifende Themen und Situationen	8	0	9	**17**
Aktuelle Themen	7	0	9	**16**
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	5	0	8	**13**
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	5	0	9	**14**
Wirtschaft und Finanzen	5	0	8	**13**
Arbeitswelt und Karriere	5	0	8	**13**

BALTISTA OKTATÁS

Wissenserwerb und Wissensvermittlung	7	0	8	**15**
Vorbereitung auf das Abitur	10	2	11	**23**
Összesen	91	2	124	**217**

13. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 7 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten, – Haushalts– und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben – größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft	– Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – Vitakészség, önálló szövegalkotás (szóban és írásban) képességének fejlesztése

PANTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Familienkreis, Freundschaft, Arbeiten um das Haus, Krankheiten, Rollenverteilung in der Familie

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien	**Fejlesztési feladatok** – Kooperációs készség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Előadókészség fejlesztése	
Fogalmak	Umweltschutz, Bodenschätze, Naturphänomene, Klimaveränderung, erneubare Energien, Wiederverwendung	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek – Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung – Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)	**Fejlesztési feladatok** – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra való képesség fejlesztése a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban. – Vitakészség, előadókészség, íráskészség, kommunikációs készség fejlesztése	

PARTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Stadtrundfahrt, Stadtführung, Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede, Feste

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek – kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeiten, kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb német dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachlernstrategien	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvű országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – A német nyelvű kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – A német kultúráról információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a német nyelvű és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről
Fogalmak	Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall, Geschichte

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek − Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból − Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban – Vitakészség, előadói készség fejlesztése	
Fogalmak	Interdiszplinarität, Zusammenhänge	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek − Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven − Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven − Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	

PARTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen – Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen	**Fejlesztési feladatok** – A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.	
Fogalmak	Innovation, Forschung, Internet, soziale Neztwerke	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst – Handysucht, Internetabhängigkeit – grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen	**Fejlesztési feladatok** – Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban – Vitakészség, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	Sucht, Abhängigkeit, Suchtbehandlungen, Toleranz, freiwillige Arbeit, Generationen, Geschechtsrollen	

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 5 óra**

PÁRTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden, Banking, online kaufen, Geld wechseln – Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban
Fogalmak	Geld, Banking, Kredite

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Vorstellungsgespräch, Besprechungen – Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job – Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität	– A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban
Fogalmak	Vorstellungsgespräch, Jobs, Arbeitslosigkeit, Kooperation, Mobilität

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 7 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre,	– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre

BAPTISTA OKTATÁS

tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Forschungsarbeit, Präsentation, Information

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	Abitur, Leseverstehen, Hörverstehen, Schreiben	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	
Fogalmak	Abitur – az eddig tanult szókincs	

Szabadon tervezhető (124 óra)

Tematikai egység	**.** Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismerkedés (személyes, interneten) Szerepek a családban Család/gyermeknevelés Generációk kapcsolata/együttélése Házasság/együttélési formák	
Fogalmak	Hochzeit, Generation, ledig, Single	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Bérlakás/saját tulajdonú lakás /albérlet Lakásvásárlás/lakáshitel/lakásépítés Városi-vidéki életforma Viselkedési szokások Divat/öltözködés/szépségápolás A klíma és a növény-/állatvilág összefüggései	
Fogalmak	Mietswohnung, Kredit, Klima,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gépjárművezetés/közlekedési szabályok Közlekedés gyalogosan, kerékpáron Külföldi utazások célja/formái Autóbérlés/ utazási irodák Közlekedési eszközök Menetrend/közlekedési információk Jegyváltás (busz, vasút, repülő) Utazás/úti okmányok	
Fogalmak	Flugzeug, per Anhalter fahren, öffentliche Verkehrsmittel,	

Tematikai egység	. Öffentliches Leben und Unterhaltung	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vásárlási szokások/reklám, hirdetés Áruházláncok/csomagküldő szolgálat Kis boltok kontra bevásárlóközpontok Könyv kontra internet Mozi, színház kontra TV, videó, DVD Az Internet és a közösségi oldalak	
Fogalmak	Tante Emma Laden, online Einkaufen,	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A nyelvtudás szerepe a kommunikációban Az angol nyelv erősödő dominanciája Nyelvtudás/szakképzettség/karrier Esélyegyenlőség a tanulásban, elhelyezkedésnél A munkanélküliség kérdése Csereprogramok/külföldi ösztöndíjak/részképzések Új tanulási formák A nyelvtudás szerepe a kommunikációban Az angol nyelv erősödő dominanciája	
Fogalmak	Sprachkenntnisse, Arbeitslosigkeit,	

BARTISTVÁN OKTATÁS

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	a célnyelvi ország: Munkavállalás az EU-ban Nyelvoktatás/nyelvtudás/ elhelyezkedési esélyek az EU-ban Népessége/nemzetiségei Történelmi hagyományai/kulturális értékei/műemlékei Művészeti/néprajzi sajátosságai	
Fogalmak	Traditionen, Arbeitsamt,	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Tantárgyak Kedvelt foglalkozások Munkahelyek Kollégák/iskolatársak Iskolai/munkahelyi napirend	
Fogalmak	Kollegen, Job, Arbeitsstelle,	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Közélet/politika/civil szervezetek Gazdaság Művészetek Sport Televízió Rádió Újságok/Folyóiratok	
Fogalmak	Illustrierte, Zeitungen,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Az Internet és a közösségi oldalak Számítógépes játékok Posta (levél, képeslap) Telefon/fax SMS, e-mail Telefon (vezetékes, mobil, SMS) Internet (e-mail, Skype, chat) A mobiltelefon terjedésének okai A nyelvtudás szerepe a kommunikációban	
Fogalmak	Ansichtskarte, Brief,	

BARTIS MOKTATÁS

Tematikai egység	Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	Órakeret 9 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ambulancia/kórház/szakorvosok Természetgyógyászat/gyógyszerek Megelőzés/szűrővizsgálatok Egészséges táplálkozás	
Fogalmak	Chirurg, Naturheilmittel, gesunde Ernährung,	

Tematikai egység	Wirtschaft und Finanzen	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vásárlási szokások/reklám, hirdetés Áruházláncok/csomagküldő szolgálat Kis boltok kontra bevásárlóközpontok Pénzügyi szolgáltatások (utalás, pénzváltás) Étterem (étlap, rendelés, fizetés) Szálloda (szobafoglalás, fizetés)	
Fogalmak	Tante Emma Laden, Supermarkt, Hypermarkt, Geld wechseln,	

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Utazás/munkavállalás/mobilitás Kollégák/főnökök Kedvelt foglalkozások/munkahelyek Nyelvtudás/szakképzettség/karrier Esélyegyenlőség a tanulásban, elhelyezkedésnél A munkanélküliség kérdése	
Fogalmak	Berufe, Fachmann,	

Tematikai egység	Wissenserwerb und Wissensvermittlung	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak		

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 11 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	

BAPTISTA SKOLÁS

	– a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése
Fogalmak	közép- és emelt szintű nyelvi érettségi szókincse, középfokú szókincs,

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 13. évfolyamon:

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden

PÁTRIA OKTATÁS

- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Halmazok	**14 óra**
2. Matematikai logika	**14 óra**
3. Kombinatorika, gráfok	**16 óra**
4. Számhalmazok, műveletek	**10 óra**
5. Hatvány, gyök	**18 óra**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	**14 óra**
7. Arányosság, százalékszámítás	**16 óra**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	**24 óra**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	**16 óra**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	**22 óra**
11. Geometriai alapismeretek	**10 óra**
12. Háromszögek	**20 óra**
13. Négyszögek, sokszögek	**14 óra**
14. A kör és részei	**14 óra**
15. Transzformációk, szerkesztések	**26 óra**
16. Leíró statisztika	**14 óra**
17. Valószínűség-számítás	**10 óra**
Kötelező összesen:	**272 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	0
10. évf.	4	144	136	8	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***14***	14	3	0	**17**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
3. Kombinatorika, gráfok	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**

BAPTISTA OKTATÁS

4. Számhalmazok, műveletek	***10***	10	2	0	**13**	0	0	0	**0**
5. Hatvány, gyök	***18***	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***24***	24	3	0	**26**	0	0	0	**0**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***22***	0	0	0	**0**	22	0	0	**22**
11. Geometriai alapismeretek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***20***	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
16. Leíró statisztika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
17. Valószínűség-számítás	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	***272***	136	8	0	**144**	136	8	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Tematikai egység	**7. Arányosság, százalékszámítás**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan – Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között		

BAPTISTA OKTATÁS

– Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög – A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott		

BARTISTA OKTATÁS

sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak – A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása	
Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismeretek rendszerezése, ismétlése Szemléletes megoldás szerepének hangsúlyozása Szöveges feladatok értelmezése	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A számhalmazok és a műveletek közötti összefüggés Számhalmazok ábrázolása számegyenesen Pontos, precíz számolás fontossága, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban		

PÁRTISTA OKTATÁS

– A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben – Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel – Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására		
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle	

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret**

BÁRTFAI OKTATÁS

		16 óra

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$	
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánsz, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 22 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és	

BÁRTFAI OKTATÁS

zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása – Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai – Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága		

ARTISTA OKTATÁS

– Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió – Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PÁRBESZÉD OKTATÁS

– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon – A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel	
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kombinatorikai feladatok megoldásának módszerei, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Feladatmegoldó rutin fejlesztése Grafikus megoldás alkalmazási lehetőségei	
Fogalmak	-	

Matematika 11-12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Halmazok, matematikai logika	**6 óra**
Kombinatorika, gráfok	**10 óra**
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	**14 óra**
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	**12 óra**
Exponenciális folyamatok vizsgálata	**12 óra**
Sorozatok	**18 óra**
Trigonometria	**14 óra**
Térgeometria	**20 óra**
Koordinátageometria	**14 óra**
Leíró statisztika	**12 óra**
Valószínűség-számítás	**16 óra**
Rendszerező összefoglalás	**38 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

BIZTOS OKTATÁS

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	108+36=144	93	15	0	36
12. évf.	3+1	93+31=124	93	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Halmazok, matematikai logika	**6**	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
Kombinatorika, gráfok	**10**	10	5	0	5	**20**	0	0	0	0	**0**
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	**12**	12	5	0	6	**23**	0	0	0	0	**0**
Exponenciális folyamatok vizsgálata	**12**	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**
Sorozatok	**18**	0	0	0	0	**0**	18	0	0	7	**25**
Trigonometria	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
Térgeometria	**20**	0	0	0	0	**0**	20	0	0	6	**26**
Koordinátageometria	**14**	14	5	0	5	**24**	0	0	0	0	**0**
Leíró statisztika	**12**	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
Valószínűség-számítás	**16**	16	0	0	5	**21**	0	0	0	0	**0**
Rendszerező összefoglalás	**38**	1	0	0	11	**12**	37	0	0	18	**55**
Összesen	***186***	93	15	0	36	**144**	93	0	0	31	**124**

PÁRTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret**

		10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása – Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában		
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban	

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása – Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága		
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén		

BAPTISTA OKTATÁS

– Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése – Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához	
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve		
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között:		

BARTIS TA OKTATÁS

pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei – Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása	
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása – A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján		

SAPIENTIA OKTATÁS

– Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái – A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében	
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása – Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)		
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	**2.Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén	–	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét – kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében		
Fogalmak	-	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy		

BAPTISTA OKTATÁS

hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás, számonkérés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

12. évfolyam

BARTIS TA OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	1. Halmazok, matematikai logika	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása Stratégiai és logikai játékok		
Fogalmak	logikai műveletek	

Tematikai egység	6. Sorozatok	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet	

Tematikai egység	8. Térgeometria	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban		

PÁRTISTA OKTATÁS

– A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása – A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása		

PAPÍRALAPÚ OKTATÁS

– A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése	
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 37 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben – ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanult témák összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

BÁRTFAI OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Civilizáció és államszervezet az ókorban	19 óra
Vallások az ókorban	8 óra
Hódító birodalmak	9 óra
A középkori Európa	15 óra
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	21 óra
A középkori Magyar Királyság fénykora	20 óra
A kora újkor	18 óra
A török hódoltság kora Magyarországon	15 óra
A felvilágosodás kora	10 óra
Magyarország a 18. században	15 óra
Új eszmék és az iparosodás kora	8 óra
A reformkor	15 óra
A forradalom és szabadságharc	12 óra
Évente két mélységelvű téma	19 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	3	108	102	6	0	0
10. évf.	3	108	102	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Civilizáció és államszervezet az ókorban	*19*	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
Vallások az ókorban	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
Hódító birodalmak	*9*	9	0	0	**9**	0	0	0	**0**
A középkori Európa	*15*	15	6	0	**21**	0	0	0	**0**
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	*21*	21	0	0	**21**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

A középkori Magyar Királyság fénykora	*20*	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
Évente két mélységelvű téma	*10*	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
A kora újkor	*18*	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**
A török hódoltság kora Magyarországon	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
A felvilágosodás kora	*10*	0	0	0	**0**	10	3	0	**13**
Magyarország a 18. században	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
Új eszmék és az iparosodás kora	*8*	0	0	0	**0**	8	3	0	**11**
A reformkor	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
A forradalom és szabadságharc	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
Évente két mélységelvű téma	*9*	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
Összesen	*204*	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam
Kötelező alap óraszám (102 óra)

Tematikai egység	Civilizáció és államszervezet az ókorban	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia).	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A latin nyelv és írás elterjedése.	– A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	Vallások az ókorban	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BAPTISTA OKTATÁS

		Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	Hódító birodalmak	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	A középkori Európa	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom.	

BARTÓKA OKTATÁS

	– A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	A magyar nép eredete és az Árpád-kor	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Magyar őstörténet és honfoglalás</td><td>– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei.
– A magyar törzsszövetség az Etelközben.
– A honfoglalás okai és menete.
– A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.</td><td rowspan="3">– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti különbségek megállapítása.
– A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése.
– A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása.
– Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése.
– A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése.
A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.</td></tr>
<tr><td>Az államalapítás</td><td>– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
– A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet.
– Az egyházszervezés.</td></tr>
<tr><td>A magyar állam megszilárdulás a az Árpád-korban</td><td>– Szent László, az országépítő.
– Könyves Kálmán törvénykezési reformjai.
– A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása.
– II. András kora: az átalakuló társadalom.
– Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.
– Az Árpádok európai kapcsolatai.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok

Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit.

Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.

Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.</td></tr>
</table>

Tematikai egység	A középkori Magyar Királyság fénykora	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az Anjouk	– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. – A visegrádi királytalálkozó. – Az 1351-es törvények. – Nagy Lajos hadjáratai.	– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes

BAPTISTA OKTATÁS

A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	A középkori Európa	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Közép- és Kelet Európa a Középkorban Az Oszmán Birodalom kialakulása és előretörése	Közép- és Kelet európai középkori politikai társadalmi, gazdasági és kulturális jellemzőinek bemutatása. Az Oszmán birodalom jellemzőinek bemutatása. A birodalom sikerének feltárása, hatása térségünkre.
Fogalmak	*Fogalmak:* hospes, hét választófejedelem, kanton, huszitizmus, két szín alatti áldozás, kelyhesek, táboriták, szlávok, rusz, , szultán, szpáhi, janicsár. *Személyek:* Habsbur Rudolf, Luxemburgi IV. Károly, Husz János, Jagelló, Cirill és Metód, Oszmán, II. Mohamed. *Topográfia:* osztrák tartományok, Prága, Konstanz, Grünwald, Krakkó, Moszkva, Rigómező, Nikápoly, Isztambul. *Kronológia:* 1414-1418(konstanzi zsinat), 1389 (rigómezei csata, 1396 nikápolyi csata,1453 (Konstantinápoly elfoglalása).

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (102 óra)

Tematikai egység	A kora újkor	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon	
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.

Tematikai egység	A török hódoltság kora Magyarország	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.

Tematikai egység	A felvilágosodás kora	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	
A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	Magyarország a 18. században	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek,

BARTIS A OKTATÁS

	− A szatmári béke kompromisszuma.	képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. − Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország. − Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	
Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	

Tematikai egység	Az új eszmék és az iparosodás kora	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülmé-nyeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következmé-nyeinek azonosítása. A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.

Tematikai egység	A reformkor	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) − A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. − Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. − A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	A forradalom és a szabadságharc	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az

BARTA OKTATÁS

	− Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat. − A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	A felvilágosodás kora	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A felvilágosult abszolutizmus Az Ancien régime	A tanuló megérti, hogy a korszakban a társadalmi és gazdasági átalakulás egymást erősítve bontakozott ki. Látja, hogy a korszak tette az uralkodók és hatalmon levők feladatává a közjó szolgálatát, amely szélsőséges formájában zsarnoki, terrorisztikus eszközökkel történő „népboldogításhoz” vezetett.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.
Fogalmak	*Fogalmak:* felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus,ancien régime. *Személyek:* Montesquieu, II. (Nagy) Frigyes, Nagy Katalin, Mária Terézia, XVI. Lajos. *Topográfia:* Párizs, Poroszország, Szilézia, Lengyelország. *Kronológia:* 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése).

Tematikai egység	Új eszmék és az iparosodás kora	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Hatalmi politika és forradalmi hullámok a XIX. század első felében A népek tavasza	Tudja, hogy a felvilágosodás során fogalmazódtak meg a máig is érvényes demokratikus eszmék. Látja, hogy a korszak forradalmi eszméi – szabadság, egyenlőség, testvériség – nem egyszer egymást kizáró módon valósultak meg. Érzékeli, hogy a hatalmi harcot, harcokat konfliktusok és kompromisszumok egymást váltó sorozataként lehet leírni. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* abszolutizmus, alkotmány, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, Szent Szövetség. *Személyek:* Metternich, Marx. *Topográfia:* Párizs, Belgium, Nápoly, Berlin. *Kronológia:* 1815 Szent Szövetség, 1830 (forradalmak Európában), 1848 (forradalmak Európában).	

Történelem 11-12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	4 óra
A dualizmus kori Magyarország	11 óra
A nagy háború	10 óra
Az átalakulás évei	9 óra
A két világháború között	6 óra
A Horthy-korszak	9 óra
A második világháború	13 óra
A két világrendszer szembenállása	4 óra
Háborútól forradalomig	7 óra
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	5 óra
A kádári diktatúra	5 óra
A kétpólusú világ és felbomlása	5 óra
A rendszerváltoztatás folyamata	5 óra
A világ a 21. században	4 óra

BÁRTFAI SZABOLCS

Magyarország a 21. században	7 óra
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	4 óra
Ismétlés, felkészülés az érettségire	15 óra
Évente két mélységelvű téma	11 óra
Kötelező összesen:	**134 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2+1	108	72	0	0	36
12. évf.	2+1	93	62	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	*4*	4	0	0	4	**8**	0	0	0	0	**0**
A dualizmus kori Magyarország	*11*	11	0	0	4	**15**	0	0	0	0	**0**
A nagy háború	*10*	10	0	0	6	**16**	0	0	0	0	**0**
Az átalakulás évei	*9*	9	0	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
A két világháború között	*6*	6	0	0	4	**10**	0	0	0	0	**0**
A Horthy-korszak	*9*	9	0	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
A második világháború	*13*	13	0	0	6	**19**	0	0	0	0	**0**
A két világrendszer szembenállása	*4*	4	0	0	4	**8**	0	0	0	0	**0**
Évente két mélységelvű téma	*6*	6	0	0	0	**6**	0	0	0	0	**0**
Háborútól forradalomig	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	2	**9**
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A kádári diktatúra	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A kétpólusú világ és felbomlása	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**

PARTISTA OKTATÁS

A rendszerváltoztatás folyamata	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A világ a 21. században	*4*	0	0	0	0	**0**	4	0	0	5	**9**
Magyarország a 21. században	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	*4*	0	0	0	0	**0**	4	0	0	4	**8**
Ismétlés, felkészülés az érettségire	*15*	0	0	0	0	**0**	15	0	0	0	**15**
Évente két mélységelvű téma	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
Összesen	***134***	72	0	0	36	**108**	*62*	0	0	31	**93**

11. évfolyam
Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkás-mozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. − A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Tematikai egység</td><td colspan="2">A dualizmus kora</td><td>Órakeret
11 óra</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>A kiegyezés és a dualizmus rendszere</td><td>− A kiegyezés és okai.
− A közös ügyek rendszere.
− A magyar államszervezet.
− A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.</td><td rowspan="4">− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából.
− A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése.
− A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése.
− A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével.
− A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével.
− A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban.
− A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.</td><td rowspan="4"></td></tr>
<tr><td>A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete</td><td>− A politikai nemzet koncepciója.
− A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény.
− Asszimiláció és anyanyelvhasználat.
− Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak.
− Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése.
− Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.</td></tr>
<tr><td>Az ipari forradalom Magyarországon</td><td>− A gazdasági kiegyezés.
− A vasútépítés.
− Állami gazdaságpolitika.
− Mezőgazdaság és élelmiszeripar.
− Modernizálódó ipar.</td></tr>
<tr><td>Társadalom és életmód a dualizmus korában</td><td>− Demográfiai robbanás és urbanizáció.
− Kivándorlás Európából és Magyarországról.
− A földkérdés és a vidék.
− A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros.
− Oktatás és kultúra.
− Életmód és szórakozás.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Független-ségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia.

Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd.

Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium.</td></tr>
</table>

BAPTISTA OKTATÁS

	Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.

Tematikai egység	A nagy háború	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. − Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. − A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. − Magyar hősök a világháborúban. − A hátország. − A magyar hadifoglyok sorsa.	
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	Az átalakulás évei	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	− A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). − Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. − Az újraszülető Lengyelország. − Az olasz fasizmus.	− Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. − A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. − Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. − A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. − A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. − Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. − A trianoni békediktátum okainak feltárása. − A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. − A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. − A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	− A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. − A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. − Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanácsköztársaság és az ellen-forradalom	− A kommunista hatalomátvétel. − A proletárdiktatúra és a vörösterror. − Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. − Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	− A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. − Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. − Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. − A szétszabdalt közép-európai régió.	
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.

Tematikai egység	A két világháború között	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. − A tervgazdaság és a kollektivizálás. − A terror eszközei és áldozatai.	− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. − A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. − A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. − A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
A Nyugat és a gazdasági világválság	− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. − A munkanélküliség. − Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzeti-szocialista Németország	− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. − A totális állam kiépítése. − A terror eszközei. − Terjeszkedés a háború előtt.	
Fogalmak	Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

Tematikai egység	A Horthy-korszak	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Talpra állás Trianon után	− A király nélküli alkotmányos királyság. − A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. − A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. − A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. − A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. − A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. − A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. − Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). − A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	− A válság és hatása. − A belpolitika irányváltásai. − Életmód és társadalom. − A földkérdés. − Tudomány és művészet a két világháború között. − A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	

Tematikai egység	A második világháború	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengely-hatalmak sikerei	− Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. − Nyugat-Európa lerohanása. − Német támadás a Szovjetunió ellen. − Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	− A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. − A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. − A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. − A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján.
A szövetségesek győzelme	− A keleti és a nyugati front. − A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világháború-ban: mozgástér	− A területi revízió lépései. − A fegyveres semlegesség. − A Szovjetunió elleni háború. − A Don-kanyar.	

BAPTISTA OKTATÁS

és kényszerpálya	− A német megszállás és következményei.	− A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). − A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. − Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A holokauszt	− Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. − Koncentrációs és megsemmisítő táborok. − Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. − A magyarországi zsidótörvények. − A magyar holokauszt. − Felelősség és embermentés.	
A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. − A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.

Tematikai egység	A két világrendszer szembenállása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. − A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	
A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

BARTÓK OKTATÁS

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vita a szocializmusról. A polgári állam szerepe a korszakban és ma. Összegzés. Számonkérés.	. Tudja, hogy a modern polgári államszervezet új funkciói kiterjedtek az oktatásra, az egészségügyre és a szociálpolitikára. Megérti azokat a régi fejlődési kereteket szétfeszítő törekvéseket, amelyek szükségszerűen vezettek el a szocialista ideológiáig. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A dualizmus kori Magyarország	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nemzetiségi kérdés megoldásának „módjai”. Összegzés Számonkérés	Átlátja, hogy Magyarországon a dualizmus korában következett be a – máig meglévő – szakadás az elit- és a tömegkultúra között. Látja a kiegyezés hosszú távú pozitív és negatív hatásait Magyarország fejlődésére. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A nagy háború	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar és külföldi filmek, dokumentumfilmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar és külföldi filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Az átalakulás évei	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A trianoni trauma „feldolgozása”, miként lehet helyre tenni a társadalmi gondolkodást. Összegzés Számonkérés	Ismeri és érti a trianoni trauma lényegét, máig tartó hatásainak mozgatórugóit. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A két világháború között	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A sztálini diktatúra feldolgozása források segítségével. Összegzés Számonkérés	Ismeri a diktatúrák működési mechanizmusát; tudja, hogy faji vagy osztályalapon, a bűnbakképzés eszköztárát alkalmazva embercsoportokat bélyegeztek meg, telepítettek ki, vagy gyilkoltak meg, és a társadalmat „fenyegető veszélyre” való tekintettel mindenkinek korlátozták a szabadságjogait. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A Horthy-korszak	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Milyen más berendezkedést „választhatott” volna az ország a Horthy-korszakban? Összegzés Számonkérés	A tanuló felismeri, hogy önmagában az a tény, hogy egy történelmi beszámolóban nincsenek valótlan tények és hamis állítások, nem biztosítja azt, hogy a beszámoló hiteles és megbízható képet ad az eseményekről. Félrevezető lehet például az, ha bizonyos tényeket nem említ, vagy olyan összefüggéseket sugall az események között, amelyek valójában nem léteztek. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A második világháború	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar filmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A két világrendszer szembenállása	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mindennapok a nyugati- és keleti tömb országaiban, források alapján. Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi a háború utáni helyzetet és a megosztott világ kialakulásának folyamatát. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

12. évfolyam
Kötelező alap óraszám (62 óra)

Tematikai egység	Háborútól forradalomig	Órakeret 7 óra

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
Az átmenet évei Magyarországon	− A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. − A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. − A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	− Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. − A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. − A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. − Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. − A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. − A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. − A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyar-országon	− Az egypárti diktatúra kiépítése. − Államosítás és kollektivizálás. − Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	
A Rákosi-diktatúra	− Az erőltetett iparosítás. − A pártállam. − A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.	
Fogalmak	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	− A forradalom okai és közvetlen előzményei. − A forradalom céljai. − Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. − A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	− Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. − 1956 szimbólumainak értelmezése. − Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. − A forradalom és szabadságharc értékelése.

BÁRTFAI KIADÁS

A nemzet szabadság-harca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. – Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	A kádári diktatúra	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. – A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok. – Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	
Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	

Tematikai egység	A kétpólusú világ felbomlása	**Órakeret**

BARTHA OKTATÁS

		5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. − A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	A rendszerváltoztatás folyamata	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei. − Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. − A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. − A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak

OKTATÁSI HIVATAL

A rendszer-változtatás	− Az új pártok – különböző ideológiák. − Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. − Az Antall-kormány megalakulása. − A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. − A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A piacgazdaság kiépülése	− A privatizáció – vesztesek és nyertesek. − A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. − A külkereskedelem átalakulása. − Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	A világ a 21. században	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	− A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. − A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. − Óriásvállalatok a globális térben.	− A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. − A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. − A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. − A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. − A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. − A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében).
A globális világ	− Demográfiai változások, népmozgások. − Az iszlamizmus térhódítása. − A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus.	

BAPTISTA OKTATÁS

	− Globalizáció és kultúra. − A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	− Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus , terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. − Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BARTÓK OKTATÁS

A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. − A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	Ismétlés, felkészülés az érettségire	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tanultak rendszerező ismétlése		Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	Háborútól forradalomig	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	kulák, állami gazdaság, személyi kultusz, koncepciós per	

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A forradalom eseményei lakóhelyünkön Magyar filmek 1956-ról Összegzés Számonkérés	A tanuló megismeri az 1956-os forradalom debreceni vonatkozásait, eseményeit. A korszakkal kapcsolatos filmek feldolgozása, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	16 pont, Molotov-koktél, forradalmi bizottság, ellenforradalom	

Tematikai egység	A kádári diktatúra	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalmi és zenei élet a Kádár korban Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos irodalmi művek, folyóiratok, zenekarok megismerése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	„fekete bárányok”, CPG, Hungaroton, Erdős Péter, Beszélő, szamizdat	

Tematikai egység	A kétpólusú világ és felbomlása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csernobili katasztrófa és annak hatása a Szovjetunió megrendülésére Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi egy globális kihatású ipari katasztrófának egy diktatórikus rendszerre gyakorolt hatását. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	radioaktivitás, glasznoszty, peresztrojka, zóna	

Tematikai egység	A rendszerváltoztatás folyamata	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Társadalmi átalakulás Filmek a rendszerváltás időszakából Összegzés Számonkérés	Dokumentumfilmek segítségével feltárni a politikai, gazdasági és társadalmi változások egyénekre illetve közösségekre gyakorolt hatásait. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	munkanélküliség, atomizálódás, alkoholizmus	

Tematikai egység	A világ a 21. században	**Órakeret 5 óra**

BARTIS OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A globális kereskedelem alternatívái. Tudatos fogyasztás. Dokumentumfilmek Összegzés Számonkérés	A tanuló ismeri a tudatos vásárlás, fogyasztás alapvető lehetőségeit. A globalizált kereskedelem, turizmus és a járványok terjedésének kapcsolatát. Rendszerkritikus filmek, dokumentumfilmek megtekintése, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.
Fogalmak	pandémia, karantén, ökológiai lábnyom, fake news

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az új választási rendszer és annak visszásságai, tényfeltáró kisfilm a kamupártokról Összegzés Számonkérés	A régi és az új választási rendszer összehasonlítása. A választások befolyásolásának „törvényes” módszerei. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kamupártok, bérszavazás, szavazatvásárlás	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az erdélyi magyarok és cigányok kapcsolata. Ellentétek és egymásrautaltság Összegzés Számonkérés	Az 1990-es „fekete március” eseményeinek feldolgozása. A marosvásárhelyi romák szerepének bemutatása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kettős identitás, asszimiláció, szegregátumok	

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
A család, a családi szocializáció	**3 óra**
A család gazdálkodása és pénzügyei	**2 óra**
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**5 óra**
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**4 óra**
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**4 óra**
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**3 óra**
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**3 óra**
Bankrendszer, hitelfelvétel	**2 óra**
Vállalkozás és vállalat	**2 óra**
Kötelező összesen:	**28 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	0	0	0	0	0	0
12. évf.	1	31	28	3	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A család, a családi szocializáció	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
A család gazdálkodása és pénzügyei	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***5***	0	0	0	0	**0**	5	3	0	0	**8**
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	**4**
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Bankrendszer, hitelfelvétel	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Vállalkozás és vállalat	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Összesen	***28***	0	0	0	0	**0**	28	3	0	0	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (28 óra)

Tematikai egység	A család, a családi szocializáció	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	A család gazdálkodása és pénzügyei	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások − A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése	

BÁNYISTA OKTATÁS

− A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei − A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	− A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai,	

BÁBTISTA OKTATÁS

	norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, köztehervisélés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

Tematikai egység	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;	
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;	

Tematikai egység	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása	

BIZTOSÍTÁSOKTATÁS

− A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása − A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	− A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

Tematikai egység	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai − A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási,	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése

SAJTÓ KÉSZ OKTATÁS

vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés − Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

Tematikai egység	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása − A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

BIBLISTA OKTATÁS

− Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom;

Tematikai egység	Bankrendszer, hitelfelvétel	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;	

Tematikai egység	Vállalkozás és vállalat	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése − Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői − A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	− A digitális kompetencia fejlesztése
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Iskolai diákönkormányzatok alapítása − Diákönkormányzati szövetségek működése − Diákjogok megismerése	− Vitakultúra fejlesztése − Véleménynyilvánítás fejlesztése − Jogérvényesítés fejlesztése	
Fogalmak	DÖK-nap, diákönkormányzat, érdekérvényesítés	

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 9. és 13. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	3 óra
Információs társadalom, e-Világ	2 óra
Mobiltechnológiai ismeretek	2 óra
Szövegszerkesztés	5 óra
Számítógépes grafika	6 óra
Multimédiás dokumentumok készítése	2 óra
Online kommunikáció	2 óra
Publikálás a világhálón	3 óra
Táblázatkezelés	5 óra
Adatbázis-kezelés	4 óra
A digitális eszközök használata	2 óra
Kötelező összesen:	**36 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1+2=3	36+72=108	36	0	72
13. évf.	0+2=2	0+62=62	0	0	62

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	13. évfolyam kötelező alap	13. évfolyam szabadon felhasználható	13. évfolyam szabadon tervezhető	**13. évfolyam összes**
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	3	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Információs társadalom, e-Világ	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Mobiltechnológiai ismeretek	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Szövegszerkesztés	5	5	0	14	**19**	0	0	15	**15**
Számítógépes grafika	6	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
Multimédiás dokumentumok készítése	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Online kommunikáció	2	2	0	6	**8**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

Publikálás a világhálón	3	3	0	0	**3**	0	0	6	**6**
Táblázatkezelés	5	5	0	14	**19**	0	0	15	**15**
Adatbázis-kezelés	4	4	0	14	**18**	0	0	11	**11**
A digitális eszközök használata	2	2	0	6	**8**	0	0	0	**0**
Prezentáció	0	0	0	18	**18**	0	0	15	**15**
Összesen	36	36	0	72	**108**	0	0	62	**62**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód	

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ, információ keresése az interneten – Információhitelesség – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai – Személyhez köthető információk és azok védelme	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata	

EBTISTA OKTATÁS

– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása	– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap – Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése – Elemi műveletek 3D-s modellel	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával	
Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Kommunikációs csatornák megismerése – Online kommunikáció veszélyeinek felismerése	

BARTISTVÁN OKTATÁS

Fogalmak	chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Szabadon tervezhető (72 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	
Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés, fogadás, továbbítása, csatolmányok küldése, fogadása)	
Fogalmak	e-mail, címzett, feladó, tárgy, csatolmány	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	– Cellahivatkozások használata képletekben, függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása	
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Adatbázis-kezelés	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	A digitális eszközök használata	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Tematikai egység	Prezentáció	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Dia elrendezése, mintadia használata – Egyéni háttér, mintázat beállításai, sablonok – Képek beszúrása, formázása, Rajz eszköztár használata – Táblázatok beszúrása, formázása – Diagramok beszúrása, formázása – Külső hivatkozások használata – Akciógombok használata, belső hivatkozások készítése – Áttűnés – Animáció	– Dia hátterének formázása – Táblázatok, képek, diagramok elkészítése, formázása – Önálló multimédia-bemutató elkészítése és vetítése valamilyen oktatási-nevelési témáról – Animáció, áttűnés beállítása	

PÁPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	dia, mintadia, akciógomb, hivatkozás, áttűnés, animáció

13. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	
Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	– Cellahivatkozások használata képletekben, függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása	
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	**Prezentáció**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Dia elrendezése, mintadia – Egyéni háttér, mintázat beállításai, sablonok – Képek beszúrása, formázása, Rajz eszköztár használata – Táblázatok beszúrása, formázása	– Dia hátterének formázása – Táblázatok, képek, diagramok elkészítése, formázása – Önálló multimédia-bemutató elkészítése és vetítése valamilyen oktatási-nevelési témáról – Animáció, áttűnés beállítása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Diagramok beszúrása, formázása – Külső hivatkozások használata – Akciógombok használata, belső hivatkozások készítése – Áttűnés – Animáció	
Fogalmak	dia, mintadia, akciógomb, hivatkozás, áttűnés, animáció

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

BAPTISTA OKTATÁS

Testnevelés 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***45 óra***
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***40 óra***
3. Sportjátékok	***59 óra***
4. Testnevelési és népi játékok	***27 óra***
5. Önvédelem és küzdő sportok	***34 óra***
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***30 óra***
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***37 óra***
Kötelező összesen:	**272 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9.	4 (+1)	180	136	8	36
10.	4	144	136	8	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	**10. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***45***	22	0	18	**40**	23	0	**23**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***40***	20	0	0	**20**	20	0	**20**
3. Sportjátékok	***59***	30	0	9	**39**	30	0	**30**
4. Testnevelési és népi játékok	***27***	13	0	0	**13**	13	0	**13**
5. Önvédelem és küzdő sportok	***34***	17	0	0	**17**	17	0	**17**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***30***	15	8	9	**32**	15	8	**23**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***37***	19	0	0	**19**	18	0	**18**
Összesen	**272**	136	8	36	**180**	136	8	**144**

9. évfolyam

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel	

BARTISTA OKTATÁS

	– Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból.

BAPTISTA ORATÁS

	– Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez	

BÁRTFA OKTATÁSI

	– Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	● Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ● Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ● A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	− A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása − A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése − Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása − A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) − Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban − A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával	

PARTISTA OKTATÁS

	− Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) − A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal − A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok − A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása − 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása − Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban − Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása − Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása − A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− a serülésveszély megismerése − a támadó és védő mozgások megismerése − fair play szabályok − a helyes mozgásritmus megismerése − pások küzdések − a sérülés elkerülése	− A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett − Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva − Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése − A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával	

BARTISTA OKTATÁS

	– Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból

BAPTISTA OKTATÁS

	● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán:

BAPTISTA KIADÁS

	● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	**görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése**	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Szabadon tervezhető (36)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Floorball: – a játékszabályok megismerése – az ütő megfelelő technikájának elsajátítása – kapura lövések és passzolások lehetőségének megismerése	Floorball ● Labda nélküli technikai elemek – mint az alapállás, a támadó és védő alapmozgások, a helyes ütőfogás, ütővel való haladás, indulások-megállások, cselezések irányváltoztatással – alkalmazása kisjátékokban, mérkőzésjátékokban ● Gondolkodás és döntéskészség gyakorlása egyérintős és kétérintős játékokkal ● Labdavezetések, átadások, átvételek megfelelő módjainak alkalmazása kisjátékokban és mérkőzésjátékokban ● Mozgások passzív, félaktív, aktív védő elleni palánkra ütött labdával ● Labdatartást fejlesztő játékok ● Kapura lövések labdavezetésből nehezített körülmények között ● Szabad ütések, büntető ütések kisjátékokban, mérkőzésjátékokban ● Kapusalaphelyzet kialakítása, kapura lőtt labdák védése, a kapus és a védő játékosok együttműködése ● Csereszituációk kisjátékokban és mérkőzésjátékokban ● Emberfogásos védekezés és területvédekezés kialakítása ● Létszámazonos kisjátékok a tanulók által alakított szabályok szerint	
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	

BAPTISTA OKTATÁS

Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng

BAPTISTA OKTATÁS

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással

BAPTISTA OKTATÁS

	● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez	

EBTISTA OKTATÁS

– szabálytalanságok és annak felismerése	– Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ○ A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ○ A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ○ Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ○ Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	○ Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ○ Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ○ A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ○ Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	− A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása − A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése − Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása − A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) − Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban − A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával − Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) − A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával	

BARTISTA OKTATÁS

	– Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül

BAPTISTA OKTATÁS

	● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása	

BARTISTA OKTATÁS

	– A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal

BAPTISTA OKTATÁS

	● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

<u>Testnevelés 11-12. évfolyam (Technikum)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31 óra**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27 óra**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26 óra**
4. Sportjátékok	**36 óra**
5.Testnevelési és népi játékok	**15 óra**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24 óra**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	99	9	0	0
12. évf.	3	93	87	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BEMUTATÓ KIADÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	**12. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31**	**17**	0	**17**	14	0	**14**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27**	**14**	0	**14**	13	0	**13**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26**	**13**	0	**13**	13	0	**13**
4. Sportjátékok	**36**	**19**	0	**19**	17	0	**17**
5.Testnevelési és népi játékok	**15**	**8**	0	**8**	7	0	**7**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24**	**13**	0	**13**	11	0	**11**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27**	**15**	9	**24**	12	6	**18**
Összesen	**186**	**99**	9	**108**	87	6	**93**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (99 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel	

BAPTISTA OKTATÁS

	Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása -futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások:	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése	

BÁRTFAI KIADÁS

– sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel

BAPTISTA KIADÁS

	● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika –	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal	

PARTISKOLÁTÁS

	– Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő

BAPTISTA OKTATÁS

	alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése - besegítés, elzárás		– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

SAFISTA OKTATÁS

	– A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 15 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (87 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása	

BÁRTFAI OKTATÁS

	Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása -futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások,	

BARTISTA KIADÁS

– szakkifelyezések megismerése és felismerés	támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés

BAPTISTA KIADÁS

	● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika –	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett –

BAPTISTA OKTATÁS

	tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése - besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok	

BARTISTA OKTATÁS

	– A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás,

BAPTISTA OKTATÁS

	nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

BAPTISTA OKTATÁS

Osztályfőnöki 9-12. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Erkölcsi nevelés	6 óra
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	7 óra
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	8 óra
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	13 óra
5. Családi életre nevelés	9 óra
6. A testi és lelki egészségre nevelés	40 óra
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	7 óra
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	4 óra
9. Pályaorientáció	10 óra
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	8 óra
11. Médiatudatosságra nevelés	4 óra
12. A tanulás tanítása	7 óra
Aktuális feladatok	16 óra
Kötelező összesen:	**139 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam kötelező alap
1. Erkölcsi nevelés	**6**	2	2	1	1
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7**	2	2	2	1
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8**	2	2	2	2
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13**	4	4	3	2
5. Családi életre nevelés	**9**	2	2	3	2

BAPTISTA OKTATÁS

6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40**	10	10	10	10
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7**	2	2	2	1
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4**	1	1	1	1
9. Pályaorientáció	**10**	2	2	3	3
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8**	2	2	2	2
11. Médiatudatosságra nevelés	**4**	1	1	1	1
12. A tanulás tanítása	**7**	2	2	2	1
Aktuális feladatok	**16**	4	4	4	4
Összesen	**139**	36	36	36	31

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi az erkölcs? A jó és a rossz értelmezése. Írott és íratlan szabályok a mindennapokban	A tanuló ismereteinek bővítése. Különbségtétel az erkölcsi értékek között	
Fogalmak	erkölcs	

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Debrecen múltja, hagyományai, jelene Kulturális értékek, szórakozás a városban	Eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, az önálló véleményalkotás fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok, kötelezettségek A gyermekek jogai és kötelességei Egyezmény a gyermeki jogokról	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Hogyan látjuk önmagunkat? Hogyan látnak mások bennünket? Erényünk felismerése Kiküszöbölhető hibák korrigálása Önmagunk elfogadása és elfogadtatása Az önfejlesztés igénye Társas kapcsolatok az osztályban A közös élmények, tevékenységek, célok szerepe a közösségformálásban	A személyiség gazdagítása Szabályok alkotása, reális önértékelés, önelfogadás Érdeklődés mások véleménye iránt Az egyéniség tisztelete A társas viselkedés szabályszerűségeinek, etikai követelményeinek megismerése Szerepvállalás Szociális és kommunikatív képesség fejlesztése
Fogalmak	

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család szerepe az ember, a társadalom életében A serdülő helye és szerepe a családban A zsebpénz Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás	A mindennapi együttéléshez és kapcsolatokhoz szükséges szokások erősítése Takarékosságra nevelés	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Testi és lelki egészség összefüggései A helyes időbeosztás Az aktív pihenés Az egészségkárosító szerek Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás Serdülőkori problémák: feszültségek, önállóvá válás, konfliktusok a családban és az iskolában Önismeret, önkontroll A konfliktus mint az emberi életben elkerülhetetlen és hasznosítható jelenség A konfliktuskezelés feltételei, tűrőképesség Döntéselőkészítés	A lelki egészség iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége Empátia, tolerancia a kapcsolatokban Az együttműködés készségének és képességének fejlődés	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az önkéntesség mibenléte Önkéntes munkák lehetősége	Empátia, szolidaritás kialakítása Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A természeti környezet védelme	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret, énkép Jövőkép Munkaterületek, munkakörök	A pályaválasztási képesség fejlesztése Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal **A** gazdaság főbb szereplői	Anyanyelvi kommunikáció Matematikai kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eredményes tanulás	Tanulási zavarok leküzdése	

BARTISTA-OKTATÁS

mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Könyvtárhasználat	Képességeknek megfelelő teljesítés Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció A hatékony, önállótanulás Digitális kompetencia
Fogalmak	

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, politikai-nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A cselekedet erkölcsi megítélése A cselekvő szeretet	Igény felkeltése a tettek erkölcsi megítélésére Az egyes cselekedetek megítélésével a normák megtartása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A haza közösségteremtő alkotóelemei: nyelv, táj, kultúra, történelem, a nemzeti szimbólumok stb.	Eligazodás a jelen viszonyaiban, véleményalkotásra késztetés Múltunk, jelenünk megfelelő értékelése Anyanyelvi kommunikáció	

BAPTISTA OKTATÁS

A múlt és jelen kapcsolata Európai Unió	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
Fogalmak	

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jogok és kötelességek az iskolában és az iskolán kívül Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt	Jogok és kötelességek ismeretének erősítése Felelős állampolgári magatartás Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eszményképek és szerepük az önnevelésben Felelősségünk, személyiségünk alakulásáért Szándék, kitartás, céltudatosság A család funkciói A többgenerációs családok A serdülő szerepe a családban Problémák, zavarok és következményei a családban	Tudatosság a személyiség alakításában A család mint a legfontosabb mikroközösség, szerepe az egyén és a társadalom életében Önmagunk és mások megismerésével erősített toleráns magatartás Felelős gondolkodás a családról Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család mint érzelmi és gazdasági közösség A családi munkamegosztás Barátság, szerelem, szexualitás, fogamzásgátlás	A családi közösség igénylésének erősítése Az otthoni munka értékelésének erősítése A család, a szülők tisztelete, a családi szerepekről alkotott felfogás módosulása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A serdülés testi sajátosságai A serdülőkori biológia A betegségek megelőzése Egészségkárosító szerek Egészséges életmód Környezeti hatások Szexualitás, fogamzásgátlás	Az egészségmegőrzés igényének fejlesztése Prevenció A lelki egészség iránti igény erősítése A konfliktus elkerülhetetlen, de hasznosítható elvének megértetése Az egészség megőrzéséért tevő magatartás	

BAPTISTA OKTATÁS

A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Önbizalom Iskolai terhelés és lelki egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Egészséges lelkű, harmonikus személyiség magatartása Együttműködő empatikus magatartás
Fogalmak	

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme	Együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A környezet védelme A világ problémái iránti felelősség belátása	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban Anyanyelvi kommunikáció Természettudományos és technikai kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret-énkép-jövőkép Képességek, lehetőségek A munka fontossága az ember életében A munka öröme	Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Kiadások és bevételek a középiskolás létben Pénzkezelési technikák, fogyasztói döntések, hosszú távú gondolkodás	A tanuló szűkebb körében érvényesülő gazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése A tanuló megérti, hogy felelősséggel tartozik önmaga gazdasági döntéseivel kapcsolatban	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Igény a tanulásra Tanulások, módok, technikák Önellenőrzés Könyvtárhasználat Új technikai eszközök a tanulásban	Képességeknek megfelelő teljesítmény	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4.Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	Erkölcsi nevelés	Órakeret 1 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A lelkiismeret szabadság és az egyén erkölcsi felelőssége Szándék és következmény A jellem	Képesség a cselekedetek mérlegelésére
Fogalmak	

Tematikai egység	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A múlt és jelen kapcsolata A belátható jövő Az Európai Unió	Az érdeklődés fejlesztése hazánk és a nagyvilág dolgai iránt	
Fogalmak		

Tematikai egység	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az össztársadalmi, a hely réteg, illetve az egyén érdekeinek összehangolása Gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok Személyiségi jogok	Felelős állampolgári magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Énkép, az énkép összetevői Önismeret, személyiség Pozitív-negatív énkép és hatásuk a személyiségre Egyén és közösség együttműködése (elvek, szabályok, erkölcs, jog) Egyéni és közösségi érdek működése Érdekek, képviselet, érdekegyeztetés	A személyiség folyamatos fejlesztésének igénye A személyiség tudatos gazdagítása Az emberi kapcsolatok alakítása képességének formálása Mások véleményének elfogadása Nyitott, együttműködő magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tartós együttjárások felelőssége, szexuális biztonság, fogamzásgátlás Háztartás, munkamegosztás,	A párválasztás igényességének és felelősségének erősítése A családon belüli mellérendeltség és szövetség megismertetése Felelős gondolkodás a családi szerepekről	

BAPTISTA OKTATÁS

szerepek	
Fogalmak	

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészséges életmód Partnerkapcsolatok, felelősség egymás iránt Szexuális kultúra, fogamzásgátlás Nemi betegségek AIDS Környezeti hatások Szorongás, stressz, konfliktus oldása Egészségkárosító szokások (dohányzás, játék...) Drogok (legális, illegális) A rivalizálás formái a konfliktus szempontjából Énkép, önismeret és konfliktuskezelés A konfliktuskezelés módozatai	Az egészségmegőrzés igényének erősítése Szenvedélybetegségekkel szembeni ellenálló képesség erősítése A konstruktív konfliktuskezelés képességének erősítése Az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Egészséges lelkű, jó döntésre képes személyiség magatartása Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Az együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáira	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Tájékozódás a munkaerőpiacon A tudás minősége Jövőkép, tanulás Nyelvismeret, számítástechnikai ismeretek fontossága	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése Önmagunk jövőjével kapcsolatos felelős magatartás	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A vállalkozások világa Ismeretek átadása a KKV-ról, a vállalkozások alapításáról	Az egyéni életsors alakulásának felelőssége	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény-eredménytelenség a tanulásban A tanulási kudarcok kezelése, a saját felelősség belátása	Egyéni tanulási módszerek kialakítása Képességeknek megfelelő teljesítmény, felelősség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyén és közösség, magánérdek és közjó Közösségi és társadalmi korrupció	A kapcsolatok alakítása képességének formálása A szívesség és a korrupció közötti különbség felismerése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Híres magyarok a nagyvilágban (tudósok, művészek, sportolók)	Nemzeti büszkeség erősödése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Érdekfelismerés, érdekképviselet, érdekérvényesítés Kisebbségi vélemények létjogosultsága	Az erkölcsös és kulturált politizálás képessége igényének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pozitív-negatív, reális-irreális énkép Tudatosság személyiségünk építésében Családon, iskolán kívüli kapcsolatok Az ifjúsági szubkultúra hatásai: divat, szokások, beszédstílus Szerelem, partnerkapcsolat	A személyiség tudatos gazdagítása, a fejlesztés igényének ébrentartása A harmonikus emberi kapcsolatok kiépítése képességének fejlesztése A reális énkép alakulása, alkalmazkodás a valósághoz Nyitott, toleráns és felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Felkészülés a szülőtől való leválásra A párválasztás szabadsága, buktatói, felelőssége Fogamzásgátlás	Konstruktív konfliktuskezelés módszereinek megismertetése A döntéshozás menete	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése Mértéktelen kávé- és alkoholfogyasztás Az alkoholizmus és a drogfüggőség kezelése Szexualitás, fogamzásgátlás Környezeti hatások Belső stabilitás, erő és rugalmasság, alkalmazkodási készség Önálló döntés Művészi önkifejezés, humor, játék és lelki egészség Drogok (legális, illegális) Konfliktusok a környezetünkben Önismeret és konfliktuskezelés	Az egészségkárosító szokások kialakulása, elkerülése képességének fejlesztése A lelki egészség megőrzése A kulturált konfliktuskezelés módozata az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Döntésképes személyiség Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A négy év tapasztalata: összegzés	Vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme Javaslatok megfogalmazása a rendszer javítására	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emberi tevékenység és a globális problémák összefüggései	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Konvertálható tudás, rugalmasság, kreativitás fontossága Továbbtanulás vagy a szakma elsajátítása az érettségi után	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az állam gazdasági szerepvállalása	A társadalmi összefüggések láttatása A külső tényező hatásának megértése a gazdasági folyamatokra	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség, önbizalom Ambíció és céltudatosság a tanulásban Elvárások a tanulásban az érettségire történő felkészülés folyamatában	Az érettségi vizsgára történő hatékony felkészülés Az elvárásoknak megfelelő teljesítmény nyújtása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése.		

BARTISTA OKTATÁS

7. Családi, nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező komplex természettudományos tantárgy 9. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1. Hogyan működik a természettudomány? A tudomány módszerei		**6 óra**
2. Tájékozódás térben és időben		**8 óra**
3. Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel!		**5 óra**
4. Halmazok Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei		**8 óra**
5. Mechanikai energia		**5 óra**
6. Az „embergép": mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája		**6 óra**
7. Formák és arányok a természetben Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban		**8 óra**
8. Elektromosság, mágnesesség		**5 óra**
9. Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás		**5 óra**
10. Atomi aktivitás		**10 óra**
11. A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés		**6 óra**
12. Mi a fény?		**4 óra**
13. Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai		**6 óra**
14. Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése		**8 óra**
15. Az evolúció színpada és szereplői		**8 óra**
16. Projektek A tanulók éves teljesítményének mérése		**10 óra**
Kötelező összesen:		**108 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	108	0	0

Tematikai egység	**Hogyan működik a természettudomány? A tudomány módszerei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A megfigyelések szempontfüggőségének fölismerése. (Pl.: Kinek milyen fiú/lány tetszik? Milyen házban szeretnék lakni?) Megfigyelés leírásának elemzése. (Mire volt kíváncsi a kutató? Mit figyelt meg? Mire következtetett?) A kísérletezés célja: saját kísérletek és ismert kísérletek összegyűjtése. A független és a függő változó fölismerése.	Legalább egy megfigyelés, kísérlet és mérés közös megbeszélése. Saját megfigyelések összegyűjtése. Hétköznapi vita és tudományos vita eljátszása egy konkrét probléma kapcsán.	

BÁRTFAI OKTATÁS

A mérés szerepe a mindennapokban, pl. lázmérés, földmérés, tömegmérés. Példák a „modell” szó hétköznapi (pl. topmodell, vasútmodell) és tudományos (atommodellek, demográfiai növekedési modellek, a szív mint szivattyú) használatára. Modell és makett különbsége (pl. emberi szív) – mi érthető meg belőle, mi nem: közös megbeszélés. Eltérő modellek/makettek ugyanarról a jelenségről (pl. emberábrázolások), szempontfüggőség felismerése. Órai mérés: a megpendített húrhosszak és hangmagasságok (oktáv, kvint, kvart) mérése pl. gitáron, citerán. Az eredmény ábrázolása. Példák gyűjtése igazolható feltevésekre: az előrejelzés szerepe a hétköznapokban (népi időjárás-előrejelzések) és a tudományban (meteorológiai hálózat, életmód és betegségek kockázata). Tudományos ismeretterjesztő filmrészlet megtekintése (pl. D. Attenborough: Az élő bolygó – részlet).	
Fogalmak	Mérés, modellezés, feltevés, igazolás, törvény, tudományos leírás, szimuláció, makett.

Tematikai egység	**Tájékozódás térben és időben**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tájékozódás és a csillagászat kapcsolatának megismerése (égtájak, égi mozgások). A távolságok fölmérésének geometriai módszere. A hasonlóság fölismerése, a nagyítás, kicsinyítés mértékének meghatározása. Fizikai, biológiai, kémiai és csillagászati jelenségek sebességének összevetése. Időegységek. Az idő, sebesség, gyorsulás mértékegységeinek használata, átváltása. Az út, elmozdulás, sebesség, gyorsulás fogalmának ismerete, használata mozgások leírásában. Az egyenes vonalú egyenletes és az egyenletesen gyorsuló mozgás; a szabadesés gyorsulása fogalmának ismerete és alapvető összefüggései. A körmozgás, kerületi sebesség, szögsebesség, centripetális gyorsulás fogalmának és összefüggéseinek ismerete. Kémiai reakciók gyorsaságának függése a hőmérséklettől és a katalizátoroktól. A csillagászati és a mágneses északi iránymeghatározás bemutatása. A legegyszerűbb napóra (gnomón) és a déli irány kapcsolata: a Nap naponkénti égi mozgása. A csillagok égi mozgása, csillagképek.	A mozgásokat jellemző mennyiségek közti összefüggések kvalitatív és kvantitatív alkalmazása. A térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése. A mozgások leírása, az ehhez szükséges mennyiségek, jellemzők ismerete, használatuk gyakoroltatása. Az égtájak és a Földről látható égi mozgások összekapcsolása, a földrajzi hálózat lényegének megértése. Tematikus térképek jeleinek leolvasása. A föld- és a napközéppontú világkép összehasonlítása: azonos jelenség különböző szempontú értelmezése. Földrajzi, csillagászati és biológiai ismeretek összekapcsolása. Rendszerek változásának nyomon követése. Folyamatok kimenetelének előrejelzése.	

BÁRTFAI OKTATÁS

A Föld gömb alakjának bizonyítása, következményei. Gömbi formák síkra vetítése (síktérkép), a torzítás szükségszerűsége. Háromszögelés alkalmazása a térképezésben: ismeretlen magasságú épület magasságának megmérése. A földátmérő megmérése. A Hold és a bolygók távolsága – ókori és mai mérések értelmezése. Hosszúsági és szélességi körök rendszere, a GPS lényege. Tematikus térképek értelmezése. Milyen gyorsan múlik? – a szubjektív és objektív időfogalom összevetése. A nap (a Nap látható mozgása és a Föld forgása alapján), az évszak és az év (a Nap évi mozgása és a Föld keringése alapján). A bolygók és a csillagok mozgásának különbsége.	
Fogalmak	Tájolás, torzítás, csillag, bolygó, hosszúsági és szélességi kör, tematikus térkép, nap- és földközéppontú modell, másodperc, perc, óra, nap, évszak, év, elmozdulás, sebesség, gyorsulás, kerületi sebesség, szögsebesség, centripetális gyorsulás, reakciósebesség, katalizátor.

Tematikai egység	**Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel!**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Newton-törvények kvalitatív és egyszerű kvantitatív alkalmazása. A tömeg fogalma. A súrlódási erő szerepe a mindennapokban, a tapadási, csúszási és gördülési súrlódás megkülönböztetése. A lendület-megmaradás törvényének kvalitatív alkalmazása. A lendületmegmaradás felismerése a mindennapokban: – rakétameghajtás. Centripetális erő ismerete és felismerése mindennapi alkalmazásokban. Tömegvonzás ismerete, kapcsolat felismerése a bolygók mozgásával. A súly és a súlytalanság fogalmának ismerete. A tömeg és a súly megkülönböztetése.		A változások okainak és összefüggéseinek megismerése. Az állandóság és a változás oksági összefüggéseinek felismerése. A jelenségek közös jellemzőinek felfedezése. Alapfogalmak megalapozása (természettudományos megismerés, kölcsönhatás, erő, rendszer, állapot, változás, egyensúly, folyamat).
Fogalmak	Tömeg, tehetetlenség, lendület, fizikai törvény, centripetális erő, súrlódási erő, tömegvonzás, súly.	

Tematikai egység	**Halmazok Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az időjárási elemek, ezek változásait befolyásoló fizikai hatások (a napsugárzás, a léghőmérséklet, a légnyomás, a szél, a levegő vízgőztartalma, a csapadékfajták) közti összefüggések		Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról.

BARTIS TA OKTATÁS

megfogalmazása. Példák a gazdálkodás és a természeti környezet közti összefüggésekre. A halmazállapot-változások alapvető jellemzőinek ismerete. A Celsius-skála alappontjai, az olvadáspont, forráspont feladatmegoldás-szintű ismerete. Az gáztörvények (Boyle–Mariotte, Gay–Lussac-törvények) kvalitatív ismerete és alkalmazása. A Kelvin-skála és a Celsius-skála kapcsolatának ismerete. Időjárási frontok. Grafikonok, folyamatábrák elemzése. Saját megfigyelések, egyszerű kísérletek értelmezése. A Kárpát-medence természetes növénytakarója, élővilága, vízrajza. (Pl. Alföld: tölgyesek, szikesek, homoki gyepek, ligeterdők; középhegység: tölgyesek, bükkösök, sziklagyepek; magashegységek: lucosok, törpefenyves, hegyi rét; lápok). A gazdálkodás hatása az élővilágra: fokgazdálkodás, erdőirtások, bányászat, folyamszabályozás, állattenyésztés, városiasodás, vízvezeték, monokultúrák, kemikáliák, természetvédelmi területek, biogazdálkodás. Vízkincsünk. A folyószabályozás és árvízvédelem módjai, problémái. Víznyerés, ivóvíz, víztisztítás. Gyógyvizek. Erdőgazdálkodás, erdőtípusok. Sziklagyepek: természetvédelmi érték. Talaj: összetevői, termőereje, védelme (szikesedés, erózió, trágyázás). A gáztörvények: Boyle–Mariotte, Gay–Lussac kvantitatív ismerete és alkalmazása. A nyomás, hidrosztatikai nyomás meghatározása. Elemi feladatmegoldás, Arkhimédész törvényének ismerete. Az úszás, lebegés, merülés feltételeinek megállapítása és következtetések. Hidraulikus emelő működési elve. Pascal-törvény. A folyadékok összenyomhatatlanságának ismerete és konkrét példák. Bernoulli-törvény, Magnus-hatás.	Az időjárás napi változásainak megértése. Meteorológiai jelentések értelmezése. Kísérletek végzése, grafikonelemzés. Magyarázatkeresés a tapasztalt időjárási jelenségekre. Az emberi gazdálkodás és a természeti feltételek kapcsolatának fölismerése néhány fontos hazai példán. A környezetvédelem néhány példájának megismertetése, az érdeklődés felkeltése a környezettudatosság iránt.
Fogalmak	Úszás, lebegés, merülés, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, gáztörvény, zárt rendszer, hő, hőmérsékleti skála, abszolút nulla fok, halmazállapot, olvadáspont, forráspont, napi hőmérsékletjárás, szél, páratartalom, harmat, dér, eső, köd, szmog (füstköd), életközösség, talaj, szikes, ligeterdő, monokultúra, talajvíz, rétegvíz, ivóvíz, gyógyvíz, biológiai tisztítás, kölcsönhatás, állapot, változás, egyensúly, stabilitás, folyamat, rendszer, környezet.

PÁLYÁSTA OKTATÁS

Tematikai egység	Mechanikai energia	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A helyzeti és mozgási energia, emelési és gyorsítási munka összefüggéseinek alkalmazása. Az energiamegmaradás tényének, valamint a termodinamika első főtételének ismerete. Megfordítható és megfordíthatatlan folyamatok megkülönböztetése. Néhány mindennap használatos gép hatásfoka, valamint a 100%-os hatásfok elérésének fizikai lehetetlensége. Egyéb energiák hővé alakulása, disszipáció. Az örökmozgó lehetetlensége.	Alapfogalmak megalapozása, mélyítése (munka, energia, mechanikai energiafajták, energiamegmaradás, rendszer). A munka és az energia kapcsolatának tudatosítása. A reverzibilis és irreverzibilis folyamatok megkülönböztetése konkrét példákban. Az energia, munka, teljesítmény, hatásfok fogalmának ismerete, elemi alkalmazása.	
Fogalmak	Energia, munka, energiafajta, hő, teljesítmény, hatásfok, állapot, változás, rendszer, környezet, kölcsönhatás.	

Tematikai egység	Az „embergép”: mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emelő-elv szemléltetése az ízületekkel kapcsolt emberi csontok példáján. A fontosabb emberi csontok szerepe (makett alapján). Az izomműködés lényege. A csont és az ízületek sérülései, megelőzésük. A csontok felépítésének és szilárdságának összefüggése. A légzés funkciójának megbeszélése. A tüdő térfogatát és a légzés hatékonyságát befolyásoló tényezők áttekintése. A légzési szervrendszer részei, feladataik, a hangképzés. A védekező reflexek (köhögés, tüsszentés) szerepe. A légzőmozgások szemléltetése. Légzésszám-változás terhelés hatására (kiscsoportos feladat). A légzőrendszer egészségét fenyegető és megőrző hatások (sport, dohányzás, szmog, TBC). A szív fölépítése és működése (makett alapján). A vér és a nyirok, az erek szerepe. Véralvadás, vérzés, vérzéscsillapítás. A vérnyomás és a pulzus oka, mérése. A keringési rendszer egészségét fenyegető kockázati tényezők és egészségmegőrző hatások (magas vérnyomás, érelmeszesedés, trombózis, infarktus).	Az emberi mozgási és légzési rendszer mechanikai alapelveinek megértése. Az emberi szívműködés és keringési rendszer mechanikai alapelveinek megértése. Az egészséget veszélyeztető tényezők megismertetése, az egészséges életmódra való törekvés erősítése. Alapvető egészségvédelmi ismeretek elsajátítása.	

BAPTISTA KIADÁS

Fogalmak	Emelő, ízület, reflex, mellkas, rekeszizom, hajlító- és feszítőizom, légcsere, légzőfelület, szívpitvar, szívkamra, billentyűk, pulzus, vérnyomás, kockázati tényező, vér, nyirok, infarktus, trombózis

Tematikai egység	**Formák és arányok a természetben Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A harmónia ókori fogalma és az arányok. Szép és rút. Aszimmetrikus (szivacs), sugarasan szimmetrikus (medúza) és tükörszimmetrikus (ember) lények. A férfi, a női és a gyermektest arányainak összehasonlítása. Változó térfogat- és tömegarányok: elegyek, oldatok. A töménység jellemzése (százalék). Arányok a konyhában (fűszerek, só, pácok) és az iparban (ötvözetek, beton). Az élőlények növekedését megszabó arányok (korlátozó tényezők): hiánybetegségek, fény, víz stb. Állandó tömegarányok: a vegyületek összegképlete egyszerű példákon. Kristályos (kősó) és amorf (gumi, üveg) anyagok szerkezete. Elemi egység (cella). Molekulák térbeli rendeződése: membránok, habok, mosószerek, folyadékkristályos kijelzők. A kémiai elnevezések eredete és mai tartalma. Mesterséges szerves vegyületek (műanyagok, gyógyszerek, tartósítószerek). Előnyök, veszélyek mérlegelése. A szénhidrogének eredete, tulajdonságai, felhasználása (közlekedés, fűtés, vegyipar). Néhány oxigéntartalmú szerves molekula a mindennapokban (etilalkohol, aceton, ecetsav). Biológiai hatásuk. Egyszerű cukrok és összetett szénhidrátok a mindennapokban (szőlőcukor, keményítő, cellulóz). Biológiai szerepük. Néhány nitrogéntartalmú szerves molekula: vitaminok, aminosavak, fehérjék, DNS. Óriásmolekulák felépítése és lebontása az élőlényekben. Az óriásmolekulák érzékenysége: kicsapódás. Mérgezések és következményeik.	Az arányok fontosságának beláttatása, rögzítése. Arányokat fenntartó és felborító erők fölismerése. Állandó és változtatható arányok fölismerése. Szerkezet és tulajdonság összefüggésének beláttatása. Szerkezet, arány és biológiai funkció összekapcsolása. Az arány fontossága és számszerű jellemzése. A geometriai rend fölismerése az anyagok szerkezetében. Az anyagvizsgálat néhány módszerének megismerése. Néhány óriásmolekula gyakorlati fontosságának megismerése konkrét példákon.	
Fogalmak	Szimmetria, százalék, összegképlet, oldat, oldószer, amorf, membrán, felületaktív anyag, környezeti tényező, mono- és polimer, szénhidrogén, karbonsav, alkohol, aminosav, fehérje, kicsapódás.		

Tematikai egység	**Elektromosság, mágnesesség**	**Órakeret 5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Példák a statikus elektromosság és a mágnesesség gyakorlati/természetbeni megjelenési formáira, alapvető összefüggések felismerése. Az egyenáram fogalma, jellemzőinek ismerete, egyszerű áramkörök összeállítása, mérések végzése. Az Ohm-törvény alkalmazása egyszerű esetekben. Az elektromos energia és teljesítmény alapvető kvalitatív összefüggéseinek alkalmazása, különböző elektromos eszközök teljesítményének összehasonlítása. A váltóáram fogalmának, alapvető jellemzőinek megismerése. Az elektromágneses indukció jelensége, gyakorlati/természetbeni megjelenése. A transzformátor működésének gyakorlati jelentősége. Az elektromágneses hullám tulajdonságainak ismerete, példák a gyakorlati alkalmazásokra. A spektrum különböző tartományaiban: mikrohullámú sütő, rádióhullámok, mobiltelefon stb.	Kölcsönhatások, erők alaposabb, rendszerszerűbb ismerete, ok-okozati kapcsolatrendszere, az információ terjedése lehetséges módjainak leírása az elektromágneses kölcsönhatásokon keresztül. Bővebb ismeretek szerzése a bennünket körülvevő térről. Alapismeretek szerzése az elektromágneses hullámon alapuló eszközökről.
Fogalmak	Elektromos töltés, mágneses pólus, elektromos, mágneses tér, Coulomb-törvény, áramerősség, feszültség, ellenállás, egyenáram, váltóáram, elektromos fogyasztás, frekvencia, maximális feszültség, elektromágneses indukció, dinamó, transzformátor, elektromágneses hullám.

Tematikai egység	Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Változatos energianyerés az élővilágban: ragadozók, növényevők, élősködők, lebontók, fotoszintetizálók. Táplálkozási hálózat. Az emberi emésztés helyszínei, emésztőnedvek (nyál, gyomornedv, epe, hasnyál). Az emésztés szabályozása: feltétlen és feltételes reflexek. A felszívott anyagok sorsa, a máj szerepe. Egészséges táplálkozás, túltápláltság, hiánybetegségek, mérgezések. Az alkohol hatása. Testkép, testépítés, táplálékkiegészítők kockázatai. A vér szerepe, vérkép. A felszívott tápanyagok sorsa a sejtben (energianyerés, átalakítások). Kiválasztás a vesén, a tüdőn és a bőrön át. A vizeletmennyiség és a belső környezet egyensúlyának, arányainak (homeosztázis) megőrzése.		Az energiaáramlás nyomon követése az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, keringés és kiválasztás összefüggéseinek felismerése az emberi szervezetben. Az anyag- és energiaátalakítások biológiai szerepének megértése az élővilágban és az emberi összefüggése. szervezetben. Anyagforgalom és egészség néhány Az anyagcsere és az emberi egészség kapcsolatának tudatosítása, az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése, erősítése.

BÁBITSTA OKTATÁS

Fogalmak	Heterotróf, autotróf életmód, emésztés, kiválasztás, felszívás, vérplazma, visszaszívás, szűrlet, vizelet.

Tematikai egység	**Atomi aktivitás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az anyag atomos szerkezetének tudatosítása konkrét jelenségeken keresztül. Az atommag és elektronhéj fogalmának megismerése. A rádióaktivitás 3 fajtájának, néhány gyakorlati alkalmazásának, hatásának megismerése az élő szervezetre. A maghasadás oka és feltételei, a láncreakció elve. Az atomenergia fogalma, felhasználásának gyakorlati módja és elvi lehetőségei. Előnyök és hátrányok mérlegelése. A Nap energiatermelése, hatása a földi életre.	Az anyag, kölcsönhatás, erők, energia, információ fogalmának mélyítése. Az állapot és a változás fogalmának bővítése az atomok mérettartományában bekövetkező jelenségek megismertetésével. Az energiagazdálkodással kapcsolatos felelősségtudat erősítése. Az elektronburok és az atommag szerkezetének áttekintése. Az atomenergia ismerete.	
Fogalmak	Atom, proton, elektron, neutron, egyensúly, energiaminimum, rádióaktivitás, atomenergia, maghasadás, láncreakció, magfúzió, napenergia, atomerőmű.	

Tematikai egység	**A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabályozó szerepű emberi hormon (inzulin), cukorbetegség. Vezérlő szerepű emberi hormon (növekedési hormon), a testméretet megszabó tényezők. Hormonok és érzelmek kapcsolata. A reflexek fölépítése (térdreflex). Az idegrendszer szabályozó működése: a testhőmérséklet szabályozása. Érzékszervek: az éleslátás feltételei (pupillareflex, élességállítás). Az idegrendszer működését befolyásoló hatások (alkohol, drogok, gyógyszerek). Fájdalom, fájdalomcsillapítás. Aktív és passzív, természetes és mesterséges immunitás. Védőoltások. Immunitás a mindennapokban: allergia, vércsoportok. Stressz és egészség, idegrendszer és immunitás kapcsolata. A tanulás alaptípusai az állatvilágban és az ember esetében. Az emlős állatcsoportok jellemzői (hierarchia). A társas kapcsolatok szerepe a főemlősök és az ember tanult viselkedéseiben: szülő-gyermek kapcsolat, kortárscsoportok, reklámok, függőséget okozó hatások, értelemadás. Segítőkészséget és agressziót kiváltó	Az emberi szervezet egységét fenntartó rendszerek működéseinek, kölcsönhatásainak megismerése. A testi és lelki egészség alapjainak tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény erősítése. A védekező szervezet működéseinek bemutatása. A tanulás mint a környezethez való alkalmazkodás megismertetése. Az önazonosságot (homeosztázist) fenntartó és az azt fenyegető főbb hatások áttekintése az emberi szervezet szintjén és a társas kapcsolatokban. A szabályozás és a vezérlés néhány formája az emberi szervezetben.	

BARTÓK TANKÖNYVÁS

helyzetek. Tanult megküzdési stratégiák, tanult tehetetlenség. Az állati és az emberi kommunikáció jellemzői.		
Fogalmak	Szabályozás, visszacsatolás, hormon, célsejt, szorongás, reflexív, vegetatív központ, tudatmódosítás, immunitás, antigén, stressz, feltételes reflex, próba-szerencse, bevéső dés, utánzás, belátás, kulcsinger, motiváció, öröklött gátlás, hierarchia, agresszió, segítségadás (altruizmus), szabálykövetés.	

Tematikai egység	**Mi a fény?**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A fényvisszaverődés, a fénytörés jelensége és alapvető kvalitatív szabályainak megállapítása. A sík, a domború és a homorú tükör leképezési szabályainak vizsgálata és gyakorlati alkalmazásai. A fényelhajlás jelensége. A fény elektromágneses hullám mivolta. A színek frekvenciaszabálya és a fénytörés frekvenciafüggésének következményei. A fotocella működésének alapjai, a fény „részecsketermészetének” megjelenési formái. A fénysebesség kitüntetett szerepe.		A részecske- és a hullámtulajdonság jellemzőinek felismerése a fény esetén, a kettősség tudatosítása. A fény hullámtulajdonságainak elemzése és felismerése a mindennapokban. A látható fény elektromágneses hullámként történő azonosítása. A fény tulajdonságainak áttekintése.
Fogalmak	Fénytörés, fényelhajlás, domború, homorú tükör, szín, foton, fénysebesség.	

Tematikai egység	**Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy gén – egy jelleg kapcsolatok (Rh-vércsoport, öröklődő betegségek). Mennyiségi és minőségi jellegek különbsége, a környezet szerepe. A nemiség szerepe a genetikai információ újrakombinálódásában (az ivarsejtek sokfélesége, a testi sejtek genetikai azonossága). A genetikai információ megváltozása: mutációk. Mutációt okozó hatások (sugárzások, vegyületek). Genetikai szabályozás: szabályozott sejtosztódás (növekedés) és szabályozatlan osztódás (rákos góc). Rákkeltő tényezők, kerülésük. Az ember ivarszervei, biológiai funkciójuk. A hímivarsejt és a petesejt jellemzői. A női nemi ciklus szakaszai, a megtermékenyítés. Családtervezés. Beágyazódás, magzati élet. A magzat védelme. Az újszülött és a csecsemő világa. Nemi érés, öregedés, halál. Betegségek szűrése, betegjogok.		A látható jellegek és az öröklés kapcsolatának felismerése. A szexualitás genetikai szerepének megismerése. A nemi működések megismerése a családtervezés és az egészségmegőrzés szempontjából. Az öröklött és „szerzett” tulajdonságok megkülönböztetése, az öröklődés és a nemiség kapcsolata. A nemi működések biológiai háttere emberben. A genetika és a szexualitás egészségügyi vonatkozásai. A genetikai információ megváltozásának lehetséges következményei.
Fogalmak	Gén, génváltozat (allél), mennyiségi és minőségi jelleg, recesszív (elnyomott) jelleg, mutáció, mutagén és rákkeltő (karcinogén) hatás, ivarsejt, ivarszerv,	

PARTITA OKTATÁS

	petefészek, tüsző/repedés, menstruáció, megtermékenyülés, tüszőhormon, sárgatesthormon (progeszteron), tesztoszteron, beágyazódás, magzat.

Tematikai egység	**Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csillagok fejlődésének főbb állomásai. A Naprendszer szerkezete, mérete, bolygóinak mozgása, mérete, típusai. Legalább két-két jellemző csillagkép ismerete a téli és a tavaszi égboltról, valamint két-két jellemző csillagkép ismerete az északi és a déli féltekéről.A csillag, bolygó, üstökös, meteor megkülönböztetése.Szemléletes kép a táguló világegyetem elméletéről.A Föld felszínének története: a vulkáni működések, földrengések oka, következményei. A jégkorszakok nyomai.Hegységképződés és pusztulás.Haladás (fejlődés) és biológiai evolúció.Az evolúció darwini leírása. Közvetlen bizonyítékok (fosszíliák) és anatómiai érvek. A szelekció hatása (mesterséges, természetes). A háziasítás. Ellenálló kórokozók terjedése. A biológiai evolúció közvetlenül az emberi társadalomra való alkalmazásának veszélyei (szociáldarwinizmus, eugenika).Vitatott kérdések. (Az élet keletkezésének kérdése. A nagy kihalási hullámok lehetséges magyarázatai.Az önzetlen viselkedés evolúciója. Az irányultság kérdése.) Technikai evolúció és a szokások evolúciója (divat, stílusok). Az emberi csoportokra jellemző társas viszonyok, a szabálykövetés és szabályteremtés példái. Az idegen csoportoktól való elkülönülés és az eltérő csoportok közti együttműködés biológiai háttere.	Különböző területek, jelenségkörök közötti kapcsolatok, összefüggések észrevétele, hasonlóságok, közös vonások felfedezése, megfogalmazása. Az idő- és térfogalom mélyítése, az időbeli tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű folyamatok megismerése során. Az egyirányúság fölismerése és magyarázata csillagászati, földtani és biológiai folyamatokban. Az emberi csoportok néhány biológiai jellemzőjének megfogalmazása.	
Fogalmak	Csillag, üstökös, meteor, bolygó, galaxis, csillagkép, Naprendszer, Univerzum, Föld-típusú bolygó, szupernóva, evolúció, alkalmazkodás, közös ős (leszármazás), természetes és mesterséges szelekció, önzetlenség.	

Tematikai egység	**Az evolúció színpada és szereplői**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az élőlény-populációk elszaporodása és visszaszorulása.Populációs kölcsönhatások példákkal. A biológiai indikáció. Példák az életközösségekben zajló anyagkörforgásra (szén, nitrogén), az anyag- és energiaforgalom	Tapasztalat szerzése technológiai, társadalmi és ökológiai rendszerek elemzésében. Az egyéni vélemények megfogalmazása során az érvelés, bizonyítás igényének erősítése. Az élőlények együttélését magyarázó feltételek, az	

BAPTISTA OKTATÁS

összefüggésére. Táplálékpiramis (termelő, fogyasztó, lebontó szervezetek).Az ember hatása a földi élővilágra a történelem során. Önpusztító civilizációk és a természeti környezettel összhangban maradó gazdálkodási formák.A természeti környezet terhelése: fajok kiirtása, az élőhelyek beszűkítése és részekre szabdalása, szennyezőanyag-kibocsátás, fajok behurcolása, megtelepítése, talajerózió. Fajok, területek és a biológiai sokféleség védelme. A természetvédelem lehetőségei. Helyi környezeti probléma felismerése, információk gyűjtése.A környezeti kár fogalma, csökkentésének lehetőségei.Ökológiai lábnyom. A közlegelők tragédiája: a klasszikus gazdaságtan és kritikája. Az ökológiai krízis társadalmi-szemléleti hátterének fő tényezői (fogyasztás, városiasodás, fosszilis energia felhasználása, globalizáció). A Gaia-elmélet lényege.	ember szerepének elemzése. Környezet és egészség összefüggései, néhány lehetséges megoldási módszer értékelése. Evolúciós, környezet- és természetvédelmi szempontok összekapcsolása, az ember természeti folyamatokban játszott szerepének mérlegelő vizsgálata. A fogyasztási szokásokkal kapcsolatos ésszerű és felelős szemlélet erősítésével törekvés a tudatos állampolgárrá nevelésre. A környezet szépsége, az emberi kultúrák fenntarthatósága és a benne élők testi-lelki egészsége közti összefüggések megjelenítése. Törekvés kialakítása az alkalmazásra a fenntarthatóság és autonómia érdekében a háztartásokban és kisközösségekben.
Fogalmak	Szimbiózis, élősködés, versengés, Gaia-elmélet.

Tematikai egység	**Projektek** **A tanulók éves teljesítményének mérése**	**Órakeret** **10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében; a projektmódszer megismerése. Szabad sáv: a választott tartalomnak és formának megfelelően. Részvétel a „tudáspróbán”.	Projektek készítése, az ehhez szükséges képességek, kompetenciák fejlesztése. A tanulók teljesítményének mérése – komplex mérés a matematika és a természetismeret területén. (A mérés feladata annak ellenőrzése, hogy a tanuló milyen mértékben igazodik el a természet szerveződési szintjei között, különös tekintettel az atomi és egyed feletti szintekre, képes-e a valószínűségi szemlélet alkalmazására mindennapi szituációk elemzése során is.)	
Fogalmak	Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.	

BAPTISTA OKTATÁS

Pénzügyi és vállalkozói ismeretek 10. évfolyam (Technikum)

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	*36*	-	-

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az állam gazdasági szerepe	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	Gazdálkodással kapcsolatos személyes tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető gazdasági fogalmak, folyamatok megismerése. Tudatos, felelősségteljes állampolgári gondolkodás kialakítása	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az állam feladatai napjainkban Az állam bevételei Az állami gazdaságpolitika céljai A költségvetési és a monetáris politika eszköztára	„ Te és a gazdaság” a fiatalok gazdasági kapcsolatai Az adók és járulékok szerepének megértése „Tervezz költségvetést”, ami lehet állami, és önkormányzati egyaránt. Szakértői csoportban dolgozva megoldást találni a deficit csökkentésére. A csoport tagjai érveljenek a véleményük mellett. Forráselemzés, önálló véleményalkotás a GDP, GNI, a munkanélküliség, foglalkoztatás, valamint az infláció témákban	*Etika* A felelősség új dimenziói a globalizáció korában *Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban
Kulcsfogalmak/ fogalmak	állam, gazdaság, költségvetés, adó, járulék, költségvetési politika, monetáris politika, jegybank, költségvetés, deficit, szufficit, makrogazdasági jövedelem, GDP, GNI, munkanélküliség, foglalkoztatottság, infláció	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A pénzpiac működése	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	A gazdálkodással, bankrendszerrel, pénzkezeléssel kapcsolatos személyes tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A modern bankrendszer szereplőinek és feladatainak a megismerése. Alapvető pénzügyi fogalmak ismerete.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A bankrendszer a mai gazdaságban A tőkepiac és termékei A pénzügyi közvetítők	Befektetési lehetőségek összehasonlítása hozam-kockázat- futamidő alapján	*Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban

PÁRTISZAKTÁS

A háztartás, mint megtakarító A háztartás, mint hitel felvevő Nemzetközi pénzpiac alapfogalmai, intézményei	Gyűjtőmunka, prezentáció-készítés a BÉT tevékenységéről Banki ajánlatok összehasonlítása csoportmunkában Bankszámlanyitás gyakorlata, e-banking Árfolyam változások nyomon követése, grafikonok elemzése	*Matematika* kamatos kamat-számítás, árfolyamszámítás *Informatika* Internet használat
Kulcsfogalmak/ fogalmak	piac, pénzpiac, bankrendszer, jegybank, pénzügyi intézmények, megtakarítás, hozam, hitel, kamat, EBKM, EHM, THM, kötvény, részvény, tőzsde, lízing társaság, pénzügyi közvetítők, öngondoskodás, valuta, deviza, árfolyam, Nemzetközi Valutaalap, Világbank	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egy háztartás költségvetése; munkavállalás**	**Óra-keret 6 óra**
Előzetes tudás	A társadalmi környezet munkával kapcsolatos mintáinak, tapasztalatainak ismerete, diákmunka során szerzett tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A háztartás költségvetése, mint az összes erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás eszköze. Munkakeresés, a munkába állás folyamata. A munkavállalók alapvető jogainak, kötelezettségeinek megismerése	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A család, illetve a háztartás fogalmának eltérése A háztartás költségvetése Álláskeresés: elvárások, álláskeresési technikák Munkába állás: munkaviszonnyal kapcsolatos jogok, kötelezettségek Bérek, járulékok napjainkban Munkaviszony megszűnése, megszüntetése	Eltérő jövedelmű, életvitelű családok költségvetésének elkészítése egy hónapra. Bevételek, fix, és választható kiadások, megtakarítás, hitelfelvétel. Álláshirdetések elemzése Kezdeményezőkészség és önismeret fejlesztése: lehetőségek azonosítása a munkavállalás során. Önismeret: pályaorientációs önismereti tesztek: FLAG teszt Önéletrajzírás, a motivációs levél készítése A munkaszerződés tartalmának megismerése Nettó bérszámítás – bérkalkulátor használata Álláskeresést támogató intézmények feladatainak bemutatása (2016 - Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztálya): meghívott előadó segítségével	*Magyar nyelv és irodalom* Tájékozódás listaszerű, nem folyamatos szövegekben *Informatika* Információgyűjtés Dokumentumkészítés *Matematika* Alapműveletek

BAPTISTA ORATÁS

Kulcsfogalmak/ fogalmak	család, háztartás, költségvetés, hatékony gazdálkodás, önéletrajz, motivációs levél, munkaadó, munkavállaló, munkaszerződés, bruttó bér, nettó bér, levonások, bérjárulékok, munkanélküliség, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás-vállalat**	**Óra-keret 4 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. A történelemből megismert híres magyar vállalkozók.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vállalkozások általános jellemzőinek megismerése. Önismeret erősítése a vállalkozói tulajdonságokkal összefüggésben. A nonprofit szervezetek jelentősége	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A vállalkozás, vállalkozó fogalma A vállalkozások típusai A vállalkozások környezete A nem nyereségérdekelt szervezetek megismerése Saját vállalkozás előnyök-hátrányok Vállalkozói kompetenciák	Egy-egy ismert helyi vállalkozás bemutatása Önismereti játékok: kommunikációs készség, kockázat vállalási hajlandóság, konfliktuskezelés, társas hatékonyság. Tervezés és forrásmenedzsment: hosszú, közép és rövidtávú célok kitűzése; prioritások és cselekvési tervek meghatározása; rugalmasság a váratlan változásokhoz való alkalmazkodásban Kezdeményezőkészség fejlesztése: felkészülés a kudarcra, és a próbálkozás folytatása a hosszú távú egyéni vagy csoport célok eléréséért	*Történelem* A XIX. és XX. század magyar gyáralapítói, vállalkozói *Földrajz* A termelés tényezői
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vállalkozás, vállalat, társasági formák, egyéni vállalkozás, társas vállalkozások, társadalmi vállalkozások, alapítványok, civil szervezetek, vevők, szállítók, versenytársak, nyereség, kockázat, önállóság, nyitottság, szervező készség, kockázatvállaló készség, kitartás, céltudatosság, rugalmasság, szaktudás, társadalmi vállalkozás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás alapítása, működése**	**Óra-keret 8 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. Saját ötletek megvalósítása, költségeinek tervezése. Szükségletek, és azok kielégítése javakkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részvétel új üzleti ötlet kidolgozásában, fogyasztói igények felmérése. Termelés költségeinek felmérése, költségkalkuláció készítése.	

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Üzleti ötlet kidolgozása Vállalkozás alapításának finanszírozási kérdései Vállalkozás alapítás szabályai napjainkban Szükséglet felmérés, piackutatás marketing eszközökkel Bevételek és költségek tervezése, A termelési, szolgáltatási folyamat Adók, járulékok, támogatások	Brain-Storming saját üzleti ötlet kidolgozására Kérdőív készítése a fogyasztói igények felmérésére. A kitöltött kérdőívek adatainak kiértékelése Konkrét vállalkozói ötlet kidolgozása Az adott szakaszban szükséges (technikai, jogi, üzleti és digitális) kompetenciák beépítése, partnerségeken, hálózati kapcsolatokon, a munka kiszervezésén, társadalmi mozgósításon (crowdsourcing), outsourcing vagy bármilyen más együttműködési formán keresztül Saját üzleti ötlet költségkalkulációjának elkészítése	*Földrajz* A termelés tényezői *Informatika* Dokumentumkészítés táblázatkezelés *Matematika* Alapműveletek
Kulcsfogalmak/ fogalmak	társasági szerződés, szükséglet, igény, piackutatás, kérdőív, fogyasztás, saját forrás, idegen tőke, termelési tényezők, kalkuláció, bevétel, költség, fix költség, változó költség, önköltség, nyereség, veszteség, SZJA, ÁFA, társasági adó, szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, támogatás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az üzleti terv	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	Otthoni, vagy iskolai feladat megtervezése, megvalósítása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az üzleti terv, mint a vállalkozás vezérfonala, szükségessége a vállalkozás életében. Saját üzleti ötlet üzleti tervének összeállítása, bemutatása.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az üzleti terv szükségessége, felépítése Vezetői összefoglaló A vállalkozás bemutatása, környezete Marketing Terv Működési terv Vezetőség és szervezeti felépítés Pénzügyi terv Mellékletek Sikeres vállalkozások jellemzői Az esetleges kudarc okai, kezelése	Saját üzleti ötlet bemutatása, elemzése SWOT analízis készítése Marketing mix elemei Mérleg, eredménykimutatás, Cash flow Cégprezentáció készítése, bemutatása Találkozás sikeres helyi vállalkozókkal, vállalat látogatási program keretében A verseny, mint pozitív üzleti erő Kudarcfelismerés és feldolgozás.	*Informatika* Dokumentumkészítés, prezentációkészítés *Matematika* Alapműveletek
Kulcsfogalmak/ fogalmak	üzleti terv, SWOT analízis, arculat, marketing, marketing mix, szervezeti felépítés, mérleg, eredménykimutatás, cash flow, Business Model Canvas	

PÁTTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan 9-10. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Biblia	**7 óra**
2. „Mi Atyánk”	**7 óra**
3. Jézus Krisztus személye	**10 óra**
4. Isten szólt…	**12 óra**
5. A Nagy Parancsolatok	**13 óra**
6. Királyok és Próféták	**12 óra**
7. Az apostolok cselekedetei	**11 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	0	0	36
10. évf.	1	36	0	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Biblia	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
2. „Mi Atyánk”	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
3. Jézus Krisztus személye	**0**	0	0	10	**10**	0	0	0	**0**
4. Isten szólt…	**0**	0	0	12	**12**	0	0	0	**0**
5. A Nagy Parancsolatok	**0**	0	0	0	**0**	0	0	13	**13**
6. Királyok és Próféták	**0**	0	0	0	**0**	0	0	12	**12**
7. Az apostolok cselekedetei	**0**	0	0	0	**0**	0	0	11	**11**
Kötelező összesen:	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Összesen	***0***	0	0	36	**36**	0	0	36	**36**

9. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Biblia**	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

		7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Biblia Isten üzenete A Biblia keletkezése A Biblia szerkezete –Az Ószövetség könyvei A Biblia szerkezete – Az Újsz9vetség könyvei A Biblia megbízhatósága – A Biblia világa		
Fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték	

Tematikai egység	**„Mi Atyánk”**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Atya Isten a Teremtő A jó és rossz Isten a Gondviselő Megbocsájtás		
Fogalmak	Imádság, teremtés, bűn, gonosz, gondviselés, csoda, aggodalom, megbocsátás, irgalom	

Tematikai egység	**Jézus Krisztus személye**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jézus születése Keresztelő János A jó pásztor A világ világossága Út, igazság, élet Virágvasárnap Nagyhét Húsvét		
Fogalmak	Megváltás, áldozat, keresztség, bemerítés, kereszthalál, feltámadás	

Tematikai egység	Isten szólt..	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Isten szava az Ősidőkben Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya *Isten szava az Ősatyákhoz* Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbhoz - Jákób tusakodása *Isten terve és szabadítása* Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása *Isten szava a királyság korában* Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn		

BAPTISTA OKTATÁS

Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság	
Fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság

10. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**A nagy parancsolatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Tízparancsolat 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10.parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője *A Szeretet parancsolata* Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		
Fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők	

Tematikai egység	**Királyok és próféták I.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Salamon Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom *Az ország kettészakadása* A kettészakadás okai Az orzság kettészakadásának következményei *Illés próféta*		

BAPTISTA OKTATÁS

Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása *Elizeus próféta* Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása	
Fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás

Tematikai egység	**Az apostolok cselekedetei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mennybemenetel és Pünkösd Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei *Pál apostol* Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		
Fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió	

Bibliaismeret – baptista hittan 11-12. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Királyok és Próféták II.	**11 óra**
2. Pál levelei	**9 óra**
3. Zsoltárok	**8 óra**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**8 óra**
5. Helyem a világban	**12 óra**
6. A gyülekezet	**13 óra**
7. Bölcsességirodalom	**13 óra**
8. Életünk nagy kérdései	**14 óra**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**10 óra**
Kötelező összesen:	**98 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	0	36	0
12. évf.	2	62	0	0	62	0

BAPTISTA OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Királyok és Próféták II.	**0**	0	0	11	0	**11**	0	0	0	0	**0**
2. Pál levelei	**0**	0	0	9	0	**9**	0	0	0	0	**0**
3. Zsoltárok	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
5. Helyem a világban	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	12	0	**12**
6. A gyülekezet	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
7. Bölcsességirodalom	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
8. Életünk nagy kérdései	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	14	0	**14**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	10	0	**10**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**	0	0	62	0	**62**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Királyok és próféták II.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata *Isten népe a fogság idején* Eszter könyve Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében *Jónás próféta* Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta		

BAPTISTA OKTATÁS

Ninive megtérése	
Fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés

Tematikai egység	**Pál levelei**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pá1első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első leveleTimóteushoz -Példaadás		
Fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztény család	

Tematikai egység	**Zsoltárok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége		
Fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat	

Tematikai egység	**Újszövetési levelek, Jelenések könyve**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A zsidókhoz írt levél		

BAPTISTA OKTATÁS

A hit példaképei *Egyetemes levelek* Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé *Jelenések könyve* Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés	
Fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Helyem a világban**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel *Személyiségünk felfedezése* Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek *Istentől kapott értékeink* Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		
Fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	**A Gyülekezet**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Gyülekezet felépítése Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok *A Gyülekezeti élet alapjai* Újjászületés		

BAPTISTA OKTATÁS

Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája	
Fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház,presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyságtétel, Istentisztelet, Szentlélek

Tematikai egység	**Bölcsességirodalom**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jób könyve A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben *A Példabeszédek könyve* Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe *A prédikátor könyve* Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete *Énekek éneke* A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		
Fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem	

Tematikai egység	**Életünk nagy kérdései**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok *Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben* Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság *Párkapcsolataink* Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! *Egészséges jövőkép, egészséges énkép* A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság

Tematikai egység	**Útravaló, eddig tanultak összefoglalása**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eddig tanult ismeretek alapján kérdezős, beszélgetős órák		
Fogalmak	-	

BAPTISTA OKTATÁS

Informatika és távközlés ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Fizika 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	12 óra
Ismétlődő mozgások	12 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	12 óra
Az energia	10 óra
A melegítés és hűtés következményei	12 óra
Víz és levegő a környezetünkben	10 óra
Gépek	6 óra
Szikrák, villámok	6 óra
Elektromosság a környezetünkben	10 óra
Generátorok és motorok	6 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	10 óra
Képek és látás	6 óra
Az atomok és a fény	6 óra
Környezetünk épségének megőrzése	8 óra
A Világegyetem megismerése	10 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	68	4	36
11. évf.	2+1	108	68	4	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
46. Egyszerű mozgások	**12**	12	0	6	**18**	0	0	0	**0**
47. Ismétlődő mozgások	**12**	12	0	6	**18**	0	0	0	**0**
48. A közlekedés és sportolás fizikája	**12**	12	2	6	**20**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

49. Az energia	**10**	10	0	6	**16**	0	0	0	**0**
50. A melegítés és hűtés következményei	**12**	12	2	6	**20**	0	0	0	**0**
51. Víz és levegő a környezetünkben	**10**	10	0	6	**16**	0	0	0	**0**
52. Gépek	**6**	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
53. Szikrák, villámok	**6**	0	0	0	**0**	6	0	4	**10**
54. Elektromosság a környezetünkben	**10**	0	0	0	**0**	10	0	4	**14**
55. Generátorok és motorok	**6**	0	0	0	**0**	6	0	2	**8**
56. A hullámok szerepe a kommunikációban	**10**	0	0	0	**0**	10	0	6	**16**
57. Képek és látás	**6**	0	0	0	**0**	6	0	10	**16**
58. Az atomok és a fény	**6**	0	0	0	**0**	6	2	6	**14**
59. Környezetünk épségének megőrzése	**8**	0	0	0	**0**	8	2	4	**14**
60. A Világegyetem megismerése	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	**136**	68	4	36	**108**	68	4	36	**108**

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását,	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével,	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

• ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata • A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia	

BAPTISTA OKTATÁS

	• Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok • Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	

BÁRTFAI SZKTATÁS

Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata	

BÁRTFAI OKTATÁS

gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából	

PÁTISTA OKTATÁS

az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Szabadon tervezhető óra (36 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével – Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására	

PÁRTISZTA OKTATÁS

gyorsulással mozgó testek esetében.	
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata • A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a	

BÁRTFAI SZOMATÁS

korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia • Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok	

PARTISTA OKTATÁS

	• Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret**

BÁRTFAI GIMNÁZIUM

		6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

11. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata – Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés	

BÁTHORY ISTVÁN GIMNÁZIUM

Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; − átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; − érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; − tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	− Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével − A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata − Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása − Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése − Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata − A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában	
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés	

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; − gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a	− Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására	

PÁRTISZTÁZÓ PÁTÁS

gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	− Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése − A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre;	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel)	

BIOTA OKTATÁS

− megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; − ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői − A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; − ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; − ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt,	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek − A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata − A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat − A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth − Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata	

PÁRISTA OKTATÁS

hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	− Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése − Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; − ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; − ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; − ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; − a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; − ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	− A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata − Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben − A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata − A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata − A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában − Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) − Galilei távcsővel végzett megfigyelései − Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép	

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 6 óra**

BÁRTFAI OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; − megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; − ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; − ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; − ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; − megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; − átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	− A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) − A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat − Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve − Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével − A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével − A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága − Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban − Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	Környezetünk épségének megőrzése	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata − Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével	

PÁPISTA OKTATÁS

sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei − Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

Tematikai egység	**A Világegyetem megismerése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; − ismeri a bolygók, üstökösök mozgásának jellegzetességeit; − tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); − érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat;	− A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése − A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség − A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye − Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével − A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata − A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata − A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról − Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése − A gravitáció szerepe a Világmindenségben − A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva	

BÁRTFA OKTATÁS

– érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; – megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban – Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum – Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai – Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz)	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve	

BAPTISTA OKTATÁS

és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	– Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről	

BÁRTFAI OKTATÁS

energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

Szabadon tervezhető óra (36 óra)

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; – átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; – érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; – tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	– Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével – A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata – Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása – Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése – Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata – A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában	
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés	

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy az áram a töltött részecskék	– Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos	

PÁPISTA OKTATÁS

rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; − gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára	vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására − Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése − A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása

PÉLDÁNYOKTATÁS

vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; − megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; − ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) − Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői − A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata	
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor	

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát;	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek	

BÁRTFAI ÁGOSTON

– ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; – ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	– A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata – A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat – A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth – Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata – Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése – Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; – ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; – ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; – ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; – a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú	– A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata – Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben – A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata – A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata – A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában – Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) – Galilei távcsővel végzett megfigyelései – Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	

BIZTOSÍTÁSKTATÁS

tükrök, a domború és homorú lencsék; – ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)	
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag	

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 4 óra**

PÁNCÉLKATEDRÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata − Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével − Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei − Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BÁRTFAI SZILÁRD

Gazdálkodás és menedzsment ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Földrajz 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**9 óra**
2. A kőzetburok	**13 óra**
3. A légkör	**13 óra**
4. A vízburok	**10 óra**
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**17 óra**
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**10 óra**
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**24 óra**
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**16 óra**
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**14 óra**
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**18 óra**
Kötelező összesen:	**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	72	0	36
11. évf.	2+1	108	72	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
121. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	9	9	0	6	15	0	0	0	**0**
122. A kőzetburok	13	13	0	6	19	0	0	0	**0**
123. A légkör	13	13	0	6	19	0	0	0	**0**
124. A vízburok	10	10	0	5	15	0	0	0	**0**
125. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	17	17	0	8	25	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

126. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	10	10	0	5	15	0	0	0	**0**
127. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	24	0	0	0	0	24	0	10	**34**
128. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	***16***	0	0	0	**0**	16	0	8	**24**
129. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	***14***	0	0	0	**0**	14	0	8	**22**
130. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	***18***	0	0	0	**0**	18	0	10	**28**
Összesen	***144***	72	0	36	**108**	72	0	36	**108**

10. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	A kőzetburok	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	A légkör	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése	

BAP ISKOLÁSKÁTÁS

	– Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése – Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	A vízburok	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában – Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével – Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása – Animációk keresése az interneten a Föld és a Hold mozgásairól	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellezése – Képzeletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában – A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása – Prezentáció készítése a műholdfelvételek gyakorlati hasznosításának bemutatására
Fogalmak	

Tematikai egység	A kőzetburok	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Képzeletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről – Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén? – A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése – Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről – Szövegalámondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén – Projektfeladat: ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez – A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján – Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében – Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban – Vigyázat, tévképzet! A témához kapcsolódó tudományos-fantasztikus filmrészletek megtekintése és a tudományos szempontból hibás ábrázolások megkeresése	

Tematikai egység	A légkör	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával – Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése – Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése – Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása – Ötletbörze – „klímamentő” ötletek gyűjtése és rendszerezése fürtábrán – Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben – Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben	

BÁRTFAI SZILÁGYI

	– Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése – A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen – Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban – Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel
Fogalmak	

Tematikai egység	A vízburok	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása – A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolattérkép elkészítésével – Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása – Ötletbörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése – Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről – Látogatás a helyi vízműbe és/vagy szennyvíztisztítóba – Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása	
Fogalmak		

Tematikai egység	A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával – Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával – Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel – A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére – Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről – A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen – A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján – Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában – Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása – A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása – Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek – Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése
Fogalmak	

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása – Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével – Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével – Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása – Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására – Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában – A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére – A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján – Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával	
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése – A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

BAPTISTA OKTATÁS

	Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Tematikai egység	Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései	
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő	

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése – A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével – A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában – A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből – Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése – Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról – Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fürtábrán – Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése – A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával – Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
Fogalmak	

Tematikai egység	Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése – A rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása – Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával – Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján – A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával – A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával	
Fogalmak		

Tematikai egység	A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása) – A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel – Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében – Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában – A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása – Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése – Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal – Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás) – Vita a fenntartható gazdaságról
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat, valamint Sport ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Biológia 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1.A biológia tudománya		**3**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		**4**
3.Egyedszintű öröklődés		**8**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		**7**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		**12**
6.A biológiai evolúció		**8**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság		**10**
8.Élet és energia		**4**
9.Sejtek, szövetek, szervek		**7**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése		**6**
11.Az élet eredete és feltételei		**3**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		**12**
13. Az emberi szervezet felépítése és működése	**Anyagforgalom**	**6**
	Testkép, testalkat és mozgás	**12**
	Érzékelés, szabályozás	**12**
14.Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		**10**
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		**10**
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		**10**
	Összesen	**144**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	72	0	36
11. évf.	2+1	108	72	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTISTA OKTATÁS

Témakör	***Összes kötelező***	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
1.A biológia tudománya	**3**	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	**4**	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
3.Egyedszintű öröklődés	**8**	8	0	8	**16**	0	0	0	**0**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	**7**	7	0	8	**15**	0	0	0	**0**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
6.A biológiai evolúció	**8**	8	0	6	**14**	0	0	0	**0**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság	**10**	10	0	10	**20**	0	0	0	**0**
8.Élet és energia	**4**	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
9.Sejtek, szövetek, szervek	**7**	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
11.Az élet eredete és feltételei	**3**	3	0	4	**7**	0	0	0	**0**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	**12**	0	0	0	0	12	6	0	**18**
13. Anyagforgalom	**6**	0	0	0	0	6	8	0	**38**
13. Testkép, testalkat és mozgás	**12**	0	0	0	0	12			
13.Érzékelés, szabályozás	**12**	0	0	0	0	12			
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	***10***	0	0	0	0	10	8	0	**18**
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	***10***	0	0	0	0	10	8	0	**18**
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	***10***	0	0	0	0	10	6	0	**16**
Összesen	***144***	**72**	**0**	**36**	**108**	**72**	**36**	**0**	**108**

10. évfolyam
Kötelező tartalom (72 óra)

PARTISTAOKTATÁS

Tematikai egység	A biológia tudománya	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.	
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris	

Tematikai egység	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi,	

BAPTISTA OKTATÁS

biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján – Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

	– A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus) – A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket,		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

BÁRTFAI ORIGINÁLIS

következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről;	– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy	

BÁRTFAI GIMNÁZIUM

– a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket	endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése – Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak, életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés –	

BÁRTFAI ORTTÁS

	szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája) – Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi	

PÁPISTA OKTATÁS

élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése – Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal – Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése – A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása	

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNYEZÉSRE

szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe; – ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	– Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal – A génműködés alapelveinek megértése: aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét;	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete	

BAPTISTA ORATÁS

– biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	genetika problémák	
filmvetítés	genetikai rendellenességek, Down-kór	
filmvetítés	Czeizel Endre munkássága, tehetségek, ikresség	
Fogalmak	öröklődés, autoszóma, ivari kromoszóma, mutáció	

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	öröklött és tanult magatartásformák ismétlése	
filmvetítés	Az állatok viselkedése, nagycsaládok, kolóniák	
számonkérés	öröklött és tanult magatartásformák összehasonlítása példákkal	
Fogalmak	öröklött, tanult, feltételes, feltétlen reflex, megszokás, mimikri, párválasztás, udvarlás, kommunikáció, feromonok	

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	evolúció	
filmvetítés	Darwin pintyek	
filmvetítés	Az emberréválás folyamata	
Fogalmak	evolúció, Darwin, emberelődök, ősember, előember, mai ember	

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati óra (növények ültetése)	Föld napja	
gyakorlati óra (vetélkedő)	Víz világnapja	
gyakorlati óra(vetélkedő)	Madarak és fák napja	
filmvetítés	Védett természeti értékeink	
Fogalmak	Föld, víz, levegő védelme, nemzetközi programok	

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	biológia és határtudományok	

BAPTISTA OKTATÁS

filmvetítés	A Föld keletkezése
Fogalmak	élő, élettelen, szerves, szervetlen, életfeltétel, ősrobbanás

11. évfolyam
Kötelező tartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.	– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése, konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és	

BÁRTFAI ORIENTÁS

	gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, a jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása – Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése – Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése	
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer	

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének,	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek	

BARTISTA OKTATÁS

testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján – Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele	
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány	

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása – Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése – A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel

BAPTISTA OKTATÁS

	kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket; – megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés – A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása – A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	következmények felismerése esettanulmányok alapján
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása – A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése – A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése	

BÁRTFAI OKTATÁS

– ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása – Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése – Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

BARTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás, számonkérés	genetika problémák	
filmvetítés	Czeizel Endre munkássága	
Fogalmak	DNS, öröklődés, mutáció	

Tematikai egység	**Az emberi szervezet felépítése és működése**	**Órakeret**

		8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	Csodálatos emberi test	
filmvetítés	Érzékszerveink felépítése és működése	
összefoglalás, számonkérés	szabályozás	
Fogalmak	látás, hallás, ízérzés, egyensúlyozás, tapintás, szaglás folyamata	

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
beszélgetés szakemberrel	szexuális viselkedés (orvos, védőnő)	
filmvetítés	A nemi úton terjedő betegségek, védekezés	
filmvetítés	Fejlődés az anyaméhben	
Fogalmak	születésszabályozás, terhesség megelőzés, családtervezés	

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
beszélgetés szakemberrel	szexuális viselkedés (orvos, védőnő, pszichológus)	
filmvetítés	szenvedélybetegségek, drog, alkohol	
gyakorlati óra	drogprevenciós foglalkozás	
Fogalmak	csoportterápia, függőségek	

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati bemutató	szakemberek segítségével	
filmvetítés	A mentősök élete	
Fogalmak	életmentés, elsősegélynyújtás	

BAPTISTA ORTATÁS

Technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítés
Esti munkarendben szervezett két éves érettségire felkészítés

A szakközépiskolások érettségi vizsgára felkészítő képzése a szakközépiskola első három évfolyamát (vagy korábban szakiskolát / szakmunkásképző intézetet) végzett tanulók számára biztosítja az érettségi vizsgára történő felkészítést.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés 2 évfolyamból áll (12., illetve 13.), amelynek programja a 3 éves szakközépiskolai közismereti programra épül. A képzés célja az, hogy olyan ismereteket nyújtson, illetve olyan készségeket, képességeket fejlesszen, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét. Ugyanakkor tekintetbe kell venni azt, hogy a szakközépiskola első hároméves szakasza során az alacsony közismereti óraszámok miatt nem nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók az elvégzett évfolyamokon maradéktalanul elsajátítsák a

Nat-ban előírt követelményeket, ezért itt a hiányok pótlására különösen nagy hangsúlyt kell helyezni.
Az érettségi vizsgára felkészítő képzés megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuknak a továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb, gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására – különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reproduktív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.
Jogszabályi háttere:
2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 20.§ (3). bekezdés
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 60.§ (8). bekezdés

Óraháló a kizárólag érettségire való felkészítő képzésre

https://ikk.hu/gyujto/intezmenyek#kizarolag-erettsegire-valo-felkeszites

Tantárgyak	**12. évfolyam**	**13. évfolyam**
Irodalom	3	3
Magyar nyelv	1	1
Angol nyelv	4	4
Matematika	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4
Digitális kultúra	2	2
Heti óraszám	18	18

A két éves érettségire felkészítő esti oktatásban a tanuló negyedévente beszámolókon ad számot tudásáról. A beszámoló időpontjait az éves munkaterv tartalmazza. A tanuló félévi és év végi

BARTISTA OKTATÁS

osztályzatait a szaktanár állapítja meg a tanuló évközi teljesítménye és a negyedéves beszámolókon szerzett érdemjegyei alapján.
Amennyiben a tanuló számára fel nem róható, igazolt okból a negyedéves beszámolókon nem vett részt, a oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tesz a félévi és tanév végi osztályzatok megállapítása érdekében.

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom
tantárgy
Bevezetés
A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanítása és tanulása különösen alkalmas a társadalom közösen vallott értékeinek közvetítésére. Tartalommal tölti meg és erősíti a nyelvi és kulturális identitást, a nemzeti önazonosságot, felkelti a megnyilatkozás iránti igényt, erősíti az etikai és erkölcsi ítélőképességet, elősegíti más kultúrák megismerését.

Célok és feladatok

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata a nyelv, mint változó rendszer megismerése, illetve a nyelvi kompetencia fejlesztése annak érdekében, hogy a képzésben részt vevők életkoruknak megfelelő szinten birtokolják a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárát, képessé váljanak azok funkcionális elemzésére, gyakorlati alkalmazására. Így segítve és megalapozva a képzésben részt vevők önálló ismeretszerzését, tanulását, valamint a velük szoros összefüggésben levő differenciált gondolkodást, az élethosszig tartó tanulás képességét és igényét.

Az egyén folyamatosan fejlődő szövegértési és -alkotási tudása teszi lehetővé, hogy önállóan, illetve másokkal együttműködve képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, kritikai feldolgozására. Mindezek birtokában alkalmassá válik a másodlagos, átvitt kifejezésmódból adódó jelentések felismerésére, reflexiójára és arra, hogy saját szövegek alkotása során maga is éljen velük. A szövegek önálló megalkotásában képes megfelelni a beszédhelyzetet, a hallgatóságot figyelembe vevő, az alkotói szándékból, az olvasók igényeiből, továbbá a különféle szövegműfajok normáiból fakadó erkölcsi, esztétikai és kulturális elvárásoknak.

Az anyanyelvi nevelés feladata, hogy tudatosítsa a résztvevőkben: a nyelv változó, fejlődő rendszer, eszközszerű használata elengedhetetlen a világról való tudás megszerzéséhez és a hatékony kifejezőképesség fejlesztéséhez. A nyelvi rendszer nem értelmezhető a beszélőtől független létező jelenségként, a nyelvi jelentés a nyelv szóbeli és írásos működése során jön létre.

Az anyanyelvi nevelés feladata, hogy fejlessze a különféle formában megjelenő (szóbeli, nyomtatott, elektronikus stb.) szövegek megértését, alkotását, a helyzetnek megfelelő kifejezés képességét, a különféle szóbeli és írásos információk célirányos és kritikus használatát, kiválasztását, újrarendezését. Feladata továbbá, hogy tudatosítsa és rendszerezze a korábban megszerzett tudást a nyelv társas, társadalmi szerepéről, a nyelv és gondolkodás viszonyáról, az anyanyelv jelenbeli és múltbeli változásairól, más nyelvekkel való azonosságairól és különbözőségeiről.

A középiskolát végzettektől elvárt nyelvi kultúra magában foglalja a beszédértés, a beszéd, a szövegértés és a szövegalkotás képességét és mindezek minőségi alkalmazását a szóbeli és írásbeli megnyilatkozások különféle élethelyzeteiben. (Ideértve a hangzó és írott szövegek mellett az audiovizuális közlés és az információs társadalom különféle jelenségeinek ismeretét, megértését, készségszintű gyakorlati alkalmazását.) A magyar nyelv és irodalom tantárgy a tartósan elfogadott értékekkel szerves egységben, párhuzamosan közvetíti a jelenben alakuló, változó nyelvi és irodalmi kultúrát. Értékközvetítő feladatát a magyar nyelv és irodalomtanítás akkor tölti be, ha hiteles kérdések és válaszok megfogalmazásával, motiváló befogadási, kifejezési helyzetek teremtésével reagál a képzésben résztvevők mindennapi életvilágára, önkifejezési, értelmezési problémáira és érzelmi-gondolati felismeréseire egyaránt.

Az irodalmi művekkel folytatott aktív párbeszéd révén jön létre a kapcsolat a múlt, a jelen és a jövő között. A jelentős művek szembesítik a befogadót az élet alapvető kérdéseivel, biztosítva

BÁRTFAI OKTATÁS

a kultúra folytonosságát, folyamatos megújulását. Segítenek az emberi és társadalmi problémák megértésében, átélésében, a saját és más kultúrák megismerésében, az én és a másik közötti azonosság és különbség megfogalmazásában, tiszteletében. Az irodalmi alkotások fejlesztik az emlékezetet, az élmények feldolgozásának és megőrzésének képességét, hozzájárulnak ahhoz, hogy a képzésben résztvevőkben megteremtődjék a hagyomány elfogadásának és alakításának párhuzamos igénye.

Az irodalmi nevelés kitüntetett feladata az olvasási kedv felkeltése és megerősítése, az irodalomnak, mint művészetnek, mint az emberi kommunikáció sajátos formájának megszerettetése, közlésformáinak, kifejezési módjainak élményteremtő megismertetése. Az így megszerzett tudás lehetőséget teremt az ön- és emberismeret, a képzelet, a kreativitás és a kritikai gondolkodás fejlesztésére, miközben a résztvevők megismerik a sokoldalú és többjelentésű hagyomány fogalmát, a nyelvi és művészi konvenciókat. Az irodalomtanítás feladata, hogy a művészet hatása révén kreatív érzelmeket, gondolatokat, intenzív élményeket közvetítsen, a megbeszélés, a szóbeli és írásbeli szövegalkotás révén pedig az önkifejezés és a másik meghallgatásának társas élményéhez juttassa a résztvevőket.

Az irodalmi műveltség elsajátítása által a képzésben résztvevők mindenfajta szövegnek pontosabb értőivé válhatnak. Átélhetnek, megismerhetnek, sőt saját élményeiken, reflexióikon átszűrve meg is érthetnek olyan élethelyzeteket, érzelmeket, döntési szituációkat, erkölcsi dilemmákat, megoldási mintákat, magatartásformákat, értékeket, eszméket és gondolatokat, amelyek a saját életükben is érvényesíthetők. Együtt érzővé válhatnak más magatartások, életformák, szociális helyzetek, gondolatmenetek, világlátások, meggyőződések iránt. Megtapasztalhatják és alkotó módon megismerhetik a nyelv kifejező lehetőségeit, ezáltal az anyanyelv szépsége mellett az önkifejezés, a szóbeli és írásbeli problémamegoldás átélt élményével gazdagodhatnak. Megszerezhetik azt a műveltségi anyagot, amely a magyar és az európai kultúra hivatkozási alapja. Megismerhetnek más alternatívát a tömegkultúra (populáris regiszter) mellett, vagy éppen a tömegkultúra jelenségeinek differenciáltabb befogadására, alkalmazására lesznek képesek. Igényesebbé válhatnak abban, hogyan tegyenek föl kérdéseket, mennyire mélyen és pontosan fogalmazzanak meg problémákat.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy révén közvetített fogalmi műveltség felépítésében folyamatos tevékenység a fogalmi gondolkodás fejlesztése. A fogalmakkal kapcsolatos tudás folyamatos bővítése és elmélyítése az értelmes tanulás egyik összetevője.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterület tartalmai hozzájárulnak a résztvevők lelki-érzelmi nevelődéshez. Az irodalmi olvasmányok, élmények belső tartalékok is, fejlesztik az önismeretet, a valóságismeretet, összességükben az élet értékét sugallják. A tantárgy tehát nem a konkrét egészségfejlesztési ismeretekkel, inkább az egészségmegőrzéshez szükséges attitűdök kialakításával járulhat hozzá a mindenkori ifjú nemzedékek jóllétéhez.

Az emberi kapcsolatok mikrotörténéseinek, a kapcsolatok szociális tartalmainak érzékelése, felfogása, értékelése fejleszti a szociális érzékenységet, az irodalmi művek révén megismert különféle alkatok, magatartásformák pedig támogatják az erkölcsi ítélőképességet. Az értékkeresés, az értékválság folyamatának megfigyelése, értelmezése módot ad az együttérzés, az önismeret és az erkölcsi tudatosság elmélyítéséhez.

A nyelvi, irodalmi tanulmányaik révén a résztvevők képessé válnak annak bemutatására, másokkal való megosztására, hogyan hordozzák és fejezik ki a magyar és a világirodalom alkotói különböző korok és emberek tapasztalatit, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait. Mindez hatékonyan támogatja nyelvi és kulturális kötődések alakulását, megerősödését.

Az irodalmi alkotásokban fölmutatott változatos emberi életsorsok növelik a valóságismeretet, több szempontból elemezhető modelleket mutatnak, hozzásegítve a résztvevőket sokféle emberi életút, életpálya megismeréséhez, ezáltal is támogatva a saját életükkel, további tanulmányaikkal kapcsolatos felelős döntéseiket.

PÁTRIA KIADÓ

A magyar nyelv és irodalomtanítás sajátos célja, hogy a résztvevők éljenek meg, szerezzenek tapasztalatot különböző tevékenységekben, az egyéni feladatvállalásban, anyaggyűjtésben és előadásban, a kooperatív tanulás helyzeteiben (pármunkában, csoportmunkában), dramatikus játékban, különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazásában. Mindez jelentősen fejleszti tanulási képességeiket, ezáltal támogatja középiskolai tanulmányaik sikerességét is. Szövegértési és szövegalkotási tudásuk alkalmazása minden tantárgyban érvényes és alkalmazható.
A fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés természetes terepe a szövegértő olvasás fejlesztéséhez felkínált, ebben alkalmazott szöveganyag, elsősorban az ismeretterjesztő és a dokumentum típusú szövegek feldolgozása révén. Az érvelés, a vita tanításában-tanulásában is van motiváló ereje, ha ilyen össztársadalmi érdekeltségű, ugyanakkor az egyén mindennapjaiban is releváns témákat érintünk. Az irodalmi olvasmányok ember és természet sokféle viszonyát mutatják fel, ezek megbeszélése, tanulmányozása hozzásegíthet a természeti és a teremtett környezethez való tudatos viszony kialakításához.
A kritikus fogyasztói magatartásra való nevelés természetes területe a szövegértés. Több nyelvi témakör kínál módot például a reklámnyelv, a reklámhatás kritikus nyelvi elemzésére, az információk helyes értékelésére, a manipuláció felismerésére.
A tantárgy azzal is számol, hogy az elektronikus információhordozók, a világháló térhódításának és napi használatának közegében működik. E kihívás ugyanis jelentősen alakítja az anyanyelvi kultúrát és hat az irodalomolvasás szellemi jelentőségére. A digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés módszerei, a könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása. A tantárgy kínálta lehetőség és feladat is egyúttal a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása, az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása. Így a magyar nyelv és irodalom kiemelt befogadó tantárgya a könyvtárhasználat tanításának.

12. évfolyam

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ ELSŐ ÉV VÉGÉRE

Az első év tananyagának tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő a nevelési-oktatási szakasz végére:
– felismeri és tudatosítja, hogy az irodalomolvasás érzelmi, gondolati, erkölcsi és esztétikai élmények forrása;
– képes az alapvető emberi magatartásformák felismerésére, ezek megvitatása révén az erkölcsi és esztétikai érzéke fejlődik;
– az irodalmi alapműveltsége gazdagodik;
– felismeri és elkülöníti a műnemeket, illetve a műnemekhez tartozó műfajokat, a motívumokat befogadja, értelmezi;
– a művek értelmezésében felhasználja irodalmi és művészeti, történelmi, művelődéstörténeti ismereteit;
– az irodalmi művek értelmezése során figyelembe veszi a művek keletkezéstörténeti hátterét;
– tanári segítséggel az epikai és drámai művekben értelmezi a cselekményszálak, a szerkezet, az időszerkezet (lineáris, nem lineáris), a helyszínek és a jellemek összefüggéseit;
– a drámai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult drámaelméleti és drámatörténeti fogalmakat (pl. konfliktusos dráma);
– a lírai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult líraelméleti és líratörténeti fogalmakat (pl. lírai én, beszédhelyzetek, ars poetica, szereplíra);
– különböző megjelenésű, típusú, műfajú, korú szövegeket olvas, értelmez, önállóanvázlatot készít;
– összefüggő szóbeli szöveg (előadás, megbeszélés, vita) alapján önállóan vázlatot készít;

– ismeri a tanult tantárgy tudományos szakszókincsét, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja;
– megadott szempontrendszer alapján szóbeli feleletet készít;
– képes eltérő műfajú szóbeli szövegek alkotására: pl. felelet, kiselőadás;
– az írásbeli szövegalkotáskor alkalmazza a tanult szerkesztési, stilisztikai ismereteket és a helyesírási szabályokat;
- képes tudásanyagának megfogalmazására, előadására a magyar- és a világirodalom kiemelkedő alkotóiról, az olvasott, feldolgozott művekről;
- be tudja mutatni a tanult stíluskorszakok, irányzatok sajátosságait;
- képes a feldolgozott epikai, lírai és drámai művek főbb jellemzőinek bemutatására, a művek jelentésének, erkölcsi tartalmának tárgyszerű, lényegre törő ismertetésére, értelmezésére;
- képes összekapcsolni irodalmi műveket különböző szempontok alapján (motívumok, történelmi, erkölcsi kérdésfelvetések, művek és parafrázisaik);
- képes a tantárgyhoz kapcsolódó fogalmakkal bemutatni a lírai művek hangulati és hangnemi sajátosságait, a művek verstani felépítését;
- képes memoriterek szöveghű tolmácsolására a szövegfonetikai eszközök helyes alkalmazásával, tudatos szövegmondással;
- hosszabb terjedelmű szöveg alapján többszintű vázlatot vagy részletes gondolattérképet készít;
- képes azonosítani a szöveg szerkezeti elemeit, és figyelembe veszi azok funkcióit a szöveg értelmezésekor;
- tudja alkalmazni az irodalmi alkotások műfaji természetének megfelelő szövegfeldolgozási eljárásokat, megközelítési módokat;
- képes órai eszmecserében, vitában, érvelésben az irodalmi művekben megjelenő álláspontok azonosítására, követésére, megvitatására, összehasonlítására, eltérő vélemények megértésére, saját véleménye újrafogalmazására;
- ismeri a tanult tantárgyak, tudományágak szakszókincsét, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja;
- képes eltérő műfajú szóbeli szövegek alkotására: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás, esszé;
- a tanult szövegtípusoknak megfelelő tartalommal és szerkezettel önállóan alkot különféle írásbeli szövegeket;
- a környező világ jelenségeiről, szövegekről, műalkotásokról véleményt alkot, és azt érvekkel támasztja alá.

TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA

Témakör neve	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**	**Javasolt óraszám 3 óra/hét**
Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	**1**	**2**
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**3**	**3**
A görög irodalom	**6**	**9**
A római irodalom	**2**	**2**
A Biblia, mint kulturális kód	**6**	**10**
A középkor irodalma	**4**	**5**
A reneszánsz irodalma	**8**	**12**
A barokk és a rokokó irodalma	**5**	**5**
A felvilágosodás irodalma: - az európai felvilágosodás	**14**	**20**

BAPTISTA OKTATÁS

- a felvilágosodás korának magyar irodalma - a klasszicizmus és a kora romantika a magyar irodalomban		
A romantika irodalma	**6**	**10**
Életművek a magyar romantika irodalmából I. - Vörösmarty Mihály - Petőfi Sándor - Jókai Mór	**17**	**32**
Órák száma összesen	**72**	**108**

A helyi tanterv témakörei és óraszámai

Témakör: Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**Tervezett óraszám 4**	**Tervezett óraszám 5**
Az irodalom és hatása: pl. Karinthy Frigyes: A cirkusz	-	1
Műnem-műfaji rendszer	1	1
A görög mitológia: pl. a világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése; az olimposzi istenek; A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thészeusz és Ariadné, a Minótaurosz)	3	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- változatos verses és prózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése;
- szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei;

– mítoszok kulturális jelentőségének megértése;
– mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése;
– az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése;
– az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban;

- a vándormotívumok meg- és felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy

– irodalmi alapformák, műnemek, műfajok és motívumok megismerése
– a történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése
– a görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás;

FOGALMAK:

művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, másoló, előadó, befogadó; befogadás, katarzis, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológszóbeliség, írásbeliség,

PANTISZTA OKTATÁS

sámánizmus, regös, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia, eredetmítosz, pusztulásmítosz, archaikus világ, archetípus, politeizmus

Témakör: **A görög irodalom**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **9**
Homérosz: Odüsszeia (részletek)/Iliász (részletek)	2	3
A görög líra jellemzői, műfajok, időmértékes verselés: pl. Alkaiosz, Anakreon versein keresztül	2	2
A görög dráma és színház története **Szophoklész**: Antigoné	2	4

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Részleteket megismerése a homéroszi eposzokból.
- Szemelvények megismerése a görög lírából.
- Az időmértékes verselés ismétlése.
- Az ókori görög színház és dráma jellemzőinek, valamint a színház- és drámatörténetre gyakorolt hatásának megismerése.
- A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése.
- Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése.
- A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése.

FOGALMAK
eposz, eposzi kellékek: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, versláb, hexameter, pentameter, disztichon, cezúra, toposz, tragédia, komédia, dialógus, kar, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet: expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás

Témakör: **A római irodalom**	**Tervezett óraszám** **2**	**Tervezett óraszám** **2**
A római líra jellemzői, műfajok, időmértékes verselés: pl. Catullus, Vergilius, Horatius versein keresztül	2	2

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak jellemzői.
- A görög és római kultúra viszonyának értelmezése.
- A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás).
- Az időmértékes verselés gyakorlatának mélyítése.

FOGALMAK
imitáció, ekloga, episztola, horatiusi alapelvek, ars poetica

Témakör: **A Biblia, mint kulturális kód**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **10**
Bevezetés: a Biblia felépítése, fordítások	1	1

BAPTISTA OKTATÁS

Az Ószövetség (részletek): pl. A teremtéstörténet, Káin és Ábel; A vízözön, Bábel tornya, József története, Mózes és a tízparancsolat, próféták, Jónás története, zsoltárok	2	4
Újszövetség (részletek): pl. Máté evangéliuma; példabeszédek, pl. A tékozló fiú; a passió, Pál apostol „szeretethimnusza”; az Apokalipszis egy részlete.	2	4
Számonkérés	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése.
- Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése.
- Háttérismeretek a Bibliához, mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához.
- Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban.
- A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban.
- A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma.

FOGALMAK

Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis, Vulgata

Témakör: **A középkor irodalma**	**Tervezett óraszám** **4**	**Tervezett óraszám** **5**
Egyházi irodalom: Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom	1	2
Lovagi és udvari irodalom pl. Walter von der Vogelweide alkotásai	1	1
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	1	1
A középkor világi irodalma pl. Villon: Nagy testamentum részletei	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése, a korstílus fogalmának bevezetése.
- Szövegrészletek elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz.
- Az antikvitás középkorra tett hatásának felismerése (pl. Vergilius-Dante).

BAPTISTA OKTATÁS

- Dante és Villon életműve jelentőségének megértése.

FOGALMAK
középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágánsköltészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény/drámai költemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, oktáva, testamentum, haláltánc

Témakör: **A reneszánsz irodalma**	**Tervezett óraszám** **8**	**Tervezett óraszám** **12**
Az itáliai reneszánsz irodalom: Petrarca: Daloskönyv (egy-két szonett), Boccaccio: Dekameron (egy novella)	2	2
Janus Pannonius alkotói portréja; költészete, jellemző témái, **műfajai**: pl. Egy dunántúli mandulafáról, Pannónia dicsérete, Mars istenhez békességért, Búcsú Váradtól	2	3
Balassi Bálint alkotói portréja; költészete, költői tudatosság, az életmű néhány tematikus és formai jellemzője: pl. Egy katonaének, Borivóknak való, Hogy Júliára talála, így köszöne néki… Adj már csendességet..	2	3
Az angol reneszánsz színház **Shakespeare: Rómeó és Júlia vagy Hamlet**	2	4

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A reneszánsz jelentősége.
- Petrarca-szonett megismerése.
- Janus Pannonius és Balassi Bálint műveinek olvasása és értelmezése.
- A reformáció kultúrtörténeti jelentőségének megismerése.
- Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) felelevenítése.
- A novella kialakulása, kezdete.
- A végzetszerűség és az egyéni felelősség dilemmája. Konfliktushelyzetek kezelésének módjai.
- A művekben felvetett erkölcsi problémák mérlegelő megítélése.
- A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése.
- A műismereti tájékozottság, a kulturális emlékezet növelése (Shakespeare-szállóigék felidézése).
- A színházi kultúra alapvető változásai a görög színháztól a shakespeare-i színházig.
- A shakespeare-i dramaturgia és nyelvezet befogadása,
- Reflektálás Shakespeare drámairói életművének, művészetének mai hatására.

BAPTISTA OKTATÁS

FOGALMAK
reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, dallamvers, szövegvers, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, virágmetafora, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, drámai műfajok, drámai szerkezet, drámai nyelv, drámai jellem

Témakör: **A barokk és a rokokó irodalma**	**Tervezett óraszám** **5**	**Tervezett óraszám** **5**
Bevezetés	1	1
Pázmány Péter munkássága	0,5	0,5
Mikes Kelemen levelei	0,5	0,5
Zrínyi Miklós és a barokk eposz Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)	2	2
A kuruc-kor lírája	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása.
- A társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok megértése, a morális gondolkodásra és ítéletalkotásra való képesség fejlesztése.
- Tájékozottság a stíluskorszakokban, a stílus- és formaérzék fejlesztése: a barokk formajegyeinek, a világkép és műfajok, poétikai/retorikai megoldások összefüggéseinek megismertetése (az irodalmi művekben és más művészeti ágakban).
- A műfaji sajátosságok jelentéshordozó szerepének bemutatása.
- A szövegértés segítése.

FOGALMAK
barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat, intertextualitás, evokáció

Témakör: **Az európai felvilágosodás**	**Tervezett óraszám** **4**	**Tervezett óraszám** **6**
Az európai felvilágosodás irodalma: Jonathan Swift: Gulliver utazásai (részletek) Voltaire: Candide (részletek) **Johann Wolfgang von Goethe**: Faust I. (részletek)	2	3
A francia klasszicista dráma: Molière: A fösvény vagy Tartuffe	2	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A felvilágosodás, mint mozgalom és mint eszmetörténeti irányzat.
- A felvilágosodás eszmerendszerében felvetett erkölcsi problémák. A szabadság eszményének különböző megközelítései.
- Az emberi magatartások sokféleségének belátása és felelős megítélése. Kötelesség és szenvedély, egyén és közösség viszonya.

CAPTISTA OKTATÁS

- A klasszicista normatív esztétika sajátosságainak (műfaji hierarchia, szabályok) megértése, a korabeli elvárások és a dramaturgia összefüggésének felismertetése.
- A komikum műfajformáló minőségének és változatainak megértése.
- Műelemző képesség fejlesztése: egy mű részletes elemzése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik értékelése.

FOGALMAK
felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény", szatíra, gúny, klasszicista dráma, rezonőr, weimari klasszika

Témakör: **A felvilágosodás korának magyar irodalma, a klasszicizmus és a kora romantika a magyar irodalomban**	**Tervezett óraszám** **10**	**Tervezett óraszám** **14**
Bevezetés Nyelvújítás, Bessenyei és Kazinczy	1	1
Csokonai Vitéz Mihály portréja; életművének műfaji, formai és stiláris sokszínűsége: Dorottya vagyis a dámák diadalma a fársángon (részletek) Az estve A boldogság Tartózkodó kérelem A Reményhez Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz A Magánossághoz	2	3
Berzsenyi Dániel portréja; jellemző műfajok, témák, életérzések költészetében: A magyarokhoz I. Osztályrészem Közelítő tél Levéltöredék barátnémhoz	2	4
Kölcsey Ferenc alkotói portréja; közéleti szerep, egyéni és közösségi sors: Himnusz Vanitatum vanitas Zrínyi dala Zrínyi második éneke Nemzeti hagyományok (részletek) Parainesis (részletek)	2	3
Színház és dráma: **Katona József**: Bánk bán	2	2
Számonkérés	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Az európai és a magyar irodalom összekapcsolódásának felismerése által a nemzeti és az európai identitás erősítése.

PARTISTA OKTATÁS

- Az anyanyelv és az anyanyelvi kultúra fejlesztésére irányuló törekvések megbecsülése.
- A magyar nyelv ügyében született legfontosabb programok, értekezések gondolatainak; Kazinczy tevékenységének; a magyar felvilágosodás időszakának, irodalmi életének, néhány sajátosságának megismertetése; a nyelvújítási mozgalom jelentőségének tudatosítása.
- Jellemző stílusirányzatok, műfajok, verstípusok és versformák felismertetése Csokonai, Berzsenyi és Kölcsey műveiben.
- Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) felismertetése.
- A tragédiában megjelenített magánéleti és közéleti konfliktus értékelése.
- Érvelő képesség: álláspontok megismerése, összevetése, értékelése.

FOGALMAK
komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, negatív festés, herderi jóslat, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, szimultán/bimetrikus verselés, nemzeti identitás, közösségi értékrend, prófétai szerephelyzet, váteszköltő, vándorszínház, állandó színház, szerepkör, intrikus, naiva, késleltetés, intertextualitás

Témakör: **A romantika irodalma**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **10**
Bevezetés	1	1
Az angolszász romantika: pl. Sir Walter Scott: Ivanhoe (részletek) és Edgar Allan Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság	1	2
A francia romantika: Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részletek)	1	2
A német romantika: Heinrich Heine: Loreley	1	2
Az orosz romantika: Alexandr Szergejevics Puskin: Anyegin (részletek)	2	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Eszmény és valóság viszonyának értelmezése.
- Embertípusok, életvezetési stratégiák, eszmei és erkölcsi törekvések értékelése.
- A romantika korstílus jellegének, jelentőségének, a romantika szemléletének megértetése.
- Felkészítés a stiláris és hangnemi összetettség, az irónia befogadására.

FOGALMAK
korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, bűnügyi történet, felesleges ember, műfajkeveredés, hangnemi kevertség, irónia

Témakör: **A magyar romantika irodalma I.**	**Tervezett óraszám** **17**	**Tervezett óraszám** **30**
Vörösmarty Mihály életműve. Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás), romantikus világlátás,	6	10

BÁRTFAI OKTATÁS

tematika és képalkotás lírában és drámában. Lírai alkotások: Szózat Gondolatok a könyvtárban A merengőhöz Az emberek Előszó A vén cigány Drámai költemény: Csongor és Tünde		
Petőfi Sándor életműve. Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás) és jellemző alkotások. A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség. Lírai alkotások: A négyökrös szekér A bánat? egy nagy oceán A természet vadvirága Fa leszek, ha… Reszket a bokor, mert… Minek nevezzelek? Egy gondolat bánt engemet A puszta, télen vagy Kis-Kunság A XIX. század költői Fekete-piros dal Epikus alkotások: A helység kalapácsa (részlet) Az apostol (részlet)	6	10
Jókai Mór életműve. Pályaszakaszok, alkotásainak jellemzői, műfaji változatok az életművében; regényírói művészetének sajátosságai a romantikus prózaepika jegyében. Elbeszélések: A tengerszem tündére A huszti beteglátogatók Regények: Az arany ember	5	10

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az alkotók műveiben megjelenített egyéni és nemzeti sorsproblémák megértése és értékelése.
- A reformkor–nemzeti romantika–népiesség fogalmak tartalmának, szerepének és jelentőségének felismertetése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Vörösmarty, Petőfi és Jókai-művek befogadásának, értelmezésének elősegítése, jelentőségük megértése.
- Az életművek főbb témái és műfajainak megismerése.
- A lírai beszédmód változatainak értelmezése.
- A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése.
- Felkészítés önálló műértelmezés megírására.

FOGALMAK
rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, szigetutópia
TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
- A tananyag típusához, illetve a tanított közösséghez, iskola programjához és technikai felszereltségéhez igazítva választ a tanár a különböző oktatási stratégiák közül.
- Az oktatási módszerek közül jellemző az előadás, a magyarázat, az elbeszélés és a házi feladatok.
- Számonkérések jellemző módja esszé és tesztek írása, műelemzések előkészítéseként gondolattérképek készítése. Irányított szempontok alapján szövegértési és szövegalkotási gyakorlatok összeállítása.
- A munkaformák közül a frontális osztálymunka használata mellett elsősorban a páros munka, a csoportmunka, az egyénre szabott munkaforma, projektmunka és a differenciált tananyag-feldolgozás alkalmazása.
- Lehetőség szerint kiemelt szerepet kapnak a digitális tananyagok, platformok, különösen az otthoni tananyagfeldolgozás és gyakorlás során

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
Homérosz: Odüsszeia (részletek)
Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella
William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fösvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember
MEMORITEREK
Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt…
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet)
Balassi Bálint: Adj már csendességet… (részlet)
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)

OFFICIÁLIS OKTATÁS

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

13. évfolyam
TANULÁSI EREDMÉNYEK A MÁSODIK ÉVBEN
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
– ismeri a XIX. század második felének, és a XX. század irodalmát;
– ismeri a megjelenő stílusirányzatokat, felismerje azok jellemzőit;
– ismeri a korszak neves világirodalmi alkotóit, egy-két művük alapján tudja őket bemutatni, a korszakban elhelyezni;
– ismeri a korszak magyar alkotóit, életművüket, főbb műveiket, felismeri szerepüket és jelentőségüket a magyar irodalom és a kultúra területén;
– felismeri, hogy a személyes sors és a történelem hat az irodalomra;
– az irodalmi mű értelmezése során figyelembe veszi a mű keletkezéstörténeti hátterét, a műhöz kapcsolható filozófiai, eszmetörténeti szempontokat is;
– tudja az ismert műveket a tanult szempontok alapján összefüggő szövegben elemezni szóban és írásban is;
– az irodalom különböző korszakaiból származó művekben a visszatérő témákat, motívumokat észleli, felismeri, képes összehasonlítani;
– tud ismeretlen művet önállóan elemezni (a tanult szempontok alapján);
– tud műelemző esszét írni ismert és ismeretlen műről;
– szóbeli megnyilatkozása kulturált, a helyzetnek megfelelő, összefüggő;
– a nyilvánosság előtt is képes kinyilvánítani a gondolatait;
– képes együttműködni társaival, ha a helyzet vagy feladat ezt kívánja;
– csoportban, közösségben feladatot vállal a saját képességeinek megfelelően;
– amit vállal, azt meg is csinálja;
– tiszteletben tartja mások nézeteit, kulturáltan, higgadtan képviseli a saját álláspontját;
– képes a magyar irodalomban és a világirodalomban megjelenő irodalmi témákat, stílusokat összehasonlítani, ezek összefüggéseit és különbségeit felismeri;
– összehasonlít egy adott irodalmi művet annak adaptációival (film, festmény, zenemű, animáció stb.), összehasonlításkor figyelembe veszi az adott művészeti ágak jellemző tulajdonságait;
– gondolatai, ismeretei kifejtésekor törekszik a pontos és szakszerű fogalmazásra, figyel a nyelvhelyességre, írásban a helyesírásra is
– epikai és drámai művekben önállóan értelmezi a cselekményszálak, a szerkezet, az időszerkezet (lineáris, nem lineáris), a helyszínek és a jellemek összefüggéseit;
– epikus és drámai művekben rendszerbe foglalja a szereplők viszonyait, valamint összekapcsolja azok motivációját és cselekedeteit;
– epikus művekben értelmezi a különböző elbeszélésmódok szerepét (tudatábrázolás, egyenes és függő beszéd, mindentudó és korlátozott elbeszélő stb.);

PÁRTOSÍTÁS

– a drámai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult drámaelméleti és drámatörténeti fogalmakat (pl. analitikus és abszurd dráma, epikus színház, elidegenedés);
– a lírai művek értelmezésében alkalmazza az általa tanult líraelméleti és líratörténeti fogalmakat (pl. lírai én, beszédhelyzetek, beszédmódok, ars poetica, szereplíra);
– a tantárgyhoz kapcsolódó fogalmakkal bemutatja a lírai mű hangulati és hangnemi sajátosságait, hivatkozik a mű verstani felépítésére; szükség esetén a mű értelmezéséhez felhasználja történeti ismereteit;
– a mű értelmezésében összekapcsolja a szöveg poétikai tulajdonságait a mű nemzeti hagyományban betöltött szerepével;
– tájékozottságot szerez régiója magyar irodalmáról és kulturális intézményeiről (múzeum, könyvtár, színház);
− értelmezi önmagát egyénként és a csoport részeként, a csoporton belüli viszonyrendszerben betöltött helye szerint a csoportos játékok során;
− továbbfejleszti együttműködésre és konszenzus kialakítására irányuló gyakorlatát, kiveszi részét a közös döntéshozatali folyamatokból;
- felfedezi a történetek jelentőségét az emberi kommunikációban, az értékek közvetítésében és a kulturális hagyomány átörökítésében;
- felismeri és azonosítja a dramatikus szituációk jellemzőit, elemzi és dramatikus eszközökkel feldolgozza a problémahelyzeteket és megvizsgálja azok lehetséges megoldási alternatíváit, értékítéletet formál, amelyet a problémahelyzet jellemző vonásaival indokol.

Témakörök óraszámai:

Témakör	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**	**Javasolt óraszám 3 óra/hét**
Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	**7**	**10**
A XIX. század második felének világirodalma. A realizmustól a klasszikus modernség irodalmáig	**2**	**4**
A magyar irodalom a XX. században	**19**	**25**
A modernizmus kései korszakának irodalma	**7**	**13**
A magyar irodalom a XX. században (II.)	**20**	**25**
A XX. századi történelem az irodalomban	**5**	**5**
Metszetek a kortárs magyar irodalomból	**2**	**5**
Szabadon felhasználható órák száma Felkészülés az érettségire	**-**	**6**
Órák száma összesen	**62**	**93**

BAPTISTA OKTATÁS

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben

Témakör: **Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában**	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **7**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **10**
Arany János Epika: Toldi estéje, balladák (Ágnes asszony, V. László, Vörös Rébék) Líra: (Fiamnak, Letészem a lantot, Kertben, Epilógus, Mindvégig)	3	5
Mikszáth Kálmán Novellák (Az a fekete folt, Bede Anna tartozása, A bágyi csoda) Beszterce ostroma	2	3
Színház- és drámatörténet, **Madách Imre**	2	2

Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából

Arany János

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a művek értelmezése, elemzése alapján.

– Arany János epikus és lírai életművének főbb témái és változatai (szabadság és rabság; visszatekintés és önértékelés; a művész szerepe a társadalomban; erkölcsi dilemmák és választlehetőségek. A kortárs történelem megjelenése. Balladaköltészetének formai és tematikus jellemzői. Népiesség és romantika az életműben.).

– Arany alkotói pályája főbb szakaszainak azonosítása (forradalom előtti időszak, nagykőrösi évek, Őszikék).

– Arany jelentősége kora irodalmi életében, Arany János életének meghatározó eseményeit megismeri.

– Az Arany-életmű befogadás-történetének, az Arany-kultusz születésének áttekintése.

FOGALMAK

ballada (egyszólamú, többszólamú, lineáris, körkörös, történelmi és lélektani balladák), sűrítés, ellipszis, kihagyás, hiány, önirónia, eszményítő realizmus, idő- és értékszembesítés, evokáció, intertextualitás, bűn és bűnhődés, skót balladaforma

Mikszáth Kálmán

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása.

− Legalább négy novella és egy regény önálló elolvasása.

− A romantika és a realizmus találkozásának vizsgálata a mikszáthi epikában.

− Az anekdota műfaji jellegzetességeinek megismerése, az anekdota szerepének vizsgálata Mikszáth regényeiben és novelláiban.

BAPTISTA OKTATÁS

− A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése.
− Mikszáth egy művében a különc szerepének tanulmányozása.
− Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás, élet, halál, értékrend, változás) vizsgálata Mikszáth műveiben.

FOGALMAK
különc, donquijoteizmus, anekdota, narrátor, narráció, elbeszélésmód, egyenes és függő beszéd, szabad függő beszéd

Madách Imre

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Olvasás, szövegelemzés, beszélgetés révén a mű megértésének támogatása (a tragédia műfaji változatának jellemzői, filozófiai, bölcseleti tartalmak), sajátos drámai hősei; többféle világfelfogás egyidejű létezése; a drámai költemény mibenléte.
Műértelmezés többféle megközelítésből.

FOGALMAK
drámai költemény, lírai dráma, bölcseleti mondanivaló, falanszter, ellenutópia, pozitivizmus

A XIX. század második felének világirodalma. A realizmustól a klasszikus modernség irodalmáig	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **2**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **4**
A nyugat-európai irodalom – epika A realista regény (Balzac: Goriot apó vagy Stendhal: Vörös és fekete c. regényéből részletek)	0,5	1
Az orosz irodalom Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála	0,5	1
A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Arthur Rimbaud költészetéből	1	2

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
– A XIX. század történelmi, erkölcsi, filozófiai kérdésfelvetéseinek, konfliktusainak megértése az epikus és drámai művek elemzése alapján.
– A XIX. század néhány jellemző epikus műfajának áttekintése.
– Lírai szövegek közös értelmezése a poétikai fogalmak segítségével.
– Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése.
– Klasszikus esztétikai és modernista esztétikai törekvések felfedezése a XIX. századi világirodalom kiemelkedő alkotásaiban.
– A XIX. századi világirodalom magyar irodalomra gyakorolt hatásának megértése.
– A klasszikus modernista költészet főbb irányzatainak, programjainak megismerése.
– A XIX. századi líra új kifejezésmódbeli jellemzőinek azonosítása.
– A hagyományhoz való viszony értelmezése, a költői programok főbb sajátosságainak megfigyelése, poétikaértelmezések, a régi és új költészeteszmény jellemzőinek számbavétele.

BAPTISTA OKTATÁS

– A korszak programadó verseinek értelmezése, poétikai-retorikai elemzése (annak tudatosításával, hogy ezek a művek fordításokban olvashatók).
– A drámák feldolgozásához a már ismertetett színház és dráma modul eszköz- és kifejezésrendszerét használjuk fel.
– A XIX. századi magyar alkotók helyének, irodalomtörténeti szerepének megismerése.
– A század magyar irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése.
– A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
– A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése.
– Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

FOGALMAK
klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma, szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő, nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal, történelmi regény, fikció

A magyar irodalom a XX. században	**Tervezett óraszám 2 óra/hét 19**	**Tervezett óraszám 3 óra/hét 25**
Ady Endre Góg és Magóg fia vagyok én…, Héja-nász az avaron, Harc a Nagyúrral, Új vizeken járok, Az ős Kaján, A Sion-hegy alatt, Az Úr érkezése, Kocsi-út az éjszakában, Emlékezés egy nyár-éjszakára, Őrizem a szemed	3	5
Babits Mihály In Horatium, A lírikus epilógja, Esti kérdés, Jobb és bal, Mint különös hírmondó, Ősz és tavasz között, Jónás könyve, Jónás imája	3	5
Kosztolányi Dezső A szegény kisgyermek panaszai (részletek); Boldog, szomorú dal; Őszi reggeli; Halotti beszéd; Hajnali részegség; Édes Anna; Esti Kornél (egy novella)	3	5
Herczeg Ferenc Az élet kapuja, Fekete szüret a Badacsonyon, Bizánc (dráma)	2	2
Móricz Zsigmond Tragédia, Úri muri, Barbárok	2	2
Wass Albert	2	2

BAPTISTA OKTATÁS

Adjátok vissza a hegyeimet!; Üzenet haza		
Juhász Gyula, Tóth Árpád Tiszai csönd, Anna örök, Esti sugárkoszorú, Lélektől lélekig, Isten oltó-kése	2	2
Karinthy Frigyes Így írtok ti (részletek), Találkozás egy fiatalemberrel	2	2

Életművek a XX. század magyar irodalmából

Ady Endre

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ady Endre életművének főbb témái (pl.: szerelem, magyarság, Élet-Halál, Isten, költészet, pénz, háborúellenesség, stb.) és versformái.
- Ady költészetének tematikus, formai és nyelvi újdonságai XIX. századi költészetünk tükrében.
- A szimbólumok újszerű használata az életműben.
- A szimbolista versek esztétikai jellemzőinek megismerése.
- Ady Endre költészetének hatása a kortársakra, illetve az ún. Ady-kultusz születésének megismerése.
- Szemelvények a költő prózájából, publicisztikai írásaiból.
- Ady Endre életútjának költészetét meghatározó főbb eseményei, kapcsolatuk a költői pálya alakulásával.
- A költő főbb pályaszakaszainak jellemzői, az Új versek c. kötet felépítésének tanulmányozása.
- A Nyugat születése, jelentőségének felismerése.
- Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor percepciójában) tanulmányozása.

FOGALMAK

századforduló, Nyugat, A Hét, Új Idők, alkotónemzedék, szimbolizmus, szecesszió, naturalizmus, impresszionizmus, versciklus, kötetkompozíció, programvers, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, Új Versek

Babits Mihály

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt versek és a Jónás könyve elemzésével.
− Babits Mihály irodalomszervező munkásságának feltérképezése.
− Babits Mihály költészetének főbb témái (filozófiai kérdésfelvetések, az értelmiségi lét kérdései és felelőssége, értékőrzés, erkölcsi kérdések és választások) tanulmányozása.
− Babits Mihály „poeta doctus” költői felfogásának megismerése néhány költői eszközének tanulmányozásával.
− Babits költői életútjának és költői pályájának főbb szakaszai, eseményei.
− Babits jelentőségének megismerése a magyar irodalomban: a költő, a magánember, a közéleti személyiség egysége; szemléleti, esztétikai öröksége.

FOGALMAK

filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, szállóige

Kosztolányi Dezső

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével.

SZÍNTISZTA OKTATÁS

− Kosztolányi Dezső költészetének főbb témáinak (gyermek- és ifjúkor, emlékezés, értékszembesítés, elmúlás, érzelmek stb.) tanulmányozása.
− A költő „homo aestheticus” költői felfogásának megismerése költői eszköztárának tanulmányozása által.
− Elbeszélő prózája főbb narrációtechnikai, esztétikai sajátosságainak felismerése, értelmezése.
− A lélektani vonatkozások tanulmányozása Kosztolányi Dezső prózájában.
− A történelem és a magánember konfliktusának ábrázolása Kosztolányi Dezső regényeiben.
− Kosztolányi Dezső szerepének vizsgálata kora irodalmi életében (vitái kortársaival; helye, szerepe a Nyugat első nemzedékében).

FOGALMAK
homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás

Herczeg Ferenc
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével.
− A hazához fűződő viszonyt vizsgáló prózai szövegek olvasása, értelmezése.
− Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése.
− Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések vizsgálata Herczeg Ferenc műveiben.
− A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése.
− Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése.

FOGALMAK
Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű

Portrék a XX. század magyar irodalmából
Móricz Zsigmond
Wass Albert

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Művelődéstörténeti kitekintés: a stílusok egyidejűségének, az olvasóközönség átalakulásának, az irodalmi elbeszélés, a film és más médiumok kapcsolatának vizsgálata.
− A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével.
− Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése.
− Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése.
− A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése.
− Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása.
− A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése.
− Történelmi sorskérdések vizsgálata az adott szerzők műveiben.
− A transzilván irodalom fogalmának, irodalomtörténeti jelentőségének tisztázása.

BAPTISTA OKTATÁS

FOGALMAK
naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom

Metszetek a XX. század magyar irodalmából - a Nyugat alkotói
Juhász Gyula, Tóth Árpád
Karinthy Frigyes

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az alkotók irodalomtörténeti helyének, szerepének vizsgálata.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
− Az Így írtok ti irodalmi jelentőségének megértése.
− A költemények közös és egyéni feldolgozása, értelmezése.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.
FOGALMAK
a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

A modernizmus kései korszakának irodalma	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **7**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **13**
Avantgárd mozgalmak Expresszionizmus, szürrealizmus, egyéb irányzatok Guillaume Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút Kassák Lajos: A ló meghal a madarak kirepülnek (részlet)	1	3
A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotása Thomas Stearns Eliot: A háromkirályok utazása (részlet)	2	2
A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai Franz Kafka: Az átváltozás	2	3
Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései Samuel Barclay Beckett: Godot-ra várva	1	3
A posztmodern világirodalom Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio (részletek)	1	2

A posztmodern világirodalom
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

BÁRTFA OKTATÁS

− Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése.
− Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben.
− Művelődéstörténeti áttekintés: a XIX-XX. század fordulójának filozófiai, művészeti és irodalmi irányzatainak tanulmányozása.
− Nietzsche, Bergson, Freud nézeteinek megismerése, irodalomra gyakorolt hatásuk feltérképezése.
− A művészet- és irodalomtörténetben a modernség/modernizmus jelentőségének vizsgálata.
− Az avantgárd mozgalmak művészeti és politikai szerepének, jelentőségének megismerése.
− Avantgárd irányzatok a színházban.
− Az egzisztencializmus és a posztmodern filozófia irodalmi hatásának felfedezése.
− Valóság és fikció, a bűntelenség és bűnösség, létbe vetettség filozófiai kérdéseinek értelmezése.
− A XX. századi irodalom néhány meghatározó tendenciájának megismertetése. Művek, műrészletek feldolgozása, alkotói nézőpontok, látásmódok, témák, történeti, kulturális kontextusok megvitatása. Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és művválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
− Kimerülés és újrafeltöltődés: a kísérleti irodalom és az olvasóközönség viszonya, a posztmodern változó meghatározásai.
− Az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlat továbbfejlesztése.
− A verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és alkotó módon történő alkalmazása.
− A környezet jelenségeinek megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása a dramatikus tevékenységekben.
− Részvétel a közös döntéshozatali folyamatokban.
− Összetett kommunikációs játékok különböző munkaszervezési módokban.
− Brecht epikus színháza.
− Interakciós és szituációs játékok különféle eszközökkel (pl. tárgy, báb, zene, mozgás, tánc történet és elidegenítés).
− Történetek feldolgozása összetett dramatikus kifejezési formák és ábrázolási módok alkalmazásával.
− A problémahelyzetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása és dramatikus eszközökkel történő feldolgozása.
− A dialektikus színházról.
− A történetekben megjelenő értékrendszerek felfedezése és értelmezése.
− Történet és forma egymásra hatásának felismerése.

FOGALMAK
avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus, szürrealizmus; szabad vers, freudizmus, mélylélektan, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern, életfilozófia, élethazugság, dekadenciaimpulzus, hatás és ellenhatás, interakció, szituáció, önkifejezés, gesztus, mimika, testbeszéd, döntési helyzet, elágazási pont, variáció, kontraszt, cselekmény, cselekményszál, hatás, időkezelés, idősíkváltás, flashback, fókusz, keret, jelentés, mondandó, tanulság, konfliktus, konfliktusrendszer, ellentét, párhuzam, metafora, szimbólum, csomópont, fordulat, tükrözés, dráma, drámaiság, dramatizálás, dramaturgia, dramaturg; feszültség, várakozás, fokozás, késleltetés, kitérő (epizód), akadály (gát), felismerés; expozíció, bonyodalom, válság (krízis), drámai vétség (hübrisz), sorsfordulat, katasztrófa, végkifejlet

A magyar irodalom a XX. században (II.)	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét**

SAPIENTIA OKTATÁS

	20	**25**
József Attila Nem én kiáltok, Tiszta szívvel, Két hexameter, Reménytelenül, Holt vidék, Óda, Flóra, Kései sirató, A Dunánál; Tudod, hogy nincs bocsánat; Nem emel föl… (Karóval jöttél)	4	4
Örkény István epikus művei Egyperces novellák	1	2
Szabó Magda epikus művei Az ajtó	1	1
Kányádi Sándor Fekete-piros, Halottak napja Bécsben, Sörény és koponya (részlet), Valaki jár a fák hegyén	1	1
Krúdy Gyula Szindbád – A hídon (Negyedik út), vagy Szindbád útja a halálnál (Ötödik út)	1	1
Szabó Dezső Feltámadás Makucskán	0,5	1
Weöres Sándor Rongyszőnyeg (részletek, 4, 99, 127)	0,5	1
Szabó Lőrinc Semmiért egészen, Mozart hallgatása közbe	1	1
Radnóti Miklós Járkálj csak, halálraítélt!; Hetedik ecloga, Erőltetett menet, Razglednicák	3	3
Dsida Jenő Nagycsütörtök, Arany és kék szavakkal	0,5	1
Reményik Sándor Halotti beszéd a hulló leveleknek, Eredj, ha tudsz (részlet)	0,5	1
Áprily Lajos Tavasz a házsongárdi temetőben, Március	0,5	1
Nagy László Ki viszi át a Szerelmet, Adjon az Isten	1	1
Pilinszky János Halak a hálóban, Apokrif, Négysoros	1	2
Illyés Gyula Puszták népe (részlet)	0,5	1

BAPTISTA OKTATÁS

Örkény István Tóték	2	2
Szabó Magda Az a szép, fényes nap (részlet)	1	1

Életmű a XX. század magyar irodalmából (II.)
József Attila
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése az életmű különböző szakaszaiból származó törzsanyagban megnevezett vers elemzésével.
− József Attila életműve főbb témáinak (pl.: haza, táj, szerelem, külváros és szegénység, lélekábrázolás, értékszembesítés, közéleti és gondolati költészet) és versformáinak, költői eszközeinek tanulmányozása.
− Annak vizsgálata, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival.
− A költői pálya indulása, a költői életút szakaszolásának lehetséges változatai.
− József Attila nagy gondolati verseinek elemzése, a művek filozófiai, esztétikai összetettségének vizsgálata.
− József Attila helye saját kora szellemi életében (vitái és kapcsolatai kortársaival).
− Utóéletének, a József Attila-kultusz születésének, a költői életmű XX. századi recepciójának tanulmányozása.

FOGALMAK
tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, létértelmező vers, önmegszólító vers, dialogizáló versbeszéd, időszembesítés, értékszembesítés

Portrék a XX. század magyar irodalmából I.
Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor epikus és lírai művei

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− Az erkölcs, hit, egyén és közösség, egyén és egyén viszonyának, kapcsolatának megvilágítása lírai, epikai, drámai alkotásokban.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

FOGALMAK
groteszk, abszurd, egyperces, családregény, értékrend, önéletrajzisás

Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.
a) Metszetek – egyéni utakon
Krúdy Gyula, Szabó Dezső, Weöres Sándor
b) Metszetek a modernista irodalomból
Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós
c) *Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból*
Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos
d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából
Nagy László

BARTÓK OKTATÁS

e) Metszet a tárgyias irodalomból
Pilinszky János

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban.
− A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− Történelmi kataklizmák és egyéni helytállások ábrázolásának tanulmányozása.
− Az erkölcs, hit, egyén és közösség viszonyának kérdései lírai és prózai alkotásokban.
− A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
− A líra sokfélesége: párhuzamos és versengő költészeti hagyományok bemutatása.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

Színház- és drámatörténet
Örkény István
Szabó Magda
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A törzsanyagban megnevezett drámai művek vagy műrészletek megismerése és közös elemzése.
− Ismerkedés a korszakban kidolgozott dramaturgiai eljárásokkal.
− Álláspontok megismerése, ütköztetése és kialakítása a feldolgozott drámák problémafelvetésével kapcsolatban.
− A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése színpadi technikák segítségével.
− A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése.
− Közösség és egyéni érdek, erkölcs, elvek és a társadalom egymásra hatásának megértése.
− A felelősség és a kötelesség hatása a döntésekre.

FOGALMAK
totalitárius, történelmi dráma, jelenet, szituáció, konfliktus, jelmez, kellék, artikuláció, intonáció, testbeszéd, dramaturgia, forgatókönyv

A XX. századi történelem az irodalomban	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **5**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **5**
Trianon Juhász Gyula: Trianon; Vérző Magyarország (szerk. Kosztolányi Dezső); Lyka Károly: Magyar művészet, magyar határok (ajánlott még: Illyés Gyula: Haza a magasban)	1	1
Világháborúk Gyóni Géza: Csak egy éjszakára; Ady: Emlékezés egy Nyár-éjszakára,	1	1

PARTISTA OKTATÁS

Radnóti Miklós: Nem tudhatom;		
Holokauszt Szép Ernő: Emberszag (részlet); Tadeusz Borowski: Kővilág; ajánlott: Kertész Imre: Sorstalanság (részlet) Pilinszky János: pl. Harbach, Ravensbrücki passió, A francia fogoly ajánlott: Irodalom és film: Koltay Lajos: Sorstalanság	1	1
Kommunista diktatúra Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról (ajánlott: Spiró György: A 301-es parcella bolondja – színház és dráma órakeretéből. Irodalom és film: Bacsó Péter: A tanú, vagy Beremányi Géza: Eldorádó (részletek))	1	1
1956 Nagy Gáspár: Öröknyár: elmúltam 9 éves. A Fiú naplójából; Márai Sándor: Mennyből az angyal vagy Halotti beszéd; (ajánlott: Déry Tibor: Szerelem. Irodalom és film: Gothár Péter: Megáll az idő;)	1	1

A XX. századi történelem az irodalomban

a) Trianon
b) Világháborúk
c) Holokauszt
d) Kommunista diktatúra
e) 1956

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése, megbeszélése.
− Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban.
− Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása.
− Az olvasott szövegek szerkezeti egységeinek megfigyelése, a szerkezeti egységek retorikai funkcióinak azonosítása.
− Egyes olvasott szövegek jellegzetes retorikai alakzatainak megfigyelése.
− Film és szöveg viszonya. Film és forgatókönyv, dramaturgia – a színpad és a film közötti hasonlóságok és eltérések elemzése.
− Lehetőség szerint színházlátogatás.

BAPTISTA OKTATÁS

Kortárs magyar irodalom	Tervezett óraszám 2 óra/hét 2	Tervezett óraszám 3 óra/hét 5
A szaktanár választása alapján a kortárs irodalom egy-két alkotójának, néhány alkotásának megismerése	2	5

Kortárs magyar irodalom

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- ismerkedés a kortárs irodalommal
- témák, műfajok, stíluseszközök a mai magyar irodalomban
- témák, műfajok, versformák összevetése a már korábban megismert művekkel
- téma és forma jellegzetességei, változása az ezredfordulón

Szabadon felhasználható órák: Felkészülés az érettségire	Tervezett óraszám 2 óra/hét -	Tervezett óraszám 3 óra/hét 6
Felkészülés az írásbeli érettségire Szövegértés, szövegalkotás, irodalmi teszt, műelemző esszé	0	3
Felkészülés a szóbeli érettségire Témakörök ismétlése, rendszerezése	0	3

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
– A tananyag típusához, illetve a tanított közösséghez, iskola programjához és technikai felszereltségéhez igazítva választ a tanár a különböző oktatási stratégiák közül.
– Az oktatási módszerek közül jellemző az előadás, a magyarázat, az elbeszélés és a házi feladatok.
– Számonkérések jellemző módja esszé és tesztek írása, műelemzések előkészítéseként gondolattérképek készítése. Irányított szempontok alapján szövegértési és szövegalkotási gyakorlatok összeállítása.
– A munkaformák közül a frontális osztálymunka használata mellett elsősorban a páros munka, a csoportmunka, az egyénre szabott munkaforma és a differenciált tananyagfeldolgozás alkalmazása.
– A kooperatív tanulási-tanítási technikák alkalmazása mellett az önálló munkavégzés és tanulás kialakítása is fontos feladat.
– A digitális oktatási módszereknek ebben a képzési szakaszban is kiemelt jelentősége van (pl. prezentációk készítése).
– Egyre hangsúlyosabb a szöveg önálló megértése, megadott szempontok alapján egy-egy mű önálló elemzése, ugyanakkor szükség van a tanár, illetve a csoport visszajelzésére.
– Az önálló munka mellett fontos szerepet kap a páros- illetve csoportmunka, a projektek.
– A fakultáció megindulásával a differenciálásnak egyre nagyobb teret adhatunk.
– A gondolatok szóbeli megfogalmazása és a vázlatírás mellett egyre hangsúlyosabb az írásbeli megnyilvánulás, szövegalkotás.

PÁTFISTA OKTATÁS

– A második félév kiemelt eseménye a kisérettségi/próbaérettségi, amely előkészíti a nagy érettségin szükséges készségeket, gyakoroltatja a vizsgaszituációt, ezzel magabiztosságot, jártasságot alakít ki, illetve felhívja a figyelmet az esetleges hiányosságokra.
− A kifejező közlés alkalmazását lehetővé tevő gyakorlatok alkalmazása.
− A társismeret játékai (megfigyeléstől a felismerésig), bizalomgyakorlatok.
− Kötött időben, osztálylétszámokkal is megvalósítható, játékszabályokhoz kötött ön- és csoportismereti gyakorlatok.
- Az élmény megélésén keresztül jusson el a megértésig a résztvevő.
- Alkalmat kapjon az önmagára és a világra vonatkozó kérdések megfogalmazására és a válaszok keresésére.
- Részt vegyen közösségépítésben és közösségi alkotásban.
- Verbális és nonverbális kommunikációs készségek fejlesztése.
- A résztvevői aktivitásra építő tevékenységek során támaszkodunk a tanulás társas természetéből adódó előnyökre és a differenciált egyéni munka adta lehetőségekre. A tanulók igényei és lehetőségei szerint több önálló, egyéni vagy csoportos feladat adható.
- A drámai művek, megjelenített helyzetek alkotóelemeinek, a feszültség forrásainak dramaturgiai szempontú elemzése.
- Választott művek, műrészletek, szövegrészek feldolgozása, értelmezése.
- Megbeszélés, vita, értelmezés – kis- és nagycsoportos formákban.
– A művek önálló megismerése és értelmezése mellett elvárt az önálló gondolatok megfogalmazása, vázlat és elemzés írása.
– A képzésben résztvevők gondolatainak egyre nagyobb teret kell biztosítani, de szükségük van a tanári megerősítésre, a helyes értelmezési tartomány beazonosítására.
– Vita a megismert művek és a saját gondolatok, elvek alapján.
– Együttműködés és feladatmegosztás a résztvevők önszerveződése alapján.
– Sikerorientált, a helyes önértékelés kialakulását segítő visszajelzések.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia
Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!
Szabó Magda: Az ajtó
Örkény István: Tóték

MEMORITEREK
Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában

SZÍNTISZTA OKTATÁS

Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)
József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)
József Attila Óda (részlet)
Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén
Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet)
Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)
Áprily Lajos: Március (részlet)
Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv
tantárgy

12. évfolyam

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ ELSŐ ÉV VÉGÉRE

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
– tudatosan alkalmazza a kommunikáció eszközeit és különböző formáit;
– felismeri a kommunikáció funkcióit;
– felismeri a kommunikáció zavarait, kezelésükre stratégiát dolgoz ki;
– reflektál saját kommunikációjára, szükség esetén változtat azon;
– a nem nyelvi jeleket képes értelmezni;
– a tömegkommunikáció céljait, eszközeit és annak hatásait ismeri;
– az internet hatásait és veszélyeit ismeri;
– etikusan és kritikusan használja a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat;
– ismeri az anyanyelvét, annak szerkezeti felépítését, törekszik arra, hogy nyelvhasználata tudatos és helyes legyen;
– ismeri a magyar nyelv hangtanát, alaktanát, szófajtanát, mondattanát;
– ismeri és alkalmazza a tanult elemzési eljárásokat;
– felismeri és megnevezi a magyar és a tanult idegen nyelv közötti hasonlóságokat és eltéréseket;
– alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket;
– ismeri a magyar nyelv helyesírási, nyelvhelyességi szabályait;
– tud (legalább törekszik) helyesen írni, szükség esetén nyomtatott és digitális helyesírási segédleteket használ;
– ismeri a szöveg fogalmát, jellemzőit, szerkezeti sajátosságait, valamint a különféle szövegtípusokat és megjelenésmódokat;
– felismeri és alkalmazza a szövegösszetartó grammatikai és jelentésbeli elemeket, szövegépítése arányos és koherens;
– képes a különböző szövegműfajoknak és közlésmódoknak megfelelő, megadott témájú szöveg alkotására;
– igényes a helyesírás és a helyes nyelvhasználat terén, képes a saját hibáit kijavítani;
– ismeri a stílus fogalmát, a stíluselemeket, a stílushatást, stílusrétegeket,
– ismereteit a szöveg befogadása és alkotása során tudatosan alkalmazza;
– szövegelemzéskor felismeri a stilisztikai eszközöket, értelmezi azokat, elemzi a hatását, szerepét, megnevezi típusaikat;
– a stilisztikai eszközöket az irodalmi művekben is felismeri és elemzi, gondolatait irodalmi műelemző esszében önállóan meg tudja fogalmazni;
– képes a hivatalos élet színtereinek mindennapi szövegtípusait alkalmazni, megírni.

Témakör	**Javasolt óraszám** **1 óra/hét**
I. A kommunikáció fogalma, eszközei, típusai, zavarai; tömegkommunikáció és digitális kommunikáció	**9**
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**9**
III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció;	**9**

BÁRTFAI OKTATÁS

szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	
IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**9**
Összes óra száma	**36**

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben:

A kommunikáció fogalma, eszközei, típusai, zavarai; tömegkommunikáció és digitális kommunikáció	**Tervezett óraszám** **9**
A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói	1
A személyközi kommunikáció. Megszólítás, magázódás, tegeződés	1
A nem nyelvi jelek. Gesztusok és hatásaik, gesztusok és kultúrkörök	1
A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói	2
A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre. Médiafüggőség, a virtuális valóság hatásai.	1
Médiaműfajok	2
A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK

− A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése.
− A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése.
− A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása.
− A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése.
− Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása.
− Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben.
− Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése.
− A kommunikáció tényezői.
− A kommunikációs célok és funkciók.
− A kommunikáció jelei.
− A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai.
− A kommunikációs kapcsolat illemszabályai.

FOGALMAK:

kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai funkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai

PÁRBESZÉD OKTATÁS

A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**Tervezett óraszám** **9**
A nyelv, mint jelrendszer	0,5
A nyelvi szintek	0,5
A magyar nyelv hangrendszere (összevetve a tanult vagy ismert idegen nyelv hangrendszerével)	1
Hangkapcsolódási szabályszerűségek, hangtörvények	1
Számonkérés	1
A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag) (összevetve a tanult vagy ismert idegen nyelvvel)	1
A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonyszók	1
Az egyszerű mondat: az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők	1
A szószerkezetek (szintagmák)	1
A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai	1
Az összetett mondatok (alárendelő, mellérendelő; többszörösen összetett)	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása.
– A nyelvi elemzőkészség fejlesztése.
– Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása.
– Kreatív nyelvi fejlesztés.
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei.
– A szavak és osztályozásuk.
– A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban.
– A szószerkezetek.
– A mondatrészek.
– A mondatok csoportosítása.
– Szórend és jelentés.
– Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is.

FOGALMAK
nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM OKTATÁS

szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**Tervezett óraszám** **9**
A szöveg fogalma. A szövegösszefüggés, a beszédhelyzet	0,5
A szöveg típusai, a szöveg szerkezete	0,5
A szövegkohézió (lineáris és globális)	1
A szöveg kifejtettsége	0,5
Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv)	0,5
Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint	1
A legjellegzetesebb szövegtípusok, szövegfajták	1
Az esszé	1
A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél)	1
Az intertextualitás	1
A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szöveg fogalma, jellemzői.
- A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, összetettségének jellemzői.
- A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek.
- A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje.
- Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői.
- Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás.
- A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése.
- A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése.
- A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban.
- A szövegelemző képességek fejlesztése.
- A helyesírási készség fejlesztése.
- Helyesírási szótárak használatának tudatosítása.
- A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák.
- Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos.
- Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás.

PARTIUM OKTATÁS

- A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.
- Az esszé.
- A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés.

FOGALMAK
szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **9 óra**
Hangalak és jelentés. Jelentésmező	1
A stílus fogalma és hírértéke, kifejező ereje	1
Stílusrétegek: társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki és irodalmi stílus	1
Stílusárnyalatok (pl.: neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, költői, archaikus)	1
Számonkérés (szövegelemzés)	1
A mondatstilisztikai eszközök (a verbális stílus, nominális stílus, a körmondat)	1
Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés	1
Szóképek (egyszerű; hasonlatból kinövő szóképek /metafora, szinesztézia/, érintkezésen nyugvó szóképek /metonímia, szinekdoché/, összetett szóképek /összetett költői kép, allegória, szimbólum/)	1
Költői alakzatok (ismétlés, felcserélés, kihagyás) köznyelvi és irodalmi szövegekben	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A stílus szerepének tudatosítása.
− A stiláris különbségek felfedeztetése.
− Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor.

BAPTISTA OKTATÁS

− A stílus, a stilisztika, a stílustípusok.
− A stílusérték.
− A stílushatás.
− Stílusgyakorlatok.
− A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése.
− Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben.
− A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása.
− A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés. tudatosítása.
− A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése.
− Szótárhasználat fejlesztése.
− A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői.
− A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek.
− A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező.
− Motivált és motiválatlan jelentés.
− A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk.
− A mondat- és szövegjelentés.

FOGALMAK
stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
- Az elméletet – a lehetőségekhez mérten – a gyakorlatban is igyekszünk megmutatni, megvalósítani, s ezzel elmélyíteni (akár projektmunkában, pl. szövegalkotási feladattal, szituációs gyakorlattal) hogy a tanulás egyben élményszerű és egyben hatékony is legyen.
– A korábban tanultak átismétlése, kibővítése, elmélyítése, gyakorlása, akár IKT-eszközök bevonásával.
– Tanári rávezetés, közös ismétlés.
– Tanári magyarázat az új vagy kevésbé ismert anyagrészeknél.
– Csoportos, páros munka, önálló feladatmegoldás (IKT-eszközök bevonásával is lehet).

13. évfolyam
TANULÁSI EREDMÉNYEK A MÁSOIDK ÉV VÉGÉRE
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
- alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket;
- a retorikai ismereteit a gyakorlatban is alkalmazza;
- képes adott témához kapcsolódó retorikai szöveget alkotni és előadni;
- alkalmazza a kulturált vitatkozás elveit;
- ismeri, felismeri, alkalmazza az érvelési technikákat;
- törekszik az eredményes és előre vivő vitára;
- kulturáltan és udvariasan kommunikál;
- tudatosan alkalmazza a kulturált társalgás elveit;
- megérti, hogy a nyelv nemcsak a kommunikáció, de a gondolkodás eszköze is egyben;

PÁRTOKTATÁS

- megérti a nyelvek közötti kapcsolódás lehetőségeit;
- képes csoportosítani és jellemezni az általa ismert nyelveket;
- megérti, hogy a nyelv folyamatosan változik, s e változásban minden ember, minden nyelvhasználó aktívan részt vesz;
- tudatosan használja az anyanyelvét;
- ismeri az egyes szótár- és kézikönyvtípusokat;
- tudja, hogy mit hol keressen a valóságos és a virtuális könyvtárakban;
- képes használni a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális szótárakat;
- ismeri a nyelvben előforduló különféle nyelvváltozatokat (nyelvjárások, csoportnyelvek, rétegnyelvek), összehasonlítja azok főbb jellemzőit;
- megérti az anyanyelvhasználat fontosságát;
- ismeri és érti a nyelvrokonság fogalmát, annak kritériumait;
- ismeri a magyar nyelv eredetének hipotéziseit, és azok tudományosan megalapozott bizonyítékait;
- érti, hogy nyelvünk folyamatosan változik, ismeri a magyar nyelvtörténet nagykorszakait, kiemelkedő jelentőségű nyelvemlékeit;
- felkészül az érettségi írásbeli és szóbeli részére;
- tud helyesen írni, szükség esetén nyomtatott és digitális helyesírási segédleteket használ;
- etikusan és kritikusan használja a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat;
- képes önállóan kijavítani a saját hibáit.

Témakör	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**
I. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**5**
II. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**5**
III. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**5**
IV. Szótárhasználat	**2**
V. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**5**
VI. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**5**
VII. Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	**4**
Összes óra száma	**31**

A második évben a törzsanyag mellett fontos szerepet kap az iskola által szervezett magyar nyelv és irodalom kisérettségi/próbaérettségi. A kisérettségi/próbaérettségi készíti fel a képzésben résztvevőket az érettségire, egyben alkalmat ad arra, hogy kipróbálják a vizsgahelyzetet, gyakorlatot szerezzenek mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgaszituációban.

BAPTISTA OKTATÁS

A kisérettségi/próbaérettségi sikeressége és haszna azon is múlik, hogy mennyire tudjuk tanárként felkészíteni a résztvevőket a várható megmérettetésre. Ezért a második évben a szabadon felhasználható órák egy részét a felkészülésre, gyakorlásra fordíthatjuk.

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben

Retorika - a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**Tervezett óraszám** **5**
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma	1
A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései	0,5
A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik	0,5
Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok	0,5
Az érvelés módszere. Érvelési gyakorlat	0,5
A retorikai szövegek kifejezőeszközei.	0,5
Felszólalás, hozzászólás, vitaindító beszéd	0,5
A kulturált vita szabályai	0,5
A befolyásolás módszerei	0,5

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A retorika alapfogalmainak megismertetése, azok alkalmazása a résztvevők életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalásokban.
− A hatásos érvelés technikájának, a legfőbb érvelési hibáknak a megismertetése.
− Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése.
− A szónok tulajdonságai, feladatai.
− A szónoki beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
− Az érv, érvelés, cáfolat megértése.
− Az érvelési hibák felfedeztetése.
− A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása.
− Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása.

FOGALMAK

retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése

Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**Tervezett óraszám** **5**
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során	1

BÁRTFAI OKTATÁS

A társalgás udvariassági formái	2
A beszédaktus	1
Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.

− A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel.

FOGALMAK

megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv

Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**Tervezett óraszám** **5**
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer	1
A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés	1
A beszéd mint cselekvés	1
A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	1
Felkészülés a kisérettségire/próbaérettségire	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− a nyelv, mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban;

− a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek;

− a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése;

− a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya;

− nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása.

FOGALMAK

jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv

Szótárhasználat	**Tervezett óraszám** **2**
A főbb szótárak típusai, témakörei. Információk a szótárakban	1
Szótarhasználati gyakorlat	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

BAPTISTA OKTATÁS

- a fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása, használata: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár.

FOGALMAK
értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár, szócikk, tárgyszó

A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**Tervezett óraszám** **5**
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek	1
Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma	1
Nyelvünk helyzete a határon túl	1
Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	1
Számonkérés	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása.
− A nyelvjárások nyelvhasználati sajátosságainak megismertetése.
− A nyelvi tervezés elveinek és feladatainak megismertetése.
− A nyelv társadalmi tagozódásának vizsgálata.

FOGALMAK
nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**Tervezett óraszám** **5**
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei	1
A magyar nyelvtörténet korszakai	1
Nyelvemlékek	1
A szókészlet változása a magyar nyelv történetében	1
Nyelvújítás	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése.
− A magyar nyelv rokonságának megismerése.
− Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban.

BÁBITÓ OKTATÁS

− Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével.
− Változás és állandóság nyelvi egyensúlyának megértése.
− Nyelvrokonság és nyelvcsaládok vizsgálata.
− A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos módszereinek tisztázása.
− A magyar nyelv eredetének, az erről szóló tudományos hipotéziseknek megismerése.
− A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái.
− A nyelvtörténeti kutatások forrásainak vizsgálata: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek.
− A magyar nyelv történetének főbb korszakai, és néhány fontos nyelvemlékünk (A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom).
− A nyelvújításnak, illetve hatásának tanulmányozása.

FOGALMAK
nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet

Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	**Tervezett óraszám** **4**

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- szövegértés, kérdések alapján;
- szóbeli érettségi felelethez vázlat készítése;
- szóbeli érettségi felelet érthető előadása.

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
- Az elméletet – a lehetőségekhez mérten – először a gyakorlatban igyekszünk különböző szövegeken megmutatni, hogy a saját felimeréssel segítsük a résztvevők számára a tananyag megértését, bevéséődését – csoportos vagy páros munkában.
- Ezt követheti az elmélet rögzítése, megtanulása (ez elmaradhatatlan lépés) – tanári magyarázat, frontális tanítás vagy önálló jegyzetkészítés.
- A megismert elméletet – a lehetőségekhez mérten – a gyakorlatban is megpróbálják a résztvevők alkalmazni, s ezzel elmélyíteni a tudásukat párban, csoportban, projektmunkában, illetve egyéni feladatként.
- Közös ismétlés, rendszerezés.
- Szövegértés, szövegalkotási feladatok önálló megoldása az érettségin elvárt szövegtípusok és szövegműfajok alapján.
- A tanári visszajelzés alapján önállóan javítja a hibáit.

BARTIKA OKTATÁS

Angol nyelv
tantárgy

Bevezetés

Az angol nyelv tantárgy tanítása és tanulása különösen fontos a mai társadalomban. Egy ember annál értékesebb, minél több nyelvet beszél. Az idegennyelv-tudás elengedhetetlen, hiszen a legfontosabb eszköze a kommunikációnak.

Célok és feladatok

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.
Az idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg.
Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.
Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

Óraszám

A heti és éves óraszáma angol nyelvből az alábbiak szerint alakul:
12. évfolyam
heti 3 órás képzés - évi 111 óra
heti 4 órás képzés - évi 148 óra

13. évfolyam
heti 3 órás képzés - évi 96 óra
heti 4 órás képzés - évi 128 óra

Elérhető szint

Elérhető szint: A1 - A2 szint - B1 szint

Be- és kimeneti követelmények:
12. évfolyam
Bement: A1 - A2 szint
A tanulók sok helyről érkeznek, igen eltérő óraszámban tanulták az angolt. Az első félév a közel azonos szintre hozással telik.
Kimenet: B1- szint

BARTIS MÓDSZERTANI

13. évfolyam
Bement: B1- szint
Kimenet: B1 szint
A tanulók középszintű érettségit tesznek.

A1 minimumszint
A2 alapszint
B1 küszöbszint középszintű érettségi vizsga

A fejlesztési lista a 12. évfolyam számára

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókincset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban rendszeresen előforduló ismerős témákról. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése két beszélő esetén. A legfontosabb információk megértése képekkel támogatott hangzó anyagokban, amelyek az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
Az egyszerű, mindennapi társalgásban elhangzó álláspontok lényegének megértése. Az ismerős témájú, egyszerűen és világosan megfogalmazott, rövid köznyelvi stílusú beszéd vagy előadás főbb pontjainak megértése. Egyszerű műszaki információk megértése. Részletes, összetett útbaigazítás követése. Telefonbeszélgetésekben elhangzó alapvető információk megértése. Az ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerű nyelvezetű hangfelvételek lényegének megértése. A hangzó szövegben az okot, magyarázatot, következményt vagy ellentétet előrejelző szavak felismerése. Szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtéma esetén az ismeretlen szavak kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a várható vagy megjósolt információk keresése, szükség esetén összefoglalás, visszakérdezés, ismétlés, magyarázat kérése. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Információk, instrukciók, üzenetek, útbaigazítás, hírek a televízióban és a rádióban, rövid interjúk, reklámok, dalok, videók.	

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Rövid beszélgetésekben vesz részt. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben. Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Boldogulás a mindennapi élet legtöbb nyelvi helyzetében spontán módon. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás, érzelmek kifejezése az érdeklődési körbe tartozó témákkal kapcsolatban. A leggyakoribb

BÁRTFAI ÖKÖRKÖS

	kommunikációs forgatókönyvek ismerete, egyre kevesebb zökkenővel történő alkalmazásuk. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén – időnként szavak, fordulatok ismétlését vagy magyarázatát kérve. Érzelmek egyszerű kifejezése és reagálás mások érzelmeire (pl. tetszés, nemtetszés, meglepetés, boldogság, szomorúság, érdeklődés és közömbösség). Mindennapi problémák felvetése, megvitatása, választási lehetőségek összevetése (pl. mit csináljanak, hova menjenek, melyiket válasszam). Érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, véleménycsere. Történetek követése, véleménynyilvánítás és érdeklődés további részletekről. Úti előkészületek és utazás során felmerülő feladatok megoldása (pl. közlekedési információk beszerzése, szállásfoglalás, programegyeztetés, reakciók kifejezése). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése kevésbé begyakorolt helyzetekben is (pl. boltban, postán, bankban). Egyszerű utasítások adása, követése és kérése, udvarias kérés. Egyszerű, tényszerű információ megszerzése és továbbadása. Felkészülésen alapuló interjú, az információk ellenőrzése, megerősítése időnként segítség igénybevételével. Előre elkészített kérdőív alapján strukturált interjú készítése. Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel a célnyelven. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása. A beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, a félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének rugalmas alkalmazása és reagálás azokra. A fontosabb udvariassági szabályok, szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megbeszéléséhez elegendő szókincs rugalmas alkalmazása, körülírás. Az elemi szókincs viszonylag magabiztos és általában helyes alkalmazása. Az idegen nyelvi normának megfelelő, az anyanyelvi hatások kiküszöbölésére törekvő nyelvhasználat ismerős kontextusokban. A szövegszervezés eszközeinek egyre tudatosabb használata. A gondolatok, problémák viszonylag pontos kifejezése. Érthető, egyre kevesebb félreértésre okot adó kiejtés, intonáció. Részvétel a szóbeliség jegyeit viselő digitális kommunikációban: fórum, chat, Skype. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Személyes és telefonos társalgás, megbeszélés; tranzakciós és informális párbeszédek, utasítások, interjúk, viták.	

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önkifejezés begyakorolt szerkezetekkel a szintnek megfelelő témakörökben.

SZEGEDI OKTATÁS

	A folyamatoshoz közelítő, érthető beszéd, a mondanivaló nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének kifejtése megközelítő pontossággal.
A fejlesztés tartalma	
Az érdeklődési körnek megfelelő témák lényegének folyamatoshoz közelítő kifejtése a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének folyamatoshoz közelítő összefoglalása a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával. Egyszerű élménybeszámoló az érzések és reakciók vázlatos bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek egyszerű bemutatása. Könyv vagy film cselekményének vázlatos összefoglalása. Történet elmondása. Vélemény, tervek és cselekedetek rövid és egyszerű magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témáról. Részvétel előre megírt, ismerős témájú csoportos előadásban. A begyakorolt nyelvi eszközök megbízható használata, ezek átrendezése, bővítése ismerős helyzetekben a mondanivaló kifejezésére. A közlés bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközeinek használata. Önellenőrzés és önkorrekció, például a kommunikáció megszakadása esetén más stratégia alkalmazásával a mondanivaló újrakezdése. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, mondókák, rapszövegek.	

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hétköznapi nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegek megértése. Az érvelés gondolatmenetének felismerése.
A fejlesztés tartalma	
Az adott helyzetben fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, világos tartalmú és szerkezetű, hétköznapi nyelven írott szövegekben. Az adott feladat megoldásához szükséges információk kiszűrése hosszabb szövegekből is. Az érvelés gondolatmenetének felismerése, a lényeges következtetések felismerése világosan írt érvelő szövegekben. Érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése a köznyelven írt szövegekben. Mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek, e-mailek megértése. Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése. Az egyszerű szövegfajták szövegfelépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során. A mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése.	

PÁLYÁZATI OKTATÁS

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata. Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, egyszerű irodalmi szövegek, dalszövegek.

Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak. Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatsorokban fejezi ki írásban. Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rövid, összefüggő szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli beszámoló eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről. Írásbeli interakció elkezdése, fenntartása és befejezése. Jegyzetet készítése olvasott és hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötletről. Minták alapján több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű szöveg írása a tanuló érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témákról, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Beszámoló írása élményekről, eseményekről (pl. utazás). Egyszerűbb cselekvéssor, történet leírása összefüggő szövegben. Érzések, gondolatok és reakciók rövid leírása; rövid vélemény írása indoklással. Egyszerű információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak). Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban). Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése; online ügyintézés. Életrajz írása. Lényegre koncentráló leírás készítése. Tényszerű információk összefoglalása. Egyszerű, világos köznyelvet használó előadás fő pontjainak lejegyzése; saját ötlethez jegyzet készítése. Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése. Egyszerű, tagolt írásmű létrehozása: bevezetés, kifejtés, lezárás. Egyszerű írásbeli műfajok alapvető szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula); a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság alkalmazása. Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).	

BÁRTFAI TAKTIKAS

Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltése. Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása. A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata. Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak megjelenítése a fogalmazásban. A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép). *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek, versek; rapek; rigmusok; dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

A fejlesztési lista a 13. évfolyam számára

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévéműsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén. A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakérdezések segítségével. Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése. Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése. Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése. Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése. Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik. A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtéma esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.	

BÁRTFAI OKTATÁS

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadás (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával.	

KÁDISTA OKTATÁS

Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása. Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat. A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata. Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció. A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása. Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása. Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása. Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról. Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról. Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása. Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén. Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat. A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben. A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel. Önellenőrzés és önkorrekció, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása. Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.	

PÁRTISTA OKTATÁS

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.

A fejlesztés tartalma

A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.
A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.
A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.
A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.
A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.
Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.
Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.
Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.
Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.
Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről. Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.

BÁRTFAI OKTATÁS

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.

A fejlesztés tartalma

Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.
Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.
Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).
Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.
Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
Riport, cikk, esszé írása.
Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.
Saját ötletekről jegyzet készítése.
Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása.
Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.
Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).
Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet, paródia írása, illetve átírása).
Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.
Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.
Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.
A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

PÁRTISÁOKTATÁS

Kommunikációs eszközök és fogalomkörök B1 – és B1 szinten

12. évfolyam (B1- szint)

Kommunikációs eszközök B1-		
A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	*Can I speak to George, please?* *Could you put me through to Mrs Hamilton, please?*	*Yes, just a minute, please.*
Telefonálásnál elköszönés	*I'll call back again later this evening.* *It was lovely to speak to you.* *Thanks for ringing. Bye!*	*Bye!*
Üdvözletküldés	*Give my love / regards to…*	*I will.*
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykérés és reagálás:	*May I use your telephone?* *Do you mind if I open the window?*	*Yes, go ahead.* *Not at all.*
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.

RAPTS IA OKTATÁS

Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), *I am looking forward to hearing from you soon.*	
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad/very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that… Good for you. Congratulations. I feel so happy for… I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for…
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of…? Are you pleased with…? Are you happy with…? Are you satisfied with…?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with… I'm quite happy with… I'm quite pleased with… It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you.	How come? Is he? What a surprise!
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to… I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	*What's the matter?*	*I am worried about my boyfriend*
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.

BAPTISTA OKTATÁS

Érdeklődés, érdektelenség	*Are you interested in sports?*	*I am interested in gardening.* *It doesn't really bother me.*
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika	*You are really helpful.*	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettség	*Must we fill in this form now?* *When do we have to leave?*	*We must fill it in now.* *Right now.*
Szükségesség	Is that necessarily so?	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	*Do you approve of this action?*	*That's good/not bad / terrible.*
Szándék, terv	*Are you going to visit the Browns today?*	*I'm planning to do so.*
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's…/ That's…/ It's a kind of…/ It's used for… It's big and comfortable.
Információ kérés, adás:	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? *Do you have a pen by any chance?*	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. *I am afraid, I don't.*

BAPTISTA OKTATÁS

Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás	*will you do the washing up for me, please?*	*Certainly. Not now. I am very busy.*
Segítség felajánlása	*I am going to the food-store. Shall I bring you something?* *I'll do the ironing for you.*	*No, thank you.* *That would be kind of you.*
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. *Let me get you another drink.*	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	*What shall I do?* *What do you recommend me?*	*I think you should …* *I don't think you should….*
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázatértés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells…
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.
Párbeszéd strukturálása:	*Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése*	*I'll tell you what;* *I've just had a thought.* *The question is how many …….* *The trouble is, that….*
	Elemek összekapcsolása	*Put the blouse on first, and then…*
	Összefoglalás	*Well, to sum it up…*
	Beszélgetés lezárása	*Right…okay* *Well, it's been nice talking to you.*

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalomkörök B1-

Fogalomkörök		**Fogalomkörök nyelvi kifejezései**	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Presen Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		Present Simple Passive	*The school is renovated as it is very old.*
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?
		Past Continuous	*What were you doing at five yesterday?* *I was watching TV when he phoned.*
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?
		Future with will	When will you be fourteen?
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		Belong to	*Who does this bag belong to?* *Oh, this is mine.*

BAPTISTA OKTATÁS

Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs *Picture location, Geographical location*	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, …
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now, Yesterday, last week, two years ago, Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.
	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just	I have already read it. He has not finished yet. She has just entered the room.
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls, Children, people, men, women …
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second…
		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.

BAPTISTA OKTATÁS

Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives *With long adjectives* Irregular comparative and superlative forms of adjectives *Enough* *Too, quite*	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. *This novel is more interesting than the other one.* Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség, engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		Could, was able to	*At last I could pass the axam.* *She was able to open the tin with a knife.*
	Tanácsadás	Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	Valószínűség, lehetőség	*Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)*	*John must be ill.* *He can't be at school.*
Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	conditional	We'll stay at home if it rains.
	Célhatározás	*purpose*	*We help you so that you can pass this exam.*

BAPTISTA OKTATÁS

Szövegösszetartó eszközök		Articles Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns Indefinite pronouns	A, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass. I, he, they… Me, him, them… This, that, these, those Somebody, anybody, nobody, everybody
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.

13. évfolyam (B1 szint)

Kommunikációs eszközök B1		
A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!

BAPTISTA OKTATÁS

Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please?	Yes, just a minute, please.
Telefonálásnál elköszönés	I'll call back again later this evening. It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!	Bye!
Üdvözletküldés	Give my love / regards to…	I will.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykérés és reagálás	May I use your telephone? Do you mind if I open the window?	Yes, go ahead. Not at all.
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), I am looking forward to hearing from you soon.	
Hivatalos levélben megszólítás, elbúcsúzás	Dear Sir, Madam, Dear John	Yours faithfully, Yours sincerely
Együttérzés és arra reagálás	I am sorry. I am sorry to hear that	Oh dear… What a shame!
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		

BAPTISTA OKTATÁS

Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad /very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that… Good for you. Congratulations. I feel so happy for… I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for…
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of…? Are you pleased with…? Are you happy with…? Are you satisfied with…?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with… I'm quite happy with… I'm quite pleased with… It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you. *Were you surprised to hear the news?*	How come? Is he? What a surprise! *I could hardly believe it.* *Amazing, isn't it?*
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to… I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	What's the matter?	I am worried about my boyfriend

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	Are you interested in sports?	I am interested in gardening. It doesn't really bother me.
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika:	You are really helpful.	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelezettség	Must we fill in this form now? When do we have to leave?	We must fill it in now. Right now.
Szükségesség	Is that necessarily so? *Must things really be black and white?*	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	Do you approve of this action?	That's good/not bad/terrible.
Szándék, terv	Are you going to visit the Browns today?	I'm planning to do so.
Szemrehányás	*It's your fault.* *You shouldn't have acted like that.*	*It won't happen again, I promise.* *Mind your own business.*
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's…/ That's…/ It's a kind of…/It's used for… It's big and comfortable.
Információ kérés, adás	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea / clue.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
Feltételezés, kétely	*I doubt if he can do it. I don't suppose they can come any earlier. I suppose he is right.*	
Ok, okozat	*Why is that?* *What's the reason for that?* *What caused the accident?*	*Well, simply because she'd like to meet the teacher.* *He didn't give way; this is how it happened.*
Cél, magyarázat	*What's this used for?* *What's the point of that?* *How does it work?* *Can you tell me the way to..?*	*It's for cooking.* *It's to work with.* *You switch it on here* *Take the second turning on the right.*

BAPTISTA OKTATÁS

Emlékezés, nem emlékezés	*Do you remember where you left it?* *Did you remember to lock the door?*	*I can't remember where I put my handbag.* *I don't remember saying that.* *I have forgotten to lock the door.*
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? *Do you have a pen by any chance?*	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. *I am afraid, I don't.*
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás:	will you do the washing up for me, please?	Certainly. Not now. I am very busy.
Segítség felajánlása	I am going to the food-store. Shall I bring you something? I'll do the ironing for you.	No, thank you. That would be kind of you.
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. *Let me get you another drink.*	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	What shall I do? What do you recommend me?	I think you should … I don't think you should….
Reklamálás	*It was terrible.* *It's too cold.* *I have a complaint.* *This doesn't work.*	
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells…
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, I couldn't catch it. Sorry, that was a bit too fast.

BAPTISTA OKTATÁS

Párbeszéd strukturálása	Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése	I'll tell you what; I've just had a thought. The question is how many ……. The trouble is, that….
	Elemek összekapcsolása	Put the blouse on first, and then…
	Összefoglalás	Well, to sum it up…, All in all...
	Beszélgetés lezárása	Right…okay Well, it's been nice talking to you.
	Helyesbítés	*No, nowadays it is not the case.*
	Kiemelés, hangsúlyozás	*It's me who wants to go.* *The only problem here is, …*

Fogalomkörök B1

Fogalomkörök		**Fogalomkörök nyelvi kifejezései**	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Presen Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		Present Perfect Continuous	*I have been learning English for 4 years.*
		Present Simple Passive	*The school is renovated as it is very old.*
		Present Perfect Passive	*Our car has just been repaired.*
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?
		Past Continuous	*What were you doing at five yesterday?* *I was watching TV when he phoned.*
		Past Simple Passive	*When was this book written?*
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?

BAPTISTA OKTATÁS

		Future with ***will***	When will you be fourteen?
		Future Simple Passive	*When will it be done?*
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		Belong to	Who does this bag belong to? Oh, this is mine.
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs Picture location Geographical location	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, …
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now Yesterday, last week, two years ago Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.
	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just *How long (Present Perfect Simple, Continuous)*	I havealready read it. He has not finished yet. She has just entered the rrom. *We haven't met yet, I suppose.* *I have been sitting here for hours.*
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls Children, people, men, women …
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second…

BAPTISTA OKTATÁS

		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.
Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives With long adjectives Irregular comparative and superlative forms of adjectives Enough Too, quite	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. This novel is more interesting than the other one. Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		Could, was able to *Manage to*	At last I could pass the axam. She was able to open the tin with a knife. *How did you manage to come in?*
		Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	Valószínűség, lehetőség	Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)	John must be ill. He can't be at school.
Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	Conditional I. *Conditional II.*	We'll stay at home if it rains. *We would stay at home if it began to rain.*

BAPTISTA OKTATÁS

	Célhatározás	purpose	*We help you so that you can pass this exam.*
Szövegösszetartó eszközök		Articles Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns Indefinite pronouns *Relative pronouns* *one, ones* *Substitute do*	A, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass. I, he, they… Me, him, them… This, that, these, those Somebody, anybody, nobody, everybody *The girl who lives next door bought a car. The book I gave you…* *Which one would you like?* *He asked me to help him, and I did.*
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.
		Reported speech with past reporting verb	*She said I was handsome.* *I asked him if we had met before.*

Témakörök

Témakörök 12. – 13. évfolyam (érettségi témák)

Personal Details, Family
Személyes vonatkozások, család
A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai.
Családi élet, családi kapcsolatok.
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.
Személyes tervek.

People and Society
Ember és társadalom
Emberek külső és belső jellemzése.
Baráti kör.
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.
Női és férfi szerepek.
Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése.
Ünnepek, családi ünnepek.
Öltözködés, divat.
Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.

BAPTISTA OKTATÁS

Konfliktusok és kezelésük.

Our Environment
Környezetünk
Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.
A városi és a vidéki élet összehasonlítása.
Növények és állatok a környezetünkben.
Időjárás, éghajlat.
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: a környezet és a természetmegóvása.

School
Az iskola
Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. tagozatok, fakultációk).
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.
Iskolai hagyományok.

The World of Work
A munka világa
Diákmunka, nyári munkavállalás.
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.

Lifestyle
Életmód
Napirend, időbeosztás.
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).
Étkezési szokások a családban.
Ételek, kedvenc ételek.
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.
Gyakori betegségek, sérülések, baleset.
Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak).

Entertainment
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.
Kulturális események.

Travelling and Holidays
Utazás és turizmus
A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés.
Nyaralás itthon, illetve külföldön.
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.

Science and Technology

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA OKTATÁS

Tudomány és technika
Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.
Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.

Money Matters
Gazdaság és pénzügyek
Családi gazdálkodás.
A pénz szerepe a mindennapokban.
Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).
Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.

A fejlesztés várt eredményei az első év végén
B1 mínusz nyelvi szint.
A tanuló képes főbb vonalaiban megérteni a köznyelvi beszédet, ha az számára rendszeresen előforduló, ismerős témákról folyik.
A mindennapi élet legtöbb helyzetében boldogul, gondolatokat cserél, véleményt mond, érzelmeit kifejezi és stílusában a kommunikációs helyzethez alkalmazkodik.
A tanuló képes begyakorolt szerkezetekkel érthetően, folyamatoshoz közelítően beszélni. Az átadott információ lényegét megközelítő tartalmi pontossággal fejti ki.
Megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő, autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegekben az általános vagy részinformációkat.
A tanuló több műfajban is képes egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban már kezdenek megjelenni műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.

A fejlesztés várt eredményei az első év végén
B1 nyelvi szint.
A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról.
Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.
Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.
Középszintű nyelvi érettségi szóbeli és írásbeli feladatokat old meg.
A nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga középszintű követelményeinek, sikeres érettségit tesz középszinten.

Javasolt tankönyvek:
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Elementary Student's Book (A1)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Elementary Workbook (A1)

ARTISTA OKTATÁS

H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Pre- Intermediate Student's Book (A2)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Pre-Intermediate Workbook (A2)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Intermediate Student's Book (B1)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Intermediate Workbook (B1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Elementary Student's Book (A1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Elementary Workbook (A1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Pre-Intermediate Student's Book (A2)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Pre-Intermediate Workbook (A2)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Intermediate Student's Book (B1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Intermediate Workbook (B1)
Róth Nóra- Senkár Szilvia- Tóth Zita Angol szóbeli gyakorlatok érettségizőknek és nyelvvizsgázóknak
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Matura Leader Student's Book (B1)
Magyarics Péter Angol feladatsorok középszint (B1)

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika
tantárgy

Bevezetés

A középfokú képzés során a matematika tanulása-tanítása tekintetében az egyik legfontosabb feladat a tanuló önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, fejlesztése. A 9. évfolyamtól kezdve a spirális felépítésnek megfelelően – a korábbi képzési szakaszok során megszerzett készségekre, képességekre és ismeretekre alapozva – egyre absztraktabb formában épül fel a matematika belső struktúrája (fogalmak definíciója, tételek, bizonyítások).

A felnőtt tanulóknál hasznos és fontos, hogy élet- és munkatapasztalataikat, előzetes ismereteiket beépíthessék tanulásuk folyamatába. Erre a szaktanárnak lehetőséget kell adnia, ezeket értékelni és hasznosítani kell.

Jól megválasztott problémák tárgyalása során válik a tanulók számára is szükségessé az új fogalmak bevezetése és pontos definiálása. Tanári irányítással a tételek, általános összefüggések is felfedeztethetők a tanulókkal. Ezen folyamat során fejlődik a tanulók szintetizáló és modellalkotó képessége. A felfedezett tételek és összefüggések egy része bizonyítás nélkül is gyarapítja a matematikai eszköztárat. Néhány tétel bizonyítása azonban elengedhetetlen része a matematika tanításának, hiszen a bizonyításokon keresztül mutatható meg a matematika logikus és következetes felépítése. Az új fogalmak megalkotása, az összefüggések, stratégiák felfedezése és az ismereteknek feladatok, problémák megoldása során történő tudatos alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a meglévő ismeretek mobilizálásának képességét, valamint a problémamegoldó gondolkodás eltérő típusainak adekvát használatát. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen a tanuló meg tudja állapítani adott állítás, tétel érvényességi és alkalmazási körét, megállapításai, állításai mellett logikusan tud érvelni. A matematika tanulásának-tanításának egyik fő célja, hogy fejlődjön a tanuló mérlegelő gondolkodása, az adatok elemzését, szintézisét és értékelését lehetővé tevő készségek és képességek rendszere. A matematikai játékok, logikai feladványok fejlesztik a stratégiaalkotást, az algoritmikus gondolkodást, a kreativitást és a gondolkodás rugalmasságát. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ismert számok köre az irracionális számokkal bővül, valamint új műveletek bevezetésére és már ismert műveletek alaphalmazának bővítésére kerül sor a permanenciaelv alapján. Ezen folyamat során a tanuló egyre inkább képes lesz rá, hogy változatos matematikai objektumokat jelölő szimbólumokkal végezzen műveleteket.

A felnőttek gimnáziumában a matematika oktatásának célja a tanulók matematikai kompetenciájának fejlesztése, amivel természetesen növeljük a tanulóink esélyeit az életben, a munkaerőpiacon, az egész életen át tartó tanulásban.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg

BÁRTFAI SZABÓ MÁTÉ

megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

12. évfolyam

A felnőttoktatás első évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 9 – 10. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek

PROTESTÁNS OKTATÁS

tekintetében. A javasolt tevékenységek közül a hangsúlyt az adott csoport életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységekre szükséges helyezni.
Az első éven a korábbi képzési szakaszok során megszerzett ismeretekre és kialakított készségekre, képességekre alapozva – a spirális tananyag-felépítést szem előtt tartva – az egyes témakörök új ismeretei matematikai szempontból egyre pontosabb és elvontabb formában jelennek meg a tanulási-tanítási folyamat során. Egyre határozottabb a fogalmak pontos definiálásának, az állítások, tételek indoklásának, bizonyításának, valamint az általánosításnak az igénye. Erre a szakaszra fokozottan jellemző a korábbi és az új ismeretek egységes rendszerbe foglalása, az egyes témakörökön belüli rendszerezés.
Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló – a lehetőségekhez mérten – a tanár által irányított módon, feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok fejlesztik a matematikai kommunikációt. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést és a felfedeztetést.
Az első éven megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Ebben a szakaszban jelennek meg először a valós számok; elsőfokú egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek; másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek; a függvény fogalma, függvénytulajdonságok; a kör és részei. Vannak olyan témakörök, amelyek megjelennek más területek tanítása során is, ezért a tananyag egyes részeihez javasolt óraszámok nem feltétlenül jelentenek időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése lehetővé teszi a hétköznapi vagy matematikai nyelven megfogalmazott problémák és a megoldás során alkalmazott matematikai modellek körének bővülését.
Az első évben a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 6 órás képzésen 216 óra, a heti 4 órás képzésen 144 óra. Az egyes témakörökhöz írt óraszámok javaslatok. Az új ismeretek a teljes óraszám négyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.
A mintatanterv ezen az éven 36 hetes szorgalmi időszakra készült.
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**	
Tagozat	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Halmazok	11	7
Matematikai logika	10	6
Kombinatorika, gráfok	12	8
Számhalmazok, műveletek	10	6
Hatvány, gyök	16	12
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	12	8
Arányosság, százalékszámítás	13	8
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	20	14
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	13	10
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	16	12
Geometriai alapismeretek	9	5
Háromszögek	14	9
Négyszögek, sokszögek	10	6
A kör és részei	10	6
Transzformációk, szerkesztések	20	12

BÁRTFAI MINTA

Leíró statisztika	10	7
Valószínűség-számítás	10	8
Összes óraszám:	216	144

Témakör: Halmazok

Témakör: Halmazok	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**11**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
véges halmazok elemszámát meghatározza;
alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
halmazokat különböző módokon megad;
halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
Szemléletes kép végtelen halmazokról
Fogalmak
alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Hétköznapi életből, más tantárgyakból vagy a matematikából vett, konkrétan vagy digitálisan megjelenített alaphalmazból megadott tulajdonságokkal rendelkező elemek válogatása
Konkrét részhalmaz esetén a részhalmaz képzési szempontjainak megállapítása
A történelem, a művészetek, a tudományok, a sport neves személyiségeinek kitalálása különböző tulajdonságok alapján
Barkochba játék
A „végtelen szálloda”, mint modell
Megszámlálhatóan végtelen számosságú halmazok elemei között egyértelmű hozzárendelés felfedeztetése, például a pozitív természetes számok halmazának számossága megegyezik a pozitív páros számok halmazának számosságával

Témakör: Matematikai logika

Témakör: Matematikai logika	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;

MINTA OKTATÁS

tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott állításról eldönti, hogy igaz vagy hamis;
alkalmazza a tagadás műveletét egyszerű feladatokban;
ismeri és alkalmazza az „és”, a (megengedő és kizáró) „vagy” logikai jelentését;
megfogalmazza adott állítás megfordítását;
helyesen használja a „minden” és „van olyan” kifejezéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A matematikai bizonyítás fogalma
Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis)
Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban
A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban
A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben
Adott állítás megfordításának megfogalmazása
„Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása
Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Bírósági tárgyalás”, ahol az osztály tanulói a védők és a vádlók egy állítás indoklására, cáfolására
„Mit állít a szigetlakó?”, „Ki volt a tettes, ha...?” típusú feladatok eljátszása, megoldása csoportmunkában
Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
Stratégiai játékok, például egyszerű NIM játékok, táblás játékok
Tudatos pénzügyi tervezést segítő játékok

Témakör: Kombinatorika, gráfok

Témakör: Kombinatorika, gráfok	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**12**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével;
véges halmazok elemszámát meghatározza;
alkalmazza a logikai szita elvét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel
Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban
Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában

BÁRTFAI OKTATÁS

Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában
Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására

Fogalmak
gráf, gráf csúcsa, gráf éle
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezett leszámlálással és a szorzási és/vagy esetszétválasztási elv alkalmazásával
Geometriai eszközök használata kombinatorikai problémák megoldására
Néhány feltételt tartalmazó tanulói órarend készítése kis elemszámmal
Azonos modellen alapuló, de különböző megfogalmazású feladatok megoldása
Szorzat vagy összeg alakban megadott eredményű kombinatorikafeladatokhoz saját szöveg írása
Téves megoldású kombinatorikafeladatokban a hiba megtalálása és a tévedés kijavítása
Sorba rendezési feladatok megoldásának szemléltetése gráffal
Adott gráfhoz hozzáillő feladatszöveg alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

Témakör: Számhalmazok, műveletek

Témakör: Számhalmazok, műveletek	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	10	6

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
ismer példákat irracionális számokra.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
racionális számokat tizedes tört és közönséges tört alakban is felír;
ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprok fogalmát;
a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont
Irracionális számok szemléltetése
Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása
Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
Valós számok adott jegyre kerekítése
Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése
Fogalmak
racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok

BÁRTFAI OKTATÁS

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
A számológép helyes használatának elsajátítása, például műveleti sorrend, zárójelek
Írásban elvégzett műveletek ellenőrzése számológéppel
Célszám megközelítése adott számjegyekkel, műveleti jelek és zárójelek használatával
Tanulói kiselőadás a helyi értékes számírás kialakulásáról, a számjegyek kialakulásának történetéről
A tanteremben vagy a tanterem környezetében végzett mérések esetén a megfelelő kerekítés alkalmazása
Adott mérés elvégzése esetén a mérési hiba következményeinek vizsgálata

Témakör: Hatvány, gyök

Témakör: Hatvány, gyök	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**12**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza a négyzetgyök fogalmát és azonosságait;
ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
Számok normálalakja
Számolás normálalak segítségével
A négyzetgyök definíciója
Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével
A négyzetgyökvonás azonosságai
Fogalmak
hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Projektmunka: hányszor lehet félbehajtani egy nagyméretű papírt? Keresés az interneten, kísérlet végzése például egy teljes guriga vécépapírral
Internetes forrásból származó, nagyon kicsi vagy nagyon nagy számokat tartalmazó cikkek valóságtartalmának megállapítása páros vagy csoportmunkában

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**12**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BÁRTFAI OKTATÁS

műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
Az $(a + b)^2$, az $(a – b)^2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel
Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával
Fogalmak
összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Gondolj egy számra, és én kitalálom” játék, matematikai bűvésztrükkök algebrai magyarázata
Algebrai kifejezésekkel végzett műveletek geometriai modellezése
A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése
Számolási „trükkök” a nevezetes azonosságok segítségével, például kétjegyű számok négyzetének, $99 \cdot 101$ típusú szorzat eredményének kiszámolása fejben

Témakör: Arányosság, százalékszámítás

Témakör: Arányosság, százalékszámítás	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése
Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből
Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása
Fogalmak
egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Összetett, valódi élethelyzetekkel kapcsolatos feladatok megoldása csoportmunkában, szükség esetén grafikon segítségével

SZABÓ TA OKTATÁS

Háztartási számlák elemzése az azokon megjelenő egységárak és fizetendő összegek figyelembevételével

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Témakör: ELSŐFOKÚ EGYENLETEK, EGYENLŐTLENSÉGEK, EGYENLETRENDSZEREK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**20**	**14**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;

adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;

a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;

a kiválasztott modellben megoldja a problémát;

a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;

egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;

megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése

A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása

A kiválasztott modellben a probléma megoldása

A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete

Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan

Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan

Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Szöveges feladatok megoldása több különböző úton, a különböző megoldások összehasonlítása előnyök és hátrányok szempontjából

Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata

Nyílt végű problémák megoldása

Adott egyenlethez szöveges feladat alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

SZERTISZTA OKTATÁS

Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek grafikus megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyeinek és hátrányainak megbeszélése

Témakör: Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

Témakör: MÁSODFOKÚ EGYENLETEK, EGYENLŐTLENSÉGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**10**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;

adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;

a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;

a kiválasztott modellben megoldja a problémát;

a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;

egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megold másodfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket; ismeri és alkalmazza a diszkriminánst, a megoldóképletet és a gyöktényezős alakot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése

A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása

A kiválasztott modellben a probléma megoldása

A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal

Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan

Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása

Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan

Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása

$\sqrt{x+c} = ax+b$

Fogalmak

másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkrimináns, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Másodfokú egyenlet megoldása konkrét együtthatókkal és paraméterekkel, a lépéseket párhuzamosan végezve

Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása során

Tanulói kiselőadás tartása magasabb fokú egyenletek megoldásának történetéről, érdekességeiről

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Témakör: A FÜGGVÉNY FOGALMA, FÜGGVÉNYTULAJDONSÁGOK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**

BÁRTFAI OKTATÁS

Javasolt óraszám:	16	12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;

adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;

adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;

táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;

a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű

Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete

Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése

Függvények ábrázolása táblázat alapján

Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására

A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása

Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai

Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$

Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján

Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során

Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak

egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Összetett, valódi helyzetekkel, például demográfiai kérdésekkel, pénzügyi feladatokkal kapcsolatos grafikonok elemzése csoportmunkában

Hétköznapi helyzetekben időben változó folyamatokkal kapcsolatos mérések végzése és a mért adatok ábrázolása koordináta-rendszerben (például hőmérséklet)

A tanulók mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése (például út-idő grafikon az iskolába való eljutásról)

Egyszerű, másodfokú függvénnyel jellemezhető, gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték-feladatok megoldása csoportmunkában, például adott hosszúságú spárgával bekeríthető maximális területű téglalap adatainak mérése, megfigyelése

Függvények ábrázolása digitális eszköz segítségével

Barkochba játék a függvényekkel kapcsolatos fogalmak használatával

Szöveges feladatok megoldása grafikus úton

Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével

Témakör: Geometriai alapismeretek

PÁRTISTA OKTATÁS

Témakör: GEOMETRIAI ALAPISMERETEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**9**	**5**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;

ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;

ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban

Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása

Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek

A szakaszfelező merőleges és a szögfelező, mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete

Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata

Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Az osztályteremben vagy a terem környezetében „egyenesek” kölcsönös helyzetének megadása, ezek távolságának megmérése

Számszerű adatként csak a méretarányt tartalmazó térkép alapján valódi távolságok meghatározása, becslése

Számszerű adatként csak méretarányt tartalmazó térképen adott helységektől (közelítőleg) egyenlő távolságra levő helységek megkeresése

Témakör: Háromszögek

Témakör: HÁROMSZÖGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**14**	**9**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;

ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;

sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;

kiszámítja háromszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BAPTISTA OKTATÁS

ismeri és alkalmazza a háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei közötti kapcsolatokat; a speciális háromszögek tulajdonságait;
ismeri és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmakat és tételeket;
ismeri és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint
Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között
Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög
A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör
Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása
A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
A Pitagorasz-tétel bizonyítása
Háromszög területének kiszámítása
Fogalmak
szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételek felfedeztetése szerkesztéssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával, páros vagy csoportmunkában
Konkrét alakzatok átdarabolása más alakzattá páros vagy csoportmunkában
A derékszögű háromszög oldalaira szerkesztett négyzetek átdarabolása a Pitagorasz-tételnek megfelelő módon, pitagoraszi tangramok vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

Témakör: Négyszögek, sokszögek

Témakör: NÉGYSZÖGEK, SOKSZÖGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza a szabályos sokszög fogalmát; kiszámítja a konvex sokszög belső és külső szögeinek összegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása
Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása

BÁTHORY OKTATÁS

Szabályos sokszög fogalmának ismerete
Szabályos sokszög területe átdarabolással
Fogalmak
trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Különböző típusú speciális négyszögek területének meghatározására vonatkozó formula felfedeztetése átdarabolással
A belső és a külső szögösszegre vonatkozó tételek felfedeztetése, illusztrálása átdarabolással, hajtogatással vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével
Projektmunka: lakás/iskola alaprajzának elkészítése méretarányosan

Témakör: A kör és részei

Témakör: A KÖR ÉS RÉSZEI	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ki tudja számolni a kör és részeinek kerületét, területét;
ismeri a kör érintőjének fogalmát, kapcsolatát az érintési pontba húzott sugárral;
ismeri és alkalmazza a Thalész-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével
Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak
A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
A Thalész-tétel bizonyítása
Fogalmak
középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Annak felfedeztetése méréssel, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával; különböző méretű körök esetén a kapott adatok táblázatba foglalása
A Thalész-tétel felfedeztetése szerkesztéssel, szögméréssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

Témakör: Transzformációk, szerkesztések

Témakör: TRANSZFORMÁCIÓK, SZERKESZTÉSEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**20**	**12**

BÁRTFAI OKTATÁS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismer példákat geometriai transzformációkra;
ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
ismeri és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt, a hasonlósági transzformációt és az alakzatok hasonlóságát;
megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükörképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;
geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban
Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása
Négyszögek egybevágósága
Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)
A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai
A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Gyakorlati példák keresése geometriai hozzárendelésekre, például fényképezés, filmvetítés
A középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás bemutatása, mint két tengelyes tükrözés egymásutánja
M. C. Escher és Victor Vasarely néhány interneten is elérhető alkotásának elemzése a szimmetriák szempontjából; hasonló módszerrel képek alkotása
A sík parkettázása egybevágó háromszögekkel, négyszögekkel papírsablonok vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével

SAJTÓSTÁJÉKOZTATÁS

A tengelyes vagy középpontos szimmetriára alapozó stratégiai játékok (például pénzforgatós, színezős) páros munkában
Az iskola közelében lévő magas épület (például templomtorony) magasságának meghatározása egy egyenes bot segítségével a bot és az épület árnyékának méréséből („Thalész-módszer”) csoportmunkában
Valódi távolságok, valódi útvonalak hosszának meghatározása papíralapú térkép alapján

Témakör: Leíró statisztika

Témakör: LEÍRÓ STATISZTIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
adatsokaságból adott szempont szerint oszlop- és kördiagramot készít hagyományos és digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése
Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból
Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel
A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések
Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel
Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása
Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont
Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén
Fogalmak
oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Adatgyűjtés megtervezése, például forgalomszámlálás vagy iskolai felmérés előkészítése
A megtervezett statisztikai adatgyűjtés lebonyolítása, az eredmények szemléltetése grafikonok segítségével, a kapott eredmények értékelő bemutatása tanulói kiselőadás formájában
Különböző adatsokaságok esetében annak vizsgálata, hogy ezek jellemezhetők-e az ismert középértékekkel
Érvelés a tanuló saját érdemjegyei alapján különböző statisztikai jellemzők segítségével a kedvezőbb év végi jegyért
Különböző sportágak értékelési rendszerének és statisztikáinak bemutatása tanulói kiselőadás keretében
Osztályok/tantárgyak eredményeinek összehasonlítása érdemjegyek és ezek középértékei alapján
Csoportmunka keretében adott céllal készülő, megtévesztő oszlop- és kördiagramok készítése, ezek szóbeli értékelése, javítása

Témakör: Valószínűség-számítás

SZERTISZTA OKTATÁS

Témakör: VALÓSZÍNŰSÉG-SZÁMÍTÁS	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

tapasztalatai alapján véletlen jelenségek jövőbeni kimenetelére észszerűen tippel;
véletlen kísérletek adatait rendszerezi, relatív gyakoriságokat számol, nagy elemszám esetén számítógépet alkalmaz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése
A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon
A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása
Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel
Fogalmak
valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (például dobások szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; tippelés az egyes kimenetelekre és becslés a bekövetkezésük valószínűségére
Játékokban a szerencsefaktor vizsgálata, például „Ki nevet a végén” játék esetében az első hatos dobás eloszlása
Különböző társasjátékokban stratégia meghatározása, döntéshozatal esélylatolgatás alapján
Különböző szerencsejátékok (lottó, totó, póker, black jack, internetes sportfogadások) esetében a nyerési esély összehasonlítása

13. évfolyam

A felnőttoktatás második évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 11 – 12. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek tekintetében. A javasolt tevékenységek közül a hangsúlyt az adott csoport életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységekre szükséges helyezni.

A második évben a tanulási-tanítási folyamatra jellemző, hogy az ismeretek jellege egyre absztraktabb és formálisabb, a matematika belső logikája egyre jobban érvényesül. Ebben a szakaszban az egyik nagyon fontos didaktikai cél a szimbolikus gondolkodás fejlesztése. A tanulóknak a korábban elsajátított készségekre, képességekre és ismeretanyagra támaszkodva kell eljutniuk az absztrakt összefüggések megértéséhez és tudatos alkalmazásához. Tudatosítani kell a matematikai fogalmak pontos definiálásának fontosságát és a matematikai bizonyítások szerepét. Amellett, hogy a lehetséges alkalmazásokat minden egyes témakör kapcsán szem előtt kell tartani, fontos, hogy a tanulók lássák az egyes matematikai területek kapcsolatát is.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló a tanár által irányított módon, a feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok ebben a szakaszban is fejlesztik a matematikai kommunikációt. Az érettségi vizsgára készülés során egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók önálló munkája mind a feladatmegoldásokban, mind a tanultak ismétlésében, rendszerezésében.

BÁRTFISTA OKTATÁS

A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést, a felfedeztetést és a gyakorlást.
A második évben is jellemző, hogy a megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Bizonyos témakörök azonban ebben a szakaszban jelennek meg először. Ilyen a racionális kitevőjű hatvány, az exponenciális függvény, a logaritmus, a számtani és mértani sorozatok, a trigonometria, a koordinátageometria és a térgeometria. Vannak olyan témakörök, amelyek ismeretei megjelennek más terület tanítása során is, ezért az egyes részekhez javasolt óraszámok ebben a szakaszban sem jellemeznek feltétlenül időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése, a trigonometria és a koordinátageometria alapjainak megjelenése, valamint a statisztikai és valószínűségi szemlélet mélyülése további lehetőségeket nyújt változatos hétköznapi és matematikai problémák megoldására. A matematikai eszköztár bővülése ebben a szakaszban teszi leginkább lehetővé, hogy a tanulók más tantárgyakban, más tanulási területeken is alkalmazni tudják matematikai tudásukat.
A második évben a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 6 órás képzésen 186 óra, a heti 4 órás képzésen 124 óra. Rendszerező összefoglalásra, az érettségi vizsgára történő felkészítésre a második év végén a heti 6 órás képzésen 36 óra, a heti négy órás képzésen 24 óra áll rendelkezésre**. Az egyes témakörökhöz írt óraszámok javaslatok. Az új ismeretek a teljes óraszám négyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.**
A mintatanterv ezen az éven 31 hetes szorgalmi időszakra készült.
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**	
Tagozat	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Halmazok, matematikai logika	10	7
Kombinatorika, gráfok	12	8
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	10	7
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	13	8
Exponenciális folyamatok vizsgálata	12	8
Sorozatok	16	12
Trigonometria	13	8
Térgeometria	20	14
Koordinátageometria	18	11
Leíró statisztika	10	6
Valószínűség-számítás	16	11
Rendszerező összefoglalás	36	24
Összes óraszám:	186	124

Témakör: Halmazok, matematikai logika

Témakör: HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;

megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét; tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül
Logikai kifejezések megfelelő használata
Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása
Stratégiai és logikai játékok
Fogalmak
logikai műveletek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

A tanulók mindennapi tapasztalataihoz köthető, összetett állítások logikai értékének meghatározása igazságtáblázat segítségével
Rejtvényújságokban szereplő feladványok megfejtése következtetések láncolatán keresztül
Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
Stratégiai játékok, például NIM játékok, táblás játékok
Tudatos pénzügyi tervezést segítő játékok

Témakör: Kombinatorika, gráfok

Témakör: KOMBINATORIKA, GRÁFOK	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	12	8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása
A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása
Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül
A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában
Fogalmak
faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Anagramma készítése a tanulók neveiből
A pókerben előforduló lehetséges nyerő lapkombinációk számának meghatározása
A Pascal-háromszög és tulajdonságai felfedeztetése például kéttagú összeg hatványaiban szereplő együtthatók segítségével
Különböző szituációk kétféle módon történő összeszámlálása és ebből következő egyszerű kombinatorikus összefüggések felfedezése
Visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel konkrét lejátszása, a tapasztalatok összegyűjtése

Témakör: Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

BÁRTFAI OKTATÁS

Témakör: Számelméleti ismeretek, SZÁMHALMAZOK ÉPÜLÉSE	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	10	7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza az oszthatóság alapvető fogalmait;
összetett számokat felbont prímszámok szorzatára;
meghatározza két természetes szám legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét, és alkalmazza ezeket egyszerű gyakorlati feladatokban;
ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat;
érti a helyi értékes írásmódot 10-es és más alapú számrendszerekben;
ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
ismer példákat irracionális számokra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból
Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása
Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka)
Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben
Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata
A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig
Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete
Példák irracionális számokra
Számhalmazok műveleti zártsága
Fogalmak
természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Oszthatósággal kapcsolatos „bűvésztrükkök” bemutatása
Számrendszerek segítségével megoldható rejtvények
Tanulói kiselőadás a 10-estől különböző alapú számrendszerek használatáról a múltban és ennek mai napig tartó hatásairól
Tanulói kiselőadás számelméleti érdekességekről, például tökéletes számok és barátságos számpárok, prímszámok, jelenleg ismert legnagyobb prím, titkosítás
Halmazábra elkészítése a számhalmazokról

Témakör: Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Témakör: HATVÁNY, GYÖK, EXPONENCIÁLIS FÜGGVÉNY, LOGARITMUS	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	13	8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BARÁTSÁGOS OKTATÁS

ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása
Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén
Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén
A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén
Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai
A logaritmus értelmezése
Áttérés más alapú logaritmusra
Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához
Fogalmak
n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

A permanencia-elv gyakorlati „kipróbálása” a definíció megadása előtt
Matematikatörténeti érdekességek (például déloszi probléma) feldolgozása projektmunkában
Különböző alapú exponenciális függvények ábrázolása milliméterpapíron, és a kapott grafikonok összehasonlítása csoportmunkában
Nagy számok számjegyei számának meghatározása logaritmus segítségével
10-estől eltérő alapú logaritmus kiszámolása csak 10-es alapú logaritmus kiszámolására alkalmas számológéppel

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**12**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi;
megold egyszerű, a megfelelő definíció alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban
Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

SZTE TISZTA OKTATÁS

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
A kiválasztott modellben a probléma megoldása
A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
Fogalmak
Nincsenek új fogalmak.
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Tanulói kiselőadás az exponenciálisan változó folyamatokról a természetben és a társadalomban
Adatgyűjtés különböző forrásokból származó, exponenciális vagy közelítőleg annak tekinthető változókra csoportmunkában
Gyakorlati, időben exponenciálisnak tekinthető változást mutató grafikonokra exponenciális függvény illesztése digitális eszköz segítségével, és az illesztett függvény paramétereinek értelmezése

Témakör: Sorozatok

Témakör: SOROZATOK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**12**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
számtani és mértani sorozatokat adott szabály alapján felír, folytat;
a számtani/mértani sorozat n-edik tagját felírja az első tag és a különbség (differencia)/hányados (kvóciens) ismeretében;
a számtani/mértani sorozatok első n tagjának összegét kiszámolja;
ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát;
mértani sorozatokra vonatkozó ismereteit használja gazdasági, pénzügyi, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
A számsorozat fogalmának ismerete
Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval
Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint
Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása
Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában
Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása
Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása
Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása
Fogalmak
számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Tanulói kiselőadás tartása nevezetes sorozatokról, például Fibonacci-sorozat
Az első 100 pozitív természetes szám összegének meghatározása a „kis” Gauss módszerével

BAROKTA OKTATÁS

A sakktáblára elhelyezett, mezőről mezőre kétszeres számú búzaszemek kérdésének bemutatása
Valódi pénzügyi termékek kamatozási és egyéb feltételeinek összehasonlítása csoportmunkában internetes adatgyűjtés segítségével

Témakör: Trigonometria

Témakör: TRIGONOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri hegyesszögek szögfüggvényeinek definícióját a derékszögű háromszögben;
ismeri tompaszögek szögfüggvényeinek származtatását a hegyesszögek szögfüggvényei alapján;
ismeri a hegyes- és tompaszögek szögfüggvényeinek összefüggéseit;
alkalmazza a szögfüggvényeket egyszerű geometriai számítási feladatokban;
a szögfüggvény értékének ismeretében meghatározza a szöget;
kiszámítja háromszögek területét;
ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense
Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben
Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense
Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei
Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével
Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében
Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása
A szinusztétel bizonyítása
Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével
A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva
Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása
Fogalmak
szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Tanulói kiselőadás a trigonometrikus ismeretek hétköznapi életben, munkában való felhasználhatóságáról, például: lakberendezés, ácsmunka, GPS működése
Az iskolában vagy annak környezetében kijelölt, tetszőleges háromszög, illetve négyszög alakú részek területének meghatározása csoportmunkában, távolságok és szögek mérése alapján
Épület magasságának meghatározása a látószög és a távolságok mérésének segítségével csoportmunkában

Témakör: Térgeometria

Témakör: TÉRGEOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**

SZAKISKOLA OKTATÁS

Javasolt óraszám:	20	14

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;

ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;

sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;

ismeri és alkalmazza a hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságait;

lerajzolja a kocka, téglatest, egyenes hasáb, egyenes körhenger, egyenes gúla, forgáskúp hálóját;

kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben;

ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket;

ismeri és alkalmazza a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban

A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete

Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete

Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben

A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban

A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben

A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással

Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása

A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

Fogalmak

kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Hétköznapi tárgyak (üdítősdoboz, vizesflakon, tejfölösdoboz stb.) térfogatának megállapítása méréssel, a kapott eredmény összehasonlítása a tárgyon szereplő értékkel

A Louvre bejárataként épített üvegpiramis földfelszín feletti térfogatának és az üvegfelület felszínének meghatározása (szükséges adatok gyűjtése az internetről)

PÁTFUSTA OKTATÁS

Annak becslése csoportmunkában, hogy a teret milyen arányban tudjuk kitölteni egybevágó érintkező gömbökkel különböző elrendezések esetén
Különböző méretű, megközelítőleg gömb alakú gyümölcsök térfogatának és felszínének becslése, a becslés ellenőrzése méréssel
A Föld felszínének és térfogatának közelítése földgömbmodellen méréssel és számolással, majd a kapott értékek összevetése a hivatalos adatokkal

Témakör: Koordinátageometria

Témakör: KOORDINÁTAGEOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**18**	**11**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
megad pontot és vektort koordinátáival a derékszögű koordináta-rendszerben;
koordináta-rendszerben ábrázol adott feltételeknek megfelelő ponthalmazokat;
koordináták alapján számításokat végez szakaszokkal, vektorokkal;
ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét;
egyenesek egyenletéből következtet az egyenesek kölcsönös helyzetére;
kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében;
megadja és alkalmazza a kör egyenletét a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében;
felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása
A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása
Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában
Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben
Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján
Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái
Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján
Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban
Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján
Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái
A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében

Fogalmak

vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Torpedójáték” koordináta-rendszerben
Helymeghatározás térképen a szélességi és hosszúsági adatok segítségével
Ház/lakás alaprajzának elkészítése koordináta-rendszerben, az eredeti adatok alapján
Játék helyvektorokkal dinamikus geometriai szoftver használatával

BÁRTFAI OKTATÁS

Gondolattérkép készítése a koordinátageometria kapcsolatainak bemutatására csoportos vagy egyéni munkaformában
„Oroszlánfogás”: lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldása grafikusan, digitális eszköz segítségével
„Célba lövés”: játék körökkel a koordináta-rendszerben

Témakör: Leíró statisztika

Témakör: LEÍRÓ STATISZTIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
ismeri és alkalmazza a sodrófa (box-plot) diagramot adathalmazok jellemzésére, összehasonlítására;
felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete
Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése
Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal
Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása
A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések
Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal
Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése
Fogalmak
reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Példák reprezentatív és nem reprezentatív mintavételre
Szavazások szimulálása és különböző szavazatértékelő rendszerek vizsgálata iskolai körülmények között
A Simpson-paradoxon bemutatása példákon
Az interneten található, megbízható forrásból (pl. KSH honlapja) származó statisztikák értelmezése, elemzése, lehetséges következtetések megfogalmazása
Különböző forrásokból származó adathalmazok statisztikai elemzése, értékelése, ezekből valamilyen adott szempont alapján manipulatív és nem manipulatív diagram készítése

Témakör: Valószínűség-számítás

Témakör: VALÓSZÍNŰSÉG-SZÁMÍTÁS	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**11**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza;

BÁRTFAI OKTATÁS

ismeri és alkalmazza a klasszikus valószínűségi modellt és a Laplace-képletet;
ismeri és egyszerű esetekben alkalmazza a valószínűség geometriai modelljét;
meghatározza a valószínűséget visszatevéses, illetve visszatevés nélküli mintavétel esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre
Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására
Példák ismerete független és nem független eseményekre
A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása
A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása
Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén
A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban
Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)
Fogalmak
események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (pl. szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel dobálás); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; becslés az egyes kimenetelek, illetve összetett események valószínűségére csoportmunkában
Példák keresése független és nem független, illetve egymást kizáró eseményekre csoportmunkában
Orvosi tesztek eredményének esélyelemzése fagráf segítségével
Egyszerű valószínűségi játékokhoz kapcsolódóan a várható nyeremény és az igazságosság fogalmának kialakítása
Konkrét bank konkrét befektetési portfóliójának értelmezése, elemzése
Néhány konkrét biztosítási ajánlat értelmezése, elemzése

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem tantárgy

Bevezetés

A történelemtanítás és -tanulás célja, hogy a hallgató megismerkedjen a történettudomány és segédtudományai által eddig feltárt ismeretekkel, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal. A hallgatóban alakuljon ki identitástudata és tudatosuljon nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a különféle kulturális rendszerek legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy helyi tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll.

Célok és feladatok

A Nemzeti Alaptanterv 2020-as verziójában megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztéséhez a történelem tantárgy a következő módon járul hozzá:

A tanulás kompetenciái: A történelmi kulcsfogalmak állandó használatán és megértésén keresztül a hallgató fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének képességét. A hallgató a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell elsajátítania. Ezen gondolkodási műveletek hatásuk révén fejlesztik a tanulási kompetenciákat.

A megszerzett tapasztalatok ösztönzést adhatnak az élethosszig tartó tanulásra és a történelmi és a társadalmi kérdések iránti nyitottságra.

Kommunikációs kompetenciák: A hallgató a történelmi problémákról szerzett ismereteit írásban és szóban összefoglalja, azokról beszélgetéseket folytat. A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének hatékony módja, azok digitális kommunikációs eszközök segítségével való bemutatása fejleszti a hallgatóban az IKT-eszközök használatát.

Digitális kompetenciák: A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával fejlődik a hallgató elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a hallgató képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A hallgató tanulása során megismer emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és képessé válik arra, hogy jelenségeket árnyaltan értelmezze, a különböző társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályokat felismerje.

A kreativitás a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A történelem tanulása során a felnőtt tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét.

BAPTISTA OKTATÁS

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A hallgató ismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét, ezen belül kiemelt figyelmet fordít a magyar tudósok, művészek, sportolók és más alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire.
Az elmondottakon túl célszerű figyelembe venni a felnőttek élet- és munkatapasztalatait.

A történelem tantárgy oktatása és tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:

képes felismerni, megfogalmazni és összehasonlítani különböző társadalmi és történelmi problémákat, értékrendeket, jelenségeket, folyamatokat;
a tanult ismereteket problémaközpontúan tudja rendezni,
hipotéziseket alkot történelmi személyek, társadalmi csoportok és intézmények viselkedésének mozgatórugóiról;
önálló kérdéseket fogalmaz meg történelmi folyamatok, jelenségek és események feltételeiről, okairól és következményeiről;
önálló véleményt tud alkotni történelmi eseményekről, folyamatokról, jelenségekről és személyekről;
képes különböző élethelyzetek, magatartásformák megfigyelése által következtetések levonására, erkölcsi kérdéseket is felvető történelmi helyzetek felismerésére és megítélésére;
a változás és a fejlődés fogalma közötti különbséget ismerve képes felismerni és bemutatni azokat azonos korszakon belül, vagy azokon átívelően;
képes összevetni, csoportosítani és súlyozni az egyes történelmi folyamatok, jelenségek, események okait, következményeit, és ítéletet alkotni azokról, valamint a benne résztvevők szándékairól;
összehasonlít különböző, egymáshoz hasonló történeti helyzeteket, folyamatokat, jelenségeket;
képes felismerni konkrét történelmi helyzetekben, jelenségekben és folyamatokban valamely általános szabályszerűség érvényesülését;
összehasonlítja és elemzően értékeli az egyes történelmi folyamatokkal, eseményekkel és személyekkel kapcsolatos eltérő álláspontokat.

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam a technikumi képzésben

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ 12. ÉVFOLYAM VÉGÉRE

Az első év tananyagának tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri az ókori civilizációk legfontosabb jellemzőit, valamint az athéni demokrácia és a római állam működését, hatásukat az európai civilizációra;
felidézi a monoteista vallások kialakulását, legfontosabb jellemzőiket, tanításaik főbb elemeit, és bemutatja terjedésüket;
bemutatja a keresztény vallás civilizációformáló hatását, a középkori egyházat, valamint a reformáció és a katolikus megújulás folyamatát és kulturális hatásait; érvel a vallási türelem, illetve a vallásszabadság mellett;
képes felidézni a középkor gazdasági és kulturális jellemzőit, világképét, meghatározó birodalmait, és bemutatni a rendi társadalmat;
ismeri a magyar nép őstörténetére és a honfoglalásra vonatkozó tudományos elképzeléseket és tényeket, tisztában van legfőbb vitatott kérdéseivel, a különböző tudományterületek kutatásainak főbb eredményeivel;
értékeli az államalapítás, valamint a kereszténység felvételének jelentőségét;
felidézi a középkori magyar állam történetének fordulópontjait, legfontosabb uralkodóink tetteit;
ismeri a magyarság törökellenes küzdelmeit, azok fordulópontjait és hőseit; felismeri, hogy a magyar és az európai történelem alakulását meghatározóan befolyásolta a török megszállás;
be tudja mutatni a kora újkor fő gazdasági és társadalmi folyamatait, ismeri a felvilágosodás eszméit, illetve azok kulturális és politikai hatását, valamint véleményt formál a francia forradalom európai hatásáról;
összefüggéseiben és folyamatában fel tudja idézni, miként hatott a magyar történelemre a Habsburg Birodalomhoz való tartozás, bemutatja az együttműködés és konfrontáció megnyilvánulásait, a függetlenségi törekvéseket és értékeli a Rákóczi-szabadságharc jelentőségét;
ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit a reformkor és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc időszakában; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit;
fel tudja idézni az ipari forradalom szakaszait, illetve azok gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai hatásait; képes bemutatni a modern polgári társadalom és állam jellemzőit és a 19. század főbb politikai eszméit, valamint felismeri a hasonlóságot és különbséget azok mai formái között.

II. A12. ÉVFOLYAMON A TÖRTÉNELEM TANTÁRGY ALAPÓRASZÁMAI:

144 - 72 óra/ Heti 4 óra – 2 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Javasolt óraszám	
	Heti 4 óra	Heti 2 óra
Civilizáció és államszervezet az ókorban	10	6
Vallások az ókorban	10	4
Hódító birodalmak	6	4

PÁRTISKOLÁTÁS

A középkori Európa	10	6
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	10	6
A középkori Magyar Királyság fénykora	10	6
A kora újkor	10	6
A török hódoltság kora Magyarországon	10	4
A felvilágosodás kora	10	4
Magyarország a 18. században	12	4
Új eszmék és az iparosodás kora	10	4
A reformkor	12	4
A forradalom és szabadságharc	12	6
Vizsgára való felkészítés, gyakorlás, számonkérés	12	8
Összes óraszám:	144	72

BAPTISTA OKTATÁS

A **VASTAG NAGYBETŰVEL SZEDETT TÉMAKÖRÖK** kiemelten javasoltak a középszintű érettségi vizsgára való felkészítésben.

II.1. TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban
JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. Tudomány. A pénz megjelenése.	*Fogalmak:* öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. *Személyek:* Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. *Kronológia:* Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az	Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. Az ókori civilizációk azonosítása térképen. Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
AZ ATHÉNI DEMOKRÁCIA	**Arisztokratikus köztársaság és demokrácia.** **Kleiszthenész és Periklész.** **Az athéni államszervezet és működése.**		
A római civilizáció	Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). A latin nyelv és írás elterjedése.		
A római köztársaság	A római köztársaság államszervezete és működése.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. *Topográfia:* Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek gyűjtése a különböző civilizációk kultúrájának bemutatásához.
Az ókori görög tudomány kulcsfogalmait bemutató idézetek, képi források gyűjtése.
Információk gyűjtése pannóniai kulturális emlékekről.
Ábra készítése az athéni demokrácia működési rendjéről.
Ókori témájú filmek / filmrészletek elemzése, értelmezése.

TÉMAKÖR: Vallások az ókorban

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Politeizmus és monoteizmus	A politeizmus Görög és római istenek. A zsidó monoteizmus.	*Fogalmak*: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. *Személyek*: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus *Kronológia:* a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. *Topográfia*: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. Bibliai történetek, személyek felidézése. A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek értelmezése. Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.
A kereszténység kezdete	Jézus tanításai. A páli fordulat. Keresztényüldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. A Szentháromság-tan.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek, ábrázolások gyűjtése a különböző tanult vallások jellegzetes építményeiről.
Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése antik mitológiai témákról.
Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása.
Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek.
Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.

TÉMAKÖR: Hódító birodalmak

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 4 óra

BARTISTA OKTATÁS

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. A népvándorlás. Róma örökösei Európa térképén.	*Fogalmak:* népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. *Személyek:* Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. *Kronológia:* 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. *Topográfia:* Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása.
Az arab birodalom és az iszlám	Mohamed tanításai és a Korán. Az iszlám kultúra jellegzetességei. Az Arab Birodalom és az arab hódítás. Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A Római Birodalom bukása külső és belső okainak összegyűjtése.
A monoteista vallások (zsidó, keresztény, iszlám) összehasonlítása különböző szempontok alapján.
Kiselőadás, prezentáció készítése jellegzetes iszlám vallási épületekről, szokásokról.

TÉMAKÖR: A középkori Európa

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 -6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	Az uradalom.		

BAPTISTA OKTATÁS

	A jobbágyok kötelességei és jogai. Az önellátástól az árutermelésig.	*Fogalmak:* uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. *Személyek:* Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. *Kronológia:* 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. *Topográfia:* Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. A középkor társadalmi berendezkedése. A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. A nyugati és keleti kereszténység jellemzői. A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján. A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.		
A nemesi rend	Lovagi eszmény és lovagi kultúra. A hűbériség.		
A polgárok világa	A középkori város és lakói. A város kiváltságai (magyar példák alapján). A céhek. A helyi és távolsági kereskedelem. A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek gyűjtése és rendszerezése román, gótikus és reneszánsz stílusú épületekről.
Képek gyűjtése az ortodox egyház jellegzetes épületeiről, szokásairól.
Áttekintő ábra készítése az egyházi hierarchiáról.

BAPTISTA KIADÓ

Prezentáció, bemutató készítése valamely szerzetes, illetve lovagrendről.
A város jellegzetes helyszíneinek, intézményeinek azonosítása egy fiktív középkori várost bemutató ábrán.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Magyar őstörténet és honfoglalás	A magyar törzsszövetség az Etelközben. A honfoglalás okai és menete. A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	*Fogalmak:* finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok *Személyek*: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla, Szent Margit. *Kronológia:* 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.	A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
AZ ÁLLAMALAPÍ-TÁS	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. Az egyházszervezés.		
A MAGYAR ÁLLAM MEGSZILÁRDULÁSA AZ ÁRPÁD-KORBAN	II. András kora: az átalakuló társadalom. **Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.**		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kalandozó hadjáratok jellegének megvitatása.

Áttekintő ábra készítése a Szent István-i állam- és egyházszervezetről.

A 13. századi társadalmi rétegek azonosítása az Aranybulla szövegében.

TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
AZ ANJOUK	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. A visegrádi királytalálkozó. Az 1351-es törvények.	*Fogalmak:* aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. *Személyek:* I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi	A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában.
A török fenyegetés árnyékában	Az Oszmán Birodalom. Török hódítás a Balkánon. Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. Hunyadi János, a politikus és hadvezér. Hunyadi János törökellenes harcai.		
HUNYADI MÁTYÁS	Mátyás útja a trónig. A központosított királyi hatalom. Jövedelmek és kiadások. Birodalomépítő tervek.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Aktív védelem a török ellen.	Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. *Kronológia:* 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I. (Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. *Topográfia:* Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A magyar középkor kulturális hagyatéka	Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. Magyar krónikák és szentek legendái.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Hunyadi János és Mátyás híres ütközeteinek felidézése, bemutatása térképvázlatok és írott források segítségével.
Kiselőadás készítése 14–15. századi magyar történelem kulturális hagyatékának kiemelkedő emlékeiről.
A magyar középkor egy kiemelkedő helyszínének (pl. Pannonhalma, Diósgyőr, Székesfehérvár, Visegrád) jellemzőinek bemutatása.

TÉMAKÖR: A kora újkor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA ORTÁS

A FÖLDRAJZI FELFEDEZÉSEK	A portugál és spanyol felfedezések. A korai gyarmatosítás és következményei. A világkereskedelem kialakulása. Az abszolutizmus.	*Fogalmak:* gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. *Személyek:* Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. *Kronológia:* 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. *Topográfia:* Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak, Debrecen	A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. Vallás és politika összefonódásának felismerése. Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	Az árforradalom. A manufaktúrák. Bankok és tőzsdék. Az európai munkamegosztás és következményei.		
REFORMÁCIÓ EURÓPÁBAN *és Magyarországon*	A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). Luther és Kálvin fellépése. A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. A reformáció eredményei Magyarországon		
„Hitviták tüzében”	Vallási konfliktusok Európában. Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. A magyar protestáns és katolikus iskolák. A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.		

BAPTISTA OKTATÁS

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A felfedező utak irányainak követése és a korai gyarmatok elhelyezése térképen.
Információk gyűjtése a korai gyarmatosítás módszereiről és következményeiről.
Beszámoló készítése az európai és magyar reformáció kapcsolatáról.

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarország

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
AZ ORSZÁG HÁROM RÉSZRE SZAKADÁSA	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. Az ország három részre szakadása. A várháborúk és az új végvárrendszer.	*Fogalmak:* rendi országgyűlés, hajdúszabadság. *Személyek:* I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. *Kronológia:* 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.	A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.		
A török kiűzése és a török kor mérlege	Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. A török kiűzése.		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A mohácsi csata eseményeinek megvitatása különböző
Az országrészek és a fontosabb várak, csaták elhelyezése vaktérképen.
A török kiűzése állomásainak nyomon követése térképen.
A Habsburg-magyar konfliktusok okainak és eredményeinek vázlatos összegzése.

TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A FELVILÁGOSODÁS	Tapasztalat és értelem – a felvilágosodás új világképe. A felvilágosodás államelméletei. A szabad verseny elmélete.	*Fogalmak:* felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség.	A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.		
A francia forradalom és hatása	A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata.		

BÁRTFA OKTATÁS

		Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. *Kronológia:* 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. *Topográfia:* Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek és irodalmi idézetek gyűjtése a felvilágosodás világképének bemutatásához.
Egyszerűsített ábra készítése az angol és az amerikai államszervezetről
Gondolattérkép készítése a francia forradalom okairól.

TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC	Magyarország a Habsburg Birodalomban.	*Fogalmak:* kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás,	

BAPTISTA ORTÁS

	A szabadságharc okai és céljai. A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. A szatmári béke kompromisszuma.	amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. *Személyek:* II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. *Kronológia:* 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. *Topográfia:* Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
MAGYARORSZÁG ÚJRANÉPESÜLÉSE ÉS ÚJRANÉPESÍTÉSE	A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. A többnyelvű és többvallású ország. Gazdaság és életmód.		
A FELVILÁGOSULT ABSZOLUTIZMUS REFORMJAI	A Pragmatica Sanctio. A felvilágosult abszolutizmus céljai. Mária Terézia: együttműködés és reform. II. József reformpolitikája és kudarca.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Összefoglaló készítése a szabadságharc okainak és eredményeinek összehasonlítására.
Képek, térképek, irodalmi szövegek, kuruc nóták gyűjtése a Rákóczi-szabadságharccal kapcsolatban.
A Rákóczi-szabadságharc nemzetközi kapcsolatainak ábrázolása gondolattérképen.
A népességmozgások és az egyes népcsoportok nyomon követése térképen.
Magyarázó ábra készítése a kettős vámhatár működéséről.

TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BAETISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	*Fogalmak:* liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. *Személyek:* James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. *Topográfia:* Manchester, New York.	A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. Az ipari forradalmak ökológiai következményeinek azonosítása.
AZ IPARI FORRADALOM HULLÁMAI	Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. A közlekedés forradalma. A második hullám: elektronika és vegyipar. A gyár és a futószalag.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Az egyes politikai eszmék álláspontjai közötti különbségek megbeszélése, kulcsfogalmak kigyűjtése
Grafikonok, adatsorok elemzése az ipari forradalmak társadalmi és demográfiai hatásairól.
Beadandó munkák készítése fontosabb találmányokról.

TÉMAKÖR: A reformkor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	A Habsburg Birodalom és Magyarország.	*Fogalmak:* alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, köztehervíselés,	

BAPTISTA OKTATÁS

	A rendi országgyűlés és a megyerendszer. A reformkori Pest-Buda.	jobbágyfelszabadítás, örökváltság. *Személyek:* József nádor, Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. *Kronológia:* 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. *Topográfia*: Pest-Buda.	A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján.
A REFORMKOR FŐ KÉRDÉSEI	A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. A polgári alkotmányosság kérdése. Széchenyi és Kossuth programja.		A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőw Lipót) A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Ábrák készítése a rendi államszervezet működéséről.

Kiselőadások, prezentációk készítése a reformkor jelentősebb alakjairól

Táblázatos összefoglaló készítése a reformellenzék, a konzervatívok és az udvar álláspontjáról a főbb vitakérdésekben.

A reformkor legfontosabb kérdéseinek, jellemzőinek azonosítása szépirodalmi művekben és más szöveges forrásokban.

TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 6 óra

BARTISTA ORTÁS

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	Az európai forradalmi hullám és március 15. Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. A Batthyány-kormány tevékenysége.	*Fogalmak:* márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. *Személyek:* Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. *Kronológia:* 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése.	A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel A tavaszi hadjárat. A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére A szabadságharc leverése és a megtorlás.		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A szabadságharc főbb eseményeinek elhelyezése vaktérképen.
A forradalom és szabadságharc eseményeit megörökítő művészeti alkotások (képek, irodalmi szövegek, filmek) gyűjtése és értelmezése.

13. évfolyam a technikumi képzésben

Tanulási eredmények a 13. évfolyam nevelési-oktatási szakasz végére a képzésben résztvevő hallgató:

ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit az 1848–1849-es forradalmat és szabadságharcot követő időszakban; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit, véleményt tud formálni a kiegyezésről;
fel tudja idézni az első világháború előzményeit, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, értékeli a háborúkat lezáró békék tartalmát, és felismeri a háborúnak a 20. század egészére gyakorolt hatását;
bemutatja az első világháború magyar vonatkozásait, a háborús vereség következményeit; példákat tud hozni a háborús helytállásra;
képes felidézni azokat az okokat és körülményeket, amelyek a történelmi Magyarország felbomlásához vezettek;
tisztában van a trianoni békediktátum tartalmával és következményeivel, be tudja mutatni az ország talpra állását, a Horthy-korszak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális viszonyait, felismeri a magyar külpolitika mozgásterének korlátozottságát;
össze tudja hasonlítani a nemzetiszocialista és a kommunista ideológiát és diktatúrát,
képes felidézni a második világháború okait, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, ismeri a holokausztot és a hozzávezető vezető okokat;
bemutatja Magyarország revíziós lépéseit, a háborús részvételét, az ország német megszállását, a magyar zsidóság tragédiáját, a szovjet megszállást, a polgári lakosság szenvedését, a hadifoglyok embertelen sorsát;
össze tudja hasonlítani a nyugati demokratikus világ és a kommunista szovjet blokk politikai és társadalmi berendezkedését,
képes jellemezni a hidegháború időszakát, és az európai kommunista rendszerek összeomlását;
bemutatja a kommunista diktatúra magyarországi kiépítését, működését és változatait,
az 1956-os forradalom és szabadságharc okait, eseményeit,
összefüggéseiben szemléli a rendszerváltoztatás folyamatát, felismerve annak történelmi jelentőségét;
ismeri és reálisan látja a többpólusú világ jellemzőit napjainkban, elhelyezi Magyarországot a globális világ folyamataiban;
bemutatja a határon túli magyarság és a cigányság helyzetét, a megmaradásért való küzdelmét Trianontól napjainkig;
ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit, példákat hoz a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára, különös tekintettel a visegrádi együttműködésére;

BÁRTFAI SZABOLCS

ismeri hazánk államszervezetét, választási rendszerét.

III.1. A 13. évfolyam történelem tantárgy alapóraszámai: 124 - 62 óra / Heti: 4 – 2 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	**Javasolt óraszám**	
	Heti 4 óra	Heti 2 óra
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	8	4
A dualizmus kori Magyarország	8	4
A nagy háború	6	3
Az átalakulás évei	6	3
A két világháború között	8	4
A Horthy-korszak	8	4
A második világháború	6	3
A két világrendszer szembenállása	8	4
Háborútól forradalomig	8	3
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	6	3
A kádári diktatúra	8	4
A kétpólusú világ és felbomlása	8	3
A rendszerváltoztatás folyamata	6	3
A világ a 21. században	6	3
Magyarország a 21. században	6	3
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6	3
Rendszerezés és felkészülés az érettségire	12	8
Összes óraszám:	**124**	**62**

TÉMAKÖR: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

JAVASOLT ÓRASZÁM:

PARTISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkásmozgalom	Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. A Kommunista kiáltvány.	*Fogalmak:* polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. *Személyek:* Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. *Kronológia:* 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868: a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. *Topográfia:* Németország, Japán.	A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása.
***A polgári nemzetállam megteremtése (Németország**, Amerikai Egyesült Államok, Japán)*	A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). Alkotmányosság és választójog. A polgári állam kiépítése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Egyetemes és magyar történeti példák gyűjtése a polgári állam feladatköreiről és társadalmi hatásairól.
Vita a szocialista eszmékről, és hatásukról a korabeli közéletre.
Az egységes Egyesült Államok terjeszkedése főbb mozzanatainak követése a térképen.

TÉMAKÖR: A dualizmus kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BARTISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A KIEGYEZÉS ÉS A DUALIZMUS RENDSZERE	A kiegyezés és okai. A közös ügyek rendszere. A magyar államszervezet.	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. *Kronológia:* 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. *Topográfia:* Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	-A kiegyezés értékelése A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	A politikai nemzet koncepciója. A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. Asszimiláció és anyanyelvhasználat. Autonómia törekvések és irredenta mozgalmak. Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.		
Az ipari forradalom Magyarországon	A gazdasági kiegyezés. A vasútépítés. Állami gazdaságpolitika. Mezőgazdaság és élelmiszeripar. Modernizálódó ipar.		

BÁRTFAI ORTÁS

Társadalom és életmód a dualizmus korában	Demográfiai robbanás és urbanizáció. Kivándorlás Európából és Magyarországról. A földkérdés és a vidék. A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. Oktatás és kultúra. Életmód és szórakozás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Vita Magyarország és a Habsburg-dinasztia dualizmus kori kapcsolatáról.
A Nemzeti Sírkert (digitális) felkeresése (a 19. század szereplőihez kapcsolódó sírok, mauzóleumok közös megtekintése).
A korszakkal kapcsolatos emlékművek, emlékhelyek felkeresése a lakóhelyen és környékén.
Kiselőadás / tabló készítése a dualizmus korának kiemelkedő beruházásairól.
Programajánló összeállítása egy a millennium korában Budapestre látogató turista számára.

TÉMAKÖR: A nagy háború

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	A gyarmatosítás okai és céljai. Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	*Fogalmak:* villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. *Személyek:* II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly.	A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken.
AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ	A világháború kitörése. A hadviselő felek és a frontok.		

BÁRTFA OKTATÁS

	Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	*Kronológia:* 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. *Topográfia:* Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború jellemzői és hatása	Az állóháború és az anyagcsata. A hadigazdaság és a háborús propaganda. A hagyományos világrend felbomlása. A nők helyzetének megváltozása.		
Magyarország a világháborúban	Magyar frontok, nagy csaták. Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. Magyar hősök a világháborúban. A hátország. A magyar hadifoglyok sorsa.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A háború előzményeinek összesítése.
Példák gyűjtése a magyar katonák első világháborús hősi helytállásáról.
A lakóhelyen található első világháborús hősi emlékmű, katonasírok felkeresése, egy-egy hős életének feltárása.
Képek gyűjtése és elemzése a háború új jellegzetességeiről (fegyverek, intézmények, jelenségek).
Különböző internetes háborús témájú szövegek, propagandaképek, plakátok, karikatúrák gyűjtése és elemzése.
Családi történetek, fényképek gyűjtése feldolgozása, bemutatása az első világháborúból.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: Az átalakulás évei

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom).	*Fogalmak:* bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörös terror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. *Személyek:* Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. *Kronológia:* 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum.	A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. Tevékenységének értékelése. Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. A trianoni békediktátum okainak feltárása. A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása.		
A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	A kommunista hatalomátvétel. A proletárdiktatúra és a vörösterror.		
A Párizs környéki békék	A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. A szétszabdalt közép-európai régió.		
A TRIANONI BÉKEDIKTÁTUM	A magyar ügy a békekonferencián. A magyar delegáció érvei. Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Az önrendelkezési elv megsértése A békediktátum etnikai és gazdasági következményei.	*Topográfia:* Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak meghatározó személyiségeiről.

Bizonyítékok és adatgyűjtés az elcsatolt területeknek az ezeréves magyar kultúrában betöltött jelentős szerepéről (pl. történelmi személyiségek, művészek, tudósok, épületek, művészeti alkotások, intézmények).

Különböző internetes revíziós témájú szövegek, képek, plakátok, dalok gyűjtése és vizsgálata, elemzése.

Trianoni emlékhelyek térképen és fotókon.

TÉMAKÖR: A két világháború között

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. A tervgazdaság és a kollektivizálás. A terror eszközei és áldozatai.	*Fogalmak:* totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. *Személyek:* Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler.	A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének
A Nyugat és a gazdasági világválság	A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása.		
A NEMZETISZOCIALISTA NÉMETORSZÁG	A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. A totális állam kiépítése. A terror eszközei. Terjeszkedés a háború előtt.		

BÁRTFAI OKTATÁS

		Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. *Topográfia:* Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Visszaemlékezések, források gyűjtése és prezentáció készítése a sztálini terror megnyilvánulásairól (pl. GULAG, holodomor, koncepciós perek).
Különböző képi és szöveges források gyűjtése a sztálini diktatúra hétköznapjairól.
Prezentáció készítése a náci terror megnyilvánulásairól (pl. kristályéjszaka, GESTAPO, koncentrációs táborok stb.).
A korszakkal kapcsolatos dokumentum- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A Horthy-korszak

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra:8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	A király nélküli alkotmányos királyság. A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	*Fogalmak:* kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. *Személyek:* Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. *Kronológia:* 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak kiemelkedő szereplőiről (pl. Horthy, Bethlen, Teleki).

BAPTISTA OKTATÁS

A Horthy-korszak gazdasági fejlődéséről tanúskodó képek gyűjtése és bemutatása (pl. Csepeli Szabadkikötő, villamosított vasútvonal stb.).

TÉMAKÖR: A második világháború

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A tengelyhatalmak sikerei	Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. Nyugat-Európa lerohanása. Német támadás a Szovjetunió ellen. Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	*Fogalmak:* Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. *Személyek:* Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Richter Gedeon. *Kronológia:* 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939.	A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma).
A szövetségesek győzelme	A keleti és a nyugati front. A csendes-óceáni hadszíntér.		
MAGYARORSZÁG A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN: MOZGÁSTÉR ÉS KÉNYSZERPÁLYA	A területi revízió lépései. A fegyveres semlegesség. A Szovjetunió elleni háború. A Don-kanyar. A német megszállás és következményei.		
A HOLOKAUSZT	Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. Koncentrációs és megsemmisítő táborok. Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában.		

BAPTISTA OKTATÁS

	A magyarországi zsidótörvények. A magyar holokauszt. Felelősség és embermentés.	szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. *Topográfia:* Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. A nyilas terror áttekintése források alapján. A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A második világháború jellemzői	A villámháború és következményei. Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. Az ellenállás formái. A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.		
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. Megszabadulás és szovjet megszállás. Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A nagyhatalmak (Németország, Szovjetunió, Nagy-Britannia, Franciaország) világháború kitörésében játszott szerepének megvitatása.
Beszámoló készítése az európai és/vagy csendes-óceáni hadszínterek egyik jelentős csatájáról.

BAPTIG-A-CSTARS

A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
A magyar honvédség háborús részvétele főbb helyszíneinek nyomon követése térképen.
Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a második világháborúból.
Híres magyar tudósok, művészek életművének bemutatása, akik származásuk vagy politikai nézeteik miatt emigrációba kényszerültek.
Kiselőadás készítése a budapesti gettó életéről visszaemlékezések alapján.
Második világháborús emlékművek, emlékhelyek, sírok felkeresése a lakóhelyen és környékén.
Beszámoló készítése a határon túli magyarság körében folytatott etnikai tisztogatásokról források alapján.

TÉMAKÖR: A két világrendszer szembenállása

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	Az ENSZ megalapítása. A párizsi béke. Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. A két világrend jellemzői. A két Németország.	*Fogalmak:* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. *Személyek:* Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. *Kronológia:* 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael	A második világháború után kialakult világrend áttekintése. A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. A szembenállás és enyhülés hullámai. Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).		
A gyarmatok felszabadulása	Izrael megalapítása		

BÁRTFAI OKTATÁS

		Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. *Topográfia:* Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kitelepítések irányainak és létszámának grafikus ábrázolása.
Információk gyűjtése a főbb hidegháborús konfliktusokról (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam).
Játékfilmek megvitatása (pl.: Szakasz, Hair, Gran Torino)

TÉMAKÖR: Háborútól forradalomig

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átmenet évei Magyarországon	A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás,	Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök

BARTISTA OKTATÁS

A szovjetizálás Magyarországon	Az egypárti diktatúra kiépítése. Államosítás és kollektivizálás. Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A Rákosi-diktatúra	Az erőltetett iparosítás. A pártállam. A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kékcédulás választások feldolgozása adatsorok és a választási törvény értelmezésével.
Internetes gyűjtés a Rákosi-időszak vicceiből és karikatúráiból – a mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a Rákosi időszakból.
Egy kiemelkedő koncepciós per (pl. Mindszenty-per) feldolgozása.
A Terror Háza Múzeum meglátogatása.
Beszámoló készítése a diktatúra prominens szereplőiről, felelőseiről (pl. Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Péter Gábor, Rajk László).
Kommunista propaganda plakátok gyűjtése és értelmezése.
A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
Beszámoló készítése a korabeli magyar sporteredményekről.

TÉMAKÖR: Az 1956-os forradalom és szabadságharc

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BÁRMILYEN TÁRGYÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A FORRADALOM	A forradalom okai és közvetlen előzményei. A forradalom céljai. Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Mosonmagyaróvár, Salgótarján.	Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. 1956 szimbólumainak értelmezése. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadságharca	Szabadságharc a fővárosban és vidéken. A fegyveres ellenállás hősei. Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos archív- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.
Az 1956-os forradalom külpolitikai hátterének vizsgálata.
Információk gyűjtése a forradalom és szabadságharc kiemelkedő hőseiről és mártírjairól.

BARTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A kádári diktatúra

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Javasolt tevékenységek**
A pártállami diktatúra és működése	A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. A pártállam és szervezetei. Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. Hamis társadalmi béke – a kádári alku. Az elnyomás változó formái.	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. A „kádári alku” fogalmának értelmezése. Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
GAZDASÁG, TÁRSADALOM, ÉLETMÓD	A tervgazdaság és a KGST. A gazdasági reform és a második gazdaság. A „gulyáskommunizmus”. Népesedési folyamatok. Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Információk gyűjtése a kultúrpolitika jellemzőiről, módszereiről.

Internetes gyűjtés a kádári időszak vicceiből. A mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.

Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása a kádári diktatúra időszakából.

TÉMAKÖR: A kétpólusú világ és felbomlása

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

BÁRTFAI KIADÁS

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna.	A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. A délszláv háború okainak feltárása. A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. A kis hidegháború. A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.		
A kétpólusú világ megszűnése	Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. A Szovjetunió felbomlása.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Esszé készítése Mindennapi élet a vasfüggöny két oldalán címmel.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A rendszerváltoztatás folyamata

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	Az adósságválság kialakulása és következményei. Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. Az ellenzék megszerveződése Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A RENDSZERVÁLTOZTATÁS	Az új pártok – különböző ideológiák. Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. Az Antall-kormány megalakulása. A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).		
A piacgazdaság kiépülése	A privatizáció – vesztesek és nyertesek.		

BÁRTFAI ORATÁS

	A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. A külkereskedelem átalakulása. Gazdasági szerkezetváltás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A rendszerváltó pártok plakátjainak és jelszavainak elemzése.
Kronológia készítése a rendszerváltoztatás legfontosabb történéseiről.
Interjú készítése egy családtaggal, ismerőssel a rendszerváltoztatás időszakáról.

TÉMAKÖR: A világ a 21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. Óriásvállalatok a globális térben.	*Fogalmak:* modernkori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus, terrorizmus, globalizáció.	A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében).

BAPTISTA OKTATÁS

			Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
A globális világ	Demográfiai változások, népmozgások. Az iszlamizmus térhódítása. A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. Globalizáció és kultúra. A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Vita a globalizáció előnyeiről és hátrányairól.

A reklámok szerepe és a fogyasztói társadalom jellemzőinek bemutatása.

A globalizációval és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos napi hírek gyűjtése és elemzése.

TÉMAKÖR: Magyarország a 21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A DEMOKRÁCIA MŰKÖDÉSE MAGYARORSZÁGON	Az Alaptörvény. A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. A választási rendszer.	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió	Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek

BÁRTISTA OKTATÁS

A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. Magyarország a NATO-ban. Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	azonosítása különböző források alapján. A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
MAGYARORSZÁG ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ	Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. Az Európai Unió főbb szervei és működésük. Magyarország csatlakozásának folyamata. Az együttműködés eredményei és nehézségei. Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A magyar alkotmányozás, alkotmány jellegű törvények (pl. Aranybulla, Tripartitum / Corpus Juris Hungarici, Pragmatica Sanctio, áprilisi törvények) nyomon követése különböző nyomtatott és internetes források segítségével.

Vita az Európai Unió szerepéről életünkben.

TÉMAKÖR: A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20–21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. Az asszimilációs politika megnyilvánulásai.	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció.	A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig.

BÁRTISTA OKTATÁS

	Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. Anyanyelvű oktatás és kultúra. Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	*Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	A cigányok/romák 20–21. századi története. Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. Anyanyelvű oktatás és kultúra.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Népszámlálási adatok, statisztikai adatsorok segítségével a határon túli magyarság létszámadatainak a nyomon követése 1920-tól a közelmúltig, következtetések levonása az adatokból.

Információk gyűjtése a magyar kisebbségek önszerveződésének, érdekvédelmének intézményeiről a 21. században.

Az érettségi vizsgára felkészítő kétéves képzésben résztvevő hallgató a 13. évfolyam nevelési-oktatási szakasz végére képessé válik:

önállóan tud használni általános és történelmi, nyomtatott és digitális információforrásokat (tankönyv, kézikönyvek, szakkönyvek, lexikonok, képzőművészeti alkotások, könyvtár és egyéb adatbázisok, filmek, keresők);

önállóan információkat tud gyűjteni, áttekinteni, rendszerezni és értelmezni különböző médiumokból és írásos vagy képi forrásokból, statisztikákból, diagramokból, térképekről nyomtatott és digitális felületekről;

képes a szándékainak megfelelő információkat kiválasztani különböző műfajú forrásokból;

összehasonlítja a forrásokban talált információkat saját ismereteivel;

képes kiválasztani a megfelelő forrást valamely történelmi állítás, vélemény alátámasztására vagy cáfolására.

ismeri a magyar és az európai történelem tanult történelmi korszakait, időszakait, és képes azokat időben és térben elhelyezni;

az egyes események, folyamatok idejét konkrét történelmi korhoz, időszakhoz kapcsolja vagy viszonyítja, ismeri néhány kiemelten fontos esemény, jelenség időpontját, kronológiát használ és készít;

össze tudja hasonlítani megadott szempontok alapján az egyes történelmi korszakok, időszakok jellegzetességeit az egyetemes és a magyar történelem egymáshoz kapcsolódó eseményeit;

képes azonosítani a tanult egyetemes és magyar történelmi személyiségek közül a kortársakat;

felismeri, hogy a magyar történelem az európai történelem része, és példákat tud hozni a magyar és európai történelem kölcsönhatásaira;

BÁRTFA OKTATÁS

a földrajzi környezet és a történeti folyamatok összefüggéseit példákkal képes alátámasztani;
A képzésben résztvevő hallgató felismeri, hogy a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális viszonyai a múltbeli események, tényezők következményeiként alakultak ki.
Az összeállításhoz felhasznált dokumentumok:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatas Letöltés ideje: 2023.07.24.
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol Letöltés ideje: 2023.07.24.

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra tantárgy

Célok és feladatok

A digitális kultúra tantárgy oktatása során a középszintű érettségi vizsgára felkészítő két alapvető feladatot kell megoldani. Az egyik feladat az informatikát alapórában tartalmazó képzések évfolyamaiból hozott informatikai ismeretek bővítése, a szövegszerkesztési a bemutató-készítési ismeretek elmélyítése, képszerkesztés és weblapszerkesztés elsajátítása elmélyítése és ez által a középszintű érettségire való felkészítés. A másik feladat a tanulók értelmi képességeinek digitális kompetenciával összefüggő képességeinek fejlesztése. Ennek megfelelően jelentős súlyt kapnak azok az alkalmazások és elméleti ismeretek, melyek e célok eléréséhez szükségesek.

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent oktatási rendszerünk számára. Ahhoz ugyanis, hogy tanulóink sikeresen érvényesüljenek a társadalmi életben és megfeleljenek a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Mivel az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan olyan új lehetőségeket tár fel, amelyekkel korábban nem találkoztunk, a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése nem csupán az informatikai tudás átadását jelenti, hanem a tanulók digitális kultúrájának sokoldalú fejlesztését is igényli. Ez természetesen valamennyi tanulási területen megjelenik, azonban a szükséges szakmai és módszertani hátteret és koherenciát a digitális kultúra tantárgy biztosítja.
A tanulók digitális kultúráját a középiskolában is elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kell kapnia a tanulók kreativitásának és együttműködésének is. A problémák összetettségében építünk a korosztályra jellemző, magasabb absztrakciós szintre, és célként már megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is. A középiskolás korosztálynál is fontos, hogy a hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írjunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.
A digitális kultúra tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:
A tanulás kompetenciái: A digitális kultúra tanulása során a tanuló képessé válik a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.
A kommunikációs kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.

BÁRTFAI OKTATÁS

A digitális kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.
A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A digitális kultúra keretében végzett tevékenység fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, továbbá fejleszti a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység kialakítja azokat a biztos és koherens kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a változó környezethez, képes legyen tudását folyamatosan felülvizsgálni és frissíteni, ahogyan azt a munkaerőpiac megkívánja. Fejleszti továbbá a munka világában alapkövetelményként megjelenő élethosszon át tartó tanulás és flexibilitás képességét.
A digitális kultúra tantárgy fejlesztési feladatait a NAT a középiskolában is négy témakör köré szervezi, amelyek szervesen kapcsolódnak egymáshoz.
Az *informatikai eszközök használata* önálló tartalmi elemként csak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgát közvetlenül előkészítő kurzusokban jelenik meg, elsősorban a 11-12. évfolyamon. Ezt a fejlesztési területet integráltan dolgozzuk fel akkor, amikor az adott eszköz használata azt szükségessé teszi. A tanuló ugyanakkor több olyan témakörrel is találkozik, ahol az elméleti háttér fontos alapokat biztosít a feladatok gyakorlati megoldásához (pl. grafika, adatbázis-kezelés). A tananyag feldolgozása során támaszkodnunk kell a tanulók különböző informális tanulási utakon megszerzett tudására, melyet kiegészítünk, rendszerezünk. A javasolt óraszám nem egyszeri, lezárható témafeldolgozást jelent, hanem egy becsült, összegzett elképzelést.
A *digitális írástudást* a középiskolás tanulóktól a többi tantárgy tananyagának feldolgozása során, az iskolai élet egyéb területein, a hétköznapi életben és később, a felsőoktatásban is elvárják. A digitális írástudás alapjait a tanulók az általános iskolában megszerezték. A középiskolában ezt a tudást a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően összetettebb problémákon – együttműködésben a többi tantárgy oktatóival – ismételjük, alkalmazzuk, illetve néhány ponton kiegészítjük (pl. körlevélkészítés, vektorgrafika, weblapkészítés). Nem egy szoftver részletes funkcionalitásának ismeretére kell törekednünk, hanem a tanulóknak minél több célprogrammal minél több szituációban érdemes találkozniuk. Ki kell alakítani a megfelelő szemléletet ahhoz, hogy a tanuló a későbbiekben olyan szoftvereket is bátran, önállóan megismerjen, alkalmazzon, amelyek nem voltak részei a formális iskolai tanulásának.
A *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel* a hétköznapi élethelyzetek, a tanulási feladatok, a munkavégzés, a felsőoktatás fontos részét képezi. A feladatok eredményes megoldásához azok megértése, részekre bontása és tervezett, precíz végrehajtása szükséges. A

BÁRTFAI OSZTÁS

problémamegoldás egyre gyakrabban digitális eszközökkel történik, ezért a digitális kultúra tantárgy tanulási eredményei között kiemelt szerepet kap.
Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. A középfokú oktatásban, az életkori sajátosságoknak megfelelően, fontos szerepet kap az algoritmusok megfogalmazása, létrehozása és adott problémák megoldása során azok alkalmazása. Míg a tanulók az általános iskolában a blokkprogramozás eszközeivel ismerkedtek meg, középiskolai tanulmányaikban a grafikus felületet is kezelő fejlesztői környezetben egy könnyen tanulható programozási nyelvvel találkoznak.
Az *információs technológiákat* nem csak a digitális szolgáltatások igénybevételéhez használjuk, azok ma már az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek. A webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, felhasználási területük gazdagsága lehetővé teszi a tanórák rugalmas alakítását, és szükségessé teszi a tanulók bevonását a tanulási folyamat tervezésébe, egyéni adottságaikhoz, szükségleteikhez igazítva – beleértve ebbe a tanulók saját mobileszközeinek alkalmazását is. A témakör feldolgozása során nem a technikai újdonságokra kell helyezni a hangsúlyt, hanem az „okos eszközök” „okos használatára”, vagyis a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás alakítására, a biztonsági okokból bevezetett korlátozások megismerésére és elfogadására.

Értékelés

Az értékelés során az ismeretek megszerzésén túl vizsgálni kell, hogyan fejlődött a tanuló absztrakciós, modellalkotó, lényeglátó és problémamegoldó képessége. Meg kell követelni a jelenségek megfigyelése és a kísérletek során szerzett tapasztalatok szakszerű megfogalmazással való leírását és értelmezését. Az értékelés kettős céljának megfelelően mindig meg kell találni a helyes arányt a formatív és a szummatív értékelés között. Fontos szerepet kell játszania az egyéni és csoportos önértékelésnek, illetve a diáktársak által végzett értékelésnek is. Törekedni kell arra, hogy a számonkérés formái minél változatosabbak, az életkornak megfelelőek legyenek. A hagyományos írásbeli és szóbeli módszerek mellett a diákoknak lehetőséget kell kapniuk arra, hogy a megszerzett tudásról és a közben elsajátított képességekről valamely konkrét, egyénileg vagy csoportosan elkészített termék létrehozásával is tanúbizonyságot tegyenek.
Formái:
órai egyéni- és csoportmunka adott szempontok szerinti értékelése,
szóbeli felelet,
feladatlapok értékelése,
tesztek, dolgozatok osztályozása,
kiselőadások tartása,
projektmunkák értékelése
adatgyűjtés, poszter, plakát, prezentáció, program készítése előre megadott szempontok szerint,
gyakorlati feladatok megoldása.

BAPTISTA ORTÁS

KOMPETENCIÁK

Általános kompetenciák

A vizsgázó legyen képes alkalmazói készséget igénylő feladatokat megoldani, felismerni és élő nyelven megfogalmazni a problémát és problémára adekvát megoldást adni. A felismert problémát algoritmikus gondolkodás útján, az algoritmikus gondolkodást segítő eszközök és szoftverek használatával oldja meg. Legyen képes önálló munkavégzésre, végezzen alkotómunkát a problémamegoldás során. Legyen tisztában az informatika és a társadalom kölcsönhatásaival, használja az operációs rendszer hálózati szolgáltatásait. Legyen képes a digitális eszközöket integráltan használni.

Tartalomorientált kompetenciák

Szövegszerkesztés
Számítógépes grafika és képszerkesztés
Bemutatókészítés
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Publikálás a világhálón
Algoritmizálás, adatmodellezés
A programozás eszközei

Az érettségi vizsgán követelmény a komplex eszközhasználat, a feladatokban megjelenhetnek más témakörökhöz tartozó elemek. A vizsgázónak képesnek kell lennie a problémamegoldás során az eszközök integrált használatára.

1. Szövegszerkesztés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott szövegszerkesztő programot;
tudja használni a szövegszerkesztő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon feladatleírás alapján szöveges dokumentumokat készíteni;
tudja kezelni a szövegszerkesztő nyelvi eszközeit;

BAPTISTA OKTATÁS

tudjon szöveges dokumentumaiba képeket, táblázatokat, illetve egyéb objektumokat beilleszteni, és tulajdonságaikat módosítani;
tudjon kördokumentumot létrehozni;
legyen képes nagyméretű dokumentumok kezelését megkönnyítő eljárások alkalmazására.

Számítógépes grafika és képszerkesztés
vizsgázó

tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;
tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;
ismerje a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereit;
tudjon digitálisan rögzített képet, fényképet módosítani, manipulálni, szerkeszteni;
tudjon raszter- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani.

Bemutatókészítés
A vizsgázó

tudjon kezelni egy választott bemutatókészítő programot;
tudja használni a bemutatókészítő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon feladatleírás alapján bemutatót készíteni;
legyen képes képeket és ábrákat a szöveges környezetbe helyezni, adatokat táblázatosan elrendezni;
tudja alkalmazni a bemutatókészítési alapelveket;
tudjon interaktív bemutatókat létrehozni.

4. Táblázatkezelés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott táblázatkezelő programot;
tudja használni a táblázatkezelő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon a táblázatba szöveget, képet, illetve egyéb objektumot beilleszteni, és azok tulajdonságait módosítani;
legyen képes adatokat táblázatokba rendezni, és áttekinthető módon formázni;
tudjon függvényeket és saját képleteket használva számításokat végezni az adatokkal
tudja célszerűen használni a különböző adatformátumokat;

BÁRTFAI OKTATÁS

tudjon hivatkozásokat használni;
tudjon adatokat rendezni, közülük meghatározottakat kigyűjteni;
tudjon megfelelő típusú diagramot készíteni, tulajdonságait módosítani.

5. Adatbázis-kezelés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott adatbázis-kezelő rendszert;
tudja használni az adatbázis-kezelő eszközeit az adott probléma megoldására;
az adatmodell alapján tudjon adatbázist definiálni, annak tartalmát karbantartani;
legyen képes fájlban tárolt adatokat importálni az adatbázis-kezelő programba;
ismerje az adattípusokat, az adatokon értelmezett műveleteket és függvényeket;
tudjon adattáblák között kapcsolatokat felismerni és használni;
tudjon adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni;
legyen képes az adattáblák tartalmának módosítására.

Publikálás a világhálón
A vizsgázó

ismerje a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
értse a CSS használatának alapelveit;
tudja webdokumentum tartalmát és stílusát szerkeszteni;
tudjon weblapot készíteni HTML és CSS nyelven kódszerkesztő alkalmazással.

7. Algoritmizálás, adatmodellezés
vizsgázó

tudjon pontos feladatmeghatározás alapján adatmodellt felállítani;
ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását;
ismerje a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit;
tudjon a megoldandó feladathoz algoritmust készíteni;
legyen képes algoritmusok számítógépes megvalósítására szövegesen vagy algoritmusleíró eszközzel megadott feladat alapján.

BAPTISTA OKTATÁS

A programozás eszközei
A vizsgázó

legyen képes programozási feladatot a választott programozási nyelven megoldani;
tudja használni a választott programozási nyelvet és a választott fejlesztői környezetet.

Digitális Kultúra középszintű érettségi előkészítő 12. évfolyam

Témák	**Óraszám**
1. Informatikai alapismeretek	2
2. Operációs rendszerek	2
3. Szövegszerkesztés	12
4. Információs hálózati szolgáltatások, Internet	2
5. Bemutatókészítés, grafika és médiainformatika	16
7. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	22
8. Könyvtári informatika	2
9. Számítógépes grafika, vektorgrafika	14
Összesen	**72**

Az óra sorszáma	**Az óra témája**	**Új fogalmak**	**A kerettantervben megjelölt fejlesztési feladatok, ismeretek, tanulási eredmények**	**Javasolt tevékenységek, munkaformák**

BAPTISTA OKTATÁS

Informatikai alapismeretek				
	Pc felépítése	hardver	perifériák részei, tulajdonságai	Eszközök, hardverek megismerése, korszerű számítógép felépítése
	Szoftverek	jogok, szoftverek csoportosítása	szoftverek csoportosítása, jogok	szoftverek alkalmazása. telepítése, jogtiszta programok használata
Operációs rendszerek				
	Operációs rendszerek	grafikus operációs rendszer	Windows környezet használata	Az operációs rendszer megismerése és a programok használata
	Alkalmazói környezet	gépház, könyvtárkezelő parancsok	Állományok kezelése és azokkal műveletek. Hardverek testre szabása	pc-s környezetben a beállítások módosítása, személyre szabása
Szövegszerkesztés				
	Ismétlés	A szöveg szabályos bevitele, kijelölés, a munkakörnyezet kialakítása, karakterformázás, bekezdésformázás, nyelvi ellenőrzés, karakterformázás, szimbólumok, elválasztás sorok végén, bekezdésformázás, listák	Tipográfiai ismeretek	Egyszerű hétköznapi szöveges dokumentumok elkészítése, például: leírás, tájékoztató, reklám, irodalmi szöveg. Nyelvi és gépelési hibák javítása irodalmi szövegben. Nyers szöveg formázása leírás alapján. Minta alapján a karakter- és bekezdésformátumok felismerése, alkalmazása.
	Az adatok áttekinthető elrendezése	Táblázat beszúrása, formázása. Tabulátorok alkalmazása, tabulátorpozíciók fajtái	Tipográfiai ismeretek. Formanyomtatvány készítése. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	A hétköznapi életben előforduló példák elemzése és elkészítése: órarend, menetrend, menü, árjegyzék, kupon, hirdetés, iskolai nyomtatványok Más tantárgyakhoz kapcsolódó adatok táblázatos elrendezése, például földrajzi vagy történelmi adatok, mérési eredmények

BAPTISTA OKTATÁS

	Képek, ábrák beillesztése	Képek beillesztése, elrendezése, képaláírás készítése, egyszerű alakzatok beillesztése, elrendezése, vektorgrafikus ábra kialakítása	Tipográfiai ismeretek. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Más tantárgyhoz kapcsolódó feladathoz források keresése, azok felhasználásával képeket, ábrákat tartalmazó dokumentum kialakítása. Például adott tájegység, állatfaj vagy történelmi esemény bemutatása, ábra készítése matematikai tétel, természeti jelenség vagy fizikai fogalom bemutatására
	Fájlok kezelése, megosztása	Oldal kialakítása, mentési, nyomtatási beállítások. Dokumentum megosztása, közös szerkesztése	Tipográfiai ismeretek. Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése	Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése. Közös dokumentum készítése, szerkesztése például osztálykirándulás, teremszépítés tervezéséhez
	Gyakorlás, ellenőrzés	Egyoldalas dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Tipográfiai ismeretek. Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok.	Egyoldalas hivatalos dokumentum, formanyomtatvány, iskolai tájékoztató, más tantárgyhoz kapcsolódó probléma, faliújságcikk stb. készítése
	Körlevélkészítés	Adatforrás, törzsdokumentum, körlevél	Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése	Körlevél – például értesítők, meghívók, brossúrák, fizetési felszólítások – készítése. Az adatforrás adatainak szűrése
	Címke, etikett készítése	Adatforrás, törzsdokumentum, körlevél	Címke, etikett tulajdonsága, nyomtatási elrendezés	Borítékok, címkék készítése, nyomtatása, adatforrás használata
	Stílusok, tartalomjegyzék	Stílusok alkalmazása és módosítása, normál stílus, címsor stílusok használata, új stílus létrehozása. Tartalomjegyzék készítése	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Tartalomjegyzék létrehozása	Adott nyersszöveg formázása stílusok segítségével, tartalomjegyzék beszúrása. Más tantárgyakhoz kapcsolódó oktatóanyag, tanulmány vagy projektbeszámoló készítése
	Nagy dokumentumok formázása	Élőfej, élőláb, lábjegyzet, objektumok beszúrása, szövegdoboz, hasáb, szakasz, elválasztás	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	Adott nyersszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása (címsorok kialakítása, tartalomjegyzék, lábjegyzet beillesztése, hasábok, szakaszonként eltérő laptájolás, élőfej, élőláb kialakítása)
	Gyakorlás	Hosszabb dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Az iskolai élethez vagy más tantárgyakhoz kapcsolódó beszámoló, tanulmány készítése egyénileg vagy projektmunka keretében. Források keresése és felhasználása a hivatkozás szabályainak betartásával

BAPTISTA OKTATÁS

	Ellenőrzés	Hosszabb dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Tipográfiai ismeretek. Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Adott nyerssszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása
	Érettségi feladatok	Komplex érettségi feladat megoldása	Érettségi követelmény rendszerének megbeszélése, elemzése	Önálló munkavégzés
Információs hálózati szolgáltatások, Internet				
	Kommunikáció az interneten	IP-cím, doménnév, levelezőszerverek	Két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazások használata, a kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák	IP-cím lekérdezése, doménnevek felépítésének ismerete, levelezés beállításainak áttekintése, együttműködés online környezetben
	Információk online környezetben	Szerzői és felhasználási jogok, jogtiszta tartalom	Információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása az egyéni érdeklődésnek megfelelően más tantárgyak tanulása során	Összetett keresési feladat megoldása más tantárgyakkal kapcsolatban Hiteles, megbízható, szabadon felhasználható tartalmak keresése és beépítése
Multimédiás dokumentumok készítése				
	Diák tervezése: háttérmintázat megadása	diabeállítások, méretek, elrendezések	diamérete, RGB színek	Korszerű diakészítés ismereti
	szövegdoboz elhelyezése és formázása	szövegdoboz formázása, igazítása, méretezése	pozicionálás, szegély, kitöltés	címkék, lapok készítése és módosítása
	karakterek, szimbólumok formázása	karakterek beszúrása, beillesztése, formája, típusai	szimbólumok, karakterek, típus, méret, stílus	pl. franciakártyák szerkesztése és a szimbólumok használata
	Képek, ábrák, hang beszúrása és formázása	képszerkesztési műveletek a prezentációban	vágás, színezés, színek	kiválasztott és elmeinek körül vágása, színezése. mentett hang beszúrása a prezentációba

BAPTISTA OKTATÁS

	Alakzatok műveletei	alakzatok rajzolása, műveletei, csoportosítás-bontás	csoportosítás, bontás, méretezés, kitöltés	folyamatábra, tájkép szerkesztése az alakzatokkal
	Táblázat, diagram beszúrása, pozícionálása és formázása	szerkezeti, szervezeti diagramok, táblázatok igazítása, formázása	cella, sor, oszlop, diagram típusok, adat	Excel táblázat beszúrás és műveletei
	Gyakorlás	összetett gyakorlólap	összetett feladat megoldása egyénileg. forrás, minta megadásával.	próbaérettségi feladat megoldása egyénileg
	Beépített diaelrendezések.	diaelrendezések és szabályai	elrendezés típusok, helyes kiválasztás	nyers szöveg elrendezése különböző diaelrendezésében
	Több diából álló bemutató létrehozása.	meghatározott téma feldolgozása	irányított feladat, forrással	minta lapján bemutató készítése a forrás megadásával
	Diarendező nézet: diák másolása, mozgatása bemutatón belül és bemutatók között	kész bemutató rendezési beállításai, elrejtés, sorrendek	mozgatás, rejtés, felfedés	kész prezentáció módosítása, tervezése, újragondolása
	Diaminta használata. Élőfej, élőláb. Jegyzet készítése diához.	diaminta használata, jegyzetoldal készítése	diaminta, élőfej, élőláb, sorszám, előadói jegyzet	üdvözlőlap szerkesztése
	Linkek, hivatkozások	könyvjelzők, hivatkozások készítése, beszúrása	könyvjelző, hivatkozás, link	menürendszer kialakítása
	Animációk és beállításai	animáció beállításai, sorrend, időzítés	animációs lehetőségek, sorrend, animálás alatt és utáni beállítások	pl. felsorolás vagy alakzatok animálása
	Áttünés, vetítési beállítások	diák megjelenési formái	animáció, vetítési lehetőségek, végtelenítés	kész prezentáció diáinak vetítési beállításai

BAPTISTA OKTATÁS

	Érettségi feladat	előző évek feladatai	Érettségi követelmény rendszerének megbeszélése, elemzése	Önálló munkavégzés
	Ellenőrzés	komplex téma bemutatása prezentáció segítségével	szöveg, képek beszúrása és formázása	adott téma megszerkesztési
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata				
	Mi az a programozás?	Programok, tárolásuk, indításuk. Parancssor és grafikus felület. Forráskód és gépi kód. A szoftverfejlesztő munkája	A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	A program (alkalmazás) fogalma az óra végére módosulhat, beszéljük meg a tanulókkal, hogy honnan hova jutottak el. A lecke végén lévő kérdéseket vitassuk meg közösen!
	Első programjaink	Parancs, programfuttatás. Hibaüzenet, hibakeresés. IDE. Szöveg és szám adattípus. Változók. Adatbekérés a felhasználótól	Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata. Változók, értékadás. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A program futásának közös végig követesé – az utasítások és a program lefutása közötti közvetlen kapcsolat felismerése céljából.
	Változók, kiíratás, adat bekérése	Változók értékének felülírása. Karakter és elfedése, sortörés. A változók értékének felhasználása	Szekvencia. Változók, értékadás. A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései	Az óra fontos feladata a fejlesztői környezet, a parancssor és az utasítások nyelvre jellemző mintájának minél magabiztosabb használatát kialakítani, a megoldandó problémák ezért egyszerűek. Minél több egyéni és egymást segítő munka.
	Számok és karakterláncok a programban	Szöveg és szám adattípus, műveleteik. Változó és konstans. Típusátalakítás. Értékadás. Az egyenlőségjel, mint műveleti jel	Szekvencia. Változók, értékadás. Az elemi adatok kezelése és használata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A típuskonverzió megértése (akár igazi dobozzal plasztikussá téve a szokásos doboz-metaforát)
	Számok és karakterláncok	A lebegőpontos számokat tárolni képes típus. A lépésenként finomítás elve	Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása
	Elágazások	Algoritmus megfogalmazása a kódtól függetlenül. Elágazás. Feltétel, összetett feltétel. Folyamatábra, mondatszerű	Elágazások. A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Az algoritmus leírásának egy lehetséges módja megismerése. Az elágazás megfelelője egy formális programozási környezetben	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Algoritmusok leírása és kódolása

BÁRTFAI OKTATÁS

		leírás. Tesztelés. Véletlenszám-előállítás		
	Elágazások és véletlenek	Operátorok a feltételek megfogalmazásában. Többirányú elágazás	Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása. A feltételek felismerése hétköznapi problémákban. „És” kontra „vagy” a feltételek megfogalmazásában a hétköznapokban és az informatikai szemléletben
	Ciklusok	Feltételes ciklus. Ciklusmag. Logikai adattípus. Összetett ciklusfeltétel.	A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben	Elmondva is kövessük végig a ciklus belsejében lévő változó értékének alakulását pár ismétlődésen. Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Ciklusok és véletlenek	Egyenletmegoldás ciklussal. Kilépés a ciklusból. Szimuláció. Statisztika készítése	Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója. Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatása vizsgálata	Gyakorlófeladatok megoldása. A megoldás ötletét, algoritmusát érdemes lehet együtt megbeszélni, a kódolás történhet választott munkaszervezéssel.
	Ciklusok oda-vissza és egymásba ágyazva	Ciklusok kicsitől a nagyig és visszafelé. Egymásba ágyazott ciklusok	A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése	Gyakorlófeladatok megoldása. A megoldás ötletét, algoritmusát érdemes lehet együtt megbeszélni, a kódolás történhet választott munkaszervezéssel
	Összetartozó adatok kezelése	Egyszerű és összetett adatok, az ezeket tárolni képes adatszerkezet. Lista bejárása feltételes ciklussal. Bejárós ciklus, listabejárás bejárós ciklussal	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Hasonlítsuk össze a kétféle bejárási típust! Melyiknek mi az előnye, hátránya?
	Listák és bejárásuk	Listák párhuzamos bejárása. Számszekvencia generálása. A kétféle ciklus egymásba alakíthatósága. Listák elemszáma	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata	A programok ötletét (esetleg mondatszerű leírását) érdemes lehet együtt elkészíteni
	Listák mindenféle adatokkal	Listák bejárása index szerint	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata. Példák típusalgoritmus használatára. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi	A programok ötletét (esetleg mondatszerű leírását) érdemes lehet együtt elkészíteni. A kódolás történhet választott munkaszervezéssel

BÁRTFAI OKTATÁS

			tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	
	Szövegek, eljárások, függvények	Karakterlánc és lista adattípus összevetése, eljárás, függvény, hívás, paraméter.	A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése. A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben. Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok. Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása.	Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása. Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával. Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Értsük meg, hogy mi az eljárás, mi a függvény, és mikor melyiket használjuk.
	Fájlkezelés	szövegfájl, fájlobjektum, írás, olvasás, karakterkódolás, UTF-8	Eljárások, függvények alkalmazása A program megtervezése, kódolása	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Eljárások a gyakorlatban	Listák és karakterláncok bejárása, in operátor, eljárások és függvények hívása.		Olyan problémák közös megoldása, amelyek során a függvények, eljárások paraméterezése a paraméterátadás különböző típusainak alkalmazását igényli. Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése. Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása. Folyamatábra és mondatszerű leírás alapján kódolás.
	Függvények a gyakorlatban			
	Variációk típusalgoritmusokra 1. Történetek a taxisról meg a rókáról	Típusalgoritmus / programozási tétel, sorozatszámítás, eldöntés, kiválasztás.	Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója.	Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása. Példák típusalgoritmus használatára. Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A típusalgoritmusok felhasználási lehetőségeinek felfedezése. Egyszerű és részletes forma közötti különbség

BAPTISTA OKTATÁS

				összehasonlítása, felhasználhatóságuk megfogalmazása.
	Listákat tartalmazó listák – kétdimenziós adatszerkezet	Listákat tartalmazó lista, típusalgoritmusok a kétdimenziós adatszerkezetekben, objektumok adatai kétdimenziós listákban; egymásba ágyazott ciklusok.	Példák típusalgoritmus használatára. Az objektumorientált szemlélet megalapozása. Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatása vizsgálata.	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A kétdimenziós lista szemléltetése a tanulócsoport igényei szerint.
	Variációk típusalgoritmusokra	Típusalgoritmusok	Példák típusalgoritmus használatára.	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása.
	Függvények az objektumok belsejében	tagfüggvények	Függvények alkalmazása	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Kétdimenziós listák és szótárak a gyakorlatban	Típusalgoritmusok használata kétdimenziós listával és szótárral.		Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása.
Könyvtári informatika				
	A könyvtár fogalma, típusai	Nyomtatott dokumentumok. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók		Ismerje a könyvtár fogalmát, típusait: hagyományos és elektronikus könyvtárakat.
	Tematikus keresések, kulcsszavas keresések	számítógépes katalógusok használata, kezelése.	Számítógépes könyvtári adatbázisok	tudjon gyorsan és pontosan keresni a könyvtárban. ismerje a
Számítógépes grafika – vektorgrafika				
	A vektorgrafika alapfogalmai, szerkesztőprogramjai és a felhasználói felület	Vektorgrafikai szerkesztőprogramok. Vektorgrafikai ábra tárolási módszere. SVG fájl szerkezete	Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése. Vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete	Az előismeretek rendszerezése, javasolt szerkesztőprogramok bemutatása, az alkalmazandó szoftver kiválasztása, a választás indoklása. A felhasználói felület bemutatása, összehasonlítása más szoftverekével.

BAPTISTA OKTATÁS

	Alakzatok, igazítás I.	Szakasz, ellipszis, kör, téglalap, csillag, sokszög. Alakzatok igazítása, kettőzése, klónozása, törött vonal, spirál, szín,	Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata. Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap.	Játékos feladatok, például: pálcikaember, társasjátéktáblák készítése
	Alakzatok, igazítás II:	színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság	Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés	
	Elrendezés	Alakzatok csoportosítása, csoportbontása, elrendezése, elforgatás, eltolás, tükrözés	Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk	A grafikai lépések sorozatának tervezése, algoritmusának meghatározása
	Színek	A színrendszerek elméleti ismerete a gyakorlatban is megjelenik, színátmenet, átlátszóság, takarás módosítása	Színrendszerek, átlátszóság, takarás	Játékos feladatokon, például: smiley, csiga stb. után új ismereteket bevezető, például optikai csalódások, geometriai problémák, testhálók stb. rajzolása
	Kitöltés, szegélyek	alakzatok kitöltése, szegélyek	Beállítási lehetőségek	Különféle alakzatok, formák rajzolása
	Gyakorlás	Az eddig megismert eszközökkel új ábra készítése, az ismeretek bemutatása, ellenőrzése	Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján	Projektmunka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	ellenőrzés	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Egyéni munka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	Unió, metszet, különbség	Az ábrakészítés során az alakzatok uniója, metszete és különbsége	Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése	Az iskolai tanulmányok és a hétköznapi élet példáinak elkészítése a műveletekkel. Logók, piktogramok készítése geometrikus alakzatokból
	Útvonal	Csomópont és csomópontműveletek	Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek	Ábrakészítés algoritmusának megtervezése és megvalósítása csomópont műveletekkel
	Szövegek	Szövegek illesztése görbékre. A szöveg tulajdonságainak állítása	Görbék, csomópontok felhasználása rajzok, feliratok készítésében. Csomópontműveletek	Egy nagyobb szervezet arculati kézikönyve vektorgrafikai példáinak tanulmányozása és választott mintájának megvalósítása
	GeoGebra	A GeoGebra szoftver funkciói, matematikai és fizikai alkalmazása. 3D-alakzat	Elemi műveletek 3D-s modellel	Egy geometriai és egy függvényábrázoló feladat megoldásának bemutatása, majd választott munkaszervezéssel másik feladat megoldása
	Érettségi feladat			
	Ellenőrzés	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Egyéni vagy páros munka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése

BARTISTA OKTATÁS

Digitális Kultúra középszintű érettségi előkészítő 13. évfolyam

Témák	**Óraszám**
1. Táblázatkezelés	18
2. Online kommunikáció	3
2. Adatbáziskezelés	20
3. Információs társadalom, e-világ	3
4. Publikálás a világhálón	9
5. A digitális eszközök használata	2
7.Mobiltechnológiai ismeretek	3
8. Rendszerező összefoglalás	4
Összesen	**62**

BAPTISTA OKTATÁS

Az óra sorszáma	Az óra témája	Új fogalmak	A kerettantervben megjelölt fejlesztési feladatok, ismeretek, tanulási eredmények	Javasolt tevékenységek, munkaformák
Táblázatkezelés				
	A táblázatkezelő használata	adatok bevitele, javítása, exportálása, importálása	Táblázat megnyitása, mentése, különféle formátumokban, adatok bevitele, javítás, törlés, szimbólumok beszúrása. Adatok importálása, exportálása karakterkódolással.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból
	A táblázat szerkezete	sor, oszlop, cella, aktív cella, tartomány, munkalap, munkafüzet	Adatok táblázatos formába rendezése, feldolgozása. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás elsajátítása.	Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Cellahivatkozások	Cellahivatkozások. Relatív és abszolút cellahivatkozás.	Feladatok a cellahivatkozások használatára. Relatív és abszolút cellahivatkozás. Saját képletek szerkesztése.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból. Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Számok, szövegek, logikai kifejezések kezelése	Szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, logikai műveletek, statisztikai függvények	Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Statisztikai függvények	A hétköznapi életből származó adatok táblázatos elrendezése, a problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek alkalmazása. Például pontverseny, iskolai statisztikai adatok, átlagkereset változása, egyszerű gazdasági tevékenység kalkulálása, munkaidő nyilvántartása
	Statisztikai függvények	Saját képletek szerkesztése, függvények használata, paraméterezés, adatok csoportosítása	Statisztikai adatelemzés, statisztikai számítások. Statisztikai függvények használata táblázatkezelőkben.	Az osztály, évfolyam vagy az iskola adatainak statisztikai elemzése. Statisztikai adatok elemzése a KSH adatai alapján.
	Gyakorlás		Adatok feldolgozását segítő számítási műveletek. Függvények használata, paraméterezés.	Az osztály, évfolyam vagy az iskola adatainak statisztikai elemzése. Statisztikai adatok elemzése a KSH adatai alapján.
	Táblázat formázása	Adatok táblázatos formába rendezése. Másolás, mozgatás	Az adatok csoportosítási, esztétikus megjelenítési lehetőségei.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból.

BAPTISTA OKTATÁS

				Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Számformátumok I.	Szám, pénznem, százalék formátum	A tanuló problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Számformátumok II.	Dátum és idő kezelése	Problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Logikai kifejezések	Logikai függvények	Problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Függvények használata, paraméterezés.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Diagramkészítés I.	Diagram létrehozása, diagram szerkesztése, diagramtípusok	Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei. Diagram létrehozása, szerkesztése. Diagramtípusok.	Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése, az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése.
	Diagramkészítés II.	Diagramtípusok: kördiagram, oszlopdiagram, grafikon	Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei. Diagram létrehozása, szerkesztése. Diagramtípusok.	Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése: például a Föld népessége, gazdasági adatok. Az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése. Példák keresése internetes cikkekben és a nyomtatott sajtóban.
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban. Az adatok szemléltetéséhez diagramot készít. Tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.	Más tantárgyakhoz, az iskolai és a hétköznapi élethez kapcsolódó problémákban az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével.
	Szöveg- és dátumkezelő függvények	Dátum- és szövegkezelő függvények, függvény paraméterezése	Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	A hétköznapi életből származó problémák megoldása szöveg- és dátumkezelő függvényekkel. Például monogram, belépési adatok generálása, többnapos tábor részvételi adatai.

BAPTISTA OKTATÁS

	Keresőfüggvények	Keresőfüggvények, függvény paraméterezése	Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Adatok keresése.	A hétköznapi életből származó problémák megoldása kereső függvényekkel. Például: dolgozat pontozása, tanulmányi vagy versenyeredmény sávos jutalmazása, tanulónyilvántartásból adott nevű tanuló adatainak kigyűjtése az adattábla első sorába.
	Feltételes statisztikai függvények	Feltételtől függő statisztikai függvények, függvény paraméterezése	Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások.	A hétköznapi életből származó statisztikai problémák megoldása feltételes statisztikai függvényekkel. Például: osztálystatisztika, autónyilvántartás, települések nyilvántartásának elemzése. Az adott feltételnek megfelelő adatok kiemelése feltételes formázással.
	Gyakorlás	Hétköznapi problémák megoldása a megismert eszközökkel	Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése.
	Ellenőrzés	Hétköznapi problémák megoldása a megismert eszközökkel	Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	Hétköznapi életből származó problémák megoldása a megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazásával.
Online kommunikáció				
	Az online kommunikációs eszközök csoportosítása	Online kommunikációs eszközök, kommunikáció jellemzői, web 2.0, chat, online közösség	Az online kommunikáció jellemzői Az online közösségek szerepe, működése	Az ismeretek rendszerezése, az eszközök csoportosítása, jellemzőik megfigyelése. Az elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata
	A világháló	Az online kommunikáció jellemzői, tematikus és kulcsszavas információkeresés, hitelesség, adatvédelmi beállítás	Az online kommunikáció jellemzői A tanuló ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét	Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen. A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése, adatvédelmi beállítások használata

BAPTISTA OKTATÁS

	Elektronikus levelezés	Levelezőrendszer, elektronikus postafiók, biztonsági kockázatok, spam, spamszűrő	Az online kommunikáció jellemzői A tanuló használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat, az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat.	Levelezés műveleteinek rendszerezése, áttekintése, postafiók beállításai, levelekkel kapcsolatos beállítások, névjegyek, levelezőrendszerek egyéb szolgáltatásainak megismerése, kipróbálása a gyakorlatban. Biztonsági kérdések megbeszélése.
Adatbázis-kezelés				
	Alapfogalmak megismerése, tisztázása	Adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, relációs adatmodell, kapcsolat és adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai.	Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai. Strukturált adattárolás.	A fogalmak megértését segítő feladatok egyéni, illetve csoportos megoldása, majd közös megbeszélése. Visszautalás a táblázatkezelésre.
	Adatbázis létrehozása	adattípus; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai	Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai	Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban.
	Adatok importálása	importálás	Közérdekű adatbázisok elérése	A hétköznapi, iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése és adatbázis-kezelő programba való bevitele.
	Szűrés, rendezés	szűrés, szűrési feltétel	Szűrési feltételek megadása Az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.	Adatok szűrése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Egytáblás lekérdezések	lekérdezés, logikai műveletek	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Szövegkezelés	mintaillesztés	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Dátumkezelés	dátumfüggvények	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Rendezés, csúcsérték	rendezés, megjelenítési beállítások	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.

BAPTISTA OKTATÁS

	Több tábla használata	táblák közötti kapcsolat	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek egy adatbázis-kezelő programban.
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése. Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Számonkérés	érettségi feladatlap	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Számított értékek és aggregáló függvények	összeg, átlag, szélsőérték, darabszám	Függvényhasználat adatok összesítésére	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Segédlekérdezések	segédlekérdezés	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Hiányzó értékek keresése	allekérdezés, jobb és bal oldali illesztés	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.

BAPTISTA OKTATÁS

	Gyakorlás	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása Függvényhasználat adatok összesítésére	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése.
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása Függvényhasználat adatok összesítésére	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Ismeretek ellenőrzése	érettségi feladatok		Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Jelentések	jelentés	Jelentések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Űrlapok	űrlap	Űrlapok készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Törlő, frisstő lekérdezések	törlő, frissítő, kereszttáblás lekérdezés	Adatok módosítása, törlése	
Információs társadalom, e-világ				
	Az információs társadalom szerepe, e-szolgáltatások	Információs társadalom, digitális állampolgár, e-szolgáltatás, e-ügyintézés, elektronikus személyi igazolvány, Ügyfélkapu.	Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai. Az e-szolgáltatások szerepe az információs társadalomban.	Ügyfelek azonosítási lehetőségei, e-személyi igazolvány. A különféle e-szolgáltatások megismerése. Az Ügyfélkapu szolgáltatásainak megismerése, különféle e-ügyintézési formák lehetőségeinek feldolgozása

BIBLISTA OKTATÁS

				csoportmunkában, a szolgáltatások összehasonlítása.
	Az információs társadalom problémái	Élménybuborék, információhitelesség, álhír, lánclevél, adathalászat, személyes adat, adat- és információvédelem, GDPR, többfaktoros azonosítás.	A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai. Személyhez köthető információk és azok védelme. Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése.	A megtévesztő tartalmú weboldalak, információk felismerési lehetőségei. A problémák kivédése érdekében használható adat- és információvédelmi lehetőségek megismerése és alkalmazása. A témában készült problémafelvető videó megtekintése, csoportos megvitatása. A megtévesztő szándék felismerésének és az adatvédelmi lehetőségeknek csoportos, illetve egyéni feldolgozása.
	Felhőszolgáltatások	Felhőszolgáltatás, megosztás, kétfaktoros azonosítás	Online tárolás, megosztás alapfogalmai Személyhez köthető információk és azok védelme	Felhőszolgáltatás, megosztás alapfogalmainak rendszerezése, gyakorlati alkalmazása csoportmunkában. Iskolai környezetnek megfelelő e-szolgáltatások használata.
Publikálás a világhálón				
	Alapfogalmak	Böngészőprogram, erőforrás, hiperhivatkozás, URL, URN, URI, séma, útvonal, lekérdezési paraméterek, oldalrész, http protokoll, HTML, stíluslap (CSS), reszponzivitás, akadálymentesség	Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai	A fogalmak megértését, bemutatását, kipróbálását támogató feladatok egyéni, illetve csoportos megoldása, majd közös megbeszélése.
	Készítsünk weblapot! 1.	Dinamikus honlap, statikus honlap, kódszerkesztő alkalmazás, HTML alapstruktúra, címsorok, megjegyzés a kódban, bekezdés, sortörés, egyszerű szövegformázások, listák	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.
	Készítsünk weblapot! 2.	Képek beillesztése, ábrák/illusztrációk felirattal, hivatkozások, videó beillesztése	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.

BÁRTFA OKTATÁS

			elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok	
	Készítsünk weblapot! 3.	Táblázatok használata, stíluslap csatolása, stíluslap módosítása, statikus honlap publikálása	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Előre elkészített stíluslap csatolása, valamint testreszabása. Az elkészült honlap publikálási módjának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.
	Gyakorlás	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése és publikálása szabadon választott témában, csoportmunka keretében. Az elkészült munkák tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	Gyakorlás	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése és publikálása szabadon választott témában, csoportmunka keretében. Az elkészült munkák tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése.
	Statikus weboldal létrehozása HTML-nyelven. Stíluslap csatolása és módosítása	HTML-alapstruktúra, címsorok, megjegyzés a kódban, bekezdés, sortörés, egyszerű szövegformázások, listák. Képek beillesztése, ábrák/illusztrációk felirattal, hivatkozások, videó beillesztése. Táblázatok használata, stíluslap csatolása, stíluslap módosítása, statikus honlap publikálása.	Weblapkészítés HTML-nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához.	Statikus honlapkészítési feladatok megoldása egyéni, illetve csoportos munkában. A legfontosabb HTML-címkék használata (bekezdés, címsor, listák, hiperhivatkozások, táblázatok, képek/illusztrációk, videók). Stíluslap csatolása és módosítása. Statikus honlap publikálása.
	A tartalomkezelő rendszerek (WCMS) jellemzői, funkciói. Honlap készítése tartalomkezelő rendszerben I.	Tartalomkezelő rendszer, (W)CMS-funkciók, témák/sablonok/oldalelrendezések, munkafolyamat, együttműködés, verziókezelés, honlaptervezés és -publikálás lépései.	Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok. Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai. Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb WCMS-funkciók bemutatásával. Gyakorló feladat megoldása egyénileg.

BAPTISTA OKTATÁS

			videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben. Összetett webdokumentum készítése.	
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése tartalomkezelő rendszerben, egyéni munka keretében.
A digitális eszközök használata				
	Az informatikai eszközök története; a digitális eszközök főbb egységei A modern digitális eszközök működése	Az informatikai eszközök története. A digitális eszközök főbb egységei, periféria. Kommunikációs eszközök, mobileszközök; felhőszolgáltatások, szinkronizálás, ergonómia.	Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése. Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése. A digitális eszközök főbb egységei. Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei.	Ennek a témakörnek a tartalmi elemeit kisebb részletekben a többi témakör oktatásában javasoljuk feldolgozni, akkor, amikor az adott eszköz használata szükségessé teszi azt. Az itt leírtak nem önálló tanulási egységei a tananyagnak. A tanulók különböző informatikai környezetekkel találkoznak mindennapi életük, tanulmányaik és más tevékenységük során. Társadalmi érintkezésükben aktív szerepet akkor tudnak betölteni, ha a digitális környezet elvi és gyakorlati kérdéseit folyamatosan megismerik, abba képesek beavatkozni és ismereteiket másokkal megosztani.
	Operációs rendszerek	Operációs rendszerek, lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek. Alkalmazások telepítése; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük.	Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés. Operációs rendszer segédprogramjai. Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában. Állományok kezelése és megosztása a felhőben. Állomány- és mappatömörítés. Digitális kártevők elleni védekezés.	
Mobiltechnológiai ismeretek				
	Projekt tervezése és megvalósítása	projekt, mérföldkő, felelős, előfeltétel, tárgyi feltétel, egymásra épülő feladatok	Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata.	Projekttervezési alapismeretek és projektmenedzsment alkalmazások általános funkcióinak áttekintése.
	Projektmenedzsment alkalmazások lehetőségei és használatuk	alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Alkalmazások erőforrásigényének felmérése. Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása. Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés.	Mobil platformra telepíthető projektmenedzsment alkalmazások összehasonlítása csoportmunkában. (erőforrásigény, funkcionalitás) Az alkalmazások funkcióinak prezentálása a csoportok által.

BAPTISTA OKTATÁS

	Kiválasztott projektmenedzsment alkalmazás használata a gyakorlatban		Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Alkalmazások erőforrásigényének felmérése. Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása. Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés.	A kiválasztott projektmenedzsment alkalmazás funkcióinak megismerése egy gyakorlati példán keresztül. (pl. egy tantárgy beadandó feladatával kapcsolatos munkafázisok adminisztrálása)

BAPTISTA OKTATÁS

Rendszerező összefoglalás				
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	

BAPTISTA OKTATÁS

3.2.15.2 Technikum – közismereti képzés - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Informatika és távközlés ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	24	23	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	11,5	11,5	23
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1278**	**1242**	**806**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**35,5**	**34,5**	**26**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2020.07.15. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra
13. évfolyamró áthozott nyelvi óra jelölése: („”)
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	23	22	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	11	12	22,5
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1260**	**1224**	**790,5**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**35**	**34**	**25,5**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.07.15. 12:48
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra
13. évfolyamró áthozott nyelvi óra jelölése: („)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

Sport ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	26	25	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	13	12,5	20
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1368**	**1332**	**713**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**38**	**37**	**23**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.07.30. 12:48
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra
13. évfolyamró áthozott nyelvi óra jelölése: („)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	20	20	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	13	12,5	20
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1332**	**1278**	**713**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**37**	**35,5**	**23**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.06.22. 12:48
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra
13. évfolyamró áthozott nyelvi óra jelölése: („”)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

Oktatási szakasszisztens

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	24	25	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	11,5	11	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1278**	**1296**	**873**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**35,5**	**36**	**27**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt (PTT-2022.07.22.; KKK-2024.04.04.)
Oktatás - Oktatási szakasszisztens
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra
13. évfolyamró áthozott nyelvi óra jelölése: („”)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2024.04.04.

Magyar nyelv és irodalom 9-10. évfolyam (technikum)

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám (Ny/I)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2/2	144 (72/72)	65/67	7/5	0
10. évf.	2/3	180 (72/108)	62/103	10/5	0

Kerettantervi óraszámok témakörönként – Magyar nyelv

Tematikai egység	Órakeret
1. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	**22 óra**
2. A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**36 óra**
3. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**30 óra**
4. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**25 óra**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	**14 óra**
Kötelező összesen:	**127 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	65	7	0
10. évf.	2	72	62	10	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	***22***	22	3	0	**25**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	***36***	36	4	0	**40**	0	0	0	**0**
A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	***30***	0	0	0	**0**	30	5	0	**35**
Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	***25***	0	0	0	**0**	25	5	0	**30**
Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra évfolyamonként 7-7 óra	***14***	7	0	0	**7**	7	0	0	**7**
Összesen	***127***	65	7	0	**72**	62	10	0	**72**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (65 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – A kommunikáció tényezői – A kommunikációs célok és funkciók – A kommunikáció jelei – A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai – A kommunikációs kapcsolat illemszabályai – A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés	– A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése – A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése – A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése – Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása – Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben – Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése	
Fogalmak	kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai finkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika,	

BAPTISTA OKTATÁS

	gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 36 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei – A szavak és osztályozásuk – A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban – A szószerkezetek – A mondatrészek – A mondatok csoportosítása – Szórend és jelentés – Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is	– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása – A nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása – Kreatív nyelvi fejlesztés	
Fogalmak	nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák – az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (7 óra)

Tematikai egység	**Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kreatív szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A nyelvi rendszer; a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Nyelvi kavalkád – kultúrák közötti különbségek	projektfeladat – ismeretterjesztés, érdekességek
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (62 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban – A szöveg fogalma, jellemzői – A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, korának és összetettségének jellemzői – A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek – A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje – Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői – Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás – Helyesírási szótárak használatának tudatosítása – A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák – Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos – Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás – A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb. – Az esszé	– A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése – A szövegelemző képességek fejlesztése – A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése – A helyesírási készség fejlesztése	
Fogalmak	szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis,	

BAPTISTA OKTATÁS

	egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor – A stílus, a stilisztika, a stílustípusok – A stílusérték – A stílushatás – Stílusgyakorlatok – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben – A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése – A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői – A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek – A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező – Motivált és motiválatlan jelentés – A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk – A mondat- és szövegjelentés	– Szótárhasználat fejlesztése – A stílus szerepének tudatosítása – A stiláris különbségek felfedeztetése – A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése – A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása – A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés tudatosítása	
Fogalmak	stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés		

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órák**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BARTISTA OKTATÁS

	- felzárkóztatás - elmélyítés - tehetséggondozás - számonkérés
Fogalmak	

Szabadon felhasználható (10 óra)

Tematikai egység	**A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	szövegértési, szövegalkotási feladatok az érettségi tükrében	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Stíluskavalkád – zene, képzőművészet, divat stb.	ismeretterjesztés az interdiszciplinaritás tükrében	
Fogalmak		

Kerettantervi óraszámok témakörönként - Irodalom

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	**4 óra**
2. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**8 óra**
3. A görög irodalom	**11 óra**
4. A római irodalom	**4 óra**
5. A Biblia mint kulturális kód	**12 óra**
6. A középkor irodalma	**11 óra**
7. A reneszánsz irodalma	**16 óra**
8. A barokk és a rokokó	**7 óra**
9. A felvilágosodás irodalma	**28 óra**
10. A romantika irodalma	**9 óra**
11. A magyar romantika irodalma	**26 óra**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	**34 óra**
Kötelező összesen:	**170 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	2	72	67	5	0
10. évf.	3	108	103	5	0

PÉLDÁTLAN OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	***8***	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
A görög irodalom	***11***	11	3	0	**14**	0	0	0	**0**
A római irodalom	***4***	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
A Biblia mint kulturális kód	***12***	12	2	0	**14**	0	0	0	**0**
A középkor irodalma	***11***	11	0	0	**11**	0	0	0	**0**
A reneszánsz irodalma	***16***	0	0	0	**0**	16	3	0	**19**
A barokk és a rokokó	***7***	0	0	0	**0**	7	0	0	**7**
A felvilágosodás irodalma	***28***	0	0	0	**0**	28	2	0	**30**
A romantika irodalma	***9***	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
A magyar romantika irodalma	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
Szabadon felhasználható órák (órakeret maximum 20%-a) **az intézmény saját döntése alapján, felzárkóztatásra, elmélyítésre, tehetséggondozásra, illetve a tanár által választott alkotók, művek tanítására évfolyamonként 10-10 óra**	***34***	17	0	0	**17**	17	0	0	**17**
Összesen	***170***	67	5	0	**72**	103	5	0	**108**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (67 óra)

Tematikai egység	**Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az irodalom és hatása Szerzők, művek párbeszéde Népszerű irodalom; az irodalom határterületei	– Változatos lírai, kisprózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése	

BÁRSTA OKTATÁS

Műnemi-műfaji rendszer	– Szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei – Nyelv és nyelviség az irodalomban: a képi és a hangzó nyelv, szóképek és retorikai alakzatok a hétköznapi és az irodalmi kommunikációban
Fogalmak	művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, terjesztő, másoló, előadó, befogadó; befogadás, értelmezés, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, elbeszélés, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológ

Tematikai egység	**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az ősi magyar hitvilág A görög mitológia Egyéb teremtésmítosz	– A mítoszok kulturális jelentőségének megértése – Hősök és archetípusok a kortárs kultúrában, pl. populáris filmen, videojátékban vagy képregényben – Mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése. Mítoszok, mondák és népmesék – Az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése – Az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban – A vándormotívumok felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy – Irodalmi alapformák, műfajok és motívumok megismerése – A történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése – A görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás; mai magyar szókincs.	
Fogalmak	szóbeliség, írásbeliség, sámánizmus, regös, mágus, jokulátor, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia eredetmítosz, archaikus világ, archetípus	

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az epika születése A görög líra, az időmértékes verselés A görög dráma	– A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése – Drámai helyzetek és dramaturgiai eszközök megértése drámajátékon keresztül, részvétel drámai jelenet kidolgozásában és előadásában	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése – Különféle magatartásformák, konfliktusok, értékek és hibák (harmónia, mértéktartás,) felismerése; ezek elemzésével, értékelésével erkölcsi érzék fejlesztése.
Fogalmak	eposz, eposzi konvenciók: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, toposz, tragédia, komédia, dialógus, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet, expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás, kar, katarzis

Tematikai egység	**A római irodalom**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A polgárháborúk kora: Catullus Augustus kora: Vergilius, Horatius, Ovidius – A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak hatása, továbbélése – Emberi magatartásformák azonosítása, értékelése a művek, illetve a szerzők portréi alapján; a horatiusi életelvek érvényességének vizsgálata	– Irodalmi műfajok, versformák megismerése; – A görög és római kultúra viszonyának értelmezése; – A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás)	
Fogalmak	imitáció, dal, óda, elégia ekloga, episztola, strófaszerkezet, horátiusi alapelvek, ars poetica	

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség; Az Újszövetség – Háttérismeretek a Bibliához mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához – Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban – A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban – A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma	– A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése – Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése	

BÁRTFISTA OKTATÁS

Fogalmak	Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis

Tematikai egység	**A középkor irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyházi irodalom Lovagi és udvari irodalom Dante Alighieri: Isteni színjáték (részletek) A középkor világi irodalma: vágánsköltészet, Francois Villon: A nagy testamentum	– A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – Szövegrészlet elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz	
Fogalmak	középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, patrisztika, skolasztika, katedrális, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágáns költészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, rondó, rím, oktáva, testamentum, haláltánc, oximoron	

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A görög irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Wolfgang Petersen: Trója		
Fogalmak		

Tematikai egység	**A Biblia mint kulturális kód**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Ószövetség és a képzőművészet (pl.: Michelangelo Buonarotti, Pieter Bruegel, William Blake, Modigliani képei); Az Újszövetség és a képzőművészet		

BARTISTA OKTATÁS

(pl.: M.S. mester, Michelangelo Buonarroti, Tintoretto, Albrecht Dürer, Caravaggio, Munkácsy Mihály)	
Fogalmak	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (103 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A humanista irodalom; A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvi kultúra születése, hatása az irodalomra, a magyar nemzeti tudatra; A reformáció világi irodalmából; Líra a reformáció korában; Színház- és drámatörténet: dráma a reformáció korában;	– A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, ismétlése – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése Janus Pannonius műveinek olvasásával és értelmezésével – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása – A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése – Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése	
Fogalmak	reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, bibliafordítás, zsoltárfordítás, vitairat, vitadráma, jeremiád, fabula, dallamvers, szövegvers, mese, példázat, históriás ének, széphistória, lovagregény-paródia, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, szonett, blank verse, commedia dell'arte, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, királydráma, bosszúdráma, lírai tragédia	

Tematikai egység	**A barokk és a rokokó**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Epika, a kuruc kor lírája: műfajok, művek Pázmány, Zrínyi, Mikes, Apáczai	– Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A törzsanyagban felsorolt szerzők és műveik megismerése, rendszerezése, – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyaghoz tartozó művek olvasásával és értelmezésével
Fogalmak	barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat

Tematikai egység	**A felvilágosodás irodalma**	**Órakeret 28 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az európai felvilágosodás: Swift, Voltaire, Moliére, Goethe, Robert Burns; A felvilágosodás korának magyar irodalma – rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus: Csokonai, Kazinczy; Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban: Berzsenyi, Kisfaludy Károly, Kölcsey; Katona József: Bánk bán	– Az európai irodalom nagy korstílusai jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílusok jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusai időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – A tanév során megismert szövegek új szempontú rendszerezése, áttekintése a történetiség, a korstílusok nézőpontjából – Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése – A művelődéstörténeti kontextus jelentőségének megértése az irodalmi mű elemzésében – Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása – A korstílus fogalmának rögzítése; az irodalom és a társművészetek kapcsolata – a magyar irodalomtörténettel és a nemzeti kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteinek elmélyítése a törzsanyagban rögzített szerzők és műveik olvasásával és értelmezésével – A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai és prózai szövegek olvasása, értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Bevezetés a költészet olvasásába: néma és hangos olvasás, megzenésített versek befogadása, versmondás, költemények kreatív-produktív feldolgozása	
Fogalmak	felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény”, szatíra, gúny, klasszicista dráma, normatív poétika, rezonőr, weimari klasszika, drámai költemény, vátesz, röpirat, komikus vagy vígeposz,	

BAPTISTA OKTATÁS

	szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, nemzeti identitás, közösségi értékrend, költői öntudat, prófétai szerephelyzet

Tematikai egység	**A romantika irodalma**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az angolszász romantika: Byron, Walter Scott, E. A. Poe A francia romantika:Victor Hugo A német romantika: Heinrich Heine Az orosz romantika: Puskin – Anyegin A lengyel romantika: Mickiewicz – A lengyel anyához	– A korstílus fogalmának használata az európai művelődéstörténetben – Az európai irodalom nagy korstílusa jellemzőinek, történelmi és eszmei hátterének megismerése – Irodalom és képzőművészet kapcsolata; a korstílus jelenléte a képzőművészetekben – Az európai irodalom nagy korstílusa időbeli és térbeli viszonyainak, különbségeinek megismerése – A korstílus felhasználása az irodalmi elemzés egyik kontextusaként – Az európai romantika sajátosságai; néhány szövegrészlet a romantikus művek köréből	
Fogalmak	korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, felesleges ember	

Tematikai egység	**A magyar romantika irodalma**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a magyar romantika irodalmából: Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Jókai Mór Tudományos élet a romantika korában: Erdélyi János, Bajza József	– A hazához fűződő viszonyt tematizáló lírai szövegek olvasása, értelmezése Vörösmarty Mihály életművéből a törzsanyagban meghatározottak szerint – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése – Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések szellemi hátterének feltárása a társadalomtörténeti jelenségként is értelmezett irodalomban – A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok érzékelése és értelmezése – Intertextuális utalások azonosítása és értelmezése, következtetések levonása – Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megnevezett versek szövegre épülő ismeretén, értelmezésén, elemzésén	

BÁRTISTA ORTÁS

	– Petőfi életművének főbb témái (szerelem, táj, haza, forradalom, család, házasság, ars poetica stb.) és műfajainak megismerése – A költő epikájának (*Az apostol, A helység kalapácsa*) néhány sajátossága részletek vagy egész mű tanulmányozásán keresztül – Petőfi alkotói pályájának és életútjának kapcsolatai, főbb szakaszai – A népiesség és a romantika jelenlétének bemutatása Petőfi Sándor életművében – Petőfi életútja legfontosabb eseményeinek megismerése; Petőfi korának irodalmi életében – A Petőfi-életmű befogadástörténetének néhány sajátossága, a Petőfi-kultusz születése – A Petőfi-életmű szerepe, hatása a reformkor és a forradalom történéseiben – Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása – Legalább egy regény önálló elolvasása – Művelődéstörténeti kitekintés: a modern olvasóközönség megjelenése, a sajtó és a könyvnyomtatás szerepe – A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése – Kreatív szövegek alkotása megadott stílusban vagy ábrázolásmóddal – Szövegek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével
Fogalmak	rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, irányregény, utópia, szigetutópia, nemzeti szemlélet, korszerű népiesség

Tematikai egység	***Szabadon felhasználható órák***	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
a tanár által választott alkotók, művek tanítása	felzárkóztatás, elmélyítés, tehetséggondozás számonkérés	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (5 óra)

Tematikai egység	**A reneszánsz irodalma**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és film Carlo Carlei: Romeo és Júlia (2013)		
Fogalmak		

BÁRTFAI OKTATÁS

Tematikai egység	A felvilágosodás irodalma	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalom és színház Moliére: Tartuffe (színházi előadás megtekintése)		
Fogalmak		

Magyar nyelv és irodalom 11-12. évfolyam (technikum)

Magyar nyelv és irodalom óraszámok bontása

Évfolyam	Heti óraszám (I / Ny)	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3 (2 / 1)	108 (72 / 36)	72 / 34	0 / 2	0 / 0	0 / 0
12. évf.	3 (2 / 1)	124 (93 / 31)	59 / 30	3 / 1	31 / 0	0/0

Magyar nyelv

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**11 óra**
2. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**7 óra**
3. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**7 óra**
4. Szótárhasználat	**2 óra**
5. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**6 óra**
6. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**8 óra**
7. Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	**10 óra**
8. Szabadon felhasználható óra	**13 óra**
Kötelező összesen:	**64 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	34	2	0	0
12. évf.	1	31	30	1	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BÁRTFAI OKTATÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	***11***	11	2	0	0	**13**	0	0	0	0	**0**
Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	***7***	7	0	0	0	**7**	0	0	0	0	**0**
Szótárhasználat	***2***	2	0	0	0	**2**	0	0	0	0	**0**
Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	***8***	0	0	0	0	**0**	8	0	0	0	**8**
Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés	***10***	0	0	0	0	**0**	10	0	0	0	**10**
Szabadon felhasználható óra	***13***	7	0	0	0	**7**	6	1	0	0	**7**
Összesen	***64***	34	2	0	0	**36**	30	1	0	0	**31**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (34 óra)

Tematikai egység	**Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik	– Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése – A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása – Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása	

BAPTISTA OKTATÁS

Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok Az érvelés módszere A retorikai szövegek kifejezőeszközei A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	
Fogalmak	retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítés

Tematikai egység	**Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	– A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése – A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel	
Fogalmak	megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv	

Tematikai egység	**Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés A beszéd mint cselekvés A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	– a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése – a nyelv mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban – a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek – a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya – nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása	
Fogalmak	Jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv	

Tematikai egység	**Szótárhasználat**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása: értelmező szótár, történeti-	A szótárhasználat készségének a fejlesztése	

BÁRTFAI OKTATÁS

etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár	
Fogalmak	értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár

Tematikai egység	**Szabadon választható órakeret**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	Felzárkóztatás, helyesírási feladatok, fogalmazáskészség javítása	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	**Számonkérés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	Önálló érvelés gyakorlása, íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	hozzászólás, felszólalás. érvelés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (30 óra)

Tematikai egység	**Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei A magyar nyelvtörténet korszakai Nyelvemlékek A szókészlet változása a magyar nyelv történetében Nyelvújítás	– A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése – Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban – Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével	
Fogalmak	nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet	

Tematikai egység	**A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁTISTA OKTATÁS

Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma Nyelvünk helyzete a határon túl Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	– A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása
Fogalmak	nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tanult nyelvészeti, kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási ismeretek rendszerezése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása	
Fogalmak	az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása, elmélyítés, felzárkóztatás, tehetséggondozás	– Szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés – Szóbeli és írásbeli megnyilvánulás fejlesztése	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (1 óra)

Tematikai egység	**Gyakorlás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Gyakorlati szövegalkotás	– Íráskészség fejlesztése	
Fogalmak	magánlevél, hivatalos levél, felszólalás, érvelés	

Irodalom

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	**Órakeret**
1. A klasszikus modernség irodalma	**25 óra**
2. A magyar irodalom a XX. században	**29 óra**

PAPISTA OKTATÁS

3. A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	**11 óra**
4. A magyar irodalom a XX. században II.	**27 óra**
5. A XX. századi történelem az irodalomban	**6 óra**
6. Kortárs magyar irodalom	**3 óra**
7. Szabadon felhasználható témakeret	**25 óra**
Kötelező összesen:	**126 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2	72	72	0	0	0
12. évf.	2+1	62+31	59	3	31	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A klasszikus modernség irodalma	***25***	25	0	0	0	**25**	0	0	0	0	**0**
A magyar irodalom a XX. században	***29***	29	4	0	0	**33**	0	0	0	0	**0**
A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma	***11***	0	0	0	0	**0**	11	0	0	0	**11**
A magyar irodalom a XX. században II.	***27***	1	0	0	0	**1**	27	3	0	0	**30**
A XX. századi történelem az irodalomban	***6***	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
Kortárs magyar irodalom	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Szabadon felhasználható témakeret	***25***	13	0	0	0	**13**	12	0	0	0	**12**
Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás		0	0	0	0	**0**	0	0	31	0	**31**
Összesen	***126***	**68**	**4**	**0**	**0**	**72**	**59**	**3**	**0**	**0**	**93**

11. évfolyam

PARTISZÁNOKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A klasszikus modernség irodalma**	**Órakeret 25 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A realizmus a nyugat-európai irodalomban ***A realizmus az orosz irodalomban*** ***A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai*** ***Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában:*** *Arany János, Mikszáth Kálmán; Madách: Az ember tragédiája; Tompa Mihály, Gárdonyi Géza, Vajda János, Reviczky Gyula;*	- Önálló olvasóvá nevelés - Lírai szövegek közös értelmezése lírapoétikai fogalmainak segítségével - Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése - A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése - Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás) vizsgálata - A művek erkölcsi kérdésfelvetéseinek megértése, mai vonatkozásainak tisztázása - A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése - A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezés	
Fogalmak	klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő ballada, pillérversszak, önirónia, eszményítő realizmus különc, donquijoteizmus emberiségdráma, emberiségköltemény, drámai költemény, történelemfilozófia, történeti színek, keretszínek, falanszter nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal		

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században**	**Órakeret 29 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életművek a XX. század magyar irodalmából: *Herczeg Ferenc* *Ady Endre* *Babits Mihály* *Kosztolányi Dezső* ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Móricz Zsigmond Vass Albert ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából I.:*** *Juhász Gyula* *Tóth Árpád* *Karinthy Frigyes*	– Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése – A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése – A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése – Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése – Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése – A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése	

BÁRTFAI ORTÁS

	– Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása – A művek történeti nézőpontú megközelítése
Fogalmak	Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű, szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás, naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom, a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Metszetek egyéni utakon: Krúdy Gyula	-Olvasóvá nevelés, mérlegelő gondolkodás fejlesztése -Irodalmi kultúra megismerése	
Fogalmak	életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, tárgyias irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható órakeret**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	A korábbiak elmélyítése.	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	Ady Endre	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Ady Endre	-Szövegértés, szövegalkotás fejlesztése -Az Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor recepciójában) tanulmányozása -Olvasóvá nevelés, közös versértelmezés	
Fogalmak	szecesszió, versciklus, kötetkompozíció, vezérvers, önmitologizálás, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (59 óra)

Tematikai egység	**A modernizmus (a modernizmus kései korszaka) irodalma**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Avantgárd mozgalmak: Guillaume Apollinaire, Kassák Lajos ***A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai:*** T.S. Eliot ***A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai:*** Franz Kafka, Thomas Mann ***Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései:*** Bertolt Brecht, Samuel Beckett, Friedrich Dürrenmatt ***A posztmodern világirodalom:*** Bohumil Hrabal, Gabriel García Márquez	– Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése – Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben – Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és műválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
Fogalmak	dekadencia; életfilozófia, pszichoanalízis; a nyelv és a személyiség válsága; avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus; szabad vers, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 27 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Életmű a XX. század magyar irodalmából II.: József Attila ***Portrék a XX. század magyar irodalmából:*** Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor ***Metszetek a XX. század magyar irodalmából:*** **Metszetek: egyéni utakon:** Szabó Dezső, Weöres Sándor **Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói:** Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós **Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból:** Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos **Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából:** Nagy László **Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói:** Pilinszky János **Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból:** Illyés Gyula	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival – Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg – Összehasonlító elemzés készségének fejlesztése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján – A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése – A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Színház- és drámatörténet: Örkény István, Szabó Magda	
Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers**, dialogizáló versbeszéd groteszk, abszurd, egyperces, családregény, kálvinista és katolikus értékrend szembenállása, önéletrajziság életrajzi ihletettség, kulturális veszteség, ekloga, eklogaciklus, razglednica, szerepvers, „Fényes szellők nemzedéke”; tárgyias irodalom totalitárius, történelmi dráma

Tematikai egység	**A XX. századi történelem az irodalomban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Trianon: Juhász Gyula, Vérző Magyarország, Lyka Károly **Világháborúk:** Gyóni Géza **Holokauszt:** Szép Ernő, Tadeusz Borowski **Kommunista diktatúra:** Illyés Gyula **1956:** Nagy Gáspár, Márai Sándor	– A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése – Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban – Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése – Vitakészség fejlesztése	
Fogalmak	nemzeti identitás, történelmi kontextus	

Tematikai egység	**Kortárs magyar irodalom**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabadon választott szerzők	– A kortárs magyar irodalomban való önálló tájékozódásra való képesség fejlesztése	
Fogalmak	kortárs irodalom	

Tematikai egység	**Szabadon felhasználható témakeret**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
ismétlés, gyakorlás, számonkérés, tanórán kívüli tudásszerzés (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), projektmunkák megalkotása	– Szövegértés, szövegalkotás – Kompetenciafejlesztés, érzelmi nevelés	
Fogalmak	a korábbiak elmélyítése	

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	**A magyar irodalom a XX. században II.**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
József Attila	– Annak tudatosítása, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyokkal	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, **létértelmező vers, önmegszólító vers,** dialogizáló versbeszéd

Szabadon tervezhető (31 óra)

Tematikai egység	**Felkészülés az érettségire - rendszerező ismétlés, gyakorlás**	**Órakeret 31 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A tanult irodalmi, irodalomtörténeti, irodalomelméleti ismeretek rendszerezése, áttekintése	– A rendszerező képesség fejlesztése – Az önálló tanulás fejlesztése: az érettségi témaköreinek és a követelményeknek megfelelő tételvázlatok összeállítása – Szövegalkotási képességek fejlesztése szóban és írásban – Szövegértés fejlesztése	
Fogalmak	Az eddig tanult fogalmak rendszerező ismétlése	

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	53 óra
2. Environment and nature	27 óra
3. School and education	13 óra
4. Holidays, travelling, tourism	13 óra
5. Public matters, entertainment	27 óra
6. English and language learning	27 óra
7. Intercultural topics	13 óra
8. Cross-curricular topics and activities	20 óra
9. Current topics	25 óra
10. Science and technology, Communication	13 óra
11. Gaining and sharing knowledge	40 óra
Kötelező összesen:	**271 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	0
10. évf.	4	144	135	9	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	***53***	33	2	0	**32**	20	5	0	**25**
Environment and nature	***27***	11	1	0	**15**	16	0	0	**16**
School and education	***13***	6	0	0	**11**	7	0	0	**7**
Holidays, travelling, tourism	***13***	7	1	0	**6**	7	0	0	**7**
Public matters, entertainment	***27***	13	1	0	**16**	13	4	0	**17**
English and language learning	***27***	13	1	0	**11**	13	0	0	**13**
Intercultural topics	***13***	7	0	0	**5**	6	0	0	**6**

BAPTISTA OKTATÁS

Cross-curricular topics and activities	***20***	7	1	0	**12**	13	0	0	**13**
Current topics	***25***	12	0	0	**9**	13	0	0	**13**
Science and technology, Communication	***13***	7	1	0	**6**	7	0	0	**7**
Gaining and sharing knowledge	***40***	20	0	0	**21**	20	0	0	**20**
Összesen	***271***	136	8	0	**144**	135	9	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society**	**Órakeret 33 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Parts of the house - Places to spend free time - Clothes and accessories - Hobbies - Free time activities - Furnishings - Appliances	
Fogalmak	anniversary, fashion, acquintances, relative	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Animals, plants - Comparing city and town life - The characteristics of the four seasons - Weather conditions in Hungary	
Fogalmak	endangered animal, busy traffic, pollution, weather forecast	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- School subjects - Parts of the school buildings - Objects used for studying in and outside school	
Fogalmak	arts subject, science subject, staff room, blackboard	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Means of transport - Types of accommodation - Popular holiday destinations, famous sights - Places of interest in Hungary and around the world - Objects used while travelling	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Preparing, planning a tip
Fogalmak	advantage, beach holiday, city tour, London Eye, passport, boarding pass

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Free time activities (outdoor, indoor) - Hobbies - Arts and cultural events - Computer games - Giving directions – Cultural institutions, restaurants, hotels, city life/country life - Services	
Fogalmak	recreational activity, board game, theatre, computer addict	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- language skills, language learning strategies, languages, autonomous learning - Developing reading skills: guessing the meaning of unknown words 'Class library'	
Fogalmak	word-search, internet research, project work	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– customs and traditions in different countries – people and culture, traditions – typical landmarks – project work – Internet research Presentation	
Fogalmak	custom, habit, cuisine, landmark, monarchy	

Tematikai egység	**Cross curricular topics and activities**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Project work - Debate Game	
Fogalmak	cooperative work, individual preparation, presentation	

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 12 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- vocabulary for understanding international and national news - working with international and national news - watching videos (news, reports) - role play Internet research
Fogalmak	blog, article, sensation

Tematikai egység	Science and technology, communication	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- basic objects used by everyday people - household gadgets, mobile phones, computers, internet - project work Internet research	
Fogalmak	download, upload, connect, Internet access, computer literate	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- gaining and sharing information - presentation - making posters making reports about films, programs	
Fogalmak	articles, vlog, podcast, video	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Grammar tests Letter-writing Listening task	
Fogalmak	revision, comprehension, communicative effectiveness	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (135 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle People and society	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Healthy eating Keeping fit Doing chores Going to the doctor's Common illnesses Traditional treatment	

BARTISTA OKTATÁS

	Clothes and fashion Holidays School and family celebrations Positive and negative characteristics
Fogalmak	balanced diet, overweight, household appliances, GP, treatment, prescription, injury, casual clothes, accommodation, national holidays, personality

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Natural disasters Nature protection Keeping pets Weather and climate	
Fogalmak	earthquake, floods, climate changes, pollution, recycling, seasons, temperature	

Tematikai egység	**School and Education**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	School traditions and events Extracurricular opportunities for language learning Educational systems in Hungary and in the UK	
Fogalmak	uniform, crèche, kindergarten, primary school, secondary school, further education	

Tematikai egység	**Holiday, travelling, tourism**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Holidays in Hungary and abroad Sightseeing, city tour Self-organized of package holiday Cultural differences Effects of tourism on people and economy	
Fogalmak	passport, identity card, travel agency, individual tour, package holiday, guidebook, culture shock	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National and international attractions, sights Presenting a sight Cultural institutions Culture Books Apps Media	
Fogalmak	theatre, cinema, performance, attraction, institution	

BARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Language skills Language learning strategies Languages, autonomous learning	
Fogalmak	skill, learning strategy	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	National sports Cuisine Local language Tourist attractions	
Fogalmak	team sport, individual sports, national cuisine, sightseeing	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using the words and phrases in English Gaining information in the target language	
Fogalmak		

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 13 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Vocabulary for understanding international and national news Working with international and national news Internet research The language of newspapers	
Fogalmak	newspapers, magazines	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Using technology in everyday life Using technology for studying or for work Internet, social networks	
Fogalmak	gadgets, applications, social webpages	

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 20 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Gaining and sharing information	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: orvosnál, kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok: étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 9-10. évfolyamon:

- bemutatás (Let me introduce myself. This is Jack, an old friend of mine. Let me introduce Mr Smith to you.)
- telefonálás (XY speaking. Can I speak to XY? I'll call you later. Thanks for calling.)
- elismerés kifejezése (Welldone. It's a good idea. I'm proud of you.)
- ismétléskérés kifejezése nem értés esetén (Sorry, what did you say?)
- nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értésének ellenőrzése (Could you understand me? Is it clear? Sorry, what does that mean?)
- aggódás, félelem kifejezése (I'm worried about it, I fear…, I'm afraid that…)
- üdvözletküldés (Give my best regards to…)
- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Dear Sir/Madam, Dear Mr. Smith, I look forward to hearing from you. Yours faithfully/sincerely,)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (I've just got an idea. I'll tell you what. Why don't we…?)
- elemek összekapcsolása szóban (First..., then, after that…finally)
- kiemelés, hangsúlyozás (It's cats that are very active at night. The biggest problem is that the weather is horrible.)
- mondandó összefoglalása (All in all… To sum up… In short...)
- beszélgetés lezárása (Right. OK. It was nice talking to you.)
- együttérzés kifejezése (I'm so sorry to hear that. Oh, no! What a shame!)
- szemrehányás kifejezése (It's your fault. You shouldn't have said that.)
- segítségkérés és arra reagálás (Will you help me? Sure, no problem. Can you do the washing-up instead of me? Not now, I am afraid, I'm busy.)
- segítség felajánlása és elfogadása (Shall I bring you something from the shop? Yes, please. I'll help you with your homework. Thanks, that sounds great.)
- tanács kérése és adása (What shall I do? I think you should take a rest. Should I see a doctor? You'd better …, That's a good idea. ..., I think you should/ought to do this.)
- reklamálás (This soup is cold. The driver was rude. I'd like to make a complaint.)
- engedélykérés és arra reagálás (May I use your phone? Sure, go ahead. Do you mind if I open the window? Please, don't, I'm cold.)
- feltételezés, kétely kifejezése (I don't think he did it. He might be right. I wonder where he is.)
- ok-okozat kifejezése (Why is that? Because…, How come he didn't take part? He's ill, that's why.)

PÁLYÁZATOS

- magyarázat kifejezése (What is it good for? It's used for cooking., How does it work? It works with a battery.)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (I remember seeing her at the party last year. I can 't remember locking the door.)
- elkeseredés kifejezése (I am disappointed/ devastated.)
- érdeklődés, érdektelenség kifejezése (I am interested in... I don't care.)
- bosszúság kifejezése (Oh, no! I am fed up with it.)
- cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: 'going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.); Future Simple (When will you be sixteen? I'll help you.) Future Continuous (This time tomorrow I will be skiing in Austria.)
- modalitás: 'can', 'must' segédige (I can/can't swim.); 'could', 'may' (Can/could/may I join you?) 'should/shouldn't' (You should ask her.); 'mustn't' (You mustn't smoke here.); 'can', 'could', 'be able to' (I could swim when I was 5. I was able to pass the exam.); 'must', 'may', 'might', 'can't' (Clara must be at school, she can't be on holiday. She might like you); 'should have /might have' (She should have done it sooner. He might have passed the exam.)
- múltbeli szokások kifejezése: 'used to' / 'would' (I used to cry a lot when I was a child. My mum would always tell us stories.)
- feltételesség kifejezése (We'll stay at home if it rains. We would buy it if we had money.)
- függő beszéd kifejezése jelenidőben (He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.)
- függő beszéd múlt idejű igével (He said he was tired. She told me not to leave.)
- szenvedő szerkezet: (The school was renovated during the summer. My car will be repaired tomorrow.)
- mennyiségi viszonyok: egyes és többes szám; számok, sorszámok; megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek; 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite' (It isn't good enough. The cake tastes quite good.)
- minőségi viszonyok: rövid melléknevek fokozása (Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl.); rendhagyó melléknevek fokozása (good/bad, better/worse); hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (more intelligent, She is the most intelligent of all.); leírás (What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like?)
- térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók, képleírás kifejezései (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)
- időbeli viszonyok: gyakoriság (How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day); időpontok/dátumok (in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.); 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it, yet. She has just entered the room.); időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.); időpont meghatározása (soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter)
- logikai viszonyok: célhatározás kifejezése (He went to Rome to study Italian)
- szövegösszetartó eszközök: mutató névmások (this, that, these, those); kötőszavak (and, or, but, because), személyes névmások; 'some/any'; határozatlan névmások (somebody, anybody, nobody, everybody); további kötőszavak (e.g. however)
- birtoklás kifejezése múlt időben (I didn't have many friends at school.); jövő időben (At the age of 25 I will have a car.); genitive 's' (Joe's brother…, Whose…?)
- visszakérdezés: (She's ill, isn't she? She hasn't met you before, has she?).

Angol nyelv 11-12. évfolyam (Technikum)

RÁDIÓS OKTATÁS

Kerettantervi óraszámok témakörönként 11-12.

Tematikai egység	Órakeret
1. Personal topics: family relations, lifestyle	**15 óra**
2. Environment and nature	**11 óra**
3. Holidays, travelling, tourism	**11 óra**
4. Public matters, entertainment	**11 óra**
5. . English and language learning	**15 óra**
6. Intercultural topics	**15 óra**
7. Cross-curricular topics and activities	**15 óra**
8. Current topics	**15 óra**
9. Science and technology, Communication	**11 óra**
10. People and Society	**11 óra**
11. Financial matters	**10 óra**
12. Carreer and employment	**11 óra**
13. Gaining and sharing knowledge	**15 óra**
14. Final Exam Preparation	**20 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	95	13	0	0
12. évf.	3+1	93+31	91	2	31	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Personal topics: family relations, lifestyle	***15***	8	5	0	0	**13**	7	0	6	0	**13**
Environment and nature	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	6	0	**11**
Holidays, travelling, tourism	***11***	5	5	0	0	**10**	6	0	0	0	**6**
Public matters, entertainment	***11***	5	0	0	0	**5**	6	0	6	0	**12**
English and language learning	***15***	7	0	0	0	**7**	8	0	0	0	**8**
Intercultural topics	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
Cross-curricular topics and activities	***15***	7	0	0	0	**7**	8	0	4	0	**12**

BAPTISTA OKTATÁS

Current topics	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	0	0	**7**
Science and technology, Communication	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	0	0	**5**
People and Society	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	0	0	**5**
Financial matters	***10***	5	0	0	0	**5**	5	0	0	0	**5**
Carreer and employment	***11***	6	0	0	0	**6**	5	0	6	0	**11**
Gaining and sharing knowledge	***15***	8	0	0	0	**8**	7	0	3	0	**10**
Final Exam Preparation	***20***	10	3	0	0	**13**	10	2	0	0	**12**
Összesen	***186***	95	13	0	0	**108**	91	2	31	0	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	**Personal topics: family relations, lifestyle**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Family relations - Workplace - House/flat - Daily routine - Household duties - Celebrations - Eating out, healthy eating - Keeping fit	
Fogalmak	aquaintances, social relations, furnishing	

Tematikai egység	**. Environment and nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Place of living - Keeping pets - Nature protection	
Fogalmak	environmental protection, natural phenomena, climate	

Tematikai egység	**. Holidays, travelling, tourism.**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Public transport - Travelling - Means of transport - Accommodation - Sightseeing - Holidays, festivals	
Fogalmak	accommodation, destination, sightseeings, country life	

BARTISZKTATÁS

Tematikai egység	Public matters, entertainment	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Hobbies - Free time activities - Theatre, cinemas, books, films - Computer games	
Fogalmak	attractions, entrance tickets, addiction	

Tematikai egység	English and language learning	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language skills - Language learning strategies - Easy readers	
Fogalmak	accents and dialects, dictionaries	

Tematikai egység	Intercultural topics	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Traditions - Typical landmarks - National sports - Cuisine	
Fogalmak	– culture, tourist attractions, national characteristics, famous sights	

Tematikai egység	Cross-curricular topics and activities	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work - Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate	
Fogalmak	arts subject, science subject, presentation, workshop	

Tematikai egység	Current topics	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- News and events - Using the words and phrases in English - Gaining information in the target language - Types of newspapers	
Fogalmak	tabloid, broadsheet, newscaster, article, headline	

Tematikai egység	Science and technology, Communication	Órakeret

BAPTISTA OKTATÁS

		6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- IT gadgets, basic objects used by everyday people - Using technology in everyday life - Using technology for studying, for work	
Fogalmak	scientists, researchers, inventors, engineers, technological development, scientists, IT professionals	

Tematikai egység	**People and Society.**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Members of the society - The public authorities - Everyday tasks and chores - Holiday - Family events - People working in services	
Fogalmak	– teenagers, adults, the elderly, celebration, anniversary	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Jobs, professions - Employees, white-collar, blue collar workers - Money, currencies - Advertisements - Commercials	
Fogalmak	spending money, saving, commercial, online shopping	
Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Objects used in different jobs - Applying for a job - Lifelong learning	
Fogalmak	job interview, meeting, choosing a career	

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	blog, article, research	

Tematikai egység	**Final exam preparations**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Practising for the Matura examination by doing grammar tests, listening, reading, letter writing tasks - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam
Fogalmak	revising and deepening the acquired knowledge

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	Gyakori betegségek, sérülések, balesetek	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok orvosnál és kórházban	
Fogalmak	GP, hospital, illness, medicine, prescription	

Tematikai egység	Étteremhez kapcsolódó kifejezések	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Szituációs gyakorlatok étteremben	
Fogalmak	ordinary restaurant, fast-food restaurant, starter, main course	

Tematikai egység	Számonkérés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	Personal topics: family relations, lifestyle	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Generations within the family - Famous people, role models - Health and illnesses - Sports, keeping fit	
Fogalmak	generation gap, celebrity, carbohydrates, losing weight, natural cures, treatment, combat sports	

Tematikai egység	Environment and nature	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Geographical places - Natural disasters - Natural resources - Volunteering	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	hurricane, volcano, natural disaster, earthquake, environment-friendly, volunteer work

Tematikai egység	**Holidays, travelling, tourism**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Organizing a trip - Guided tours - Package holidays - Cultural differences - Economy - Effect of tourism - New areas in tourism - Language learning	
Fogalmak	tourists, tour guides, public service personnel, self-organized and package holidays, currencies	

Tematikai egység	**Public matters, entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Cultural event,arts - Exhibitions - Media - Services	
Fogalmak	exhibit, auction, artist, piece of art, audience, performance	

Tematikai egység	**English and language learning**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Language learning strategies - Accents and dialects - Autonomous learning - Easy readers	
Fogalmak	phonetic symbols, self-development, experience-based learning	

Tematikai egység	**Intercultural topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Local language - Tourist attractions - Arts - History - Literature	
Fogalmak	landmarks, theatre, movie, library, audience, major historical events	

Tematikai egység	**Cross-curricular topics and activities**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Project work	

BAPTISTA OKTATÁS

	- Presenting a chosen subject - Making a poster - Debate over various topics
Fogalmak	individual work, literature, history,

Tematikai egység	**Current topics**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Domestic and international news in the media - Newpaper articles - Watching news on TV	
Fogalmak	review, dailies, weeklies, national paper, article	

Tematikai egység	**Science and technology, Communication**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dangers of the Internet - Social networks - Research - Inventions - Major innovations	
Fogalmak	social networking site, technological development, effect, drawbacks, advantage	

Tematikai egység	**People and Society**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Towns and villages - National and international events - Public services - Shopping - Volunteering - Relationship between generations - Crime and punishment	
Fogalmak	nature, public transport, countryside, self-service, counter service, burglary, theft, arrest somebody	

Tematikai egység	**Financial matters**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Dealing with money (saving,spending,wasting) - Online shopping - Exchanging currencies - Bank forms	
Fogalmak	withdraw money, make a deposit, open an account	

Tematikai egység	**Carreer and employment**	**Órakeret 5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
	- Summer jobs - Writing a CV - Choosing a career - Unemployment - Part-time jobs - Job interviews
Fogalmak	applying for a job, unemployment benefit, earn money

Tematikai egység	Gaining and sharing knowledge	Órakeret 7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Presentation - Making a video-recording - Writing an article - Project work	
Fogalmak	cooperating, group work, individual performance	

Tematikai egység	Final Exam Preparations	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	- Completing intermediate and advanced level language tests - Practising for the oral exam - Preparation for the advanced level exam	
Fogalmak	Revising and deepening the acquired knowledge	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	- Számonkérés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Revision of grammar, developing writing skills, speaking activities	
Fogalmak	comprehension, revision, communicative effectiveness	

Szabadon tervezhető (31 óra)

Tematikai egység	Personal topics:family relations, Lifestyle People and Society	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Projekt munka, egy egyszerű étel elkészítése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	cook, bake, boil, fry, grill, cutlery	

Tematikai egység	Cross curricular topics and activities	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	Presentation on sport rules
Fogalmak	score, draw, beat, win

Tematikai egység	**Gaining and sharing knowledge**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Questionnare about healthy lifestyle	
Fogalmak	keeping fit, slimming diet, balanced diet, healthy eating	

Tematikai egység	**Carrier and employment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Making an interview with one of your teacher	
Fogalmak	subjects, topic, opinion, communicative effectiveness	

Tematikai egység	**Environment and Nature**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Making a poster about environmental protection	
Fogalmak	environment, endangered species, protection, recycle	

Tematikai egység	**Public matters and entertainment**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Projekt munka, egy divatbemutató megszervezése, videofelvétel készítése, annak kielemzése	
Fogalmak	fashion, accesories, belt, brand	

Az alábbi nyelvi funkciókat és nyelvi ismereteket kell elsajátítani a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (In my view …, As I see it …, Personally, I think …)
- érvek felvezetése (I find it extremely important …, When we consider…, Considering …, We should keep it in mind that …, I suppose we all agree that …)
- egyetértés mások érveivel (I completely agree. I couldn't agree more. That's exactly what I think, You've persuaded me.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (I'm not entirely sure, Yes, maybe, but…, I see what you mean, but … I agree to some extent, but…)
- mások érveivel való egyet nem értés (I am afraid I disagree/can't agree with you. I don'see why/how …, Actually, … Surely you don't think that … I partly agree. I agree up to a point. I completely disagree. You must be joking.)
- konklúzió levonása (The point I'm trying to make is …, All in all it shows …)
- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Judging from the examples …, The diagram proves that …)
- reklamáció, panasz kifejezése (I'd like to make a complaint about …, I'd like to return this …, It doesn't fit. It's not my size. It won't work properly. Can I have a refund?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I apologise. I feel/am sorry for …)
- érzések kifejezése (I'm satisfied. I'm frightened. I'm embarrassed.)
- szükségesség kifejezése (It is necessary/unnecessary to …)
- dicséret, kritika kifejezése (Congratulations! I congratulate you on doing it.)

PÁPISTA OKTATÁS

- javaslat és arra reagálás (I was wondering if you'd like to ... I recommend…. Yes, that would be excellent. That's a good idea, but…)
- információkérés (Could you please tell me when the next train leaves? You wouldn't know the time, would you?)
- egymást követő események leírása (Firstly, secondly, thirdly, later on, in the end, eventually)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Can I interrupt you for a second? May I say something?)
- segítségkérés és arra reagálás (Could you do me a favour? Could you give/lend me a hand? Sure. No problem.)

Nyelvi elemek és struktúrák az angol, mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon (a zárójelben olvasható angol nyelvű kifejezések példák):

- cselekvés, történés kifejezése jövő időben: future continuous, future perfect (I'll be cooking then. I'll have finished cooking by then.)
- jövőidejűség kifejezése a múltban: 'was/were going to', 'was/were about to', 'was/were to have' (I was going to help her. I was about to leave.)
- cselekvés, történés kifejezése múlt időben: past perfect continuous (I had been learning English for two years before I passed my exam.)
- feltételes mód kifejezése: third conditional, 'I wish', 'if only' (I would have done it if I had had the time. I wish you were here. If only he could have helped me.)
- Kevert típusú feltételes mondatok-Conditionals- mixed type
- függő beszéd: statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs (She threatened to leave me there. She asked me if she should leave. She asked me to take her home. She offered to take me home. She told me to take him home.)
- vonatkozó névmások / mellékmondatok: relative pronouns and clauses (She's a girl who can sing really well. I won't eat the banana which was on the floor.)
- közvetett kérdések: indirect questions (Could you tell me what the time is, please?)
- műveltetés kifejezése: causative (I have my hair cut every month.)
- igei vonzatok (gerunds and infinitives)
- szövegkohéziós elemek (in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however…)
- inverzió: inversion (Not only did they listen to me, they also followed my orders. Never have I seen such a beautiful landscape.)
- képzők: negative prefixes (uneducated, impolite), adjective suffixes (dangerous, professional, hopeful) noun suffixes (teacher, bakery, difference)
- visszaható névmások: reflexive pronouns (myself, yourself, herself…
- Modal verbs with perfect infinitive –(She should have arrived by now. They will have reached the station by now)
- folyamatos jelen idő szenvedő szerkezetben Present Continuous Passive: -: (the road is being repaired)
- folyamatos múlt idő szenvedő szerkezetben-Past Continuous Passive :(the house was being cleaned)
- Participle clauses-(*Seeing* Liz at the table, John went to say hello to her.)
- Múltbeli szokások kifejezése-Would (past habits)

Szituációs helyzetek gyakorlása:

Szerep

--Áruházban, üzletben, piacon vevő

--Családban, családnál, baráti

--körben vendéglátó, vendég

PÁRTISZAKTATÁS

--Étteremben, kávéházban,
--vendéglőben vendég, egy társaság tagja
--Hivatalokban, rendőrségen ügyfél, állampolgár
--Ifjúsági szálláson,
--campingben, panzióban,
--szállodában vendég
--Iskolában tanuló, iskolatárs
--Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban vendég, látogató, egy társaság tagja
--Országhatáron turista
--Orvosnál beteg, kísérő
--Szolgáltatóegységekben ügyfél
--Szünidei munkahelyen munkavállaló
--Tájékozódás az utcán útközben helyi lakos, turista
--Telefonbeszélgetésekben hívő és hívott fél
--Tömegközlekedési eszközökön utastárs

BAPTISTA OKTATÁS

Német nyelv 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**53 óra**
2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**27 óra**
3. Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**13 óra**
4. Reisen und Urlaub, Tourismus	**13 óra**
5. Öffentliches Leben, Unterhaltung	**27 óra**
6. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**27 óra**
7. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**13 óra**
8. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**20 óra**
9. Aktuelle Themen	**25 óra**
10. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**13 óra**
11. Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**40 óra**
Kötelező összesen:	**271 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	**0**
10. évf.	4	144	135	9	**0**

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	53	33	2	0	**34**	20	5	0	**25**
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	27	11	1	0	**12**	16	0	0	**16**

BAPTISTA OKTATÁS

Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	13	6	0	0	**6**	7	0	0	**7**
Reisen und Urlaub, Tourismus	13	7	1	0	**8**	7	0	0	**7**
Öffentliches Leben, Unterhaltung	27	13	1	0	**14**	13	4	0	**17**
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	27	13	1	0	**14**	13	0	0	**13**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	13	7	0	0	**7**	6	0	0	**6**
Fächerübergreifende Themen und Situationen	20	7	1	0	**8**	13	0	0	**13**
Aktuelle Themen	25	12	0	0	**12**	13	0	0	**13**
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	13	7	1	0	**8**	7	0	0	**7**
Wissenserwerb, Wissensvermittlung	40	20	0	0	**21**	20	0	0	**20**
Összesen	271	136	8	0	**144**	135	9	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 33 óra**
– **Ismeretek** – Bekannte, Familienmitglieder, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal – unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	**Fejlesztési feladatok** – Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung,

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek – Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Lande geografische Orte, Weltall, die Erde	– **Fejlesztési feladatok** – A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása – Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Angestellte in der Schule – - Bildungsinstitutionen, Teile des Schulgebäudes – Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule Feste in der Schule, Schultraditionen, – Ereignisse, Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens/der Sprachverwendung außerhalb der Schule	– **Fejlesztési feladatok** – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulgebäude, Angestellte, Schultraditionen, Feste, Sprachverwendung	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 7 óra**
–**Ismeretek** –Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal –Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen öffentliche Dienstleistungsbetriebe in Ungarn und im Ausland	–**Fejlesztési feladatok** –Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	

BAFTISTA OKTATÁS

–Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	
Fogalmak	Tourist, Reise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele,

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Restaurant, Kino, Theater, Farben, Ausstellung	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachkenntnisse, Sprachschule	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	**Fejlesztési feladatok** – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról –	
Fogalmak	Bräuche, Traditionen, Geschichte, Kunst, Wahrzeichen, Merkmale,	

BÁBTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	Órakeret 7 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban

Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich möchte wissen…Ich weiss es nicht. Ich weiss es.

Tematikai egység	Aktuelle Themen	Órakeret 12 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.

Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	Órakeret

PÁRTISKOLÁTÁS

		7 óra
Ismeretek – Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit	**Fejlesztési feladatok** – Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban	
Fogalmak	schreiben, schicken, Email, telefonieren,	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	– **Fejlesztési feladatok** – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven	
Fogalmak	Ich frage nach…. Ich spreche über… Ich möchte…	

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek - szituációs játékok: üdvözlés – bemutatkozás – elköszönés családfa készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása internetes kutatás: Mein Vorbild	**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - prezentáció készítése képekkel és annak szóbeli bemutatása: lakóhelyem, környezetem	**Fejlesztési feladatok** – Közvetlen környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata	
Fogalmak	in der Nähe, nicht weit von…,	

BARTIS OKTATÁS

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - személyes utazási élmények - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?	

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - ismétlés, szókincs gyűjtése	**Fejlesztési feladatok** – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése	
Fogalmak	Es geht um… Es handelt sich um…. meiner Meinung nach…	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - szókincs gyűjtése	**Fejlesztési feladatok** – Életkorának és érdeklődésének megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven a megismert témák alapján	
Fogalmak	Klimaschutz, Filmanalyse, Smartboard, mündliches Feedback	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Szórakoztató, tudományos tartalmak megismerése.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Blog schreiben, chaten, Wissenschaft, technische Erfindungen,

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (135 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – Feste, Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten – Hobbys, Freizeitaktivitäten, Haushalts –und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, tägliche Aufgaben, – größerer Familienkreis, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, häufige Krankheiten und Verletzungen, medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause, positive und negative Charakterzüge Wohlstand, Lebensphasen, Zukunftspläne, persönliche Erfolge und Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle	– **Fejlesztési feladatok** – Személyes élethez tartozó információk átadása – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Interakció a személyes tématartományban	
Fogalmak	Misserfolge, Jungsein, Frauenrolle-Männerrolle, Lebensphasen, Zukunftspläne, Behandlung, Heilmittel, Ernährung,	

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	– **Fejlesztési feladatok** – A környezeti és természeti tématartományhoz tartozó információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Naturkatastrophen, Umweltschutz-Kampagne – Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Wetter und Klima, Jahreszeiten	– Interakció a környezettel és természettel kapcsolatos tématartományban
Fogalmak	Nachhaltigkeit,Wiederverwertung,Wiederverwendung,Umweltschutz-Kampagne,

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Schule und Ausbildung	**Órakeret 7 óra**
– **Ismeretek** – Schulsystem in Ungarn und in den DACHL-Ländern – Lernen, Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule, Gemeinschaftsprogramme, Traditionspflege – Schulfächer, Wissen, Ziele mit dem Sprachenlernen, verschiedene Wege des Lernens	– **Fejlesztési feladatok** – Részvétel tanórai nyelvi fejlesztő tevékenységekben – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő írott és hangzó szöveg felhasználása a nyelvi fejlesztő tevékenységek során – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő szöveg létrehozása írásban és szóban a nyelvi fejlesztő tevékenységek során	
Fogalmak	Schulsystem, DACHL-Ländern, Gemeinschaftsprogramm, Traditionspflege,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek –Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland –Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt Stadtführung	– **Fejlesztési feladatok** –Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

–Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede Währungen, Wirkung des Tourismus auf Menschen und Wirtschaft	
Fogalmak	Tourismus, Gruppenreise, Sehenswürdigkeit, Reisevorbereitungen, Reiseziele, Ich möchte wissen… Ich möchte mich danach erkundigen….

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek – kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	– **Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű akár irodalmi szövegek, filmek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása, cseréje – Interakció a közéleti tématartományban	
Fogalmak	Dienstleistung, Unterhaltungsmöglichkeiten, Ereignisse, Veranstaltungen,	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 13 óra**
– **Ismeretek** – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, autonomes Lernen,	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardhoz közelítő kiejtés használata – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák egyre tudatosabb alkalmazása	
Fogalmak	autonomes Lernen, Sprachlernstrategien, Sprachkönnen, Sprachkenntnisse,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek - Bräuche und Traditionen	– **Fejlesztési feladatok** – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

- Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten Kunst, Geschichte	– Célnyelvi kultúráról egyszerű információk átadása – Egyszerű interakció a célnyelvi kultúráról
Fogalmak	– Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt? Woher kommst du? Ich komme aus ...Wohin gehst du in den Ferien? – Bundesländer, Landschaften, Flüsse,

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek − Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból − Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	
Fogalmak	Namen der Fächer, in Mathematik/Geographie/Musik usw., Ich meine …. Ich denke…. Meiner Meinung nach …	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek – aktuelle Nachrichten – aktuelle Erreignisse	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó alapvető szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra.	
Fogalmak	Nachrichten, Zeitung, Illustrierte, Programme (Theater, Kino, Tv)	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 7 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek – Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit – Internet, soziale Netzwerke		**Fejlesztési feladatok** – Egyszerű információ átadása a tudomány és technika tématartományban – Egyszerű interakció a tudomány és technika tématartományban
Fogalmak	– Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.	

Tematikai egység	Wissenserwerb, Wissensvermittlung	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven		– **Fejlesztési feladatok** – A tanult témákhoz kapcsolódó német nyelvű információ megszerzése – Információ megosztása német nyelven
Fogalmak	Ja. Nein. Nicht. Das ist ein… /Das ist kein…Notizen, Vorlesung, Projektarbeit, darstellen	

Szabadon felhasználható (óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil, Mensch und Gesellschaft	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek - legjobb barát/barátnő bemutatása rajz/fénykép alapján, külső-belső tulajdonságok, szokások, közös programok bemutatása		**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása egyszerű nyelvi elemekkel – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvi funkciók használata – Alapvető érzések begyakorolt állandósult nyelvi fordulatok segítségével történő átadása
Fogalmak	Freund, Freundin, besser, Körperteile, Farben,	

Tematikai egység	Öffentliches Leben, Unterhaltung	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek – Freizeitaktivitäten, Hobbys, Kunst und kulturelle Veranstaltungen		**Fejlesztési feladatok** A közéleti tématartományhoz tartozó egyszerű információk értelmezése
Fogalmak	Medien, Programme, Stadt und Dorf, Meinung äussern, Ich bin dagegen… Ich bin dabei…. Vorteile, Nachteile,	

BAPTISTA OKTATÁS

Nyelvi funkciók a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- öröm kifejezése (Ich freue mich, dass ... / Es freut mich, dass ...)
- sajnálat kifejezése (Es tut mir leid!)
- elégedettség / elégedetlenség kifejezése (Es ist prima! / Schade, dass ...)
- csodálkozás kifejezése (Oh, das ist aber ... ! / Das kann doch nicht wahr sein!)
- remény kifejezése (Ich hoffe, du kannst kommen!)
- bánat / bosszúság kifejezése (Schade, dass... / Das ist aber schlimm!)
- ígéret kifejezése (Ich mache das schon!)
- szándék, terv kifejezése (Ich will / werde schnell abwaschen.)
- elismerés és dicséret kifejezése és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. Danke.)
- ítélet, kritika kifejezése (Blödsinn! Das ist nicht richtig/wahr)
- elvárás kifejezése (Ich soll pünktlich zu Hause sein.)
- bizonyosság, bizonytalanság kifejezése (Ich weiß es genau. Ich weiß nicht, ob es wirklich regnet oder nicht. Ich bin mir nicht sicher, wann ich zu Hause ankomme.)
- események leírása (Zuerst erreichten wir den Berg, dann stiegen wir hoch, und zum Schluss besichtigten wir die Burg.)
- visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte? Können Sie es wiederholen, bitte?)
- felkérés lassúbb, hangosabb beszédre (Kannst du bitte lauter / langsamer sprechen?)
- bemutatás (Ich möchte Ihnen Herrn Schulze vorstellen.)
- gratuláció kifejezése és arra reagálás (Ich gratuliere Ihnen zum Geburtstag! Danke, sehr nett von Ihnen.)
- együttérzés és arra reagálás (Es tut mir Leid für dich. Danke.)
- hála kifejezése (Wir sind Ihnen sehr dankbar dafür, dass Sie uns geholfen haben.)
- félelem kifejezése (Ich habe Angst, dass er es vergessen hat.)
- egyetértés, egyet nem értés kifejezése (Ich bin der gleichen Meinung. Ich bin anderer Meinung.)
- véleménykérés kifejezése (Sind Sie damit einverstande, dass…
- ellenvetés kifejezése és visszautasítása (Sie haben Recht, aber… / Das stimmt zwar, aber ...)
- szemrehányás kifejezése (Konntest du wirklich nicht früher kommen?!)
- emlékezés, nem emlékezés kifejezése (Ich erinnere mich (nicht) daran, dass/ob/wie…)
- reklamálás (Entschuldigung, ich habe ein Problem mit .... / Ich möchte mich über ... beschweren.)
- tanácskérés és -adás, ajánlattétel kifejezése (Was sagst du dazu? Ich schlage dir vor, …)
- segítség felajánlása, elfogadása (Kann ich Ihnen helfen? Danke, ich schaffe es schon., Was kann ich für dich tun? – Danke, es geht schon.)
- beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás (Dabei fällt mir ein, …/Darf ich hier hinzufügen, …)
- megerősítés kifejezése (Ja, aber natürlich. Völlig recht.)
- körülírás, példa megnevezése (Das ist also ein Gegenstand, der ...)
- érdeklődés, érdektelenség (Ich interessiere mich für Sport. – Das finde ich langweilig.)
- elismerés, dicséret és arra reagálás (Das ist toll! Die Torte schmeckt phantastisch. – Danke.)
- közömbösség (Das ist mir egal.)
- indoklás (Ich kann nicht kommen, weil…)
- szóbeli üdvözletküldés (Liebe Grüße an Ihre Frau.)

PAPISTA OKTATÁS

- megszólítás, elbúcsúzás hivatalos levélben (Sehr geehrter Herr …./Sehr geehrte Frau …, Mit freundlichen Grüßen, Mit herzlichen Grüßen)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Ich möchte etwas hinzufügen.)
- elemek összekapcsolása szóban (Zuerst, dann, danach, schließlich)
- mondandó összefoglalása (Insgesamt, zusammenfassend)
- beszélgetés lezárása (Danke für das Gespräch.)
- segítségkérés és arra reagálás (Könntest du mir bitte helfen? Ja, sehr gerne.)
- engedélykérés és arra reagálás (Darf ich … ? Ja, natürlich. / Ja, es ist erlaubt.)
- feltételezés, kétely kifejezése (Ich vermute…., Ich weiß nicht, ob ….)
- magyarázat kifejezése (Wir funktioniert es? Es funktioniert mit Strom., Wozu braucht man dieses Programm? Das braucht man zum Lernen.)
- bánat, elkeseredés kifejezése (Das ist wirklich traurig zu hören., Ich bin enttäuscht.)

Nyelvi elemek, struktúrák a német mint első idegen nyelvre a szakasz végéig (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- személytelenség (Es ist warm. Es schneit.)
- függő beszéd jelen időben (Sie sagte, dass sie heute ins Kino geht.)
- vonzatos igék (Ich denke viel an den Sommer), névmási határozószók (Woran denkst du viel? Ich denke daran, …)
- főnévként használt melléknév (der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter), melléknévi igenév (der Reisende, der Angestellte)
- modalitás: módbeli segédigék Präteritumban (Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.), brauchen zu + Inf. (Heute brauchst du nicht mitzukommen.)
- műveltetés jelen időben és első múltban: lassen (Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.)
- szenvedő szerkezet jelen és múlt időben (Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.)
- zu + Inf. szerkezet (Es ist schön, hier zu sein.)
- mellékmondatok: alanyi mellékmondat (Es freut mich, dass du hier bist.), tárgyi mellékmondat (Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.), helyhatározói mellékmondat (Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.), időhatározói mellékmondat egyidejűségre (Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.) és elő- és utóidejűségre (Nachdem Liza die Hausaufgabe gemacht hatte, kochte sie einen Tee.) vonatkozóan, okhatározói mellékmondat (Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.), célhatározói mellékmondat (Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.), vonatkozó mellékmondat (Ich mag dieses Lied, das du singst.)
- névmások szövegben betöltött funkcionális használata: mutató névmás (dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe), vonatkozó névmás (der, die, das)
- feltételesség jelen időben (Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.), wäre, hätte, würde (Was würden Sie tun, wenn sie eine Million hätten?), módbeli segédigék feltételes módban (könnte, müsste stb.)
- kollokációk, Funktionsverbgefüge (eine Reise machen, zur Verfügung stehen

<u>Német nyelv 11-12. évfolyam (Technikum)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**15 óra**

PÁPISTA OKTATÁS

2. Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**11 óra**
3. Reisen und Urlaub, Tourismus	**11 óra**
4. Öffentliches Leben und Unterhaltung	**11 óra**
5. Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**15 óra**
6. Interkulturelle und landeskundliche Themen	**15 óra**
7. Fächerübergreifende Themen und Situationen	**15 óra**
8. Aktuelle Themen	**15 óra**
9. Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**11 óra**
10. Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	**11 óra**
11. Wirtschaft und Finanzen	**10 óra**
12. Arbeitswelt und Karriere	**11 óra**
13. Wissenserwerb und Wissensvermittlung	**15 óra**
14. Vorbereitung auf das Abitur	**20 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
11. évf.	3	108	95	13	0
12. évf.	3+1	93+31	91	2	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	**12. évfolyam összes**
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	15	8	5	0	**13**	7	0	8	**15**
Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	11	6	0	0	**6**	5	0	6	**11**
Reisen und Urlaub, Tourismus	11	5	5	0	**10**	6	0	7	**13**
Öffentliches Leben und Unterhaltung	11	5	0	0	**5**	6	0	6	**12**
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	15	7	0	0	**7**	8	0	4	**12**
Interkulturelle und landeskundliche Themen	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**

BAPTISTA OKTATÁS

Fächerübergreifende Themen und Situationen	15	7	0	0	**7**	8	0	0	**8**
Aktuelle Themen	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**
Wissenschaft und Technik, Kommunikation	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Wirtschaft und Finanzen	10	5	0	0	**5**	5	0	0	**5**
Arbeitswelt und Karriere	11	6	0	0	**6**	5	0	0	**5**
Wissenserwerb und Wissensvermittlung	15	8	0	0	**8**	7	0	0	**7**
Vorbereitung auf das Abitur	20	10	3	0	**13**	12	2	0	**14**
Összesen	186	95	13	0	**108**	91	2	31	**124**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (95 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Bekannte, Familienmitglieder, Verwandte, Generationen in der Familie, Liebe, Ehe, Freunde, berühmte Personen, Vorbilder, medizinisches Fachpersonal, Gleichberechtigung von Mann und Frau, alte und neue Familienmodelle – unmittelbare und weitere Umgebung, Arbeitsplätze, Institutionen im Gesundheitswesen, Wohnorte, Freizeitorte, Persönliche Dienstleistungen – Teile des Hauses/der Wohnung, Einrichtung, Gebrauchsgegenstände, grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben, Kleider und Accessoires	**Fejlesztési feladatok** – – Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Vorbilder, medizinisch, Gesundheitswesen, Einrichtung, Behandlung

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek – Tiere, Pflanzen, Personen im Dienste des Umweltschutzes – Natur, Zuhause, Städte, auf dem Land, geografische Orte, Kontinente, Weltall, die Erde – Möglichkeiten vom Umweltschutz	– **Fejlesztési feladatok** – Környezetünkhöz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a környezeti tématartományban	
Fogalmak	Wildtiere, Haustiere, Recycling, sammeln, Umweltschutz, die Erde, Weltall, Kontinente, Erde,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 5 óra**
– **Ismeretek** – Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal – Unterkunftsmöglichkeiten, Reiseziele, Sehenswürdigkeiten, Touristenattraktionen, öffentliche Dienstleistungsbetriebe – Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel, Gegenstände beim Reisen, Unterlagen, Eintrittskarten, Prospekte	– **Fejlesztési feladatok** – A nyaralás, utazás, turizmus tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban.	
Fogalmak	Unterkunftsmöglichkeiten, Sehenswürdigkeiten, Denkmäler, Ausstellungen, Reisedokumente, Verkehrsmittel	

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	**Órakeret 5 óra**
–Ismeretek	**–Fejlesztési feladatok**	

PÁRTISTA OKTATÁS

– Angestellte in sozialen Institutionen – kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels, berühmte Orte im In- und Ausland – Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben	– Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása
Fogalmak	Verwaltung, Wegbeschreibung, Auskunft geben, sozialen Institutionen

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek : – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	**Fejlesztési feladatok** – A célnyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb célnyelvi dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente, Dialekte,	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 8 óra**
– **Ismeretek** – Bräuche und Traditionen – Leute und Kultur, Traditionen, typische Wahrzeichen, nationale Sportarten, Küche, regionale Sprache, Sehenswürdigkeiten, Kunst, Geschichte, Literatur	– **Fejlesztési feladatok** – Célnyelvi országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – Hazánk legfontosabb történelmi eseményeinek, személyeinek, folyamatainak ismerete célnyelven – A célnyelvi kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – Célnyelvi kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a célnyelvi és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	
Fogalmak	Bräuche,Traditionen, Kunst, Geschichte, Literatur	

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban	– Tanult szavak, szókapcsolatok használata célnyelven a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés célnyelven egyéb tanulásterületi tartalmakban
Fogalmak	Germanismen, zu Hause, nach Hause, zur Verfügung stehen,

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	– Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft,

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 6 óra**

BÉTA OKTATÁS

Ismeretek – Wissenschaftler, Forscher, Erfinder, Ingenieure – Geräte für Alltagsmenschen/Wissenschaftler/IT-Fachleute, (Teile von) IT-Geräten, – Messen, Konferenzen		**Fejlesztési feladatok** – A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.
Fogalmak	Messe, Konferenz, Forscher, Wissenschaftler	

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek – Angehörige der Gesellschaft (Teenagers, Erwachsene, ältere Generationen), die Öffentlichkeit, Ämter und Behörden, Angestellte im Dienstleistungssektor – Heimat, öffentlicher Raum, Ämter – Gegenstände des Alltags, Mode und Kleidung – Familienfeste und Veranstaltungen in der Familie, nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage	**Fejlesztési feladatok** – Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban	
Fogalmak	Veranstaltungen, Feiertage, Behörden, öffentlicher Raum, Ämter,	

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 5 óra**
– **Ismeretek** – Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Angestellte und Arbeiter – öffentliche Dienstleistungsbereiche, Bank, Post, Wechselstube	– **Fejlesztési feladatok** – A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban	

BAPTISTA OKTATÁS

– Geld, Bankkarte, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare in der Bank, Anzeigen, Werbungen	
Fogalmak	Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Post, Wechselstube, Kreditkarte, Konto, Währungen, Formulare

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 6 óra**
– **Ismeretek** – Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen – Arbeitsplätze, Büros – Gegenstände in unterschiedlichen Berufen	– **Fejlesztési feladatok** – A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Berufe, Arbeitgeber, Arbeitnehmer, Kollegen, Arbeitsplätze, Büros	

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 8 óra**
– **Ismeretek** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	– **Fejlesztési feladatok** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Mein Text gefällt mir nicht. zweifeln an,	

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 10 óra**
– **Ismeretek** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	– **Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása	

BÁRTFAI OKTATÁS

– a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	– a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése
Fogalmak	Standpunkt, auf alle Fälle, . Das bezweifle ich.

Szabadon felhasználható (13 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek - ismétlés, rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Személyes környezethez tartozó egyszerű információk átadása nyelvi elemekkel	
Fogalmak	äussere Eigenschaften, innere Eigenschaften,	

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – személyes utazási élmények – rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – Az utazás és turizmus tématartományhoz tartozó egyszerű információk átadása – Interakció az utazás és turizmus tématartományban	
Fogalmak	Wo steht…? Wo liegt…? Wo finde ich….? Wann beginnt…? Wann wurde es aufgebaut?	

Tematikai egység	**Vorbereitung auf das Abitur**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek – - rendszerezés	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	das schreibende Kind, das zulesende Buch,	

PARTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (91 óra)

Tematikai egység	Themen und Situationen im persönlichen Bereich: Verwandtschaftsbeziehungen, Lebensstil	**Órakeret 7+8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– Feste (Familienfeste, Kirchenfeste, Nationalfeste) Schul- und Familienfeiern, Sportarten, Sportereignisse, Krankheiten, – Haushalts– und Gartenarbeiten, Tagesablauf, Gewohnheiten, gesunde Ernährung, Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants), fit bleiben, zum Arzt gehen, Hausarbeiten, tägliche Aufgaben – größerer Familienkreis, Rollenverteilung in der Familie, Wohlstand, soziale Beziehungen, Kleider und Mode, Kleidung als Ausdruck der gesellschaftlichen Zugehörigkeit, Lebensphasen, Beziehungen, Zukunftspläne, häufige Krankheiten und Verletzungen, Gesundheitswesen (medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause), positive und negative Charakterzüge, persönliche Erfolge und Misserfolge, Freundschaft	– Személyes élethez tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – Vitakészség, önálló szövegalkotás (szóban és írásban) képességének fejlesztése

Fogalmak	Familienkreis, Freundschaft, Arbeiten um das Haus, Krankheiten, Rollenverteilung in der Familie

PEDAGÓGIAI OKTATÁS

Tematikai egység	Themen und Situationen im Bereich der Umgebung und Umwelt	Órakeret 5+6 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Umweltschutz, Tierschutz, Haustiere halten, Bodenschätze schützen, soziales Engagement – Naturphänomene, Erhaltung der Natur, Nachhaltigkeit, Wetter und Klima, Jahreszeiten, Wiederverwertung und Wiederverwendung, Ökologisch wohnen, erneuerbare Energien	– Kooperációs készség fejlesztése – Vitakészség fejlesztése – Önálló kutatómunkára való készség fejlesztése – Előadókészség fejlesztése

Fogalmak	Umweltschutz, Bodenschätze, Naturphänomene, Klimaveränderung, erneubare Energien, Wiederverwendung

Tematikai egység	Reisen und Urlaub, Tourismus	Órakeret 6+7 óra

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland, Festivals – Vorbereitung und Planung einer Reise, Stadtrundfahrt, Stadtführung – Einzelreise und Gruppenreise, Währungen, kulturelle Unterschiede, Wirkung des Tourismus auf Menschen, Bedeutung des Tourismus auf die Wirtschaft, Neue Tourismuszweige (Wellness, Sprachtourismus u.s.w)	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakcióra való képesség fejlesztése a nyaralás, utazás, turizmus tématartományban. – Vitakészség, előadókészség, íráskészség, kommunikációs készség fejlesztése

Fogalmak	Stadtrundfahrt, Stadtführung, Einzelreise und Gruppenreise, kulturelle Unterschiede, Feste

Tematikai egység	Öffentliches Leben und Unterhaltung	Órakeret 6+6 óra

PÁTISTA OKTATÁS

Ismeretek – kulturelle Veranstaltungen, Unterhaltungsmöglichkeiten – Hobbies, Unterhaltung, Kultur, Dientleistungen – Freizeitaktivitäten, Bücher, Filme, Unterhaltungsmöglichkeiten, Hobbys, Kunst und kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen, Konzerte, Sport, Lesen, Computerspiele, Medien, Apps	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára – A közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a közügyekkel, szórakozással kapcsolatos tématartományban	
Fogalmak	Unterhaltungsmöglichkeiten, kulturelle Ereignisse und Veranstaltungen	

Tematikai egység	Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	**Órakeret 8+4 óra**
Ismeretek – Sprachkönnen und Sprachkenntnisse, Sprachlernstrategien, Sprachen, Akzente und Dialekte, autonomes Lernen	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvre jellemző standardnak megfelelő kiejtés használata az ismert nyelvi elemekben – A legfőbb német dialektusok felismerése – Nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák tudatos és hatékony alkalmazása	
Fogalmak	Sprachkönnen, Sprachlernstrategien	

Tematikai egység	Interkulturelle und landeskundliche Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall	**Fejlesztési feladatok** – A német nyelvű országok alapvető érintkezési szabályainak ismerete és alkalmazása (Tschüß, sehr geehrte…, Hallo u.s.w) – A német nyelvű kultúrákhoz kapcsolódó tanult nyelvi elemek alkalmazása – A német kultúráról információk átadása – Hazánk országismereti és egyéb fő jellemzőiről információk átadása – Interakció a német nyelvű és hazai kultúráról, országismereti jellemzőkről	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Das Heilige Römische Reich Deutscher Nation, Kaiserreich, Das Dritte Reich, BRD, DDR, Wende, Mauerfall, Geschichte

Tematikai egység	Fächerübergreifende Themen und Situationen	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek – Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban	**Fejlesztési feladatok** – Tanult szavak, szókapcsolatok használata németül a témakörre jellemző, életkornak és érdeklődésnek megfelelő tartalmakból – Információszerzés németül egyéb tanulásterületi tartalmakban – Vitakészség, előadói készség fejlesztése	
Fogalmak	Interdiszplinarität, Zusammenhänge	

Tematikai egység	Aktuelle Themen	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	**Fejlesztési feladatok** – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírekre és eseményekre vonatkozó szókincs megértése és használata célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő hazai és nemzetközi aktuális hírek és események értelmezése és tájékozódásra való alkalmazása célnyelven – Életkornak és érdeklődésnek megfelelő német nyelvű hazai és nemzetközi aktuális hírek és események alkalmazása ismeretszerzésre, szórakozásra	
Fogalmak	Aktuell, Nachrichten, Klimaschutz, Weltmeisterschaft	

Tematikai egység	Wissenschaft und Technik, Kommunikation	**Órakeret 5 óra**

PÁRTISÁ OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit, wesentliche Innovationen – Internet, soziale Netzwerke, Forschung, Erfindungen	– A tudomány és technika tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a tudomány és technika tématartományban.
Fogalmak	Innovation, Forschung, Internet, soziale Neztwerke

Tematikai egység	**Mensch und Gesellschaft, Sucht und Abhängigkeit**	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Einkaufen, Dienstleistungen in Anspruch nehmen, alltägliche Angelegenheiten erledigen, Teilnahme am Leben einer Gemeinschaft, freiwillige Arbeit, Zivildienst – Handysucht, Internetabhängigkeit – grundlegende Geschlechterrollen, Toleranz, Freundschaft, Aussehen und Persönlichkeit, individuelle Unterschiede, Beziehung zwischen Generationen, Verbrechen und Bestrafung, Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen	– Az ember és társadalom tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció az ember és társadalom tématartományban – Vitakészség, íráskészség fejlesztése
Fogalmak	Sucht, Abhängigkeit, Suchtbehandlungen, Toleranz, freiwillige Arbeit, Generationen, Geschechtsrollen

Tematikai egység	**Wirtschaft und Finanzen**	**Órakeret 5 óra**

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– Geld sparen, Geld überweisen, Geld abheben, Geld ausgeben und verschwenden,	– A pénzügyek és gazdaság tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása

BAPTISTA OKTATÁS

Banking, online kaufen, Geld wechseln – Familienbudget, Geld sparen, ausgeben und verschwenden, Kredite	– A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a pénzügyek és gazdaság tématartományban
Fogalmak	Geld, Banking, Kredite

Tematikai egység	Arbeitswelt und Karriere	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek – Vorstellungsgespräch, Besprechungen – Planung, lebenslanges Lernen, Bewerbung um einen Job – Lebenslauf, Berufswahl, Sommerjobs, Schülerjob Arbeitszeiten, Teilzeitjobs, Arbeitslosigkeit, Arbeitslosenhilfe, Teamarbeit, individuelle Aufgaben, Kooperation, kritisches Denken, Mobilität	**Fejlesztési feladatok** – A karrier és munkavállalás tématartományhoz tartozó összetettebb, akár a közvetlen vonatkozásokon túlmutató információk átadása – A természeteshez közelítő, akár anyanyelvűekkel folytatott interakció a karrier és munkavállalás tématartományban	
Fogalmak	Vorstellungsgespräch, Jobs, Arbeitslosigkeit, Kooperation, Mobilität	

Tematikai egység	**Wissenserwerb und Wissensvermittlung**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	**Fejlesztési feladatok** – Német nyelvű, akár elvontabb tartalmú információ megszerzése – Akár elvontabb információ megosztása német nyelven – Célnyelvű, akár autentikus anyagok felhasználása ismeretszerzésre, tudásmegosztásra, nyelvi fejlesztésre	
Fogalmak	Forschungsarbeit, Präsentation, Information	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 10 óra
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása – a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása – a folyamatos beszéd és gondolatkifejtés gyakorlása – az emelt szintű érettségire készülők differenciált segítése	
Fogalmak	Abitur, Leseverstehen, Hörverstehen, Schreiben	

Szabadon felhasználható (2 óra)

Tematikai egység	Vorbereitung auf das Abitur	Órakeret 2 óra
Ismeretek – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	**Fejlesztési feladatok** – közép- és emelt szintű nyelvi érettségi feladatok megoldása	
Fogalmak	Abitur – az eddig tanult szókincs	

Nyelvi funkciók a német, mint idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- álláspont, vélemény kifejezése (Ich vertrete die Meinung / den Standpunkt, …)
- érvek felvezetése (Ich halte das für besonders wichtig, weil..., Wenn man bedenkt, dass..., Man sollte auf alle Fälle berücksichtigen, dass...)
- egyetértés mások érveivel (Das finde / glaube / meine ich auch., Da haben Sie Recht.)
- kétely, bizonytalanság kifejezése (Da bin ich mir nicht sicher. Das bezweifle ich. Sie haben teilweise Recht, aber…)
- mások érveivel való egyet nem értés (Da bin ich ganz anderer Meinung / Ansicht, weil..., Dem kann ich nicht zustimmen, weil..., Das kann ich überhaupt nicht nachvollziehen, weil...)
- javaslat (Ich bin dafür, dass..., Ich schlage vor, wir...., Wir könnten vielleicht ..., Was halten Sie davon, ..., Ich hätte eine andere Idee., Ich würde einen anderen Vorschlag machen.)
- konklúzió levonása (Alles in allem zeigt sich, dass....)

BAPTISTA OKTATÁS

- statisztikai adatok elemzése grafikon, diagramm segítségével (Aus dem Schaubild geht hervor, … An letzer Stelle steht …)
- reklamáció, panasz kifejezése (Hiermit möchte ich mich wegen der von Ihnen organisierten Reise beschweren.)
- érdeklődés kifejezése (Ich möchte mich danach erkundigen, ..., Könnten Sie mir weitere Informationen über ... geben?)
- hogylét iránti érdeklődés (Was kann ich für dich/Sie tun?)
- bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigen Sie bitte…/Verzeihen Sie bitte…, kein Problem)
- érzések kifejezése (ich befürchte, dass…)
- egymást követő események leírása (zuerst, zweitens, zum Schluss)
- beszédszándék jelzése beszélgetés közben (Kann/darf ich dich/Sie kurz unterbrechen)

Nyelvi elemek és struktúrák a német mint első idegen nyelvre a 11-12. évfolyamon:

- feltételes mód (Wenn ich nicht so viel Schokolade äße, wöge ich nicht 70 Kilo/Wenn ich nicht so viel Schokolade essen würde, würde ich nicht 70 Kilo wiegen.), feltételes mód módbeli segédigével, múlt időben (Jan hätte den Test besser schreiben können, wenn er mehr gelernt hätte.)
- óhajtó és irreális óhajtó mondatok (Wenn ich doch Steven noch einmal sähe! Wenn ich bloß nichts gesagt hätte!)
- mellékmondatok: módhatározói mellékmondat (Er erzählt so spannend, dass alle ihn bewundern.), hasonlító mellékmondat (Er sieht so aus, als ob er wieder gesund wäre.), következtető mellékmondat (Sie ist weggegangen, ohne dass sie etwas gesagt hätte.), megengedő mellékmondat (Obwohl er viele Probleme hat, steht uns immer zur Verfügung.)
- cselekvőpasszív módbeli segédigékkel jelen és múlt időben (Deine Schrift kann nicht gelesen werden./Alle Geschenke konnten schön eingepackt werden
- Állapotpasszív (Die Fenster sind weiß und blau gestrichen.)
- főnévi és melléknévi vonzatok (zweifeln an, angewiesen auf)
- folyamatos és beálló melléknévi igenevek (das schreibende Kind, das zu lesende Buch)
- módbeli segédigék másodlagos jelentése (Der Zug muss in 5 Minuten ankommen. Er will den Unfall gesehen haben.
- elváló és nem elváló igekötők (Der Schüler hat das unbekannte Wort schön umgeschrieben. Mein Text gefällt mir nicht, ich umschreibe den ganzen.)

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Halmazok	**14 óra**
2. Matematikai logika	**14 óra**
3. Kombinatorika, gráfok	**16 óra**
4. Számhalmazok, műveletek	**10 óra**
5. Hatvány, gyök	**18 óra**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	**14 óra**
7. Arányosság, százalékszámítás	**16 óra**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	**24 óra**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	**16 óra**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	**22 óra**
11. Geometriai alapismeretek	**10 óra**
12. Háromszögek	**20 óra**
13. Négyszögek, sokszögek	**14 óra**
14. A kör és részei	**14 óra**
15. Transzformációk, szerkesztések	**26 óra**
16. Leíró statisztika	**14 óra**
17. Valószínűség-számítás	**10 óra**
Kötelező összesen:	**272 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	4	144	136	8	0
10. évf.	4	144	136	8	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Halmazok	***14***	14	3	0	**17**	0	0	0	**0**
2. Matematikai logika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
3. Kombinatorika, gráfok	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**

BAPTISTA OKTATÁS

4. Számhalmazok, műveletek	***10***	10	2	0	**13**	0	0	0	**0**
5. Hatvány, gyök	***18***	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**
6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
7. Arányosság, százalékszámítás	***16***	16	0	0	**16**	0	0	0	**0**
8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	***24***	24	3	0	**26**	0	0	0	**0**
9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenség	***16***	0	0	0	**0**	16	4	0	**20**
10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	***22***	0	0	0	**0**	22	0	0	**22**
11. Geometriai alapismeretek	***10***	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
12. Háromszögek	***20***	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
13. Négyszögek, sokszögek	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
14. A kör és részei	***14***	14	0	0	**14**	0	0	0	**0**
15. Transzformációk, szerkesztések	***26***	0	0	0	**0**	26	0	0	**26**
16. Leíró statisztika	***14***	0	0	0	**0**	14	0	0	**14**
17. Valószínűség-számítás	***10***	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	***272***	136	8	0	**144**	136	8	0	**144**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben – Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával – Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése – Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése – Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével – Szemléletes kép végtelen halmazokról		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata – Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont – Irracionális számok szemléltetése – Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen – Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása – Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása – Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése – Valós számok adott jegyre kerekítése – Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése		
Fogalmak	racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok	

Tematikai egység	**6. Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa – Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során – Az $(a + b)2$, az $(a – b)2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában) – Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel – Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

Tematikai egység	**7. Arányosság, százalékszámítás**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése – Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös) – Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből – Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása		
Fogalmak	egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete – Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan		

BÁRTFAI OKTATÁS

– Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan – Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)	
Fogalmak	alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Tematikai egység	**11. Geometriai alapismeretek**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban – Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása – Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek – A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete – Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata – Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása		
Fogalmak	pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező	

Tematikai egység	**12. Háromszögek**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint – Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között		

BAPTISTA OKTATÁS

– Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög – A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör – Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása – A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Pitagorasz-tétel bizonyítása – Háromszög területének kiszámítása	
Fogalmak	szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör

Tematikai egység	**13. Négyszögek, sokszögek**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása – Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása – Szabályos sokszög fogalmának ismerete – Szabályos sokszög területe átdarabolással		
Fogalmak	trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög	

Tematikai egység	**14. A kör és részei**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével – Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása – Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott		

BARTISTA OKTATÁS

sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak – A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása – A Thalész-tétel bizonyítása	
Fogalmak	középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ismeretek rendszerezése, ismétlése Szemléletes megoldás szerepének hangsúlyozása Szöveges feladatok értelmezése	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Számhalmazok, műveletek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A számhalmazok és a műveletek közötti összefüggés Számhalmazok ábrázolása számegyenesen Pontos, precíz számolás fontossága, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Ekvivalens átalakítás fogalma, fontossága Ellenőrzés egyenlet és szöveges feladat esetén Egyenletmegoldás speciális esetekben	
Fogalmak	-	

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (102 óra)

Tematikai egység	**2. Matematikai logika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A matematikai bizonyítás fogalma – Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis) – Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban – A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban		

PARTISTA OKTATÁS

– A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben – Adott állítás megfordításának megfogalmazása – „Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása – Stratégiai és logikai játékok	
Fogalmak	tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel – Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában – Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában – Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására		
Fogalmak	gráf, gráf csúcsa, gráf éle	

Tematikai egység	**5. Hatvány, gyök**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre – Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre – A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén – Számok normálalakja – Számolás normálalak segítségével – A négyzetgyök definíciója – Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret**

BÁRTFAI OKTATÁS

		16 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve – Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal – Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan – Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása – Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan – Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása – $\sqrt{x+c} = ax+b$		
Fogalmak	másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkriminánsz, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás	

Tematikai egység	**10. A függvény fogalma, függvénytulajdonságok**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű – Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete – Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése – Függvények ábrázolása táblázat alapján – Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására – A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és		

BÁRTFAI OKTATÁS

zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása – Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai – Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $\lvert f(x) \rvert$ – Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján – Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során – Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása	
Fogalmak	egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Tematikai egység	**15. Transzformációk, szerkesztések**	**Órakeret 26 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés) – A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik – A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével – Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása – Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel – Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban – Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása – Négyszögek egybevágósága		

ARTISTA OKTATÁS

– Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió – Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata) – A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai – A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában – Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)	
Fogalmak	tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

Tematikai egység	**16. Leíró statisztika**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése – Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel – A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések – Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel – Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása – Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont – Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén		
Fogalmak	oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz	

Tematikai egység	**17. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

PÁRBESZÉD OKTATÁS

– Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése – A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon – A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása – Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel	
Fogalmak	valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**3. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Kombinatorikai feladatok megoldásának módszerei, gyakorlása	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	Feladatmegoldó rutin fejlesztése Grafikus megoldás alkalmazási lehetőségei	
Fogalmak	-	

Matematika 11-12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Halmazok, matematikai logika	**6 óra**
Kombinatorika, gráfok	**10 óra**
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	**14 óra**
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	**12 óra**
Exponenciális folyamatok vizsgálata	**12 óra**
Sorozatok	**18 óra**
Trigonometria	**14 óra**
Térgeometria	**20 óra**
Koordinátageometria	**14 óra**
Leíró statisztika	**12 óra**
Valószínűség-számítás	**16 óra**
Rendszerező összefoglalás	**38 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

BIZTOS OKTATÁS

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3+1	108+36=144	93	15	0	36
12. évf.	3+1	93+31=124	93	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
Halmazok, matematikai logika	**6**	0	0	0	0	**0**	6	0	0	0	**6**
Kombinatorika, gráfok	**10**	10	5	0	5	**20**	0	0	0	0	**0**
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	**12**	12	5	0	6	**23**	0	0	0	0	**0**
Exponenciális folyamatok vizsgálata	**12**	12	0	0	0	**12**	0	0	0	0	**0**
Sorozatok	**18**	0	0	0	0	**0**	18	0	0	7	**25**
Trigonometria	**14**	14	0	0	2	**16**	0	0	0	0	**0**
Térgeometria	**20**	0	0	0	0	**0**	20	0	0	6	**26**
Koordinátageometria	**14**	14	5	0	5	**24**	0	0	0	0	**0**
Leíró statisztika	**12**	0	0	0	0	**0**	12	0	0	0	**12**
Valószínűség-számítás	**16**	16	0	0	5	**21**	0	0	0	0	**0**
Rendszerező összefoglalás	**38**	1	0	0	11	**12**	37	0	0	18	**55**
Összesen	***186***	93	15	0	36	**144**	93	0	0	31	**124**

PÁRTISTA OKTATÁS

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret**

		10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása – A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása – Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül – A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában		
Fogalmak	variáció, permutáció, kombináció, faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban	

Tematikai egység	**3. Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból – Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása – Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka) – Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben – Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata – A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig – Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete – Példák irracionális számokra – Számhalmazok műveleti zártsága		
Fogalmak	természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása – Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén		

BAPTISTA OKTATÁS

– Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén – A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén – Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai – A logaritmus értelmezése – Áttérés más alapú logaritmusra – Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához	
Fogalmak	n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban – Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése – Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése – A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása – A kiválasztott modellben a probléma megoldása – A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve		
Fogalmak	Nincsenek új fogalmak	

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense – Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben – Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense – Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között:		

BARTIS TA OKTATÁS

pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei – Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével – Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében – Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása – A szinusztétel bizonyítása – Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével – A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva – Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása	
Fogalmak	szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása – A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása – Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában – Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben – Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben – Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján – Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái – Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján – Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján		

SAPIENTIA OKTATÁS

– Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái – A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében	
Fogalmak	vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre – Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására – Példák ismerete független és nem független eseményekre – A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása – A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása – Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban – Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)		
Fogalmak	események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak		

Szabadon felhasználható (15 óra)

Tematikai egység	**2.Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén – Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén	–	
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét – kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében		
Fogalmak	-	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	**2. Kombinatorika, gráfok**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban – Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**4. Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése – A négyzetgyökvonás azonosságai		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**5. Exponenciális folyamatok vizsgálata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy		

BAPTISTA OKTATÁS

hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése	
Fogalmak	-

Tematikai egység	**7. Trigonometria**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**9. Koordinátageometria**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban – Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján – Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**11. Valószínűség-számítás**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén – A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás, számonkérés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

12. évfolyam

BARTIS TA OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (93 óra)

Tematikai egység	**1. Halmazok, matematikai logika**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül – Logikai kifejezések megfelelő használata – Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása Stratégiai és logikai játékok		
Fogalmak	logikai műveletek	

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A számsorozat fogalmának ismerete – Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval – Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint – Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege – A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása – Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása – Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban		

PÁRTISTA OKTATÁS

– A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete – Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete – Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben – A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban – A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben – A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással – Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása – A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása – A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása	
Fogalmak	kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

Tematikai egység	**10. Leíró statisztika**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete – Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése – Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal – Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása		

PAPÍRALAPÚ OKTATÁS

– A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések – Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal – Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése	
Fogalmak	reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

Tematikai egység	**12. Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 37 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanévben érintett fejezetek áttekintése, a tanév anyagának összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	**6. Sorozatok**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában – Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**8. Térgeometria**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben – ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket		
Fogalmak	-	

Tematikai egység	**Rendszerező összefoglalás**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	A tanult témák összefoglalása, rendszerezése.	
Fogalmak	-	

BÁRTFAI OKTATÁS

Történelem 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Civilizáció és államszervezet az ókorban	19 óra
Vallások az ókorban	8 óra
Hódító birodalmak	9 óra
A középkori Európa	15 óra
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	21 óra
A középkori Magyar Királyság fénykora	20 óra
A kora újkor	18 óra
A török hódoltság kora Magyarországon	15 óra
A felvilágosodás kora	10 óra
Magyarország a 18. században	15 óra
Új eszmék és az iparosodás kora	8 óra
A reformkor	15 óra
A forradalom és szabadságharc	12 óra
Évente két mélységelvű téma	19 óra
Kötelező összesen:	**204 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
9. évf.	3	108	102	6	0	0
10. évf.	3	108	102	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
Civilizáció és államszervezet az ókorban	*19*	19	0	0	**19**	0	0	0	**0**
Vallások az ókorban	*8*	8	0	0	**8**	0	0	0	**0**
Hódító birodalmak	*9*	9	0	0	**9**	0	0	0	**0**
A középkori Európa	*15*	15	6	0	**21**	0	0	0	**0**
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	*21*	21	0	0	**21**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

A középkori Magyar Királyság fénykora	*20*	20	0	0	**20**	0	0	0	**0**
Évente két mélységelvű téma	*10*	10	0	0	**10**	0	0	0	**0**
A kora újkor	*18*	0	0	0	**0**	18	0	0	**18**
A török hódoltság kora Magyarországon	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
A felvilágosodás kora	*10*	0	0	0	**0**	10	3	0	**13**
Magyarország a 18. században	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
Új eszmék és az iparosodás kora	*8*	0	0	0	**0**	8	3	0	**11**
A reformkor	*15*	0	0	0	**0**	15	0	0	**15**
A forradalom és szabadságharc	*12*	0	0	0	**0**	12	0	0	**12**
Évente két mélységelvű téma	*9*	0	0	0	**0**	9	0	0	**9**
Összesen	*204*	102	6	0	**108**	102	6	0	**108**

9. évfolyam
Kötelező alap óraszám (102 óra)

Tematikai egység	Civilizáció és államszervezet az ókorban	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	– Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. – Tudomány. – A pénz megjelenése.	– Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. – Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. – Az ókori civilizációk azonosítása térképen. – Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. – A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. – Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. – A római jog alapelveinek felidézése és azonosítása. – Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. – A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
A görög civilizáció	– A görög anyagi kultúra öröksége. – A filozófia és a történetírás. – A görög embereszmény. – A hellenisztikus kultúra elterjedése.	
Az athéni demokrácia	– Arisztokratikus köztársaság és demokrácia. – Kleiszthenész és Periklész. – Az athéni államszervezet és működése.	
A római civilizáció	– Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. – A római jog néhány máig élő alapelve. – A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia).	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A latin nyelv és írás elterjedése.	– A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. – A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. – Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.
A római köztársaság	– A vérségi, a vagyoni és a területi elv. – A római köztársaság államszervezete és működése. – Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	
Fogalmak	Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. Személyek: Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	

Tematikai egység	Vallások az ókorban	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Politeizmus és monoteizmus	– A politeizmus az ókori Keleten. – Görög és római istenek. – A zsidó monoteizmus.	– A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. – A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. – A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. – Bibliai történetek, személyek felidézése. – A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. – Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása bibliai idézetek alapján. – Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek, regények elemzése, értelmezése.
A kereszténység kezdete	– Jézus tanításai. – A páli fordulat. – Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. – A Szentháromság-tan.	

BAPTISTA OKTATÁS

		Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról
Fogalmak	Fogalmak: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra,, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. Topográfia: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	

Tematikai egység	Hódító birodalmak	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	– A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. – A népvándorlás. – A Hun Birodalom. – Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása. – Róma örökösei Európa térképén.	– A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. – A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. – A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása
Az Arab Birodalom és az iszlám	– Mohamed tanításai és a Korán. – Az iszlám kultúra jellegzetességei. – Az Arab Birodalom és az arab hódítás. – Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.	
Fogalmak	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. Személyek: Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	

Tematikai egység	A középkori Európa	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	– A hierarchikus világkép. – Az uradalom.	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A jobbágyok kötelességei és jogai. – Az önellátástól az árutermelésig. – Éhínségek, járványok, felkelések.	– A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. – A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. – Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a középkor világáról. – A középkor társadalmi berendezkedése és a rendi szemlélet értelmezése. – A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. – Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. – A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. – A nyugati és keleti kereszténység összehasonlítása. – A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. – A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján, kitérve a zsidóság városiasodásban játszott szerepére, valamint az antijudaista törekvésekre. A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	– Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer. – Az egyházszakadás és a 11. századi reform. – A szerzetesség. – Az eretnekség. – Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. – Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.	
A nemesi rend	– Az uralkodói hatalom és korlátai (hűbériség, rendiség). – Lovagi eszmény és lovagi kultúra. – A keresztes hadjáratok eszméje.	
A polgárok világa	– A középkori város és lakói. – A város kiváltságai (magyar példák alapján). – A céhek. – A helyi és távolsági kereskedelem. – A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).	
Fogalmak	Fogalmak: uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. Kronológia: 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	

Tematikai egység	A magyar nép eredete és az Árpád-kor	**Órakeret 21 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Magyar őstörténet és honfoglalás</td><td>– Az eredet kérdései, a nyelvészet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei.
– A magyar törzsszövetség az Etelközben.
– A honfoglalás okai és menete.
– A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.</td><td rowspan="3">– A magyarság eredetére vonatkozó elméletek közötti különbségek megállapítása.
– A mondák, a történeti hagyomány és a történettudomány eredményeinek megkülönböztetése.
– A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása.
– Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése.
– A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése.
A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.</td></tr>
<tr><td>Az államalapítás</td><td>– Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége.
– A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet.
– Az egyházszervezés.</td></tr>
<tr><td>A magyar állam megszilárdulás a az Árpád-korban</td><td>– Szent László, az országépítő.
– Könyves Kálmán törvénykezési reformjai.
– A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása.
– II. András kora: az átalakuló társadalom.
– Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.
– Az Árpádok európai kapcsolatai.</td></tr>
<tr><td>Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok

Személyek: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit.

Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.

Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Tematikai egység</td><td colspan="2">A középkori Magyar Királyság fénykora</td><td>Órakeret
20 óra</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>Az Anjouk</td><td>– A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején.
– A visegrádi királytalálkozó.
– Az 1351-es törvények.
– Nagy Lajos hadjáratai.</td><td colspan="2">– A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése.
– Érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása az egyes</td></tr>
</table>

BAPTISTA OKTATÁS

A török fenyegetés árnyékában	– Az Oszmán Birodalom. – Török hódítás a Balkánon. – Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. – Hunyadi János, a politikus és hadvezér. – Hunyadi János törökellenes harcai.	személyek cselekedeteiről, döntéseiről. – A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. – Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. – Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. – A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában. A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
Hunyadi Mátyás	– Mátyás útja a trónig. – A központosított királyi hatalom. – Jövedelmek és kiadások. – Birodalomépítő tervek. – Aktív védelem a török ellen.	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	– Honfoglalás kori leletek. – A Szent Korona. – Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. – Magyar geszták, krónikák és szentek legendái.	
Fogalmak	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	A középkori Európa	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

Közép- és Kelet Európa a Középkorban Az Oszmán Birodalom kialakulása és előretörése	Közép- és Kelet európai középkori politikai társadalmi, gazdasági és kulturális jellemzőinek bemutatása. Az Oszmán birodalom jellemzőinek bemutatása. A birodalom sikerének feltárása, hatása térségünkre.
Fogalmak	*Fogalmak:* hospes, hét választófejedelem, kanton, huszitizmus, két szín alatti áldozás, kelyhesek, táboriták, szlávok, rusz, , szultán, szpáhi, janicsár. *Személyek:* Habsbur Rudolf, Luxemburgi IV. Károly, Husz János, Jagelló, Cirill és Metód, Oszmán, II. Mohamed. *Topográfia:* osztrák tartományok, Prága, Konstanz, Grünwald, Krakkó, Moszkva, Rigómező, Nikápoly, Isztambul. *Kronológia:* 1414-1418(konstanzi zsinat), 1389 (rigómezei csata, 1396 nikápolyi csata,1453 (Konstantinápoly elfoglalása).

10. évfolyam
Kötelező alap óraszám (102 óra)

Tematikai egység	A kora újkor	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A földrajzi felfedezések	– A portugál és spanyol felfedezések. – A korai gyarmatosítás és következményei. – A világkereskedelem kialakulása. – Az abszolutizmus.	– A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. – Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. – Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. – Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. – A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. – A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. – A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. – Vallás és politika összefonódásának felismerése. – Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	– Az árforradalom. – A manufaktúrák. – Bankok és tőzsdék. – Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	– A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). – Luther és Kálvin fellépése. – A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. – A reformáció eredményei Magyarországon	
„Hitviták tüzében”	– Vallási konfliktusok Európában. – Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. – A magyar protestáns és katolikus iskolák. – A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. Topográfia: Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak.

Tematikai egység	A török hódoltság kora Magyarország	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az ország három részre szakadása	− A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. − Az ország három részre szakadása. − A várháborúk és az új végvárrendszer.	− A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. − A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. − A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. − A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	− A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok. − Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	− Magyarország az európai munkamegosztásban. − Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. − A török kiűzése.	
Fogalmak	Fogalmak: rendi országgyűlés, hajdúszabadság. Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.

Tematikai egység	A felvilágosodás kora	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A felvilágosodás	− Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. − A felvilágosodás államelméletei. − A szabad verseny elmélete.	− A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. − A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. − A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. − Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása. A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	− A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. − Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	
A francia forradalom és hatása	− A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata. − A jakobinus diktatúra. − Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
Fogalmak	Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség. Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	

Tematikai egység	Magyarország a 18. században	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Rákóczi-szabadságharc	− Magyarország a Habsburg Birodalomban. − A szabadságharc okai és céljai. − A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai.	− A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. − A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek,

BARTIS A OKTATÁS

	− A szatmári béke kompromisszuma.	képek és szöveges források segítségével. − Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. − A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. − Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. − II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
Magyarország újranépesülése és újranépesítése	− A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. − A többnyelvű és többvallású ország. − Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	− A Pragmatica Sanctio. − A felvilágosult abszolutizmus céljai. − Mária Terézia: együttműködés és reform. − II. József reformpolitikája és kudarca.	
Fogalmak	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. Személyek: II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	

Tematikai egység	Az új eszmék és az iparosodás kora	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	− Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. − Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. − Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	− A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. − Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. − Egy ipari nagyváros életkörülmé-nyeinek jellemzése. − Az ipari forradalmak ökológiai következmé-nyeinek azonosítása. A 19. századi demográfiai változások okainak feltárása.
Az ipari forradalom hullámai	− Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. − A közlekedés forradalma. − A második hullám: elektronika és vegyipar. − A gyár és a futószalag. − Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	
Fogalmak	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York.

Tematikai egység	A reformkor	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	− A Habsburg Birodalom és Magyarország. − A rendi országgyűlés és a megyerendszer. − A reformkori Pest-Buda. − A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	− A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján. − A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőv Lipót) − A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. − Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. − A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.
A reformkor fő kérdései	− A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. − A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. − A polgári alkotmányosság kérdése. − Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	
Fogalmak	Fogalmak: alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. Topográfia: Pest-Buda.	

Tematikai egység	A forradalom és a szabadságharc	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	− Az európai forradalmi hullám és március 15.	− A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az

BARTA OKTATÁS

	− Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. − A Batthyány-kormány tevékenysége.	áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. − A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. − A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. − A szabadságharc néhány kiemelkedő szereplőjének, illetve vértanújának bemutatása. − A nemzetiségek és a kisebbségek részvételének (pl. németek, szlávok, és zsidók) bemutatása a szabadságharcban és az azt követő megtorlás során. − A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	− Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel. − A tavaszi hadjárat. − A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére. − A szabadságharc leverése és a megtorlás.	
Fogalmak	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése. Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	A felvilágosodás kora	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A felvilágosult abszolutizmus Az Ancien régime	A tanuló megérti, hogy a korszakban a társadalmi és gazdasági átalakulás egymást erősítve bontakozott ki. Látja, hogy a korszak tette az uralkodók és hatalmon levők feladatává a közjó szolgálatát, amely szélsőséges formájában zsarnoki, terrorisztikus eszközökkel történő „népboldogításhoz” vezetett.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.
Fogalmak	*Fogalmak:* felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus,ancien régime. *Személyek:* Montesquieu, II. (Nagy) Frigyes, Nagy Katalin, Mária Terézia, XVI. Lajos. *Topográfia:* Párizs, Poroszország, Szilézia, Lengyelország. *Kronológia:* 1789. július 14. (a Bastille ostroma, a francia forradalom kitörése).

Tematikai egység	Új eszmék és az iparosodás kora	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Hatalmi politika és forradalmi hullámok a XIX. század első felében A népek tavasza	Tudja, hogy a felvilágosodás során fogalmazódtak meg a máig is érvényes demokratikus eszmék. Látja, hogy a korszak forradalmi eszméi – szabadság, egyenlőség, testvériség – nem egyszer egymást kizáró módon valósultak meg. Érzékeli, hogy a hatalmi harcot, harcokat konfliktusok és kompromisszumok egymást váltó sorozataként lehet leírni. Tudja az egyes történelmi korszakokat komplex módon elemezni és bemutatni. Képes a változások megkülönböztetésére.	
Fogalmak	*Fogalmak:* abszolutizmus, alkotmány, nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus, Szent Szövetség. *Személyek:* Metternich, Marx. *Topográfia:* Párizs, Belgium, Nápoly, Berlin. *Kronológia:* 1815 Szent Szövetség, 1830 (forradalmak Európában), 1848 (forradalmak Európában).	

Történelem 11-12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	4 óra
A dualizmus kori Magyarország	11 óra
A nagy háború	10 óra
Az átalakulás évei	9 óra
A két világháború között	6 óra
A Horthy-korszak	9 óra
A második világháború	13 óra
A két világrendszer szembenállása	4 óra
Háborútól forradalomig	7 óra
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	5 óra
A kádári diktatúra	5 óra
A kétpólusú világ és felbomlása	5 óra
A rendszerváltoztatás folyamata	5 óra
A világ a 21. században	4 óra

BÁRTFAI OKTATÁS

Magyarország a 21. században	7 óra
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	4 óra
Ismétlés, felkészülés az érettségire	15 óra
Évente két mélységelvű téma	11 óra
Kötelező összesen:	**134 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	2+1	108	72	0	0	36
12. évf.	2+1	93	62	0	0	31

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	*4*	4	0	0	4	**8**	0	0	0	0	**0**
A dualizmus kori Magyarország	*11*	11	0	0	4	**15**	0	0	0	0	**0**
A nagy háború	*10*	10	0	0	6	**16**	0	0	0	0	**0**
Az átalakulás évei	*9*	9	0	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
A két világháború között	*6*	6	0	0	4	**10**	0	0	0	0	**0**
A Horthy-korszak	*9*	9	0	0	4	**13**	0	0	0	0	**0**
A második világháború	*13*	13	0	0	6	**19**	0	0	0	0	**0**
A két világrendszer szembenállása	*4*	4	0	0	4	**8**	0	0	0	0	**0**
Évente két mélységelvű téma	*6*	6	0	0	0	**6**	0	0	0	0	**0**
Háborútól forradalomig	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	2	**9**
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A kádári diktatúra	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A kétpólusú világ és felbomlása	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**

PARTISTA OKTATÁS

A rendszerváltoztatás folyamata	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	4	**9**
A világ a 21. században	*4*	0	0	0	0	**0**	4	0	0	5	**9**
Magyarország a 21. században	*7*	0	0	0	0	**0**	7	0	0	4	**11**
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	*4*	0	0	0	0	**0**	4	0	0	4	**8**
Ismétlés, felkészülés az érettségire	*15*	0	0	0	0	**0**	15	0	0	0	**15**
Évente két mélységelvű téma	*5*	0	0	0	0	**0**	5	0	0	0	**5**
Összesen	***134***	72	0	0	36	**108**	*62*	0	0	31	**93**

11. évfolyam
Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkás-mozgalom	− Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. − A Kommunista kiáltvány. − Szakszervezetek és munkáspártok. − Szociáldemokrácia és kommunizmus. − Kereszténységszocializmus.	− A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. − A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása. − A kommunista, a szociáldemokrata és a kereszténységszociális eszmék azonosítása és összehasonlítása.
A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)	− A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). − Alkotmányosság és választójog. − Jogegyenlőség és emancipációs törekvések. − A polgári állam kiépítése.	
Fogalmak	Fogalmak: polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. Kronológia: 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. Topográfia: Németország, Japán.	

BAPTISTA OKTATÁS

<table>
<tr><td>Tematikai egység</td><td colspan="2">A dualizmus kora</td><td>Órakeret
11 óra</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ismeretek</td><td colspan="2">Fejlesztési feladatok</td></tr>
<tr><td>A kiegyezés és a dualizmus rendszere</td><td>− A kiegyezés és okai.
− A közös ügyek rendszere.
− A magyar államszervezet.
− A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.</td><td rowspan="4">− A kiegyezés értékelése egykorú szempontok szerint, illetve másfél évszázados történelmi távlat nézőpontjából.
− A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése.
− A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése.
− A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével.
− A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével.
− A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban.
− A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.</td></tr>
<tr><td>A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete</td><td>− A politikai nemzet koncepciója.
− A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény.
− Asszimiláció és anyanyelvhasználat.
− Autonómiatörekvések és irredenta mozgalmak.
− Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése.
− Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.</td></tr>
<tr><td>Az ipari forradalom Magyarországon</td><td>− A gazdasági kiegyezés.
− A vasútépítés.
− Állami gazdaságpolitika.
− Mezőgazdaság és élelmiszeripar.
− Modernizálódó ipar.</td></tr>
<tr><td>Társadalom és életmód a dualizmus korában</td><td>− Demográfiai robbanás és urbanizáció.
− Kivándorlás Európából és Magyarországról.
− A földkérdés és a vidék.
− A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros.
− Oktatás és kultúra.
− Életmód és szórakozás.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Fogalmak</td><td colspan="2">Fogalmak: emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szavazás, Szabadelvű Párt, Független-ségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia.

Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd.

Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium.</td></tr>
</table>

BAPTISTA OKTATÁS

	Topográfia: Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.

Tematikai egység	A nagy háború	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	− A gyarmatosítás okai és céljai. − Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. − Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. − Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	− A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. − Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken. − Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. − A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. − A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. − A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború	− A világháború kitörése. − A hadviselő felek és a frontok. − Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	− Az állóháború és az anyagcsata. − A hadigazdaság és a háborús propaganda. − A hagyományos világrend felbomlása. − A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	− Magyar frontok, nagy csaták. − Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. − Magyar hősök a világháborúban. − A hátország. − A magyar hadifoglyok sorsa.	
Fogalmak	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. Személyek: II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly. Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	

Tematikai egység	Az átalakulás évei	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	− A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom). − Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban. − Az újraszülető Lengyelország. − Az olasz fasizmus.	− Közép-Európa első világháború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a területi változások azonosítása és indoklása. − A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. − Magyarország megszállásának áttekintése térképek, szöveges források segítségével. − A Károlyi-időszak kormányzati tevékenységének értékelése. − A magyarországi proletárdiktatúra működésének elemzése források alapján. − Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. − A trianoni békediktátum okainak feltárása. − A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. − A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. − A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása. − A vesztes hatalmak területi veszteségeinek összehasonlítása.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	− A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása. − A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca. − Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanácsköztársaság és az ellen-forradalom	− A kommunista hatalomátvétel. − A proletárdiktatúra és a vörösterror. − Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége. − Az ellenforradalom győzelme.	
A Párizs környéki békék	− A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. − Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. − Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. − A szétszabdalt közép-európai régió.	
A trianoni békediktátum	− A magyar ügy a békekonferencián. − A magyar delegáció érvei. − Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei. − Az önrendelkezési elv megsértése − A békediktátum etnikai és gazdasági következményei. − Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.	
Fogalmak	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösterror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda.	

BAPTISTA OKTATÁS

	Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.

Tematikai egység	A két világháború között	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	− A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. − A tervgazdaság és a kollektivizálás. − A terror eszközei és áldozatai.	− A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. − A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. − A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. − A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.
A Nyugat és a gazdasági világválság	− A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása. − A munkanélküliség. − Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzeti-szocialista Németország	− A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. − A totális állam kiépítése. − A terror eszközei. − Terjeszkedés a háború előtt.	
Fogalmak	Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. Személyek: Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler. Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	

Tematikai egység	A Horthy-korszak	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Talpra állás Trianon után	− A király nélküli alkotmányos királyság. − A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. − A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. − A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	− A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. − A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. − A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. − A magyarországi politikai irányzatok azonosítása szöveges források alapján. − Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). − A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	− A válság és hatása. − A belpolitika irányváltásai. − Életmód és társadalom. − A földkérdés. − Tudomány és művészet a két világháború között. − A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.	
Fogalmak	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	

Tematikai egység	A második világháború	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tengely-hatalmak sikerei	− Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. − Nyugat-Európa lerohanása. − Német támadás a Szovjetunió ellen. − Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	− A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. − A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. − A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. − A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján.
A szövetségesek győzelme	− A keleti és a nyugati front. − A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világháború-ban: mozgástér	− A területi revízió lépései. − A fegyveres semlegesség. − A Szovjetunió elleni háború. − A Don-kanyar.	

BAPTISTA OKTATÁS

és kényszerpálya	− A német megszállás és következményei.	− A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma). − A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. − A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. − A nyilas terror áttekintése források alapján. − A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. − A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. − Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A holokauszt	− Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. − Koncentrációs és megsemmisítő táborok. − Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában. − A magyarországi zsidótörvények. − A magyar holokauszt. − Felelősség és embermentés.	
A második világháború jellemzői	− A villámháború és következményei. − Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. − Az ellenállás formái. − A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	− A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. − A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. − Megszabadulás és szovjet megszállás. − Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. − A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).	
Fogalmak	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztehlo Gábor, Richter Gedeon. Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.

Tematikai egység	A két világrendszer szembenállása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	− Az ENSZ megalapítása. − A párizsi béke. − Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. − A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. − A két világrend jellemzői. − A két Németország.	− A második világháború után kialakult világrend áttekintése. − A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. − A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. − Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. − A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	− A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. − A szembenállás és enyhülés hullámai. − Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).	
A gyarmatok felszabadulása	− India függetlenné válása. − Kommunista fordulat Kínában. − A gyarmatbirodalmak felbomlása. − Izrael megalapítása.	
Fogalmak	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

BARTÓK OKTATÁS

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

Kötött (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Vita a szocializmusról. A polgári állam szerepe a korszakban és ma. Összegzés. Számonkérés.	. Tudja, hogy a modern polgári államszervezet új funkciói kiterjedtek az oktatásra, az egészségügyre és a szociálpolitikára. Megérti azokat a régi fejlődési kereteket szétfeszítő törekvéseket, amelyek szükségszerűen vezettek el a szocialista ideológiáig. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A dualizmus kori Magyarország	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A nemzetiségi kérdés megoldásának „módjai”. Összegzés Számonkérés	Átlátja, hogy Magyarországon a dualizmus korában következett be a – máig meglévő – szakadás az elit- és a tömegkultúra között. Látja a kiegyezés hosszú távú pozitív és negatív hatásait Magyarország fejlődésére. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A nagy háború	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar és külföldi filmek, dokumentumfilmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar és külföldi filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	Az átalakulás évei	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A trianoni trauma „feldolgozása”, miként lehet helyre tenni a társadalmi gondolkodást. Összegzés Számonkérés	Ismeri és érti a trianoni trauma lényegét, máig tartó hatásainak mozgatórugóit. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A két világháború között	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A sztálini diktatúra feldolgozása források segítségével. Összegzés Számonkérés	Ismeri a diktatúrák működési mechanizmusát; tudja, hogy faji vagy osztályalapon, a bűnbakképzés eszköztárát alkalmazva embercsoportokat bélyegeztek meg, telepítettek ki, vagy gyilkoltak meg, és a társadalmat „fenyegető veszélyre” való tekintettel mindenkinek korlátozták a szabadságjogait. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A Horthy-korszak	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Milyen más berendezkedést „választhatott” volna az ország a Horthy-korszakban? Összegzés Számonkérés	A tanuló felismeri, hogy önmagában az a tény, hogy egy történelmi beszámolóban nincsenek valótlan tények és hamis állítások, nem biztosítja azt, hogy a beszámoló hiteles és megbízható képet ad az eseményekről. Félrevezető lehet például az, ha bizonyos tényeket nem említ, vagy olyan összefüggéseket sugall az események között, amelyek valójában nem léteztek. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A második világháború	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Magyar filmek a második világháborúról. Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos magyar filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

Tematikai egység	A két világrendszer szembenállása	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mindennapok a nyugati- és keleti tömb országaiban, források alapján. Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi a háború utáni helyzetet és a megosztott világ kialakulásának folyamatát. Hiteles kép alakul ki benne a két tömbben élők különböző helyzetéről, mindennapjairól. A tanult ismeretek rendezése és számonkérése.	
Fogalmak		

12. évfolyam
Kötelező alap óraszám (62 óra)

Tematikai egység	Háborútól forradalomig	Órakeret 7 óra

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek		Fejlesztési feladatok
Az átmenet évei Magyarországon	− A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. − A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. − A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	− Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. − A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. − A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. − Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. − A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. − A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. − A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A szovjetizálás Magyar-országon	− Az egypárti diktatúra kiépítése. − Államosítás és kollektivizálás. − Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	
A Rákosi-diktatúra	− Az erőltetett iparosítás. − A pártállam. − A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.	
Fogalmak	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A forradalom	− A forradalom okai és közvetlen előzményei. − A forradalom céljai. − Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. − A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	− Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. − 1956 szimbólumainak értelmezése. − Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. − A forradalom és szabadságharc értékelése.

BÁRTFAI KIADÁS

A nemzet szabadság-harca	– Szabadságharc a fővárosban és vidéken. – A fegyveres ellenállás hősei. – Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. – A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. – Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.	
Fogalmak	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Salgótarján, Mosonmagyaróvár	

Tematikai egység	A kádári diktatúra	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A pártállami diktatúra és működése	– A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. – A pártállam és szervezetei. – Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. – Hamis társadalmi béke – a kádári alku. – Az elnyomás változó formái.	– A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. – A „kádári alku” fogalmának értelmezése. – Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. – A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. – A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. – A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
Gazdaság, társadalom, életmód	– A tervgazdaság és a KGST. – A gazdasági reform és a második gazdaság. – A „gulyáskommunizmus”. – Népesedési folyamatok. – Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.	
Fogalmak	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	

Tematikai egység	A kétpólusú világ felbomlása	**Órakeret**

BARTHA OKTATÁS

		5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	− A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. − Emancipáció, szekularizáció, individualizáció. − Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	− A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. − A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. − A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. − A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. − A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. − A délszláv háború okainak feltárása. − A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	− Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. − A kis hidegháború. − A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. − Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.	
A kétpólusú világ megszűnése	− Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. − A Szovjetunió felbomlása. − A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában. − Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború.	
Fogalmak	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna	

Tematikai egység	A rendszerváltoztatás folyamata	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	− Az adósságválság kialakulása és következményei. − Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. − Az ellenzék megszerveződése − Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. − A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	− A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. − A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. − A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. − A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak

ARTISTA OKTATÁS

A rendszer-változtatás	− Az új pártok – különböző ideológiák. − Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. − Az Antall-kormány megalakulása. − A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).	megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. − A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A piacgazdaság kiépülése	− A privatizáció – vesztesek és nyertesek. − A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. − A külkereskedelem átalakulása. − Gazdasági szerkezetváltás.	
Fogalmak	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	

Tematikai egység	A világ a 21. században	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	− A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. − A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. − Óriásvállalatok a globális térben.	− A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. − A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. − A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. − A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. − A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. − A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében).
A globális világ	− Demográfiai változások, népmozgások. − Az iszlamizmus térhódítása. − A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. − Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus.	

BAPTISTA OKTATÁS

	− Globalizáció és kultúra. − A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. − Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	− Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
Fogalmak	*Fogalmak:* modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus , terrorizmus, globalizáció.	

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A demokrácia működése Magyarországon	− Az Alaptörvény. − A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. − A választási rendszer.	− Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. − A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek azonosítása különböző források alapján. − A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. − Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. − Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. − Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	− A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. − Magyarország a NATO-ban. − Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	
Magyarország és az Európai Unió	− Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. − Az Európai Unió főbb szervei és működésük. − Magyarország csatlakozásának folyamata. − Az együttműködés eredményei és nehézségei. − Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
Fogalmak	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők). *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**

BARTHA OKTATÁS

A határon túli magyarok	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Az asszimilációs politika megnyilvánulásai. − Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. − Anyanyelvű oktatás és kultúra. − Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	− A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig. − A kisebbségben élő magyarság egy kiemelkedő személyiségének bemutatása. − A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. − A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	− A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzetiségek helyzetére. − A cigányok/romák 20–21. századi története. − Demográfiai jellemzők és folyamatok. − Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. − Anyanyelvű oktatás és kultúra.	
Fogalmak	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció. *Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	

Tematikai egység	Ismétlés, felkészülés az érettségire	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tanultak rendszerező ismétlése		Feladatmegoldó, szövegértő készség fejlesztése
Fogalmak	Az tanult fogalmak ismétlése	

Tematikai egység	Évente két mélységelvű téma	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Kötött (31 óra)

Tematikai egység	Háborútól forradalomig	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Összegzés Számonkérés	A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	kulák, állami gazdaság, személyi kultusz, koncepciós per	

Tematikai egység	Az 1956-os forradalom és szabadságharc	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A forradalom eseményei lakóhelyünkön Magyar filmek 1956-ról Összegzés Számonkérés	A tanuló megismeri az 1956-os forradalom debreceni vonatkozásait, eseményeit. A korszakkal kapcsolatos filmek feldolgozása, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	16 pont, Molotov-koktél, forradalmi bizottság, ellenforradalom	

Tematikai egység	A kádári diktatúra	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Irodalmi és zenei élet a Kádár korban Összegzés Számonkérés	A korszakkal kapcsolatos irodalmi művek, folyóiratok, zenekarok megismerése, feldolgozása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	„fekete bárányok”, CPG, Hungaroton, Erdős Péter, Beszélő, szamizdat	

Tematikai egység	A kétpólusú világ és felbomlása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csernobili katasztrófa és annak hatása a Szovjetunió megrendülésére Összegzés Számonkérés	A tanuló értelmezi egy globális kihatású ipari katasztrófának egy diktatórikus rendszerre gyakorolt hatását. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	radioaktivitás, glasznoszty, peresztrojka, zóna	

Tematikai egység	A rendszerváltoztatás folyamata	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Társadalmi átalakulás Filmek a rendszerváltás időszakából Összegzés Számonkérés	Dokumentumfilmek segítségével feltárni a politikai, gazdasági és társadalmi változások egyénekre illetve közösségekre gyakorolt hatásait. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése	
Fogalmak	munkanélküliség, atomizálódás, alkoholizmus	

Tematikai egység	A világ a 21. században	**Órakeret 5 óra**

BARTIS OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A globális kereskedelem alternatívái. Tudatos fogyasztás. Dokumentumfilmek Összegzés Számonkérés	A tanuló ismeri a tudatos vásárlás, fogyasztás alapvető lehetőségeit. A globalizált kereskedelem, turizmus és a járványok terjedésének kapcsolatát. Rendszerkritikus filmek, dokumentumfilmek megtekintése, értelmezése. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.
Fogalmak	pandémia, karantén, ökológiai lábnyom, fake news

Tematikai egység	Magyarország a 21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az új választási rendszer és annak visszásságai, tényfeltáró kisfilm a kamupártokról Összegzés Számonkérés	A régi és az új választási rendszer összehasonlítása. A választások befolyásolásának „törvényes” módszerei. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kamupártok, bérszavazás, szavazatvásárlás	

Tematikai egység	A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az erdélyi magyarok és cigányok kapcsolata. Ellentétek és egymásrautaltság Összegzés Számonkérés	Az 1990-es „fekete március” eseményeinek feldolgozása. A marosvásárhelyi romák szerepének bemutatása. A tanult ismeretek rendszerezése és számonkérése.	
Fogalmak	kettős identitás, asszimiláció, szegregátumok	

BAPTISTA OKTATÁS

Állampolgári ismeretek 12. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
A család, a családi szocializáció	**3 óra**
A család gazdálkodása és pénzügyei	**2 óra**
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**5 óra**
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**4 óra**
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**4 óra**
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**3 óra**
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**3 óra**
Bankrendszer, hitelfelvétel	**2 óra**
Vállalkozás és vállalat	**2 óra**
Kötelező összesen:	**28 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	0	0	0	0	0	0
12. évf.	1	31	28	3	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
A család, a családi szocializáció	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
A család gazdálkodása és pénzügyei	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	***5***	0	0	0	0	**0**	5	3	0	0	**8**
Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	**4**
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	***4***	0	0	0	0	**0**	4	0	0	0	**4**

BAPTISTA OKTATÁS

A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	***3***	0	0	0	0	**0**	3	0	0	0	**3**
Bankrendszer, hitelfelvétel	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Vállalkozás és vállalat	***2***	0	0	0	0	**0**	2	0	0	0	**2**
Összesen	***28***	0	0	0	0	**0**	28	3	0	0	**31**

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (28 óra)

Tematikai egység	A család, a családi szocializáció	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása − A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése − A családi szocializáció folyamata és jellemzői − A családtervezés szempontjai és szakaszai − A házasság intézménye, a hagyományos családmodell, a családi szerepek − A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A család társadalmi funkciói − Biológiai és társadalmi reprodukció, családi háztartás; Párkapcsolatok, házasság, családtervezés; Szerepek a családban; Családi szocializáció	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − Az érvelés készségének fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A gyermekvállalás demográfiai, társadalmi jelentőségének tudatosítása	
Fogalmak	család, családi szocializáció, családi életciklus, családtervezés, gyermekvállalás, házasság, demográfia;	

Tematikai egység	A család gazdálkodása és pénzügyei	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A családi gazdálkodás; pénzügyi tervezés: bevételek, kiadások − A fenntarthatóság és a fogyasztási szokások kölcsönhatása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód és gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése	

BÁNYISTA OKTATÁS

− A családi költségvetés felépítése − A megtakarítás szerepe és jelentősége, lehetőségei − A családi háztartás pénzügyei; Bevételek, kiadások, megtakarítási lehetőségek; Fogyasztók a családban; A családi költségvetés, pénzügyi tervezés	− A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése
Fogalmak	családi háztartás, családi költségvetés, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, megtakarítás, hitel, GYES, GYED;

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A társadalmi normák fontosságának megismerése − Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok, polgári szabadságjogok − Magyarország Alaptörvényének fontosabb részei: Alapvetés, Állam, Szabadság és felelősség − Az állampolgári jogok és kötelességek − Az országgyűlési, a helyhatósági és az európai parlamenti képviselő választás; a népszavazás intézménye − A választójog és feltételei − A jövő nemzedékek jogai − Az igazságszolgáltatás rendszerének felépítése, a büntetőjog, polgári jog, közjog, magánjog fogalma − A közteherviselés; a magyarországi adórendszer alapelemei − Magyarország Alaptörvénye; Az alapvető jogok; Az állampolgári kötelességek; Választójog, választási rendszer; Közjog: büntetőjog; Magánjog: polgári jog	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A demokratikus elköteleződés kialakítása, erősítése − A társas együttműködés fejlesztése	
Fogalmak	állam, államforma, politikai rendszer, alapjog(ok), emberi jog, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, polgári szabadságjog, a jövő nemzedékek jogai,	

BÁBTISTA OKTATÁS

	norma, normakövető magatartás, állampolgári felelősség, állampolgári kötelesség, köztehervisélés, adómorál, választójog, állampolgári részvétel, választási rendszer, országgyűlési választás, önkormányzati választás, európai parlamenti választás, népszavazás, politikai párt, képviselő, közjog, magánjog, jogforrás, jogforrási hierarchia, jogérvényesülés, bűncselekmény , szankció, büntetőjog, ügyész, bíró, ügyvéd, természetes személy, jogi személy, jogképesség, közokirat, magánokirat, közjegyző; polgári peres eljárás, felperes, alperes;

Tematikai egység	Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A nemzethez tartozás emocionális kötődésének kialakítása, megerősítése − A nemzettudat alkotóelemeinek értelmezése − A nemzeti érzés sajátosságai, a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái − A honvédelmi kötelezettség teljesítésének békeidőben és a különleges működési rend idején − A Magyar Honvédség szerepe, feladatai; a katonai szolgálat lehetőségei − A nemzetállamok szerepe, feladatai a globális világban és az Európai Unióban − Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszere − A határon túli magyar közösségek kihívásai, Magyarország feladatai az anyaországon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében − A lokálpatriotizmus és a hazaszeretet közötti kapcsolódás	− A kommunikációs készség fejlesztése − Az érvelési készség és a vitakultúra fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A digitális kompetencia fejlesztése − A nemzettudat alkotóelemei; A nemzeti érzület: a nemzeti szimbólumok, a közös nyelv, a kollektív történeti emlékezet, a közös kultúra releváns elemei; A világ magyarsága és a nemzeti közösség; A honvédelem kérdései a 21. században;	
Fogalmak	nemzet, nemzettudat, nemzeti identitás, lokálpatriotizmus, hazaszeretet, honvédelem, honvédség, különleges működési rend, nemzetállam;	

Tematikai egység	A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A hatalmi ágak − A magyar állam intézményrendszere	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása	

BIZTOSÍTÁSOKTATÁS

− A kormány és szervei − Az Országgyűlés felépítése és működése; az országgyűlési képviselők feladatai, jogállása − A törvényalkotás folyamata − Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői és szerepe a demokratikus államrendben − Az állam gazdasági feladatai − A központi költségvetés alapvető felépítése és szerepe − A nagy ellátórendszerek és az állami alapfeladatok − A magyar állam intézményrendszere; az igazságszolgáltatás rendszere, szervezetei; A gazdaság körforgása; A gazdaságpolitika; Az állam gazdasági feladatai; Az állami költségvetés	− A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése
Fogalmak	állam, intézmény, politikai rendszer, hatalmi ágak, jogforrási hierarchia, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvényalkotás, törvény, országgyűlési határozat, képviselő, mentelmi jog, országgyűlési bizottság(ok), házszabály, parlamenti frakciók, interpelláció, Kormány, miniszterelnök, miniszter, államtitkár; miniszterelnöki, kormány- és miniszteri rendelet, Alkotmánybíróság, alkotmánybírósági határozat, Állami Számvevőszék, Kúria, Országos Bírói Hivatal, ügyészség, legfőbb ügyész, főügyészségek, fellebbviteli főügyészségek, járási és járási szintű ügyészségek, az alapvető jogok biztosa, gazdaságpolitika, államháztartás, költségvetés, költségvetési egyensúly, adórendszer, adók, járulékok, illetékek, közteherviselés, adómorál, korrupció és integritás, hatóság, hatáskör, illetékesség;

Tematikai egység	A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
− A mindennapi ügyintézés alapintézményeinek megismerése − A hivatalai ügyintézés lehetőségei, az e-ügyintézés − A munkáltatók és a munkavállalók alapvető jogai és kötelességei − Az állásinterjúra történő felkészülés szempontjai − A szerződések néhány fő típusai: adásvételi, ajándékozási, megbízási,	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemléletmód fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A munkaszerződés alapvető szabályai, a kollektív szerződés szerepe − Az önéletrajz és a motivációs levél felépítése, legfontosabb tartalmi és formai elemeinek megismerése

SAJTÓVÁLTOZAT

vállalkozási szerződés, kölcsön- és biztosítási szerződés − Az állam, a munkaadók és a munkavállalók közötti érdekegyeztetés szintjei, fórumai − Az automatizáció, digitalizáció hatása a munkaerőpiacra − Az állampolgár és az intézmények, szervezetek kapcsolatai; Munkajogi alapok, munkavállalás, munkaszerződés; Munkaerőpiaci változások, előrejelzések; Szerződések	
Fogalmak	hivatal, intézmény, szervezet, ügyfélkapu, kormányablak, körjegyzőség, járási hivatal, polgármesteri hivatal, polgármester, jegyző, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, képviselőtestület, munkaerőpiac, munkáltató, munkavállaló, munkavállalás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés, kollektív szerződés, adásvételi, ajándékozási, megbízási, vállalkozási szerződés, kölcsön-, biztosítási, tartási és életjáradéki szerződés;

Tematikai egység	Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei − A fogyasztóvédelem gazdasági, társadalmi szerepe, feladatai − A fogyasztói érdekek, a kapcsolódó állampolgári jogok megismerése − A szavatossággal és a garanciával kapcsolatos jogok és feltételrendszer alapjainak megismerése − Az internetes vásárlás előnyei és kockázatai − A tudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó, fogyasztói magatartás szemléletének kialakítása − A környezetvédelem legfontosabb helyi, országos és globális kérdéseinek megismerése, feltárása	− A kommunikációs készség fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A döntési képesség fejlesztése − A társas együttműködés fejlesztése − A digitális kompetencia fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	

BÁRTFAI OKTATÁS

− Az épített és természeti környezetünk védelme iránti elköteleződés kialakítása, erősítése	
Fogalmak	fogyasztóvédelem, tudatos fogyasztó, a fogyasztó jogai, a fogyasztói érdekek védelme, békéltető testület, webáruház, garancia, szavatosság, jótállás, természetvédelem, épített környezet, klímavédelem, ökológiai lábnyom;

Tematikai egység	Bankrendszer, hitelfelvétel	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A monetáris politika fogalmának és alapvető jellemzőinek megismerése − A Magyar Nemzeti Bank működése, feladatai − A kereskedelmi bankok jellemzőinek, tevékenységének megismerése − A pénzügyi intézetek típusai − A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai − A hitelszerződés tartalmi elemei, a körültekintő hitelfelvétel feltételei − A bank alapvető tevékenysége; Kétszintű bankrendszer: központi bank és kereskedelmi bankok; A Magyar Nemzeti Bank; A pénzügyi intézmények; Hitelfelvétel	− A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A döntési képesség fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − A társas együttműködés fejlesztése − A kommunikációs készség fejlesztése − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése	
Fogalmak	Bank, kétszintű bankrendszer, jegybank, Magyar Nemzeti Bank, kereskedelmi bank, pénzügyi intézmények, hitel, hitelszerződés, a hitelek típusai, kamat, hitelfedezeti mutató, jövedelemarányos törlesztő részlet, jelzáloghitel, kezesség, hitelbiztosítás, teljes hiteldíjmutató (THM), futamidő, követeléskezelés, hitelközvetítő, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;	

Tematikai egység	Vállalkozás és vállalat	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− A vállalkozás fogalmának értelmezése − A vállalkozási formák, cégtípusok megismerése − Az egyes cégtípusok, vállalati formák szerepe a gazdaságban − Az üzleti terv fogalma, célja	− A kommunikációs készség fejlesztése − A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése − A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése − A problémamegoldó szemlélet fejlesztése − A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása − Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése − A társas együttműködés fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

− A vállakozás mikro- és makrokörnyezeti tényezői − A vállalkozás működési köre és környezete; A vállalkozások típusai; Vállalkozási terv; A vállalatok fajtái	− A digitális kompetencia fejlesztése
Fogalmak	jogi személy, vállalkozás, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, betéti társaság (bt.), korlátolt felelősségű társaság (kft.), részvénytársaság (rt.), zártkörű (zrt.) és nyilvános (nyrt.) részvénytársaság, startup, a vállalkozások mikro- és makrokörnyezete; vállalkozói kompetenciák, üzleti terv, pénzügyi tervezés, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság;

Szabadon felhasználható (3 óra)

Tematikai egység	Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− Iskolai diákönkormányzatok alapítása − Diákönkormányzati szövetségek működése − Diákjogok megismerése	− Vitakultúra fejlesztése − Véleménynyilvánítás fejlesztése − Jogérvényesítés fejlesztése	
Fogalmak	DÖK-nap, diákönkormányzat, érdekérvényesítés	

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra 9. és 13. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	3 óra
Információs társadalom, e-Világ	2 óra
Mobiltechnológiai ismeretek	2 óra
Szövegszerkesztés	5 óra
Számítógépes grafika	6 óra
Multimédiás dokumentumok készítése	2 óra
Online kommunikáció	2 óra
Publikálás a világhálón	3 óra
Táblázatkezelés	5 óra
Adatbázis-kezelés	4 óra
A digitális eszközök használata	2 óra
Kötelező összesen:	**36 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1+2=3	36+72=108	36	0	72
13. évf.	0+2=2	0+62=62	0	0	62

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	13. évfolyam kötelező alap	13. évfolyam szabadon felhasználható	13. évfolyam szabadon tervezhető	**13. évfolyam összes**
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	3	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
Információs társadalom, e-Világ	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Mobiltechnológiai ismeretek	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Szövegszerkesztés	5	5	0	14	**19**	0	0	15	**15**
Számítógépes grafika	6	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
Multimédiás dokumentumok készítése	2	2	0	0	**2**	0	0	0	**0**
Online kommunikáció	2	2	0	6	**8**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

Publikálás a világhálón	3	3	0	0	**3**	0	0	6	**6**
Táblázatkezelés	5	5	0	14	**19**	0	0	15	**15**
Adatbázis-kezelés	4	4	0	14	**18**	0	0	11	**11**
A digitális eszközök használata	2	2	0	6	**8**	0	0	0	**0**
Prezentáció	0	0	0	18	**18**	0	0	15	**15**
Összesen	36	36	0	72	**108**	0	0	62	**62**

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója – A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései – A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése	– Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata – Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata – Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata	
Fogalmak	algoritmuselemek, tervezési folyamat, adatok absztrakciója, algoritmusleírási mód	

Tematikai egység	**Információs társadalom, e-Világ**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Információ, információ keresése az interneten – Információhitelesség – A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai	– Az információ megjelenési formái, jellemzői – Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai – Személyhez köthető információk és azok védelme	
Fogalmak	adat, információ, csatorna, személyes adat, e-ügyintézés, e-személyi igazolvány, e-kereskedelem, e-szolgáltatások, elektronikus aláírás, álhír, lánclevél	

Tematikai egység	**Mobiltechnológiai ismeretek**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete	– Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata	

BÁRTFAI OKTATÁS

– Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása	– Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés
Fogalmak	mobiltechnológia, mobileszköz, alkalmazás, applikáció, alkalmazás telepítése, alkalmazás eltávolítása, kezelőfelület, oktatóprogramok, oktatást segítő programok, hálózati kapcsolat

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Tipográfiai ismeretek – Körlevél készítése – Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	– Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése – Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából – Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	
Fogalmak	karakterformázás, bekezdésformázás, élőfej és élőláb, oldal elrendezése, stílus, sablon, körlevél, lábjegyzet, tartalomjegyzék, szakasztörés, hasáb	

Tematikai egység	**Számítógépes grafika**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése – A rasztergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység – Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás – Rasztergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete – Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk – Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap – Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés – Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése – Elemi műveletek 3D-s modellel	– Rasztergrafikus rajzolóprogram használata – Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata – Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján – Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése – Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek – Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	rajzolóeszközök, színrendszerek, képfájlformátumok, felbontás, színmélység, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap, átlátszóság, takarás, vágás, elforgatás, eltolás, tükrözés, feliratozás, igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk, rasztergrafika, vektorgrafika, vonal, kör, ellipszis, sokszög, törött vonal, spirál, csillag, szín, színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság, csoportosítás, kettőzés, klónozás, csomópont, csomópontműveletek, 3D-s alakzat

Tematikai egység	**Multimédiás dokumentumok készítése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Multimédia állományok	– Multimédia állományok manipulálása – Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása – Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával	
Fogalmak	fénykép, video, hangállomány készítése; fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő; digitális képfeldolgozás, -megosztás	

Tematikai egység	**A digitális eszközök használata**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Az online kommunikáció jellemzői – Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során – Az online közösségek szerepe, működése	– Kommunikációs csatornák megismerése – Online kommunikáció veszélyeinek felismerése	

BARTISTVÁN OKTATÁS

Fogalmak	chat, online közösség, kisegítő lehetőségek (az operációs rendszerben), digitális identitás, önérvényesítés, tolerancia

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Adatok táblázatos elrendezése – Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása – Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása – Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése – Cellahivatkozások használata – Függvények használata, paraméterezése – Diagram létrehozása, szerkesztése	– Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése – Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével	

BÁRTFAI OKTATÁS

Fogalmak	cella, oszlop, sor, cellatartomány, munkalap, munkafüzet, szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum; relatív, vegyes és abszolút cellahivatkozás; saját képlet szerkesztése, függvények használata, függvény paraméterezése, függvények egymásba ágyazása, diagram létrehozása, diagramtípusok, diagram-összetevők

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Szabadon tervezhető (72 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	
Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb	

Tematikai egység	**Online kommunikáció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– E-mail szolgáltatás jellemzői, működése	– Online elektronikus levelező rendszer használata (e-mail küldés, fogadás, továbbítása, csatolmányok küldése, fogadása)	
Fogalmak	e-mail, címzett, feladó, tárgy, csatolmány	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	– Cellahivatkozások használata képletekben, függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása	
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Adatbázis-kezelés	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	A digitális eszközök használata	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Operációs rendszerek fajtái, feladatai – Operációs rendszer segédprogramjai – Digitális kártevők – Felhőszolgáltatások – Ergonomikus munkakörnyezet, etikus eszközhasználat – Állományok kezelése és megosztása	– Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei – Segédprogramok használata – Állomány- és mappatömörítés – Digitális kártevők elleni védekezés – Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés – Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában – Állományok kezelése és megosztása a felhőben	
Fogalmak	ergonómia, periféria, kommunikációs eszközök; lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük, mobileszközök operációs rendszere, felhőszolgáltatások, szinkronizálás, etikus információkezelés	

Tematikai egység	Prezentáció	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Dia elrendezése, mintadia használata – Egyéni háttér, mintázat beállításai, sablonok – Képek beszúrása, formázása, Rajz eszköztár használata – Táblázatok beszúrása, formázása – Diagramok beszúrása, formázása – Külső hivatkozások használata – Akciógombok használata, belső hivatkozások készítése – Áttűnés – Animáció	– Dia hátterének formázása – Táblázatok, képek, diagramok elkészítése, formázása – Önálló multimédia-bemutató elkészítése és vetítése valamilyen oktatási-nevelési témáról – Animáció, áttűnés beállítása	

PÁPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	dia, mintadia, akciógomb, hivatkozás, áttűnés, animáció

13. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Szövegszerkesztés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Képek, alakzatok beszúrása, formázása – Táblázatok, tabulátorok alkalmazása – Hasábok kialakítása	– Ábrák készítése a szövegszerkesztő program saját alakzataival és külső képek felhasználásával. – Adatok táblázatba rendezése, pozícionálás tabulátorok segítségével. – Több hasábos elrendezés kialakítása.	
Fogalmak	objektum, alakzat (rajzeszköz), tabulátor, táblázat, hasáb	

Tematikai egység	**Táblázatkezelés**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Abszolút és relatív cellahivatkozás – Matematikai, statisztikai, kereső, szövegkezelő és dátumkezelő függvények	– Cellahivatkozások használata képletekben, függvényekben – Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel, a megfelelő függvények használatával – Függvények egymásba ágyazása	
Fogalmak	cella, cellatartomány, relatív és abszolút cellahivatkozás, függvény. függvény argumentuma	

Tematikai egység	**Adatbázis-kezelés**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Strukturált adattárolás – Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai	– Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése – Szűrési feltételek megadása – Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés	
Fogalmak	adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, adattípus, lekérdezés, jelentés; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai; szűrés, szűrési feltétel, logikai műveletek; hozzáférési jogosultság	

Tematikai egység	**Prezentáció**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Dia elrendezése, mintadia – Egyéni háttér, mintázat beállításai, sablonok – Képek beszúrása, formázása, Rajz eszköztár használata – Táblázatok beszúrása, formázása	– Dia hátterének formázása – Táblázatok, képek, diagramok elkészítése, formázása – Önálló multimédia-bemutató elkészítése és vetítése valamilyen oktatási-nevelési témáról – Animáció, áttűnés beállítása	

BAPTISTA OKTATÁS

– Diagramok beszúrása, formázása – Külső hivatkozások használata – Akciógombok használata, belső hivatkozások készítése – Áttűnés – Animáció	
Fogalmak	dia, mintadia, akciógomb, hivatkozás, áttűnés, animáció

Tematikai egység	**Publikálás a világhálón**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete – Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok – Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai – Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben – Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel – Stíluslap használata	– Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata – Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége – Összetett webdokumentum készítése – Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	
Fogalmak	böngészőprogram, tartalomkezelő rendszer, weblap részei, weblap szerkezete, címsorok, bekezdések, felsorolások, táblázat, link, képek elhelyezése, stílusok, weblap szerkezeti elemek, weblap elemeinek formázása stílusokkal, szín és háttér beállítása, szövegformázás, táblázatok használata, hivatkozás készítése	

BAPTISTA OKTATÁS

Testnevelés 9-10. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***45 óra***
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***40 óra***
3. Sportjátékok	***59 óra***
4. Testnevelési és népi játékok	***27 óra***
5. Önvédelem és küzdő sportok	***34 óra***
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***30 óra***
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***37 óra***
Kötelező összesen:	**272 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9.	4 (+1)	180	136	8	36
10.	4	144	136	8	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	**10. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	***45***	22	0	18	**40**	23	0	**23**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	***40***	20	0	0	**20**	20	0	**20**
3. Sportjátékok	***59***	30	0	9	**39**	30	0	**30**
4. Testnevelési és népi játékok	***27***	13	0	0	**13**	13	0	**13**
5. Önvédelem és küzdő sportok	***34***	17	0	0	**17**	17	0	**17**
6. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	***30***	15	8	9	**32**	15	8	**23**
7. Torna jellegű feladatmegoldások	***37***	19	0	0	**19**	18	0	**18**
Összesen	**272**	136	8	36	**180**	136	8	**144**

9. évfolyam

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA OKTATÁS

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 22 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel	

BARTISTA OKTATÁS

	– Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással ● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból.

BAPTISTA KIADÁS

	– Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez	

BÁRTFA OKTATÁSI

	– Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	● Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ● Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ● A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	− A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása − A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése − Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása − A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) − Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban − A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával	

PARTISTA OKTATÁS

	− Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) − A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal − A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok − A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása − 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása − Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban − Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása − Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása − A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− a serülésveszély megismerése − a támadó és védő mozgások megismerése − fair play szabályok − a helyes mozgásritmus megismerése − pások küzdések − a sérülés elkerülése	− A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett − Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva − Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése − A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával	

BARTISTA OKTATÁS

	– Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával – Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból

BAPTISTA OKTATÁS

	● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán:

BAPTISTA KIADÁS

	● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	**görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése**	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

Szabadon tervezhető (36)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	

BARTISTA OKTATÁS

Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Floorball: – a játékszabályok megismerése – az ütő megfelelő technikájának elsajátítása – kapura lövések és passzolások lehetőségének megismerése	Floorball ● Labda nélküli technikai elemek – mint az alapállás, a támadó és védő alapmozgások, a helyes ütőfogás, ütővel való haladás, indulások-megállások, cselezések irányváltoztatással – alkalmazása kisjátékokban, mérkőzésjátékokban ● Gondolkodás és döntéskészség gyakorlása egyérintős és kétérintős játékokkal ● Labdavezetések, átadások, átvételek megfelelő módjainak alkalmazása kisjátékokban és mérkőzésjátékokban ● Mozgások passzív, félaktív, aktív védő elleni palánkra ütött labdával ● Labdatartást fejlesztő játékok ● Kapura lövések labdavezetésből nehezített körülmények között ● Szabad ütések, büntető ütések kisjátékokban, mérkőzésjátékokban ● Kapusalaphelyzet kialakítása, kapura lőtt labdák védése, a kapus és a védő játékosok együttműködése ● Csereszituációk kisjátékokban és mérkőzésjátékokban ● Emberfogásos védekezés és területvédekezés kialakítása ● Létszámazonos kisjátékok a tanulók által alakított szabályok szerint	
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés	

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	

BAPTISTA OKTATÁS

Légző gyakorlatok megismerése, jóga mozgás-anyagának megismerése	helyes légzés, relaxáció, izom lazaság-erő-egyensúly
Fogalmak	Udzsáji légzés, Pránajáma, Mudra, Jin és Jáng

BAPTISTA OKTATÁS

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (136 óra)

Tematikai egység	**Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció**	**Órakeret 23 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyútás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása	
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok	

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 20 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképesség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása	

BARTISTA OKTATÁS

	– Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Az atlétika sportágtörténetének, világcsúcsainak, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Futások: ● Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (repülő- és fokozófutások kar- és lábmunkájának fejlesztése, dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással ● Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–30 m távolságra, térdelőrajt rajttámlából versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképesség-fejlesztéssel ● Váltóversenyek rövidített (pl.: 4×50 m, 4×200 m) távokon alsó vagy felső botátadással. Váltósorrend és váltótávolság segítséggel történő kialakítása ● Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással ● Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Ugrások: ● Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) ● Hasmánt, átlépő és flop felugrások gumiszalagra emelt elugró helyről (svédszekrény tető, dobbantó). Hasmánt, átlépő és flop magasugrás 5–9 lépés nekifutásból gumiszalagra, lécre ● Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással

BAPTISTA OKTATÁS

	● Ismerkedés a hármasugrás technikájával, elugrások a gödörtől 4-8-mre kijelölt sávból. – Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező): ● Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel ● Kislabda- vagy gerelyhajítás helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával ● Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszökkenéssel vagy háttal becsúszással. Ismerkedés a forgással történő lökés technikájával ● Egy- és kétkezes vetések szemből, oldal- és háttal felállással. Ismerkedés a diszkoszvetés és kalapácsvetés forgómozgásával könnyített vagy kiegészítő szerek alkalmazásával (pl.: gumilabda, frizbi, hulahoppkarika, ugrókötél)
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Sportjátékok**	**Órakeret 30 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések	– A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez	

BÁRTFAI ORMÁNSÁG

– szabálytalanságok és annak felismerése	– Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása – Tanári irányítással tanulói szabályalkotás – Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtás – **Röplabda:** ● A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal – **Kosárlabda:** ○ A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ○ A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ○ Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ○ Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban

BAPTISTA OKTATÁS

	○ Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve ○ Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében ○ A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása ○ Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal
Fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatbontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés

Tematikai egység	**Testnevelési és népi játékok**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése	− A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása − A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése − Az azonos pályán párhuzamosan zajló 2 vagy több önálló fogó- és futójátékban az irányváltoztatások, az elindulások-megállások, cselezések ütközés nélküli megvalósítása − A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) − Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban − A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával − Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) − A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, forgástechnika

Tematikai egység	**Önvédelem és küzdő sportok**	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéket fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával – Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok – Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel – Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával	

SZAKTISZTA OKTATÁS

	– Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok – A jogszerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása – A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása – A fizikai kontaktussal, a társ erőkifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – **Birkózás** ● A gerincoszlop mozgékonyságát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül

BAPTISTA OKTATÁS

	● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 15 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése – tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása	

BARTISTA OKTATÁS

	– A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése
Fogalmak	görhoki, nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sátortábor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 18 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segítségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifejezések megismerése és felismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményeken túlmutató mozgásanyag tanulása és gyakorlása. Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) további fejlesztése – A segítségadás biztonságos és szakszerű módjainak megismerése és elsajátítása a különböző tornaszereken, tanári felügyelettel történő alkalmazás – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Mászókulcsolással mászás 4–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 3–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba – kísérletek ● Fellendülés kézállásba, a kézállás megtartása 1-2 mp-ig ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● A korábban elsajátított ugrások továbbfejlesztése, az első és második ív növelése ● Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással ● Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés ● Lányoknak keresztbe, fiúknak hosszába állított ugrószerényen terpeszátugrás **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Leugrások feladatokkal

BAPTISTA OKTATÁS

	● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Vállátfordulás előre ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás
Fogalmak	kézenátfordulás, fejenátfordulás, emelés fejállásba, tarkóbillenés, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőállások, lebegőállások, kelepfellendülés, vállátfordulás, hajlított támasz, lebegőtámasz, felkar-lebegőtámasz, felkarfüggés, terpeszpedzés, felkarállás, vetődési leugrás, kanyarlati leugrás, kelepfelhúzódás, kelepforgás

Szabadon felhasználható (8 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek:	**Fejlesztési feladatok:**	
görkorcsolya	görkorcsolya mozgásásanyagához szükséges egyensúly érzek, biztonságos esés, a sportra vonatkozó védőfelszerelések használata, a speciális lábbelihez való alkalmazkodás, az láb izmok fejlesztése	
Fogalmak	hold, spirál, térdvédő, sisak, könyökvédő, görgő kerekek	

<u>Testnevelés 11-12. évfolyam (Technikum)</u>

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31 óra**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27 óra**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26 óra**
4. Sportjátékok	**36 óra**
5.Testnevelési és népi játékok	**15 óra**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24 óra**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27 óra**
Kötelező összesen:	**186 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	3	108	99	9	0	0
12. évf.	3	93	87	6	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BEMUTATÓ KIADÁS

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	**12. évfolyam összes**
1. Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**31**	**17**	0	**17**	14	0	**14**
2. Atlétikai jellegű feladatmegoldások	**27**	**14**	0	**14**	13	0	**13**
3. Torna jellegű feladatmegoldások	**26**	**13**	0	**13**	13	0	**13**
4. Sportjátékok	**36**	**19**	0	**19**	17	0	**17**
5.Testnevelési és népi játékok	**15**	**8**	0	**8**	7	0	**7**
6. Önvédelmi és küzdősportok	**24**	**13**	0	**13**	11	0	**11**
7. Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**27**	**15**	9	**24**	12	6	**18**
Összesen	**186**	**99**	9	**108**	87	6	**93**

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (99 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel	

BAPTISTA OKTATÁS

	Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása -futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások:	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével – A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése	

BÁRTFAI KIADÁS

– sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése – szakkifelyezések megismerése és felismerés	– A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel

BAPTISTA KIADÁS

	● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés ● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 19 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika –	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal	

PARTISKOLTATÁS

	– Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő

BAPTISTA OKTATÁS

	alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett – tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése - besegítés, elzárás		– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal

SAFISTA OKTATÁS

	– A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok – A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása haránterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra – A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 15 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (9 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (87 óra)

Tematikai egység	Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
-szabad és –társas, kéziszer gyakorlatok, alakzatok, légző gyakorlatok, erősítés, nyújtás, helyes testtartás, általános és célzott bemelegítés, relaxáció stressz oldás ismerete - az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítése csiszolása	Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása Szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel Alakzatok alkalmazó gyakorlása Mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) A biomechanikailag helyes testtartás A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek tanári segítséggel történő összeállítása, célzott alkalmazása A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása Légzőgyakorlatok végrehajtása A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások tudatos alkalmazása tanári segítséggel Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása	

BÁRTFAI OKTATÁS

	Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal A sportágspecifikus bemelegítések önálló összeállítása, levezetése társaknak tanári kontrollal Önálló stresszoldás Relaxációs technikák tudatos alkalmazása
Fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok

Tematikai egység	**Atlétikai jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása -futó, dobó, ugró mozgás - futás fajták - speciális bemelegítés -futóikola, rajtok, váltó versenyek - ugró iskola, ugrás fajták – - lökések , hajítások, vetések	– A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképesség-fejlesztésben – Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel – Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése Futások: – A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével – Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel – Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltósorrend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése – Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással – Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban – Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása Ugrások: – Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképesség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával – A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával – Hármasugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból Dobások: – Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel – Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással – Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökéssel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával – Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel
Fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor

Tematikai egység	**Torna jellegű feladatmegoldások**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – önálló feladatvégzés ismerete, szabályok ismerete, belesetvédelmi előírások ismerete – a torna mozgás anyagának megismerése és tovább fejlesztése – összetett technikai elemek összekapcsolása – segitségadás – bátorság az új elemek elsajátításához – sportág specifikus bemelegítés megismerése – technikai elemek megismerése	– A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása – A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása – Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan – A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése – A segítségadás készségszintű alkalmazása – A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése – A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások,	

BARTISTA OKTATÁS

– szakkifelyezések megismerése és felismerés	támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása – A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás – Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek – A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Talajon: ● Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is ● Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal ● Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok) ● Fellendülés kézállásba ● Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel ● Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk) ● Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése ● Vetődések, átguggolások, átterpesztések ● A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása ● Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel – Ugrószekrényen: ● Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével **Lányoknak:** – Gerendán: ● Érintőjárás; hármas lépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás ● Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások ● Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel ● Fordulatok állásban, guggolásban ● Tarkóállási kísérletek segítséggel ● Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés

BAPTISTA KIADÓ

	● Leugrások feladatokkal ● Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok **Fiúknak:** – Gyűrűn: ● Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe ● Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás ● Vállátfordulás előre ● Húzódás-tolódás támaszba ● Lendület előre támaszba, segítséggel
Fogalmak	billenés, nyílugrás, húzódás-tolódás támaszba, saslendület előre-hátra, malomforgás

Tematikai egység	Sportjátékok	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – csapatjáték – játékhelyzetek kialakítása – terület és emberfogásos védekezés – játékvezető és szabályok – speciális labdás sportra irányuló bemelegítés – helyezkedés – kosár érintés – alkar érintés – forgás – pálya méretek és jellegzetes vonalak a pályán – fektetett dobás – labda nélküli mozás – védő vonal és háromszög – tempó dobás – mérkőzések – szabálytalanságok és annak felismerése – labdavezetések, átadások megismerése – kapura rúgások, cselezések, kapustechnika –	– Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alap- és csapattaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása – A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálymódosítások mellett – A nagyobb létszámú (5-7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához – A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek hatékony és célszerű alkalmazása a folyamatos sportjátékokban – Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labdás és labda nélküli játékosok üres területre történő mozgásában a kooperatív elemek alkalmazása – A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez – Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) játékhelyzethez adaptált alkalmazása, gyakorlása – Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése – Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens (ötletjáték) és konvergens (posztokhoz kötött mozgásfeladatok) gondolkodásra épülő feladatmegoldások összehangolt gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotás tanári kontrollal – Játékvezetés gyakorlása – A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Kosárlabda ● A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban ● Elzárás-leválás gyakorlása 2-1, 2-2, 3-3 elleni helyzetekben ● Labdaátadások különböző módjainak – növekvő mozgássebességgel és dinamika mellett – a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása ● Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban ● Gyorsindulások, lerohanások tudatos és hatékony kialakítása, alkalmazása a folyamatos játék során ● Fektetett dobás gyakorlása emberelőnyös vagy létszámazonos kisjátékokban ● Alapvető szabályok folyamatos játéktevékenységben történő alkalmazása mellett a játékvezetés gyakorlása ● Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal – Röplabda ● A leütés alaptechnikájának elsajátítása ● A felső egyenes nyitás alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben ● Távolról érkező labda megjátszása a hálóhoz közel helyezkedő feladóhoz alkar- és kosárérintéssel ● Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció célszerű és hatékony alkalmazása az eredményes játék érdekében – Labdarúgás ● A labda nélküli technikai elemek – mint a mély súlyponti helyzetben történő elindulások, megállások, irányváltoztatások, támadó és védő alapmozgások növekvő mozgássebesség és dinamika (növekvő energiabefektetéssel) mellett –

BAPTISTA OKTATÁS

	tudatos és célszerű alkalmazása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak (lábfej különböző részeivel, talppal, combbal, mellkassal, fejjel) növekvő sebességgel, dinamikával történő végrehajtása a kisjátékokban és a mérkőzésjátékokban ● Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, valamint létszámfölényes és létszámazonos játékhelyzetekben ● A területvédekezés és emberfogásos védekezés váltott alkalmazása a játékhelyzethez igazítva a folyamatos játék során ● A területszerzéssel történő emberelőnyös kisjátékokban az üres passzsávok hatékony megjátszása időkényszer alatt, a védekező játékos mozgásirányának alkalmazkodása a területszerzéssel járó játékhelyzetekhez ● A kapusalaphelyzet gyakorlása, guruló, félmagas és magas ívelt labdák elfogása. Kigurítás, kidobás, kirúgás alkalmazása a folyamatos játékhoz igazítva
Fogalmak	játékrendszerek, játékvezetés, emberelőnyös és létszámazonos kisjáték, elzárás-leválás, leütés, felső egyenes nyitás, sánc, beugrásos és felugrásos kapura lövés, támadó és védekező stratégia, alapfelállás, pozíciós játék

Tematikai egység	Testnevelési és népi játékok	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a játékszeretet megismertetése és gyakorlása -a játék szabályok pontos megismerése és megtanulása, betartása - változóterületű játéktérhez - test, induló és egyéb labdás cselek megismerése - támadó és védő és segítő szerep - gyors reakció és reagálás képességének megismerése - besegítés, elzárás	– Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban – A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkényszer bekapcsolásával – Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) – A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal – A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok	

BARTISTA OKTATÁS

	– A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása – 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása – Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása – Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versengések alkalmazása – A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban)
Fogalmak	besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás

Tematikai egység	Önvédelmi és küzdősportok	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – a serülésveszély megismerése – a támadó és védő mozgások megismerése – fair play szabályok – a helyes mozgásritmus megismerése – pások küzdések – a sérülés elkerülése	– Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett – Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva – Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése – Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) – Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átismétlése, elméleti tudatosítása – Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása – Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás adaptív, készségszintű elsajátítása – Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra	

BÁTISTA OKTATÁS

	– A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban – Alapvető karateütések, -rúgások és azok védésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, életszerű végrehajtása – A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – A tradicionális küzdősportok (birkózás, ökölvívás, dzsúdó, karate) történetének, meghatározó hazai személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése, a sportágak szabályrendszerének átismétlése – Birkózás ● A gerincoszlop mozgékonyságát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerzés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökfelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban Ökölvívás: ● Védekezesi technikák: elhajlás, elmozgás, zárás, blokkolás, csúsztatás, test és fej védelme ● Ütési technikák: egyenes, horog, csapott ● Helyes légzés kialakítása ● Alaphelyzet és alapmozgás kialakítása ● Egymás elleni harc ● Homokzsákon végzett mozgások ● Ütéskombinációk
Fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, rézsútleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás,

BAPTISTA OKTATÁS

	nagy belső horogdobás, elhajlás, elmozgás, alapmozgás, alaphelyzet, egyenes, horog, ütés kombinációl

Tematikai egység	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az előző években megismert és elsajátított ismeretek bővítésé csiszolása – ismerjék fel a veszélyeket a szabadban – megfelelően készüljenek fel a szabadban űzhető sportokra – nyári és téli sportok megismerése – kondipark megismerése tradicionális és modern lehetőségek megismerése	– A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása – A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben – A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében – Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) – Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása – A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) – Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése – A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása – A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához – Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában – Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása – Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	tervezés, tudatosság, kihívás, kitartás, rekreáció, stresszkezelés, teljesítménytúra, Országos Kéktúra

Szabadon felhasználható (6 óra)

Tematikai egység	**Alternatív környezetben űzhető mozgásformák**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
kondi-park -a szabadban elhelyezett kondicionáló gépek megismerése, és egyéb edzésre alkalmas eszközök felfedezése és annak kipróbálásának lehetősége	– kondicionális képességek fejlesztése – sportolás és szocializáció lehetőségének megteremtése a szabadban, – nyújtás – kondigépek működésének megtanulása – edzés lehetőségek megismerése és kipróbálása	
Fogalmak	erőkeret, húzódzkodó állvány, fekpad, tárcsák, pihenőidő, sorozat, erőltetett ismétlés, ismétlés szám	

BAPTISTA OKTATÁS

Osztályfőnöki 9-12. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Erkölcsi nevelés	6 óra
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	7 óra
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	8 óra
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	13 óra
5. Családi életre nevelés	9 óra
6. A testi és lelki egészségre nevelés	40 óra
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	7 óra
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	4 óra
9. Pályaorientáció	10 óra
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	8 óra
11. Médiatudatosságra nevelés	4 óra
12. A tanulás tanítása	7 óra
Aktuális feladatok	16 óra
Kötelező összesen:	**139 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	36	0	0
10. évf.	1	36	36	0	0
11. évf.	1	36	36	0	0
12. évf.	1	31	31	0	0

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam kötelező alap
1. Erkölcsi nevelés	**6**	2	2	1	1
2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	**7**	2	2	2	1
3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	**8**	2	2	2	2
4. Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	**13**	4	4	3	2
5. Családi életre nevelés	**9**	2	2	3	2

BAPTISTA OKTATÁS

6. A testi és lelki egészségre nevelés	**40**	10	10	10	10
7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	**7**	2	2	2	1
8. Fenntarthatóság, környezettudatosság	**4**	1	1	1	1
9. Pályaorientáció	**10**	2	2	3	3
10. Gazdasági és pénzügyi nevelés	**8**	2	2	2	2
11. Médiatudatosságra nevelés	**4**	1	1	1	1
12. A tanulás tanítása	**7**	2	2	2	1
Aktuális feladatok	**16**	4	4	4	4
Összesen	**139**	36	36	36	31

9. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mi az erkölcs? A jó és a rossz értelmezése. Írott és íratlan szabályok a mindennapokban	A tanuló ismereteinek bővítése. Különbségtétel az erkölcsi értékek között	
Fogalmak	erkölcs	

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Debrecen múltja, hagyományai, jelene Kulturális értékek, szórakozás a városban	Eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, az önálló véleményalkotás fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alkotmányosság, törvényesség, az állampolgári jogok, kötelezettségek A gyermekek jogai és kötelességei Egyezmény a gyermeki jogokról	Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Hogyan látjuk önmagunkat? Hogyan látnak mások bennünket? Erényünk felismerése Kiküszöbölhető hibák korrigálása Önmagunk elfogadása és elfogadtatása Az önfejlesztés igénye Társas kapcsolatok az osztályban A közös élmények, tevékenységek, célok szerepe a közösségformálásban	A személyiség gazdagítása Szabályok alkotása, reális önértékelés, önelfogadás Érdeklődés mások véleménye iránt Az egyéniség tisztelete A társas viselkedés szabályszerűségeinek, etikai követelményeinek megismerése Szerepvállalás Szociális és kommunikatív képesség fejlesztése
Fogalmak	

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család szerepe az ember, a társadalom életében A serdülő helye és szerepe a családban A zsebpénz Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás	A mindennapi együttéléshez és kapcsolatokhoz szükséges szokások erősítése Takarékosságra nevelés	
Fogalmak		

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Testi és lelki egészség összefüggései A helyes időbeosztás Az aktív pihenés Az egészségkárosító szerek Szexuális felvilágosítás, fogamzásgátlás Serdülőkori problémák: feszültségek, önállóvá válás, konfliktusok a családban és az iskolában Önismeret, önkontroll A konfliktus mint az emberi életben elkerülhetetlen és hasznosítható jelenség A konfliktuskezelés feltételei, tűrőképesség Döntéselőkészítés	A lelki egészség iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása A kudarcok tűrése, tanulságaik feldolgozásának, hasznosításának képessége Empátia, tolerancia a kapcsolatokban Az együttműködés készségének és képességének fejlődés	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az önkéntesség mibenléte Önkéntes munkák lehetősége	Empátia, szolidaritás kialakítása Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A természeti környezet védelme	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret, énkép Jövőkép Munkaterületek, munkakörök	A pályaválasztási képesség fejlesztése Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Alapvető gazdasági fogalmak megismerése hétköznapi példákkal **A** gazdaság főbb szereplői	Anyanyelvi kommunikáció Matematikai kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése Anyanyelvi kommunikáció Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eredményes tanulás	Tanulási zavarok leküzdése	

BARTISTA OKTATÁS

mentálhigiénés feltételei Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök Tantárgyak tanulási technikái Könyvtárhasználat	Képességeknek megfelelő teljesítés Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció A hatékony, önállótanulás Digitális kompetencia
Fogalmak	

Tematikai egység	**Aktuális feladatok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, politikai-nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

10. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A cselekedet erkölcsi megítélése A cselekvő szeretet	Igény felkeltése a tettek erkölcsi megítélésére Az egyes cselekedetek megítélésével a normák megtartása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A haza közösségteremtő alkotóelemei: nyelv, táj, kultúra, történelem, a nemzeti szimbólumok stb.	Eligazodás a jelen viszonyaiban, véleményalkotásra késztetés Múltunk, jelenünk megfelelő értékelése Anyanyelvi kommunikáció	

BAPTISTA OKTATÁS

A múlt és jelen kapcsolata Európai Unió	Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
Fogalmak	

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jogok és kötelességek az iskolában és az iskolán kívül Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek iránt	Jogok és kötelességek ismeretének erősítése Felelős állampolgári magatartás Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eszményképek és szerepük az önnevelésben Felelősségünk, személyiségünk alakulásáért Szándék, kitartás, céltudatosság A család funkciói A többgenerációs családok A serdülő szerepe a családban Problémák, zavarok és következményei a családban	Tudatosság a személyiség alakításában A család mint a legfontosabb mikroközösség, szerepe az egyén és a társadalom életében Önmagunk és mások megismerésével erősített toleráns magatartás Felelős gondolkodás a családról Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A család mint érzelmi és gazdasági közösség A családi munkamegosztás Barátság, szerelem, szexualitás, fogamzásgátlás	A családi közösség igénylésének erősítése Az otthoni munka értékelésének erősítése A család, a szülők tisztelete, a családi szerepekről alkotott felfogás módosulása	
Fogalmak		

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A serdülés testi sajátosságai A serdülőkori biológia A betegségek megelőzése Egészségkárosító szerek Egészséges életmód Környezeti hatások Szexualitás, fogamzásgátlás	Az egészségmegőrzés igényének fejlesztése Prevenció A lelki egészség iránti igény erősítése A konfliktus elkerülhetetlen, de hasznosítható elvének megértetése Az egészség megőrzéséért tevő magatartás	

BAPTISTA OKTATÁS

A szorongás, a stressz, a feszültség oldása Konfliktus és lelki egészség Önbizalom Iskolai terhelés és lelki egészség A konfliktuskezelés feltételei A konfliktuskezelés módszerei	Egészséges lelkű, harmonikus személyiség magatartása Együttműködő empatikus magatartás
Fogalmak	

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme	Együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A környezet védelme A világ problémái iránti felelősség belátása	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáival kapcsolatban Anyanyelvi kommunikáció Természettudományos és technikai kompetencia Digitális kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Önismeret-énkép-jövőkép Képességek, lehetőségek A munka fontossága az ember életében A munka öröme	Tájékozottság a pályák világában Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Gazdasági és pénzügyi nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Kiadások és bevételek a középiskolás létben Pénzkezelési technikák, fogyasztói döntések, hosszú távú gondolkodás	A tanuló szűkebb körében érvényesülő gazdasági folyamatok iránti érdeklődés felkeltése A tanuló megérti, hogy felelősséggel tartozik önmaga gazdasági döntéseivel kapcsolatban	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Igény a tanulásra Tanulások, módok, technikák Önellenőrzés Könyvtárhasználat Új technikai eszközök a tanulásban	Képességeknek megfelelő teljesítmény	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4.Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, társadalmi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (36 óra)

Tematikai egység	Erkölcsi nevelés	Órakeret 1 óra

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
A lelkiismeret szabadság és az egyén erkölcsi felelőssége Szándék és következmény A jellem	Képesség a cselekedetek mérlegelésére
Fogalmak	

Tematikai egység	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A múlt és jelen kapcsolata A belátható jövő Az Európai Unió	Az érdeklődés fejlesztése hazánk és a nagyvilág dolgai iránt	
Fogalmak		

Tematikai egység	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az össztársadalmi, a hely réteg, illetve az egyén érdekeinek összehangolása Gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok Személyiségi jogok	Felelős állampolgári magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Énkép, az énkép összetevői Önismeret, személyiség Pozitív-negatív énkép és hatásuk a személyiségre Egyén és közösség együttműködése (elvek, szabályok, erkölcs, jog) Egyéni és közösségi érdek működése Érdekek, képviselet, érdekegyeztetés	A személyiség folyamatos fejlesztésének igénye A személyiség tudatos gazdagítása Az emberi kapcsolatok alakítása képességének formálása Mások véleményének elfogadása Nyitott, együttműködő magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Családi életre nevelés	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A tartós együttjárások felelőssége, szexuális biztonság, fogamzásgátlás Háztartás, munkamegosztás,	A párválasztás igényességének és felelősségének erősítése A családon belüli mellérendeltség és szövetség megismertetése Felelős gondolkodás a családi szerepekről	

BAPTISTA OKTATÁS

szerepek	
Fogalmak	

Tematikai egység	**A testi és lelki egészségre nevelés**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészséges életmód Partnerkapcsolatok, felelősség egymás iránt Szexuális kultúra, fogamzásgátlás Nemi betegségek AIDS Környezeti hatások Szorongás, stressz, konfliktus oldása Egészségkárosító szokások (dohányzás, játék...) Drogok (legális, illegális) A rivalizálás formái a konfliktus szempontjából Énkép, önismeret és konfliktuskezelés A konfliktuskezelés módozatai	Az egészségmegőrzés igényének erősítése Szenvedélybetegségekkel szembeni ellenálló képesség erősítése A konstruktív konfliktuskezelés képességének erősítése Az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Egészséges lelkű, jó döntésre képes személyiség magatartása Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról	Az együttműködő magatartás képessége fejlődik	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Fenntarthatóság, környezettudatosság**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Fenntarthatóság, fenntartható fejlődés	Felelős magatartás és véleményalkotás az emberiség egészének problémáira	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Pályaorientáció**	**Órakeret 3 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Tájékozódás a munkaerőpiacon A tudás minősége Jövőkép, tanulás Nyelvismeret, számítástechnikai ismeretek fontossága	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése Önmagunk jövőjével kapcsolatos felelős magatartás	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A vállalkozások világa Ismeretek átadása a KKV-ról, a vállalkozások alapításáról	Az egyéni életsors alakulásának felelőssége	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény-eredménytelenség a tanulásban A tanulási kudarcok kezelése, a saját felelősség belátása	Egyéni tanulási módszerek kialakítása Képességeknek megfelelő teljesítmény, felelősség	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése. 7. Családi, nemzeti ünnepek		
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam

Kötelező tananyagtartalom (31 óra)

Tematikai egység	**Erkölcsi nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyén és közösség, magánérdek és közjó Közösségi és társadalmi korrupció	A kapcsolatok alakítása képességének formálása A szívesség és a korrupció közötti különbség felismerése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**	**Órakeret 1 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Híres magyarok a nagyvilágban (tudósok, művészek, sportolók)	Nemzeti büszkeség erősödése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Állampolgárságra, demokráciára nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Érdekfelismerés, érdekképviselet, érdekérvényesítés Kisebbségi vélemények létjogosultsága	Az erkölcsös és kulturált politizálás képessége igényének fejlesztése	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Önismeret és társas kapcsolati kultúra fejlesztése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pozitív-negatív, reális-irreális énkép Tudatosság személyiségünk építésében Családon, iskolán kívüli kapcsolatok Az ifjúsági szubkultúra hatásai: divat, szokások, beszédstílus Szerelem, partnerkapcsolat	A személyiség tudatos gazdagítása, a fejlesztés igényének ébrentartása A harmonikus emberi kapcsolatok kiépítése képességének fejlesztése A reális énkép alakulása, alkalmazkodás a valósághoz Nyitott, toleráns és felelős magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	**Családi életre nevelés**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Felkészülés a szülőtől való leválásra A párválasztás szabadsága, buktatói, felelőssége Fogamzásgátlás	Konstruktív konfliktuskezelés módszereinek megismertetése A döntéshozás menete	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	

Tematikai egység	A testi és lelki egészségre nevelés	Órakeret 10 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése Mértéktelen kávé- és alkoholfogyasztás Az alkoholizmus és a drogfüggőség kezelése Szexualitás, fogamzásgátlás Környezeti hatások Belső stabilitás, erő és rugalmasság, alkalmazkodási készség Önálló döntés Művészi önkifejezés, humor, játék és lelki egészség Drogok (legális, illegális) Konfliktusok a környezetünkben Önismeret és konfliktuskezelés	Az egészségkárosító szokások kialakulása, elkerülése képességének fejlesztése A lelki egészség megőrzése A kulturált konfliktuskezelés módozata az egészség megőrzéséért tevő aktív és felelős magatartás Döntésképes személyiség Együttműködő, szabályokat, normákat megtartó, empatikus magatartás	
Fogalmak		

Tematikai egység	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Egyéni beszámolók az önkéntes munkáról A négy év tapasztalata: összegzés	Vállalt feladat felelőssége, és az elvégzett munka öröme Javaslatok megfogalmazása a rendszer javítására	
Fogalmak		

Tematikai egység	Fenntarthatóság, környezettudatosság	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emberi tevékenység és a globális problémák összefüggései	A világ problémái iránti egyéni felelősség belátása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Pályaorientáció	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Konvertálható tudás, rugalmasság, kreativitás fontossága Továbbtanulás vagy a szakma elsajátítása az érettségi után	A pályaválasztás gondjaiban való eligazodás képességének fejlesztése	
Fogalmak		

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 2 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az állam gazdasági szerepvállalása	A társadalmi összefüggések láttatása A külső tényező hatásának megértése a gazdasági folyamatokra	
Fogalmak		

Tematikai egység	Médiatudatosságra nevelés	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Médiaválaszték A különböző médiumok megismerése	Az igényes és tudatos médiaválasztás kialakítása, erősítése	
Fogalmak		

Tematikai egység	A tanulás tanítása	Órakeret 1 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Eredmény, eredménytelenség, önbizalom Ambíció és céltudatosság a tanulásban Elvárások a tanulásban az érettségire történő felkészülés folyamatában	Az érettségi vizsgára történő hatékony felkészülés Az elvárásoknak megfelelő teljesítmény nyújtása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Aktuális feladatok	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
1. A tanév munkarendje, tervek, feladatok, házirend. 2. Tűzrendészeti és balesetvédelmi tájékoztató. Vagyonvédelem. Környezetvédelem. 3. A tanulmányi előmenetel, a szorgalom és a magatartás értékelése. 4. Szülői értekezletek, fogadóórák előkészítése, a szülők rendszeres tájékoztatása, az ellenőrzők ellenőrzése, az osztálynapló megfelelő vezetése (heti és havi zárások). 5. Az osztályfőnök koordinálja az osztályban tanítók munkáját. 6. Osztálykirándulások, múzeum- és színházlátogatás közös előkészítése, szervezése.		

BÁRTFAI ORTATÁS

7. Családi, nemzeti ünnepek	
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelező komplex természettudományos tantárgy 9. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1. Hogyan működik a természettudomány? A tudomány módszerei		**6 óra**
2. Tájékozódás térben és időben		**8 óra**
3. Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel!		**5 óra**
4. Halmazok Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei		**8 óra**
5. Mechanikai energia		**5 óra**
6. Az „embergép": mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája		**6 óra**
7. Formák és arányok a természetben Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban		**8 óra**
8. Elektromosság, mágnesesség		**5 óra**
9. Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás		**5 óra**
10. Atomi aktivitás		**10 óra**
11. A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés		**6 óra**
12. Mi a fény?		**4 óra**
13. Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai		**6 óra**
14. Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése		**8 óra**
15. Az evolúció színpada és szereplői		**8 óra**
16. Projektek A tanulók éves teljesítményének mérése		**10 óra**
Kötelező összesen:		**108 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	3	108	108	0	0

Tematikai egység	**Hogyan működik a természettudomány? A tudomány módszerei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A megfigyelések szempontfüggőségének fölismerése. (Pl.: Kinek milyen fiú/lány tetszik? Milyen házban szeretnék lakni?) Megfigyelés leírásának elemzése. (Mire volt kíváncsi a kutató? Mit figyelt meg? Mire következtetett?) A kísérletezés célja: saját kísérletek és ismert kísérletek összegyűjtése. A független és a függő változó fölismerése.	Legalább egy megfigyelés, kísérlet és mérés közös megbeszélése. Saját megfigyelések összegyűjtése. Hétköznapi vita és tudományos vita eljátszása egy konkrét probléma kapcsán.	

BÁRTFAI OKTATÁS

A mérés szerepe a mindennapokban, pl. lázmérés, földmérés, tömegmérés. Példák a „modell” szó hétköznapi (pl. topmodell, vasútmodell) és tudományos (atommodellek, demográfiai növekedési modellek, a szív mint szivattyú) használatára. Modell és makett különbsége (pl. emberi szív) – mi érthető meg belőle, mi nem: közös megbeszélés. Eltérő modellek/makettek ugyanarról a jelenségről (pl. emberábrázolások), szempontfüggőség felismerése. Órai mérés: a megpendített húrhosszak és hangmagasságok (oktáv, kvint, kvart) mérése pl. gitáron, citerán. Az eredmény ábrázolása. Példák gyűjtése igazolható feltevésekre: az előrejelzés szerepe a hétköznapokban (népi időjárás-előrejelzések) és a tudományban (meteorológiai hálózat, életmód és betegségek kockázata). Tudományos ismeretterjesztő filmrészlet megtekintése (pl. D. Attenborough: Az élő bolygó – részlet).	
Fogalmak	Mérés, modellezés, feltevés, igazolás, törvény, tudományos leírás, szimuláció, makett.

Tematikai egység	**Tájékozódás térben és időben**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A tájékozódás és a csillagászat kapcsolatának megismerése (égtájak, égi mozgások). A távolságok fölmérésének geometriai módszere. A hasonlóság fölismerése, a nagyítás, kicsinyítés mértékének meghatározása. Fizikai, biológiai, kémiai és csillagászati jelenségek sebességének összevetése. Időegységek. Az idő, sebesség, gyorsulás mértékegységeinek használata, átváltása. Az út, elmozdulás, sebesség, gyorsulás fogalmának ismerete, használata mozgások leírásában. Az egyenes vonalú egyenletes és az egyenletesen gyorsuló mozgás; a szabadesés gyorsulása fogalmának ismerete és alapvető összefüggései. A körmozgás, kerületi sebesség, szögsebesség, centripetális gyorsulás fogalmának és összefüggéseinek ismerete. Kémiai reakciók gyorsaságának függése a hőmérséklettől és a katalizátoroktól. A csillagászati és a mágneses északi iránymeghatározás bemutatása. A legegyszerűbb napóra (gnomón) és a déli irány kapcsolata: a Nap naponkénti égi mozgása. A csillagok égi mozgása, csillagképek.		A mozgásokat jellemző mennyiségek közti összefüggések kvalitatív és kvantitatív alkalmazása. A térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése. A mozgások leírása, az ehhez szükséges mennyiségek, jellemzők ismerete, használatuk gyakoroltatása. Az égtájak és a Földről látható égi mozgások összekapcsolása, a földrajzi hálózat lényegének megértése. Tematikus térképek jeleinek leolvasása. A föld- és a napközéppontú világkép összehasonlítása: azonos jelenség különböző szempontú értelmezése. Földrajzi, csillagászati és biológiai ismeretek összekapcsolása. Rendszerek változásának nyomon követése. Folyamatok kimenetelének előrejelzése.

BAPTISTA OKTATÁS

A Föld gömb alakjának bizonyítása, következményei. Gömbi formák síkra vetítése (síktérkép), a torzítás szükségszerűsége. Háromszögelés alkalmazása a térképezésben: ismeretlen magasságú épület magasságának megmérése. A földátmérő megmérése. A Hold és a bolygók távolsága – ókori és mai mérések értelmezése. Hosszúsági és szélességi körök rendszere, a GPS lényege. Tematikus térképek értelmezése. Milyen gyorsan múlik? – a szubjektív és objektív időfogalom összevetése. A nap (a Nap látható mozgása és a Föld forgása alapján), az évszak és az év (a Nap évi mozgása és a Föld keringése alapján). A bolygók és a csillagok mozgásának különbsége.	
Fogalmak	Tájolás, torzítás, csillag, bolygó, hosszúsági és szélességi kör, tematikus térkép, nap- és földközéppontú modell, másodperc, perc, óra, nap, évszak, év, elmozdulás, sebesség, gyorsulás, kerületi sebesség, szögsebesség, centripetális gyorsulás, reakciósebesség, katalizátor.

Tematikai egység	**Lendületbe jövünk, azaz többet ésszel és erővel!**	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A Newton-törvények kvalitatív és egyszerű kvantitatív alkalmazása. A tömeg fogalma. A súrlódási erő szerepe a mindennapokban, a tapadási, csúszási és gördülési súrlódás megkülönböztetése. A lendület-megmaradás törvényének kvalitatív alkalmazása. A lendületmegmaradás felismerése a mindennapokban: – rakétameghajtás. Centripetális erő ismerete és felismerése mindennapi alkalmazásokban. Tömegvonzás ismerete, kapcsolat felismerése a bolygók mozgásával. A súly és a súlytalanság fogalmának ismerete. A tömeg és a súly megkülönböztetése.		A változások okainak és összefüggéseinek megismerése. Az állandóság és a változás oksági összefüggéseinek felismerése. A jelenségek közös jellemzőinek felfedezése. Alapfogalmak megalapozása (természettudományos megismerés, kölcsönhatás, erő, rendszer, állapot, változás, egyensúly, folyamat).
Fogalmak	Tömeg, tehetetlenség, lendület, fizikai törvény, centripetális erő, súrlódási erő, tömegvonzás, súly.	

Tematikai egység	**Halmazok Gázok, folyadékok, halmazállapot-változások, az időjárás elemei**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Az időjárási elemek, ezek változásait befolyásoló fizikai hatások (a napsugárzás, a léghőmérséklet, a légnyomás, a szél, a levegő vízgőztartalma, a csapadékfajták) közti összefüggések		Tájékozódás a környezet kölcsönhatásairól. Tájékozódás a hazai földrajzi, környezeti folyamatokról.

BARTIS TA OKTATÁS

megfogalmazása. Példák a gazdálkodás és a természeti környezet közti összefüggésekre. A halmazállapot-változások alapvető jellemzőinek ismerete. A Celsius-skála alappontjai, az olvadáspont, forráspont feladatmegoldás-szintű ismerete. Az gáztörvények (Boyle–Mariotte, Gay–Lussac-törvények) kvalitatív ismerete és alkalmazása. A Kelvin-skála és a Celsius-skála kapcsolatának ismerete. Időjárási frontok. Grafikonok, folyamatábrák elemzése. Saját megfigyelések, egyszerű kísérletek értelmezése. A Kárpát-medence természetes növénytakarója, élővilága, vízrajza. (Pl. Alföld: tölgyesek, szikesek, homoki gyepek, ligeterdők; középhegység: tölgyesek, bükkösök, sziklagyepek; magashegységek: lucosok, törpefenyves, hegyi rét; lápok). A gazdálkodás hatása az élővilágra: fokgazdálkodás, erdőirtások, bányászat, folyamszabályozás, állattenyésztés, városiasodás, vízvezeték, monokultúrák, kemikáliák, természetvédelmi területek, biogazdálkodás. Vízkincsünk. A folyószabályozás és árvízvédelem módjai, problémái. Víznyerés, ivóvíz, víztisztítás. Gyógyvizek. Erdőgazdálkodás, erdőtípusok. Sziklagyepek: természetvédelmi érték. Talaj: összetevői, termőereje, védelme (szikesedés, erózió, trágyázás). A gáztörvények: Boyle–Mariotte, Gay–Lussac kvantitatív ismerete és alkalmazása. A nyomás, hidrosztatikai nyomás meghatározása. Elemi feladatmegoldás, Arkhimédész törvényének ismerete. Az úszás, lebegés, merülés feltételeinek megállapítása és következtetések. Hidraulikus emelő működési elve. Pascal-törvény. A folyadékok összenyomhatatlanságának ismerete és konkrét példák. Bernoulli-törvény, Magnus-hatás.	Az időjárás napi változásainak megértése. Meteorológiai jelentések értelmezése. Kísérletek végzése, grafikonelemzés. Magyarázatkeresés a tapasztalt időjárási jelenségekre. Az emberi gazdálkodás és a természeti feltételek kapcsolatának fölismerése néhány fontos hazai példán. A környezetvédelem néhány példájának megismertetése, az érdeklődés felkeltése a környezettudatosság iránt.
Fogalmak	Úszás, lebegés, merülés, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, gáztörvény, zárt rendszer, hő, hőmérsékleti skála, abszolút nulla fok, halmazállapot, olvadáspont, forráspont, napi hőmérsékletjárás, szél, páratartalom, harmat, dér, eső, köd, szmog (füstköd), életközösség, talaj, szikes, ligeterdő, monokultúra, talajvíz, rétegvíz, ivóvíz, gyógyvíz, biológiai tisztítás, kölcsönhatás, állapot, változás, egyensúly, stabilitás, folyamat, rendszer, környezet.

PÁLYÁSTA OKTATÁS

Tematikai egység	Mechanikai energia	Órakeret 5 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A helyzeti és mozgási energia, emelési és gyorsítási munka összefüggéseinek alkalmazása. Az energiamegmaradás tényének, valamint a termodinamika első főtételének ismerete. Megfordítható és megfordíthatatlan folyamatok megkülönböztetése. Néhány mindennap használatos gép hatásfoka, valamint a 100%-os hatásfok elérésének fizikai lehetetlensége. Egyéb energiák hővé alakulása, disszipáció. Az örökmozgó lehetetlensége.	Alapfogalmak megalapozása, mélyítése (munka, energia, mechanikai energiafajták, energiamegmaradás, rendszer). A munka és az energia kapcsolatának tudatosítása. A reverzibilis és irreverzibilis folyamatok megkülönböztetése konkrét példákban. Az energia, munka, teljesítmény, hatásfok fogalmának ismerete, elemi alkalmazása.	
Fogalmak	Energia, munka, energiafajta, hő, teljesítmény, hatásfok, állapot, változás, rendszer, környezet, kölcsönhatás.	

Tematikai egység	Az „embergép”: mozgás, légzés, keringés. Az emberi mozgás, keringés és légzés élettana és anatómiája	Órakeret 6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az emelő-elv szemléltetése az ízületekkel kapcsolt emberi csontok példáján. A fontosabb emberi csontok szerepe (makett alapján). Az izomműködés lényege. A csont és az ízületek sérülései, megelőzésük. A csontok felépítésének és szilárdságának összefüggése. A légzés funkciójának megbeszélése. A tüdő térfogatát és a légzés hatékonyságát befolyásoló tényezők áttekintése. A légzési szervrendszer részei, feladataik, a hangképzés. A védekező reflexek (köhögés, tüsszentés) szerepe. A légzőmozgások szemléltetése. Légzésszám-változás terhelés hatására (kiscsoportos feladat). A légzőrendszer egészségét fenyegető és megőrző hatások (sport, dohányzás, szmog, TBC). A szív fölépítése és működése (makett alapján). A vér és a nyirok, az erek szerepe. Véralvadás, vérzés, vérzéscsillapítás. A vérnyomás és a pulzus oka, mérése. A keringési rendszer egészségét fenyegető kockázati tényezők és egészségmegőrző hatások (magas vérnyomás, érelmeszesedés, trombózis, infarktus).	Az emberi mozgási és légzési rendszer mechanikai alapelveinek megértése. Az emberi szívműködés és keringési rendszer mechanikai alapelveinek megértése. Az egészséget veszélyeztető tényezők megismertetése, az egészséges életmódra való törekvés erősítése. Alapvető egészségvédelmi ismeretek elsajátítása.	

BAPTISTA KIADÁS

Fogalmak	Emelő, ízület, reflex, mellkas, rekeszizom, hajlító- és feszítőizom, légcsere, légzőfelület, szívpitvar, szívkamra, billentyűk, pulzus, vérnyomás, kockázati tényező, vér, nyirok, infarktus, trombózis

Tematikai egység	**Formák és arányok a természetben Elemek és vegyületek. Kristályrácsok. Szerves molekulák a mindennapokban**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A harmónia ókori fogalma és az arányok. Szép és rút. Aszimmetrikus (szivacs), sugarasan szimmetrikus (medúza) és tükörszimmetrikus (ember) lények. A férfi, a női és a gyermektest arányainak összehasonlítása. Változó térfogat- és tömegarányok: elegyek, oldatok. A töménység jellemzése (százalék). Arányok a konyhában (fűszerek, só, pácok) és az iparban (ötvözetek, beton). Az élőlények növekedését megszabó arányok (korlátozó tényezők): hiánybetegségek, fény, víz stb. Állandó tömegarányok: a vegyületek összegképlete egyszerű példákon. Kristályos (kősó) és amorf (gumi, üveg) anyagok szerkezete. Elemi egység (cella). Molekulák térbeli rendeződése: membránok, habok, mosószerek, folyadékkristályos kijelzők. A kémiai elnevezések eredete és mai tartalma. Mesterséges szerves vegyületek (műanyagok, gyógyszerek, tartósítószerek). Előnyök, veszélyek mérlegelése. A szénhidrogének eredete, tulajdonságai, felhasználása (közlekedés, fűtés, vegyipar). Néhány oxigéntartalmú szerves molekula a mindennapokban (etilalkohol, aceton, ecetsav). Biológiai hatásuk. Egyszerű cukrok és összetett szénhidrátok a mindennapokban (szőlőcukor, keményítő, cellulóz). Biológiai szerepük. Néhány nitrogéntartalmú szerves molekula: vitaminok, aminosavak, fehérjék, DNS. Óriásmolekulák felépítése és lebontása az élőlényekben. Az óriásmolekulák érzékenysége: kicsapódás. Mérgezések és következményeik.	Az arányok fontosságának beláttatása, rögzítése. Arányokat fenntartó és felborító erők fölismerése. Állandó és változtatható arányok fölismerése. Szerkezet és tulajdonság összefüggésének beláttatása. Szerkezet, arány és biológiai funkció összekapcsolása. Az arány fontossága és számszerű jellemzése. A geometriai rend fölismerése az anyagok szerkezetében. Az anyagvizsgálat néhány módszerének megismerése. Néhány óriásmolekula gyakorlati fontosságának megismerése konkrét példákon.	
Fogalmak	Szimmetria, százalék, összegképlet, oldat, oldószer, amorf, membrán, felületaktív anyag, környezeti tényező, mono- és polimer, szénhidrogén, karbonsav, alkohol, aminosav, fehérje, kicsapódás.	

Tematikai egység	**Elektromosság, mágnesesség**	**Órakeret 5 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
Példák a statikus elektromosság és a mágnesesség gyakorlati/természetbeni megjelenési formáira, alapvető összefüggések felismerése. Az egyenáram fogalma, jellemzőinek ismerete, egyszerű áramkörök összeállítása, mérések végzése. Az Ohm-törvény alkalmazása egyszerű esetekben. Az elektromos energia és teljesítmény alapvető kvalitatív összefüggéseinek alkalmazása, különböző elektromos eszközök teljesítményének összehasonlítása. A váltóáram fogalmának, alapvető jellemzőinek megismerése. Az elektromágneses indukció jelensége, gyakorlati/természetbeni megjelenése. A transzformátor működésének gyakorlati jelentősége. Az elektromágneses hullám tulajdonságainak ismerete, példák a gyakorlati alkalmazásokra. A spektrum különböző tartományaiban: mikrohullámú sütő, rádióhullámok, mobiltelefon stb.	Kölcsönhatások, erők alaposabb, rendszerszerűbb ismerete, ok-okozati kapcsolatrendszere, az információ terjedése lehetséges módjainak leírása az elektromágneses kölcsönhatásokon keresztül. Bővebb ismeretek szerzése a bennünket körülvevő térről. Alapismeretek szerzése az elektromágneses hullámon alapuló eszközökről.
Fogalmak	Elektromos töltés, mágneses pólus, elektromos, mágneses tér, Coulomb-törvény, áramerősség, feszültség, ellenállás, egyenáram, váltóáram, elektromos fogyasztás, frekvencia, maximális feszültség, elektromágneses indukció, dinamó, transzformátor, elektromágneses hullám.

Tematikai egység	Energianyerés az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, kiválasztás	Órakeret 5 óra
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Változatos energianyerés az élővilágban: ragadozók, növényevők, élősködők, lebontók, fotoszintetizálók. Táplálkozási hálózat. Az emberi emésztés helyszínei, emésztőnedvek (nyál, gyomornedv, epe, hasnyál). Az emésztés szabályozása: feltétlen és feltételes reflexek. A felszívott anyagok sorsa, a máj szerepe. Egészséges táplálkozás, túltápláltság, hiánybetegségek, mérgezések. Az alkohol hatása. Testkép, testépítés, táplálékkiegészítők kockázatai. A vér szerepe, vérkép. A felszívott tápanyagok sorsa a sejtben (energianyerés, átalakítások). Kiválasztás a vesén, a tüdőn és a bőrön át. A vizeletmennyiség és a belső környezet egyensúlyának, arányainak (homeosztázis) megőrzése.		Az energiaáramlás nyomon követése az élővilágban. Táplálkozás, emésztés, keringés és kiválasztás összefüggéseinek felismerése az emberi szervezetben. Az anyag- és energiaátalakítások biológiai szerepének megértése az élővilágban és az emberi összefüggése. szervezetben. Anyagforgalom és egészség néhány Az anyagcsere és az emberi egészség kapcsolatának tudatosítása, az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése, erősítése.

BÁBITSTA OKTATÁS

Fogalmak	Heterotróf, autotróf életmód, emésztés, kiválasztás, felszívás, vérplazma, visszaszívás, szűrlet, vizelet.

Tematikai egység	**Atomi aktivitás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az anyag atomos szerkezetének tudatosítása konkrét jelenségeken keresztül. Az atommag és elektronhéj fogalmának megismerése. A rádióaktivitás 3 fajtájának, néhány gyakorlati alkalmazásának, hatásának megismerése az élő szervezetre. A maghasadás oka és feltételei, a láncreakció elve. Az atomenergia fogalma, felhasználásának gyakorlati módja és elvi lehetőségei. Előnyök és hátrányok mérlegelése. A Nap energiatermelése, hatása a földi életre.	Az anyag, kölcsönhatás, erők, energia, információ fogalmának mélyítése. Az állapot és a változás fogalmának bővítése az atomok mérettartományában bekövetkező jelenségek megismertetésével. Az energiagazdálkodással kapcsolatos felelősségtudat erősítése. Az elektronburok és az atommag szerkezetének áttekintése. Az atomenergia ismerete.	
Fogalmak	Atom, proton, elektron, neutron, egyensúly, energiaminimum, rádióaktivitás, atomenergia, maghasadás, láncreakció, magfúzió, napenergia, atomerőmű.	

Tematikai egység	**A szervezet egysége – idegrendszer és viselkedés**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Szabályozó szerepű emberi hormon (inzulin), cukorbetegség. Vezérlő szerepű emberi hormon (növekedési hormon), a testméretet megszabó tényezők. Hormonok és érzelmek kapcsolata. A reflexek fölépítése (térdreflex). Az idegrendszer szabályozó működése: a testhőmérséklet szabályozása. Érzékszervek: az éleslátás feltételei (pupillareflex, élességállítás). Az idegrendszer működését befolyásoló hatások (alkohol, drogok, gyógyszerek). Fájdalom, fájdalomcsillapítás. Aktív és passzív, természetes és mesterséges immunitás. Védőoltások. Immunitás a mindennapokban: allergia, vércsoportok. Stressz és egészség, idegrendszer és immunitás kapcsolata. A tanulás alaptípusai az állatvilágban és az ember esetében. Az emlős állatcsoportok jellemzői (hierarchia). A társas kapcsolatok szerepe a főemlősök és az ember tanult viselkedéseiben: szülő-gyermek kapcsolat, kortárscsoportok, reklámok, függőséget okozó hatások, értelemadás. Segítőkészséget és agressziót kiváltó	Az emberi szervezet egységét fenntartó rendszerek működéseinek, kölcsönhatásainak megismerése. A testi és lelki egészség alapjainak tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény erősítése. A védekező szervezet működéseinek bemutatása. A tanulás mint a környezethez való alkalmazkodás megismertetése. Az önazonosságot (homeosztázist) fenntartó és az azt fenyegető főbb hatások áttekintése az emberi szervezet szintjén és a társas kapcsolatokban. A szabályozás és a vezérlés néhány formája az emberi szervezetben.	

PÁRTSTAGOKTATÁS

helyzetek. Tanult megküzdési stratégiák, tanult tehetetlenség. Az állati és az emberi kommunikáció jellemzői.		
Fogalmak	Szabályozás, visszacsatolás, hormon, célsejt, szorongás, reflexív, vegetatív központ, tudatmódosítás, immunitás, antigén, stressz, feltételes reflex, próba-szerencse, bevéső dés, utánzás, belátás, kulcsinger, motiváció, öröklött gátlás, hierarchia, agresszió, segítségadás (altruizmus), szabálykövetés.	

Tematikai egység	**Mi a fény?**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
A fényvisszaverődés, a fénytörés jelensége és alapvető kvalitatív szabályainak megállapítása. A sík, a domború és a homorú tükör leképezési szabályainak vizsgálata és gyakorlati alkalmazásai. A fényelhajlás jelensége. A fény elektromágneses hullám mivolta. A színek frekvenciaszabálya és a fénytörés frekvenciafüggésének következményei. A fotocella működésének alapjai, a fény „részecsketermészetének” megjelenési formái. A fénysebesség kitüntetett szerepe.		A részecske- és a hullámtulajdonság jellemzőinek felismerése a fény esetén, a kettősség tudatosítása. A fény hullámtulajdonságainak elemzése és felismerése a mindennapokban. A látható fény elektromágneses hullámként történő azonosítása. A fény tulajdonságainak áttekintése.
Fogalmak	Fénytörés, fényelhajlás, domború, homorú tükör, szín, foton, fénysebesség.	

Tematikai egység	**Állandóság és változatok – információ, szexualitás, az emberi élet szakaszai**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
Egy gén – egy jelleg kapcsolatok (Rh-vércsoport, öröklődő betegségek). Mennyiségi és minőségi jellegek különbsége, a környezet szerepe. A nemiség szerepe a genetikai információ újrakombinálódásában (az ivarsejtek sokfélesége, a testi sejtek genetikai azonossága). A genetikai információ megváltozása: mutációk. Mutációt okozó hatások (sugárzások, vegyületek). Genetikai szabályozás: szabályozott sejtosztódás (növekedés) és szabályozatlan osztódás (rákos góc). Rákkeltő tényezők, kerülésük. Az ember ivarszervei, biológiai funkciójuk. A hímivarsejt és a petesejt jellemzői. A női nemi ciklus szakaszai, a megtermékenyítés. Családtervezés. Beágyazódás, magzati élet. A magzat védelme. Az újszülött és a csecsemő világa. Nemi érés, öregedés, halál. Betegségek szűrése, betegjogok.		A látható jellegek és az öröklés kapcsolatának felismerése. A szexualitás genetikai szerepének megismerése. A nemi működések megismerése a családtervezés és az egészségmegőrzés szempontjából. Az öröklött és „szerzett” tulajdonságok megkülönböztetése, az öröklődés és a nemiség kapcsolata. A nemi működések biológiai háttere emberben. A genetika és a szexualitás egészségügyi vonatkozásai. A genetikai információ megváltozásának lehetséges következményei.
Fogalmak	Gén, génváltozat (allél), mennyiségi és minőségi jelleg, recesszív (elnyomott) jelleg, mutáció, mutagén és rákkeltő (karcinogén) hatás, ivarsejt, ivarszerv,	

PARTITA OKTATÁS

	petefészek, tüsző/repedés, menstruáció, megtermékenyülés, tüszőhormon, sárgatesthormon (progeszteron), tesztoszteron, beágyazódás, magzat.

Tematikai egység	**Honnan hová? Csillagászati, földrajzi és biológiai evolúció. Az ember társas viselkedése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A csillagok fejlődésének főbb állomásai. A Naprendszer szerkezete, mérete, bolygóinak mozgása, mérete, típusai. Legalább két-két jellemző csillagkép ismerete a téli és a tavaszi égboltról, valamint két-két jellemző csillagkép ismerete az északi és a déli féltekéről.A csillag, bolygó, üstökös, meteor megkülönböztetése.Szemléletes kép a táguló világegyetem elméletéről.A Föld felszínének története: a vulkáni működések, földrengések oka, következményei. A jégkorszakok nyomai.Hegységképződés és pusztulás.Haladás (fejlődés) és biológiai evolúció.Az evolúció darwini leírása. Közvetlen bizonyítékok (fosszíliák) és anatómiai érvek. A szelekció hatása (mesterséges, természetes). A háziasítás. Ellenálló kórokozók terjedése. A biológiai evolúció közvetlenül az emberi társadalomra való alkalmazásának veszélyei (szociáldarwinizmus, eugenika).Vitatott kérdések. (Az élet keletkezésének kérdése. A nagy kihalási hullámok lehetséges magyarázatai.Az önzetlen viselkedés evolúciója. Az irányultság kérdése.) Technikai evolúció és a szokások evolúciója (divat, stílusok). Az emberi csoportokra jellemző társas viszonyok, a szabálykövetés és szabályteremtés példái. Az idegen csoportoktól való elkülönülés és az eltérő csoportok közti együttműködés biológiai háttere.	Különböző területek, jelenségkörök közötti kapcsolatok, összefüggések észrevétele, hasonlóságok, közös vonások felfedezése, megfogalmazása. Az idő- és térfogalom mélyítése, az időbeli tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű folyamatok megismerése során. Az egyirányúság fölismerése és magyarázata csillagászati, földtani és biológiai folyamatokban. Az emberi csoportok néhány biológiai jellemzőjének megfogalmazása.	
Fogalmak	Csillag, üstökös, meteor, bolygó, galaxis, csillagkép, Naprendszer, Univerzum, Föld-típusú bolygó, szupernóva, evolúció, alkalmazkodás, közös ős (leszármazás), természetes és mesterséges szelekció, önzetlenség.	

Tematikai egység	**Az evolúció színpada és szereplői**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az élőlény-populációk elszaporodása és visszaszorulása.Populációs kölcsönhatások példákkal. A biológiai indikáció. Példák az életközösségekben zajló anyagkörforgásra (szén, nitrogén), az anyag- és energiaforgalom	Tapasztalat szerzése technológiai, társadalmi és ökológiai rendszerek elemzésében. Az egyéni vélemények megfogalmazása során az érvelés, bizonyítás igényének erősítése. Az élőlények együttélését magyarázó feltételek, az	

BAPTISTA OKTATÁS

összefüggésére. Táplálékpiramis (termelő, fogyasztó, lebontó szervezetek).Az ember hatása a földi élővilágra a történelem során. Önpusztító civilizációk és a természeti környezettel összhangban maradó gazdálkodási formák.A természeti környezet terhelése: fajok kiirtása, az élőhelyek beszűkítése és részekre szabdalása, szennyezőanyag-kibocsátás, fajok behurcolása, megtelepítése, talajerózió. Fajok, területek és a biológiai sokféleség védelme. A természetvédelem lehetőségei. Helyi környezeti probléma felismerése, információk gyűjtése.A környezeti kár fogalma, csökkentésének lehetőségei.Ökológiai lábnyom. A közlegelők tragédiája: a klasszikus gazdaságtan és kritikája. Az ökológiai krízis társadalmi-szemléleti hátterének fő tényezői (fogyasztás, városiasodás, fosszilis energia felhasználása, globalizáció). A Gaia-elmélet lényege.	ember szerepének elemzése. Környezet és egészség összefüggései, néhány lehetséges megoldási módszer értékelése. Evolúciós, környezet- és természetvédelmi szempontok összekapcsolása, az ember természeti folyamatokban játszott szerepének mérlegelő vizsgálata. A fogyasztási szokásokkal kapcsolatos ésszerű és felelős szemlélet erősítésével törekvés a tudatos állampolgárrá nevelésre. A környezet szépsége, az emberi kultúrák fenntarthatósága és a benne élők testi-lelki egészsége közti összefüggések megjelenítése. Törekvés kialakítása az alkalmazásra a fenntarthatóság és autonómia érdekében a háztartásokban és kisközösségekben.
Fogalmak	Szimbiózis, élősködés, versengés, Gaia-elmélet.

Tematikai egység	**Projektek** **A tanulók éves teljesítményének mérése**	**Órakeret** **10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében; a projektmódszer megismerése. Szabad sáv: a választott tartalomnak és formának megfelelően. Részvétel a „tudáspróbán”.	Projektek készítése, az ehhez szükséges képességek, kompetenciák fejlesztése. A tanulók teljesítményének mérése – komplex mérés a matematika és a természetismeret területén. (A mérés feladata annak ellenőrzése, hogy a tanuló milyen mértékben igazodik el a természet szerveződési szintjei között, különös tekintettel az atomi és egyed feletti szintekre, képes-e a valószínűségi szemlélet alkalmazására mindennapi szituációk elemzése során is.)	
Fogalmak	Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.	

BAPTISTA OKTATÁS

Pénzügyi és vállalkozói ismeretek 10. évfolyam (Technikum)

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	*36*	-	-

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az állam gazdasági szerepe	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	Gazdálkodással kapcsolatos személyes tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető gazdasági fogalmak, folyamatok megismerése. Tudatos, felelősségteljes állampolgári gondolkodás kialakítása	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az állam feladatai napjainkban Az állam bevételei Az állami gazdaságpolitika céljai A költségvetési és a monetáris politika eszköztára	„ Te és a gazdaság” a fiatalok gazdasági kapcsolatai Az adók és járulékok szerepének megértése „Tervezz költségvetést”, ami lehet állami, és önkormányzati egyaránt. Szakértői csoportban dolgozva megoldást találni a deficit csökkentésére. A csoport tagjai érveljenek a véleményük mellett. Forráselemzés, önálló véleményalkotás a GDP, GNI, a munkanélküliség, foglalkoztatás, valamint az infláció témákban	*Etika* A felelősség új dimenziói a globalizáció korában *Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban
Kulcsfogalmak/ fogalmak	állam, gazdaság, költségvetés, adó, járulék, költségvetési politika, monetáris politika, jegybank, költségvetés, deficit, szufficit, makrogazdasági jövedelem, GDP, GNI, munkanélküliség, foglalkoztatottság, infláció	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A pénzpiac működése	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	A gazdálkodással, bankrendszerrel, pénzkezeléssel kapcsolatos személyes tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A modern bankrendszer szereplőinek és feladatainak a megismerése. Alapvető pénzügyi fogalmak ismerete.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A bankrendszer a mai gazdaságban A tőkepiac és termékei A pénzügyi közvetítők	Befektetési lehetőségek összehasonlítása hozam-kockázat- futamidő alapján	*Földrajz* A modern pénzügyi közvetítő rendszer a világgazdaságban

PÁRTISZAKTÁS

A háztartás, mint megtakarító A háztartás, mint hitel felvevő Nemzetközi pénzpiac alapfogalmai, intézményei	Gyűjtőmunka, prezentáció-készítés a BÉT tevékenységéről Banki ajánlatok összehasonlítása csoportmunkában Bankszámlanyitás gyakorlata, e-banking Árfolyam változások nyomon követése, grafikonok elemzése	*Matematika* kamatos kamat-számítás, árfolyamszámítás *Informatika* Internet használat
Kulcsfogalmak/ fogalmak	piac, pénzpiac, bankrendszer, jegybank, pénzügyi intézmények, megtakarítás, hozam, hitel, kamat, EBKM, EHM, THM, kötvény, részvény, tőzsde, lízing társaság, pénzügyi közvetítők, öngondoskodás, valuta, deviza, árfolyam, Nemzetközi Valutaalap, Világbank	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Egy háztartás költségvetése; munkavállalás**	**Óra-keret 6 óra**
Előzetes tudás	A társadalmi környezet munkával kapcsolatos mintáinak, tapasztalatainak ismerete, diákmunka során szerzett tapasztalatok	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A háztartás költségvetése, mint az összes erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás eszköze. Munkakeresés, a munkába állás folyamata. A munkavállalók alapvető jogainak, kötelezettségeinek megismerése	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A család, illetve a háztartás fogalmának eltérése A háztartás költségvetése Álláskeresés: elvárások, álláskeresési technikák Munkába állás: munkaviszonnyal kapcsolatos jogok, kötelezettségek Bérek, járulékok napjainkban Munkaviszony megszűnése, megszüntetése	Eltérő jövedelmű, életvitelű családok költségvetésének elkészítése egy hónapra. Bevételek, fix, és választható kiadások, megtakarítás, hitelfelvétel. Álláshirdetések elemzése Kezdeményezőkészség és önismeret fejlesztése: lehetőségek azonosítása a munkavállalás során. Önismeret: pályaorientációs önismereti tesztek: FLAG teszt Önéletrajzírás, a motivációs levél készítése A munkaszerződés tartalmának megismerése Nettó bérszámítás – bérkalkulátor használata Álláskeresést támogató intézmények feladatainak bemutatása (2016 - Járási Hivatalok Foglalkoztatási Osztálya): meghívott előadó segítségével	*Magyar nyelv és irodalom* Tájékozódás listaszerű, nem folyamatos szövegekben *Informatika* Információgyűjtés Dokumentumkészítés *Matematika* Alapműveletek

BAPTISTA ORTÁS

Kulcsfogalmak/ fogalmak	család, háztartás, költségvetés, hatékony gazdálkodás, önéletrajz, motivációs levél, munkaadó, munkavállaló, munkaszerződés, bruttó bér, nettó bér, levonások, bérjárulékok, munkanélküliség, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás-vállalat**	**Óra-keret 4 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. A történelemből megismert híres magyar vállalkozók.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A vállalkozások általános jellemzőinek megismerése. Önismeret erősítése a vállalkozói tulajdonságokkal összefüggésben. A nonprofit szervezetek jelentősége	

Ismeretek	**Fejlesztési követelmények**	**Kapcsolódási pontok**
A vállalkozás, vállalkozó fogalma A vállalkozások típusai A vállalkozások környezete A nem nyereségérdekelt szervezetek megismerése Saját vállalkozás előnyök-hátrányok Vállalkozói kompetenciák	Egy-egy ismert helyi vállalkozás bemutatása Önismereti játékok: kommunikációs készség, kockázat vállalási hajlandóság, konfliktuskezelés, társas hatékonyság. Tervezés és forrásmenedzsment: hosszú, közép és rövidtávú célok kitűzése; prioritások és cselekvési tervek meghatározása; rugalmasság a váratlan változásokhoz való alkalmazkodásban Kezdeményezőkészség fejlesztése: felkészülés a kudarcra, és a próbálkozás folytatása a hosszú távú egyéni vagy csoport célok eléréséért	*Történelem* A XIX. és XX. század magyar gyáralapítói, vállalkozói *Földrajz* A termelés tényezői
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vállalkozás, vállalat, társasági formák, egyéni vállalkozás, társas vállalkozások, társadalmi vállalkozások, alapítványok, civil szervezetek, vevők, szállítók, versenytársak, nyereség, kockázat, önállóság, nyitottság, szervező készség, kockázatvállaló készség, kitartás, céltudatosság, rugalmasság, szaktudás, társadalmi vállalkozás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	**Vállalkozás alapítása, működése**	**Óra-keret 8 óra**
Előzetes tudás	Saját környezetben lévő vállalkozások ismerete. Saját ötletek megvalósítása, költségeinek tervezése. Szükségletek, és azok kielégítése javakkal.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részvétel új üzleti ötlet kidolgozásában, fogyasztói igények felmérése. Termelés költségeinek felmérése, költségkalkuláció készítése.	

BARTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Üzleti ötlet kidolgozása Vállalkozás alapításának finanszírozási kérdései Vállalkozás alapítás szabályai napjainkban Szükséglet felmérés, piackutatás marketing eszközökkel Bevételek és költségek tervezése, A termelési, szolgáltatási folyamat Adók, járulékok, támogatások	Brain-Storming saját üzleti ötlet kidolgozására Kérdőív készítése a fogyasztói igények felmérésére. A kitöltött kérdőívek adatainak kiértékelése Konkrét vállalkozói ötlet kidolgozása Az adott szakaszban szükséges (technikai, jogi, üzleti és digitális) kompetenciák beépítése, partnerségeken, hálózati kapcsolatokon, a munka kiszervezésén, társadalmi mozgósításon (crowdsourcing), outsourcing vagy bármilyen más együttműködési formán keresztül Saját üzleti ötlet költségkalkulációjának elkészítése	*Földrajz* A termelés tényezői *Informatika* Dokumentumkészítés táblázatkezelés *Matematika* Alapműveletek
Kulcsfogalmak/ fogalmak	társasági szerződés, szükséglet, igény, piackutatás, kérdőív, fogyasztás, saját forrás, idegen tőke, termelési tényezők, kalkuláció, bevétel, költség, fix költség, változó költség, önköltség, nyereség, veszteség, SZJA, ÁFA, társasági adó, szociális hozzájárulási adó, szakképzési hozzájárulás, támogatás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az üzleti terv	Óra-keret 6 óra
Előzetes tudás	Otthoni, vagy iskolai feladat megtervezése, megvalósítása	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az üzleti terv, mint a vállalkozás vezérfonala, szükségessége a vállalkozás életében. Saját üzleti ötlet üzleti tervének összeállítása, bemutatása.	

Ismeretek	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az üzleti terv szükségessége, felépítése Vezetői összefoglaló A vállalkozás bemutatása, környezete Marketing Terv Működési terv Vezetőség és szervezeti felépítés Pénzügyi terv Mellékletek Sikeres vállalkozások jellemzői Az esetleges kudarc okai, kezelése	Saját üzleti ötlet bemutatása, elemzése SWOT analízis készítése Marketing mix elemei Mérleg, eredménykimutatás, Cash flow Cégprezentáció készítése, bemutatása Találkozás sikeres helyi vállalkozókkal, vállalat látogatási program keretében A verseny, mint pozitív üzleti erő Kudarcfelismerés és feldolgozás.	*Informatika* Dokumentumkészítés, prezentációkészítés *Matematika* Alapműveletek
Kulcsfogalmak/ fogalmak	üzleti terv, SWOT analízis, arculat, marketing, marketing mix, szervezeti felépítés, mérleg, eredménykimutatás, cash flow, Business Model Canvas	

PÁTHTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan 9-10. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Biblia	**7 óra**
2. „Mi Atyánk”	**7 óra**
3. Jézus Krisztus személye	**10 óra**
4. Isten szólt…	**12 óra**
5. A Nagy Parancsolatok	**13 óra**
6. Királyok és Próféták	**12 óra**
7. Az apostolok cselekedetei	**11 óra**
Kötelező összesen:	**72 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
9. évf.	1	36	0	0	36
10. évf.	1	36	0	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	9. évfolyam kötelező alap	9. évfolyam szabadon felhasználható	9. évfolyam szabadon tervezhető	**9. évfolyam összes**	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**
1. Biblia	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
2. „Mi Atyánk”	**0**	0	0	7	**7**	0	0	0	**0**
3. Jézus Krisztus személye	**0**	0	0	10	**10**	0	0	0	**0**
4. Isten szólt…	**0**	0	0	12	**12**	0	0	0	**0**
5. A Nagy Parancsolatok	**0**	0	0	0	**0**	0	0	13	**13**
6. Királyok és Próféták	**0**	0	0	0	**0**	0	0	12	**12**
7. Az apostolok cselekedetei	**0**	0	0	0	**0**	0	0	11	**11**
Kötelező összesen:	**0**	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**
Összesen	***0***	0	0	36	**36**	0	0	36	**36**

9. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Biblia**	**Órakeret**

BAPTISTA OKTATÁS

		7 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Biblia Isten üzenete A Biblia keletkezése A Biblia szerkezete –Az Ószövetség könyvei A Biblia szerkezete – Az Újsz9vetség könyvei A Biblia megbízhatósága – A Biblia világa		
Fogalmak	Biblia, Bibliai nyelvek, Ószövetség, Újszövetség, Megbízhatóság, Ihletettség, Bizonyíték	

Tematikai egység	**„Mi Atyánk”**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az Atya Isten a Teremtő A jó és rossz Isten a Gondviselő Megbocsájtás		
Fogalmak	Imádság, teremtés, bűn, gonosz, gondviselés, csoda, aggodalom, megbocsátás, irgalom	

Tematikai egység	**Jézus Krisztus személye**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jézus születése Keresztelő János A jó pásztor A világ világossága Út, igazság, élet Virágvasárnap Nagyhét Húsvét		
Fogalmak	Megváltás, áldozat, keresztség, bemerítés, kereszthalál, feltámadás	

Tematikai egység	Isten szólt..	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Isten szava az Ősidőkben Isten szólt Nóéhoz - Az özönvíz története Szemben Isten szavával -Bábel tornya *Isten szava az Ősatyákhoz* Isten szólt Ábrahámhoz - Ábrahám élete Isten szólt Jákóbhoz - Jákób tusakodása *Isten terve és szabadítása* Isten szólt Józsefhez - József élete Isten szólt Mózeshez - A tíz csapás Isten szólt Józsuéhoz - Jerikó elfoglalása *Isten szava a királyság korában* Isten szól a prófétán keresztül – A kiválasztás Saul engedetlensége - A bűn		

BAPTISTA OKTATÁS

Dávid és Góliát - A hit Dávid és Jonatán – Barátság	
Fogalmak	Özönvíz, Bábel, Elhívás, Engedelmesség, Kiválasztás, Bűn, Hit, Barátság

10. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**A nagy parancsolatok**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Tízparancsolat 1. parancsolat - Az Egy Isten tisztelete -Dániel barátai a tüzes kemencében 2. parancsolat - A láthatatlan Isten tisztelete Az aranyborjú 3. parancsolat - Isten nevének tisztelete Beszédünk, Péter fogadkozása 4. parancsolat - Nyugalomnap tisztelete Teremtés, Manna 5. parancsolat - Szülők tisztelete Ézsau és Jákób 6. parancsolat - Az élet tisztelete Jézus tanítása, Káin és Ábel 7. parancsolat - A házasság tisztelete Dávid és Bethsabé 8. parancsolat - A tulajdon tisztelete Ákán bűne 9. parancsolat - Az igazság tisztelete Jézus a nagytanács előtt 10.parancsolat – A megelégedettség tisztelete Nábót szőlője *A Szeretet parancsolata* Isten szeretete és az ember szeretete Szeretetnyelv		
Fogalmak	Tisztelet, Szentség, Nyugalomnap, Bálvány, Szeretet, Tulajdon, Megelégedettség, Házasság, Szülők	

Tematikai egység	**Királyok és próféták I.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Salamon Salamon királysága Salamon bölcsességet kér az Úrtól Salamon ítélete Salamoni templom *Az ország kettészakadása* A kettészakadás okai Az orzság kettészakadásának következményei *Illés próféta*		

BAPTISTA OKTATÁS

Illés a sareptai özvegynél Istenítélet a Karmel-hegyen Illés menekülés – Isten gondviselése Illés elragadtatása *Elizeus próféta* Elizeus története A sunemi asszony története Naámán gyógyulása	
Fogalmak	Bölcsesség, Hatalom, Templom, Isten lakhelye, Próféta, Elragadtatás

Tematikai egység	**Az apostolok cselekedetei**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Mennybemenetel és Pünkösd Jézus mennybemenetelének története Az első Pünkösd eseményei *Pál apostol* Pál megtérése A pogányok megtérése, az Antiókhiai gyülekezet Pál misszióútjai Pál Jeruzsálembe megy és elfogják Pál a császárhoz fellebbez (Fesztusz és Agrippa előtt) Pál hajótörése és megmenekülése Pál Máltán Pál Rómában		
Fogalmak	Mennybemenetel, Pünkösd, Megtérés, Szentlélek, Gyülekezet, Egyház, Misszió	

Bibliaismeret – baptista hittan 11-12. évfolyam (Technikum)

Óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1. Királyok és Próféták II.	**11 óra**
2. Pál levelei	**9 óra**
3. Zsoltárok	**8 óra**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**8 óra**
5. Helyem a világban	**12 óra**
6. A gyülekezet	**13 óra**
7. Bölcsességirodalom	**13 óra**
8. Életünk nagy kérdései	**14 óra**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**10 óra**
Kötelező összesen:	**98 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető	Kötött tartalom
11. évf.	1	36	0	0	36	0
12. évf.	2	62	0	0	62	0

BAPTISTA OKTATÁS

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	11. évfolyam kötött	**11. évfolyam összes**	12. évfolyam kötelező alap	12. évfolyam szabadon felhasználható	12. évfolyam szabadon tervezhető	12. évfolyam kötött	**12. évfolyam összes**
1. Királyok és Próféták II.	**0**	0	0	11	0	**11**	0	0	0	0	**0**
2. Pál levelei	**0**	0	0	9	0	**9**	0	0	0	0	**0**
3. Zsoltárok	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
4. Újszövetségi levelek, Jelenések könyve	**0**	0	0	8	0	**8**	0	0	0	0	**0**
5. Helyem a világban	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	12	0	**12**
6. A gyülekezet	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
7. Bölcsességirodalom	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	13	0	**13**
8. Életünk nagy kérdései	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	14	0	**14**
9. Útravaló, összegzés az eddig tanultakról	**0**	0	0	0	0	**0**	0	0	10	0	**10**
Összesen	**0**	0	0	36	0	**36**	0	0	62	0	**62**

11. évfolyam

Szabadon tervezhető (36 óra)

Tematikai egység	**Királyok és próféták II.**	**Órakeret 11 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Júda királyai és prófétái a babiloni fogság előtt Ezékiás király Ézsaiás próféta elhívás és élete Manassé uralkodása Jósiás király Jeremiás próféta szolgálata *Isten népe a fogság idején* Eszter könyve Eszter Királynő lesz Eszter közbenjárása és a szabadulás Dániel Babilóniában A király álma Dániel az oroszlánok vermében *Jónás próféta* Jónás könyve Jónás az engedetlen próféta		

BAPTISTA OKTATÁS

Ninive megtérése	
Fogalmak	Királyság, Próféta, Fogság, Ítélet, Közbenjárás, Kijelentés, Megtérés

Tematikai egység	**Pál levelei**	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Pál apostol válogatott levelei Pál levele a rómaiakhoz -Hit általi megigazulás -Kegyelemből fakadó üdvösség Pá1első levele a korinthusiakhoz -Szeretet himnusza Pál második levele a korinthusiakhoz -Ó- és Újszövetség kapcsolat Pál levele a galatákhoz -Törvény és kegyelem Pál levele az efézusiakhoz -Lelki fegyverzet Pál levele a filippiekhez -Krisztus himnusz Pál levele a kolosséiakhoz -A keresztyén család Pál első leveleTimóteushoz -Példaadás		
Fogalmak	Levél, hit, megigazulás, kegyelem, üdvösség, szeretet, himnusz, Ószövetség, Újszövetség, Törvény, Kegyelem, Lelki fegyverzet, Keresztény család	

Tematikai egység	**Zsoltárok**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Zsoltárok könyve Zsoltárok, mint a Biblia énekeskönyve Az Istenben bízó ember költészete Messiási zsoltárok A prófétikus üzenetek Pásztor metafora Isten szeretetének és hűségének költői kifejezése Bűnbánati zsoltár A megalázkodás és helyreállás lehetősége Mózes imádsága A mulandó ember bizalma az örökkévaló Istenben Isten dicsőítése Isten magasztalásának sokszínűsége		
Fogalmak	Zsoltár, Isten dicsőítése, Magasztalás, Messiás, Prófécia, Metafora, Bűnbánat, Alázat	

Tematikai egység	**Újszövetési levelek, Jelenések könyve**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A zsidókhoz írt levél		

BAPTISTA OKTATÁS

A hit példaképei *Egyetemes levelek* Jakab levele A kísértés Péter első levele Tisztelet és engedelmesség a hatalom képviselői felé *Jelenések könyve* Az apokaliptika János Patmosz szigetén A hét pecsét Krisztus ezeréves uralma Halottak feltámadása, Utolsó ítélet Új teremtés	
Fogalmak	Hit, példakép, kísértés, tisztelet, engedelmesség, hatalom, apokaliptika, végidők, feltámadás, ítélet, új teremtés

12. évfolyam

Szabadon tervezhető (62 óra)

Tematikai egység	**Helyem a világban**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A mester terve Isten okkal, céllal teremtett Istennek terve van az életemmel *Személyiségünk felfedezése* Ki vagyok én? Az vagyok kinek mások mondanak? Személyiségtesztek Önmagunk elfogadása Külső és belső értékek *Istentől kapott értékeink* Értékesség Használd, amid van Isten vezetése az életünkben		
Fogalmak	Személyiség, énkép, életcél, értékesség, elfogadás, Isten vezetése, külső és belső értékek	

Tematikai egység	**A Gyülekezet**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
A Gyülekezet felépítése Egyház, gyülekezet, eklézsia fogalma Templom, Imaház fogalma A Gyülekezet, mint Krisztus teste A gyülekezet szolgálattevői Szolgálati ajándékok *A Gyülekezeti élet alapjai* Újjászületés		

BAPTISTA OKTATÁS

Bemerítés, keresztség Úrvacsora Bizonyságtétel Istentisztelet Szentlélek munkája	
Fogalmak	Egyház, Gyülekezet, Eklézsia, templom, imaház,presbiter, diakónus, újjászületés, bemerítés, keresztség, úrvacsora, bizonyságtétel, Istentisztelet, Szentlélek

Tematikai egység	**Bölcsességirodalom**	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Jób könyve A láthatatlan világ hatása a látható világban. A szenvedés jelenléte és feldolgozása az emberi életben *A Példabeszédek könyve* Isten bölcsessége Lustaság, a munkához való viszony Kapcsolati kérdések A szív szerepe *A prédikátor könyve* Mindennek megvan az ideje Az élet mulandóság, Idősek tisztelete *Énekek éneke* A szerelem szerepe életünkben A vágyaink kifejezése		
Fogalmak	Láthatatlan világ, látható világ, szenvedés, bölcsesség, lustaság, szív. mulandóság, tisztelet, szerelem	

Tematikai egység	**Életünk nagy kérdései**	**Órakeret 14 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az életünk lelki (szellemi) döntési, választásai Szabad akarat kérdése Isten terve: Válaszd az életet! Áldás és átok *Az Istenbe vetett hit és következményei életünkben* Vetés és aratás törvényszerűsége Istennel vagy nélküle Odaszánás, tanítványság *Párkapcsolataink* Készülődés a párválasztásra Párválasztás – „nem jó az embernek egyedül” Gyermekvállalás – Válaszd az életet! *Egészséges jövőkép, egészséges énkép* A múlthoz elrendezése és feldolgozása Reménységgel a jövő felé Célorientáltság –Tudom, hogy mit akarok		

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Szabad akarat, áldás, átok, hit, odaszánás, tanítványság, párválasztás, gyermekvállalás, jövőkép, énkép, célorientáltság

Tematikai egység	**Útravaló, eddig tanultak összefoglalása**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
Az eddig tanult ismeretek alapján kérdezős, beszélgetős órák		
Fogalmak	-	

BAPTISTA OKTATÁS

Informatika és távközlés ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Fizika 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	**Órakeret**
Egyszerű mozgások	12 óra
Ismétlődő mozgások	12 óra
A közlekedés és sportolás fizikája	12 óra
Az energia	10 óra
A melegítés és hűtés következményei	12 óra
Víz és levegő a környezetünkben	10 óra
Gépek	6 óra
Szikrák, villámok	6 óra
Elektromosság a környezetünkben	10 óra
Generátorok és motorok	6 óra
A hullámok szerepe a kommunikációban	10 óra
Képek és látás	6 óra
Az atomok és a fény	6 óra
Környezetünk épségének megőrzése	8 óra
A Világegyetem megismerése	10 óra
Kötelező összesen:	**136 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	68	4	36
11. évf.	2+1	108	68	4	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
61. Egyszerű mozgások	**12**	12	0	6	**18**	0	0	0	**0**
62. Ismétlődő mozgások	**12**	12	0	6	**18**	0	0	0	**0**
63. A közlekedés és sportolás fizikája	**12**	12	2	6	**20**	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

64. Az energia	**10**	10	0	6	**16**	0	0	0	**0**
65. A melegítés és hűtés következményei	**12**	12	2	6	**20**	0	0	0	**0**
66. Víz és levegő a környezetünkben	**10**	10	0	6	**16**	0	0	0	**0**
67. Gépek	**6**	0	0	0	**0**	6	0	0	**6**
68. Szikrák, villámok	**6**	0	0	0	**0**	6	0	4	**10**
69. Elektromosság a környezetünkben	**10**	0	0	0	**0**	10	0	4	**14**
70. Generátorok és motorok	**6**	0	0	0	**0**	6	0	2	**8**
71. A hullámok szerepe a kommunikációban	**10**	0	0	0	**0**	10	0	6	**16**
72. Képek és látás	**6**	0	0	0	**0**	6	0	10	**16**
73. Az atomok és a fény	**6**	0	0	0	**0**	6	2	6	**14**
74. Környezetünk épségének megőrzése	**8**	0	0	0	**0**	8	2	4	**14**
75. A Világegyetem megismerése	**10**	0	0	0	**0**	10	0	0	**10**
Összesen	**136**	68	4	36	**108**	68	4	36	**108**

10. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását,	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó gyorsulással mozgó testek esetében.	– Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével,	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével	

BAPTISTA OKTATÁS

• ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata • A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia	

BAPTISTA OKTATÁS

	• Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok • Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	

BÁRTFAI SZKTATÁS

Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata	

BÁRTFAI OKTATÁS

gyorsulás meghatározására, a korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	• A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából	

PÁTISTA OKTATÁS

az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték

Szabadon tervezhető óra (36 óra)

Tematikai egység	**Egyszerű mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• helyesen használja az út, a pálya és a hely fogalmát, valamint a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség, gyorsulás, elmozdulás fizikai mennyiségeket a mozgás leírására; • tud számításokat végezni az egyenes vonalú egyenletes mozgás esetében: állandó sebességű mozgások esetén a sebesség ismeretében meghatározza az elmozdulást, a sebesség nagyságának ismeretében a megtett utat, a céltól való távolság ismeretében a megérkezéshez szükséges időt; • ismeri a szabadesés jelenségét, annak leírását, tud esésidőt számolni, mérni, becsapódási sebességet számolni; • egyszerű számításokat végez az állandó	– A környezetben megfigyelt mozgások (közlekedés, sportolás) jellemzése az út és az elmozdulás mennyiségek valamint a hely és a pálya fogalmának használatával – A gépkocsi sebességmérője által mutatott értékek értelmezése: állandó és változó nagyságú sebesség, az átlagsebesség és pillanatnyi sebesség jelentése – Egyszerű számítások az egyenes pályán, állandó sebességgel haladó gépjármű mozgásával kapcsolatban: Az elmozdulás, megtett út és a megérkezéshez szükséges idő kiszámolása – A közel állandó sebességű, egyenes vonalú mozgások (buborék a Mikola-csőben, mozgólépcső, csúszás jégen) megfigyelése, kialakulásának magyarázata – Az elejtett test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata. A sebesség változásának jellemzése a gyorsulás fogalmának segítségével, a gyorsulás értelmezése a testre ható nehézségi erő vizsgálatával – Adatgyűjtés Eötvös Lorándról és az Eötvös-ingáról – Az elejtett test esési idejének mérése és számolása, a becsapódási sebesség kiszámítása – A csúszó test mozgásának megfigyelése, kísérleti vizsgálata, értelmezése a rá ható erők segítségével – Az állandó gyorsulással elinduló autó mozgásának leírása és magyarázata – Az elmozdulás, a sebesség és a gyorsulás használata egyenes mentén zajló mozgások leírására	

PÁRTISZTA OKTATÁS

gyorsulással mozgó testek esetében.	
Fogalmak	Mozgás, sebesség, gyorsulás, erő, elmozdulás

Tematikai egység	**Ismétlődő mozgások**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri az egyenletes körmozgást leíró fizikai mennyiségeket (pályasugár, kerületi sebesség, fordulatszám, keringési idő, centripetális gyorsulás), azok jelentését, egymással való kapcsolatát; • ismeri a periodikus mozgásokat (ingamozgás, rezgőmozgás) jellemző fizikai mennyiségeket, néhány egyszerű esetben tudja mérni a periódusidőt, megállapítani az azt befolyásoló tényezőket.	• Egyszerű körmozgás létrehozása, megfigyelése, kialakulásának értelmezése a centripetális erő és gyorsulás fogalmának segítségével • A periódusidő mérése, a fordulatszám és a kerületi sebesség meghatározása, a centripetális gyorsulás nagyságának kiszámolása • A mindennapokban gyakori körmozgások (például: ruha a centrifugában, a kerékpár szelepe, a Föld felszínének pontjai) fizikai hátterének elemzése • Különböző lengések felismerése a környezetben: hintázó gyerekek, artisták a trapézon • A környezetben lezajló csillapodó rezgések és lengések megfigyelése, jellemzése az amplitúdó, a frekvencia, illetve a csillapodás mértéke szempontjából • A rugóhoz kapcsolt test rezgésének megfigyelése, kvalitatív leírása, a kitérés-idő és a sebesség-idő függvény elemzése.	
Fogalmak	körmozgás, centripetális erő, centripetális gyorsulás, periódusidő, frekvencia, rezgés, csillapodás, a rugó által kifejtett erő	

Tematikai egység	**A közlekedés és sportolás fizikája**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• egyszerű esetekben kiszámolja a testek lendületének nagyságát, meghatározza irányát; • egyszerűbb esetekben alkalmazza a lendületmegmaradás törvényét, ismeri ennek általános érvényességét; • tisztában van az erő mint fizikai mennyiség jelentésével, mértékegységével, • ismeri a newtoni dinamika alaptörvényeit, egyszerűbb esetekben alkalmazza azokat a gyorsulás meghatározására, a	• Rugalmatlan ütközések megfigyelése, a közös sebesség számítása egyszerű esetekben a lendület megmaradásának segítségével. A gyűrődési zóna szerepe ütközéskor • Labdák rugalmasságának vizsgálata a visszapattanás magasságának megfigyelésével • A lendület szerepe fékezés és gyorsítás során. A fékút és a fékezési idő • Az autó gyorsulásának, illetve a fékezés folyamatának magyarázata az autóra ható erők és Newton törvényei segítségével • A kanyarodás fizikája, a kicsúszás megfigyelése (kanyarodó autó, motor, korcsolya) és okainak (súrlódási erő) vizsgálata • A testek úszásának és elmerülésének kísérleti vizsgálata, a tapasztaltak fizikai magyarázata a	

PÁRTISZÓKÖNYVTÁR

korábban megismert mozgások értelmezésére; • egyszerűbb esetekben kiszámolja a mechanikai kölcsönhatásokban fellépő erőket (nehézségi erő, nyomóerő, fonálerő, súlyerő, súrlódási erők, rugóerő), meghatározza az erők eredőjét; • érti a legfontosabb közlekedési eszközök – gépjárművek, légi és vízi járművek – működésének fizikai elveit; • tisztában van a repülés elvével, a légellenállás jelenségével; • ismeri a hidrosztatika alapjait, a felhajtóerő fogalmát, hétköznapi példákon keresztül értelmezi a felemelkedés, elmerülés, úszás, lebegés jelenségét, tudja az ezt meghatározó tényezőket, ismeri a jelenségkörre épülő gyakorlati eszközöket.	hidrosztatikai nyomás és a felhajtó erő segítségével • A hajók (vitorlás, illetve hajócsavaros) és tengeralattjárók működésének fizikai magyarázata, az áramvonalas test fontossága a vízben való haladás során • A repülőgépek fizikája, a szárnyra ható felhajtó erő magyarázata, az áramvonalas forma fontossága
Fogalmak	a lendület megmaradása, a dinamika alaptörvénye, súrlódási erő, közegellenállás, hidrosztatikai nyomás, felhajtó erő

Tematikai egység	**Az energia**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a mechanikai munka fogalmát, kiszámításának módját, mértékegységét, a helyzeti energia, a mozgási energia, a rugalmas energia, a belső energia fogalmát; • konkrét esetekben alkalmazza a munkatételt, a mechanikai energia megmaradásának elvét a mozgás értelmezésére, a sebesség kiszámolására.	• Adatgyűjtés az emberiség energiafelhasználásáról • A testek emelését és gyorsítását kísérő energiaváltozások vizsgálata: a helyzeti és mozgási energia, a munka • A szabadon eső test becsapódási sebességének meghatározása a munkatétel és az energiamegmaradás segítségével • Az elhajított kő mozgásának energetikai elemzése • Az energia megmaradása a súrlódás és közegellenállás hiányában és jelenlétében, a belső energia • A rugóhoz, gumiszalaghoz kapcsolt test mozgásának energetikai elemzése: a rugalmas energia • Energia átalakulások a háztartásban, a környezetben, az emberi szervezetben és az erőművekben (hőerőmű, szélerőmű, vízi erőmű, atomerőmű, napkollektor), a hatásfok	

PARTISTA OKTATÁS

	• Az energia szállításának lehetőségei • A Nap mint a Föld energiakészletének elsődleges forrása. Megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése, megnevezése, az energiatermelés és a környezet állapotának kapcsolata • Az energiaforrásaink kihasználásának lehetőségei a jövőben.
Fogalmak	munka, energia, helyzeti, mozgási, rugalmas energia, súrlódás, belső energia

Tematikai egység	**A melegítés és hűtés következményei**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a hőtágulás jelenségét, jellemző nagyságrendjét; • ismeri a Celsius- és az abszolút hőmérsékleti skálát, a gyakorlat szempontjából nevezetes néhány hőmérsékletet, a termikus kölcsönhatás jellemzőit; • értelmezi az anyag viselkedését hőközlés során, tudja, mit jelent az égéshő, a fűtőérték és a fajhő; • tudja a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció); • tisztában van a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Egyszerű számításokat végez a halmazállapot-változásokat kísérő hőközlés meghatározására; • ismeri a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati szituációban (palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése); • tisztában van a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.	• A hőtágulás jelenségének megfigyelése, értelmezése • Az anyagok hőmérsékletének mérése, a hőmérséklet kiegyenlítődésének kísérleti vizsgálata és értelmezése • Anyagok melegítésének és hűtésének megfigyelése például konyhai tevékenység során: a folyamat gyorsaságának vizsgálata, a fajhő és a felület nagyságnak szerepe • Az égéshő és fűtőérték fogalma, a lassú és gyors égés felismerése a mindennapokban • Halmazállapotváltozások (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás, a forrás és szublimáció) megfigyelése például konyhai tevékenység során. • A fázisátmenetek vizsgálata a hőmérséklet változásának szempontjából • A halmazállapot-változások értelmezése és energetikai leírása, egyszerű számítások a mindennapi gyakorlatból, az olvadáshő a párolgáshő és a forráshő fogalma • A kuktafazék működésének fizikai magyarázata • A dugattyú mozgásának értelmezése a hőtan első főtételének segítségével • A megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbség felismerése	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

Tematikai egység	**Víz és levegő a környezetünkben**	**Órakeret**

BÁRTFAI GIMNÁZIUM

		6 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
• ismeri a víz különleges tulajdonságait (rendhagyó hőtágulás, nagy olvadáshő, forráshő, fajhő), ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetünkben; • ismeri a nyomás, hőmérséklet, páratartalom fogalmát, a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Egyszerű számításokat végez az állapothatározók megváltozásával kapcsolatban; • ismeri az időjárás elemeit, a csapadékformákat, a csapadékok kialakulásának fizikai leírását.	• A légnyomás kísérleti kimutatása, a légritkított tér néhány gyakorlati alkalmazása • A légnyomás és az időjárás kapcsolata • Az abszolút és relatív páratartalom. A relatív páratartalom és a hőmérséklet kapcsolata, páraképződés a természetben: harmatképződés, dér, zúzmara • Páraképződés a lakásban, ennek következményei. Fűtési rendszerek a lakásban • A hőterjedés gyakorlati példákon keresztül (hővezetés, hőáramlás, hősugárzás) • A hőszigetelés lehetőségei a lakásban. A hőszigetelő ablak működésének fizikai magyarázata • A víz rendhagyó hőtágulása, ennek következményei a természetben. Jégképződés a tavakon, jéghegyek • Egyszerű számítások végzése a levegő állapothatározóinak megváltozásával kapcsolatban	
Fogalmak	hőmérséklet, fajhő, párolgáshő, olvadáshő, forráshő, időbeli egyirányúság a természetben, halmazállapotváltozás, melegítés, hűtés, fűtőérték	

11. évfolyam
Kötelező tananyagtartalom (68 óra)

Tematikai egység	**Gépek**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapokban, mindennapi eszközeinkben; – néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével vizsgálja a testek egyensúlyi állapotának feltételeit, összeveti az eredményeket a megfigyelések és kísérletek tapasztalataival.	– A libikóka és a mérleg egyensúlyának kísérleti vizsgálata és értelmezése – Szerszámkulcsok és fogók működésének magyarázata az erőkar segítségével – Gépek összehasonlítása a teljesítmény és hatásfok adatok alapján – A kerékpár felépítésének és működésének fizikai magyarázata – Egy jelentős gép és a kapcsolódó technológia fizikai lényegének ismertetése, történelmet és társadalmat átalakító hatásának bemutatása (Ilyen lehet: hajítógép, szövőgép, mechanikus számológép, belső égésű motor) – Anyaggyűjtés James Wattról és gőzgépéről – Beszélgetés a robotokról: elterjedésük, jövőbeli szerepük, mesterséges intelligencia, gépi tanulás, önvezérelt működés	

BÁTHORY ISTVÁN OKTATÁS

Fogalmak	forgatónyomaték, forgatónyomatékok egyensúlya, erőkar, teljesítmény, hatásfok

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; − átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; − érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; − tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	− Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével − A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata − Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása − Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése − Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata − A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában	
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés	

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; − gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a	− Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására	

PÁRTISZTÁZÓ ÁTÁS

gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	− Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése − A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre;	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel)	

BÁTHORY OKTATÁS

− megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; − ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői − A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát; − ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; − ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt,	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek − A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata − A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat − A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth − Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata	

PÁRISTA OKTATÁS

hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	− Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése − Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; − ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; − ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; − ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; − a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú tükrök, a domború és homorú lencsék; − ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	− A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata − Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben − A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata − A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata − A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában − Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) − Galilei távcsővel végzett megfigyelései − Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép	

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 6 óra**

BÁRTFAI OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; − megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; − ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; − ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; − ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; − megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; − átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	− A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) − A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat − Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve − Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével − A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével − A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága − Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban − Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	Környezetünk épségének megőrzése	Órakeret 8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata − Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével	

PÁPISTA OKTATÁS

sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei − Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

Tematikai egység	**A Világegyetem megismerése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− szabad szemmel vagy távcsővel megfigyeli a Holdat, a Hold felszínének legfontosabb jellemzőit, a holdfogyatkozás jelenségét. A látottakat fizikai ismeretei alapján értelmezi; − ismeri a bolygók, üstökösök mozgásának jellegzetességeit; − tudja, mit jelentenek a kozmikus sebességek (körsebesség, szökési sebesség); − érti a tömegvonzás általános törvényét, és azt, hogy a gravitációs erő bármely két test között hat;	− A rakéták működési elve, a kozmikus sebességek jelentése − A súlytalanság jelensége, kialakulásának körülményei, a súly és a tömeg közötti különbség − A bolygók és üstökösök mozgásának fizikai magyarázata, az általános tömegvonzás törvénye − Az általános tömegvonzás értelmezése a gravitációs mező segítségével − A Naprendszer jellemzői, példák a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó jellemző fizikai környezetre, ezek kialakulásának magyarázata − A holdfogyatkozás és a napfogyatkozás fizikai magyarázata − A legfontosabb ismeretek az űrrepülőgépekről, a Holdraszállásról és a tervezett Mars utazásról − Néhány, a mindennapokban elterjedt és először az űrkutatásban használt technológia, eszköz ismertetése − A gravitáció szerepe a Világmindenségben − A csillagok és a Nap működése és változásai: fekete lyuk, neutroncsillag, szupernóva	

BAPTISTA OKTATÁS

– érti a testek súlya és a tömege közötti különbséget, a súlytalanság állapotát, a gravitációs mező szerepét a gravitációs erő közvetítésében; – megvizsgálja a Naprendszer bolygóin és holdjain uralkodó, a Földétől eltérő fizikai környezet legjellemzőbb példáit, azonosítja ezen eltérések okát. A legfontosabb esetekben megmutatja, hogyan érvényesülnek a fizika törvényei a Föld és a Hold mozgása során; – átlátja és szemlélteti a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Naprendszer, Univerzum); – ismeri a Nap mint csillag legfontosabb fizikai tulajdonságait, a Nap várható jövőjét, a csillagok lehetséges fejlődési folyamatait.	– A galaxisok, galaxishalmazok. A Tejútrendszer legfontosabb jellemzői. Távolságok az univerzumban – Az ősrobbanás elmélet kvalitatív leírása, a táguló univerzum – Az ősrobbanás elméletének születése, tudományos megalapozottsága, a tudományosság kritériumai – Tudományos vita a Földön kívüli élet kutatásáról, annak gyakorlati és filozófiai lehetőségeiről, az emberiség előtt álló kihívásokról
Fogalmak	általános tömegvonzás, ellipszis pálya, súlytalanság, súly, Kepler törvényei, bolygók, üstökösök, csillag, galaxis, galaxishalmaz, ősrobbanás, táguló univerzum, fekete lyuk, fényév

Szabadon felhasználható (4 óra)

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz)	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve	

BAPTISTA OKTATÁS

és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	– Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; – ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; – ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; – átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok	– Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere – Az üvegházhatás fizikai magyarázata – Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége – A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása – A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével – Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése – Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban – Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei – Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről	

BÁRTFAI OKTATÁS

energiatermelésének lényegét; – érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; – ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	– Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

Szabadon tervezhető óra (36 óra)

Tematikai egység	**Szikrák, villámok**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az elektrosztatikus alapjelenségeket (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ezek gyakorlati alkalmazásait; – átlátja, hogy az elektromos állapot kialakulása a töltések egyenletes eloszlásának megváltozásával van kapcsolatban; – érti Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására; – tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti.	– Az elektromos állapot kialakulásának magyarázata az atomról alkotott egyszerű elképzelés (elektron, atommag) segítségével – A két fajta elektromos állapot, az elektromos vonzás és taszítás, az elektromos árnyékolás, a csúcshatás, az elektromos megosztás és a földelés megfigyelése kísérletezés közben, a tapasztaltak magyarázata – Coulomb törvénye, az elektromosan töltött testek között fellépő erő meghatározása – Az elektromos mező szemléltetése (pl. búzadarás kísérlettel), ez alapján a mező erővonalakkal történő érzékeltetése – Elektromos szikrák keltése, megfigyelése (pl. megosztó géppel vagy szalaggenerátorral), ennek segítségével a villámok kialakulásának alapvető magyarázata – A tanultak alkalmazása a villámok elleni védekezésben, illetve a villámcsapás-veszélyes helyzetekben való helyes magatartás kialakításában	
Fogalmak	elektromos állapot, elektromos töltés, elektromos mező, atom, elektron, Coulomb-törvény, elektromos árnyékolás, csúcshatás, földelés	

Tematikai egység	**Elektromosság a környezetünkben**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy az áram a töltött részecskék	– Az elektromos áram fogalmának kialakítása egyszerű kísérletekkel (pl. víz elektromos	

PÁPISTA OKTATÁS

rendezett mozgása, és ez alapján szemléletes elképzelést alakít ki az elektromos áramról; − gyakorlati szinten ismeri az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség és ellenállás fogalmát; − ismeri a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefon-akkumulátorok legfontosabb jellemzőit; − érti Ohm törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza a feszültség, áramerősség, ellenállás meghatározására. Tudja, hogy az ellenállás függ a hőmérséklettől; − ki tudja számolni egyenáramú fogyasztók teljesítményét, az általuk felhasznált energiát; − ismeri az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését; − értelmezni tud egyszerűbb kapcsolási rajzokat, ismeri kísérleti vizsgálatok alapján a soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőit; − ismeri az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben, az elektromos kapcsolási rajzok használatát; − tisztában van az elektromos áram élettani hatásaival, az emberi test áramvezetési tulajdonságaival, az idegi áramvezetés jelenségével; − ismeri az elektromos fogyasztók használatára	vezetésének változása, konyhasó vagy sav hatására), az áramerősség mérése − A legfontosabb egyenáramú áramforrások (galvánelem, gépkocsi- mobiltelefon-akkumulátorok, napelemek), adatainak összegyűjtése és értelmezése − Ohm törvényének vizsgálata méréssel egyszerű áramkörben ellenálláshuzallal, az ellenállás, mint fizikai mennyiség és mint áramköri elem bevezetése − Egyszerű számítások elvégzése Ohm törvényének felhasználásával: a feszültség, az áramerősség és az ellenállás meghatározására − Egyszerű, fényforrást és termisztort tartalmazó áramkör vizsgálata, az ellenállás hőmérsékletfüggésének felismerése − A soros és a párhuzamos kapcsolások legfontosabb jellemzőinek megismerése kísérleti vizsgálatok alapján − A legfontosabb hőhatáson alapuló háztartási eszközök jellemzőinek összegyűjtése − A villanyszámla értelmezése, a háztartási áramfogyasztás költségeinek kiszámolása, a kWh és a joule kapcsolata − Az elektromos áramütés élettani hatása, érintésvédelmi, balesetvédelmi ismeretek − Lakás villamos hálózata és biztonsági berendezései (a biztosíték, az áram-védőkapcsoló és a földvezeték feladata) − Az EKG, EEG felvételek kapcsán az emberi idegvezetés egyes diagnosztikai alkalmazásainak bemutatása

PÉLDÁNYOKTATÁS

vonatkozó balesetvédelmi szabályokat.	
Fogalmak	elektromos áram, áramerősség, feszültség, ellenállás, Ohm-törvénye, soros és a párhuzamos kapcsolás, biztosíték, földvezeték

Tematikai egység	**Generátorok és motorok**	**Órakeret 2 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− elektromágnes készítése közben megfigyeli és alkalmazza, hogy az elektromos áram mágneses mezőt hoz létre; − megmagyarázza hogyan működnek az általa megfigyelt egyszerű felépítésű elektromos motorok: a mágneses mező erőt fejt ki az árammal átjárt vezetőre; − ismeri az elektromágneses indukció jelenségének lényegét, fontosabb gyakorlati vonatkozásait, a váltakozó áram fogalmát; − érti a generátor, a motor és a transzformátor működési elvét, gyakorlati hasznát.	− Elektromágnes készítése egyszerű eszközökkel (pl. vasszegre tekert szigetelt drót), az előállított mágneses mező vizsgálata pl. iránytűvel) − Az elektromotor működési elvének megértése egyszerű modell vagy animáció tanulmányozása révén − Az elektromágneses indukció alapeseteinek megismerése, ez alapján egyszerű generátor modell készítése vagy tanulmányozása − Adatgyűjtés Michael Faraday életéről, a felfedezések jelentőségének megvitatása − A váltakozó áram keletkezése, és főbb jellemzői − A transzformátor működésének megfigyelése és magyarázata, az elektromos energia szállításában betöltött szerepének megismerése − A környezetünkben illetve technika eszközökben található transzformátorok felismerése − Generátorok és motorok működésének megfigyelése, fizikai magyarázata	
Fogalmak	mágneses mező, mágneses indukcióvonalak, elektromágnes, elektromágneses indukció, generátor, elektromotor, transzformátor	

Tematikai egység	**A hullámok szerepe a kommunikációban**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
− érti, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok, ismeri a hullámhossz és a terjedési sebesség fogalmát; − ismeri az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jellemzőit, keltésének eljárásait; − átlátja a húros hangszerek és a sípok működésének elvét, az ultrahang szerepét a gyógyászatban, ismeri a zajszennyezés fogalmát;	− A környezetben előforduló mechanikai haladó hullámok megfigyelése, a terjedési mechanizmusának megértése − A megfigyelt mechanikai hullámok jellemzése a megfelelő fizikai mennyiségekkel (terjedési sebesség, hullámhossz, amplitúdó, a csillapodás jellege) − Az állóhullámok kialakulásának megfigyelése − Hangszerek és egyszerű hangkeltő eszközök megfigyelése, a keletkező hanghullámok jellemzése − Környezetünk hangterhelése, javaslatok a zajszennyezés csökkentésére − Az elektromágneses hullámok kialakulása és terjedése, a hullámokat jellemző fizikai mennyiségek	

PÁRTISTA OKTATÁS

– ismeri az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben, ismeri a mobiltelefon legfontosabb tartozékait (SIM kártya, akkumulátor stb.), azok kezelését, funkcióját; – ismeri az elektromágneses hullámok jellemzőit (frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség), azt, hogy milyen körülmények határozzák meg ezeket. A mennyiségek kapcsolatára vonatkozó egyszerű számításokat végez.	– A hullámhossz, a terjedési sebesség és a frekvencia kapcsolata – A különböző frekvenciájú elektromágneses hullámok alkalmazásainak megfigyelése és fizikai magyarázata mindennapi eszközeink használata során: tolatóradar, mikrohullámú sütő, infrakamera, röntgengép, anyagvizsgálat – A képek és hangok továbbításának alapelvei (rádió, televízió), a mobiltelefon működése: wifi, bluetooth – Interferencia képek létrehozása lézerrel, lefényképezése, egyszerű magyarázata – Anyaggyűjtés a hologramokról, Gábor Dénesről, a talált információk megosztása, megbeszélése – Tudományos vita a mobiltelefon használatának lehetséges ártalmairól
Fogalmak	hanghullám, elektromágneses hullám, a hullám hullámhossza, terjedési sebessége, frekvenciája, lézer, holográfia

Tematikai egység	**Képek és látás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat; – ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot, a fehér fény összetett voltát, a kiegészítő színek fogalmát, a szivárvány színeit; – ismeri az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit, a dioptria fogalmát; – ismeri a fénytörés és visszaverődés törvényét, megmagyarázza, hogyan alkot képet a síktükör; – a fókuszpont fogalmának felhasználásával értelmezi, hogyan térítik el a fényt a domború és homorú	– A síktükörben látott kép megfigyelése, jellemzése, kialakulásának magyarázata – Tükrök használata optikai eszközökben: reflektor, kozmetikai tükör, tükrök a közlekedésben – A fény törésének megfigyelése és értelmezése a törésmutató segítségével. A fehér fény felbontása, a kialakult színkép magyarázata – A fény fókuszálásának és a kézi nagyító képalkotásának kísérleti vizsgálata – A látás magyarázata, a szem felépítésének fizikája. A szemüveg szerepe a látás javításában – Néhány további optikai eszköz kipróbálása, a működés lényegi, kvalitatív magyarázata (optikai szál, mikroszkóp, távcsövek) – Galilei távcsővel végzett megfigyelései – Néhány kiválasztott esetben (pl. naplemente, kék égbolt, színkeverés) a természetben látott színek kialakulásának magyarázata, a szivárvány színei, a kiegészítő színek	

BIZTOSÍTÁSKTATÁS

tükrök, a domború és homorú lencsék; – ismeri az optikai leképezés fogalmát, a valódi és látszólagos kép közötti különbséget. Egyszerű kísérleteket tud végezni tükrökkel és lencsékkel.	
Fogalmak	fényvisszaverődés; fénytörés; teljes visszaverődés; fókuszpont; fókusz-, tárgy-, és képtávolság; valódi és látszólagos kép

Tematikai egység	**Az atomok és a fény**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, és hogy terjedéséhez nem kell közeg; – megfigyeli a fényelektromos jelenséget, tisztában van annak Einstein által kidolgozott magyarázatával, a frekvencia (hullámhossz) és a foton energiája kapcsolatával; – ismeri Rutherford szórási kísérletét, mely az atommag felfedezéséhez vezetett; – ismeri az atomról alkotott elképzelések változásait, a Rutherford-modellt és a Bohr-modellt, látja a modellek hiányosságait; – ismeri a digitális fényképezőgép működésének elvét; – megmagyarázza az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével; – átlátja, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.	– A fény elektromágneses hullám, jellemzése fizikai mennyiségekkel (amplitúdó, frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség) – A fotocella és a fénymérő működésének magyarázata a fényelektromos jelenség segítségével, a megvilágító fény és a foton energiája közötti kapcsolat – Digitális fényképek készítése különböző távolságban elhelyezett tárgyakról, a fényképezőgép beállításainak értelmezése, a képrögzítés elve – Elektronmikroszkóppal és fénymikroszkóppal készült képek összevetése. Az elektronmikroszkóp nagyobb felbontásának és működésének értelmezése az elektron hullámtermészetével – A vonalas színkép kialakulásának magyarázata az atomok által elnyelt illetve kibocsátott fény frekvenciájának segítségével – A legfontosabb atommodellek (Thomson, Rutherford, Bohr, kvantumfizikai) fizikai lényegének ismerete, az atom körüli elektronok energiájának kvantáltsága – Rutherford szórási kísérletének szimulációja, anyaggyűjtés Rutherford és Bohr életével kapcsolatban – Jelenleg használt fényforrásaink számbavétele, működésük fizikai lényege (LED, izzó, fénycső, halogén izzó)	
Fogalmak	fényelektromos jelenség; foton; atom; elektron; atommag	

Tematikai egység	**Környezetünk épségének megőrzése**	**Órakeret 4 óra**

PÁNCÉLSZEKTÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
− ismeri az atommag felépítését, a nukleonok típusait, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit; − ismeri a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait; − ismeri a felezési idő, aktivitás fogalmát, a sugárvédelem lehetőségeit; − átlátja, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismeri a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét; − érti az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit; − ismeri a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés).	− Az ózonpajzs szerepe a Földet ért ultraibolya sugárzással kapcsolatban, az ózonpajzs védelmében tett intézkedések és azok sikere − Az üvegházhatás fizikai magyarázata − Az energiatermelés alternatívái, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentési lehetősége − A periódusos rendszer alapján fontosabb elemek mag összetételének, kötési energiájának és stabilitásának tanulmányozása − A maghasadás és magfúzió lényegének megértése magyarázó ábrák és animációk segítségével − Az atomerőművek, a hőerőművek és megújuló energiatermelés előnyeinek és hátrányainak előzetes adatgyűjtést követő összevetése − Adatgyűjtés Wigner Jenő, Teller Ede és Szilárd Leó munkásságával kapcsolatban − Az alfa-, béta- és gamma-sugárzások tulajdonságai, élettani hatásaik, az egyes sugárfajták elleni védekezés lehetőségei − Anyaggyűjtés a rádiumról és a Curie-család életéről − Tudományos vita a környezetbe került, vagy orvosi kezelés során alkalmazott radioaktív izotópok veszélyességéről
Fogalmak	atommag, nukleon, izotóp, nukleáris kölcsönhatás, maghasadás, magfúzió, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás; felezési idő, aktivitás, ózonpajzs, üvegházhatás

BÁRTFAI OKTATÁS

Gazdálkodás és menedzsment ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Földrajz 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

Tematikai egység	Órakeret
1.Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**9 óra**
2. A kőzetburok	**13 óra**
3. A légkör	**13 óra**
4. A vízburok	**10 óra**
5. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**17 óra**
6. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**10 óra**
7. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**24 óra**
8. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**16 óra**
9. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**14 óra**
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**18 óra**
Kötelező összesen:	**144 óra**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	72	0	36
11. évf.	2+1	108	72	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

Témakör	*Összes kötelező*	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
131. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	9	9	0	6	15	0	0	0	**0**
132. A kőzetburok	13	13	0	6	19	0	0	0	**0**
133. A légkör	13	13	0	6	19	0	0	0	**0**
134. A vízburok	10	10	0	5	15	0	0	0	**0**
135. A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	17	17	0	8	25	0	0	0	**0**

BAPTISTA OKTATÁS

136. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	10	10	0	5	15	0	0	0	**0**
137. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	24	0	0	0	0	24	0	10	**34**
138. Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	***16***	0	0	0	**0**	16	0	8	**24**
139. A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	***14***	0	0	0	**0**	14	0	8	**22**
140. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	***18***	0	0	0	**0**	18	0	10	**28**
Összesen	***144***	72	0	36	**108**	72	0	36	**108**

10. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**Órakeret 9 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analizáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése – A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése – A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával – A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése – A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése – A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A csillagászattal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei – A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével – A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei – Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben – Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás	

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalmak	Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Tematikai egység	A kőzetburok	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analizáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése – A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése – A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése – A Föld felépítésének törvényszerűségei – Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik – A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek) – Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei	
Fogalmak	geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit	
Topográfia	Afrikai-lemez, Antarktiszi-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer; Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv	

Tematikai egység	A légkör	**Órakeret 13 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése	

BÁRTFAI SKÍTÁS

	– Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése – A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése – Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése – Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése – A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői – A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők – Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok) – A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások – Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály) – Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések) – Földi légkörzés, monszunszelek – A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák
Fogalmak	troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Tematikai egység	A vízburok	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analizáló és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése – A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői – A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme
Fogalmak	tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámzás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorkolat, tölcsértorkolat, vízgyűjtő, vízválasztó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia
Topográfia	Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szuezi-csatorna Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Tematikai egység	A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**Órakeret 17 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analizáló, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése – A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása – A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése – A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében – A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem – A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég) – Az ember felszínformáló tevékenysége – Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok – Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége – A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek – A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben	
Fogalmak	földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás,	

BAPTISTA OKTATÁS

	sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása – A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései – A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása – A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai – A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása – A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése – Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás	
Fogalmak	a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet	
Topográfia	BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán	

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában – Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével – Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása – Animációk keresése az interneten a Föld és a Hold mozgásairól	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellezése – Képzeletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában – A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása – Prezentáció készítése a műholdfelvételek gyakorlati hasznosításának bemutatására
Fogalmak	

Tematikai egység	A kőzetburok	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Képzeletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről – Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén? – A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése – Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről – Szövegalámondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén – Projektfeladat: ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez – A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján – Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében – Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban – Vigyázat, tévképzet! A témához kapcsolódó tudományos-fantasztikus filmrészletek megtekintése és a tudományos szempontból hibás ábrázolások megkeresése	

Tematikai egység	A légkör	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával – Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése – Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése – Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása – Ötletbörze – „klímamentő” ötletek gyűjtése és rendszerezése fürtábrán – Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben – Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben	

BÁRTFAI SZILÁRD

	– Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése – A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen – Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban – Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel
Fogalmak	

Tematikai egység	A vízburok	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása – A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása – A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolattérkép elkészítésével – Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása – Ötletbörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése – A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése – Vízminta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről – Látogatás a helyi vízműbe és/vagy szennyvíztisztítóba – Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása	
Fogalmak		

Tematikai egység	A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával – Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával – Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel – A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel – Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása – Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére – Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről – A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen – A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján – Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában – Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása – A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása – Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek – Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése
Fogalmak	

Tematikai egység	Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	**Órakeret 5 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása – Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével – Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével – Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása – Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására – Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában – A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére – A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján – Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával	
Fogalmak		

11. évfolyam

Kötelező alap óraszám (72 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**Órakeret 24 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése – A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése – A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése – A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben hasznosítható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése – A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai – A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése – A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői – A centrum- és perifériatérségek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban – A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése – Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján – A perifériatérség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei – Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése
Fogalmak	GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció
Topográfiai ismeretek	Európa Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

BAPTISTA OKTATÁS

	Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgográd, Zágráb, Zürich Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék Afrika Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó Amerika Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá Ausztrália és Óceánia Országok: Ausztrália, Új-Zéland Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Tematikai egység	Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**Órakeret 16 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban – Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése – Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése – A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)	
Fogalmak	régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió	
Topográfiai ismeretek	Régiók, megyék Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros	

BAPTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	Órakeret 14 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése – A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése – Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében – A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében – A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése – A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása – Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése – A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén – A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései	
Fogalmak	működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő	

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	Órakeret 18 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
	– A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése – A geoszférákat ért környezetkárosító hatások rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése – A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei – Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása – A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése – A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése – A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége – A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése – Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében
Fogalmak	globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsivatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével – A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában – A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szemszögéből – Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése – Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról – Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán – A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fürtábrán – Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről – Az amerikai, az európai és az ázsiai erőtér gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése – A centrum- és perifériatérségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával – Szemléletes ábra, térképvázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására	

BAPTISTA OKTATÁS

	– Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása
Fogalmak	

Tematikai egység	Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– A lakóhely munkaerőtérképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése – A rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása – Környezettudatos energiastratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával – Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján – A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával – A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával	
Fogalmak		

Tematikai egység	A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása) – A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel – Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében – Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában – A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása	
Fogalmak		

Tematikai egység	Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok, tevékenységek**	
	– Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása – Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével	

BAPTISTA OKTATÁS

	– A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése – Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal – Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás) – Vita a fenntartható gazdaságról
Fogalmak	

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat, valamint Sport ágazathoz kapcsolódó tantárgy

Biológia 10-11. évfolyam (Technikum)

Kerettantervi óraszámok témakörönként

	Tematikai egység	Órakeret
1.A biológia tudománya		**3**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei		**4**
3.Egyedszintű öröklődés		**8**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet		**7**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége		**12**
6.A biológiai evolúció		**8**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság		**10**
8.Élet és energia		**4**
9.Sejtek, szövetek, szervek		**7**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése		**6**
11.Az élet eredete és feltételei		**3**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom		**12**
13. Az emberi szervezet felépítése és működése	**Anyagforgalom**	**6**
	Testkép, testalkat és mozgás	**12**
	Érzékelés, szabályozás	**12**
14.Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai		**10**
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése		**10**
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás		**10**
	Összesen	**144**

A helyi tanterv óraszámai évfolyamonként

Évfolyam	Heti óraszám	Éves óraszám	Kötelező alap óraszám	Szabadon felhasználható	Szabadon tervezhető
10. évf.	2+1	108	72	0	36
11. évf.	2+1	108	72	0	36

Óraszámok bontása évfolyamonként, témakörönként

BARTISTA OKTATÁS

Témakör	***Összes kötelező***	10. évfolyam kötelező alap	10. évfolyam szabadon felhasználható	10. évfolyam szabadon tervezhető	**10. évfolyam összes**	11. évfolyam kötelező alap	11. évfolyam szabadon felhasználható	11. évfolyam szabadon tervezhető	**11. évfolyam összes**
1.A biológia tudománya	**3**	3	0	0	**3**	0	0	0	**0**
2.Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	**4**	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
3.Egyedszintű öröklődés	**8**	8	0	8	**16**	0	0	0	**0**
4.Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet	**7**	7	0	8	**15**	0	0	0	**0**
5.A Föld és a Kárpát-medence értékei, az életközösségek biológiai sokfélesége	**12**	12	0	0	**12**	0	0	0	**0**
6.A biológiai evolúció	**8**	8	0	6	**14**	0	0	0	**0**
7.Ember és bioszféra – fenntarthatóság	**10**	10	0	10	**20**	0	0	0	**0**
8.Élet és energia	**4**	4	0	0	**4**	0	0	0	**0**
9.Sejtek, szövetek, szervek	**7**	7	0	0	**7**	0	0	0	**0**
10.A sejt és a genom szerveződése és működése	**6**	6	0	0	**6**	0	0	0	**0**
11.Az élet eredete és feltételei	**3**	3	0	4	**7**	0	0	0	**0**
12.A változékonyság molekuláris alapjai, sejt és genom	**12**	0	0	0	0	12	6	0	**18**
13. Anyagforgalom	**6**	0	0	0	0	6	8	0	**38**
13. Testkép, testalkat és mozgás	**12**	0	0	0	0	12			
13.Érzékelés, szabályozás	**12**	0	0	0	0	12			
14. Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai	***10***	0	0	0	0	10	8	0	**18**
15.A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése	***10***	0	0	0	0	10	8	0	**18**
16.Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás	***10***	0	0	0	0	10	6	0	**16**
Összesen	***144***	**72**	**0**	**36**	**108**	**72**	**36**	**0**	**108**

10. évfolyam
Kötelező tartalom (72 óra)

PARTISTA OKTATÁS

Tematikai egység	A biológia tudománya	Órakeret 3 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri a biológiai kutatások alapvető céljait, legfontosabb területeit, értékeli az élet megértésében, az élővilág megismerésében és megóvásában játszott szerepét; – példákkal igazolja a biológiai ismereteknek a világképünk és a technológia fejlődésében betöltött szerepét, gazdasági és társadalmi jelentőségét; – ismeri a tudományos és áltudományos közlések lényegi jellemzőit, ezek megkülönböztetésének képességét életvitelének alakításában is alkalmazza.	– A biológiai kutatások alapvető céljainak, világképünket és mindennapi életünket alakító eredményeinek tudománytörténeti példákkal való bemutatása – A tudományos vizsgálatok menetének ismerete, vizsgálatokban való tudatos alkalmazása és nyomon követése kísérletelemzésekben – A biológiai vizsgálatok során alkalmazható, egyszerűbb laboratóriumi és terepmunkára alkalmas eszközök ismerete, vizsgálatok esetében a megfelelő kiválasztása és használata – A tudományos gondolkodás műveleteiről szerzett alapszintű ismeret, a műveletek alkalmazásában való jártasság, adott probléma esetén a célravezető módszer kiválasztása és alkalmazása – Az ismeretszerzésben és a problémamegoldásban a másokkal való együttműködés fontosságának felismerése, a közös munkában való aktív szerepvállalás – Tényekre alapozott, koherens érvelés, véleményalkotás és mások meghallgatásának képessége – Kísérleti megfigyelések, mérési és statisztikai adatok megfelelő rögzítése, rendezése és feldolgozása, az ebből levonható következtetések és további kutatási kérdések megfogalmazása – A modern biológia kulcsterületeinek, ezek technológiai lehetőségeinek ismerete, a kutatás és alkalmazás etikai, társadalmi-gazdasági kérdéseiben véleményalkotási és vitaképesség – A népszerűsítő és a tudományos igényű információs forrásokról való tájékozottság, az álhírek, áltudományos közlések felismerése, velük szemben tényekre alapozott kritikai érvelés.	
Fogalmak	kutatási kérdés, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, valószínűség, rendszerbiológia, molekuláris	

Tematikai egység	Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei	Órakeret 4 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a	– A szerveződési szintek hierarchikus és rendszerszemléletű elvének felismerése a tanulók által ismert, felidézett társadalmi,	

BAPTISTA OKTATÁS

biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.	gazdasági, technológiai vagy természeti rendszerek példái alapján – Az energiáról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, az energiafajták és átalakítási módok áttekintése példák alapján, a fény, a kémiai és a biológiai energia összefüggésbe hozása – Az információról meglévő tanulói tudás felszínre hozása, a sokféleséggel és a rendezettséggel való kapcsolat felismerése mindennapi példák és természeti jelenségek értelmezése alapján – A szervetlen és a szerves anyagok közötti kapcsolat tudománytörténeti, technológiai és biológiai szempontú értelmezése, az élet szénalapúsága – Az optimális enzimműködés kísérletes bemutatása, az enzimműködés és az anyagcserezavarok kapcsolatának példákkal való bemutatása – Biogén elemek kimutatása, következtetések levonása – A víznek az élet szempontjából kitüntetett szerepe melletti érvelés – A makromolekulák és monomerjeik felépítése és funkciója közötti kapcsolatok sokoldalú elemzése – A szabályozottság elvének elmélyítése mindennapi életből vett technológiai példák alapján, a szabályozott állandó állapot jelentőségének felismerése
Fogalmak	rendszer, szerveződési szint, egymásba épülés, biológiai energia és ATP, biogén elem, víz, makromolekulák, enzimek, sokféleség és információ, fehérjeszerkezet, vezérlés és szabályozás

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 8 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– érti az örökítőanyagban tárolt információ és a kifejeződő tulajdonságok közötti összefüggést, megkülönbözteti a genotípust és a fenotípust, a fenom-genom összefüggéseket konkrét esetek magyarázatában alkalmazza; – megérti a genetikai információ nemzedékek közötti átadásának törvényszerűségeit, ezeket konkrét esetek elemzésében alkalmazza.	– Mendel kutatási módszerének (kísérletek, hipotézisek felállítása, statisztikai megközelítés) elemzése, az eredmények és a levont következtetések kapcsolatba hozása – A gének, a DNS és a kromoszómák (testi és ivari) kapcsolatának megértése, a gének és a tulajdonságok kapcsolatának sokoldalú elemzése – A mendeli öröklődés kiterjesztése: példák és magyarázatok a Mendel-szabályoktól való eltérésekre – A környezet fenotípusra gyakorolt hatásának megértése, példákkal való igazolása

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

	– A genom és a fenom kapcsolatának megértése (hogyan, hányféleképpen jöhet létre a fenotípus) – A fenotípus-elemzésben rejlő lehetőségek feltérképezése (miért és hogyan idéz elő elváltozásokat a genetikai és a környezeti tényezők egymásra hatása) – Az egyénre szabott gyógyítási lehetőségek céljának, jelenlegi alkalmazásainak és jövőbeli lehetőségeinek megismerése, értékelése
Fogalmak	gén, allél, genotípus, fenotípus, Mendel-szabályok, domináns, recesszív, öröklésmenet, családfa, genom, fenom, bioinformatika, személyre szabott gyógyítás

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek		**Fejlesztési feladatok**
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét. – az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket,		– felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – tényekkel bizonyítja az élőlények elemi összetételének hasonlóságát, a biogén elemek, a víz, az ATP és a makromolekulák élő szervezetekben betöltött alapvető szerepét, és ezt összefüggésbe hozza kémiai felépítésükkel.

BÁRTFAI ORIENTÁCIÓS

következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – értékeli és példákkal igazolja a különféle szintű biológiai szabályozások szerepét az élő rendszerek normál működési állapotának fenntartásában; – megérti a bionika eredményeinek alkalmazási lehetőségeit, értékeli a bioinformatika, az információs technológiák alkalmazásának orvosi, biológiai jelentőségét.	
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**A Föld és a Kárpát-medence értékei**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – a biológiai jelenségek vizsgálata során digitális szöveget, képet, videót keres, értelmez és felhasznál, vizsgálja azok megbízhatóságát, jogszerű és etikus felhasználhatóságát; – biológiai vonatkozású adatokat elemez, megfelelő formába rendez, ábrázol, ezek alapján előrejelzéseket, következtetéseket fogalmaz meg, a már ábrázolt adatokat értelmezi; – érti az ökológiai rendszerek működése (anyagkörforgás, energiaáramlás) és a biológiai sokféleség közötti kapcsolatot, konkrét életközösségek vizsgálata alapján táplálkozási piramist, hálózatot elemez; – felismeri a természetes élőhelyeket veszélyeztető tényezőket, kifejti álláspontját az élőhelyvédelem szükségességéről, egyéni és társadalmi megvalósításának lehetőségeiről;	– A Föld Naprendszeren belüli elhelyezkedésének, kozmikus környezetének és a bolygó adottságainak a földi élet lehetőségével való összefüggése, az élet hosszú távú fennmaradásához és fejlődéséhez kapcsolódó jellemzők azonosítása – A szárazföldi élővilág egyes kiemelt jelentőségű elemeinek, konkrét életközösségeinek és védett fajainak bemutatása, értékelése (pl. Amazonas vidéke, afrikai esőerdők és szavannák, magashegységek, füves puszták stb.) – A Föld óceáni és tengeri életközösségeinek tanulmányozása, néhány kiemelt jelentőségű példa elemzése, védendő értékeik bemutatása (pl. korallszirtek) – A Föld élővilágát különleges nézőpontokból bemutató természetfilmek nézése, a szerzett élmények és ismeretek megbeszélése – A Kárpát-medence földtani és éghajlati adottságainak és az itt folyó gazdálkodás kölcsönhatásainak elemzése – A Kárpát-medence és az eurázsiai, afrikai élővilág közötti kapcsolat megértése (növények elterjedése, madárvándorlások) – A Kárpát-medence jellegzetes életközösségeinek megismerése, egy-egy	

BÁRTFAI OKTATÁS

– a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket	endemikus, illetve reliktum faj bemutatása, jelentőségük értékelése – Néhány hazai nemzeti park jellegzetes természeti adottságainak, életközösségeinek vizsgálata, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása – Természetfotók, filmek készítése hazai környezetben, azok szemlélése és megbeszélése egyénileg és csoportosan
Fogalmak	globális átlaghőmérséklet, ózonpajzs, üvegházhatás, mágneses védőpajzs, ártéri erdő, löszgyep, homoki gyep, endemikus fajok, reliktum fajok, szikesek, sziklagyepek, nádasok, láprét, hegyi kaszálórét, nemzeti parkok

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– megérti a természetes változatosság szerveződését, az evolúciós változások eredetét és elterjedését magyarázó elemi folyamatokat, felismer és magyaráz mikro- és makroszintű evolúciós jelenségeket; – példákkal igazolja, hogy a szelekció a különböző szerveződési szinteken értelmezhető tulajdonságokon keresztül egyidejűleg hat; – morfológiai, molekuláris biológiai adatok alapján egyszerű származástani kapcsolatokat elemez, törzsfát készít; – ismeri az evolúció befolyásolásának lehetséges módjait (például mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), értékeli ezek előnyeit és esetleges hátrányait.	– A természetes változatosság példáinak bemutatása a DNS-szinttől az egyedszintű különbségekig – A genotípus és a fenotípus kapcsolata bonyolultságának (ritkán egyszerű 1:1 leképezésű) megértése – A fajok viszonylagos genetikai állandóságának magyarázása animációk segítségével – Példák bemutatása a fajok genetikai változatosságának eredetére – Darwin evolúciós elméletét alátámasztó fontosabb érvek ismerete (pl. elterjedési területek, csökevényes szervek, homológiák) – Az evolúciós változások egyszerű modelljében a változatosság eredetének (mutáció, rekombináció) és terjedésének (szelekció, sodródás, génáramlás) felismerése példák alapján, a folyamatok adaptív, nem adaptív jellegének ismertetése – Példák bemutatása makroevolúciós (faji szint feletti) változásokra: evolúciós újdonságok, kihalások, adaptív radiáció – Annak megértése, hogy az evolúció általános rendezőelv a természettudományokban – Internetes források alapján annak bemutatása, hogy a szelekció egysége nemcsak gén lehet, hanem gének közössége (egyed), egyedek közössége (populáció), populációk csoportja (metapopuláció), életközösségek (ökoszisztéma) is – Az evolúció lehetséges mechanizmusainak (pl. mutáció – szelekció és együttműködés –	

BÁRTFAI ORTTÁS

	szelekció) bemutatása, a vitatott kérdések elemzése esettanulmányok alapján (pl. kihalási hullámok, emergencia, hiányzó láncszemek problémája) – Egyszerű biológiai adatbázisok, bioinformatikai programok használata származástani kapcsolatok elemzéséhez, törzsfa készítéséhez – Példák bemutatása internetes források segítségével: hogyan befolyásolta az ember eddig is az evolúciót (mesterséges szelekció, fajtanemesítés, géntechnológia), ezek előnyeinek és esetleges hátrányainak értékelése
Fogalmak	evolúció, mikroevolúció, makroevolúció, mutáció, szelekció, természetes és mesterséges szelekció, génáramlás, sodródás, adaptív evolúció, törzsfa

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– konkrét példák alapján vizsgálja a bioszférában végbemenő folyamatokat, elemzi ezek idő- és térbeli viszonyait, azonosítja az emberi tevékenységgel való összefüggésüket; – történeti adatok és jelenkori esettanulmányok alapján értékeli a mezőgazdaság, erdő- és vadgazdaság, valamint a halászat természetes életközösségekre gyakorolt hatását, példák alapján bemutatja az ökológiai szempontú, fenntartható gazdálkodás technológiai lehetőségeit; – példák alapján elemzi a levegő-, a víz- és a talajszennyeződés, az ipari és természeti katasztrófák okait és ezek következményeit, az emberi tevékenységnek az élőhelyek változásához vezető hatását, ennek alapján magyarázza egyes fajok veszélyeztetettségét; – érti és elfogadja, hogy a jövőbeli folyamatokat a jelen cselekvései alakítják, tudja, hogy a folyamatok tervezése, előrejelzése számítógépes modellek alapján lehetséges; – a kutatások adatai és előrejelzései alapján értelmezi a globális éghajlatváltozás	– A fenntarthatóság fogalmának komplex értelmezése, a természeti, technológiai és gazdasági folyamatok közötti összefüggések feltárása – Az élő rendszerekre gyakorolt, emberi tevékenységgel összefüggő hatások adatok alapján való azonosítása, a lehetséges következmények felismerése – A fenntarthatósággal összefüggő egyéni, közösségi, nemzeti és globális szintű felelősségek és cselekvési lehetőségek elemzése, megfogalmazása – A növénytermesztés és állattenyésztés, az erdő- és vadgazdálkodás, a halászat és haltenyésztés történeti és jelenkori technológiáinak a fenntarthatóság szempontjából való kritikai elemzése, alternatívák keresése – A Föld globális szintű környezeti folyamatai, pl. az éghajlatváltozás vizsgálatára szolgáló módszerek („big data”, számítógépes modellezés) megismerése, az előrejelzések megbízhatóságának értékelése – A környezet- és természetvédelem törvényi szabályozásának, a nemzetközi	

BAPTISTA OKTATÁS

élővilágra gyakorolt helyi és bioszféra szintű következményeit; – értékeli a környezet- és természetvédelem fontosságát, megérti a nemzetközi összefogások és a hazai törekvések jelentőségét, döntései során saját személyes érdekein túl a természeti értékeket és egészségmegőrzési szempontokat is mérlegeli.	egyezmények jelentőségének példákkal való bizonyítása – Az ökológiai fenntarthatósággal összefüggő civil kezdeményezések és szervezetek tevékenységének megismerése, lehetőség szerinti segítése – Fenntarthatósággal kapcsolatos tematikus programokban való aktív részvétel
Fogalmak	globális éghajlatváltozás, üvegházgázok, klímamodellek, fenntarthatóság, ökológiai gazdálkodás, biogazdálkodás, élőhely-degradáció és -védelem, invazív faj, természetvédelmi törvény, „big data”

Tematikai egység	**Élet és energia**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri és példákkal bizonyítja az élőlények szén- és energiaforrásainak különféle lehetőségeit, az anyagcseretípusok közötti különbséget; – vázlatrajzok, folyamatábrák és animációk alapján értelmezi a biológiai energiaátalakítás sejtszintű folyamatait, azonosítja a fotoszintézis és a sejtlégzés fő szakaszainak sejten belüli helyét és struktúráit, a fontosabb anyagokat és az energiaátalakítás jellemzőit; – a sejtszintű anyagcsere-folyamatok alapján magyarázza a növények és állatok közötti ökológiai szintű kapcsolatot, a termelő és fogyasztó szervezetek közötti anyagforgalmat; – a valós és virtuális tanulási közösségekben, másokkal együttműködve megtervez és kivitelez biológiai vizsgálatokat, projekteket.	– A fotoszintézis biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Az erjesztés és a sejtlégzés megkülönböztetése, az erjesztés biológiai előfordulásának és technológiai alkalmazásának ismerete, példákkal való igazolása – A sejtlégzés biológiai szerepének érvekkel való igazolása, a folyamat alapegyenletének ismerete, fő szakaszainak elkülönítése – Folyamatábrák elemzése és készítése a fotoszintézis és a (sejt)légzés fő szakaszairól, a folyamatok vizualizálása és értelmezése – Kísérletek tervezése, elvégzése a fotoszintézis és a (sejt)légzés vizsgálatára, kutatási kérdések megfogalmazása, változók beállítása, adatok rögzítése és elemzése, következtetések levonása – Az életközösségek anyag- és energiaforgalmának megértése, a szénkörforgás diagramon való ábrázolása, a sejtszintű folyamatokkal való kapcsolatba hozása	
Fogalmak	autotróf és heterotróf, kemotróf és fototróf, biológiai energia és ATP, fotoszintézis, erjedés, sejtlégzés, aerob és anaerob folyamat, szénkörforgás	

Tematikai egység	**Sejtek és szövetek**	**Órakeret 7 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az élő rendszerek vizsgálata során felismeri az analógiákat, korrelációkat, alkalmazza a statisztikus és a rendszerszintű gondolkodás	– A többsejtű életforma alapvető jellemzőinek azonosítása, az ebben rejlő (evolúciós) előnyök felismerése, megfogalmazása	

BAPTISTA OKTATÁS

műveleteit, kritikusan és kreatívan mérlegeli a lehetőségeket, bizonyítékokra alapozva érvel, több szempontot is figyelembe vesz; – felismeri a szerveződési szintek atomoktól a bioszféráig való egymásba épülését, tudja a biológiai problémákat és magyarázatokat a megfelelő szinttel összefüggésben értelmezni; – egyénileg és másokkal együttműködve célszerűen és biztonságosan alkalmaz biológiai vizsgálati módszereket, ismeri a fénymikroszkóp működésének alapelvét, képes azt használni; – tájékozódik a biotechnológia és a bioetika kérdéseiben, ezekről folyó vitákban tudományosan megalapozott érveket alkot. – fénymikroszkópban, ábrán vagy fotón felismeri és jellemzi a főbb állati és növényi szövettípusokat, elemzi, hogy milyen funkciók hatékony elvégzésére specializálódtak.	– A (transzmissziós) fénymikroszkóp működési elvének ismerete, a nagyítás és a felbontóképesség értelmezése, a mikroszkóp alapbeállításának képessége, mikrofotó készítése mobiltelefonnal – Növényi metszetek, preparátumok készítése, fénymikroszkópos vizsgálata, rajzok, fotók készítése és rendszerezése – A növényi szövetek alaptípusainak megkülönböztetése, a sejttani jellemzők és a szövettípus biológiai funkciója közötti összefüggés érvekkel való bizonyítása – A zárvatermő növények szerveinek ismerete, a gyökér, a szár a levél és a virág jellegzetes szöveti felépítésének azonosítása – A különféle emberi (állati) szövetek sejttípusainak kialakulására vezető differenciálódási folyamat elvi értelmezése, egy konkrét példán (pl. vérsejtek képzése) való bemutatása – Állati vagy emberi szövetekről, szervekről készült metszetek fénymikroszkópos vizsgálata vagy fotókon való összehasonlítása és jellemzése – Az emberi szövetek alaptípusainak (hám-, kötő- és támasztó-, izom-, ideg-) jellemzése a felépítés és működés kapcsolatba hozásával, néhány fontosabb altípus elkülönítése – A gyógyászatban alkalmazott diagnosztikus szövettani vizsgálatok céljának, egy-egy módszerének ismerete, a daganatos betegségek felismerésében játszott szerepének értékelése
Fogalmak	osztódó és állandósult (növényi) szövetek, őssejt fogalma és típusai, daganatsejt, embrionális fejlődés, hám-, kötő- és támasztó-, izom-, idegszövet

Tematikai egység	**A sejt és a genom szerveződése és működése**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ábrák, animációk alapján értelmezi és biológiai tényekkel alátámasztja, hogy a vírusok az élő és élettelen határán állnak; – a felépítés és működés összehasonlítása alapján bemutatja a sejtes szerveződés kétféle típusának közös jellemzőit és alapvető különbségeit, értékeli ezek jelentőségét; – tényekkel igazolja a baktériumok anyagcseréjének sokfélesége, gyors	– A vírusok felépítése, szaporodása és a megbetegedések közötti összefüggések felismerése egy konkrét betegség (pl. influenza) kapcsán, a betegségek megelőzési és gyógyítási lehetőségeinek számbavétele, tévképzetek eloszlatása – A prokarióta és eukarióta sejttípusok összehasonlítása, a felépítés, működés és alkalmazkodás főbb összefüggéseinek bemutatása	

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNYEZÉSRE

szaporodása és alkalmazkodóképessége közötti összefüggést; – felismeri az összetett sejttípus mikroszkóppal megfigyelhető sejtalkotóit, magyarázza a sejt anyagcsere-folyamatainak lényegét, igazolja, hogy azok a környezettel folytonos kölcsönhatásban mennek végbe; – ismeri az örökítőanyag többszintű szerveződését, képek, animációk alapján értelmezi a sejtekben zajló biológiai információ tárolásának, átírásának és kifejeződésének folyamatait; – tudja, hogy a sejtekben és a sejtek között bonyolult jelforgalmi hálózatok működnek, amelyek befolyásolják a génműködést, és felelősek lehetnek a normál és a kóros működésért is; – összehasonlítja a sejtosztódás típusait, megfogalmazza ezek biológiai szerepét, megérti, hogy a soksejtű szervezetek a megtermékenyített petesejt és utódsejtjei meghatározott számú osztódásával és differenciálódásával alakulnak ki; – ismeri az őssejt fogalmát, különféle típusait, jellemzőit, különbséget tesz őssejt és daganatsejt között; – felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért.	– Az eukarióta sejttípusok kialakulását magyarázó elmélet bizonyítékainak ismertetése – A főbb sejtalkotók mikroszkópos képének tanulmányozása, felépítésük egyszerű lerajzolása és működésük bemutatása, a működések összekapcsolása a szervezetszintű folyamatokkal – A génműködés alapelveinek megértése: aktív és nem aktív régiók , gének bekapcsolása, kikapcsolása, módosítása – Az őssejt és a differenciált sejt összehasonlítása génaktivitás alapján, a különbség felismerése őssejt és daganatsejt között – A sejtciklus biológiai szerepének, szakaszainak és szabályozásának megértése, a daganatelnyomó és DNS-javító fehérjék létezése, a programozott sejthalál szerepe. – A sejtosztódás egyes típusainak értelmezése, biológiai szerepének összekapcsolása az emberi sejtek, szervek működésével (őssejtek, differenciált sejt, sebgyógyulás, ivarsejtképzés) – A sejten belüli és a sejtek közötti jelforgalmi hálózatok biológiai jelentőségének felismerése egy-egy egyszerűbb példa alapján – Felismeri az összefüggést a rák kialakulása és a sejtciklus zavarai között, megérti, hogy mit tesz a sejt és a szervezet a daganatok kialakulásának megelőzéséért
Fogalmak	vírus, baktérium, prokarióta, eukarióta, gén, kromoszóma, fehérjeszintézis, sejtciklus, sejtosztódás, őssejt, differenciált sejt, mitózis, meiózis, jelforgalom, biológiai hálózat, daganatképződés, rák, GMO

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 3 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– a földi élet keletkezését biológiai kísérletek és elméletek alapján magyarázza, erről megfogalmazza személyes véleményét is; – megkülönbözteti a valódi és az ősbaktérium fogalmát, tudja, hogy ezek az élővilág két külön rendszertani csoportjába tartoznak, érti és tényekkel igazolja az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességét;	– Az élő állapot és kialakulásának magyarázása életkritériumok, a baktériumok sejtszerkezete alapján – Az ősbaktériumok különleges élőhelyeken való életképességének példákkal való igazolása – A Naprendszeren belüli és azon kívüli élet kutatási céljának, feltételezéseinek és eddigi eredményeinek ismerete

BAPTISTA OKTATÁS

– biológiai és csillagászati tények alapján mérlegeli a földön kívüli élet valószínűsíthető feltételeit és lehetőségeit.	
Fogalmak	őslégkör, ősóceán, RNS-világ, prokarióta sejt, anaerob anyagcsere, cianobaktérium, UV-sugárzás és ózonpajzs, kozmikus sugárzás és földmágnesség, ősbaktérium, földön kívüli életlehetőségek

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**Egyedszintű öröklődés**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	genetika problémák	
filmvetítés	genetikai rendellenességek, Down-kór	
filmvetítés	Czeizel Endre munkássága, tehetségek, ikresség	
Fogalmak	öröklődés, autoszóma, ivari kromoszóma, mutáció	

Tematikai egység	**Az élőlények jellemzői, viselkedés és környezet**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	öröklött és tanult magatartásformák ismétlése	
filmvetítés	Az állatok viselkedése, nagycsaládok, kolóniák	
számonkérés	öröklött és tanult magatartásformák összehasonlítása példákkal	
Fogalmak	öröklött, tanult, feltételes, feltétlen reflex, megszokás, mimikri, párválasztás, udvarlás, kommunikáció, feromonok	

Tematikai egység	**A biológiai evolúció**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	evolúció	
filmvetítés	Darwin pintyek	
filmvetítés	Az emberréválás folyamata	
Fogalmak	evolúció, Darwin, emberelődök, ősember, előember, mai ember	

Tematikai egység	**Ember és bioszféra – fenntarthatóság**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati óra (növények ültetése)	Föld napja	
gyakorlati óra (vetélkedő)	Víz világnapja	
gyakorlati óra(vetélkedő)	Madarak és fák napja	
filmvetítés	Védett természeti értékeink	
Fogalmak	Föld, víz, levegő védelme, nemzetközi programok	

Tematikai egység	**Az élet eredete és feltételei**	**Órakeret 4 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás	biológia és határtudományok	

BAPTISTA OKTATÁS

filmvetítés	A Föld keletkezése
Fogalmak	élő, élettelen, szerves, szervetlen, életfeltétel, ősrobbanás

11. évfolyam
Kötelező tartalom (72 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 12 óra**

Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**
– ismeri az örökítőanyag bázissorrendjének vagy bázisainak megváltozásához vezető folyamatokat, konkrét esetekben azonosítja ezek következményeit; – az örökítőanyag felépítéséről és működéséről alkotott tudását összefüggésbe hozza a géntechnológia, a génszerkesztés céljával és módszertani alapjaival, tényekre alapozottan, kritikai szemlélettel elemzi a genetikai módosítások vélt vagy valós előnyeit és kockázatait; – felismeri a kapcsolatot az életmód és a gének kifejeződése között, érti, hogy a sejt és az egész szervezet jellemzőinek kialakításában és fenntartásában kiemelt szerepe van a környezet általi génaktivitás-változásoknak.	– A DNS bázissorrendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti összefüggés példaszerű bemutatása – A mutációk és a betegségek (anyagcserezavarok, daganatos betegségek) összefüggéseinek felismerése, konkrét példa elemzése – A szerzett tulajdonságok örökölhetősége, epigenetikai hatások értelmezése: az életmóddal (táplálkozás, mozgás, dohányzás) és más környezeti hatásokkal (pl. stressz) módosítható genetikai információ (pl. miért nem mindegy, hogy valamely tulajdonság az apai vagy anyai gén által kódolt) – A DNS-bázissorrend megállapítás jelentőségének felismerése, a DNS-chip, a genetikai ujjlenyomat módszerének bemutatása, a gyakorlati alkalmazások példáinak áttekintése és értékelése – A géntechnológiák céljának és eljárásainak megismerése, a rekombináns DNS, a génszerkesztés, a klónozás biológiai alapjainak és gyakorlati felhasználásának (pl. igazságügyi orvostani és diagnosztikai vizsgálatok) bemutatása – A géntechnológia orvostudományban, gyógyszeriparban, növénytermesztésben, állattenyésztésben, élelmiszeriparban való alkalmazásának példákkal történő bemutatása (humán genom projekt, génterápia, genetikailag megváltoztatott élőlények) – A bioinformatika céljának, alkalmazási lehetőségeinek és jövőbeli jelentőségének megértése (pl. evolúciós leszármazási kapcsolatok keresése adatbázisok alapján, kapcsoltság elemzése egyes betegségek és

BÁRTFAI ORIENTÁS

	gének összefüggésének vizsgálatához, jelátviteli hálózatok modellezése) – A bioetika kialakulására vezető okok és a főbb alkalmazási területek áttekintése, bioetika alapelvein alapuló érvelés (pl. a genetikai kutatások előnyei és kockázatai, az állatkísérletek kérdései, transzplantáció és biorobotika, a jövőbeli hatások előrejelzése)
Fogalmak	mutáció, mutagén, epigenetikai hatás, géntechnológia, klónozás, génszerkesztés, génmódosítás, géndiagnosztika, bioinformatika, bioetika

Tematikai egység	**Anyagforgalom**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a táplálkozás, a légzés, a keringés és a kiválasztás szervrendszerének elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet anyag- és energiaforgalmi működésének biológiai alapjait.	– Az emberi tápcsatorna szakaszainak és azok felépítésének elemzése, a fontosabb élettani funkciók vizsgálata és összehasonlítása – Az emberi táplálkozás mennyiségi és minőségi kritériumainak elemzése, az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése, az alkalmazás képességének fejlesztése – Az emberi légzőszervrendszer felépítésének és működésének vizsgálata – A légúti fertőzések típusainak és tüneteinek ismerete, a légszennyező anyagok egészségkárosító hatásainak elemzése – Az emberi keringési rendszer felépítése és működésének vizsgálata, a gyakoribb betegségeinek elemzése – Az emberi kiválasztó szervrendszer felépítése és szerepe a szervezet homeosztázisában, a húgyúti fertőzések tüneteinek ismerete, a művesekezelés elvének és alkalmazási módjának megismerése	
Fogalmak	bélcsatorna, légutak, légzőmozgások, légszennyezés, szív, keringési rendszer, vér, magas vérnyomás betegség, infarktusveszély, agyvérzés, kiválasztó szervrendszer	

Tematikai egység	**Testkép, testalkat, mozgásképesség**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– kiegyensúlyozott saját testképpel rendelkezik, amely figyelembe veszi az egyéni adottságokat, a nem és a korosztály fejlődési jellegzetességeit, valamint ezek sokféleségét; – az emberi test kültakarójának, váz- és izomrendszerének elemzése alapján magyarázza az ember testképének,	– Az emberi szervek helymeghatározása a test anatómiai síkjai, tengelyei és irányai szerint – Az emberszabású majmok, az előemberek, az ősemberek és a mai ember anatómiai jellemzőinek összehasonlítása, a fejlődési folyamat értelmezéseA bőr három fő rétegének megismerése és a rétegek	

BARTISTA OKTATÁS

testalkatának és mozgásképességének biológiai alapjait; – elemzi az ember mozgásképességének biokémiai, szövettani és biomechanikai alapjait, ezeket összefüggésbe hozza a mindennapi élet, a sport és a munka mozgásformáival, értékeli a rendszeres testmozgás szerepét egészségének megőrzésében.	funkcióinak elemzése, egészségtani vonatkozások – Az ember helyváltoztató mozgását lehetővé tevő belső váz és az erre felépülő vázizomzat együttes működésének értelmezése modellek, animációk, képek alapján – Az emberi csontváz három fő táján (fej, törzs, végtagok) elhelyezkedő csontok, a végtagok főbb izmainak megismerése, az anatómiai és élettani kapcsolatok elemzése, egészségtani vonatkozások – A csontok, izmok együttműködésének biomechanikai értelmezése, modellezése
Fogalmak	emberszabású majmok, előemberek, ősemberek, mai ember, bőr, bőrszín, bőrvizsgálat, fejváz, törzsváz, végtagváz, hajlító- és feszítőizom, záróizmok, mimikai izmok, ízület, sportsérülések

Tematikai egység	**Érzékelés, szabályozás**	**Órakeret 12 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– az ideg-, hormon- és immunrendszer elemzése alapján magyarázza az emberi szervezet információs rendszerének biológiai alapjait.	– A bőr, a szem és a fül felépítése és érzékelő működésének vizsgálata, a leggyakoribb érzékszervi megbetegedések okainak és megelőzési lehetőségeinek áttekintése – Reflextípusok megkülönböztetése, elvégzett reflexvizsgálatok értelmezése – A hormonrendszer szabályozó szerepének értelmezése, az agyalapi mirigy, a mellékvese, a hasnyálmirigy és a pajzsmirigy által termelt hormonok hatásainak elemzése – Az ember központi és környéki idegrendszerének megismerése konkrét példákon keresztül (pl. mozgásszabályozás, vérnyomás-szabályozás, a vércukorszint és a vér ozmotikus koncentrációjának szabályozása) – Az emberi immunrendszer felépítésének és működésének elemzése animációk alapján, a fertőzés, a gyulladás, az allergia kialakulására vonatkozó tudományos cikkek elemzése, a betegségek kialakulásának megelőzésére, csökkentésére irányuló egyéni cselekvési lehetőségek számbavétele	
Fogalmak	mechanikai és hőérzékelés, reflex, látás, szemhibák és -betegségek; hallás, külső, középső, belső fül; egyensúlyozás, hormon, agyalapi mirigy, hasnyálmirigy, mellékvese, pajzsmirigy, központi és környéki idegrendszer, immunrendszer, immunválasz, kórokozó, antigén, antitest, védőoltás, gyulladás, allergia, bőrflóra, fertőzés, járvány	

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 10 óra**

BAPTISTA OKTATÁS

Ismeretek	Fejlesztési feladatok
– ismeri a férfi és a női nemi szervek felépítését és működését, a másodlagos nemi jellegeket és azok kialakulási folyamatát, ismereteit összekapcsolja a szaporító szervrendszer egészségtanával; – biológiai ismereteit is figyelembe véve értékeli az emberi szexualitás párkapcsolattal és tudatos családtervezéssel összefüggő jelentőségét; – megérti a fogamzásgátlók hatékonyságáról szóló információkat, a személyre szabott, orvosilag ellenőrzött fogamzásgátlás fontosságát; – ismeri a fogamzás feltételeit, a terhesség jeleit, bemutatja a magzat fejlődésének szakaszait, értékeli a terhesség alatti egészséges életmód jelentőségét; – felsorolja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, magyarázza, hogyan és miért változik a szervezetünk az életkor előrehaladásával, értékeli a fejlődési szakaszok egészségvédelmi szempontjait, önmagát is elhelyezve ebben a rendszerben.	– Az emberi nemek kromoszómák (X, Y) általi meghatározottságának ismerete – A nemi jellegek és működések hormonok általi szabályozottságának megértése, a főbb hormonok és hatásaik azonosítása – Az elsődleges és másodlagos nemi jelleg fogalmi értelmezése, biológiai szempontú leírása – A női és a férfi szaporodási szervrendszer szerveinek (külső és belső nemi szervek) megismerése, a felépítés és a működés összekapcsolása – A menstruációs ciklus hormonális szabályozásának értelmezése – Az emberi szexualitás, a nemi kapcsolatok biológiai alapjainak megismerése, a szexualitás egyéni boldogsággal, párkapcsolatokkal összefüggő funkcióinak megbeszélése – A biztonságos nemi élet fontosságának felismerése, a nemi betegségek megelőzési módjainak megismerése, a nemi higiénia gyakorlati szempontjainak áttekintése – A családtervezésről meglévő előzetes tudás felszínre hozása, etikai szempontú megbeszélése – Mechanikai és hormonális fogamzásgátlás mechanizmusainak értelmezése és elemzése – A fogamzás feltételeinek, folyamatának megismerése, a terhesség kezdeti jeleinek megbeszélése, a terhességi vizsgálatok biológiai hátterének értelmezése – A terhességi szűrővizsgálatok formáinak megismerése és összehasonlítása – A várandósság alatti élettani, hormonális változások értelmezése és elemzése – Az embrionális és a magzati fejlődés biológiai történéseinek elemzése, a folyamatok anatómiai és időbeli elhelyezése – A szülés szakaszai, a folyamat során végbemenő élettani változások, működések elemzése – A születés utáni egyedfejlődés főbb szakaszainak vázlatos áttekintése, a jellegzetes élettani és pszichikai változások azonosítása – A gyermekek megfelelő testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító családi és társadalmi hatások megbeszélése – A gyermekgondozás társadalmi szinten kialakult segítő szolgálatainak és egyéb formáinak áttekintése, a gyermekorvosi és a védőnői hálózat működésének megismerése – A veleszületett rendellenességek biológiai hátterének értelmezése, a gyakoribb formák bemutatása, az ezzel

BAPTISTA OKTATÁS

	kapcsolatos genetikai és magzati vizsgálati lehetőségek áttekintése
Fogalmak	nemi kromoszómák, nemi jellegek, ivari őssejtek, here, hímivarsejt, tesztoszteron, petefészek, petesejt, peteérés, méh, menstruáció, zigóta, embrió, magzatburok, magzat, fogamzás és fogamzásgátlás, családtervezés, FSH, LH, progeszteron, ösztrogén, HCG, veleszületett rendellenességek, magzati szűrővizsgálatok

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– a biológiai működések alapján magyarázza a stressz fogalmát, felismeri a tartós stressz egészségre gyakorolt káros hatásait, igyekszik azt elkerülni, csökkenteni; – ismeri a gondolkodási folyamatokat és az érzelmi és motivációs működéseket meghatározó tényezőket, értékeli az érzelmi és az értelmi fejlődés kapcsolatát; – ismeri a mentális egészség jellemzőit, megérti annak feltételeit, ezek alapján megtervezi az egészségmegőrző magatartásához szükséges életviteli elemeket; – megérti az idegsejtek közötti jelátviteli folyamatokat, és kapcsolatba hozza azokat a tanulás és emlékezés folyamataival, a drogok hatásmechanizmusával; – az agy felépítése és funkciója alapján magyarázza az információk feldolgozásával, a tanulással összefüggő folyamatokat, értékeli a tanulási képesség jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából; – biológiai folyamatok alapján magyarázza a függőség kialakulását, felismeri a függőségekre vezető tényezőket, ezek kockázatait és következményeit.	– Az emberi viselkedés biológiai gyökereinek és emberi sajátosságainak elemzése az állatok viselkedésével történő összehasonlítás és az evolúciós megközelítés alapján – A stresszhatás mértékétől és időtartamától függő élettani, viselkedésbeli változások (vészreakció, szimpatikus túlsúly) felismerése és megkülönböztetése, a legális stresszoldás melletti érvelés – A gondolkodás folyamatát meghatározó tényezők bemutatása egy konkrét esetre (probléma megoldására) alkalmazva – A mentális egészséget is figyelembe vevő (saját, családtag, barát) egészségmegőrző program megtervezése, bemutatása, mobiltelefonos applikációk felhasználása – A drogok és más függőségek okozta hatások jeleinek és mechanizmusainak értelmezése – Az idegsejt ingerelhetőségének magyarázása, fő funkcióinak értelmezése (információfelvétel, -feldolgozás, -továbbítás, -átadás), kapcsolata a tanulási és emlékezési folyamatokkal – Az idegsejtek hálózatokba szerveződésének megértése, a magasabb rendű működésekben játszott szerepük értékelése – Esettanulmányok, mobiltelefonos applikációk, képek alapján annak megértése, hogy a halántéklebenynek a memória kialakításában, a homloklebenynek (neokortex) a kognitív funkciókban van kiemelkedő szerepe – A tanulás biológiai funkcióinak bemutatása, az eltérő tanulási képesség lehetséges okainak és formáinak feltérképezése, a következmények megvitatása – A függőségek összekapcsolása biológiai tényezőkkel (genetikai hajlamok, egyes agyterületek szinapszisainak megváltozása), a függőségekből eredő kockázatok,	

BÁRTFAI OKTATÁS

	következmények felismerése esettanulmányok alapján
Fogalmak	öröklött és tanult viselkedési elemek, agresszió, altruizmus, stressz, gondolkodás, agykéreg, szinapszis, idegsejthálózat, mentálhigiéné, motiváció, tanulás, emlékezés, érzelmek, drog, függőség

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 10 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
– ismeri az orvosi diagnosztika, a szűrővizsgálatok és védőoltások célját, lényegét, értékeli ezek szerepét a betegségek megelőzésében és a gyógyulásban; – megkülönbözteti a házi- és a szakorvosi ellátás funkcióit, ismeri az orvoshoz fordulás módját, tisztában van a kórházi ellátás indokaival, jellemzőivel; – ismeri a leggyakoribb fertőző betegségek kiváltó okait, ismeri a fertőzések elkerülésének lehetőségeit és a járványok elleni védekezés módjait; – ismeri a leggyakoribb népbetegségek (pl. szívinfarktus, stroke, cukorbetegség, allergia, asztma) kockázati tényezőit, felismeri ezek kezdeti tüneteit; – korábbi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek és készségeinek alkalmazásával képes a bekövetkezett balesetet, rosszullétet felismerni, segítséget (szükség esetén mentőt) hívni, valamint elsősegélyt nyújtani; – az emberi szervezet felépítéséről, működéséről szerzett tudását, eddigi elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteit és készségeit az egészséges életvitel kialakításában és az elsősegélynyújtásban alkalmazza; – szükség esetén képes a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel (vagy eszköz nélkül) megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);	– Az orvosi diagnosztika céljának, legfontosabb eljárásainak megismerése – A legfontosabb laboratóriumi vizsgálatok céljának, indokoltságának, egyes módszereinek és gyógyítással kapcsolatos jelentőségének értékelése – Egyes orvosi képalkotó eljárások céljának, alkalmazásuk indokoltságának megértése (példákon keresztül), szükségességüknek az előnyök és kockázatok mérlegelésén alapuló elfogadása – A különféle sugárzások okozta megbetegedések okainak elemzése, kialakulásuk csökkentésének megismerése – Konkrét példák, esettanulmányok és filmek alapján a különféle típusú orvosi ellátások (házi-, szakorvosi, kórházi) céljának, egymással való összefüggésének megértése – A betegjogi képviselet lehetőségének, elérhetőségének ismerete, az igénybevétellel kapcsolatos tájékozottság megszerzése – A gyakoribb fertőző betegségek tüneteinek felismerése, az orvoshoz fordulás szükségességének felismerése, alapszintű járványügyi ismeretek megszerzése, a népességre kiterjedő védőoltások jelentőségének értékelése – Preventív szemléletű egészségműveltség kialakítása, a gyakoribb népbetegségek életmóddal összefüggő kockázati tényezőinek ismeretén alapuló életvitel kialakítása – A XXI. századi technológiákra alapozott egészségműveltség és -tudatosság, az önmegfigyelés, az otthoni mérések (testsúly, vérnyomás, vércukor) és mobiltelefonos applikációkon alapuló monitorozás lehetőségének megismerése – Az elsősegélynyújtás és életmentés elemi szabályainak gyakorlatban történő kivitelezése	

BÁRTFAI OKTATÁS

– ismer és alkalmaz az egészségi állapot jelzésében, a betegségek felismerésében vagy egészségügyi vészhelyzetek kezelésében segítséget nyújtó mobiltelefonos applikációkat; – szükség esetén alkalmazza a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit (CPR), képes félautomata defibrillátor alkalmazására.	szimulációk során, telefonos applikációk alkalmazása – A mentőhívás lépéseinek és alapszabályainak megismerése, gyakorlása – A klinikai halál és a biológiai halál fogalmának értelmezése, annak megértése, hogy a halál nem pillanatnyi esemény, hanem folyamat, mely visszafordítható, ha az elsősegélynyújtó haladéktalanul és szakszerűen megkezdi az újraélesztést – A berendezés nélküli alapfokú újraélesztési eljárások megismerése és gyakorlati alkalmazása – A félautomata defibrillátor működési mechanizmusának megismerése és alkalmazásának gyakorlati elsajátítása – A vérzések leggyakoribb okainak és a vérzéscsillapítás módjainak megismerése, alkalmazásuk képességének megszerzése – Sebtípusok megismerése és a fertőtlenítés, sebellátás szabályainak gyakorlati elsajátítása – Csonttörések típusainak, valamint a nyílt és zárt törések ellátásának megismerése – Ficam, rándulás ellátási szabályainak megismerése – Égési sérülési fokozatok megismerése, összehasonlítása, az égési sérülések alapvető ellátási teendőinek megismerése – Áramütést szenvedett egyén ellátásakor szükséges alapvető teendők megismerése – Mérgezési tünetek megismerése és az ellátás lépéseinek gyakorlati alkalmazása – Eszméletvesztést szenvedett egyén ellátási módjának megismerése
Fogalmak	laborvizsgálat, lelet, vérnyomás mérése, UH, röntgen, CT, MR, sugárbetegségek, betegjogok, népbetegség, fertőzés, járvány, újraélesztés, stabil oldalfekvés, defibrillátor, ájulás, sokkos állapot, vérzéstípusok, fertőtlenítés, csonttöréstípusok, ficam, égési sérülések fokozatai, mérgezések típusai

Szabadon felhasználható (36 óra)

Tematikai egység	**A változékonyság molekuláris alapjai**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
összefoglalás, számonkérés	genetika problémák	
filmvetítés	Czeizel Endre munkássága	
Fogalmak	DNS, öröklődés, mutáció	

Tematikai egység	**Az emberi szervezet felépítése és működése**	**Órakeret**

BARTISTA OKTATÁS

		8 óra
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
filmvetítés	Csodálatos emberi test	
filmvetítés	Érzékszerveink felépítése és működése	
összefoglalás, számonkérés	szabályozás	
Fogalmak	látás, hallás, ízérzés, egyensúlyozás, tapintás, szaglás folyamata	

Tematikai egység	**Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
beszélgetés szakemberrel	szexuális viselkedés (orvos, védőnő)	
filmvetítés	A nemi úton terjedő betegségek, védekezés	
filmvetítés	Fejlődés az anyaméhben	
Fogalmak	születésszabályozás, terhesség megelőzés, családtervezés	

Tematikai egység	**A lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése**	**Órakeret 8 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
beszélgetés szakemberrel	szexuális viselkedés (orvos, védőnő, pszichológus)	
filmvetítés	szenvedélybetegségek, drog, alkohol	
gyakorlati óra	drogprevenciós foglalkozás	
Fogalmak	csoportterápia, függőségek	

Tematikai egység	**Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	**Órakeret 6 óra**
Ismeretek	**Fejlesztési feladatok**	
gyakorlati bemutató	szakemberek segítségével	
filmvetítés	A mentősök élete	
Fogalmak	életmentés, elsősegélynyújtás	

BAPTISTA ORTATÁS

Technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítés
Esti munkarendben szervezett két éves érettségire felkészítés

A szakközépiskolások érettségi vizsgára felkészítő képzése a szakközépiskola első három évfolyamát (vagy korábban szakiskolát / szakmunkásképző intézetet) végzett tanulók számára biztosítja az érettségi vizsgára történő felkészítést.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés 2 évfolyamból áll (12., illetve 13.), amelynek programja a 3 éves szakközépiskolai közismereti programra épül. A képzés célja az, hogy olyan ismereteket nyújtson, illetve olyan készségeket, képességeket fejlesszen, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét. Ugyanakkor tekintetbe kell venni azt, hogy a szakközépiskola első hároméves szakasza során az alacsony közismereti óraszámok miatt nem nyílt lehetőség arra, hogy a tanulók az elvégzett évfolyamokon maradéktalanul elsajátítsák a

Nat-ban előírt követelményeket, ezért itt a hiányok pótlására különösen nagy hangsúlyt kell helyezni.
Az érettségi vizsgára felkészítő képzés megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét. A tananyag tantárgyi és tantárgyközi tartalmai, tevékenységformái közvetítik és továbbfejlesztik a kommunikációs és a tanulási képességeket az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre való képességek kifejlődésének érdekében. Alkalmat adnak a tanulók életvitelének, társadalmi létformáiknak és a világban való tájékozottságuknak a továbbfejlesztésére. Rehabilitációs lehetőséget biztosítanak korábbi iskolai kudarcaik kompenzálására. Módot nyújtanak a tanulók személyiségének minél átfogóbb fejlesztésére, szocializálására.

A kerettanterv hangsúlyt helyez arra, hogy a középfokú tananyag nemcsak ismeretek rendszere, hanem ezzel együtt bevált megismerési-tanulási és cselekvési módszerek elsajátítási eszköze is, az ismeretelsajátítástól elválaszthatatlan gondolkodási és cselekvési műveletek kifejlesztője. Ily módon törekszik a műveltség elvontabb elméleti és konkrétabb, gyakorlati szintjeinek egyensúlyára, az elméleti és a gyakorlati gondolkodás közti átmenetek létrehozására – különös tekintettel az érettségire, illetve a felsőfokú továbbtanulás lehetőségeinek biztosítására. Hangsúly került a reproduktív gondolkodás továbbfejlesztési lehetőségeinek biztosítására, a problémamegoldó és a kreatív működés irányába.
Jogszabályi háttere:
2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 20.§ (3). bekezdés
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 60.§ (8). bekezdés

Óraháló a kizárólag érettségire való felkészítő képzésre

https://ikk.hu/gyujto/intezmenyek#kizarolag-erettsegire-valo-felkeszites

Tantárgyak	**12. évfolyam**	**13. évfolyam**
Irodalom	3	3
Magyar nyelv	1	1
Angol nyelv	4	4
Matematika	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4
Digitális kultúra	2	2
Heti óraszám	18	18

A két éves érettségire felkészítő esti oktatásban a tanuló negyedévente beszámolókon ad számot tudásáról. A beszámoló időpontjait az éves munkaterv tartalmazza. A tanuló félévi és év végi

BARTISTA OKTATÁS

osztályzatait a szaktanár állapítja meg a tanuló évközi teljesítménye és a negyedéves beszámolókon szerzett érdemjegyei alapján.
Amennyiben a tanuló számára fel nem róható, igazolt okból a negyedéves beszámolókon nem vett részt, a oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tesz a félévi és tanév végi osztályzatok megállapítása érdekében.

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv és irodalom
tantárgy
Bevezetés
A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanítása és tanulása különösen alkalmas a társadalom közösen vallott értékeinek közvetítésére. Tartalommal tölti meg és erősíti a nyelvi és kulturális identitást, a nemzeti önazonosságot, felkelti a megnyilatkozás iránti igényt, erősíti az etikai és erkölcsi ítélőképességet, elősegíti más kultúrák megismerését.

Célok és feladatok

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata a nyelv, mint változó rendszer megismerése, illetve a nyelvi kompetencia fejlesztése annak érdekében, hogy a képzésben részt vevők életkoruknak megfelelő szinten birtokolják a szóbeli és írásbeli kommunikáció eszköztárát, képessé váljanak azok funkcionális elemzésére, gyakorlati alkalmazására. Így segítve és megalapozva a képzésben részt vevők önálló ismeretszerzését, tanulását, valamint a velük szoros összefüggésben levő differenciált gondolkodást, az élethosszig tartó tanulás képességét és igényét.

Az egyén folyamatosan fejlődő szövegértési és -alkotási tudása teszi lehetővé, hogy önállóan, illetve másokkal együttműködve képes legyen a verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, kapcsolatainak, tényezőinek azonosítására, tudatos alkalmazására, a különböző szövegek megértésére, elemzésére, kritikai feldolgozására. Mindezek birtokában alkalmassá válik a másodlagos, átvitt kifejezésmódból adódó jelentések felismerésére, reflexiójára és arra, hogy saját szövegek alkotása során maga is éljen velük. A szövegek önálló megalkotásában képes megfelelni a beszédhelyzetet, a hallgatóságot figyelembe vevő, az alkotói szándékból, az olvasók igényeiből, továbbá a különféle szövegműfajok normáiból fakadó erkölcsi, esztétikai és kulturális elvárásoknak.

Az anyanyelvi nevelés feladata, hogy tudatosítsa a résztvevőkben: a nyelv változó, fejlődő rendszer, eszközszerű használata elengedhetetlen a világról való tudás megszerzéséhez és a hatékony kifejezőképesség fejlesztéséhez. A nyelvi rendszer nem értelmezhető a beszélőtől független létező jelenségként, a nyelvi jelentés a nyelv szóbeli és írásos működése során jön létre.

Az anyanyelvi nevelés feladata, hogy fejlessze a különféle formában megjelenő (szóbeli, nyomtatott, elektronikus stb.) szövegek megértését, alkotását, a helyzetnek megfelelő kifejezés képességét, a különféle szóbeli és írásos információk célirányos és kritikus használatát, kiválasztását, újrarendezését. Feladata továbbá, hogy tudatosítsa és rendszerezze a korábban megszerzett tudást a nyelv társas, társadalmi szerepéről, a nyelv és gondolkodás viszonyáról, az anyanyelv jelenbeli és múltbeli változásairól, más nyelvekkel való azonosságairól és különbözőségeiről.

A középiskolát végzettektől elvárt nyelvi kultúra magában foglalja a beszédértés, a beszéd, a szövegértés és a szövegalkotás képességét és mindezek minőségi alkalmazását a szóbeli és írásbeli megnyilatkozások különféle élethelyzeteiben. (Ideértve a hangzó és írott szövegek mellett az audiovizuális közlés és az információs társadalom különféle jelenségeinek ismeretét, megértését, készségszintű gyakorlati alkalmazását.) A magyar nyelv és irodalom tantárgy a tartósan elfogadott értékekkel szerves egységben, párhuzamosan közvetíti a jelenben alakuló, változó nyelvi és irodalmi kultúrát. Értékközvetítő feladatát a magyar nyelv és irodalomtanítás akkor tölti be, ha hiteles kérdések és válaszok megfogalmazásával, motiváló befogadási, kifejezési helyzetek teremtésével reagál a képzésben résztvevők mindennapi életvilágára, önkifejezési, értelmezési problémáira és érzelmi-gondolati felismeréseire egyaránt.

Az irodalmi művekkel folytatott aktív párbeszéd révén jön létre a kapcsolat a múlt, a jelen és a jövő között. A jelentős művek szembesítik a befogadót az élet alapvető kérdéseivel, biztosítva

BÁRTFAI OKTATÁS

a kultúra folytonosságát, folyamatos megújulását. Segítenek az emberi és társadalmi problémák megértésében, átélésében, a saját és más kultúrák megismerésében, az én és a másik közötti azonosság és különbség megfogalmazásában, tiszteletében. Az irodalmi alkotások fejlesztik az emlékezetet, az élmények feldolgozásának és megőrzésének képességét, hozzájárulnak ahhoz, hogy a képzésben résztvevőkben megteremtődjék a hagyomány elfogadásának és alakításának párhuzamos igénye.

Az irodalmi nevelés kitüntetett feladata az olvasási kedv felkeltése és megerősítése, az irodalomnak, mint művészetnek, mint az emberi kommunikáció sajátos formájának megszerettetése, közlésformáinak, kifejezési módjainak élményteremtő megismertetése. Az így megszerzett tudás lehetőséget teremt az ön- és emberismeret, a képzelet, a kreativitás és a kritikai gondolkodás fejlesztésére, miközben a résztvevők megismerik a sokoldalú és többjelentésű hagyomány fogalmát, a nyelvi és művészi konvenciókat. Az irodalomtanítás feladata, hogy a művészet hatása révén kreatív érzelmeket, gondolatokat, intenzív élményeket közvetítsen, a megbeszélés, a szóbeli és írásbeli szövegalkotás révén pedig az önkifejezés és a másik meghallgatásának társas élményéhez juttassa a résztvevőket.

Az irodalmi műveltség elsajátítása által a képzésben résztvevők mindenfajta szövegnek pontosabb értőivé válhatnak. Átélhetnek, megismerhetnek, sőt saját élményeiken, reflexióikon átszűrve meg is érthetnek olyan élethelyzeteket, érzelmeket, döntési szituációkat, erkölcsi dilemmákat, megoldási mintákat, magatartásformákat, értékeket, eszméket és gondolatokat, amelyek a saját életükben is érvényesíthetők. Együtt érzővé válhatnak más magatartások, életformák, szociális helyzetek, gondolatmenetek, világlátások, meggyőződések iránt. Megtapasztalhatják és alkotó módon megismerhetik a nyelv kifejező lehetőségeit, ezáltal az anyanyelv szépsége mellett az önkifejezés, a szóbeli és írásbeli problémamegoldás átélt élményével gazdagodhatnak. Megszerezhetik azt a műveltségi anyagot, amely a magyar és az európai kultúra hivatkozási alapja. Megismerhetnek más alternatívát a tömegkultúra (populáris regiszter) mellett, vagy éppen a tömegkultúra jelenségeinek differenciáltabb befogadására, alkalmazására lesznek képesek. Igényesebbé válhatnak abban, hogyan tegyenek föl kérdéseket, mennyire mélyen és pontosan fogalmazzanak meg problémákat.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy révén közvetített fogalmi műveltség felépítésében folyamatos tevékenység a fogalmi gondolkodás fejlesztése. A fogalmakkal kapcsolatos tudás folyamatos bővítése és elmélyítése az értelmes tanulás egyik összetevője.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterület tartalmai hozzájárulnak a résztvevők lelki-érzelmi nevelődéshez. Az irodalmi olvasmányok, élmények belső tartalékok is, fejlesztik az önismeretet, a valóságismeretet, összességükben az élet értékét sugallják. A tantárgy tehát nem a konkrét egészségfejlesztési ismeretekkel, inkább az egészségmegőrzéshez szükséges attitűdök kialakításával járulhat hozzá a mindenkori ifjú nemzedékek jóllétéhez.

Az emberi kapcsolatok mikrotörténéseinek, a kapcsolatok szociális tartalmainak érzékelése, felfogása, értékelése fejleszti a szociális érzékenységet, az irodalmi művek révén megismert különféle alkatok, magatartásformák pedig támogatják az erkölcsi ítélőképességet. Az értékkeresés, az értékválság folyamatának megfigyelése, értelmezése módot ad az együttérzés, az önismeret és az erkölcsi tudatosság elmélyítéséhez.

A nyelvi, irodalmi tanulmányaik révén a résztvevők képessé válnak annak bemutatására, másokkal való megosztására, hogyan hordozzák és fejezik ki a magyar és a világirodalom alkotói különböző korok és emberek tapasztalatit, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait. Mindez hatékonyan támogatja nyelvi és kulturális kötődések alakulását, megerősödését.

Az irodalmi alkotásokban fölmutatott változatos emberi életsorsok növelik a valóságismeretet, több szempontból elemezhető modelleket mutatnak, hozzásegítve a résztvevőket sokféle emberi életút, életpálya megismeréséhez, ezáltal is támogatva a saját életükkel, további tanulmányaikkal kapcsolatos felelős döntéseiket.

BÁTHORI ISTVÁN KÖNYVTÁR

A magyar nyelv és irodalomtanítás sajátos célja, hogy a résztvevők éljenek meg, szerezzenek tapasztalatot különböző tevékenységekben, az egyéni feladatvállalásban, anyaggyűjtésben és előadásban, a kooperatív tanulás helyzeteiben (pármunkában, csoportmunkában), dramatikus játékban, különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazásában. Mindez jelentősen fejleszti tanulási képességeiket, ezáltal támogatja középiskolai tanulmányaik sikerességét is. Szövegértési és szövegalkotási tudásuk alkalmazása minden tantárgyban érvényes és alkalmazható.
A fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés természetes terepe a szövegértő olvasás fejlesztéséhez felkínált, ebben alkalmazott szöveganyag, elsősorban az ismeretterjesztő és a dokumentum típusú szövegek feldolgozása révén. Az érvelés, a vita tanításában-tanulásában is van motiváló ereje, ha ilyen össztársadalmi érdekeltségű, ugyanakkor az egyén mindennapjaiban is releváns témákat érintünk. Az irodalmi olvasmányok ember és természet sokféle viszonyát mutatják fel, ezek megbeszélése, tanulmányozása hozzásegíthet a természeti és a teremtett környezethez való tudatos viszony kialakításához.
A kritikus fogyasztói magatartásra való nevelés természetes területe a szövegértés. Több nyelvi témakör kínál módot például a reklámnyelv, a reklámhatás kritikus nyelvi elemzésére, az információk helyes értékelésére, a manipuláció felismerésére.
A tantárgy azzal is számol, hogy az elektronikus információhordozók, a világháló térhódításának és napi használatának közegében működik. E kihívás ugyanis jelentősen alakítja az anyanyelvi kultúrát és hat az irodalomolvasás szellemi jelentőségére. A digitális kultúrát és a hatékony önálló tanulást egyaránt fejlesztik az önálló adatgyűjtés módszerei, a könyvtári szolgáltatások, katalógusok, bibliográfiák használata mellett az internet kínálta lehetőségek alkalmazása. A tantárgy kínálta lehetőség és feladat is egyúttal a megfelelő információk kiválasztása, rendszerezése, egyszerűbb bibliográfia, forrásjegyzék összeállítása, az információfeldolgozás, az idézés technikai szabályainak, etikai normáinak ismerete és alkalmazása. Így a magyar nyelv és irodalom kiemelt befogadó tantárgya a könyvtárhasználat tanításának.

12. évfolyam

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ ELSŐ ÉV VÉGÉRE

Az első év tananyagának tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő a nevelési-oktatási szakasz végére:
– felismeri és tudatosítja, hogy az irodalomolvasás érzelmi, gondolati, erkölcsi és esztétikai élmények forrása;
– képes az alapvető emberi magatartásformák felismerésére, ezek megvitatása révén az erkölcsi és esztétikai érzéke fejlődik;
– az irodalmi alapműveltsége gazdagodik;
– felismeri és elkülöníti a műnemeket, illetve a műnemekhez tartozó műfajokat, a motívumokat befogadja, értelmezi;
– a művek értelmezésében felhasználja irodalmi és művészeti, történelmi, művelődéstörténeti ismereteit;
– az irodalmi művek értelmezése során figyelembe veszi a művek keletkezéstörténeti hátterét;
– tanári segítséggel az epikai és drámai művekben értelmezi a cselekményszálak, a szerkezet, az időszerkezet (lineáris, nem lineáris), a helyszínek és a jellemek összefüggéseit;
– a drámai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult drámaelméleti és drámatörténeti fogalmakat (pl. konfliktusos dráma);
– a lírai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult líraelméleti és líratörténeti fogalmakat (pl. lírai én, beszédhelyzetek, ars poetica, szereplíra);
– különböző megjelenésű, típusú, műfajú, korú szövegeket olvas, értelmez, önállóanvázlatot készít;
– összefüggő szóbeli szöveg (előadás, megbeszélés, vita) alapján önállóan vázlatot készít;

– ismeri a tanult tantárgy tudományos szakszókincsét, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja;
– megadott szempontrendszer alapján szóbeli feleletet készít;
– képes eltérő műfajú szóbeli szövegek alkotására: pl. felelet, kiselőadás;
– az írásbeli szövegalkotáskor alkalmazza a tanult szerkesztési, stilisztikai ismereteket és a helyesírási szabályokat;
- képes tudásanyagának megfogalmazására, előadására a magyar- és a világirodalom kiemelkedő alkotóiról, az olvasott, feldolgozott művekről;
- be tudja mutatni a tanult stíluskorszakok, irányzatok sajátosságait;
- képes a feldolgozott epikai, lírai és drámai művek főbb jellemzőinek bemutatására, a művek jelentésének, erkölcsi tartalmának tárgyszerű, lényegre törő ismertetésére, értelmezésére;
- képes összekapcsolni irodalmi műveket különböző szempontok alapján (motívumok, történelmi, erkölcsi kérdésfelvetések, művek és parafrázisaik);
- képes a tantárgyhoz kapcsolódó fogalmakkal bemutatni a lírai művek hangulati és hangnemi sajátosságait, a művek verstani felépítését;
- képes memoriterek szöveghű tolmácsolására a szövegfonetikai eszközök helyes alkalmazásával, tudatos szövegmondással;
- hosszabb terjedelmű szöveg alapján többszintű vázlatot vagy részletes gondolattérképet készít;
- képes azonosítani a szöveg szerkezeti elemeit, és figyelembe veszi azok funkcióit a szöveg értelmezésekor;
- tudja alkalmazni az irodalmi alkotások műfaji természetének megfelelő szövegfeldolgozási eljárásokat, megközelítési módokat;
- képes órai eszmecserében, vitában, érvelésben az irodalmi művekben megjelenő álláspontok azonosítására, követésére, megvitatására, összehasonlítására, eltérő vélemények megértésére, saját véleménye újrafogalmazására;
- ismeri a tanult tantárgyak, tudományágak szakszókincsét, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja;
- képes eltérő műfajú szóbeli szövegek alkotására: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás, esszé;
- a tanult szövegtípusoknak megfelelő tartalommal és szerkezettel önállóan alkot különféle írásbeli szövegeket;
- a környező világ jelenségeiről, szövegekről, műalkotásokról véleményt alkot, és azt érvekkel támasztja alá.

TÉMAKÖRÖK ÓRASZÁMA

Témakör neve	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**	**Javasolt óraszám 3 óra/hét**
Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	**1**	**2**
Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**3**	**3**
A görög irodalom	**6**	**9**
A római irodalom	**2**	**2**
A Biblia, mint kulturális kód	**6**	**10**
A középkor irodalma	**4**	**5**
A reneszánsz irodalma	**8**	**12**
A barokk és a rokokó irodalma	**5**	**5**
A felvilágosodás irodalma: - az európai felvilágosodás	**14**	**20**

BAPTISTA OKTATÁS

- a felvilágosodás korának magyar irodalma - a klasszicizmus és a kora romantika a magyar irodalomban		
A romantika irodalma	**6**	**10**
Életművek a magyar romantika irodalmából I. - Vörösmarty Mihály - Petőfi Sándor - Jókai Mór	**17**	**32**
Órák száma összesen	**72**	**108**

A helyi tanterv témakörei és óraszámai

Témakör: Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	**Tervezett óraszám 4**	**Tervezett óraszám 5**
Az irodalom és hatása: pl. Karinthy Frigyes: A cirkusz	-	1
Műnem-műfaji rendszer	1	1
A görög mitológia: pl. a világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése; az olimposzi istenek; A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thészeusz és Ariadné, a Minótaurosz)	3	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- változatos verses és prózai alkotások, szövegrészletek olvasása, közös értelmezése;
- szerző, előadó, terjesztő és befogadó változó viszonyrendszere: a művészetben való részvétel lehetőségei;
– mítoszok kulturális jelentőségének megértése;
– mítosz- és hőstípusok megkülönböztetése, felismerése;
– az archaikus, mitikus világkép és a kortárs világkép viszonyának mérlegelése;
– az alapvető emberi magatartásformák felismerése és azonosítása a mitológiai történetekben és eposzokban;
- a vándormotívumok meg- és felismerése pl. vízözön, örök élet utáni vágy
– irodalmi alapformák, műnemek, műfajok és motívumok megismerése
– a történetmesélés formáinak elemzése, az elbeszélői nézőpontok és a narratív struktúra szerepének felismerése
– a görög kultúra máig tartó hatásának felismerése: pl. archetipikus helyzetek, mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás;

FOGALMAK:

művészet, szépirodalom, szórakoztató irodalom, irodalmi kommunikáció; szerző, alkotó, másoló, előadó, befogadó; befogadás, katarzis, műnem, epika, líra, dráma, műfaj, monda, elbeszélés, regény, elbeszélő költemény, dal, himnusz, óda, elégia, metafora, hasonlat, költői megformáltság, történet, lírai én, narrátor, beszélő, dialógus, monológszóbeliség, írásbeliség,

PANTISZTA OKTATÁS

sámánizmus, regös, táltos, világfa, antikvitás, mítosz, mitológia, eredetmítosz, pusztulásmítosz, archaikus világ, archetípus, politeizmus

Témakör: **A görög irodalom**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **9**
Homérosz: Odüsszeia (részletek)/Iliász (részletek)	2	3
A görög líra jellemzői, műfajok, időmértékes verselés: pl. Alkaiosz, Anakreon versein keresztül	2	2
A görög dráma és színház története **Szophoklész**: Antigoné	2	4

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Részleteket megismerése a homéroszi eposzokból.
- Szemelvények megismerése a görög lírából.
- Az időmértékes verselés ismétlése.
- Az ókori görög színház és dráma jellemzőinek, valamint a színház- és drámatörténetre gyakorolt hatásának megismerése.
- A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése.
- Magatartásformák, konfliktusok, értékek felismerése, szembesítése, a drámai művekben felvetett erkölcsi problémák megértése, mérlegelése.
- A tragikum és a komikum műfajformáló minőségének megértése.

FOGALMAK
eposz, eposzi kellékek: propozíció, invokáció, enumeráció, in medias res, deus ex machina, hexameter; dal, elégia, epigramma, himnusz, időmértékes verselés fogalmai, versláb, hexameter, pentameter, disztichon, cezúra, toposz, tragédia, komédia, dialógus, kar, monológ, hármas egység, akció, dikció, drámai szerkezet: expozíció, konfliktus, tetőpont, megoldás

Témakör: **A római irodalom**	**Tervezett óraszám** **2**	**Tervezett óraszám** **2**
A római líra jellemzői, műfajok, időmértékes verselés: pl. Catullus, Vergilius, Horatius versein keresztül	2	2

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A római irodalom műfajainak, témáinak, motívumainak jellemzői.
- A görög és római kultúra viszonyának értelmezése.
- A római kultúra máig tartó hatásának felismerése (mitológiai és irodalmi adaptációk, intertextualitás).
- Az időmértékes verselés gyakorlatának mélyítése.

FOGALMAK
imitáció, ekloga, episztola, horatiusi alapelvek, ars poetica

Témakör: **A Biblia, mint kulturális kód**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **10**
Bevezetés: a Biblia felépítése, fordítások	1	1

BAPTISTA OKTATÁS

Az Ószövetség (részletek): pl. A teremtéstörténet, Káin és Ábel; A vízözön, Bábel tornya, József története, Mózes és a tízparancsolat, próféták, Jónás története, zsoltárok	2	4
Újszövetség (részletek): pl. Máté evangéliuma; példabeszédek, pl. A tékozló fiú; a passió, Pál apostol „szeretethimnusza”; az Apokalipszis egy részlete.	2	4
Számonkérés	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A Biblia felépítésének tanulmányozása, a szöveghagyomány jellemzőinek és jelentőségének megértése.
- Szemelvények olvasása az Ó- és Újszövetségből: alapvető történetek, motívumok és műfajok megismerése.
- Háttérismeretek a Bibliához, mint az európai kultúra korokon és világnézeteken átívelő, alapvető kódjához.
- Kitekintés a bibliai történetek későbbi megjelenéseire az irodalomban és más művészeti ágakban.
- A bibliai hagyomány meghatározó jellege a szóbeli és írásos kultúrában: szókincsben, szólásokban, témákban, motívumokban.
- A Bibliához kapcsolódó ünnepek, hagyományok eredete, tartalma.

FOGALMAK

Biblia, Ószövetség, Újszövetség, Héber Biblia, zsidó vallás, kánon, kanonizáció, teremtéstörténet, pusztulástörténet, Tóra, Genesis, Exodus, zsoltár, próféta, kereszténység, evangélium, szinoptikusok, napkeleti bölcsek, apostol, példabeszéd, passió, kálvária, apokalipszis, Vulgata

Témakör: **A középkor irodalma**	**Tervezett óraszám** **4**	**Tervezett óraszám** **5**
Egyházi irodalom: Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom	1	2
Lovagi és udvari irodalom pl. Walter von der Vogelweide alkotásai	1	1
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)	1	1
A középkor világi irodalma pl. Villon: Nagy testamentum részletei	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az irodalomtörténeti korszakolás sajátosságainak, nehézségeinek, céljainak megismerése, a korstílus fogalmának bevezetése.
- Szövegrészletek elemzése a középkor irodalmából az alábbi műfajok közül: vallomás, lovagi epika, legenda, himnusz.
- Az antikvitás középkorra tett hatásának felismerése (pl. Vergilius-Dante).

BAPTISTA OKTATÁS

- Dante és Villon életműve jelentőségének megértése.

FOGALMAK
középkor, korstílus, művelődéstörténet, romanika, gótika, vallomás, legenda, rím, egyházi kultúra, lovagi kultúra, trubadúr, moralitás, vágánsköltészet, nyelvemlék, szövegemlék, gesta, krónika, intelem, kódex, prédikáció, Pokol, Purgatórium, Paradicsom, emberiségköltemény/drámai költemény, allegória, szimbólum, tercina, balladaforma, oktáva, testamentum, haláltánc

Témakör: **A reneszánsz irodalma**	**Tervezett óraszám** **8**	**Tervezett óraszám** **12**
Az itáliai reneszánsz irodalom: Petrarca: Daloskönyv (egy-két szonett), Boccaccio: Dekameron (egy novella)	2	2
Janus Pannonius alkotói portréja; költészete, jellemző témái, műfajai: pl. Egy dunántúli mandulafáról, Pannónia dicsérete, Mars istenhez békességért, Búcsú Váradtól	2	3
Balassi Bálint alkotói portréja; költészete, költői tudatosság, az életmű néhány tematikus és formai jellemzője: pl. Egy katonaének, Borivóknak való, Hogy Júliára talála, így köszöne néki… Adj már csendességet..	2	3
Az angol reneszánsz színház **Shakespeare: Rómeó és Júlia vagy Hamlet**	2	4

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A reneszánsz jelentősége.
- Petrarca-szonett megismerése.
- Janus Pannonius és Balassi Bálint műveinek olvasása és értelmezése.
- A reformáció kultúrtörténeti jelentőségének megismerése.
- Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) felelevenítése.
- A novella kialakulása, kezdete.
- A végzetszerűség és az egyéni felelősség dilemmája. Konfliktushelyzetek kezelésének módjai.
- A művekben felvetett erkölcsi problémák mérlegelő megítélése.
- A műelemző képesség fejlesztése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik megértése.
- A műismereti tájékozottság, a kulturális emlékezet növelése (Shakespeare-szállóigék felidézése).
- A színházi kultúra alapvető változásai a görög színháztól a shakespeare-i színházig.
- A shakespeare-i dramaturgia és nyelvezet befogadása,
- Reflektálás Shakespeare drámairói életművének, művészetének mai hatására.

BAPTISTA OKTATÁS

FOGALMAK
reneszánsz, humanizmus, reformáció, szonett, novella, novellafüzér, anekdota, búcsúvers, dallamvers, szövegvers, Balassi-strófa, Balassa-kódex, hárompilléres versszerkezet, katonaének, virágmetafora, hármas színpad, a shakespeare-i dramaturgia, drámai műfajok, drámai szerkezet, drámai nyelv, drámai jellem

Témakör: **A barokk és a rokokó irodalma**	**Tervezett óraszám** **5**	**Tervezett óraszám** **5**
Bevezetés	1	1
Pázmány Péter munkássága	0,5	0,5
Mikes Kelemen levelei	0,5	0,5
Zrínyi Miklós és a barokk eposz Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)	2	2
A kuruc-kor lírája	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Az irodalomtörténeti korszak történelmi, művelődéstörténeti hátterének, sajátosságainak tanulmányozása.
- A társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok megértése, a morális gondolkodásra és ítéletalkotásra való képesség fejlesztése.
- Tájékozottság a stíluskorszakokban, a stílus- és formaérzék fejlesztése: a barokk formajegyeinek, a világkép és műfajok, poétikai/retorikai megoldások összefüggéseinek megismertetése (az irodalmi művekben és más művészeti ágakban).
- A műfaji sajátosságok jelentéshordozó szerepének bemutatása.
- A szövegértés segítése.

FOGALMAK
barokk, katolikus megújulás (ellenreformáció), jezsuita, barokk eposz, barokk körmondat, pátosz, röpirat, fiktív levél, kuruc, labanc, bujdosóének, toborzó dal, kesergő, rokokó, emlékirat, intertextualitás, evokáció

Témakör: **Az európai felvilágosodás**	**Tervezett óraszám** **4**	**Tervezett óraszám** **6**
Az európai felvilágosodás irodalma: Jonathan Swift: Gulliver utazásai (részletek) Voltaire: Candide (részletek) **Johann Wolfgang von Goethe**: Faust I. (részletek)	2	3
A francia klasszicista dráma: Molière: A fösvény vagy Tartuffe	2	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- A felvilágosodás, mint mozgalom és mint eszmetörténeti irányzat.
- A felvilágosodás eszmerendszerében felvetett erkölcsi problémák. A szabadság eszményének különböző megközelítései.
- Az emberi magatartások sokféleségének belátása és felelős megítélése. Kötelesség és szenvedély, egyén és közösség viszonya.

CAPTISTA OKTATÁS

- A klasszicista normatív esztétika sajátosságainak (műfaji hierarchia, szabályok) megértése, a korabeli elvárások és a dramaturgia összefüggésének felismertetése.
- A komikum műfajformáló minőségének és változatainak megértése.
- Műelemző képesség fejlesztése: egy mű részletes elemzése, a hősök jellemzése, magatartásuk, konfliktusaik értékelése.

FOGALMAK
felvilágosodás, klasszicizmus, szentimentalizmus, enciklopédia, racionalizmus, empirizmus, utaztató regény, tézisregény, „sziget regény", szatíra, gúny, klasszicista dráma, rezonőr, weimari klasszika

Témakör: **A felvilágosodás korának magyar irodalma, a klasszicizmus és a kora romantika a magyar irodalomban**	**Tervezett óraszám** **10**	**Tervezett óraszám** **14**
Bevezetés Nyelvújítás, Bessenyei és Kazinczy	1	1
Csokonai Vitéz Mihály portréja; életművének műfaji, formai és stiláris sokszínűsége: Dorottya vagyis a dámák diadalma a fársángon (részletek) Az estve A boldogság Tartózkodó kérelem A Reményhez Szerelemdal a csikóbőrös kulacshoz A Magánossághoz	2	3
Berzsenyi Dániel portréja; jellemző műfajok, témák, életérzések költészetében: A magyarokhoz I. Osztályrészem Közelítő tél Levéltöredék barátnémhoz	2	4
Kölcsey Ferenc alkotói portréja; közéleti szerep, egyéni és közösségi sors: Himnusz Vanitatum vanitas Zrínyi dala Zrínyi második éneke Nemzeti hagyományok (részletek) Parainesis (részletek)	2	3
Színház és dráma: **Katona József**: Bánk bán	2	2
Számonkérés	1	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Az európai és a magyar irodalom összekapcsolódásának felismerése által a nemzeti és az európai identitás erősítése.

PARTISTA OKTATÁS

- Az anyanyelv és az anyanyelvi kultúra fejlesztésére irányuló törekvések megbecsülése.
- A magyar nyelv ügyében született legfontosabb programok, értekezések gondolatainak; Kazinczy tevékenységének; a magyar felvilágosodás időszakának, irodalmi életének, néhány sajátosságának megismertetése; a nyelvújítási mozgalom jelentőségének tudatosítása.
- Jellemző stílusirányzatok, műfajok, verstípusok és versformák felismertetése Csokonai, Berzsenyi és Kölcsey műveiben.
- Lírai beszédhelyzetek, szerepek, alapvető műfajok (dal, epigramma, óda, elégia) felismertetése.
- A tragédiában megjelenített magánéleti és közéleti konfliktus értékelése.
- Érvelő képesség: álláspontok megismerése, összevetése, értékelése.

FOGALMAK
komikus vagy vígeposz, szentimentális levélregény, nyelvújítás, ortológusok, neológusok, stílusszintézis, piktúra, szentencia, anakreoni dalok, népies helyzetdal, negatív festés, herderi jóslat, nemzeti himnusz, értekezés, intelem, értékszembesítő és időszembesítő verstípus, szimultán/bimetrikus verselés, nemzeti identitás, közösségi értékrend, prófétai szerephelyzet, váteszköltő, vándorszínház, állandó színház, szerepkör, intrikus, naiva, késleltetés, intertextualitás

Témakör: **A romantika irodalma**	**Tervezett óraszám** **6**	**Tervezett óraszám** **10**
Bevezetés	1	1
Az angolszász romantika: pl. Sir Walter Scott: Ivanhoe (részletek) és Edgar Allan Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság	1	2
A francia romantika: Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részletek)	1	2
A német romantika: Heinrich Heine: Loreley	1	2
Az orosz romantika: Alexandr Szergejevics Puskin: Anyegin (részletek)	2	3

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- Eszmény és valóság viszonyának értelmezése.
- Embertípusok, életvezetési stratégiák, eszmei és erkölcsi törekvések értékelése.
- A romantika korstílus jellegének, jelentőségének, a romantika szemléletének megértetése.
- Felkészítés a stiláris és hangnemi összetettség, az irónia befogadására.

FOGALMAK
korstílus, romantika, verses regény, történelmi regény, bűnügyi történet, felesleges ember, műfajkeveredés, hangnemi kevertség, irónia

Témakör: **A magyar romantika irodalma I.**	**Tervezett óraszám** **17**	**Tervezett óraszám** **30**
Vörösmarty Mihály életműve. Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás), romantikus világlátás,	6	10

BÁRTFAI OKTATÁS

tematika és képalkotás lírában és drámában. Lírai alkotások: Szózat Gondolatok a könyvtárban A merengőhöz Az emberek Előszó A vén cigány Drámai költemény: Csongor és Tünde		
Petőfi Sándor életműve. Pályaszakaszok (életérzések, költői magatartás) és jellemző alkotások. A népi szemléletmód hatása; romantika és népiesség. Lírai alkotások: A négyökrös szekér A bánat? egy nagy oceán A természet vadvirága Fa leszek, ha… Reszket a bokor, mert… Minek nevezzelek? Egy gondolat bánt engemet A puszta, télen vagy Kis-Kunság A XIX. század költői Fekete-piros dal Epikus alkotások: A helység kalapácsa (részlet) Az apostol (részlet)	6	10
Jókai Mór életműve. Pályaszakaszok, alkotásainak jellemzői, műfaji változatok az életművében; regényírói művészetének sajátosságai a romantikus prózaepika jegyében. Elbeszélések: A tengerszem tündére A huszti beteglátogatók Regények: Az arany ember	5	10

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az alkotók műveiben megjelenített egyéni és nemzeti sorsproblémák megértése és értékelése.
- A reformkor–nemzeti romantika–népiesség fogalmak tartalmának, szerepének és jelentőségének felismertetése.

BAPTISTA OKTATÁS

- Vörösmarty, Petőfi és Jókai-művek befogadásának, értelmezésének elősegítése, jelentőségük megértése.
- Az életművek főbb témái és műfajainak megismerése.
- A lírai beszédmód változatainak értelmezése.
- A 19. század néhány jellemző elbeszélő műfajának és irányzatának áttekintése.
- Felkészítés önálló műértelmezés megírására.

FOGALMAK

rapszódia, drámai költemény, népiesség, életkép, zsánerkép, elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, lírai realizmus, látomásköltészet, zsenikultusz, szigetutópia

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK

- A tananyag típusához, illetve a tanított közösséghez, iskola programjához és technikai felszereltségéhez igazítva választ a tanár a különböző oktatási stratégiák közül.
- Az oktatási módszerek közül jellemző az előadás, a magyarázat, az elbeszélés és a házi feladatok.
- Számonkérések jellemző módja esszé és tesztek írása, műelemzések előkészítéseként gondolattérképek készítése. Irányított szempontok alapján szövegértési és szövegalkotási gyakorlatok összeállítása.
- A munkaformák közül a frontális osztálymunka használata mellett elsősorban a páros munka, a csoportmunka, az egyénre szabott munkaforma, projektmunka és a differenciált tananyag-feldolgozás alkalmazása.
- Lehetőség szerint kiemelt szerepet kapnak a digitális tananyagok, platformok, különösen az otthoni tananyagfeldolgozás és gyakorlás során

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK

Homérosz: Odüsszeia (részletek)
Szophoklész: Antigoné
Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből
Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)
François Villon: A nagy testamentum (részletek)
Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella
William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)
Molière: A fösvény vagy Tartuffe
Katona József: Bánk bán
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)
Jókai Mór: A huszti beteglátogatók (novella)
Jókai Mór: Az arany ember

MEMORITEREK

Homérosz: Odüsszeia (részlet)
Anakreón: Gyűlölöm azt…
Catullus: Gyűlölök és szeretek
Halotti beszéd és könyörgés (részlet)
Ómagyar Mária-siralom (részlet)
Janus Pannonius: Pannónia dicsérete
Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet)
Balassi Bálint: Adj már csendességet… (részlet)
Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem (az általános iskolai memoriter felújítása)

OFFICINA OKTATÁS

Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) (1. versszak)
Berzsenyi Dániel: Osztályrészem (1. versszak)
Kölcsey Ferenc: Himnusz (az általános iskolai memoriter felújítása)
Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke (részlet)
Vörösmarty Mihály: Szózat (az általános iskolai memoriter felújítása)
Vörösmarty Mihály: Gondolatok a könyvtárban (részlet)
Vörösmarty Mihály: Előszó (részlet)
Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy oceán…
Petőfi Sándor: Fa leszek, ha…
Petőfi Sándor: A XIX. század költői (részlet)

13. évfolyam
TANULÁSI EREDMÉNYEK A MÁSODIK ÉVBEN
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
– ismeri a XIX. század második felének, és a XX. század irodalmát;
– ismeri a megjelenő stílusirányzatokat, felismerje azok jellemzőit;
– ismeri a korszak neves világirodalmi alkotóit, egy-két művük alapján tudja őket bemutatni, a korszakban elhelyezni;
– ismeri a korszak magyar alkotóit, életművüket, főbb műveiket, felismeri szerepüket és jelentőségüket a magyar irodalom és a kultúra területén;
– felismeri, hogy a személyes sors és a történelem hat az irodalomra;
– az irodalmi mű értelmezése során figyelembe veszi a mű keletkezéstörténeti hátterét, a műhöz kapcsolható filozófiai, eszmetörténeti szempontokat is;
– tudja az ismert műveket a tanult szempontok alapján összefüggő szövegben elemezni szóban és írásban is;
– az irodalom különböző korszakaiból származó művekben a visszatérő témákat, motívumokat észleli, felismeri, képes összehasonlítani;
– tud ismeretlen művet önállóan elemezni (a tanult szempontok alapján);
– tud műelemző esszét írni ismert és ismeretlen műről;
– szóbeli megnyilatkozása kulturált, a helyzetnek megfelelő, összefüggő;
– a nyilvánosság előtt is képes kinyilvánítani a gondolatait;
– képes együttműködni társaival, ha a helyzet vagy feladat ezt kívánja;
– csoportban, közösségben feladatot vállal a saját képességeinek megfelelően;
– amit vállal, azt meg is csinálja;
– tiszteletben tartja mások nézeteit, kulturáltan, higgadtan képviseli a saját álláspontját;
– képes a magyar irodalomban és a világirodalomban megjelenő irodalmi témákat, stílusokat összehasonlítani, ezek összefüggéseit és különbségeit felismeri;
– összehasonlít egy adott irodalmi művet annak adaptációival (film, festmény, zenemű, animáció stb.), összehasonlításkor figyelembe veszi az adott művészeti ágak jellemző tulajdonságait;
– gondolatai, ismeretei kifejtésekor törekszik a pontos és szakszerű fogalmazásra, figyel a nyelvhelyességre, írásban a helyesírásra is
– epikai és drámai művekben önállóan értelmezi a cselekményszálak, a szerkezet, az időszerkezet (lineáris, nem lineáris), a helyszínek és a jellemek összefüggéseit;
– epikus és drámai művekben rendszerbe foglalja a szereplők viszonyait, valamint összekapcsolja azok motivációját és cselekedeteit;
– epikus művekben értelmezi a különböző elbeszélésmódok szerepét (tudatábrázolás, egyenes és függő beszéd, mindentudó és korlátozott elbeszélő stb.);

PÁRTOSÍTÁS

– a drámai mű értelmezésében alkalmazza az általa tanult drámaelméleti és drámatörténeti fogalmakat (pl. analitikus és abszurd dráma, epikus színház, elidegenedés);
– a lírai művek értelmezésében alkalmazza az általa tanult líraelméleti és líratörténeti fogalmakat (pl. lírai én, beszédhelyzetek, beszédmódok, ars poetica, szereplíra);
– a tantárgyhoz kapcsolódó fogalmakkal bemutatja a lírai mű hangulati és hangnemi sajátosságait, hivatkozik a mű verstani felépítésére; szükség esetén a mű értelmezéséhez felhasználja történeti ismereteit;
– a mű értelmezésében összekapcsolja a szöveg poétikai tulajdonságait a mű nemzeti hagyományban betöltött szerepével;
– tájékozottságot szerez régiója magyar irodalmáról és kulturális intézményeiről (múzeum, könyvtár, színház);
− értelmezi önmagát egyénként és a csoport részeként, a csoporton belüli viszonyrendszerben betöltött helye szerint a csoportos játékok során;
− továbbfejleszti együttműködésre és konszenzus kialakítására irányuló gyakorlatát, kiveszi részét a közös döntéshozatali folyamatokból;
- felfedezi a történetek jelentőségét az emberi kommunikációban, az értékek közvetítésében és a kulturális hagyomány átörökítésében;
- felismeri és azonosítja a dramatikus szituációk jellemzőit, elemzi és dramatikus eszközökkel feldolgozza a problémahelyzeteket és megvizsgálja azok lehetséges megoldási alternatíváit, értékítéletet formál, amelyet a problémahelyzet jellemző vonásaival indokol.

Témakörök óraszámai:

Témakör	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**	**Javasolt óraszám 3 óra/hét**
Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában	**7**	**10**
A XIX. század második felének világirodalma. A realizmustól a klasszikus modernség irodalmáig	**2**	**4**
A magyar irodalom a XX. században	**19**	**25**
A modernizmus kései korszakának irodalma	**7**	**13**
A magyar irodalom a XX. században (II.)	**20**	**25**
A XX. századi történelem az irodalomban	**5**	**5**
Metszetek a kortárs magyar irodalomból	**2**	**5**
Szabadon felhasználható órák száma Felkészülés az érettségire	**-**	**6**
Órák száma összesen	**62**	**93**

BAPTISTA OKTATÁS

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben

Témakör: **Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában**	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **7**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **10**
Arany János Epika: Toldi estéje, balladák (Ágnes asszony, V. László, Vörös Rébék) Líra: (Fiamnak, Letészem a lantot, Kertben, Epilógus, Mindvégig)	3	5
Mikszáth Kálmán Novellák (Az a fekete folt, Bede Anna tartozása, A bágyi csoda) Beszterce ostroma	2	3
Színház- és drámatörténet, **Madách Imre**	2	2

Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából

Arany János

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

– Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a művek értelmezése, elemzése alapján.

– Arany János epikus és lírai életművének főbb témái és változatai (szabadság és rabság; visszatekintés és önértékelés; a művész szerepe a társadalomban; erkölcsi dilemmák és választlehetőségek. A kortárs történelem megjelenése. Balladaköltészetének formai és tematikus jellemzői. Népiesség és romantika az életműben.).

– Arany alkotói pályája főbb szakaszainak azonosítása (forradalom előtti időszak, nagykőrösi évek, Őszikék).

– Arany jelentősége kora irodalmi életében, Arany János életének meghatározó eseményeit megismeri.

– Az Arany-életmű befogadás-történetének, az Arany-kultusz születésének áttekintése.

FOGALMAK

ballada (egyszólamú, többszólamú, lineáris, körkörös, történelmi és lélektani balladák), sűrítés, ellipszis, kihagyás, hiány, önirónia, eszményítő realizmus, idő- és értékszembesítés, evokáció, intertextualitás, bűn és bűnhődés, skót balladaforma

Mikszáth Kálmán

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Elbeszélő szövegek közös órai feldolgozása.

− Legalább négy novella és egy regény önálló elolvasása.

− A romantika és a realizmus találkozásának vizsgálata a mikszáthi epikában.

− Az anekdota műfaji jellegzetességeinek megismerése, az anekdota szerepének vizsgálata Mikszáth regényeiben és novelláiban.

BAPTISTA OKTATÁS

− A metaforikus próza poétikai jegyeinek megismerése.
− Mikszáth egy művében a különc szerepének tanulmányozása.
− Erkölcsi kérdések (pl.: bűn és büntetés, őszinteség, hazugság, képmutatás, élet, halál, értékrend, változás) vizsgálata Mikszáth műveiben.

FOGALMAK
különc, donquijoteizmus, anekdota, narrátor, narráció, elbeszélésmód, egyenes és függő beszéd, szabad függő beszéd

Madách Imre

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Olvasás, szövegelemzés, beszélgetés révén a mű megértésének támogatása (a tragédia műfaji változatának jellemzői, filozófiai, bölcseleti tartalmak), sajátos drámai hősei; többféle világfelfogás egyidejű létezése; a drámai költemény mibenléte.
Műértelmezés többféle megközelítésből.

FOGALMAK
drámai költemény, lírai dráma, bölcseleti mondanivaló, falanszter, ellenutópia, pozitivizmus

A XIX. század második felének világirodalma. A realizmustól a klasszikus modernség irodalmáig	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **2**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **4**
A nyugat-európai irodalom – epika A realista regény (Balzac: Goriot apó vagy Stendhal: Vörös és fekete c. regényéből részletek)	0,5	1
Az orosz irodalom Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála	0,5	1
A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai Charles Baudelaire, Paul Verlaine, Arthur Rimbaud költészetéből	1	2

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
– A XIX. század történelmi, erkölcsi, filozófiai kérdésfelvetéseinek, konfliktusainak megértése az epikus és drámai művek elemzése alapján.
– A XIX. század néhány jellemző epikus műfajának áttekintése.
– Lírai szövegek közös értelmezése a poétikai fogalmak segítségével.
– Az irodalomtörténeti folytonosság (művek, motívumok párbeszéde) megértése.
– Klasszikus esztétikai és modernista esztétikai törekvések felfedezése a XIX. századi világirodalom kiemelkedő alkotásaiban.
– A XIX. századi világirodalom magyar irodalomra gyakorolt hatásának megértése.
– A klasszikus modernista költészet főbb irányzatainak, programjainak megismerése.
– A XIX. századi líra új kifejezésmódbeli jellemzőinek azonosítása.
– A hagyományhoz való viszony értelmezése, a költői programok főbb sajátosságainak megfigyelése, poétikaértelmezések, a régi és új költészeteszmény jellemzőinek számbavétele.

PAPISTA OKTATÁS

– A korszak programadó verseinek értelmezése, poétikai-retorikai elemzése (annak tudatosításával, hogy ezek a művek fordításokban olvashatók).
– A drámák feldolgozásához a már ismertetett színház és dráma modul eszköz- és kifejezésrendszerét használjuk fel.
– A XIX. századi magyar alkotók helyének, irodalomtörténeti szerepének megismerése.
– A század magyar irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése.
– A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
– A művek közös és egyéni feldolgozása, értelmezése.
– Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

FOGALMAK
klasszikus modernség, realizmus, realista regény, mindentudó elbeszélő, tolsztojanizmus, visszatekintő időszerkezet, analitikus dráma, drámaiatlan dráma, lírai dráma, szimbolizmus, esztétizmus, l'art pour l'art, kötetkompozíció, szinesztézia, kiátkozott költő, nép-nemzeti irodalom, filozófiai dal, történelmi regény, fikció

A magyar irodalom a XX. században	**Tervezett óraszám 2 óra/hét 19**	**Tervezett óraszám 3 óra/hét 25**
Ady Endre Góg és Magóg fia vagyok én…, Héja-nász az avaron, Harc a Nagyúrral, Új vizeken járok, Az ős Kaján, A Sion-hegy alatt, Az Úr érkezése, Kocsi-út az éjszakában, Emlékezés egy nyár-éjszakára, Őrizem a szemed	3	5
Babits Mihály In Horatium, A lírikus epilógja, Esti kérdés, Jobb és bal, Mint különös hírmondó, Ősz és tavasz között, Jónás könyve, Jónás imája	3	5
Kosztolányi Dezső A szegény kisgyermek panaszai (részletek); Boldog, szomorú dal; Őszi reggeli; Halotti beszéd; Hajnali részegség; Édes Anna; Esti Kornél (egy novella)	3	5
Herczeg Ferenc Az élet kapuja, Fekete szüret a Badacsonyon, Bizánc (dráma)	2	2
Móricz Zsigmond Tragédia, Úri muri, Barbárok	2	2
Wass Albert	2	2

BAPTISTA OKTATÁS

Adjátok vissza a hegyeimet!; Üzenet haza		
Juhász Gyula, Tóth Árpád Tiszai csönd, Anna örök, Esti sugárkoszorú, Lélektől lélekig, Isten oltó-kése	2	2
Karinthy Frigyes Így írtok ti (részletek), Találkozás egy fiatalemberrel	2	2

Életművek a XX. század magyar irodalmából

Ady Endre

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ady Endre életművének főbb témái (pl.: szerelem, magyarság, Élet-Halál, Isten, költészet, pénz, háborúellenesség, stb.) és versformái.
- Ady költészetének tematikus, formai és nyelvi újdonságai XIX. századi költészetünk tükrében.
- A szimbólumok újszerű használata az életműben.
- A szimbolista versek esztétikai jellemzőinek megismerése.
- Ady Endre költészetének hatása a kortársakra, illetve az ún. Ady-kultusz születésének megismerése.
- Szemelvények a költő prózájából, publicisztikai írásaiból.
- Ady Endre életútjának költészetét meghatározó főbb eseményei, kapcsolatuk a költői pálya alakulásával.
- A költő főbb pályaszakaszainak jellemzői, az Új versek c. kötet felépítésének tanulmányozása.
- A Nyugat születése, jelentőségének felismerése.
- Ady Endre költészete körüli viták (saját kora és az utókor percepciójában) tanulmányozása.

FOGALMAK

századforduló, Nyugat, A Hét, Új Idők, alkotónemzedék, szimbolizmus, szecesszió, naturalizmus, impresszionizmus, versciklus, kötetkompozíció, programvers, szimultán versritmus vagy bimetrikus verselés, Új Versek

Babits Mihály

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt versek és a Jónás könyve elemzésével.
− Babits Mihály irodalomszervező munkásságának feltérképezése.
− Babits Mihály költészetének főbb témái (filozófiai kérdésfelvetések, az értelmiségi lét kérdései és felelőssége, értékőrzés, erkölcsi kérdések és választások) tanulmányozása.
− Babits Mihály „poeta doctus” költői felfogásának megismerése néhány költői eszközének tanulmányozásával.
− Babits költői életútjának és költői pályájának főbb szakaszai, eseményei.
− Babits jelentőségének megismerése a magyar irodalomban: a költő, a magánember, a közéleti személyiség egysége; szemléleti, esztétikai öröksége.

FOGALMAK

filozófiai költészet, parafrázis, nominális és verbális stílus, irónia, szállóige

Kosztolányi Dezső

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével.

SZÍNTISZTA OKTATÁS

− Kosztolányi Dezső költészetének főbb témáinak (gyermek- és ifjúkor, emlékezés, értékszembesítés, elmúlás, érzelmek stb.) tanulmányozása.
− A költő „homo aestheticus” költői felfogásának megismerése költői eszköztárának tanulmányozása által.
− Elbeszélő prózája főbb narrációtechnikai, esztétikai sajátosságainak felismerése, értelmezése.
− A lélektani vonatkozások tanulmányozása Kosztolányi Dezső prózájában.
− A történelem és a magánember konfliktusának ábrázolása Kosztolányi Dezső regényeiben.
− Kosztolányi Dezső szerepének vizsgálata kora irodalmi életében (vitái kortársaival; helye, szerepe a Nyugat első nemzedékében).

FOGALMAK
homo aestheticus, versciklus, modernizmus, freudizmus, novellaciklus, alakmás

Herczeg Ferenc
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése a törzsanyagban megjelölt művek elemzésével.
− A hazához fűződő viszonyt vizsgáló prózai szövegek olvasása, értelmezése.
− Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése.
− Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések vizsgálata Herczeg Ferenc műveiben.
− A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése.
− Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének felismerése.

FOGALMAK
Új Idők, nemzeti konzervativizmus, színmű

Portrék a XX. század magyar irodalmából
Móricz Zsigmond
Wass Albert

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Művelődéstörténeti kitekintés: a stílusok egyidejűségének, az olvasóközönség átalakulásának, az irodalmi elbeszélés, a film és más médiumok kapcsolatának vizsgálata.
− A hazához fűződő viszonyt ábrázoló szövegek olvasása, a művek közös értelmezése az elbeszéléselmélet alapfogalmainak segítségével.
− Világkép és műfajok, kompozíciós, poétikai és retorikai megoldások összefüggéseinek felismertetése.
− Egyes műfaji konvenciók jelentéshordozó szerepének megismerése.
− A szépirodalmi szövegekben megjelenített értékek, erkölcsi kérdések, motivációk, magatartásformák felismerése, értelmezése.
− Társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok, kérdésfelvetések történelmi, szellemtörténeti hátterének feltárása.
− A művek történeti nézőpontú megközelítése, a megjelenő esztétikai, lét- és történelemfilozófiai kérdések és válaszok értelmezése.
− Történelmi sorskérdések vizsgálata az adott szerzők műveiben.
− A transzilván irodalom fogalmának, irodalomtörténeti jelentőségének tisztázása.

BÁRTFISTA OKTATÁS

FOGALMAK
naturalizmus, szabad függő beszéd, transzilván irodalom

Metszetek a XX. század magyar irodalmából - a Nyugat alkotói
Juhász Gyula, Tóth Árpád
Karinthy Frigyes

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az alkotók irodalomtörténeti helyének, szerepének vizsgálata.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
− Az Így írtok ti irodalmi jelentőségének megértése.
− A költemények közös és egyéni feldolgozása, értelmezése.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.
FOGALMAK
a Nyugat és nemzedékei, paródia, stílusparódia, műfajparódia

A modernizmus kései korszakának irodalma	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **7**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **13**
Avantgárd mozgalmak Expresszionizmus, szürrealizmus, egyéb irányzatok Guillaume Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút Kassák Lajos: A ló meghal a madarak kirepülnek (részlet)	1	3
A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotása Thomas Stearns Eliot: A háromkirályok utazása (részlet)	2	2
A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai Franz Kafka: Az átváltozás	2	3
Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései Samuel Barclay Beckett: Godot-ra várva	1	3
A posztmodern világirodalom Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio (részletek)	1	2

A posztmodern világirodalom
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

BIBLISTA OKTATÁS

− Irodalmi szövegek és társművészeti alkotások összehasonlító elemzése.
− Stílustörténeti és irodalomtörténeti fogalmak használata műértelmezésekben.
− Művelődéstörténeti áttekintés: a XIX-XX. század fordulójának filozófiai, művészeti és irodalmi irányzatainak tanulmányozása.
− Nietzsche, Bergson, Freud nézeteinek megismerése, irodalomra gyakorolt hatásuk feltérképezése.
− A művészet- és irodalomtörténetben a modernség/modernizmus jelentőségének vizsgálata.
− Az avantgárd mozgalmak művészeti és politikai szerepének, jelentőségének megismerése.
− Avantgárd irányzatok a színházban.
− Az egzisztencializmus és a posztmodern filozófia irodalmi hatásának felfedezése.
− Valóság és fikció, a bűntelenség és bűnösség, létbe vetettség filozófiai kérdéseinek értelmezése.
− A XX. századi irodalom néhány meghatározó tendenciájának megismertetése. Művek, műrészletek feldolgozása, alkotói nézőpontok, látásmódok, témák, történeti, kulturális kontextusok megvitatása. Az önálló olvasóvá válás támogatása, felkészítés a tanulói szerző- és művválasztásokra, a választott művek önálló feldolgozására és megosztására.
− Kimerülés és újrafeltöltődés: a kísérleti irodalom és az olvasóközönség viszonya, a posztmodern változó meghatározásai.
− Az együttműködésre és a konszenzus kialakítására irányuló gyakorlat továbbfejlesztése.
− A verbális és nonverbális kifejezés eszközeinek adekvát és alkotó módon történő alkalmazása.
− A környezet jelenségeinek megfigyelése és a tapasztalatok felhasználása a dramatikus tevékenységekben.
− Részvétel a közös döntéshozatali folyamatokban.
− Összetett kommunikációs játékok különböző munkaszervezési módokban.
− Brecht epikus színháza.
− Interakciós és szituációs játékok különféle eszközökkel (pl. tárgy, báb, zene, mozgás, tánc történet és elidegenítés).
− Történetek feldolgozása összetett dramatikus kifejezési formák és ábrázolási módok alkalmazásával.
− A problémahelyzetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása és dramatikus eszközökkel történő feldolgozása.
− A dialektikus színházról.
− A történetekben megjelenő értékrendszerek felfedezése és értelmezése.
− Történet és forma egymásra hatásának felismerése.

FOGALMAK
avantgárd; futurizmus, dadaizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus, kubizmus, szürrealizmus; szabad vers, freudizmus, mélylélektan, kései modernség, objektív költészet, intellektuális költészet, abszurd dráma, kétszintes dráma, mítoszregény, posztmodern, életfilozófia, élethazugság, dekadenciaimpulzus, hatás és ellenhatás, interakció, szituáció, önkifejezés, gesztus, mimika, testbeszéd, döntési helyzet, elágazási pont, variáció, kontraszt, cselekmény, cselekményszál, hatás, időkezelés, idősíkváltás, flashback, fókusz, keret, jelentés, mondandó, tanulság, konfliktus, konfliktusrendszer, ellentét, párhuzam, metafora, szimbólum, csomópont, fordulat, tükrözés, dráma, drámaiság, dramatizálás, dramaturgia, dramaturg; feszültség, várakozás, fokozás, késleltetés, kitérő (epizód), akadály (gát), felismerés; expozíció, bonyodalom, válság (krízis), drámai vétség (hübrisz), sorsfordulat, katasztrófa, végkifejlet

A magyar irodalom a XX. században (II.)	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét**

SAPIENTIA OKTATÁS

	20	**25**
József Attila Nem én kiáltok, Tiszta szívvel, Két hexameter, Reménytelenül, Holt vidék, Óda, Flóra, Kései sirató, A Dunánál; Tudod, hogy nincs bocsánat; Nem emel föl… (Karóval jöttél)	4	4
Örkény István epikus művei Egyperces novellák	1	2
Szabó Magda epikus művei Az ajtó	1	1
Kányádi Sándor Fekete-piros, Halottak napja Bécsben, Sörény és koponya (részlet), Valaki jár a fák hegyén	1	1
Krúdy Gyula Szindbád – A hídon (Negyedik út), vagy Szindbád útja a halálnál (Ötödik út)	1	1
Szabó Dezső Feltámadás Makucskán	0,5	1
Weöres Sándor Rongyszőnyeg (részletek, 4, 99, 127)	0,5	1
Szabó Lőrinc Semmiért egészen, Mozart hallgatása közbe	1	1
Radnóti Miklós Járkálj csak, halálraítélt!; Hetedik ecloga, Erőltetett menet, Razglednicák	3	3
Dsida Jenő Nagycsütörtök, Arany és kék szavakkal	0,5	1
Reményik Sándor Halotti beszéd a hulló leveleknek, Eredj, ha tudsz (részlet)	0,5	1
Áprily Lajos Tavasz a házsongárdi temetőben, Március	0,5	1
Nagy László Ki viszi át a Szerelmet, Adjon az Isten	1	1
Pilinszky János Halak a hálóban, Apokrif, Négysoros	1	2
Illyés Gyula Puszták népe (részlet)	0,5	1

BAPTISTA OKTATÁS

Örkény István Tóték	2	2
Szabó Magda Az a szép, fényes nap (részlet)	1	1

Életmű a XX. század magyar irodalmából (II.)
József Attila
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− Az életmű főbb sajátosságainak megismerése az életmű különböző szakaszaiból származó törzsanyagban megnevezett vers elemzésével.
− József Attila életműve főbb témáinak (pl.: haza, táj, szerelem, külváros és szegénység, lélekábrázolás, értékszembesítés, közéleti és gondolati költészet) és versformáinak, költői eszközeinek tanulmányozása.
− Annak vizsgálata, hogy az életút meghatározó tényei hogyan függnek össze a pályaképpel és a kor társadalmi-történelmi viszonyaival.
− A költői pálya indulása, a költői életút szakaszolásának lehetséges változatai.
− József Attila nagy gondolati verseinek elemzése, a művek filozófiai, esztétikai összetettségének vizsgálata.
− József Attila helye saját kora szellemi életében (vitái és kapcsolatai kortársaival).
− Utóéletének, a József Attila-kultusz születésének, a költői életmű XX. századi recepciójának tanulmányozása.

FOGALMAK
tárgyias tájvers, komplex kép, óda, dal, műfajszintézis, létértelmező vers, önmegszólító vers, dialogizáló versbeszéd, időszembesítés, értékszembesítés

Portrék a XX. század magyar irodalmából I.
Örkény István, Szabó Magda, Kányádi Sándor epikus és lírai művei

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− Az erkölcs, hit, egyén és közösség, egyén és egyén viszonyának, kapcsolatának megvilágítása lírai, epikai, drámai alkotásokban.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

FOGALMAK
groteszk, abszurd, egyperces, családregény, értékrend, önéletrajzisás

Metszetek a XX. század magyar irodalmából II.
a) Metszetek – egyéni utakon
Krúdy Gyula, Szabó Dezső, Weöres Sándor
b) Metszetek a modernista irodalomból
Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós
c) *Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból*
Dsida Jenő, Reményik Sándor, Áprily Lajos
d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából
Nagy László

BARTÓK OKTATÁS

e) Metszet a tárgyias irodalomból
Pilinszky János

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A választott XX. századi szerzők szerepének megismerése a magyar irodalomban.
− A század irodalmi törekvéseinek, sajátosságainak, írói-költői csoportjainak megismerése.
− Annak felismerése, hogy az írói-költői felelősség, szociális-társadalmi együttérzés, világnézet, egyéni látásmód és kapcsolat a hagyományhoz változatos módon, műfajban és tematikában szólalhat meg.
− Történelmi kataklizmák és egyéni helytállások ábrázolásának tanulmányozása.
− Az erkölcs, hit, egyén és közösség viszonyának kérdései lírai és prózai alkotásokban.
− A lírai beszédmód változatainak értelmezése; a korszakra és az egyes alkotókra jellemző beszédmódok feltárása, néhány jellegzetes alkotás összevetése.
− A líra sokfélesége: párhuzamos és versengő költészeti hagyományok bemutatása.
− Összehasonlító elemzés készítése közös téma, motívum, műfaj vagy forma alapján.

Színház- és drámatörténet
Örkény István
Szabó Magda
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A törzsanyagban megnevezett drámai művek vagy műrészletek megismerése és közös elemzése.
− Ismerkedés a korszakban kidolgozott dramaturgiai eljárásokkal.
− Álláspontok megismerése, ütköztetése és kialakítása a feldolgozott drámák problémafelvetésével kapcsolatban.
− A drámai művekben a befogadó elé tárt társadalmi, közösségi és egyéni konfliktusok felismerése, megfogalmazása, megértése színpadi technikák segítségével.
− A megmaradásért folytatott harc és az azért szükségképpen hozott áldozatok felismerése.
− Közösség és egyéni érdek, erkölcs, elvek és a társadalom egymásra hatásának megértése.
− A felelősség és a kötelesség hatása a döntésekre.

FOGALMAK
totalitárius, történelmi dráma, jelenet, szituáció, konfliktus, jelmez, kellék, artikuláció, intonáció, testbeszéd, dramaturgia, forgatókönyv

A XX. századi történelem az irodalomban	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **5**	**Tervezett óraszám** **3 óra/hét** **5**
Trianon Juhász Gyula: Trianon; Vérző Magyarország (szerk. Kosztolányi Dezső); Lyka Károly: Magyar művészet, magyar határok (ajánlott még: Illyés Gyula: Haza a magasban)	1	1
Világháborúk Gyóni Géza: Csak egy éjszakára; Ady: Emlékezés egy Nyár-éjszakára,	1	1

PARTISTA OKTATÁS

Radnóti Miklós: Nem tudhatom;		
Holokauszt Szép Ernő: Emberszag (részlet); Tadeusz Borowski: Kővilág; ajánlott: Kertész Imre: Sorstalanság (részlet) Pilinszky János: pl. Harbach, Ravensbrücki passió, A francia fogoly ajánlott: Irodalom és film: Koltay Lajos: Sorstalanság	1	1
Kommunista diktatúra Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról (ajánlott: Spiró György: A 301-es parcella bolondja – színház és dráma órakeretéből. Irodalom és film: Bacsó Péter: A tanú, vagy Beremányi Géza: Eldorádó (részletek))	1	1
1956 Nagy Gáspár: Öröknyár: elmúltam 9 éves. A Fiú naplójából; Márai Sándor: Mennyből az angyal vagy Halotti beszéd; (ajánlott: Déry Tibor: Szerelem. Irodalom és film: Gothár Péter: Megáll az idő;)	1	1

A XX. századi történelem az irodalomban

a) Trianon
b) Világháborúk
c) Holokauszt
d) Kommunista diktatúra
e) 1956

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A nemzeti identitás meghatározó lírai szövegeinek olvasása, megértése, megbeszélése.
− Irodalmi szövegek elhelyezése történelmi kontextusban.
− Irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és magánemberi erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása.
− Az olvasott szövegek szerkezeti egységeinek megfigyelése, a szerkezeti egységek retorikai funkcióinak azonosítása.
− Egyes olvasott szövegek jellegzetes retorikai alakzatainak megfigyelése.
− Film és szöveg viszonya. Film és forgatókönyv, dramaturgia – a színpad és a film közötti hasonlóságok és eltérések elemzése.
− Lehetőség szerint színházlátogatás.

BAPTISTA OKTATÁS

Kortárs magyar irodalom	Tervezett óraszám 2 óra/hét 2	Tervezett óraszám 3 óra/hét 5
A szaktanár választása alapján a kortárs irodalom egy-két alkotójának, néhány alkotásának megismerése	2	5

Kortárs magyar irodalom

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- ismerkedés a kortárs irodalommal
- témák, műfajok, stíluseszközök a mai magyar irodalomban
- témák, műfajok, versformák összevetése a már korábban megismert művekkel
- téma és forma jellegzetességei, változása az ezredfordulón

Szabadon felhasználható órák: Felkészülés az érettségire	Tervezett óraszám 2 óra/hét -	Tervezett óraszám 3 óra/hét 6
Felkészülés az írásbeli érettségire Szövegértés, szövegalkotás, irodalmi teszt, műelemző esszé	0	3
Felkészülés a szóbeli érettségire Témakörök ismétlése, rendszerezése	0	3

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
– A tananyag típusához, illetve a tanított közösséghez, iskola programjához és technikai felszereltségéhez igazítva választ a tanár a különböző oktatási stratégiák közül.
– Az oktatási módszerek közül jellemző az előadás, a magyarázat, az elbeszélés és a házi feladatok.
– Számonkérések jellemző módja esszé és tesztek írása, műelemzések előkészítéseként gondolattérképek készítése. Irányított szempontok alapján szövegértési és szövegalkotási gyakorlatok összeállítása.
– A munkaformák közül a frontális osztálymunka használata mellett elsősorban a páros munka, a csoportmunka, az egyénre szabott munkaforma és a differenciált tananyagfeldolgozás alkalmazása.
– A kooperatív tanulási-tanítási technikák alkalmazása mellett az önálló munkavégzés és tanulás kialakítása is fontos feladat.
– A digitális oktatási módszereknek ebben a képzési szakaszban is kiemelt jelentősége van (pl. prezentációk készítése).
– Egyre hangsúlyosabb a szöveg önálló megértése, megadott szempontok alapján egy-egy mű önálló elemzése, ugyanakkor szükség van a tanár, illetve a csoport visszajelzésére.
– Az önálló munka mellett fontos szerepet kap a páros- illetve csoportmunka, a projektek.
– A fakultáció megindulásával a differenciálásnak egyre nagyobb teret adhatunk.
– A gondolatok szóbeli megfogalmazása és a vázlatírás mellett egyre hangsúlyosabb az írásbeli megnyilvánulás, szövegalkotás.

PÁTFISTA OKTATÁS

– A második félév kiemelt eseménye a kisérettségi/próbaérettségi, amely előkészíti a nagy érettségin szükséges készségeket, gyakoroltatja a vizsgaszituációt, ezzel magabiztosságot, jártasságot alakít ki, illetve felhívja a figyelmet az esetleges hiányosságokra.
− A kifejező közlés alkalmazását lehetővé tevő gyakorlatok alkalmazása.
− A társismeret játékai (megfigyeléstől a felismerésig), bizalomgyakorlatok.
− Kötött időben, osztálylétszámokkal is megvalósítható, játékszabályokhoz kötött ön- és csoportismereti gyakorlatok.
- Az élmény megélésén keresztül jusson el a megértésig a résztvevő.
- Alkalmat kapjon az önmagára és a világra vonatkozó kérdések megfogalmazására és a válaszok keresésére.
- Részt vegyen közösségépítésben és közösségi alkotásban.
- Verbális és nonverbális kommunikációs készségek fejlesztése.
- A résztvevői aktivitásra építő tevékenységek során támaszkodunk a tanulás társas természetéből adódó előnyökre és a differenciált egyéni munka adta lehetőségekre. A tanulók igényei és lehetőségei szerint több önálló, egyéni vagy csoportos feladat adható.
- A drámai művek, megjelenített helyzetek alkotóelemeinek, a feszültség forrásainak dramaturgiai szempontú elemzése.
- Választott művek, műrészletek, szövegrészek feldolgozása, értelmezése.
- Megbeszélés, vita, értelmezés – kis- és nagycsoportos formákban.
– A művek önálló megismerése és értelmezése mellett elvárt az önálló gondolatok megfogalmazása, vázlat és elemzés írása.
– A képzésben résztvevők gondolatainak egyre nagyobb teret kell biztosítani, de szükségük van a tanári megerősítésre, a helyes értelmezési tartomány beazonosítására.
– Vita a megismert művek és a saját gondolatok, elvek alapján.
– Együttműködés és feladatmegosztás a résztvevők önszerveződése alapján.
– Sikerorientált, a helyes önértékelés kialakulását segítő visszajelzések.

KÖTELEZŐ OLVASMÁNYOK
Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) vagy Stendhal: Vörös és fekete (részletek)
Henrik Ibsen: A vadkacsa vagy Nóra (Babaotthon) vagy Anton Pavlovics Csehov: A sirály vagy Ványa bácsi
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála
Samuel B. Beckett: Godot-ra várva vagy Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok vagy A nagy Romulus
Arany János: Toldi estéje
Madách Imre: Az ember tragédiája
Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma
Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
Babits Mihály: Jónás könyve, Jónás imája
Móricz Zsigmond: Úri muri, Tragédia
Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet!
Szabó Magda: Az ajtó
Örkény István: Tóték

MEMORITEREK
Arany János: Toldi estéje (I. 1., VI. 28. versszak)
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból
Arany János: Epilógus (részlet)
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában

SZERTISZTAOKTATÁS

Babits Mihály: A lírikus epilógja (részlet)
Babits Mihály: Jónás imája
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség (részlet)
József Attila: Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)
József Attila Óda (részlet)
Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén
Reményik Sándor: Halotti vers a hulló leveleknek (részlet)
Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)
Áprily Lajos: Március (részlet)
Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet

BAPTISTA OKTATÁS

Magyar nyelv
tantárgy

12. évfolyam

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ ELSŐ ÉV VÉGÉRE

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
– tudatosan alkalmazza a kommunikáció eszközeit és különböző formáit;
– felismeri a kommunikáció funkcióit;
– felismeri a kommunikáció zavarait, kezelésükre stratégiát dolgoz ki;
– reflektál saját kommunikációjára, szükség esetén változtat azon;
– a nem nyelvi jeleket képes értelmezni;
– a tömegkommunikáció céljait, eszközeit és annak hatásait ismeri;
– az internet hatásait és veszélyeit ismeri;
– etikusan és kritikusan használja a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat;
– ismeri az anyanyelvét, annak szerkezeti felépítését, törekszik arra, hogy nyelvhasználata tudatos és helyes legyen;
– ismeri a magyar nyelv hangtanát, alaktanát, szófajtanát, mondattanát;
– ismeri és alkalmazza a tanult elemzési eljárásokat;
– felismeri és megnevezi a magyar és a tanult idegen nyelv közötti hasonlóságokat és eltéréseket;
– alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket;
– ismeri a magyar nyelv helyesírási, nyelvhelyességi szabályait;
– tud (legalább törekszik) helyesen írni, szükség esetén nyomtatott és digitális helyesírási segédleteket használ;
– ismeri a szöveg fogalmát, jellemzőit, szerkezeti sajátosságait, valamint a különféle szövegtípusokat és megjelenésmódokat;
– felismeri és alkalmazza a szövegösszetartó grammatikai és jelentésbeli elemeket, szövegépítése arányos és koherens;
– képes a különböző szövegműfajoknak és közlésmódoknak megfelelő, megadott témájú szöveg alkotására;
– igényes a helyesírás és a helyes nyelvhasználat terén, képes a saját hibáit kijavítani;
– ismeri a stílus fogalmát, a stíluselemeket, a stílushatást, stílusrétegeket,
– ismereteit a szöveg befogadása és alkotása során tudatosan alkalmazza;
– szövegelemzéskor felismeri a stilisztikai eszközöket, értelmezi azokat, elemzi a hatását, szerepét, megnevezi típusaikat;
– a stilisztikai eszközöket az irodalmi művekben is felismeri és elemzi, gondolatait irodalmi műelemző esszében önállóan meg tudja fogalmazni;
– képes a hivatalos élet színtereinek mindennapi szövegtípusait alkalmazni, megírni.

Témakör	**Javasolt óraszám** **1 óra/hét**
I. A kommunikáció fogalma, eszközei, típusai, zavarai; tömegkommunikáció és digitális kommunikáció	**9**
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**9**
III. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció;	**9**

BÁRTFAI OKTATÁS

szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	
IV. Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**9**
Összes óra száma	**36**

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben:

A kommunikáció fogalma, eszközei, típusai, zavarai; tömegkommunikáció és digitális kommunikáció	**Tervezett óraszám** **9**
A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói	1
A személyközi kommunikáció. Megszólítás, magázódás, tegeződés	1
A nem nyelvi jelek. Gesztusok és hatásaik, gesztusok és kultúrkörök	1
A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói	2
A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre. Médiafüggőség, a virtuális valóság hatásai.	1
Médiaműfajok	2
A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK

− A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése.
− A kommunikáció jellemzőinek tudatosítása, hatékony alkalmazásának fejlesztése.
− A nyelv zenei kifejezőeszközeinek alkalmazása.
− A hallás utáni és a szóbeli szövegértési készség fejlesztése.
− Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása.
− Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben.
− Az önálló véleményalkotás, az önreflexió fejlesztése.
− A kommunikáció tényezői.
− A kommunikációs célok és funkciók.
− A kommunikáció jelei.
− A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai.
− A kommunikációs kapcsolat illemszabályai.

FOGALMAK:

kommunikáció, kommunikációs tényező (adó, vevő, kód, csatorna, üzenet, kapcsolat, kontextus, a világról való tudás); kommunikációs cél és funkció (tájékoztató, felhívó, kifejező, metanyelvi, esztétikai funkció, kapcsolatfelvétel, -fenntartás, -zárás), nem nyelvi jel (tekintet, mimika, gesztus, testtartás, térköz, emblémák); digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai

PÁRBESZÉD OKTATÁS

A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	**Tervezett óraszám** **9**
A nyelv, mint jelrendszer	0,5
A nyelvi szintek	0,5
A magyar nyelv hangrendszere (összevetve a tanult vagy ismert idegen nyelv hangrendszerével)	1
Hangkapcsolódási szabályszerűségek, hangtörvények	1
Számonkérés	1
A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag) (összevetve a tanult vagy ismert idegen nyelvvel)	1
A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonyszók	1
Az egyszerű mondat: az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők	1
A szószerkezetek (szintagmák)	1
A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai	1
Az összetett mondatok (alárendelő, mellérendelő; többszörösen összetett)	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
– A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak tudatosítása.
– A nyelvi elemzőkészség fejlesztése.
– Nyomtatott és digitális helyesírási segédletek használatának gyakorlása.
– Kreatív nyelvi fejlesztés.
– A nyelvi szintek, a nyelv alkotóelemei.
– A szavak és osztályozásuk.
– A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepe a kommunikációban.
– A szószerkezetek.
– A mondatrészek.
– A mondatok csoportosítása.
– Szórend és jelentés.
– Nyelvi játékok, kreatív feladatok digitális programok használatával is.

FOGALMAK
nyelvi szintek; a szó alkotóelemei (hang, fonéma, morféma); a szavak osztályozása, osztályozási szempontjai; szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma; mondatrészek: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző; vonzatok; mondat, a mondat

PÉCSI TISZTA OKTATÁS

szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat; szórend és jelentés összefüggései

A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták; szövegértés, szövegalkotás	**Tervezett óraszám** **9**
A szöveg fogalma. A szövegösszefüggés, a beszédhelyzet	0,5
A szöveg típusai, a szöveg szerkezete	0,5
A szövegkohézió (lineáris és globális)	1
A szöveg kifejtettsége	0,5
Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv)	0,5
Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint	1
A legjellegzetesebb szövegtípusok, szövegfajták	1
Az esszé	1
A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél)	1
Az intertextualitás	1
A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szöveg fogalma, jellemzői.
- A szöveg főbb megjelenési formái, típusai, műfajai, összetettségének jellemzői.
- A szöveg szerkezete: a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek.
- A szövegértelem összetevői: pragmatikai, jelentésbeli és nyelvtani szintje.
- Szövegköziség, az internetes szövegek jellemzői.
- Szövegek összefüggése, értelemhálózata; intertextualitás.
- A szóbeli és az írásbeli szövegértés és szövegalkotás fejlesztése.
- A szövegről való tudás és gyakorlati alkalmazásának fejlesztése.
- A szövegszervező erők megismertetése és alkalmazása a gyakorlatban.
- A szövegelemző képességek fejlesztése.
- A helyesírási készség fejlesztése.
- Helyesírási szótárak használatának tudatosítása.
- A szövegolvasási típusok és szövegértési stratégiák.
- Szövegtípusok: digitális és hagyományos, folyamatos és nem folyamatos.
- Összefüggő szóbeli szöveg: felelet, kiselőadás, hozzászólás, felszólalás.

PARTISTA OKTATÁS

- A magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.
- Az esszé.
- A hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés.

FOGALMAK
szöveg, szövegösszefüggés, beszédhelyzet; szövegmondat, bekezdés, tömb, szakasz; szövegkohézió (témahálózat, téma-réma, szövegtopik, szövegfókusz, kulcsszó, cím); szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv); nyelvtani (szintaktikai) tényező (kötőszó, névmás, névelő, határozószó, előre- és visszautalás, deixis, egyeztetés); intertextualitás, összefüggő szóbeli szövegek: előadás, megbeszélés, vita; a magánélet színtereinek szövegtípusai: levél, köszöntő stb.; esszé, a hivatalos élet színtereinek szövegtípusai: levél, kérvény, önéletrajz, motivációs levél, beadvány, nyilatkozat, meghatalmazás, egyszerű szerződés, önéletrajz stb.

Stilisztika – stílusrétegek, stílushatás, stíluseszközök, szóképek, alakzatok	**Tervezett óraszám** **2 óra/hét** **9 óra**
Hangalak és jelentés. Jelentésmező	1
A stílus fogalma és hírértéke, kifejező ereje	1
Stílusrétegek: társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki és irodalmi stílus	1
Stílusárnyalatok (pl.: neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, költői, archaikus)	1
Számonkérés (szövegelemzés)	1
A mondatstilisztikai eszközök (a verbális stílus, nominális stílus, a körmondat)	1
Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés	1
Szóképek (egyszerű; hasonlatból kinövő szóképek /metafora, szinesztézia/, érintkezésen nyugvó szóképek /metonímia, szinekdoché/, összetett szóképek /összetett költői kép, allegória, szimbólum/)	1
Költői alakzatok (ismétlés, felcserélés, kihagyás) köznyelvi és irodalmi szövegekben	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A stílus szerepének tudatosítása.
− A stiláris különbségek felfedeztetése.
− Az alakzatok és a szóképek hatásának, szerepének vizsgálata szövegelemzéskor.

BAPTISTA OKTATÁS

− A stílus, a stilisztika, a stílustípusok.
− A stílusérték.
− A stílushatás.
− Stílusgyakorlatok.
− A hangalak és jelentés viszonyának felismertetése.
− Értelmezési gyakorlatok különböző beszédhelyzetekben.
− A mondat- és szövegjelentést meghatározó tényezők felismertetése, tudatosítása.
− A magyar szórend megváltozása és az üzenet jelentésváltozása közötti összefüggés. tudatosítása.
− A mindennapi kommunikáció gyakori metaforikus kifejezéseinek és használati körének megfigyelése, értelmezése.
− Szótárhasználat fejlesztése.
− A jel és a nyelvi jel fogalma, összetevői.
− A jel és a jelentés összefüggése, jelentéselemek.
− A hangalak és a jelentés viszonya, jelentésmező.
− Motivált és motiválatlan jelentés.
− A metaforikus kifejezések szerkezete, jellemző típusai, használatuk.
− A mondat- és szövegjelentés.

FOGALMAK
stílus, stilisztika, stílustípus (bizalmas, közömbös, választékos stb.); stílusérték (alkalmi és állandó); stílusréteg (társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki, irodalmi); stílushatás; néhány gyakoribb szókép és alakzat köznyelvi és irodalmi példákban, jelentésszerkezet, jelentéselem, jelentésmező, jelhasználati szabály; denotatív, konnotatív jelentés; metaforikus jelentés; motivált és motiválatlan szó, hangutánzó, hangulatfestő szó; egyjelentésű, többjelentésű szó, azonos alakú szó, rokon értelmű szó, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
- Az elméletet – a lehetőségekhez mérten – a gyakorlatban is igyekszünk megmutatni, megvalósítani, s ezzel elmélyíteni (akár projektmunkában, pl. szövegalkotási feladattal, szituációs gyakorlattal) hogy a tanulás egyben élményszerű és egyben hatékony is legyen.
– A korábban tanultak átismétlése, kibővítése, elmélyítése, gyakorlása, akár IKT-eszközök bevonásával.
– Tanári rávezetés, közös ismétlés.
– Tanári magyarázat az új vagy kevésbé ismert anyagrészeknél.
– Csoportos, páros munka, önálló feladatmegoldás (IKT-eszközök bevonásával is lehet).

13. évfolyam
TANULÁSI EREDMÉNYEK A MÁSOIDK ÉV VÉGÉRE
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő:
- alkalmazza az általa tanult nyelvi, nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket;
- a retorikai ismereteit a gyakorlatban is alkalmazza;
- képes adott témához kapcsolódó retorikai szöveget alkotni és előadni;
- alkalmazza a kulturált vitatkozás elveit;
- ismeri, felismeri, alkalmazza az érvelési technikákat;
- törekszik az eredményes és előre vivő vitára;
- kulturáltan és udvariasan kommunikál;
- tudatosan alkalmazza a kulturált társalgás elveit;
- megérti, hogy a nyelv nemcsak a kommunikáció, de a gondolkodás eszköze is egyben;

PÁRTOKTATÁS

- megérti a nyelvek közötti kapcsolódás lehetőségeit;
- képes csoportosítani és jellemezni az általa ismert nyelveket;
- megérti, hogy a nyelv folyamatosan változik, s e változásban minden ember, minden nyelvhasználó aktívan részt vesz;
- tudatosan használja az anyanyelvét;
- ismeri az egyes szótár- és kézikönyvtípusokat;
- tudja, hogy mit hol keressen a valóságos és a virtuális könyvtárakban;
- képes használni a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális szótárakat;
- ismeri a nyelvben előforduló különféle nyelvváltozatokat (nyelvjárások, csoportnyelvek, rétegnyelvek), összehasonlítja azok főbb jellemzőit;
- megérti az anyanyelvhasználat fontosságát;
- ismeri és érti a nyelvrokonság fogalmát, annak kritériumait;
- ismeri a magyar nyelv eredetének hipotéziseit, és azok tudományosan megalapozott bizonyítékait;
- érti, hogy nyelvünk folyamatosan változik, ismeri a magyar nyelvtörténet nagykorszakait, kiemelkedő jelentőségű nyelvemlékeit;
- felkészül az érettségi írásbeli és szóbeli részére;
- tud helyesen írni, szükség esetén nyomtatott és digitális helyesírási segédleteket használ;
- etikusan és kritikusan használja a hagyományos, papír alapú, illetve a világhálón található és egyéb digitális adatbázisokat;
- képes önállóan kijavítani a saját hibáit.

Témakör	**Javasolt óraszám 2 óra/hét**
I. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**5**
II. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**5**
III. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**5**
IV. Szótárhasználat	**2**
V. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**5**
VI. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**5**
VII. Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	**4**
Összes óra száma	**31**

A második évben a törzsanyag mellett fontos szerepet kap az iskola által szervezett magyar nyelv és irodalom kisérettségi/próbaérettségi. A kisérettségi/próbaérettségi készíti fel a képzésben résztvevőket az érettségire, egyben alkalmat ad arra, hogy kipróbálják a vizsgahelyzetet, gyakorlatot szerezzenek mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgaszituációban.

BAPTISTA OKTATÁS

A kisérettségi/próbaérettségi sikeressége és haszna azon is múlik, hogy mennyire tudjuk tanárként felkészíteni a résztvevőket a várható megmérettetésre. Ezért a második évben a szabadon felhasználható órák egy részét a felkészülésre, gyakorlásra fordíthatjuk.

Témakörök és óraszámok a helyi tantervben

Retorika - a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés	**Tervezett óraszám** **5**
A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma	1
A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései	0,5
A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik	0,5
Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok	0,5
Az érvelés módszere. Érvelési gyakorlat	0,5
A retorikai szövegek kifejezőeszközei.	0,5
Felszólalás, hozzászólás, vitaindító beszéd	0,5
A kulturált vita szabályai	0,5
A befolyásolás módszerei	0,5

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A retorika alapfogalmainak megismertetése, azok alkalmazása a résztvevők életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalásokban.
− A hatásos érvelés technikájának, a legfőbb érvelési hibáknak a megismertetése.
− Önálló beszéd megírásához, annak hatásos előadásához szükséges nyelvi, gondolkodási képességek fejlesztése.
− A szónok tulajdonságai, feladatai.
− A szónoki beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig.
− Az érv, érvelés, cáfolat megértése.
− Az érvelési hibák felfedeztetése.
− A hatásos előadásmód eszközeinek tanítása, gyakoroltatása.
− Érvelési gyakorlatok: kulturált vita, véleménynyilvánítás gyakorlása.

FOGALMAK

retorika, szónoklat, a szónok feladata, a meggyőzés eszközei: érv és cáfolat; hagyományos és mai beszédfajták; a szónoklat részei, szerkezete, felépítése

Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv	**Tervezett óraszám** **5**
A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során	1

BÁRTFAI OKTATÁS

A társalgás udvariassági formái	2
A beszédaktus	1
Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− A kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.

− A nyelv működésének, a nyelvhasználat megfigyelése különböző kontextusokban, eltérő célok elérésére nyelvi eszközökkel.

FOGALMAK

megnyilatkozás, társalgás, társalgási forduló, szóátvétel, szóátadás; beszédaktus (lokúció, illokúció, perlokúció); deixis; együttműködési elv

Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok	**Tervezett óraszám** **5**
A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer	1
A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés	1
A beszéd mint cselekvés	1
A nyelvcsaládok és nyelvtípusok	1
Felkészülés a kisérettségire/próbaérettségire	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

− a nyelv, mint jelrendszernek, az emberi nyelv egyediségének megértése; a nyelv mint változó rendszer; a nyelv szerepe a világról formált tudásunkban;

− a kommunikáció kódok vizsgálata, a korlátozott és a kidolgozott kód; gesztusnyelvek, jelnyelvek;

− a nyelv és gondolkodás viszonya nyelvfilozófiai lehetőségeinek megismerése;

− a nyelv és a megismerés viszonyának tanulmányozása: az emberiség információs forradalmai; a nyelv és a kultúra viszonya;

− nyelvcsaládok, nyelvtípusok tanulmányozása.

FOGALMAK

jel, nyelvi jel, jelrendszer, nyelvtípus (agglutináló, izoláló, flektáló), nyelvcsalád, kódok, korlátozott és kidolgozott kód, gesztusnyelv, jelnyelv

Szótárhasználat	**Tervezett óraszám** **2**
A főbb szótárak típusai, témakörei. Információk a szótárakban	1
Szótarhasználati gyakorlat	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

BAPTISTA OKTATÁS

- a fontosabb egynyelvű papír alapú és digitális szótárfajták megismerése, tanulmányozása, használata: értelmező szótár, történeti-etimológiai szótár, szinonimaszótár, helyesírási szótár, szlengszótár, nyelvművelő kéziszótár, Magyar Történeti Szövegtár, írói szótárak, tájszótár.

FOGALMAK
értelmező szótár, etimológiai szótár, szinonimaszótár, rétegnyelvi szótár, írói szótár, szócikk, tárgyszó

A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma	**Tervezett óraszám** **5**
Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek	1
Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma	1
Nyelvünk helyzete a határon túl	1
Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés	1
Számonkérés	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A nyelvi sokszínűség, nyelvi tolerancia tudatosítása.
− A nyelvjárások nyelvhasználati sajátosságainak megismertetése.
− A nyelvi tervezés elveinek és feladatainak megismertetése.
− A nyelv társadalmi tagozódásának vizsgálata.

FOGALMAK
nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés, nyelvtörvény, nyelvi norma; nyelvváltozatok; vízszintes és függőleges tagolódás; nyelvjárások, regionális köznyelv, tájszó; csoportnyelv, szaknyelv, hobbinyelv, rétegnyelv; szleng, argó; kettősnyelvűség, kétnyelvűség, kevert nyelvűség; nemzetiségi nyelvek

Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek	**Tervezett óraszám** **5**
A magyar nyelv rokonságának hipotézisei	1
A magyar nyelvtörténet korszakai	1
Nyelvemlékek	1
A szókészlet változása a magyar nyelv történetében	1
Nyelvújítás	1

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
− A szinkrón és diakrón nyelvszemlélet fejlesztése.
− A magyar nyelv rokonságának megismerése.
− Az összehasonlító nyelvszemlélet fejlesztése: nyelvünk helye a világban.

BÁBTISZTAOKTATÁS

− Az interdiszciplináris tudatosság fejlesztése a nyelvtörténeti, irodalom- és művelődéstörténeti párhuzamosságok és összefüggések felfedeztetésével.
− Változás és állandóság nyelvi egyensúlyának megértése.
− Nyelvrokonság és nyelvcsaládok vizsgálata.
− A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos módszereinek tisztázása.
− A magyar nyelv eredetének, az erről szóló tudományos hipotéziseknek megismerése.
− A szókincs jelentésváltozásának főbb típusai, tendenciái.
− A nyelvtörténeti kutatások forrásainak vizsgálata: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek.
− A magyar nyelv történetének főbb korszakai, és néhány fontos nyelvemlékünk (A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom).
− A nyelvújításnak, illetve hatásának tanulmányozása.

FOGALMAK
nyelvrokonság, nyelvcsalád; uráli nyelvcsalád, finnugor rokonság; ősmagyar, ómagyar, középmagyar kor, újmagyar kor, újabb magyar kor; nyelvemlék; ősi szó, belső keletkezésű szó, jövevény- és idegen szó; nyelvújítás, ortológus, neológus; szinkrón és diakrón nyelvszemlélet

Felkészülés az érettségire, rendszerező ismétlés	**Tervezett óraszám** **4**

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
- szövegértés, kérdések alapján;
- szóbeli érettségi felelethez vázlat készítése;
- szóbeli érettségi felelet érthető előadása.

TEVÉKENYSÉGEK ÉS MUNKAFORMÁK
- Az elméletet – a lehetőségekhez mérten – először a gyakorlatban igyekszünk különböző szövegeken megmutatni, hogy a saját felimeréssel segítsük a résztvevők számára a tananyag megértését, bevéséődését – csoportos vagy páros munkában.
- Ezt követheti az elmélet rögzítése, megtanulása (ez elmaradhatatlan lépés) – tanári magyarázat, frontális tanítás vagy önálló jegyzetkészítés.
- A megismert elméletet – a lehetőségekhez mérten – a gyakorlatban is megpróbálják a résztvevők alkalmazni, s ezzel elmélyíteni a tudásukat párban, csoportban, projektmunkában, illetve egyéni feladatként.
- Közös ismétlés, rendszerezés.
- Szövegértés, szövegalkotási feladatok önálló megoldása az érettségin elvárt szövegtípusok és szövegműfajok alapján.
- A tanári visszajelzés alapján önállóan javítja a hibáit.

BAPTISTA OKTATÁS

Angol nyelv
tantárgy

Bevezetés

Az angol nyelv tantárgy tanítása és tanulása különösen fontos a mai társadalomban. Egy ember annál értékesebb, minél több nyelvet beszél. Az idegennyelv-tudás elengedhetetlen, hiszen a legfontosabb eszköze a kommunikációnak.

Célok és feladatok

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.
Az idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg.
Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.
Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint újabb nyelveket sajátítsanak el.

Óraszám

A heti és éves óraszáma angol nyelvből az alábbiak szerint alakul:
12. évfolyam
heti 3 órás képzés - évi 111 óra
heti 4 órás képzés - évi 148 óra

13. évfolyam
heti 3 órás képzés - évi 96 óra
heti 4 órás képzés - évi 128 óra

Elérhető szint

Elérhető szint: A1 - A2 szint - B1 szint

Be- és kimeneti követelmények:
12. évfolyam
Bement: A1 - A2 szint
A tanulók sok helyről érkeznek, igen eltérő óraszámban tanulták az angolt. Az első félév a közel azonos szintre hozással telik.
Kimenet: B1- szint

BARTIS MÓDSZERTANI

13. évfolyam
Bement: B1- szint
Kimenet: B1 szint
A tanulók középszintű érettségit tesznek.

A1 minimumszint
A2 alapszint
B1 küszöbszint középszintű érettségi vizsga

A fejlesztési lista a 12. évfolyam számára

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókincset és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban rendszeresen előforduló ismerős témákról. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése két beszélő esetén. A legfontosabb információk megértése képekkel támogatott hangzó anyagokban, amelyek az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
Az egyszerű, mindennapi társalgásban elhangzó álláspontok lényegének megértése. Az ismerős témájú, egyszerűen és világosan megfogalmazott, rövid köznyelvi stílusú beszéd vagy előadás főbb pontjainak megértése. Egyszerű műszaki információk megértése. Részletes, összetett útbaigazítás követése. Telefonbeszélgetésekben elhangzó alapvető információk megértése. Az ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerű nyelvezetű hangfelvételek lényegének megértése. A hangzó szövegben az okot, magyarázatot, következményt vagy ellentétet előrejelző szavak felismerése. Szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtéma esetén az ismeretlen szavak kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a várható vagy megjósolt információk keresése, szükség esetén összefoglalás, visszakérdezés, ismétlés, magyarázat kérése. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Információk, instrukciók, üzenetek, útbaigazítás, hírek a televízióban és a rádióban, rövid interjúk, reklámok, dalok, videók.	

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról. Rövid beszélgetésekben vesz részt. Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben. Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Boldogulás a mindennapi élet legtöbb nyelvi helyzetében spontán módon. Gondolatok cseréje, véleménynyilvánítás, érzelmek kifejezése az érdeklődési körbe tartozó témákkal kapcsolatban. A leggyakoribb

BÁRTFAI ÖKÖRKÖS

	kommunikációs forgatókönyvek ismerete, egyre kevesebb zökkenővel történő alkalmazásuk. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén – időnként szavak, fordulatok ismétlését vagy magyarázatát kérve. Érzelmek egyszerű kifejezése és reagálás mások érzelmeire (pl. tetszés, nemtetszés, meglepetés, boldogság, szomorúság, érdeklődés és közömbösség). Mindennapi problémák felvetése, megvitatása, választási lehetőségek összevetése (pl. mit csináljanak, hova menjenek, melyiket válasszam). Érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, véleménycsere. Történetek követése, véleménynyilvánítás és érdeklődés további részletekről. Úti előkészületek és utazás során felmerülő feladatok megoldása (pl. közlekedési információk beszerzése, szállásfoglalás, programegyeztetés, reakciók kifejezése). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése kevésbé begyakorolt helyzetekben is (pl. boltban, postán, bankban). Egyszerű utasítások adása, követése és kérése, udvarias kérés. Egyszerű, tényszerű információ megszerzése és továbbadása. Felkészülésen alapuló interjú, az információk ellenőrzése, megerősítése időnként segítség igénybevételével. Előre elkészített kérdőív alapján strukturált interjú készítése. Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel a célnyelven. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása. A beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, a félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének rugalmas alkalmazása és reagálás azokra. A fontosabb udvariassági szabályok, szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megbeszéléséhez elegendő szókincs rugalmas alkalmazása, körülírás. Az elemi szókincs viszonylag magabiztos és általában helyes alkalmazása. Az idegen nyelvi normának megfelelő, az anyanyelvi hatások kiküszöbölésére törekvő nyelvhasználat ismerős kontextusokban. A szövegszervezés eszközeinek egyre tudatosabb használata. A gondolatok, problémák viszonylag pontos kifejezése. Érthető, egyre kevesebb félreértésre okot adó kiejtés, intonáció. Részvétel a szóbeliség jegyeit viselő digitális kommunikációban: fórum, chat, Skype. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Személyes és telefonos társalgás, megbeszélés; tranzakciós és informális párbeszédek, utasítások, interjúk, viták.	

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önkifejezés begyakorolt szerkezetekkel a szintnek megfelelő témakörökben.

SZTE JGYPK OKTATÁS

	A folyamatoshoz közelítő, érthető beszéd, a mondanivaló nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének kifejtése megközelítő pontossággal.
A fejlesztés tartalma	
Az érdeklődési körnek megfelelő témák lényegének folyamatoshoz közelítő kifejtése a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének folyamatoshoz közelítő összefoglalása a gondolatok többnyire lineáris összekapcsolásával. Egyszerű élménybeszámoló az érzések és reakciók vázlatos bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek egyszerű bemutatása. Könyv vagy film cselekményének vázlatos összefoglalása. Történet elmondása. Vélemény, tervek és cselekedetek rövid és egyszerű magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témáról. Részvétel előre megírt, ismerős témájú csoportos előadásban. A begyakorolt nyelvi eszközök megbízható használata, ezek átrendezése, bővítése ismerős helyzetekben a mondanivaló kifejezésére. A közlés bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközeinek használata. Önellenőrzés és önkorrekció, például a kommunikáció megszakadása esetén más stratégia alkalmazásával a mondanivaló újrakezdése. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, mondókák, rapszövegek.	

Fejlesztési egység	**Olvasott szöveg értése**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében. Megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hétköznapi nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegek megértése. Az érvelés gondolatmenetének felismerése.
A fejlesztés tartalma	
Az adott helyzetben fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, világos tartalmú és szerkezetű, hétköznapi nyelven írott szövegekben. Az adott feladat megoldásához szükséges információk kiszűrése hosszabb szövegekből is. Az érvelés gondolatmenetének felismerése, a lényeges következtetések felismerése világosan írt érvelő szövegekben. Érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése a köznyelven írt szövegekben. Mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek, e-mailek megértése. Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése. Az egyszerű szövegfajták szövegfelépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során. A mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése.	

PÁLYÁZATI OKTATÁS

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata. Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, egyszerű irodalmi szövegek, dalszövegek.

Fejlesztési egység	**Íráskészség**
Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak. Ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatsorokban fejezi ki írásban. Néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír minta alapján az őt érdeklő, ismert témákról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű, rövid, összefüggő szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli beszámoló eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről. Írásbeli interakció elkezdése, fenntartása és befejezése. Jegyzetet készítése olvasott és hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötletről. Minták alapján több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.
A fejlesztés tartalma	
Egyszerű szöveg írása a tanuló érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témákról, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával. Beszámoló írása élményekről, eseményekről (pl. utazás). Egyszerűbb cselekvéssor, történet leírása összefüggő szövegben. Érzések, gondolatok és reakciók rövid leírása; rövid vélemény írása indoklással. Egyszerű információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak). Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban). Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése; online ügyintézés. Életrajz írása. Lényegre koncentráló leírás készítése. Tényszerű információk összefoglalása. Egyszerű, világos köznyelvet használó előadás fő pontjainak lejegyzése; saját ötlethez jegyzet készítése. Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése. Egyszerű, tagolt írásmű létrehozása: bevezetés, kifejtés, lezárás. Egyszerű írásbeli műfajok alapvető szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula); a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság alkalmazása. Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelent, paródia írása, illetve átírása).	

BÁRTFAI TAKTIKAS

Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltése. Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása. A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata. Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak megjelenítése a fogalmazásban. A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép). *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek, versek; rapek; rigmusok; dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

A fejlesztési lista a 13. évfolyam számára

Fejlesztési egység	**Hallott szöveg értése**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló főbb vonalaiban megérti a köznyelvi beszédet a számára rendszeresen előforduló ismerős témákról. Megérti a legfontosabb információkat az aktuális eseményekről szóló vagy az érdeklődési köréhez kapcsolódó rádió- és tévéműsorokban, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismerős témákról szóló köznyelvi beszéd megértése főbb vonalaiban és egyes részleteiben is. Egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveinek megértése több beszélő esetén is. Fontos információk megértése azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési körhöz kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
A fejlesztés tartalma	
A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témák esetén. A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik. Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakérdezések segítségével. Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése. Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése. Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése. Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése. Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik. A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése. A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtéma esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.	

BÁRTFAI OKTATÁS

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások Hosszabb használati utasítások, információk, instrukciók, előadások, beszédek, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, viccek, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.

Fejlesztési egység	**Szóbeli interakció**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló felkészülés nélkül megbirkózik a mindennapi élet legtöbb helyzetével. Gondolatokat cserél, véleményt mond az érdeklődési körébe tartozó témákról. Boldogul a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben. Stílusában, regiszterhasználatában legtöbbször alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önálló boldogulás a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Gondolatokat cseréje, véleménynyilvánítás és érvelés az érdeklődési körbe tartozó és általános témákról is. A leggyakoribb kommunikációs forgatókönyvek ismerete és biztonsággal történő alkalmazása. Alkalmazkodás a kommunikációs helyzethez stílusban, regiszterhasználatban.
A fejlesztés tartalma	
Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül. Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm. Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása. A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire. Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek. Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása. Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata. Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése. Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során. Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat). Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció. Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni). Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadás (pl. tünetek megadása orvosnál). Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel. Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, szó átvétele, átadása, mások bevonása, beszélgetés lezárása. Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata. A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert nyelvi megfelelőik semleges stílusban való használatával.	

HATÁSTA OKTATÁS

Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása. A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása. Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat. A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata. Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció. A szóbeli interaktív vizsgához szükséges kommunikációs stratégiák. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták.

Fejlesztési egység	**Összefüggő beszéd**
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló már változatosabban és részletesebben tudja bemutatni a családját, más embereket, lakóhelyét, tanulmányait, iskoláját stb.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Folyamatos önkifejezés a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével ismerős témakörökben. Érthető és folyamatos beszéd, a mondanivaló tudatos nyelvtani és szókincsbeli megtervezése és szükség szerinti módosítása. Egy gondolat vagy probléma lényegének tartalmilag pontos kifejtése.
A fejlesztési tartalma	
Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával. Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával. Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása. Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása. Álmok, remények és ambíciók, történetek elmondása. Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata. Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról. Előre megírt, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról. Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása. Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén. Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat. A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekben. A közlés magabiztos bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel. Önellenőrzés és önkorrekció, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása. Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés. *A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások* Leírások, képleírások, témakifejtés (például vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, versek, rapszövegek.	

PÁRTISTA OKTATÁS

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek fő gondolatait. Tudja, hogy a szövegek olvasásakor a helyzetnek megfelelő stratégiákat kell alkalmaznia, és képes az ismeretlen elemek jelentését a szövegkörnyezet segítségével kikövetkeztetni.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési körhöz kapcsolódó, lényegre törő szövegek megértése. Az írott vélemény, érvelés követése, ezekből a lényeges részinformációk kiszűrése.

A fejlesztés tartalma

A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.
A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.
A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.
A gondolatmenet és a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.
A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése annyira, hogy sikeres írásbeli kommunikációt tudjon folytatni.
Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.
Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.
Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.
Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.
Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.
Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, viccek egyszerű irodalmi szövegek.

Fejlesztési egység	Írás
Előzetes tudás	B1 mínusz, azaz a tanuló egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi témákról. Írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről; írásbeli interakciót kezdeményez, fenntartja és befejezi. Jegyzetet készít olvasott vagy hallott köznyelvi szövegből, illetve saját ötleteiről. Minták alapján rövid, lényegre törő szövegeket alkot az ismert műfajok főbb jellegzetességeinek és alapvető stílusjegyeinek követésével.

BÁRTFAI OKTATÁS

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Részletesebb, összefüggő és tagolt szövegek fogalmazása ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Eseményekről, élményekről, érzésekről, benyomásokról és véleményről írásbeli beszámolás, valamint vélemény alátámasztása. Hatékony írásbeli interakció folytatása. Jegyzetkészítés olvasott vagy hallott, érdeklődési körhöz tartozó szövegről, illetve saját ötletekről. Több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegek létrehozása a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.

A fejlesztés tartalma

Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témában, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.
Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak.
Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).
Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.
Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
Riport, cikk, esszé írása.
Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.
Saját ötletekről jegyzet készítése.
Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása.
Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.
Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záró formula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókincsbeli és helyesírási sajátosság).
Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rap, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet, paródia írása, illetve átírása).
Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.
Kész szövegekből számára hasznos fordulatok kiemelése és saját írásában való alkalmazása.
Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.
Írásának tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.
A mondanivaló közvetítése egyéb vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központozás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások. Üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok. Tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, illetve tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók. Egyszerű ügyintéző levelek/e-mail-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék; rövid jellemzések. Rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.

RÉSZLETES OKTATÁS

Kommunikációs eszközök és fogalomkörök B1 – és B1 szinten

12. évfolyam (B1- szint)

Kommunikációs eszközök B1-		
A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	*Can I speak to George, please?* *Could you put me through to Mrs Hamilton, please?*	*Yes, just a minute, please.*
Telefonálásnál elköszönés	*I'll call back again later this evening.* *It was lovely to speak to you.* *Thanks for ringing. Bye!*	*Bye!*
Üdvözletküldés	*Give my love / regards to…*	*I will.*
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykérés és reagálás:	*May I use your telephone?* *Do you mind if I open the window?*	*Yes, go ahead.* *Not at all.*
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.

RAPTS IA OKTATÁS

Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), *I am looking forward to hearing from you soon.*	
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad/very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that… Good for you. Congratulations. I feel so happy for… I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for…
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of…? Are you pleased with…? Are you happy with…? Are you satisfied with…?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with… I'm quite happy with… I'm quite pleased with… It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you.	How come? Is he? What a surprise!
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to… I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	*What's the matter?*	*I am worried about my boyfriend*
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.

BAPTISTA OKTATÁS

Érdeklődés, érdektelenség	*Are you interested in sports?*	*I am interested in gardening.* *It doesn't really bother me.*
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika	*You are really helpful.*	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettség	*Must we fill in this form now?* *When do we have to leave?*	*We must fill it in now.* *Right now.*
Szükségesség	Is that necessarily so?	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	*Do you approve of this action?*	*That's good/not bad / terrible.*
Szándék, terv	*Are you going to visit the Browns today?*	*I'm planning to do so.*
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's…/ That's…/ It's a kind of…/ It's used for… It's big and comfortable.
Információ kérés, adás:	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? *Do you have a pen by any chance?*	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. *I am afraid, I don't.*

BAPTISTA OKTATÁS

Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás	*will you do the washing up for me, please?*	*Certainly. Not now. I am very busy.*
Segítség felajánlása	*I am going to the food-store. Shall I bring you something?* *I'll do the ironing for you.*	*No, thank you.* *That would be kind of you.*
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. *Let me get you another drink.*	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	*What shall I do?* *What do you recommend me?*	*I think you should …* *I don't think you should….*
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázatértés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells…
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.
Párbeszéd strukturálása:	*Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése*	*I'll tell you what;* *I've just had a thought.* *The question is how many …….* *The trouble is, that….*
	Elemek összekapcsolása	*Put the blouse on first, and then…*
	Összefoglalás	*Well, to sum it up…*
	Beszélgetés lezárása	*Right…okay* *Well, it's been nice talking to you.*

BAPTISTA OKTATÁS

Fogalomkörök B1-

Fogalomkörök		**Fogalomkörök nyelvi kifejezései**	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Presen Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		Present Simple Passive	*The school is renovated as it is very old.*
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?
		Past Continuous	*What were you doing at five yesterday?* *I was watching TV when he phoned.*
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?
		Future with will	When will you be fourteen?
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		Belong to	*Who does this bag belong to?* *Oh, this is mine.*

BARTISTA OKTATÁS

Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs *Picture location, Geographical location*	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, …
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now, Yesterday, last week, two years ago, Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.
	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just	I have already read it. He has not finished yet. She has just entered the room.
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls, Children, people, men, women …
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second…
		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.

BAPTISTA OKTATÁS

Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives *With long adjectives* Irregular comparative and superlative forms of adjectives *Enough* *Too, quite*	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. *This novel is more interesting than the other one.* Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség, engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		Could, was able to	*At last I could pass the axam.* *She was able to open the tin with a knife.*
	Tanácsadás	Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	Valószínűség, lehetőség	*Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)*	*John must be ill.* *He can't be at school.*
Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	conditional	We'll stay at home if it rains.
	Célhatározás	*purpose*	*We help you so that you can pass this exam.*

BAPTISTA OKTATÁS

Szövegösszetartó eszközök		Articles Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns Indefinite pronouns	A, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass. I, he, they… Me, him, them… This, that, these, those Somebody, anybody, nobody, everybody
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.

13. évfolyam (B1 szint)

Kommunikációs eszközök B1		
A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!

BAPTISTA OKTATÁS

Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is… May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please?	Yes, just a minute, please.
Telefonálásnál elköszönés	I'll call back again later this evening. It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!	Bye!
Üdvözletküldés	Give my love / regards to…	I will.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykérés és reagálás	May I use your telephone? Do you mind if I open the window?	Yes, go ahead. Not at all.
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), I am looking forward to hearing from you soon.	
Hivatalos levélben megszólítás, elbúcsúzás	Dear Sir, Madam, Dear John	Yours faithfully, Yours sincerely
Együttérzés és arra reagálás	I am sorry. I am sorry to hear that	Oh dear… What a shame!
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		

BAPTISTA OKTATÁS

Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad /very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that… Good for you. Congratulations. I feel so happy for… I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for…
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of…? Are you pleased with…? Are you happy with…? Are you satisfied with…?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with… I'm quite happy with… I'm quite pleased with… It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you. *Were you surprised to hear the news?*	How come? Is he? What a surprise! *I could hardly believe it.* *Amazing, isn't it?*
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to… I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	What's the matter?	I am worried about my boyfriend

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	Are you interested in sports?	I am interested in gardening. It doesn't really bother me.
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika:	You are really helpful.	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.
Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.

BAPTISTA OKTATÁS

Kötelezettség	Must we fill in this form now? When do we have to leave?	We must fill it in now. Right now.
Szükségesség	Is that necessarily so? *Must things really be black and white?*	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	Do you approve of this action?	That's good/not bad/terrible.
Szándék, terv	Are you going to visit the Browns today?	I'm planning to do so.
Szemrehányás	*It's your fault.* *You shouldn't have acted like that.*	*It won't happen again, I promise.* *Mind your own business.*
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's…/ That's…/ It's a kind of…/It's used for… It's big and comfortable.
Információ kérés, adás	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea / clue.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
Feltételezés, kétely	*I doubt if he can do it. I don't suppose they can come any earlier. I suppose he is right.*	
Ok, okozat	*Why is that?* *What's the reason for that?* *What caused the accident?*	*Well, simply because she'd like to meet the teacher.* *He didn't give way; this is how it happened.*
Cél, magyarázat	*What's this used for?* *What's the point of that?* *How does it work?* *Can you tell me the way to..?*	*It's for cooking.* *It's to work with.* *You switch it on here* *Take the second turning on the right.*

BAPTISTA OKTATÁS

Emlékezés, nem emlékezés	*Do you remember where you left it?* *Did you remember to lock the door?*	*I can't remember where I put my handbag.* *I don't remember saying that.* *I have forgotten to lock the door.*
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? *Do you have a pen by any chance?*	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. *I am afraid, I don't.*
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás:	will you do the washing up for me, please?	Certainly. Not now. I am very busy.
Segítség felajánlása	I am going to the food-store. Shall I bring you something? I'll do the ironing for you.	No, thank you. That would be kind of you.
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. *Let me get you another drink.*	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	What shall I do? What do you recommend me?	I think you should … I don't think you should….
Reklamálás	*It was terrible.* *It's too cold.* *I have a complaint.* *This doesn't work.*	
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells…
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, I couldn't catch it. Sorry, that was a bit too fast.

BAPTISTA OKTATÁS

Párbeszéd strukturálása	Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése	I'll tell you what; I've just had a thought. The question is how many ……. The trouble is, that….
	Elemek összekapcsolása	Put the blouse on first, and then…
	Összefoglalás	Well, to sum it up…, All in all...
	Beszélgetés lezárása	Right…okay Well, it's been nice talking to you.
	Helyesbítés	*No, nowadays it is not the case.*
	Kiemelés, hangsúlyozás	*It's me who wants to go.* *The only problem here is, …*

Fogalomkörök B1

Fogalomkörök		**Fogalomkörök nyelvi kifejezései**	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
		Presen Perfect Simple	Have you done your room? I haven't finished it yet.
		Present Perfect Continuous	*I have been learning English for 4 years.*
		Present Simple Passive	*The school is renovated as it is very old.*
		Present Perfect Passive	*Our car has just been repaired.*
	Múltidejűség	Past Simple	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday?
		Past Continuous	*What were you doing at five yesterday?* *I was watching TV when he phoned.*
		Past Simple Passive	*When was this book written?*
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?

BAPTISTA OKTATÁS

		Future with ***will***	When will you be fourteen?
		Future Simple Passive	*When will it be done?*
Birtoklás kifejezése		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
		Belong to	Who does this bag belong to? Oh, this is mine.
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs Picture location Geographical location	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, …
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now Yesterday, last week, two years ago Tomorrow, next week In 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.
	Időtartam	How long? (Past simple)	How long were you in Spain? One month.
		Adverbs with the Present Perfect Already, yet, just *How long (Present Perfect Simple, Continuous)*	I havealready read it. He has not finished yet. She has just entered the rrom. *We haven't met yet, I suppose.* *I have been sitting here for hours.*
Mennyiségi viszonyok		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls Children, people, men, women …
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second…

BAPTISTA OKTATÁS

		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.
Minőségi viszonyok	Hasonlítás	Comparative and superlative of short adjectives With long adjectives Irregular comparative and superlative forms of adjectives Enough Too, quite	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. She is the most intelligent of all. I'm as tall as you. This novel is more interesting than the other one. Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it? What does it look/sound/taste/feel like? It isn't good enough. The cake tastes quite good.
Modalitás	Képesség engedélykérés	Can (ability) Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you,
		Could, was able to *Manage to*	At last I could pass the axam. She was able to open the tin with a knife. *How did you manage to come in?*
		Should/shouldn't	You should ask her.
	Kötelezettség	Have to (Past)	Did you have to be there?
	Tiltás	Mustn't	You mustn't smoke here.
	Valószínűség, lehetőség	Must/may/might/can't + present infinitive (certainty)	John must be ill. He can't be at school.
Logikai viszonyok		Linking words	And/or/but/because
	Feltételesség	Conditional I. *Conditional II.*	We'll stay at home if it rains. *We would stay at home if it began to rain.*

BAPTISTA OKTATÁS

	Célhatározás	purpose	*We help you so that you can pass this exam.*
Szövegösszetartó eszközök		Articles Some+plural noun any+plural noun Some +singular noun Any +singular noun Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns Indefinite pronouns *Relative pronouns* *one, ones* *Substitute do*	A, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase. There isn't any juice in my glass. I, he, they… Me, him, them… This, that, these, those Somebody, anybody, nobody, everybody *The girl who lives next door bought a car. The book I gave you…* *Which one would you like?* *He asked me to help him, and I did.*
Függő beszéd	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.
		Reported speech with past reporting verb	*She said I was handsome.* *I asked him if we had met before.*

Témakörök

Témakörök 12. – 13. évfolyam (érettségi témák)

Personal Details, Family
Személyes vonatkozások, család
A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai.
Családi élet, családi kapcsolatok.
A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.
Személyes tervek.

People and Society
Ember és társadalom
Emberek külső és belső jellemzése.
Baráti kör.
A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.
Női és férfi szerepek.
Felelősségvállalás másokért, rászorulók segítése.
Ünnepek, családi ünnepek.
Öltözködés, divat.
Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.

BAPTISTA OKTATÁS

Konfliktusok és kezelésük.

Our Environment
Környezetünk
Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).
A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.
A városi és a vidéki élet összehasonlítása.
Növények és állatok a környezetünkben.
Időjárás, éghajlat.
Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: a környezet és a természetmegóvása.

School
Az iskola
Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. tagozatok, fakultációk).
Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.
A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.
Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.
Iskolai hagyományok.

The World of Work
A munka világa
Diákmunka, nyári munkavállalás.
Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.

Lifestyle
Életmód
Napirend, időbeosztás.
Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).
Étkezési szokások a családban.
Ételek, kedvenc ételek.
Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.
Gyakori betegségek, sérülések, baleset.
Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak).

Entertainment
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.
Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.
Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.
Kulturális események.

Travelling and Holidays
Utazás és turizmus
A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés.
Nyaralás itthon, illetve külföldön.
Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.
Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.

Science and Technology

EARTISTA OKTATÁS

Tudomány és technika
Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.
A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.
Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.

Money Matters
Gazdaság és pénzügyek
Családi gazdálkodás.
A pénz szerepe a mindennapokban.
Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).
Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.

A fejlesztés várt eredményei az első év végén
B1 mínusz nyelvi szint.
A tanuló képes főbb vonalaiban megérteni a köznyelvi beszédet, ha az számára rendszeresen előforduló, ismerős témákról folyik.
A mindennapi élet legtöbb helyzetében boldogul, gondolatokat cserél, véleményt mond, érzelmeit kifejezi és stílusában a kommunikációs helyzethez alkalmazkodik.
A tanuló képes begyakorolt szerkezetekkel érthetően, folyamatoshoz közelítően beszélni. Az átadott információ lényegét megközelítő tartalmi pontossággal fejti ki.
Megérti a hétköznapi nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő, autentikus vagy kismértékben szerkesztett szövegekben az általános vagy részinformációkat.
A tanuló több műfajban is képes egyszerű, rövid, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban már kezdenek megjelenni műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.

A fejlesztés várt eredményei az első év végén
B1 nyelvi szint.
A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról.
Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.
Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.
Középszintű nyelvi érettségi szóbeli és írásbeli feladatokat old meg.
A nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga középszintű követelményeinek, sikeres érettségit tesz középszinten.

Javasolt tankönyvek:
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Elementary Student's Book (A1)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Elementary Workbook (A1)

MŰVÉSZETOKTATÁS

H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Pre- Intermediate Student's Book (A2)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Pre-Intermediate Workbook (A2)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Intermediate Student's Book (B1)
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Traveller Plus Intermediate Workbook (B1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Elementary Student's Book (A1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Elementary Workbook (A1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Pre-Intermediate Student's Book (A2)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Pre-Intermediate Workbook (A2)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Intermediate Student's Book (B1)
Christina Latham-Koenig, Clive Oxenden , Jerry Lambert and Paul Seligson English File Intermediate Workbook (B1)
Róth Nóra- Senkár Szilvia- Tóth Zita Angol szóbeli gyakorlatok érettségizőknek és nyelvvizsgázóknak
H. Q. Mitchell- Marileni Malkogianni Matura Leader Student's Book (B1)
Magyarics Péter Angol feladatsorok középszint (B1)

BAPTISTA OKTATÁS

Matematika
tantárgy
Bevezetés
A középfokú képzés során a matematika tanulása-tanítása tekintetében az egyik legfontosabb feladat a tanuló önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, fejlesztése. A 9. évfolyamtól kezdve a spirális felépítésnek megfelelően – a korábbi képzési szakaszok során megszerzett készségekre, képességekre és ismeretekre alapozva – egyre absztraktabb formában épül fel a matematika belső struktúrája (fogalmak definíciója, tételek, bizonyítások).
A felnőtt tanulóknál hasznos és fontos, hogy élet- és munkatapasztalataikat, előzetes ismereteiket beépíthessék tanulásuk folyamatába. Erre a szaktanárnak lehetőséget kell adnia, ezeket értékelni és hasznosítani kell.
Jól megválasztott problémák tárgyalása során válik a tanulók számára is szükségessé az új fogalmak bevezetése és pontos definiálása. Tanári irányítással a tételek, általános összefüggések is felfedeztethetők a tanulókkal. Ezen folyamat során fejlődik a tanulók szintetizáló és modellalkotó képessége. A felfedezett tételek és összefüggések egy része bizonyítás nélkül is gyarapítja a matematikai eszköztárat. Néhány tétel bizonyítása azonban elengedhetetlen része a matematika tanításának, hiszen a bizonyításokon keresztül mutatható meg a matematika logikus és következetes felépítése. Az új fogalmak megalkotása, az összefüggések, stratégiák felfedezése és az ismereteknek feladatok, problémák megoldása során történő tudatos alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a meglévő ismeretek mobilizálásának képességét, valamint a problémamegoldó gondolkodás eltérő típusainak adekvát használatát. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen a tanuló meg tudja állapítani adott állítás, tétel érvényességi és alkalmazási körét, megállapításai, állításai mellett logikusan tud érvelni. A matematika tanulásának-tanításának egyik fő célja, hogy fejlődjön a tanuló mérlegelő gondolkodása, az adatok elemzését, szintézisét és értékelését lehetővé tevő készségek és képességek rendszere. A matematikai játékok, logikai feladványok fejlesztik a stratégiaalkotást, az algoritmikus gondolkodást, a kreativitást és a gondolkodás rugalmasságát.
Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ismert számok köre az irracionális számokkal bővül, valamint új műveletek bevezetésére és már ismert műveletek alaphalmazának bővítésére kerül sor a permanenciaelv alapján. Ezen folyamat során a tanuló egyre inkább képes lesz rá, hogy változatos matematikai objektumokat jelölő szimbólumokkal végezzen műveleteket.
A felnőttek gimnáziumában a matematika oktatásának célja a tanulók matematikai kompetenciájának fejlesztése, amivel természetesen növeljük a tanulóink esélyeit az életben, a munkaerőpiacon, az egész életen át tartó tanulásban.
A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:
A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.
A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg

BÁRTFAI SZABÓ MÁTÉ

megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozik olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkészség, másokkal való együttműködés készsége).

12. évfolyam

A felnőttoktatás első évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 9 – 10. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek

PROTESTÁNS OKTATÁS

tekintetében. A javasolt tevékenységek közül a hangsúlyt az adott csoport életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységekre szükséges helyezni.
Az első éven a korábbi képzési szakaszok során megszerzett ismeretekre és kialakított készségekre, képességekre alapozva – a spirális tananyag-felépítést szem előtt tartva – az egyes témakörök új ismeretei matematikai szempontból egyre pontosabb és elvontabb formában jelennek meg a tanulási-tanítási folyamat során. Egyre határozottabb a fogalmak pontos definiálásának, az állítások, tételek indoklásának, bizonyításának, valamint az általánosításnak az igénye. Erre a szakaszra fokozottan jellemző a korábbi és az új ismeretek egységes rendszerbe foglalása, az egyes témakörökön belüli rendszerezés.
Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló – a lehetőségekhez mérten – a tanár által irányított módon, feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok fejlesztik a matematikai kommunikációt. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést és a felfedeztetést.
Az első éven megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Ebben a szakaszban jelennek meg először a valós számok; elsőfokú egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek; másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek; a függvény fogalma, függvénytulajdonságok; a kör és részei. Vannak olyan témakörök, amelyek megjelennek más területek tanítása során is, ezért a tananyag egyes részeihez javasolt óraszámok nem feltétlenül jelentenek időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése lehetővé teszi a hétköznapi vagy matematikai nyelven megfogalmazott problémák és a megoldás során alkalmazott matematikai modellek körének bővülését.
Az első évben a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 6 órás képzésen 216 óra, a heti 4 órás képzésen 144 óra. Az egyes témakörökhöz írt óraszámok javaslatok. Az új ismeretek a teljes óraszám négyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.
A mintatanterv ezen az éven 36 hetes szorgalmi időszakra készült.
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**	
Tagozat	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Halmazok	11	7
Matematikai logika	10	6
Kombinatorika, gráfok	12	8
Számhalmazok, műveletek	10	6
Hatvány, gyök	16	12
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	12	8
Arányosság, százalékszámítás	13	8
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	20	14
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	13	10
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	16	12
Geometriai alapismeretek	9	5
Háromszögek	14	9
Négyszögek, sokszögek	10	6
A kör és részei	10	6
Transzformációk, szerkesztések	20	12

BÁRTFAI SZOFTVERTÁR

Leíró statisztika	10	7
Valószínűség-számítás	10	8
Összes óraszám:	216	144

Témakör: Halmazok

Témakör: Halmazok	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**11**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
véges halmazok elemszámát meghatározza;
alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
halmazokat különböző módokon megad;
halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
Szemléletes kép végtelen halmazokról
Fogalmak
alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Hétköznapi életből, más tantárgyakból vagy a matematikából vett, konkrétan vagy digitálisan megjelenített alaphalmazból megadott tulajdonságokkal rendelkező elemek válogatása
Konkrét részhalmaz esetén a részhalmaz képzési szempontjainak megállapítása
A történelem, a művészetek, a tudományok, a sport neves személyiségeinek kitalálása különböző tulajdonságok alapján
Barkochba játék
A „végtelen szálloda”, mint modell
Megszámlálhatóan végtelen számosságú halmazok elemei között egyértelmű hozzárendelés felfedeztetése, például a pozitív természetes számok halmazának számossága megegyezik a pozitív páros számok halmazának számosságával

Témakör: Matematikai logika

Témakör: Matematikai logika	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét;

SZAKÉRTŐI OKTATÁS

tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott állításról eldönti, hogy igaz vagy hamis;
alkalmazza a tagadás műveletét egyszerű feladatokban;
ismeri és alkalmazza az „és”, a (megengedő és kizáró) „vagy” logikai jelentését;
megfogalmazza adott állítás megfordítását;
helyesen használja a „minden” és „van olyan” kifejezéseket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A matematikai bizonyítás fogalma
Állítás logikai értékének megállapítása (igaz vagy hamis)
Állítás tagadásának alkalmazása egyszerű feladatokban
A „nem”, az „és”, a megengedő „vagy” és a kizáró „vagy” logikai jelentésének ismerete és alkalmazása matematikai és matematikán kívüli feladatokban
A „minden” és a „van olyan” típusú állítások logikai értékének megállapítása és ennek indoklása egyszerű esetekben
Adott állítás megfordításának megfogalmazása
„Ha…, akkor…” és „akkor és csak akkor” típusú egyszerű állítások logikai értékének megállapítása
Stratégiai és logikai játékok

Fogalmak

tétel, bizonyítás, igaz-hamis; „nem”, „és”, „vagy”, „vagy…, vagy…”, „ha…, akkor…”, „akkor és csak akkor”

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Bírósági tárgyalás”, ahol az osztály tanulói a védők és a vádlók egy állítás indoklására, cáfolására
„Mit állít a szigetlakó?”, „Ki volt a tettes, ha...?” típusú feladatok eljátszása, megoldása csoportmunkában
Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
Stratégiai játékok, például egyszerű NIM játékok, táblás játékok
Tudatos pénzügyi tervezést segítő játékok

Témakör: Kombinatorika, gráfok

Témakör: Kombinatorika, gráfok	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	12	8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével;
véges halmazok elemszámát meghatározza;
alkalmazza a logikai szita elvét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Hétköznapi helyzetekhez kapcsolódó sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezéssel
Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása matematikai problémákban
Esetszétválasztás és szorzási elv alkalmazása feladatok megoldásában

BÁRTFAI OKTATÁS

Összeszámlálási modellek alkalmazása feladatok megoldásában
Gráfok alkalmazása konkrét hétköznapi és matematikai szituációk szemléltetésére, feladatok megoldására

Fogalmak
gráf, gráf csúcsa, gráf éle
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása rendszerezett leszámlálással és a szorzási és/vagy esetszétválasztási elv alkalmazásával
Geometriai eszközök használata kombinatorikai problémák megoldására
Néhány feltételt tartalmazó tanulói órarend készítése kis elemszámmal
Azonos modellen alapuló, de különböző megfogalmazású feladatok megoldása
Szorzat vagy összeg alakban megadott eredményű kombinatorikafeladatokhoz saját szöveg írása
Téves megoldású kombinatorikafeladatokban a hiba megtalálása és a tévedés kijavítása
Sorba rendezési feladatok megoldásának szemléltetése gráffal
Adott gráfhoz hozzáillő feladatszöveg alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

Témakör: Számhalmazok, műveletek

Témakör: Számhalmazok, műveletek	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	10	6

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
ismer példákat irracionális számokra.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
racionális számokat tizedes tört és közönséges tört alakban is felír;
ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprok fogalmát;
a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
Tizedes törtek átírása közönséges tört alakba és viszont
Irracionális számok szemléltetése
Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokának meghatározása
Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
Valós számok adott jegyre kerekítése
Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése
Fogalmak
racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprok

BÁRTFAI OKTATÁS

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
A számológép helyes használatának elsajátítása, például műveleti sorrend, zárójelek
Írásban elvégzett műveletek ellenőrzése számológéppel
Célszám megközelítése adott számjegyekkel, műveleti jelek és zárójelek használatával
Tanulói kiselőadás a helyi értékes számírás kialakulásáról, a számjegyek kialakulásának történetéről
A tanteremben vagy a tanterem környezetében végzett mérések esetén a megfelelő kerekítés alkalmazása
Adott mérés elvégzése esetén a mérési hiba következményeinek vizsgálata

Témakör: Hatvány, gyök

Témakör: Hatvány, gyök	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**12**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza a négyzetgyök fogalmát és azonosságait;
ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
Számok normálalakja
Számolás normálalak segítségével
A négyzetgyök definíciója
Nemnegatív számok négyzetgyökének megadása számológép segítségével
A négyzetgyökvonás azonosságai
Fogalmak
hatványalap, hatványkitevő, normálalak, négyzetgyök
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Projektmunka: hányszor lehet félbehajtani egy nagyméretű papírt? Keresés az interneten, kísérlet végzése például egy teljes guriga vécépapírral
Internetes forrásból származó, nagyon kicsi vagy nagyon nagy számokat tartalmazó cikkek valóságtartalmának megállapítása páros vagy csoportmunkában

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**12**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BÁRTFAI OKTATÁS

műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
Az $(a + b)^2$, az $(a – b)^2$ és az $(a + b)(a – b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
Egyszerű másodfokú polinom átalakítása teljes négyzetté kiegészítéssel
Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával
Fogalmak
összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, teljes négyzet, polinom

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Gondolj egy számra, és én kitalálom” játék, matematikai bűvésztrükkök algebrai magyarázata
Algebrai kifejezésekkel végzett műveletek geometriai modellezése
A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése
Számolási „trükkök” a nevezetes azonosságok segítségével, például kétjegyű számok négyzetének, $99 \cdot 101$ típusú szorzat eredményének kiszámolása fejben

Témakör: Arányosság, százalékszámítás

Témakör: Arányosság, százalékszámítás	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése
Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárokra a mindennapi életből
Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása
Fogalmak
egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékérték, százalékláb

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Összetett, valódi élethelyzetekkel kapcsolatos feladatok megoldása csoportmunkában, szükség esetén grafikon segítségével

SZABÍTSTA OKTATÁS

Háztartási számlák elemzése az azokon megjelenő egységárak és fizetendő összegek figyelembevételével

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Témakör: ELSŐFOKÚ EGYENLETEK, EGYENLŐTLENSÉGEK, EGYENLETRENDSZEREK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**20**	**14**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;

adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;

a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;

a kiválasztott modellben megoldja a problémát;

a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;

egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;

megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése

A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása

A kiválasztott modellben a probléma megoldása

A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve

Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete

Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusan

Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusan

Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Szöveges feladatok megoldása több különböző úton, a különböző megoldások összehasonlítása előnyök és hátrányok szempontjából

Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata

Nyílt végű problémák megoldása

Adott egyenlethez szöveges feladat alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában

SZERTISZTA OKTATÁS

Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek grafikus megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyeinek és hátrányainak megbeszélése

Témakör: Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

Témakör: MÁSODFOKÚ EGYENLETEK, EGYENLŐTLENSÉGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**10**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megold másodfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket; ismeri és alkalmazza a diszkriminánst, a megoldóképletet és a gyöktényezős alakot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Másodfokú egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
A kiválasztott modellben a probléma megoldása
A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
Egyenletek megoldása ekvivalens átalakításokkal
Másodfokú egyenlet megoldása szorzattá alakítással, teljes négyzetté kiegészítéssel, megoldóképlettel és grafikusan
Egyszerű másodfokúra visszavezethető egyenletek megoldása
Másodfokú egyenlőtlenség megoldása grafikusan
Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok megoldása
$\sqrt{x+c} = ax+b$

Fogalmak

másodfokú egyenlet megoldóképlete, diszkrimináns, gyöktényezős alak, ekvivalens átalakítás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Másodfokú egyenlet megoldása konkrét együtthatókkal és paraméterekkel, a lépéseket párhuzamosan végezve
Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek grafikus megoldása során
Tanulói kiselőadás tartása magasabb fokú egyenletek megoldásának történetéről, érdekességeiről

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Témakör: A FÜGGVÉNY FOGALMA, FÜGGVÉNYTULAJDONSÁGOK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**

BÁRTFAI OKTATÁS

Javasolt óraszám:	16	12

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;

adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;

adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;

táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;

a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű

Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete

Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése

Függvények ábrázolása táblázat alapján

Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására

A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékkészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása

Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai

Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$

Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján

Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során

Kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak

egyértelmű hozzárendelés, kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékkészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Összetett, valódi helyzetekkel, például demográfiai kérdésekkel, pénzügyi feladatokkal kapcsolatos grafikonok elemzése csoportmunkában

Hétköznapi helyzetekben időben változó folyamatokkal kapcsolatos mérések végzése és a mért adatok ábrázolása koordináta-rendszerben (például hőmérséklet)

A tanulók mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése (például út-idő grafikon az iskolába való eljutásról)

Egyszerű, másodfokú függvénnyel jellemezhető, gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték-feladatok megoldása csoportmunkában, például adott hosszúságú spárgával bekeríthető maximális területű téglalap adatainak mérése, megfigyelése

Függvények ábrázolása digitális eszköz segítségével

Barkochba játék a függvényekkel kapcsolatos fogalmak használatával

Szöveges feladatok megoldása grafikus úton

Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével

Témakör: Geometriai alapismeretek

PÁRTISTA OKTATÁS

Témakör: GEOMETRIAI ALAPISMERETEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**9**	**5**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;

ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;

ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban

Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása

Nevezetes szögpárok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek

A szakaszfelező merőleges és a szögfelező, mint ponthalmazok tulajdonságainak ismerete

Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata

Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcsszögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Az osztályteremben vagy a terem környezetében „egyenesek” kölcsönös helyzetének megadása, ezek távolságának megmérése

Számszerű adatként csak a méretarányt tartalmazó térkép alapján valódi távolságok meghatározása, becslése

Számszerű adatként csak méretarányt tartalmazó térképen adott helységektől (közelítőleg) egyenlő távolságra levő helységek megkeresése

Témakör: Háromszögek

Témakör: HÁROMSZÖGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**14**	**9**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;

ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;

sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;

kiszámítja háromszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BAPTISTA OKTATÁS

ismeri és alkalmazza a háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei közötti kapcsolatokat; a speciális háromszögek tulajdonságait;
ismeri és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmakat és tételeket;
ismeri és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.
FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
A háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint
Az alapvető összefüggések ismerete és alkalmazása háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között
Speciális háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: szabályos, egyenlő szárú, derékszögű háromszög
A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó fogalmak, tételek ismerete és alkalmazása: oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt, illetve beírt kör
Az oldalfelező merőlegesek és a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tétel bizonyítása
A Pitagorasz-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
A Pitagorasz-tétel bizonyítása
Háromszög területének kiszámítása
Fogalmak
szabályos háromszög, egyenlő szárú háromszög, derékszögű háromszög, oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, súlyvonal, középvonal, körülírt kör, beírt kör
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
A háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételek felfedeztetése szerkesztéssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával, páros vagy csoportmunkában
Konkrét alakzatok átdarabolása más alakzattá páros vagy csoportmunkában
A derékszögű háromszög oldalaira szerkesztett négyzetek átdarabolása a Pitagorasz-tételnek megfelelő módon, pitagoraszi tangramok vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

Témakör: Négyszögek, sokszögek

Témakör: NÉGYSZÖGEK, SOKSZÖGEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;
ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri és alkalmazza a szabályos sokszög fogalmát; kiszámítja a konvex sokszög belső és külső szögeinek összegét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Speciális négyszögek (trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) tulajdonságainak ismerete, területének kiszámítása
Konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételek ismerete, bizonyítása és alkalmazása

BÁTHORY OKTATÁS

Szabályos sokszög fogalmának ismerete
Szabályos sokszög területe átdarabolással
Fogalmak
trapéz, húrtrapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet, konvex sokszög, szabályos sokszög
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Különböző típusú speciális négyszögek területének meghatározására vonatkozó formula felfedeztetése átdarabolással
A belső és a külső szögösszegre vonatkozó tételek felfedeztetése, illusztrálása átdarabolással, hajtogatással vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével
Projektmunka: lakás/iskola alaprajzának elkészítése méretarányosan

Témakör: A kör és részei

Témakör: A KÖR ÉS RÉSZEI	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;
ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ki tudja számolni a kör és részeinek kerületét, területét;
ismeri a kör érintőjének fogalmát, kapcsolatát az érintési pontba húzott sugárral;
ismeri és alkalmazza a Thalész-tételt és megfordítását.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körcikk területével
Kör, körcikk, körgyűrű és körszelet területének és kerületének kiszámítása
Annak ismerete és alkalmazása, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak
A Thalész-tétel és megfordításának ismerete és alkalmazása
A Thalész-tétel bizonyítása
Fogalmak
középponti szög, körív, körcikk, körgyűrű, körszelet, érintőszakaszok
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Annak felfedeztetése méréssel, hogy a középponti szög egyenesen arányos a hozzá tartozó körív hosszával; különböző méretű körök esetén a kapott adatok táblázatba foglalása
A Thalész-tétel felfedeztetése szerkesztéssel, szögméréssel vagy dinamikus geometriai szoftver alkalmazásával

Témakör: Transzformációk, szerkesztések

Témakör: TRANSZFORMÁCIÓK, SZERKESZTÉSEK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**20**	**12**

BÁRTFAI OKTATÁS

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismer példákat geometriai transzformációkra;
ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
ismeri és alkalmazza a középpontos hasonlósági transzformációt, a hasonlósági transzformációt és az alakzatok hasonlóságát;
megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükörképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltoltját hagyományosan és digitális eszközzel;
geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban
Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
Háromszögek egybevágóságának alapesetei és ezek alkalmazása
Négyszögek egybevágósága
Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)
A középpontos hasonlósági transzformáció és a hasonlósági transzformáció ismerete, tulajdonságai
A hasonlóság fogalmának ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
Gyakorlati feladatok megoldása hasonlóság segítségével (például alaprajz-, térképkészítés, modellezés)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege, középpontos hasonlósági transzformáció, hasonlósági transzformáció, hasonlóság, a hasonlóság aránya

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Gyakorlati példák keresése geometriai hozzárendelésekre, például fényképezés, filmvetítés
A középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás bemutatása, mint két tengelyes tükrözés egymásutánja
M. C. Escher és Victor Vasarely néhány interneten is elérhető alkotásának elemzése a szimmetriák szempontjából; hasonló módszerrel képek alkotása
A sík parkettázása egybevágó háromszögekkel, négyszögekkel papírsablonok vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével

SZAKTUDÁS KIADÓ

A tengelyes vagy középpontos szimmetriára alapozó stratégiai játékok (például pénzforgatós, színezős) páros munkában
Az iskola közelében lévő magas épület (például templomtorony) magasságának meghatározása egy egyenes bot segítségével a bot és az épület árnyékának méréséből („Thalész-módszer”) csoportmunkában
Valódi távolságok, valódi útvonalak hosszának meghatározása papíralapú térkép alapján

Témakör: Leíró statisztika

Témakör: LEÍRÓ STATISZTIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
adatsokaságból adott szempont szerint oszlop- és kördiagramot készít hagyományos és digitális eszközzel.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Statisztikai adatok gyűjtésének tervezése
Statisztikai adatok gyűjtése hagyományos és internetes forrásból
Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése középértékekkel hagyományos és digitális eszközzel
A kapott adatok értelmezése, értékelése, egyszerű statisztikai következtetések
Oszlop- és kördiagram értelmezése, valamint készítése hagyományos és digitális eszközzel
Konkrét adatsokaság ábrázolásához, statisztikai kérdés megválaszolásához a megfelelő diagramtípus kiválasztása
Kördiagramból oszlopdiagram készítése és viszont
Grafikus manipulációk felismerése és javítása diagramok esetén
Fogalmak
oszlopdiagram, kördiagram, átlag, medián, módusz

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Adatgyűjtés megtervezése, például forgalomszámlálás vagy iskolai felmérés előkészítése
A megtervezett statisztikai adatgyűjtés lebonyolítása, az eredmények szemléltetése grafikonok segítségével, a kapott eredmények értékelő bemutatása tanulói kiselőadás formájában
Különböző adatsokaságok esetében annak vizsgálata, hogy ezek jellemezhetők-e az ismert középértékekkel
Érvelés a tanuló saját érdemjegyei alapján különböző statisztikai jellemzők segítségével a kedvezőbb év végi jegyért
Különböző sportágak értékelési rendszerének és statisztikáinak bemutatása tanulói kiselőadás keretében
Osztályok/tantárgyak eredményeinek összehasonlítása érdemjegyek és ezek középértékei alapján
Csoportmunka keretében adott céllal készülő, megtévesztő oszlop- és kördiagramok készítése, ezek szóbeli értékelése, javítása

Témakör: Valószínűség-számítás

SZERTISZTA OKTATÁS

Témakör: VALÓSZÍNŰSÉG-SZÁMÍTÁS	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

tapasztalatai alapján véletlen jelenségek jövőbeni kimenetelére észszerűen tippel;
véletlen kísérletek adatait rendszerezi, relatív gyakoriságokat számol, nagy elemszám esetén számítógépet alkalmaz.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Valószínűségi kísérletek elvégzése, gyakorisági, relatív gyakorisági táblázatok készítése
A valószínűség fogalmának bevezetése statisztikai alapon
A klasszikus valószínűségi modell fogalma és alkalmazása
Diszkrét valószínűség-eloszlások ábrázolása hagyományos és digitális eszközzel
Fogalmak
valószínűségi kísérlet, esemény, elemi esemény, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség, diszkrét valószínűség-eloszlás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (például dobások szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; tippelés az egyes kimenetelekre és becslés a bekövetkezésük valószínűségére
Játékokban a szerencsefaktor vizsgálata, például „Ki nevet a végén” játék esetében az első hatos dobás eloszlása
Különböző társasjátékokban stratégia meghatározása, döntéshozatal esélylatolgatás alapján
Különböző szerencsejátékok (lottó, totó, póker, black jack, internetes sportfogadások) esetében a nyerési esély összehasonlítása

13. évfolyam

A felnőttoktatás második évében szükséges, hogy megvalósuljanak a nappali oktatás 11 – 12. évfolyamainak képzési céljai, mind a tanulási eredmények, fejlesztési feladatok és ismeretek tekintetében. A javasolt tevékenységek közül a hangsúlyt az adott csoport életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységekre szükséges helyezni.

A második évben a tanulási-tanítási folyamatra jellemző, hogy az ismeretek jellege egyre absztraktabb és formálisabb, a matematika belső logikája egyre jobban érvényesül. Ebben a szakaszban az egyik nagyon fontos didaktikai cél a szimbolikus gondolkodás fejlesztése. A tanulóknak a korábban elsajátított készségekre, képességekre és ismeretanyagra támaszkodva kell eljutniuk az absztrakt összefüggések megértéséhez és tudatos alkalmazásához. Tudatosítani kell a matematikai fogalmak pontos definiálásának fontosságát és a matematikai bizonyítások szerepét. Amellett, hogy a lehetséges alkalmazásokat minden egyes témakör kapcsán szem előtt kell tartani, fontos, hogy a tanulók lássák az egyes matematikai területek kapcsolatát is.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló a tanár által irányított módon, a feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok ebben a szakaszban is fejlesztik a matematikai kommunikációt. Az érettségi vizsgára készülés során egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók önálló munkája mind a feladatmegoldásokban, mind a tanultak ismétlésében, rendszerezésében.

BÁRTFISTA OKTATÁS

A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést, a felfedeztetést és a gyakorlást.
A második évben is jellemző, hogy a megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Bizonyos témakörök azonban ebben a szakaszban jelennek meg először. Ilyen a racionális kitevőjű hatvány, az exponenciális függvény, a logaritmus, a számtani és mértani sorozatok, a trigonometria, a koordinátageometria és a térgeometria. Vannak olyan témakörök, amelyek ismeretei megjelennek más terület tanítása során is, ezért az egyes részekhez javasolt óraszámok ebben a szakaszban sem jellemeznek feltétlenül időben összefüggő egységet. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése, a trigonometria és a koordinátageometria alapjainak megjelenése, valamint a statisztikai és valószínűségi szemlélet mélyülése további lehetőségeket nyújt változatos hétköznapi és matematikai problémák megoldására. A matematikai eszköztár bővülése ebben a szakaszban teszi leginkább lehetővé, hogy a tanulók más tantárgyakban, más tanulási területeken is alkalmazni tudják matematikai tudásukat.
A második évben a matematika tantárgy alapóraszáma a heti 6 órás képzésen 186 óra, a heti 4 órás képzésen 124 óra. Rendszerező összefoglalásra, az érettségi vizsgára történő felkészítésre a második év végén a heti 6 órás képzésen 36 óra, a heti négy órás képzésen 24 óra áll rendelkezésre**. Az egyes témakörökhöz írt óraszámok javaslatok. Az új ismeretek a teljes óraszám négyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.**
A mintatanterv ezen az éven 31 hetes szorgalmi időszakra készült.
A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	**Javasolt óraszám**	
Tagozat	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Halmazok, matematikai logika	10	7
Kombinatorika, gráfok	12	8
Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése	10	7
Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus	13	8
Exponenciális folyamatok vizsgálata	12	8
Sorozatok	16	12
Trigonometria	13	8
Térgeometria	20	14
Koordinátageometria	18	11
Leíró statisztika	10	6
Valószínűség-számítás	16	11
Rendszerező összefoglalás	36	24
Összes óraszám:	186	124

Témakör: Halmazok, matematikai logika

Témakör: HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**7**

TANULÁSI EREDMÉNYEK
A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;

BÁRTFAI OKTATÁS

megállapítja egyszerű „ha ... , akkor ...” és „akkor és csak akkor” típusú állítások logikai értékét; tud egyszerű állításokat indokolni és tételeket bizonyítani.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatok bemutatása példákon keresztül
Logikai kifejezések megfelelő használata
Egyszerű állítások indoklása, tételek bizonyítása
Stratégiai és logikai játékok
Fogalmak
logikai műveletek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

A tanulók mindennapi tapasztalataihoz köthető, összetett állítások logikai értékének meghatározása igazságtáblázat segítségével
Rejtvényújságokban szereplő feladványok megfejtése következtetések láncolatán keresztül
Logikai készséget fejlesztő játékok, például „Einstein-fejtörő”
Stratégiai játékok, például NIM játékok, táblás játékok
Tudatos pénzügyi tervezést segítő játékok

Témakör: Kombinatorika, gráfok

Témakör: KOMBINATORIKA, GRÁFOK	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	12	8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

megold sorba rendezési és kiválasztási feladatokat;
konkrét szituációkat szemléltet és egyszerű feladatokat megold gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Matematikai és hétköznapi helyzetekhez kötődő sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldása
A binomiális együttható fogalmának ismerete, értékének kiszámítása
Mintavétel visszatevéssel és visszatevés nélkül
A gráf csúcsainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggés ismerete és alkalmazása gyakorlati feladatok megoldásában
Fogalmak
faktoriális, binomiális együttható; csúcs fokszáma gráfban

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Anagramma készítése a tanulók neveiből
A pókerben előforduló lehetséges nyerő lapkombinációk számának meghatározása
A Pascal-háromszög és tulajdonságai felfedeztetése például kéttagú összeg hatványaiban szereplő együtthatók segítségével
Különböző szituációk kétféle módon történő összeszámlálása és ebből következő egyszerű kombinatorikus összefüggések felfedezése
Visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel konkrét lejátszása, a tapasztalatok összegyűjtése

Témakör: Számelméleti ismeretek, számhalmazok épülése

BAPTISTA OKTATÁS

Témakör: Számelméleti ismeretek, SZÁMHALMAZOK ÉPÜLÉSE	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	10	7

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza az oszthatóság alapvető fogalmait;
összetett számokat felbont prímszámok szorzatára;
meghatározza két természetes szám legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét, és alkalmazza ezeket egyszerű gyakorlati feladatokban;
ismeri és alkalmazza az oszthatósági szabályokat;
érti a helyi értékes írásmódot 10-es és más alapú számrendszerekben;
ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
ismer példákat irracionális számokra.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása a prímtényezős felbontásból
Összetett oszthatósági szabályok alkalmazása
Számolás osztási maradékokkal (például összeg, szorzat, hatvány maradéka)
Számok felírása 10-estől különböző alapú számrendszerben
Az egész számok, a véges tizedes törtek, a végtelen szakaszos tizedes törtek és a racionális számok kapcsolata
A számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásai a természetes számoktól a valós számokig
Végtelen nem szakaszos tizedes törtek ismerete
Példák irracionális számokra
Számhalmazok műveleti zártsága
Fogalmak
természetes szám, egész szám, racionális szám, irracionális szám, valós szám, relatív prímek

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Oszthatósággal kapcsolatos „bűvésztrükkök” bemutatása
Számrendszerek segítségével megoldható rejtvények
Tanulói kiselőadás a 10-estől különböző alapú számrendszerek használatáról a múltban és ennek mai napig tartó hatásairól
Tanulói kiselőadás számelméleti érdekességekről, például tökéletes számok és barátságos számpárok, prímszámok, jelenleg ismert legnagyobb prím, titkosítás
Halmazábra elkészítése a számhalmazokról

Témakör: Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Témakör: HATVÁNY, GYÖK, EXPONENCIÁLIS FÜGGVÉNY, LOGARITMUS	Heti 6 óra	Heti 4 óra
Javasolt óraszám:	13	8

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

BARÁTSÁGOS OKTATÁS

ismeri és alkalmazza az n-edik gyök fogalmát;
ismeri és alkalmazza a racionális kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
adott értékkészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az n-edik gyök fogalmának ismerete és alkalmazása
Hatványozás pozitív alap és racionális kitevő esetén
Hatványozás azonosságainak alkalmazása racionális kitevő esetén
A hatványozás szemléletes értelmezése irracionális kitevő esetén
Az exponenciális függvények ábrázolása hagyományosan és számítógéppel, a függvények tulajdonságai
A logaritmus értelmezése
Áttérés más alapú logaritmusra
Számológép használata logaritmus értékének meghatározásához
Fogalmak
n-edik gyök, exponenciális függvény, logaritmus

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

A permanencia-elv gyakorlati „kipróbálása” a definíció megadása előtt
Matematikatörténeti érdekességek (például déloszi probléma) feldolgozása projektmunkában
Különböző alapú exponenciális függvények ábrázolása milliméterpapíron, és a kapott grafikonok összehasonlítása csoportmunkában
Nagy számok számjegyei számának meghatározása logaritmus segítségével
10-estől eltérő alapú logaritmus kiszámolása csak 10-es alapú logaritmus kiszámolására alkalmas számológéppel

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata

Témakör: Exponenciális folyamatok vizsgálata	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**12**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi;
megold egyszerű, a megfelelő definíció alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket, egyenlőtlenségeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Exponenciális folyamatok vizsgálata a természetben és a társadalomban
Exponenciális egyenletre, egyenlőtlenségre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése

SZTE JGYPK OKTATÁS

Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
A gyakorlati (például pénzügyi, biológiai, fizikai, demográfiai, ökológiai) problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
A kiválasztott modellben a probléma megoldása
A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti probléma szövegébe visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
Fogalmak
Nincsenek új fogalmak.
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Tanulói kiselőadás az exponenciálisan változó folyamatokról a természetben és a társadalomban
Adatgyűjtés különböző forrásokból származó, exponenciális vagy közelítőleg annak tekinthető változókra csoportmunkában
Gyakorlati, időben exponenciálisnak tekinthető változást mutató grafikonokra exponenciális függvény illesztése digitális eszköz segítségével, és az illesztett függvény paramétereinek értelmezése

Témakör: Sorozatok

Témakör: SOROZATOK	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**12**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza a logaritmus fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
számtani és mértani sorozatokat adott szabály alapján felír, folytat;
a számtani/mértani sorozat n-edik tagját felírja az első tag és a különbség (differencia)/hányados (kvóciens) ismeretében;
a számtani/mértani sorozatok első n tagjának összegét kiszámolja;
ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát;
mértani sorozatokra vonatkozó ismereteit használja gazdasági, pénzügyi, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
A számsorozat fogalmának ismerete
Számsorozat megadása képlettel, rekurzióval
Számtani és mértani sorozatok felírása, folytatása adott szabály szerint
Számtani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
Mértani sorozat, az n-edik tag, az első n tag összege
A számtani és a mértani sorozat első n tagjának összegére vonatkozó képlet bizonyítása
Számtani és mértani sorozatokra vonatkozó ismeretek alkalmazása gazdasági, természettudományi és társadalomtudományi problémák megoldásában
Megtakarítási és kamatozási formák, ezek összehasonlítása
Egyszerű kamat, kamatos kamat, gyűjtőjáradék és törlesztőrészlet számítása
Megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatok megoldása
Fogalmak
számsorozat, tőke, kamatláb, kamat, futamidő, gyűjtőjáradék, törlesztőrészlet
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK
Tanulói kiselőadás tartása nevezetes sorozatokról, például Fibonacci-sorozat
Az első 100 pozitív természetes szám összegének meghatározása a „kis” Gauss módszerével

BARTA OKTATÁS

A sakktáblára elhelyezett, mezőről mezőre kétszeres számú búzaszemek kérdésének bemutatása
Valódi pénzügyi termékek kamatozási és egyéb feltételeinek összehasonlítása csoportmunkában internetes adatgyűjtés segítségével

Témakör: Trigonometria

Témakör: TRIGONOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**13**	**8**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:
ismeri hegyesszögek szögfüggvényeinek definícióját a derékszögű háromszögben;
ismeri tompaszögek szögfüggvényeinek származtatását a hegyesszögek szögfüggvényei alapján;
ismeri a hegyes- és tompaszögek szögfüggvényeinek összefüggéseit;
alkalmazza a szögfüggvényeket egyszerű geometriai számítási feladatokban;
a szögfüggvény értékének ismeretében meghatározza a szöget;
kiszámítja háromszögek területét;
ismeri és alkalmazza speciális négyszögek tulajdonságait, területüket kiszámítja;
átdarabolással kiszámítja sokszögek területét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Hegyesszög szinusza, koszinusza, tangense
Számítások derékszögű háromszögekben szögfüggvények segítségével gyakorlati helyzetekben
Tompaszög szinusza, koszinusza, tangense
Összefüggések ismerete egy adott szög különböző szögfüggvényei között: pitagoraszi összefüggés, pótszögek és mellékszögek szögfüggvényei
Szögfüggvény értékének ismeretében a szög meghatározása számológép segítségével
Háromszög területének kiszámítása két oldal és a közbezárt szög ismeretében
Szinusz- és koszinusztétel ismerete és alkalmazása
A szinusztétel bizonyítása
Számítások négyszögekben, sokszögekben szögfüggvények segítségével
A környezetben található tárgyak magasságának, pontok távolságának meghatározása mért adatokból számítva
Négyszögek és szabályos sokszögek területének kiszámítása
Fogalmak
szinusz, koszinusz, tangens, szinusztétel, koszinusztétel

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Tanulói kiselőadás a trigonometrikus ismeretek hétköznapi életben, munkában való felhasználhatóságáról, például: lakberendezés, ácsmunka, GPS működése
Az iskolában vagy annak környezetében kijelölt, tetszőleges háromszög, illetve négyszög alakú részek területének meghatározása csoportmunkában, távolságok és szögek mérése alapján
Épület magasságának meghatározása a látószög és a távolságok mérésének segítségével csoportmunkában

Témakör: Térgeometria

Témakör: TÉRGEOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**

SZAKISKOLA OKTATÁS

Javasolt óraszám:	20	14

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

ismeri és alkalmazza a szinusz- és a koszinusztételt.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;

ismeri a mérés alapelvét, alkalmazza konkrét alap- és származtatott mennyiségek esetén;

ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;

sík- és térgeometriai feladatoknál a problémának megfelelő mértékegységben adja meg válaszát;

ismeri és alkalmazza a hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságait;

lerajzolja a kocka, téglatest, egyenes hasáb, egyenes körhenger, egyenes gúla, forgáskúp hálóját;

kiszámítja a speciális testek felszínét és térfogatát egyszerű esetekben;

ismeri és alkalmazza a hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételeket;

ismeri és alkalmazza a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételeket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Térelemek kölcsönös helyzetének, távolságának és hajlásszögének ismerete, alkalmazása feladatmegoldásban

A terület, térfogat, űrtartalom mértékegységeinek és ezek átváltási szabályainak ismerete

Sűrűség mértékegységei közötti átváltás ismerete

Sík- és térgeometriai feladatoknál a válasz megadása a problémának megfelelő mértékegységben

A hasáb, a henger, a gúla, a kúp, a gömb, a csonkagúla, a csonkakúp (speciális testek) tulajdonságainak ismerete és alkalmazása a hétköznapi életben előforduló testekkel kapcsolatban

A kocka, a téglatest, az egyenes hasáb, az egyenes körhenger, az egyenes gúla és a forgáskúp hálójának lerajzolása konkrét esetekben

A mindennapi életben előforduló hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számítással

Síkidomok forgatásával keletkező egyszerű, a mindennapi életben is előforduló testek felszínének és térfogatának kiszámítása

A hasonló síkidomok kerületének és területének arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

A hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó tételek ismerete és alkalmazása

Fogalmak

kocka, téglatest, hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp, egyenes test, forgástest, n-oldalú szabályos gúla, tetraéder, alaplap, oldallap, alapél, oldalél, alkotó, palást, testmagasság, test hálója

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Hétköznapi tárgyak (üdítősdoboz, vizesflakon, tejfölösdoboz stb.) térfogatának megállapítása méréssel, a kapott eredmény összehasonlítása a tárgyon szereplő értékkel

A Louvre bejárataként épített üvegpiramis földfelszín feletti térfogatának és az üvegfelület felszínének meghatározása (szükséges adatok gyűjtése az internetről)

PÁTFUSTA OKTATÁS

Annak becslése csoportmunkában, hogy a teret milyen arányban tudjuk kitölteni egybevágó érintkező gömbökkel különböző elrendezések esetén
Különböző méretű, megközelítőleg gömb alakú gyümölcsök térfogatának és felszínének becslése, a becslés ellenőrzése méréssel
A Föld felszínének és térfogatának közelítése földgömbmodellen méréssel és számolással, majd a kapott értékek összevetése a hivatalos adatokkal

Témakör: Koordinátageometria

Témakör: KOORDINÁTAGEOMETRIA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**18**	**11**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;
megad pontot és vektort koordinátáival a derékszögű koordináta-rendszerben;
koordináta-rendszerben ábrázol adott feltételeknek megfelelő ponthalmazokat;
koordináták alapján számításokat végez szakaszokkal, vektorokkal;
ismeri és alkalmazza az egyenes egyenletét;
egyenesek egyenletéből következtet az egyenesek kölcsönös helyzetére;
kiszámítja egyenesek metszéspontjainak koordinátáit az egyenesek egyenletének ismeretében;
megadja és alkalmazza a kör egyenletét a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében;
felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor fogalmak ismerete, alkalmazása
A vektorok összeadása, kivonása, szorzása valós számmal, műveletek ismerete és alkalmazása
Vektorok alkalmazása feladatok megoldásában
Pont és vektor megadása koordinátákkal a derékszögű koordináta-rendszerben
Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok ábrázolása koordináta-rendszerben
Két pont távolságának, vektor abszolút értékének meghatározása koordináták alapján
Vektorok összegének, különbségének, számszorosának koordinátái
Szakaszfelezőpont koordinátáinak meghatározása a végpontok koordinátái alapján
Egyenes egyenlete $y = mx + b$ vagy $x = c$ alakban
Egyenes meredekségének fogalma; egyenesek merőlegességének és párhuzamosságának megállapítása a meredekségek alapján
Az egyenesek egyenletének ismeretében egyenesek metszéspontjának koordinátái
A kör egyenletének megadása és alkalmazása a kör sugarának és a középpont koordinátáinak ismeretében

Fogalmak

vektor, vektor abszolút értéke, nullvektor, ellentett vektor, helyvektor, vektorok összege, vektorok különbsége, vektor számszorosa, vektor koordinátái, alakzat egyenlete, egyenes egyenlete, kör egyenlete

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

„Torpedójáték” koordináta-rendszerben
Helymeghatározás térképen a szélességi és hosszúsági adatok segítségével
Ház/lakás alaprajzának elkészítése koordináta-rendszerben, az eredeti adatok alapján
Játék helyvektorokkal dinamikus geometriai szoftver használatával

BÁRTFAI OKTATÁS

Gondolattérkép készítése a koordinátageometria kapcsolatainak bemutatására csoportos vagy egyéni munkaformában
„Oroszlánfogás”: lineáris egyenlőtlenségrendszer megoldása grafikusan, digitális eszköz segítségével
„Célba lövés”: játék körökkel a koordináta-rendszerben

Témakör: Leíró statisztika

Témakör: LEÍRÓ STATISZTIKA	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**10**	**6**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

adott cél érdekében tudatos adatgyűjtést és rendszerezést végez;
hagyományos és digitális forrásból származó adatsokaság alapvető statisztikai jellemzőit meghatározza, értelmezi és értékeli;
ismeri és alkalmazza a sodrófa (box-plot) diagramot adathalmazok jellemzésére, összehasonlítására;
felismer grafikus manipulációkat diagramok esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A reprezentatív minta fogalmának szemléletes ismerete
Hétköznapi, társadalmi problémákhoz kapcsolódó statisztikai adatok tervszerű gyűjtése
Statisztikai adatok rendszerezése, jellemzése kvartilisekkel, középértékekkel és szóródási mutatókkal
Sodrófa (box-plot) diagram készítése, alkalmazása
A kapott adatok értelmezése, értékelése, statisztikai következtetések
Nagy adathalmazok kezelése táblázatkezelő programmal
Grafikus és szöveges statisztikai manipulációk felismerése
Fogalmak
reprezentatív minta, sodrófa (box-plot) diagram, minimum, maximum, kiugró adat, kvartilisek, terjedelem, szórás

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Példák reprezentatív és nem reprezentatív mintavételre
Szavazások szimulálása és különböző szavazatértékelő rendszerek vizsgálata iskolai körülmények között
A Simpson-paradoxon bemutatása példákon
Az interneten található, megbízható forrásból (pl. KSH honlapja) származó statisztikák értelmezése, elemzése, lehetséges következtetések megfogalmazása
Különböző forrásokból származó adathalmazok statisztikai elemzése, értékelése, ezekből valamilyen adott szempont alapján manipulatív és nem manipulatív diagram készítése

Témakör: Valószínűség-számítás

Témakör: VALÓSZÍNŰSÉG-SZÁMÍTÁS	**Heti 6 óra**	**Heti 4 óra**
Javasolt óraszám:	**16**	**11**

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

konkrét valószínűségi kísérletek esetében az esemény, eseménytér, elemi esemény, relatív gyakoriság, valószínűség, egymást kizáró események, független események fogalmát megkülönbözteti és alkalmazza;

BÁRTFAI OKTATÁS

ismeri és alkalmazza a klasszikus valószínűségi modellt és a Laplace-képletet;
ismeri és egyszerű esetekben alkalmazza a valószínűség geometriai modelljét;
meghatározza a valószínűséget visszatevéses, illetve visszatevés nélküli mintavétel esetén.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Példák ismerete események összegére, szorzatára, komplementer eseményre, egymást kizáró eseményekre
Elemi események fogalmának ismerete, alkalmazása események előállítására
Példák ismerete független és nem független eseményekre
A klasszikus valószínűségi modell és a Laplace-képlet ismerete, alkalmazása
A geometriai valószínűség fogalmának ismerete és alkalmazása
Valószínűségek meghatározása visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén
A várható érték ismerete és meghatározása konkrét feladatokban, játékokban
Pénzügyi fogalmakkal kapcsolatos valószínűségi ismeretek (például biztosítás, befektetések kockázata, árfolyamkockázat)
Fogalmak
események összege, események szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események, geometriai valószínűség, visszatevéses mintavétel, visszatevés nélküli mintavétel, várható érték

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

Konkrét valószínűségi kísérletek végrehajtása vagy dinamikus szoftver segítségével történő szimulálása (pl. szabályos dobókockákkal, pénzérmékkel dobálás); a kapott gyakoriságok és relatív gyakoriságok táblázatba foglalása; becslés az egyes kimenetelek, illetve összetett események valószínűségére csoportmunkában
Példák keresése független és nem független, illetve egymást kizáró eseményekre csoportmunkában
Orvosi tesztek eredményének esélyelemzése fagráf segítségével
Egyszerű valószínűségi játékokhoz kapcsolódóan a várható nyeremény és az igazságosság fogalmának kialakítása
Konkrét bank konkrét befektetési portfóliójának értelmezése, elemzése
Néhány konkrét biztosítási ajánlat értelmezése, elemzése

BAPTISTA OKTATÁS

Történelem tantárgy

Bevezetés

A történelemtanítás és -tanulás célja, hogy a hallgató megismerkedjen a történettudomány és segédtudományai által eddig feltárt ismeretekkel, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal. A hallgatóban alakuljon ki identitástudata és tudatosuljon nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a különféle kulturális rendszerek legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy helyi tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll.

Célok és feladatok

A Nemzeti Alaptanterv 2020-as verziójában megfogalmazott kulcskompetenciák fejlesztéséhez a történelem tantárgy a következő módon járul hozzá:

A tanulás kompetenciái: A történelmi kulcsfogalmak állandó használatán és megértésén keresztül a hallgató fejleszti a lényeges és kevésbé lényeges elemek megkülönböztetésének és rendszerezésének képességét. A hallgató a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell elsajátítania. Ezen gondolkodási műveletek hatásuk révén fejlesztik a tanulási kompetenciákat.

A megszerzett tapasztalatok ösztönzést adhatnak az élethosszig tartó tanulásra és a történelmi és a társadalmi kérdések iránti nyitottságra.

Kommunikációs kompetenciák: A hallgató a történelmi problémákról szerzett ismereteit írásban és szóban összefoglalja, azokról beszélgetéseket folytat. A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének hatékony módja, azok digitális kommunikációs eszközök segítségével való bemutatása fejleszti a hallgatóban az IKT-eszközök használatát.

Digitális kompetenciák: A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával fejlődik a hallgató elemző, problémamegoldó gondolkodása. Mindezek együttesen segítik a differenciált történelmi gondolkodás kialakulását, melynek következtében a hallgató képessé válik események, folyamatok és jelenségek különböző szempontú megközelítésére, valamint bizonyos történések okainak és következményeinek több szempontú feltárására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A hallgató tanulása során megismer emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és képessé válik arra, hogy jelenségeket árnyaltan értelmezze, a különböző társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályokat felismerje.

A kreativitás a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A történelem tanulása során a felnőtt tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét.

BÁRTFAI OKTATÁS

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A hallgató ismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét, ezen belül kiemelt figyelmet fordít a magyar tudósok, művészek, sportolók és más alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire.
Az elmondottakon túl célszerű figyelembe venni a felnőttek élet- és munkatapasztalatait.

A történelem tantárgy oktatása és tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:

képes felismerni, megfogalmazni és összehasonlítani különböző társadalmi és történelmi problémákat, értékrendeket, jelenségeket, folyamatokat;
a tanult ismereteket problémaközpontúan tudja rendezni,
hipotéziseket alkot történelmi személyek, társadalmi csoportok és intézmények viselkedésének mozgatórugóiról;
önálló kérdéseket fogalmaz meg történelmi folyamatok, jelenségek és események feltételeiről, okairól és következményeiről;
önálló véleményt tud alkotni történelmi eseményekről, folyamatokról, jelenségekről és személyekről;
képes különböző élethelyzetek, magatartásformák megfigyelése által következtetések levonására, erkölcsi kérdéseket is felvető történelmi helyzetek felismerésére és megítélésére;
a változás és a fejlődés fogalma közötti különbséget ismerve képes felismerni és bemutatni azokat azonos korszakon belül, vagy azokon átívelően;
képes összevetni, csoportosítani és súlyozni az egyes történelmi folyamatok, jelenségek, események okait, következményeit, és ítéletet alkotni azokról, valamint a benne résztvevők szándékairól;
összehasonlít különböző, egymáshoz hasonló történeti helyzeteket, folyamatokat, jelenségeket;
képes felismerni konkrét történelmi helyzetekben, jelenségekben és folyamatokban valamely általános szabályszerűség érvényesülését;
összehasonlítja és elemzően értékeli az egyes történelmi folyamatokkal, eseményekkel és személyekkel kapcsolatos eltérő álláspontokat.

BAPTISTA OKTATÁS

12. évfolyam a technikumi képzésben

TANULÁSI EREDMÉNYEK AZ 12. ÉVFOLYAM VÉGÉRE

Az első év tananyagának tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a képzésben résztvevő hallgató a nevelési-oktatási szakasz végére:
ismeri az ókori civilizációk legfontosabb jellemzőit, valamint az athéni demokrácia és a római állam működését, hatásukat az európai civilizációra;
felidézi a monoteista vallások kialakulását, legfontosabb jellemzőiket, tanításaik főbb elemeit, és bemutatja terjedésüket;
bemutatja a keresztény vallás civilizációformáló hatását, a középkori egyházat, valamint a reformáció és a katolikus megújulás folyamatát és kulturális hatásait; érvel a vallási türelem, illetve a vallásszabadság mellett;
képes felidézni a középkor gazdasági és kulturális jellemzőit, világképét, meghatározó birodalmait, és bemutatni a rendi társadalmat;
ismeri a magyar nép őstörténetére és a honfoglalásra vonatkozó tudományos elképzeléseket és tényeket, tisztában van legfőbb vitatott kérdéseivel, a különböző tudományterületek kutatásainak főbb eredményeivel;
értékeli az államalapítás, valamint a kereszténység felvételének jelentőségét;
felidézi a középkori magyar állam történetének fordulópontjait, legfontosabb uralkodóink tetteit;
ismeri a magyarság törökellenes küzdelmeit, azok fordulópontjait és hőseit; felismeri, hogy a magyar és az európai történelem alakulását meghatározóan befolyásolta a török megszállás;
be tudja mutatni a kora újkor fő gazdasági és társadalmi folyamatait, ismeri a felvilágosodás eszméit, illetve azok kulturális és politikai hatását, valamint véleményt formál a francia forradalom európai hatásáról;
összefüggéseiben és folyamatában fel tudja idézni, miként hatott a magyar történelemre a Habsburg Birodalomhoz való tartozás, bemutatja az együttműködés és konfrontáció megnyilvánulásait, a függetlenségi törekvéseket és értékeli a Rákóczi-szabadságharc jelentőségét;
ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit a reformkor és az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc időszakában; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit;
fel tudja idézni az ipari forradalom szakaszait, illetve azok gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai hatásait; képes bemutatni a modern polgári társadalom és állam jellemzőit és a 19. század főbb politikai eszméit, valamint felismeri a hasonlóságot és különbséget azok mai formái között.

II. A12. ÉVFOLYAMON A TÖRTÉNELEM TANTÁRGY ALAPÓRASZÁMAI:

144 - 72 óra/ Heti 4 óra – 2 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	Javasolt óraszám	
	Heti 4 óra	Heti 2 óra
Civilizáció és államszervezet az ókorban	10	6
Vallások az ókorban	10	4
Hódító birodalmak	6	4

PÁRTISKOLÁTLAN

A középkori Európa	10	6
A magyar nép eredete és az Árpád-kor	10	6
A középkori Magyar Királyság fénykora	10	6
A kora újkor	10	6
A török hódoltság kora Magyarországon	10	4
A felvilágosodás kora	10	4
Magyarország a 18. században	12	4
Új eszmék és az iparosodás kora	10	4
A reformkor	12	4
A forradalom és szabadságharc	12	6
Vizsgára való felkészítés, gyakorlás, számonkérés	12	8
Összes óraszám:	144	72

BAPTISTA OKTATÁS

A **VASTAG NAGYBETŰVEL SZEDETT TÉMAKÖRÖK** kiemelten javasoltak a középszintű érettségi vizsgára való felkészítésben.

II.1. TÉMAKÖRÖK ÉS ÓRASZÁMOK

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban
JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Közel-Kelet civilizációi	Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján. Tudomány. A pénz megjelenése.	*Fogalmak:* öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia, Akropolisz, filozófia, jósda, olümpiai játékok, városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, sztratégosz, cserépszavazás, rabszolga, patrícius, plebejus, consul, senatus, dictator, néptribunus, császár, amfiteátrum, gladiátor, provincia, légió, limes, polgárjog. *Személyek:* Hammurapi, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor, Julius Caesar, Augustus. *Kronológia:* Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 776 az	Az állam szerepének bemutatása Hammurapi törvényeinek elemzésén keresztül. Az ókori civilizációk jelentőségének és kulturális hatásainak felismerése. Az ókori civilizációk azonosítása térképen. Az ókori civilizációk kulturális és vallási jellemzőinek bemutatása. A különböző civilizációk közötti különbségek azonosítása. Pannónia jelentősebb városainak azonosítása. Az athéni demokrácia és a római köztársaság működésének bemutatása. A Periklész-kori athéni demokrácia ellentmondásainak feltárása.
AZ ATHÉNI DEMOKRÁCIA	**Arisztokratikus köztársaság és demokrácia.** **Kleiszthenész és Periklész.** **Az athéni államszervezet és működése.**		
A római civilizáció	Római városépítészet, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak. A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia). A latin nyelv és írás elterjedése.		
A római köztársaság	A római köztársaság államszervezete és működése.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus.	első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 508 Kleiszthenész reformjai, Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora, Kr. e. 44. Caesar halála, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása. *Topográfia:* Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus, Olümpia, Athén, Alexandria, Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem.	A demokrácia és a diktatúra összehasonlítása. A demokrácia melletti érvek megfogalmazása. Az athéni demokrácia összehasonlítása a modern demokráciával. Caesar diktatúrája előzményeinek, okainak feltárása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek gyűjtése a különböző civilizációk kultúrájának bemutatásához.
Az ókori görög tudomány kulcsfogalmait bemutató idézetek, képi források gyűjtése.
Információk gyűjtése pannóniai kulturális emlékekről.
Ábra készítése az athéni demokrácia működési rendjéről.
Ókori témájú filmek / filmrészletek elemzése, értelmezése.

TÉMAKÖR: Vallások az ókorban

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA OKTATÁS

Politeizmus és monoteizmus	A politeizmus Görög és római istenek. A zsidó monoteizmus.	*Fogalmak*: politeizmus, monoteizmus, zsidó vallás, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, jeruzsálemi templom, diaszpóra, Messiás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat. *Személyek*: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus *Kronológia:* a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat. *Topográfia*: Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina, Betlehem.	A zsidó és a keresztény vallások jellemzőinek összehasonlítása. A vallások a mindennapi életre gyakorolt hatásainak megállapítása. A zsidó-keresztény hagyományok európai kultúrára gyakorolt hatásának bemutatása. Bibliai történetek, személyek felidézése. A kereszténység terjedésének végigkövetése térképen. Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek értelmezése. Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.
A kereszténység kezdete	Jézus tanításai. A páli fordulat. Keresztényüldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban. A Szentháromság-tan.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek, ábrázolások gyűjtése a különböző tanult vallások jellegzetes építményeiről.
Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése antik mitológiai témákról.
Az Ószövetség történelmi szereplőinek, helyszíneinek azonosítása.
Jézus életével és a kereszténység terjedésével kapcsolatos filmek/ filmrészletek.
Képzőművészeti, irodalmi és zenei alkotások gyűjtése és elemzése bibliai témákról.

TÉMAKÖR: Hódító birodalmak

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 4 óra

BARTISTA OKTATÁS

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	A nomád életmód, harcmodor és államszervezés. A népvándorlás. Róma örökösei Európa térképén.	*Fogalmak:* népvándorlás, hunok, ortodox, iszlám, Korán, kalifa. *Személyek:* Attila, Justinianus, Mohamed, Nagy Károly, I. Ottó. *Kronológia:* 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása, 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata. *Topográfia:* Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Mekka, Poitiers, Frank Birodalom, Német-római Császárság.	A népvándorlás irányainak és résztvevőinek nyomon követése térkép segítségével a Kr. u. 4–8. sz. időszakában. A sztyeppei állam működésének, sajátosságainak bemutatása. A kora középkori Európa államalakulatainak azonosítása térképen. Az iszlám vallás és az arab terjeszkedés közötti összefüggések feltárása.
Az arab birodalom és az iszlám	Mohamed tanításai és a Korán. Az iszlám kultúra jellegzetességei. Az Arab Birodalom és az arab hódítás. Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A Római Birodalom bukása külső és belső okainak összegyűjtése.
A monoteista vallások (zsidó, keresztény, iszlám) összehasonlítása különböző szempontok alapján.
Kiselőadás, prezentáció készítése jellegzetes iszlám vallási épületekről, szokásokról.

TÉMAKÖR: A középkori Európa

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 -6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A parasztság világa	Az uradalom.		

BAPTISTA OKTATÁS

	A jobbágyok kötelességei és jogai. Az önellátástól az árutermelésig.	*Fogalmak:* uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot, kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szerzetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, kolostor, katolikus, szent, kódex, román stílus, gótikus stílus, reneszánsz, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi monarchia, keresztes hadjáratok, polgár, céh. *Személyek:* Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás, Leonardo da Vinci, Gutenberg, Dózsa György. *Kronológia:* 476–1492 a középkor, 1054 az egyházszakadás, 1347 a nagy pestisjárvány. *Topográfia:* Egyházi Állam, Anglia, Franciaország, levantei kereskedelmi hálózat, Velence, Firenze, Hanza kereskedelmi hálózat, Szentföld.	A középkor társadalmi, gazdasági, vallási és kulturális jellemzőinek bemutatása. A társadalmi csoportok közötti jogi különbségek azonosítása. A középkor társadalmi berendezkedése. A jobbágyság jogainak és kötelességeinek rendszerezése. Az egyház szerepének áttekintése a középkori Európában. A középkori kolostori élet bemutatása képi vagy szöveges források segítségével. A nyugati és keleti kereszténység jellemzői. A lovagi életmód jellemzőinek azonosítása. A városok életének bemutatása képek, ábrák és szöveges források alapján. A céhek működésének jellemzése források alapján.
Az egyházi rend	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer Kultúra és oktatás, a középkori egyetemek. Román és gótikus építészet – európai és magyar példák.		
A nemesi rend	Lovagi eszmény és lovagi kultúra. A hűbériség.		
A polgárok világa	A középkori város és lakói. A város kiváltságai (magyar példák alapján). A céhek. A helyi és távolsági kereskedelem. A reneszánsz építészet (európai és magyar példák).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek gyűjtése és rendszerezése román, gótikus és reneszánsz stílusú épületekről.
Képek gyűjtése az ortodox egyház jellegzetes épületeiről, szokásairól.
Áttekintő ábra készítése az egyházi hierarchiáról.

BAPTISTA KIADÓ

Prezentáció, bemutató készítése valamely szerzetes, illetve lovagrendről.
A város jellegzetes helyszíneinek, intézményeinek azonosítása egy fiktív középkori várost bemutató ábrán.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Magyar őstörténet és honfoglalás	A magyar törzsszövetség az Etelközben. A honfoglalás okai és menete. A kalandozások – a lovas-íjász harcmodor.	*Fogalmak:* finnugor, törzs, fejedelem, kabarok, vérszerződés, honfoglalás, kettős honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek, vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kancellária, kettős kereszt, szászok, kunok, tatárok/mongolok *Személyek*: Álmos, Árpád, az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppány, Szent Gellért, Szent Imre, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla, Szent Margit. *Kronológia:* 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása, 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás.	A kalandozó hadjáratok céljainak azonosítása. Géza fejedelem, I. (Szent) István és IV. Béla uralkodásának jellemzése és értékelése. A kereszténység felvétele és az államalapítás jelentőségének a felismerése. A korai magyar történelmet és az Árpád-kort megjelenítő legfontosabb kulturális alkotások azonosítása.
AZ ÁLLAMALAPÍ-TÁS	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet. Az egyházszervezés.		
A MAGYAR ÁLLAM MEGSZILÁRDULÁSA AZ ÁRPÁD-KORBAN	II. András kora: az átalakuló társadalom. **Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla.**		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Buda, Muhi, Erdély, Horvátország.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kalandozó hadjáratok jellegének megvitatása.

Áttekintő ábra készítése a Szent István-i állam- és egyházszervezetről.

A 13. századi társadalmi rétegek azonosítása az Aranybulla szövegében.

TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
AZ ANJOUK	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején. A visegrádi királytalálkozó. Az 1351-es törvények.	*Fogalmak:* aranyforint, regálé, kapuadó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és köznemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros, kormányzó, szekérvár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár, rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika. *Személyek:* I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi	A 14–15. századi magyar uralkodók politikai pályájának felidézése. A késő középkori magyar állam és az Oszmán Birodalom főbb összecsapásainak felidézése. Annak értékelése, hogy az Oszmán Birodalom terjeszkedő politikája milyen hatást gyakorolt a magyar történelemre. Mátyás hatalom-gyakorlásának jellemzése. A reneszánsz kultúra bemutatása Mátyás udvarában.
A török fenyegetés árnyékában	Az Oszmán Birodalom. Török hódítás a Balkánon. Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély. Hunyadi János, a politikus és hadvezér. Hunyadi János törökellenes harcai.		
HUNYADI MÁTYÁS	Mátyás útja a trónig. A központosított királyi hatalom. Jövedelmek és kiadások. Birodalomépítő tervek.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Aktív védelem a török ellen.	Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás.	A 14–15. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A magyar középkor kulturális hagyatéka	Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok. Magyar krónikák és szentek legendái.	*Kronológia:* 1301 az Árpád-ház kihalása,1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I. (Nagy) Lajos törvényei, 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–90 Mátyás uralkodása. *Topográfia:* Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár, Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Hunyadi János és Mátyás híres ütközeteinek felidézése, bemutatása térképvázlatok és írott források segítségével.
Kiselőadás készítése 14–15. századi magyar történelem kulturális hagyatékának kiemelkedő emlékeiről.
A magyar középkor egy kiemelkedő helyszínének (pl. Pannonhalma, Diósgyőr, Székesfehérvár, Visegrád) jellemzőinek bemutatása.

TÉMAKÖR: A kora újkor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 6 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**

BAPTISTA ORTÁS

A FÖLDRAJZI FELFEDEZÉSEK	A portugál és spanyol felfedezések. A korai gyarmatosítás és következményei. A világkereskedelem kialakulása. Az abszolutizmus.	*Fogalmak:* gyarmat, világkereskedelem, abszolutizmus, infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbágyság, reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán, unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk. *Személyek:* Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Habsburg-dinasztia, V. Károly, Loyolai (Szent) Ignác, XIV. Lajos. *Kronológia:* 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete, 1545 a tridenti zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék. *Topográfia:* Spanyolország, India, London, Párizs/Versailles, Sárospatak, Debrecen	A felfedezők céljainak és útjainak bemutatása tematikus térképeken. Információk gyűjtése a kialakuló világkereskedelem új útvonalairól, fontosabb termékeiről és szereplőiről. Az új munkaszervezési formák bemutatása és összehasonlítása a céhes iparral. Az európai régiók közötti gazdasági és társadalmi különbségek felismerése. A reformáció okainak és következményeinek bemutatása. A katolikus és a protestáns tanítások és egyházszervezet összehasonlítása. A reformáció egyes irányzatai terjedésének nyomon követése térképen. Vallás és politika összefonódásának felismerése. Az erdélyi vallási türelem szerepének és jelentőségének felismerése. A katolikus egyház megújulási törekvései és a barokk művészet jellemzői közötti párhuzam felismerése.
A korai kapitalizmus	Az árforradalom. A manufaktúrák. Bankok és tőzsdék. Az európai munkamegosztás és következményei.		
REFORMÁCIÓ EURÓPÁBAN *és Magyarországon*	A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye). Luther és Kálvin fellépése. A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése. A reformáció eredményei Magyarországon		
„Hitviták tüzében”	Vallási konfliktusok Európában. Etnikai sokszínűség és vallásbéke Erdélyben. A magyar protestáns és katolikus iskolák. A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.		

BAPTISTA OKTATÁS

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A felfedező utak irányainak követése és a korai gyarmatok elhelyezése térképen.
Információk gyűjtése a korai gyarmatosítás módszereiről és következményeiről.
Beszámoló készítése az európai és magyar reformáció kapcsolatáról.

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarország

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
AZ ORSZÁG HÁROM RÉSZRE SZAKADÁSA	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás. Az ország három részre szakadása. A várháborúk és az új végvárrendszer.	*Fogalmak:* rendi országgyűlés, hajdúszabadság. *Személyek:* I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős), Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), I. Lipót, Savoyai Jenő. *Kronológia:* 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste, 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.	A török hadjáratoknak és az ország három részre szakadásának bemutatása térképeken. A végvári élet felidézése különböző források (képek, irodalmi alkotások és filmek) alapján. A három részre szakadt ország gazdasági lehetőségeinek és szerepének értelmezése adatok, grafikonok, diagramok alapján. A török hódoltság hosszú távú hatásainak azonosítása. A 16-17. századi magyar történelmet megjelenítő fontos kulturális alkotások azonosítása.
A két magyar állam	A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.		
A török kiűzése és a török kor mérlege	Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása. A török kiűzése.		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Hódoltság, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A mohácsi csata eseményeinek megvitatása különböző
Az országrészek és a fontosabb várak, csaták elhelyezése vaktérképen.
A török kiűzése állomásainak nyomon követése térképen.
A Habsburg-magyar konfliktusok okainak és eredményeinek vázlatos összegzése.

TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A FELVILÁGOSODÁS	Tapasztalat és értelem − a felvilágosodás új világképe. A felvilágosodás államelméletei. A szabad verseny elmélete.	*Fogalmak:* felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny, alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog, forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség.	A középkor és a felvilágosodás világképének összehasonlítása. A felvilágosodás államelméleteinek összehasonlítása különböző szempontok alapján. A brit és az amerikai államszervezetet bemutató ábrák értelmezése. Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában megjelenő felvilágosult elvek azonosítása.
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A parlamentáris rendszer: parlament és kormány. Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.		
A francia forradalom és hatása	A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata.		

BÁRTFA OKTATÁS

		Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith, George Washington, Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon. *Kronológia:* 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat, 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata. *Topográfia:* Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok, Párizs, Oroszország, Waterloo.	A forradalmi gondolat és a legitimitás eszméjének értelmezése, azonosítása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Képek és irodalmi idézetek gyűjtése a felvilágosodás világképének bemutatásához.
Egyszerűsített ábra készítése az angol és az amerikai államszervezetről
Gondolattérkép készítése a francia forradalom okairól.

TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A RÁKÓCZI-SZABADSÁGHARC	Magyarország a Habsburg Birodalomban.	*Fogalmak:* kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás,	

BAPTISTA ORTÁS

	A szabadságharc okai és céljai. A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai. A szatmári béke kompromisszuma.	amnesztia, felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet. *Személyek:* II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József. *Kronológia:* 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke, 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. *Topográfia:* Temesvár, Határőrvidék, Poroszország.	A Rákóczi-szabadságharc céljainak és eredményeinek összevetése. A szabadságharc katonai történetének felidézése térképek, képek és szöveges források segítségével. Magyarország újranépesülésének és a folyamat eredményének értelmezése tematikus térképek segítségével. A felvilágosult abszolutizmus eszmei és politikai hátterének, valamint eredményeinek azonosítása. Mária Terézia és II. József politikájának összehasonlítása. II. József személyiségének bemutatása, uralkodásának mérlege, értékelése. A 18. századi Magyarország legfőbb kulturális eredményeinek azonosítása.
MAGYARORSZÁG ÚJRANÉPESÜLÉSE ÉS ÚJRANÉPESÍTÉSE	A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés. A többnyelvű és többvallású ország. Gazdaság és életmód.		
A FELVILÁGOSULT ABSZOLUTIZMUS REFORMJAI	A Pragmatica Sanctio. A felvilágosult abszolutizmus céljai. Mária Terézia: együttműködés és reform. II. József reformpolitikája és kudarca.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Összefoglaló készítése a szabadságharc okainak és eredményeinek összehasonlítására.
Képek, térképek, irodalmi szövegek, kuruc nóták gyűjtése a Rákóczi-szabadságharccal kapcsolatban.
A Rákóczi-szabadságharc nemzetközi kapcsolatainak ábrázolása gondolattérképen.
A népességmozgások és az egyes népcsoportok nyomon követése térképen.
Magyarázó ábra készítése a kettős vámhatár működéséről.

TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BÁTISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 10 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság. Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam. Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	*Fogalmak:* liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform, ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. *Személyek:* James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. *Topográfia:* Manchester, New York.	A 19. század politikai eszméinek azonosítása szöveges források alapján. Az iparosodás hullámainak azonosítása és összevetése. Az ipari forradalmak ökológiai következményeinek azonosítása.
AZ IPARI FORRADALOM HULLÁMAI	Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat. A közlekedés forradalma. A második hullám: elektronika és vegyipar. A gyár és a futószalag.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Az egyes politikai eszmék álláspontjai közötti különbségek megbeszélése, kulcsfogalmak kigyűjtése
Grafikonok, adatsorok elemzése az ipari forradalmak társadalmi és demográfiai hatásairól.
Beadandó munkák készítése fontosabb találmányokról.

TÉMAKÖR: A reformkor

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A politikai élet színterei	A Habsburg Birodalom és Magyarország.	*Fogalmak:* alsó- és felsőtábla, érdekegyesítés, köztehervíselés,	

BAPTISTA OKTATÁS

	A rendi országgyűlés és a megyerendszer. A reformkori Pest-Buda.	jobbágyfelszabadítás, örökváltság. *Személyek:* József nádor, Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Ganz Ábrahám. *Kronológia:* 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése, 1844 törvény a magyar államnyelvről. *Topográfia*: Pest-Buda.	A jobbágykérdés és megoldási javaslatainak értelmezése szövegek és adatok alapján.
A REFORMKOR FŐ KÉRDÉSEI	A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás. A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás. A polgári alkotmányosság kérdése. Széchenyi és Kossuth programja.		A nyelvkérdés és a nemzetté válás bemutatása különböző források segítségével. (Pl. magyar államnyelv, a zsidóság nyelvváltása, Lőw Lipót) A polgári alkotmányosság programjának bemutatása politikai írások, országgyűlési felszólalások és ábrák alapján. Széchenyi és Kossuth társadalmi hátterének, egyéniségének, álláspontjának és eredményeinek összevetése. A nemzeti kultúra és a kor politikai törekvései közötti kapcsolatok azonosítása példák alapján. A reformkor legfőbb kulturális eredményeinek, alkotásainak azonosítása különböző típusú források alapján.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Ábrák készítése a rendi államszervezet működéséről.

Kiselőadások, prezentációk készítése a reformkor jelentősebb alakjairól

Táblázatos összefoglaló készítése a reformellenzék, a konzervatívok és az udvar álláspontjáról a főbb vitakérdésekben.

A reformkor legfontosabb kérdéseinek, jellemzőinek azonosítása szépirodalmi művekben és más szöveges forrásokban.

TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 12 - 6 óra

BARTISTA OKTATÁS

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A forradalom céljai és eredményei	Az európai forradalmi hullám és március 15. Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények. A Batthyány-kormány tevékenysége.	*Fogalmak:* márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviseleti országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. *Személyek:* Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. *Kronológia:* 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849. április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése.	A reformkori elképzeléseknek, a forradalom követeléseinek és az áprilisi törvényeknek az összehasonlítása. A forradalom eseményeinek felidézése források segítségével. A szabadságharc néhány döntő csatájának bemutatása térképek, beszámolók alapján. A forradalom és a szabadságharc eredményeinek értékelése. A magyar forradalom és szabadságharc elhelyezése az európai környezetben.
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	Harc a dinasztiával és a vele szövetkező nemzetiségekkel A tavaszi hadjárat. A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére A szabadságharc leverése és a megtorlás.		

BAPTISTA OKTATÁS

		Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A szabadságharc főbb eseményeinek elhelyezése vaktérképen.
A forradalom és szabadságharc eseményeit megörökítő művészeti alkotások (képek, irodalmi szövegek, filmek) gyűjtése és értelmezése.

13. évfolyam a technikumi képzésben

Tanulási eredmények a 13. évfolyam nevelési-oktatási szakasz végére a képzésben résztvevő hallgató:

ismeri és értékeli a magyar nemzetnek a polgári átalakulás és nemzeti függetlenség elérésére tett erőfeszítéseit az 1848–1849-es forradalmat és szabadságharcot követő időszakban; a kor kiemelkedő magyar politikusait és azok nézeteit, véleményt tud formálni a kiegyezésről;
fel tudja idézni az első világháború előzményeit, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, értékeli a háborúkat lezáró békék tartalmát, és felismeri a háborúnak a 20. század egészére gyakorolt hatását;
bemutatja az első világháború magyar vonatkozásait, a háborús vereség következményeit; példákat tud hozni a háborús helytállásra;
képes felidézni azokat az okokat és körülményeket, amelyek a történelmi Magyarország felbomlásához vezettek;
tisztában van a trianoni békediktátum tartalmával és következményeivel, be tudja mutatni az ország talpra állását, a Horthy-korszak politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális viszonyait, felismeri a magyar külpolitika mozgásterének korlátozottságát;
össze tudja hasonlítani a nemzetiszocialista és a kommunista ideológiát és diktatúrát,
képes felidézni a második világháború okait, a háború jellemzőit és fontosabb fordulópontjait, ismeri a holokausztot és a hozzávezető vezető okokat;
bemutatja Magyarország revíziós lépéseit, a háborús részvételét, az ország német megszállását, a magyar zsidóság tragédiáját, a szovjet megszállást, a polgári lakosság szenvedését, a hadifoglyok embertelen sorsát;
össze tudja hasonlítani a nyugati demokratikus világ és a kommunista szovjet blokk politikai és társadalmi berendezkedését,
képes jellemezni a hidegháború időszakát, és az európai kommunista rendszerek összeomlását;
bemutatja a kommunista diktatúra magyarországi kiépítését, működését és változatait,
az 1956-os forradalom és szabadságharc okait, eseményeit,
összefüggéseiben szemléli a rendszerváltoztatás folyamatát, felismerve annak történelmi jelentőségét;
ismeri és reálisan látja a többpólusú világ jellemzőit napjainkban, elhelyezi Magyarországot a globális világ folyamataiban;
bemutatja a határon túli magyarság és a cigányság helyzetét, a megmaradásért való küzdelmét Trianontól napjainkig;
ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit, példákat hoz a magyar nemzet és a közép-európai régió népeinek kapcsolatára, különös tekintettel a visegrádi együttműködésére;

BÁRTFAI SZABOLCS

ismeri hazánk államszervezetét, választási rendszerét.

III.1. A 13. évfolyam történelem tantárgy alapóraszámai: 124 - 62 óra / Heti: 4 – 2 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör	**Javasolt óraszám**	
	Heti 4 óra	Heti 2 óra
A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése	8	4
A dualizmus kori Magyarország	8	4
A nagy háború	6	3
Az átalakulás évei	6	3
A két világháború között	8	4
A Horthy-korszak	8	4
A második világháború	6	3
A két világrendszer szembenállása	8	4
Háborútól forradalomig	8	3
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	6	3
A kádári diktatúra	8	4
A kétpólusú világ és felbomlása	8	3
A rendszerváltoztatás folyamata	6	3
A világ a 21. században	6	3
Magyarország a 21. században	6	3
A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században	6	3
Rendszerezés és felkészülés az érettségire	12	8
Összes óraszám:	**124**	**62**

TÉMAKÖR: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

JAVASOLT ÓRASZÁM:

PARTISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A szocializmus és a munkásmozgalom	Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok. A Kommunista kiáltvány.	*Fogalmak:* polgárháború, polgári állam, szakszervezet, társadalombiztosítás, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, kereszténységszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, cionizmus, emancipáció. *Személyek:* Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Karl Marx. *Kronológia:* 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868: a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése. *Topográfia:* Németország, Japán.	A nemzetállam fogalmának értelmezése politikai, gazdasági és kulturális szempontokból. A polgári állam feladatköreinek és eredményeinek azonosítása.
***A polgári nemzetállam megteremtése (Németország**, Amerikai Egyesült Államok, Japán)*	A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra). Alkotmányosság és választójog. A polgári állam kiépítése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Egyetemes és magyar történeti példák gyűjtése a polgári állam feladatköreiről és társadalmi hatásairól.
Vita a szocialista eszmékről, és hatásukról a korabeli közéletre.
Az egységes Egyesült Államok terjeszkedése főbb mozzanatainak követése a térképen.

TÉMAKÖR: A dualizmus kora

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BARTISTA OKTATÁS

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A KIEGYEZÉS ÉS A DUALIZMUS RENDSZERE	A kiegyezés és okai. A közös ügyek rendszere. A magyar államszervezet.	*Fogalmak:* emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, dzsentri, népoktatás, Millennium, asszimiláció, autonómia. Személyek: Andrássy Gyula, Eötvös József, Baross Gábor, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Semmelweis Ignác, Weiss Manfréd. *Kronológia:* 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény, 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. *Topográfia:* Budapest, Osztrák-Magyar Monarchia, Fiume.	-A kiegyezés értékelése A dualizmus államszervezetét bemutató ábra értelmezése. A dualizmus kora kiemelkedő szereplői életútjának áttekintése, értékelése. A dualizmus kori nemzetiségi kérdés elemzése szöveges források, adatsorok és etnikai térképek segítségével. A dualizmus kori társadalmi és gazdasági változások elemzése, értékelése adatsorok, szöveges és képi források segítségével. A dualizmus legkiemelkedőbb gazdasági és kulturális teljesítményeinek azonosítása különböző forrásokban. A zsidók és németek szerepe a polgárosodásban.
A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete	A politikai nemzet koncepciója. A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény. Asszimiláció és anyanyelvhasználat. Autonómia törekvések és irredenta mozgalmak. Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése. Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.		
Az ipari forradalom Magyarországon	A gazdasági kiegyezés. A vasútépítés. Állami gazdaságpolitika. Mezőgazdaság és élelmiszeripar. Modernizálódó ipar.		

BÁRTFAI ORTÁS

Társadalom és életmód a dualizmus korában	Demográfiai robbanás és urbanizáció. Kivándorlás Európából és Magyarországról. A földkérdés és a vidék. A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros. Oktatás és kultúra. Életmód és szórakozás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Vita Magyarország és a Habsburg-dinasztia dualizmus kori kapcsolatáról.
A Nemzeti Sírkert (digitális) felkeresése (a 19. század szereplőihez kapcsolódó sírok, mauzóleumok közös megtekintése).
A korszakkal kapcsolatos emlékművek, emlékhelyek felkeresése a lakóhelyen és környékén.
Kiselőadás / tabló készítése a dualizmus korának kiemelkedő beruházásairól.
Programajánló összeállítása egy a millennium korában Budapestre látogató turista számára.

TÉMAKÖR: A nagy háború

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az első világháború előzményei	A gyarmatosítás okai és céljai. Az imperializmus – a terjeszkedő tőke. Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok. Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	*Fogalmak:* villámháború, front, állóháború, hátország, antant, központi hatalmak, hadigazdaság, hadifogság. *Személyek:* II. Vilmos, II. Miklós, IV. Károly.	A gyarmati terjeszkedést, valamint az első világháború előtti feszültségeket bemutató ábrák, térképek és adatsorok elemzése, értelmezése. Az első világháború frontjainak azonosítása, bemutatása térképeken.
AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ	A világháború kitörése. A hadviselő felek és a frontok.		

BARTISTA OKTATÁS

	Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	*Kronológia:* 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. *Topográfia:* Brit Birodalom, Szarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország.	Az első világháború jellegzetességeinek azonosítása ábrákon, adatsorokon, képi és szöveges forrásokban. A front és a hátország körülményei, valamint a háború okozta szenvedések felidézése korabeli beszámolók, emlékiratok, naplók alapján. A háború kimenetelének értékelése a két hatalmi tömb erőviszonyainak és lehetőségeinek tükrében. A nagy háború világpolitikára gyakorolt hosszú távú következményeinek felismerése.
Az első világháború jellemzői és hatása	Az állóháború és az anyagcsata. A hadigazdaság és a háborús propaganda. A hagyományos világrend felbomlása. A nők helyzetének megváltozása.		
Magyarország a világháborúban	Magyar frontok, nagy csaták. Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek. Magyar hősök a világháborúban. A hátország. A magyar hadifoglyok sorsa.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A háború előzményeinek összesítése.
Példák gyűjtése a magyar katonák első világháborús hősi helytállásáról.
A lakóhelyen található első világháborús hősi emlékmű, katonasírok felkeresése, egy-egy hős életének feltárása.
Képek gyűjtése és elemzése a háború új jellegzetességeiről (fegyverek, intézmények, jelenségek).
Különböző internetes háborús témájú szövegek, propagandaképek, plakátok, karikatúrák gyűjtése és elemzése.
Családi történetek, fényképek gyűjtése feldolgozása, bemutatása az első világháborúból.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: Az átalakulás évei

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom).	*Fogalmak:* bolsevik, szovjet, örmény népirtás, egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörös terror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisantant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. *Személyek:* Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. *Kronológia:* 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum.	A bolsevik hatalomátvétel és a lenini proletárdiktatúra működésének bemutatása és értékelése források alapján. Tevékenységének értékelése. Az első világháborút követő területi és etnikai változások áttekintése térképen. A trianoni békediktátum okainak feltárása. A trianoni békediktátum értékelése a győztes hatalmak közép-európai politikájának tükrében. A trianoni békediktátum területi, népességi, gazdasági és katonai következményeinek bemutatása szöveges és képi források, ábrák és adatsorok segítségével. A trianoni határok végigkövetése, a határmegvonás konkrét okainak feltárása.
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása.		
A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	A kommunista hatalomátvétel. A proletárdiktatúra és a vörösterror.		
A Párizs környéki békék	A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása. Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata. Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások. A szétszabdalt közép-európai régió.		
A TRIANONI BÉKEDIKTÁTUM	A magyar ügy a békekonferencián. A magyar delegáció érvei. Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei.		

BÁRTFAI OKTATÁS

	Az önrendelkezési elv megsértése A békediktátum etnikai és gazdasági következményei.	*Topográfia:* Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak meghatározó személyiségeiről.

Bizonyítékok és adatgyűjtés az elcsatolt területeknek az ezeréves magyar kultúrában betöltött jelentős szerepéről (pl. történelmi személyiségek, művészek, tudósok, épületek, művészeti alkotások, intézmények).

Különböző internetes revíziós témájú szövegek, képek, plakátok, dalok gyűjtése és vizsgálata, elemzése.

Trianoni emlékhelyek térképen és fotókon.

TÉMAKÖR: A két világháború között

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kommunista Szovjetunió	A totális diktatúra és a pártállam kiépítése. A tervgazdaság és a kollektivizálás. A terror eszközei és áldozatai.	*Fogalmak:* totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciós per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervgazdaság, piacgazdaság, New Deal, fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss. *Személyek:* Joszif V. Sztálin, Adolf Hitler.	A sztálini Szovjetunió működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok, ábrák segítségével. A világgazdasági válság és a rá adott válaszok bemutatása. A nemzetiszocialista Németország működésének bemutatása és értelmezése szöveges, képi források, adatsorok és ábrák segítségével. A totális diktatúrák ideológiáinak és működésének
A Nyugat és a gazdasági világválság	A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása.		
A NEMZETISZOCIALISTA NÉMETORSZÁG	A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom. A totális állam kiépítése. A terror eszközei. Terjeszkedés a háború előtt.		

BÁRTFAI OKTATÁS

		Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte, 1929 a gazdasági világválság kezdete, 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia. *Topográfia:* Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva, Berlin.	összehasonlítása, érvelés a totális diktatúrák ellen.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Visszaemlékezések, források gyűjtése és prezentáció készítése a sztálini terror megnyilvánulásairól (pl. GULAG, holodomor, koncepciós perek).
Különböző képi és szöveges források gyűjtése a sztálini diktatúra hétköznapjairól.
Prezentáció készítése a náci terror megnyilvánulásairól (pl. kristályéjszaka, GESTAPO, koncentrációs táborok stb.).
A korszakkal kapcsolatos dokumentum- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A Horthy-korszak

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra:8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Talpra állás Trianon után	A király nélküli alkotmányos királyság. A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában. A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években. A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	*Fogalmak:* kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állameszme, magyar népi mozgalom, nyilasok. *Személyek:* Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kuno, Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. *Kronológia:* 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége, 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása.	A magyarországi korlátozott parlamentarizmus rendszerének értékelése. A korabeli politikai berendezkedés összehasonlítása más (közép-) európai országokéval. A bethleni gazdasági konszolidáció folyamatának és eredményeinek áttekintése képek, ábrák és adatsorok alapján. Szöveges források olvasása és értelmezése a Horthy-korszak főbb társadalmi kérdéseiről (pl. oktatás, társadalmi mobilitás, antiszemitizmus, földkérdés). A magyar külpolitika céljainak, lehetőségeinek és a revízió eredményeinek értékelése, elemzése térkép és statisztikai adatok alapján.
A 1930-as évek Magyarországa	A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
Kiselőadás / prezentáció készítése a korszak kiemelkedő szereplőiről (pl. Horthy, Bethlen, Teleki).

BAPTISTA OKTATÁS

A Horthy-korszak gazdasági fejlődéséről tanúskodó képek gyűjtése és bemutatása (pl. Csepeli Szabadkikötő, villamosított vasútvonal stb.).

TÉMAKÖR: A második világháború

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A tengelyhatalmak sikerei	Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás. Nyugat-Európa lerohanása. Német támadás a Szovjetunió ellen. Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	*Fogalmak:* Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás, holokauszt, partizán, Vörös Hadsereg, jaltai konferencia, háborús bűn, malenkij robot. *Személyek:* Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Charles de Gaulle, Bárdossy László, Kállay Miklós, Endre, Edmund Veesenmayer, Szálasi Ferenc, Raoul Wallenberg, Richter Gedeon. *Kronológia:* 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, 1939–45 a második világháború, 1939.	A tengelyhatalmak 1939 előtti terjeszkedésének végigkövetése és értelmezése térkép alapján. A második világháború főbb eseményeinek azonosítása térképeken. A második világháború jellegzetességeinek bemutatása ábrák, adatsorok, képi és szöveges források alapján. A magyar területi revízió megvalósulásának bemutatása térképek, képek, szöveges források és adatsorok alapján. A magyar háborús szerepvállalás legfontosabb eseményeinek és az ország veszteségeinek bemutatása térképeken, képi és szöveges források segítségével (pl. Don-kanyar, Árpád-vonal, tordai ütközet, Budapest ostroma).
A szövetségesek győzelme	A keleti és a nyugati front. A csendes-óceáni hadszíntér.		
MAGYARORSZÁG A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN: MOZGÁSTÉR ÉS KÉNYSZERPÁLYA	A területi revízió lépései. A fegyveres semlegesség. A Szovjetunió elleni háború. A Don-kanyar. A német megszállás és következményei.		
A HOLOKAUSZT	Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia. Koncentrációs és megsemmisítő táborok. Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában.		

BAPTISTA OKTATÁS

	A magyarországi zsidótörvények. A magyar holokauszt. Felelősség és embermentés.	szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1940 a második bécsi döntés, 1941. április Jugoszlávia megtámadása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hirosima ellen. *Topográfia:* Sztálingrád, Normandia, Pearl Harbor, Hirosima, Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk Árpád-vonal, Auschwitz, Újvidék, Drezda, Szolyva.	A magyar szellemi és kulturális élet II. világháború idején bekövetkező veszteségeinek (híres magyar tudósok, művészek származásuk vagy politikai nézeteik miatti emigrációja) értékelése. A holokauszt folyamatának áttekintése képi források és szöveges visszaemlékezések feldolgozásával. A nyilas terror áttekintése források alapján. A tömeges deportálások és a szovjet megszállás jellemzőinek és következményeinek áttekintése képi és szöveges források segítségével. A határon kívül rekedt magyarság második világháború végi tragédiáinak bemutatása különböző források alapján. Magyarország világháborúbeli sorsának, szerepének és mozgásterének bemutatása, valamint összehasonlítása más közép-európai országokéval.
A második világháború jellemzői	A villámháború és következményei. Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror. Az ellenállás formái. A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.		
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom. A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma. Megszabadulás és szovjet megszállás. Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak. A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás).		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:
A nagyhatalmak (Németország, Szovjetunió, Nagy-Britannia, Franciaország) világháború kitörésében játszott szerepének megvitatása.
Beszámoló készítése az európai és/vagy csendes-óceáni hadszínterek egyik jelentős csatájáról.

BAPTIG-A-CSTARS

A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
A magyar honvédség háborús részvétele főbb helyszíneinek nyomon követése térképen.
Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a második világháborúból.
Híres magyar tudósok, művészek életművének bemutatása, akik származásuk vagy politikai nézeteik miatt emigrációba kényszerültek.
Kiselőadás készítése a budapesti gettó életéről visszaemlékezések alapján.
Második világháborús emlékművek, emlékhelyek, sírok felkeresése a lakóhelyen és környékén.
Beszámoló készítése a határon túli magyarság körében folytatott etnikai tisztogatásokról források alapján.

TÉMAKÖR: A két világrendszer szembenállása

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A kétpólusú világ kialakulása	Az ENSZ megalapítása. A párizsi béke. Kitelepítések és lakosságcserék a háború után. A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása. A két világrend jellemzői. A két Németország.	*Fogalmak:* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. *Személyek:* Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Mahátma Gandhi, Mao Ce-tung. *Kronológia:* 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, India függetlenné válása, 1948 Izrael	A második világháború után kialakult világrend áttekintése. A gyarmati rendszer felbomlása főbb állomásainak felidézése. A két német állam létrejötte folyamatának és következményeinek bemutatása. Az arab-izraeli konfliktus főbb okainak és jellemzőinek feltárása. A nyugati és a keleti blokk gazdasági, társadalmi és politikai rendszerének összehasonlítása.
A hidegháború	A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda. A szembenállás és enyhülés hullámai. Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán).		
A gyarmatok felszabadulása	Izrael megalapítása		

BÁRTFAI OKTATÁS

		Állam megalapítása, 1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. *Topográfia:* Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán.	

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kitelepítések irányainak és létszámának grafikus ábrázolása.
Információk gyűjtése a főbb hidegháborús konfliktusokról (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam).
Játékfilmek megvitatása (pl.: Szakasz, Hair, Gran Torino)

TÉMAKÖR: Háborútól forradalomig

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átmenet évei Magyarországon	A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés. A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság. A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947.	*Fogalmak:* népbíróság, háborús bűnös, földosztás, államosítás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás,	Magyarország szovjetizálása főbb jellemzőinek bemutatása. A korlátozott magyar parlamentarizmus és az egypárti diktatúra összehasonlítása. A demokrácia felszámolása során alkalmazott eszközök

BARTISTA OKTATÁS

A szovjetizálás Magyarországon	Az egypárti diktatúra kiépítése. Államosítás és kollektivizálás. Koncepciós perek, egyházüldözés. A keleti blokk.	Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat. *Személyek:* Tildy Zoltán, Kovács Béla, Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit. *Kronológia:* 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások, 1948 MDP megalakulása, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra, 1949 kommunista alkotmány. *Topográfia*: Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy.	azonosítása konkrét példákkal alátámasztva. Annak felismerése, hogy Magyarország szovjet megszállása miként határozta meg az ország sorsát. A kommunista diktatúra sajátosságainak bemutatása a Rákosi-rendszer példáján. A diktatúra kulturális jellemzőinek felismerése képeken, művészeti alkotásokon. A társadalom fölött gyakorolt totális kontroll eszközeinek azonosítása különböző források segítségével.
A Rákosi-diktatúra	Az erőltetett iparosítás. A pártállam. A terror. A diktatúra hatása a mindennapi életre.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A kékcédulás választások feldolgozása adatsorok és a választási törvény értelmezésével.
Internetes gyűjtés a Rákosi-időszak vicceiből és karikatúráiból – a mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.
Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése feldolgozása, bemutatása a Rákosi időszakból.
Egy kiemelkedő koncepciós per (pl. Mindszenty-per) feldolgozása.
A Terror Háza Múzeum meglátogatása.
Beszámoló készítése a diktatúra prominens szereplőiről, felelőseiről (pl. Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Péter Gábor, Rajk László).
Kommunista propaganda plakátok gyűjtése és értelmezése.
A korszakkal kapcsolatos filmek / filmrészletek megtekintése és értelmezése.
Beszámoló készítése a korabeli magyar sporteredményekről.

TÉMAKÖR: Az 1956-os forradalom és szabadságharc

JAVASOLT ÓRASZÁM:

BÁRMILYEN TÁRGYÚ

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A FORRADALOM	A forradalom okai és közvetlen előzményei. A forradalom céljai. Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23. A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás).	*Fogalmak:* MEFESZ, pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortüzek. *Személyek:* Gerő Ernő, Maléter Pál, Nagy Imre, Kovács László, Pongrátz Gergely, Kádár János. *Kronológia:* 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. *Topográfia:* Kossuth tér és Corvin köz (Budapest), Mosonmagyaróvár, Salgótarján.	Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okainak és főbb fordulópontjainak bemutatása. 1956 szimbólumainak értelmezése. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc nemzetközi összefüggéseinek bemutatása. A forradalom és szabadságharc értékelése.
A nemzet szabadságharca	Szabadságharc a fővárosban és vidéken. A fegyveres ellenállás hősei. Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai. A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban. Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos archív- és játékfilmek/filmrészletek megtekintése és értelmezése.
Az 1956-os forradalom külpolitikai hátterének vizsgálata.
Információk gyűjtése a forradalom és szabadságharc kiemelkedő hőseiről és mártírjairól.

BARTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A kádári diktatúra

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 4 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Javasolt tevékenységek**
A pártállami diktatúra és működése	A megtorlások időszaka, formái és áldozatai. A pártállam és szervezetei. Az erőszakos téeszesítés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése. Hamis társadalmi béke – a kádári alku. Az elnyomás változó formái.	*Fogalmak*: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásőrség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőszövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus, „három T”. *Kronológia*: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése, 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.	A megtorlás mértékének és jellegének vizsgálata. A „kádári alku” fogalmának értelmezése. Az elnyomás formáinak bemutatása a Kádár-rendszer időszakában. A téeszesítés eszközeinek összehasonlítása a Rákosi-diktatúra időszakával. A gazdaság, társadalom és életmód főbb jellemzőinek bemutatása a Kádár-rendszer idején. A kultúrpolitika jellemzőinek értelmezése, módszereinek bemutatása.
GAZDASÁG, TÁRSADALOM, ÉLETMÓD	A tervgazdaság és a KGST. A gazdasági reform és a második gazdaság. A „gulyáskommunizmus”. Népesedési folyamatok. Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Információk gyűjtése a kultúrpolitika jellemzőiről, módszereiről.

Internetes gyűjtés a kádári időszak vicceiből. A mögöttük kirajzolódó korkép értékelése.

Családi történetek, fényképek, tárgyak gyűjtése, feldolgozása, bemutatása a kádári diktatúra időszakából.

TÉMAKÖR: A kétpólusú világ és felbomlása

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 8 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

BÁRTFAI KIADÁS

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Nyugat a 20. század második felében	A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam. Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra.	*Fogalmak:* jóléti állam, prágai tavasz, Szolidaritás. *Személyek:* Nicolae Ceauşescu, Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Ronald Reagan, Helmuth Kohl. *Kronológia:* 1975 a helsinki értekezlet, 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltoztatás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború. *Topográfia:* Szlovákia, Ukrajna.	A fogyasztói társadalom és a jóléti állam jellemzőinek és problémáinak felidézése. A társadalom, a demográfia és az életmód jellegzetességeinek bemutatása a nyugati világban. A tömegkultúra jelenségeinek bemutatása konkrét példák alapján. A kétpólusú világ megszűnéséhez vezető okok felidézése. A közép-európai ellenzéki mozgalmak jelentőségének bemutatása. A délszláv háború okainak feltárása. A közép-európai régió államai változásának nyomon követése térképen.
A szocializmus válsága és megrendülése	Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra. A kis hidegháború. A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése. Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban.		
A kétpólusú világ megszűnése	Németország újraegyesítése – a magyar szerepvállalás. A Szovjetunió felbomlása.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Esszé készítése Mindennapi élet a vasfüggöny két oldalán címmel.

BAPTISTA OKTATÁS

TÉMAKÖR: A rendszerváltoztatás folyamata

JAVASOLT ÓRASZÁM:
Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A Kádár-rendszer végnapjai	Az adósságválság kialakulása és következményei. Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok. Az ellenzék megszerveződése Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás. A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása.	*Fogalmak:* adósságspirál, Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal Demokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP), Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltoztatás, visegrádi együttműködés, privatizáció, kárpótlás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás. *Személyek:* Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula, Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor. *Kronológia:* 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról.	A szocializmus válságának elemzése (külső és belső tényezők feltárása) Magyarországon. A magyarországi rendszerváltoztatás főbb állomásainak felidézése. A gazdasági rendszerváltoztatás legfontosabb kérdéseinek áttekintése és értékelése. A gazdaság és a társadalom átalakulása főbb tendenciáinak megfigyelése grafikonok és adatsorok alapján. A kádári diktatúra és az új demokratikus rendszer összehasonlítása.
A RENDSZERVÁLTOZTATÁS	Az új pártok – különböző ideológiák. Az 1990. évi parlamenti és önkormányzati választás. Az Antall-kormány megalakulása. A rendszerváltoztatás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás).		
A piacgazdaság kiépülése	A privatizáció – vesztesek és nyertesek.		

BÁRTFAI ORATÁS

	A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe. A külkereskedelem átalakulása. Gazdasági szerkezetváltás.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A rendszerváltó pártok plakátjainak és jelszavainak elemzése.
Kronológia készítése a rendszerváltoztatás legfontosabb történéseiről.
Interjú készítése egy családtaggal, ismerőssel a rendszerváltoztatás időszakáról.

TÉMAKÖR: A világ a 21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
Az átalakuló világ	A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei. A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína. Óriásvállalatok a globális térben.	*Fogalmak:* modernkori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus, terrorizmus, globalizáció.	A világgazdaság résztvevőinek elhelyezése a globális térben. A transznacionális vállalatok működésének bemutatása konkrét példák alapján. A globalizáció előnyeinek és hátrányainak, valamint kockázatainak összevetése. A többpólusú világ főbb jellemzőinek felidézése. A népességrobbanás és népességfogyás problémáinak áttekintése. A migráció okainak feltárása (a gazdasági bevándorlás és a menekültkérdés esetében).

BAPTISTA OKTATÁS

			Válsággócok azonosítása térkép segítségével (pl. Közel-Kelet, Ukrajna).
A globális világ	Demográfiai változások, népmozgások. Az iszlamizmus térhódítása. A kereszténység helyzete a globalizálódó világban. Válsággócok, helyi konfliktusok és terrorizmus. Globalizáció és kultúra. A hagyományos és új identitások – értékek és értékválság. Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Vita a globalizáció előnyeiről és hátrányairól.

A reklámok szerepe és a fogyasztói társadalom jellemzőinek bemutatása.

A globalizációval és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos napi hírek gyűjtése és elemzése.

TÉMAKÖR: Magyarország a 21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A DEMOKRÁCIA MŰKÖDÉSE MAGYARORSZÁGON	Az Alaptörvény. A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer. A választási rendszer.	*Fogalmak:* közvetett és közvetlen demokrácia, integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió	Az Alaptörvény fontosabb pontjainak felidézése. A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb eseményeinek

BÁRTISTA OKTATÁS

A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai. Magyarország a NATO-ban. Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek.	Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény. *Személyek:* Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta *Kronológia:* 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 1999 Magyarország belép a NATO-ba, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba, 2012 az Alaptörvény bevezetése. *Topográfia*: Brüsszel.	azonosítása különböző források alapján. A rendszerváltoztatás óta parlamentbe jutott fontosabb pártok politikai profiljának és céljainak áttekintése. Magyarország nyugati integrációjának bemutatása a NATO és az Európai Unió működésének ismeretében. Eltérő álláspontok bemutatása az Európai Unió működésének értékeléséről és jövőjéről. Érvelés a közép-európai együttműködés mellett.
MAGYARORSZÁG ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ	Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés. Az Európai Unió főbb szervei és működésük. Magyarország csatlakozásának folyamata. Az együttműködés eredményei és nehézségei. Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

A magyar alkotmányozás, alkotmány jellegű törvények (pl. Aranybulla, Tripartitum / Corpus Juris Hungarici, Pragmatica Sanctio, áprilisi törvények) nyomon követése különböző nyomtatott és internetes források segítségével.

Vita az Európai Unió szerepéről életünkben.

TÉMAKÖR: A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20–21. században

JAVASOLT ÓRASZÁM:

Heti 4 óra és heti 2 óra: 6 - 3 óra

ISMERETEK ÉS FEJLESZTÉSI FELADATOK:

RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEK			
Témák	**Altémák**	**Fogalmak és adatok/Lexikák**	**Fejlesztési feladatok**
A határon túli magyarok	A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére. Az asszimilációs politika megnyilvánulásai.	*Fogalmak:* kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság, diszkrimináció.	A határon túli magyar nemzeti közösségek küzdelmeinek áttekintése Trianontól napjainkig.

BÁRTISTA GYAKORLÁS

	Autonómia és kisebbségi jogok kérdése. Anyanyelvű oktatás és kultúra. Magyarok a nagyvilágban – a szórványmagyarság.	*Személyek:* Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László. *Kronológia:* 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március. *Topográfia*: Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld.	A magyarországi németek kitelepítésének felidézése források alapján. A magyarországi romák helyzetének, problémáinak bemutatása napjainkban.
A magyarországi nemzetiségek, a magyarországi cigányság	A cigányok/romák 20–21. századi története. Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon. Anyanyelvű oktatás és kultúra.		

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK:

Népszámlálási adatok, statisztikai adatsorok segítségével a határon túli magyarság létszámadatainak a nyomon követése 1920-tól a közelmúltig, következtetések levonása az adatokból.

Információk gyűjtése a magyar kisebbségek önszerveződésének, érdekvédelmének intézményeiről a 21. században.

Az érettségi vizsgára felkészítő kétéves képzésben résztvevő hallgató a 13. évfolyam nevelési-oktatási szakasz végére képessé válik:

önállóan tud használni általános és történelmi, nyomtatott és digitális információforrásokat (tankönyv, kézikönyvek, szakkönyvek, lexikonok, képzőművészeti alkotások, könyvtár és egyéb adatbázisok, filmek, keresők);

önállóan információkat tud gyűjteni, áttekinteni, rendszerezni és értelmezni különböző médiumokból és írásos vagy képi forrásokból, statisztikákból, diagramokból, térképekről nyomtatott és digitális felületekről;

képes a szándékainak megfelelő információkat kiválasztani különböző műfajú forrásokból;

összehasonlítja a forrásokban talált információkat saját ismereteivel;

képes kiválasztani a megfelelő forrást valamely történelmi állítás, vélemény alátámasztására vagy cáfolására.

ismeri a magyar és az európai történelem tanult történelmi korszakait, időszakait, és képes azokat időben és térben elhelyezni;

az egyes események, folyamatok idejét konkrét történelmi korhoz, időszakhoz kapcsolja vagy viszonyítja, ismeri néhány kiemelten fontos esemény, jelenség időpontját, kronológiát használ és készít;

össze tudja hasonlítani megadott szempontok alapján az egyes történelmi korszakok, időszakok jellegzetességeit az egyetemes és a magyar történelem egymáshoz kapcsolódó eseményeit;

képes azonosítani a tanult egyetemes és magyar történelmi személyiségek közül a kortársakat;

felismeri, hogy a magyar történelem az európai történelem része, és példákat tud hozni a magyar és európai történelem kölcsönhatásaira;

BÁRTFA OKTATÁS

a földrajzi környezet és a történeti folyamatok összefüggéseit példákkal képes alátámasztani;
A képzésben résztvevő hallgató felismeri, hogy a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális viszonyai a múltbeli események, tényezők következményeiként alakultak ki.
Az összeállításhoz felhasznált dokumentumok:
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatas Letöltés ideje: 2023.07.24.
https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol Letöltés ideje: 2023.07.24.

BAPTISTA OKTATÁS

Digitális kultúra tantárgy

Célok és feladatok

A digitális kultúra tantárgy oktatása során a középszintű érettségi vizsgára felkészítő két alapvető feladatot kell megoldani. Az egyik feladat az informatikát alapórában tartalmazó képzések évfolyamaiból hozott informatikai ismeretek bővítése, a szövegszerkesztési a bemutató-készítési ismeretek elmélyítése, képszerkesztés és weblapszerkesztés elsajátítása elmélyítése és ez által a középszintű érettségire való felkészítés. A másik feladat a tanulók értelmi képességeinek digitális kompetenciával összefüggő képességeinek fejlesztése. Ennek megfelelően jelentős súlyt kapnak azok az alkalmazások és elméleti ismeretek, melyek e célok eléréséhez szükségesek.

A digitális átalakulás komoly kihívást jelent oktatási rendszerünk számára. Ahhoz ugyanis, hogy tanulóink sikeresen érvényesüljenek a társadalmi életben és megfeleljenek a gazdaság munkaerőpiaci elvárásainak, el kell sajátítaniuk a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Mivel az informatikai eszközök fejlődése folyamatosan olyan új lehetőségeket tár fel, amelyekkel korábban nem találkoztunk, a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése nem csupán az informatikai tudás átadását jelenti, hanem a tanulók digitális kultúrájának sokoldalú fejlesztését is igényli. Ez természetesen valamennyi tanulási területen megjelenik, azonban a szükséges szakmai és módszertani hátteret és koherenciát a digitális kultúra tantárgy biztosítja.
A tanulók digitális kultúráját a középiskolában is elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kell kapnia a tanulók kreativitásának és együttműködésének is. A problémák összetettségében építünk a korosztályra jellemző, magasabb absztrakciós szintre, és célként már megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is. A középiskolás korosztálynál is fontos, hogy a hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írjunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.
A digitális kultúra tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:
A tanulás kompetenciái: A digitális kultúra tanulása során a tanuló képessé válik a digitális környezetben, felhőalapú információmegosztó rendszerekben megszerezhető tudáselemek keresésére, szűrésére, rendszerezésére, továbbá tudásépítő folyamataikban való alkotó felhasználására.
A kommunikációs kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy fejleszti az eszközhasználatot, így különösen a kommunikációs eszközök használatát.

BÁRTFAI OKTATÁS

A digitális kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy elsősorban a digitális kompetenciákat fejleszti. Ezeket a tanuló képes lesz egyéb tudásterületeken, a mindennapi életben is alkalmazni. A tantárgy segíti a kreatív alkotótevékenységhez szükséges képességek kialakítását és fejlesztését is.
A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A digitális kultúra keretében végzett tevékenység fejleszti a tanulónak a problémák megoldása során szükséges analizáló, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodását.
A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló online térben történő közös feladatmegoldáshoz, kapcsolatteremtéshez, alkotótevékenységhez szükséges képességeit, továbbá fejleszti a felelősségtudatot a különböző felületeken való információmegosztás során. Az online térben elősegíti a szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus kialakítását.
A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység kialakítja azokat a biztos és koherens kompetenciákat, melyek birtokában lehetőség nyílik az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatására.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A digitális kultúra tantárgy keretében végzett tevékenység fejleszti a tanuló azon képességét, hogy alkalmazkodni tudjon a változó környezethez, képes legyen tudását folyamatosan felülvizsgálni és frissíteni, ahogyan azt a munkaerőpiac megkívánja. Fejleszti továbbá a munka világában alapkövetelményként megjelenő élethosszon át tartó tanulás és flexibilitás képességét.
A digitális kultúra tantárgy fejlesztési feladatait a NAT a középiskolában is négy témakör köré szervezi, amelyek szervesen kapcsolódnak egymáshoz.
Az *informatikai eszközök használata* önálló tartalmi elemként csak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgát közvetlenül előkészítő kurzusokban jelenik meg, elsősorban a 11-12. évfolyamon. Ezt a fejlesztési területet integráltan dolgozzuk fel akkor, amikor az adott eszköz használata azt szükségessé teszi. A tanuló ugyanakkor több olyan témakörrel is találkozik, ahol az elméleti háttér fontos alapokat biztosít a feladatok gyakorlati megoldásához (pl. grafika, adatbázis-kezelés). A tananyag feldolgozása során támaszkodnunk kell a tanulók különböző informális tanulási utakon megszerzett tudására, melyet kiegészítünk, rendszerezünk. A javasolt óraszám nem egyszeri, lezárható témafeldolgozást jelent, hanem egy becsült, összegzett elképzelést.
A *digitális írástudást* a középiskolás tanulóktól a többi tantárgy tananyagának feldolgozása során, az iskolai élet egyéb területein, a hétköznapi életben és később, a felsőoktatásban is elvárják. A digitális írástudás alapjait a tanulók az általános iskolában megszerezték. A középiskolában ezt a tudást a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően összetettebb problémákon – együttműködésben a többi tantárgy oktatóival – ismételjük, alkalmazzuk, illetve néhány ponton kiegészítjük (pl. körlevélkészítés, vektorgrafika, weblapkészítés). Nem egy szoftver részletes funkcionalitásának ismeretére kell törekednünk, hanem a tanulóknak minél több célprogrammal minél több szituációban érdemes találkozniuk. Ki kell alakítani a megfelelő szemléletet ahhoz, hogy a tanuló a későbbiekben olyan szoftvereket is bátran, önállóan megismerjen, alkalmazzon, amelyek nem voltak részei a formális iskolai tanulásának.
A *problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel* a hétköznapi élethelyzetek, a tanulási feladatok, a munkavégzés, a felsőoktatás fontos részét képezi. A feladatok eredményes megoldásához azok megértése, részekre bontása és tervezett, precíz végrehajtása szükséges. A

BÁRTFAI OKTATÁS

problémamegoldás egyre gyakrabban digitális eszközökkel történik, ezért a digitális kultúra tantárgy tanulási eredményei között kiemelt szerepet kap.
Az algoritmizálás, programozás ismerete elősegíti az olyan elvárt készségek fejlesztését, amelyek a digitális eszközökkel történő problémamegoldásban, a kreativitás kibontakozásában és a logikus gondolkodásban nélkülözhetetlenek. A középfokú oktatásban, az életkori sajátosságoknak megfelelően, fontos szerepet kap az algoritmusok megfogalmazása, létrehozása és adott problémák megoldása során azok alkalmazása. Míg a tanulók az általános iskolában a blokkprogramozás eszközeivel ismerkedtek meg, középiskolai tanulmányaikban a grafikus felületet is kezelő fejlesztői környezetben egy könnyen tanulható programozási nyelvvel találkoznak.
Az *információs technológiákat* nem csak a digitális szolgáltatások igénybevételéhez használjuk, azok ma már az állampolgári jogok és kötelezettségek teljesítéséhez is szükségesek. A webes és mobilkommunikációs eszközök széles választéka, felhasználási területük gazdagsága lehetővé teszi a tanórák rugalmas alakítását, és szükségessé teszi a tanulók bevonását a tanulási folyamat tervezésébe, egyéni adottságaikhoz, szükségleteikhez igazítva – beleértve ebbe a tanulók saját mobileszközeinek alkalmazását is. A témakör feldolgozása során nem a technikai újdonságokra kell helyezni a hangsúlyt, hanem az „okos eszközök” „okos használatára”, vagyis a tudatos felhasználói és vásárlói magatartás alakítására, a biztonsági okokból bevezetett korlátozások megismerésére és elfogadására.

Értékelés

Az értékelés során az ismeretek megszerzésén túl vizsgálni kell, hogyan fejlődött a tanuló absztrakciós, modellalkotó, lényeglátó és problémamegoldó képessége. Meg kell követelni a jelenségek megfigyelése és a kísérletek során szerzett tapasztalatok szakszerű megfogalmazással való leírását és értelmezését. Az értékelés kettős céljának megfelelően mindig meg kell találni a helyes arányt a formatív és a szummatív értékelés között. Fontos szerepet kell játszania az egyéni és csoportos önértékelésnek, illetve a diáktársak által végzett értékelésnek is. Törekedni kell arra, hogy a számonkérés formái minél változatosabbak, az életkornak megfelelőek legyenek. A hagyományos írásbeli és szóbeli módszerek mellett a diákoknak lehetőséget kell kapniuk arra, hogy a megszerzett tudásról és a közben elsajátított képességekről valamely konkrét, egyénileg vagy csoportosan elkészített termék létrehozásával is tanúbizonyságot tegyenek.
Formái:
órai egyéni- és csoportmunka adott szempontok szerinti értékelése,
szóbeli felelet,
feladatlapok értékelése,
tesztek, dolgozatok osztályozása,
kiselőadások tartása,
projektmunkák értékelése
adatgyűjtés, poszter, plakát, prezentáció, program készítése előre megadott szempontok szerint,
gyakorlati feladatok megoldása.

BAPTISTA ORTÁS

KOMPETENCIÁK

Általános kompetenciák

A vizsgázó legyen képes alkalmazói készséget igénylő feladatokat megoldani, felismerni és élő nyelven megfogalmazni a problémát és problémára adekvát megoldást adni. A felismert problémát algoritmikus gondolkodás útján, az algoritmikus gondolkodást segítő eszközök és szoftverek használatával oldja meg. Legyen képes önálló munkavégzésre, végezzen alkotómunkát a problémamegoldás során. Legyen tisztában az informatika és a társadalom kölcsönhatásaival, használja az operációs rendszer hálózati szolgáltatásait. Legyen képes a digitális eszközöket integráltan használni.

Tartalomorientált kompetenciák

Szövegszerkesztés
Számítógépes grafika és képszerkesztés
Bemutatókészítés
Táblázatkezelés
Adatbázis-kezelés
Publikálás a világhálón
Algoritmizálás, adatmodellezés
A programozás eszközei

Az érettségi vizsgán követelmény a komplex eszközhasználat, a feladatokban megjelenhetnek más témakörökhöz tartozó elemek. A vizsgázónak képesnek kell lennie a problémamegoldás során az eszközök integrált használatára.

1. Szövegszerkesztés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott szövegszerkesztő programot;
tudja használni a szövegszerkesztő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon feladatleírás alapján szöveges dokumentumokat készíteni;
tudja kezelni a szövegszerkesztő nyelvi eszközeit;

BAPTISTA OKTATÁS

tudjon szöveges dokumentumaiba képeket, táblázatokat, illetve egyéb objektumokat beilleszteni, és tulajdonságaikat módosítani;
tudjon kördokumentumot létrehozni;
legyen képes nagyméretű dokumentumok kezelését megkönnyítő eljárások alkalmazására.

Számítógépes grafika és képszerkesztés
vizsgázó

tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;
tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;
ismerje a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereit;
tudjon digitálisan rögzített képet, fényképet módosítani, manipulálni, szerkeszteni;
tudjon raszter- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani.

Bemutatókészítés
A vizsgázó

tudjon kezelni egy választott bemutatókészítő programot;
tudja használni a bemutatókészítő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon feladatleírás alapján bemutatót készíteni;
legyen képes képeket és ábrákat a szöveges környezetbe helyezni, adatokat táblázatosan elrendezni;
tudja alkalmazni a bemutatókészítési alapelveket;
tudjon interaktív bemutatókat létrehozni.

4. Táblázatkezelés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott táblázatkezelő programot;
tudja használni a táblázatkezelő program eszközeit az adott probléma megoldására;
tudjon a táblázatba szöveget, képet, illetve egyéb objektumot beilleszteni, és azok tulajdonságait módosítani;
legyen képes adatokat táblázatokba rendezni, és áttekinthető módon formázni;
tudjon függvényeket és saját képleteket használva számításokat végezni az adatokkal
tudja célszerűen használni a különböző adatformátumokat;

BÁRTFAI OKTATÁS

tudjon hivatkozásokat használni;
tudjon adatokat rendezni, közülük meghatározottakat kigyűjteni;
tudjon megfelelő típusú diagramot készíteni, tulajdonságait módosítani.

5. Adatbázis-kezelés
vizsgázó

tudjon kezelni egy választott adatbázis-kezelő rendszert;
tudja használni az adatbázis-kezelő eszközeit az adott probléma megoldására;
az adatmodell alapján tudjon adatbázist definiálni, annak tartalmát karbantartani;
legyen képes fájlban tárolt adatokat importálni az adatbázis-kezelő programba;
ismerje az adattípusokat, az adatokon értelmezett műveleteket és függvényeket;
tudjon adattáblák között kapcsolatokat felismerni és használni;
tudjon adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni;
legyen képes az adattáblák tartalmának módosítására.

Publikálás a világhálón
A vizsgázó

ismerje a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
értse a CSS használatának alapelveit;
tudja webdokumentum tartalmát és stílusát szerkeszteni;
tudjon weblapot készíteni HTML és CSS nyelven kódszerkesztő alkalmazással.

7. Algoritmizálás, adatmodellezés
vizsgázó

tudjon pontos feladatmeghatározás alapján adatmodellt felállítani;
ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását;
ismerje a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit;
tudjon a megoldandó feladathoz algoritmust készíteni;
legyen képes algoritmusok számítógépes megvalósítására szövegesen vagy algoritmusleíró eszközzel megadott feladat alapján.

BÁPTISTA OKTATÁS

A programozás eszközei
A vizsgázó

legyen képes programozási feladatot a választott programozási nyelven megoldani;
tudja használni a választott programozási nyelvet és a választott fejlesztői környezetet.

Digitális Kultúra középszintű érettségi előkészítő 12. évfolyam

Témák	**Óraszám**
1. Informatikai alapismeretek	2
2. Operációs rendszerek	2
3. Szövegszerkesztés	12
4. Információs hálózati szolgáltatások, Internet	2
5. Bemutatókészítés, grafika és médiainformatika	16
7. Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	22
8. Könyvtári informatika	2
9. Számítógépes grafika, vektorgrafika	14
Összesen	**72**

Az óra sorszáma	**Az óra témája**	**Új fogalmak**	**A kerettantervben megjelölt fejlesztési feladatok, ismeretek, tanulási eredmények**	**Javasolt tevékenységek, munkaformák**

BAPTISTA OKTATÁS

Informatikai alapismeretek				
	Pc felépítése	hardver	perifériák részei, tulajdonságai	Eszközök, hardverek megismerése, korszerű számítógép felépítése
	Szoftverek	jogok, szoftverek csoportosítása	szoftverek csoportosítása, jogok	szoftverek alkalmazása. telepítése, jogtiszta programok használata
Operációs rendszerek				
	Operációs rendszerek	grafikus operációs rendszer	Windows környezet használata	Az operációs rendszer megismerése és a programok használata
	Alkalmazói környezet	gépház, könyvtárkezelő parancsok	Állományok kezelése és azokkal műveletek. Hardverek testre szabása	pc-s környezetben a beállítások módosítása, személyre szabása
Szövegszerkesztés				
	Ismétlés	A szöveg szabályos bevitele, kijelölés, a munkakörnyezet kialakítása, karakterformázás, bekezdésformázás, nyelvi ellenőrzés, karakterformázás, szimbólumok, elválasztás sorok végén, bekezdésformázás, listák	Tipográfiai ismeretek	Egyszerű hétköznapi szöveges dokumentumok elkészítése, például: leírás, tájékoztató, reklám, irodalmi szöveg. Nyelvi és gépelési hibák javítása irodalmi szövegben. Nyers szöveg formázása leírás alapján. Minta alapján a karakter- és bekezdésformátumok felismerése, alkalmazása.
	Az adatok áttekinthető elrendezése	Táblázat beszúrása, formázása. Tabulátorok alkalmazása, tabulátorpozíciók fajtái	Tipográfiai ismeretek. Formanyomtatvány készítése. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	A hétköznapi életben előforduló példák elemzése és elkészítése: órarend, menetrend, menü, árjegyzék, kupon, hirdetés, iskolai nyomtatványok Más tantárgyakhoz kapcsolódó adatok táblázatos elrendezése, például földrajzi vagy történelmi adatok, mérési eredmények

BAPTISTA OKTATÁS

	Képek, ábrák beillesztése	Képek beillesztése, elrendezése, képaláírás készítése, egyszerű alakzatok beillesztése, elrendezése, vektorgrafikus ábra kialakítása	Tipográfiai ismeretek. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Más tantárgyhoz kapcsolódó feladathoz források keresése, azok felhasználásával képeket, ábrákat tartalmazó dokumentum kialakítása. Például adott tájegység, állatfaj vagy történelmi esemény bemutatása, ábra készítése matematikai tétel, természeti jelenség vagy fizikai fogalom bemutatására
	Fájlok kezelése, megosztása	Oldal kialakítása, mentési, nyomtatási beállítások. Dokumentum megosztása, közös szerkesztése	Tipográfiai ismeretek. Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése	Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése. Közös dokumentum készítése, szerkesztése például osztálykirándulás, teremszépítés tervezéséhez
	Gyakorlás, ellenőrzés	Egyoldalas dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Tipográfiai ismeretek. Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok.	Egyoldalas hivatalos dokumentum, formanyomtatvány, iskolai tájékoztató, más tantárgyhoz kapcsolódó probléma, faliújságcikk stb. készítése
	Körlevélkészítés	Adatforrás, törzsdokumentum, körlevél	Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése	Körlevél – például értesítők, meghívók, brossúrák, fizetési felszólítások – készítése. Az adatforrás adatainak szűrése
	Címke, etikett készítése	Adatforrás, törzsdokumentum, körlevél	Címke, etikett tulajdonsága, nyomtatási elrendezés	Borítékok, címkék készítése, nyomtatása, adatforrás használata
	Stílusok, tartalomjegyzék	Stílusok alkalmazása és módosítása, normál stílus, címsor stílusok használata, új stílus létrehozása. Tartalomjegyzék készítése	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Tartalomjegyzék létrehozása	Adott nyersszöveg formázása stílusok segítségével, tartalomjegyzék beszúrása. Más tantárgyakhoz kapcsolódó oktatóanyag, tanulmány vagy projektbeszámoló készítése
	Nagy dokumentumok formázása	Élőfej, élőláb, lábjegyzet, objektumok beszúrása, szövegdoboz, hasáb, szakasz, elválasztás	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása	Adott nyersszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása (címsorok kialakítása, tartalomjegyzék, lábjegyzet beillesztése, hasábok, szakaszonként eltérő laptájolás, élőfej, élőláb kialakítása)
	Gyakorlás	Hosszabb dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Az iskolai élethez vagy más tantárgyakhoz kapcsolódó beszámoló, tanulmány készítése egyénileg vagy projektmunka keretében. Források keresése és felhasználása a hivatkozás szabályainak betartásával

BAPTISTA OKTATÁS

	Ellenőrzés	Hosszabb dokumentum kialakítása a megismert eszközökkel	Tipográfiai ismeretek. Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalomjegyzék létrehozása. Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok	Adott nyerssszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása
	Érettségi feladatok	Komplex érettségi feladat megoldása	Érettségi követelmény rendszerének megbeszélése, elemzése	Önálló munkavégzés
Információs hálózati szolgáltatások, Internet				
	Kommunikáció az interneten	IP-cím, doménnév, levelezőszerverek	Két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazások használata, a kollaboráció jellemzői, alkalmazási példák	IP-cím lekérdezése, doménnevek felépítésének ismerete, levelezés beállításainak áttekintése, együttműködés online környezetben
	Információk online környezetben	Szerzői és felhasználási jogok, jogtiszta tartalom	Információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása az egyéni érdeklődésnek megfelelően más tantárgyak tanulása során	Összetett keresési feladat megoldása más tantárgyakkal kapcsolatban Hiteles, megbízható, szabadon felhasználható tartalmak keresése és beépítése
Multimédiás dokumentumok készítése				
	Diák tervezése: háttérmintázat megadása	diabeállítások, méretek, elrendezések	diamérete, RGB színek	Korszerű diakészítés ismereti
	szövegdoboz elhelyezése és formázása	szövegdoboz formázása, igazítása, méretezése	pozicionálás, szegély, kitöltés	címkék, lapok készítése és módosítása
	karakterek, szimbólumok formázása	karakterek beszúrása, beillesztése, formája, típusai	szimbólumok, karakterek, típus, méret, stílus	pl. franciakártyák szerkesztése és a szimbólumok használata
	Képek, ábrák, hang beszúrása és formázása	képszerkesztési műveletek a prezentációban	vágás, színezés, színek	kiválasztott és elmeinek körül vágása, színezése. mentett hang beszúrása a prezentációba

BAPTISTA OKTATÁS

	Alakzatok műveletei	alakzatok rajzolása, műveletei, csoportosítás-bontás	csoportosítás, bontás, méretezés, kitöltés	folyamatábra, tájkép szerkesztése az alakzatokkal
	Táblázat, diagram beszúrása, pozícionálása és formázása	szerkezeti, szervezeti diagramok, táblázatok igazítása, formázása	cella, sor, oszlop, diagram típusok, adat	Excel táblázat beszúrás és műveletei
	Gyakorlás	összetett gyakorlólap	összetett feladat megoldása egyénileg. forrás, minta megadásával.	próbaérettségi feladat megoldása egyénileg
	Beépített diaelrendezések.	diaelrendezések és szabályai	elrendezés típusok, helyes kiválasztás	nyers szöveg elrendezése különböző diaelrendezésében
	Több diából álló bemutató létrehozása.	meghatározott téma feldolgozása	irányított feladat, forrással	minta lapján bemutató készítése a forrás megadásával
	Diarendező nézet: diák másolása, mozgatása bemutatón belül és bemutatók között	kész bemutató rendezési beállításai, elrejtés, sorrendek	mozgatás, rejtés, felfedés	kész prezentáció módosítása, tervezése, újragondolása
	Diaminta használata. Élőfej, élőláb. Jegyzet készítése diához.	diaminta használata, jegyzetoldal készítése	diaminta, élőfej, élőláb, sorszám, előadói jegyzet	üdvözlőlap szerkesztése
	Linkek, hivatkozások	könyvjelzők, hivatkozások készítése, beszúrása	könyvjelző, hivatkozás, link	menürendszer kialakítása
	Animációk és beállításai	animáció beállításai, sorrend, időzítés	animációs lehetőségek, sorrend, animálás alatt és utáni beállítások	pl. felsorolás vagy alakzatok animálása
	Áttünés, vetítési beállítások	diák megjelenési formái	animáció, vetítési lehetőségek, végtelenítés	kész prezentáció diáinak vetítési beállításai

BAPTISTA OKTATÁS

	Érettségi feladat	előző évek feladatai	Érettségi követelmény rendszerének megbeszélése, elemzése	Önálló munkavégzés
	Ellenőrzés	komplex téma bemutatása prezentáció segítségével	szöveg, képek beszúrása és formázása	adott téma megszerkesztési
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata				
	Mi az a programozás?	Programok, tárolásuk, indításuk. Parancssor és grafikus felület. Forráskód és gépi kód. A szoftverfejlesztő munkája	A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	A program (alkalmazás) fogalma az óra végére módosulhat, beszéljük meg a tanulókkal, hogy honnan hova jutottak el. A lecke végén lévő kérdéseket vitassuk meg közösen!
	Első programjaink	Parancs, programfuttatás. Hibaüzenet, hibakeresés. IDE. Szöveg és szám adattípus. Változók. Adatbekérés a felhasználótól	Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata. Változók, értékadás. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A program futásának közös végig követesé – az utasítások és a program lefutása közötti közvetlen kapcsolat felismerése céljából.
	Változók, kiíratás, adat bekérése	Változók értékének felülírása. Karakter és elfedése, sortörés. A változók értékének felhasználása	Szekvencia. Változók, értékadás. A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései	Az óra fontos feladata a fejlesztői környezet, a parancssor és az utasítások nyelvre jellemző mintájának minél magabiztosabb használatát kialakítani, a megoldandó problémák ezért egyszerűek. Minél több egyéni és egymást segítő munka.
	Számok és karakterláncok a programban	Szöveg és szám adattípus, műveleteik. Változó és konstans. Típusátalakítás. Értékadás. Az egyenlőségjel, mint műveleti jel	Szekvencia. Változók, értékadás. Az elemi adatok kezelése és használata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A típuskonverzió megértése (akár igazi dobozzal plasztikussá téve a szokásos doboz-metaforát)
	Számok és karakterláncok	A lebegőpontos számokat tárolni képes típus. A lépésenként finomítás elve	Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása
	Elágazások	Algoritmus megfogalmazása a kódtól függetlenül. Elágazás. Feltétel, összetett feltétel. Folyamatábra, mondatszerű	Elágazások. A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Az algoritmus leírásának egy lehetséges módja megismerése. Az elágazás megfelelője egy formális programozási környezetben	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Algoritmusok leírása és kódolása

BÁRTFAI OKTATÁS

		leírás. Tesztelés. Véletlenszám-előállítás		
	Elágazások és véletlenek	Operátorok a feltételek megfogalmazásában. Többirányú elágazás	Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása. A feltételek felismerése hétköznapi problémákban. „És” kontra „vagy” a feltételek megfogalmazásában a hétköznapokban és az informatikai szemléletben
	Ciklusok	Feltételes ciklus. Ciklusmag. Logikai adattípus. Összetett ciklusfeltétel.	A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben	Elmondva is kövessük végig a ciklus belsejében lévő változó értékének alakulását pár ismétlődésen. Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Ciklusok és véletlenek	Egyenletmegoldás ciklussal. Kilépés a ciklusból. Szimuláció. Statisztika készítése	Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója. Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatása vizsgálata	Gyakorlófeladatok megoldása. A megoldás ötletét, algoritmusát érdemes lehet együtt megbeszélni, a kódolás történhet választott munkaszervezéssel.
	Ciklusok oda-vissza és egymásba ágyazva	Ciklusok kicsitől a nagyig és visszafelé. Egymásba ágyazott ciklusok	A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése	Gyakorlófeladatok megoldása. A megoldás ötletét, algoritmusát érdemes lehet együtt megbeszélni, a kódolás történhet választott munkaszervezéssel
	Összetartozó adatok kezelése	Egyszerű és összetett adatok, az ezeket tárolni képes adatszerkezet. Lista bejárása feltételes ciklussal. Bejárós ciklus, listabejárás bejárós ciklussal	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése	Vezetett egyéni munka, sok-sok megállással, a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Hasonlítsuk össze a kétféle bejárási típust! Melyiknek mi az előnye, hátránya?
	Listák és bejárásuk	Listák párhuzamos bejárása. Számszekvencia generálása. A kétféle ciklus egymásba alakíthatósága. Listák elemszáma	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata	A programok ötletét (esetleg mondatszerű leírását) érdemes lehet együtt elkészíteni
	Listák mindenféle adatokkal	Listák bejárása index szerint	Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata. Példák típusalgoritmus használatára. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi	A programok ötletét (esetleg mondatszerű leírását) érdemes lehet együtt elkészíteni. A kódolás történhet választott munkaszervezéssel

BAPTISTA OKTATÁS

			tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója	
	Szövegek, eljárások, függvények	Karakterlánc és lista adattípus összevetése, eljárás, függvény, hívás, paraméter.	A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései. A problémamegoldáshoz tartozó algoritmuselemek megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése. A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben. Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok. Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása.	Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása. Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával. Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. Értsük meg, hogy mi az eljárás, mi a függvény, és mikor melyiket használjuk.
	Fájlkezelés	szövegfájl, fájlobjektum, írás, olvasás, karakterkódolás, UTF-8	Eljárások, függvények alkalmazása A program megtervezése, kódolása	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Eljárások a gyakorlatban	Listák és karakterláncok bejárása, in operátor, eljárások és függvények hívása.		Olyan problémák közös megoldása, amelyek során a függvények, eljárások paraméterezése a paraméterátadás különböző típusainak alkalmazását igényli. Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése. Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása. Folyamatábra és mondatszerű leírás alapján kódolás.
	Függvények a gyakorlatban			
	Variációk típusalgoritmusokra 1. Történetek a taxisról meg a rókáról	Típusalgoritmus / programozási tétel, sorozatszámítás, eldöntés, kiválasztás.	Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata. A program megtervezése, kódolása, tesztelése. Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója.	Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása. Példák típusalgoritmus használatára. Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A típusalgoritmusok felhasználási lehetőségeinek felfedezése. Egyszerű és részletes forma közötti különbség

BAPTISTA OKTATÁS

				összehasonlítása, felhasználhatóságuk megfogalmazása.
	Listákat tartalmazó listák – kétdimenziós adatszerkezet	Listákat tartalmazó lista, típusalgoritmusok a kétdimenziós adatszerkezetekben, objektumok adatai kétdimenziós listákban; egymásba ágyazott ciklusok.	Példák típusalgoritmus használatára. Az objektumorientált szemlélet megalapozása. Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatása vizsgálata.	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával. A kétdimenziós lista szemléltetése a tanulócsoport igényei szerint.
	Variációk típusalgoritmusokra	Típusalgoritmusok	Példák típusalgoritmus használatára.	Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása.
	Függvények az objektumok belsejében	tagfüggvények	Függvények alkalmazása	Vezetett egyéni munka a tanulságok gyakori megfogalmazásával
	Kétdimenziós listák és szótárak a gyakorlatban	Típusalgoritmusok használata kétdimenziós listával és szótárral.		Minél több egyéni és egymást segítő munka. Gyakorlófeladatok megoldása.
Könyvtári informatika				
	A könyvtár fogalma, típusai	Nyomtatott dokumentumok. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók		Ismerje a könyvtár fogalmát, típusait: hagyományos és elektronikus könyvtárakat.
	Tematikus keresések, kulcsszavas keresések	számítógépes katalógusok használata, kezelése.	Számítógépes könyvtári adatbázisok	tudjon gyorsan és pontosan keresni a könyvtárban. ismerje a
Számítógépes grafika – vektorgrafika				
	A vektorgrafika alapfogalmai, szerkesztőprogramjai és a felhasználói felület	Vektorgrafikai szerkesztőprogramok. Vektorgrafikai ábra tárolási módszere. SVG fájl szerkezete	Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése. Vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete	Az előismeretek rendszerezése, javasolt szerkesztőprogramok bemutatása, az alkalmazandó szoftver kiválasztása, a választás indoklása. A felhasználói felület bemutatása, összehasonlítása más szoftverekével.

BAPTISTA OKTATÁS

	Alakzatok, igazítás I.	Szakasz, ellipszis, kör, téglalap, csillag, sokszög. Alakzatok igazítása, kettőzése, klónozása, törött vonal, spirál, szín,	Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata. Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap.	Játékos feladatok, például: pálcikaember, társasjátéktáblák készítése
	Alakzatok, igazítás II:	színátmenet, vastagság, vonalvégződés, szaggatottság	Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transzformációk: elforgatás, tükrözés	
	Elrendezés	Alakzatok csoportosítása, csoportbontása, elrendezése, elforgatás, eltolás, tükrözés	Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk	A grafikai lépések sorozatának tervezése, algoritmusának meghatározása
	Színek	A színrendszerek elméleti ismerete a gyakorlatban is megjelenik, színátmenet, átlátszóság, takarás módosítása	Színrendszerek, átlátszóság, takarás	Játékos feladatokon, például: smiley, csiga stb. után új ismereteket bevezető, például optikai csalódások, geometriai problémák, testhálók stb. rajzolása
	Kitöltés, szegélyek	alakzatok kitöltése, szegélyek	Beállítási lehetőségek	Különféle alakzatok, formák rajzolása
	Gyakorlás	Az eddig megismert eszközökkel új ábra készítése, az ismeretek bemutatása, ellenőrzése	Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján	Projektmunka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	ellenőrzés	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Egyéni munka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	Unió, metszet, különbség	Az ábrakészítés során az alakzatok uniója, metszete és különbsége	Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése	Az iskolai tanulmányok és a hétköznapi élet példáinak elkészítése a műveletekkel. Logók, piktogramok készítése geometrikus alakzatokból
	Útvonal	Csomópont és csomópontműveletek	Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek	Ábrakészítés algoritmusának megtervezése és megvalósítása csomópont műveletekkel
	Szövegek	Szövegek illesztése görbékre. A szöveg tulajdonságainak állítása	Görbék, csomópontok felhasználása rajzok, feliratok készítésében. Csomópontműveletek	Egy nagyobb szervezet arculati kézikönyve vektorgrafikai példáinak tanulmányozása és választott mintájának megvalósítása
	GeoGebra	A GeoGebra szoftver funkciói, matematikai és fizikai alkalmazása. 3D-alakzat	Elemi műveletek 3D-s modellel	Egy geometriai és egy függvényábrázoló feladat megoldásának bemutatása, majd választott munkaszervezéssel másik feladat megoldása
	Érettségi feladat			
	Ellenőrzés	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Egyéni vagy páros munka készítése, tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése

BARTISTA OKTATÁS

Digitális Kultúra középszintű érettségi előkészítő 13. évfolyam

Témák	**Óraszám**
1. Táblázatkezelés	18
2. Online kommunikáció	3
2. Adatbáziskezelés	20
3. Információs társadalom, e-világ	3
4. Publikálás a világhálón	9
5. A digitális eszközök használata	2
7.Mobiltechnológiai ismeretek	3
8. Rendszerező összefoglalás	4
Összesen	**62**

BAPTISTA OKTATÁS

Az óra sorszáma	Az óra témája	Új fogalmak	A kerettantervben megjelölt fejlesztési feladatok, ismeretek, tanulási eredmények	Javasolt tevékenységek, munkaformák
Táblázatkezelés				
	A táblázatkezelő használata	adatok bevitele, javítása, exportálása, importálása	Táblázat megnyitása, mentése, különféle formátumokban, adatok bevitele, javítás, törlés, szimbólumok beszúrása. Adatok importálása, exportálása karakterkódolással.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból
	A táblázat szerkezete	sor, oszlop, cella, aktív cella, tartomány, munkalap, munkafüzet	Adatok táblázatos formába rendezése, feldolgozása. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás elsajátítása.	Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Cellahivatkozások	Cellahivatkozások. Relatív és abszolút cellahivatkozás.	Feladatok a cellahivatkozások használatára. Relatív és abszolút cellahivatkozás. Saját képletek szerkesztése.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból. Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Számok, szövegek, logikai kifejezések kezelése	Szöveg, szám- és logikai típus, számformátumok, dátum- és időformátum, százalékformátum, pénznemformátum, logikai műveletek, statisztikai függvények	Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Statisztikai függvények	A hétköznapi életből származó adatok táblázatos elrendezése, a problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek alkalmazása. Például pontverseny, iskolai statisztikai adatok, átlagkereset változása, egyszerű gazdasági tevékenység kalkulálása, munkaidő nyilvántartása
	Statisztikai függvények	Saját képletek szerkesztése, függvények használata, paraméterezés, adatok csoportosítása	Statisztikai adatelemzés, statisztikai számítások. Statisztikai függvények használata táblázatkezelőkben.	Az osztály, évfolyam vagy az iskola adatainak statisztikai elemzése. Statisztikai adatok elemzése a KSH adatai alapján.
	Gyakorlás		Adatok feldolgozását segítő számítási műveletek. Függvények használata, paraméterezés.	Az osztály, évfolyam vagy az iskola adatainak statisztikai elemzése. Statisztikai adatok elemzése a KSH adatai alapján.
	Táblázat formázása	Adatok táblázatos formába rendezése. Másolás, mozgatás	Az adatok csoportosítási, esztétikus megjelenítési lehetőségei.	Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból.

BAPTISTA OKTATÁS

				Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással.
	Számformátumok I.	Szám, pénznem, százalék formátum	A tanuló problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Számformátumok II.	Dátum és idő kezelése	Problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Más tantárgyaknál felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Logikai kifejezések	Logikai függvények	Problémákat old meg táblázatkezelő program segítségével. Függvények használata, paraméterezés.	A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy táblázatkezelő programban.
	Diagramkészítés I.	Diagram létrehozása, diagram szerkesztése, diagramtípusok	Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei. Diagram létrehozása, szerkesztése. Diagramtípusok.	Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése, az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése.
	Diagramkészítés II.	Diagramtípusok: kördiagram, oszlopdiagram, grafikon	Az adatok grafikus ábrázolási lehetőségei. Diagram létrehozása, szerkesztése. Diagramtípusok.	Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése: például a Föld népessége, gazdasági adatok. Az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése. Példák keresése internetes cikkekben és a nyomtatott sajtóban.
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban. Az adatok szemléltetéséhez diagramot készít. Tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.	Más tantárgyakhoz, az iskolai és a hétköznapi élethez kapcsolódó problémákban az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével.
	Szöveg- és dátumkezelő függvények	Dátum- és szövegkezelő függvények, függvény paraméterezése	Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása. Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	A hétköznapi életből származó problémák megoldása szöveg- és dátumkezelő függvényekkel. Például monogram, belépési adatok generálása, többnapos tábor részvételi adatai.

BAPTISTA OKTATÁS

	Keresőfüggvények	Keresőfüggvények, függvény paraméterezése	Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Adatok keresése.	A hétköznapi életből származó problémák megoldása kereső függvényekkel. Például: dolgozat pontozása, tanulmányi vagy versenyeredmény sávos jutalmazása, tanulónyilvántartásból adott nevű tanuló adatainak kigyűjtése az adattábla első sorába.
	Feltételes statisztikai függvények	Feltételtől függő statisztikai függvények, függvény paraméterezése	Függvények használata, paraméterezése. Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások.	A hétköznapi életből származó statisztikai problémák megoldása feltételes statisztikai függvényekkel. Például: osztálystatisztika, autónyilvántartás, települések nyilvántartásának elemzése. Az adott feltételnek megfelelő adatok kiemelése feltételes formázással.
	Gyakorlás	Hétköznapi problémák megoldása a megismert eszközökkel	Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése.
	Ellenőrzés	Hétköznapi problémák megoldása a megismert eszközökkel	Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel	Hétköznapi életből származó problémák megoldása a megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazásával.
Online kommunikáció				
	Az online kommunikációs eszközök csoportosítása	Online kommunikációs eszközök, kommunikáció jellemzői, web 2.0, chat, online közösség	Az online kommunikáció jellemzői Az online közösségek szerepe, működése	Az ismeretek rendszerezése, az eszközök csoportosítása, jellemzőik megfigyelése. Az elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata
	A világháló	Az online kommunikáció jellemzői, tematikus és kulcsszavas információkeresés, hitelesség, adatvédelmi beállítás	Az online kommunikáció jellemzői A tanuló ismeri és alkalmazza az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét	Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen. A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése, adatvédelmi beállítások használata

BAPTISTA OKTATÁS

	Elektronikus levelezés	Levelezőrendszer, elektronikus postafiók, biztonsági kockázatok, spam, spamszűrő	Az online kommunikáció jellemzői A tanuló használja a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat, az online kommunikáció során alkalmazza a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat.	Levelezés műveleteinek rendszerezése, áttekintése, postafiók beállításai, levelekkel kapcsolatos beállítások, névjegyek, levelezőrendszerek egyéb szolgáltatásainak megismerése, kipróbálása a gyakorlatban. Biztonsági kérdések megbeszélése.
Adatbázis-kezelés				
	Alapfogalmak megismerése, tisztázása	Adatbázis, adattábla, sor, rekord, oszlop, mező, relációs adatmodell, kapcsolat és adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai.	Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai. Strukturált adattárolás.	A fogalmak megértését segítő feladatok egyéni, illetve csoportos megoldása, majd közös megbeszélése. Visszautalás a táblázatkezelésre.
	Adatbázis létrehozása	adattípus; adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai	Adattípusok: szöveg, szám, dátum, idő, logikai	Összefüggések keresése nagyméretű adathalmazban.
	Adatok importálása	importálás	Közérdekű adatbázisok elérése	A hétköznapi, iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése és adatbázis-kezelő programba való bevitele.
	Szűrés, rendezés	szűrés, szűrési feltétel	Szűrési feltételek megadása Az adatbázisban interaktív módon keres, rendez és szűr.	Adatok szűrése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Egytáblás lekérdezések	lekérdezés, logikai műveletek	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Szövegkezelés	mintaillesztés	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Dátumkezelés	dátumfüggvények	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése egytáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Rendezés, csúcsérték	rendezés, megjelenítési beállítások	Lekérdezések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.

BAPTISTA OKTATÁS

	Több tábla használata	táblák közötti kapcsolat	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek egy adatbázis-kezelő programban.
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése. Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Számonkérés	érettségi feladatlap	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Számított értékek és aggregáló függvények	összeg, átlag, szélsőérték, darabszám	Függvényhasználat adatok összesítésére	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Segédlekérdezések	segédlekérdezés	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Hiányzó értékek keresése	allekérdezés, jobb és bal oldali illesztés	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.

BAPTISTA OKTATÁS

	Gyakorlás	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása Függvényhasználat adatok összesítésére	Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése.
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Lekérdezések készítése Táblakapcsolatok létrehozása, felhasználása Függvényhasználat adatok összesítésére	Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Ismeretek ellenőrzése	érettségi feladatok		Adatok szűrése, lekérdezése többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével. Adott problémának szűrési és lekérdezési feltételek, összesítő függvények alkalmazása egy adatbázis-kezelő programban.
	Jelentések	jelentés	Jelentések készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Űrlapok	űrlap	Űrlapok készítése	Adatok szűrése, lekérdezése és nyomtatása egytáblás és többtáblás adatbázisokból adatbázis-kezelő rendszer segítségével.
	Törlő, frisstő lekérdezések	törlő, frissítő, kereszttáblás lekérdezés	Adatok módosítása, törlése	
Információs társadalom, e-világ				
	Az információs társadalom szerepe, e-szolgáltatások	Információs társadalom, digitális állampolgár, e-szolgáltatás, e-ügyintézés, elektronikus személyi igazolvány, Ügyfélkapu.	Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai. Az e-szolgáltatások szerepe az információs társadalomban.	Ügyfelek azonosítási lehetőségei, e-személyi igazolvány. A különféle e-szolgáltatások megismerése. Az Ügyfélkapu szolgáltatásainak megismerése, különféle e-ügyintézési formák lehetőségeinek feldolgozása

BIPTISTA OKTATÁS

				csoportmunkában, a szolgáltatások összehasonlítása.
	Az információs társadalom problémái	Élménybuborék, információhitelesség, álhír, lánclevél, adathalászat, személyes adat, adat- és információvédelem, GDPR, többfaktoros azonosítás.	A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai. Személyhez köthető információk és azok védelme. Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése.	A megtévesztő tartalmú weboldalak, információk felismerési lehetőségei. A problémák kivédése érdekében használható adat- és információvédelmi lehetőségek megismerése és alkalmazása. A témában készült problémafelvető videó megtekintése, csoportos megvitatása. A megtévesztő szándék felismerésének és az adatvédelmi lehetőségeknek csoportos, illetve egyéni feldolgozása.
	Felhőszolgáltatások	Felhőszolgáltatás, megosztás, kétfaktoros azonosítás	Online tárolás, megosztás alapfogalmai Személyhez köthető információk és azok védelme	Felhőszolgáltatás, megosztás alapfogalmainak rendszerezése, gyakorlati alkalmazása csoportmunkában. Iskolai környezetnek megfelelő e-szolgáltatások használata.
Publikálás a világhálón				
	Alapfogalmak	Böngészőprogram, erőforrás, hiperhivatkozás, URL, URN, URI, séma, útvonal, lekérdezési paraméterek, oldalrész, http protokoll, HTML, stíluslap (CSS), reszponzivitás, akadálymentesség	Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai	A fogalmak megértését, bemutatását, kipróbálását támogató feladatok egyéni, illetve csoportos megoldása, majd közös megbeszélése.
	Készítsünk weblapot! 1.	Dinamikus honlap, statikus honlap, kódszerkesztő alkalmazás, HTML alapstruktúra, címsorok, megjegyzés a kódban, bekezdés, sortörés, egyszerű szövegformázások, listák	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.
	Készítsünk weblapot! 2.	Képek beillesztése, ábrák/illusztrációk felirattal, hivatkozások, videó beillesztése	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.

BÁRTFA OKTATÁS

			elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok	
	Készítsünk weblapot! 3.	Táblázatok használata, stíluslap csatolása, stíluslap módosítása, statikus honlap publikálása	Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb címkék használatának bemutatása. Előre elkészített stíluslap csatolása, valamint testreszabása. Az elkészült honlap publikálási módjának bemutatása. Gyakorlófeladat egyéni megoldása.
	Gyakorlás	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése és publikálása szabadon választott témában, csoportmunka keretében. Az elkészült munkák tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése
	Gyakorlás	Komplex feladat megoldása és ellenőrzése	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése és publikálása szabadon választott témában, csoportmunka keretében. Az elkészült munkák tartalmának, valamint kivitelezésének közös értékelése.
	Statikus weboldal létrehozása HTML-nyelven. Stíluslap csatolása és módosítása	HTML-alapstruktúra, címsorok, megjegyzés a kódban, bekezdés, sortörés, egyszerű szövegformázások, listák. Képek beillesztése, ábrák/illusztrációk felirattal, hivatkozások, videó beillesztése. Táblázatok használata, stíluslap csatolása, stíluslap módosítása, statikus honlap publikálása.	Weblapkészítés HTML-nyelven weblapszerkesztővel. Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete. Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához.	Statikus honlapkészítési feladatok megoldása egyéni, illetve csoportos munkában. A legfontosabb HTML-címkék használata (bekezdés, címsor, listák, hiperhivatkozások, táblázatok, képek/illusztrációk, videók). Stíluslap csatolása és módosítása. Statikus honlap publikálása.
	A tartalomkezelő rendszerek (WCMS) jellemzői, funkciói. Honlap készítése tartalomkezelő rendszerben I.	Tartalomkezelő rendszer, (W)CMS-funkciók, témák/sablonok/oldalelrendezések, munkafolyamat, együttműködés, verziókezelés, honlaptervezés és -publikálás lépései.	Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége. Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok. Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai. Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és	Esettanulmány közös megvalósítása lépésenként, a legfontosabb WCMS-funkciók bemutatásával. Gyakorló feladat megoldása egyénileg.

BAPTISTA OKTATÁS

			videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben. Összetett webdokumentum készítése.	
	Gyakorlás	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	Honlap készítése tartalomkezelő rendszerben, egyéni munka keretében.
A digitális eszközök használata				
	Az informatikai eszközök története; a digitális eszközök főbb egységei A modern digitális eszközök működése	Az informatikai eszközök története. A digitális eszközök főbb egységei, periféria. Kommunikációs eszközök, mobileszközök; felhőszolgáltatások, szinkronizálás, ergonómia.	Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése. Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése. A digitális eszközök főbb egységei. Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei.	Ennek a témakörnek a tartalmi elemeit kisebb részletekben a többi témakör oktatásában javasoljuk feldolgozni, akkor, amikor az adott eszköz használata szükségessé teszi azt. Az itt leírtak nem önálló tanulási egységei a tananyagnak. A tanulók különböző informatikai környezetekkel találkoznak mindennapi életük, tanulmányaik és más tevékenységük során. Társadalmi érintkezésükben aktív szerepet akkor tudnak betölteni, ha a digitális környezet elvi és gyakorlati kérdéseit folyamatosan megismerik, abba képesek beavatkozni és ismereteiket másokkal megosztani.
	Operációs rendszerek	Operációs rendszerek, lokális, illetve hálózati fájl- és mappaműveletek. Alkalmazások telepítése; tömörítés, digitális kártevők és védekezés ellenük.	Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés. Operációs rendszer segédprogramjai. Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában. Állományok kezelése és megosztása a felhőben. Állomány- és mappatömörítés. Digitális kártevők elleni védekezés.	
Mobiltechnológiai ismeretek				
	Projekt tervezése és megvalósítása	projekt, mérföldkő, felelős, előfeltétel, tárgyi feltétel, egymásra épülő feladatok	Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok célszerű használata.	Projekttervezési alapismeretek és projektmenedzsment alkalmazások általános funkcióinak áttekintése.
	Projektmenedzsment alkalmazások lehetőségei és használatuk	alkalmazás erőforrásigénye, alkalmazásspecifikáció	Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Alkalmazások erőforrásigényének felmérése. Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása. Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés.	Mobil platformra telepíthető projektmenedzsment alkalmazások összehasonlítása csoportmunkában. (erőforrásigény, funkcionalitás) Az alkalmazások funkcióinak prezentálása a csoportok által.

BAPTISTA OKTATÁS

	Kiválasztott projektmenedzsment alkalmazás használata a gyakorlatban		Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása. Alkalmazások erőforrásigényének felmérése. Alkalmazás kezelőfelületének és feladatainak specifikálása. Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés.	A kiválasztott projektmenedzsment alkalmazás funkcióinak megismerése egy gyakorlati példán keresztül. (pl. egy tantárgy beadandó feladatával kapcsolatos munkafázisok adminisztrálása)

BAPTISTA OKTATÁS

Rendszerező összefoglalás				
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	
	Rendszerezés	érettségi feladatok	Az ismeretek ellenőrzése	

BAPTISTA OKTATÁS

3.3 Képzési program

3.3.1 Technikumi szakképzés

Nem szervezünk mikrotanúsítvány megszerzésére irányuló képzést. Nem releváns a feltételrendszer meghatározása.

3.3.1.1 Közszolgálati technikus

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
A szakma megnevezése: Közszolgálati technikus
A szakma azonosító száma: 5 0413 18 01
A szakma szakmairányai: Közigazgatási ügyintéző, Rendészeti technikus
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Rendészet és közszolgálat alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 70 óra, Érettségire épülő oktatásban: 70 óra.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

HELYI TANTERV

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.05.19. 12:48
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**14**	**14**	**24**	**31**	**31**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**432**	**432**	**697**	**1116**	**976**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	
Rendészet és közszolgálat alapozó képzés megnevezésű tanulási terület	Közszolgálati alapismeretek tantárgy	72	54				126		10%
	Kommunikációs gyakorlatok tantárgy	36	36				72		20%
	Kommunikációs ismeretek tantárgy		36				36		20%
	Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek tantárgy		72				72		20%
	Speciális testnevelés és önvédelem tantárgy	108	108				252		80%
Közszolgálat és közigazgatás megnevezésű tanulási terület	Közigazgatási ismeretek tantárgy					403		403	20%
	Jogi ismeretek tantárgy				108	62		170	0%
Kommuni-káció a közszolgálat-ban megnevezésű tanulási terület	Szakmai kommunikáció tantárgy					31		31	40%
	Digitális kommunikáció és gépírás tantárgy			108	36	62	180	62	80%
	Szakmai kommunikáció idegen nyelven tantárgy					62		62	0%
Speciális testnevelés	Erő- állóképesség fejlesztés tantárgy			72	72			62	100%

BARTISTA OKTATÁS

megnevezésű tanulási terület	Önvédelem tantárgy			144	72		144	62	100%
	Lövészet tantárgy			72	36	15	108	31	75%
Magánbiztonság és vagyonvédelem	Személy- és vagyonvédelem				108		108		0%
összesen		**234**	**306**	**396**	**432**	**697**	**1116**	**976**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	35	35	0	70	0	
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)		0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
összesen		**234**	**306**	**431**	**467**	**697**	**1186**	**976**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2023.08.30. 12:21
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.2 Sportedző (ökölvívás) - sportszervező

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Sport
A szakma megnevezése: Sportedző (ökölvívás) - sportszervező
A szakma azonosító száma: 5 1014 20 02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Sport ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 70 óra, Érettségire épülő oktatásban: 70 óra

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: szükséges
A fizikai alkalmassági vizsga feladatait úgy állítjuk össze, hogy az ökölvíváshoz kapcsolódó feladatok megfelelően mérjék az illeszkedő motoros képességek és sportági technikák szintjét.

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERVSport ágazat

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	13	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.05.19. 12:48
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**14**	**14**	**24**	**30**	**30**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**432**	**432**	**620**	**1080**	**930**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	0%
Sport ágazati alapozás	Anatómiai-élettani ismeretek	72	72				144		0%
	Egészségtan		72				72		0%
	Edzéselmélet I.	36	72				108		0%
	Edzésprogramok I.	72	36				108		70%
	Gimnasztika I	54	72				126		50%
Sport ágazati közös tartalmak	Elsősegélynyújtás			36				31	30%
	Funkcionális anatómia				72			62	0%
	Terhelésélettan			72			72		0%
	Edzéselmélet II			72			72		0%
	Edzésprogramok II			72	36		108		70%
	Gimnasztika II.			36			36		50%
	Kommunikáció			72			72		10%
	Sportszervezési ismeretek			36			36		0%
	Sporttörténet				36		36		0%
Sportedzői és sportvezetési ismeretek	Sportági alapok			36	36	232		341	70%
	Sportági szakismeretek					93		155	70%
	Pedagógia				72			62	0%
	Pszichológia				72			62	0%
	Sportjog					31	36		0%
	Pénzügyi ismeretek					31	36		0%
	Sportmenedzsment és marketing				108			93	0%

BARTISTA OKTATÁS

	Számviteli ismeretek					31		31	0%
	Vállalkozási ismeretek					31		31	0%
összesen		**252**	**324**	**432**	**432**	**511**	**1080**	**930**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				70	70		70		100%
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)									
összesen		**252**	**324**	**502**	**502**	**511**	**1150**	**930**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2023.08.30. 12:31
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.3 Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
A szakma megnevezése: Szoftverfejlesztő és -tesztelő technikus
A szakma azonosító száma: 5-0613-12-03
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

HELYI TANTERV
Informatika és távközlés ágazat

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0

BAPTISTA OKTATÁS

Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2020.05.25. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**14**	**14**	**24**	**29,5**	**32**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**414**	**414**	**713**	**1062**	**992**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	0	62	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	0	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	0	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	54	108	0	0	0	108	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és	IKT projektmunka II.	0	0	108	108	0	0	217	80%

BAPTISTA OKTATÁS

csoportmunka II.									
Asztali és mobil alkalmazásfejlesztés, szoftver-tesztelés és adatbázis-kezelés	Asztali alkalmazások fejlesztése	0	0	90	90	0	180	0	80%
	Adatbázis-kezelés I.	0	0	72	0	0	72	0	80%
	Adatbázis-kezelés II.	0	0	0	0	62	0	62	70%
	Asztali és mobil alkalmazások fejleszté-se és tesztelése	0	0	0	0	200	0	217	70%
	Szoftvertesztelés	0	0	0	72	0	72	0	70%
Webes technológiák	Webprogramozás	0	0	72	72	0	144	0	80%
	Frontend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	0	186	70%
	Backend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	0	186	70%
Szakmai angol	Szakmai angol	0	0	72	72	0	72	62	0%
összesen		252	324	414	414	696	1062	992	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:									
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) (+)									
összesen		**252**	**324**	**414**	**414**	**696**	**1062**	**992**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2023.08.30. 10:40
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAFNA OKTATÁS

3.3.1.4 Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
A szakma megnevezése: Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus
A szakma azonosító száma: 5-0612-12-02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: Nem szükséges

HELYI TANTERV
Informatika és távközlés ágazat

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4

BARTHA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)	1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2020.05.25. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**14**	**14**	**24**	**30**	**32**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**414**	**414**	**713**	**1080**	**992**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	0	62	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	0	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	0	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	54	108	0	0	0	108	0	80%

BAPTISTA OKTATÁS

Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	IKT projektmunka II.	0	0	108	90	0	0	217	80%
Hálózatok	Hálózatok I.	0	0	162	144	0	306	0	70%
	Hálózatok II.	0	0	0	0	293	0	310	70%
	Hálózat programozása és IoT	0	0	0	0	93	0	93	80%
Hálózati operációs rendszerek és felhőszolgáltatások	Szerverek és felhőszolgáltatások	0	0	0	108	248	108	248	80%
Adatbázis-kezelés alapjai	Adatbázis-kezelés I.	0	0	72	0	0	72	0	80%
Szakmai angol	Szakmai angol	0	0	72	72	0	72	62	0%
összesen		**252**	**324**	**414**	**414**	**696**	**1080**	**992**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:									
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) (+)									
összesen		**252**	**324**	**414**	**414**	**713**	**1080**	**992**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2023.08.30. 11:05
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.5 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment
A szakma megnevezése: Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
A szakma azonosító száma: 5 0411 09 02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

HELYI TANTERV
Gazdálkodás és menedzsment ágazat

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	3(+4)
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4

BAPTISTA OKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)	1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1224**	**1224**	**1224**	**1179**	**1054**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**34**	**34**	**34**	**34**	**34**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2020.05.19. 12:48
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**14**	**14**	**24**	**31**	**30**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**468**	**468**	**744**	**1116**	**930**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	0%
Gazdálkodási alaptevékeny-ség ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108				108		0%
	Vállalkozások működtetésének alapis-meretei		144				144		0%
Üzleti kultúra és információ-kezelés	Kommunikáció	36					36		0%
	Digitális alkalmazások	90	72				162		0%
Vállalkozások üzletvitele	Üzleti adminisztráció			108	54		90	47	0%

BAPTISTA OKTATÁS

	Pénzforgalmi nyilvántartások					93		124	0%
	Kis és középvállalkozások gazdálkodása			72	36	93	72	124	0%
	Munkaerő-gazdálkodás				72	62	72	62	0%
	Adózási ismeretek			36	54	78	36	186	0%
	Könyvvezetési alapismeretek				36	77	36	77	0%
A titkári ügyintézés feladatai	Szövegbevitel számítógépen			72	36	31	72	62	0%
	Dokumentum-szerkesztés			36	76		36	93	0%
	Titkári ügyintézés			54	36	62	54	93	0%
Üzleti kommunikáció	Ügyfélszolgálati kommunikáció			72			72		0%
	Kommunikáció a titkári munkában			18	36	62	108		0%
összesen		**252**	**324**	**468**	**436**	**620**	**1116**	**930**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	0	0	0	
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)									
összesen		**252**	**324**	**468**	**436**	**620**	**1116**	**930**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2023.08.30. 11:38
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

Rendészet és közszolgálat ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	21	21	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	11	12	22,5
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1151**	**1188**	**790,5**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**32**	**33**	**25,5**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28.
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**11**	**12**	**22,5**	**31**	**31**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**396**	**432**	**697**	**1116**	**976**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	
Rendészet és közszolgálat alapozó képzés megnevezésű tanulási terület	Közszolgálati alapismeretek tantárgy	72	54				126		10%
	Kommunikációs gyakorlatok tantárgy	36	36				72		20%
	Kommunikációs ismeretek tantárgy		36				36		20%
	Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek tantárgy		72				72		20%
	Speciális testnevelés és önvédelem tantárgy	126	126				252		80%
Közszolgálat és közigazgatás megnevezésű tanulási terület	Közigazgatási ismeretek tantárgy					403		403	20%
	Jogi ismeretek tantárgy				108	62		170	0%
Kommunikáció a közszolgálatban megnevezésű tanulási terület	Szakmai kommunikáció tantárgy					31		31	40%
	Digitális kommunikáció és gépírás tantárgy			108	36	62	180	62	80%
	Szakmai kommunikáció idegen nyelven tantárgy					62		62	0%
Speciális testnevelés	Erő- állóképesség fejlesztés tantárgy			72	72			93	100%

BAPTISTA OKTATÁS

megnevezésű tanulási terület	Önvédelem tantárgy			144	72		144	62	100%
	Lövészet tantárgy			72	36	15	108	31	75%
Magánbiztonság és vagyonvédelem	Személy- és vagyonvédelem				108		108		0%
összesen		**252**	**324**						**576**
összesen				**396**	**432**	**697**			**1525**
összesen									**2101**
összesen							**1116**	**976**	**2092**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	35	35	0	70	0	
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)		0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
összesen		**234**	**324**	**396**	**467**	**697**	**1186**	**976**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:21
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Rendészet és közszolgálat - Közszolgálati technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.6 Sportedző (ökölvívás) - sportszervező

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Sport
A szakma megnevezése: Sportedző (ökölvívás) - sportszervező
A szakma azonosító száma: 5 1014 20 02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Sport ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 70 óra, Érettségire épülő oktatásban: 70 óra

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: szükséges
A fizikai alkalmassági vizsga feladatait úgy állítjuk össze, hogy az ökölvíváshoz kapcsolódó feladatok megfelelően mérjék az illeszkedő motoros képességek és sportági technikák szintjét.

BAPTISTA OKTATÁS

Sport ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		9.	10.	11.	12.	13.
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	21	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	12	12	20
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +		*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma		36	36	36	36	31
Éves összes óraszám		**1260**	**1260**	**1188**	**1188**	**713**
Rendelkezésre álló órakeret/hét		**35**	**35**	**33**	**33**	**23**

BAPTISTA OKTATÁS

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**12**	**12**	**20**	**30**	**30**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**432**	**432**	**620**	**1080**	**930**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	0%
Sport ágazati alapozás	Anatómiai-élettani ismeretek	72	72				144		0%
	Egészségtan		72				72		0%
	Edzéselmélet I.	36	72				108		0%
	Edzésprogramok I.	72	36				108		70%
	Gimnasztika I	54	72				126		50%
Sport ágazati közös tartalmak	Elsősegélynyújtás			36				31	30%
	Funkcionális anatómia				72			62	0%
	Terhelésélettan			72			72		0%
	Edzéselmélet II			72			72		0%
	Edzésprogramok II			72	36		108		70%
	Gimnasztika II.			36			36		50%
	Kommunikáció			72			72		10%
	Sportszervezési ismeretek			36			36		0%
	Sporttörténet				36		36		0%
Sportedzői és sportvezetési ismeretek	Sportági alapok			36	36	279		341	70%
	Sportági szakismeretek					155		155	70%
	Pedagógia				72			62	0%
	Pszichológia				72			62	0%
	Sportjog					31	36		0%
	Pénzügyi ismeretek					31	36		0%
	Sportmenedzsment és marketing				108			93	0%

BARISTA OKTATÁS

	Számviteli ismeretek					31		31	0%
	Vállalkozási ismeretek					31		31	0%
összesen		**252**	**324**						**576**
összesen				**432**	**432**	**620**			**1484**
összesen									**2060**
összesen							**1080**	**930**	**2010**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				70	70		70		100%
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)									
összesen		**252**	**324**	**502**	**502**	**511**	**1150**	**930**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Sport - Sportedző (a sportág megjelölésével) - sportszervező
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.7 Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
A szakma megnevezése: Szoftverfejlesztő és -tesztelő technikus
A szakma azonosító száma: 5-0613-12-03
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

Informatika és távközlés ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	21	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0

BAPTISTA OKTATÁS

Szakirányú oktatás	0	0	11,5	11,5	23
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1260**	**1260**	**1170**	**1170**	**806**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**35**	**35**	**32,5**	**32,5**	**26**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2025.04.28. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**11,5**	**11,5**	**23**	**29,5**	**32**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**414**	**414**	**713**	**1062**	**992**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	0	62	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	0	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	0	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	54	108	0	0	0	108	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	IKT projektmunka II.	0	0	108	108	0	0	217	80%

BARISTA OKTATÁS

Asztali és mobil alkalmazásfejlesztés, szoftver-tesztelés és adatbázis-kezelés	Asztali alkalmazások fejlesztése	0	0	90	90	0	180	0	80%
	Adatbázis-kezelés I.	0	0	72	0	0	72	0	80%
	Adatbázis-kezelés II.	0	0	0	0	62	0	62	70%
	Asztali és mobil alkalmazások fejleszté-se és tesztelése	0	0	0	0	217	0	217	70%
	Szoftvertesztelés	0	0	0	72	0	72	0	70%
Webes technológiák	Webprogramozás	0	0	72	72	0	144	0	80%
	Frontend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	0	186	70%
	Backend programozás és tesztelés	0	0	0	0	186	0	186	70%
Szakmai angol	Szakmai angol	0	0	72	72	0	72	62	0%
összesen		252	324						**576**
összesen				414	414	713			**1541**
összesen									**2117**
összesen							1062	992	**2054**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:									
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) (+)									
összesen		**252**	**324**	**414**	**414**	**713**	**1062**	**992**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2025.04.28. 10:40
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Szoftverfejlesztő és –tesztelő technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.8 Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Informatika és távközlés
A szakma megnevezése: Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus
A szakma azonosító száma: 5-0612-12-02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Informatika és távközlés ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: Nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: Nem szükséges

Informatika és távközlés ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	21	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0

BAPTISTA OKTATÁS

Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	11,5	11,5	23
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1260**	**1260**	**1170**	**1170**	**806**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**35**	**35**	**32,5**	**32,5**	**26**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2025.04.28. 9:05
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**11,5**	**11,5**	**23**	**30**	**32**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**414**	**414**	**713**	**1080**	**992**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	0	62	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	0	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	0	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	54	108	0	0	0	108	0	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és	IKT projektmunka II.	0	0	108	90	0	0	217	80%

BÁRTFAI OKTATÁS

csoportmunka II.									
Hálózatok	Hálózatok I.	0	0	162	144	0	306	0	70%
	Hálózatok II.	0	0	0	0	310	0	310	70%
	Hálózat programozása és IoT	0	0	0	0	93	0	93	80%
Hálózati operációs rendszerek és felhőszolgáltatások	Szerverek és felhőszolgáltatások	0	0	0	108	248	108	248	80%
Adatbázis-kezelés alapjai	Adatbázis-kezelés I.	0	0	72	0	0	72	0	80%
Szakmai angol	Szakmai angol	0	0	72	72	0	72	62	0%
összesen		**252**	**324**						**576**
összesen				**414**	**414**	**713**			**1541**
összesen									**2117**
összesen							**1080**	**992**	**2072**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:									
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) (+)									
összesen		**252**	**324**	**414**	**414**	**713**	**1080**	**992**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt#informatika-es-tavkozles 2025.04.28. 11:05
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BAPTISTA OKTATÁS

3.3.1.9 Vállalkozási ügyviteli ügyintéző

A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment
A szakma megnevezése: Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
A szakma azonosító száma: 5 0411 09 02
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Gazdálkodás és menedzsment ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat nincs.

Alkalmassági követelmények
Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: nem szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat: nem szükséges

Gazdálkodás és menedzsment ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: földrajz	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	21	3

BARTIS AOKTATÁS

Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)	1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás	7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás	0	0	13	12,5	20
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1260**	**1260**	**1224**	**1206**	**713**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**35**	**35**	**34**	**33,5**	**23**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 12:48
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.21.

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**7**	**9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**252**	**324**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**	**13**	**12,5**	**20**	**31**	**30**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**	**468**	**450**	**620**	**1116**	**930**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18					18		0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv					62		62	0%
Gazdálkodási alaptevékeny-ség ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	108	108				108		0%
	Vállalkozások működtetésének alapis-meretei		144				144		0%
Üzleti kultúra és információ-kezelés	Kommunikáció	36					36		0%
	Digitális alkalmazások	90	72				162		0%
Vállalkozások üzletvitele	Üzleti adminisztráció			108	36		90	47	0%

BAPTISTA OKTATÁS

	Pénzforgalmi nyilvántartások					93		124	0%
	Kis és középvállalkozások gazdálkodása			72	36	93	72	124	0%
	Munkaerő-gazdálkodás				72	62	72	62	0%
	Adózási ismeretek			36	54	78	36	186	0%
	Könyvvezetési alapismeretek				36	77	36	77	0%
A titkári ügyintézés feladatai	Szövegbevitel számítógépen			72	36	31	72	62	0%
	Dokumentum-szerkesztés			36	108		36	93	0%
	Titkári ügyintézés			54	36	62	54	93	0%
Üzleti kommunikáció	Ügyfélszolgálati kommunikáció			72			72		0%
	Kommunikáció a titkári munkában			18	36	62	108		0%
összesen		**252**	**324**						**576**
összesen				**468**	**450**	**620**			**1538**
									2114
összesen							**1116**	**930**	**2046**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	0	0	0	
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)									
összesen		**252**	**324**	**468**	**450**	**620**	**1116**	**930**	

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt 2025.04.28. 11:38
https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.
Gazdálkodás és menedzsment - Vállalkozási ügyviteli ügyintéző
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+)

BARTISTA OKTATÁS

1.1.1.5. Oktatási szakasszisztens
A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése: Oktatás ágazat
A szakma megnevezése: Oktatási szakasszisztens
A szakma azonosító száma:
A szakma szakmairányai: -
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás ágazati alapoktatás
Kapcsolódó részszakmák megnevezése: -
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;
Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

Alkalmassági követelmények
Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: nem szükséges

Oktatás ágazat - Hatályos felmenő rendszerben 2025.09.01-től

Tantárgyak		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**
Közismereti oktatás	Magyar nyelv	2	2	1	1	0
	Irodalom	2	3	2	2(+1)	0
	Idegen nyelv (angol/német)	4	4	3	3(+1)	0
	Matematika	4	4	3(*1)	3(*1)	0
	Történelem	3	3	2(*1)	2(*1)	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1(+2)	0	0	0	+2
	Testnevelés	4(+1)	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: biológia	0	2(+1)	2(+1)	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy (*)	*0*	*0*	*(*2)*	*(*2)*	*0*
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	27	25	21	21	3
Bibliaismeret – baptista hittan (fakultáció az érettségire felkészítőnél)		1	1	1	1	0
Ágazati alapozó oktatás		7	9	0	0	0

BAPTISTA OKTATÁS

Szakirányú oktatás	0	0	11,5	11	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) +	*(+3)*	*(+1)*	*(+1)*	*(+2)*	*(+6)*
Tanítási hetek száma	36	36	36	36	31
Éves összes óraszám	**1260**	**1260**	**1170**	**1152**	**873**
Rendelkezésre álló órakeret/hét	**35**	**35**	**32,5**	**32**	**27**

https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt (PTT-2022.07.22.; KKK-2024.04.04.)
Oktatás - Oktatási szakasszisztens
Érettségire felkészítő tantárgy jelölése: (*)
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret) jelölése: (+), 13, évfolyamon felhasználva 2 óra

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2024.04.04.

HELYI TANTERV
Oktatás
ágazathoz tartozó
Oktatási szakasszisztens 501882501
SZAKMÁHOZ

Évfolyam		**9.**	**10.**	**11.**	**12.**	**13.**	**1/13.**	**2/14.**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Évfolyam összes előírt óraszáma		**252**	**324**	**414**	**396**	**744**	**-**	**-**	
Számított óraszám		**252**	**324**	414	396	**744**	**1204**	**930**	
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	0	0	0	0	**18**	0	0%
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	0	0	0	0	**62**	0	**62**	0%
Ágazati kompetencia-fejlesztés	**Élmény-pedagógia**	**72**	**72**	0	0	0	**72**	0	0%
	Játékos személyiségfejlesztés	**72**		0	0	0	**36**	0	0%
	A tanulás tanulása	**36**					**36**		0%
Pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok	**Értékteremtő gyermeknevelés**		**108**	**36**	**18**	**93**	**180**	**93**	0%
	A gyógypedagógia alapjai			**36**	**36**	**31**		**93**	10%
	Pszichológia		**36**	**72**	**72**	**62**	**162**	**124**	0%
	Pedagógiai gyakorlat	**54**	**72**	**144**	**108**	**217**	**216**	**217**	65%

BAHTISTA OKTATÁS

Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségnevelés**		**36**	**36**			**72**		0%
Családpedag-ógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**					**62**		**62**	0%
	Mentálhigiéné				**36**	**62**		**93**	0%
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidő-szervezés**				**36**	**62**	**36**	**62**	0%
Kommunikáció	**Kommunikáció**			**18**	**18**	**31**	**36**	**31**	0%
Gyermek-irodalom	**Gyermek- és kamaszirodalom**			**36**	**36**		**72**		0%
Szabad órakeret	**Szabadon tervezendő kötelező szakmai órakeret**			**36**	**36**	**62**			
Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	**IKT a pedagógiában**						**36**	**31**	0%
	Zenei nevelés						**36**	**31**	
	Mozgáskultúra						**36**	**31**	
összesen		**252**	**324**						**576**
összesen				**414**	**396**	**744**			**1554**
összesen									**2130**
összesen							**1260**	**1085**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				**140**			**160**		
Hiányzó tananyagtartalom óraszáma									
Szabadon felhasználható órakeret (tananyagtartalom) ((+)									
összesen		**252**	**324**	**554**	**396**	**744**	**1420**	**1085**	

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
az
INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ágazathoz tartozó
5 0612 12 02 Informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus szakmához

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**		
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**		
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**30**	**32**	**27**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1080**	**992**	**829**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	8	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	62	25	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	44	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	144	0	58	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	144	0	58	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	108	0	44	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	IKT projektmunka II.	0	217	100	80%
Hálózatok	Hálózatok I.	306	0	122	70%
	Hálózatok II.	0	310	130	70%

BAPTISTA OKTATÁS

	Hálózat programozása és IoT	0	93	44	80%
Hálózati operációs rendszerek és felhőszolgáltatások	Szerverek és felhőszolgáltatások	108	248	144	80%
Adatbázis-kezelés alapjai	Adatbázis-kezelés I.	72	0	28	80%
Szakmai angol	Szakmai angol	72	62	44	0%
összesen		**1080**	**992**	**829**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					
összesen		**1080**	**992**	**829**	

A részletes szabályokat a szakmai képzésben alkalmazandó felnőttképzési szerződés tartalmazza.

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
az
Oktatás ágazathoz tartozó
501882501 Oktatási szakasszisztens technikus szakmához

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2024.04.04.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Évfolyam összes előírt óraszáma		**-**	**-**		
Számított óraszám		**1044**	**899**		
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**30**	**31**	**27**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1044**	**899**	**878**	
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	0	8	0%
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	0	**62**	26	0%
Ágazati kompetencia-fejlesztés	**Élmény-pedagógia**	**72**	0	28	0%
	Játékos személyiségfejlesztés	**36**	0	14	0%
	A tanulás tanulása	**36**		14	0%
Pedagógiai, pszichológiai, gyógypedagógiai feladatok	**Értékteremtő gyermeknevelés**	**180**	**93**	110	0%
	A gyógypedagógia alapjai		**93**	37	10%
	Pszichológia	**162**	**124**	115	0%
	Pedagógiai gyakorlat	**216**	**217**	174	65%
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségnevelés**	**72**		29	0%
Családpedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**		**62**	26	0%
	Mentálhigiéné		**93**	37	0%
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidő-szervezés**	**36**	**62**	40	0%

BÁRTFAI OKTATÁS

Kommunikáció	**Kommunikáció**	**36**	**31**	26	0%
Gyermek-irodalom	**Gyermek- és kamaszirodalom**	**72**		28	0%
Ágazathoz kapcsolódó tartalmak	**IKT a pedagógiában**	**36**	**31**	26	0%
	Zenei nevelés	**36**	**31**	26	
	Mozgáskultúra	**36**	**31**	26	
összesen		**1044**	**899**	**790**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		**160**		**160**	
összesen		**1204**	**899**	**940**	

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
a
Rendészet és közszolgálat ágazathoz tartozó
5 0413 18 01 Közszolgálati technikus szakmához
Közigazgatási ügyintéző szakmairány

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**31**	**31**	**27**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1116**	**976**	**837**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18		8	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv		62	25	
Rendészet és közszolgálat alapozó képzés megnevezésű tanulási terület	Közszolgálati alapismeretek tantárgy	126		51	10%
	Kommunikációs gyakorlatok tantárgy	72		29	20%
	Kommunikációs ismeretek tantárgy	36		15	20%
	Pszichológiai, szociológiai és kriminológiai alapismeretek tantárgy	72		29	20%
	Speciális testnevelés és önvédelem tantárgy	252		101	80%
Közszolgálat és közigazgatás megnevezésű tanulási terület	Közigazgatási ismeretek tantárgy		403	162	20%
	Jogi ismeretek tantárgy		170	68	0%
Kommuni-káció a közszolgálat-	Szakmai kommunikáció tantárgy		31	13	40%

BARTISTA OKTATÁS

ban megnevezésű tanulási terület	Digitális kommunikáció és gépírás tantárgy	180	62	93	80%
	Szakmai kommunikáció idegen nyelven tantárgy		62	25	0%
Speciális testnevelés megnevezésű tanulási terület	Erő- állóképesség fejlesztés tantárgy		93	38	100%
	Önvédelem tantárgy	144	62	83	100%
	Lövészet tantárgy	108	31	56	75%
Magánbiztonság és vagyonvédelem	Személy- és vagyonvédelem	108		44	0%
összesen		**1116**	**976**	**837**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		70	0	70	
összesen		**1186**	**976**	**907**	

A részletes szabályokat a szakmai képzésben alkalmazandó felnőttképzési szerződés tartalmazza.

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
a
20. SPORT ágazathoz tartozó
5 1014 20 02
Sportedző (ökölvívás) – sportszervező szakmához

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**		
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**		
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**30**	**30**	**26**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1080**	**930**	**804**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18		8	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv		62	25	0%
Sport ágazati alapozás	Anatómiai-élettani ismeretek	144		58	0%
	Egészségtan	72		29	0%
	Edzéselmélet I.	108		44	0%
	Edzésprogramok I.	108		44	70%
	Gimnasztika I	126		51	50%
Sport ágazati közös tartalmak	Elsősegélynyújtás		31	13	30%
	Funkcionális anatómia		62	25	0%
	Terhelésélettan	72		29	0%
	Edzéselmélet II	72		29	0%
	Edzésprogramok II	108		44	70%
	Gimnasztika II.	36		15	50%
	Kommunikáció	72		29	10%
	Sportszervezési ismeretek	36		15	0%

BARTISTA OKTATÁS

	Sporttörténet	36		15	0%
Sportedzői és sportvezetési ismeretek	Sportági alapok		341	137	70%
	Sportági szakismeretek		155	62	70%
	Pedagógia		62	25	0%
	Pszichológia		62	25	0%
	Sportjog	36		15	0%
	Pénzügyi ismeretek	36		15	0%
	Sportmenedzsment és marketing		93	33	0%
	Számviteli ismeretek		31	13	0%
	Vállalkozási ismeretek		31	13	0%
összesen		**1080**	**930**	**804**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		70		70	100%
összesen		**1150**	**930**	**874**	

A részletes szabályokat a szakmai képzésben alkalmazandó felnőttképzési szerződés tartalmazza.

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
a
INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS ágazathoz tartozó
5 0613 12 03 Szoftverfejlesztő és –tesztelő szakmához

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**		
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**		
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**29,5**	**32**	**26**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1062**	**992**	**822**	
Munkavállalói ismere-tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	8	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	62	25	0%
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	44	80%
	Informatikai és távközlési alapok II.	144	0	58	60%
Programozási alapok	Programozási alapok	144	0	58	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	IKT projektmunka I.	108	0	44	80%
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	IKT projektmunka II.	0	217	96	80%
Asztali és mobil alkalmazásfejl	Asztali alkalmazások fejlesztése	180	0	72	80%

BÁRTFAI OKTATÁS

esztés, szoftver-tesztelés és adatbázis-kezelés	Adatbázis-kezelés I.	72	0	29	80%
	Adatbázis-kezelés II.	0	62	29	70%
	Asztali és mobil alkalmazások fejleszté-se és tesztelése	0	217	87	70%
	Szoftvertesztelés	72	0	29	70%
Webes technológiák	Webprogramozás	144	0	58	80%
	Frontend programozás és tesztelés	0	186	87	70%
	Backend programozás és tesztelés	0	186	72	70%
Szakmai angol	Szakmai angol	72	62	37	0%
összesen		**1062**	**992**	**822**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					
összesen		**1062**	**992**	**822**	

A részletes szabályokat a szakmai képzésben alkalmazandó felnőttképzési szerződés tartalmazza.

BAPTISTA OKTATÁS

HELYI TANTERV
a
GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT ágazathoz tartozó
5 0411 09 02 VÁLLALKOZÁSI ÜGYVITELI ÜGYINTÉZŐ SZAKMÁHOZ

Felnőttképzés óraszáma

https://akkreditaltvizsgaltatas.ikk.hu/kkk-ptt 2023.11.17.

Évfolyam		**1/13.**	**2/14.**	**felnőttképzés óraszámai**	**Gyakorlati oktatás aránya %**
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma		**-**	**-**		
Ágazati alapozó oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**-**	**-**		
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma		**31**	**30**	**25**	
Szakirányú oktatás kötelező heti óraszáma éves óraszám		**1116**	**930**	**818**	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	18		8	0%
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv		62	25	0%
Gazdálkodási alaptevékeny-ség ellátása	Gazdasági és jogi alapismeretek	108		44	0%
	Vállalkozások működtetésének alapis-meretei	144		58	0%
Üzleti kultúra és információ-kezelés	Kommunikáció	36		15	0%
	Digitális alkalmazások	162		65	0%
Vállalkozások üzletvitele	Üzleti adminisztráció	90	47	55	0%
	Pénzforgalmi nyilvántartások		124	50	0%
	Kis és középvállalkozások gazdálkodása	72	124	79	0%
	Munkaerő-gazdálkodás	72	62	54	0%
	Adózási ismeretek	36	186	90	0%

BÁTHORY OKTATÁS

	Könyvvezetési alapismeretek	36	77	46	0%
A titkári ügyintézés feladatai	Szövegbevitel számítógépen	72	62	54	0%
	Dokumentum-szerkesztés	36	93	53	0%
	Titkári ügyintézés	54	93	60	0%
Üzleti kommunikáció	Ügyfélszolgálati kommunikáció	72		29	0%
	Kommunikáció a titkári munkában	108		44	0%
összesen		**1116**	**930**	**818**	
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0		
összesen		**1116**	**930**	**818**	

A részletes szabályokat a szakmai képzésben alkalmazandó felnőttképzési szerződés tartalmazza.

BAPTISTA OKTATÁS

3.4 Egészségfejlesztési program

Magyarország Alaptörvénye XX. cikk (1) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”. A 2015. évben elfogadásra került „Egészséges Magyarország 2014-2020” című stratégia az Alaptörvénnyel összhangban meghatározza a fő népegészségügyi célokat és tennivalókat, melyek közt az egyik kiemelkedően fontos beavatkozás a teljeskörű intézményi/iskolai egészségfejlesztés. A technikai fejlődésnek köszönhetően úgy tűnhet, hogy egyre jobb az életünk. Ennek azonban ellentmond, hogy előtérbe kerültek a civilizációs betegségek: daganatok, keringési, légző-és emésztőszervi megbetegedések, valamint az erőszakos események (balesetek, öngyilkosság, egymás elleni agresszió). Ezek együttesen okozzák a lakosság halálozásának közel 95%-át. Ez az oka annak is, hogy a magyar nők születéskor várható élettartama 6 évvel, a férfiaké 8 évvel rövidebb, mint nyugat-európai társaiké.
A civilizációs betegségek kialakulásában csak 20-25%-ban tehetők felelőssé az öröklött, és kb. 60%-os felelősséggel bírnak életmódi, környezeti tényezők. Ráadásul az életmódi tényezők szoros összefüggésben állnak, hátterük nagyon bonyolult, egymás hatását felerősítik.
E nagyon összetett probléma gyökerei fiatal életkorban erednek, és meghatározó közegük döntően a család, a maga jó és rossz mintáival.
A család mellett az iskolára háruló nagy feladat és felelősség a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelése. Az ember testi-lelki egészsége szoros összefüggésben van környezetével. Az iskola, mint környezet fontos színtere az egészségfejlesztésnek.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, ezért a következő stratégiai célokat, irányokat tűztük magunk elé:

Olyan racionális gondolkodásmód kialakítása a tanulókban, amely segítségével megfelelő értékrend, problémamegoldó készség alakul ki, ami által kiegyensúlyozott személyiséggé válnak és képesek lesznek egészséges életkörülmények kialakítására, valamint maguk és családjuk, tágabb értelemben a társadalom egészségfejlesztéséhez hozzájárulni.
Ellent tud mondani a káros szenvedélyek kihívásainak.
Ismeri az alapvető életműködéseit, teste, szervezete felépítését, a káros hatások ezekre gyakorolt szerepét.
Az iskola hozzájárul a tanulók személyiségének, képességeinek, készségeinek kibontakoztatásához, segíti szellemi, testi fejlődésüket, ezáltal a tanuló képes pozitív önkép kialakítására.
Az egészséges életmód, a fizikum fejlesztése olyan tevékenységrendszer, melynek célja az optimális testi-lelki fejlődés elősegítése. Ennek érdekében fontos feladatunk, hogy a testnevelési órákon és azokon kívül is minél több lehetőséget tudjunk biztosítani a mozgásigény kielégítésére. A mozgáskultúra, a mindennapos testedzés, és a testi higiénia váljon a tanulók szükségletévé.
A tanulók szerezzenek ismereteket a helyes táplálkozás lehetőségeiről, a fogápolás fontosságáról.
Fontos feladatunk a családi életre nevelés, a nemek közötti társas kapcsolatok javítása és a szexuális felvilágosítás.
A különböző összejövetelek, rendezvények erősítsék a kulturált viselkedés szokásait és szilárdítsák meg az egymás iránti tiszteletet.

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti: nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati

SZENTISTVÁN OKTATÁS

tényezőt befolyásolja. Nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van. Nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne. Nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne; és nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét is.

Az egészségfejlesztő tevékenységek intézményünkben

Az egészségfejlesztő tevékenységeket tanórai keretben (biológia, kémia, osztályfőnöki, testnevelés, társadalomismeret tantárgyakban) vagy tanórán kívüli keretben végezzük. Tanórán kívüli keretek között sportfoglalkozások, előadások formájában történik az ismeretek átadása. A tanórák és a tanórán kívüli tevékenységek összeegyeztetése növeli a hatékonyságot.
A szülők bevonása is szükséges az egészségfejlesztő munkába, részben segítőként, részben pedig célszemélyként a gyereken keresztül a távolabbi jövőben. Tanítványainkat rá kell ébresztenünk, hogy maguk is felelősek egészségi állapotukért, személyes jólétükért!

Az egészségfejlesztő tevékenységben részt vesz az iskola főigazgatója, az igazgató helyettesek, az iskola fogorvos, a szaktanárok, az osztályfőnökök, az iskolaorvos, a védőnő. Rajtuk kívül külső erőforrásokat is bevonunk a tevékenységekbe: a szülőket (önkéntes segítőket, szülői szervezetet) a pedagógiai szakszolgálat munkatársait, a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő intézet munkatársait. Rendszeresen érkeznek előadók, akik drogprevencióval, higiénés és táplálkozási tanácsadással foglalkoznak.

I. Egészséges táplálkozás megvalósítása: tanórák keretében, előadásokon próbálunk kedvet csinálni a tanulóknak az egészséges táplálkozáshoz, hogy a divatos gyorsételek helyett a zöldségeket, gyümölcsöket részesítsék előnyben. Minden iskolai rendezvényen osztunk almát tanulóinknak. Az iskola faliújságján rendszeresen teszünk közre a témával foglalkozó plakátokat, felhívásokat.

II. Mindennapos testnevelés megvalósítása: azokon a tanítási napokon, amikor a tanulók iskolában vannak, megvalósul a mindennapos testnevelés. Ebben segítségünkre van, hogy iskolánk nagyméretű tornateremmel és sportudvarral rendelkezik. Emellett a testnevelő tanárok vezetésével heti egy alkalommal sportkört is szervez iskolánk a délutáni órákban. Több tanulónk is versenyszerűen sportol. Ebben támogatjuk őket és példaként állítjuk őket a többi tanuló elé. Lehetőség szerint kirándulásokra is visszük tanulóinkat, ezzel megszerettetve velük a mozgást és a természetet.

III. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése: Iskolánk területén tilos minden olyan dolog fogyasztása (dohány, alkohol, kábítószer), ami szenvedélybetegséghez vezet. Tapasztalataink alapján az iskola diákjai alacsony, vagy közepes veszélyeztetettségi szintbe sorolhatók. A többség nem, vagy (nyilvánvalóan a tapasztalat hiányából adódóan) téves ismeretekkel rendelkezik az illegitim drogok fogyasztásával kapcsolatban. Egy szűkebb rétegnek vannak tapasztalatai, de nem tekinthetők rendszeres fogyasztóknak. Iskolánknak nem lehet célja a drogfogyasztók kiszűrése. Egészen más a helyzet a legitim drogokkal kapcsolatban. A dohányzás nagyon elterjedt iskolánkban. A diákok több mint a fele alkalmilag vagy rendszeresen dohányzik, viszont a dohányzást szenvedély szinten űzők aránya jelentősen kisebb. Az alkoholfogyasztási szokások feltérképezése még hátra van.

BAPTISTA OKTATÁS

A legitim és illegitim szerek fogyasztásának fő indítékai a kortárs csoportok befolyásoló hatásában és a kíváncsiságban keresendő. A személyes problémákra „megoldást” kereső drogfogyasztói magatartás nem jellemző iskolánkban. A fentiek ismeretében iskolánk drogstratégiájának legfőbb célja egy szemléletváltás elősegítése. Folytatni kell a minél hatékonyabb felvilágosító munkát. A fenti cél megvalósításának érdekében végrehajtandó konkrét feladat:
Osztályfőnöki munkaközösségi belső továbbképzés keretén belül bemutatjuk egymásnak a diákoknak tartott drog prevenciós foglalkozások módszereit. Legfontosabb stratégiai célunk az, hogy minden iskolánkba járó diák tisztában legyen a drogfogyasztás veszélyeivel. Tudjon arról, hogy kihez fordulhat, ha mégis drogfogyasztással kapcsolatos problémája van. Legyen a közelében olyan laikus segítő (tanár), aki ráveheti arra, hogy szakemberhez forduljon segítségért. Rendszeresen érkeznek az adott témában előadók, akik saját tapasztalataikkal próbálják egészséges életvitelre szoktatni a tanulókat.

IV. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése: Az osztályfőnöki órákon, előadásokon keresztül, személyes beszélgetésekkel, az iskolapszichológus bevonásával, a gyermekvédelmi szolgálat munkatársával igyekszünk olyan légkört kialakítani, ahol a felmerülő konfliktusokat eset megbeszéléssekkel tudjuk rendezni.

V. A baleset megelőzés és elsősegélynyújtás megvalósítása: Minden tanév első napján osztályfőnöki órák keretében megtörténik intézményünkben a balesetvédelmi oktatás, aminek tudomásul vételét a tanulók aláírásukkal igazolják. Az oktatás keretében az iskolában követendő helyes magatartásról, a balesetveszély elkerüléséről és a kialakult balesetveszélyes helyzetek elhárításáról is tájékoztatást kapnak. Az elsősegélynyújtó hellyel és a kiképzett elsősegélynyújtó tanárokkal is megismerkednek már az első tanítási napon a tanulók. Tanóra keretében a technikumba járó diákok külön, a tanult szakmához kapcsolódó balesetvédelemmel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteket is elsajátítanak az oktatóktól.
Intézményünk gondoskodik a szakmai oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, valamint az ágazathoz kötött egészségügyi alkalmassági és fogászati vizsgálatának megszervezéséről.

VI. A személyi higiéné területe: Iskolánk különös hangsúlyt fektet a tanulói személyi higiéné fontosságára. A tanárok mellett az iskolai védőnő is rendszeresen ellenőrzi a tanulók higiénés állapotát és jelzi a felmerülő problémákat az osztályfőnöknek és a tanuló családjának. A diákokkal megértetjük, hogy a személyes higiénének a mindennapok részéve kell válnia. Nem csak az iskola kívánságára, hanem a későbbi életük során is.

Az egészségfejlesztési program párhuzamosan három területen jelenik meg: prevenció, egészségmegőrzés, rehabilitáció. A rehabilitáció speciális tevékenységrendszer, mely amennyiben szükséges, külső vagy belső szakemberek segítségével történik.
Az osztályfőnökök és a szaktanárok határozzák meg, hogy milyen szinten és milyen formában oldják meg a feladatokat, tevékenységeket. A program megvalósításának célja, hogy a tanulók saját hitük és meggyőződésük alapján alakítsák saját személyiségüket, tudjanak különbséget tenni a képzelt és az észlelt valóság között.

MINTA OKTATÁSI

3.5 Pályaorientációs szolgáltatások

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy intézményünk szakmai kapcsolatrendszere bővüljön, és új, interdiszciplináris együttműködéseket alakítsunk ki. Ezek a partnerségek nemcsak a tanulók gyakorlati képzését, hanem a tanárok módszertani fejlődését is támogatják. Számos új partnerrel léptünk kapcsolatba, többek között helyi vállalkozásokkal, rendvédelmi szervekkel, felsőoktatási intézményekkel és civil szervezetekkel. Erősítettük kapcsolatunkat a Magyarországi Baptista Egyházzal.

A közös projektek keretében tanulóink lehetőséget kaptak arra, hogy valós munkakörnyezetben próbálják ki magukat, ami hozzájárul szakmai identitásuk megerősödéséhez. A vállalati partnerekkel kialakított gyakorlatorientált együttműködések révén diákjaink naprakész ismeretekre tehetnek szert. A szakmaközi programok – például a rendészeti és informatikai ágazatok közötti közös kezdeményezések – különösen sikeresek, mivel elősegítik a komplex gondolkodásmód kialakulását.

Továbbá aktívan részt veszünk pályaorientációs rendezvényeken, szakmai napokon és tanulmányi versenyeken, ahol partnereinkkel együtt jelenünk meg. Egyes programok során mentorálási lehetőséget is biztosítottunk a tanulóknak, így támogatva őket a tudatos karriertervezésben. Az együttműködések eredményeképp intézményünk szerepe megerősödött a térség szakmai hálózatában, és az oktatás színvonala is emelkedett.

Az iskolában megszervezett pályaorientációs programok és napok lehetőséget biztosítanak a diákoknak arra, hogy találkozzanak különböző szakmák képviselőivel és tapasztalatokat szerezzenek. Ezek az események nemcsak a döntéshozatalt segítik, hanem motivációt is nyújtanak a tanulásban és az önfejlesztésben.
Szaktárgyi és osztályfőnöki órákba egyaránt beépítésre kerülnek pályaorientációs tartalmak, de igazán hatékonyan a pályaorientációs tematikus napokon lehet foglalkozni a témával.
Kapcsolataink:

- Nemzeti Közszolgálati Egyetem – Ludovika Program
- Nyíregyházi Egyetem
- Hajdú-Bihar Vármegyei Rendőr-főkapitányság, Hajdú Rendészeti Sportegyesület
- ROKK – Rendőrségi Oktatási és Kiképzési Központ
- Rákóczi Szövetség
- Miskolci Rendvédelmi Technikum
- Magyar Honvédség

BAPTISTA OKTATÁS

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Nyilatkozat
(főigazgató)

Az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum iskola főigazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai Programja a Nkt. 26. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a nevelőtestület bevonásával készült el.
Debrecen, 2025.08.25.

Novákné Kónya Zita
főigazgató

Nyilatkozat
(munkaközösségek)

Az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum idegen nyelvi és reál szakmai munkaközösségei képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy munkaközösségek a Pedagógiai Program – adott szakterületet érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolták.
Debrecen, 2025.08.25.

Orovecné Horváth Borbála
munkaközösség vezető

Nyilatkozat

A fenntartó képviseletében az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum Pedagógiai Programját az Nkt. 26.§ (1) bekezdés alapján jóváhagyom.

Budapest, 2025. augusztus 25.

P.H.

……
fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS

Pedagógiai program 1. számú melléklet

HELYISÉG- ÉS ESZKÖZJEGYZÉK

EURO BAPTISTA KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ GIMNÁZIUM,
SZAKGIMNÁZIUM ÉS SZAKKÖZÉPISKOLA
4031 DEBRECEN, ANGYALFÖLD TÉR 7.
OM: 100573

I. HELYISÉGEK

	A	B	C	D
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Intézményünkben rendelkezésre áll.	Megjegyzés
2.	Tanterem	Iskolánként (telephelyen és székhelyen) Osztályonként 1	12 tanterem	Intézményünkben jelenleg különböző évfolyamokon 11 osztály tanul A legkisebb alapterületű tanterem 52 m2, így a terem nagyságát a legnagyobb osztálylétszámhoz viszonyítva (34 fő) az egy főre jutó terület: 1,53 m2
3.	Csoportterem	Gimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában, osztályonként legfeljebb 0,5 csoportterem	1 csoportteremmel rendelkezünk	Intézményünkben jelenleg különböző évfolyamokon 11 osztály tanul
4.	Szaktanterem a hozzá tartozó szertárral	A II/2-es pontban foglaltak szerint (székhelyen és telephelyen) 1-1 Társadalomtudományi szaktanterem, művészeti nevelés szaktanterem 1-1	7 szaktanterem, Ebből 4 helyiség (3,7,13,14 számítástechnikai szaktanterem 1 helyiség (2-es terem) társadalomtudományi szaktanterem; 1 helyiség művészeti nevelés szaktanterem 1 helyiség természettudományi szaktanterem	A 2-es számú terem nyelvi labor
5.	Laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	Iskolánként (székhelyen és telephelyen)	1 labor	

BAPTISTA OKTATÁS

6.	Műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	Iskolánként (székhelyen és telephelyen)	Intézményünk rendelkezik vele	Gyakorlati oktató hely
7.	Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztőszoba	Ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Intézményünk rendelkezik vele	5. és 7. számú tanterem
8.	iskolapszichológusi szoba	Ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
9.	Tornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, wc-vel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1 tornaterem 1-1 női és férfi öltözővel	Az öltözők rendelkeznek az A pontban előírt felszerelésekkel
10.	Tornaszoba vagy féltornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, wc-vel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) harminc mozgáskorlátozott tanulónként 1	Nem releváns	
11.	Gyógytestnevelési/erőnléti terem	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1 tornaterem 1-1 női és férfi öltözővel	
12.	Sportudvar	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1 sportudvar	Bitumenes labdarúgó, illetve kosárlabdapálya
13.	Főigazgatói iroda	Iskola székhelyén és az iskola azon telephelyén, amelyen a főigazgató-helyettesi, illetve tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1	8-as szoba	
14.	Főigazgató-helyettesi iroda	Ha az iskolában a főigazgató-helyettesi alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1	Párnás szoba	
15.	tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi iroda	Ha az iskolában tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása kötelező , székhelyen és telephelyen 1	Nem releváns	
16.	Iskolatitkári iroda	Iskola székhelyén 1	C1 terem	
17.	Könyvtár	Iskolánként 1	1 könyvtár	
18.	Könyvtárszoba	Tagintézményenként 1	Nem releváns	
19.	Könyvraktár	Iskolánként 1	Könyvtár belső szoba	
20.	Orvosi szoba, elkülönítővel	Iskolánként 1	1/O szoba	
21.	Kiszolgáló helyiségek			

BAPTISTA OKTATÁS

22.	Sportszertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1 szertár rácsos	
23.	Általános szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
24.	Karbantartó szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
25.	Kerekesszék tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
26.	Aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1 aula és egy emeleten kialakított közösségi tér áll rendelkezésre	
27.	Porta	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Intézményünk rendelkezik portával	
28.	Ebédlő	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
29.	Főzőkonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
30.	Melegítőkonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
31.	Tálaló-mosogató	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
32.	Szárazáru raktár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
33.	Földesáru raktár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
34.	Éléskamra	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
35.	felnőtt étkező	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
36.	Teakonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
37.	Személyzeti öltöző	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
38.	Személyzeti mosdó zuhanyzó	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1; 24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén 2	Intézményünk rendelkezik vele	Intézményünkben jelenleg különböző évfolyamokon 24-nél kevesebb osztály tanul
39.	Személyzeti WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1; 24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén2	Intézményünk rendelkezik vele	Intézményünkben jelenleg különböző évfolyamokon 24-nél kevesebb osztály tanul
40.	Tanulói WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként,nemenként1;	Intézményünk rendelkezik vele (3 női; 2 férfi)	

BAPTISTA OKTATÁS

41.	Technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1;	1-1	
42.	Élelmiszerhulladék tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
43.	Egyéb raktár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nem releváns	
44.	WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve	Tanulói létszám szerint	1 a földszinten	

A FENT BEKATEGORIZÁLT, FELSOROLT HELYISÉGEK ESZKÖZLISTÁJA JELEN DOKUMENTUM II. PONTJÁBAN TALÁLHATÓ FELSOROLÁSBAN, RÉSZLETESEN LELTÁRÍVEKEN SZEREPEL.

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

A felsorolásban a szempontsort a 20/2012-es EMMI rendelet adja.

A helyiségenként kötelező berendezések, eszközök felsorolása után az adott helyiség I. HELYISÉGEK menüpontban megjelölt intézményünk rendelkezésére álló helyiségek részletes leltárívét tartalmazzák.

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
1.	**Tanterem**		
2.	Tanulói asztalok, székek	Tanulói létszám figyelembevételével	
3.	Nevelői asztal, szék	Tantermenként 1	
4.	Eszköztároló szekrény	Tantermenként 1	
5.	Tábla	Tantermenként 1	
6.	Ruhatároló (fogas)	Tanulói létszám figyelembevételével	
7.	Szeméttároló	Helyiségenként 1	
8.	Sötétítő függöny	Ablakonként 1	

BARTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban tanteremként megjelölt helyiségek részletezése:

4. terem (tanterem) 52 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	TV	darab	1	Videoton
2	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
3	Krétás tábla	darab	1	
4	Mosdó csapteleppel	darab	1	
5	Sötétítő	darab	6	Kék
6	Szemetes	darab	1	
7	Tábla törlő szivacs	darab	1	
8	Tanári asztal	darab	1	
9	Tanári szék	darab	1	
10	Tanulói asztal	darab	10	
11	Tanulói szék	darab	20	
12	TV állvány, szekrénnyel	darab	1	
13	Fali hirdető tábla	darab	1	
14	Fali fogas	Darab	1	

5. terem (tanterem) 54 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Fali hirdető tábla	darab	1	hungarocell
3	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
4	Hosszabbító (30m)	darab	1	
5	Krétás tábla	darab	1	
6	Mosdó csapteleppel	darab	1	
7	Sötétítő	darab	6	kék
8	Szekrény 2 ajtós	darab	1	
9	Szemetes	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

10	Tábla törlő szivacs	darab	1	
11	Tanári asztal	darab	1	
12	Tanári szék	darab	1	
13	Tanulói asztal	darab	7	3 fő asztalonként
14	Tanulói szék	darab	21	

9. terem (tanterem) 53,20 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
3	Krétás tábla	darab	1	
4	Mosdó csapteleppel	darab	1	
5	Sötétítő	darab	6	kék
6	Szemetes	darab	1	
7	Szekrény	darab	1	
8	Tábla törlő szivacs	darab	1	
9	Tanári asztal	darab	1	
10	Tanári szék	darab	1	
11	Tanulói asztal	darab	16	világosbarna
12	Tanulói szék	darab	32	barna

10. terem (tanterem) 52,9 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Fali hirdető	darab	1	hungarocell
3	Falióra	darab	1	City time
4	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
5	Kétajtós szekrény	darab	1	
6	Krétás tábla	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

7	Mosdó csapteleppel	darab	1	
8	Sötétítő	darab	6	kék
9	Szemetes	darab	1	
10	Tábla törlő szivacs	darab	1	
11	Tanári asztal	darab	1	
12	Tanári szék	darab	1	
13	Tanulói asztal	darab	15	zöld
14	Tanulói szék	darab	31	zöld
15	Terítő	darab	1	tanári asztalra

11. terem (tanterem) 53,2 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Fali hirdető	darab	1	hungarocell
3	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
4	Krétás tábla	darab	1	
5	Mosdó csapteleppel	darab	1	
6	Sötétítő	darab	6	kék
7	Sötétítő	darab	3	sárga
8	Szekrény	darab	1	
9	Szemetes	darab	1	
10	Tábla törlő szivacs	darab	1	
11	Tanári asztal	darab	1	
12	Tanári szék	darab	1	
13	Tanulói asztal	darab	5	világos barna
14	Tanulói asztal	darab	7	zöld
15	Tanulói szék	darab	25	barna
16	Terítő	darab	1	tanári asztalra

12. terem (tanterem) 53,2 m2

BARTISTA OKTATÁS

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Fali óra	darab	1	Quartz
3	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
4	Krétás tábla	darab	1	
5	Mosdó csapteleppel	darab	1	
6	Sötétítő	darab	6	kék
7	Szekrény	darab	1	
8	Szemetes	darab	1	
9	Tábla törlő szivacs	darab	1	
10	Tanári asztal	darab	1	
11	Tanári szék	darab	1	
12	Tanulói asztal	darab	12	
13	Tanulói szék	darab	19	
14	Tükör	darab	1	

16. terem (tanterem) 54,03 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Fali óra	darab	1	City time
3	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
4	Krétás tábla	darab	1	
5	Mosdó csapteleppel	darab	1	
6	Sötétítő	darab	6	narancssárga
7	Szekrény	darab	1	
8	Szemetes	darab	1	
9	Tábla törlő szivacs	darab	1	
10	Tanári asztal	darab	1	
11	Tanári szék	darab	1	
12	Tanulói asztal	darab	14	világosbarna
13	Tanulói szék	darab	24	barna

BARTISTA OKTATÁS

14	Virágtartó	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

17. terem (tanterem) 52,02 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	4	
2	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
3	Krétás tábla	darab	1	
4	Mosdó csapteleppel	darab	1	
5	Sötétítő	darab	6	kék
6	Sötétítő	darab	3	sárga
7	Szekrény	darab	1	
8	Szemetes	darab	1	
9	Tábla törlő szivacs	darab	1	
10	Tanári asztal	darab	1	
11	Tanári szék	darab	1	
12	Tanulói asztal	darab	14	sötét barna
13	Tanulói szék	darab	19	barna

18. terem (tanterem) 53,16 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fali fogas	darab	1	
2	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	Castone
3	Krétás tábla	darab	1	
4	Mosdó csapteleppel	darab	1	
5	Sötétítő	darab	6	kék
6	Sötétítő	darab	3	sárga
7	Szekrény	darab	1	
8	Szemetes	darab	1	
9	Tábla törlő szivacs	darab	1	
10	Tanári asztal	darab	1	
11	Tanári szék	darab	1	

PARTISTA OKTATÁS

12	Tanulói asztal	darab	15	zöld
13	Tanulói szék	darab	25	zöld
14	Tükör	darab	1	

20. terem (tanterem) 52,02 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Iskolarádió hangszóró	darab	1	
2	Krétás tábla	darab	1	
3	Sötétítő	darab	6	narancssárga
4	Szekrény	darab	1	
5	Szemetes	darab	1	
6	Tábla törlő szivacs	darab	1	
7	Tanári asztal	darab	1	
8	Tanári asztalterítő	darab	1	
9	Tanári szék	darab	1	
10	Tanulói asztal	darab	15	
12	Tanulói szék	darab	22	

21. terem (tanterem) 53,16 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Iskolarádió hangszóró	darab	1	
2	Krétás tábla	darab	1	
3	Sötétítő	darab	6	narancssárga
4	Szekrény	darab	1	
5	Szemetes	darab	1	
6	Tábla törlő szivacs	darab	1	
7	Tanári asztal	darab	1	
9	Tanári szék	darab	1	
10	Tanulói asztal	darab	17	

BARTISTA OKTATÁS

12	Tanulói szék	darab	34	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
9.	**2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszerelésen felüli igények)**		
10-15.	**a) számítástechnikai terem**		4 terem

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Számítástechnika szaktanteremként megjelölt helyiségek részletezése:

3. terem (számítástechnikai terem) 54,12 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Asztali számítógép	konfiguráció	9	Fujitsu-Siemens
2	Asztali számítógép	konfiguráció	4	HP 500B MT
3	Billentyűzet	darab	13	
4	Cisco Router	darab	6	Cisco 1700
5	Cisco Switch	darab	3	Catalyst 2950
6	Egér	darab	13	
7	Egyszemélyes tanulói pad	darab	1	
8	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	
9	Hosszabbító	darab	3	
10	Interaktív tábla	darab	1	Smartboard
11	Kapcsoló + biztosíték	darab	3	
12	Mennyezeti projektor konzol	darab	1	
13	Monitor	darab	2	Daewoo
14	Monitor	darab	1	EIZO
15	Monitor	darab	8	IBM
16	Monitor	darab	3	Samsung E-1920
17	Polcos szekrény	darab	1	
18	Projektor konzollal	darab	1	
19	Rack szekrény	darab	1	
20	Sötétítő	darab	6	kék
21	Switch	darab	1	SMC
22	Switch	darab	1	Zio
23	Szemetes	darab	1	
24	Szímítógép asztal	darab	13	
25	Tanári asztal	darab	1	
26	Tanári szék	darab	1	
27	Tanulói asztal	darab	3	barna
28	Tanulói asztal	darab	2	régi

BAPTISTA OKTATÁS

29	Tanulói szék	darab	19	barna
30	Tűzoltó készülék	darab	1	

7. terem (számítástechnikai tanterem) 53,16 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Billentyűzet	darab	20	HP
2	Egér	darab	20	HP
3	Egyszemélyes tanulói asztal	darab	1	
4	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	
5	Interaktív tábla	darab	1	Smartboard
6	Kapcsoló + biztosíték	darab	2	
7	Monitor	darab	20	Samsung Syncmaster 720N
8	Nyelvi szék	darab	23	
9	Projektor konzollal	darab	1	Epson EB-460
10	Sötétítő	darab	6	kék
11	Switch	darab	1	
12	Számítógép konfiguráció	darab	20	HP dc7600
13	Szemetes	darab	1	
14	Tanári asztal	darab	1	
15	Tanári szék	darab	2	
16	Tanulói asztal	darab	8	
17	Tanulói szék	darab	20	

13. terem (számítástechnikai) 56,75 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Asztali számítógép	konfiguráció	26	HP dc5800
2	Billentyűzet	darab	26	HP
3	Egér	darab	26	HP
4	Egyszemélyes tanulói pad	darab	1	barna
5	Fali óra	darab	1	city time
6	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	
7	Interaktív tábla	darab	1	Smartboard

BAPTISTA OKTATÁS

8	Kapcsoló tábla	darab	1	
9	Monitor	darab	26	Samsung 743N
10	Polcos szekrény	darab	1	
11	Projektor konzollal	darab	1	Epson EB-460
12	Sötétítő	darab	6	kék
13	Sötétítő	darab	3	sárga
14	Switch	darab	3	TP-Link
15	Szemetes	darab	1	
16	Tanári asztal	darab	1	
17	Tanári szék	darab	1	
18	Tanulói asztal	darab	13	2 gép asztalonként
19	Tanulói szék	darab	27	barna
20	Tükör	darab	1	
21	VGA kábel	darab	26	

14. terem (számítástechnikai) 53,2 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Asztali számítógép	konfiguráció	26	HP DX2200 MT
2	Billentyűzet	darab	26	HP
3	Egér	darab	26	HP
4	Egyszemélyes tanulói pad	darab	1	barna
5	Hangszóró iskolarádióhoz	darab	1	
6	Interaktív tábla	darab	1	Smartboard
7	Kapcsoló tábla	darab	1	
8	Monitor	darab	26	HP 7540
9	Polcos szekrény	darab	1	
10	Projektor konzollal	darab	1	Epson EB-460
11	Sötétítő	darab	6	kék
12	Sötétítő	darab	3	sárga
13	Switch	darab	2	Zio
14	Switch	darab	1	TP-Link
15	Szemetes	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

16	Tanári asztal	darab	1	
17	Tanári szék	darab	1	
18	Tanulói asztal	darab	13	2 gép asztalonként
19	Tanulói szék	darab	28	barna
20	Tükör	darab	1	

Számítástechnikai szaktantermeinkhez a szkenner igény esetén, hálózaton keresztül érhető el, amely eszköz a 16-os teremben található.

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
16-22.	**b) társadalomtudományi szaktanterem**		1 terem

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Társadalomtudományi szaktanteremként megjelölt helyiségek részletezése:

2. terem 52,9 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	14" megfigyelő monitor	Darab	1	
2	Asztali számítógép tanári	konfiguráció	1	
3	Asztali számítógép tanulói	konfiguráció	20	
4	Billentyűzet	Darab	21	
5	CD író lejátszó, hangszóró	Darab	1	
6	Classnet vezérlő	Darab	1	
7	DVD lejátszó felvevő	Darab	1	LG
8	Egér	Darab	21	
9	Elektromos radiátor	Darab	1	
10	Interaktív tábla	Darab	1	Smartboard
11	IP kamera	Darab	1	
12	Kapcsoló + biztosíték	Darab	1	
13	Kapcsoló tábla	Darab	2	
14	Magnetofon	Darab	1	Sony
15	Mikrofonos füllhallgató	Darab	21	
16	Projektor	Darab	1	Epson EB-460
17	Rádió hangszóró	Darab	1	
18	Sötétítő	Darab	6	kék
19	Switch	Darab	1	SMC
20	Switch	Darab	1	Dana
21	Switch	Darab	1	Allied Telesya
22	Számítógép monitor	Darab	21	
23	Szekrény	Darab	1	
24	Szemetes	Darab	1	
25	Tanári asztal, fiókos	Darab	1	
26	Tanári szék	Darab	1	
27	Tanulói asztal	Darab	4	1 tanulói asztal 5 fő
28	Tanulói asztal	Darab	2	

BAPTISTA OKTATÁS

29	Tanulói szék	Darab	20	
30	Tell me more	Darab	1	Nyelvi labor szoftver csomag
31	Tűzoltó készülék	Darab	1	

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
23-33.	**c) természettudományi szaktanterem**		1 terem

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 162 § (5) pontja alapján:

A kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzékben meghatározott eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel.

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Természettudományi szaktanteremként megjelölt helyiségek részletezése:

Természettudományos szaktanterem 70,76 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Asztali hangszóró	Darab	1	
2	Asztali mikrofon	Darab	6	
3	Biztosítéktábla	Darab	1	
4	Csengő vezérlő + óra	Darab	1	
5	DVD lejátszó	Darab	1	LG
6	Egér	Darab	2	
7	Egyszemélyes tanulói pad	Darab	1	
8	Faxgép	Darab	1	Canon
9	Filces tábla	Darab	1	
10	Hangszóró iskolarádióhoz	Darab	1	
11	Hármas elosztó	Darab	1	
12	Házimozi rendszer	Darab	1	5.1 LG
13	Interaktív tábla	Darab	1	Smartboard
14	Interaktív tábla	Darab	1	Promethean
15	Laptop	Darab	26	HP Compaq nx6110
16	Laptop	Darab	1	HP 630
17	Mikrofon átjátszó	Darab	2	
18	Mosdó csapteleppel	Darab	1	
19	Prezentációs asztal	Darab	1	
20	Projektor	Darab	1	NEC
21	Projektor konzollal	Darab	1	Epson EB-460
22	Projektor konzollal	Darab	1	HP mp3222
23	Sötétítő	Darab	8	Kék
24	Szavazó rendszer	Darab	32	Promethean
25	Szemetes	Darab	1	
26	Táblatörlő szivacs (filces)	Darab	1	
27	Táblatörlő szivacs (krétás)	Darab	1	

BARTISTA OKTATÁS

28	Tanári asztal	Darab	1	
29	Tanári szék	Darab	1	
30	Tanulói pad	Darab	24	Rögzített
31	Tanulói szék	Darab	48	Rögzített
32	Tanulói szék	Darab	3	
33	Videomagnó	Darab	1	Sanyo
34	Zárható szekrény	Darab	3	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
34-42.	**d) művészeti nevelés szaktanterem**		1 terem

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 162 § (5) pontja alapján:

A kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzékben meghatározott eszközök és felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel.

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Művészeti nevelés szaktanteremként megjelölt helyiségek részletezése:

Művészeti nevelés szaktanterem 49,37 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Beépített szekrény	darab	3	
2	Függöny	darab	3	
3	Interaktív tábla	darab	1	Smartboard
4	Könyvespolc	darab	2	
5	Mosdó csapteleppel	darab	1	
6	Műanyag szék	darab	3	
7	Projektor	darab	1	Epson EB-460
8	Sötétítő	darab	6	sárga
9	Nagyméretű tanulói asztal	darab	14	
10	Szék	darab	14	piros
11	Szemetes	darab	1	
13	Tanári asztal	darab	3	
14	Tanári szék	darab	1	
15	Tanulói szék	darab	10	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
43-45.	**e) technikai szaktanterem**		Nem releváns

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	Megjegyzés
46.	**f) gyakorló szaktanterem**	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	gimnáziumban a munkába állást előkészítő oktatáshoz; szakközépiskolában a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is

Intézményünkben a számítástechnikai szaktantermeket használjuk gyakorló szaktanteremként, a termek eszközellátottságát lásd Számítástechnikai szaktantermek pont alatt.

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
47.	3. logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba		Nem releváns
48.	4. Tornaszoba		Nem releváns
49.	Kislabda	5	
50.	Labda	5	
51.	Tornaszőnyeg	2	
52.	Tornapad	2	
53.	Zsámoly	2	
54.	Bordásfal	2	
55.	Mászókötél	2	
56.	Gumikötél	5	
57.	Ugrókötél	5	
58.	Medicinlabda	5	
59.	Stopper	1	
60.	Kiegészítő tornakészlet	1	
61.	Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések		Sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; Pedagógiai programban foglaltak szerint

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
62-70.	5. Iskolapszichológusi szoba		Nem releváns

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
71.	6. Tornaterem (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)		
72.	Kosárlabda palánk	2	
73.	Gyűrű	1	
74.	Mászórúd	1	
75.	Mászókötél	2	
76.	Bordásfal	10	

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Tornateremként és szertárként, valamint a hozzájuk tartozó öltözőkként megjelölt helyiségek részletezése:

Tornaterem; szertár

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Bordásfal	darab	45	
2	Dobbantó	darab	1	
3	Focilabda	darab	7	
4	Gumikötél	darab	5	
5	Gumilabda	darab	5	
6	Kézilabda	darab	5	
7	Kislabda (dobáshoz)	darab	5	
8	Kosárlabda	darab	10	
9	Kosárlabda palánk	darab	3	
10	Magasugró léc	darab	2	
11	Mászókötél	darab	2	
12	Mászórúd	darab	1	
13	Medicinlabda	darab	6	
14	Röplabda	darab	6	
15	Stopper	darab	1	
16	Svédszekrény	darab	1	
17	Tollaslabda háló	darab	1	
18	Torna zsámoly	darab	3	
19	Tornagyűrű	darab	1	
20	Tornakészlet	készlet	1	
21	Tornapad kicsi	darab	1	
22	Tornapad nagy	darab	1	
23	Tornaszőnyeg kicsi	darab	1	
24	Tornaszőnyeg nagy	darab	3	
25	Ugrókötél	darab	5	
26	Védőháló	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

Férfi öltöző 17,34 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fogas	Darab	62	
2	Mosdó csapteleppel	Darab	3	
3	Pad	Darab	6	
4	WC	Darab	1	
5	Zuhanyzó	Darab	2	

Női öltöző 16,20 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fogas	Darab	56	
2	Mosdó csapteleppel	Darab	2	
3	Pad	Darab	6	
4	WC	Darab	1	
5	Zuhanyzó	Darab	2	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
77.	7. Sportudvar		
78.	Szabadtéri labdajáték felszerelése	1	Bármelyik játék választható
79.	Magasugró állvány, léc	1	
80.	Távol-, magasugró gödör	1	Homokkal, vagy szivaccsal
81.	Futópálya	1	Lehetőség szerint kialakítva
82.	Egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	Egy iskolai osztály foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	Sajátos nevelésű igényű tanulót oktató iskolában; Pedagógiai programban foglaltak szerint

BAPTISTA OKTATÁSI

I HELYISÉGEK pontban Tornateremként és szertárként megjelölt helyiségek mellett még a sportudvar további részletezése:

Sportudvar

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Futtball kapu fém	darab	2	
2	kosárlabda palánk	darab	1	
3	Magasugró léc	darab	3	
4	Magasugró állvány	darab	1	
5	távolugró, magasugró gödör	darab	1	
6	Futópálya	darab	1	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
83.	8. intézményvezetői iroda		
84.	Íróasztal	1	
85.	Szék	1	
86.	Tárgyalóasztal, székkel	1	
87.	Számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	
88.	Számítógépasztal és szék	1	
89.	Iratszekrény	1	
90.	Digitális adathordozók részére szekrény	1	
91.	Fax	1	
92.	Telefon	1	

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Igazgatói irodaként megjelölt helyiségek részletezése:

8. terem (Igazgatói iroda) 17,71 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Asztali óra	Darab	1	Noname
2	Biztonságtechnikai rács ajtón	Darab	1	
3	Fax	Darab	1	nevelőtestületi szobában
4	Forgószék	Darab	1	
5	Fotel	Darab	2	
6	Függöny	Darab	1	
7	Hosszabbító	Darab	3	
8	Íróasztal	Darab	1	
9	Kapcsolótábla	Darab	1	
10	Könyvespolc	Darab	1	
11	Rack szekrény	Darab	1	
12	Sötétítő	Darab	2	
13	Számítógép (laptop)	konfiguráció	1	IBM Thinkpad
14	Számítógép asztal	Darab	1	
15	Tárgyalóasztal	Darab	1	
16	Tárgyalószék	Darab	2	
17	telefon	Darab	1	hordozható
18	TV	Darab	1	DANA LCD TV
19	Ülőkanapé	Darab	1	
20	Zárható irattartó szekrény	Darab	3	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
93.	Iroda		
94.	Fiókos asztal	Pedagóguslétszám szerint 1	
95.	Szék	Pedagóguslétszám szerint 1	
96.	Napló és folyóirattartó	1	
97.	Könyvszekrény	2	
98.	Fénymásoló	1	
99.	Számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	
100	Számítógép asztal, szék	1-1	
101	Ruhásszekrény vagy fogas	Pedagóguslétszám szerint 1	
102	Tükör	1	

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Nevelőtestületi szobaként megjelölt helyiségek részletezése:

Nevelőtestületi iroda 57,94 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Álló fogas	Darab	2	
2	Asztali számítógép	konfiguráció	6	HP Compaq DX 6100
3	Billentyűzet	Darab	6	
4	CD-s rádiómagnó	Darab	3	Technostar
5	Digitális zsúrkocsi	Darab	1	Laptopot, projektort, illetve erősítőt tartalmaz
6	Dokumentum szerver	Darab	1	
7	egér	Darab	6	
8	Elsősegély csomag	Darab	1	
9	Faszék	Darab	8	
10	Gururlós számítógép állvány	Darab	1	
11	Hangszóró iskolarádióhoz	Darab	1	Castone típusú
12	Hordozható számítógép	Darab	6	Interaktív táblákhoz, HP 630
13	Hordozható telefon	Darab	1	Sagem D10 T
14	Irattartó szekrény	Darab	3	fehér
15	Irodai lasernyomtató	Darab	1	HP Laserjet 1010
16	Irodai multifunkciós nagygép	Darab	1	Ricoh Afficio 2013D
17	Karfás szék	Darab	12	zöld támlás
18	Könyvespolc	Darab	1	fehér
19	Krétás fatábla	Darab	1	
20	Megafon	Darab	1	Mr. Cript
21	Monitor	Darab	6	HP 6540 3 db, LG 710B 1 db, Samsung E1920 1 db
22	Mosdókagyló csapteleppel	Darab	1	
23	Parafa hirdető tábla	Darab	4	
24	Pedagógus dolgozó asztal	Darab	12	2 személy asztalonként
25	Sötétítő függvény	Darab	2	
26	Switch	Darab	2	TP-link
27	Switch	Darab	1	Micronet

BAPTISTA OKTATÁS

28	Számítógép asztal	Darab	3	2 számítógép asztalonként
29	Szemetes	Darab	1	
30	Táblatörlő szivacs	Darab	1	
31	Tanári asztal	Darab	2	
32	Tanulói asztal	Darab	1	
33	Tanulói asztal egyszemélyes	Darab	2	sötét barna
34	Térképek oktatáshoz	Darab	2	
35	Tükör	Darab	1	
36	Tűzoltó készülék	Darab	1	hiteles
37	Vetítő vászon	Darab	2	
38	Video magnó	Darab	2	Noname
39	Wireless Acces Point	Darab	1	D-link DWL 2100AP
40	Zárható fiókos szekrény	Darab	12	
41	Zárható iratszekrény	Darab	2	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
103.	10. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, iskolatitkári iroda (a felszerelések a feladatellátás szerint helyezhetők el.)		
104.	Asztal	Felnőtt létszám figyelembevételével	
105.	Szék	Felnőtt létszám figyelembevételével	
106.	Iratszekrény	1	
107.	Számítógépasztal és szék	1	
108.	Számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		
109.	Telefon		Közös vonallal is működtethető.

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Főigazgató -helyettesi irodaként megjelölt helyiségek részletezése:

Főigazgató-helyettesi iroda 17,40 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Álló fogas	Darab	1	
2	Asztali számítógép	Konfiguráció	1	Mercury
3	Billentyűzet	Darab	1	
4	DVD Video kombinált lejátszó	Darab	1	
5	Egér	Darab	1	
6	Egyszemélyes tanulói kisasztal	Darab	1	
7	Fotel	Darab	2	
8	Futó szőnyeg	Darab	1	
9	Függöny	Darab	1	
10	Hangfal	Darab	1	2.1
11	Irattartó szekrény	Darab	1	
12	Irodai szék	Darab	1	
13	Monitor	Darab	1	Samsung
14	Multifunkciós irodai nagygép	Darab	1	Ricoh MP C2500
15	Páncélszekrény	Darab	1	
16	Puff	Darab	2	
17	Sötétítő	Darab	2	
18	Tanári asztal	Darab	2	
19	Tanári szék	Darab	4	
20	Tükör	Darab	1	
21	TV	Darab	1	Dana
22	Zárható szekrény	Darab	2	

BAPTISTA OKTATÁS

I HELYISÉGEK pontban Iskolatitkári irodaként megjelölt helyiségek részletezése:

Iskolatitkári iroda 16,20 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Sötétítő	darab	3	
2	Iratszekrény	darab	3	
3	Fotel	darab	2	
4	Kanapé	darab	1	
5	Nyomtató	darab	1	Ricoh Afficio SP1000s
6	Nyomtató	darab	2	Epson (tartalék)
7	Tanári szék	darab	1	
8	Filccel írható tábla	darab	1	
9	Tanulói szék	darab	4	
10	Állófogas	darab	1	
11	Fali fogas	darab	2	
12	Asztali számítógép, perifériákkal	darab	1	Mercury
13	Monitor	darab	1	Belinea
14	Szemetes	darab	1	
15	Tanári asztal			

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
110.	11. könyvtár		
111.	Tanulói asztal, szék	Egy iskolai osztály foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	
112.	Egyedi világítás	Olvasóhelyenként 1	
113.	Könyvtárosi asztal, szék	1-1	Asztal egyedi világítással
114.	Szekrény (tároló)	Háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére	
115.	Tárolók, polcok, szabadpolcok	2	
116.	Létra (polcokhoz)	1	
117.	Telefon	1	Közös vonalon is
118.	Fénymásoló	1	
119.	Számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1-1	
120.	Televízió	1	
121.	CD vagy lemezjátszó	1	
122.	Írásvetítő vagy projektor	1	

BAPTISTA OKTATÁS

Könyvtár 54,46 m2

Sorszám	Megnevezés	Mennyiségi egység	Mennyiség	Megjegyzés
1	Fogas	darab	62	
2	Mosdó csapteleppel	darab	3	
3	Tanulói pad	darab	10	
4	Tanulói szék	darab	20	
5	Szabadpolc	darab	4	
6	telefon	darab	1	nevelőtestületi szobában
7	Hordozható számítógép	Darab	1	HP WIFI kapcsolattal
8	Multifunkciós készülék	Darab	1	Fax, fénymásoló, nyomtató EPSON
9	Létra	Darab	1	
10	Beépített szekrény tárolásra	Darab	2	
11	Szekrény	Darab	8	
12	TV	Darab	1	
13	Cd-s lemezjátszó	Darab	1	Noname
14	Törölköző tartó	Darab	1	
15	Állólámpa	Darab	2	
16	Asztali lámpa	Darab	2	

BAPTISTA OKTATÁS

	A	B	C
	Helyiség, eszköz, berendezés	Mennyiségi mutató a 20/2012-es EMMI rendelet alapján	
123-126..	12. könyvtárszoba		Nem releváns

BAPTISTA OKTATÁS

Szakképzési eszköz- és felszerelési jegyzék

Az alábbiakban felsorolt eszközökkel az intézmény rendelkezik

Gazdasági informatikus – 54 481 02

3. számú tanteremben található:
12 db tanulói és 1 db oktatói számítógép Internet kapcsolattal
6 db kis- és közepes hálózatok forgalomirányítási feladataira és internet-kapcsolatának biztosítására alkalmas moduláris integrált forgalomirányító
3 db kis- és közepes hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
2 db multifunkciós vezetéknélküli forgalomirányító
2 db laboratóriumi kiszolgálói feladatokra alkalmas PC
1 db laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas PC vagy laptop
1 db laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas, vezetéknélküli interfésszel rendelkező PC vagy laptop
1 db Hálózati szimulációs szoftver
Ethernet és soros kábelek (20-20 m)
UTP kábelezéshez szerszámok (2 db fogó)
1 db Kábelteszter
Adattároló médium (50 db CD, 50 db DVD)
Irodatechnikai eszközök (1 db multifunkciós nyomtató)
1 db Projektor
1 db Vállalatirányítási rendszer
1 db CASE Eszköz
1 db Projekt szoftver

Műszaki informatikus – 54 481-05

	3. számú tanteremben található:
1 db	Műszaki dokumentációs gyakorlatra alkalmas számítógép labor Tanulói és oktatói számítógép Internet kapcsolattal, áramkör szimulációs program, CAD program
6 db	Kis- és közepes hálózatok forgalomirányítási feladataira és internet-kapcsolatának biztosítására alkalmas moduláris integrált forgalomirányító
3 db	Kis- és közepes hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
2 db	Multifunkciós vezetéknélküli forgalomirányító
1 db	Laboratóriumi kiszolgálói feladatokra alkalmas PC
10 db	Laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas PC vagy laptop
10 db	Laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas, vezetéknélküli interfésszel rendelkező PC vagy laptop
1 db	Hálózati szimulációs és diagnosztikai szoftver

BAPTISTA OKTATÁS

40m	Ethernet és soros kábelek
5 db	UTP kábelezéshez szerszámok
1 db	Kábelteszter
1 db	Dokumentáció - és ábra készítésére alkalmas CASE eszköz
3 db	Elektronikus mérőműszerek és diagnosztikai eszközök (Multiméter, Oszcilloszkóp, Jelgenerátor, Tápegység)
5 db	Elektronikai áramkör szerelő labor (kéziszerszámok, kézi műszerek)
1 db	Virtuális műszerek alkalmazására alkalmas szimulációs program
1 db	Szabályzók, érzékelők, beavatkozó szervek vizsgálatára alkalmas mérő labor
1 db	Műszaki programozás gyakorlatra alkalmas számítógép labor tanulói és oktatói számítógép, PLC-k, mikrovezérlők

Szoftverfejlesztő – 54 213 05

	3. számú tanteremben található:
12 db	Tanulói és oktatói számítógép Internet kapcsolattal
6 db	Kis- és közepes hálózatok forgalomirányítási feladataira és internet-kapcsolatának biztosítására alkalmas moduláris integrált forgalomirányító
3 db	Kis- és közepes hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
2 db	Multifunkciós vezetéknélküli forgalomirányító
1 db	Laboratóriumi kiszolgálói feladatokra alkalmas PC
12 db	Laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas PC vagy laptop
12 db	Laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas, vezetéknélküli interfésszel rendelkező PC vagy laptop
1 db	Hálózati szimulációs szoftver
20-20 m	Ethernet és soros kábelek
3 db	UTP kábelezéshez szerszámok
1 db	Kábelteszter
1 db	Integrált fejlesztőeszköz
1 db	Adatbázis-kezelő eszköz
1 db	Automatikus tesztelést támogató eszközök
1 db	CASE eszközök
1 db	Szerver és desktop/mobil operációs rendszerek (pl. Windows, Linux, Android, iOS) számítógépenként
1 db	Web fejlesztő eszközök
1 db	Multimédia fejlesztő eszközök
1 db	Irodai szoftvercsomag (számítógépenként)
1 db	Virtualizációs szoftverek
1 db	UML és XML tervező szoftver
1-1 db	Egyéb kiegészítő szoftverek (vírusirtó-, tömörítő-, böngésző programok)

BIZTOSÍTOTT OKTATÁS

Irodai asszisztens – 54 346 01

	14. számú tanteremben található:
26 db	Számítógép
1 db	Internet-hozzáférés (számítógépenként)
1 db	Hálózat (26 számítógépre)
1 db	Projektor
26 db	Informatikai szoftverek, programok (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő)
	6. számú tanteremben található:
1 db	Iktatóprogram
1 db	Telefon
1 db	Nyomtató/szkenner/fax/fénymásoló (multifunkciós eszköz)
1-1 db	Irodatechnikai eszközök: iratmegsemmisítő, hőkötő, laminálló, spirálozó
1-1 csomag	Irodaszerek (papír, toll, ceruza, radír, gémkapocs)
12 db	Nyomtatványok
10 db	Bizonylatok
1 db	Hangrögzítő eszköz
5 db	Szakkönyvek
1 db	CD-jogtár

Ügyviteli titkár – 54 346 02

	14. számú tanteremben található:
26 db	Számítógép
1 db	Internet-hozzáférés (számítógépenként)
1 db	Projektor
26 db	Informatikai szoftverek, programok (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő)
	6. számú tanteremben található:
1 db	Iktatóprogram
1 db	Telefon
1 db	Nyomtató/szkenner/fax/fénymásoló (multifunkciós eszköz)
1-1 db	Irodatechnikai eszközök: iratmegsemmisítő, hőkötő, laminálló, spirálozó
1-1 csomag	Irodaszerek (papír, toll, ceruza, radír, gémkapocs)
12 db	Nyomtatványok
10 db	Bizonylatok
1 db	Hangrögzítő eszköz
5 db	Szakkönyvek
1 db	CD-jogtár

BÁZISTANOKTATÁS

Informatikai rendszergazda – 54 481 04

3. számú tanteremben található:
A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
12 db tanulói és 1 db oktatói számítógép Internet kapcsolattal
6 db kis- és közepes hálózatok forgalomirányítási feladataira és internet-kapcsolatának biztosítására alkalmas moduláris integrált forgalomirányító
3 db kis- és közepes hálózatok kapcsolási feladataira alkalmas, VLAN-képes, menedzselhető kapcsoló
2 db multifunkciós vezetéknélküli forgalomirányító
2 db laboratóriumi kiszolgálói feladatokra alkalmas PC
1 db laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas PC vagy laptop
1 db laboratóriumi ügyfél operációs rendszer futtatására alkalmas, vezetéknélküli interfésszel rendelkező PC vagy laptop
1 db Hálózati szimulációs szoftver
Ethernet és soros kábelek (20-20 m)
UTP kábelezéshez szerszámok (3 db)
1 db Kábelteszter

Számítógép-szerelő, karbantartó – 34 523 02

	3. számú tanteremben található:
12 db	Gyakorló számítógépek (asztali és mobil)
1 db	Multifunkciós nyomtató
12 db	Tartalék alkatrészek, perifériák
1 db	Szerelőkészlet (csavarhúzó, fogó, alkatrész visszanyerő, csipesz)
1 db	Antisztatikus csuklópánt és szőnyeg
1 db	Munkavédelmi szemüveg
1 db	PC diagnosztikai kártya
1 csomag	Tisztítási segédanyagok
1 db	Hővezető paszta
1 db	Multiméter
1 db	Hálózati multiméter
2 db	Kábelezési szerszámok (krimpelő fogó, blankoló, kábel vágó)
6 db	Integrált szolgáltatású útválasztó
25 db	UTP kábel végződtető eszközök (RJ-45 csatlakozó és aljzat)
1 db	Operációs rendszer telepítő média
1 db	Pen Drive
1 db	Protokoll analizátor program (pl. Wireshark)
10 db	Írható optikai lemez

BARTHA OKTATÁS

Nonprofit menedzser – 54 345 02

	A 14.sz. tanteremben található:
26 db	Számítógép
1 db	Internet hozzáférés (számítógépenként)
26 db	Informatikai szoftverek, programok (szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő)
26 főre	Irodabútor (tanulói asztalok, székek)
	A 6. sz. teremben található:
1 db	Nyomtató/ Fénymásoló/ Scanner/ Fax (multifunkciós eszköz)
1 db	Telefon
1-1 db	Irodatechnikai eszközök (tűzőgép, lyukasztó, spirálozó, vágó, olló)
1-1csomag	Irodaszerek (papír, toll, ceruza, radír, gémkapocs)
1 db	Videokamera, DVD felvevő
1 db	Jogszabálygyűjtemény vagy számítógépes jogtár
20-20 db	Dokumentációkezelő és archiváló eszközök (genoterma, dosszié, mappa)

BAPTISTA OKTATÁS

Pedagógiai program 2. számú melléklet

ETIKAI KÓDEX

4 Bevezető

A nevelési és oktatási munka felelős etikai cselekvés. Ezért oktatási intézményünk gyakorlatában keresztyén erkölcsi alapelvek érvényesülnek. Ezeknek átfogó hatálya kiterjed mindazokra, akik bármilyen mértékben részt vesznek az intézmény fiataljainak nevelésében. Valamennyi kisegítő dolgozó a nevelési célokat tekintve az oktatást végző tanárok munkatársa.

Az etikai kódex nem illemszabályok gyűjteménye és nem is olyan kézikönyv, amely részletesen szabályozza a nevelők felelős cselekvését. Csupán azokat az íratlan, etikai normákat sorolja fel, amelyek mindenkor időszerűek. Nem szabad csupán szankcionáló jellegűnek lennie. Kívánatos, hogy intézményünk belső szabályzataiban megfogalmazott jogok és kötelezettségek a kódex szelleméhez igazodjanak. Az iskolánkban a kötelezettségek teljesítése mindig megelőzi a jogok érvényesítését.

Ezért az etikai kódex a következő sorrendben rögzíti a nevelők és egyéb dolgozók kapcsolatrendszerét, vagyis:

Elvárható kötelezettségünket, viszonyunkat

1. **a reábízott tanítványokhoz,**
2. **a kollégákhoz;**
3. **az intézményhez,**
4. **a tanítványok családjához,**
5. **a nemzethez, a néphez**
6. **és saját szaktárgyukhoz,**

valamint tágabb értelemben az egyetemes kultúrához való viszonyukban;

Jogainkat, amelyek lehetővé teszik számunkra a munkakörünkben való helytállást, tanári szabadságuk megélését tanítványaik tehetségének kibontakoztatása érdekében.

Ebben a formájában ez a kódex nem tekinthető az iskolánk örökérvényű dokumentumának. A vezérlő általános értékek újbóli felfedezése felfrissítheti majd a gyakorlatot is. Aki eme etikai kódex megállapításaihoz képest majdan jobbra tanít, annak engednünk kell!

1. A nevelő a tanítványhoz való viszonya

1.1 A tanítás nehéz és igényes munka. A pedagógus egész személyiségével nevel. Nevelési tényezőnek számít minden megnyilvánulása. Ezért tudatában kell lennie annak, hogy akarva-akaratlan mindig vonzó, követésre méltó, vagy taszító példát, mintát jelent tanítványai számára. Tudnia kell, hogy tevékenysége nem csupán „fizetett foglalkozás", hanem „választott hivatás".

1.2 A nevelő hivatásának gyakorlása közben nem a saját népszerűségére törekszik.

BAPTISTA OKTATÁS

1.3 A nevelő két legfontosabb és leginkább kiemelhető tulajdonsága, hogy egyrészről szaktárgyában a módszertani és szakmai tudásra törekedjék, másrészről pedig tisztelje a diákot úgy, hogy az meg is érezze a tiszteletét. Tudás és tisztelet! E sajátságok alapján lehet felelős törekvéssel kialakítani a nevelő pályához, hívatáshoz elengedhetetlenül szükséges kommunikáció-készséget.

1.4 A pedagógus legyen kész mentális feladatok ellátására is. Ennek érdekében gyarapítsa pszichológiai ismereteit. Az erejét meghaladó esetekben kérje az iskola lelkigondozásban jártasabb szakembereinek segítségét.

1.5 A nevelő tanítványait kellő bölcsességgel formálja és koruknak, nemüknek megfelelő magatartásformával irányítja. Sokféle szempontból kiegészítheti a szülők igyekezetét. Minden helyzetben meg kell őriznie nevelői mivoltát. Semmilyen körülmények között sem fedezheti a munkáját elhanyagoló, a szabályokat megszegő, a vétséget elkövető diákokat.

1.6 A nevelő nélkülözhetetlen erénye a tanórai pontosság, a szakmai munka rendszeressége és egyéni megnyilvánulásában a kiszámíthatóság.

1.7 A nevelő beszédéből mindig komolyság, derű, megbízhatóság és törődés érezhető ki. Szaktárgyától függetlenül törekszik arra, hogy beszédmódja, mondanivalójának igényes, árnyalt, pontos, szép magyar nyelvi megformálása is mintául szolgálhasson tanítványainak. Tudja, hogy ez a személyiségformálás fontos eszköze.

1.8 Tanártársairól a diákok előtt tisztelettel beszél, úgy ejti ki nevüket, beosztásukat, ahogyan azt a diákoktól is elvárja az intézmény.

1.9 A nevelő családtisztelő és ezt kifejezésre juttatja szavaiban és magatartásában.

1.10 Mivel a pedagógus iskolai tevékenysége során rendszerint problémamegoldást végez, az ehhez szükséges megfelelő iskolai légkör megteremtésénél segítségére lehet a humor is, mely nem tévesztendő össze az életre szóló lelki sérülést is eredményezhető gúnyolódással.

1.11 A nevelő a tanítványától vagy a tanítványáról birtokában levő ismereteket, amíg az a tanítvány érdekeit szolgálja, bizalmasan és titkosan kezeli, a tanítványával nem közöl reá nem tartozó tényeket. A nevelő az iskola szabályzataiban előírt titoktartást nem szegheti meg, a nevelőtestület az üléseken elhangzottakról a határozatok kivételével senkit nem tájékoztathat. Ha a bizalmas információkat pedagógusi felelősségéből fakadóan tovább kell adnia, azt lehetőség szerint először az érintettel beszéli meg. Ezután értesíti az ügyről az intézmény főigazgatóját. A hatóság értesítése a főigazgató feladta.

A nevelő soha nem teheti meg, hogy kollegájával kapcsolatos panaszait kiviszi a növendékek közé, de még súlyosabb eset az, amikor a növendékeket az érintett kollégája ellen hangolja. Nem csorbíthatja kartársai emberi és szakmai hitelét.

1.12 Amíg a tanulói jogviszony fennáll, a nevelő intim, testi kapcsolatot tanítványával nem létesíthet.

1.13 A nevelő külső megjelenésében is kulturált, ápolt, mértéktartó. Ajánlatos, hogy a nevelő rendszeres életmóddal ápolja fizikai erőnlétét, ezzel az egészséges életmódra nevelésben jó példával jár elől.

1.14 A nevelő tanítványait következetesen és igazságosan osztályozza. Az osztályozás sohasem a megtorlás vagy a fegyelmezés eszköze a nevelő kezében, mégis válhat komoly nevelési tényezővé. A nevelő megadja a javítás lehetőségét mindenkinek, mert az igazságosságra törekvő minősítés a teljesítményen túl figyelembe veszi a növendék erőfeszítéseit és végzett munkáját.

1.15 Saját tanítványát magántanítványként óradíj ellenében nem taníthatja.

PÁRTOS OKTATÁS

1.16 Az a nevelő, akinek szavai és tettei összecsengenek, hitelessé válik tanítványai előtt. A hiteltelenség romboló tényező.

2. A nevelő a munkatársához való viszonyában

2.1 A tanintézmény jó légkörét elsősorban a nevelők egymáshoz való nyílt és őszinte viszonya biztosítja. Ez láthatóvá válik a nevelők egymás iránti kölcsönös bizalmában és megbecsülésében, az idősebb kollegák iránti tiszteletben, a szakmai tapasztalatok megosztásában, az egymástól való tanulás örömében, a jó tanácsok elfogadásában, a baráti kapcsolatokban és egymás tudásának elismerésében, és abban, hogy egymás szaktárgyait kölcsönösen fontosnak tartják.

2.2 A nevelő olyan munkatársaknak tekinti kollégáit, akikkel közös ügyük a nevelés. Ezért kapcsolatukat mindig a kölcsönös segítségnyújtás határozza meg. Ha a kollégája részéről olyan emberi gyengeséget vagy eltévelyedést tapasztal, amely károsan befolyásolja az egész intézmény jó hírét, rossz irányba viszi a növendékek gondolkodását, megbotránkoztatja a reá bízottakat, akkor ezt jó lelkiismerettel és a jobbítás szándékával közli az illető kollégájával négyszemközt. Amennyiben nem használt jó szándéka és jó tanácsa, az esetről tájékoztatnia kell az intézménybeli közvetlen felettesét.

2.3 A tanintézet színvonalas működése érdekében valamennyi nevelőnek felelős kötelessége a kollégák szakmai tekintélyét megőrizni, emelni. A munkaközösségben arányos és méltányos teherviselésre kell törekedni.

2.4 A pedagógus alapmagatartása a szerénység és a mindenkori segítőkészség.

2.5 A békességre való törekvés a nevelői közösség erénye. Az összeférhetetlen pedagógus az intézmény jó működését akadályozza. Az ilyeneknek szüntelen önvizsgálat ajánlható. Ha a többszöri figyelmeztetés nem használ, az összeférhetetlen nevelőtől meg kell válni. E lépés idejében történő megtételére a vezetőnek törekednie kell, és a tantestületnek ebben erkölcsi súlyával kell segítenie a vezetőt.

2.6 Ha pedagógusok között szakmai, tudományos vita támad, törekedjenek egymás megértésére. Tanácsos kikérni az illető tudományág vagy szaktárgy egyik szaktekintélyének véleményét. A vitás kérdéseket a kollégák egymás között, a növendékek távollétében tisztázzák.

2.7 Módszereinek és eljárásainak megválasztásában a pedagógusnak a tárgy természetéhez illő önállósága van, ezzel a szabadságával azonban nem élhet vissza. Ez a szabadsága a fegyelmezési tevékenységre is vonatkozik. Ha vitás eset alakulna ki tanítási módszerét és eljárását illetően, köteles főigazgatójának vagy szaktárgyi kollégáinak észrevételeit megfontolni, útmutatásaikat elfogadni.

2.8 A pedagógus az iskolával kapcsolatos bizonytalan híresztelések tisztázására törekszik.

3. A nevelő az iskolájához való viszonyában

3.1 A nevelő szereti intézményét, és azt – munkaköri kötelezettségein felül is – a jó sáfár és a gondos gazda hűségével szolgálja.

3.2 Az iskolában az iskolavezetés és a nevelőtestület tagjai munkatársi közösséget alkotnak.

3.3 A nevelőnek illik ismernie intézménye rövidebb-hosszabb történetét, azzal a küzdelmes, áldozatos múlttal együtt, amelyben az alapítók létrehozták az iskolát. Ezért a múlt üzen a jelennek, s még komolyabb, hűségesebb odaadásra, szolgálatra kötelez.

BARTISTA OKTATÁS

3.4 Az intézményi szabályok előírásainak megtartása és megtartatása mind a nevelők, mind a vezetők elemi kötelessége. Ennek megfelelően a nevelőnek készséggel kell vállalnia minden olyan feladatot, amely hozzátartozik a pedagógusi munkakörhöz. Nem szabad azonban a nevelőnek annyi egyéb (közéleti, politikai, stb.) feladatot vállalnia, hogy ezek az oktató és nevelő munkája rovására menjenek.

3.5 Az intézmény elöljáróinak erkölcsi kötelessége a nevelői-oktatói feladatok felelős szakmai és erkölcsi ellenőrzése és értékelése.

4. A nevelő a tanítványa szüleihez, családjához való viszonyában

4.1 A nevelő nevelési céllal kapcsolatot épít ki tanítványa szüleivel, de sem a gyermek, sem a szülő bizalmával nem élhet vissza.

4.2 A nevelő mindig legyen kész megosztani a szülőkkel minden, a gyermekre vonatkozó ismeretét. A nevelő vélemény-nyilvánítása legyen tárgyszerű, s szorítkozzék a tanítvány szellemi, lelki, testi fejlődésére. Vannak azonban esetek, amikor ez a tájékoztatás külön mérlegelést igényel. A nevelő döntését, illetve felelős cselekvését ilyenkor egyedül a gyermek illetve a közösség érdeke szabja meg.

4.3 A nevelő a szülőktől a gyermekükért végzett pedagógusi tevékenységéért ellenszolgáltatást nem vár.

4.4 A nevelő törekedjék a reá bízott fiatalok, gyermekek családi hátterét megismerni a nevelés hatékonyságának érdekében. A tolakodó magatartást azonban kerülni kell.

5. A nevelő a nemzethez való viszonyában

5.1 Kívánatos, hogy az iskola nevelői szaktárgyaikat ne csak magas színvonalon tanítsák, hanem erősítsék a rájuk bízottak nemzeti elkötelezettségét.

6. A nevelő a szaktárgyához való viszonyában

6.1 A nevelő köteles tudását folyamatosan mélyíteni, a szaktárgyaival kapcsolatos újabb eredményeket figyelemmel kísérni. Kívánatos, hogy az oktatási intézmények hagyományainak megfelelően minél több nevelő végezze a munkáját a „tudós-tanár" tekintélyével.

6.2 A tanár tudását azért gyarapítja, hogy minél több ismeretet adhasson át tanítványainak. A felelősségérzettől áthatott nevelő egy egész életre szólóan meghatározhatja növendékeinek a tudomány iránti szeretetét.

Az Etikai Kódexben összefoglalt normák betartásának önkéntes vállalására a fogadalomban tegyen ígéretet minden nevelő.

BAPTISTA OKTATÁS

Fogadalom

Én, …… az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola pedagógusa/dolgozója, megismertem az intézmény Etikai Kódexét, annak tartalmát elfogadom és tevékenységemet ennek szellemében végzem.

Az oktató-nevelő munka és az egyéb feladataim végzése során az Etikai Kódex elvei, ajánlásai alapján viszonyulok:

- tanítványaimhoz, azok szüleihez, családjához
- kollégáimhoz, munkatársaimhoz
- az iskolához
- a szakmai munkához
- a nemzethez, a néphez.

Megbecsülöm munkahelyemet, törekszem munkámat hibátlanuk elvégezni.

Figyelemmel kísérem és segítem kollégáim, az iskolavezetés és a fenntartó munkáját.

Vigyázok munkahelyem hírnevére, mindent megteszek az iskola sikeres működéséért, jó megítélésének, ismertségének növeléséért.

Alkotó, kreatív ötletekkel, kezdeményezésekkel segítem iskolám népszerűsítését.

A baptista vallás alapelveit megismerve és azokat tiszteletben tartva végzem munkámat.

BAPTISTA OKTATÁS

Pedagógiai program 3. számú melléklet

BAPTISTA OKTATÁS

Tanulmányok alatti vizsgák témakörei

Irodalom tantárgyból

Évfolyam: 9.

Mítosz, mitológia, a sámánizmus

Görög epika: eposz, eposzi konvenciók (kellékek), Homérosz: Iliász, Odüsszeia

Az időmértékes verselés: hexameter, daktilus, spondeus, trocheus, pentameter, disztichon

Görög líra: Szapphó, Anakreón

A görög dráma és színház; Szophoklész: Antigoné

A római költészet: Catullus, Vergilius, Horatius

Biblia: keletkezése, részei, műfajai (Ószövetség és történetei, teremtéstörténet; Újszövetség: evangéliumok, példázatok)

A középkor irodalma: vallásos irodalom, kialakulása, jellemzői; ókeresztény írók (Vallomás mint műfaj, himnuszköltészet, legendák)

A középkor irodalma: lovagi epika és líra

A középkori magyar irodalom: Halotti beszéd és könyörgés, Ómagyar Mária-siralom

Dante: Isteni színjáték

Villon: vágánsköltészet

Évfolyam: 10.

Balassi Bálint költészete

Az angol színház a 16–17. században és Shakespeare; Romeo és Júlia (szerkezet, cselekmény, szereplők)

Zrínyi Miklós: A szigeti veszedelem

A francia klasszicista színház a 17. században; Molière: Tartuffe (szerkezet, cselekmény, szereplők)

Kazinczy Ferenc irodalomszervező tevékenysége és írói munkássága

Csokonai Vitéz Mihály költészete

BAPTISTA OKTATÁS

Berzsenyi Dániel költészete

Katona József: Bánk bán

Kölcsey Ferenc alkotói portréja, munkássága

Vörösmarty Mihály irodalmi munkássága

Petőfi Sándor költészete

Jókai Mór munkássága

Évfolyam: 11.

A realizmus, a realista regény és novella

A líra átalakulása a 19. század második felében, a klasszikus modernség

A 19. század második felének drámairodalma (Csehov/Ibsen)

Arany János költészete

Madách Imre: Az ember tragédiája

Tompa Mihály és Vajda János költészete

Mikszáth Kálmán prózája

A Nyugat jelentősége; Juhász Gyula és Tóth Árpád költészete

Ady Endre költészete

Babits Mihály költészete

Kosztolányi Dezső költészete

A 20. század első felének magyar prózája: Móricz Zsigmond, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes

Herczeg Ferenc

Évfolyam: 12.

Az avantgárd irodalma: Kassák Lajos költészete

József Attila életműve:

BAPTISTA OKTATÁS

Franz Kafka: Az átváltozás

Radnóti Miklós költészete: a „Bori notesz” versei

Szabó Lőrinc költészete és Pilinszky János költészete:

A kisebbségi magyar irodalom

Örkény István groteszk látásmódja néhány egyperces novella és/vagy a Tóték alapján

A 20. századi történelem az irodalomban (trianoni trauma, világháborúk, holokauszt, kommunista diktatúra)

Kortárs irodalmi élet: Varró Dániel költeményei

Regionális kultúra – Csokonai és Fazekas pályaképe; a Csokonai Nemzeti Színház; a Református Kollégium és Csokonai; Lúdas Matyi

Szórakoztató irodalom: krimi – Agatha Christie egy műve

Magyar nyelv tantárgyból

Évfolyam: 9.

A kommunikáció: tényezői, folyamata, célja, típusai

A tömegkommunikáció

A sajtóműfajok: a hír, riport, interjú, közlemény, tudósítás, kommentár, glossza, jegyzet, kritika, recenzió

A magyar nyelv hangrendszere: a magánhangzók képzése, a magánhangzótörvények: hangrendi harmónia, illeszkedés törvénye, hiátustörvény

A magyar nyelv hangrendszere: a mássalhangzók képzése, mássalhangzótörvények

A szóelemek: szótő, képző, jel, rag

A szóalkotás módjai: szóösszetétel, ritkább szóalkotási módok

A szintagmák

A mondatok osztályozása

Az alárendelő összetett mondatok

A mellérendelő összetett mondatok

BAPTISTA OKTATÁS

Évfolyam: 10.

A szöveg fogalma

A szóbeliség és az írásbeliség: A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei

A szöveg szerkezete – mikro- és makroszerkezet

Szövegtípusok jellemzői

Intertextualitás

A stílus fogalma; stílusárnyalatok

Stílusrétegek – Társalgási stílus; Tudományos stílus; Előadói/szónoki stílus; Publicisztikai stílus; Hivatalos stílus; Szépirodalmi stílus

Költői eszközök szerepe a szövegekben: szóképek és alakzatok

Évfolyam: 11.

A kulturált vita, vitázás menete

A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

Az érv felépítése. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése.

A szónoki beszéd felépítése

Milyen a jó szónok? A hatásos előadás eszközei, az előadás szemléltetésének módszerei

Nyelv és beszéd

A nyelv mint jelrendszer

Gesztusnyelvek, jelnyelvek

A beszédaktusok szerepe, együttműködési elvek a megnyilatkozásainkban

Udvariassági formák használata

Évfolyam: 12.

Nyelv és társadalom, nyelvi sokszínűség

A határon túli nyelvhasználat

BAPTISTA OKTATÁS

Hazánkban élő nemzetiségiek nyelvhasználata. A nyelvi tervezés elvei és feladatai

A nyelvművelés fogalma, kérdései, feladata, színterei; a nyelvi norma

A nyelvváltozatok rendszere, a vízszintes és függőleges tagolódásuk

Nyelvtörténet, nyelvtípusok és nyelvcsaládok, a magyar nyelv jellemzői

A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bizonyítékai, története, kutatói

A nyelvrokonság bizonyítékainak tudományos eszközei

A nyelvtörténeti kutatások forrásai: kézírásos és nyomtatott nyelvemlékek

A magyar nyelv történetének főbb korszakai, a legfontosabb nyelvemlékeink (*A tihanyi apátság alapítólevele, Halotti beszéd, Ómagyar Mária-siralom*)

Matematika tantárgyból

Évfolyam: 9.

Halmazok

Számhalmazok, műveletek

Arányosság, százalékszámítás

Algebrai kifejezések

Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Hatvány, gyök

A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Évfolyam: 10.

Matematikai logika

Kombinatorika, gráfok

Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek

Geometriai alapismeretek

Háromszögek, négyszögek, sokszögek

A kör és részei

BAPTISTA OKTATÁS

Transzformációk, szerkesztések

Leíró statisztika

Valószínűség-számítás

Évfolyam: 11.

Hatvány, gyök, exponenciális függvény, logaritmus

Oszthatóság, a számelmélet alapjai

Vektorok

Hegyesszögek szögfüggvényei

Szinusztétel, koszinusztétel

Egyenes koordinátageometriája

Kör koordinátageometriája

Kombinatorika, gráfelmélet

Valószínűségszámítás, statisztika

Évfolyam: 12.

Számtani, mértani sorozatok

Síkgeometria

Térgeometria

Matematikai logika

Halmazok

Egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Hatvány, gyök, logaritmus

Függvények

Trigonometria

BAPTISTA OKTATÁS

Statisztika, valószínűségszámítás

Történelem tantárgyból

Évfolyam: 9.

Civilizáció és államszervezet az ókorban

Vallások az ókorban

Hódító birodalmak

A középkori Európa

A magyar nép eredete és az Árpád-kor

A középkori Magyar Királyság fénykora

Évfolyam: 10.

A kora újkor

A török hódoltság kora Magyarországon

A felvilágosodás kora

Magyarország a 18. században

Új eszmék és az iparosodás kora

A reformkor

A forradalom és szabadságharc

Évfolyam: 11.

A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése

A dualizmus kori Magyarország

A nagy háború

Az átalakulás évei

A két világháború között

A Horthy-korszak

A második világháború

BAPTISTA OKTATÁS

A két világrendszer szembenállása

Évfolyam: 12.

Háborútól forradalomig

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

A kádári diktatúra

A kétpólusú világ és felbomlása

A rendszerváltoztatás folyamata

A világ a 21. században

Magyarország a 21. században

A magyarság és a magyarországi nemzetiségek a 20-21. században

Angol tantárgyból

Gimnázium

Évfolyam: 9.

Introducing yourself(age, appearance, clothing style, likes)
Introducing your family
Daily routine
Free-time activities
Clothes/What are you wearing? What do you wear in winter/in summer?
Talk about your hobbies!
What is the time? What is the date?
Numbers
Sports, sports activities
Do you like animals? Have you got any pets? Who do you take care of it?
Describe your house/flat! How many rooms have you got? What kind of rooms have you got?

Évfolyam: 10.

Food and drink, methods of cooking, different diets

Eating out, ordering food

Health problems

BAPTISTA OKTATÁS

Places in town, following directions

Talking about your weekend

Geographical features

Outdoor activities, talking about trips

Making holiday plans, types of holiday

Jobs and work, part-time jobs

Transport, buying a train ticket

Talking about fashion, describing clothes

Communication forms (Skype, phone call, face-to-face, email, text message etc)

Describing people (adjectives: bossy, outgoing, easy-going, selfish etc.)

Describing what food tastes and looks like, asking about dishes at a restaurant, making a reservation

Évfolyam: 11.

Describing clothes and talking about fashion
Describing what food tastes and looks like, asking about dishes at a restaurant, making a reservation at a restaurant
Ways of communication (Skype, text message, phone call etc)
Describing a person (adjectives)
Talking about different forms of art
Talking about accidents and injuries
Talking about events in history
Talking abour environmental problems
Talking about sports
Talking about one's studies and job
Money transactions
Talking about books

Évfolyam: 12.

BAPTISTA OKTATÁS

Talk about your routines and current activities, describe physical appearance and personality, clothes and talk about your personal interests.

Describe your home and the area where you live. What is your bedroom like? What housework duties do you have?

Speak about your school: where is it located? What does it look like? What subjects do you learn?

Speak about jobs! What are the blue-collar and white collar jobs? What are your work experiences? Why is it important to do part-time work for a student?

What are your plans for the future? Do you want to go to higher education? Why? Why not? What are the most prestigious jobs nowadays?

How do you spend your free time? What is your daily routine?

How should we eat if we want to be healthy? What is your favourite food/dish? Can you make it?

Where do you do your shopping? What do you buy on a daily basis?

Which one do you prefer: small shops or shopping centres? Why?

What means of transport can you use in a city? What do you prefer? What is the safest way of travelling?

Which one do you prefer: travelling by car or travelling by train? Which is safer, faster, more comfortable? What are the advantages and disadvantages of travelling by plane?

Why is it good to do sports? What sports do you do? What are the Olympic sports?

What do you have to do to live a healthy lifestyle? What food do you have to eat?

What are the most common illnesses? What are the symptoms of the flu? What do you do when you become ill?

How can we save our environment? What does global warming mean? What can you do personally to save the planet?

Angol

Évfolyam: 9. kny

Parts of the house
Family members
Free time and hobbies
Clothes and accessories
Going shopping, places for shopping
Sports
Body parts
Nature, animals

Évfolyam: 9.

Free time activities

BARTISTA OKTATÁS

The weather and seasons
Accommodation and facilities
Geographical features, nature, animals
Technology
Buying things
Watching films, film genres
Sports
Jobs and qualifications
Cooking and cooking appliences, methods

Évfolyam: 10.
British words and their American counterparts (for ex. lift-elevator)
Learning methods -learning in a group or individually
Describing a person from the inside and his/her appearance
Applying for a job, writing a CV, job interview
The advantages of ecotourism, the ecotourism in your country
Environmental issues, animals in danger
Environmental pollution, protection
What will life on Earth be like one hundred years from now? (technological inventions)

Évfolyam: 11.
Describe a famous European or American landmark! (for example the Empire State Building)
Crime and punishment
Means of travelling (cycling or flying by plane)
Package or backpacking holiday Fashion and clothing-What do people wear in different seasons?
Addictions-eating disorders, computer games, shopaholics
Gadgets and technology-what kind of gadgets do you use daily? Describe your favourite reading experience, novel, short story
Évfolyam: 12.
Personal details, appearance and personality
Houses: description, equipment, decoration
School subjects, students and teachers relationship, violence at school
Jobs and work: duties at work, employment
Family events, everyday activities, family members
Travelling and tourism, means of transport, accidents and emergencies
Free time activities: sports and art and culture
Health problems and symptoms, disabilities
Technological devices, Research and scientific innovations
Climate and nature, natural diasters

Célnyelvi civilizáció tantárgyból

Évfolyam: 9.

Facts and figures of the UK

Facts and figures of the USA

Geography of the UK

BÁRTFAI OKTATÁS

Geography of the USA

Economy of the UK

Economy of the USA

Political system of the UK

Political system of the USA

Political parties in the UK

Political parties in the USA

Évfolyam: 10.

Traditions, customs, lifestyle in the UK

Traditions, customs, lifestyle in the USA

Environment protection in the UK

Environment protection in the USA

Media in the UK

Media in the USA

Sports in the UK

Sports in the USA

Sciences in the UK

Sciences in the USA

Évfolyam: 11.

Economy of the UK

Economy of the USA

Political system of the UK

Political system of the USA

Society of the UK

BAPTISTA OKTATÁS

Society of the USA

Traditions, customs, lifestyle in the UK

Traditions, customs, lifestyle in the USA

Évfolyam: 12.

Environmental issues in the UK
Environmental issues in the UK
Media in the UK
Media in the USA
Literature, history, arts in the UK
Literature, history, arts in the USA
Sciences in the UK
Sciences in the USA

BAPTISTA OKTATÁS

Kémia tantárgyból

Évfolyam: 9.

Az atom felépítése, részei, tömege, töltése, száma, izotópok, ionok, anyagmennyiség

Molekulák felépítése, szerkezete, kémiai kötések

A periódusos rendszer részei, felépítése

Oldatok összetevői, koncentrációja

Halmazállapotok és változásaik, átalakulása egymásba

Évfolyam: 10.

A szén (kötések, módosulatok)

Szénhidrogének (típusai, telített, telítetlen, szigma és pi kötések, előfordulásuk, felhasználásuk, jellemző kémiai reakcióik)

Oxigén tartalmú, heteroatomot tartalmazó molekulák (fajtái, előfordulása, ipari felhasználása)

Nitrogén tartalmú, heteroatomot tartalmazó molekulák (fajtái, előfordulása, ipari felhasználása)

Biológiai szempontból fontos makromolekulák jellemzése, ismertetése (szénhidrátok, lipidek, fehérjék, nukleinsavak)

Biológia tantárgyból

Gimnázium

Évfolyam: 9.

A rendszereés elvei, szükségessége, faj fogalma, értelmezése, példák, Linné és Darwin munkássága, állatok és növények rendszere

Az állati és a növényi szövetek típusai, felépítése és működése, előfordulása

Az élőlények önfenntartó, önreprodukciós és szabályozó működései (táplálkozás, légzés, keringés, anyagszállítás)

Az állatok viselkedése (tanult és öröklött magatartásformák, példákkal)

Évfolyam: 10.

Biológiai szempontból fontos makromolekulák jellemzése, ismertetése (szénhidrátok, lipidek, fehérjék, nukleinsavak)

Az anyagcsere általános összefoglalás (asszimiláció, disszimiláció, foto és kemoszintézis, biológiai oxidáció és az erjedés elvei, főbb egyenletei)

Genetika (Mendel törvényei, alapfogalmak, mennyiségi és minőségi jellegek öröklődése, emberi tulajdonságok öröklődése)

Az ember idegrendszerének anatómiája és élettana és egészségtana (az idegsejt felépítése, a szinapszis, az idegrendszer tagozódása funkciók, agytörzs)

Évfolyam: 11.

Darwin és az evolúció, evolúciós elméletek

Populációgenetika tárgya, szükségessége

Az ember hormonrendszerének működése, hormonális betegségek

Globális problémák (éhínség, túlnépesedés, környezet és természetvédelem)

Technikum

Évfolyam: 10.

A rendszerezés elvei, szükségessége, faj fogalma, értelmezése, példák, növények, állatok rendszere

Az állati és a növényi szövetek típusai, felépítése és működése, előfordulása, önfenntartó működések

Az állatok viselkedése (tanult és öröklött magatartásformák, példákkal)

Genetika (Mendel törvényei, alapfogalmak, mennyiségi és minőségi jellegek öröklődése, emberi tulajdonságok öröklődése), evolúció

Évfolyam: 11.

Biológiai szempontból fontos makromolekulák jellemzése, ismertetése (szénhidrátok, lipidek, fehérjék, nukleinsavak), felépítő és lebontó folyamatok

BAPTISTA OKTATÁS

Az ember ideg és hormonrendszerének anatómiája és élettana és egészségtana, struktúra és funkció kapcsolata, az ember szaporodása

Populációgenetika, géntechnológia
Globális problémák (éhínség, túlnépesedés, környezet és természetvédelem)

Földrajz tantárgyból

Évfolyam: 9.

Kozmikus környezetünk és életterünk ábrázolása
A Föld mint kőzetbolygó
A légkör földrajza
A vízburok földrajza
A földrajzi övezetesség

Évfolyam: 10.

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban
Magyarország a 21. században
A világgazdaság erőterei
Fenntarthatóság – kérdőjelekkel

Német nyelv tantárgyból

Évfolyam: 9.

Meine Familie

Mein Haus

Ferien-Sommerzeit

Freizeit, Hobbys

Tagesablauf an Wochentagen

Meine Schule

Essgewohnheiten in der Familie

Einkaufen

Vier Jahreszeiten

Kleidung und Mode

Évfolyam: 10.

Meine Familie

BAPTISTA OKTATÁS

Meine Freunde

Das Wetter

Sprachlernen

Berufe

Gesunde und ungesunde Ernährung

Verkehrsmittel

Alltägliche Technik

Hobbys, Sportarten

Geld in der Welt

Évfolyam: 11.

Lebenslauf

Mein Haus

Dienstleistungen

Computer und Technik

Sportarten

Meine Schule

Feste und Feiertage (Weihnachten, Ostern, Geburtstag)

Geldsachen in der Familie

Vier Jahreszeiten

Kleidung und Mode

Évfolyam: 12.

Lebenslauf

Festtagen, Familienfeste

Leben in der Stadt und auf dem Lande

BAPTISTA OKTATÁS

Meine Schule

Die Welt der Arbeit

Krankheiten, beim Arzt

Theater, Kino, Museum, Konzert

Reisen, Reisevorbereitungen

Dienstleistungen

Komplex természettudomány tantárgyból

Évfolyam: 9.

Természettudományok, természet leírása, működése
Természettudományok az ókorban
Az anyag felépítése, atomszerkezet, periódusos rendszer
Halmazállapotok, átalakulásaik
Mérés, mértékegység, mértékegységek átváltása
Égtájak, földrészek, tavak, folyók
Magyarország nevezetes földrajzi helyei
Állatok és növények összehasonlítása
Az ember testfelépítése
Folyadékok, oldatok, oldatok koncentrációja
A matematika jelentősége
Természetvédelem Magyarországon, Nemzeti parkok

Vizuális kultúra tantárgyból

Évfolyam: 9.

A művészet

Axonometria

Ősművészet

Egyiptom művészete

Görög művészet

Bizánci művészet

BAPTISTA OKTATÁS

Gótika

Évfolyam: 10.

Reneszánsz művészete

Perspektíva

Az ember ábrázolása

Barokk kor

19. századi izmusok

XX. század művészete

A grafika

Évfolyam: 11.

Klasszikus kultúrák
Egyiptom
Portréfestészet
Avantgard
Tárgy és környezetkultúra

Ének- zene

Évfolyam: 9.
A középkor zenéje
A reneszánsz zene
Mozart, Vivaldi, Bach, Haydn, Beethoven
Vonós, ütős, fúvós (fa és réz) hangszerek
Évfolyam: 10.
1A zenei romantika kora - időbeli elhelyezés, jellemző stílusjegyei
Liszt Ferenc, Erkel Ferenc
A romantika nagyjai: Chopin, Schubert, Wagner,
A zenei romantika kora - hangszerek
A zenei romantika - énekes műfajok

Bibliaismeret – baptista hittan

Évfolyam: 9.
A Biblia üzenete
A Biblia Keletkezése
A Biblia megbízhatósága
Isten, a Teremtő
A jó és a rossz

BAPTISTA OKTATÁS

Isten, a Gondviselő
Megbocsátás
Jézus születése
A világ világossága
Jézus halála és feltámadása

Évfolyam: 10.
A Tízparancsolat
A szeretet parancsolata
Salamon király
Az ország kettészakadása
Illés próféta
Az első pünkösd
Pál megtérése
A reformáció kiváltó okai
A lutheri reformáció
A reformáció következményei

Évfolyam: 11.
Ézsaiás próféta
Jeremiás próféta
Isten népe a fogság idején
Eszter könyve
Királyok és próféták
Pál levele a Rómaiakhoz
Kegyelemből fakadó üdvösség
Szeretet
Ó és Újszövetség kapcsolata
A kísértés

Évfolyam: 12.
Kapcsolataim
A szexualitáshoz való viszony
Az anyagiak
A hatalom
Bocsánatkérés, megbocsátás, szabadság
Mi a gyülekezet
Bemerítkezés és Úrvacsora
Példabeszédek könyve
Vetés és aratás
Jövőkép

Digitális kultúra tantárgyból

Évfolyam: 9.

Szövegszerkesztés (Word): Szöveg formázása

Prezentáció és vektorgrafika (PowerPoint): Animáció, áttünés, időzítés, egyéni háttér

Táblázatkezelés (Excel)

Algoritmizálás (Python): Adattípusok

SZBPTISTA OKTATÁS

Évfolyam: 10.

Táblázatkezelés (Excel): Hivatkozások és függvények

Webszekesztés (Kompozer): Hivatkozás weblapok között, szöveg, kép, táblázat elhelyezése, karakter és bekezdésformázás

Pixelgrafika (Gimp) Rétegek kezelése

Algoritmizálás (Python): Egyszerű programok készítése

Évfolyam: 11.

Táblázatkezelés (Excel): Függvények, formázás, diagramok

Adatbáziskezelés (Access): Alapfogalmak, lekérdezések, kapcsolatok, jelentések

Algoritmizálás (Python): Egyszerű programok elkészítése – olvasás-írás fájlból

Keresés a neten (fogalmi tájékozódás)

Technikum

Évfolyam: 9.

Szövegszerkesztés (Word): Szöveg formázása

Prezentáció és vektorgrafika (PowerPoint): Animáció, áttünés, időzítés, egyéni háttér

Táblázatkezelés (Excel)

Algoritmizálás (Python): Adattípusok

Évfolyam: 13.

Szövegszerkesztés (Word): Szöveg formázása

Táblázatkezelés (Excel): Függvények, formázás, diagramok

Adatbáziskezelés (Access): Alapfogalmak, lekérdezések, kapcsolatok, jelentések

Algoritmizálás (Python): Egyszerű programok elkészítése – olvasás-írás fájlból

Állampolgári ismeretek

Évfolyam: 12.

A család, a családi szocializáció
A család gazdálkodása és pénzügyei
Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

BAPTISTA OKTATÁS

Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
A magyar állam intézményei; az állam gazdasági szerepvállalása
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

Dráma és színház

Évfolyam: 12.

Szabályjátékok
Dramatikus játékok (szöveggel, hanggal, bábbal, zenével, mozgással, tánccal)
Rögtönzés
Saját történetek feldolgozása
Műalkotások feldolgozása
Dramaturgiai ismeretek
A színház kifejezőeszközei (szöveg, hang, báb, zene, mozgás, tánc)
Dráma- és színháztörténet
Dráma- és színházelmélet
Kortárs dráma és színház
Színjátékos tevékenység (vers- és prózamondás, jelenet, előadás)
Színházi előadás megtekintése

Fizika

Évfolyam: 9.

Egyszerű mozgások
Ismétlődő mozgások
A közlekedés és sportolás fizikája
Az energia
A melegítés és hűtés következményei
Víz és levegő a környezetünkben

Évfolyam: 10.

Gépek
Szikrák, villámok
Elektromosság a környezetünkben)
Generátorok és motorok
A hullámok szerepe a kommunikációban
Képek és látás
Az atomok és a fény
Környezetünk épségének megőrzése
A Világegyetem megismerése

BAPTISTA OKTATÁS

EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű
Gimnázium és Technikum
4031 Debrecen, Angyalföld tér 7.
Tel: +3652 423 472
euro@baptistaoktatas.hu
euro.baptistaoktatas.hu
www.eurodebrecen.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Nyilatkozat

(főigazgató)

Az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum iskola főigazgatója nyilatkozom, hogy az intézmény Pedagógiai Programja a Nkt. 26. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a nevelőtestület bevonásával készült el.

Debrecen, 2025. augusztus 25.

EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum 4031 Debrecen, Angyalföld tér 7. OM 100573 1.

Novákné Kónya Zita
főigazgató

Nyilatkozat

(munkaközösségek)

Az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum idegen nyelvi és reál szakmai munkaközösségei képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy munkaközösségek a Pedagógiai Program – adott szakterületet érintő kérdéseiben - véleményezési jogát gyakorolták.

Debrecen, 2025. augusztus 25.

Orovecné Horváth Borbála
munkaközösség vezető

BAPTISTA OKTATÁS

Nyilatkozat

A fenntartó képviseletében az EURO Baptista Két Tanítási Nyelvű Gimnázium és Technikum Pedagógiai Programját az Nkt. 26.§ (1) bekezdés alapján jóváhagyom.

Budapest, 2025. augusztus 25.

P.H.

.....

fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS